

AGANO JIPYA

**Ufafanuzi ulifanywa na
Duncan Heaster**

AGANO JIPYA Ufafanuzi ulifanywa na Duncan Heaster

(Swahili New Testament with commentary by Duncan Heaster)

ISBN: 978-1-906951-55-9

Commentary and *Bible Basics* © Duncan Heaster

The Christadelphian Advancement Trust
P.O. Box 3034 South Croydon
Surrey CR2 0ZA
ENGLAND

Registered Charity no. 1080393

This book is not for sale. It is funded by voluntary donations to “The Christadelphian Advancement Trust”. If you would like to support the work of distributing free Bibles and Biblical literature worldwide, please direct donations and legacies to the above address or contact us online: www.carelinks.net, email: info@carelinks.net

KITABU CHA MISINGI WA BIBLIA. Kama umefurahia kitabu hiki na ungependa kuendeleza masomo yako, kuna kitabu kingine kiitwacho **MISINGI WA BIBLIA** kinachoweza kupatikana kutoka kwa anwani hii:

Christadelphian Advancement Trust, P.O. Box 3034, SOUTH CROYDON, SURREY CR2 0ZA ENGLAND

Wavuti: www.carelinks.net

Barua pepe: info@carelinks.net

YALIYOMO

Mathayo Mtakatifu	5
Marko Mtakatifu	83
Luka Mtakatifu	133
Yohana Mtakatifu	232
Matendo Ya Mitume	306
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Warumi	387
Waraka Wa Kwanza Wa Paulo Mtume Kwa Wakorintho	421
Waraka Wa Pili Wa Paulo Mtume Kwa Wakorintho	454
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Wagalatia	475
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Waefeso	487
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Wafilipi	498
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Wakolosai	506
Waraka Wa Kwanza Wa Paulo Mtume Kwa Wathesolonike	514
Waraka Wa Pili Wa Paulo Mtume Kwa Wathesolonike	521
Waraka Wa Kwanza Wa Paulo Mtume Kwa Timotheo	525
Waraka Wa Pili Wa Paulo Mtume Kwa Timotheo	534
Waraka Paulo Mtume Kwa Tito	541
Waraka Wa Paulo Mtume Kwa Filemoni	545
Waraka Kwa Waebrania	547
Waraka Wa Yakobo	572
Waraka Wa Kwanza Wa Petro	581
Waraka Wa Pili Wa Petro	590
Waraka Wa Kwanza Wa Yohana	596
Waraka Wa Pili Wa Yohana	605
Waraka Wa Tatu Wa Yohana	607
Waraka Wa Yuda	609
Ufunuo Wa Yohana	612
Mpangilio Wa Masomo Ya Biblia	651
Misingi Wa Biblia	654

MATHAYO MTAKATIFU

1 Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu.

2 Ibrahimu alimzaa Isaka; Isaka akamzaa Yakobo; Yakobo akamzaa Yuda na ndugu zake;.

3 Yuda akamzaa Peresi na Zera ambao mama yao alikuwa Tamaru. Peresi akamzaa Esroni, Esroni akamzaa Aramu,

4 Aramu akamzaa Aminadabu, Aminadabu akamzaa Nashoni, Nashoni akamzaa Salmoni,

5 Salmoni akamzaa Boazi na mama yake Salmoni alikuwa Rahabu. Boazi akamzaa Obedi, ambaye mama yake alikuwa Ruthi. Obedi akamzaa Yese,

6 Yese akamzaa Daudi ambaye alikuwa mfalme. Daudi akamzaa Solomoni ambaye mama yake ni yule aliyekuwa mke wa Uriu.

7 Solomoni akamzaa Rehoboamu, Rehoboamu akamzaa Abiya, Abiya akamzaa Asa,

8 Asa akamzaa Yehoshafati, Yehoshafati akamzaa Yoramua, Yoramua akamzaa Uzia,

9 Uzia akamzaa Yothamu,

Yothamu akamzaa Ahazi, Ahazi akamzaa Hezekia,

10 Hezekia akamzaa Manase, Manase akamzaa Amoni, Amoni akamzaa Yosia,

11 wakati wa uhamisho wa Babeli, Yosia alimzaa Yekonia na ndugu zake.

12 Na baada ya uhamisho wa Babeli, Yekonia alimzaa Shealtieli, Shealtieli akamzaa Zerubabeli,

13 Zerubabeli akamzaa Abiudi, Abiudi akamzaa Eliakimu, Eliakimu akamzaa Azori,

14 Azori akamzaa Zadoki, Zadoki akamzaa Akimu, Akimu akamzaa Eliudi,

15 Eliudi akamzaa Eliezari, Eliezari akamzaa Matani, Matani akamzaa Yakobo,

16 Yakobo akamzaa Yosefu ambaye alikuwa mumewe Maria, mama yake Yesu, aitwaye Kristo.

17 Hivyo, kulikuwapo na jumla ya vizazi kumi na vinne tangu Ibrahimu mpaka Daudi, vizazi kumi na vinne tangu Daudi hadi wakati wa uhamisho wa Babeli

1:1 Rekodi za injili ni ishara kama Mathayo alivyo anza maelezo yake (Habari Njema) kwa kuonyesha Yesu alikuwa mzaliwa wa Ibrahimu na Daudi. Hii ni muhimu kwa kuwa injili ilikuwa katika ahadi zao.

na vizazi kumi na vinne tangu wakati wa uhamisho wa Babeli hadi Kristo.

¹⁸ Basi Kuzaliwa kwake Yesu Kristo kulikuwa hivi: Maria mama yake alikuwa ameposwa na Yosefu, lakini kabla hawajakutana kimwili, Maria alionekana ana mimba kwa uweza wa Roho Mtakatifu.

¹⁹ Kwa kuwa Yosefu, mwanaume aliyekuwa amemposa alikuwa mtu mwadilifu, hakutaka kumwaibisha Maria hadharani, aliazimu kumwacha kwa siri.

²⁰ Lakini mara alipoazimu kufanya jambo hili, malaika wa Bwana akamtokea katika ndoto na kusema, “Yosefu mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Maria awe mke wako, kwa maana mimba aliyo nayo ni kwa uweza wa Roho Mtakatifu.

²¹ Naye atamzaa mwana, nawe utamwita jina lake Yesu, kwa maana yeye ndiye atakayewa-

okoa watu wake kutoka katika dhambi zao.”

²² Haya yote yametukia ili kutimiza lile Bwana alilokuwa amenena kupitia nabii, akisema:

²³ “Tazama, bikira atachukua mimba, naye atamzaa mwana, nao watamwita jina lake Imanu-eli,” maana yake, “Mungu pamoja nasi.”

²⁴ Yosefu alipoamka kuto-ka usingizini, akafanya kama vile alivyoagizwa na malaika wa Bwana, akamchukua Maria kuwa mke wake

²⁵ Lakini hawakukutana kimwili mpaka Maria alipojifungua mwanawe kifungua mimba akamwita jina lake Yesu.

2 Baada ya Yesu kuzaliwa katika mji wa Bethlehemu huko Uyahudi, wakati wa utawala wa mfalme Herode, wataalamu wa mambo ya nyota kuto-ka Mashariki walifika Yerusalemu

1:19 Yusufu anaeleza wengine kuhusu hali yake na kumfanya kuwa mfano kwa umma ama kumweka katika sheria ya wivu ya kitabu cha Hesabu 5 lakini kamili kwa kuwa Yusufu alikuwa mnofu hakufanya hayo. Alikuwa makini kwake jinsi inavyotupasa kuwa kwa wengine waliojikuta katika hali zaidi ya kuelewa kwetu.

1:20 Kuzaliwa. Yesu alianza kwa Maria. Hakuna hapo kitambo. Alizaliwa kwake (1:16)

1:21 Yesu inamaanisha “mwokozi” Kristo inamaanisha “Aliyetakasa”.

2 wakiuliza, “Yuko wapi huyo aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Kwa maana tumeona nyota yake ikitokea mashariki, nasi tumekuja kumwabudu.”

3 Mfalme Herode aliposikia jambo hili aliingiwa na hofu sana pamoja na watu wote wa Yerusalemu.

4 Herode akawaita pamoja makuhani wakuu na waandishi wa watu, akawauliza ni mahali gani ambapo Kristo angezaliwa.

5 Nao wakamwambia, “Katika Uyahudi, kwa maana hivyo ndivyo ilivyoandikwa na nabii:

6 “Nawe, Bethlehemu, katika nchi ya Yuda wewe si mdogo miongoni mwa watawala wa Yuda, kwa maana kutoka kwako atakuja mtawala atakayekuwa mchungaji wa watu wangu Israeli.”

7 Ndipo Herode akawaita wale wataalamu wa nyota kwa siri na kutaka kujua kutoka kwao uhakika kamili wa wakati ile nyota ilipoonekana.

8 Kisha akawatuma waende Bethlehemu akiwaambia, “Nendeni mkamtafute kwa bidii huyo mtoto. Nanyi mara mumwona-po, mniletee habari ili na mimi niweze kwenda kumwabudu.”

9 Baada ya kumsikia mfalme, wale wataalamu wa nyota wakaenda zao, nayo ile nyota waliyoiona mashariki ikawatangulia, nao wakaifuata mpaka iliposimama mahali pale alipokuwa mtoto.

10 Walipoiona ile nyota waka-jawa na furaha kubwa mno.

11 Walipoingia ndani ya ile nyumba, wakamwona mtoto pamoja na Maria mama yake, wakamsujudu na kumwabudu yule mtoto Yesu. Ndipo wakafungua hazina zao, wakamtolea zawadi za dhahabu, uvumba na manemane.

12 Nao wakiisha kuonywa katika ndoto wasirudi kwa Herode, wakarudi kwenda katika nchi yao kwa njia nyingine.

13 Walipokwisha kwenda zao,

2:5 Kupitia kwa Nabii – Manabii waliandika maneno ya Mungu bali sio maneno yao. Biblia ni neno la Mungu.

2:6 Yesu alitoka Bethlehemu Hakutoka mbinguni kama mtu. Zingatia jinsi Mathayo anavyo onyesha Yesu alitimiza unabii wa agano la kale.

2:8 Askari wa mfalme hawakumheshimu kwa kuwa Mungu aliwakataza (:12) Tusiwe tunafanya vile tunavyomwambia na walio na cheo kama ni kinyume na neno la Mungu.

malaika wa Bwana akamtokea Yosefu katika ndoto akamwambia, “Ondoka, mchukue mtoto na mama yake mkimbilie Misri. Kaeni huko mpaka nitakapowambia, kwa maana Herode anataka kumtafuta huyu mtoto ili amwue.”

¹⁴ Kisha Yosefu akaondoka, akamchukua mtoto na mama wakati wa usiku, nao wakaenda Misri

¹⁵ ambako walikaa mpaka Herode alipokufa. Hili lilikuwa, ili litimie lile lililonenwa na Bwana kwa kinywa cha nabii kusema, “Kutoka Misri nilimwita mwangu”

¹⁶ Herode alipong’amua kwamba wale wataalamu wa nyota wamemshinda kwa akili, alikasi-rika sana, naye akatoa amri ya kuwaua watoto wote wa kiume wenyume umri wa miaka miwili kurudi chini katika mji wa Bethlehemu na sehemu zote za jirani, kufuatana na ule muda alioambiwa

na wale wataalamu wa nyota.

¹⁷ Ndipo lile lililonenwa na nabii Yereimia lilipotimia.

¹⁸ “Sauti ilisikika huko Rama, kilio cha huzuni na maombolezo makuu, Raheli akilia kwa ajili ya wanawe, akikataa kufarijiwa, kwa sababu hawako tena.”

¹⁹ Baada ya Herode kufa, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu katika ndoto huko Misri

²⁰ na kusema, “Ondoka, mchukue mtoto na mama mwende, mrudi katika nchi ya Israeli kwa sababu wale waliokuwa wanatafuta uhai wa mtoto wamekufa.

²¹ Basi Yosefu, akaondoka akamchukua mtoto na mama yake wakaenda mpaka nchi ya Israeli.

²² Lakini aliposikia kwamba Arkelao alikuwa anatawala huko Uyahudi mahali pa Herode baba yake, aliogopa kwenda huko. Naye akiisha kuonywa katika ndoto, akaenda zake sehemu za Galilaya,

2:14 Aliinuka Utiifu wa Yusufu kwa neno la Mungu inasisitizwa kama mfano kwetu 2:20

2:15 Kutoka Misri – Waisraeli walipoitwa nje ya Misri “Wana wote wa Mungu watoke Misri”.

2:20-22 Yusufu aliambiwa na Salama kurudi – lakini alikuwa na Shauku. Na hivyo Mungu akamwambia aende aishi Galilaya.

Kubatzwa katika bahari – kubatiza ni kutumbukizwa bali si kunyunyizwa. Kwa hivi ubatizo ulifanyika baharini.

²³ akaenda, akaishi katika mji ulioitwa Nazareti, hivyo likawa limetimia lile lililonenwa na manabii, “Ataitwa Mnazareti.”

3 Siku hizo Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri katika nyika ya Uyahudi, akisema,

² “Tubuni, kwa maana Ufalme wa Mbinguni u karibu.”

³ Huyu ndiye yule aliyenenwa habari zake na nabii Isaya aliposema, “Sauti ya mtu yule aliye huko nyikani, ‘Tayarisheni njia kwa ajili ya Bwana, yanyosheni mapito yake.’”

⁴ Basi Yohana alivaa vazi lililotengenezwa kwa singa za ngamia akiwa na mkanda wa ngozi kiunoni mwake, chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwitu.

⁵ Watu walimwendea kutoka Yerusalemu, Uyahudi yote na nchi zote za kando kando ya mto Yordani.

⁶ Nao wakaziungama dhambi zao, akawabatiza katika Mto Yordani.

⁷ Lakini alipowaona Mafarisayo na Masadukayo wengi

wakija ili kubatizwa, aliwaambia, “Ninyi watoto wa nyoka! Ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu inayokuja?”

⁸ Basi zaeni matunda yastahiliyo toba.

⁹ Wala msijidhanie mnaweza kujiambia, ‘Sisi tunaye Ibrahimu, baba yetu, kwa maana nawaambia kuwa Mungu anaweza kumuinulia Ibrahimu watoto kutoka katika mawe haya.

¹⁰ Hata sasa shoka limekwisha kuwekwa tayari kwenye mizizi ya mti. Kila mti usiozaa matunda mazuri, hukatwa na kutupwa motoni.

¹¹ “Mimi nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba. Lakini nyuma yangu anakuja Yeye aliye na uwezo kuliko mimi, ambaye sistahili hata kuchukua viatu vyake. Yeye atawabatiza kwaa Roho Mtakatifu na kwa moto.

¹² Chombo chake cha kupuria kiko mkononi mwake, naye atasafisha sakafu yake ya kupuria, akiikusanya ngano yake ghalani na kuyachoma makapi kwa moto usiozimika.”

3:7 Watoto wa Joka ni Watoto wa nyoka aliyefagiwa katika mwanzo.

3:9 Ninyi kwa ninyi. Biblia inajua jinsi tunaweza jibu. Majaliwa ya Mungu iko pamoja na akili zetu, na jinsi tunavyofikiria. Kwa kuwa hiyo ndiyo chanzo cha dhambi.

13 Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka mto Yordani ili Yohana ambatize.

14 Lakini Yohana akajitahidi kumzuia, akimwambia, “Mimi ninahitaji kubatizwa na Wewe, nawe waja kwangu nikubatize?”

15 Lakini Yesu akamjibu, “Kubali hivi sasa, kwa maana ndivyo itupasavyo kwa njia hii kuitimiza haki yote.” Hivyo Yohana akakubali.

16 Naye Yesu alipokwisha kubatizwa, mara alipotoka ndani ya maji, ghafula mbingu zikamfungukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama hua na kutulia juu yake.

17 Nayo sauti kutoka mbinguni ikasema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa, ambaye ninapendewa sana naye.”

4 Kisha Yesu akaongozwa na Roho Mtakatifu kuingia

nyikani ili akajaribiwe na Ibilisi.

2 Baada ya kufunga siku arobaini mchana na usiku, hatimaye akaona njaa.

3 Mjaribu akamjia na kumwambia, “Kama Wewe ndiye Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yawe mikate.”

4 Lakini Yesu akajibu, “Imeandikwa, ‘Mtu haishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.’”

5 Ndipo ibilisi akamchukua Yesu mpaka mji mtakatifu wa Yerusalemu na kumweka juu ya mnara mrefu mwembamba wa hekalu,

6 akamwambia, “Kama Wewe ndiye Mwana wa Mungu jitupe chini, kwa kuwa imeandikwa, ‘Atakuagizia malaika zake, nao watakuchukua mikononi mwao ili usije ukajikwaa mguu wako kwenye jiwe.’”

7 Yesu akamjibu, “Pia imeandi-

3:15 Lazima kuwe na kutoelewana katikati ya Wa Kristo wazaliwa wa mwanamke na wazaliwa wa nyoka. Tutaumizwa nao mara kwa mara lakini mwishowe tutashinda.

3:15 Yesu alibatizwa kwa kutumbukizwa kuwa mfano kwetu. Inatupasa kubatizwa pia.

4:1-8 Shetani haishi kama malaika aliyeanguka.

Yesu alijaribiwa katika vitu vyote kama sisi tulivyo. HEB 4:15 Na kila mtu anajaribiwa na tamaa yake (JAMES 1:15) Tunajibiwa na mwovu kwa fikra zetu na hivyo kama Yesu. Hatujaribiwi na mtu mwovu ili kutenda dhambi. Dhambi inatoka kwetu kwenye moyo wetu.

kwa: ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’”

⁸ Kwa mara nyingine, ibilisi akamchukua Yesu mpaka kwenye kilele cha mlima mrefu na kumwonyesha falme zote za dunia na fahari zake,

⁹ kisha akamwambia, “Nitakupa hivi vyote kama ukinisujudia na kuniabudu.”

¹⁰ Yesu akamwambia, “Ondoka mbele yangu, Shetani! Kwa maana imeandikwa, ‘Utamwabudu Bwana Mungu wako, nawe utamtumikia Yeye peke yake.’”

¹¹ Ndipo ibilisi akamwacha, nao malaika wakaja na kumtumikia.

¹² Yesu aliposikia kwamba Yohana Mbatizaji alikuwa ametiwa gerezani, alirudi Galilaya.

¹³ Akaondoka Nazareti akaenda kuishi Kapernaumu ulioko karibu na bahari, katika mipaka ya nchi ya Zabuloni na ya Naftali,

¹⁴ ili kutimiza unabii wa nabii Isaya, kama alivyosema:

¹⁵ “Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, kwenye njia ya kuelekea baharini, ng’ambo ya Yorda-

ni, Galilaya ya watu Mataifa, ¹⁶ watu wale waliokaa giza ni wameona nuru kuu nao wale waliokaa katika nchi ya uvuli wa mauti, nuru imewazukia.”

¹⁷ Tangu wakati huo, Yesu alianza kuhubiri akisema: “Tubuni, kwa maana Ufalme wa Mbinguni umekaribia.”

¹⁸ Wakati Yesu alipokuwa anatembea kando ya bahari ya Galilaya aliwaona ndugu wawili, Simoni aitwaye Petro na Andrea ndugu yake. Walikuwa wakizitupa nyavu zao baharini kwa maana wao walikuwa wavuvi.

¹⁹ Yesu akawaambia, “Njooi, nifuatani, nami nitawafanya muwe wavuvi wa watu.” waka ziacha nyavu zao, wakamfuata.

²¹ Alipoendelea mbele kutoka pale, akawaona ndugu wengine wawili, Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye, wakiwa wamekaa kwenye mashua pamoja na baba yao Zebedayo wakiziandaa nyavu zao. Yesu akawaita.

²² Nao mara wakaziacha nyavu zao, pamoja na baba yao, wakamfuata.

4:8 Inaonyesha kuwa Yesu aliongoza juu ya mlima kuona ufalme wote wa dunia katika utukufu wao kwa muda mfupi.

Kulingana na Luka nne inaonyesha kuwa majaribu ni kitu tofauti.

23 Yesu akapita katika Galilaya yote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri Habari Njema za Ufalme wa Mungu, akiponya kila ugonjwa na kila aina ya maradhi miongoni mwa watu.

24 Kwa hiyo sifa zake zikaenea sehemu zote za Shamu, nao watu wakamletea wote waliokuwa na magonjwa mbalimbali na maumivu, waliopagawa na pepo, wenye kifafa na waliopooza, naye akawaponya.

25 Makutano makubwa ya watu yakawa yanamjia kutoka Galilaya, Dekapoli, Yerusalemu, Uyahudi na kutoka ng'ambo ya Mto Yordani.

5 Basi Yesu alipoona makutano, alipanda mlimani akaketi chini, nao wanafunzi wake wakamjia.

2 Ndipo akaanza kuwafundisha, akisema:

3 “Wana heri walio masikini wa roho, maana hao Ufalme wa Mbinguni ni wao

4 Wana heri wale wanaohuzunika, maana hao watafarijiwa.

5 Wana heri walio wapole, maana hao watairithi nchi.

6 Wana heri wenye njaa na kiu ya haki, maana hao watatoshelezwa.

7 Wana heri wenye huruma, maana hao watapata rehema.

8 Wana heri walio na moyo safi, maana hao watamwona Mungu.

9 Wana heri walio wapatanishi, maana hao wataitwa wana wa Mungu.

10 Wana heri wanaoteswa kwa sababu ya haki, maana hao Ufalme wa Mbinguni ni wao.

11 Mna heri ninyi watu watakapowashutumumu na kuwatesa na kunena dhidi yenu mabaya ya aina zote kwa uongo kwa ajili yangu.

12 Furahini na kushangilia kwa maana thawabu yenu ni kuu.

13 “Ninyi ni chumvi ya ulimwengu. Lakini chumvi ikipoteza ladha yake, yawezaje kurudishiwa ladha yake tena? Haifai tena kwa kitu cho chote, ila kutupwa nje ikanyagwe na watu.

14 “Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliojengwa kilimani hauwezi kufichika.

5:5 Urithi wa nchi-Ufalme wa Mungu utakuwa hapa duniani Yesu Kristo atakaporudi. Neno ‘Urithi’ lagemea ahadi za Ibrahimu kwamba wanawe watairithi nchi. Kuishi duniani milele ni ahadi kwa wale walio wa Kristo ndio uzao wa Ibrahimu

15 Wala watu hawawashi taa na kuifunika kwa bakuli. Badala yake, huiweka kwenye kinara chake, nayo hutoa mwanga kwa kila mtu aliyemo ndani ya ile nyumba.

16 Vivyo hivyo, nuru yenu iangaze mbele ya watu, ili wapate kuona matendo yenu mema wantukuze Baba yenu aliye mbinguni.

17 “Msidhani kwamba nimekuja kuondoa Torati au Manabii, sikuja kuondoa bali kutimiza.

18 Kwa maana, amin, nawaambia, mpaka mbingu na dunia zitakapopita, hakuna hata herufi moja ndogo wala nukta itakayopotea kwa namna yo yote kutoka kwenye Torati mpaka kila kitu kiwe kimetimia.

19 Kwa hiyo, ye yote atakayevunja mojawapo ya amri ndogo kuliko zote ya amri hizi, naye akawafundisha wengine kufanya hivyo, ataitwa mdogo kabisa katika Ufalme wa Mbinguni, lakini ye yote azitendaye na kuzifundisha hizi amri ataitwa mkuu katika Ufalme ya Mbinguni.

20 Kwa maana nawaambia, haki yenu isipozidi haki ya wandishi wa sheria na Mafarisayo, kamwe hamtaingia katika Ufalme wa Mbinguni.

21 “Mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba, ‘Usiue, ye yote atakayeua atapasiwa hukumu.’

22 Lakini mimi nawaambia kwamba, ye yote atakayemkasirikia ndugu yake wa kiume au wa kike, atapasiwa hukumu. Tena, ye yote atakayemwambia ndugu yake wa kiume au wa kike, ‘Raca’, yaani kumdharau na kumdhihaki, atapasiwa kufanyiwa baraza. Lakini ye yote atakayesema ‘Wewe mpumbavu ulaaniwe!’ Atapasiwa hukumu ya moto wa jehanam.

23 “Kwa hiyo, kama unatoa sadaka yako madhabahuni, ukakumbuka kuwa ndugu yako ana kitu dhidi yako,

24 iache sadaka yako hapo hapo, mbele ya madhabahu, uende kwanza ukapatane na ndugu yako wa kiume au wa kike, kisha urudi na ukatoe sadaka yako.

5:15 Mshumaa ukiwekwa kikapuni, utazima. Tusipokuwa washahidi wa imani yetu hadharani, tutaipoteza. Mathalan hatuwezi kuwa Wakristo wasiri.

5:17 Torati za Musa zilitimia kwa kifo cha Kristo (Wak 2:14-17). Hivyo, hapupaswi basi kutii sheria ile wala sabato.

25 “Patana na mshtaki wako upesi wakati uwapo njiani pamoja naye kwenda mahakamani, ili mshtaki wako asije akakutia mikononi mwa hakimu, naye hakimu akakutia mikononi mwa walinzi, nawe ukatupwa gerezani.

26 Amin, nakuambia, hutatoka humo mpaka umelipa hadi senti ya mwisho”

27 “Mmesikia kwamba ilinenwa, ‘Usizini’.

28 Lakini mimi nawaambia: kwamba ye yote amtazamaye mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni mwake.

29 Jicho lako la kuume likikufanya utende dhambi, ling’oe ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kupoteza kiungo kimoja cha mwili wako kuliko mwili wako mzima utupwe jehanam.

30 Kama mkono wako wa kuume ukikufanya utende dhambi, ukate uutupe mbali. Ni afadhali kwako kupoteza kiungo kimoja cha mwili wako kuliko mwili wako mzima utupwe jehanam.

31 “Pia ilinenwa kwamba, ‘Mtu ye yote amwachaye mkewe na ampe hati ya talaka.’

32 Lakini mimi nawaambia, ye yote amwachaye mkewe isi-

pokuwa kwa kosa la uasherati, amfanya mkewe kuwa mzinzi. Na ye yote amwoaye yule mwanamke aliyeachwa azini.”

33 “Tena mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba, ‘Usiape kwa uongo, bali timize ni, nadhiri zile ulizofanya kwa Bwana’

34 Lakini mimi nawaambia, ’Msiape kabisa, ama kwa mbingu, kwa kuwa ni kiti cha enzi cha Mungu,

35 au kwa nchi, kwa kuwa ndipo mahali pake pa kuwekea miguu, au kwa Yerusalemu, kwa kuwa ndio mji wa Mfalme Mkuu.

36 Nanyi msiape kwa vichwa vyenu kwa kuwa hamwezi kufanya hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi.

37 ‘Ndiyo,’ yenu iwe ‘Ndiyo’ na ‘Hapana’, yenu iwe ‘Hapana.’ Lo lote zaidi ya hili latoka kwa yule mwovu.”

38 “Mmesikia kwamba ilinenwa, ‘Jicho kwa jicho na jino kwa jino.’

39 Lakini mimi nawaambia, msishindane na mtu mwovu. Lakini kama mtu akikipiga kwe nye shavu la kuume, mgeuzie na la pili pia,

40 Kama mtu akitaka kukushtaki na kuchukua shati lako, mwachie achukue na koti pia.

41 Kama mtu akikulazimisha kwenda kilometa moja, nenda naye kilometa mbili.

42 Mpe yeye akuombaye, wala usimgeuzie kisogo yeye atakaye kukukopa.”

43 “Mmesikia kwamba ilinewa, ‘Mpende jirani yako na umchukie adui yako.’”

44 Lakini mimi ninawaambia: Wapendeni adui zenu na waombeeni wanaowatesa ninyi,

45 ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa maana Yeye huwaangazia jua lake watu waovu na watu wema, naye huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki.

46 Kama mkiwapenda wale wanaowapenda tu, mtapata thawabu gani? Je, hata watoza ushuru hawafanyi hivyo?

47 Nanyi kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mnafanya nini zaidi ya wengine? Je, hata watu wasiomjua Mungu, hawafanyi hivyo?

48 Kwa hiyo iweni wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.”

6 “Angalieni msitende wema wenu mbele ya watu ili waone. Kwa maana mkifanya hivyo, hamna thawabu kutoka kwa Baba yenu aliye mbinguni.

2 “Hivyo mnapowapa wahitaji, msipige panda mbele yenu kama wafanyavyo wanafiki katika masinagogi na mitaani, ili wasifiwe na watu. Amin, amin nawaambia wao wamekwisha kupokea thawabu yao.

3 Lakini ninyi mtoapo sadaka, fanyeni kwa siri, hata mkono wako wa kushoto usijue mkono wako wa kuume unachofanya,

4 ili sadaka yako iwe ni siri. Ndipo Baba yako wa mbinguni, Yeye aonaye sirini atakupa thawabu kwa wazi.

5 “Nanyi msalipo, msiwe kama wanafiki, maana wao hupenda kusali wakiwa wamesimama katika masinagogi na kando ya barabara ili waonekane na watu. Amin, amin nawaambieni, wao

6:3 Mkono wa kushoto Usiwe wakujivunia kazi zake nzuri. Yatende na uyahesabu waliokubaliwa katika ufalme wa Mungu hawatakumbuka mara ngapi wamewalisha wenye njaa.

6:4 Atukaza Yesu atakaporudi kujenga ufalme wa Mungu duniani naja haraka na tuzo langu liko pamoja

wamekwisha kupata thawabu yao.

⁶ Lakini wewe unaposali, ingia chumbani mwako, funga mlango na umwombe Baba yako aliye sirini. Naye Baba yako aonaye sirini atakupa thawabu yako.

⁷ “Nanyi mnaposali msiseme maneno kama wafanyavyo watu wasiomjua Mungu. Kwa maana wao hudhani kwamba watasikiwa kwa sababu ya wingi wa maneno yao.

⁸ Msiwe kama wao, kwa sababu Baba yenu anajua kile mnachohitaji kabla hamjamwomba.”

⁹ “Hivi basi, ndivyo iwapasavyo kuomba: “Baba yetu uliye mbinguni, Jina lako litukuzwe.

¹⁰ Ufalme wako uje. Mapenzi yako yafanyike hapa duniani kama huko mbinguni.

¹¹ Utupatie leo riziki zetu za kila siku.

¹² Utusamehe deni zetu, kama sisi nasi tulivyokwisha kuwasamehe wadeni wetu.

¹³ Usitutie majaribuni, bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu, kwa kuwa Ufalme ni Wako na nguvu na utukufu hata milele. Amen.”

¹⁴ Kwa kuwa kama mkiwasamehe watu wengine wanapowakosea, Baba yenu wa mbinguni atawasamehe pia na ninyi.

¹⁵ Lakini msipowasamehe watu wengine makosa yao, wala Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.

¹⁶ “Mnapofunga, msiwe wenyewe huzuni kama wafanyavyo wanafiki. Maana wao hukunja nyuso zao ili kuwaonyesha wengine kwamba wamefunga. Amin, amin nawaambia wao wamekwisha kupata thawabu yao kamilifu.

¹⁷ Lakini mnapofunga, jipakeni mafuta kichwani na kunawa nyuso zenu

¹⁸ ili kufunga kwenu kusionekane na watu wengine ila Baba yenu aliye sirini, naye Baba yenu aonaye sirini atawapa thawabu yenu kwa wazi.”

¹⁹ “Msijiwekee hazina duniani, mahali ambapo nondo na kutu huharibu, nao wevi huvunja na kuiba.

²⁰ Lakini jiwekeeni hazina mbinguni, mahali ambapo nondo na kutu haviharibu, wala wevi hawavunji na kuiba.

6:10 Duniani Tunaombea ufalme wa Mungu uje duniani Yesu arudi haraka.

6:18 Usionekane – Tusijaribu kuonyesha uzuri wetu ili wengine waone mara yako ya mwisho kufanya hivyo ni lini?

21 Kwa sababu mahali akiba yako ilipo, hapo ndipo pia moyo wako utakapokuwa.”

22 “Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni nyofu, mwili wako wote utakuwa na nuru.

23 Lakini kama jicho lako ni ovu, mwili wako wote utajawa na giza. Kwa hiyo basi, kama nuru iliyomo ndani yako ikiwa giza, hilo ni giza kuu namna gani ! ”

24 “Hakuna mtu ye yote awezaye kuwatumikia mabwana wawili, kwa kuwa ama atamchukia huyu na kumpenda yule mwingine, au atashikamana sana na huyu na kumdharau huyu mwingine. Ninyi hamwezi kumtumikia Mungu na mali.”

25 “Kwa hiyo nawaambia, msiwe na wasiwasi kuhusu maisha yenu: mtakula nini au mtakunywa nini, au kuhusu miili yenu, mtavaa nini. Je, maisha si zaidi ya chakula na mwili zaidi ya mavazi?

26 Waangalieni ndege wa angani, wao hawapandi wala hawavuni au kuweka ghalani,

lakini Baba yenu wa mbinguni huwalisha hao. Je, ninyi si wa thamani zaidi kuliko hao ndege?

27 Ni nani miongoni mwenu ambaye kwa kujitaabisha kwa ke aweza kujiongezea hata saa moja zaidi katika maisha yake au kuongeza dhiraa moja kwe nye kimo chake?

28 “Nanyi kwa nini kujitaabisha kwa ajili ya mavazi? Fikirini maua ya shambani yameavyo. Hayafanyi kazi wala hayafumi.

29 Lakini nawaambia, hata mfalme Solomoni katika fahari yake yote hakuvikwa kama mojawapo ya hayo maua.

30 Lakini ikiwa Mungu anayavika hivi majani ya shambani, ambayo leo yapo na kesho yanatupwa motoni, je, hatawavika ninyi vizuri zaidi, enyi wa imani haba?

31 Kwa hiyo msiwe na wasiwasi, mkisema, ‘Tutakula nini?’ Au ‘Tutakunywa nini?’ Au ‘Tutavaa nini?’

32 Kwa maana watu wasiomjua Mungu ndio wanaoshindania hayo, lakini Baba yenu wa mbin-

6:24 Wachache watasema wanamchukia Mungu. Lakini kama tunapenda mali katika macho yake anajua.

6:26 Baba awalisha Mango yuko pamoja na uumbaji wake na ana uhusiano na wanyama (Job 41:1-5)

guni anafahamu kwamba mnahitaji hayo yote.

³³ Lakini utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu na haki yake na haya yote mtaongezewa.

³⁴ Kwa hiyo msiwe na wasi wasi kuhusu kesho, kwa sababu kesho itajitaabikia yenyewe. Yatosha kwa siku masumbufu yake.”

7 “Usihukumu ili usije ukahukumiwa.

² Kwa maana kwa jinsi ile unavyowahukumu wengine, ndivyo utakavyohukumiwa na kwa kipimo kile utakachotoa ndicho utakachopokea.

³ “Kwa nini unatazama kibanzi kidogo kilichomo kwenye jicho la ndugu yako na wala huoni boriti iliyoko kwenye jicho lako?

⁴ Au unawezaje kumwambia ndugu yako, ‘Acha nitoe kibanzi kwenye jicho lako wakati kuna boriti kwenye jicho lako mwenyewe?’

⁵ Ewe mnafiki, toa kwanza boriti kwenye jicho lako mwenyewe, nawe ndipo utakapoona wazi ili kuondoa kibanzi kilichoko kwenye jicho la ndugu yako.

⁶ “Msiwape mbwa vitu vilivyo vitakatifu, wala msitupie nguruwe lulu zenu. Kama mkifanya hivyo, watazikanyaga kanyaga na kisha watawageukia na kuwararua vipande vipande.”

⁷ “Ombeni nanyi mtapewa, tafuteni nanyi mtapata, bisheni nanyi mtafunguliwa mlango.

⁸ Kwa maana kila aombaye hupewa, naye atafutaye huona, naye abishaye hufunguliwa mlango.

⁹ “Au ni nani miongoni mwenu ambaye mwanawe akimwomba mkate atampa jiwe?

¹⁰ Au mwanawe akimwomba samaki atampa nyoka?

¹¹ Ikiwa ninyi basi mlio waovu mnajua jinsi ya kuwapa watoto wenu vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu aliye mbinguni atawapa vitu vizuri wale wamwombao?

¹² Kwa hiyo cho chote ambacho mnetaka mtendewe na watu, ninyi nanyi watendeeni vivyo hivyo. Kwa kuwa hii ndiyo Torati na Manabii.”

¹³ “Ingieni kwa kupitia mlango mwembamba, kwa maana lango ni pana na njia ni pana ielekeayo

7:1 Usihukumu. Hatupaswi kuwahukumu wengine lakini tunapaswa kujua mema na mabaya.

upotevuni, nao ni wengi waingiao kwa kupitia lango hilo.

14 Lakini mlango ni mwembamba na njia ni finyo ielekayo kwenye uzima, nao ni wachache tu waionao.”

15 “Jihadharini na manabii wa uongo, wanaowajia wakiwa wamevaa mavazi ya kondoo, lakini ndani wao ni mbwa mwtu wakali.

16 Mtawatambua kwa matunda yao. Je, watu huchuma zabibu kwenye miiba au tini kwenye michongoma?

17 Vivyo hivyo, mti mwema huzaa matunda mazuri na mti mbaya huzaa matunda mabaya.

18 Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mazuri.

19 Kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa motoni.

20 Hivyo, kwa matunda yao, mtawatambua.”

21 “Si kila mtu aniambiaye, ‘Bwana, Bwana,’ atakayeingia katika Ufalme wa Mbinguni bali

ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.

22 Wengi wataniambia siku ile, ‘Bwana, Bwana, hatukutoa unabii kwa jina lako na kwa jina lako kutoa pepo na kufanya miujiza mingi?’

23 Ndipo nitakapowaambia wazi, ‘Sikuwajua kamwe. Ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu!’

24 “Kwa hiyo kila mtu ayasi kiaye haya maneno yangu na kuyatenda, ni kama mtu mwenye busara aliyejenga nyumba yake kwenye mwamba.

25 Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja na upepo ukavuma ukaipiga hiyo nyumba, lakini haikuanguka kwa sababu msingi wake ulikuwa kwenye mwamba.

26 Naye kila anayesikia haya maneno yangu wala asiyatende, ni kama mtu mjinga aliyejenga nyumba yake kwenye mchanga.

27 Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, nao upepo ukavuma ukaipiga hiyo nyumba, nayo ikaanguka kwa kishindo kiku bwa.”

7:14 Wengi wamepotea katika maneno ya Mungu.

7:22 Baba Kutakuwa watu waliomwita Mungu na waliodhani walitenda miujiza kwa jina lake watakao kataliwa siku ya kiama.

7:25 Mafuriko yalikuja – Siku ya hukumu itakuwa kama radi itakayotikisa na kuonyesha ukweli wetu.

28 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, makutano ya watu wakashangazwa sana na mafundisho yake,

29 kwa sababu alifundisha kama yeye aliye na mamlaka, wala si kama walimu wao wa sheria.

8 Yesu aliposhuka kutoka mli-mani, makutano makubwa ya watu yakamfuata.

2 Mtu mmoja mwenye ukoma akaja na kupiga magoti mbele yake akasema, “Bwana, kama ukitaka, unaweza kunitakasa.”

3 Yesu akanyoosha mkono wake akamgusa, akamwambia, “Nataka, takasika!” Mara yule mtu akatakasika ukoma wake.

4 Kisha Yesu akamwambia, “Hakikisha humwambii mtu ye yote. Lakini nenda, ukajionyeshe kwa kuhani na utoe sadaka aliyoamuru Musa, iwe ushuhuda kwao kwamba umepona.”

5 Yesu alipoingia Kapernaumu, jemadari mmoja alimjia, kumwomba msaada,

6 akisema, “Bwana, mtumishi wangu amelala nyumbani ame-

pooza, tena ana maumivu makali ya kutisha.”

7 Yesu akamwambia, “Nitakuja na kumponya.”

8 Lakini yule jemadari akamwambia, “Bwana, mimi sistahili Wewe uingie chini ya dari yangu. lakini sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona.

9 Kwa kuwa mimi nami niko chini ya mamlaka, nikiwa na askari chini yangu. Nikimwambia huyu ‘Nenda,’ naye huenda, na mwingine nikimwambia, ‘Njoo’, huja. Nami nikimwambia mtumishi wangu, ‘Fanya hivi,’ hufanya.”

10 Yesu aliposikia maneno haya, akashangaa, akawaambia wale waliomfuata, “Amin, amin nawaambia, hata katika Israeli sijaona imani kubwa namna hii.

11 Ninawaambia kwamba wengi watatoka mashariki na magharibi nao wataketi karamuni pamoja na Ibrahimu, Isaki na Yakobo katika Ufalme wa Mbin-guni.

12 Lakini warithi wa ufalme watatupwa katika giza la nje,

8:3 Amgusa wote wangeshangaa. Kungusa mwenye ukoma kulifanya mtu kuwa mchafu na angepata ugonjwa. Yesu alifanya hivi kuonyesha kuwa ha-amini hayo.

ambako kutakuwa na kulia na kusaga meno.”

13 Kisha Yesu akamwambia yule jemadari, “Nenda na iwe kwako sawasawa na imani yako.” Naye yule mtumishi akapona saa ile ile.

14 Yesu alipoingia nyumbani kwa Petro, alimkuta mama mkwe wake Petro amelala kitan-dani akiwa ana homa.

15 Akamgusa mkono wake na homa ikamtoka, naye akainuka na kuanza kumhudumia.

16 Jioni ile, wakamletea watu wengi waliopagawa na pepo, naye akawatoa wale pepo kwa neno lake, na kuponya wagonjwa wote.

17 Haya yalifanyika ili litimie lile lililonenwa kwa kinywa cha nabii Isaya kwamba:

“Mwenyewe alitwaa udhaifu wetu na alichukua magonjwa yetu.”

18 Yesu alipoona makutano mengi wamemzunguka, aliwa-

amuru wanafunzi wake wavuke mpaka ng’ambo.

19 Kisha mwalimu mmoja wa sheria akamjia Yesu na kumwambia, “Mwalimu, mimi nita-kufuata po pote uendako.”

20 Naye Yesu akamwambia, “Mbweha wana mashimo, nao ndege wa angani wana viota vyao, lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake.”

21 Mwanafunzi mwingine akamwambia, “Bwana, niruhusu kwanza nikamzike baba yangu.”

22 Lakini Yesu akamwambia, “Nifuate, nawe waache wafu wazike wafu wao.”

23 Naye alipoingia kwenye chombo, wanafunzi wake wakamfuata.

24 Ghafula kukainuka dhoruba kali baharini hata chombo ki-kaanza kufunikwa na mawimbi, lakini Yesu alikuwa amelala usingizi.

25 Wanafunzi wake wakam-

8:16,17 Kuwa na pepo ilikuwa lugha iliyotumiwa katika enzi ya kwanza kufafanua ugonjwa wa akili. Zingatia tofauti kati ya kutoa pepo na kuponya ugonjwa.

8:20-22 Yesu Bwana wa mema anaweza toka sana wakati mwingine. Anataka majibu yetu haraka. Alitia chuku :21 Alikuwa na mahali pa kulala lakini siku hiyo hakuwa napo.

8:23 Wanafunzi wake walimfuata inaonyesha wote wakitembea nyuma yake.

wendea na kumwamsha, wakisema, “Bwana, tuokoe! Tunazama!”

²⁶ Naye Yesu akawaambia, “Kwa nini mnaogopa, enyi wa imani haba?” Kisha akaondoka na kukemea dhoroba na mawimbi, nako kukawa shwari kuu.

²⁷ Wale watu wakashangaa, wakisema, “Ni mtu wa namna gani huyu? Hata upepo na mawimbi vinamtii!”

²⁸ Walipofika ng’ambo katika nchi ya Wagerasi, watu wawili waliopagawa na pepo wakitoka makaburini walikutana naye. Watu hawa walikuwa wakali mno kiasi kwamba hakuna mtu aliyeweza kupita njia ile.

²⁹ Wakapiga kelele, “Una nini nasi, Mwana wa Mungu? Umekuja hapa kututesa kabla ya wakati ulioamuriwa?”

³⁰ Mbali kidogo kutoka pale walipokuwa, kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe wakilisha.

³¹ Wale pepo wakamsihi Yesu, “Ukittoa humu, turuhusu tuende kwenye lile kundi la nguruwe.”

³² Akawaambia, “Nendeni!” Hivyo wakatoka na kuwaingia wale nguruwe, nalo kundi lote likatelemka mbio gengeneni, likaingia bahari na kufa ndani ya maji.

³³ Wale waliokuwa wakiwachunga hao nguruwe wakakimbia wakaingia mjini, wakaeleza yote kuhusu yale yaliyowatokea wale waliokuwa wamepagawa na pepo.

³⁴ Kisha watu wote wa mji huo wakatoka kwenda kukutana na Yesu. Nao walipomwona wakamsihi aondoke kwenye nchi yao.

9 Yesu akaingia kwenye chombo, akavuka na kufika katika mji wa kwao.

² Wakati huo huo wakamletea mtu aliyepooza, akiwa amelazwa kwenye kitanda. Yesu alipo-

8:25 Kaamshwa. Yesu alionekana kulala ndani ya meli iliyotoka kuzama. Lakini katika maisha yetu anaonekana pale kutuleta katika hali ya kugundua uhitaji wetu kwake.

8:26 Eeh ninyi wenye imani ndogo. Kumbuka injili iliandikwa na wafuasi. Waliwashawishi watu kumwamini Kristo kwa kuwaeleza jinsi wao walikuwa na imani ndogo.

8:32 Yesu alikubali ombi la mwanadamu ili kumponya ugonjwa wake unaweza kuwa ulimshika baada ya kula nyama ya nguruwe.

9:2 Yesu kuona imani ya alimwonya na kumsamehe mtu kwa imani ya kama

ona imani yao, alimwambia yule mtu aliyepooza, “Mwanangu, jipe moyo mkuu, dhambi zako zimesamehewa.”

³ Kwa ajili ya jambo hili, baadhi ya walimu wa sheria wakasema mioyoni mwao, “Huyu mtu anakufuru!”

⁴ Lakini Yesu akiyafahamu mawazo yao, akawaambia, “Kwa nini mnawaza maovu mioyoni mwenu?”

⁵ Kwa kuwa ni lipi lililo rahisi: kusema, ‘Dhambi zako zimesamehewa,’ au kusema, ‘Simama, utembe?’

⁶ Lakini, ili mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani kusamehe dhambi,” Ndipo akamwambia yule aliyepooza, “Simama, chukua kitanda chako na uende nyumbani kwako.”

⁷ Yule mtu akasimama, akaenda nyumbani kwake.

⁸ Makutano walipoyaona haya, wakajawa na hofu ya Mungu, wakamtukuza Mungu ambaye alikuwa ametoa mamlaka kama hii kwa wanadamu.

⁹ Yesu alipokuwa akienda kutoka huko, alimwona mtu mmoja jina lake Mathayo akiwa ameketi forodhani mahali pa kutozea ushuru. Yesu akamwambia, “Nifuata.” Mathayo akaondoka, akamfuata.

¹⁰ Wakati Yesu alipokuwa ameketi chakulani ndani ya nyumba, watoza ushuru wengi na wenye dhambi wakaja kula pamoja naye na wanafunzi wake.

¹¹ Mafarisayo walipoona mambo haya, wakawauliza wanafunzi Wake, “Kwa nini Mwalimu wenu anakula na watoza ushuru na ‘wenye dhambi?’”

¹² Lakini Yesu aliposikia hayo, akawaambia, “Watu wenye afya hawahitaji tabibu, lakini wale walio wagonjwa ndio wanaohitaji tabibu.

¹³ Nendeni mkajifunze maana ya maneno haya, ‘Nataka rehemu, wala si dhabihu.’ Kwa mana sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi.”

¹⁴ Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakaja na kumwuliza Yesu, “Imekuwaje kwamba sisi

imani yetu ndio uzima wa milele wa wengine tunafaa kufilia mkono kwa mambi.

9:13 Si kuita wanyoofu bali watenda dhambi wote wamepungukiwa hatutawahi kuwa wema mbele za Mungu lakini mpango wa Yesu ni kutuokoa.

na Mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?”

15 Yesu akawajibu, “Je, wageni wa bwana – arusi waweza kuomboleza wakati angali pamoja nao? Wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kwao, hapo ndipo watakapofunga.

16 “Hakuna mtu anayeshonea kiraka kipya kwenye nguo kuukuu, kwa maana kile kiraka kitachanika kutoka kwenye hiyo nguo na kuchanika kwake kutakuwa kubaya zaidi ya hapo mwanzo.

17 Wala watu hawaweki divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Kama wakifanya hivyo, viriba vitapasuka na divai itamwagika. Navyo viriba vitaharibika, lakini divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya na hivyo divai na viriba huwa salama.”

18 Wakati Yesu akiwa anawambia mambo haya, mara akaingia kiongozi wa sinagogi akapiga magoti mbele yake, akimwambia, “Binti yangu amekufa sasa hivi, lakini uje uweke mkono wako juu yake naye atakuwa hai.”

19 Yesu akaondoka akafuatana

naye, wanafunzi wake pia wakanamandamana naye.

20 Wakati huo huo mwanamke mmoja ambaye alikuwa na ugonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, akaja nyuma ya Yesu akagusa upindo wa vazi lake,

21 kwa maana alisema moyoni mwake, “Kama nikigusa tu vazi lake, nitaponywa.”

22 Yesu akageuka, naye alipomwona akamwambia, “Binti, jipe moyo mkuu, imani yako imekuponya.” Naye yule mwanamke akapona kuanzia saa ile ile.

23 Yesu alipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi na kuwaona waombolezaji wakipiga filimbi za maombolezo na watu wengi wakipiga kelele,

24 akawaambia, “Ondokeni! Kwa maana binti huyu hakufa, bali amelala.” Wakamcheka kwa dhihaka.

25 Lakini watu walipokwisha kutolewa nje, akaingia mle ndani na kumshika yule binti mkono, naye akaamka.

26 Habari hizi zikaenea katika maeneo yale yote.

27 Yesu alipokuwa akiondoka

9:17 Divai ya sasa inasimama agano jipya katika damu ya Yesu. Tukipoke uzima tubadilike.

mahali pale, vipofu wawili wakamfuata, wakipiga kelele kwa nguvu na kusema, “Mwana wa Daudi, tuhurumie!”

²⁸ Alipoingia mle nyumbani wale vipofu wakamjia. Aka wauliza, “Mnaamini kwamba ninaweza kufanya jambo hili?” Wakamjibu, “Ndio Bwana.”

²⁹ Ndipo Yesu akagusa macho yao na kusema, “Iwe kwenu sawasawa na mnavyoamini.”

³⁰ Macho yao yakafunguka. Yesu akawaonya vikali, akisema, “Angalieni mtu ye yote asijue kuhusu jambo hili.”

³¹ Lakini wao wakaenda na kueneza habari zake katika eneo lile lote.

³² Walipokuwa wanatoka, mtu mmoja aliyekuwa amepagawa na pepo na ambaye hakuweza kuongea aliletwa kwa Yesu.

³³ Yule pepo alipotolewa, yule mtu aliyekuwa bubu akaongea. Ule umati wa watu ukastaajabu na kusema, “Jambo kama hili kamwe halijapata kuonekana katika Israeli.”

³⁴ Lakini Mafarisayo waka sema, “Huyo anatoa pepo kwa uwezo wa mkuu wa pepo.”

³⁵ Yesu akazunguka katika miji yote na vijiji vyote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri Habari Njema za Ufalme na kuponya kila ugonjwa na kila aina ya maradhi miongoni mwa watu.

³⁶ Alipoona makutano aliwahurumia kwa sababu walikuwa wanasumbuka na bila msaada, kama kondoo wasio na mchungaji.

³⁷ Ndipo akawaambia wanafunzi wake, “Mavuno ni mengi lakini watenda kazi ni wachache,

³⁸ Kwa hiyo mwombeni Bwana wa mavuno, ili apeleke watenda kazi katika shamba lake la mavuno.”

Yesu A watuma Wale Kumi Na Wawili

10 Ndipo Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa mamlaka juu ya pepo wachafu kuwatoa na kuponya kila ugonjwa na maradhi ya kila aina.

9:35 Kichwa cha kuhubiri kwa Kristo kilikuwa injili ya ufalme habari njema ya kuwa na Mungu Kama mfalme wetu

9:37 Ishara zaonyesha mambo yamebadilika kwa kuwa hakuna wavunaji: Mavuno ni waliobatizwa. Kuna wale ambao hawatavuna kwa sababu kanisa halikuwatafuta ama hapakuwa na wavunaji wa kutosha.

² Haya ndiyo majina ya hao wanafunzi kumi na wawili:

³ wa kwanza, Simon, aitwaye Petro na Andrea nduguye, Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye, Filipino na Bartholomayo, Tomaso na Mathayo mtoza ushuru, Yakobo mwana wa Alfayo na Thadayo,

⁴ Simoni Mkananayo na Yuda Iskariote aliyemsaliti Yesu.

⁵ Hawa kumi na wawili, Yesu aliwatuma akawaagiza, “Msien-de miongoni mwa watu Mataifa wala msiingie mji wo wote wa Wasamaria.

⁶ Lakini afadhali mshike njia kuwaendea kondoo wa nyumba ya Israeli waliopotea.

⁷ Wakati mnapokwenda, hubirini mkisema, ‘Ufalme wa Mbin-guni umekaribia.’

⁸ Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma, toeni pepo wachafu. Mmepata bure, toeni bure.

⁹ Msichukue dhahabu, wala fedha, wala shaba kwenye vifuko vyenu.

¹⁰ Msichukue mkoba wa safari,

wala kanzu mbili, wala jozi ya pili ya viatu, wala fimbo, kwa maana mtenda kazi anastahili posho yake.

¹¹ “Mji wo wote au kijiji cho chote mtakachoingia, tafuteni humo mtu anayestahili, nanyi kaeni kwake mpaka mtakapoon-doka.

¹² Mkiingia kwenye nyumba, itakieni amani.

¹³ Kama nyumba hiyo inastahili, amani yenu na iwe juu yake, la sivyo, amani yenu na iwarudie ninyi.

¹⁴ Kama mtu ye yote hatawa-karibisha ninyi, wala kusikiliza maneno yenu, kungu’uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu mtakapokuwa mnatoka kwenye nyumba hiyo au mji huo.

¹⁵ Amin, amin nawaambia, itavumilika zaidi miji ya Sodoma na Gomora katika hukumu kuli-ko mji huo.

¹⁶ “Tazama, ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa mwitu. Kwa hiyo mwe werevu kama nyoka na wapole kama hua.

10:11 Mpaka utakapoenda – Yesu alitamani kufia mkazo katika familia na nyumba ambazo zilikuwa kanisa katika agano jipya

10:15 Kuvumilia zaidi kutakuwa na tuzo na adhabu katika siku ya kiama mienendo yetu yatahukumiwa.

10:16 Werevu kama nyoka hatufai kiwa tunajali

17 “Jihadharini na wanadamu, kwa maana watawapeleka katika mabaraza yao na kuwapiga kwenye masinagogi yao,

18 nanyi mtaburutwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili Yangu, ili kuwa ushuhuda kwao na mbele ya watu Mataifa.

19 Lakini watakapowapeleka humo, msisumbuke kufikirifikiri mtakalosema, kwa maana mtapewa la kusema wakati huo.

20 Kwa sababu si ninyi mtakuwa mkinena, bali ni Roho wa Baba yenu atakayekuwa akinena kupitia kwenu.

21 “Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe na baba atamsaliti mtoto wake, watoto wataasi dhidi ya wazazi wao na kuwafanya wauawe.

22 Nanyi mtachukiwa na watu wote kwa ajili ya Jina langu. Lakini yeye atakayevumilia hadi mwisho ataokoka.

23 Wakiwatesa katika mji mmoja, kimbilieni mji mwingine. Amin, amin nawaambia, hamtamaliza miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Adamu hajaja.

24 “Mwanafunzi hawezi kumzidi mwalimu wake wala mtumishi hamzidi bwana wake.

25 Yatosha mwanafunzi kuwa kama mwalimu wake na mtumishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa mkuu wa nyumba ameitwa Beelzebuli, je, si zaidi sana wale wa nyumbani mwake mwenyewe!

26 “Kwa hiyo msiwaogope hao, kwa maana hakuna kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna siri ambayo haitajulikana.

27 Ninalowaambia gizani, ninyi lisemeni mchana peupe na lile mnalosikia likinong'onwa, masikioni mwenu, lihubirini kwenye paa la nyumba.

10:23 Aliendelea kati ya miji ya Israeli:- Twafaa kujiandaa kwa kurudi ghafla kwa Yesu.

10:25 Tusishangae tukihukumiwa. Tujiandae kwa maana jinsi Yesu alivyoteswa twafaa kuteswa nasi pia.

10:26 Kujitambua tu siku ya hukumu tutatambulika kikweli hakuna haja kuvalia ngozi ya kondoo.

10:27 Tangaza juu ya majumba 1 Sam 9:15-25 Mungu alimnenea Samweli masikioni na kisha akaongea na sauti juu ya jumba lake.

10:28 Gehena ilikuwa pipa la taka nje ya Yesu salamu. Moto ulikuwa huko kila wakati ukichoma taka. Hii ni ishara ya hukumu.

28 Msiwaogope wale wauao mwili lakini hawawezi kuua roho afadhali mwogopeni yeye awezaye kuiangamiza roho na mwili katika jehanam.

29 Je, shomoro wawili hawauzwi kwa senti mbili tu? Lakini hakuna hata mmoja wao atakayeanguka pasipo Baba yenu kujua..

30 Hata nywele za vichwa vyenu zote zimehesabiwa.

31 Hivyo msogope, kwa maana ninyi ni wa thamani kubwa zaidi kuliko shomoro wengi.

32 “Kila mtu atakayenikiri mbele ya watu, mimi nami nitamkiri yeye mbele za Baba yangu aliye mbinguni.

33 Lakini ye yote atakayenikana mimi mbele ya watu, mimi nami nitamkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.”

34 “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani bali upanga.

35 Kwa maana nimekuja kumfitini mtu na babaye, binti na mamaye, mkwe na mama mkwe wake.

36 Nao adui za mtu watakuwa ni wale watu wa nyumbani kwake.

37 “Ye yote ampendaye baba yake au mama yake kuliko anavyonipenda mimi, hastahili kuwa wangu. Ye yote ampendaye mwanawe au binti yake kuliko anavyonipenda Mimi, hastahili kuwa wangu.

38 Tena ye yote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hastahili kuwa Wangu.

39 Ayang’ang’aniaye maisha yake atayapoteza, lakini yeye atakayeyatoa maisha yake kwa ajili yangu atayaona.”

40 “Mtu ye yote atakayewapokea ninyi atakuwa amenipokea mimi na ye yote atakayenipokea mimi atakuwa amempokea Yeye aliyenituma.

41 Mtu ye yote anayempokea nabii kwa kuwa ni nabii, atapokea thawabu ya nabii na mtu anayempokea mwenye haki kwa kuwa ni mwenye haki, atapokea thawabu ya mwenye haki.

42 Kama ye yote akimpa hata kikombe cha maji mmoja wa hawa wadogo kwa kuwa ni mwanafunzi wangu, amin, ninawaambia, hataikosa thawabu yake.”

10:40 Maono ya watu kutuhusu ni maono yao kwa Yesu. Sisi tulivyobatizwa katika mwili wa Kristo ni yeye katika dunia. Tabia zetu ziwe kama zake.

11 Baada ya Yesu kumaliza kutoa maagizo kwa wale wanafunzi wake kumi na wawili, aliondoka hapo akaenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao.

² Yohana Mbatizaji aliposikia akiwa gerezani mambo ambayo Kristo alikuwa akiyafanya, aliwatuma wanafunzi wake

³ ili wakamwulize, “Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au tumngojee mwingine?”

⁴ Yesu akajibu, “Rudini mkamwarifu Yohana yale mnayosikia na kuyaona:

⁵ Vipofu wanapata kuona, viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na maskini wanahubiriwa habari njema.

⁶ Ana heri mtu yule asiyechukizwa kwa ajili yangu”

⁷ Wale wanafunzi wa Yohana walipokuwa wanaondoka, Yesu akaanza kusema na makutano kuhusu Yohana Mbatizaji. Akawauliza, “Mlipokwenda kule nyikani, mlikwenda kuona nini? Unyasi ukiyumbishwa na upepo?”

⁸ Kama sivyo, mlitoka kwenda

kuona nini basi? Mtu aliyevaa mavazi mazuri.? Hasha, wale wanaovaa nguo nzuri wako katika majumba ya wafalme.

⁹ Basi mlitoka kwenda kuona nini? Je, ni kumwona nabii? Naam, nawaambia, yeye ni zaidi ya nabii.

¹⁰ Huyo ndiye ambaye habari zake zimeandikwa: “Tazama namtuma mjumbe mbele yako, atakayetengeneza njia mbele yako.”

¹¹ Amin, nawaambia, miongoni mwa watu waliozaliwa na wanawake, hajatokea mtu aliye mkuu zaidi ya Yohana Mbatizaji, lakini aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa Mbinguni, ni mkuu kuliko Yohana.

¹² Tangu siku za Yohana Mbatizaji hadi sasa, Ufalme wa Mungu hupatikana kwa nguvu, nao wenye nguvu wauteka.

¹³ Kwa maana manabii wote na Torati vilitabiri mpaka wakati wa Yohana.

¹⁴ Kama mko tayari kukubali hilo, yeye Yohana ndiye yule Eliya ambaye manabii walikuwa wamesema angekuja.

11:1 Miji yao Yesu aliwatia watu moyo wahubiri katika miji aliwatembelea ili kushuhudia.

11:11 Aliye dhaifu katika ufalme wa Mungu atakuwa mkuu

15 Yeye aliye na sikio na asikie.

16 “Lakini kizazi hiki nikifanannishe na nini?” Kinafanana na watoto waliokaa sokoni wakiwa-ita wenzao na kuwaambia,

17 “Tuliwapigia filimbi,lakini hamkucheza, tuliwambia nyimbo za msiba lakini hamkuomboleza.’

18 Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuja hali wala hanywi, nao wanasema, ‘Yeye ana pepo.’

19 Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa, nao wanasema, ‘Tazama, mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi!’ Lakini hekima huthibitishwa kwa haki ya matendo yake.”

20 Ndipo Yesu akaanza kuilaulumu miji ambamo alifanya miujiza yake mingi kuliko kwingine, kwa maana watu wake hawakutubu.

21 “Ole wako, Korazini! Ole wako Bethsaida! Kwa maana kama miujiza iliyofanyika kweni, ingelifanyika Tiro na Sidoni, miji hiyo ingekuwa imetubu tangu zamani kwa kuvaa magunia na kujipaka majivu.

22 Lakini nawaambia, itavumilika zaidi kwa Tiro na Sidoni katika siku ya hukumu, kuliko kwenu,

23 Nawe Kapernaumu,je, utainuliwa hadi mbinguni? La hasha, utashushwa pande za chini sana. Miujiza iliyofanyika kwako ingefanyika huko Sodoma, mji huo ungalikuwapo hadi leo.

24 Lakini nakuambia kwamba, itavumilika zaidi kwa Sodoma katika siku ile ya hukumu kuliko wewe.

25 Wakati huo Yesu alisema, “Ninakuhimidi Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima na wenye elimu, nawe ukawafunulia watoto wachanga.

26 Naam, Baba, kwa kuwa hivyo ndivyo ilivyokupendeza.

27 “Nimekabidhiwa vitu vyote na Baba yangu: hakuna mtu amjuaye Mwana ila Baba, wala hakuna amjuaye Baba ila Mwana na ye yote ambaye Mwana anapenda kumdhihirisha Baba kwake.”

28 “Njoooni kwangu, ninyi nyote mnaotaabika na kulemewa na

11:12 Watu wa fujo – wanavamia miji katika hali yetu ya maisha twapaswa kujitolea kwa ufalme wa Mungu.

11:27 Kusoma Biblia pekee hakutaonyesha Bwana kwetu bali ni neema.

mizigo, nami nitawapumzisha.

²⁹ Jifungeni nira yangu, mji-funze kutoka kwangu, kwa ma-ana mimi ni mpole na mnyenye-kevu wa moyo, nanyi mtapata raha nafsinini mwenu.

³⁰ Kwa maana nira yangu ni laini na mzigo wangu ni mwe-psi.”

12 Wakati huo Yesu alipitia kwenye mashamba ya ngano siku ya sabato. Wanafunzi wake walikuwa na njaa, wakaan-za kuvunja masuke ya ngano na kuyala.

² Lakini Mafarisayo walipoona jambo hili, wakamwambia, “Ta-zama! Wanafunzi wako wanaf-anya jambo lisilo halali siku ya Sabato.”

³ Yesu akawajibu, “Je, hamja-soma alichofanya Daudi na wen-zake walipokuwa na njaa?”

⁴ Aliingia katika nyumba ya Mungu akala mikate iliyowekwa wakfu, yeye na wenzake, jambo ambalo halikuwa halali kwao kufanya, isipokuwa makuhani peke yao.

⁵ Au hamjasoma katika Torati kwamba siku ya Sabato ma-kuhani huvunja sheria ya Sabato Hekaluni lakini hawahesabiwi kuwa na hatia?

⁶ Nawaambia wazi kwamba, Yeye aliye mkuu kuliko Hekalu yupo hapa.

⁷ Kama mngelikuwa mmejua maana ya maneno haya, ‘Nina-taka rehema, wala si dhabihu,’ msingeliwalaumu watu wasio na hatia,

⁸ kwa maana Mwana wa Ada-mu ndiye Bwana wa Sabato.”

⁹ Yesu akaondoka mahali hapo, akaingia katika sinagogi lao,

¹⁰ huko alikuwepo mtu aliy-epooza mkono. Wakitafuta saba-bu ya kumshtaki Yesu, wakam-wuliza, “Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?”

¹¹ Yesu akawaambia, “Ni nani miongoni mwenu, mwenye kon-doo wake ambaye huyo kondoo akitumbukia shimoni siku ya Sa-bato hatamtoa?”

¹² Mtu ana thamani kubwa kiasi kuliko kondoo. Kwa hiyo

12:1 Yesu na wafuasi wake walione kana kwa Daudi na waliomfuata waliku-wa wenye madini huzuni.

12:11 Mtu aliyekuwa na kondoo mmoja alikuwa maskini hakujali kumwoko-a. Anaashiria Mungu na Yesu.

ni halali kutenda mema siku ya Sabato.”

13 Ndipo akamwambia yule mtu, “Nyoosha mkono wako.” Akaunyoosha, nao ukaponywa ukawa mzima kama ule mwingine.

14 Lakini Mafarisayo wakatoka nje wakafanya shauri baya juu yake jinsi watakavyoweza kumwua Yesu.

15 Lakini Yesu alipoyatambua mawazo yao, akaondoka mahali hapo. Watu wengi wakamfuata, naye akawaponya wote,

16 akiwakataza wasiseme yeye ni nani.

17 Hii ilikuwa ili litimie lile neno lililonenwa kwa kinywa cha nabii Isaya, kusema:

18 “Tazama mtumishi wangu niliyemchagua, mpendwa wangu, ninayependezwa naye. Nitaweka Roho yangu juu yake, naye atatangaza haki kwa mataifa.

19 Hatagombana wala hatapiga kelele, wala hakuna atakayesikia sauti yake njiani.

20 Mwanzia uliopondeka hatauvunja, utambi unaofuka moshi

hatauzima, mpaka atakapoifanya haki ishinde.

21 “Katika jina lake mataifa wataweka tumaini lao.”

22 Kisha wakamletea mtu aliyekuwa amepagawa na pepo, naye ni kipofu na bubu, Yesu akamponya, hata akaweza kusema na kuona.

23 Watu wote wakashangaa na kusema, “Je, yawezekana huyu ndiye Mwana wa Daudi?”

24 Lakini Mafarisayo waliposikia jambo hili wakasema, “Mtu huyu anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa pepo wachafu.”

25 Yesu alijua walichokuwa wakiwaza, akawaambia, “Kila ufalme ukigawanyika dhidi yake wenyewe huangamia. Hali kadhalika kila mji au watu wa nyumba moja iliyogawanyika dhidi yake wenyewe haiwezi kusimama.

26 Kama Shetani akimtoa Shetani, atakuwa amegawanyika yeye mwenyewe. Basi ufalme wake utawezaje kusimama?

27 Nami kama natoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli,

12:20 Yesu anajaribu kuweka maisha katika wote wenye imani ndogo. Twapaswa kufanya vivyo hivyo.

12:25 Ufalme wa Mungu utatengeneza duniani Yesu atakaporudi.

watu wenu je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa nani? Hivyo basi, wao ndio wataka-owahukumu.

²⁸ Lakini kama Mimi ninatoa pepo wachafu kwa Roho wa Mungu, basi Ufalme wa Mungu umekuja juu yenu.

²⁹ “Au tena, mtu awezaje kuin-
gia katika nyumba ya mtu mwe-
nye nguvu na kuteka nyara mali
zake asipomfunga kwanza yule
mwenye nguvu? Akiisha mfun-
ga, ndipo hakika anaweza kuteka
nyara mali zake.

³⁰ “Mtu asiyekuwa pamoja
nami yu kinyume nami na mtu
ambaye hakusanyi pamoja nami,
hutawanya.

³¹ Kwa hiyo nawaambia, kila
dhambi na kufuru watu watasamehewa, lakini mtu atakayem-
kufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa.

³² “Mtu ye yote atakayesema
neni dhidi ya Mwana wa Ada-
mu atasamehewa, lakini ye yote
anenaye neno dhidi ya Roho
Mtakatifu hatasamehewa, iwe
katika ulimwengu huu au katika
ulimwengu ujao.”

³³ “Ufanye mti kuwa mzuri
nayo matunda yake yatakuwa
mazuri, au ufanye mti kuwa

mbaya na matunda yake yata-
kuwa mabaya, kwa maana mti
hutambulikana kwa matunda
yake.

³⁴ Enyi uzao wa nyoka! Mna-
wezaje kunena mambo mema,
wakati ninyi ni waovu? Kwa
maana kinywa cha mtu huyane-
na yale yaliyoujaza moyo wake.

³⁵ Mtu mwema hutoa yaliyo
mema kutoka katika hazina ya
mambo mema yaliyohifadhiwa
ndani yake, naye mtu mwovu
hutoa yaliyo maovu kutoka ka-
tika hazina ya mambo maovu
yaliyohifadhiwa ndani yake.

³⁶ Lakini nawaambia, katika
siku ya hukumu watu watatoa
hesabu kuhusu kila neno lisilo
maana walilonena.

³⁷ Kwa maana kwa maneno
yako utahesabiwa haki na kwa
maneno yako utahukumwiwa.”

³⁸ Kisha baadhi ya Mafarisayo
na walimu wa sheria wakam-
wambia, “Mwalimu, tunataka
kuona ishara kutoka kwako.”

³⁹ Lakini Yeye akawajibu,
“Kizazi kiovu na cha uzinzi ki-
naomba ishara! Lakini hakitape-
wa ishara yo yote isipokuwa ile
ishara ya nabii Yona.

⁴⁰ Kwa maana kama vile Yona
alivyokuwa ndani ya tumbo la

nyangumi kwa muda wa siku tatu mchana na usiku, vivyo hivyo Mwana wa Adamu atakuwa katika moyo wa nchi siku tatu, mchana na usiku.

⁴¹ Siku ya hukumu watu wa Ninawi watasimama pamoja na kizazi hiki na kukihukumu, kwa maana wao walitubu katika kuhubiri kwa Yona na tazama hapa yupo yeye aliye mkuu kuliko Yona.

⁴² Malkia wa Kusini atasimama wakati wa hukumu na kukihukumu kizazi hiki, kwa kuwa yeye alikuja kutoka miisho ya dunia ili kuisikiliza hekima ya Solomoni na hapa yupo aliye mkuu kuliko Solomoni.”

⁴³ “Pepo mchafu amtokapo mtu, hutanga-tanga katika sehemu zisizo na maji akitafuta mahali pa kupumzika, lakini hapati.

⁴⁴ Ndipo husema, ‘Nitarudi kwenye ile nyumba yangu nilikotoka,’ Naye arudipo huikuta ile nyumba ikiwa tupu, imefagiliwa na kupangwa vizuri.

⁴⁵ Kisha huenda na kuwaleta pepo wachafu wengine saba, wabaya zaidi kuliko yeye, nao huingia na kuishi humo. Nayo hali ya mwisho ya mtu yule huwa mbaya zaidi kuliko ile ya

kwanza. Ndivyo itakavyokuwa kwa kizazi hiki cha uovu.”

⁴⁶ Wakati alipokuwa akali anazungumza na makutano, mama Yake na ndugu Zake walisimama nje wakitaka kuongea naye.

⁴⁷ Ndipo mtu mmoja akamwambia, “Tazama mama Yako na ndugu Zako wamesimama nje, wanataka kuongea na Wewe.”

⁴⁸ Lakini Yeye akamjibu na kumwambia yule mtu, “Mama yangu ni nani, nao ndugu zangu ni nani?”

⁴⁹ Akiwanyoshea mkono wanafunzi Wake, akasema, “Hawa hapa ndio mama Yangu nao ndugu Zangu!

⁵⁰ Kwa maana ye yote afanyaye mapenzi ya Baba Yangu wa mbinguni, ndiye ndugu Yangu, dada Yangu na mama yangu.”

13 Siku iyo hiyo Yesu akatoka nje ya nyumba akaketi kando ya bahari.

² Umati mkubwa mno wa watu ukakusanyika kumzunguka hata ikabidi aingie katika chombo na kuketi humo, nao watu wote wakawa wamesimama ukingoni mwa bahari.

³ Ndipo akawaambia mambo mengi kwa mifano, akisema: “Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake.

⁴ Alipokuwa akipanda, baadhi zikaanguka kando ya njia, ndege wakaja na kuzila.

⁵ Nyingine zikaanguka sehemu yenye mawe, ambapo hapana udongo mwingi. Zikaota haraka kwa sababu udongo ulikuwa hauna kina.

⁶ Lakini jua lilipozidi, mimea hiyo ilinyauka na kukauka kwa sababu mizizi yake haikuwa na kina.

⁷ Mbegu nyingine zilianguka katikati ya miiba, miiba hiyo ikakua ikazisonga.

⁸ Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri ambapo zilitoa mazao, nyingine mara mia moja, nyingine mara sitini na nyingine mara thelathini.

⁹ Yeye mwenye masikio ya kusikia na asikie.”

¹⁰ Wanafunzi wake wakamwendea wakamwuliza, “Kwa nini unasema na watu kwa mifano?”

¹¹ Akawajibu, “Ninyi mmepewa kuzifahamu siri za Ufalme wa Mbinguni, lakini wao sivyo.

¹² Kwa maana yule aliye na

kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele, lakini yule asiye na kitu, hata kile alichonacho atanyang’anywa.

¹³ Hii ndiyo sababu nasema nao kwa mifano: “Ingawa wanatazama, hawaoni, wanasikiliza, lakini hawasikii, wala hawaelewi.

¹⁴ Kwao unatimia ule unabii wa Isaya aliposema: “‘Hakika mtasikiliza lakini hamtaelewa, na pia mtatazama lakini hamtaona.

¹⁵ Kwa maana mioyo ya watu hawa imekuwa mizito, hawasikii kwa masikio yao, na wamefumba macho yao. Wasije wakaona kwa macho yao, wakasikia kwa masikio yao, wakaelewa kwa mioyo yao, wakageuka, nami nikawaponya.’

¹⁶ “Lakini heri macho yenu, kwa sababu yanaona na heri masikio yenu kwa sababu yana-sikia.

¹⁷ Amin, nawaambia, manabii wengi na wenye haki walitamani kuona yale mnayoyaona, nao hawakuyaona na kusikia yale mnayosikia lakini hawakuyasikia.”

¹⁸ “Sikilizeni basi maana ya ule mfano wa mpanzi:

19 Mtu ye yote anaposikia neno la Ufalme, naye asilielewe, yule mwovu huja na kunyakua kile kilichopandwa moyoni mwake, hii ndiyo ile mbegu iliyopandwa kando ya njia.

20 Ile mbegu iliyopandwa kwenye sehemu yenye mawe ni mtu yule ambaye hulisia neno na mara hulipokea kwa furaha.

21 Lakini kwa kuwa hana mizizi yenye kina ndani yake, lile neno hukaa kwa muda mfupi. Inapotokea dhiki au mateso kwa ajili ya hilo neno, yeye mara huchukizwa.

22 Ile mbegu iliyopandwa katika miiba ni yule mtu alisikiaye neno, lakini masumbufu ya dunia na vishawishi vya mali hulisonga lile neno na kulifanya lisizae matunda.

23 Lakini ile mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri ni yule mtu ambaye hulisia neno na kulielewa. Naye hakika hutoa matunda, akizaa mara mia, au mara sitini, au mara thelathini ya mbegu iliyopandwa.”

24 Yesu akawaambia mfano mwingine, akasema: “Ufalme wa Mbinguni unaweza kufaninishwa na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake.

25 Lakini wakati kila mtu alipokuwa amelala, adui yake akaja na kupanda magugu katikati ya ngano, akaenda zake.

26 Ngano ilipoota na kutoa masuke, magugu nayo yakatokea.

27 “Watumishi wa yule mwenye shamba wakamjia na kumwambia, ‘Bwana, si tulipanda mbegu nzuri shambani mwako? Basi, magugu yametoka wapi?’

28 Akawajibu, ‘Adui ndiye aliyefanya jambo hili.’ Wale watumishi wakamwuliza, ‘Je, unataka twende tukayang’oe?’”

29 Lakini akasema, ‘Hapana, msiyang’oe, kwa maana wakati mking’oa magugu mnaweza mkang’oa na ngano pamoja nayo.

30 Acheni ngano na magugu vikue vyote pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati huo nitawaambia wavunaji, wayakusanye magugu kwanza, wayafunge matita matita ili yachomwe moto, kisha wakusanye ngano na kuileta ghalani mwangu.’”

31 Akawaambia mfano mwingine, akasema, “Ufalme wa Mbinguni ni kama punje ya haradali, ambayo mtu aliichukua akaipanda shambani mwake.

32 Ingawa mbegu hiyo ni ndogo kuliko mbegu zote, lakini inapokua ni mmea mkubwa kuliko yote ya bustanini, nao huwa mti mkubwa, hata ndege wa angani huja na kutengeneza viota katika matawi yake.”

33 Akawaambia mfano mwingine, “Ufalme wa Mbinguni unafanana na chachu ambayo mwanamke aliichukua akaichanganya katika vipimo vitatu vya unga mpaka wote ukaumuka.”

34 Yesu alinena mambo haya yote kwa makutano kwa mifano. Wala pasipo mfano hakuwaambia lo lote.

35 Hii ilikuwa ili kutimiza lile lililonenwa kwa vinywa vya manabii kusema:

“Nitakifungua kinywa changu niseme nao kwa mifano, nitahubiri mambo yaliyofichika tangu kuumbwa kwa misingi ya ulimwengu.”

36 Kisha Yesu akaagana na makutano, akaingia nyumbani. Wanafunzi wake wakamjia wakambambia, “Tueleze maana ya ule mfano wa magugu shambani.”

37 Akawaambia, “Aliyepanda mbegu nzuri ni Mwana wa Adamu.

38 Shamba ni ulimwengu na mbegu nzuri ni wana wa Ufalme. Magugu ni wana wa yule mwovu.

39 Yule adui aliyepanda magugu ni Ibilisi. Mavuno ni mwisho wa dunia, nao wavunaji ni malaika.

40 “Kama vile magugu yang’olewavyo na kuchomwa motoni, ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa dunia.

41 Mwana wa Adamu atawatumama malaika zake, nao watakusanya kutoka katika Ufalme wake kila kitu kinachosababisha dhambi na watenda maovu wote.

42 Nao watawatupa katika tanuru la moto ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.

43 Ndipo wenye haki watang’aa kama jua katika Ufalme wa Baba yao. Yeye aliye na masikio, na asikie.

44 “Ufalme wa Mbinguni unafanana na hazina iliyofichwa shambani, ambayo mtu mmoja

13:32 Kutoka mianzo midogo – kusoma Bibilia, kuona tangazo, kukutana na mtu kwa bahati tukaishi milele.

13:39 Malaika kwanza tutajua kuwa Yesu amerudi ni malaika wetu atasimama nasi akitukaribisha

alipoiona akaificha tena. Kisha katika furaha yake, akaenda akauza vyote alivyokuwa navyo, akalininua lile shamba.”

45 “Tena, Ufalme wa Mbinguni unafanana na mfanyi biashara aliyekuwa akitafuta lulu safi.

46 Alipoipata lulu moja ya thamani kubwa, alikwenda akauza vyote alivyokuwa navyo akainunua.

47 “Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama wavu wa kuvulia samaki uliotupwa baharini ukavua samaki wa kila aina.

48 Ulipojaa, wavuvi wakavuta pwani, wakaketi na kukusanya samaki wazuri kuwaweka kwenye vyombo safi, lakini wale samaki wabaya wakawatupa.

49 Hivi ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa dunia. Malaika watakuja na kuwatenanisha watu waovu na watu wenye haki.

50 Nao watawatupa hao waovu katika tanuru la moto ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.

51 Yesu akauliza, “Je, mmeyaelewa haya yote?” Wakamjibu, “Ndiyo.”

52 Akawaambia, “Basi kila mwalimu wa sheria aliyefundishwa elimu ya Ufalme wa Mbinguni ni kama mwenye nyumba anayetoa kutoka katika ghala yake mali mpya na mali ya zamani.” akaondoka.

54 Alipofika mjini kwao, akawafundisha watu katika sinagogi lao. Nao wakastaajabu, wakauliza, “Mtu huyu amepata wapi hekima hii na uwezo huu wa kufanya miujiza?”

55 “Huyu si yule mwana wa seremala? Mama yake si yeye aitwaye Maria, nao ndugu zake ni Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda?”

56 Nao dada zake wote hawako hapa pamoja nasi? Mtu huyu amepata wapi basi mambo haya yote?”

57 Wakachukizwa naye. Lakini Yesu akawaambia, “Nabii hako si heshima isipokuwa katika nchi yake na nyumbani kwake.”

13:46 Mara kwa mara Yesu anataka tufikirie jinsi historia inavyoendelea au kuisha bila mali na akiwa na jiwe moja tu alitunza na kuipenda. Vivyo hivyo twapasa kutendea ufalme wa Mungu.

13:50 Kugonga meno ni ishara ya hasira.

13:55 Yesu hakutenda dhambi kwa miaka thelathini alizoishi Nazareti. Lakini hawakuwahi tambua kuwa alikuwa wa maana.

⁵⁸ Naye hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kuto-kuamini kwao.

14 Wakati huo, mfalme Herode aliyekuwa mtawala alisikia habari kuhusu sifa za Yesu,

² akawaambia watumishi wake, “Huyu ni Yohana Mbatizaji, amefufuka kutoka kwa wafu! Hiyo ndiyo sababu nguvu za kutenda miujiza zinafanya kazi ndani yake.”

³ Herode alikuwa amemkamata Yohana akamfunga na kumweka gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipino, ndugu yake,

⁴ kwa kuwa Yohana alikuwa amemwambia Herode kwamba, “Si halali kwako kuwa na huyo mwanamke.”

⁵ Herode alitaka sana kumwua Yohana, lakini akiogopa watu kwa maana walimtambua kuwa ni nabii.

⁶ Katika siku ya kuadhimisha sikukuu ya kuzaliwa kwa Herode, binti wa Herodia alicheza mbele ya watu waliohudhuria akamfurahisha sana Herode

⁷ kiasi kwamba aliahidi kwa

kiapo kumpa huyo binti lo lote atakaloomba.

⁸ Yeye akiwa amefundishwa na mama yake, huyo binti akase- ma, “Nipatie kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye sinia.”

⁹ Mfalme akasikitika, lakini kwa ajili ya kile kiapo alichopa mbele ya wageni, akaamuru kwamba apatiwe ombi lake.

¹⁰ Hivyo akaagiza Yohana Mbatizaji akatwe kichwa mle gerezani.

¹¹ Kichwa chake kikaletwa kwenye sinia, akapewa yule binti, naye akampelekea mama yake.

¹² Wanafunzi wa Yohana waka- ja na kuuchukua mwili wake kwenda kuuzika. Kisha wakaen- da wakamwambia Yesu.

¹³ Yesu aliposikia haya yaliy- okuwa yametukia, aliondoka kwa chombo akaenda mahali pa- sipo na watu ili awe peke yake. Lakini watu walipopata habari, wakamfuata kwa miguu kupitia nchi kavu, kutoka mijini.

¹⁴ Yesu alipofika kando ya ba- hari aliona makutano makubwa ya watu, akawahurumia na aka- waponya wagonjwa wao.

14:4 Je tunapaswa kuwashutumu watenda dhambi kwa kuvunja sharia ya Mungu?

15 Ilipofika jioni, wanafunzi wake wakamjia wakamwambia, “Mahali hapa ni nyikani, na muda sasa umekwisha, waage makutano ili waende zao vijijini wakajinunulie chakula.”

16 Yesu akawaambia, “Hakuna sababu ya wao kuondoka. Ninyi wapeni chakula.”

17 Wakamjibu, “Tuna mikate mitano na samaki wawili tu.”

18 Akawaambia, “Nileteeni hivyo vitu hapa.”

19 Akaagiza makutano wakae chini kwenye nyasi. Akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili, akainua macho yake akatazama mbinguni, akavibariki na kuimega ile mikate, kisha akawapa wanafunzi wake hiyo mikate na hao samaki, wanafunzi wakawagawia makutano.

20 Wote wakala, wakatoshaka, nao wanafunzi wake wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu kumi na viwili.

21 Idadi ya wale watu waliokula walikuwa wanaume elfu tano,

bila kuhesabu wanawake na watoto.

22 Mara Yesu akawaambia wanafunzi wake waingie kwenye chombo watangulie kwenda ng’ambo ya pili ya bahari, wakati Yeye anawaaga wale makutano.

23 Baada ya kuwaaga, akaenda zake mlimani peke yake kuomba. Jioni ilipofika, Yesu alikuwa huko peke Yake.

24 Wakati huo kile chombo kilikuwa kimeshafika mbali kutoka nchi kavu kikisukwasukwa na mawimbi kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho.

25 Wakati wa zamu ya nne ya usiku, Yesu akawaenda wanafunzi wake akiwa anatembea juu ya maji.

26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya maji, waliingiwa na hofu kuu, wakasema, “Ni mzimu.” Wakapiga yowe kwa kuogopa.

27 Lakini mara Yesu akasema nao, akawaambia, “Jipeni moyo! Ni Mimi, msiohope.”

14:16 Yesu alijua hawangeweza lakini aliwaambia wafanye ili wajue kidogo tulicho nacho kinaweza tumwa naye.

14:19 Chakula kilipitishwa kati ya wafuasi wake jinsi Yesu huomba akiangalia mbingu inaonyesha imani yake kwa Mungu.

14:26 Wanafunzi walielezea imani yao kwa mapepo. Watu bado wanashikilia uongo hata baada ya kuja kwa Kristo.

28 Petro akamjibu, “Bwana, ikiwa ni Wewe, niambie nije kwako nikitembea juu ya maji.”

29 Yesu akamwambia, “Njoo.” Basi Petro akatoka kwenyen chombo, akatembea juu ya maji kumwelekea Yesu.

30 Lakini alipoona upepo mkali aliingiwa na hofu, naye akaanza kuzama, huku akipiga kelele, “Bwana, niokoe!”

31 Mara Yesu akanyosha mko-no Wake na kumshika, akamwambia, “Wewe mwenye imani haba, kwa nini uliona shaka?”

32 Nao walipoingia ndani ya chombo, upepo ukakoma.

33 Ndipo wote waliokuwamo ndani ya kile chombo wakamwabudu Yesu wakisema, “Hakika, Wewe ndiwe Mwana wa Mungu.”

34 Walipokwisha kuvuka, wakafika nchi ya Genesareti.

35 Watu wa eneo lile walipomtambua Yesu, walipeleka habari sehemu zote za jirani. Watu wakawaletea wagonjwa wao wote

36 wakamsihi awaruhusu wagonjwa waguse tu pindo la vazi

Lake, nao wote waliomgusa, wakaponywa.

15 Ndipo baadhi ya Mafari-sayo na walimu wa sheria wakamjia Yesu kutoka Yerusalemu na kumwuliza,

² “Mbona wanafunzi wako wanakiuka mapokeo ya wazee waliopita? Kwa maana wao hawanawi mikono yao kabla ya kula!”

³ Yesu akawajibu, “Mbona ninyi mnavunja amri ya Mungu kwa ajili ya mapokeo yenu?”

⁴ Kwa maana Mungu alisema, ‘Waheshimu baba yako na mama yako’ na ‘Ye yote amtukana-ye baba yake au mama yake, na auawe.’

⁵ Lakini ninyi mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba yake au mama yake, ‘Kile ambacho ningeweza kukusaidia kime-wekwa wakfu kwa Mungu,’ basi hana tena sababu ya kumsaidia baba yake.

⁶ Basi kwa ajili ya mafundisho yenu mnavunja amri ya Mungu.

⁷ Ninyi wanafiki! Isaya aliku-

14:28 Kama – Petro alijua Yesu pekee atauliza kitu cha kujitolea. Hiyo ndiyo njia yake twaona katika maisha yetu pia.

14:30 Petro aliona upepo pekee kwa kuwa angekwisha toa macho yake kwa Yesu na kuangalia kitu ndani ya upepo huo.

wa sawa alipotabiri juu yenu kwamba:

8 “Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao, lakini mioyo yao iko mbali nami.

9 Kuniabudu kwao ni bure, nayo mafundisho yao ni maagizo ya wanadamu tu.”

10 Yesu akaita ule umati wa watu akawaambia, “Sikilizeni na mwelewe:

11 kinachomfanya mtu kuwa najisi mbele za Mungu si kile kiingiacho kinywani mwake, bali ni kile kitokacho kinywani mwake.”

12 Kisha wanafunzi wake wakamjia na kumwuliza, Je, unajua kwamba Mafarisayo walichukizwa sana waliposikia yale uliyosema?”

13 Akawajibu, “Kila pando ambalo Baba yangu wa mbinguni hakulipanda, litang’olewa.

14 Waacheni, wao ni viongozi vipofu, wanaongoza vipofu. Kama kipofu akimwongoza kipofu mwenzake, wote wawili watatumbukia shimoni.”

15 Petro akasema, “Tuelezee maana ya huu mfano.”

16 Yesu akawauliza, “Je, bado

ninyi hamfahamu? Je, hamfahamu

17 kwamba cho chote kiingia-cho kinywani huenda tumboni na hatimaye hutolewa nje na kuwa uchafu?

18 Lakini kitokacho kinywani hutoka moyoni, na hiki ndicho kimtiacho mtu unajisi.

19 Kwa maana ndani ya moyo hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushahidi wa uongo na masingizio.

20 Haya ndiyo yamtiayo mtu unajisi, lakini kula bila kunawa mikono hakumtii mtu unajisi.”

21 Yesu aliondoka mahali pale akaenda sehemu za Tiro na Sidoni.

22 Mwanamke mmoja Mkanaanayo aliyeishi jirani na sehemu hizo akaja kwake, akilia, akasema, “Nihurumie, Ee Bwana, Mwana wa Daudi, binti yangu amepagawa na pepo na anateseka sana.”

23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Hivyo wanafunzi wake wakamwendea na kumsihi sana, wakisema, “Mwambie aende zake, kwa maana anaendelea kutupigia kelele.”

15:9 Utamaduni ni hatari. Amri za Mungu zinatakiwa kuwa na makao katika maisha yetu.

24 Yesu akajibu, “Nimetumwa tu kwa ajili ya kondoo wa Israeli waliopotea.”

25 Lakini yule mwanamke akaja, akapiga magoti mbele ya Yesu, akasema, “Bwana, nisa-idie!”

26 Yesu akajibu, “Si haki kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”

27 Yule mwanamke akajibu, “Ndiyo, Bwana, lakini hata mbwa hula makombo yanayoanguka kutoka kwenye meza za bwana zao.”

28 Ndipo Yesu akamwambia, “Mwanamke, imani yako ni kubwa! Iwe kwako kama unavyotaka.” Naye binti yake akapona tangu saa ile ile.

29 Yesu akaondoka na kwenda kando ya bahari ya Galilaya. Kisha akapanda mlimani, akaketi huko.

30 Umati mkubwa wa watu wakamjia, wakiwaleta vilema, vipofu, viwete, bubu na wengine wengi, wakawaweka miguuni pake, naye akawaponya.

31 Hao watu wakashangaa walipoona bubu wakisema, vilema wakipona, viwete wakitembea

na vipofu wakiona, wakamtukuza Mungu wa Israeli.

32 Kisha Yesu akawaita wanafunzi wake akawaambia, “Ninahurumia huu umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa pamoja nami kwa muda wa siku tatu na hawana cho chote cha chakula, nami sipendi kuwaaga wakiwa na njaa wasije wakazi-mia njiani.”

33 Wanafunzi wake wakasema, “Tutapata wapi mikate ya kutosha kuwalisha umati huu wa watu mkubwa namna hii, nasi tuko nyikani?”

34 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Wakamjibu, “Tunayo mikate saba na visamaki vichache.”

35 Yesu akawaambia ule umati wa watu waketi chini.

36 Kisha akachukua ile mikate saba na wale samaki, naye akiisha kumshukuru Mungu, akavimega na kuwapa wanafunzi wake, nao wakawapa ule umati wa watu.

37 Wote wakala na kushiba. Badaaye wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu saba.

15:32 Yesu alijua mkusanyiko ulikuweco na njaa. Yesu ni Yule wa kitambo. Anajua mahitaji yetu.

38 Idadi ya watu walikuwa wanaume elfu nne, bila kuhesabu wanawake na watoto.

39 Baada ya kuaga ule umati wa watu, Yesu aliingia chombo ni akaenda sehemu za Magadani.

16 Mafarisayo na Masadukayo wakamjia Yesu na kumjaribu kwa kumwomba awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.

2 Akawajibu akawaambia, “Ifikapo jioni, mnasema, ‘Hali ya hewa itakuwa nzuri, kwa kuwa anga ni nyekundu,’

3 nanyi wakati wa asubuhi mnasema, ‘Leo kutakuwa na dhoruba, kwa sababu anga ni nyekundu na mawingu yametanda.’ Mnajua jinsi ya kupambanua kule kuonekana kwa anga, lakini hamwezi kupambanua dalili za nyakati.

4 Kizazi cha waovu na cha zi-naa hutafuta ishara ya majira, lakini hakitapewa ishara yo yote isipokuwa ishara ya Yona.” Yesu akawaacha, akaenda zake.

5 Wanafunzi wake walipofika ng’ambo ya pili ya bahari, walikuwa wamesahau kuchukua mikate.

6 Yesu akawaambia, “Jihadharini, jilindeni na chachu ya Mafarisayo na ya Masadukayo.”

7 Wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, “Ni kwa sababu hatukuleta mikate.”

8 Yesu, akitambua mazungumzo yao, akasema, “Enyi wa imani haba! Mbona mnajadiliana miongoni mwenu kuhusu kutokuwa na mikate?

9 Je, bado tu hamwelewi? Je, hamkumbuki ile mikate mitano iliyolisha watu 5,000 na ni idadi ya vikapu vingapi vya mabaki mlivyokusanya?

10 Au ile mikate saba iliyolisha watu 4,000 na ni idadi ya vikapu vingapi vya mabaki mlivyokusanya?

11 Inakuwaje mnashindwa kuelewa kwamba nilikuwa sisemi nanyi habari za mikate? Jilindeni na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo.”

12 Ndipo wakaelewa kwamba alikuwa hasemi juu ya chachu ya kutengeneza mikate, bali juu ya mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo.

13 Basi Yesu alipofika katika eneo la Kaisaria Filipi, akawau-

16:11 Tena zingatia Yesu alihuzunishwa na wafuasi wake kutoelewa. Twapaswa kutafuta kumwelewa.

liza wanafunzi wake, “Watu husema Mwana wa Adamu ni nani?”

14 Wakamjibu, “Baadhi ya watu husema ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni Eliya na bado wengine husema, ni Yeremia au mmojawapo wa manabii.”

15 Akawauliza, “Je, ninyi, mnasema mimi ni nani?”

16 Simoni Petro akamjibu, “Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai.”

17 Naye Yesu akamwambia, “Heri wewe, Simoni mwana wa Yona, kwa maana hili halikufunuliwa kwako na mwanadamu, bali na Baba yangu aliye mbinguni.

18 “Nami nakuambia, wewe ndiwe Petro na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu, hata malango ya kuzimu hayataweza kulishinda.

19 Nitakupa funguo za Ufalme wa Mbinguni na lo lote utakalolifunga duniani litakuwa limefungwa Mbinguni, lo lote utakalofungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.”

20 Kisha akawakataza wanafunzi wake wasimwambie mtu ye yote kwamba Yeye ndiye Kristo.

21 Tangu wakati huo Yesu alianza kuwaeleza wanafunzi wake kwamba hana budi kwenda Yerusalemu na kupata mateso mengi kwa mikono ya wazee, wakuu wa makuhani na walimu wa sheria na kwamba itampasa auawe na siku ya tatu atafufuli-ka.

22 Petro akamchukua kando akaanza kumkemea, akisema, “Mungu apishie hayo mbali! Jambo hili kamwe halitakupata!”

23 Lakini Yesu akageuka na kumwambia Petro, “Rudi nyuma yangu, Shetani! Wewe ni kikwazo kwangu. Moyo wako hauwazi yaliyo ya Mungu, bali ya wadamu.”

24 Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Mtu ye yote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe na auchukue msalaba wake, anifuata.

25 Kwa maana ye yote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini ye yote ata-

16:19 Hii iliahidiwa kwa wanafunzi wote. Hakuna sababu ya kufikiri kuwa nguvu zilipitishwa kutoka kwa Petro ama mfuasi yeyote hadi kizazi cha leo.

16:23 Petro anaitwa Shetani kuonyesha shetani haimarishi malaika mwovu.

kayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu atayapata.

²⁶ Kwa maana itamfaidia nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini akayapoteza maisha yake? Au mtu atatoa nini badala ya maisha yake?

²⁷ Kwa maana Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika zake, naye ndipo atakapomlipa kila mtu kwa kadiri ya matendo yake.

²⁸ Nawaambia kweli, baadhi yenu hapa hawataonja mauti kabla ya kumwona Mwana wa Adamu akija katika Ufalme wake.”

17 Siku sita baada ya jambo hili, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana ndugu yake Yakobo, na kuwaleta mpaka juu ya mlima mrefu mahali pasipo na watu.

² Wakiwa huko, Yesu alibadilika sura mbele yao. Uso wake ukang’aa kama jua na nguo zake zikawa na weupe wa kuumiza macho.

³ Ghafula wakawatokea mbele yao Musa na Eliya, wakizungumza na Yesu.

⁴ Ndipo Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vema sisi tu-kae hapa. Ukitaka, nitafanya vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Musa na kingine cha Eliya.”

⁵ Petro alipokuwa angali ananena, ghafula, wingu linalong’aa likawafunika na sauti ikatoka kwenye hilo wingu ikisema, “Huyu ni mwanangu mpendwa, ninayependezwa naye sana, msikilizeni Yeye.”

⁶ Wale wanafunzi, waliposikia haya, wakaanguka chini kifudifudi, wakajawa na hofu.

⁷ Lakini Yesu akaja na kuwagusa, akawaambia, “Inukeni na wala msiogope.”

⁸ Walipoinua macho yao, hawakumwona mtu mwingine ye yote isipokuwa Yesu.

⁹ Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawaagiza, “Msimwambie mtu ye yote maono haya mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka kwa wafu.”

¹⁰ Wale wanafunzi wakamwuliza, “Kwa nini basi walimu wa sheria wanasema kwamba lazima Eliya aje kwanza?”

11 Yesu akawajibu, “Ni kweli, Eliya lazima aje kwanza naye atatengeneza mambo yote.

12 Lakini nawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao hawakumtambua, bali walimtendea kila kitu walichotaka. Vivyo hivyo Mwana wa Adamu pia atateswa mikononi mwao.”

13 Ndipo wale wanafunzi wakaelewa kuwa alikuwa anazungumza nao habari za Yohana Mbatizaji.

14 Walipofika penye umati wa watu, mtu mmoja akamjia Yesu na kupiga magoti mbele yake, akasema,

15 “Bwana, mhurumie mwangu. Yeye ana kifafa na anateseka sana. Mara kwa mara huanguka kwenye moto au kwenye maji.

16 Nilimleta kwa wanafunzi wako lakini hawakuweza kumponya.”

17 Yesu akajibu, “Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka, nitakaa nanyi hata lini, nami nitawavumilia hadi lini? Mleteni kijana hapa kwangu.”

18 Yesu akamkemea yule pepo

mchafu, akamtoka yule kijana, naye akapona saa ile ile

19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu wakati ambapo hakuna watu, wakamwuliza, “Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa?”

20 Akawajibu, “Kwa sababu ya imani yenu ndogo. Ninawaambia kweli, mkiwa na imani kama punje ndogo ya haradali, mtaambia mlima huu, ‘Ondoka hapa uende pale’ nao utaondoka. Wala hakutakuwa na jambo lisilowezezana kwenu.”

21 “Lakini hali kama hii haitoki ila kwa kuomba na kufunga.”

22 Siku moja walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu akawaambia, “Mwana wa Adamu anakwenda kutiwa mikononi mwa watu.

23 Nao watamwua na siku ya tatu atafufuka.” Wanafunzi wakahuzunika sana.

24 Baada ya Yesu na wanafunzi wake kufika Kapernaumu, wakusanyaji wa kodi ya Hekalu wakamjia Petro na kumwuliza, “Je, Mwalimu wenu halipi kodi ya Hekalu?”

17:15 Pia Yesu anaonyesha huzuni kwa Ukosefu wa imani.

17:20 Imani ndogo ina nguvu sana. Imani ina nguvu hivi kwamba imani nyingi – kidogo tu cha imani kamili inatosha.

25 Petro akajibu, “Ndiyo, Yeye hulipa.” Petro aliporudi nyumbani, Yesu akawa wa kwanza kulingumzia, akamwuliza, “Unanaje Simoni?” Wafalme wa dunia hupokea ushuru na kodi kutoka kwa nani? Je, ni kutoka kwa watoto wao au kutoka kwa watu wengine?”

26 Petro akamjibu, “Kutoka kwa watu wengine.” Yesu akamwambia, “Kwa hiyo watoto wao wamesamehewa.

27 Lakini ili tusije tukawaudhi, nenda baharini ukatupe ndoana. Mchukue samaki wa kwanza utakayemvua, fungua kinywa chake nawe utakuta humo fedha, ichukue ukalipe kodi yako na yangu.”

18 Wakati huo, wanafunzi wakamjia Yesu na kumwuliza “Je, nani aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni?”

² Yesu akamwita mtoto mdogo na kumsimamisha katikati yao.

³ Naye akasema: “Amin, na-

waambia, msipoongoka na kuwa kama watoto wadogo, kamwe hamtaingia katika Ufalme wa Mbinguni.

⁴ Kwa hiyo mtu yeyote ajinyenyekezaye kama huyu mtoto, ndiye aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni.

⁵ “Ye yote amkaribishaye mtoto mdogo kama huyu kwa jina langu, anikaribisha mimi.

⁶ Lakini kama mtu ye yote anamsababisha mmojawapo wa hawa wadogo wanaoniamini atende dhambi, ingekuwa bora kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni mwake na kutoswa katika kilindi cha bahari.

⁷ “Ole wa ulimwengu kwa sababu ya yale mambo yanayosababisha watu kutenda dhambi! Mambo hayo lazima yawepo, lakini ole wake mtu yule ambaye huyasababisha.

⁸ Ikiwa mkono wako au mguu wako unakusababisha utende dhambi, ukate na uutupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa huna mkono

17:25 Yesu alilipa ushuru hata wakati ambao hawakuhitaji kulipa.

17:27 Yesu alikuwa makini ili asiwafanye watu waanguke kimani.

18:3 Kubadilishwa kuna hatua nyingi. Wanafunzi wa Yesu walikuwa wame-tayarishwa lakini bado walikuwa na hatua.

18:6 Wanaofanya wengine watende dhambi watawekwa katika hukumu ya Babiloni

mmoja au mguu mmoja, kuliko kuwa na mikono miwili au miguu miwili na kutupwa katika moto wa milele.

⁹ Nalo jicho lako kama linakusababisha utende dhambi ling'oe, ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa katika moto wa jehanam.

¹⁰ “Angalia ili usimdharau mmojawapo wa hawa wadogo, kwa maana nawaambia, malaika wao mbinguni daima wanauona uso wa Baba yangu aliye mbinguni.”

¹¹ Kwa maana Mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kili-chopotea.

¹² “Mwaonaje? Ikiwa mtu anao kondoo mia moja na mmoja wao akapotea, hatawaacha wale tisini na tisa vilimani na kwenda kumtafuta huyo mmoja aliyepotea?”

¹³ Naye akisha mpata, amin, nawaambia, hufurahi zaidi kwa ajili ya huyo kondoo mmoja kuliko wale tisini na tisa ambao hawakupotea.

¹⁴ Vivyo hivyo, Baba yenu wa

mbinguni hapendi hata mmojawapo wa hawa wadogo apotee.”

¹⁵ “Kama ndugu yako akikukosea, nenda ukamwonyeshe kosa lake, kati yenu ninyi wawili peke yenu. Kama akikusikiliza, utakuwa umempata tena ndugu yako.

¹⁶ Lakini kama hatakusikiliza, nenda na mtu mwingine mmoja au wawili ili kila neno lithibitishwe na ushahidi wa mashahidi wawili au watatu.

¹⁷ Kama akikataa kuwasikiliza hao, liambie kanisa, naye kama akikataa hata kulisikiliza kanisa, basi mtendeeni mtu huyo kama vile ambavyo mngemtendea asiyeamini.

¹⁸ “Amin, nawaambieni, lo lote mtakalolifunga duniani litakuwa limefungwa mbinguni na lo lote mtakalolifungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.

¹⁹ “Tena nawaambia, ikiwa wawili wenu watakubaliana duniani kuhusu jambo lo lote watakaloomba, watafanyiwa na Baba yangu aliye mbinguni.

²⁰ Kwa kuwa wanapokusanyika pamoja watu wawili au watatu kwa jina langu, mimi

18:17 Kwako Aya Hii inangojelea majibizano kibinafsi.

18:20 Yesu yuko pamoja nasi kila wakati kibinafsi, lakini yuko pamoja nasi zaidi tukikusanyika pamoja.

niko papo hapo pamoja nao.”

21 Ndipo Petro akamjia Yesu na kumwuliza, “Bwana, ndugu yangu anikosee mara ngapi nami nimsamehe? Je, hata mara saba?”

22 Yesu akamjibu, “Sikuambii hata mara saba, bali hata saba mara sabini.”

23 “Kwa hiyo Ufalme wa Mbinguni unaweza kufaninishwa na mfalme aliyetaka kufanya hesabu zake za fedha na watumishi wake.

24 Alipoanza kufanya hesabu zake, mtu mmoja aliyekuwa anadaiwa talanta elfu kumi, aliletwa kwake.

25 Kwa kuwa alikuwa hawezi kulipa deni hilo, bwana wake akaamuru kwamba auzwe, yeye, mkewe, watoto wake na vyote alivyokuwa navyo, ili lile deni lipate kulipwa.

26 “Yule mtumishi akampigia magoti, akamsihi yule bwana akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’”

27 Yule bwana wa huyo mtumishi akamwonea huruma, akafuta deni lake lote, akamwacha aende zake.

28 “Lakini yule mtumishi alipokuwa anatoka nje, akakutana na mtumishi mwenzake aliyekuwa amemkopesha dinari mia moja. Akamkamata, akamkaba koo akimwambia, ‘Nilipe kile nina-chokudai!’

29 “Yule mtumishi mwenzake akapiga magoti akamsihi akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’

30 “Lakini akakataa. Badala yake, alienda akamtupa gerezeni hata atakapolipa hilo deni.

31 ”Watumishi wenzake walipoona haya yaliyotukia wakaudhika sana, nao wakaenda na kumwambia bwana wao kila kitu kilichokuwa kimetukia.

32 “Yule bwana akamwita yule mtumishi akamwambia, ‘Wewe mtumishi mwovu! Mimi nilikusamehe deni lako lote uliponishihi.

33 Je, haikukupasa kumhuru mia mtumishi mwenzako kama mimi nilivyokuhurumia wewe?’

34 Kwa hasira yule bwana wake akamtia yule mtumishi mikononi mwa askari wa gereza ili ateswe mpaka atakapolipa yote aliyokuwa anadaiwa.

18:31 Tunapona mienendo inayoudhi kwa wenzetu suluhu ni kumwelezea Mungu. Anajua kuihusu lakini ni vema kumweleza katika maombi.

35 “Hivi ndivyo Baba yangu wa mbinguni atakavyomfanyia kila mmoja wenu ikiwa hatamsamehe kutoka moyoni kila mmoja ndugu yake aliyemkosea.”

19 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, aliondoka Galilaya, akaenda sehemu za Uyahudi, ng’ambo ya Mto Yordani.

2 Umati mkubwa wa watu ukamfuata, naye akawaponya huko.

3 Baadhi ya Mafarisayo wakamjia ili kumjaribu wakamwuliza, “Ni halali mtu kumwacha mke wake kwa sababu yo yote?”

4 Akawajibu, “Je, hamkusoma kwamba hapo mwanzo Mwumba aliwaumba mtu mume na mtu mke.

5 Naye akasema, ‘Kwa sababu hii mtu atamwacha baba yake na mama yake naye ataambatana na mkewe na hao wawili watakuwa mwili mmoja?’

6 Hivyo si wawili tena, bali ni mwili mmoja. Kwa hiyo kile alichokiunganisha Mungu, mwanaadamu asikitenganishe.”

7 Wakamwuliza, “Kwa nini basi Musa aliagiza mtu kumpa mkewe hati ya talaka na kumwacha?”

8 Yesu akawajibu, “Musa aliaruhusu kuwaacha wake zenu kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. Lakini tangu mwanzo haikuwa hivyo.

9 Mimi nawaambia, ye yote amwachaye mkewe isipokuwa kwa sababu ya uasherati naye akaoa mke mwingine, anazini.” Naye amwoaye yule mwanamke aliyeachwa pia anazini.”

10 Wanafunzi wake wakamwambia, “Kama hali ndiyo hii kati ya mume na mke, ni afadhali mtu asioe!”

11 Yesu akawaambia, “Si watu wote wanaoweza kupokea neno hili, isipokuwa wale tu waliojaliwa na Mungu

12 Kwa maana wengine ni matoashi kwa sababu wamezaliwa hivyo, wengine wamefanywa matoashi na wanadamu na wengine wamejifanya matoashi kwa ajili ya Ufalme wa Mbinguni. Yeye awezaye kulipokea neno hili na alipokee.”

13 Kisha watoto wadogo waka-

19:8 Mungu anajua fikra za wale alioumba ikiwa tunampenda Mungu tutajaribu kuishi kulingana na matarajio yake.

letwa kwa Yesu ili aweke miko-
no yake juu yao na awaombe.
Lakini wanafunzi wake waka-
wakemea wale waliowaleta.

14 Yesu akasema, “Waacheni
watoto wadogo waje kwangu,
wala msiwazuie, kwa maana
Ufalme wa Mbinguni ni wa wale
walio kama hawa.

15 Naye akaweka mikono yake
juu yao, akaondoka huko.

16 Mtu mmoja akamjia Yesu na
kumwuliza,, “Mwalimu mwema,
nifanye jambo gani jema ili nipa-
te uzima wa milele?”

17 Yesu akamjibu, “Mbona
unaniita mimi mwema? Haku-
na aliye mwema ila Mmoja tu,
ndiye Mungu: Lakini ukitaka
kuingia uzimani, zitii amri.”

18 Yule mtu akamwuliza,
”Amri zipi?” Yesu akamji-
bu, “Usiue, usizini, usiibe,
usishuhudie uongo,

19 waheshimu baba yako na
mama yako na umpende jirani
yako kama nafsi yako.”

20 Yule kijana akasema, “Hizi
zote nimezishika. Je, bado nime-

pungukiwa na nini?”

21 Yesu akamwambia, “Kama
ukitaka kuwa mkamilifu, nenda,
kauze vitu vyote ulivyo navyo na
hizo fedha uwape maskini, nawe
utakuwa na hazina mbinguni.
Kisha njoo, unifuata.”

22 Yule kijana aliposikia hayo,
akaenda zake kwa huzuni, kwa
sababu alikuwa na mali nyingi.

23 Ndipo Yesu akawaambia
wanafunzi wake, “Amin, amin
nawaambia, itakuwa vigumu
kwa mtu tajiri kuingia katika
Ufalme wa Mbinguni.

24 Tena nawaambia, ni rahisi
zaidi kwa ngamia kupita kwe-
nye tundu la sindano kuliko mtu
tajiri kuingia katika Ufalme wa
Mungu.”

25 Wanafunzi wake waliposi-
kia haya, walishangaa sana na
kuuliza, “Ni nani basi awezaye
kuokoka?”

26 Lakini Yesu akawatazama,
akawaambia, “Kwa mwanadamu
jambo hili haliwezekani, lakini
kwa Mungu mambo yote yana-
wezekana.”

19:17 Yesu anahisi uchungu kuonyesha yeye si Mungu. Mwanadamu alitaka kujua afanye nini ili awe mkamilifu. Yesu alikuwa mkamilifu lakini hata hivyo kusimama kwake na Mungu ilikuwa kwa neema.

19:25 Wanafunzi walishikilia imani kuwa tajiri walikuwa wamebarikiwa.

19:26 Mara kwa mara wapenzi hawaachi familia zao kifikra. Wanapojaribu kufanya hivi Mungu atadhihirisha kwa kuwaunganisha.

27 Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, sisi tumeacha kila kitu na kukufuata, tutapata nini basi?”

28 Yesu akawaambia, “Amin, amin nawaambia, wakati wa kufanywa upya vitu vyote, wakati mwana wa Adamu atakapoketi kwenye kiti chake cha utukufu cha enzi, ninyi mliomfuata pia mtaketi katika viti vya enzi kumi na viwili, mkiyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.

29 Kila mmoja aliyeacha nyumba au ndugu zake wa kiume au wa kike au baba au mama au watoto au mashamba kwa ajili Yangu, atapokea mara mia zaidi ya hayo na ataurithi uzima wa milele.

30 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho nao walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.”

20 “Kwa maana Ufalme wa Mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba aliyetoka alfajiri ili kwenda kuajiri vibarua kufanya kazi katika shamba lake la mizabibu

2 Baada ya kukubaliana na hao vibarua kuwalipa ujira wa dinari moja kwa siku, akawapeleka kwenye shamba lake la mizabibu.

3 “Mnamo saa tatu akatoka tena, akawakuta wengine wamesimama sokoni bila kazi.

4 Akawaambia, ‘Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la mizabibu, nami nitawalipa cho chote kilicho haki yenu.’

5 Kwa hiyo wakaenda. “Akatoka tena mnamo saa sita na pia saa tisa akafanya vivyo hivyo.

6 Mnamo saa kumi na moja akatoka tena akawakuta wengine bado wamesimama bila kazi. Akawauliza, ‘Kwa nini mmesimama hapa kutwa nzima pasipo kufanya kazi?’

7 Wakamjibu, ‘Ni kwa sababu hakuna ye yote aliyetuajiri.’ Akawaambia, ‘Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la mizabibu.’

8 “Ilipofika jioni, yule mwenye shamba la mizabibu akamwambia msimamizi, ‘Waite hao viba-

20:2 Wasiomsifu Kristo wanasimama bila kufanya lolote. Mungu anahitaji wafanyakazi na sisi tunaaitwa katika siku hizi za mwisho ni wadhaifu.

20:8 Tunaitwa na malaika anayetokea wakati wa Kristo atarudi kuchukua kwa kuhukumu.

rua na uwalipe ujira wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho na kuishia na wale walioajiriwa kwanza.’

⁹ Wale vibarua walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, waka-ja na kila mmoja wao akapokea dinari moja.

¹⁰ Hivyo wale walioajiriwa kwanza walipofika, walidhani watalipwa zaidi. Lakini kila mmoja wao pia alipokea dinari moja.

¹¹ Walipoipokea, wakaanza kulalamika dhidi ya yule mwenye shamba,

¹² wakisema, ‘Hawa watu walioajiriwa mwisho wamefanya kazi kwa muda wa saa moja tu, nawe umewafanya sawa na sisi ambao tumestahimili taabu na joto lote la mchana kutwa?’

¹³ “Yule mwenye shamba akamjibu mmoja wao, ‘Rafiki, sijakudhulumu. Je, hukubaliana nami kwa ujira wa kawaida wa dinari moja?’

¹⁴ Chukua ujira wako na uende. Mimi nimeamua kumlipa huyu mtu aliyeajiriwa mwisho kama nilivyokupa wewe.

¹⁵ Je, sina haki yangu kufanya

kile nitakacho na mali yangu mwenyewe? Au unaona wivu kwa kuwa nimekuwa mkarimu?’

¹⁶ “Vivyo hivyo, wa mwisho watakuwa wa kwanza na wa kwanza watakuwa wa mwisho.”

¹⁷ Basi Yesu alipokuwa anapanda kwenda Yerusalemu, aliwachukua kando wale wanafunzi wake kumi na wawili na kuwaambia,

¹⁸ “Tazameni, tunapanda kwenda Yerusalemu, naye Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa viongozi wa makuhani na walimu wa sheria, nao watamhukumu kifo

¹⁹ na kumtia mikononi mwa watu Mataifa ili wamdhihaki na kumpiga mijeledi na kumsulibisha msalabani, naye siku ya tatu atafufuka!”

²⁰ Kisha mama yao wana wa Zebedayo akamjia Yesu pamoja na wanawe, naye akiwa amepiga magoti mbele yake, akamwomba Yesu amfanyie upendeleo.

²¹ Yesu akamwuliza, “Unataka nini?” Akajibu, “Tafadhali, wape wanangu hawa, mmoja aketi upande wako wa kuume na mwingine upande wako wa ku-

20:14 Tuko hapa kusaidia na bali si kusaidiwa na wa tajiri au kupokea faida yeyote.

shoto katika Ufalme wako.”

22 Yesu akawaambia, “Ninyi hamjui mnaloomba. Je, ninyi mnaweza kunywa kikombe nitakachonywea mimi?” Wakajibu, “Tunaweza.”

23 Yesu akawaambia, “Kwa kweli kikombe changu mtakinywea, lakini kuketi upande wangu wa kuume au wa kushoto, si langu mimi kuwapa. Nafasi hizo ni za wale ambao kwa ajili yao zimeandaliwa na Baba yangu.”

24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, waliwakasirikia hao ndugu wawili.

25 Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, “Mnafahamu kuwa watawala wa watu wasiomjua Mungu huwatawala kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha mamlaka yao.

26 Isiwe hivyo kwenu. Badala yake, ye yote anayetaka kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu,

27 Naye anayetaka kuwa wa kwanza miongoni mwenu ni lazima awe mtumwa wenu,

28 kama vile ambavyo Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa, bali kutumika na kuutoa

uhai wake uwe fidia kwa ajili ya wengi”

29 Wakati Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakiondoka Yeriko, umati mkubwa wa watu ulimfuata.

30 Vipofu wawili walikuwa wameketi kando ya barabara. Waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapita, wakapiga kelele wakisema, “Bwana, Mwana wa Daudi, uturehemu!”

31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze, lakini wao wakazidi kupaza sauti wakisema, “Bwana, Mwana wa Daudi, uturehemu.”

32 Yesu akasimama na kuwaita, akawauliza, “Mnataka niwafanyeie nini?”

33 Wakamjibu, “Bwana, tunataka kuona.”

34 Yesu akawahurumia na kuwagusa macho yao. Mara macho yao yakapata kuona, nao wakamfuata.

21 Walipokuwa wanakaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage katika Mlima wa Mizeituni, ndipo Yesu akawatuma wanafunzi wake wawili,

20:32 Mbona kuuliza hili kusisitiza watu kafika mahitaji yao wenyewe. Yesu anafanya hivyo nasi.

² akiwaambia, “Ingieni katika kijiji kilichoko mbele yenu, nanyi mtakuta punda amefungwa na mwanapunda pamoja naye. Wafungueni na mniletee.

³ Kama mtu ye yote akiwameshesha lo lote, mwambieni, ‘Bwana ana haja nao, naye atawaruhusu mwalete mara.

⁴ Haya yalitukia ili litimie lile lililonenwa na nabii, akisema:

⁵ “Mwambieni Binti Sayuni, ‘Tazama, mfalme wako anakuja kwako, ni mnyenyekevu, naye amepanda punda, juu ya mwanapunda, mtoto wa punda.’

⁶ Wale wanafunzi wakaenda, wakafanya kama vile Yesu alivyokuwa amewaagiza.

⁷ Wakamleta yule punda na mwanapunda, nao wakatandika mavazi yao juu ya hao punda na Yesu akaketi juu yake.

⁸ Umati mkubwa wa watu wakatandika nguo zao barabarani na wengine wakakata matawi kutoka kwenye miti wakayatandika barabarani.

⁹ Ule umati wa watu uliomtangulia na ule uliomfuata ukapiga

kelele ukisema, “Hosana Mwana wa Daudi!” “Amebarikiwa Yeye ajaye kwa Jina la Bwana!” “Hosana juu mbinguni!”

¹⁰ Yesu alipoingia Yerusalemu, mji wote ukataharuki, watu waukauliza, “Huyu ni nani?”

¹¹ Ule umati wa watu ukajibu, “Huyu ni Yesu, yule nabii kutoka Nazareti katika Galilaya.”

¹² Yesu akaingia katika eneo la hekalu na kuwafukuza wote waliokuwa wakinunua na kuuza vitu hekaluni, akazipindua meza za watu waliokuwa wakibadilisha fedha na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa.

¹³ Akawaambia, “Imeandikwa, ‘Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala,’ lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang’anyi.”

¹⁴ Vipofu na vilema wakamwendea kule hekaluni, naye akawaponya.

¹⁵ Lakini viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walipona mambo ya ajabu aliyofanya na kuwasikia watoto wakishangilia katika eneo la hekalu waki-

21:5 Mfalme mpole alikuwa mpinzani wa sharia. Mfalme alipaswa kupenda farasi au punda.

21:14 Vipofu na viwete walifukuzwa kanisani lakini Yesu aliwakaribisha wote.

sema, “Hosana Mwana wa Daudi, walikasirika, wakamwuliza Yesu,

16 “Je, unasikia hayo hawa wanayosema?” Akawajibu, “Naam, kwani hamkusoma,

“Kutoka katika vinywa vya watoto wachanga na wale wanaonyonya umeamuru sifa kamili?”

17 Akawaacha, akatoka nje ya mji, akaenda hadi Bethania, aka-lala huko.

18 Asubuhi na mapema, Yesu alipokuwa akirudi mjini, alikuwa na njaa.

19 Akiuona mtini kando ya barabara, akaukaribia lakini hakupata tunda lo lote ila majani. Ndipo akauambia, “Wewe na usizae matunda tena kamwe!” Papo hapo ule mtini ukanyauka.

20 Wanafunzi wake walipoona jambo hili wakashangaa, wakamwuliza, “Imekuwaje mtini huu kunyauka ghafula?”

21 Yesu akawajibu, “Amin, amin nawaambia, kama mkiwa na imani wala msiwe na shaka, si kwamba mtaweza kufanya tu yale yaliyofanyika kwa huu mtini, bali hata mkiuambia huu

mlima, ‘Ng’oka, ukatupwe baharini,’ nalo litafanyika.

22 Lo lote mtakaloomba katika kusali, mkiamini, mtapokea.

23 Yesu alipoingia hekaluni, viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakamjia alipokuwa anafundisha na kusema, “Unafanya mambo haya kwa mamla-ka gani, naye ni nani aliyekupa mamlaka haya?”

24 Yesu akawajibu, “Nami nitawauliza swali moja. Kama mkinijibu, mimi nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.

25 Ubatizo wa Yohana, ulitoka wapi? Je, ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?” Wakaanza kuhojiana wao kwa wao na kusema, “Tukisema ulitoka mbinguni atatuuliza, ‘Mbona basi hamkumwamini?’

26 Lakini tukisema, ‘Ulitoka kwa wanadamu’, tunawaogopa hawa watu, maana wote wanamtambua Yohana kuwa ni nabii.”

27 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, “Sisi hatujui.” Ndipo akawaambia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda mambo haya.”

21:22 Twapaswa kuona majibu ya maombi yetu na kuhisi tumejibiwa. Lakini kifungu ndicho kinafunza kuhusu maombi.

28 “Lakini mwaonaje? Mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Akamwendea yule wa kwanza akamwambia, ‘Mwanangu, nenda ukafanye kazi kwenye shamba la mizabibu leo.’

29 “Yule mwanawe akamjibu ‘Mimi sitakwenda’, baadaye akabadili mawazo yake akaenda.

30 “Kisha yule baba akamwendea yule mwanawe mwingine akamwambia vile vile. Yeye akajibu, ‘Nitakwenda baba,’ lakini hakwenda.

31 “Ni yupi kati yao hao wawili aliyetimiza kile alichotaka baba yake?” Wakamjibu, “Ni yule wa kwanza.” Yesu akawaambia, “Amin, amin nawaambia, watoza ushuru na makahaba wanawatangulia kuingia katika Ufalme wa Mungu.

32 Kwa maana Yohana alikuja kwenu kuwaonyesha njia ya haki, lakini hakumsadiki, lakini watoza ushuru na makahaba wakamsadiki. Nanyi hata mlipoona hayo, baadaye hamkutubu na kumsadiki.”

33 “Sikilizeni mfano mwingine: Kulikuwa na mtu mmoja mwenye shamba ambaye ali-

panda mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka, akatengeneza shirikizo ndani yake na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha hilo shamba la mizabibu kwa wakulima fulani, naye akandoka akasafiri kwenda nchi nyingine.

34 “Wakati wa mavuno ulipokaribia, akawatuma watumishi wake kwa hao wakulima walio-pangishwa ili kukusanya matunda yake.

35 “Wale wapangaji wakawakamata wale watumishi, wakampiga mmoja, wakamwua mwingine na yule wa tatu wakampiga mawe.

36 Kisha akawatuma kwao watumishi wengine, wengi kuliko wale wa kwanza, nao wale wapangaji wakawatendea vile vile.

37 “Mwisho wa yote, akamtuma mwanawe kwao, akisema, ‘Watamheshimu mwanangu.’

38 “Lakini wale wapangaji walipomwona mwanawe, wakaambiana wao kwa wao, ‘Huyu ndiye mrithi. Njoni na tumwue ili tuchukue urithi wake.’

39 Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la miza-

21:30 Mara kwa mara mafumbo huonyesha watu wawili, wanaonekana kuwa wakamilifu kutubu.

bibu, wakamwua.

40 “Kwa hiyo, huyo mwenye shamba, atakapokuja atawafanyia nini hao wakulima?”

41 Wakamjibu, “Kwa huzuni kuu atawaangamiza kabisa hao wadhalimu na kulipangisha shamba lake kwa wakulima wengine ambao watampatia fungu lake la matunda wakati wa mavuno.”

42 Yesu akawaambia, “Je, hamjasoma katika maandiko kwamba: ‘Lile jiwe walilolika-taa waashi limekuwa jiwe kuu la pembeni, Bwana ndiye aliyefanya jambo hili, nalo ni la ajabu machoni petu?’

43 “Kwa hiyo ninawaambia, Ufalme wa Mungu utaondolewa kwenu na watapewa watu wengine wawezao kuzaa matunda yake.”

44 “Yeye aangukaye kwenye jiwe hili atavunjika vipande vipande, lakini yule litakayemwangukia atasagika sagika kabisa.

45 Viongozi wa Makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano ya Yesu, walitambua kuwa alikuwa akiwasema wao.

46 Wakatafuta njia ya kumkamata lakini wakaogopa ule umati wa watu kwa kuwa wao walimwona Yesu kuwa ni nabii.

22 Yesu akasema nao tena kwa mifano, akawaambia,

2 “Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na mfalme mmoja aliyemwandalia mwana-we karamu ya arusi.

3 Akawatuma watumishi wake kuwaita wale waliokuwa wamealikuwa karamuni, lakini wakakataa kuja.

4 “Kisha akawatuma watumishi wengine akisema, ‘Waambieni wale walioalikwa kwamba karamu iko tayari kwa ajili yenu, nimekwisha kuchinja mafahali wangu na vinono. Karibuni jake-enda shambani mwake, mwingine akaenda kwenye biashara yake.

5 “Lakini hawakuzingatia, wakaenda zao, huyu shambani mwake na mwingine kwenye biashara zake.

6 Wengine wao wakawakamata wale watumishi wake wakawatenda vibaya na kuwaua.

22:4 Kila kitu kilikuwa tayari kwa ufalme wa Mungu katika enzi ya kwanza lakini Wayahudi walikataa

7 “Yule mfalme akakasirika sana, akapeleka jeshi lake lika-waangamiza wale wauaji na kuteketeza mji wao kwa moto.

8 “Kisha akawaambia watumishi wake, ‘Karamu ya arusi imeshakuwa tayari, lakini wale niliowaalika hawakustahili kuja.

9 Kwa hiyo nendeni katika njia panda mkamwalike karamuni ye yote mtakayemwona’

10 Wale watumishi wakaenda barabarani wakawakusanya watu wote waliowaona, wema na wabaya. Ukumbi wa arusi ukajaa wageni.

11 “Lakini mfalme alipoingia ndani ili kuwaona wageni, akamwona mle mtu mmoja ambaye hakuwa amevaa vazi la arusi.

12 Mfalme akamwuliza, ‘Rafiki, uliingiaje humu bila vazi la arusi?’ Yule mtu hakuwa na la kusema.

13 Ndipo mfalme akawaambia watumishi wake, ‘Mfungeni mikono na miguu mkamtupe nje, kwenye giza. Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.’

14 Kwa maana walioitwa ni wengi, lakini walioteuliwa ni wachache.”

15 Ndipo Mafarisayo wakatoka nje wakaandaa mpango wa kumtega Yesu katika maneno yake.

16 Wakatuma wanafunzi wao kwake pamoja na Maherode, wakisema, “Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwadilifu na unafundisha njia ya Mungu katika kweli bila kuonyesha tofauti kwa mtu wala upendeleo.

17 Tuambie basi, Wewe unanaje? Ni halali kulipa kodi kwa Kaisari au la?”

18 Lakini Yesu akijua makusudi yao mabaya akawaambia, ”Enyi wanafiki, kwa nini mnajaribu kunitega?

19 Nionyesheni hiyo sarafu inayotumika kwa kulipa kodi.” Wakamletea dinari.

20 Naye akawauliza, ”Sura hii na maandishi haya ni vya nani?”

21 Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.” Basi Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari kilicho cha Ka-

22:10 Kutakuwa na wabaya na wema watakao kubali mwaliko kama magugu yanavyomea na mpunga. Halifai kushangaa lakini isiwe sababu ya kuacha kanisa hatuwezi pata kanisa kamilifu

22:11 Mavazi ya harusi yanasimamia ukamilifu wa Mungu ambao ametupa tukivaa Kristo kwa kubatizwa.

22:21 Peni hilo lilikuwa na picha ya kaisari na ilipaswa kuwa wake.

isari, naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu.”

22 Waliposikia hili, wakashangaa. Hivyo wakamwacha, wakaenda zao.

23 Siku hiyo hiyo Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia Yesu na kumwuliza swali, wakisema, 24 “Mwalimu, Musa alisema, ‘Kama mtu akifa bila kuwa na watoto, ndugu yake amwoe huyo mjane ili ampatie watoto huyo nduguye aliyekufa.

25 Basi palikuwa na ndugu saba miongoni mwetu. Yule wa kwanza akaoa mke, naye akafa na kwa kuwa hakuwa na watoto, akamwachia nduguye yule mjane.

26 Ikatokea vivyo hivyo kwa yule ndugu wa pili na wa tatu, hadi wote saba.

27 Hatimaye, yule mwanamke naye akafa.

28 Sasa basi, siku ile ya ufufuo, yeye atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba, kwa kuwa wote walikuwa wamemwoa huyo mwanamke?”

29 Yesu akawajibu, “Mwapotoka kwa sababu hamjui maandiko wala uweza wa Mungu.

30 Wakati wa ufufuo watu hawataoa wala kuolewa, bali watakuwa kama malaika wa Mungu mbinguni.

31 Lakini kuhusu ufufuo wa wafu, hamjasoma kile Mungu alichowaambia kwamba,

32 ‘Mimi ni Mungu wa Ibrahimu, Mungu wa Isaki na Mungu wa Yakobo?’ Yeye si Mungu wa wafu bali ni Mungu wa walio hai.”

33 Ule umati wa watu uliposikia hayo, ulishangaa sana kwa mafundisho yake.

34 Mafarisayo waliposikia kwamba Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo, Mafarisayo wakakusanyika pamoja.

35 Mmoja wao, mtaalam wa sheria, akamwuliza swali ili kumjaribu, akisema,

36 “Mwalimu, ni amri ipi katika Torati iliyo kuu kuliko zote?”

37 Yesu akamjibu, “‘Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote na kwa akili zako zote.’

38 Hii ndio amri iliyo kuu, tena ni ya kwanza.

22:32 Wale watu ni watu na hawana fahamu lakini kumbukumbu zao zinaishi na Mungu. Hadi anasema mimi ni Mungu wa Yakobo.

³⁹ Nayo ya pili ni kama hiyo, nayo ni hii: ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako.’

⁴⁰ Amri hizi mbili ndizo msingi wa Torati na manabii.’”

⁴¹ Wakati Mafarisayo wakiwa wamekusanyika pamoja, Yesu akawauliza,

⁴² “Mnaonaje kuhusu Kristo? Yeye ni mwana wa nani? Wakamjibu, “Yeye ni mwana wa Daudi.”

⁴³ Akawaambia, “Inakuwaje basi kwamba Daudi akinena kwa Roho, anamwita Kristo ‘Bwana,’ kwa maana asema,

⁴⁴ “ ‘Bwana Mungu alimwambia Bwana wangu: keti wewe mkono wangu wa kuume, hadi nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako.’

⁴⁵ “Kama basi Daudi anamwita yeye ‘Bwana,’ awezaje kuwa mwanae?”

⁴⁶ Hakuna mtu aliyeweza kumjibu Yesu neno. Tena tangu siku hiyo hakuna aliyethubutu kumwuliza tena maswali.

23 Kisha Yesu akauambia ule umati wa watu pamoja na wanafunzi wake:

² “Walimu wa sheria na Mafarisayo wameketi katika kiti cha Musa,

³ hivyo inawapasa kuwatii na kufanya kila kitu wanachowambia. Lakini msifuate yale wanayotenda, kwa sababu hawatendi yale wanayohubiri.

⁴ Wao hufunga mizigo mikubwa na kuiweka mabegani mwa watu, lakini wao wenyewe hawako radhi hata kuinua kidole ili kuisogeza.

⁵ “Wao hufanya mambo yao yote ili waonekane na watu. Vikasha vya ngozi vyenye maandiko ya sheria na kurefusha matamvua ya mavazi yao,

⁶ wanapenda kukaa viti vya sehemu za heshima karamuni na vile viti maalum sana katika masinagogi,

⁷ hupenda kusalimiwa masokoni kutaka watu wawaite ‘Rabi’.

⁸ “Lakini ninyi msiitwe ‘Rabi’ kwa sababu mnaye Bwana mmo-

22:39 Wayahudi walipingana kuhusu amri iliyo muhimu zaidi Yesu akajibu kwa kusema njia ni kumpenda na pili ni jirani yako hatuwezi mpenda Mungu na tumchukie jirani.

22:45 Wayahudi Daudi ana nguvu kumshinda Yesu lakini Yesu akasema ni kinyume.

ja na ninyi nyote ni ndugu.

⁹ Nanyi msimwite mtu ye yote ‘Baba’ hapa duniani kwa maana mnaye Baba mmoja, naye yuko mbinguni.

¹⁰ Wala msiitwe ‘mwalimu’ kwa maana mnaye mwalimu mmoja tu, ndiye Kristo.

¹¹ Yeye aliye mkuu kuliko ninyi nyote miongoni mwenu atakuwa mtumishi wenu.

¹² Kwa kuwa ye yote anayejikweza atashushwa, na ye yote anayejiyenyekeza atakwezwa.

¹³ “Lakini ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnawafungia watu milango ya Ufalme wa Mbinguni. Ninyi wenyewe hamuingii humo, nao wale wanataka kuingia mnawazuia.

¹⁴ “Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Mnakula katika nyumba za wanjane, nanyi kwa kujifanya kuwa wema, mnasali sala ndefu. Kwa hiyo adhabu yenu itakuwa kubwa zaidi.”

¹⁵ “Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, wanafiki! Ninyi mnasafiri baharini na nchi kavu ili kumfanya mtu mmoja ageuke

na kuwafuata ninyi, lakini baada ya kumpata, mnamfanya mwana wa jehanamu mara mbili kuliko ninyi!

¹⁶ “Ole wenu, viongozi vipofu! Ninyi mwasema, ‘Mtu akiapa kwa hekalu, kiapo hicho si kitu, lakini mtu akiapa kwa dhahabu ya hekalu, amefungwa kwa kiapo chake.’”

¹⁷ Ninyi vipofu wapumbavu! Ni kipi kilicho kikuu zaidi, ile dhahabu au lile hekalu ambalo ndilo linaloifanya hiyo dhahabu kuwa takatifu?

¹⁸ Pia mnasema, ‘Mtu akiapa kwa madhabahu, si kitu, lakini mtu akiapa kwa sadaka iliyo juu ya madhabahu, amefungwa kwa kiapo chake?’

¹⁹ Ninyi vipofu! Ni kipi kikuu zaidi, ile sadaka, au ile madhabahu ambayo ndiyo inayoifanya hiyo sadaka kuwa takatifu?

²⁰ Kwa hiyo, mtu aapaye kwa madhabahu, huapa kwa hiyo madhabahu na vitu vyote vilivyo juu yake.

²¹ Naye mtu aapaye kwa hekalu, huapa kwa hilo hekalu na kwa huyo akaaye ndani yake.

²² Naye aapaye kwa mbin-

23:9 Kumuita mhubiri baba si sawa machoni pa bwana.

23:22 Mungu ni mtu wa kipekee, anaishi mbinguni.

gu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa Yeye aketiye juu ya kiti hicho.

23 “Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana mnatoa zaka ya mnanaa, bizari na jira, lakini mmeacha mambo makuu zaidi ya sheria, yaani, haki, huruma na uaminifu. Haya imewapasa kuyafanya bila kusahau hayo mengine.

24 Ninyi viongozi vipofu, mnachuja kiroboto lakini mnameza ngamia!

25 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana mnasafisha nje ya kikombe na kisahani, lakini ndani mmejaa unyang’anyi na kutokuwa na kiasi.

26 Enyi Mafarisayo vipofu! Safisheni kwanza ndani ya kikombe na sahani, ndipo nje patakuwa safi.

27 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnafanana na makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo yanapendeza kwa nje lakini ndani yamejaa mifupa ya wafu na kila aina ya uchafu.

28 Vivyo hivyo, kwa nje ninyi mnaonekana kwa watu kuwa wenye haki, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu.

29 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya wenye haki.

30 Nanyi mwasema, ‘Kama tungaliishi wakati wa baba zetu, tusingalikuwa tumeshiriki katika kumwaga damu ya manabii!’”

31 Hivyo mnajishuhudia wenyewe kwamba ninyi ni wana wa wale waliowaua manabii.

32 Haya basi, kijazeni kipimo cha dhambi ya baba zenu!

33 “Ninyi nyoka, ninyi uzao wa nyoka wenye sumu! Mtaiepukaje hukumu ya jehanam?”

34 Kwa sababu hii tazama nawapelekea manabii na wenye hekima na walimu. Baadhi yao mtawaua na kuwasulibisha, wengine mtawapiga mijeledi katika masinagogi yenu na wengine mtawafuatia kutoka mji mmoja hadi mji mwingine.

35 Hivyo ile damu ya wenye haki wote iliyomwagwa hapa duniani, tangu damu ya Abe-

23:33 Ahadi ya Edeni wote watakapompiga Yesu ni wazaliwa wa nyoka. Na wale watakaofuata Yesu ni wazaliwa wa mwanamke

li, ambaye alikuwa hana hatia, hadi damu ya Zekaria mwana wa Barakia, mliyemwua kati ya Patakatifu na madhabahu, itawajia juu yenu.

³⁶ Amin, nawaambieni, haya yote yatakuja juu ya kizazi hiki.”

³⁷ “Ee Yerusalemu, mnaowaua manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwenu! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako, kama vile kuku akusanyavyo vifaranga vyake chini ya mbawa zake, lakini hukutaka!

³⁸ Tazama nyumba yako imeachwa tupu na ukiwa.

³⁹ Kwa maana nawaambia, hamtaniona tena mpaka siku ile mtakaposema, ‘Amebarikiwa Yeye ajaye kwa Jina la Bwana.’”

24 Yesu akatoka hekaluni na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake wakamwendea ili kumwonyesha majengo ya hekalu.

² Ndipo Yesu akawauliza, “Je, mnayaona haya yote? Amin, amin nawaambia, hakuna hata jiwe moja hapa litakalobaki juu

ya jingine, kila moja litabomolewa.”

³ Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni, wanafunzi wake wakamjia mahali pasipo na watu, wakamwuliza, “Tuambie, mambo haya yatakutia lini, nayo ni nini dalili za kuja kwako na za mwisho wa dunia?

⁴ Yesu akawajibu, “Angalieni, mtu asiwadanganye.

⁵ Kwa maana wengi watakuja kwa jina langu wakidai, ‘Mimi ndiye Kristo, nao watawadanganya wengi.

⁶ Mtasikia habari za vita na matetesi ya vita, angalieni msitishi-ke, kwa maana haya hayana budi kutukia, lakini ule mwisho bado.

⁷ Taifa litainuka dhidi ya taifa na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na matetemeko ya ardhi sehemu mbalimbali.

⁸ Haya yote yatakuwa ndio mwanzo wa utungu.

⁹ “Ndipo mtasalitiwa, ili mteswe na kuuawa, nanyi mtachukiwa na mataifa yote kwa ajili yangu.

¹⁰ Wakati huo, wengi wataacha

23:39 Hii inamaanisha kuwa Yesu akirudi waliomkataa watafufuliwa na wamtambue. Lakini watakuwa wamekawia siku ya hukumu, hakuna atakaye kuwa tofauti.

imani yao, nao watasalitiana kila mmoja na mwenzake na kuchukiana.

11 Watatokea manabii wengi wa uongo, nao watawadanganya watu wengi.

12 Kwa sababu ya kuongezeka kwa uovu upendo wa watu wengi utapoa,

13 Lakini yule atakayevumilia hadi mwisho ndiye atakayeokoka.

14 Injili ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni pote, kuwa ushuhuda kwa mataifa yote. Ndipo ule mwisho utakapokuja.

15 Hivyo mtakapona lile ‘Chukizo la Uharibifu’ lililonenwa na nabii Danieli limesimama mahali patakatifu, asomaye na afahamu,

16 Basi wale walioko Uyahudi wakimbilie milimani.

17 Ye yote aliyeko juu ya paa la nyumba asishuke ili kuchukua cho chote kutoka ndani ya nyumba.

18 Yeye aliye shambani na asi-

rudi nyumbani kwenda kuchukua vazi lake.

19 Ole wa wenye mimba na wenye watoto wachanga siku hizo!

20 Ombeni ili kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi au siku ya Sabato.

21 Kwa maana wakati huo kutakuwa na dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo wa dunia mpaka sasa, wala haitakuwako tena.

22 Kama siku hizo zisingelifupizwa, hakuna hata mtu mmoja ambaye angeliokoka, lakini kwa ajili ya wateule siku hizo zitafupizwa.

23 Wakati huo kama mtu ye yote akiwaambia, ‘Tazama, huyu hapa ni Kristo! Au ‘Kristo yuko kule!’ Msisadiki.

24 Kwa maana watatokea wakristo wa uongo na manabii wa uongo na kufanya ishara kubwa na miujiza mingi ili kuwapotosha, hata ikiwezekana wale wateule hasa.

25 Angalieni, nimetangulia kuwaambia mapema.

24:14 Hii inaonyesha kuwa Yesu akirudi waliomkataa watafutuliwa na wamtabue. Lakini watakuwa wamekawia siku ya hukumu hakuna atakayekuwa tofauti.

24:14 Ingawa kuna masharti ye kurudi kwa Yesu, Mungu atafupisha siku. Kuna kukawia kidogo ili wengi waamini.

26 “Kwa hiyo mtu ye yote akiwaambia, ‘Yule kule nyikani,’ msiende huko. Au akisema, ‘Yuko kwenye chumba,’ msisaidiki.

27 Kwa maana kama vile umeme utokeavyo mashariki na kuonekana hata magharibi, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu.

28 Kwa maana po pote ulipo mzoga, huko ndiko wakusanyikapo tai.

29 “Mara baada ya dhiki ya siku zile, jua litatiwa giza, nao mwezi hautatoa nuru yake, nazo nyota zitaanguka kutoka angani na nguvu za anga zitatikisika.’

30 “Ndipo itakapotokea ishara ya Mwana wa Adamu angani na makabila yote ya dunia yataomboleza.. Nao watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu ya angani, katika uwezo na utukufu mkuu.

31 Naye atawatuma malaika zake kwa sauti kuu ya tarumbeta, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka mwisho

mmoja wa mbingu hadi mwisho mwingine.

32 “Jifunzeni kutokana na mti ni. Matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchipua majani, fahamuni kwamba kiangazi kimekaribia.

33 Hata hivyo, mwonapo mambo hayo, jueni kwamba yu karibu malangoni.

34 Amin, amin nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yawe yametimia.

35 Mbingu na dunia zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.”

36 “Hakuna ajuaye siku wala saa, hata malaika mbinguni hawajui wala Mwana, ila Baba peke yake.

37 Kama ilivyokuwa wakati wa Noa, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu.

38 Kwa maana siku zile kabla ya gharika, watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kulewa, mpaka siku ile Noa alipoingia kwenye safina,

39 nao hawakujua lo lote mpaka gharika ilipokuja ikawakumba wote. Hivyo ndivyo itakavy-

24:32 Mti unaosimama Israeli matunda yake yanasimamia tohara la Kufubu wakati Wayahudi wanamkubali Yesu inaonyesha tuko katika uzao wa mwisho.

okuwa atakapokuja Mwana wa Adamu.

40 “Watu wawili watakuwa shambani, mmoja atatwaliwa, mwingine ataachwa.

41 Wanawake wawili watakuwa wanasaga pamoja, mmoja atatwaliwa, mwingine ataachwa.

42 “Kwa hiyo kesheni, kwa mana hamjui ni siku gani atakapokuja Bwana wenu.

43 “Lakini fahamuni hili kwamba: Kama mwenye nyumba angelijua ni wakati gani wa usiku ambao mwivi anakuja, angelikesha na asingeliacha nyumba yake kuvunjwa.

44 Kwa hiyo ninyi pia hamna budi kuwa tayari, kwa sababu Mwana wa Adamu atakuja saa msiyotazamia.”

45 “Ni nani basi aliye mtumishi mwaminifu na mwenye busara ambaye bwana wake amemweka kusimamia watumishi wengine katika nyumba yake, ili awape chakula chao kwa wakati muafaka?

46 Heri mtumishi yule ambaye bwana wake atakapokuja atamkuta akifanya hivyo.

47 Amin, amin nawaambia, atamweka mtumishi huyo kuwa

msimamizi wa mali yake yote.

48 “Lakini kama huyo mtumishi ni mwovu naye akasema moyoni mwake, ‘Bwana wangu atakawia muda mrefu,’

49 naye kisha akaanza kuwapi-ga watumishi wenzake na kula na kunywa pamoja na walevi,

50 bwana wa mtumishi huyo atakuja siku ambayo mtumishi huyo hamtazamii na saa ile ambayo haijui.

51 Atamkata huyo mtumishi vipande vipande na kumweka katika sehemu moja pamoja na wanafiki, mahali ambako kutakuwa ni kulia na kusaga meno.”

25 “Wakati huo, Ufalme wa Mbinguni utakuwa kama wanawali kumi waliochukua taa zao na kwenda kumlaki bwana arusi.

² Watano wao walikuwa wapumbavu na watano walikuwa wenye busara.

³ Wale wapumbavu walichukua taa zao lakini hawakuchukua mafuta ya akiba,

⁴ lakini wale wenye busara walichukua taa zao na mafuta ya akiba kwenye vyombo.

5 Bwana arusi alipokawia kuja wale wanawali wote wakasinzia na kulala.

6 “Usiku wa manane pakawa na kelele: ‘Tazameni, huyu hapa bwana arusi! Tokeni nje mkamlaki!’

7 “Ndipo wale wanawali wote wakaamka na kuzitengeneza taa zao.

8 Wale wapumbavu wakawambia wale wenye busara, ‘Tupatieni mafuta yenu kidogo, taa zetu zinazimika.’

9 “Lakini wale wenye busara wakawajibu, ‘Sivyo, hayatutoshi sisi na ninyi pia. Afadhali mwen-de kwa wauzao mkajinunulie mafuta yenu.

10 “Nao walipokuwa wakienda kununua mafuta, bwana arusi akafika. Wale wanawali walio-kuwa tayari, wakaingia ndani pamoja naye kwenye karamu ya arusi na mlango ukafungwa.

11 “Baadaye wale wanawali wengine nao wakaja, wakaita, ‘Bwana! Bwana! Tufungulie mlango!’

12 “Lakini yeje bwana arusi

akawajibu, ‘Amin, amin nawa-ambia, siwajui ninyi!’

14 “Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama mtu anayetaka kusafiri, akawaita watumishi wake na kuweka mali yake kwenye uangalizi wao.

15 Mmoja akampa talanta tano mwingine talanta mbili na mwingine talanta moja, kila mmoja alipewa kwa kadiri ya uwezo wake. Kisha yeye akasafiri.

16 “Yule aliyepewa talanta tano akaenda mara moja akafanya nazo biashara akapata talanta nyingine tano zaidi.

17 Yule aliyepewa talanta mbili akafanya vivyo hivyo, akapata nyingine mbili zaidi.

18 Lakini yule mtumishi aliyekuwa amepokea talanta moja, alikwenda akachimba shimo ardhini na kuificha ile fedha ya bwana wake.

19 “Baada ya muda mrefu yule bwana wa wale watumishi akarudi na kufanya hesabu nao.

20 Yule mtumishi aliyepokea talanta tano akaja, akaleta nyingine tano zaidi. Akasema, ‘Bwana

25:8 Kuna kukawia kwa kurudi bwana harusi – Wote walilala – Twapasa kuwa tayari Yesu anaporudi. Uzao wa mwisho utakuwa wenye imani hafifu.

25:11 Wengine wamwitao Yesu bwana watakataliwa hakuna atakayepataka kuachwa.

uliweka kwenye uangalizi wan-gu talanta tano. Tazama, nimepa-ta faida talanta tano zaidi.’

21 “Bwana wake akamwambia, ‘Umefanya vizuri sana, mtu-mishi mwema na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache, nitakuweka kuwa msimamizi wa vitu vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako!’”

22 “Yule mwenye talanta mbili naye akaja. Akasema, ‘Bwana, uliweka kwenye uangalizi wan-gu talanta mbili. Tazama nime-pata hapa talanta mbili zaidi.’

23 Bwana wake akajibu, ‘Ume-fanya vizuri sana, mtumishi mwema na mwaminifu, umeku-wa mwaminifu kwa vitu vicha-che, nitakuweka kuwa msima-mizi wa vitu vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako.’

24 “Kisha yule mtumishi aliy-epokea talanta moja akaja, aka-sema, ‘Bwana, nilijua kwamba wewe ni mtu mgumu, unayevuna mahali usipopanda na kukusanya mahali usipotawanya mbegu.

25 Kwa hiyo niliogopa, nika-

enda, nikaificha talanta yako ar-dhini. Tazama, hii hapa ile iliyo mali yako.’

26 “Bwana wake akajibu, ‘Wewe mtumishi mwovu na mvivu! Ulijua kwamba ninavu-na mahali nisipopanda na ku-kusanya mahali nisipotawanya mbegu.

27 Vema basi, ingekupasa ku-weka fedha yangu kwa watoa riba, nirudipo, nichukue ile iliyo yangu na faida yake?’

28 “‘Basi mnyang’anyeni hiyo talanta mkampe yule mwenye talanta kumi.’

29 Kwa maana kila mtu mwe-nye kitu ataongezewa, naye atakuwa navyo tele. Lakini kwa mtu yule asiye na kitu, hata kile alichu nacho atanyang’anywa.

30 “Nanyi mtupeni huyo mtu-mishi asiye faa nje, kwenye giza, mahali ambako kutakuwa na ki-lilio na kusaga meno.’”

31 “Mwana wa Adamu ataka-pokuja katika utukufu wake na malaika wote watakatifu pamoja naye, ndipo atakapoketi juu ya kiti cha enzi cha utukufu wake.

25:27 Chini ya sharia za Musa Wayahudi hawakupaswa kukopesha pesa zao ili wapate faida. Lakini Yesu anasema mtu angefanya kitu hata kama si kamili atawaeleza waliokataliwa jinsi ya kuingia mbinguni lakini wakati utakuwa umekwisha hivi kutakuwa na kusaga meno.

32 Mataifa yote watakusanyika mbele zake, naye atawatenga kama mchungaji anavyotenga kondoo na mbuzi.

33 Atawaweka kondoo upande wake wa kuume na mbuzi upande wake wa kushoto.

34 “Ndipo Mfalme atawaambia wale walioko upande wake wa kuume, ‘Njooi, ninyi mliobarikiwa na Baba yangu, urithini Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuumbwa kwa ulimwengu.

35 Kwa maana nilikuwa na njaa mkanipa chakula, nilikuwa na kiu mkaninywesha, nilikuwa mgeni mkanikaribisha,

36 nilikuwa uchi mkanivika, nilikuwa mgonjwa mkanitunza, nami nilikuwa kifungoni mkaja kunitembelea.’

37 “Ndipo wale wenye haki watakapomjibu wakisema, ‘Bwana, ni lini tulikuona una njaa tukakulisha au ukiwa na kiu tukakunywesha?’

38 Lini tulikuona ukiwa mgeni tukakukaribisha au ukiwa uchi tukakuvika?’

39 Tena ni lini tulikuona ukiwa mgonjwa tukakutunza au uki-

wa kifungoni tukakutembelea?’

40 “Naye Mfalme atawajibu, ‘Amin, amin ninawaambia, kwa jinsi mlivyomtendea mmojawapo wa hawa ndugu Zangu walio wadogo, mlinitendea Mimi.’

41 “Kisha atawaambia wale walio upande Wake wa kushoto, ‘Ondokeni kwangu, ninyi mliolaaniwa, nendeni kwenye moto wa milele alioandaliwa kwa ajili ya ibilisi na malaika zake.

42 Kwa maana nilikuwa na njaa hamkunipa chakula, nilikuwa na kiu hamkuninywesha,

43 nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha, nilikuwa uchi hamkunivika, nilikuwa mgonjwa hamkunitunza na nilikuwa gerezani nanyi hamkuja kunitembelea.’

44 “Ndipo wao pia watajibu, ‘Bwana ni lini tulikuona ukiwa na njaa au kiu, au ukiwa mgeni au uchi, au ukiwa mgonjwa na kifungoni na hatukukuhudumia?’

45 “Naye atawajibu, ‘Amin, amin nawaambia, kwa jinsi ambavyo hamkumtendea mmojawapo wa hawa ndugu zangu walio wadogo, hamkunitendea mimi.’

25:37 Wakamilifu walitenda mema na hawawezi yakumbuka wakiwa wanampinga Yesu katika mambo haya.

46 “Ndipo hawa watakapoingia kwenye adhabu ya milele, lakini wale wenye haki wataingia katika uzima wa milele.”

26 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, akawaambia wanafunzi wake,

2 “Mnajua kwamba baada ya siku mbili itakuwa Pasaka, naye Mwana wa Adamu atasalitiwa ili asulubiwe.”

3 Basi viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakakusanyika katika jumba la utawala la kuhani mkuu, jina lake Kayafa.

4 Wakafanya shauri ili kumkamata Yesu kwa siri na kumwua.

5 Lakini wakasema, “Isiwe wakati wa sikukuu, la sivyo kutakuwa na ghasia miongoni mwa watu.”

6 Wakati Yesu akiwa Bethania nyumbani mwa Simoni aliyekuwana ukoma,

7 mwanamke mmoja alimjia akiwa na chupa ya marmar yenye manukato ya thamani kubwa, akayamimina kichwani

mwa Yesu alipokuwa ameketi mezani kula chakula.

8 Lakini wanafunzi wake walipoona hayo wakakasirika, wakasema, “Kwa nini ubadhirifu huu wote?”

9 Manukato haya yangeliuzwa kwa bei kubwa na fedha hizo wakapewa maskini.”

10 Yesu akijua jambo hili, akawaambia, “Mbona mnamsumbua huyu mwanamke? Yeye amenitendea jambo zuri sana.

11 Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi hamtakuwa nami siku zote.

12 Alipomiminia haya manukato kwenye mwili amefanya hivyo ili kuniandaa kwa ajili ya maziko yangu.

13 Ninawaambia kweli, mahali po pote habari njema itakapohubiriwa ulimwenguni mwote, jambo hili alilofanya litatajwa pia, kwa ukumbusho wake.”

14 Kisha mmojawapo wa wale kumi na wawili, yeye aitwaye Yuda Iskariote, alikwenda kwa viongozi wa makuhani

15 na kuuliza, “Mtanipa nini ni-

26:5 Makusanyiko walimpenda Yesu lakini baada ya muda mfupi walipiga kelele ‘Asubuhi’.

26:13 Tukio hili linatajwa katika maandiko yote kuhakikisha ni neno kamili lilihusisha

kimtia Yesu mikononi mwenu? Wakamlipa vipande thelathini vya fedha.

16 Tangu wakati huo Yuda akawa anatafuta wasaa mzuri wa kumsaliti Yesu.

17 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu wanafunzi walimjia Yesu wakamwuliza, “Unataka tuandae wapi kwa ajili yako ili kuila Pasaka?”

18 Akajibu, “Nendeni kwa mtu fulani huko mjini mkamwambie, ‘Mwalimu asema hivi: saa yangu imekaribia, nitaiadhimisha Pasaka pamoja na wanafunzi wangu katika nyumba yako.’”

19 Hivyo wanafunzi wakafanya kama vile Yesu, alivyokuwa amewaelekeza, nao wakaandaa Pasaka.

20 Ilipofika jioni, Yesu alikuwa ameketi mezani pamoja na wale kumi na wawili.

21 Nao walipokuwa wakila, Yesu akasema, “Amin, amin nawaambia, mmoja wenu atanisaliti.”

22 Wakahuzunika sana, wakanza kumwambia mmoja mmoja, “Je, ni mimi Bwana?”

23 Yesu akawaambia, “Yule aliyechovya mkono wake katika

bakuli pamoja nami, ndiye atakayenisaliti.

24 Mwana wa Adamu yu aenda kama alivyoandikiwa. Lakini ole wake mtu yule amsalitie Mwana wa Adamu. Ingeliwakuwa bora kwake kama asingalizaliwa !”

25 Kisha Yuda, yule aliyemsaliti akasema, “Kweli si mimi, Rabi?” Yesu akajibu, “Naam, wewe mwenyewe umesema.”

26 Walipokuwa wanakula, Yesu akachukua mkate, akashukuru, akaumega, akawapa wanafunzi wake akisema, “Twaeni, mle, huu ndio mwili wangu.”

27 Kisha akachukua kikombe, akashukuru, akawapa akisema, “Kunyweni nyote katika kikombe hiki.

28 Hii ndiyo damu yangu ya agano, ile imwagikayo kwa ajili ya wengi kwa ondoleo la dhambi.

29 Lakini ninawaambia, tangu sasa sitakunywa tena kutoka katika uzao huu wa mzabibu, mpaka siku ile nitakapokunywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa Baba yangu.”

30 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka kwenda mlima wa Mizeituni.

31 Kisha Yesu akawaambia, “Usiku wa leo ninyi nyote mtaniacha, kwa maana imeandikwa: “Nitampiga mchungaji, nao kondoo wa hilo kundi watatawanyika.”

32 Lakini baada ya mimi kufufuka, nitawatangulia kwenenda Galilaya.”

33 Petro akajibu “Hata kama wote watakuacha, kamwe mimi sitakuacha.”

34 Yesu akajibu, “Amin, amin ninakuambia, usiku huu huu, kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.”

35 Lakini Petro akasema, “Hata kama itabidi kufa pamoja na Wewe, kamwe sitakukana.” Nao wanafunzi wengine wote waka sema vivyo hivyo.

36 Kisha Yesu akaenda pamoja na wanafunzi wake mpaka kwenye bustani iitwayo Gethsemane, akawaambia, “Kaeni hapa wakati ninakwenda kule kuomba.”

37 Akamchukua Petro pamoja na wale wana wawili wa Zebedayo, naye akaanza kuhuzunika na kufadhaika.

38 Kisha Yesu akawaambia, “Moyo wangu umejawa na huzu-

ni kiasi cha kufa. Kaeni hapa na mkeshe pamoja nami.”

39 Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi akaomba, akisema, “Baba yangu, kama inawezekana, kikombe hiki na kiniepuke, lakini si kama nitakavyo mimi bali kama utakavyo Wewe.”

40 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake na kuwakuta wamelala. Akamwuliza Petro, “Je, ninyi wanaume, hamkuweza kukesha pamoja nami kwa saa moja?

41 “Kesheni na mwombe, msije mkaanguka majaribuni. Haki-ka roho iko radhi lakini mwili ni dhaifu.”

42 Akaenda tena mara ya pili na kuomba, “Baba yangu, kama ikiwezekani kikombe hiki kiniepuke nisikinywe, mapenzi yako yafanyike.”

43 Aliporudi, akawakuta tena wamelala kwa sababu macho yao yalikuwa mazito.

44 Hivyo akawaacha akaenda zake tena mara ya tatu na kuomba akisema maneno yale yale.

45 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake akawaambia, “Bado mmelala na kupumzika? Taza-

26:38 Yesu alikaribia kufa kwa huzuni ya Israeli kukafaa wokovu. Moyo wake ulivuja damu kwa niaba ya wengine.

meni, saa imefika ambapo Mwana wa Adamu hana budi kutiwa mikononi mwa wenye dhambi.

46 Inukeni, twendeni zetu ! Huyu hapa yule anisalitiye! ”

47 Alipokuwa bado anasema, Yuda, mmojawapo wa wale Kumi na Wawili, akafika, akiwa amefuatana na umati mkubwa wa watu wenye panga na marungu waliokuwa wametumwa na viongozi wa makuhani na wazee wa watu.

48 Basi msaliti alikuwa amewapa hao watu ishara kwamba: “Yeye nitakayembusu ndiye, mkamateni.”

49 Mara akamjia Yesu na kumsalimu, “Salaam, Rabi!” Akambusu.

50 Yesu akamwambia, “Rafiki, fanya kile ulichokuja kufanya hapa. Kisha wale watu wakasogea mbele, wakamkamata Yesu.

51 Ghafula mmoja wa wale waliokuwa na Yesu alipoona hivyo, akaushika upanga wake, akauchomoa na kumpiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio.

52 Ndipo Yesu akamwambia,

“Rudisha upanga wako mahali pake, kwa maana wote watumiao upanga watakufa kwa upanga.

53 Je, unadhani siwezi kumwomba Baba yangu naye mara moja akaniletea zaidi ya majeshi kumi na mawili ya malaika?

54 Lakini je, maandiko yatatimiaje yale yasemayo kwamba ni lazima itokee hivi?”

55 Wakati huo Yesu akawaambia ule umati wa watu, “Mmetoka na panga na marungu kuja kunikamata kama vile mimi ni mnyang’anyi? Siku kwa siku niliketi hekaluni nikifundisha, mbona hamkunikamata?”

56 Lakini haya yote yametukia ili maandiko ya manabii yapate kutimia.” Ndipo wanafunzi wake wote wakamwacha na kukimbia.

57 Wale waliokuwa wamemkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, mahali ambapo walimu wa sheria pamoja na wazee walikuwa wamekusanyika.

58 Lakini Petro akamfuata kwa mbali mpaka uani kwa Kuhani Mkuu. Akaingia ndani akaketi

26:45 Yesu aliwaambia walipokuwa wakilala kama anapanga na wanawake wanaolala.

26:52 Mjadala mkali dhidi ya Wakristo kuchukua silaha

pamoja na walinzi ili aone lita-kalotukia.

⁵⁹ Basi viongozi wa wazee, makuhani na baraza lote wakatafuta ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu ili wapate kumua.

⁶⁰ Lakini hawakupata jambo lo lote, ingawa mashahidi wengi wa uongo walijitokeza. Hatimaye wakajitokeza mashahidi wawili wa uongo

⁶¹ na kusema: “Huyu mtu alisema, ‘Nina weza kulivunja hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.’”

⁶² Kisha Kuhani Mkuu akasimama na kumwambia Yesu, “Je, wewe hutajibu? Ni ushahidi wa namna gani hawa watu wauletao dhidi yako?”

⁶³ Lakini Yesu alikuwa kimya. Ndipo Kuhani Mkuu akamwambia, “Nakuapisha mbele za Mungu aliye hai, tuambie ikiwa wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu.”

⁶⁴ Yesu akajibu, “Wewe ume-
nena. Lakini ninawaambia nyote, Tangu sasa mtamwona Mwana wa Adamu akiwa ameketi mkono wa kuume wa Mungu Mwenye Nguvu na akija juu ya mawingu ya mbinguni.”

⁶⁵ Ndipo Kuhani Mkuu akararua nguo zake na kusema, “Amekufuru! Kwa nini tunahitaji ushahidi zaidi? Tazama, sasa ninyi mmesikia hayo makufuru.

⁶⁶ Uamuzi wenu ni nini?” Wakajibu, “Anastahili kufa”

⁶⁷ Kisha wakamtemea mate usoni na wengine wakampiga ngumi. Wengine walimpiga makofi

⁶⁸ na kusema, “Tutabirie, wewe Kristo! Ni nani aliyekupiga?”

⁶⁹ Wakati huu Petro alikuwa amekaa nje uani. Mtumishi mmoja wa kike akamjia na kumwambia, “Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa Galilaya.”

⁷⁰ Lakini Petro akakana mbele yao wote akisema, “Sijui hilo usemalo.”

⁷¹ Alipotoka nje kufika kwenye lango, mtumishi mwingine wa kike alimwona, akawaambia watu waliokuwapo, “Huyu mtu alikuwa pamoja na Yesu Mnazareti.”

⁷² Akakana tena kwa kiapo akisema, “Mimi simjui huyo!”

⁷³ Baada ya muda mfupi wale waliokuwa wamesimama pale wakamwendea Petro wakamwambia, “Hakika wewe ni mmo-

ja wao kwa maana ile namna yako ya kusema ni kama yao.”

⁷⁴ Ndipo Petro akaanza kujiliani na kuwaapia, Mimi simjui mtu huyo!” Papo hapo jogoo akawika.

⁷⁵ Ndipo Petro akakumbuka lile neno alilokuwa amesema Yesu “Kabla jogoo hajawika utanikana mara tatu.” Akaenda nje, akalia sana.

27 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani wote na wazee wa watu wakafanya shauri pamoja dhidi ya Yesu ili kumwua.

² Wakamfunga, wakampeleka na kumkabidhi kwa Pilato, ambaye alikuwa mtawala.

³ Yuda, ambaye ndiye aliyekuwamemsaliti Yesu, alipoona kuwa Yesu amehukumwiwa, akajuta na akarudisha vile vipande thelathini vya fedha alivyopewa na viongozi wa makuhani na wazee wa watu.

⁴ Akasema, “Nimetenda dhambi, kwa maana nimeisaliti damu isiyo na hatia.”

⁵ Basi Yuda akavitupa vile vipande vya fedha ndani ya hekalu akaondoka akaenda na kujinyonga.

⁶ Wale makuhani wakuu wazichukua zile fedha wakasema, “Si halali kuchanganya fedha hizi na sadaka kwa sababu hizi ni fedha zenye damu.”

⁷ Kwa hiyo baada ya kushauriana, waliamua kuvitumia kununulia shamba la mfinyanzi, liwe mahali pa kuzikia wageni.

⁸ Hii ndiyo sababu lile shamba likaitwa, ‘Shamba la Damu’ hadi leo.

⁹ Ndipo likatimia lile lililonenwa na nabii Yeria kwamba, “Walichukua vile vipande thelathini vya fedha, thamani aliyopangiwa na watu wa Israeli,

¹⁰ wakanunulia shamba la mfinyanzi, kama vile Bwana alivyoniagiza.”

¹¹ Wakati Yesu akiwa amesimama mbele ya mtawala, mtawala akamwuliza, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?” Yesu akasema, “Wewe wasema hivyo.”

¹² Lakini viongozi wa makuhani na wazee walipomshtaki, hakujibu neno.

¹³ Ndipo Pilato akamwuliza, “Je, husikii ni mambo mangapi wanayokushtaki nayo?”

¹⁴ Lakini Yesu hakumjibu hata

kwa shtaka moja, kiasi kwamba mtawala alishangaa sana.

15 Basi ilikuwa ni desturi ya mtawala kumfungua mfungwa mmoja atakaye chaguliwa na umati wa watu wakati wa sikukuu.

16 Wakati huo alikuwapo mfungwa mmoja mwenye sifa mbaya, aliyeitwa Baraba.

17 Hivyo umati wa watu walipokusanyika, Pilato akawauliza, “Mnataka niwafungulie nani, Baraba au Yesu Yeye aitwaye Kristo?”

18 Kwa kuwa alitambua Yesu alikuwa amekabidhiwa kwake kwa ajili ya wivu.

19 Pilato akiwa ameketi kwenye kiti cha hukumu, mkewe akampelekea ujumbe huu: “Usiwe na jambo lo lote juu ya huyu Mtu asiye na hatia, kwa kuwa leo nimeteseka sana katika ndoto kwa sababu Yake.”

20 Lakini viongozi wa makuhani na wazee wakaushawishi ule umati wa watu kwamba waombe Baraba afunguliwe na Yesu auawe.

21 Mtawala akawauliza tena, “Ni yupi kati ya hawa wawili

mnayetaka niwafungulie?” Wakajibu, “Baraba”

22 Pilato akawaambia, “Basi nifanye nini na huyu Yesu aitwaye Kristo?” Wakajibu wote, “Msulibishe!”

23 Pilato akauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?” Lakini wao wakazidi kupiga kelele, “Msulibishe.”

24 Pilato alipoona kwamba hawezi kufanya lo lote, lakini badala yake ghasia zilikuwa zinaanza, akachukua maji, akanawa mikono yake mbele ya ule umati wa watu, akasema. “Sina hatia juu ya damu ya mtu huyu. Hili ni jukumu lenu!”

25 Watu wote wakajibu, “Damu yake na iwe juu yetu na juu ya watoto wetu!”

26 Basi akawafungulia Baraba, na baada ya kumchapa Yesu miyeledi, akamtoa ili asulibiwe.

27 Kisha askari wa mtawala wakampeleka Yesu kwenye Praitorio na wakakusanya kikosi kizima cha askari kumzunguka.

28 Wakamvua nguo Zake na kumvika vazi la rangi nyekundu, kisha

27:14 Kunyamaza kwa Yesu kulishangaza kama njia ya kujiapa moyo wakati wa majaribu na mateso.

27:23 Hii ndio kusanyiko iliyo imba “Hosana” na ambayo Wayahudi waliwagopa kuwa wanamtetea Yesu.

29 wakasokota taji ya miiba wakaiweka kichwani pake. Wakamwekea fimbo katika mkono wake wa kuume, wakapiga magoti mbele zake na kumdhihaki wakisema “Salaam, mfalme wa Wayahudi!”

30 Wakamtemea mate, wakachukua ile fimbo wakampiga kichwani tena na tena.

31 Baada ya kumdhihaki, wakamvua lile vazi, wakamvika tena nguo Zake. Kisha wakampeleka ili kumsulibisha.

32 Walipokuwa wakienda, wakakutana na mtu mmoja kutoka Kirene, jina lake Simoni, nao wakamlazimisha kuubeba ule msalaba.

33 Wakafika mahali paitwapo Golgotha, (ambayo maana yake ni, Mahali pa Fuvu la Kichwa),

34 wakampa Yesu divai iliyochanganywa na nyongo ili anywe, lakini alipoionja, akakataa kuinywa.

35 Walipokwisha kumsulibisha wakagawana mavazi Yake kwa kuyapigia kura, ili litimie lile neno lililonenwa na nabii, ‘Waligawa nguo zangu miongoni mwao na vazi langu wakalipigia kura.

36 Kisha wakaketi, wakamchungu.

37 Juu ya kichwa chake, kwenye msalaba, wakaandika shtaka lake: ‘HUYU NI YESU, MFALME WA WAYAHUDI.’

38 Wanyang’anyi wawili walisulibiwa pamoja naye, mmoja kuume Kwake na mwingine ku-shoto Kwake.

39 Watu waliokuwa wakipita njiani wakamvurumishia matukano huku wakatikisa vichwa vyao

40 na kusema, “Wewe ambaye utalivunja hekalu na kulijenga kwa siku tatu, jiokoe mwenyewe basi! Kama Wewe ni Mwana wa Mungu, shuka kutoka msalabani.”

41 Vivyo hivyo, viongozi wa, makuhani, walimu wa sheria na wazee wakamdhihaki wakisema,

42 “Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe!. Yeye ni Mfalme wa Israeli! Ashuke sasa kutoka msalabani, tutamwamini.

43 Anamwamini Mungu, basi Mungu na amwokoe sasa kama anamtaka, kwa maana alisema, ‘Mimi ni Mwana wa Mungu.’”

27:34 Kwa sababu alitaka kugwana katika hisia zetu hakuna anayeweza kusema Yesu hajui anavyohisi.

44 wale wanyang’anyi waliosu-
libiwa pamoja naye wakamtuka-
na vivyo hivyo.

45 Tangu saa sita hadi saa tisa
giza lilifunika nchi yote.

46 Ilipofika saa tisa Yesu aka-
paza sauti akalia, “Eloi, Eloi
lama sabakthani?” Maana yake,
“Mungu wangu, Mungu wangu,
mbona umeniacha?”

47 Baadhi ya wale watu walio-
kuwa wamesimama pale walipo-
sikia haya, wakasema “Anam-
wita Eliya,”

48 Ghafula mmoja wao akaen-
da mbio na kuleta sifongo aka-
ichovya kwenye siki, akaiweka
kwenye mwanzi akampa Yesu ili
anywe.

49 Wengine wakasema, “Mwa-
cheni na tuone kama Eliya ata-
kuja kumwoko.”

50 Yesu alipolia tena kwa sauti
kuu, akakata roho.

51 Wakati huo huo pazia la he-
kalu likachanika vipande viwili,
kuanzia juu hadi chini. Dunia
ikatetemeka na miamba ikapa-
suka.

52 Makaburi yakafunguka na
miili ya watakatifu waliokuwa

wamekufa ikafufuka.

53 Wakatoka makaburini na ba-
ada ya Yesu kufufuka waliingia
kwenye Mji Mtakatifu na kuwa-
tokea watu wengi.

54 Basi yule jemadari na wale
waliokuwa pamoja naye wakim-
linda Yesu walipoona lile tete-
meko na yale yote yaliyokuwa
yametukia, wakaogopa waka-
sema, “Hakika huyu alikuwa ni
Mwana wa Mungu!”

55 Walikuwako wanawake
huko, wakiangalia kwa mbali.
Hawa walikuwa wamemfuata
Yesu tangu Galilaya ili kushu-
ghulika na mahitaji yake.

56 Miongoni mwao waliku-
wapo Maria Magdalena, Maria
mama yake Yakobo na Yosefu na
mama yao wana wa Zebedayo.

57 Ilipofika jioni, alifika mtu
mmoja tajiri kutoka Arimathea
aitwaye Yosefu, ambaye pia ali-
kuwa mwanafunzi wa Yesu.

58 Akamwendea Pilato, kum-
womba mwili wa Yesu. Pilato
akaamuru apewe.

59 Yosefu akauchukua mwili
wa Yesu, akauvingishia nguo
ya kitani safi nyeupe

27:48 Magugu katika sehemu hiyo hayakuwa marefu. Hivyo msalaba wa Yesu haukuwa mkubwa.

27:55 Kutoka Galilaya – Hawakumtafuta alipokuwa vema bali walimfuata msalabani. Sisi pia twapaswa kufuata mwana popote aongozapo

60 na kuuzika kwenye kaburi lake mwenyewe jipya alilokuwa amelichonga kwenye mwamba.

61 Maria Magdalene na yule Maria mwingine walikuwapo mahali pale, wakiwa wameketi mkabala na kaburi. Kisha akavingirisha jiwe kubwa mlangoni mwa kaburi na akaenda zake.

62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata ile ya Maandalizi ya Sabato, viongozi wa makuhani na Mafarisayo wakamwendea Pilato

63 na kusema, “Bwana, tumekumbuka kwamba yule mdanganyifu kabla hajafa alisema, ‘Baada ya siku tatu nitafufuka.’”

64 Kwa hiyo uamuru kaburi lilindwe kwa uthabiti mpaka bada ya siku tatu. La sivyoyote, wanafunzi wake wanaweza kuja kuuiba mwili wake na kuwaambia watu kwamba amefufuka kutoka kwa wafu. Udanganyifu huu wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa kwanza.”

65 Pilato akawaambia, “Ninyi mnao askari Walinzi. Nendeni, liwekeeni ulinzi kadiri mwezavyo”.

66 Kwa hiyo wakaenda na walinzi ili kulilinda kaburi kwa uthabiti, wakatia mhuri kwenye lile jiwe na kuweka ulinzi.

28 Baada ya Sabato, alfajiri mapema siku ya kwanza ya juma, Maria Magdalene na yule Maria mwingine walikwenda kulitazama kaburi.

2 Ghafula pakawa na tetemeko kubwa la ardhi, kwa sababu malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni akaenda penye kaburi akalivingirisha lile jiwe na kulia.

3 Sura ya huyo malaika ilikuwa kama umeme na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji.

4 Wale walinzi wa kaburi walimwogopa sana, wakatetemeka hata wakawa kama wafu.

5 Yule malaika akawaambia wale wanawake, “Msiogope. kwa maana ninajua kuwa mnamtafuta Yesu aliyesulibiwa.

6 Hayupo hapa, kwa kuwa amefufuka, kama vile alivyosema. Njoni mpatazame mahali alipokuwa amelazwa.

7 Kisha nendeni upesi mkawaambia wanafunzi Wake kwamba,

27:63 Jinsi Yuda alivyotupa chini pesa ni ishara kuwa alizichukia fedha hizo.

28:1 Maria ni kama Maria mama ya Yesu 27:56

‘Amefufuka kutoka kwa wafu, naye awatangulia kwenda Galilaya. Huko ndiko mtakakomwona. Sasa nimekwisha kuwaambia.’”

⁸ Hivyo wale wanawake wakaondoka pale kaburini, wakiwa wamejawa na hofu lakini wenye furaha nyingi, wakaenda mbio ili kuwaeleza wanafunzi Wake habari hizo.

⁹ Ghafula Yesu akakutana nao, akasema, “Salaam!” Wale wanawake wakamkaribia wakaishika miguu Yake, wakamwabudu.

¹⁰ Ndipo Yesu akawaambia, “Msiogope. Nendeni mkawaambie ndugu zangu waende Galilaya, ndiko watakakoniona.”

¹¹ Wakati wale wanawake wakiwa njiani wakienda, baadhi ya wale askari waliokuwa wakilinda kaburi walienda mjini na kuwaeleza viongozi wa makuhani kila kitu kilichokuwa kimetukia.

¹² Baada ya viongozi wa makuhani kukutana na wazee na kutunga hila, waliwapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha

¹³ wakiwaambia, “Inawapasa msemi, ‘Wanafunzi Wake wali-

kuja wakati wa usiku na kumwiba sisi tulipokuwa tumelala.’”

¹⁴ Kama habari hizi zikimfikia mtawala, sisi tutamwondolea mashaka nanyi hamtapata tatizo lo lote.

¹⁵ Kwa hiyo wale askari wakazipokea hizo fedha nao wakafanya kama walivyoelekezwa. Habari hii imeenea miongoni mwa Wayahudi mpaka leo.

¹⁶ Basi wale wanafunzi kumi na mmoja wakaenda hadi Galilaya kwenye ule mlima ambao Yesu alikuwa amewaagiza.

¹⁷ Walipomwona, wakamwabudu, lakini baadhi yao wakaona shaka.

¹⁸ Yesu akawajia na kusema, “Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani.

¹⁹ Kwa sababu hii, enendeni ulimwenguni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa Jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu,

²⁰ nanyi wafundisheni kuyashika mambo yote niliyowaamuru ninyi. Hakika Mimi niko pamoja nanyi sikuzote, hadi mwisho wa nyakati.” Amen.

28:8 Wanawake hawakuwa mashahidi katika enzi ya kwanza kisheria. Lakini Yesu alichagua wanawake kuwa mashahidi wa kufufuka kwake.

28:20 Baada ya ubatizo kulikuwa na mafunzo ya aliyebatizwa.

MARKO MTAKATIFU

1 Mwanzo wa Injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu.

2 Kama ilivyoandikwa katika nabii Isaya, “Tazama, namtuma mjumbe Wangu mbele yako, yeye atakayeitengeneza njia yako.”

3 “Sauti ya mtu aliaye nyikani. ‘Itengenezeni njia ya Bwana, yanyosheni mapito Yake.’” ‘Itengenezeni njia ya Bwana, yanyosheni mapito yake.’

4 Yohana alikuja, akibatiza huko nyikani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya ondoleo la dhambi.

5 Watu kutoka Uyahudi wote na sehemu zote za Yerusalemu walikuwa wakimwendea, naye akawabatiza katika mto Yordani, wakitubu dhambi zao.

6 Yohana alivaa mavazi yaliyotengenezwa kwa singa za ngamia na mkanda wa ngozi

kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwi-tu.

7 Naye alihubiri akisema, “Baada yangu atakuja Yeye aliye na uwezo kuliko mimi, ambaye sistahili hata kuinama na kulegeza ukanda wa viatu vyake.

8 Mimi nawabatiza kwa maji, lakini Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu.”

9 Wakati huo Yesu akaja kutoka Nazareti ya Galilaya, naye akabatizwa na Yohana katika Mto Yordani.

10 Yesu alipokuwa akitoka ndani ya maji, aliona mbingu ziki-funguka na Roho akishuka juu Yake kama huwa.

11 Nayo sauti kutoka mbin-guni ikasema, “Wewe ndiwe Mwanangu, mpendwa Wan-gu, ambaye nimependezwa Nawe.”

1:3 Njia ya Yesu ilitayarishwa jangwani na Yohana mbatizaji kwa kuwabatiza watu.

1:5 Yohana alibatiza mtoni kwa kutumbuiza bali si kunyunyuzia maji.

1:7 Kwa kweli kuhubiri Kristo kunahusisha kuambia wengine kuhusu Upun-gufu wetu wenyewe.

1:10 Juu nje ya – Ubatizo ni kwa kutumbuiza ni kwa kutumbuiza sio kwa kunyunyuzia. Yesu alibatizwa kama mfano kwetu

1:12 Wakati huo – Maneno mengi hutokea katika mafungu ya kwanza ya Mariko (1:10,18,20,21,28,29,42).

12 Wakati huo huo, Roho akamwongoza Yesu kwenda nyikani,

13 naye akawa huko nyikani kwa muda wa siku arobaini, akijaribiwa na Shetani. Alikaa na wanyama wa mwituni

14 Baada ya Yohana kukamatawa na kutiwa gerezani, Yesu aliingia Galilaya akaanza kuhubiri Habari Njema za Mungu,

15 akisema, “Wakati umewadia, Ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuiamini Habari Njema.”

16 Yesu alipokuwa akitembea kando-kando ya Bahari ya Galilaya alimwona Simoni na Andrea nduguye wakizitupa nyavu zao baharini, kwa kuwa hawa wawili walikuwa wavuvi.

17 Yesu akawaambia, “Njoni nifuateni, nami nitawafanya kuwa wavuvi wa watu.”

18 Mara wakaacha nyavu zao, wakamfuata Yesu.

19 Alipokwenda mbele kidogo, akamwona Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye, wakiwa kwenye mashua yao wakizitengeneza nyavu zao.

20 Papo hapo akawaita, nao wakamwacha Zebedayo baba yao kwenye mashua pamoja na watumishi wa kuajiriwa, nao wakamfuata Yesu.

21 Wakaenda mpaka Kapernaumu. Ilipofika siku ya Sabato, mara Yesu akaingia kwenye sinagogi akaanza kufundisha.

22 Watu wakashangaa sana mafundisho yake, kwa maana aliwafundisha kama Yeye aliye na mamlaka, wala si kama walimu wa sheria.

23 Wakati huo huo, palikuwa na mtu kwenye sinagogi lao aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu,

24 naye alikuwa akapiga kelele akisema, “Tuna nini nawe, Yesu wa Nazarethi? Je, umekuja kutuamamiza? Nakujua Wewe ni nani, Wewe ndiwe Mtakatifu wa Mungu!”

25 Lakini Yesu akamkemea, akamwambia, “Nyamaza kimya! Nawe Umtoke!”

26 Yule pepo mchafu akamtikisa-tikisa sana huyo mtu kwa nguvu akipiga kelele kwa sauti kubwa, kasha akamtoka.

1:16 Yesu aliwaita katika wakati tofauti walipokuwa wakishusha nyavu zao. Lakini waliacha nyavu zikazama, vila na wakamfuata. Yesu pia anataka tufanye kazi yake katika masaa tunayofikiria hayafai.

27 Watu wote wakashangaa, hata kuulizana wao kwa wao, “Haya ni mambo gani? Ni mafundisho mapya, tena yenye mamlaka! Anaamuru hata pepo wachafu nao wanamtii!”

28 Sifa Zake zikaanza kuenea kwa upesi katika eneo lote la karibu na Galilaya.

29 Mara walipotoka katika sinagogi, walikwenda pamoja na Yakobo na Yohana hadi nyumbani kwa Simoni na Andrea.

30 Mama mkwe wake Simoni alikuwa kitandani, ana homa, nao wakamweleza Yesu habari zake.

31 Hivyo Yesu akamwendea, akamshika mkono na kumwinua. Hivyo homa ikamwacha, naye akaanza kuwahudumia.

32 Jioni ile baada ya jua kutua, watu wakamletea Yesu wagonjwa wote na waliopagawa na pepo wachafu.

33 Mji wote ukakusanyika mbele ya nyumba hiyo.

34 Yesu akawaponya watu wengi waliokuwa na magonjwa ya

aina mbalimbali. Akawatoa pepo wachafu wengi, lakini hakuwacha hao pepo wachafu waseme kwa sababu walimjua kuwa Yeye ni nani.

35 Mapema sana alfajiri kuli-pokuwa bado kungali giza, Yesu akamka, akaondoka, akaenda mahali pa faragha, ili kuomba.

36 Simoni na wenzake wakaenda kumtafuta,

37 nao walipomwona, wakamwambia, “Kila mtu anakuta-futa!”

38 Yesu akawajibu, “Twende-ni mahali pengine kwenye vijiji vya jirani, ili niweze kuhubiri huko nako, kwa sababu hicho ndicho nilichokuja kukifanya.

39 Kwa hiyo akazunguka Galilaya kote, akihubiri katika masinagogi yao na kutoa pepo wachafu.

40 Mtu mmoja mwenye ukoma alimjia akamwomba akipiga magoti akamwambia Yesu, “Ukita-ka, waweza kunitakasa.”

41 Yesu akiwa amejawa na huruma, akanyosha mkono

1:27 Ruhusa ya mafunzo ya Yesu ilitolewa na kazi yake. Na vilivyo hivyo nasi. Kufundisha watu kuhusu Mungu kutakuwa na nguvu ndogo hadi watakapo yameachwa nje kwa maisha yetu.

1:35 Kuvua na wakati mtulivu na Mungu katika mwanzo wa siku za kazi ulikuwa ufunguo wa ushindi katika roho.

Wake akamgusa, akamwambia, “Nataka takasika!”

⁴² Mara ukoma ukamtoka, naye akatakasika.

⁴³ Baada ya Yesu kumwonya vikali, akamruhusu aende zake

⁴⁴ akimwambia, “Hakikisha humwambii mtu ye yote habari hizi, bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani na ukatoe sadaka kwa ajili ya kutakasika kwako kama alivyoamuru Musa kuwa ushuhuda kwao.”

⁴⁵ Lakini yule mtu akaenda akaanza kutangaza habari za kuponywa kwake waziwazi. Kwa hiyo Yesu hakuweza tena kuingia katika miji waziwazi isipokuwa alikaa sehemu zisizo na watu. Lakini bado watu wakamfuata huko kutoka kila upande.

2 Baada ya siku kadhaa Yesu alirudi Kapernaumu, watu wakasikia kwamba amerudi nyumbani.

² Hivyo watu wengi wakakusanyika hata hapakubaki nafasi

yo yote hata mlangoni! Naye akawahubiria neno.

³ Ndipo baadhi ya watu wakaaja wakamletea Yesu mtu aliyepoza, akiwa amebebwa na watu wanne.

⁴ Kwa kuwa walikuwa hawa-wezi kumfikisha kwa Yesu kwa ajili ya umati wa watu, walitoboa tundu kwenye paa mahali pale alipokuwa Yesu, wakamshusha yule aliyepooza kwa kitanda.

⁵ Yesu alipoona imani yao, alimwambia yule aliyepooza, “Mwanangu, dhambi zako zimesamehewa.”

⁶ Basi baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wameketi huko wakawaza mioyoni mwao,

⁷ “Kwa nini mtu huyu ana-sema hivi? Huyu anakufuru! Ni nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke Yake?”

⁸ Mara moja Yesu akatambua kile walichokuwa wanawaza mioyoni mwao, naye akawaambia, “Kwa nini mnawaza hivyo mioyoni mwenu?”

1:44 Hakuna mtu aliyesafishwa ukoma na hivyo makuhani wangeshangaa mtu kuwaletea matoleo yaliandikwa katika sharia ya mtu aliyesafishwa ukoma.

2:5 Mtu Yule alisafishwa kwa sababu ya imani ya rafiki zake. Tunaweza waokoa wengine katika maisha kama katika tukio hili twafaa kujitolea kwa maombi kwa akili ya wengine kwa twaweza waokoa.

9 Ni jambo gani lililo rahisi, kumwambia huyu aliyepooza, “Umesamehewa dhambi zako, au kusema, ‘Inuka, uchukue kitanda chako uende?’”

10 Lakini ili mpate kujua ya kwamba Mwana wa Adamu anao uwezo duniani wa kusamehe dhambi,” Yesu akamwambia yule aliyepooza,

11 “Nakuambia, inuka, chukua kitanda chako uende nyumbani kwako.”

12 Yule mtu aliyekuwa amepooza akainuka, akachukua kitanda chake akatembea machoni pao wote! Jambo hili likawashangaza wote, wakamtukuza Mungu, wakisema, “Hatujapata kuona jambo kama hili kamwe!”

13 Yesu akaenda tena kando-kando ya bahari ya Galilaya. Umati mkubwa wa watu ukamfuata, naye akaanza kuwafundisha.

14 Alipokuwa akitembea, akamwona Lawi mwana wa Alfayo ameketi forodhani mahali pa kukusanyia kodi, akamwambia, “Nifuata.” Lawi akaondoka, akamfuata Yesu.

15 Yesu alipokuwa akila chakula nyumbani mwa Lawi, watoza ushuru wengi pamoja na wenye dhambi walikuwa wakila pamoja naye na wanafunzi Wake, kwa maana kulikuwa na watu wengi waliokuwa wakimfuata.

16 Baadhi ya walimu wa sheria na Mafarisayo walipomwona akila pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi, wakawauliza wanafunzi Wake, “Mbona Yesu anakula pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?”

17 Yesu aliposikia haya akawaambia, “Walio wazima hawahitaji tabibu, bali walio wagonjwa. Sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi.”

18 Basi wanafunzi wa Yohana pamoja na Mafarisayo walikuwa wakifunga. Baadhi ya watu wakamjia Yesu na kumwuliza, “Mbona wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo hufunga lakini wanafunzi Wako hawafungi?”

19 Yesu akawajibu, “Wageni wa bwana arusi wawezaje kufunga wakati bwana arusi akiwa pamoja nao? Maadam bwana

2:14 Watoza ushuru walionwa kama wasaidizi wa waumini na walichukiwa. Yesu alimwita kahaba na muuaji katika wafuasi wake. Mwili wa Yesu una wati tofauti.

arusi yuko pamoja nao, hawawezi kufunga.

20 Lakini wakati utakuja ambapo bwana arusi ataondolewa kwao, siku hiyo ndipo watakapofunga.

21 “Hakuna mtu ashonaye kiraka cha nguo mpya kwenye nguo iliyochakaa. Akifanya hivyo, kile kiraka kipya kilichoshonewa kwenye nguo iliyochakaa huondoka, nayo ile nguo huchanika zaidi.

22 Wala hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, ile divai mpya itavipasua hivyo viriba, kwa hiyo divai itamwagika na viriba vitaharibika. Divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya.”

23 Siku moja ya Sabato, Yesu pamoja na wanafunzi Wake, walikuwa wakipita katikati ya mashamba ya nafaka. Walipokuwa wakipita wanafunzi Wake wakanza kuvunja masuke.

24 Mafarisayo wakamwambia, “Tazama, mbona wanafanya

jambo ambalo si halali kufanywa siku ya Sabato?”

25 Yesu akawajibu, Je, hamjasma kamwe alivyofanya Daudi wakati yeye na wenzake walipokuwa na njaa na uhitaji wa chakula?

26 Daudi aliingia katika nyumba ya Mungu wakati Abiathari akiwa kuhani mkuu, akaila ile mikate ya Wonyesho, ambayo ilikuwa hairuhusiwi mtu ye yote kuila isipokuwa makuhani, naye akawapa wenzake.”

27 Kisha Yesu akawaambia, “Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, lakini si mwanadamu kwa ajili ya Sabato.

28 Hivyo, Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”

3 Yesu akaingia tena ndani ya sinagogi na huko palikuwa na mtu mwenye mkono uliopo-oza.

² Wakawa wanamwangalia ili waone kama atamponya siku ya Sabato wapate sababu ya kumsh-taki.

2:25 Kile ambacho Daudi alifanya alipokuwa mhitaji kilionyesha kile kilichofanywa na Yesu.

2:26 Yesu ni mkuu kuliko Sabato hatuhitaji kuzingatia Sabato (Col 2:14-17) Kwa kuwa Yesu amtimiza sheria zote za Kiyahudi.

3:2 Yesu anaonekana kuwa aliyetafuta pingamizi juu ya sabato. Katika mambo Fulani hakuwajaribu wasikilizaji.

3 Yesu akamwambia yule mwenye mkono uliopooza, “Njoo hapa mbele.”

4 Kisha Yesu akawauliza, “Je ni lipi lililo halali siku ya Sabato, kufanya jema au baya”, kuokoa maisha au kuua?” Lakini wao wakanyamaza kimya.

5 Yesu akawatazama pande zote kwa hasira, akahuzunika sana kwa ajili ya ugumu wa mioyo yao. Akamwambia yule mtu mwenye mkono uliopooza, “Nyosha mkono wako.” Akau-nyosha, nao ukapona kabisa!

6 Kisha Mafarisayo wakato-ka nje, mara wakaanza kufanya shauri la kumwua Yesu wakiwa na kundi la wafuasi wa Herode.

7 Yesu pamoja na wanafunzi Wake wakaondoka huko waka-enda baharini, nao umati mku-bwa wa watu kutoka Galilaya ukamfuata.

8 Waliposikia mambo yote aliyokuwa akiyafanya, uma-ti mkubwa wa watu ukamjia kutoka Uyahudi, Yerusalemu, Idumaya, Ng’ambo ya Yordani pamoja na wale wa sehemu za karibu na Tiro na Sidoni.

9 Kwa sababu ya umati mku-bwa wa watu, aliwambia wa-nafunzi Wake waweke tayari mashua ndogo kwa ajili Yake, ili kuwazuia watu kumsonga.

10 Kwa kuwa alikuwa amewa-ponya wagonjwa wengi, wale wenye magonjwa walikuwa wa-nasukamana ili wapate kungusa.

11 Kila mara pepo wachafu wa-lipomwona, walianguka chini mbele Yake na kupiga kelele wa-kisema, “Wewe ndiwe Mwana wa Mungu.”

12 Lakini aliwaonya wasim-seme Yeye ni nani.

13 Yesu akapanda mlimani na kuwaita wale aliowataka, nao wakamjia.

14 Akawachagua kumi na wa-wili ambao pia aliwaita mitume, ili wapate kuwa pamoja naye na ili apate kuwatuma kwenda kuhubiri

15 na kuwa na mamlaka ya ku-toa pepo wachafu.

16 Hawa ndio wale kumi na wa-wili aliowachagua: Simoni (am-baye alimwita Petro),

17 Yakobo mwana wa Zebe-dayo na Yohana nduguye (am-

3:13 Yeye pekee alipanda mlimani na akatuma neno kwa wafuasi wake wam-wendee. Walikuwa na kazi ya kujitolea ili kumwendea. Hapo alitambua wale waliotaka kupanda kwake. Hivi ndivyo anafanya hata sasa.

bao aliwaita Boanerge, maana yake Wana wa Ngurumo),

¹⁸ Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Thomaso, Yakobo, mwana wa Alfayo, Thaidayo, Simoni Mkananayo na

¹⁹ Yuda Iskariote, ambaye ndiye aliyemsaliti Yesu.

²⁰ Ndipo Yesu aliporudi nyumbani, umati wa watu ukakusanyika tena, kiasi kwamba Yeye na wanafunzi Wake hawakuweza kula chakula.

²¹ Ndugu Zake walipopata habari wakaja ili kumchukua kwa maana watu walikuwa wakisema, “Amerukwa na akili.”

²² Walimu wa sheria waliotelemka kutoka Yerusalemu walisema, “Amepagawa na Beelzebuli! Kwa kutumia mkuu wa pepo wachafu, anatoa pepo wachafu.”

²³ Basi Yesu akawaita na kuzungumza nao kwa mifano akasema: “Shetani awezaje kumtoa Shetani?”

²⁴ Kama ufalme ukigawanyika wenyewe kwa wenyewe, ufalme huo hauwezi kusimama.

²⁵ Nayo nyumba kama ikiga-

wanyika yenyewe kwa yenyewe, nyumba hiyo haiwezi kusi-mama.

²⁶ Naye Shetani kama akijipinga mwenyewe akiwa amegawanyika, hawezi kusimama bali mwisho wake umewadia.

²⁷ Hakuna mtu ye yote awezaye kuingia kwenye nyumba ya mtu mwenye nguvu na kuteka nyara mali zake asipomfunga kwanza yule mwenye nguvu, ndipo awezapo kuteka nyara.

²⁸ “Amin, amin nawaambia, dhambi zote na makufuru yote ya wanadamu watasamehewa.

²⁹ Lakini ye yote anayemkufuru Roho Mtakatifu hata-samehewa kamwe, atakuwa na hatia ya dhambi ya milele”.

³⁰ Yesu alisema hivi kwa sababu walikuwa wanasema, “Ana pepo mchafu.”

³¹ Kisha wakaja ndugu zake Yesu pamoja na mama yake. Wakiwa wamesimama nje, wakamtuma mtu kumwita.

³² Umati wa watu ulikuwa umeketi kumzunguka wakamwambia, “Mama Yako na ndugu Zako wako nje, wanakutafuta.”

3:26 Kama shetani kama mtenda dhambi haishi lakini Yesu alifikiria nao katika imani yao hata kama ilikuwa isiyo ya kweli. Alikufana na watu popote anavyofanya leo.

33 Akawauliza, “Mama yangu na ndugu zangu ni nani?”

34 Kisha akawatazama wale watu waliokuwa wameketi kumzunguka pande zote, akasema, “Hawa ndio mama zangu na ndugu zangu.

35 Mtu ye yote anayetenda mapenzi ya Mungu huyo ndiye ndugu yangu, dada Yangu na mama Yangu.”

4 Yesu akaanza kufundisha tena kando ya bahari. Umati wa watu uliokuwa umemkusanyikia kumzunguka ulikuwa mkubwa kiasi kwamba ilimbidi Yesu aingie kwenye mashua iliyokuwa baharini na kuketi humo.

2 Akawafundisha mambo mengi kwa mifano, naye katika mafundisho yake akasema:

3 “Sikilizeni! Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake.

4 Alipokuwa akipanda, mbegu nyingine zilianguka kando ya njia, ndege wakaja na wakazila.

5 Nyingine zilianguka kwenye ardhi yenye mwamba ambako

hakukuwa na udongo wa kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa udongo ulikuwa haba.

6 Jua lilipozidi, mimea ikanyauka na kukauka kwa kuwa mizizi yake ilikuwa haina kina.

7 Mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, miiba hiyo ikakua ikaisonga hiyo mimea hivyo haikutoa mazao.

8 Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri, zikaota vizuri na kukua, zikatoa mazao, moja thelathini, nyingine sitini na nyingine mia moja.”

9 Kisha Yesu akasema, “Mwenye masikio ya kusikia na asikie.”

10 Alipokuwa peke Yake, wale waliokuwepo pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili, wakamwuliza kuhusu mifano Yake.

11 Naye akawaambia, “Ninyi mmepewa kujua siri ya Ufalme wa Mungu, lakini kwa wale walioko nje, kila kitu husemwa kwao kwa mifano

3:33 Hili lazima lilikuwa uchungu kwa Maria kusikia. Hii ni moja kati ya mabishano juu ya kazi ya Yesu ya kuhubiri. Maria si mkamilifu kama wengi wanavyodhania.

4:10 Yesu alijitambua kwa walioshughulisha kwenda kumuuliza. Wale wasio-kuwa na hamu juu yake hawatampata.

12 ili, ‘Daima waone lakini wasitambue, daima wasikie lakini wasielewe. Wasije wakageuka, wakatubu na kusamehewa.’”

13 Kisha Yesu akawauliza, “Hamwelewi maana ya mfano huu? Basi mtaelewaje mifano mingine?”

14 Yule mpanzi hupanda neno.

15 Hawa ndio wale walio kando ya njia, ambako neno lilipandwa. Walisikiapo neno, Shetani huja mara na kulichukua lile neno lililopandwa ndani yao.

16 Nazo hizi ni zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo wenye miamba, wanapolisikia neno, mara hulipokea kwa furaha.

17 Basi kwa kuwa hawana mizizi, hudumu kwa muda mfupi tu, kisha dhiki au mateso yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, wao mara huiacha imani.

18 Lakini wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye miiba, hulisikia lile neno,

19 lakini masumbufu ya maisha haya, udanganyifu wa mali na ta-

maa ya mambo mengine huja na kulisonga lile neno na kulifanya lisizae.

20 Wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri, hulisikia lile neno, wakalipokea na kutoa mazao: Wengine thelathini, wengine sitini na wengine mara mia moja ya ile iliyopandwa.”

21 Akawaambia, “Je, taa huwashwa na kufunikwa chini ya kikapu au mvunguni mwa kitanda? Je, haiwashwi na kuwekwa juu ya kinara chake?”

22 Kwa kuwa hakuna kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna jambo lo lote la siri ambalo halitaletwa nuruni.

23 Mwenye masikio ya kusikia na asikie.”

24 Naye akawaambia, “Iweni waangalifu na yale mnayosikia. Kipimo mnachotumia kuwapimia wengine ndicho kitachotumiwa kuwapimia ninyi, hata na zaidi.

25 Kwa maana aliye na kitu ataongezewa na yeye asiye na

4:19 Utajiri ni mwongo kwa vile tunafikiria pesa yanaweza kununua kila kitu na haiwezi.

4:24 Kipimo tunachoweka neno la Mungu kitakuwa na malipo. Tukilipa kipimo kidogo tutapata malipo kidogo bali tukijitolea kikamilifu tutapata malipo mengi.

kitu hata kile alichu nacho atanyang'anywa.”

²⁶ Pia akawaambia, “Ufalme wa Mungu unafanana na mtu apandaye mbegu shambani.

²⁷ Akiisha kuzipanda, usiku hulala na mchana huamka, nazo mbegu huota na kukua pasipo yeye kujua inavyokua.

²⁸ Udongo huifanya iote kuwa mche, halafu suke, kisha nafaka kamili kwenye suke.

²⁹ Lakini nafaka inapokuwa imekoma, mara mkulima huingia shambani na mundu wa kuvunia maana mavuno yamekuwa tayari.”

³⁰ Akawaambia tena, “Tuufanisishe Ufalme wa Mungu na nini? Au tutumie mfano gani ili kuuzeleza?

³¹ Uko kama punje ya haradali, ambayo ni mbegu ndogo sana kuliko mbegu zote zinazopan-dwa ardhini.

³² Lakini ikishaota, hukua ikawa mmea mkubwa kuliko yote katika bustani, ikawa na matawi makubwa hata ndege wa angani kujenga viota kwenye matawi yake.”

³³ Kwa mifano mingine mingi kama hii Yesu alinena nao neno Lake, kwa kadiri walivyoweza kulisikiza.

³⁴ Hakusema nao neno lo lote pasipo mifano. Lakini alipokuwa na wanafunzi Wake, aliwafafanulia kila kitu.

³⁵ Siku hiyo, ilipokaribia jioni, aliwaambia wanafunzi Wake, “Tuvuke na twende mpaka ng’ambo.”

³⁶ Wakiuacha ule umati wa watu nyuma, walimchukua vile vile kama alivyokuwa kwenye mashua. Palikuwa pia na mashua nyingine nyingi pamoja naye.

³⁷ Kukawa na dhoruba kali, nayo mawimbi yakaipiga ile mashua hata ikawa karibu kujaa maji.

³⁸ Wanafunzi Wake wakamwamsha, wakamwambia, “Mwalimu, hujali kama tunazama?”

³⁹ Akaamka, akaukemea ule upepo, akayaambia yale mawimbi, “Uwe kimya! Tulia!” Ule upepo ukatulia, kukawa shwari kabisa.

⁴⁰ Yesu akawaambia wanafunzi Wake, “Kwa nini mnaogopa hivyo? Je, bado hamna imani?”

4:33 Yesu aliongea na watu walipokuwa na uwezo wa kusikia sio alipokuwa na uwezo wakunena. Ukweli tunajua mengi kuliko wengine haimanishi lazima tuwaambie yote tunayojua.

41 Nao wakawa wameogopa sana, wakaulizana, “Ni nani huyu ambaye hata upepo na mawimbi vinamtii?”

5 Wakafika upande wa pili wa bahari wakaingia katika nchi ya Wagerasi.

2 Yesu alipotoka kwenye mashua, mara mtu mmoja mwenye pepo mchafu akatoka makaburini akakutana naye.

3 Mtu huyu aliishi makaburini, wala hakuna aliyeweza kumzuia hata kwa kumfunga minyororo,

4 kwa kuwa mara kwa mara alikuwa amefungwa kwa minyororo mikononi na miguuni, akaikata hiyo minyororo na kuzivunja zile pingu miguuni mwa-ke. Hapakuwa na mtu ye yote aliyekuwa na nguvu za kumzuia.

5 Usiku na mchana alikuwa makaburini na milimani, akipiga kelele na kujikatakata kwa mawe.

6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia akapiga magoti mbele Yake.

7 Akapiga kelele kwa nguvu akisema, “Una nini nami, Yesu Mwana wa Mungu Aliye Juu? Ninakuapisha kwa Mungu, usinitese!”

8 Kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia, “Mtoke mtu huyu wewe pepo mchafu!”

9 Yesu akamwuliza, “Jina lako ni nani?” Akamjibu, “Jina langu ni Legioni, kwa kuwa tuko wengi.”

10 Akamwomba sana Yesu asiwapeleke nje ya nchi ile.

11 Kundi kubwa la nguruwe lilikuwa karibu likilisha kando ya kilima.

12 Wale pepo wakamsihi Yesu wakisema, “Tuamuru twende kwenye wale nguruwe, turuhusu tuwaingie.”

13 Basi Yesu akawaruhusu, nao wale pepo wakatoka wakawaingia hao nguruwe. Lile kundi lilikuwa na nguruwe wapata 2,000, likatelemkia kasi gengeni nao wakazama baharini.

14 Wale waliokuwa waki-
chungu hao nguruwe wakakim-

5:6 Mgonjwa akimsifu Yesu kwa kumtambua kama mwana wa Mungu. V7 Katika ugonjwa wake aliongea kwa uchangamfu na Yesu. Hata ikiwa Yesu alisitiwa haimaanishi yeye ni Mungu.

5:9 Jina langu... Tuko wengi – mtu huyo alikuwa na mapepo. Lugha ya ku-
ingiwa na pepo inatumiwa kwa wendawazimu.

bililia mjini na vijijini kueleza yaliyotukia. Watu wakatoka kwenda kuona hayo yaliyokuwa yametukia.

¹⁵ Walipofika kwa Yesu, wakamwona yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu Legioni, akiwa ameketi hapo, amevaa nguo na pia akiwa na akili zake timamu. Wakao-gopa.

¹⁶ Wale walioyaona mambo haya wakawaeleza watu wengine yaliyomtokea yule aliyekuwa na pepo wachafu na lile kundi la nguruwe.

¹⁷ Basi watu wakaanza kumwomba Yesu aondoke katika nchi yao.

¹⁸ Yesu alipokuwa anaingia kwenye mashua, yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu

akamsihi Yesu waende pamoja.

¹⁹ Yesu hakumruhusu, bali alimwambia, “Nenda nyumba-ni kwa jamaa yako ukawaeleze mambo makuu aliyokutendea Bwana na jinsi alivyokuhurumia.”

²⁰ Yule mtu akaenda zake akanza kutangaza katika Dekapoli jinsi Yesu alivyomtendea, nao watu wote wakastajabu.

Mwanamke Aponywa

²¹ Yesu alipokwisha kuvuka tena na kufika ng'ambo, umati mkubwa wa watu ukamzunguka, Yeye akiwa kando ya bahari.

²² Kisha mmoja wa viongozi wa sinagogi aliyetitwa Yairo, akafika pale, naye alipomwona Yesu akapiga magoti miguuni pake, ²³ akamsihi akisema, “Binti yangu mdogo ni mgonjwa mahututi. Tafadhali njoo uweke mikono Yako juu yake ili apate kupona na kuishi.”

²⁴ Hivyo Yesu akaongozana naye. Umati mkubwa wa watu ukamfuata, watu wakawa wanamsonga.

²⁵ Hapo palikuwa na mwanamke aliyekuwa amesumbuliwa na tatizo la kutokwa damu kwa miaka kumi na miwili.

²⁶ Mwanamke huyu alikuwa ameteseka sana kwa mikono ya matabibu wengi na kutumia kila kitu alichokuwa nacho lakini badala ya kupona hali yake ilizidi kuwa mbaya.

²⁷ Alikuwa amesikia habari za Yesu naye akaja kwa nyuma yake kwenye umati wa watu, akaligusa vazi Lake,

²⁸ maana alisema moyoni mwake, “Kama nikiweza kuli-

gusa vazi Lake tu, nitapona.”

²⁹ Mara kutoka damu kwake kukakoma, naye akajisikia mwilini mwake amepona kabisa.

³⁰ Ghafula Yesu akatambua kuwa nguvu zimemtoka. Akaugeukia ule umati wa watu na kuuliza, “Ni nani aliyenigusa?”

³¹ Wanafunzi Wake wakamjibu, “Unaona jinsi umati wa watu unavyokusonga, wawezaje kuuliza, ‘Ni nani aliyenigusa?’”

³² Lakini Yesu akaangalia pande zote ili aone ni nani aliyemgusa.

³³ Yule mwanamke, akijua kichomtokea, akaja, akaanguka miguuni pake akitetemeka kwa hofu, akamweleza ukweli wote.

³⁴ Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya. Nenda kwa amani, upone kabisa ugonjwa wako.”

³⁵ Alipokuwa bado anaongea, watu wakafika kutoka nyumbani kwa Yairo wakamwambia, “Binti yako amekufa. Kwa nini kuendelea kumsumbua Mwalimu?”

³⁶ Kwa kusikia hayo waliy-

osema, Yesu akamwambia huyo kiongozi wa sinagogi, “Usiogope. Amini tu.”

³⁷ Hakumruhusu mtu mwingine ye yote amfuate isipokuwa Petro, Yakobo na Yohana nduguye Yakobo.

³⁸ Walipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi, Yesu akaona ghasia, watu wakilia na kuomboleza kwa sauti kubwa.

³⁹ Alipokwisha kuingia ndani, akawaambia, “Kwa nini mnafanya ghasia na kulia? Mtoto hajafa bali amelala tu.”

⁴⁰ Wale watu wakamcheka kwa dharau. Lakini Yeye akawatoa wote nje, akawachukua baba na mama wa yule mtoto pamoja na wale wanafunzi aliokuwa nao. Wakaingia ndani mpaka pale alipokuwa yule mtoto.

⁴¹ Akamshika mtoto mkono akamwambia, “Talitha, Cumib.” (Maana yake, “Msichana nina kuambia amka!”)

⁴² Mara yule msichana akasimama, akaanza kutembea. Alikuwa na umri wa miaka kumi na

5:28 Mwanamke alikuwa na fikra kwa kumgusa mtu mtakatifu kungemponya. Yesu hakumkataa kwa kuwa alielewa vibaya lakini alieleza kuwa imani yake ilimponya.

5:31 Wanafunzi walishangaa Yesu. Marko akasema tazameni jinsi tumetenda mabaya, bwana Yesu tulikosa kumwelewa vema.

miwili. Walipoona haya, waka-staajabu sana.

⁴³ Yesu akawaagiza kwa ukali wasimweleze mtu ye yote jambo hili, naye akawaambia wampe yule msichana chakula.

6 Yesu akaondoka huko na kwenda mji wa kwao, akiwa amefuatana na wanafunzi Wake.

² Ilipofika siku ya Sabato, akaanza kufundisha katika sinagogi na wengi waliomsikia wakashangaa. Wakauliza, “Mtu huyu ameyapata wapi mambo haya yote?. Tazama ni hekima ya namna gani hii aliyopewa? Tazama matendo ya miujiza ayafanyayo kwa mikono Yake!

³ Huyu si yule seremala, mto-to wa Maria? Nao ndugu zake si Yakobo, Yose, Yuda na Simoni? Dada zake wote si tuko nao hapa petu?” Nao wakachukizwa sana kwa ajili Yake wakakataa kumwamini.

⁴ Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima isipokuwa ka-

tika mji wake mwenyewe na miongoni mwa jamaa na ndugu zake.”

⁵ Hakufanya miujiza yo yote huko isipokuwa kuweka mikono Yake juu ya wagonjwa wachache na kuwaponya.

⁶ Naye akashangazwa sana kwa jinsi wasivyokuwa na imani.

Kisha Yesu akawa anakwenda huku na huko kutoka kijiji kimoja hadi kingine akifundisha.

⁷ Akawaita wale kumi na wawili, akawatuma wawili wawili na kuwapa mamlaka juu ya pepo wachafu wawatoe.

⁸ Akawaagiza wasichukue cho chote kwa ajili ya safari isipokuwa fimbo tu. Wasichukue mkate, wala mkoba, wala fedha kwenye mikanda yao,

⁹ bali wavae viatu, lakini wasisvae nguo ya ziada.

¹⁰ Akawaambia, “Mkiingia kwenye nyumba yo yote, kaeni humo hadi mtakapoondoka katika mji huo.

5:43 Zingatia fikra zake kwa kusema wampe chakula. Yesu alijali kwa kuwa alijua kwakuwa hakuwa amepata chakula kwa muda.

6:3 Mji wake mwenyewe. Aliendelea katika chake. Alikuwa na nyumbani na aliongea kama watu ya Galilaya

6:10 Yesu anapenda familia na nyumbani na alifika wawe katika familia mpya aliyokuwa akiandaa.

11 Kama mahali po pote hawa-tawakaribisha wala kuwasikiliza, mtakapoondoka huko, kung'uteni mavumbi yaliyoko miguuni mwenu, ili kuwa ushuhuda dhidi yao.”

12 Kwa hiyo wakatoka na kuhubiri kwamba inawapasa watu watubu, waache dhambi.

13 Wakatoa pepo wachafu wengi, wakawapaka wagonjwa wengi mafuta na kuwaponya.

14 Mfalme Herode akasikia habari hizi, kwa maana Jina la Yesu lilikuwa limejulikana kila mahali. Watu wengine walikuwa wakisema, “Yohana Mbatizaji amefufuka kutoka kwa wafu ndiyo maana uwezo wa kutenda miujiza unafanya kazi ndani Yake!”

15 Wengine wakasema, “Yeye ni Eliya.” Nao wengine wakasema, “Yeye ni nabii, kama mmojawapo wa wale manabii wa zamani.”

16 Lakini Herode aliposikia habari hizi, akasema, “Huyo ni Yohana Mbatizaji, niliyemkata kichwa, amefufuka!”

17 Kwa kuwa Herode alikuwa ameagiza kwamba Yohana Mbatizaji akamatwe, afungwe na ku-tiwa gerezani. Alifanya hivi kwa

sababu ya Herodia, mke wa Filipu ndugu yake, ambaye alikuwa amemwoa.

18 Yohana alikuwa amemwambia Herode, “Si halali wewe kumwoa mke wa ndugu yako.”

19 Kwa hiyo Herodia alikuwa amemwekea Yohana kinyongo akataka kumwua. Lakini hakuweza,

20 kwa sababu Herode alimwogopa Yohana akijua kwamba ni mtu mwenye haki na mtakatifu, akawa anamlinda. Herode alifadhaika sana alipomsikia Yohana, lakini bado alipenda kumsikiliza.

21 Hatimaye Herodia alipata wasaa aliokuwa akiutafuta. Mfalme Herode wakati wa Sikukuu yake ya kuzaliwa alifanya karamu kubwa, akawaalika mafisa wake wakuu, majemadari wa jeshi na watu mashuhuri wa Galilaya.

22 Binti yake Herodia alipoin-gia na kucheza, akamfurahisha Herode pamoja na wageni wake walioalikwa chakulani. Mfalme Herode akamwambia yule binti, “Niombe kitu cho chote utakacho, nami nitakupa.”

23 Tena akamwahidi kwa kiapo akamwambia, “Cho chote utaka-

choomba nitakupa, hata kama ni nusu ya ufalme wangu.”

²⁴ Yule binti akatoka nje akaenda kumwuliza mama yake, “Niombe nini?” Mama yake akajibu, “Omba kichwa cha Yohana Mbatizaji.”

²⁵ Yule binti akarudi haraka kwa mfalme akamwambia, “Nataka unipe sasa hivi kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye sinia.”

²⁶ Mfalme akasikitika sana, lakini kwa sababu alikuwa ameapa mbele ya wageni wake hakutaka kumkatalia.

²⁷ Mara mfalme akatuma askari mmojawapo wa walinzi wake kukileta kichwa cha Yohana. Akaenda na kumkata Yohana kichwa humo gerezeni,

²⁸ akakileta kichwa chake kwenye sinia na kumpa yule msichana, naye yule msichana akampa mama yake.

²⁹ Wanafunzi wake walipopata habari hizi, wakaja kuuchukua mwili wake, wakauzika kaburini.

³⁰ Wale wanafunzi wa Yesu wakamkusanyikia na kumpa tarifa ya mambo yote waliyokuwa wamefanya na kufundisha.

³¹ Basi kwa kuwa watu wengi

mno walikuwa wakija na kuto-ka, hata wakawa hawana nafasi ya kula, Yesu akawaambia wanafunzi Wake, “Twendeni peke yetu mahali pa faragha, mpate kupumzika.”

³² Hivyo wakaondoka kwa mashua peke yao wakaenda mahali pa faragha pasipo na watu.

³³ Lakini watu wengi waliwawona wakiondoka, wakawatambua, nao wakawatangulia haraka kwa miguu kutoka katika miji yote nao wakatangulia kufika.

³⁴ Yesu alipofika nchi kavu na kuuona huo umati wa watu, aliwaonea huruma kwa maana walikuwa kama kondoo wasio-kuwa na mchungaji. Kwa hiyo akaanza kuwafundisha mambo mengi.

³⁵ Mchana ulipokuwa umeendelea sana, wanafunzi Wake wakamwendea, wakamwambia, “Mahali hapa ni mbali na pasipo na watu, nazo saa zimekwenda sana.

³⁶ Waage watu ili waweze kwenda sehemu za mashambani na vijiji vya jirani, wakajinunulie chakula.

³⁷ Lakini Yesu akawajibu, “Wapeni ninyi chakula.” Wakamwambia, “Je, twende tu-

kanunue mikate ya dinari mia mbili ili tuwape watu hawa wale?”

38 Akawauliza, “Kuna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie.”

Walipokwisha kuona wakarudi, wakamwambia, “Kuna mikate mitano na samaki wawili.”

39 Kisha Yesu akawaamuru wawaketishe watu makundi makundi kwenye majani,

40 nao wakaketi kwenye makundi ya watu mia na wengine hamsini hamsini.

41 Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili akatazama mbinguni, akashukuru, kisha akaimenga ile mikate, akawapa wanafunzi Wake ili wawagawie wale watu wote. Pia akawagawia wote wale samaki wawili.

42 Watu wote wakala, wakashiba.

43 Wanafunzi Wake wakakusanya vipande vilivyosalia vya mikate na samaki, wakajaza vikapu kumi na viwili.

44 Idadi ya wanaume waliokula walikuwa elfu tano.

45 Mara Yesu akawataka wanafunzi Wake waingie kwenye ma-

shua watangulie kwenda Bethsaida, wakati Yeye anauaga ule umati wa watu.

46 Baada ya kuwaaga wale watu, akaenda mlimani kuomba.

47 Ilipofika jioni, ile mashua ilikuwa imefika katikati ya bahari na Yesu alikuwa peke yake katika nchi kavu.

48 Akawaona wanafunzi Wake wanahangaika na kupiga makasia kwa nguvu, kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho. Karibu na mapambazuko, Yesu akawaendea wanafunzi Wake, akitembea juu ya maji. Alikuwa karibu kuwapita,

49 lakini walipomwona akitembea juu ya maji, wakadhani ni mzimu, wakapiga yowe,

50 kwa sababu wote walipomwona waliogopa. Mara Yesu akasema nao, akawaambia, “Jipeni moyo! Ni Mimi, msiogope!”

51 Akapanda kwenye mashua yao na ule upepo ukakoma! Wakashangaa kabisa.

52 Kwa kuwa walikuwa hawajaelewa kuhusu ile mikate, miyo yao ilikuwa migumu.

6:41 Kubariki na kuvunja mkate wa kuwapa wanafunzi ni sawa na pasaka.

6:52 Hawakuona miujiza na basi walikosa imani ya kukutana na jaribio lin-

⁵³ Walipokwisha kuvuka, waka-fika Genezareti, wakatia nanga.

⁵⁴ Mara waliposhuka kutoka katika mashua yao, watu waka-mtambua Yesu,

⁵⁵ wakaenda katika vijiji vyote upesi, wakawabeba wagonjwa kwenye mikeka ili kuwapeleka mahali po pote waliposikia kuwa Yesu yupo.

⁵⁶ Kila mahali Yesu alipokwenda, iwe vijijini, mijini na mashambani, watu waliwaweka wagonjwa wao masokoni, wakamwomba awaruhusu hao wagonjwa waguse japo upindo wa vazi Lake. Nao wote waliomgu-sa, waliponywa.

7 Mafarisayo na baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu wakakusanyika mbele ya Yesu.

² Wakawaona baadhi ya wanafunzi Wake wakila chakula kwa mikono iliyo najisi, yaani, bila kunawa kama ilivyotakiwa na sheria ya dini ya Wayahudi.

³ Kwa kuwa Mafarisayo na Wayahudi wote hawali chakula

pasipo kunawa kwa kufuata desturi za wazee wao.

⁴ Wanapotoka sokoni hawa-wezi kula pasipo kunawa. Pia kuna desturi nyingine nyingi wanazofuata kama vile jinsi ya kuosha vikombe, vyungu na vyombo vya shaba.

⁵ Kwa hiyo wale Mafarisayo na walimu wa sheria wakamwuliza Yesu, “Mbona wanafunzi wako hawafuati desturi za wazee wetu na badala yake wanakula kwa mikono najisi?”

⁶ Yesu akawajibu, “Nabii Isaya alisema ukweli alipotabiri juu yenu, ninyi wanafiki, kama ilivyoandikwa: “‘Watu hawa wananiheshimu kwa midomo yao, lakini mioyoni mwao wako mbali nami.

⁷ Huniabudu bure, wakifundisha mapokeo ya wanadamu.’”

⁸ Ninyi mmeziacha amri za Mungu na kushika desturi za watu.”

⁹ Naye akawaambia, “Ninyi mnayo njia nzuri ya kukataa amri za Mungu ili mpate kuzishika desturi zenu!

gine. Matukio maishani mwetu yamepangwa na Mungu katika mpangilio Fulani.

7:6 Isaya aliongea na watu wao wa uzao wake lakini Yesu anasema aliongelea watu wa enzi ya kwanza. Neno la Mungu linaishi na linatuongelesha.

10 Kwa mfano, Musa alise-
ma, ‘Waheshimu baba yako na
mama yako’ na ‘Ye yote amtu-
kanaye baba yake au mama yake
auawe.’

11 Lakini ninyi mwasema
mtu akimwambia baba yake
au mama yake kuwa, “Msaada
ambao ningekupa ni Korbani,”
yaani, umetengwa kama sadaka
kwa Mungu,

12 basi hawajibiki tena kumsa-
idia baba yake au mama yake.

13 Kwa njia hiyo ninyi mnaba-
tilisha neno la Mungu kwa tara-
tibu zenu mlizojiwekea. Nanyi
mnafanya mambo mengi ya jinsi
hiyo.”

14 Yesu akaita tena ule umati
wa watu akawaambia, “Nisikili-
zeni, kila mmoja wenu na mwe-
lewe jambo hili.

15 Hakuna kitu kinachomwin-
gia mtu kimtiacho unajisi, lakini
kile kintokacho ndicho kimtia-
cho unajisi.

16 Kama mtu ye yote ana masi-
kio ya kusikia na asikie.”

17 Akiisha kuuacha ule umati
wa watu na kuingia ndani, wana-
funzi Wake wakamwuliza maana
ya mfano ule.

18 Akawajibu, “Hata nanyi
hamwelewi? Hamtambui kwam-
ba kitu kimwingiacho mtu ha-
kimtii unajisi?”

19 Mtu akila kitu hakiingii mo-
yoni mwake bali tumboni na
baadaye hutolewa nje ya mwili
wake. (Kwa kusema hivi, Yesu
alivihalalisha vyakula vyote
kuwa ni safi.”)

20 Akaendelea kusema, “Kile
kintokacho mtu ndicho kimtia-
cho unajisi.

21 Kwa maana kutoka ndani ya
moyo wa mtu hutoka: Mawazo
mabaya, uasherati,

22 wizi, uuaji, uzinzi, tamaa
mbaya, uovu, udanganyifu, ufi-
sadi, wivu, matukano, kiburi na
upumbavu.

23 Maovu haya yote hutoka
ndani ya mtu nayo ndiyo yam-
tiayo mtu unajisi.”

24 Ndipo Yesu akaondoka
hapo akaenda sehemu za Tiro.
Akaingia katika nyumba moja,
naye hakutaka mtu ye yote ajue
kwamba yuko humo. Lakini ha-
kuweza kujificha.

25 Lakini mwanamke mmoja
ambaye binti yake mdogo ali-
kuwa na pepo mchafu, akaja na

7:11 Hatufai kujaribu kuwa karibu na mipango ya Mungu kwa kutengeneza mambo.

kumpigia magoti miguuni pake.

²⁶ Basi huyo mwanamke haikuwa Myahudi, bali wa asili ya Kisirofoinikea. Akamsihi Yesu amtoe binti yake huyo pepo mchafu.

²⁷ Yesu akamwambia, “Waache watoto washibe kwanza, kwa maana si vema kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”

²⁸ Lakini yule mwanamke akamjibu, “Bwana, hata mbwa walio chini ya meza hula makombo ya chakula cha watoto.”

²⁹ Ndipo Yesu akamjibu, “Kwa sababu ya jibu lako, endenda zako nyumbani, yule pepo machafu amemtoka binti yako.”

³⁰ Akaenda zake nyumbani akamkuta binti yake amelala kitandani, yule pepo mchafu akiwa amemtoka.

³¹ Kisha Yesu akaondoka sehemu za Tiro, akapita katikati ya Sidoni, hadi Bahari ya Galilaya na kuingia eneo la Dekapoli.

³² Huko, watu wakamletea Yesu mtu mmoja kiziwi, am-

baye pia alikuwa na kigugumizi, wakamwomba awekee mkono Wake juu ya huyo mtu na amponye.

³³ Baada ya Yesu akampeleka yule kiziwi kando mbali na watu, Yesu akatia vidole vyake masikioni mwa yule mtu. Kisha akatema mate na kuugusa ulimi wa yule mtu.

³⁴ Ndipo Yesu akatazama mbinguni, akavuta hewa ndani kwa nguvu akamwambia, “Efa-tha!” yaani, “Funguka!”

³⁵ Mara masikio yake yakafunguka na ulimi wake ukaachiwa akaanza kuongea sawasawa.

³⁶ Yesu akawaamuru wasimwambie mtu ye yote habari hizi. Lakini kadiri alivyowazuia, ndivyo walivyozidi kutangaza kwa bidii.

³⁷ Walistaajabu mno. Wakasema, “Amefanya mambo yote vizuri mno! Amewawezesha vizivi wasikie na bubu waseme!”

8 Katika siku hizo, umati mku-bwa wa watu ulikusanyika

7:29 Yesu anafurahi sana watu wanapoelewa vema.

7:34 Yesu angeomba macho yakiwa wazi akiangalia mbinguni. Aliangaza matatizo ya wengine na alitamani yaishe.

7:37 Amefanya yote vyema – Katika uumbaji Yesu alikuwa na anatengeneza uumbaji yeye.

tena. Kwa kuwa walikuwa hawana chakula, Yesu akawaita wanafunzi wake akawaambia,

2 “Ninauhurumia huu umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa nami kwa muda wa siku tatu na hawana chakula.

3 Nikiwaaga waende nyumbani bila kula, watazimia njiani kwa sababu baadhi yao wametoka mbali. .”

4 Wanafunzi wake wakamjibu, “Lakini hapa nyikani tutapata wapi mikate ya kutosha kuwalisha?”

5 Yesu akawauliza, “Mna mikate mingapi?”

Wakajibu, “Tuna mikate saba.”

6 Akawaambia watu waketi chini. Akiisha kuichukua mikate saba na kushukuru, akaimenga na kuwapa wanafunzi wake ili wagawie watu. Wanafunzi wake wakafanya hivyo.

7 Walikuwa pia na visamaki vichache, Yesu akavibariki, akawaamuru wanafunzi wake wagawie watu.

8 Wale watu walikula na kutosheka, baadaye wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia wakajaza vikapu saba.

9 Watu waliokula walikuwa wapata elfu nne. Akiisha kuwaga,

10 aliingia kwenye mashua pamoja na wanafunzi wake akaenda sehemu za Dalmanutha.

11 Mafarisayo wakaja, wakananza kumhoji Yesu. Ili kumtega, wakamwomba awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.

12 Akahuzunika moyoni, akawaambia, “Kwa nini kizazi hiki kinataka ishara? Amin, nawaambieni, hakitapewa ishara yote.”

13 Kisha akawaacha, akarudi kwenye mashua, akavuka hadi ng’ambo .

14 Wanafunzi walikuwa wamesahau kuleta mikate ya kutosha. Walikuwa na mkate mmoja tu kwenye mashua.

15 Yesu akawaonya: “Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na ya Herode.”

16 Wakananza kujadiliana wao kwa wao wakasema, “Anasema hivi kwa kuwa hatukuleta mikate.”

17 Yesu akifahamu majadiliano yao, akawauliza: “Mbona mnazungumzia kuhusu kutoku-

8:12 Hakuna ishara – Vitabu nne vya injili vina hadithi sawa hii inaonyesha twapasa kusoma Biblia kwa mapana ili kupata ujumbe kamili

wa na mikate? Bado hamtambui wala kuelewa? Je, mbona mioyo yenu ni migumu kiasi hicho?

18 Mna macho lakini mnashindwa kuona, mna masikio lakini mnashindwa kusikia? Je, hamkumbuki?

19 Nilipoimega ilemikate mitano kuwalisha watu elfu tano, mlikusanya vikapu vingapi vilivyojaa vya masazo?” Wakamjibu, “Kumi na viwili.”

20 “Je? nilipomega ile mikate saba kuwalisha watu elfu nne, mlikusanya vikapu vingapi vilivyojaa vya masazo?” Wakamjibu, “Saba.”

21 Ndipo akawaambia, Akawauliza, “Je, bado tu hamwelewi?”

22 Wakafika Bethsaida na baadhi ya watu wakamleta mtu mmoja kipofu mmoja wakamsihi Yesu amguse.

23 Yesu akamshika mkono huyo kipofu akampeleka nje ya kijiji. Baada ya kuyatemea mate macho ya yule kipofu na kumwekea mikono, Yesu akamwuliza, “Unaona cho chote?”

24 Yule kipofu akaangalia, aka-

sema, “Ninaona watu, wanaonekana kama miti inayotembea.”

25 Yesu akamwekea tena mkono machoni. Kisha macho yake yakafunguka, kuona kwake kukarejea kuona kila kitu kwa udhahiri.

26 Yesu akamwaga aende nyumbani kwake, akimwambia, “Hata kijijini usiingie.”

27 Yesu na wanafunzi wake wakaondoka kwenda katika vijiji vya Kaisaria Filipi. Walipokuwa njiani Yesu akawauliza, “Watu husema mimi ni nani?”

28 Wakamjibu, “Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni Eliya na wengine husema wewe ni mmojawapo wa manabii.”

29 Akawauliza, “Je, ninyi, mnasema mimi ni nani?”

Petro akajibu, “Wewe ndiye Kristo.”

30 Akawaonya wasimwambie mtu ye yote habari zake.

31 Ndipo akaanza kuwafundisha wanafunzi wake kuwa Mwana wa Adamu atapata mateso mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria na kwam-

8:25 Uponyaji ulikuwa manufaa ya mtu sio kwa kuwa Yesu alikuwa na nguvu nyingi za uponyaji. Twahitaji Yesu atuelekeze.

ba atauawa na baada ya siku tatu atafufuka.

³² Aliyasema haya wazi wazi, ndipo Petro akamchukua kando akaanza kumkemea.

³³ Lakini Yesu alipogeuka na kuwaangalia wanafunzi wake, akamkemea Petro, akasema, “Rudi nyuma yangu Shetani! Wewe huwazi yaliyo ya Mungu bali ya wanadamu.”

³⁴ Ndipo akaita ule umati wa watu pamoja na wanafunzi wake, akasema, “Mtu ye yote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate.

³⁵ Kwa maana mtu yeyote anayetaka kuiokoa nafsi ataipoteza, lakini yeye ayapotezaye maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Injili ataiokoa.

³⁶ Mtu atafaidiwa nini kama akiupata ulimwengu wote lakini akaipoteza nafsi yake?

³⁷ Au mtu atatoa nini apate tena maisha yake?

³⁸ Mtu ye yote anayenionea aibu mimi na maneno yangu katika kizazi hiki cha uzinzi na cha dhambi, Mwana wa Adamu,

atamwonea aibu wakati nitakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.’

9 Yesu akaendelea kuwaambia, “Amin, amin nawaambia, kuna watu waliosimama hapa ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija katika nguvu.”

² Baada ya siku sita, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana akawapeleka juu ya mlima mrefu, mahali walipokuwa faraghani. Huko, Yesu akageuka sura mbele yao.

³ Mavazi Yake yakawa na weupe wa kuzima macho, meupe kuliko ambavyo mtu ye yote duniani angaliweza kuyang’arisha.

⁴ Musa na Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza na Yesu.

⁵ Petro akamwambia Yesu, “Mwalimu, ni vizuri sisi tukae hapa. Turuhusu tujenge vibanda vitatu: Kimoja chako, kimoja cha Musa na kingine cha Eliya.”

⁶ Petro hakujua aseme nini

8:35 Niaba ya injili – Kuhubiri

8:35 Yesu baada ya ufufuo wake bao ana uwezo wa kuona aibu. Tumeumbwa kwa mfano wa Mungu.

kwa maana yeye na wenzake walikuwa wamegopa sana.

⁷ Ndipo pakatokea wingu, likawafunika, nayo sauti kuto-ka katika lile wingu ikasema, “Huyu ni Mwanangu, nimpenda-ye, msikilizeni Yeye.”

⁸ Mara walipotazama huku na huku, hawakuona tena mtu mwingine ye yote pamoja nao isipokuwa Yesu.

⁹ Walipokuwa wakishuka ku-toka mlimani, Yesu akawakata-za wasimwambie mtu ye yote mambo waliyoona, mpaka Mwa-na wa Adamu atakapofufuka ku-toka kwa wafu.

¹⁰ Wakalihifadhi jambo hilo wao wenyewe, lakini wakawa wanajiuliza “huku kufufuka kwa wafu” maana yake nini.

¹¹ Wakamwuliza, “Kwa nini walimu wa sheria husema kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?”

¹² Yesu akawajibu, “Ni kweli, Eliya yuaja kwanza, ili kurudisha upya mambo yote. Mbona basi imeandikwa kwamba Mwa-na wa Adamu ni lazima ateseke sana na kudharauliwa?”

¹³ Lakini ninawaambia, Eliya amekwisha kuja nao wakamten-

dea walivyopenda, kama ilivy-oandikwa kumhusu yeye.”

¹⁴ Walipowafikia wale wa-nafunzi wengine, wakawakuta wamezungukwa na umati mkub-wa wa watu na baadhi ya walimu wa sheria wakibishana nao.

¹⁵ Mara wale watu walipom-wona Yesu, wakastaajabu sana, wakamkimbilia, ili kumsalimu.

¹⁶ Akawauliza wanafunzi Wake, “Mnabishana nao kuhusu nini?”

¹⁷ Mtu mmoja miongoni mwa ule umati wa watu akajibu, “Mwalimu, nilimleta kwako mwanangu ambaye ana pepo mchafu ambaye ana mfanya asi-weze kuongea.

¹⁸ Kila mara huyo pepo mcha-fu ampagaapo mwanangu, hu-mwangusha chini na kumfanya atokwe povu mdomoni na ku-saga meno, kisha mwili wake hukauka. Niliwaomba wanaf-unzi wako wantoe huyo pepo mchafu, lakini hawakuweza.”

¹⁹ Yesu akawaambia, “Enyi ki-zazi kisicho na imani! Nitakuwa pamoja nanyi mpaka lini? Nita-chukuliana nanyi mpaka lini? Mleteni huyo mvulana kwangu.”

9:7 Msikize – Petro alitaka kuwajengea Musa na Eliya mahali pa kulala lakini Mungu alimwambia amsikize mwanawe.

20 Nao wakamleta yule mvulana. Yule pepo mchafu alipomwona Yesu, mara akamtia yule mvulana kifafa, akaanguka, akaanguka chini huku akitokwa na povu kinywani.

21 Yesu akamwuliza baba yake, “Mwanao amekuwa akitokewa na hali hii tangu lini?”

Akamjibu, “Tangu utoto wake.

22 Mara kwa mara huyo pepo mchafu amekuwa akimwangusha kwenye moto au kwenye maji ili kumwanguka. Lakini kama unaweza kufanya jambo lote, tafadhali tuhurumie utusaidie.”

23 Yesu akamwambia, “Kama ukiweza kuamini, yote yawezekana kwake yeye aaminiye.”

24 Mara baba yake yule mvulana akapiga kelele akisema, “Ninaamini. Nisaidie kutokuamini kwangu!”

25 Yesu alipoona kwamba umati wa watu unakusanyika pamoja mbio, akamkemea yule pepo mchafu, akimwambia, “Wewe pepo bubu na kiziwi, nakuumuru umtoke wala usimwingie tena!”

26 Yule pepo mchafu akiisha kupiga kelele, akamtia kifa-

fa kwa nguvu, akamtoka. Yule mvulana alikuwa kama maiti, hivyo watu wengi wakasema, “Amekufa.”

27 Lakini Yesu akamshika mkono akamwinua, naye akasimama.

28 Baada ya Yesu kuingia ndani ya nyumba, wanafunzi Wake wakamwuliza wakiwa peke yao, “Mbona sisi hatukuweza kumtoa huyo pepo mchafu?”

29 Yesu akawajibu, “Hali hii haiwezi kutoka isipokuwa kwa kuomba na kufunga.”

30 Wakaondoka huko, wakaipitia Galilaya. Yesu hakutaka mtu ye yote afahamu mahali walipo

31 kwa maana alikuwa anawafundisha wanafunzi Wake. Akawambia, “Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu nao watamwua, naye siku tatu baada ya kuuawa atafufuka.”

32 Lakini wao hawakuelewa kile alichokuwa akisema nao waliogopa kumwuliza.

33 Basi wakafika Kapernaumu na baada ya kuingia nyumbani akawauliza, “Mlikuwa mnabishana nini kule njiani?”

9:22 Kama unaweza Mtu huyo alikosa uhakika kuhusu uwezo kamili ya Yesu. Fanya kilicho nguvuni mwako. Tukiwa na imani chochote kinawezekana.

34 Lakini hawakumjibu, kwa sababu njiani walikuwa waki-bishana kuhusu nani miongoni mwa aliyekuwa mkuu zaidi ya wote.

35 Akaketi, akawaita wote kumi na wawili akawaambia: ‘Kama mtu ye yote akitaka kuwa wa kwanza hana budi kuwa wa mwisho na mtumishi wa wote.’

36 Kisha akamchukua mtoto mdogo akamsimamisha katikati yao, akamkumbatia, akawaambia,

37 “Mtu ye yote amkaribishaye mmoja wa hawa watoto wadogo, kwa Jina Langu anikaribisha Mimi. Naye ananikaribishaye Mimi, amkaribisha Baba yangu aliyenituma.”

38 Yohana akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu kwa Jina Lako nasi tukamkataza kwa sababu yeye si mmoja wetu.”

39 Yesu akasema, “Msimkataze, hakuna ye yote atendaye miujiza kwa Jina Langu ambaye baada ya kitambo kidogo aweza kunena lo lote baya dhidi Yangu.

40 Kwa maana ye yote asiye kinyume chetu yuko upande wetu.

41 Amin, amin nawaambia, ye yote awapaye ninyi kikombe cha maji kwa Jina Langu kwa sababu ni mali ya Kristo, hakika ha-taikosa thawabu yake.”

42 “Kama mtu ye yote akimsababisha mmojawapo wa wadogo hawa wanaoniamini kutenda dhambi, ingekuwa afadhali mtu huyo afungiwe shingoni mwake jiwe kubwa la kusagia na kutoswa baharini.

43 Kama mkono wako ukikusababisha kutenda dhambi, ukate. Ni afadhali kuingia katika uzima ukiwa na mkono mmoja kuliko kuwa na mikono miwili ukaingia jehanam mahali ambako moto hauzimiki. [

44 Mahali ambako funza wake hawafi wala moto wake hauzimiki.]

45 Kama mguu wako ukikusababisha kutenda dhambi, ukate. Ni afadhali kuingia katika uzima ukiwa kilema kuliko kuwa na miguu miwili ukaingia jehanam mahali ambako moto hauzimiki.

9:34 Walipingana kuhusu nani angekuwa mkuu Yesu alipomwambia kuwa kifo chake.

9:40 Yesu anaeleza kuwa wakati wowote hatufai kuwa kinyume na walio ndani yake.

46 [Mahali ambako funza wake hawafi wala moto hauzimiki.]

47 Nalo jicho lako litakusababisha kutenda dhambi, ling'oe. Ni afadhali kuwa chongo ukaingia katika Ufalme wa Mungu kuliko kuwa na macho mawili na ukatupwa jehanam.

48 Mahali ambako “funza wake hawafi, wala moto hauzimiki.”

49 Kila mmoja atatiwa chumvi kwa moto.

50 “Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake utafanyaje ili iweze kukolea tena? Mwe na chumvi ndani yenu, mkaishi kwa amani, kila mmoja na mwenzake.”

10 Yesu akaondoka huko akavuka Mto wa Yordani, akaenda sehemu ya Uyahudi. Umati mkubwa wa watu ukamjia tena na kama ilivyokuwa desturi Yake akawafundisha.

2 Baadhi ya Mafarisayo wakaaja ili kumjaribu kwa kumwuliza, “Je, ni halali mtu kumwacha mke wake?”

3 Yesu akawajibu, “Je, Musa aliwaamuru nini?”

4 Wakajibu, “Musa aliruhusu kwamba mume anaweza kumwandikia mkewe hati ya talaka na a kumwacha.”

5 Yesu akawaambia, “Musa aliwaandikia sheria hiyo kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu.

6 Lakini tangu mwanzo wa uumbaji, ‘Mungu aliwaumba mume na mke.

7 Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe na hao wawili, watakuwa mwili mmoja.’

8 Kwa hiyo hawatakuwa wawili tena bali mwili mmoja.

9 Basi, alichokiunganisha Mungu, mwanadamu asikitengani”

10 Walipokuwa tena ndani ya nyumba, wanafunzi Wake wakamwuliza kuhusu jambo hili.

11 Akawajibu, “Mtu ye yote anayemwacha mkewe na kuoa mke mwingine, azini naye.

12 Naye mwanamke anayemwacha mumewe na kuolewa na mume mwingine, anazini pia.”

13 Watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse

9:47 Tutakapokuwa katika ufalme wa Mungu ni kazi ya kujitolea katika maisha yetu.

lakini wanafunzi Wake wakawa-kemea.

14 Yesu alipoona yaliyokuwa yakitukia akachukizwa, akawa-ambia wanafunzi Wake, “Wacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni wa watu kama hawa.

15 Amin, amin nawaambia, mtu ye yote asiyekubali Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, ha-taungia kamwe.”

16 Akawachukua watoto miko-noni mwake, akawakumbatia, akaweka mikono Yake juu yao, akawabariki.”

17 Yesu alipokuwa anaondoka, mtu mmoja akamkimbilia, aka-piga magoti mbele Yake, akam-wuliza, “Mwalimu mwema, ni-fanye nini ili niurithi uzima wa milele?”

18 Yesu akamwambia, “Mbona unaniita mwema? Hakuna aliye mwema isipokuwa Mungu peke Yake.

19 Unazijua amri: ‘Usiue, Usi-zini, Usiibe, Usishuhudie uongo, usidanganye, waheshimu baba yako na mama yako.’”

20 Akamjibu, “Mwalimu, amri hizi zote nimezishika tangu niki-wa mtoto.”

21 Yesu akamtazama na kum-penda, akamwambia, “Umepun-gukiwa na kitu kimoja, nenda ukauze kila kitu ulicho nacho uwape maskini hizo fedha, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuata.”

22 Yule mtu aliposikia hayo, akasikitika sana, akaondoka kwa huzuni kwa sababu alikuwa na mali nyingi.

23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi Wake, “Itakuwa vigumu sana kwa we-nye mali kuingia kwenye Ufal-me wa Mungu!”

24 Wanafunzi Wake wakashan-gazwa sana na maneno hayo. Lakini Yesu akawaambia tena, “Wanangu, tazama jinsi ilivyo vigumu kwa wale wanaotuma-inia mali kuingia katika Ufalme wa Mungu.

25 Ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano kuliko tajiri kuingia katika Ufal-me wa Mungu.”

26 Wanafunzi Wake wakashan-

10:14 Watakao ingia katika ufalme wa Mungu watakuwa na tabia za watoto.

10:21 Kwa kutoa mali yetu kwa wasiojiweza ni kama kutoa mali duniani na kuiweka kwa kumfuata Yesu twafaa vyote.

gaa mno. Wakaulizana wao kwa wao, “Ni nani basi awezaye kuokolewa?”

²⁷ Yesu akawatazama, akawaambia, “Kwa mwanadamu hili haliwezekani, lakini kwa Mungu sivyo. Yote kwa Mungu yanawezekana.”

²⁸ Petro akaanza kumwambia, “Tazama, tumeacha kila kitu na kukufuata Wewe!”

²⁹ Yesu akasema, “Amin, na-waambia, hakuna mtu ye yote aliyeacha nyumba, ndugu wau-me, au ndugu wake, mama, baba, watoto au mashamba kwa ajili Yangu na kwa ajili ya Injili,

³⁰ ambaye hatalipwa mara mia katika ulimwengu huu, nyumba, ndugu waume, ndugu wake, mama, baba, watoto, mashamba pamoja na mateso kisha uzima wa milele katika ulimwengu ujao.

³¹ Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho na wa mwisho watakuwa wa kwanza.”

³² Walikuwa njiani wakipan-da kwenda Yerusalemu na Yesu

alikuwa ametangulia. Wanafunzi Wake walishangaa, nao watu waliowafuata walijawa na hofu. Yesu akawachukua tena wale wanafunzi Wake kumi na wawili kando na kuwaambia yatakatay-ompata.

³³ Akasema, “Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa Adamu atasalitiwa kwa viongozi wa makuhani na walimu wa sheria. Wao watamhukumu kifo na kumtia mikononi mwa kwa watu Mataifa,

³⁴ ambao watamdhihaki, wata-temea mate, watampiga na kumwua. Siku tatu baada ya kifo Chake atafufuka.”

³⁵ Kisha Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, wakaja mbele alikokuwa na kumwambia, “Mwalimu, tunataka utufanye lo lote tutakalokuomba.”

³⁶ Naye akawaambia, “Je, mwataka niwafanyie jambo gani?”

³⁷ Wakamwambia, “Tupe kuaa mmoja upande Wako wa kuume na mwingine upande wako wa kushotokatika utukufu Wako.”

10:30 Tunapokea Baraka hizi katika kanisa sasa katika kushiriki na ndugu zake.

10:35 Tena kama unabii wa kifo cha Yesu wanafunzi walipingana. Habari ya msalaba ilishaulika kwao Twafaa kuwa wasikivu zaidi.

38 Lakini Yesu akawaambia, “Hamjui mnaloliomba. Je, mna-weza kukinywea kikombe ni-nyweacho Mimi, au kubatizwa ubatizo nibatizwao Mimi?”

39 Wakajibu, “Tunaweza.” Ki-sha Yesu akawaambia, “Kikom-be nikinyweacho mtakinywea na ubatizo nibatizwao mtabatizwa,

40 lakini kuketi mkono wangu wa kuume au wa kushoto si juu Yangu mimi kuwapa. Nafasi hizi ni kwa ajili ya wale walioandali-wa.”

41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo waka-anza kuwakasirikia Yakobo na Yohana.

42 Yesu akawaita wanafun-zi Wake pamoja akawaambia, “Mnafahamu kuwa watawala wa watu Mataifa huwatawala watu kwa nguvu, nao wenye vyeo huwaonyesha mamlaka yao.

43 Lakini sivyo kwenu. Bada-la yake ye yete anayetaka kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu

44 na ye yote anayetaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa mtumwa wa wote.

45 Kwa kuwa hata Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika na kuutoa uhai Wake kuwa ukombozi kwa ajili ya wengi.”

46 Kisha wakafika Yeriko. Wa-kati Yesu na wanafunzi Wake alipokuwa akiondoka mjini pamoja na umati mkubwa wa watu, kipofu mmoja, jina lake Bartimayo, mwana wa Timayo, alikuwa ameketi kando ya njia akiomba msaada.

47 Aliposikia kuwa ni Yesu wa Nazareti aliyekuwa anapita, akaanza kupaza sauti akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi, uni-hurumie!”

48 Watu wengi wakamkemea, wakamwambia akae kimya, la-kini yeye akazidi kupaza sauti akisema, “Mwana wa Daudi, uni-hurumie!”

49 Yesu akasimama na kusema, “Mwiteni.” Hivyo wakamwita yule mtu kipofu wakamwambia, “Jipe moyo! Inuka, anakuita.”

50 Akiwa analivua lile joho lake, alisimama na kumwendea Yesu.

51 Yesu akamwuliza, “Unataka

10:43 Twafaa kufuata nafasi za kuwashughulikia wengine kila siku. Twafaa kufanya hivyo kila siku.

10:50 Vazi lake lilikuwa mali yake pekee alipokuwa nayo duniani.

nikufanyie nini?” Yule kipofu akajibu, “Mwalimu, nataka kuona.”

⁵² Yesu akamwambia, “Nenda zako, imani yako imekuponya.” Mara akapata kuona, akamfuata Yesu njiani.

11 Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage na Bethania katika Mlima wa Mizeituni, Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi Wake,

² akiwaambia, “Nendeni kwenye kijiji kilichoko mbele yenu na mara mwingiapo kijijini, mta-kuta mwana punda amefungwa, ambaye hajapandwa na mtu ye yote. Mfungueni, mkamlete hapa.

³ Kama mtu ye yote akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’ Mwambieni, ‘Bwana anamhitaji na atamrudisha hapa baada ya muda mfupi.’”

⁴ Wakaenda, wakamkuta mwana punda amefungwa kando ya barabara, karibu na mlango wa nyumba.

⁵ Walipokuwa wanamfungua, watu waliokuwa wamesimama karibu wakawauliza, “Mna maana gani mnapomfungua huyo mwana punda?”

⁶ Wakawajibu kama vile Yesu alivyokuwa amewaagiza, nao wale watu wakawaruhusu.

⁷ Kisha wakamleta huyo mwana punda kwa Yesu na kutandika mavazi yao juu yake, naye akampanda.

⁸ Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani na wengine wakatandaza matawi waliyokuwa wamekata mashambani.

⁹ Kisha wale waliokuwa wametangulia mbele na wale waliokuwa wakifuata nyuma wakapaza sauti, wakisema, “Hosana! Amebarikiwa Yeye ajaye kwa Jina la Bwana!

¹⁰ Umebarikiwa Ufalme unakuja wa baba yetu Daudi! Hosana kwake Yeye Aliye Juu!”

¹¹ Yesu akaingia Yerusalemu na kwenda hekaluni. Akaangalia kila kitu kilichokuwemo, lakini kwa kuwa ilishakuwa jioni, akaenda Zake Bethania pamoja na wale kumi na wawili.

¹² Kesho yake walipokuwa wakitoka Bethania, Yesu alikuwa na njaa.

¹³ Alipouona mtini kwa mbali, akaenda ili aone kama ulikuwa na matunda. Alipoufikia, akakuta una majani tu, kwa kuwa hayakuwa majira ya tini.

14 Yesu akauambia ule mti, “Tangu leo mtu ye yote na asile matunda kutoka kwako tena.” Wanafunzi Wake walimsikia aki-sema hayo.

15 Walipofika Yerusalemu, Yesu akaingia hekaluni akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wananunua na kuuza humo ndani. Akapindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa,

16 Wala hakumruhusu mtu ye yote kuchukua bidhaa kupitia ukumbi wa hekalu.

17 Naye alipokuwa akiwafundisha, akasema, “Je, hakuandikwa kuwa: ‘Nyumba Yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote?’ Lakini ninyi mmeifanya kuwa ‘pango la wanyang’anyi.’”

18 Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria wakapata habari hizi, nao wakaanza kutafuta njia ya kumwua, kwa kuwa waliokuwa wakimwogopa, kwa sababu umati wote wa watu walikuwa wanashangazwa mafundisho Yake.

19 Ilipofika jioni, Yesu na wanafunzi Wake wakatoka nje ya mji.

20 Asubuhi yake, walipokuwa wakipita, wakauona ule mti-ni umenyauka kutoka juu hadi kwenye mizizi yake.

21 Petro akakumbuka na kumwambia Yesu, “Mwalimu, tazama! Ule mtini ulioulaani umenyauka!”

22 Yesu akawajibu akawaambia, “Mwaminini Mungu.

23 Amin, amin nawaambia, mtu ye yote atakayeambia mlima huu ‘Ng’oka ukatupwe baharini,’ wala asione shaka moyoni mwake, bali aamini kwamba hayo asemayo yametukia, yatakuwa yake.

24 Kwa sababu hiyo nawaambia, yo yote myaombayo mkisali, aminini ya kwamba mmeyapokea nayo yatakuwa yenu.

25 Nanyi kila msimamapo kusali, sameheni, mkiwa na neno na mtu ili na Baba yenu aliye mbinguni awasamehe na ninyi makosa yenu.

26 Lakini kama ninyi msiposamehe, wala Baba yenu aliye

11:17 Unabii huu ni kuhusu ufalme ujao wa Mungu. Lakini Yesu alielewa kuwa tulifaa kuishi maisha ya ufalme wake leo.

11:26 Kwa hivyo msamaha wa wengine ni muhimu kwa wokovu wetu.

mbinguni hatawasamehe ninyi makosa yenu.”

27 Wakafika tena Yerusalemu, wakati Yesu akitembea hekaluni, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria pamoja na wazee wakamjia.

28 Wakamwuliza, “Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Naye ni nani aliyekupa mamlaka ya kufanya hayo?”

29 Yesu akawajibu, “Nitawauliza swali mmoja. Nijibuni, nami pia nitawaeleza ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.

30 Niambiini, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?”

31 Wakasemezana wao kwa wao, wakisema, “Kama tukisema, ‘ulitoka mbinguni,’ atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’

32 Lakini tukisema, ‘ulitoka kwa wanadamu,’” waliwaogopa watu kwa sababu kila mtu aliamini kwamba Yohana Mbatizaji alikuwa kweli nabii.

33 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, “Hatujui.” Naye Yesu akawaambia, ”Wala Mimi pia sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.”

12 Yesu akaanza kusema nao kwa mifano, akawaambia: “Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka, akachimba shimo ndani yake kwa ajili ya shinikizo la kusindikia divai, akajenga mnara wa ulinzi. Akalikodisha shamba hilo kwa wakulima, kisha akasafiri kwenda nchi nyingine.

2 Wakati wa mavuno ulipofika, mwenye shamba akamtuma mtumishi wake kwa hao wakulima ili kuchukua sehemu yake ya mavuno kutoka kwa hao wapangaji.

3 Lakini wale wakulima walimkamata yule mtumishi, wakampiga, wakamfukuza mikono mitupu.

4 Kisha yule mwenye shamba akamtuma mtumishi mwingine kwao, wale wakulima wakampiga kichwani na kumfanyia mambo ya aibu.

5 Kisha akatuma mtumishi mwingine, huyu wakamwua. Akatuma wengine wengi, baadhi yao wale wakulima wakawapiga na wengine wakawaua.

6 “Mwenye shamba aliku-

12:2 Katika msimu kulikuwa na nyakati nyingi ambazo mavuno yangekuja na mfalme wa Mungu angekuwa lakini Mungu anatupa wakati wa kutubu.

wa amebakiwa na mmoja wa kumtuma, huyu ni mwanawe mpendwa. Hatimaye akamtuma akisema, ‘Watamheshimu mwangu.’

7 “Lakini wale wapangaji wakasemezana wao kwa wao, wakisema, ‘Huyu ndiye mrithi, njoni tumwue, nao urithi utakuwa wetu.’

8 Hivyo wakamkamata, wakamwua na kumtupa nje ya lile shamba la mizabibu.

9 “Mnadhani yule mwenye shamba atafanya nini? Atakuja na kuwaua hao wapangaji, kisha atawapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu.

10 Je, hamjasoma maandiko haya: “Jiwe lile walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la pembeni,

11 Bwana amefanya jambo hili, nalo ni ajabu machoni petu?”

12 Walipotambua kuwa amesema mfano huu kwa ajili yao wakataka kumkamata, lakini wakaogopa ule umati wa watu. Wakamwacha wakaondoka, wakaenda zao.

13 Baadaye wakawatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherode

ili kuja kumtega Yesu katika yale anayosema.

14 Wakamjia, wakamwambia, “Mwalimu, tunajua ya kuwa Wewe ni mtu mwadilifu. Wewe huyumbishwi na wanadamu, kwa kuwa hujali kwamba wao ni nani. Lakini Wewe hulifundisha neno la Mungu sawasawa na kweli. Je, ni haki kumlipa Kaisari kodi au la?

15 Je, tulipe kodi au tusilipe?” Lakini Yesu alijua unafiki wao. Akawauliza “Mbona mnajaribu kunitega? Nileteeni hiyo dinari niione.”

16 Wakamletea hiyo sarafu. Naye akawauliza, “Picha hii ni ya nani na maandishi haya ni ya nani?” Wakamjibu, “Ni ya Kaisari.”

17 Ndipo Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari na kilicho cha Mungu mpeni Mungu.” Nao wakamstaajabia sana.

18 Kisha Masa dukayo, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wakamjia Yesu,

19 wakasema, “Mwalimu, Musa alituandikia kuwa kama ndugu wa mtu akifa na kumwa-

12:12 Marko anatilia mkazo jinsi kusanyiko lilimwunga Yesu lakini baadaye lilimsaliti.

cha mkewe bila mtoto, basi ndugu yake atamwoa huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto.

²⁰ Basi walikuwapo ndugu saba. Yule wa kwanza akaoa na akafa pasipo kuwa na mtoto ye yote.

²¹ Wa pili akamwoa yule mjane, lakini naye akafa bila kuacha mtoto ye yote. Ikawa vivyo hivyo kwa yule wa tatu.

²² Hakuna hata mmojawapo wa hao ndugu wote saba aliyeacha mtoto. Hatimaye naye yule mwanamke akafa.

²³ Kwa hiyo wakati wa ufufuo, watakapofufuka wote, huyo atakuwa mke wa nani maana aliolewa na ndugu wote saba?”

²⁴ Yesu akawajibu, “Je, hampotoki kwa sababu hamjui maandiko wala uweza wa Mungu?”

²⁵ Wafu watakapofufuka, hawataoa wala kuolewa, watakuwa kama malaika wa mbinguni.

²⁶ Basi kuhusu ufufuo wa wafu: Je, hamjasoma katika kitabu cha Musa jinsi Mungu alivyosema na Musa kutoka katika kile kichaka akisema, ‘Mimi, ni

Mungu wa Ibrahimu na Mungu wa Isaki na Mungu wa Yakobo?’

²⁷ Mungu si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai. Kwa hiyo mmekosea kabisa.”

²⁸ Mwalimu mmoja wa sheria akaja akawasikia wakijadiliana. Akiona kwamba Yesu amewajibu vema, naye akamwuliza, “Katika amri zote, ni ipi iliyo kuu?”

²⁹ Yesu akajibu, “Amri iliyo kuu ndiyo hii, ‘Sikiza Ee Israeli, Bwana Mungu wetu, Bwana ndiye mmoja.

³⁰ Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili zako zote na kwa nguvu zako zote.’

³¹ Ya pili ndiyo hii: ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako.’ Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi.”

³² Yule mwalimu wa sheria akamwambia Yesu, “Mwalimu, umejibu vema kwamba Mungu ni mmoja wala hakuna mwingine ila Yeye.

³³ Kumpenda Mungu kwa

12:24 Hayatambui maandiko lakini waliyatambua wengi liliikariri, Tunaweza jua Biblia nzima lakini tutamwamini Mungu.

12:33 Kafara ilikuwa na kila sehemu ya mnyama aliyetolewa kwa Mungu. Kumpenda Mungu na jirani ni kutoa maisha yote kwake.

moyo wote na kwa akili zote na kwa nguvu zote na kumpenda jirani kama mtu anavyojipenda mwenyewe ni bora zaidi kuliko kutoa sadaka ya kuteketezwa na dhahihu.”

³⁴ Yesu alipoona kwamba amejibu kwa busara, akamwambia, “Wewe hauko mbali na Ufalme wa Mungu.” Tangu wakati huo, hakuna mtu ye yote aliyethubutu kumwuliza maswali tena.

³⁵ Wakati Yesu alipokuwa akifundisha hekaluni, akauliza, “Imekuwaje walimu wa sheria wanasema kwamba Kristo ni Mwana wa Daudi?”

³⁶ Kwa maana Daudi mwenyewe akinena kwa kuongozwa na Roho Mtakatifu alisema: “‘BWANA alimwambia Bwana wangu: Keti mkono wangu wa kuume, hadi nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako.’”

³⁷ Kwa hiyo Daudi mwenyewe anamwita ‘Bwana’, awezaje basi Yeye kuwa mwanawe?” Ule umati wote wa watu wakamsikiliza kwa furaha.

³⁸ Alipokuwa akifundisha, Yesu alisema, “Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa mavazi marefu na kusalimiwa kwa heshima masokoni.

³⁹ Pia wao hupenda kukaa viti vya mbele katika masinagogi na kupewa nafasi za heshima katika karamu.

⁴⁰ Wao hula nyumba za wajane na ili waonekane kuwa wema wanasali sala ndefu. Watapata hukumu iliyo kuu sana.”

⁴¹ Kisha Yesu akaketi mkabala na sehemu sadaka zilikokuwa zinawekwa na kuangalia umati wa watu wakati wakitoa fedha zao kwenye hazina ya hekalu. Matajiri wengi wakaweka kiasi kikubwa cha fedha.

⁴² Lakini mjane mmoja maskini akaja na kuweka sarafu mbili ndogo za shaba zenye thamani ya senti mbili.”

⁴³ Yesu akawaita wanafunzi Wake akawaambia, “Amin, amin nawaambia,, huyu mjane maskini ametoa zaidi katika hazina kuliko wengine wote.

⁴⁴ Wengine wote wametoa

12:43 Yesu alikuwa anachunguza ili kuona zile peni mbili zikianguka kwenye sanduku anatumfuza tusifanye matendo mema ili wengine waone bali tuendele tukijua anaona.

kutokana na ziada ya mali zao, lakini huyu mjane kutokana na umaskini wake, ametoa kila kitu alichokuwa nacho, hata kile alichohitaji ili kuishi.”

13 Wakati Yesu alipokuwa akitoka hekaluni, mmojawapo wa wanafunzi Wake akamwambia, “Mwalimu!, Tazama jinsi mawe haya yalivyo makubwa na majengo haya yalivyo mazuri!”

² Ndipo Yesu akajibu aka sema, “Je, unayaona majengo haya yalivyo makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalobaki juu ya jingine, yote yatabomolewa.”

³ Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni mkabala na hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea wakamwuliza faraghani,

⁴ “Tafadhali tuambie, mambo haya yatatukia lini? Nayo ni nini ishara ya wakati hayo yote yanapokaribia kutimia?”

⁵ Yesu akawaambia: “Jihadharini mtu ye yote asiwadanganye.

⁶ Wengi watakuja kwa Jina Langu wakidai, ‘Mimi ndiye’, nao watawadanganya wengi.

⁷ Msikiapo habari za vita na uvumi juu ya vita, msiwe na hofu. Mambo haya hayana budi kutukia, lakini ule mwisho bado.

⁸ Taifa litainuka dhidi ya taifa na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na matetemeko sehemu mbalimbali na njaa. Huu ndio mwanzo wa utungu.

⁹ “Lakini ninyi jihadharini. Kwa maana watawapeleka mahakamani na kuwapiga mijeledi katika masinagogi. Mtashtakiwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili Yangu, ili kuwa ushuhuda kwao.

¹⁰ Nayo Habari Njema lazima ihubiriwe kwanza kwa mataifa yote kabla ule mwisho haujaja.

¹¹ Mtakapokamatwa na kushtakiwa, msisumbuke kuhusu mtakalosema. Semeni tu lo lote mtakalopewa wakati huo, kwa kuwa si ninyi msemao bali ni Roho Mtakatifu.

¹² “Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe, baba atamsaliti mwawe. Watoto watawaasi wazazi wao na kusababisha wauawe.

¹³ Watu wote watawachukia

13:8 Wakati kamili wa matukio katika siku za kale na za mwisho zinaweza kudhuriwa na maombi yetu.

kwa ajili ya Jina Langu, lakini atakayevumilia hata mwisho atakoka.

14 “Mtakapona chukizo la uharibifu limesimama mahali pasipolipasa (asomaye na afahamu), basi wale walioko Uyahudi na wakimbilie milimani.

15 Yeye aliyeko juu ya dari ya nyumba asishuke au kuingia ndani ili kuchukua kitu chochote.

16 Aliye shambani asirudi nyumbani kuchukua vazi lake.

17 Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha watoto siku hizo!

18 Ombeni mambo haya yasitokee wakati wa baridi.

19 Kwa maana siku hizo itakuwako dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo wa uumbaji, hapo Mungu alipoumba ulimwengu mpaka leo na wala haitakuwako tena kamwe.

20 Kama Bwana asingelifupiza siku hizo, kamwe asingeliokoka mtu ye yote, lakini kwa ajili ya wateule, wale aliowachagua, amezifupiza siku hizo.

21 “Wakati huo mtu ye yote akiwaambia, ‘Tazama, Kristo huyu hapa!’ au, ‘Tazama, yuko kule,’ msiamini.

22 Kwa maana watatokea makristo wa uongo na manabii wa uongo nao watafanya ishara na maajabu ili kuwapotosha, ikiwezekana hata wale wateule.

23 Hivyo jihadharini, nimekwisha kuwaambia mambo haya yote mapema kabla hayajatukia.”

24 “Lakini katika siku hizo, bada ya hiyo dhiki, “‘jua litatiwa giza na mwezi hautatoa nuru yake,

25 nyota zitaanguka kutoka angani, nazo nguvu za anga zitatikisika.’

26 “Ndipo watu wote watakapomwona Mwana wa Adamu akija mawinguni kwa nguvu nyingi na utukufu.

27 Naye atawatuma malaika Wake wawakusanye wateule Wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka miisho ya dunia hadi miisho ya mbingu.

28 “Basi jifunzeni somo hili kutokana na mtini: Mara mwanapo matawi yake yakishipua na kutoa majani, mnajua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.

29 Vivyo hivyo, myaonapo mambo haya yakitukia, tambuoni kwamba Kristo yu karibu malangoni.

³⁰ Amin, amin nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yametukia.

³¹ Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno Yangu hayatapita kamwe.

³² “Lakini kwa habari ya siku ile na saa hakuna ye yote ajuaye, hata malaika walioko mbinguni wala hata Mwana hajui, ila Baba peke Yake.

³³ Jiharadharini! Kesheni! Kwa maana hamjui wakati ule utakapowadia.

³⁴ Ni kama mtu anayesafiri akiacha nyumba yake na kuwachia watumishi wake kuiangalia, kila mtu na kazi yake, kisha akamwambia yule bawabu aliye mlangoni akeshe.

³⁵ “Basi kesheni kwa sababu hamjui ni lini mwenye nyumba atakaporudi, iwapo ni jioni, au kwamba ni usiku wa manane, au alfajiri awikapo jogoo, au wakati wa mapambazuko.

³⁶ Kama akija ghafula, asije akawakuta mmelala.

³⁷ Lile ninalowaambia ninyi, nawaambia watu wote: ‘Kesheni.’”

14 Zilikuwa zimebaki siku mbili tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwa wakitafuta njia ya kumkamata Yesu kwa hila na kumwua,

² kwa kuwa walisema, “Tusilifanye jambo hili wakati wa Sikukuu, maana watu wanaweza wakafanya ghasia.”

³ Yesu alipokuwa huko Bethania nyumbani kwa Simoni aliyekuwa na ukoma, wakati alipokuwa ameketi mezani akila chakula cha jioni, mwanamke mmoja aliingia akiwa na chupa ya marmar yenye manukato ya nardo safi ya thamani kubwa. Akaivunja hiyo chupa, akamiminitia hayo manukato kichwani mwa Yesu.

⁴ Baadhi ya watu waliokuwapo pale walikuwa wakisemezana wao kwa wao, “Kwa nini ubadhirifu huu wa manukato?”

⁵ Mafuta haya yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari 300b na fedha hizo wakapewa maski-

13:33 Hatuwezi jua wakati kamili wa kurudi kwa Yesu bali twafaa kuomba na kungoja.

13:37 Kesha – Kulingana na fumbo Mathayo 25:5 Haya watakatifu katika siku ya mwishi watalala tutaokolewa kwa neema.

ni.” Wakamkemea vikali huyo mwanamke.

6 Lakini Yesu akawaambia, “Kwa nini mnamsumbua? Mwacheni! Amenitendea jambo la kupendeza.

7 Maskini mnao pamoja nanyi siku zote na mnaweza kuwasaidia wakati wo wote mnaotaka. Lakini Mimi hamko nami daima.

8 Huyu mwanamke amenitendea lile aliloweza. Ameutia mwili wangu manukato kuniandaa kwa maziko Yangu.

9 Amin, amin nawaambia, mahali po pote duniani ambapo Injili itahubiriwa, jambo hili alilotenda huyu mwanamke litatajwa kwa ukumbusho wake.”

10 Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi kumi na wawili wa Bwana Yesu, akaenda kwa viongozi wa makuhani ili kumsaliti Yesu kwao.

11 Walifurahi sana kusikia jambo hili na wakaahidi kumpa fedha. Hivyo yeye akawa anatafuta wasaa mzuri wa kumtia Yesu mikononi mwao.

12 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku ambayo kwa desturi kondoo

wa Pasaka huchinjwa, wanafunzi wa Yesu wakamwuliza, “Unataka tuende wapi ili tukuandalie mahali pa kula Pasaka?”

13 Basi akawatuma wawili miongoni mwa wanafunzi Wake, akawaambia, “Nendeni mjini, huko mtakutana na mwanamume amebeba mtungi wa maji. Mfuateni.

14 Mwambieni mwenye nyumba ile atakayoingia, ‘Mwalimu anauliza, kiko wapi chumba changu kwa ajili ya wageni ambamo nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi Wangu?’

15 Atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, kilichopambwa tena kilicho tayari. Tuandalieni humo.”

16 Wale wanafunzi wakaondoka na kwenda mjini, nao wakakuta kila kitu kama alivyowaambia. Hivyo wakaandaa chakula cha Pasaka.

17 Ilipofika jioni, Yesu akaja pamoja na wale wanafunzi wake kumi na wawili.

18 Walipokwisha kuketi kwenye nafasi zao, wakati wakila Yesu akawaambia, “Amin, nawaambia, mmoja wenu atanisa-

14:8 Mwanamke Yule aliona kuwa Yesu alikaribia kufa alisikia na kuamini hilo lakini wanafunzi walibadilisha unabii huo.

liti, yaani, yeye anayekula pamoja nami.”

19 Wakaanza kuhuzunika na kumwambia mmoja baada ya mwingine, “Je, ni mimi Bwana?”

20 Akawajibu, “Ni mmoja miongoni mwenu ninyi kumi na wawili, yule anayechovya mkate kwenye bakuli pamoja nami.

21 Kwa kuwa Mwana wa Adamu yu aenda Zake kama vile alivyoandikiwa. Lakini ole wake mtu yule amsalitiye Mwana wa Adamu! Ingelikuwa heri kama asingelizaliwa.”

22 Walipokuwa wakila, Yesu akachukua mkate, akashukuru, akaumega na kuwapa wanafunzi Wake akisema, “Kuleni, huu ndio mwili Wangu.”

23 Kisha akachukua kikombe, akashukuru, akawapa wanafunzi Wake, wote wakanywa kutoka humo.

24 Akawaambia, “Hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi.

25 Amin nawaambia, sitakunywa tena uzao wa mzabibu mpaka siku ile nitakapokunywa mpya katika Ufalme wa Mungu.”

26 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka wakaenda kwenye Mlima wa Mizeituni.

27 Yesu akawaambia, “Ninyi nyote mtaniacha, kwa mana imeandikwa: ‘Nitampiga mchungaji, nao kondoo watatawanyika.’

28 Lakini baada ya kufufuka, nitawatangulia kwenda Galilaya.”

29 Petro akasema, “Hata kama wengine wote watakuacha, mimi sitakuacha.”

30 Yesu akamwambia, “Amin, nakwambia, leo, usiku huu huu, kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.”

31 Lakini Petro akasisitiza akasema, “Hata kama inanipasa kufa pamoja nawe, sitakukana.” Nao wale wanafunzi wengine wote wakasema vivyo hivyo.

32 Wakaenda mahali paitwapo Gethsemane, Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kaeni hapa wakati ninakwenda kule kuomba.”

33 Kisha akawachukua pamoja naye Petro, Yakobo na Yohana. Naye akaanza kuhuzunika sana na kutaabika.

14:29 Kuna utamaduni na ushahidi kuwa Marko alikuwa anaandika maneno ya Petro ya injili Marko ndiyo injili fupi zaidi katika Biblia .

34 Akawaambia, “Moyo wangu umejawa na huzuni kiasi cha kufa. Kaeni hapa na mkeshe.”

35 Akaenda mbele kidogo, akajitupa chini kifudifudi akaomba akisema, kama ikiwezeka na saa hiyo ya mateso imwepuke.

36 Akasema, “Aba, Baba, mambo yote yawezekana Kwa-ko. Niondolee kikombe hiki, lakini si kama nitakavyo Mimi, bali mapenzi Yako yatimizwe.”

37 Akarudi kwa wanafunzi Wake akawakuta wamelala, naye akamwambia Petro, “Simoni, umelala? Je, hukuweza kukesha hata kwa saa moja?”

38 Kesheni na kuomba msije mkaingia majaribuni. Roho iko radhi lakini mwili ni dhaifu.”

39 Akaenda tena kuomba akisema maneno yale yale.

40 Aliporudi kwa wanafunzi Wake, akawakuta tena wamelala, kwa sababu macho yao yalikuwa mazito. Nao hawakujua la kumwambia.

41 Akaja mara ya tatu, akawaambia, “Bado mmelala na kupumzika? Imetoshia! Saa imewadia. Tazama, Mwana wa Adamu

anasalitiwa mikononi mwa wenyewe dhambi.

42 Amkeni! Twendeni zetu! Tazameni, msaliti Wangu yu aja!”

43 Yesu alipokuwa bado anazungumza, Yuda, mmoja wa wale wanafunzi kumi na wawili, akatokea akiwa pamoja na umati wa watu wenye panga na marungu, waliokuwa wametumwa na viongozi makuhani, walimu wa sheria na wazee.

44 Basi Yuda, yule msaliti, alikuwa amewapa ishara wale watu kuwa: “Yule nitakayembusu, ndiye, mkamateni na mchukueni akiwa chini ya ulinzi.”

45 Kwa hiyo Yuda alipofika, akamwendea Yesu akamwambia, “Rabi” na kumbusu.

46 Wale watu wakamkamata Yesu, wakamweka chini ya ulinzi.

47 Ndipo mmoja wa wale waliokuwa wamesimama karibu akachomoa upanga wake na kumpiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio.

48 Kisha Yesu akawaambia, “Mmekuja mkiwa na panga na marungu kana kwamba Mimi ni mnyang’anyi?”

14:37 Saa moja – ombi lake la 14:36 ulichukua saa moja kuomba. Tunasoma mambo hayo haraka

49 Siku zote nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha hekaluni, wala hamkunikamata. Lakini maandiko na yatimie.”

50 Ndipo wanafunzi Wake wote wakamwacha, wakakimbia.

51 Kijana mmoja, ambaye haikuwa amevaa kitu isipokuwa alijitanda nguo ya kitani, alikuwa akimfuata Yesu. Wakamkamata,

52 akakimbia uchi, akaliacha vazi lake.

53 Wakampeleka Yesu kwa Kuhani Mkuu, nao viongozi wa makuhani, wazee na walimu wa sheria wakakusanyika pamoja.

54 Petro akamfuata kwa mbali, mpaka kwenye ua wa Kuhani Mkuu. Huko akaketi pamoja na walinzi, akiota moto.

55 Viongozi wa makuhani na wajumbe wote wa Baraza walikuwa wanatafuta ushahidi dhidi ya Yesu ili wapate kumwua, lakini hawakupata.

56 Wengi wakatoa ushahidi wa uongo dhidi Yake, lakini maelezo yao hayakukubaliana.

57 Ndipo wengine wakasimama wakatoa ushahidi wa uongo dhidi Yake, wakisema,

58 “Sisi tulimsikia akisema, ‘Mimi nitalibomoa hekalu hili lililojengwa na wanadamu na

katika siku tatu nitajenga jingine ambalo halikujengwa na wanadamu.’”

59 Lakini hata hivyo, ushahidi wao haukukubaliana.

60 Kuhani Mkuu akasimama mbele ya hilo Baraza akamwuliza Yesu, “Je, Wewe huwezi kujibu mashtaka haya ambayo watu hawa wameleta juu Yako?”

61 Lakini Yesu akakaa kimya, hakusema neno lo lote. Kuhani Mkuu akamwuliza tena, “Je, Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu Mbarikiwa?”

62 Yesu akajibu, “Mimi ndimi, nanyi mtamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kume wa Mungu Mwenye Nguvu, akija na mawingu ya mbinguni.”

63 Kuhani Mkuu akararua mavazi yake, akasema, “Tuna haja gani tena ya mashahidi zaidi?”

64 Ninyi mmemsikia hayo makufuru. Uamuzi wenu ni nini?” Wote wakamhukumu kwamba anastahili kifo.

65 Kisha baadhi ya watu wakaanza kumtemea mate, wakamfunga kitambaa machoni, wakampiga kwa ngumi na kumwambia, “Tabiri ni nani aliyekupiga!” Walinzi wakamchukua na kumpiga makofi.

66 Petro alipokuwa bado yuko chini kwenye ua wa jumba la kifalme tazama akaja mmoja wa watumishi wa kike wa Kuhani Mkuu.

67 Alipomwona Petro akiota moto, akamtazama sana, akamwambia, “Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu Mnazareti.”

68 Lakini Petro akakana, akasema, “Sijui wala sielewi unalosema.” Naye akaondoka kuelekea kwenye njia ya kuingilia.

69 Yule mtumishi wa kike alipomwona hapo mahali, akawaambia tena wale waliokuwa wamesimama hapo, “Huyu mtu ni mmoja wao.”

70 Lakini Petro akakana tena. Baada ya muda kidogo wale waliokuwa wamesimama hapo karibu na Petro wakamwambia, “Hakikawewe ni mmoja wao, kwa maana wewe pia ni Mgali- laya!”

71 Petro akaanza kulaani na kuapa, akawaambia, “Simjui huyu mtu mnayemsema habari Zake.”

72 Papo hapo jogoo akawika mara ya pili. Ndipo Petro aka-

kumbuka lile neno Yesu alilokuwa amemwambia, “Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.” Akalia sana.

15 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani, pamoja na wazee, walimu wa sheria na Baraza lote, wakafikia uamuzi. Wakamfunga Yesu, wakamchukua na kumkabidhi kwa Pilato.

2 Pilato akamwuliza, “Je, Wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?”

Yesu akajibu, “Wewe umese- ma.”

3 Viongozi wa makuhani wakamshtaki kwa mambo mengi.

4 Pilato akamwuliza tena, “Je, huna la kujibu? Tazama ni masha- taka mangapi wanayaleta juu yak 14:4 Je tunapaswa kuwa- shutumu watenda dhambi kwa kuvunja sharia ya Mungu?”

5 Lakini Yesu hakuendelea ku- jibu, hivyo Pilato akashangaa.

6 Ilikuwa desturi wakati wa Sikukuu ya Pasaka kumfungulia

14:68 Jogoo aliwika. Petro angeona onyo yeye hakulizingatia onyo. Akiwa kama sisi alijiona mwenye nguvu zaidi.

14:72 Mara tatu Marko anaeleza jaribio la Yesu. Petro anapoitwa kumkana Kristo mara tatu. Warumi walimlazimisha Wakristo kumkana Yesu mara tatu.

mfungwa ye yote ambaye watu wangemtaka.

7 Wakati huo, mtu mmoja aitwaye Baraba alikuwa amefungwa gerezani pamoja na waasi wengine waliokuwa wamesababisha mauaji wakati wa maasi yaliyotokea dhidi ya Serikali.

8 Ule umati wa watu ukamjia Pilato na kumwomba awafanyie kama ilivyokuwa desturi yake.

9 Pilato akawauliza, “Mnataka niwafungulie huyu Mfalme wa Wayahudi?”

10 Kwa maana yeye alitambua kuwa viongozi wa makuhani walikuwa wamemtia Yesu mikononi mwake kwa ajili ya wivu.

11 Lakini viongozi wa makuhani wakauchoea ule uamati wa watu wanwombe awafungulie Baraba badala Yake.

12 Pilato akawauliza tena, “Basi mnataka nifanye nini na huyu mtu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?”

13 Wakapiga kelele, “Msulibishe!”

14 Akawauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?” Lakini wao wakapiga kelele kwa nguvu zaidi, wakisema, “Msulibishe!”

15 Pilato akitaka kuuridhisha ule umati wa watu, akawafungulia Baraba, naye baada ya kuamuru Yesuachapwe mijeledi, akamtoa ili asulibishwe.

16 Maaskari wakampeleka Yesu hadi kwenye ukumbi wa ndani wa jumba la kifalme, ndio Praitoriaa, wakakusanya kikosi kizima cha maaskari.

17 Wakamvalisha Yesu joho la zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamvisha kichwani.

18 Wakaanza kumsalimu kwa dhihaka, “Salamu, Mfalme wa Wayahudi!”

19 Wakampiga kwa fimbo ya mwanzi tena na tena kichwani na kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele Yake wakasujudia kwa kumdhihaki.

20 Walipokwisha kumdhihaki, wakamvua lile joho la zambarau, wakamvika zile nguo Zake

15:10 Wivu ulikuwa kwa sababu kamili kwa Yesu kuuliwa. Kila wakati tunapopita mateso ya Yesu. Tukipata mateso pamoja naye tutawala naye.

15:15 Wakati wa bwana kuokolewa na Pilato imesisitiziwa sana. Ilikuwa wokovu wetu uliomfia moyo wakati huo. Pengine ilikuwa wakati huo alipata jaribio kuu kutembea katikati yao na kusudi Galilaya. Makusanyiko waliposhangilia na mchukue umsulubishe ikijirudia katika fikra zake alijua kuwa wakati umefika, ulikuwa mwisho.

mwenyewe. Kisha wakamtoa nje ili wakamsulibisha.

²¹ Mtu mmoja kutoka Kirene, jina lake Simoni, baba yao Aleksanda na Rufo, alikuwa anapita zake kuingia mjini kutoka shamba, wakamlazimisha aubebe ule msalaba wa Yesu.

²² Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa Golgota, (ambayo, maana yake ni Mahali pa Fuvu la Kichwa).

²³ Nao wakampa divai ilichanganywa na manemane, lakini hakuiinywa.

²⁴ Basi wakamsulibisha, nazo nguo Zake wakagawana miongoni mwao kwa kuzipigia kura ili kuamua ni nini kila mtu atakachochukua.

²⁵ Ilikuwa yapata saa tatu asubuhi walipomsulibisha.

²⁶ Tangazo likaandikwa la mashtaka dhidi Yake lenye maneno haya: “Mfalme Wa Wayahudi.”

²⁷ Pamoja naye walisulibiwa wanyag’anyi wawili mmoja upande Wake wa kuume na mwingine upande wa kushoto.

²⁸ Nayo maandiko yakatimizwa, yale yasemayo, “Alihesabiwa pamoja na watenda dhambi.”

²⁹ Watu waliokuwa wakipita karibu wakamtukana na kutikisa vichwa vyao kwa mzaha wakisema, “Aha! Wewe ambaye ungelibomoa hekalu na kulijenga kwa siku tatu,

³⁰ basi ujiokoe mwenyewe na ushuke kutoka msalabani.”

³¹ Vivyo hivyo viongozi wa makuhani pamoja na walimu wa sheria wakamdhihaki miongoni mwao wakisema, “Yeye aliwaokea wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe!

³² Basi huyu Kristo, huyu Mfalme wa Wayahudi, ashuke sasa kutoka msalabani, ili tuate kuona na kuamini.” Wale waliosulibiwa pamoja naye pia wakamtukana.

³³ Ilipofika saa sita, giza lilifunika nchi yote mpaka saa tisa.

³⁴ Mnamo saa tisa Yesu akalia kwa sauti kuu, akasema, “Eloi, Eloi lama Sabakthani?” Maana

15:23 Vivyo hivyo habari kidogo kabisa imepewa na waandishi wa injili kwa kusulubishwa. Huenda waliona haiwezekani kudumu katika vituo hivi. Twa-faa kuona katika akili zetu nini kilitendeka hili ni kazi yetu kwake. Marko ameeleza kutiwa mkononi kuvalisha, kupigwa pengine anataka tuyaone ni kama yanatendeka mbele ya macho yetu.

15:34 Inasema karibu saa tisa Yesu alilia maneno ya kuachwa (Mathayo

yake, “Mungu Wangu, Mungu Wangu, mbona umeniacha?”

³⁵ Baadhi ya watu waliokuwa wamesimama karibu waliposikia maneno hayo, wakasema, “Msi-kieni anamwita Eliya.”

³⁶ Mtu mmoja akaenda mbio, akachovya sifongo kwenye siki, akaiweka kwenye mwanzi, akampa Yesu ili anywe akisema, “Basi mwacheni, hebu tuone kama Eliya atakuja kumshusha kutoka hapo msalabani”

³⁷ Kisha Yesu akatoa sauti kuu, akakata roho.

³⁸ Pazia la hekalu likachanika vipande viwili kuanzia juu hadi chini.

³⁹ Basi yule jemadari, aliyekuwa amesimama hapo mbele ya msalaba wa Yesu, aliposikia ile sauti Yake na kuona jinsi alivyokata roho, akasema, “Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!” pia wanawake walio-kuwa wakiangalia kwa mbali, ambao miongoni mwao alikuwa Maria Magdalene, Maria mama yao Yakobo mdogo na Yose, pia na Salome.

⁴¹ Hawa walifuatana na Yesu

na kumhudumia alipokuwa Galilaya. Pia walikuwapo wanawake wengine wengi waliokuwa wamekuja pamoja naye Yerusalemu.

⁴² Ilipofika jioni, kwa kuwa ilikuwa Siku ya Maandalizo, siku moja kabla ya Sabato,

⁴³ Yosefu wa Arimathaya mtu aliyeheshimiwa katika Baraza, ambaye yeye mwenyewe alikuwa anautarajia Ufalme wa Mungu, akamwendea Pilato kwa ujasisiri na kumwomba huo mwili wa Yesu.

⁴⁴ Pilato alikuwa akijiuliza kama Yesu alikuwa amekwisha kufa. Akamwita yule jemadari, akamwuliza iwapo Yesu alikuwa amekwisha kufa.

⁴⁵ Baada ya kupata habari kutoka kwa yule jemadari kwamba kweli amekwisha kufa, Pilato akampa Yosefu ruhusa ya ku-uchukua huo mwili.

⁴⁶ Hivyo Yosefu akanunua kitambaa cha kitani safi, akaushusha mwili wa Yesu kutoka msalabani, akauviringishia kile kitambaa cha kitani na akamweka ndani ya kaburi lililochongwa

27:46) Hitimisho ni kuwa katika wakati wa mwisho Bwana wetu alidhofia. Huu ulikuwa wakati mgumu zaidi hapa alimwita Mungu badala ya ‘baba’. Tunaposhukuru ushindi huu basi tutashukuru katika ushindi ujao.

kwenye mwamba. Kisha akali-vingirisha jiwe kwenye ingilio la kaburi.

⁴⁷ Maria Magdalene na Maria mamaye Yose walipaona mahali pale alipolazwa.

16 Sabato ilipomalizika, Maria Magdalene, Maria mama yake Yakobo na Salome walinunua manukato ili wa-kaupake mwili wa Yesu.

² Asubuhi na mapema, siku ya kwanza ya juma, mara tu baada ya kuchomoza jua walikwenda kaburini.

³ Njjani wakawa wanaulizana wao kwa wao, “Ni nani atakay-etuingirishia lile jiwe kutoka kwenye ingilio la kaburi?”

⁴ Lakini walipotazama, wakaona lile jiwe, ambalo lilikuwa kubwa sana, limekwisha kuvingirishwa kutoka pale penye ingilio la kaburi.

⁵ Walipokuwa wakiingia mle kaburini, wakamwona kijana

mmoja aliyevaa joho jeupe aki-wa ameketi upande wa kuume, nao wakastaajabu.

⁶ Yule malaika akawaambia, “Msistaajabu. Mnamtafuta Yesu Mnazareti aliyesulubiwa. Amefufuka! Hayuko hapa. Patazame-ni mahali walipomlaza.

⁷ Lakini nendeni mkawaambie wanafunzi Wake pamoja na Petro, kwamba ‘Anawatangulia kwenda Galilaya, huko ndiko mtakakomwona, kama alivy-owaambia.’”

⁸ Hivyo wakatoka wakakimbia kutoka mle kaburini, kwani hofu kuu na mshangao ulikuwa umewapata, nao hawakumwambia mtu ye yote neno lo lote.

⁹ Yesu alipofufuka alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma alimtokea kwanza Maria Magdalene, yule ambaye alikuwa amemtoa pepo wachafu saba.

¹⁰ Maria akaenda akawaambia wale waliokuwa wakifuatana na

16:3 Wanawake walioenda alipozaliwa Yesu hawakumtafuta bwana aliyekufa walikuja kuutakasa mwili. Hili ndilo Mungu anaita kupenda katika njia zingine. Jinsi Mungu anavyotuhesabu wakamilifu tutambue kuwa wenzetu wanyonge wanahesabiwa wakamilifu naye.

16:7 Yesu alijali sana hali ya kiroho ya Petro aliyemkataa. Bwana aliyefufuka alitaka wanawake wale wamwambie amemtangulia Galilaya. Alitaka Petro amfuate ili apumzisha msalaba wake. Hata sisi tunapomkataa Yesu twaweza chukua mapenzi yake ya kutujali. Na tujifunze kuwatendea wengine hivyo.

Yesu, ambao walikuwa wanaomboleza na kulia.

11 Lakini waliposikia kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria alikuwa amemwona, hawakusadiki.

12 Baadaye Yesu akawatokea wawili miongoni mwa wanafunzi Wake walipokuwa wakienenda shambani akiwa katika sura nyingine.

13 Nao wakarudi na kuwaambia wenzao. Lakini hawakuwasadiki wao pia.

14 Baadaye Yesu akawatokea wale wanafunzi Wake kumi na mmoja, walipokuwa wakila chakula. Akawakemea kwa kutokuamini kwao na kwa ugumu wa mioyo yao kwa sababu hawakuwasadiki wale waliomwona bada ya kufufuka.

15 Akawaambia, “Enendeni ulimwenguni mwote, mkaihubiri

Injili kwa kila kiumbe.

16 Ye yote aaminiye na kubatizwa ataokoka. Lakini ye yote asiyeamini atahukumwa.

17 “Nazo ishara hizi zitafuata na na wale waaminio: Kwa Jina Langu watatoa pepo wachafu, watasema kwa lugha mpya,

18 watahika nyoka kwa mikono yao na hata wakinywa kitu cho chote cha kuua, hakitawadhuru kamwe, wataweka mikono yao juu ya wagonjwa, nao watapona.”

19 Baada ya Bwana Yesu kusema nao, alichukuliwa juu mbinguni na kuketi mkono wa kuume wa Mungu.

20 Kisha wanafunzi Wake wakatoka, wakahubiri kila mahali, naye Bwana akatenda kazi pamoja nao na kulithibitisha neno Lake kwa ishara zilizofuatana nalo. Amen.

16:16 Ubatizo ya roho mtakatifu yalipewa katika enzi ya kwanza lakini yalichukuliwa baadaye (Wakor or 13:8)

LUKA MTAKATIFU

1 Kwa kuwa, watu wengi wamekaa ili kuandika habari za mambo yaliyotukia katikati yetu,

2 kama vile yalivyokabidhiwa kwetu na wale ambao walikuwa mashahidi walioona na watumishi wa Bwana,

3 mimi nami baada ya kuchunguza kila kitu kwa uangalifu kuanzia mwanzo, niliamua kukuandikia habari za mambo hayo ewe mtukufu Theofilo,

4 ili upate kujua ule ukweli kuhusu yale uliyofundishwa.

5 Wakati wa Herode mfalme wa Uyahudi palikuwa na kuhani mmoja jina lake Zekaria, ambaye aliyekuwa wa ukoo wa kikuhani wa Abiya. Elizabeti mkewe alikuwa pia mzao wa Aroni.

6 Zekaria na Elizabeti mkewe wote walikuwa watu wanyofu mbele za Mungu, wakizishika amri zote za Bwana na maagizo yote bila lawama.

7 Lakini walikuwa hawana

watoto, kwa sababu Elizabeti alikuwa tasa, nao wote wawili walikuwa wazee sana.

8 Siku moja Zekaria ilipokuwa zamu ya kikundi chake, yeye akifanya kazi ya ukuhani hekaluni mbele za Mungu,

9 alichaguliwa kwa kura kwa kufuata desturi za ukuhani, kuingia hekaluni mwa Bwana ili kufukiza uvumba.

10 Nao wakati wa kufukiza uvumba ulipowadia, wale wote waliokuwa wamekusanyika ili kuabudu walikuwa nje wakiomba.

11 Ndipo malaika wa Bwana akamtokea Zekaria, akiwa amesimama upande wa kuume wa madhabahu ya kufukizia uvumba.

12 Zekaria alipomwona huyo malaika, akafadhaika sana akajawa na hofu.

13 Lakini malaika akamwambia, “Usiogope, Zekaria, kwa maana Mungu amesikia maombi yako. Mkeo Elizabeti atakuzalia

1:6 Zakaria alikuwa mkamilifu katika macho ya Mungu hata ingawa katika hali alikuwa maishani alikosa imani kwa njia Fulani kuwa maombi yake yatajibiwa. Alihesabiwa na Mungu kuwa mkamilifu

1:13 Aliomba kwa muda mrefu kupata mtoto. Maombi yetu yaweza sikika na kujibiwa lakini yaweza kuwa miaka kwa majibu hayo kufika.

mtoto wa kiume, nawe utamwita jina lake Yohana.

14 Yeye atakuwa furaha na shangwe kwako, nao watu wengi watashangilia kwa sababu ya kuzaliwa kwake.

15 Kwa kuwa atakuwa mkuu mbele za Bwana, kamwe hataonja mvinyo wala kinywaji cho chote cha kulevywa, naye atajazwa Roho Mtakatifu hata kabla ya kuzaliwa kwake.

16 Naye atawavuta watu wengi warudi kwa Bwana Mungu wao.

17 Nao waasi warejee katika hekima ya wenye haki na kuliweka tayari taifa lililoandaliwa kwa ajili ya Bwana.

18 Zekaria akamwuliza malaika, “Jambo hilo linawezekana je? Mimi ni mzee na mke wangu pia ana umri mkubwa.”

19 Malaika akamjibu, akamwambia, “Mimi ni Gabrieli, nisimamaye mbele za Mungu, nami nimetumwa kwako ili ni kuambie habari hizi njema.

20 Basi sasa kwa kuwa hujaamini maneno yangu ambayo yatatimizwa kwa wakati wake, utakuwa bubu hadi siku ile mambo haya yatakapotukia.”

21 Wakati huo watu walikuwa wanamngojea Zekaria nje huku wakishangaa kukawia kwake mle hekaluni. Alipotoka akawa hawezi kusema nao, wao wakatambua kuwa ameona maono ndani ya hekalu. Lakini kwa kuwa alikuwa bubu, aliendelea akawaashiria kwa mikono.

23 Muda wake wa kuhudumu hekaluni ulipomalizika, akarudi nyumbani kwake.

24 Baada ya muda si mrefu Elizabeti mkewe akapata mimba, naye akajitenga kwa miezi mitano.

25 akasema, “Hili ndilo Bwana alilonitendea aliponiangalia kwa upendeleo na kuniondolea aibu yangu mbele ya watu.”

26 Mwezi wa sita baada ya Elizabeti kupata mimba, Mungu alimtuma malaika Gabrieli aende Galilaya katika mji wa Nazareti,

27 kwa mwanamwali bikira aliyekuwa ameposwa na mtu mmoja jina lake Yosefu wa nyumba ya Daudi. Jina la huyu mwanamwali bikira ni Maria.

28 Naye malaika akaja kwake akamwambia: “Salamu, wewe

1:19 Malaika wanatumwa kutoka kwa Mungu hadi duniani ili kujibu mambo yetu.

uliyebarikiwa, Bwana yu pamoja nawe!”

²⁹ Maria akafadhaishwa sana na maneno haya, akajiuliza moyoni, “Salamu hii ni ya namna gani?”

³⁰ Ndipo malaika akamwambia, “Usiogope, Maria, umepata upendeleo kwa Mungu.

³¹ Tazama, utachukua mimba, nawe utamzaa mtoto mwanamu-me na utamwita jina lake Yesu.

³² Yeye atakuwa mkuu, naye ataitwa Mwana wa Aliye Juu. Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake.

³³ Ataimiliki nyumba ya Yakobo milele na ufalme Wake hautakuwa na mwisho.”

³⁴ Maria akamwuliza huyo malaika, “Maadam mimi ni bikira, jambo hili litawezekanaje?”

³⁵ Malaika akamjibu, “Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, nazo nguvu Zake Yeye Aliye Juu zitakufunika kama kivuli, kwa hiyo mtoto atakayezaliwa atakuwa mtakatifu, naye ataitwa Mwana wa Mungu.

³⁶ Tazama, jamaa yako Elizabeti amechukua mimba katika uzee wake na huu ni mwezi

wake wa sita, yeye aliyeitwa tasa.

³⁷ Kwa maana kwa Mungu hakuna lisilowezekana.”

³⁸ Maria akasema, “Tazama, mimi ni mtumishi wa Bwana na iwe kwangu kama ulivyosema.” Kisha malaika akaondoka akamwacha.

³⁹ Wakati huo Maria akajian-daa akaharakisha kwenda katika mji mmoja kwenye vilima ya Uyahudi.

⁴⁰ Akaingia nyumbani kwa Zakaria na kumsalimu Elizabeti.

⁴¹ Naye Elizabeti aliposikia salamu ya Maria, mtoto aliyekuwa tumboni mwake akaruka. Elizabeti akajazwa na Roho Mtakatifu,

⁴² akapaza sauti kwa nguvu akasema, “Umebarikiwa wewe miongoni mwa wanawake, naye mtoto utakayemzaa amebarikiwa.

⁴³ Lakini ni kwa nini mimi nimepata upendeleo kiasi hiki, hata mama wa Bwana wangu afike kwangu?

⁴⁴ Mara tu niliposikia sauti ya salamu yako, mtoto aliyeko tumboni mwangu aliruka kwa furaha.

1:32 Itakuwa zingatia nyakati zijazo. Yesu alizaliwa kwa Maria (31) Haku-shuka kutoka mbinguni. Alianza kwa mara.

45 Amebarikiwa yeye aliye amini kwamba lile Bwana alilomwambia litatimizwa.”

46 Naye Maria akasema: “Moyo wangu wamwadhimisha Bwana,

47 nayo roho yangu inamfuria Mungu Mwokozi wangu,

48 kwa kuwa ameangalia kwa fadhili unyonge wa mtumishi wake, hakika tangu sasa vizazi vyote vitaniita mbarikiwa,

49 kwa maana, Yeye Mwenye Nguvu, amenitendea mambo ya ajabu, Mtakatifu ndilo Jjina Lake.

50 Rehema Zake huwaenda wale wamchao, kutoka kizazi hadi kizazi.

51 Kwa kuwa ametenda mambo ya ajabu kwa mkono Wake, amewatawanya wale wenye kiburi ndani ya mioyo yao.

52 Amewashusha watawala toka kwenye viti vyao vya enzi, lakini amewainua wanyenyek-evu.

53 Amewashibisha wenye njaa kwa vitu vizuri na matajiri amewafukuza mikono mitupu.

54 Amemsaidia mtumishi Wake Israeli, amekumbuka aha-di Yake ya kumrehemu

55 kama alivyowaahidi baba zetu Abrahamu na uzao wake milele.”

56 Maria akakaa na Elizabeti karibu miezi mitatu, kisha akarudi nyumbani kwake.

57 Ulipowadia wakati wa Elizabeti kujifungua, alizaa mtoto mwanaume.

58 Majirani zake na jamii zake wakasikia jinsi Bwana alivyomfanyia rehema kuu, nao wakafurahi pamoja naye.

59 Siku ya nane wakaja kumtahiri mtoto, wakataka kumpa yule mtoto jina la Zekaria baba yake.

60 Lakini mama yake akakataa na kusema, “Hapana! Jina lake ataitwa Yohana.”

61 Wakamwambia, “Hakuna mtu ye yote katika jamaa yako mwenye jina kama hilo.”

62 Basi wakamfanyia Zekaria baba yake ishara ili kujua kwamba yeye angependa kumpa mtoto jina gani.

1:46 Wimbo wa Maria umejaa maneno ya wimbi wa Ana alipopata Samweli. Hata ingawa alikuwa hajasoma alitambua Bibilia vema. Aliona usawa kati yake ni hana.

1:53 Matajiri Wayahudi wanawake walitaka kuwa mama ya Yesu. Lakini Mungu anafurahia kutumia wanyonge wanaopenda neno lake.

63 Akaomba wampe kibao cha kuandikia na kwa mshangao wa kila mtu akaandika: “Jina lake ni Yohana.”

64 Papo hapo kinywa chake kikafunguliwa na ulimi wake ukaachiwa, akawa anaongea akimsifu Mungu.

65 Majirani wote wakajawa na hofu ya Mungu na katika nchi yote ya vilima ya Uyahudi watu walikuwa wakinena juu ya mambo haya yote.

66 Kila aliyesikia habari hizi alishangaa akauliza, “Je, mtoto huyu atakuwa mtu wa namna gani?” Maana mkono wa Bwana ulikuwa pamoja naye.

67 Zekaria, baba yake, akajazwa na Roho Mtakatifu, naye akatoa unabii akisema:

68 “Ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli, kwa kuwa amewajilia Watu wake na kuwakomboa.

69 Naye ametusimamishia pembea ya wokovu katika nyumba ya Daudi mtumishi Wake,

70 kama alivyonena kwa viny-

wa vya manabii wake watakatifu tangu zamani,

71 kwamba atatuokoa kutoka kwa adui zetu na kutoka mikononi mwao wote watuchukiao,

72 ili kuonyesha rehema kwa baba zetu na kukumbuka agano lake takatifu,

73 kiapo alichomwapia baba yetu Abrahamu:

74 kutuokoa kutoka mkononi mwa adui zetu, tupate kumtumikia Yeye pasipo hofu

75 katika utakatifu na haki mbele Zake, siku zetu zote.

76 Nawe mtoto wangu, utaitwa nabii wa Aliye Juu, kwa kuwa utamtangulia Bwana na kuandaa njia kwa ajili Yake,

77 kuwajulisha watu Wake juu ya wokovu utakaopatikana kwa kusamehewa dhambi zao,

78 kwa ajili ya wingi wa rehema za Mungu wetu, nuru itokayo juu itatuzukia

79 ili kuwaangazia wale wao waishio gizani na katika uvuli wa mauti, kuiongoza miguu yetu katika njia ya amani.”

1:74 Zakaria aligawana kutolewa kwa Wayahudi kwa Mesiya kama atakayelea wokovu kutoka kwa Warumi. Mtu mkamilifu anaweza shikilia kutoelewa na Mungu hakumkataa

1:77 Tukihisi msamaha wa Mungu basi twafahamu wokovu lakini matukio ya kushangaza yanatoka kwa kushukuru uzito wa dhambi zetu. Majivuno na kutenda wema hauhisi wema wa msamaha wa Mungu.

⁸⁰ Yule mtoto akakua na kuongezeka nguvu katika roho, akaishi nyikani hadi siku ile alipojionyesha hadharani kwa Waisraeli.

2 Siku zile Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote waandikishwe katika ulimwengu wa Kirumi.

² (Orodha hii ndiyo ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio alipokuwa mtawala wa Shamu).

³ Kila mtu alikwenda kuandikishwa katika mji wake alikoza-liwa.

⁴ Hivyo Yosefu akapanda kutoka mji wa Nazareti ulioko Galilaya kwenda Uyahudi, mpaka Bethlehemu mji wa Daudi, kwa sababu yeye alikuwa wa ukoo na wa nyumba ya Daudi.

⁵ Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Maria, ambaye alikuwa amemposa naye alikuwa mja mzito.

⁶ Wakiwa Bethlehemu, wakati wa Maria wa kujifungua ukawa umetimia,

⁷ naye akamzaa mwanawe, kifungua mimba. Akamfunika nguo za kitoto na kumlaza katika hori ya kulia ng'ombe, kwa sababu hapakuwa na nafasi katika nyumba ya wageni.

⁸ Katika eneo lile walikuwako wachungaji waliokuwa wakikaa mashambani, wakilinda makundi yao ya kondoo usiku.

⁹ Ghafula tazama, malaika wa Bwana akawatokea, nao utukufu wa Bwana ukawang'aria kote-kote, wakaingwiwa na hofu.

¹⁰ Lakini malaika akawaambia: "Msiogope. Kwa maana tazama nawaletae habari njema za furaha itakayokuwa kwa watu wote.

¹¹ Leo katika mji wa Daudi kwa ajili yenu amezaliwa Mwokozi, ndiye Kristo Bwana.

¹² Hii ndiyo itakayokuwa ishara kwenu: Mtamkuta mtoto mchanga amefunikwa nguo za kitoto na kulazwa katika hori ya kulia ng'ombe."

¹³ Ghafula pakawa na jeshi kubwa la mbinguni pamoja na

2:7 Kutoka kuzaliwa kwa Yesu alijua atakataliwa na binadamu kwa kweli mtu angepata kitanda kizuri kwa mjamzito. Tukishuhudia kukataliwa anajua tunavyohisi.

2:8 Wachungaji wa kondoo walikuwa mlangoni mwa wafu walipodharauliwa katika jamii ya Kipalestini lakini Mungu aliwachagua kama mashahidi wa kuzaliwa mwanawe.

huyo malaika wakimsifu Mungu wakisema,

14 “Atukuzwe Mungu juu mbinguni na duniani iwe amani kwa watu aliowaridhia.”

15 Hao malaika walipokwisha kuondoka na kwenda zao mbinguni, wale wachungaji waka-
semezana wao kwa wao wakisema, “Twendeni Bethlehemu tukaone mambo haya ya ajabu yaliyotukia, ambayo Bwana ametuambia habari zake.”

16 Hivyo wakaenda haraka Bethlehemu, wakawakuta Maria na Yosefu na yule mtoto mchanga akiwa amelala katika hori la kulia ng’ombe.

17 Walipomwona yule mtoto, wakawaeleza yale waliyokuwa wameambiwa kuhusu huyu mtoto.

18 Nao wote waliosikia habari hizi wakastaajabia yale waliy-oambiwa na wale wachungaji wa kondoo.

19 Lakini Maria akayaweka mambo haya yote moyoni mwa-ke na kuyatafakari.

20 Wale wachungaji wakarudi,

huku wakimtukuza Mungu na kumsifu kwa ajili ya mambo yote waliyokuwa wameambiwa na kuyaona.

21 Hata zilipotimia siku nane, ulikuwa ndio wakati wa kum-tahiri mtoto, akaitwa Yesu, jina alilokuwa amepewa na malaika kabla hajatungwa mimba.

22 Ulipotimia wakati wa uta-
kaso wake Maria, kwa mujibu wa Sheria ya Musa, Yosefu na Maria walimpeleka mtoto Yeru-
salemu, ili kumweka wakfu kwa Bwana

23 (kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Bwana kwamba, “Kila mtoto wa kiume kifungua mim-
ba atawekwa wakfu kwa Bwa-
na”),

24 pia kutoa dhabihu kulinga-
na na yale yaliyonenwa, katika Sheria ya Bwana: “Hua wawili au makinda mawili ya njiwa.”

25 Basi alikuwako huko Yeru-
salemu mtu mmoja jina lake Simeoni, ambaye alikuwa mwe-
nye haki na mcha Mungu, aki-
tarajia faraja ya Israeli na Roho Mtakatifu alikuwa juu yake.

2:15 Hayo yamepita Imani ni kuamini tusioona lakini yamedhihirishwa kwetu na Bwana Mungu. Wachunga kondoo ni mfano dhabiti wa imani. Kwa sababu ya imani yao. Iliwatuza walipata kila kitu ilivyosemwa na jinsi walivyoamini (20) Hii ndiyo isiyokuwa na ndio furaha ya imani kama tuzo.

26 Roho Mtakatifu alikuwa amemfunulia kuwa hatakufa kabla hajamwona Kristo wa Bwana.

27 Simeoni akiwa ameongozwa na Roho Mtakatifu, alikwenda hekaluni. Wazazi walipomleta mtoto Yesu ili kumfanyia kama ilivyokuwa desturi ya Sheria,

28 ndipo Simeoni akampokea mtoto mikononi mwake na kumsifu Mungu, akisema:

29 “Bwana Mungu Mwenyezi, kama ulivyoahidi, sasa wamruhusu mtumishi wako aende zake kwa amani.

30 Kwa maana macho yangu yameuona wokovu Wako,

31 ulioweka tayari machoni pa watu wote,

32 nuru kwa ajili ya ufunuo kwa watu Mataifa na kwa ajili ya utukufu kwa watu wako Israeli

33 Naye Yosefu na mama yake mtoto wakastaajabu kwa yale yaliyokuwa yamesemwa kumhusu huyo mtoto.

34 Kisha Simeoni akawabariki, akamwambia Maria mama yake, “Mtoto huyu amewekwa kwa makusudi ya kuanguka na kuinuka kwa wengi katika Israeli. Atakuwa ishara ambayo watu watanena dhidi yake,

35 ili mawazo ya mioyo mingi yadhahirike na upanga utaucho-ma moyo wako.

36 Tena alikuwako hekaluni nabii mmoja mwanamke mzee sana, jina lake Ana binti Fanuli, wa kabila la Asheri. Alikuwa mzee sana, naye alikuwa ameolewa na kuishi na mume kwa miaka saba tu, kisha mume akafa.

37 Hivyo alikuwa mjane na umri wake ulikuwa miaka thamani na minne. Yeye hakuondoka humo hekaluni usiku wala mchana bali alikuwa akimwabudu Mungu, akifunga na kuomba.

38 Wakati uo huo, Ana alikuja akaanza kusifu akimshukuru Mungu na kusema habari za huyo mtoto kwa watu wote wa-

2:32 Mwangaza wa maono

2:35 Wakati ulidungwa kwa mbavu zake Yesu moyo wa Maria ulidungwa pia alipotazama mtazamo wetu kwa msalaba ni kwamba mawazo ya moyo yetu imetimizwa.

Kwa hivyo ushirika wa mkate tunapokumbuka kifo na kufufuka kwa Yesu. Ni wakati wa kujjia Yesu kwa kuwa ni halali kwamba mawazo ya mioyo yetu yametimizwa tunaposimama mbele ya msalaba (1 Wakorintho 11:28)

liokuwa wakitarajia ukombozi wa Yerusalemu.

³⁹ Yosefu na Maria walipokuwa wamekamilisha mambo yote yaliyotakiwa na Sheria ya Bwana, walirudi mjini kwao Nazareti huko Galilaya.

⁴⁰ Naye mtoto Yesu akakua na kuongezeka nguvu akiwa amejaa hekima na neema ya Mungu ilikuwa juu Yake.

⁴¹ Kila mwaka Yosefu na Maria mama yake Yesu walikuwa na desturi ya kwenda Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya Pasaka.

⁴² Yesu alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, walipanda kwenda kwenye Sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.

⁴³ Baada ya Sikukuu kumalizika, wakati Yosefu na Maria mama Yake walipokuwa wakirudi nyumbani, Yesu alibaki Yerusalemu lakini hawakutambua.

⁴⁴ Wao wakidhani kuwa yuko miongoni mwa wasafiri, walienda mwendo wa kutwa nzima. Ndipo wakaanza kumtafuta

miongoni mwa jamaa zao na marafiki.

⁴⁵ Walipomkosa walirudi Yerusalemu ili kumtafuta.

⁴⁶ Baada ya siku tatu wakamkuta ndani ya hekalu, akiwa ameketi katikati ya walimu wa Sheria, akiwasikiliza na kuwauliza maswali.

⁴⁷ Wote waliomsikia walistaajabishwa na uwezo Wake mkubwa wa kuelewa na majibu aliyoyotoa.

⁴⁸ Yosefu na Maria mama yake walipomwona walishangaa. Mama Yake akamwuliza, “Mwanangu, mbona umetufanyia hivi? Tazama, mimi na baba yako tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa kila mahali.”

⁴⁹ Yesu akawaambia, “Kwa nini kunitafuta? Hamkujua kwamba imenipasa kuwa katika nyumba ya Baba Yangu?”

⁵⁰ Lakini wao hawakuelewa maana ya lile alilowaambia.

⁵¹ Ndipo akashuka pamoja nao hadi Nazareti, naye alikuwa mtii kwao. Lakini Mama Yake

2:47 Yesu angekuwa na uwezo asili kwa maneno ya baba yake. Angemtafuta baba yake kama vile afanyavyo mtoto yeyote kwa babake ambaye hawajawahi anena. Kama mwana wa Mungu uwezo wake wa kufikiria unakuwa wa kiwango cha juu.

akayaweka moyoni mwake mambo haya yote.

⁵² Naye Yesu akakua katika hekima na kimo, akimpendeza Mungu na wanadamu.

3 Katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio, Pontio Pilato alikuwa mtawala wa Uyahudi. Herode alikuwa mfalme wa Galilaya na Filipo ndugu yake alikuwa mfalme wa Iturea na nchi ya Trakoniti. Naye Lisania alikuwa mfalme wa Abilene.

² Anasi na Kayafa walikuwa makuhani wakuu. Wakati huo ndipo neno la Mungu likamjia Yohana, mwana wa Zekaria huko nyikani.

³ Akaenda katika nchi yote kandokando ya Mto Yordani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi.

⁴ Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya: “Sauti ya mtu aliyae nyikani, ‘Itengenezeni njia ya Bwana, yanyosheni mapito Yake,

⁵ kila bonde litajazwa, kila mlima na kilima kitasawazishwa. Njia zilizopinda zitanyooshwa, zilizoparuzwa zitasawazishwa

⁶ na watu wote watauona Wokovu wa Mungu.’”

⁷ Yohana akauambia ule umati wa watu uliokuwa unakuja ili kubatizwa naye, “Enyi uzao wa nyoka! Ni nani aliyewaonya mwikimbie ghadhabu ijayo?

⁸ Zaeni matunda yafananayo na toba yenu. Wala msianze kusema mioyoni mwenu kuwa ninyi ni uzao wa Abrahamu. Kwa maana nawaambia, Mungu anaweza kumwinulia Abraha-

2:52 Kukua kwa Yesu kwa mapenzi ya Mungu hakuna maana ya utatu (Mungu baba, Mungu mwana, Mungu roho mtakatifu) fauka ya hayo kukua kwake kwa busara kunaeleweka kisasi kama tunamkubali kama mwana wa Mungu, Mungu baba na utatu hayapatikani katika Biblia.

3:5 Utandazaji wa jangwa ni ishara. Wale waliokuwa na majivuno kama mlima walishushwa chini, na wale waliojichukulia kwa kiwango cha chini kuwa china ya mlima na bondeni wainuliwa juu. Ufunguo wa haya yote ulikuwa kutubu na kukubali halali ya msamaha wa mwenyezi Mungu.

3:8 Kutubu si swala la mambo mengi kama matendo au matunda ubatizo ni sehemu ya maandalizi ya kutubu na msamaha lakini ni lazima tujaribu kubadilika kwa mazoezi pia.

mu watoto kutoka katika mawe haya.

⁹ Hata sasa shoka limekwisha wekwa tayari kwenye shina la kila mti, basi kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kupwa motoni.”

¹⁰ Ule umati wa watu ukamwuliza, “Inatupasa tufanyeje basi?”

¹¹ Yohana akawaambia, “Aliye na kanzu mbili amgawie asiye nayo, naye aliye na chakula na afanye vivyo hivyo.”

¹² Watoza ushuru nao wakaja ili wabatizwe, wakamwuliza, “Bwana na sisi inatupasa tufanyeje?”

¹³ Akawaambia, “Msichukue zaidi ya kiwango mlichopangiwa.”

¹⁴ Askari nao wakamwuliza, “Je, nasi inatupasa tufanye nini? Akawaambia, “Msimdhulumu

mtu wala msimshtaki mtu kwa uongo, bali mridhike na mishahara yenu.”

¹⁵ Watu walikuwa na matazamio makubwa. Wakawa wanajiuliza mioyoni mwao iwapo Yohana angeweza kuwa ndiye Kristo.

¹⁶ Yohana akawajibu akawaambia, “Mimi nawabatiza kwa maji Lakini atakuja aliye na nguvu kuliko mimi ambaye sistahili hata kufungua kamba ya viatu vyake. Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.

¹⁷ Pepeto lake liko mkononi, tayari kusafisha sakafu yake ya kupuria na kuikusanya ngano ghalani, lakini makapi atayateketeza kwa moto usiozimika.”

¹⁸ Basi, kwa maonyo mengine mengi Yohana aliwahubiri watu Habari Njema.

3:14 Yohana hakumhimiza Askari kuacha kazi zao lakini kuigiza mifano mema Mungu anatulaki tulipo. Anawaita watu tofauti kwa njia tofauti na kuuliza kulingana na jinsi wanayoelewa kutenda inavyotakikana.

Shetani wa kweli au kizingiti ni mawazo ya ndani na sio kiumbe chenye mtazamo wa nje.

3:17 Fikra ya kukusanya nafaka na kuharibu Magugu ni lugha ya uamuzi wa mwisho atakaporudi Yesu. Lakini Yesu alikuwa wa mwisho atakaporudi Yesu. Lakini Yesu alikuwa tayari kuanza hayo kwa kuja kwake, mara ya kwanza wote waamini chini ya karne wameishi na matarajio ya uamuzi wake unakuja kwa twafaa kuishi tukifahamu kwamba Yesu anaweza rudi leo.

19 Lakini Yohana alipomkemea Mfalme Herode kuhusu uhusiano wake na Herodia mke wa ndugu yake na maovu mengine aliyokuwa amefanya,

20 Herode akijumlisha haya yote, akamfunga Yohana gerezeni.

21 Baada ya watu wote kubatizwa, Yesu naye akabatizwa. Naye alipokuwa akiomba, mbingu zilifunguka.

22 Roho Mtakatifu akashuka juu Yake kwa umbo kama la hua na sauti ikaja kutoka mbinguni ikisema: “Wewe ni Mwanangu mpendwa wangu, ninayependeza nawe sana.”

23 Yesu alikuwa na umri wa miaka thelathini alipoanza huduma Yake. Alikuwa akidhaniwa kuwa mwana wa Yosefu, Yosefualikuwa mwana wa Eli,

24 Eli alikuwa mwana wa Mathati, Mathati alikuwa mwana wa Lawi, Lawi alikuwa mwana wa Melki, Melki alikuwa mwana wa Yanai, Yanai alikuwa mwana wa Yosefu,

25 Yosefu alikuwa mwana wa

Matathia, Matathia alikuwa mwana wa Amosi, Amosi alikuwa mwana wa Nahumu, Nahumu alikuwa mwana wa Esli, Esli alikuwa mwana wa Nagai,

26 Nagai alikuwa mwana wa Maathi, Maathi alikuwa mwana wa Matathia, Matathia alikuwa mwana Semeini, Semeini alikuwa mwana wa Yoseki, Yoseki alikuwa mwana wa Yoda,

27 Yoda alikuwa mwana wa Yoanani, Yoanani alikuwa mwana wa Resa, Resa alikuwa mwana wa Zerubabeli, Zerubabeli alikuwa mwana wa Shealtieli, Shealtieli alikuwa mwana wa Neri,

28 Neri alikuwa mwana wa Melki, Melki alikuwa mwana wa Adi, Adi alikuwa mwana wa Kosamu, Kosamu alikuwa mwana wa Elmadamu, Elmadamu alikuwa mwana wa Eri,

29 Eri alikuwa mwana wa Yoshua, Yoshua alikuwa mwana wa Eliezeri, Eliezeri alikuwa mwana wa Yorimu, Yorimu alikuwa mwana wa Mathati, Mathati alikuwa mwana wa Lawi,

3:20 Mungu haachi kuwaona watenda dhambi wakiendelea kufanya maovu kila dhambi kinahisiwa kuwa kinyume chake hata kama imetendewa na wasioamini.

3:21 Yesu pia fikra ni kuwa Yesu alibatizwa miongoni mwa watu kwa kuza-mishwa kama mzima kama alibatizwa nasi pia twafaa kubatizwa

³⁰ Lawi alikuwa mwana wa Simeoni, Simeoni alikuwa mwana wa Yuda, Yuda alikuwa mwana wa Yosefu, Yosefu alikuwa mwana wa Yonamu, Yonamu alikuwa mwana wa Eliakimu, Eliakimu alikuwa mwana wa Melea,

³¹ Melea alikuwa mwana wa Mena, Mena alikuwa mwana wa Matatha, Matatha alikuwa mwana wa Nathani, Nathani alikuwa mwana wa Daudi,

³² Daudi alikuwa mwana wa Yese, Yese alikuwa mwana wa Obedi, Obedi alikuwa mwana wa Boazi, Boazi alikuwa mwana wa Salmoni, Salmoni alikuwa mwana wa Nashoni,

³³ Nashoni alikuwa mwana wa Aminadabu, Aminadabu alikuwa mwana wa Aramu,

Aramu alikuwa mwana wa Hesroni, Hesroni alikuwa mwana wa Peresi,

Peresi alikuwa mwana wa Yuda,

³⁴ Yuda alikuwa mwana wa Yakobo,

Yakobo alikuwa mwana wa Isaki, Isaki alikuwa mwana wa Abrahamu,

Abrahamu alikuwa mwana wa Tera,

Tera alikuwa mwana wa Nahori,

³⁵ Nahori alikuwa mwana wa Serugi,

Serugi alikuwa mwana wa Reu, Reu alikuwa mwana wa Pelegi, Pelegi alikuwa mwana wa Eberi, Eberi alikuwa mwana wa Sala,

³⁶ Sala alikuwa mwana wa Kenani,

Kenani alikuwa mwana wa Arfaksadi,

Arfaksadi alikuwa mwana wa Shemu,

Shemu alikuwa mwana wa Noa, Noa alikuwa mwana wa Lameki,

³⁷ Lameki alikuwa mwana wa Methusela,

Methusela alikuwa mwana wa Enoki,

Enoki alikuwa mwana wa Yaredi,

Yaredi alikuwa mwana wa Mahalaleli,

Mahalaleli alikuwa mwana wa Kenani,

³⁸ Kenani alikuwa mwana wa Enoshi,

Enoshi alikuwa mwana wa Sethi,

Sethi alikuwa mwana wa Adamu,

Adamu alikuwa mwana wa Mungu.

4 Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akarudi kutoka Yordani akaongozwa na Roho Mtakatifu hadi jangwani,

² mahali ambako kwa siku arobaini alikuwa akijaribiwa na Ibilisi. Kwa siku zote hizo hakula cho chote, hivyo baada ya muda huo akaona njaa.

³ Ibilisi akamwambia, “Ikiwa Wewe ni Mwana wa Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate.”

⁴ Yesu akajibu akamwambia, “Imeandikwa: ‘Mtu haishi kwa mkate tu, bali kwa kila neno la Mungu.’”

⁵ Ibilisi akampeleka hadi juu ya mlima mrefu akamwonyesha milki zote za dunia kwa mara moja.

⁶ Akamwambia, “Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake zote, kwa maana zimekabidhiwa mikononi mwangu nami ninaweza kumpa ye yote ninayetaka.

⁷ Hivyo ikiwa utanisujudia na kuniabudu, vyote vitakuwa vyako.”

⁸ Yesu akamjibu, “Imeandi-

kwa: ‘Mwabudu Bwana Mungu wako na umtumikie Yeye peke yake.’”

⁹ Kisha Ibilisi akampeleka mpaka Yerusalemu, akamweka juu ya mnara mrefu mwembamba wa hekalu, akamwambia, “Kama Wewe ndiwe Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa,

¹⁰ kwa maana imeandikwa: “‘Atakuagizia malaika zake wakulinde,

¹¹ nao watakuchukua mikononi mwao usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.’”

¹² Yesu akamjibu, “Imesemwa, ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’”

¹³ Ibilisi alipomaliza kila jaribu, akamwacha Yesu mpaka wakati mwingine ufaao.

¹⁴ Kisha Yesu akarudi mpaka Galilaya, akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu, nazo habari Zake zikaenea katika sehemu zote za nchi za kandokando.

¹⁵ Akaanza kufundisha kwenye masinagogi yao na kila mmoja akamsifu.

4:1-8 Tazama maelezo kwenye kitabu cha Mathayo (Mat 4:1-8) kuhusu shetani mwishowe

4:15 Umaarufu wa Yesu ulikuwa mkubwa. Lakini Yeye alijua jinsi watu walivyokuwa (Yohana 2:25) na kwa hivyo kuepuka Shida za mafanikio na

16 Yesu akaenda Nazareti, hapo alipolelewa na siku ya Sabato alikwenda katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi Yake. Akasi-mama ili asome,

17 naye akapewa kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na kukuta mahali palipoandikwa:

18 “Roho wa Bwana yu juu Yangu, kwa sababu amenituma mafuta kuwaletea maskini habari njema. Amenituma kuwatan-gazia wafungwa kufunguliwa kwao na vipofu kupata kuona tena, kuwaweka huru wana-oonewa

19 na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubalika.”

20 Kisha akakifunga kitabu, akamrudishia mtumishi na akaketi. Watu wote waliokuwamo katika sinagogi wakamkazia macho.

21 Ndipo akaanza kwa kuwa-ambia, “Leo maandiko haya yametimia mkiwa mnasikia.”

22 Wote waliokuwako wa-

kamsifu na kuyastaajabia ma-neno Yake yaliyojaa neema, wa-kaulizana, “Je, huyu si mwana wa Yosefu?”

23 Yesu akawaambia, “Bila shaka mtatumia mithali hii, ‘Tabibu, jiponye mwenyewe! Nanyi mtasema, ‘Mambo yale tuliyosi-kia kwamba uliyafanya huko Kapernaumu, yafanye na hapa kwenye mji Wako.’”

24 Yesu akasema, Amin, nawa-ambia, hakuna nabii anayekubalika kwenye mji wake mwenyewe.

25 Lakini ukweli ni kwamba palikuwa na wajane wengi katika Israeli wakati wa Eliya, mbingu zilipofungwa kwa miaka mitatu na miezi sita pakawa na njaa kuu katika nchi nzima.

26 Lakini Eliya hakutumwa hata kwa mmoja wao, bali kwa mjane mmoja wa Sarepta katika nchi ya Sidoni.

27 Pia palikuwa na wengi wenyewe ukoma katika Israeli katika

umaarufu huo. Tunapaswa kushughulikia umaarufu au mafanikio katika njia alivyofanya. Lengo lake lilikuwa ni juu ya kumtukuza Mungu, kupata kwamba kazi kufanyika.

4:23 Jiponye mwenyewe – Je, Yesu alikuwa na baadhi ya udhaifu wa kimwili, ugonjwa au ulemavu? Alikuwa hana “uzuri kwamba tunapaswa kuona” (Isaya 53:2).

4:27 Hakukuwa na wenye ukoma kupona katika nchi ya Israeli wakati wa Elisha. Israeli, kijana aliyemwambia mke wake wa Syria kwamba Elisha ali-

siku za nabii Elisha, lakini hakuna hata mmoja wao aliyetakaswa, isipokuwa Naamani mtu wa Shamu.”

²⁸ Watu wote katika sinagogi waliposikia maneno haya, wakakasirika sana.

²⁹ Wakasimama, wakamtoa nje ya mji, wakamchukua hadi kwenye kilele cha mlima mahali ambapo mji huo ulikuwa umejengwa, ili wamtupe chini kutoka kwenye mtelemko mkali.

³⁰ Lakini Yeye akapita papo hapo katikati ya huo umati wa watu akaenda Zake.

³¹ Kisha akashuka kwenda Kapernaumu, mji wa Galilaya na katika za siku za Sabato akawa anafundisha.

³² Wakashangazwa sana na mafundisho Yake, maana maneno Yake yalikuwa na mamlaka.

³³ Ndani ya sinagogi palikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, akapiga kelele kwa nguvu akisema,

³⁴ “Tuache! Tuna nini nawe

Yesu wa Nazareti? Je, umekuja kutuagamiza? Ninakujua Wewe ni nani. Wewe ni Mtakatifu wa Mungu.”

³⁵ Basi Yesu akamkemea yule pepo mchafu, akisema, “Nyamaza na umtoke!” Yule pepo mchafu akamwangusha chini yule mtu mbele yao wote, akatoka pasipo kumdhuru.

³⁶ Watu wote wakashangaa wakaambiana, “Mafundisho haya ni ya namna gani? Kwa mamlaaka na nguvu, anawaamuru pepo wachafu, nao wanatoka!”

³⁷ Habari Zake zikaanza kuenea kila mahali katika sehemu ile.

³⁸ Yesu akatoka kwenye sinagogi akaenda nyumbani kwa Simoni. Basi huko alimkuta mkwewe Simoni ana homa kali, nao wakamwomba Yesu amsaidie.

³⁹ Hivyo Yesu akamwinamia na kukemea ile homa, nayo ikamwacha. Akaamka saa ile ile akaanza kuwahudumia.

kuwa na uwezo wa kutibu ukoma alikuwa akizungumza katika imani, imani ambayo anaamini kitu ambacho hakijaonekana (2 Wafalme 5:3).

4:30 Yesu alikuwa na uwezo wa kuepuka mateso na madhara binafsi. hata angeweza kutoka msalabani. Hii ilikuwa Gethsemane. Lakini yeye aliyashinda majaribu na kutua maisha yake kwa ajili yetu.

4:35 Yesu alikemea / komesha pepo na kisha akaikemea ile homa / ugonjwa (Mst. 39). ‘Mapepo’ ilikuwa lugha ya siku zile kumaanisha magonjwa.

40 Jua lilipokuwa linatua, watu wote waliokuwa na wagonjwa wenye maradhi mbalimbali wakawaleta kwa Yesu, naye akaweke mikono Yake juu ya kila mgonjwa, akawaponya.

41 Pepo wachafu pia wakawatokea watu wengi, nao walipokuwa wakitoka wakapiga kelele wakisema: “Wewe ni Mwana wa Mungu!” Lakini Yesu akawakemea na kuwazuia wasiseme, kwa maana walimjua kuwa Yeye ni Kristo.

42 Kesho yake, kulipopambazuka, Yesu alikwenda mahali pa faragha. Watu wengi wakawa wanamtafuta kila mahali, nao walipomwona wakajaribu kumzuia asiondoke.

43 Lakini Yeye akawaambia, “Imenipasa kuhubiri Habari Njema za Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia, kwa maana kwa kusudi hili nilitumwa.”

44 Naye aliendelea kuhubiri katika masinagogi ya Uyahudi.

5 Siku moja Yesu alipokuwa amesimama karibu na Ziwa la Genesareti, watu wengi wa-

kiwa wanasongana kumzunguka ili wapate kusikia neno la Mungu,

2 akaona mashua mbili ukiongoni mwa ziwa, zikiwa zimeachwa hapo na wavuvi waliokuwa wanaosha nyavu zao.

3 Akaingia katika mojawapo ya hizo mashua ambayo ilikuwa ya Simoni, akamwomba aisogezze ndani ya maji kidogo kutoka pwani. Kisha akaketi na kufundisha watu akiwa mle ndani ya mashua.

4 Alipomaliza kunena, akawambia Simoni, “Sasa peleka mashua hadi kilindini kisha mshushe nyavu zenu mkavue samaki.”

5 Simoni akamjibu, “Bwana, tumefanya kazi ya kuchosha usiku kucha na hatukuvua chochote. Lakini, kwa neno lako nitazishusha nyavu.”

6 Nao walipozishusha nyavu zao, wakavua samaki wengi sana, nyavu zao zikajaa zikaanza kukatika.

7 Wakawaashiria wavuvi wenzao kwenye ile mashua nyingine ili waje kuwasaidia. Wakaja,

5:5 Wavuvi hawana haja ya kuambiwa na maseremala cha kufanya, wao wanajua yote kuhusu biashara yao. Basi, Petro alikuwa na kujinyenyekeza mwenyewe kwa kutii neno la Kristo tu kama sisi tunavyopaswa.

wakajaza mashua zote mbili samaki hata zikaanza kuzama.

⁸ Simoni Petro alipoona haya yaliyotukia alianguka miguuni mwa Yesu na kumwambia, “Bwana, ondoka kwangu, mimi ni mtu mwenye dhambi!”

⁹ Kwa kuwa yeye na wavuvi wenzake walikuwa wameshanguzwa sana na wingi wa samaki waliokuwa wamepata,

¹⁰ vivyo hivyo wenzake Simoni, yaani, Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo walishanguzwa pia. Ndipo Yesu akamwambia Simoni, “Usiogope, tangu sasa utakuwa mvuvi wa watu.”

¹¹ Hivyo wakasogeza mashua zao mpaka ufuoni mwa bahari, wakaacha kila kitu na kumfuata Yesu.

¹² Ikawa siku moja Yesu alipokuwa katika mji fulani, mtu mmoja mwenye ukoma mwili mzima akamjia. Alipomwona Yesu, alianguka chini mpaka uso wake ukagusa ardhi na kumsihi akisema, “Bwana, ukitakaaweza kunitakasa.”

¹³ Yesu akanyosha mko-no Wake akamgusa yule mtu, akamwambia, “Nataka, takasika!” Naye mara ukoma ukapona.

¹⁴ Yesu akamwagiza akisema, “Usimwambie mtu ye yote, bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani na ukatoe dhabihu alizoagiza Musa ili kuwa ushuhuda kwao.”

¹⁵ Lakini habari zake Yesu zikazidi sana kuenea kotekote kuliko wakati mwingine wote, makutano makubwa ya watu yalikuwa yakikusanyika ili kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao.

¹⁶ Lakini mara kwa mara Yesu alijitenga nao ili kwenda mahali pa faragha kuomba.

¹⁷ Siku moja Yesu alipokuwa akifundisha, Mafarisayo na walimu wa sheria, waliokuwa wametoka kila kijiji cha Galilaya na kutoka Uyahudi na Yerusalemu, walikuwa wameketi huko. Nao uweza wa Bwana ulikuwa juu Yake kuponya wagonjwa.

5:10 Mafanikio katika kuhubiri, kama (katika mfano huu) kufanikiwa kwa Petro katika uvuvi, kulitokana na kutii neno la Kristo, kuongozwa na kwamba badala ya hisia zetu za asili. Sisi tunaweza kuonekana wajinga katika macho ya watu kwa kufanya hivyo.

5:16 Kama Yesu alihitaji kupata muda wa kuwa peke yake na Mungu, hivyo basi, nasi twahitajika kufanya hivyo.

18 Wakaja watu wamembeba mgonjwa aliyepooza kwenye mkeka. Wakajaribu kumwingiza ndani ili wamweke mbele ya Yesu.

19 Walipokuwa hawawezi kufanya hivyo kwa sababu ya umati wa watu, wakapanda juu ya paa, wakaondoa baadhi ya viga, wakapata nafasi ya kumtelemsha yule mgonjwa kwa mkeka wake katikati ya ule umati pale pale mbele ya Yesu.

20 Yesu alipoiona imani yao, akamwambia yule mgonjwa, “Rafiki, dhambi zako zimesamehewa.”

21 Mafarisayo na wale walimu wa sheria wakaanza kuuliza, “Ni nani mtu huyu anayesema maneno ya makufuru? Ni nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke Yake?”

22 Yesu akijua mawazo yao akawauliza, “Kwa nini mnawaza haya mioyoni mwenu?”

23 Je, ni lipi lililo rahisi zaidi, kumwambia huyu, ‘Umesamehewa dhambi zako,’ au kusema, ‘Simama uende?’

24 Lakini ili mpate kujua ya

kuwa Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani ya kusamehe dhambi,” Akamwambia yule aliyepooza, “Nakuambia, Simama, chukua mkeka wako uende nyumbani kwako.”

25 Mara yule mtu aliyekuwa amepooza akasimama mbele yao wote, akachukua mkeka wake akaenda zake nyumbani, huku akimtukuza Mungu.

26 Kila mmoja akashangaa na kumtukuza Mungu. Wakajawa na hofu ya Mungu, wakasema, “Leo tumeona mambo ya ajaibu.”

27 Baada ya haya Yesu alitoka na kumwona mtoza ushuru mmoja jina lake Lawi akiwa amekaa forodhani, mahali pake pa kukusanyia kodi, akamwambia, “Nifuate.”

28 Naye Lawi akaacha kila kitu, akaondoka, akamfuata.

29 Kisha Lawi akamfanyia Yesu karamu kubwa nyumbani kwake, nao umati mkubwa wa watoza ushuru na watu wengine walikuwa wakila pamoja nao.

30 Lakini Mafarisayo na walimu wa sheria ambao walikuwa

5:20 Yesu alijua walitaka uponyaji. Lakini kabla ya hayo aliwasamehe dhambi – alionyesha kwamba, msamaha wa dhambi ni muhimu sana kuliko uponyaji wa kimwili tu.

wa madhehebu yao wakawalalamikia wanafunzi wa Yesu, wakisema, “Mbona mnakula na kunywa pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?”

³¹ Yesu akawajibu, “Wenye afya hawahitaji tabibu, bali walio wagonjwa.

³² Sikuja kuwaita wenye haki bali wenye dhambi wapate kutubu.”

³³ Wakamwambia Yesu, “Wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo mara kwa mara hufunga na kuomba, lakini wanafunzi Wako wanaendelea kula na kunywa.”

³⁴ Yesu akawajibu, “Je, mna-weza kuwafanya wageni wa bwana arusi kufunga wakati akiwa pamoja nao?

³⁵ Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kwao, ndipo watakapofunga.”

³⁶ Yesu akawapa mfano huu, akawaambia: “Hakuna mtu achanaye kiraka kutoka kwe-

nye nguo mpya na kukishonea kwenye nguo kuukuu. Akifanya hivyo atakuwa amechana nguo mpya na kile kiraka hakitaendana na ile nguo kuukuu.

³⁷ Hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, hiyo divai mpya itapasua hivyo viriba nayo yote itamwagika.

³⁸ Divai mpya lazima iwekwe kwenye viriba vipya.

³⁹ Wala hakuna mtu anayependelea divai mpya baada ya kunywa divai ya zamani, husema, ‘Ile ya zamani ni nzuri zaidi.’”

6 Ikawa siku moja ya Sababo Yesu alikuwa akipita katika mashamba ya nafaka, wanafunzi Wake wakawa wakivunja masuke ya nafaka, wakayafikicha kwa mikono yao na kula punje zake.

² Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza, “Mbona mnafanya

5:31 Sisi ni wagonjwa, tuna haja ya uponyaji. Sisi kwa hiyo kamwe hatutakuwa tayari au kutoshasheleza kwa Mungu. Tunapaswa kutochelewa kubatizwa au kumtumikia Mungu kwa sababu tunafikiri tu wagonjwa kiroho.

5:35 Je, sisi hufunga kwa sababu tunataka Yesu, bwana harusi, arudi? Kufunga sio tu maana kuacha chakula; kufunga ina maana kuwasamehe watu makosa yao na kupunguza uzito wa mizigo tuliyo beba (Isa. 58:6).

5:39 Yesu hapa inatambua ugumu wa msingi wa asili wa binadamu; mabadiliko ya kweli ni vigumu kwa ajili yetu.

mambo ambayo ni kinyume na sheria siku ya Sabato?”

³ Yesu akawajibu, “Je, ninyi hamkusoma jinsi alivyofanya Daudi wakati yeye na wenzake walipokuwa na njaa?”

⁴ Aliingia ndani ya nyumba ya Mungu, akaichukua ile mikate ya Wonyesho ambayo huliwa na makuhani peke yao. Naye pia akawapa wenzake wakala!”

⁵ Yesu akawaambia, “Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”

⁶ Ikawa siku nyingine ya Sabato Yesu aliingia ndani ya sinagogi akawa anafundisha, huko palikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kuume ulikuwa ume-pooza.

⁷ Mafarisayo na walimu wa sheria walikuwa wakitafuta sababu ya kumshtaki Yesu, hivyo

wakawa wanamwalia kwa karibu ili waone kama ataponya katika siku ya Sabato.

⁸ Lakini Yesu alijua mawazo yao, hivyo akamwambia yule mwenye mkono uliopooza, “Ondoka.” Hivyo yule mtu akaondoka, akasimama mbele yao wote.

⁹ Ndipo Yesu akawaambia wale walimu wa sheria na Mafarisayo, akisema, “Nawauliza ninyi, ni lipi lililo halali siku ya Sabato, kutenda mema au kutenda mabaya? Kuokoa maisha au kuyaangamiza?”

¹⁰ Akawatazama watu wote waliokuwepo, kisha akamwambia yule aliyepooza mkono, “Nyosha mkono wako!” Akanyosha na mkono wake ukawa tena mzima kabisa.

¹¹ Wale wakuu wakakasirika sana, wakashauriana wao kwa

6:4 Yesu aliwalinganisha wale ambao wanamfuata kwa makuhani. Sisi ni wakuu ndani ya jamii mpya ambayo Yesu alianzisha (1 Pet. 2:9). Sisi sote tuna wajibu kwa ajili ya ustawi wa kiroho wa kila mmoja, sisi hatuondoki kwenye kundi la wataalamu wa huduma kwa ajili yao.

6:7 Je, unajihisi kwamba kila kitu unachofanya, kuna mtu anaye kichunguza kiundani sana? Yesu anajua jinsi tunavyojihisi.

6:9 Yesu anazungumza juu ya kututia kutenda mema (katika hali hii ya kumponya mtu) ni kama kuharibu maisha. Makosa ya tume / wazi ni si dhambi tu; makosa ya kufichwa fichwa ni mbaya sana kama mauaji au kumdhuru mtu.

6:11 Hasira – Mara nyingi vitendo vya wema huletea hasira kwa wengine, wao hutuangualia kwa jicho baya kwa sababu tumefanya kazi nzuri. Hii mara

wao, ni nini watakachomtendea Yesu.

¹² Ikawa katika siku hizo Yesu alikwenda mlimani kuomba, akakesha usiku kucha akimwomba Mungu.

¹³ Kulipopambazuka akawaita wanafunzi Wake, naye akachagua kumi na wawili, ambao pia aliwaita mitume:

¹⁴ Simoni aliyemwita Petro, Andrea nduguye, Yakobo, Yohana, Filipo, Bartholomayo,

¹⁵ Mathayo, Thomasi. Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni aliyemitwa Zelote,

¹⁶ Yuda mwana wa Yakobo na Yuda Iskariote, ambaye ndiye aliyemsaliti Yesu.

¹⁷ Akashuka pamoja nao akasimama mahali penye uwanja tambarare. Hapo palikuwa na idadi kubwa ya wanafunzi Wake na umati mkubwa wa watu kutoka sehemu zote za Uyahudi,

Yerusalemu na kutoka pwani ya Tiro na Sidoni,

¹⁸ waliokuwa wamekuja kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao. Wale waliokuwa wakiteswa na pepo wachafu akawaponya.

¹⁹ Watu wote walikuwa wanajitahidi kungusa kwa sababu nguvu zilikuwa zikimtoka na kuwaponya wote.

²⁰ Akawatazama wanafunzi wake akasema: “Mmebarikiwa ninyi mlio maskini, kwa sababu Ufalme wa Mbinguni ni wenu.

²¹ Mmebarikiwa ninyi mlio na njaa sasa, kwa sababu mtashibishwa. Mmebarikiwa ninyi mnaolia sasa, kwa sababu mtacheka.

²² Mmebarikiwa ninyi watu watakapowachukia, watakapo watenga na kuwatukana na kulikataa jina lenu kama neno ovu, kwa ajili ya Mwana wa Adamu.

²³ Furahini na kurukaruka kwa

nyingi ilitokea kwa Yesu (Mt. 20:15). Aina hii ya wivu wa kiroho imesababisha kifo chake.

6:19 Kuwaponya watu ilikuwa imetiliwa mkazo sana juu ya Yesu: alihisi nguvu zikimtoka (kama katika 8:46). Kama sisi tunajisikia kuchoka na kuwahudumia wengine, Yesu vilevile aliyapitia.

6:20-22 Ni kinyume kuwa Wakristo wanataka kuwa na furaha, tajiri, marufu na pamoja na kulishwa. Tunaweza kuchukua kazi ya pili au nyinginezo ambazo zinatua bila wakati wa vitu vya kiroho

6:23 kubwa – Mungu anayaangalia maisha yetu kwa karibu kuna malipo ‘mara moja pamoja naye. Wokovu ni zawadi, kwa neema.

shangwe kwa sababu thawabu yenu ni kubwa mbinguni, kwa kuwa hivyo ndivyo baba zao walivyowatenda manabii.

24 “Lakini ole wenu ninyi mlio matajiri, kwa sababu mmekwisha kupata faraja yenu.

25 Ole wenu ninyi mlioshiba sasa, maana mtaona njaa. Ole wenu ninyi mnaocheke sasa, maana mtaomboleza na kulia.

26 Ole wenu watu watakapowasifu, kwani ndivyo baba zao walivyowasifu manabii wa uongo.”

27 “Lakini nawaambia wale wanaonisikia, wapendeni adui zenu. Watendeeni mema wanaowachukia.

28 Wabarikini wale wanaowalaani, waombeeni wale wanao watendea mabaya.

29 Kama mtu akikupiga shavu moja mgeuzie na la pili. Mtu akikunyang’anya koti lako, usimzuie kuchukua joho pia.

30 Mpe kila akuombaye na kama mtu akichukua mali yako usitake akurudishie.

31 Watendeeni wengine kama ambavyo mngetaka wawatendee ninyi.

32 “Kama mkiwapenda tu wale wanaowapenda, mwapata sifa gani? Hata wenye dhambi huwapenda wale wawapendao.

33 Tena mkiwatendea mema wale tu wanaowatendea ninyi mema mwapata sifa gani? Hata “wenye dhambi” hufanya vivyo hivyo.

34 Tena mnapowakopesha wale tu mnaotegemea wawalipe, mwapata sifa gani? Hata “wenye dhambi” huwakopesha wenye dhambi wenzao wakitarajia kulipwa mali yao yote.

35 Lakini wapendeni adui zenu, watendeeni mema, wakopesheni bila kutegemea kurudishiwa mlichokopesha. Ndipo thawabu yenu itakapokuwa kubwa, nanyi mtakuwa wana wa Aliye Juu, kwa sababu Yeye ni mwema kwa watu wasio na shukrani na waovu.

36 Iweni na huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma.

6:29 Wakati Yesu alipigwa kofi la shavu Aliuliza “Kwa nini unanichapa kofi mimi?” (Yohana 18:23). Hakuwa anageuza shavu lake lingine. Hivyo ni lazima kutafsiri hii katika kanuni badala ya moja kwa moja.

6:32 Hebu fikiria matendo yapi ya upendo tunayoweza kufanya leo kwa wale ambao hawana upendo kwetu na hawatatulipa.

37 “Msihukumu, nanyi hamtahukumiwa. Msilaumu, nanyi hamtalaumiwa. Sameheni, nanyi mtasamehewa.

38 Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa. Kipimo cha kujaa na kushindiliwa na kusukwasukwa hata kumwagika, ndicho watu watakachowapa vifuani mwenu. Kwa kuwa kipimo kile kile mpmacho, ndicho mtakachopimiwa.”

39 Pia akawapa mfano akasema, “Je, kipofu aweza kumwongoza kipofu? Je, wote wawili hawatatumbukia shimoni?”

40 Mwanafunzi hamzidi mwalimu wake, ila yule aliyehitimu aweza kuwa kama mwalimu wake.

41 “Mbona unatazama kibanzi kilichoko ndani ya jicho la mwenzako nawe huoni boriti iliyoko ndani ya jicho lako?”

42 Utawezaje kumwambia ndugu yako, ‘Ndugu yangu, niache nikitoe hicho kibanzi kilichoko ndani ya jicho lako’, wakati wewe mwenyewe huoni boriti iliyoko ndani ya jicho lako? Ewe mnafiki, ondoa kwanza boriti ndani ya jicho lako, ndipo utakapoweza kuona dhahiri jinsi ya kuondoa kibanzi kilichoko ndani ya jicho la ndugu yako.

43 “Hakuna mti mzuri uzaao matunda mabaya wala hakuna mti mbaya uzaao matunda mazuri.

44 Kila mti hujulikana kwa matunda yake. Kwa maana watu hawachumi tini kwenye miiba wala zabibu kwenye michongoma.

45 Vivyo hivyo mtu mwema hutoa mambo mema kutoka kwenye hazina ya moyo wake, naye mtu mwovu hutoa mambo mabaya kutoka kwenye hazina

6:38 Wao – Malaika katika siku ya hukumu. Hawamo katika maisha ya saa hizi.

6:40 Sisi tutakuwa na miili ya kiroho wakati Yesu atakaporudi na kuwa na sifa za Mungu (Hebr. 11:40). Basi, sisi tutakuwa kama Yesu. ‘Tutakuwa kama yeye’ (1 Yoh. 3:02). Ajabu ya ufalme ni kuwa hatufi ila kuwa kama Yesu, na upendo wake, usikivu, mamlaka, uwezo wa kuzungumza na Mungu na hakuna vikwazo kati ya... Ahadi nono sana hiyo!

6:41 Ikiwa Yesu alikuwa seremala, anaweza kuwa na mawazo wazo la siku moja katika kazi, kwa akili yake daima juu ya mambo ya Mungu.

6:45 Tunaweza kufikiri kwamba sisi ni wajanja kutosha kufikiri uovu wa mtu lakini kusema mambo mazuri kwa uso wake. Utamaduni wa kuzun-

ya moyo wake. Kwa kuwa mtu hunena kwa kinywa chake yale yaliyoujaza moyo wake.

46 “Kwa nini mnaniita, ‘Bwana, Bwana,’ nanyi hamfanyi ninayowaambia?”

47 Nitawaonyesha jinsi alivyo mtu yule anayekuja kwangu na kusikia maneno Yangu na kuyatenda.

48 Yeye ni kama mtu anayejenga nyumba, akachimba chini sana na kuweka msingi kwenye mwamba. Mafuriko yalipokuja, maji ya ghafula yakaipiga ile nyumba lakini haikutikisika, kwa sababu ilikuwa imejengwa vizuri juu ya mwamba.

49 Lakini yeye ayasikiaye maneno Yangu na asiyatende ni kama mtu aliyejenga nyumba juu ya mchanga bila kuweka msingi. Mafuriko yalipoikumba nyumba ile, ikaanguka mara na kubomoka kabisa.”

7 Baada ya Yesu kumaliza kusema haya yote watu wakiwa

wanamsikiliza, akaingia Kaper-naumu.

2 Mtumishi wa jemadari mmoja wa Kirumi, ambaye bwana wake alimthamini sana, alikuwa mgonjwa sana karibu ya kufa.

3 Jemadari huyo aliposikia habari za Yesu, aliwatuma wazee wa Kiyahudi Kwake, wakamwomba aje kumponya mtumishi wa huyo jemadari.

4 Wale wazee walipofika kwa Yesu, wakamsihi sana amsaidie yule jemadari wakisema, “Mtu huyu anastahili Wewe umfanyie jambo hili,

5 kwa sababu analipenda taifa letu tena ametujengea sinagogi.”

6 Hivyo Yesu akaongozana nao, lakini alipokuwa hayuko mbali na nyumbani, yule jemadari akatuma rafiki zake kumwambia Yesu, “Bwana, usijisumbue kwani mimi sistahili Wewe kuingia chini ya dari yangu.

7 Ndiyo maana sikujiona ni

gumza vyema ni unafiki, na Mungu atawahukumu. Mawazo yetu hatimaye kuwa yalijitokeza katika maneno yetu. Ni lazima kubadilisha mioyo yetu na si kuonekana ya nje.

7:6 Mimi sistahili – Lakini watu walisema waziwazi kuwa alikuwa “anastahili” (mst. 4). Hata kama wengine wanafikiri na kusema uzuri wetu, tusifikiri kwamba sisi tu kama Yesu, lakini daima tudumishe hisia zetu za dhambi na unyenyekevu mbele yake.

nastahili hata kuja kwako. Lakin ni sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona.

⁸ Kwa kuwa mimi mwenyewe ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka, nikiwa na askari chini yangu. Nikimwambia huyu, ‘Nenda,’ yeye huenda na huyu, ‘Njoo,’ yeye huja. Nikimwambia mtumishi wangu, ‘Fanya hili,’ yeye hufanya.”

⁹ Yesu aliposikia maneno haya alimshangaa sana, akaugeukia ule umati wa watu uliokuwa unamfuata, akawaambia, “Sijaona imani kubwa namna hii hata katika Israeli.”

¹⁰ Nao wale watu waliokuwa wametumwa kwa Yesu waliporudi nyumbani walimkuta yule mtumishi amepona.

¹¹ Baadaye kidogo, Yesu alikwenda katika mji mmoja ulioitwa Naini. Nao wanafunzi Wake na umati mkubwa wa watu walikwenda pamoja naye.

¹² Alipokaribia lango la mji, alikutana na watu waliokuwa wamebeba maiti wakitoka nje ya mji. Huyu aliyekufa alikuwa

mwana pekee wa mwanamke mjane. Umati mkubwa wa watu wa mji ule ulikuwa pamoja na huyo mwanamke.

¹³ Bwana Yesu alipomwona yule mjane, moyo Wake ulimhurumia, akamwambia, “Usilie.”

¹⁴ Kisha akasogea mbele akaligusa lile jeneza na wale walio kuwa wamelibeba wakasimama kimya. Akasema, “Kijana, nakuambia inuka.”

¹⁵ Yule aliyekuwa amekufa akaketi akaanza kuongea, naye Yesu akamkabidhi kwa mama yake.

¹⁶ Watu wote wakajawa na hofu ya Mungu, nao wakamtukuza Mungu wakisema, “Nabii mkuu ametokea miongoni mwetu, Mungu amekuja kuwakomboa watu Wake.”

¹⁷ Habari hizi za mambo aliyofanya Yesu zikaenea Uyahudi wote na sehemu zote za jirani.

¹⁸ Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakamweleza Yohana mambo haya yote. Hivyo Yohana akawaita wanafunzi wake wawili

7:14 Kwa kugusa majeneza au maiti alifanya mtu najisi chini ya sheria ya Kiyahudi, lakini Yesu kugusa wenye ukoma na sasa kugusa jeneza. Hii inaonyesha jinsi Yesu alivyo anavyojihusisha na najisi. Wale ambao wanajitambua kuwa najisi watafarajika na hii.

19 na kuwatuma kwa Bwana ili kumwuliza, “Je, Wewe ndiye yule ajaye, au tumtazamie mwingine?””

20 Wale watu walipofika kwa Yesu wakamwambia, “Yohana Mbatizaji ametutuma tukuulize, ‘Je, Wewe ndiye yule ajaye au tumtazamie mwingine?’”

21 Wakati huo huo, Yesu aliwaponya wengi waliokuwa na magonjwa, maradhi na pepo wachafu, pia akawafungua vipofu wengi macho wakaona.

22 Hivyo akawajibu wale wajumbe, “Rudini mkamwambie Yohana yote mliyoyaona na kuyasikia. Vipofu wanaona, viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na maskini wahubiriwa Habari Njema.

23 Amebarikiwa mtu yule asiyechukizwa nami.”

24 Wanafunzi wa Yohana walipoondoka, Yesu akaanza kuuambia ule umati wa watu kuhusu Yohana: “Mlipokwenda nyikani mlikwenda kuona nini? Je, ni unyasi ukipeperushwa na upepo?”

25 Kama sivyo, mlikwenda kuona nini basi? Mtu aliyevaa mavazi ya fahari? La hasha, watu wanaovaa mavazi ya fahari na kuishi maisha ya anasa hukaa katika majumba ya kifalme.

26 Lakini mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona nabii? Naam! Nawaambia, tena zaidi ya nabii.

27 Huyu ndiye ambaye habari zake zimeandikwa: “Tazama, namtuma mjumbe wangu akutangulie, atakayeandaa njia mbele yako.”

28 Nawaambia, miongoni mwa wale waliozaliwa na mwanamke hakuna aliye mkuu kuliko Yohana, lakini yeye aliye mdogo ka-

7:19 Hii inaweza kuashiria kuanguka kwa imani kwa Yohana. Yeye alikuwa na shaka kama Yesu binamu yake kweli alikuwa Masihi kama yeye hapo awali alivyo fundisha; kwa sababu Yesu hakuwakuwa kaimu kama alivyotarajiwa Masihi kutenda. Hivyo Yesu alituma ujumbe nyuma ya John kumwonya yeye heri ni kwamba mtu ambaye hana mashaka juu ya Yesu (Mst. 23). Biblia inaandika makosa ya watu wa imani. Ingawa Yohana alikuwa dhaifu katika hatua hii, Yesu anaendelea kusema mema dhidi yake katika mstari wa 28. Tunapaswa pia kuwa chanya juu ya kila mmoja licha ya kuwa na ufahamu wa udhaifu kwa wengine.

bisa katika Ufalme wa Mungu ni mkuu kuliko Yohana.”

(²⁹ Watu wote hata watoza ushuru waliposikia maneno ya Yesu, walikubali kwamba mpango wa Mungu ni mwema, maana walikuwa wamebatizwa na Yohana.)

³⁰ Lakini Mafarisayo na wataalamu wa sheria walikataa mpango wa Mungu kwao kwa kutokukubali kubatizwa na Yohana.)

³¹ Yesu akawauliza, “Ni wafanani na nini watu wa kizazi hiki? Wanafanana na nini?”

³² Wao ni kama watoto walio-kaa sokoni wakiiitana wao kwa wao wakisema: “Tuliwapigia filimbi, lakini hamkucheza, tuliwambia nyimbo za maombolezo, lakini hamkulia.”

³³ Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuwa hali mkate wala hanywi divai, ninyi mkasema, ‘Ana pepo mchafu.’

³⁴ Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa, nanyi mnase-

ma: ‘Mtazameni huyu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi.’

³⁵ Nayoye hekima imethibitishwa kuwa kweli na watoto wake wote.”

Yesu Apakwa Mafuta Na Mwanamke Mwenye Dhambi

³⁶ Basi Farisayo mmoja alimwalika Yesu nyumbani kwake kwa chakula. Hivyo Yesu akaenda nyumbani mwa yule Farisayo na kukaa katika nafasi Yake mezani.

³⁷ Naye mwanamke mmoja kwenye ule mji, ambaye alikuwa mwenye dhambi, alipojua kwamba Yesu alikuwa akila chakula nyumbani kwa yule Farisayo, akaleta chupa ya marmar yenye manukato.

³⁸ Yule mwanamke akiwa amesimama nyuma ya miguu ya Yesu alilia. Akailowanisha miguu yake kwa machozi yake, kisha akaifuta kwa nywele zake akaibusu na kuimiminia manukato.

7:30 Tukikataa kubatizwa, ni hiki tunachokitenda.

7:32 Watoto waliwaalika watoto wengine kucheza mazishi ya kusikitisha, na walikataa; hivyo wakawaite tena kucheza na furaha ya harusi, na wao bado walikataa. Mungu alitoa wito kwa kila aina ya watu kwa mitindo mbalimbali ya Yesu na John, lakini Wayahudi walikataa kujibu.

7:35 Watoto ni wake, wote waumini wa Yesu na Yohana.

39 Yule Farisayo aliyemwali-ka Yesu alipoona yanayotendeka, akawaza moyoni mwake, “Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua kwamba ni nani anayemgusa na kwamba yeye ni mwanamke wa namna gani na ya kuwa huyu mwanamke ni mwenye dhambi.”

40 Yesu akanena akamwambia, “Simoni, nina jambo la kukuambia.” Simoni akajibu, “Mwalimu Sema.”

41 “Palikuwa na mtu mmoja aliyewakopesha watu wawili fedha: Mmoja alidaiwa dinari 500a na mwingine dinari hamsini.

42 Wote wawili walipokuwa hawawezi kulipa, aliyafuta madeni yao wote wawili. Sasa ni yupi kati yao atakayempenda yule aliyewasamehe zaidi?”

43 Simoni akajibu, “Nadhani ni yule aliyesamehewa deni kubwa zaidi.” Naye Yesu akamwambia,

“Umehukumu kwa sahihi.”

44 Kisha akamgeukia yule mwanamke akamwambia Simoni, “Je, unamwona mwanamke huyu? Niliingia nyumbani mwako, hukunipa maji ya kunawa miguu yangu, lakini huyu ameninawisha miguu kwa machozi yake na kunifuta kwa nywele zake.

45 Hukunisalimu kwa busu, lakini huyu mwanamke hajaacha kuibusu miguu yangu tangu nilipoingia.

46 Hukunipaka mafuta kichwani mwangu, lakini yeye ameipaka miguu yangu manukato.

47 Kwa hiyo, nakuambia, dhambi zake zilizokuwa nyingi zimesamehewa, kwani ameonyesha upendo mwingi. Lakini yule aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo.”

48 Kisha akamwambia yule mwanamke, “Dhambi zako zimesamehewa.”

7:43 Uhakika ni kwamba sisi ni wenye dhambi na hivyo kiasi cha deni ni kiwango ambacho sisi yafaa tukiri hali yetu ya dhambi. Tunapozidi kutambua dhambi zetu, ndipo sisi tunapozidi kumpenda Yesu kwa kusamehewa dhambi zetu.

7:44 Kwa hiyo Yesu alizungumza kwa mgongo wake kwa Simon. Alifanya kimakusudi na ujeuri kwa jeshi lake kusisitiza kiwango ambacho Yeye alikubali na kuheshimu yule mwanamke alipotubu.

7:48 Yeye tayari alijua hii, bila Yesu akamwambia, kwa sababu yeye alimpenda sana. Naye aliona upendo wake kwa sababu yeye alikuwa amesame-

⁴⁹ Lakini wale waliokuwa wameketi pamoja naye chakulani wakaanza kusemezana wao kwa wao, “Huyu ni nani ambaye hata anasamehe dhambi?”

⁵⁰ Yesu akamwambia yule mwanamke, “Imani yako imekuokoa, nenda kwa amani.”

8 Baada ya haya Yesu alikwenda akawa anazunguka katika miji na vijiji akihubiri Habari Njema za Ufalme wa Mungu. Wale wanafunzi Wake kumi na wawili walikuwa pamoja naye,

² pia baadhi ya wanawake waliokuwa wametolewa pepo wachafu na kuponywa magonjwa miongoni mwao alikuwepo Maria Magdalene, aliyetolewa pepo wachafu saba,

³ Yoana mkewe Kuza, msimamizi wa nyumba ya watu wa nyumbani mwa Herode, Susana

na wengine wengi waliokuwa wakimhudumia kwa mali zao.

⁴ Wakati umati mkubwa wa watu ulipokuwa ukija kwa Yesu kutoka mji hadi mji, akawaambia mfano huu:

⁵ “Mpanzi alitoka kwenda kusia mbegu zake. Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia, zikakanyagwa – kanyagwa na ndege wa angani wakazila.

⁶ Mbegu nyingine zilianguka penye miamba, nazo zilipoota, hiyo mimea ikakauka kwa kukosa unyevu.

⁷ Nazo mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, ile miiba ikakua pamoja nazo na kusonga hiyo mimea ikafa.

⁸ Mbegu nyingine zilianguka penye udongo mzuri. Zikaota na kuzaa mara mia zaidi ya mbegu alizopanda.” Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti akase-

hewa. Wakati sisi tunaposamehewa, sisi siyo daima aliiambia hivyo moja kwa moja kwa njia ya Yesu, sisi basi tunafaa kuiga mfano huo.

8:3 Yesu alivutia kundi la watu maskini na wanawake tajiri. Aliwaita watu mbalimbali katika kuwasiliana pamoja nao na kwa hiyo kila mmoja, na kufanya Kanisa la kweli la Yesu mfano wa umoja wa ajabu; siyo linajumuisha ya kisaikolojia aina moja tu, darasa la kijamii, rangi, rangi au jinsia. Ni mchanganyiko wa ajabu. Ni kinyume kabisa wa klabu ya kijamii, ambayo huvutia aina moja pamoja.

8:8 Naye akapaza sauti – Yesu alitaka – na anataka – watu kuelewa mafundisho yake.

ma, “Mwenye masikio ya kusikia na asikie.”

⁹ Wanafunzi Wake wakamuliza maana ya mfano huu.

¹⁰ Naye akasema, “Ninyi mmejaliwa kufahamu siri za Ufalme wa Mungu, lakini kwa wengine nazungumza kwa mifano, ‘Ilingawa wanaona, wasione, Ingawa wanasikia, wasielewe.’”

¹¹ “Maana ya mfano huu ni hii: Mbegu ni neno la Mungu.

¹² Zile zilizoanguka kando ya njia, ni wale ambao husikia neno na ibilisi huja na kuliondoa kutoka mioyoni mwao, ili wasije wakaamini na kuokoka.

¹³ Zile za kwenye mwamba ni wale ambao hulipokea neno kwa furaha wanapolisikia, lakini hawana mizizi. Wanaamini kwa kitambo kidogo, lakini wakati wa kujaribiwa huiacha imani.

¹⁴ Zile mbegu zilizoanguka kwenye miiba ni mfano wa wale wanaosikia, lakini wanapoendelea husongwa na masumbufu ya maisha haya, utajiri na anasa, nao hawakui.

¹⁵ Lakini zile mbegu kwenye udongo mzuri ni mfano wa wale

ambao hulisikia neno la Mungu na kulishika kwa moyo mnyofu na wa utii, nao kwa kuvumilia kwingi huzaa matunda.

¹⁶ “Hakuna mtu awashaye taa na kuificha ndani ya gudulia au kuiweka mvunguni mwa kitanda. Badala yake, huiweka juu ya kinara, ili wale waingiao ndani waone mwanga.

¹⁷ Kwa maana hakuna jambo lo lote lililofichika ambalo halitafichuliwa, wala lo lote lililositirika ambalo halitajulikana na kuwekwa wazi.

¹⁸ Kwa hiyo, iweni waangalifu mnavyosikia. Kwa maana ye yote aliye na kitu atazidishiwa na ye yote asiye nacho, hata kile anachodhani anacho atanyang’anywa.”

¹⁹ Wakati mmoja mama yake Yesu na ndugu zake walikuja kumwona, lakini hawakuweza kumfikia kwa sababu ya msongamano wa watu.

²⁰ Mtu mmoja akamwambia, “Mama Yako na ndugu Zako wako nje wanataka kukuona.”

²¹ Yesu akamjibu, “Mama Yanagu na ndugu Zangu ni wale wote

8:16 Kama sisi tutauficha mwanga wetu wa kiroho, tutazimika. Kushuhudia imani yetu ni kwa faida yetu kama vile ile ya wale ambao wanaopokea mahubiri yetu.

wanaolisikia neno la Mungu na kulitii.”

²² Siku moja Yesu alipanda ndani ya mashua pamoja na wanafunzi Wake, akawaambia, “Twendeni tuvuke mpaka ng’ambo ya ziwa.”

²³ Hivyo wakaondoka, akalala usingizi. Dhoruba kali ikatokea mle ziwani, hata mashua ikawa inajaa maji, nao walikuwa katika hatari kubwa.

²⁴ Wanafunzi Wake wakamwendea na kumwamsha, waki-piga kelele, wakisema, “Bwana, Bwana, tunaangamia!” Yeye akaamka akaukemea ule upepo na yale mawimbi, vikakoma, pakawa shwari.

²⁵ Akawauliza wanafunzi Wake, “Imani yenu iko wapi?” Kwa woga na mshangao wakaulizana, “Huyu ni mtu wa nama gani ambaye anaamuru hata upepo na maji navyo vikamtii?”

²⁶ Basi wakafika katika nchi ya Wagerasi, ambayo iko upande wa pili wa ziwa kutoka Galilaya,

²⁷ Yesu aliposhuka katika ma-

shua na kukanyaga pwani, alikutana na mtu mmoja wa mji ule aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, naye kwa muda mrefu alikuwa havai nguo wala kuishi nyumbaini, bali makaburini.

²⁸ Alipomwona Yesu alipiga kelele, akajitupa chini mbele Yake na kusema kwa sauti kuu, “Nina nini nawe, Yesu Mwana wa Mungu Aliye Juu? Nakuomba, usinitese!”

²⁹ Wakati huo Yesu alikuwa amemwamuru yule pepo mchafu amtoke huyo mtu. Mara nyingi huyo pepo mchafu alimpagaa na hata alipofungwa kwa minyororo mikono na miguu na kuwekwa chini ya ulinzi alikata hiyo minyororo na kupelekwa na huyo pepo mchafu kwenda nyikani.

³⁰ Yesu akamwuliza, “Jina lako ni nani?” Akamjibu, “Legioni”, maana yake, “Jeshi,” kwa kuwa alikuwa ameingiwa na pepo wachafu wengi mno.

³¹ Wale pepo wachafu wa-

8:21 Je, sisi tunafahamu familia zetu za kiroho kuwa muhimu zaidi, kuliko familia zetu ya asili? Hii ni vigumu sana kufanya, kama ilivyokuwa kwa Yesu kusema kama alivyofanya hapa.

8:28 Kama Yesu ni Mwana wa Mungu aliye juu, kisha yeye hawezi kuwa sawa na Mungu kwa maana Utatu; kwa Mungu ni zaidi juu.

kamsihi sana asiwaamru kwen-
da shimoni.

³² Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe hapo karibu wakilisha kandokando ya kilima. Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu awaruhusu wawaingie hao nguruwe, naye akawaruhusu.

³³ Wale pepo wachafu walipomtoka yule mtu, wakawaingia wale nguruwe, nalo kundi lote likatelemkia gengeni likatumbukia ziwani na kuzama.

³⁴ Wale watu waliokuwa wachungu lile kundi la nguruwe walipoona yaliyotukia, wakakimbia, wakaeneza habari hizi mjini na mashambani.

³⁵ Nao watu wakatoka kwenda kujionea wenyewe yaliyotukia. Walipofika hapo alipokuwa Yesu wakamkuta yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu amekaa karibu na Yesu, akiwa amevaa nguo na mwenye akili timamu! Wakagopa sana.

³⁶ Wale walioona mambo hayo wakawaeleza wenzao jinsi yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu alivyoponywa.

³⁷ Ndipo watu wote wa nchi ile ya Wagerasi wakamwomba Yesu aondoke kwao, kwa sababu walikuwa wamejawa na hofu. Basi akaingia katika mashua akaondoka Zake.

³⁸ Yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu akamsihi Yesu afuatane naye, lakini Yesu akamwaga, akamwambia:

³⁹ “Rudi nyumbani ukawaeleze mambo makuu Mungu aliyokutendea.” Kwa hiyo yule mtu akaenda, akatangaza katika mji wote mambo makuu Yesu aliyomtendea.

⁴⁰ Basi Yesu aliporudi, umati mkubwa wa watu ukampokea kwa furaha, kwani walikuwa wakimngojea.

⁴¹ Kisha mtu mmoja jina lake Yairo, kiongozi wa sinagogi, akaja na kuanguka miguuni mwa Yesu, akimwomba afike nyumbani kwake,

⁴² kwa kuwa binti yake wa pekee, mwenye umri wa miaka kumi na miwili, alikuwa anakufa. Yesu alipokuwa akienda, umati wa watu ukamsonga sana.

8:32 Kuwafuga nguruwe kulikuwa kinyume na sheria kwa Wayahudi kwani nguruwe walikuwa wanyama wasio safi.

8:42 Mara nyingi tumekuwa haraka kufanya kitu muhimu sana, na kisha mtu au kitu kingine kimetuangalia. Simu inalia mara tu wewe unaondoka nje

43 Katika umati huo alikuwepo mwanamke mmoja aliyekuwana anatokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, tena alikuwa amegharimia yote aliyokuwa nayo kwa ajili ya matibabu wala hakuna ye yote aliyeweza kumponya.

44 Huyo mwanamke akaja kwa nyuma na kugusa upindo wa vazi la Yesu, mara kutokwa damu kwake kukakoma.

45 Yesu akauliza, “Ni nani aliyenigusa?”

Watu wote walipokana, Petro akasema, “Bwana, huu umati wa watu unakusonga na kukusukuma kila upande.”

46 Lakini Yesu akasema, “Kuna mtu aliyenigusa, kwa maana nimetambua kuwa nguvu ziminitoka.”

47 Yule mwanamke alipofahamu ya kuwa hawezi kuendelea kujificha, alikuja akitetemeka, akaanguka miguuni mwa Yesu, akaeleza mbele ya watu wote

kwa nini alimgusa na jinsi alivyoponywa mara.

48 Basi Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya. Nenda kwa amani.”

49 Yesu alipokuwa bado ana-sema, akaja mtumishi kutoka nyumbani kwa Yairo, yule kiongozi wa sinagoga, kumwambia, “Binti yako amekwisha kufa. Usiendeleo kumsumbua Mwali-mu.”

50 Yesu aliposikia jambo hili, akamwambia Yairo, “Usiogope, amini tu, naye binti yako atapona.”

51 Walipofika nyumbani kwa Yairo, hakumruhusu mtu ye yote aingie ndani pamoja naye isipokuwa Petro, Yakobo na Yohana, baba na mama wa yule binti.

52 Wakati ule ule watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili ya huyo binti. Yesu akawaambia, “Acheni kulia. Huyu binti hajafa ila amelala.”

kuenda, mara tu mwanao pia anasisitiza kuzungumza nawe. Katika wakati ule wa kuchanganyikiwa, kumbuka Yesu hapa. Jinsi Alivyokuwa na utulivu, kamwe yeye hakuchanganyikiwa; Ali wajali watu.

8:45 Yesu alimjua aliyemgusa. Lakini Alitaka mwanamke kuja kwa uwazi mbele ya umati wa watu na kutangaza imani yake. Yesu anafanya kazi kati-ka maisha yetu kuhakikisha kwamba sisi tutengeneze hadharani imani yetu kabla ya ulimwengu.

8:50 Hofu ni kinyume cha imani.

53 Wao wakamcheka kwa dha-rau, wakijua kuwa amekwisha kufa.

54 Yesu akamshika yule binti mkono na kuita, “Binti, amka!”

55 Roho yake ikamrudia, naye akainuka mara. Akaamu-ru apewe kitu cho chote cha kula.

56 Wazazi wake wakastaajabu sana, lakini Yesu akawakataza wasimwambie mtu ye yote juu ya yale yaliyotukia.

9 Yesu akiisha kuwaita wale kumi na wawili pamoja, ali-wapa mamlaka na uwezo wa kutoa pepo wachafu wote na ku-ponya magonjwa yote,

² kisha akawatuma waende wakahubiri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa.

³ Akawaagiza akisema, “Msi-chukue cho chote safarini, wala fimbo, wala mkoba, wala chaku-

la, wala fedha, wala msichukue kanzu ya ziada.

⁴ Katika nyumba yo yote mwingiayo, kaeni humo hadi mtakapoondoka katika mji huo.

⁵ Kama watu wasipowakari-bisha, mnapoondoka katika mji wao, kung’uteni mavumbi mi-guuni mwenu kuwa ushuhuda dhidi yao.”

⁶ Hivyo wale wanafunzi wa-kaondoka wakaenda kutoka kijiji hadi kijiji, wakihubiri Ha-bari Njema na kuponya wagon-jwa kila mahali.

⁷ Basi Herode mtawala wa Galilaya akasikia habari za yote yaliyotendeka, naye akafadha-ika kwa kuwa baadhi ya watu walikuwa wakisema, “Yohana Mbatizaji amefufuka.”

⁸ Wengine wakasema, “Eliya ametutokea” na wengine waka-sema kwamba, “Mmoja wa ma-nabii wa kale amefufuka.”

8:54 Akamshika mkono – Yesu alijua msichana angejawa na hofu kwa ku-aliamka akiwa hai, bila kugusa na binadamu yeyote. Tunaona imani yake jumla kwamba muujiza ulitokea.

9:2 kuhubiri Injili mara kwa mara juu ya ufalme na kuponya ilikuwa ni kwa sababu uponyaji ulikuwa kio cha mbeleni, jinsi mambo yatakapokuwa wakati Ufalme wa Mungu utakapokuja hapa duniani.

9:5 Wayahudi walipaswa kuitingisha / kukung’uta mavumbi ya miguu yao. Yesu anasema kwamba Wayahudi ambao hawakuwa wanamkubali hawa-kuwa bora kuliko watu wa mataifa mengine. Kama sisi tunamkataa Kristo, tukahukumiwa pamoja na ulimwengu (1 Kor. 11:28).

⁹ Herode akasema, “Yohana nilimkata kichwa. Lakini ni nani basi huyu ambaye ninasikia habari Zake kuhusu mambo kama haya?”. Akatamani sana kumwona.

¹⁰ Wale mitume Wake waliporudi, wakamweleza Yesu yote waliyofanya. Akawachukua akaenda nao faraghani mpaka mji mmoja uitwao Bethsaida.

¹¹ Lakini umati wa watu ulipofahamu alikokwenda, wakamfuata. Akawakaribisha na kunena nao kuhusu Ufalme wa Mungu na kuwaponya wale wote walio kuwa wanahitaji uponyaji.

¹² Ilipokaribia jioni, wale mitume kumi na wawili wakamjia Yesu na kumwambia, “Uage umati huu wa watu waondoke ili waweze kwenda kwenye vijiji vya karibu na sehemu za jirani, ili kupata chakula na mahali pa kulala kwa maana hapa tuko nyikani.”

¹³ Yesu akawajibu, “Ninyi wapeni chakula.” Wao wakasema,

“Hatuna zaidi ya mikate mitano na samaki wawili, labda tuende tukanunue chakula cha kuwatosha watu wote hawa.”

¹⁴ Kwa kuwa walikuwako wanaume wapatao 5,000. Yesu akawaambia wanafunzi Wake, “Waketisheni katika makundi ya watu hamsini hamsini.”

¹⁵ Wakafanya hivyo, wakawa ketisha wote.

¹⁶ Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama mbinguni, akavibariki na kuvimega, kisha akawapa wanafunzi wake waugawie ule umati wa watu.

¹⁷ Wote wakala, wakashiba. Nao wanafunzi wakakusanya vipande vilivyobaki, vikajaa vipaku kumi na viwili.

¹⁸ Wakati mmoja, Yesu alipokuwa akiomba faraghani, nao wanafunzi Wake wakiwa pamoja naye, akawauliza, “Watu hu sema mimi ni nani?”

¹⁹ Wakamjibu, “Wengine hu sema Wewe ni Yohana Mbatii-

9:12 Yesu alihubiri katika “faragha mahali” ili watu nao wafanye juhudi za kwenda kwake. Tuna faa kufanya juhudi kwa upande wetu kwa kusikia neno la Mungu, ingawa wokovu ni neema.

9:18 Kuomba peke yetu – Ni lazima kupata muda wa kuomba peke yetu, na si kuwa na maombi maishani ambayo ni kusema tu “Amina” pamoja kwa sala za watu wengine.

zaji, wengine husema ni Eliya na wengine husema, Wewe ni mmoja wa nabii wa kale aliyefufuka kutoka kwa wafu.”

20 Kisha akawauliza, “Je, ninyi mnasema Mimi ni nani?” Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo wa Mungu.”

21 Yesu akawakataza wasimwambie mtu ye yote jambo hilo.

22 Yesu akasema, “Imempasa Mwana wa Adamu kupata mateo mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani na walimu wa sheria, naye atauawa na siku ya tatu atafufuka.”

23 Kisha akawaambia wote, “Ye yote anayetaka kunifuata ni lazima ajikane mwenyewe, achukue msalaba wake kila siku na anifuata.

24 Kwa maana ye yote atakaye kuyaponya maisha yake atayapoteza, lakini ye yote atakayepoteza maisha yake kwa ajili Yangu atayaokoa.

25 Je, itamfaidia nini mtu kupata ulimwengu wote, lakini akayapoteza maisha yake?

26 Kama mtu ye yote akinionea

aibu Mimi na maneno Yangu, Mwana wa Adamu atamwonea aibu mtu huyo atakapokuja katika utukufu Wake na katika utukufu wa Baba na wa malaika watakatifu.

27 Amin, amin nawaambia, wako baadhi ya watu waliosimama hapa ambao hawataonja mauti mpaka watakapouona Ufalme wa Mungu.”

28 Yapata siku nane baada ya Yesu kusema hayo, aliwachukua Petro, Yakobo na Yohana akaenda nao mlimani kuomba.

29 Alipokuwa akiomba, mwonekano wa sura yake ukabadijika, mavazi Yake yakameta - meta kama mwanga wa umeme wa radi.

30 Ghafula wakawaona watu wawili, Musa na Eliya wakizungumza naye.

31 Walionekana katika utukufu wakizungumza na Yesu kuhusu kifo Chake ambacho kingetokea huko Yerusalemu.

32 Petro na wenzake waliokuwa wamelala usingizi mzito walipoamka, wakaona utukufu wa

9:23 Kila siku – Tunapaswa kujikumbusha kila siku kwamba tunapaswa kuchukua msalaba wa Yesu, kuandamana naye hadi safari ya mwisho ya kifo. Jinsi ya kuanza kila siku ni muhimu sana.

9:24 Jinsi gani tunaweza kupoteza maisha yetu kwa ajili yake leo?

Yesu na wale watu wawili waliokuwa wamesimama pamoja naye.

³³ Musa na Eliya, walipokuwa wanaondoka, Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vizuri tu-kae hapa! Tutajenga vibanda vitatu, kimoja Chako, kingine cha Musa na kingine cha Eliya.” Lakini Petro alikuwa hajui asemacho.

³⁴ Alipokuwa bado anazungumza, pakatokea wingu likawafunika, nao wakaogopa walipoingia mle kwenye wingu.

³⁵ Sauti ikatoka kwenye lile wingu ikisema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa Wangu, msikilizeni Yeye.”

³⁶ Baada ya Sauti hiyo kusema, walimkuta Yesu akiwa peke Yake. Wale wanafunzi wakalihifadhi jambo hili wala kwa

wakati huo hawakumwambia mtu ye yote yale waliyokuwa wameyaona.

³⁷ Kesho yake, waliposhuka kutoka mlimani, alikutana na umati mkubwa wa watu.

³⁸ Mtu mmoja miongoni mwa ule umati wa watu ukapiga kelele, akasema, “Mwalimu, namomba umwangalie mwanangu, ndiye mtoto wangu wa pekee.

³⁹ Mara kwa mara pepo mchafu humpagaa na kumfanya apige kelele, kisha humwangusha na kumtia kifafa akatokwa na povu kinywani. Huyu pepo chafu anamtesa sana na hamwachii ila mara chache.

⁴⁰ Niliwaomba wanafunzi Wako wamtoe huyo pepo mchafu lakini hawakuweza.”

⁴¹ Yesu akajibu akawaambia, “Enyi kizazi kisichoamini na

9:35 Kumsikiliza – inataja utabiri wa Kumb. 18:15 kuwa waaminifu bila kusikia sauti ya Masihi. Unabii huu ulinukuliwa Kale kumhusu Yesu katika Matendo 3:22. Yesu alitimiza unabii wa Agano la Kale juu yake mwenyewe, alikuwa “neni lilitengeneza mwili / nyama” (Yohana 1:14).

9:37 Sisi pia wakati wakushuka kutoka kule mlimani na uzoefu makali wa kiroho kukabiliana na makundi ya dunia hii, ukosefu wa imani, mahitaji ya binadamu na ubishi. Tunaweza kuwa na ibada Jumapili, lakini tunarejea katika dunia Jumatatu au Jumapili jioni. Katika nyakati hizo, kumbuka Yesu aliyapitia. Anaelewa.

9:39 Kujiumiza mwenyewe, kama katika mstari wa 42 “alimwangusha”. Lugha ya mapepo inahusu ugonjwa wa akili, katika hii alikuja kifafa na kujidhuru mwenyewe.

kilichopotoka, nitakaa nanyi na kuwavumilia mpaka lini? Mlete mwanao hapa.”

42 Hata yule mtoto alipokuwa akija, yule pepo mchafu akamwangusha, akamtia kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu amtoke, akamponya yule mtoto, akamrudisha kwa baba yake.

43 Watu wote wakastaajabia uweza mkuu wa Mungu.

Wakati bado watu wanastaajabia hayo yote aliyokuwa akiyafanya Yesu, Yeye akawaambia wanafunzi Wake:

44 “Sikilizeni kwa bidii haya nitakayowaambia sasa: “Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu.”

45 Lakini wao hawakuelewa alimaanisha nini. Maana ya maneno hayo ilifichika kwao, hivyo hawakuyaelewa, nao wakaogopa kumwuliza maana yake.

46 Kukazuka mabishano miongoni mwa wanafunzi kuhusu ni

nani miongoni mwao atakayekuwa mkuu kuliko wote.

47 Lakini Yesu akayatambua mawazo yao, akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha kando Yake.

48 Kisha akawaambia, “Ye yote atakayemkaribisha mtoto huyu mdogo kwa Jina langu, atakuwa amenikaribisha Mimi na ye yote atakayenikaribisha Mimi, atakuwa amemkaribisha Yeye aliyenituma, kwa maana yeye aliye mdogo miongoni mwenu, ndiye aliye mkuu kuliko wote.”

49 Yohana akasema, “Bwana, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu kwa Jina lako tukamzuia, kwa sababu yeye si mmoja wetu.”

50 Yesu akasema, “Msimzuie, kwa sababu ye yote ambaye si kinyume nanyi, yu upande wenu.”

51 Wakati ulipokaribia wa Yeye kuchukuliwa mbinguni, alikaza uso Wake kwenda Yerusalemu.

9:41 Kwa muda gani – ? Hii ni maneno mara nyingi hupatikana vinywani mwa watu wa Mungu katika Biblia. Tunatamani kuiona ile siku ambayo udhaifu wa mwanadamu hautakuwepo tena, wakati Yesu atarejea na kuanzisha ufalme wake duniani.

9:51 Katika Luka, Yesu ni kama ilivyoelezwa daima ‘kwenda Yerusalemu’ hata wakati yeye alikuwa anaenda kijiografia mbali na hayo. Sisi pia tuna-weza kuchukua hatua mbili nyuma mara kwa mara, lakini mwelekeo wetu wa jumla ni hatimaye kuelekea Ufalme wa Mungu.

52 Akatuma watu wamtangulie, nao wakaenda katika kijiji kimoja cha Samaria kumwandalia kila kitu,

53 lakini watu wa kijiji kile hawakumkaribisha kwa sababu alikuwa anakwenda Zake Yerusalemu.

54 Wanafunzi Wake, yaani, Yakobo na Yohana walipoona hayo, wakasema: “Bwana, unataka tuagize moto kutoka mbinguni ili uwaangamize?”

55 Yesu akageuka na kuwakemea,

56 nao wakaenda kijiji kingine.

57 Walipokuwa njiani wakionda, mtu mmoja akamwambia Yesu, “Nitakufuata ko kote uendako.”

58 Yesu akamjibu, “Mbweha wana mapango na ndege wa angani wana viota, lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kula za kichwa Chake.”

59 Yesu akamwambia mtu mwingine, “Nifuate.” Mtu

huyo akamjibu, “Bwana, niache kwanza nikamzike baba yangu.”

60 Yesu akamwambia, “Wache wafu wawazike wafu wao, bali wewe nenda ukutangaze Ufalme wa Mungu.”

61 Mtu mwingine akamwambia, “Bwana, nitakufuata lakini naomba kwanza nikaage jamaa yangu.”

62 Yesu akamwambia, “Mtu ye yote atiaye mkono wake kulima, kisha akatazama nyuma, hafai kwa Ufalme wa Mungu.”

10 Baada ya hayo, Yesu akawachagua wengine sabini na wawili, akawatuma wawili wawili katika kila mji na kila sehemu aliyokusudia kwenda Yeye mwenyewe.

² Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini watenda kazi ni wachache. Kwa hiyo mwombeni Bwana wa mavuno, awapeleke watenda kazi katika shamba lake.

9:60 Wakati mwingine, Yesu ni wanadai sana. Kumzika baba yako ilionekana kama Myahudi kubwa zaidi wajibu ndani. Lakini Yesu na kazi yake lazima aje kwanza.

10:2 Mavuno ya watu kwenye Ufalme wa Mungu hakutarudiwa iwapo hakutakuwepo na wafanyakazi wa kutosha au kazi imefanywa vibaya. Tumepeva jukumu la wokovu wa watu wengine, kwa kiasi fulani. Hebu twendeni kuvuna mavuno na kuomba kwamba wengine watatusaidia katika kazi hiyo.

3 Haya, nendeni. Ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa mwitu.

4 Msichukue mkoba wala mfuko, wala viatu na msimsalimu mtu ye yote njiani.

5 “Mkiingia katika nyumba yo yote kwanza semeni, ‘Amani iwe kwenu.’

6 Kama kuna mtu wa amani humo, basi amani yenu itakuwa juu yake, la sivyo itawarudia.

7 Kaeni katika nyumba hiyo, mkila na kunywa kile watakachowapa, kwa sababu kila mtenda kazi anastahili malipo yake. Msihamehame kutoka nyumba hadi nyumba.

8 “Mkienda katika mji na watu wake wakawakaribisha, kuleni cho chote kiwekwacho mbele yenu,

9 waponyeni wagonjwa waliomo na waambieni: ‘Ufalme wa Mungu umekaribia.’

10 Lakini mkiingia katika mji, nao hawakuwakaribisha, tokeni mwende katika barabara zake mkaseme:

11 ‘Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na miguu yetu, tunayakung’uta dhidi yenu. Lakini mjue kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.’

12 Ninawaambia, hukumu ya Mungu katika Sodoma itavumiliika zaidi kuliko ya mji ule.

13 “Ole wako Korazini! Ole wake Bethsaida! Kwa kuwa miujiza iliyofanyika kwako ingefanyika Tiro na Sidoni, ingekuwa imetubu zamani, kwa kuvaa magunia na kujipaka majivu.

10:3 Yesu alikuwa “mwana-kondoo wa Mungu”; katika mahubiri yetu kwa-ke, sisi ni yeye katika dunia hii. Na hivyo katika mazingira na kazi zetu za kuhubiri katika dunia, Yesu aliwaita wafuasi wake “kondoo”. Kanuni imeelezwa katika mstari wa 16 – yeyote anayetuskiliza humsikiza Yesu kibinafsi.

10:4 Msimsalimu mtu. Salamu katika Mashariki zilichukua muda mrefu. Yesu hakuwa na nia ya wao kuwa wenye kiburi, lakini kwa kuwa haraka kuhusu shughuli zao, na kuachana na mambo madogo madogo kutimiza hilo. Je, tuna uharaka gani kuhusu mahubiri yetu ya injili?

10:13 Wao wangetubu – Mungu anajua yote ya awali na yajayo, na Mwana wake alikuwa na baadhi ya uwezo huo. Huu ufahamu wa ‘nini kingali kuwa’ lazima kumpa Mungu huzuni mkubwa; kinachosababisha sisi kulia ni kwa sababu ya hali yetu ya ‘ni nini kingali kuwa. Inaonekana ni vigumu sana kuwa Mungu.

14 Lakini itavumilika zaidi Tiro na Sidoni katika hukumu kuliko kwenu.

15 Nawe, Kapernaumu, je, utainuliwa hadi mbinguni? La hashu, utashushwa mpaka kuzimu.”

16 “Yeye awasikilizaye ninyi, anisikiliza Mimi, naye awakataaye ninyi, amenikataa Mimi. Lakini yeye anikataaye Mimi amkataa Yeye aliyenituma.”

17 Wale sabini na wawili wakarudi kwa furaha na kusema, “Bwana, hata pepo wachafu wanatutii kwa Jina Lako.”

18 Yesu akawaambia, “Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama umeme wa radi.

19 Tazama nimewapa mamlika ya kukanyaga nyoka na ng’ee na juu ya nguvu zote za adui, wala hakuna kitu cho chote kitakachowadhuru kwa namna yo yote.

20 Basi msifurahi kwa kuwa pepo wachafu wanawatii, bali furahini kwa kuwa majina yenu yameandikwa mbinguni.”

21 Saa ile ile, Yesu akashangilia katika Roho Mtakatifu akasema, “Nakushukuru Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa sababu mambo haya umewaficha wenye hekima na wenye akili, nawe umewafunulia watoto wadogo. Naam, Baba, kwa kuwa hayo ndiyo yaliyokuwa mapenzi Yako.

22 “Vitu vyote vimekabidhiwa mikononi Mwanu na Baba. Wala hakuna amjuaye Mwana ila Baba, wala amjuaye Baba ila Mwana na ye yote ambaye Mwana apenda kumfunulia.”

23 Basi Yesu akawageukia wanafunzi Wake akanena nao faraghani, akawaambia, “Yamebarikiwa macho yanayoona yale mambo mnayoyaona.

24 Kwa maana nawaambia, manabii wengi na wafalme walitamani kuona mnayoyaona, lakini hawakuyaona, pia kusikia mnayoyasikia, lakini hawakuyasikia.”

25 Wakati huo mtaalam mmoja wa sheria alisimama ili kumja-

10:18 Yesu aliitumia picha ya kuanguka duniani kutoka mbinguni katika mstari wa 15. Maana yake ni kupoteza ama kupunguzwa nguvu, na hapaswi kuchukuliwa kihalisi jinsi ilivyo. Nguvu za adui [‘Shetani’ ni neno la Kiyahudi kwa maana ya ‘adui’] imeondolewa.

10:20 Majina yetu yameandikwa katika kitabu cha Mungu cha uhai, lakini yanaweza kuondolewa ni iwapo sisi tutaenda kinyume (Ufunuo 3:5).

ribu Yesu, akamwuliza, “Mwalimu, nifanye nini ili nipate kurithi uzima wa milele?”

26 Yesu akamjibu, “Imeandikwaje katika Torati? Kwani unasoma nini humo?”

27 Akajibu, “Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote na kwa akili zako zote, tena mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.”

28 Yesu akamwambia, “Umejibu vema. Fanya hivyo nawe utishi.”

29 Lakini yule mtaalam wa sheria akitaka kuonyesha kuwa mwenye haki, akamwuliza Yesu, “Jirani yangu ni nani?”

30 Yesu akamjibu akasema, “Mtu mmoja alikuwa akitelemka kutoka Yerusalemu kwenda Yeriko, naye akaangukia mikononi mwa wanyang’anyi, wakampiga, wakaondoka, wakamwacha karibu ya kufa.

31 Kwa bahati nzuri kuhani mmoja alikuwa anapitia njia ile,

alipomwona huyo mtu, akapita upande mwingine wa barabara, akamwacha hapo hapo.

32 Vivyo hivyo Mlawi mmoja naye alipofika mahali pale, alimwona, akapita upande mwingine wa barabara, akamwacha hapo hapo.

33 “Lakini Msamaria mmoja aliyekuwa akisafiri kupitia njia hiyo alipomwona, alimhurumia,

34 akamwendea, akasafisha majeraha yake kwa divai na mafuta, kisha akayafunga. Ndipo akampandisha kwenye punda wake akamleta mpaka kwenye nyumba ya kulala wageni na kumtunza.

35 Kesho yake, yule Msamaria akachukua dinari mbili akampa yule mwenye nyumba ya wageni na kusema, ‘Mtunze, nami nirudipo nitakulipa gharama yo yote ya ziada uliyotumia kwa ajili yake.

36 “Ni yupi basi miongoni mwa hawa watatu, wewe unadhani ni jirani yake yule mtu aliyean-

10:35 Dinari mbili – Mshahara kwa kazi ya siku moja ilikuwa dinari moja (Mt. 20:2). Labda maana ni kwamba Msamaria ange “kuja tena” (mstari 36) baada ya siku mbili. Iwapo kwa Mungu siku moja ni kama miaka elfu, inaweza kuwa kwamba Yesu, Msamaria atarudi baada ya miaka 2000 kutoka wakati yeye kwanza alikabiliana ubinadamu uliojeruhiwa na kuwekwa kati-kati mwetu “nyumba ya wageni” wa kanisa.

gukia mikononi mwa wanyang'anyi?"

³⁷ Yule mtaalam wa sheria akajibu, "Ni yule aliyemhurumia." Ndipo Yesu akamwambia, "Nenda, ukafanye vivyo hivyo."

³⁸ Ikawa Yesu na wanafunzi Wake walipokuwa wakienda Yerusalemu, akaingia kwenye kijiji kimoja ambapo mwanamke mmoja aliyelitwa Martha alimkaribisha nyumbani kwake.

³⁹ Martha alikuwa na mdogo wake aliyelitwa Maria, ambaye yeye aliketi chini miguuni mwa Yesu akisikiliza yale aliyokuwa akisema.

⁴⁰ Lakini Martha alikuwa akihangaika na maandalizi yote yaliyokuwa yafanyike. Martha akaja kwa Yesu na kumwuliza, "Bwana, hujali kwamba ndu-

gu yangu ameniachia kazi zote mwenyewe? Basi mwambie anisaidie."

⁴¹ Lakini Bwana akamjibu, "Matha, Matha, mbona unasumbuka na kuhangaika na mengi?"

⁴² Lakini kunahitajika kitu kimoja tu. Maria amechagua kile kilicho bora, wala hakuna mtu atakayemwondolea."

11 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akiomba. Alipomaliza kuomba, mmoja wa wanafunzi Wake akamwambia, "Bwana, tufundishe kuomba, kama vile Yohana alivyowafundisha wanafunzi wake."

² Akawaambia, "Mnapoomba, semeni hivi : " "Baba yetu uliye mbinguni, Jina Lako litukuzwe, Ufalme Wako uje.

10:37 Fanya, vivyo hivyo – Msamaria alikuwa ni mfano wa Yesu na kazi yake ya wokovu kwa wenye dhambi, ambayo wawakilishi wa sheria ya Kiyahudi hakufanya. Lakini Anatutaka sisi kutokufaidika na kazi yake pekee, ila kwenda ulimwenguni na kufanya hivyo, kuchukua hatari na sadaka ya usalama yetu wenyewe ya kufanya hivyo. Wayahudi walidai Yesu alikuwa Msamaria – mchanganyiko wa watu ambao walidharauliwa na Wayahudi (Yoh. 8:48).

10:42 Hapa, tunapewa moyo wa kulisikiliza neno zaidi kuliko mahitaji yetu labda ya kinyumbani.

11:2 Mungu alipolitangaza jina lake kwa Musa katika *Kutoka 34:4-8*, alitoa Musa orodha ya sifa yake – neema, haki, huruma msamaha nk. Ombi letu kwanza la Mungu ni lazima tutambue sifa zake – Jina lake, linasimamia nini – kuwa wazi na utukufu katika maisha yetu kwa hali yoyote, na athari

3 Utupatie kila siku riziki zetu.

4 Utusamehe dhambi zetu, kwa kuwa na sisi huwasamehe wote wanaotukosea. Wala usitutie majaribuni, bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu.’”

5 Kisha akawaambia, “Ni nani miongoni mwenu mwenye rafiki yake, naye akamwendea usiku wa manane na kumwambia, ‘Rafiki, nikopeshe mikate mitatu.

6 Kwa sababu rafiki yangu amekuja kutoka safarini, nami sina kitu cha kumpa.’

7 “Kisha yule aliyeko ndani amjibu, ‘Usinisumbue. Mlango umefungwa, nami na watoto wangu tumelala. Siwezi kuamka nikupe cho chote.’

8 Nawaambia, ingawa huyo mtu hataamka na kumpa hiyo mikate kwa sababu ni rafiki yake, lakini kwa sababu ya kuendelea kwake kuomba, atamka na kumpa kiasi anachohitaji.

9 Kwa hiyo nawaambia, “Om-beni nanyi mtapewa, tafuteni nanyi mtapata, bisheni, nanyi mtafunguliwa mlango.

10 Kwa kuwa kila aombaye hupewa, naye kila atafutaye hupata na kila abishaye hufunguliwa mlango.

11 Je, kuna ye yote miongoni mwenu, ambaye mtoto wake akimwomba samaki, atampa nyoka badala ya samaki?

12 Au mtoto akimwomba yai atampa ng’e?

yetu kwao. Kama hii ni nia yetu ya kwanza, kisha wengine wote waingie hatimaye. Ombi la pili ni kwa ajili ya Ufalme wa Mungu unaokuja – Yesu atarudi duniani na kuanzisha ufalme wa Mungu hapa.

11:4 Ni vizuri kwetu kumwambia Mungu katika sala kwamba sisi tunawasamehe maadui zetu. Lakini hii inafanya sala hii rahisi kwa bidii ili kuomba kwa kweli. Kwa hivyo, lazima tuwasamehe wengine iwapo tunatumaini la kusamehewa.

11:9 kwa kuomba katika mfano huu, mtu anaomba kwa ajili ya mambo fulani ili kumpa mtu mwingine aliye na haja (mstari wa 6). Kama tunaomba kwa ajili ya mambo ili kusaidia wengine, basi ahadi ya Mungu itafanya kweli. Lakini si ahadi kwamba lo lote tuombalo litatolewa.

11:10 Sisi hubisha mlangoni mwa Mungu, Mungu naye anaubisha mlango wetu kupita kwa mwanawe Yesu (Ufu. 3:20). Kuna mapatano kati ya Mungu na sisi. Sisi kuubisha mlango wake, naye kwetu.

13 Basi ikiwa ninyi mlio wao, mnajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu wa mbinguni atawapa Roho Mtakatifu wale wamwombao?”

14 Basi Yesu alikuwa anamotoa pepo mchafu kutoka kwa mtu aliyekuwa bubu. Yule pepo mchafu alipomtoka yule mtu aliyekuwa bubu, akaanza kuingea, nao umati wa watu ukashangaa.

15 Lakini wengine wakasema, “Anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli, yule mkuu wa pepo wachafu wote.”

16 Wengine ili kumjaribu wakataka awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.

17 Yesu akijua mawazo yao, akawaambia, “Kila ufalme ukigawanyika dhidi yake wenyewe huangamia, nayo nyumba iliyogawanyika dhidi yake yenyewe huanguka.

18 Kama Shetani amegawanyika mwenyewe ufalme wake utasimamaje? Nawaambia haya kwa sababu ninyi mnadai ya kuwa Mimi ninatoa pepo wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli.

19 Kama Mimi ninatoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli, wafuasi wenu je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa nani? Hivyo basi, wao watakuwa mahakimu wenu.

20 Lakini ikiwa ninatoa pepo wachafu kwa kidole cha Mungu, basi Ufalme wa Mungu umewajibia.

21 “Mtu mwenye nguvu aliyejifunga silaha, anapoilinda nyumba yake, mali yake iko salama.

22 Lakini mtu mwenye nguvu zaidi kuliko yeye amshambuliapo na kumshinda, humnyang’anya silaha zake zote alizozitegemea na kuchukua nyara.

23 “Mtu ye yote ambaye hayuko pamoja nami, yu kinyume

11:13 Toa roho mtakatifu – sambamba Mt. 7:11 anasema kwamba Mungu atawapa “vitu vizuri” kwa wale ambao watamwomba. Wanapewa nguvu ya pekee na Mungu (“Roho Mtakatifu”) haina maana kwamba tutakuwa na uwezo wa kusema kwa ndimi / lugha, kufanya miujiza nk – zawadi hizo zimefutwa (1 Kor 13:8-10). Lakini hii haina maana ya kwamba yeye hajibu kujibu maombi yetu kimiujiza, na majibu hayo ni katika njia ile ya zawadi ya Roho Mtakatifu.

11:23 Kuwatawanya – dhambi iliyofichika inaeleweka kwa Yesu kama upinzani kwa kazi yake. Jinsi ya kuishi maisha ni muhimu sana; kuto-

changu na mtu ye yote asiyekusanya pamoja nami, hutapanya.

²⁴ “Pepo mchafu amtokapo mtu, huzungukazunguka sehemu zisizo na maji akitafuta mahali pa kupumzika, lakini asipopata mahali po pote husema, ‘Nitarudi kwenye nyumba yangu nilikotoka.’”

²⁵ Arudipo na kuikuta ile nyumba imefagiliwa na kupambwa vizuri,

²⁶ ndipo huenda na kuchukua pepo wachafu wengine saba wabaya kuliko yeye mwenyewe, huingia na kukaa humo. Nayo hali ya mwisho ya yule mtu huwa ni mbaya kuliko ile ya kwanza.”

²⁷ Ikawa Yesu alipokuwa akisema hayo, mwanamke mmoja katikati ya ule umati wa watu akapaza sauti akasema, “Limebarikiwa tumbo lililokuzaa na matiti uliyonyonya!”

²⁸ Yesu akajibu, “Wamebarikiwa zaidi wale wanaolisikia neno la Mungu na kulitii.”

²⁹ Umati wa watu ulipokuwa unazidi kuongezeka, Yesu akaendelea kufundisha akisema, “Hiki ni kizazi kiovu. Kinatafuta ishara lakini hakitapewa ishara yo yote isipokuwa ile ya Yona.

³⁰ Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninawi, ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara kwa kizazi cha sasa.

³¹ Siku ya hukumu, Malkia wa Kusini atainuka pamoja na watu wa kizazi hiki akiwahukumu kwa sababu yeye alisafiri kutokea mbali kuja kusikiliza hekima ya Solomoni. Lakini sasa, Yeye aliye mkuu kuliko Solomoni yuko hapa.

³² Siku ile ya hukumu, watu wa Ninawi watasimama pamoja na kizazi hiki na kukihukumu kwa

kuchukua hatua yetu ni kuonekana kama kufanya kazi dhidi ya kazi ya Bwana.

11:28 Maria, mama yake Yesu, alisikia neno la Mungu na agizo hilo katika moyo wake (Luka 2:19). Hii ilikuwa upande wa Maria kuwa Yesu alitaka watu kwa heshima, badala ya yake kimwili baada ya mama yake.

11:32 Katika siku ya hukumu, tutahukumiwa katika mtazamo kamili wa watu wengine. Watu wa Ninawi watashuhudia mchakato wa hukumu ya Wayahudi wa karne ya kwanza. Kwa hiyo haipaswi wanafiki mbele ya wengine sasa, kwa sababu katika mwisho watatuna wazi katika siku ya hukumu tulivyo.

sababu wao walitubu walipomsikia Yona akihubiri. Lakini sasa, Yeye aliye mkuu kuliko Yona yuko hapa.

33 “Hakuna mtu ye yote awashaye taa na kuiweka mahali palipofichika au kuifunikia chini ya bakuli. Badala yake huiweka juu ya kinara chake, ili watu wote wanaoingia waone nuru.

34 Jicho lako ni taa ya mwili wako. Kama jicho lako ni zima, mwili wako wote umejaa nuru. Lakini kama jicho ni bovu, mwili wako wote umejaa giza.

35 Kwa hiyo, hakikisha kwamba nuru iliyoko ndani yako isiwe giza.

36 Basi ikiwa mwili wako wote umejaa nuru, bila sehemu yake yo yote kuwa gizani, basi utakuwa na nuru kama vile taa ikuan-gazavyo kwa nuru yake.”

37 Yesu alipomaliza kuzungu-mza, Farisayo mmoja alimkaribisha nyumbani kwake kwa chakula. Yesu akaingia na kuketi katika sehemu Yake mezani.

38 Yule Farisayo akashangaa kwamba Yesu hakunawa kwanza kabla ya kula.

39 Ndipo Bwana akamwambia, “Enyi Mafarisayo, mnasafisha kikombe na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa choyo na uovu.

40 Enyi wapumbavu! Hamjui kuwa Yeye aliyetengeneza nje ndiye aliyetengeneza na ndani pia?

41 Basi toeni sadaka vile mliyvyo navyo na tazama, vitu vyote vitakuwa safi kwenu.

42 “Lakini ole wenu, Mafarisayo, kwa maana mnampa Mungu zaka za mnanaa, mchicha na kila aina ya mboga, lakini mnapuza haki na upendo wa Mungu. Iliwapasa kutoa matoleo hayo, wala msisahau kufanya hayo mengine.

43 “Ole wenu Mafarisayo, kwa sababu ninyi mnapenda kuketi viti vya mbele katika masinagogi na kusalimiwa kwa heshima masokoni.

44 “Ole wenu, kwa sababu ninyi ni kama makaburi yasiyokuwa na alama, ambayo watu huyakanyaga pasipo kujua.”

45 Mtaalam mmoja wa sheria akamjibu, akasema, “Mwalimu, unaposema mambo haya, unatutukana na sisi pia.”

11:34 Mitizamo yetu, kuchuja mchakato wetu ambayo tunaomba maishani, ni muhimu sana.

46 Yesu akamjibu, “Nanyi wataalam wa sheria, ole wenu, kwa sababu mnawatwika watu mizigo mizito ambayo hawawezi kubeba, wala ninyi wenyewe hamwinui hata kidole kimoja kuwasaidia.

47 “Ole wenu, kwa sababu ninyi mnawajengea makaburi manabii waliouawa na baba zenu.

48 Hivyo ninyi ni mashahidi na mnathibitisha kile baba zenu walichofanya, wao waliwaua manabii, nanyi mnawatengenezea makaburi.

49 Kwa sababu ya jambo hili, Mungu katika hekima Yake alisema, ‘Tazama, nitatuma kwao manabii na mitume, nao watawauwa baadhi yao na wengine watawatesa.’

50 Kwa hiyo kizazi hiki kitawajibika kwa ajili ya damu ile ya manabii iliyomwagwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu,

51 tangu damu ya Abeli mpaka damu ya Zekaria, aliyeuawa kati ya madhabahu na mahali patakatifu. Naam, nawaambia, kizazi hiki kitawajibika kwa haya yote.

52 “Ole wenu ninyi wataalam wa sheria, kwa sababu mmeuondoa ufunguo wa maarifa. Ninyi wenyewe hamkuingia na wale waliokuwa wanaingia mkawa-
zuia.”

53 Yesu alipoondoka huko, walimu wa sheria na Mafarisayo wakaanza kumpinga vikali na kumsonga kwa maswali,

54 wakivizia kumkamata kwa kitu atakachosema ili wamshtaki.

12 Wakati huo, umati mkubwa wa watu kwa maelfu, walipokuwa wamekusanyika, hata wakawa wanakanyagana, Yesu akaanza kuzungumza kwanza na wanafunzi Wake, akawaambia: “Jihadharini na

11:52 Tunaweza kuzuia au kuwatega watu wasiingie ufalmeni. Hii ni labda dhambi kubwa. Kwa hiyo tunapaswa kuwa makini sana jinsi tunawasiliana na watu, ili tusifanye kitu ambacho kinaweza kusababisha wao kurejea mbali na tumaini lile la ufalme kwa sababu ya matendo yetu.

12:1 Unafiki ni kama chachu. Mtu mmoja akiwa mnafiki, wengine huwa nao kuwa, wanaenea kwa urahisi na ina athari kubwa, kama chachu kwenye mkate. Yesu alifundisha kuwa ya muhimu zaidi, ni tahadhari na unafiki. Tunahitaji kujiuliza kila siku kama sisi ni wanafiki; kwa sababu ni muhimu sana kutokuwa. Yote itakuwa wazi hata hivyo (:2, 3) – katika siku ya hukumu.

chachu ya Mafarisayo, yaani, unafiki wao.

² “Hakuna jambo lo lote lililositirika ambalo halitafunuliwa au lililofichwa ambalo halitajulikana.

³ Kwa hiyo, lo lote mlilosema gizani litasikiwa nuruni na kile mlichonong’ona masikioni mkiwa kwenye vyumba vya ndani, kitatangazwa juu ya paa.

⁴ “Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao mwili na baada ya hilo hawawezi kufanya lo lote zaidi.

⁵ Lakini nitawaambia nani wa kumwogopa: “Mwogopeni yule ambaye baada ya kuua mwili, ana mamlaka ya kuwatupa motoni. Naam, nawaambia mwogopeni huyo!

⁶ Mnajua kwamba shomoro watano huuzwa kwa senti mbili? Lakini Mungu hamsahau hata mmoja wao.

⁷ Naam, hata idadi ya nywele za vichwa vyenu zimehesabiwa. Kwa hiyo msiogope, ninyi ni wa thamani kuliko mashomoro wengi.

⁸ “Ninawaambia kwamba, ye yote atakayenikiri mbele ya watu, Mwana wa Adamu naye atamkiri mbele za malaika wa Mungu.

⁹ Lakini yeye atakayenikana mbele ya watu, Mwana wa Adamu naye atamkana mbele ya malaika wa Mungu.

¹⁰ Naye kila atakaye nena neno baya dhidi ya Mwana wa Adamu atasamehewa, lakini ye yote atakayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa.

¹¹ “Watakapowapeleka katika masinagogi mbele ya watawala na wenye mamlaka, msiwe na wasiwasi kuhusu namna mtakavyojitetea au mtakavyosema:

¹² Kwa maana Roho Mtakatifu atawafundisha wakati uo huo mnachopaswa kusema.”

¹³ Mtu mmoja katika umati wa watu akamwambia Yesu, “Mwalimu, mwambie ndugu yangu tugawane naye urithi wetu.”

¹⁴ Lakini Yesu akamwambia, “Rafiki, ni nani aliyeniweka Mimi kuwa hakimu wenu au msuluhishi juu yenu?”

12:7 Mungu anaona na anajua kabisa kila kitu hata ndani ya viumbe vyote. Hebu tuishi na ufahamu kwamba, Yeye anatuona kila wakati. Kujua hii hapipaswi kututisha sisi ila hutupa sisi motisha ya kuishi kwa mapenzi yake. Hakuna haja ya kuhofia

15 Ndipo Yesu akawaambia, “Jihadharini! Jilindeni na aina zote za choyo. Kwa maana maisha ya mtu hayatokani na wingi wa mali alizo nazo.”

16 Kisha akawaambia mfano huu: “Shamba la mtu mmoja tajiri lilizaa sana.

17 Akawaza moyoni mwake, ‘Nifanye nini? Sina mahali pa kuhifadhi mavuno yangu.’

18 “Ndipo huyo tajiri akasema, ‘Nitafanya hivi: Nitabomoa ghala zangu za nafaka na kujenga nyingine kubwa zaidi na huko nitayahifadhi mavuno yangu yote na vitu vyangu.

19 Nami nitaiambia nafsi yangu, ‘Nafsi, unavyo vitu vingi vizuri ulivyojiwekea miaka mingi. Pumzika, ule, unywe, ufurahi.’”

20 “Lakini Mungu akamwambia, ‘Mpumbavu wewe! Usiku huu huu uhai wako unatakiwa. Sasa hivyo vitu ulivyojiwekea akiba vitakuwa vya nani?’

21 “Hivyo ndivyo ilivyo kwa wale wanaojiwekea vitu lakini hawajitajirishi kwa Mungu.”

22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi Wake: “Kwa hiyo nina-waambia, msisumbukie maisha yenu, kwamba mtakula nini, au miili yenu kwamba mtavaa nini.

23 Maisha ni zaidi ya chakula na mwili ni zaidi ya mavazi.

24 Fikirini ndege! Wao hawapandi wala hawavuni, hawana ghala wala po pote pa kuhifadhi nafaka, lakini Mungu huwalisha. Ninyi ni bora kuliko ndege!

25 Ni nani miongoni mwenu ambaye kwa kusumbuka anaweza kujiongeza maisha yake hata kwa saa moja?

26 Kama hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa nini basi kuyasumbukia hayo mengi-ne?

27 “Angalieni maua jinsi yameavyo: Hayafumi wala hayasokoti, lakini ninawaambia, hata Solomoni katika fahari yake yote, hakuvikwa vizuri kama mojawapo ya hayo.

28 Basi ikiwa Mungu huyavika hivi majani ya shambani ambayo leo yapo kesho yanatupwa

12:19 ‘nafsi / roho’ hapa inahusu binafsi, Yesu aliufanya uchambuzi wa binafsi na majadiliano ya watu. Ni ubinafsi yetu inayojadili kwamba tunahitaji kuangalia, je ni mazungumzo yapi ambayo sisi wenyewe huwa nayo tuki-kutembea, safiri, kuandaa chakula...? Maneno “mimi”, “yangu” na “nafsi” kutokea mara nyingi katika habari hii. Yapigie mstari katika Biblia yako. Mtu kabisa ni nafsi yake.

motoni, si zaidi sana atawavika ninyi enyi wa imani haba!

²⁹ Wala msisumbuke mioyoni mwenu mtakula nini au mtakunywa nini. Msiwe na wasiwasi juu ya haya.

³⁰ Watu wasiomjua Mungu husumbuka sana kuhusu vitu hivi vyote. Naye Baba yenu wa mbinguni anajua kuwa mnavihitaji.

³¹ Bali utafuteni Ufalme wa Mungu na vitu hivyo vyote atawapatia pia.

³² “Msiogope enyi kundi dogo, kwa maana Baba yenu ameona vema kuwapa ninyi Ufalme.

³³ Uzeni mali zenu mkawape maskini. Jifanyieni mifuko isiyochakaa, mkajiwekee hazina

mbinguni isiyokwisha, mahali ambapo mwivi hakaribii wala nondo haharibu.

³⁴ Kwa maana hazina yako iliopo, ndipo na moyo wako utakapokuwa pia.

³⁵ “Iweni tayari mkiwa mmevikwa kwa ajili ya huduma na taa zenu zikiwa zinawaka,

³⁶ kama watumishi wanaomngojea bwana wao arudi kutoka kwenye karamu ya arusini, ili ajapo na kugonga mlango wa-weze kumfungulia mara.

³⁷ Heri wale watumishi ambao bwana wao atakapokuja atawakuta wakiwa wanakesha. Amin, nawaambia, atajifunga mkanda wake na kuwaketisha ili wale,

12:30 Mungu anajua mahitaji yetu ya msingi kwa ajili ya chakula na mavazi na kutoa, kama alivyofanya kwa Israel baada ya ‘ubatizo’ wao katika bahari ya Shamu na safari kupitia jangwa. Viatu vyao havikupata kuisha, na akawapa mkate na maji kila siku. Daudi anasema hajawahi kuona watoto wa haki wakiomba mkate (Zab 37:25). Ni lazima kweli tuamini ahadi hii.

12:33 Yesu alikuwa akizungumza na watu maskini aliposema hii. Maskini kwa urahisi kudhani kwamba mafundisho ya Kristo yote kuhusu mali na ukarimu ni kwa ajili ya tahadhari ya Wakristo tajiri tu. Lakini hii si kesi. Maskini, pia, hata maskini wanapasa kuwa na moyo wa kutoa kwa ajili ya Mungu.

12:35 Dokezo kwa usiku wa Pasaka msafara wa Israeli kutoka Misri. lazima tuwe na ufahamu kuwa Yesu aweza kurejea wakati wowote

12:36 Jinsi tunavyojishawishi kwamba Kristo amerejea yataathiri hatima yetu ya milele, kama katika Mt. 25:10.

12:37 kipengele kingine kinyime katika mifano – Bwana hawezi kamwe kuja na kumtumikia watumishi wake. Lakini Yesu atafanya hivyo – kwa sababu atakuwa na furaha kwani atafahamu kuwa walikuwa na hamu ya kuru-

naye atakuja na kuwahudumia.

³⁸ Itakuwa heri kwa watumwa hao ikiwa bwana wao atakapokuja atawakuta wamekesha hata kama atakuja mnamo usiku wa manane, au karibu na mapambazuko.

³⁹ Lakini fahamuni jambo hili kwamba: Kama mwenye nyumba angalijua ni saa ipi mwivi atakapo kuja, asingaliacha nyumba yake kuvunjwa.

⁴⁰ Ninyi nanyi imewapasa kuwa tayari saa zote, kwa mana Mwana wa Adamu atakuja saa ambayo hammutarajii.”

⁴¹ Ndipo Petro akamwuliza, “Bwana, mfano huu unatuambia sisi peke yetu au watu wote?”

⁴² Yesu akamjibu, “Ni yupi basi wakili mwaminifu na mwenye busara ambaye bwana wake atamfanya msimamizi juu ya nyumba yake yote, naye awape watumishi wengine chakula chao wakati unaofaa?”

⁴³ Itakuwa ni furaha kwa mtumishi yule ambaye bwana wake atakaporudi atamkuta akifanya hivyo.

⁴⁴ Amin nawaambia, atampa mamlaka juu ya vyote alivyo navyo.

⁴⁵ Lakini ikiwa yule mtumishi atawaza moyoni mwake, ‘Bwana wangu anakawia kurudi,’ akaanza kuwapiga wale watumishi wa kiume na wa kike na kula na kunywa na kulewa,

⁴⁶ bwana wake yule mtumwa atakuja siku asiyodhani, na saa asiyoiijua. Huyu bwana wake atamkata vipande vipande na kumwekea fungu lake pamoja na wale wasio waaminifu.

⁴⁷ “Yule mtumishi anayefahamu vema mapenzi ya bwana wake na asijiandae wala kufanya kama apendavyo bwana wake, atapigwa kwa mapigo mengi.

⁴⁸ Lakini ye yote ambaye hakujua laini akafanya yale yastahilio kupigwa atapigwa kidogo. Ye yote aliyepewa vitu vingi, atadaiwa vingi na ye yote aliyekabidhiwa vingi kwake vitatakiwa vingi.

⁴⁹ “Nimekuja kuleta moto

di kwake. Katika karamu ya arusi ya Mwanakondoo, wakati Yesu atakula tena na kunywa pamoja nasi (Mt. 26:29), atakuja na kututumikia. Atakua jinsi alivyokuwa hapo awali (Ebr. 13:8).

12:49 Hukumu ya Mungu inafananishwa na moto; lakini kwamba, moto umewashwa. Hukumu ya Mungu ni kuthibitisha tu watu wenye dhambi katika nini wao wenyewe wamechagua.

duniani, laiti kama ungekuwa tayari umewashwa!

⁵⁰ Lakini ninao ubatizo ambao lazima nibatizwe, nayo dhiki Yangu ni kuu mpaka ubatizo huo ukamilike!

⁵¹ Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? La, nawaamba sivyo, nimekuja kuleta mafarakano.

⁵² Kuanzia sasa, kutakuwa na watu watano katika nyumba moja, watatu dhidi ya wawili na wawili dhidi ya watatu.

⁵³ Watafarakana baba dhidi ya mwanawe na mwana dhidi ya babaye, mama dhidi ya bintiye na binti dhidi ya mamaye, mama mkwe dhidi ya mkwewe. Naye mkwe dhidi ya mama mkwe wake.”

⁵⁴ Pia Yesu akauambia ule umati wa watu, “Mwonapo wingu likitokea magharibi, mara mwasema, ‘Mvua itanyesha,’ nayo hunyesha.

⁵⁵ Nanyi mwonapo upepo wa kusini ukivuma, ninyi husema, ‘Kutakuwa na joto’ na huwa hivyo.

⁵⁶ Enyi wanafiki! Mnajua jinsi ya kutambua kuonekana kwa dunia na anga. Inakuwaje basi kwamba mnashindwa kutambua wakati huu wa sasa?

⁵⁷ “Kwa nini hamwamui wenyewe lililo haki?

⁵⁸ Uwapo njiani na adui yako kwenda kwa hakimu, jitahidi kupatana naye mkiwa njiani. La sivyo, atakupeleka kwa hakimu, naye hakimu atakukabidhi kwa afisa, naye afisa atakutupa gerezani.

⁵⁹ Nawaambia, hautatoka humo hadi ulipe senti ya mwisho.”

13 Wakati huo huo, kulikuwa na watu waliomwambia Yesu habari za Wagalilaya ambao Pilato aliwaua na damu ya hao watu akaichanganya na dhambi yao waliyokuwa wanatoa

² Yesu akawauliza, “Mnadhani kwamba hawa Wagalilaya ambao walikufa kifo cha namna hiyo wao walikuwa na dhambi kuwazidi Wagalilaya wengine wote?

12:51 Yesu alikuja ‘kutuma hukumu (mst. 49); na akaja kutuma mgawanyiko katika familia. Jumuia kama hizo ni kwa sababu hiyo hukumu yake juu yao; lakini wao wamewasha moto wenyewe kwa kukataa wenyewe ujumbe wake wa amani.

3 La hasha! Ninyi nanyi msipotubu, mtaangamia vivyo hivyo.

4 Au wale watu kumi na wanne waliokufa walipoangukiwa na mnara huko Siloamu, mnadhani wao walikuwa waovu kuliko watu wote waliokuwa wanaishi Yerusalemu?

5 Nawaambia, la hasha! Ninyi nanyi msipotubu, wote mtaangamia vivyo hivyo.”

6 Kisha Yesu akawaambia mfano huu: “Mtu mmoja alikuwa na mtini uliopandwa katika shamba lake la mizabibu, akaja ili kutafuta tini kwenye mti huo, lakini hakupata hata moja.

7 Hivyo akamwambia mtunza shamba: ‘Tazama, kwa muda wa

miaka mitatu sasa nimekuwa nikija kutafuta matunda kwenye mtini huu, nami sikupata hata moja. Ukate! Kwa nini uendelee kuharibu ardhi?’

8 Yule mtunza shamba akamjibu, “ ‘Bwana, uache tena kwa mwaka mmoja zaidi, nami nitaupalilia na kuuwekea mbolea.

9 Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vema, la sivyo ukate.’ ”

10 Basi Yesu alikuwa akifundisha katika sinagogi mojawapo siku ya Sabato.

11 Wakati uo huo akaja mwanamke mmoja aliyekuwa na pepo mchafu, naye alikuwa amepinda mgongo kwa muda wa miaka kumi na minane, wala

13:3 Dhambi na mateso na si lazima kuhusiana katika maisha haya. Kitabu cha Ayubu chote kinahusu hili. Hakika, wabaya wanasitawi. Lakini dhambi na itakuwepo – ambayo na basi huupa njia ujio wa siku ya hukumu, wakati Yesu atakaporudi.

13:7 “mtu” ambaye alimilikiwa shamba [Israel] ni Mungu, “mkulima” ni Yesu. Miaka mitatu ni ya miaka mitatu ya huduma ya Kristo. Yesu alijua Mungu vizuri kwamba akamwuliza kuchelewesha mpango wake wa kuanzamiza Israeli, ili kuwapa nafasi zaidi kutoa matunda ya kiroho (mstari 8). Musa na wahusika wengine Biblia alituonyesha kwamba tunaweza kuhojiana na Mungu, na katika baadhi ya kesi Yeye yu tayari kubadili nia yake kama alivyolisema. Maombi ni ya nguvu! Mapema, Israeli walikuwa mزابibu na Bwana Yesu mkulima. Lakini sasa sisi ni mزابibu, na Mungu mwenyewe mkulima (Yohana 15:1). Sisi tumo katika mikono mizuri, na Baba na Mwana ambaye katika historia ya Biblia ilionyesha wenyewe hivyo nyeti na matunda ya kiroho ni wale ambao watakutana nasi katika siku ya mwisho.

alikuwa hawezi kunyoka wima.

12 Yesu alipomwona, akamwita akamwambia, “Mwanamke, uwe huru, umepona ugonjwa wako.”

13 Yesu alipomwekea mikono Yake, mara akasimama wima akaanza kumtukua Mungu.

14 Lakini mkuu wa sinagogi, akakasirika kwa sababu Yesu alikuwa ameponya mtu siku ya Sabato. Kwa hiyo mkuu wa sinagogi akaendelea kuuambia ule umati wa watu, “Kuna siku sita ambazo watu wanapaswa kufanya kazi, katika siku hizo, njoni mponywe, lakini si kuja kuponywa siku ya Sabato.”

15 Lakini Bwana akamjibu, “Enyi wanafiki! Je, kila mmoja wenu humfungulii ng’ombe wake au punda wake kutoka zizini akampeleka kumnyweshwa maji siku ya Sabato?”

16 Je, huyu mwanamke, ambaye ni binti wa Abrahamu, aliyeteswa na Shetani akiwa amemfunga kwa miaka yote hii kumi na minane, hakustahili kufunguliwa kutoka katika

kifungo hicho siku ya Sabato?”

17 Aliposema haya, wapinzani Wake wakaabika, lakini watu wakafurahi kwa ajili ya mambo ya ajabu aliyoyafanya.

18 Kisha Yesu akauliza, “Ufalme wa Mungu unafanana na nini? Nitaufananisha na nini?”

19 Umefanana na punje ya haradali ambayo ni ndogo sana, ambayo mtu aliichukua na kupanda katika shamba lake. Nayo ikakua, ikawa mti na ndege wa angani wakatengeneza viota vyao kwenye matawi yake.”

20 Yesu akauliza tena, “Nitaufananisha Ufalme wa Mungu na nini?”

21 Unafanana na chachu ambayo mwanamke aliichukua na kuichanganya kwenye vipimo vitatu vya unga hadi wote ukawa umeumuka.”

22 Yesu akapita katika miji na vijiji akifundisha wakati akisafiri kwenda Yerusalemu.

23 Mtu mmoja akamwuliza, “Bwana, ni watu wachache tu watakaokolewa?”

13:21 Injili ni kama chachu, chachu huweza kuathiri kiasi kikubwa cha unga. Injili tunayoihubiri ina nguvu zaidi na uwezo wa kubadilisha kwa haraka sana watu kuliko sisi kutambua.

13:23 Sisi wote huwa tunajiliza maswali yanayohusu Mungu ‘juu ya haki’.

24 Yesu akawaambia, “Jitahidini kuingia kwa kupitia mlango mwembamba, kwa maana, nawaambia, wengi watajaribu kuingia lakini hawataweza.

25 Wakati mwenye nyumba atakapoondoka na kufunga mlango, mtasimama nje mkigonga mlango na kusema, ‘Bwana, utufungulie mlango.’ “Lakini yeye atawajibu, ‘Siwajua ninyi wala mtokako.’

26 “Ndipo mtamjibu, ‘Tulikula na kunywa pamoja nawe, tena ulifundisha katika barabara zetu.’

27 “Lakini Yeye atawajibu, ‘Siwajui ninyi wala mtokako. Ondokeni kwangu ninyi watenda maovu!’

28 “Ndipo kutakuwako kilio na kusaga meno, mtakapomwona

Abrahamu, Isaki na Yakobo na manabii wote wakiwa katika Ufalme wa Mungu, lakini ninyi mkiwa mmetupwa nje.

29 Watu watakuja kutoka mashariki na magharibi, kaskazini na kusini, nao wataketi kwenye sehemu walizoandaliwa karamuni katika Ufalme wa Mungu.

30 Tazama wako walio wa mwisho watakaokuwa wa kwanza, nao wa kwanza watakaokuwa wa mwisho.”

31 Wakati huo huo baadhi ya Mafarisayo wakamwendea Yesu na kumwambia, “Ondoka hapa uende mahali pengine kwa mana Herode anataka kukuua.”

32 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie yule mbweha, ‘Ninafukuza pepo wachafu na kuponya wagonjwa leo na ke-

Yesu hatoi jibu lakini inasema kwamba tunapaswa kulenga wokovu wetu badala yake hayo (mstari 24)

13:25 mawazo ya amesimama mlangoni na kubisha yote yanapatikana katika Ufunuo 3:20, ambapo Yesu anasema kwamba yeye hubisha kwetu. Kama hatumfungulii katika maisha haya, hatatufungulia mlango siku ya mwisho ajapo.

13:26 kula na kunywa pamoja – yako kumbukumbu na ukweli walikuwa walishiriki katika ibada ya ushirika? Kutakuwa na baadhi ya watu ambao wataumega mkate ambao hawataokolewa hatimaye. Tunapaswa kujuliza “Je, ni mimi Bwana?”

13:28 Utaona... wenyewe – madhumuni ya mchakato hukumu itakuwa kwa faida yetu, ili kuwasaidia watu kuona wenyewe kutoka nje ya wenyewe, kuona kama wao wenyewe kweli ni.

sho, nami siku ya tatu nitaikamiliha kazi Yangu.

³³ Sina budi kuendelea na safari yangu leo, kesho na kesho kutwa, kwa maana haiwezekani nabii kufa mahali pengine isipokuwa Yerusalemu.

³⁴ “Ewe Yerusalemu, Yerusalemu, wewe uwauaye manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako pamoja kama kuku akusanyavyo vifaranga vyake chini ya mbawa zake, lakini hamkutaka!

³⁵ Tazama nyumba yenu inachwa ukiwa, ninawaambia hamtaniona tena mpaka wakati ule mtakaposema, “Amebarikiwa Yeye ajaye katika Jina la Bwana.”

14 Ikawa siku moja Yesu alipokuwa amekwenda kula chakula kwa mmoja wa viongozi wa Mafarisayo siku ya Sabato, watu walikuwa wakimchunguza kwa bidii.

² Papo hapo mbele Yake palikuwa na mtu mmoja mwenye ugonjwa wa kuvimba mwili.

³ Yesu akawauliza wale Mafa-

risayo na walimu wa sheria, “Je, ni halali kuponya watu siku ya Sabato au la?”

⁴ Wakakaa kimya. Hivyo Yesu akamshika yule mgonjwa mko-no na kumponya, akamruhusu aende zake.

⁵ Kisha akawauliza, “Kama mmoja wenu angekuwa na mto-to au ng’ombe wake aliyetumbukia katika kisima siku ya Sabato, je, hamtamvuta mara moja na kumtoa?”

⁶ Nao hawakuwa na la kusema.

⁷ Alipoona jinsi wageni wali-vyokuwa wanachagua mahali pa heshima wakati wa kula, akawa-ambia mfano huu:

⁸ “Mtu akikualika arusini, usikae mahali pa mgeni wa heshima kwa kuwa inawezekana amealikwa mtu mheshimiwa kuliko wewe.

⁹ Kama mkifanya hivyo yule aliyewaalika ninyi wawili atakuja na kukuambia, ‘Mpishe huyu mtu kiti chako.’ Ndipo kwa aibu utalazimika kukaa katika nafasi ya chini kabisa.

¹⁰ Badala yake, unapoalikwa, chagua nafasi ya chini, ili yule

14:10 Sisi tunapaswa kuchukua nafasi ya mwisho / chini katika kanisa. Ni Yesu aliyetuita sis (mst. 9), na Yeye “kuja” na atarudi kutukagua kukagua.

mwenyeji wako atakapokuona atakuja na kukuambia, ‘Rafiki yangu, nenda kwenye nafasi iliyo bora zaidi.’ Kwa jinsi hii utakuwa umepewa heshima mbele ya wageni wenzako wote.

¹¹ Kwa maana kila mtu ajikwezaye atashushwa, naye ajishushaye atakwezwa.”

¹² Kisha Yesu akamwambia yule aliyewaalika, “Uandaapo karamu ya chakula cha mchana au cha jioni, usialike rafiki zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani zako walio matajiri tu, ukifanya hivyo, wao nao wanaweza kukualika kwao, nawe ukawa umelipwa kile ulichofanya na kupata thawabu yako.

¹³ Bali ufanyapo karamu, waa-like maskini, vilema na vipofu,

¹⁴ nawe utabarikiwa kwa saba-bu hawa hawana uwezo wa kukulipa. Mungu atakulipa wakati wa ufufuo wa wenye haki.”

¹⁵ Mmoja wa wale waliokuwa pamoja naye mezani aliposikia

hivi akamwambia Yesu, “Amebarikiwa mtu yule atakayekula katika karamu ya Ufalme wa Mungu!”

¹⁶ Yesu akamjibu, “Mtu mmoja alikuwa anaandaa karamu kubwa, akaalika watu wengi.

¹⁷ Wakati wa karamu ulipofika akamtuma mtumishi wake akawaambie wale walioalikwa, ‘Karibuni, kila kitu ni tayari sasa.’

¹⁸ “Lakini wote, kila mmoja, wakaanza kutoa udhuru: Wa kwanza akasema, ‘Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhali niwie radhi.’

¹⁹ “Mwingine akasema, ‘Ndi-po tu nimenunua jozi tano za ng’ombe wa kulimia, nami ninakwenda kuwajaribu, tafadhali niwie radhi.’

²⁰ Naye mwingine akasema, ‘Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi kuja.’

²¹ “Yule mtumishi akarudi, akampa bwana wake taarifa.

Tunapaswa kuchukua nafasi ya mwisho / chili kabisa katika mikutano hiyo, angalau katika mioyo yetu; na ufahamu wa mapungufu yetu wenyewe, na kuona ndugu na dada zetu vyema na kwa neema.

14:13 maskini, vilema viwete na vipofu ndio wale Mungu anawakaribisha katika chakula chake jioni (Mst. 21). Uhusiano ni wazi na wa kutosha – tunapaswa kuambatana na wengine kama Mungu anavyofanya kwa watu; na Yeye ana njia ya kuwakaribisha watu wengi kukata tamaa katika ushirika naye.

Ndipo yule mwenye nyumba akakasirika, akamwagiza yule mtumishi wake akisema, ‘Nenda upesi kwenye mitaa na vichochoro vya mjini uwalete maskini, vilema, vipofu na viwete.’

22 “Yule mtumishi akamwambia, ‘Bwana, yale uliyoniagiza nimefanya, lakini bado ipo nafasi’

23 “Ndipo yule bwana akamwambia mtumishi wake, ‘Nenda kwenye barabara na vijia vilivyoko nje ya mji na uwalazimisha watu waingie ili nyumba yangu ipate kujaa.

24 Kwa maana nawaambia, hakuna hata mmoja wa wale walioalikwa atakayeionja karamu yangu.’”

25 Umati mkubwa wa watu ulikuwa ukisafiri pamoja na Yesu, naye akageuka, akawaambia,

26 “Mtu ye yote anayekuja kwangu hawezi kuwa mwanafunzi wangu kama hatanipen-

da mimi zaidi ya baba yake na mama yake, mke wake na watoto, ndugu zake na dada zake, naam, hata maisha yake mwenyewe.

27 Ye yote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata hawezi kuwa mwanafunzi wangu.

28 “Ni nani miongoni mwenu ambaye kama anataka kujenga nyumba, hakai kwanza chini na kufanya makisio ya gharama aone kama ana fedha za kutosha kukamilisha?

29 La sivyoye, akiisha kuweka msingi naye akiwa hana uwezo wa kuikamilisha, wote waionao wataanza kumdhihaki,

30 Wakisema, ‘Mtu huyu alianza kujenga lakini hakuweza kukamilisha.’

31 “Au ni mfalme gani atokaye kwenda kupigana vita na mfalme mwingine, ambaye hakai chini kwanza na kufikiri iwapo akiwa na jeshi la watu elfu kumi

14:23 Maana inaweza kuwa kwamba kadri siku za mwisho zinaposogea na kurudi kwa Kristo kunakaribia, kiwango cha wale wanaokubaliwa yapungua; kukata tamaa kabisa [katika kila njia -sio tu mali] itakuwa kuitikia Injili. Sisi ambao tumejaribu kujitokeza hasa katika hizi siku za mwisho, kweli tuna manga manga kweli.

14:31 Mfalme ajaye kutoka juu yetu kwa nguvu mbali zaidi ni Mungu; kuja katika hukumu ya dhambi zetu. Dhambi ni mbaya, na si tu kupuuzwa na Mungu hivyo. Sisi tunahitaji tuwe kwa amani pamoja naye, na kupatanishwa, kwa njia ya kazi na sadaka ya Yesu.

ataweza kupigana na yule anayekuja na jeshi la watu elfu ishirini?

³² Kama hawezi, basi wakati yule mwingine akiwa bado yuko mbali, yeye hutuma ujumbe wa watu na kuomba masharti ya amani.

³³ Vivyo hivyo, ye yote miongoni mwenu ambaye hawezi kuacha vyote alivyo navyo, hawezi kuwa mwanafunzi Wangu.

³⁴ “Chumvi ni kitu kizuri, lakini chumvi ikiwa imepoteza ladha yake, inawezaje kurudishiwa tena ladha yake?”

³⁵ Haifai ardhi wala kwa lundo la mbolea, bali hutupwa nje. “Mwenye masikio ya kusikia na asikie.”

15 Basi watoza ushuru na wenye dhambi wote walikuwa wanakusanyika ili wapate kumsikiliza Yesu.

² Lakini Mafarisayo na walimu wa sheria wakanung'unika wakisema, “Huyu mtu anawa-

karibisha wenye dhambi na kula nao.”

³ Ndipo Yesu akawaambia mfano huu:

⁴ “Ikiwa mmoja wenu ana kondoo mia moja naye akapoteza mmoja wao, je, hawaachi wale tisini na tisa nyikani na kwenda kumtafuta huyo aliyepotea mpaka ampate?”

⁵ Naye akiisha kumpata, kwa furaha humbeba mabegani mwake

⁶ na kwenda nyumbani. Kisha huwaita rafiki zake na majirani na kuwaambia, ‘Furahini pamoja nami, nimempata kondoo wangu aliyepotea.’

⁷ Nawaambieni, vivyo hivyo kutakuwa na furaha zaidi mbinguni kwa sababu ya mwenye dhambi mmoja atubuye, kuliko kwa wenye haki tisini na tisa ambao hawana haja ya kutubu.”

⁸ “Au ikiwa mwanamke ana sarafu za fedha kumi, naye akapoteza moja, je, hawashi taa na

15:4 Jibu ni: Hakuna mchungaji anayeweza kufanya hivyo, wala yeye kuanadaa karamu kwa ajili ya kondoo (mstari 6). Hatua hii ina somo – katika kesi hii, kwamba Mungu ni wa kipekee na wasiwasi juu ya waliopotea. Vivyo hivyo sisi tunalazimika kuwa hivyo.

15:8 Mahari yake ndiyo mali pekee yule mwanamke alimiliki, hata mwili haukuwa wa kwake. Kupoteza sarafu mahari hiyo ilikuwa kupoteza sehemu yake mwenyewe, hii ni jinsi ngumu ambayo Mungu ambapo mtu wake

kufagia nyumba na kuitafuta kwa bidii mpaka aipate?

⁹ Naye akisha kuipata, huwaita rafiki zake na majirani na kuwaambia, ‘Furahini pamoja nami, nimeipata ile sarafu yangu ya fedha iliyopotea.’

¹⁰ Vivyo hivyo, nawaambia, kuna furaha mbele ya malaika wa Mungu juu ya mwenye dhambi mmoja atubuye.”

¹¹ Yesu akaendelea kusema: “Kulikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na wana wawili.

¹² Yule mdogo akamwambia baba yake, ‘Baba, nipe urithi wangu.’ Hivyo akawagawia wawawe mali yake.

¹³ “Baada ya muda mfupi, yule mdogo akakusanya vitu vyote alivyokuwa navyo, akaenda nchi ya mbali na huko akaita-panya mali yake kwa maisha ya anasa.

¹⁴ Baada ya kutumia kila kitu alichokuwa nacho, kukawa na njaa kali katika nchi ile yote, naye akawa hana cho chote.

¹⁵ Kwa hiyo akaenda akaajiriwa na mwenyeji mmoja wa nchi ile ambaye alimpeleka shambani kwake kulisha nguruwe.

¹⁶ Akatamani kujishibisha kwa maganda walivyokula wale nguruwe, wala hakuna mtu aliyempa cho chote.

¹⁷ “Lakini alipozingatia moyoni mwake, akasema, ‘Ni watumishi wangapi walioajiriwa na baba yangu ambao wana chakula cha kuwatosha na kusaza, bali mimi hapa nakufa kwa njaa!

¹⁸ Nitaondoka na kurudi kwa baba yangu na kumwambia, ‘Baba, nimetenda dhambi mbele za Mungu na mbele yako.

¹⁹ Sistahili tena kuitwa mwanao, nifanye kama mmoja wa watumishi wako.’

²⁰ Basi akaondoka, akaenda kwa baba yake. “Lakini alipokuwa bado yuko mbali, baba yake akamwona, moyo wake ukajawa na huruma. Akamkimbilia wawawe, akamkumbatia na kumbusu.

mmoja kupotea. Yeye akatafuta “mpaka aipate”, inatupaswa kutafuta walio-
potea na mtazamo kwamba sisi tuwatafute mpaka tuwapate.

15:12 Ombi Hili ni sawa na kusema, “Afadhali hungalikuwa hai.”

15:20 Kwa mzee kukimbia hadharani ilionekana kama kukosa heshima. Kipengele hiki cha hadithi tu inaonyesha ni kiasi gani alifurahi mwanawe alipokuwa anarudi; inazungumzia furaha ya Mungu wakati sisi tunarudi kwake.

21 “Yule mtoto akamwambia baba yake, ‘Baba, nimekosa mbele za Mungu na mbele yako. Sistahili kuitwa mwanao tena.’”

22 “Lakini baba yake akawaambia watumishi, ‘Leteni upesi joho lililo bora sana, mkamvike pete kidoleni mwake na viatu miguuni mwake.’”

23 Leteni ndama aliyenona, mkamchinje ili tuwe na karamu, tule na kufurahi.

24 Kwa maana huyu mwanangu alikuwa amekufa na sasa yu hai tena, alikuwa amepotea na sasa amepatikana!’ Nao wakananza kufanya tafrija.

25 “Wakati huo, yule mwana mkubwa alikuwa shambani. Alipokaribia nyumbani, akasikia sauti ya nyimbo na watu wakicheza.

26 Akamwita mmoja wa watumishi na kumwuliza, ‘Kuna nini?’”

27 Akamwambia, ‘Mdogo wako amekuja, naye baba yako amemchinja ndama aliyenona kwa sababu mwanawe amerudi nyumbani akiwa salama na mzi-ma.’”

28 Yule mwana mkubwa akakasirika, akakataa kuingia ndani. Basi baba yake akatoka nje na kumbembeleza.

29 Lakini yeye akamjibu baba yake, ‘Tazama! Miaka yote hii nimekutumikia na hata siku moja sijaacha kutii amri zako, lakini hujanipa hata mwana mbuzi ili nifurahi na rafiki zangu.’”

30 Lakini huyu mwanao ambaye ametapanya mali yako kwa makahaba aliporudi nyumbani, wewe umemchinjia ndama aliyenona!’”

31 “Baba yake akamjibu, “ ‘Mwanangu, umekuwa nami sikuzote na vyote nilivyo navyo ni vyako.’”

32 Lakini ilitubidi tufurahi na kushangilia kwa sababu huyu mdogo wako alikuwa amekufa na sasa yu hai, alikuwa amepotea naye amepatikana.’”

16 Yesu akawaambia wanafunzi Wake, “Palikuwa na tajiri mmoja na msimamizi wake. Ilisemekana kwamba huyo msimamizi alikuwa ana-

15:32 Hatua muhimu ya mifano ya Yesu ni mara nyingi mwishoni. Hadithi hii haihusu dhambi kuja nyumbani, lakini juu ya watu binafsi haki ndani ya nyumba ya Mungu ambao husema “Yeye akiingia ndani, mimi ninaondoka.”

tumia vibaya mali ya tajiri yake.

² Hivyo huyo tajiri akamwita na kumwuliza, ‘Ni mambo gani haya ninayoyasikia kukuhusu? Toa taarifa ya usimamizi wako, kwa sababu huwezi kuendelea kuwa msimamizi.’

³ “Yule msimamizi akawaza moyoni mwake, ‘Nitafanya nini sasa? Bwana wangu ananiondoa katika kazi yangu. Sina nguvu za kulima, nami ninaona aibu kuombaomba.’

⁴ Najua nitakalofanya ili ni-kiachishwa kazi yangu hapa, watu wanikaribishe nyumbani kwao.’

⁵ “Kwa hiyo akawaita wade-ni wote wa bwana wake, mmoja mmoja. Akamwuliza wa kwanza, ‘Deni lako kwa bwana wangu ni kiasi gani?’

⁶ “Akajibu, ‘Galoni 500a za mafuta ya mizeituni.’ “Msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati ya deni lako, ibadilishe upesi, uandike galoni 400.’

⁷ “Kisha akamwuliza wa pili,

‘Wewe deni lako ni kiasi gani?’

“Akajibu, ‘Vipimo mia moja vya ngano.’ “Yule msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati yako, andika vipimo themanini!’

⁸ “Yule bwana akamsifu yule msimamizi kwa jinsi alivyotumia ujanja. Kwa maana watu wa dunia hii wana ujanja zaidi wanapojishughulisha na mambo ya dunia kuliko watu wa nuru.

⁹ Nawaambia tumieni mali ya dunia kujipatia marafiki, ili itakapokwisha mkaribishwe katika makao ya milele.

¹⁰ “Ye yote aliye mwaminifu katika mambo madogo, pia ni mwaminifu hata katika mambo makubwa, naye mtu ambaye si mwaminifu katika mambo madogo pia si mwaminifu katika mambo makubwa.

¹¹ Ikiwa hamkuwa waaminifu katika mali ya udhalimu, ni nani atakayewaaminia mali ya kweli?

¹² Nanyi kama hamkuwa waaminifu na mali ya mtu mwin-

16:10 Vyote tulivyopewa na Mungu, kiroho na mali, ni “kidogo sana”. Sehemu ndogo tu ya Mungu hujulikana kwetu (Ayu. 26:14). Basi, kwa sababu sisi twawezai kuelewa Biblia juu ya mambo fulani, basi si tusidhani kwamba tuna 100% kuhusu ukweli juu ya Mungu au ‘tunajua yote.

16:11 Jinsi ya kushughulikia mali [kusimamia nyingi au kidogo] inaendana na jinsi sisi tutakavyo fanya katika Ufalme wa Mungu.

gine, ni nani atakayewapa iliyo yenu wenyewe?

13 “Hakuna mtumishi awezaye kuwatumikia mabwana wawili. Ama atamchukia mmoja na kumpenda mwingine au atamheshimu mmoja na kumdharau mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu pamoja na mali.”

14 Mafarisayo, ambao walikuwa wapenda fedha, waliyasikia hayo yote na wakamcheka kwa dharau.

15 Yesu akawaambia, “Ninyi mnajifanya kuwa wenye haki mbele za wanadamu, lakini Mungu anajua mioyo yenu. Kwa maana vile vitu ambavyo wanadamu wanavithamini sana, kwa Mungu ni machukizo.

16 “Torati na manabii vilitumiwa mpaka kuja kwa Yohana Mbatizaji. Tangu wakati huo habari njema za Ufalme wa Mungu zinahubiriwa na kila mmoja hujiingiza kwa nguvu.

17 Lakini ni rahisi zaidi mbingu na nchi kupita kuliko hata herufi moja kuondoka katika Sheria.

18 “Mtu ye yote ampaye mkewe talaka na kumwoa mwanamke mwingine azini, naye mwanaume amwoaye mwanamke aliyetalikiwa azini.

19 “Palikuwa na mtu mmoja tajiri aliyevaa nguo za rangi ya zambarau na kitani safi, ambaye aliishi kwa anasa, kila siku.

20 Hapo penye mlango wake aliishi maskini mmoja, jina lake Lazaro, mwenye vidonda mwili mzima.

21 Huyo Lazaro alitamani kujishibisha kwa makombo yaliyoanguka kutoka mezani kwa yule tajiri. Hata mbwa walikuwa wakija na kulamba vidonda vyake.

22 “Wakati ukafika yule maskini akafa, nao malaika wakamchukua akae pamoja na Abrahamu. Yule tajiri naye akafa na akazikwa.

23 Kule kuzimu alipokuwa akiteseka, alitazama juu, akamwona Abrahamu kwa mbali, naye Lazaro alikuwa karibu yake.

16:19 Huu ni mfano tu, na si kuchukuliwa halisi.

16:23 Huku ni kuiga kwa imani kwa Wayahudi. Lakini imani hizo katika wenyewe na za makosa; Adhabu ya dhambi ni kifo wakati Yesu atakaporudi, si adhabu katika moto. Yesu alitumia imani potovu ya Wayahudi dhidi yao. Yeye alizungumza na watu katika matakwa yao.

24 Hivyo yule tajiri akamwita, ‘Baba Abrahamu, nihurumie na umtume Lazaro achovye ncha ya kidole chake ndani ya maji au poze ulimi wangu, kwa sababu nina maumivu makuu kwenye moto huu.’

25 “Lakini Abrahamu akamjibu, ‘Mwanangu, kumbuka kwamba wakati wa uhai wako ulipata mambo mazuri, lakini Lazaro alipata mambo mabaya. Lakini sasa anafarijiwa hapa na wewe uko katika maumivu makuu.

26 Zaidi ya hayo kati yetu na ninyi huko, kumewekwa shimo kubwa, ili wale wanaotaka kutoka huku kuja huko wasiweze, wala mtu ye yote asiweze kuvuka kutoka huko kuja kwetu.’

27 “Akasema, ‘Basi, nakuomba, umtume Lazaro aende nyumbani kwa baba yangu,

28 maana ninao ndugu watano.

Awaonye, ili wasije nao wakafika mahali hapa pa mateso.

29 “Abrahamu akamjibu, ‘Ndugu zako wana Musa na Manabii, wawasikilize hao.’

30 “‘Yule tajiri akasema, ‘Hapana, baba Abrahamu, lakini mtu kutoka kwa wafu akiwaenda, watatubu.’

31 “Abrahamu akamwambia, ‘Kama wasipowasikiliza Musa na manabii, hawataweza kushawishiwa hata kama atafufuka mtu kutoka kwa wafu.’”

17 Yesu akawaambia wanafunzi Wake, “Mambo yasababishayo watu watende dhambi hayana budi kutukia. Lakini ole wake mtu yule anayeyasababisha.

² Ingekuwa heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe zito la kusagia shingoni na kutoswa baharini kuliko kumfanya mmoja

16:31 mifano ya Yesu mara nyingi hufanya hatua yao muhimu na ya mwisho; na ni sawa na hapa. Hatua ya hadithi ni kuonyesha kwamba hata wakati Yesu alifufuka katika wafu, Wayahudi wengi hawakuamini. Na kwamba shahidi wa neno lililoandikwa katika Agano la Kale ilikuwa ni kama nguvu ‘kuona miujiza’ ya mtu aliyekufa na sasa anaishi.

17:2 Kusababisha wengine kukwazika ama kuteguka kiimani ni aina mbaya sana ya dhambi. Kwa hiyo, tunapaswa kufikiri kwa makini jinsi maneno na matendo yetu yanavyo leta athari kwa wengine; na kuwa makini kwamba sisi ni wa kuweka mfano wa haki kwa watu wengine. Adhabu ya jiwe kuwa shingoni na kutupwa baharini ni kwamba adhabu ya Babeli siku ya

wa hawa wadogo atende dhambi.

³ Kwa hiyo, jilindeni. “Kama ndugu yako akikukosea mwonye, naye akitubu, msamehe.

⁴ Kama akikukosea mara saba kwa siku moja na mara saba kwa siku moja akaja kwako akisema, ‘Ninatubu’, msamehe.”

⁵ Wanafunzi Wake wakamwambia Bwana, “Tuongeze imani.”

⁶ Yesu akawajibu, “Kama mngekuwa na imani ndogo kama punje ya haradali, mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu, ‘Ng’oka ukaote baharini,’ Nao ungewatii.

⁷ “Ikiwa mmoja wenu ana mtumishi anayelima shambani au anayechunga kondoo, je, mtumishi huyo arudipo atamwambia, ‘Karibu hapa keti ule chakula?’

⁸ Je, badala yake, hutamwambia, ‘Niandalie chakula, nile, ji-

fungu unitumikie ninapokula na kunywa, baadaye waweza kula na kunywa?’

⁹ Je, huyo mtu utamshukuru mtumishi huyo kwa kutimiza yale aliyoamriwa?

¹⁰ Vivyo hivyo nanyi mkiisha kufanya mliyoagizwa, semeni, ‘Sisi tu watumishi tusiostahili, tumefanya tu yale tuliyoapaswa kufanya.’”

¹¹ Yesu alipokuwa njiani akienda Yerusalemu, alipitia mpakani mwa Samaria na Galilaya.

¹² Alipokuwa akiingia kwenye kijiji kimoja, watu kumi walio kuwa na ukoma wakakutana naye. Wakasimama mbali,

¹³ wakapaza sauti, wakasema, “Yesu, Bwana, tuhurumie!”

¹⁴ Alipowaona akawaambia, “Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani.” Nao walipokuwa njiani wakienda, wakatakasika.

¹⁵ Mmoja wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa Yesu,

mwisho (Ufunuo 18:21). Wale walio ndani ya kanisa ambao wanafanya hivyo.

17: iwapo mtu anatenda dhambi na kutubu lakini anarudia rudia dhambi hiyo, wazi yeye ana fanya mzaha tu. Basi, Yesu anafundisha kwamba tunapaswa kusamehe watu bila kujaribu kutathmini kama toba yao ni ya kweli, au hata kama ni dhahiri kwamba toba yao ni unafiki.

17:10 watumisha wanafuki – maneno hayo yametumika katika Mt. 25:30 kuhusu wale ambao watakao kuwa na hatia katika hukumu ya mwisho wakati Yesu atakaporudi.

akimsifu Mungu kwa sauti kuu.

16 Akajitupa miguuni mwa Yesu akamshukuru. Yeye alikuwa Msamaria.

17 Yesu akauliza, “Je, hawakuponywa wote kumi? Wako wapi wale wengine tisa?”

18 Hakuna hata mmoja aliyekonekana kurudi ili kumshukuru Mungu isipokuwa huyu mgeni?”

19 Yesu akamwambia, “Inuka na uende zako, imani yako imekuponya.”

20 Yesu alipoulizwa na Mafarisayo Ufalme wa Mungu utakuja lini, Yeye akawajibu, “Ufalme wa Mungu hauji kwa kuchunguza kwa bidii,

21 wala watu hawatasema, ‘Huu hapa’ au ‘Ule kule,’ kwa maana Ufalme wa Mungu umo ndani yenu.”

22 Kisha Yesu akawaambia wa-

nafunzi Wake, “Wakati utafika ambapo mtatamani kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu, lakini hamtaiona.

23 Watu watawaambia, ‘Yule kule!’ Au, ‘Huyu hapa!’ Msiwakimbilie.

24 Kwa maana Mwana wa Adamu katika siku Yake atakuwa kama umeme wa radi, umulikao katika anga kuanzia mwisho mmoja hadi mwingine.

25 Lakini kwanza itampasa kuteseka katika mambo mengi na kukataliwa na kizazi hiki.

26 “Kama ilivyokuwa siku za Noa, ndivyo itakavyokuwa katika siku za Mwana wa Adamu.

27 Wakati huo wa Noa watu walikuwa wakila, wakinywa, wakioa na kuolewa mpaka siku ile Noa alipoingia katika safina, gharika ikaja na kuwaangamiza wote.

17:21 “Katika” inaweza pia kutafsiriwa kama “kati ya”. Yesu kama Mfalme wa Ufalme wa Mungu anaweza kuitwa “Ufalme wa Mungu.” Kanuni zote za Ufalme wa Mungu haikuonekana katika Yeye. Wayahudi walikuwa wakiangalia kwa kuja kwa Masihi

17:27 Mpaka /hadi siku – katika Biblia kunacho kinachotiliwa mkazo kwamba mafuriko yalianza siku za Nuhu alipoingia katika safina. Lakini Mwanzo 7:1, 4 inasema kwamba Mungu alimwambia Nuhu muda wa siku saba kabla ya gharika ilipotokea kuingia ndani ya safina. Lakini kwa kweli yeye hakufanya hivyo – akaingia siku ile siku mvua ilipokuja. Kwa nini? Hakika kwa sababu yeye alikuwa akiomba watu kuja katika safina. Hakika yeye alikuwa mhubiri (2 Pet. 2:5). Je, sisi hufanya hivyo tunyosubiri kuja kwa Yesu?

28 “Ndivyo ilivyokuwa katika siku za Lutu: Watu walikuwa wakila na kuinywa, wakinunua na kuuza, wakilima na kujenga.

29 Lakini siku ile Lutu alipoon-doka Sodoma, ikanyesha mvua ya moto na kiberiti kutoka mbin-guni ukawaangamiza wote.

30 “Hivyo ndivyo itakavyoku-wa siku ile Mwana wa Adamu atakapofunuliwa.

31 Siku hiyo, mtu ye yote aliy-eko kwenye dari ya nyumba yake, vitu vyake vikiwa ndani ya hiyo nyumba asishuke kivi-chukua. Vivyo hivyo mtu aliy-eko shambani asirudi nyumbani kuchukua cho chote.

32 Mkumbukeni mke wa Lutu!

33 Mtu ye yote anayejaribu kuyaokoa maisha yake atayapo-teza na ye yote atakayeyapoteza maisha yake atayaokoa.

34 Nawaambia, usiku huo watu wawili watakuwa wamelala ki-tanda kimoja, mmoja atachuku-liwa, mwingine ataachwa.

35 Wanawake wawili wataku-wa wanasaga nafaka pamoja, mmoja atachukuliwa na mwin-gine ataachwa.”

36 Wanaume wawili watakuwa wanafanya kazi pamoja sham-bani, mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa.”

37 Kisha wakamwuliza, “Haya yatatukia wapi Bwana?” Aka-waambia, “Pale ulipo mzoga, ndipo tai watakapokusanyika.”

18 Kisha Yesu akawapa wa-nafunzi Wake mfano ili kuwaonyesha kuwa yawapasa kuomba pasipo kukata tamaa.

² Akawaambia, “Katika mji mmoja alikuwapo hakimu am-

17:32 Mkewe Loti aliangalia nyuma yake wakati yeye alikuwa amekanywa. Aliomboleza hasara ya mali yake nyuma. Amri nyingi ilipokelewa kuondoka Sodoma hiyo ni ya kawaida na amri ambayo sisi kupokea kuondoka hali hii ya sasa na kwenda kuwa pamoja na Kristo katika Yerusalemu atakaporejea. Kama sisi tutaangalia nyuma, sisi tutashiriki hukumu ya ulimwengu huu. Mke wa Loti iliyegeuzwa kuwa chumvi, ambayo pia ilikuwa ni adhabu ambayo ilikuja juu ya eneo karibu na Sodoma (Mwanzo 19:23; Kumb 29:23).

17:37 Msiwe na wasiwasi ambapo kiti cha hukumu kitakapokuwa, au jinsi sisi kupata kufika huko. Tutapata kufika huko kama kawaida. Mungu hufanya tai kwenda katika hewa na kuja chini ambapo mzoga ulipo, nasi vile vile.

baye hakumwogopa Mungu wala kumjali mtu.

³ Katika mji huo alikuwako mjane mmoja ambaye alikuwa akija kwake mara kwa mara akimwomba, ‘Tafadhali nipatie haki kati yangu na adui yangu.’

⁴ “Kwa muda mrefu yule hakimu alikataa. Lakini hatimaye akasema moyoni mwake, ‘Japokuwa simwogopi Mungu wala simjali mwanadamu,

⁵ lakini kwa kuwa huyu mjane ananisumbua sumbua, nita hakikisha amepata haki yake ili asiendeleo kunichosha kwa kunijia mara kwa mara!’”

⁶ Bwana akasema, “Sikilizeni asemavyo huyu hakimu dhali mu.

⁷ Je, Mungu hatawatendea haki wateule Wake wanaomlilia mchana na usiku? Je, atakawia kuwasaidia?

⁸ Ninawaambia, atawapatia haki upesi. Lakini je, Mwana wa Adamu atakapokuja ataikuta imani duniani?”

⁹ Yesu akatoa mfano huu kwa wale waliojiona kuwa wao ni wenye haki na kuwadharau wengine.

¹⁰ “Watu wawili walikwenda hekaluni kusali, mmoja wao alikuwa Farisayo na mwingine alikuwa mtoza ushuru.

¹¹ Yule Farisayo, akiwa amesimama peke yake, akasali hivi: ‘Mungu, ninakushukuru kwa sababu mimi si kama watu wengine: Wanyang’anyi, wadhhalimu, wazinzi, wala kama huyu mtoza ushuru.

¹² Mimi nafunga mara mbili kwa juma, natoa sehemu ya kumi ya mapato yangu.’

¹³ “Lakini yule mtoza ushuru akasimama mbali, hakuthubutu

18:3 kipengele kisicho cha hali ya kawaida katika mfano huu ni kwamba mwanamke mjane, na hakuna mume kumtetea kwa ajili yake, alikwenda moja kwa moja kwa hakimu. Hii anaongea ya tamaa ya kiroho ambayo tunapaswa kuwa nayo katika daima kuomba kwa Mungu; na labda pia inayonesha jinsi kumkaribia Mungu ni, hata kama sala kwa Mungu mwenyewe awali inaonekana pia ajabu wazo kwa ajili yetu.

18:7 Kimya dhahiri cha Mungu kwa maombi yetu ni kwa sababu ya uvumilivu wake na sisi, si uziwi wake au kutofautiana.

18:8 kutakuwako na imani duniani – ? Ni swali wazi. Mazingira inazungumzia jinsi Mungu anajibu maombi. Lakini kutakuwa na imani kama katika dunia [labda “nchi”, ya Israel] katika usiku wa kurudi kwa Kristo?

hata kuinua uso wake kutazama mbinguni, bali alijipiga piga kifuani na kusema: ‘Mungu, ni hurumie, mimi mwenye dhambi.’

14 “Nawaambia, huyu mtoza ushuru alirudi nyumbani akiwa amehesabiwa haki mbele za Mungu zaidi ya yule Farisayo. Kwa maana ye yote ajikwezaye atashushwa na ye yote ajishushaye atakwezwa.”

15 Watu walikuwa wakimletea Yesu pia watoto wachanga ili awaguse. Wanafunzi Wake walipoona hivyo, wakawakemea.

16 Lakini Yesu akawaita wale watoto waje kwake, akasema, “Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni wa watu walio kama hawa watoto.

17 Amin, nawaambia, ye yote ambaye hataupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, hatauingia kamwe.”

18 Mtawala mmoja akamwuliza Yesu, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?”

19 Yesu akamjibu, “Mbona unaniita mwema? Hakuna mtu ye yote aliye mwema ila Mungu peke Yake.

20 Unazifahamu amri: ‘Usizini, usiue, usiibe, usishuhudie uongo, waheshimu baba yako na mama yako.’”

21 Akajibu, “Amri zote hizi nimezishika tangu ujana wangu.”

22 Yesu aliposikia haya, akamwambia, “Bado kuna jambo moja ulilopungukiwa. Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuata.”

23 Aliposikia jambo hili, alisikitika sana kwa maana alikuwa mtu mwenye mali nyingi.

24 Yesu akamtazama akasema,

18:13 kupiga matiti ni asili ya maneno ya Kigiriki na hupatikana tu katika akaunti jinsi wale ambao walikuwa wakiangalia kusulubiwa kwa Yesu kupiga vifua vyao (Lk. 23:48). Hapa katika 18:13, fora kifua maana kutubu. Hivyo pengine lina maana sawa na katika 23:48. Kuangalia kifo cha Yesu kuliwaleta watu kwa toba. Hii ni kwa nini wakati wetu kukumbuka kifo cha Yesu katika kuumeza mkate, kawaida kuongozwa na kujihoji wenyewe na kutubu (1 Kor. 11:28).

18:14 kulipwa haki – Sisi ni si haki katika wenyewe, lakini sisi ni kuhesabiwa haki kwa Mungu kwa njia ya uhai wetu “katika Kristo” kwa ubatizo na kuendelea imani katika Yeye.

“Tazama ni jinsi gani ilivyo vigumu kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!

²⁵ Hakika ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”

²⁶ Wale waliosikia haya waukauliza, “Kama ni vigumu hivyo, ni nani basi awezaye kuokoka?”

²⁷ Yesu akajibu, “Yasiyoweze kana kwa wanadamu kwa Mungu yawezekana.”

²⁸ Ndipo Petro akasema, “Tazama, tumeacha vyote tulivyokuwa navyo tukakufuata!”

²⁹ Yesu akajibu, “Amin nawaambia, hakuna hata mmoja aliyeacha nyumba yake, au mke, au ndugu, au wazazi au watoto kwa ajili ya Ufalme wa Mungu

³⁰ ambaye hatapewa mara nyingi zaidi ya hivyo katika maisha haya na hatimaye kupata uzima wa milele ujao.”

³¹ Yesu akawachukua wale wanafunzi Wake kumi na wawili kando na kuwambia, “Tuna-

panda kwenda Yerusalemu na kila kitu kilichoandikwa na manabii kumhusu Mwana wa Adamu kitatimizwa.

³² Kwa kuwa atatiwa mikononi mwa watu wasiomjua Mungu, nao watamdhihaki, watamtukana na kumtemea mate, watampiga mijeledi na kumwua.

³³ Siku ya tatu atafufuka.”

³⁴ Wanafunzi Wake hawakuelewa mambo haya, kwa kuwa maana yake ilikuwa imefichika kwao, nao hawakujua Yesu alikuwa anazungumzia nini.

³⁵ Yesu alipokuwa anakaribia Yeriko, kipofu mmoja alikuwa ameketi kando ya njia akiomba msaada.

³⁶ Kipofu huyo aliposikia umati wa watu ukipita, aukauliza, “Kuna nini?”

³⁷ Wakamwambia, “Yesu wa Nazareti anapita.”

³⁸ Akapaza sauti, akasema, “Yesu, Mwana wa Daudi, unirehemu!”

³⁹ Wale waliokuwa wametangulia mbele wakamkemea wa-

18:30 Katika wakati huu – Sisi si wenye haki lakini tunahesabiwa haki na mungu katika Kristo. Ukristo siyo nia ya kuwa aliishi katika kutengwa kutoka waumini wengine.

18:34 Kumbuka marudio ya ukweli wao hawakuelewa hivyo. Walikuwa kizuizi kisaikolojia kwa msalaba, tu kama tunavyofanya katika baadhi ya njia – kushiriki katika msalaba wa Yesu hivyo kudai.

kamwambia akae kimya. Lakini yeye akapaza sauti zaidi, “Mwana wa Daudi, unirehemu!”

⁴⁰ Yesu akasimama, akawa-amuru huyo mtu aletwe kwake. Alipokaribia, Yesu akamwuliza,

⁴¹ “Unataka nikufanyie nini?” Akajibu, “Bwana, nataka kuona.”

⁴² Yesu akamwambia, “Basi upate kuona, imani yako imekuponya.”

⁴³ Akapata kuona saa ile ile, akamfuata Yesu, huku akimsifu Mungu. Watu wote walipoona mambo hayo, nao wakamsifu Mungu.

19 Yesu akaingia Yeriko, naye alikuwa anapita katikati ya huo mji.

² Tazama, palikuwa na mtu mmoja mkuu wa watoza ushuru naye alikuwa tajiri, jina lake Zakayo.

³ Yeye alikuwa akijitahidi kumwona Yesu ni mtu wa nama gani. Lakini kutokana na

umati mkubwa wa watu hakuweza kwa sababu alikuwa mfupi wa kimo.

⁴ Kwa hiyo akatangulia mbio mbele ya umati wa watu akapanda juu ya mkuyu ili amwone Yesu, kwa sababu angeipitia njia ile.

⁵ Yesu alipofika pale chini ya huo mkuyu, akatazama juu, akamwambia, “Zakayo, shuka upesi, kwa maana leo nitakuwa mgeni nyumbani kwako!”

⁶ Hivyo Zakayo akashuka upesi, akamkaribisha Yesu nyumbani kwake kwa furaha kubwa.

⁷ Watu wote walioona, wakanza kunung’unika wakisema, “Amekwenda kuwa mgeni wa ‘mtu mwenye dhambi.’”

⁸ Lakini Zakayo akasimama na kumwambia Bwana, “Tazama, Bwana! Sasa hivi nusu ya mali yangu ninawapa maskini, nami kama nimemdhulumu mtu ye yote kitu cho chote, nitamrudishia mara nne ya hicho kiwango.”

19:7 Ushirika na wenye dhambi kwa njia ya kula pamoja nao ilionekana kama vibaya sana; Myahudi mwaminifu alishiriki tu na wale ambao walikuwa “safi” na inaonekana si kuhusishwa na dhambi. Yesu alionyesha kinyume kabisa. Hakuna ‘hatia na chama; Yeye alishiriki mezani na watu ili kuwaleta kwake, badala ya kula tu chakula chake na wale waliokuwa katika kiwango fulani.

9 Ndipo Yesu akamwambia, “Leo, wokovu umeingia nyumbani humu kwa sababu, huyu naye, ni mwana wa Abrahamu.

10 Kwa maana Mwana wa Adamu amekuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea.”

11 Walipokuwa wanasikiliza haya, Yesu akaendelea kuwaambia mfano, kwa sababu alikuwa anakaribia Yerusalemu na watu walikuwa wakidhani ya kuwa Ufalme wa Mungu ulikuwa unakuja saa iyo hiyo.

12 Hivyo akawaambia: “Mtu mmoja mwenye cheo kikubwa, alisafiri kwenda nchi ya mbali ili akapokee madaraka ya kuwa mfalme, kisha arudi.

13 Hivyo akawaita kumi miongoni mwa watumishi wake akawapa kila mmoja fungu la fedha. Akawaambia, ‘Fanyeni biashara na fedha hizi mpaka nitakaporudi.’

14 “Lakini raia wa nchi yake walimchukia wakapeleka ujumbe na kusema, ‘Hatutaki huyu mtu awe mfalme wetu.’

15 “Hata hivyo alirudi akiwa amekwisha kupokea mamalaka ya ufalme, akawaita wale watumishi wake aliokuwa amewachia fedha, ili afahamu ni faida kiasi gani kila mmoja wao aliyopata kwa kufanya biashara.

16 “Wa kwanza akaja na kusema, ‘Bwana, kutokana na fedha uliyoniachia nimepata faida mara kumi zaidi.’

17 “Yule bwana akamjibu, ‘Umefanya vizuri mtumishi mwema! Kwa sababu umekuwa mwaminifu katika wajibu mdogo sana, nakupa mamlaka juu ya miji kumi.’

18 “Wa pili naye akaja, akasema, ‘Bwana, fedha yako imeleta faida mara tano zaidi.’

19 “Bwana wake akajibu, ‘Na-

19:9 Alikuwa Myahudi (“mwana wa Ibrahimu”), lakini alifanya kazi kwa Warumi kukusanya kodi kutoka kwa Wayahudi. Yeye angekuwa katika upweke sana, kudharauliwa na mtu wa kukataliwa. Hii ni aina ya watu ambao wanakubaliwa na Yesu.

19:17 Miji kumi – Kuna kipengele cha utata katika mfano wa fedha: matumizi ya sarafu chache matokeo katika madaraka juu ya miji kadhaa ya busara. Sisi ni tunawachwa kufikiria juu watu wanaoshangaa katika ukafiri kwa malipo waliyopewa. Walitarajia saa zaidi ya paundi chache tu wapewe. Na katika majibu yao hapa tunaona picha ya karibu kufuru mwaminifu katika ujira wao.

kupa mamlaka juu ya miji mitano.’

²⁰ “Kisha akaja yule mtumishi mwingine akasema, ‘Bwana, hii hapa fedha yako. Niliitunza vizuri kwenye kitambaa.

²¹ Nilikuogopa, kwa sababu wewe ni mtu mgumu. Unachukua ambapo hukuweka kitu na unavuna mahali ambapo hukupanda kitu.’

²² “Bwana wake akamjibu, ‘Nitakuhukumu kwa maneno yako mwenyewe, wewe mtumishi mwovu! Kama ulifahamu kwamba mimi ni mtu mgumu, nichukuaye mahali ambapo si kuweka kitu na kuvuna mahali

ambapo sikupanda,

²³ kwa nini basi hukuweka fedha zangu kwa watoa riba ili nitakaporudi, nichukue iliyo yangu na riba yake?’

²⁴ “Ndipo akawaambia wale waliokuwa wamesimama karibu, ‘Mnyang’anyeni fungu lake la fedha mkampe yule mwenye kumi.’

²⁵ “Wakamwambia, ‘Bwana, mbona tayari anayo mafungu kumi?’

²⁶ “Akawajibu, ‘Nawaambia kwamba, kila aliye na kitu, atongezewa, naye yule asiyetumia alichu nacho atanyang’anywa hata kile alichu nacho,

19:20 Yeye mwenyewe anasema kuwa aliweka hazina ya fedha, kwa kutumia neno mahali pengine kutumika juu ya haja ya kuweka au kushikilia mafundisho ya Imani moja (1 Tim 1:19; 3:9, 2 Tim 1:13; Ufunuo 6:9). Alikuwa amefanya hili, alikuwa ameshikilia, yeye hakuwa ameiacha imani. Na yeye walidhani huu ulikuwa wa kutosha kumleta ufalmeni. Lakini ni lazima ubunifu kutumia zawadi ya msingi wa Injili ambayo tumepewa.

19:23 Yesu kuelezea kwa kukataliwa jinsi gani wanaweza kuingia milele. Hii ni adhabu ya kutosha kabisa akili na adhabu. Sheria ya Musa alijaribu Wayahudi kuwakopesha pesa Wayahudi wengine kwa ajili ya maslahi. Yesu alikuwa akimwambia mifano yake kwa Wayahudi katika maneno ya Wayahudi. Yeye akisema: “Hata kama wewe alikuwa amefanya nini si bora, si mtiifu zaidi, lakini kama wewe alikuwa amefanya angalau kitu, mimi ningekuwa nimewakaribisheni ninyi’. Lakini mtu kwamba Yesu alikuwa mgumu, neema chini ya mtu. Vinginevyo, Yesu anaweza kuwa na maana ya: ‘Unaweza angalau kuwa kutokana na Injili kwa mataifa.

19:25 Hata wale wanaokubaliwa ndani ya Ufalme wa Mungu si kuelewa kila kitu mara moja. Sisi tutaishi milele na milele kuongezeka katika kumjua Mungu na Yesu.

27 lakini wale adui zangu ambao hawakutaka mimi niwe mfalme juu yao, waleteni hapa mkawaue mbele yangu.’”

28 Baada ya Yesu kusema haya, alitangulia kupanda kwenda Yerusalemu.

29 Naye alipokaribia Bethfage na Bethania kwenye Mlima uitwao wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi Wake wawili akawaambia,

30 “Nendeni katika kijiji kile kilicho mbele yenu, mtakapokuwa mnaingia kijijini, mtamkuta mwana-punda ambaye hajapandwa na mtu bado, akiwa amefungwa hapo. Mfungueni, mumlete hapa.

31 Kama mtu akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’ Mwambieni, ‘Bwana anamhitaji.’”

32 Wale waliotumwa wakaenda, wakakuta kila kitu kama vile Yesu alivyokuwa amewaambia.

33 Walipokuwa wanamfungua yule mwana-punda, wenyewe wakawauliza, “Mbona mnamfungua huyo mwana-punda?”

34 Wale wanafunzi wakajibu, “Bwana anamhitaji.”

35 Wakamleta kwa Yesu, nao baada ya kutandika mavazi yao juu ya huyo mwana-punda, wakampandisha Yesu juu yake.

36 Alipokuwa akienda akiwa amempanda, watu wakatandaza nguo zao barabarani.

37 Alipokaribia mahali yanapoanzia matelemko ya Mlima wa Mizeituni, umati wote wa wafuasi Wake wakaanza kumsifu Mungu kwa furaha kwa sauti kuu kwa ajili ya matendo yote ya miujiza waliyoyaona.

38 Wakasema: “Amebarikiwa Mfalme ajaye kwa Jina la Bwana!” “Amani mbinguni na Utukufu Kwake Aliye Juu.”

39 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwemo miongoni mwa ule umati wa watu wakamwambia, “Mwalimu, waamuru wanafunzi Wako wanyamaze.”

40 Yesu akawajibu, “Nawaambia ninyi, kama hawa wakinyamaza, mawe yatapiga kelele.”

19:27 kuwaua – adhabu kwa kukataliwa itakuwa ya kifo, “mauti ya pili” (Ufunuo 2:11); si adhabu ya milele.

19:37 kukaribia – kauli ya kitenzi na mtindo hapa hutuhimiza kuwa na taswira ya Yesu kukaribia. Injili mara nyingi hutuhimiza kucheza ‘kama ru-ninga ama filamu – upya jinsi mambo yalivyotokea.

41 Alipokaribia Yerusalemu na kuuona mji, aliulilia,

42 akisema, “Laiti ungalijua hata wewe leo yale ambayo yangeteta amani, lakini sasa yamefichika machoni pako.

43 Hakika siku zinakujia, ambazo adui zako watakuzingira, watakuzunguka pande zote na kukuzuilia ndani.

44 Watakuponda chini, wewe na watoto walioko ndani ya kuta zako. Nao hawataacha hata jiwe moja juu ya jingine, kwa sababu hukutambua wakati wa kujiliwa kwako.”

45 Ndipo akaingia hekaluni akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza vitu humo.

46 Naye akawaambia, “Imeandikwa, ‘Nyumba Yangu itakuwa nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang’anyi.’”

47 Kila siku alikuwa akifundisha hekaluni. Lakini viongozi wa makuhani, walimu wa sheria na viongozi wa watu walikuwa wakitafuta njia ili kumwua.

48 Lakini hawakupata nafasi kwa sababu watu wote walimfuata wakiyasikiliza maneno Yake kwa usikivu mwingi.

20 Siku moja, Yesu alipokuwa akifundisha watu hekaluni na kuhubiri habari njema, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, pamoja na wazee wakamjia.

2 Wakamwuliza, “Tuambie, unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Ni nani aliyekupa mamlaka haya?”

3 Akawajibu, “Nami nitawauliza swali.

4 Je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?”

5 Wakasemezana wao kwa wao wakisema, “Kama tukisema, ulitoka mbinguni, atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’

6 Lakini tukisema, ulitoka kwa ‘wanadamu’, watu wote watatupiga mawe kwa sababu wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii.”

19:41 Huu ulikuwa mji ambayo ungemwua – Yeye alikuwa ametabiri kuwa “Yerusalemu” ingemuua (Lk. 13:33). Na bado Yesu alikuwa na moyo kwamba aliimwaga damu kwa ajili ya wokovu wetu hata na adui zake na wauaji. Yeye hivyo alitaka ajili ya wokovu wao (Lk. 13:34). Je, sisi twaweza kuwa na moyo unaolilia ulimwengu huu?

7 Basi wakajibu, “Hatujui uli-kotoka.”

8 Yesu akawaambia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mam-laka gani ninafanya mambo haya.”

9 Akaendelea kuwaambia watu mfano huu: “Mtu mmoja alipanda shamba lake la mizabi-bu, akalikodisha kwa wakulima fulani, kisha akasafiri kwa muda mrefu.

10 Wakati wa mavuno akam-tuma mtumishi wake kwa hao wakulima aliwakodishia ili wampatie sehemu ya mavuno ya shamba la mizabibu. Lakini wale wakulima waliokodisha wakampiga na kumfukuza mi-kono mitupu.

11 Akamtuma mtumishi mwin-

gine, huyo naye wakampiga, wakamfanyia mambo ya aibu na kumfukuza.

12 Bado akamtuma na mwingi-ne wa tatu, huyu pia wakamjeru-hi na kumtupa nje ya shamba.

13 “Basi yule mwenye shamba la mizabibu akasema, ‘Nifanye nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa, huenda yeye watam-heshimu.’

14 “Lakini wale wakulima waliokodisha shamba walipomwo-na wakasemezana wao kwa wao na kusema, ‘Huyu ndiye mrithi, basi na tumwue ili urithi uwe wetu.’

15 Kwa hiyo wakamtoa nje ya shamba la mizabibu, wakam-wua.” “Sasa basi yule mwenye shamba la mizabibu atawafanyia

20:9 Wamiliki wa ardhi wasiokuwepo wa Galilaya walidharauliwa na wote; na bado Bwana anatumia mmoja wao kama takwimu kwa ajili yake. Kila tunahisi kudharauliwa, sisi tunashirikiana katika mateso ya Yesu.

20:13 Mungu alimtuma Mwana wake wa Israeli, matumaini wangeweza kujali kwake. Lakini Isaya 53 alikuwa ametabiri kwamba wakati Israel wangemwona, wangeweza kutoona uzuri kwake na kumsulubisha. Hata hivyo Mungu aliwazuia ufahamu kuwa, katika upendo wake na matumaini mazuri kwa ajili ya watu wake. Mungu kwa maana inakuja chini ya kiwango che-tu, kama wewe anavyo chuchumaa kuzungumza na mtoto katika ngazi zao, na kutafuta kuingia katika mipaka yao ya mtazamo, lugha yao na mtazamo. Kweli mtu ni si peke yake. Mungu yu pamoja nasi.

20:15 Mfano una kisichoeleweka vizuri ndani mwake. Wamiliki wa ardhi wasiokuwepo ambao hawajawahi kutembelea nchi yao kwa miaka mingi, na kukuta watu wao waliowatuma kwa mali yao wamepigwa, ingekuwa kawa-

nini wakulima hawa waliokodisha shamba?

¹⁶ Atakuja na kuwaua hao wapangaji na kuwapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu.” Watu waliposikia hayo wakasema, “Mungu apishie mbali jambo hili lisitokee!”

¹⁷ Lakini Yesu akawakazia macho akasema, “Basi ni nini maana ya yale yaliyoandikwa: “‘Jiwe lile walilolikataa waashi, limekuwa jiwe kuu la pembeni?’

¹⁸ Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo atavunjika vipande vipande na ye yote litakayemwangukia litamsagasaga awe unga.”

¹⁹ Walimu wa sheria na viongozi wa makuhani wakatafuta njia ya kumkamata mara moja

kwa sababu walifahamu kwamba ametoa mfano huo kwa ajili yao. Lakini waliwaogopa watu.

²⁰ Kwa hiyo wakawa wanamchunguza na kutuma wapelelezi waliojifanya kuwa waaminifu ili wapate kumtega kwa maneno asemayo ili wamtie katika uwezo na mamlaka ya mtawala.

²¹ Hivyo wale wapelelezi wakamwuliza, “Mwalimu, tunajua unasema na kufundisha yaliyo kweli wala humpendelei mtu, bali wafundisha njia ya Mungu kwa kufuata ukweli.

²² Je, ni halali sisi kumlipa Kaisari kodi au la?”

²³ Lakini Yesu akatambua hila yao, kwa hiyo akawaambia, “Kwa nini ninyi mnanijaribu?”

ida tu kusahau hayo. Wasingeweza jali. Katika mfano ambayo huchota juu ya hili, Bwana anauliza nini mmiliki atakachofanya. Jibu linalotarajiwa lili kuwa: ‘Si sana. Alipata anachotakiwa, alikuwa kamwe kujali kwenda huko kwa muda wa miaka hata hivyo.

20:18 Tuna uchaguzi – tuvunjike katika maisha haya kwa kuanguka kwa mwamba wa Kristo, au tuvunjwe naye tuangukiwapo katika hukumu. Ni lazima kuvunjika kwa wanaume na wanawake kwa njia moja au nyingine, aidha sasa au wakati ujao. Ni hivyo mantiki ya kuchagua ivunjwe sasa. Lakini katika mambo ya kiroho, sisi siyo mantiki katika jinsi sisi sababu. Kuna ushahidi ndani ya maandishi ya agano jipya, pamoja na kanisa, ambayo zinaonyesha kwamba kukariri Kitabu ni hulka ya kawaida ya waumini wa kwanza. Kifungu katika Zaburi 118 inajulikana hapa katika Lk. 20:18; na pia katika Matendo 4:11; Efe. 2:20; 1 Pet. 2:6-8. Mmoja maajabu kama hii ilikuwa Nakala ya ushahiditosha ambao waumini wa kwanza angejua na kuweka moyoni.

24 Nionyesheni dinari. Je, picha hii na maandishi haya yaliyoko juu yake ni ya nani?”

25 Wakamjibu, “Ni ya Kaisari.” Akawaambia, “Basi mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari na Mungu mpeni kilicho cha Mungu.”

26 Wakashindwa kumkamata kwa yale aliyokuwa amesema hadharani. Nao wakashangazwa mno na majibu Yake, wakanyamaza kimya.

27 Baadhi ya Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia Yesu na kumwuliza,

28 “Mwalimu, Musa alituanikia kwamba kama ndugu wa mtu akifa na kuacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa amwoa huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto.

29 Basi walikuwepo ndugu saba, wa kwanza akaoa, akafa bila kuzaa mtoto.

30 Kisha yule wa pili akamwoa huyo mjane, naye kafa bila mtoto.

31 Naye wa tatu pia, vivyo hivyo ndugu wote saba wakawa wamemwoa huyo mwanamke na wote wakafa pasipo kupata mtoto.

32 Mwishowe, huyo mwanamke mjane naye akafa.

33 Sasa basi, siku ya ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke wa nani? Maana aliolewa na ndugu wote saba.”

34 Yesu akawajibu, “Katika maisha haya watu huo na kuolewa.

35 Lakini wale ambao wamehesabiwa kwamba wanastahili kupata nafasi katika ulimwengu ule na katika ufufuo wa wafu, hawaoi wala hawaolewi.

36 Hawa hawawezi kufa tena, kwa maana wao ni kama malaika. Wao ni watoto wa Mungu, kwa sababu ni watoto wa ufufuo.

20:36 Malaika hawawezi kufa: “Kifo hakina mamlaka juu ya malaika” (Ebr. 2:16). Kama malaika anaweza kufanya dhambi, basi wale ambao watapatikana wa kustahili malipo wakati wa kurudi Kristo utakuwa pia bado kuwa na uwezo wa kufanya dhambi. Na kuona kwamba dhambi huleta mauti (Rum 6:23), wao kwa hiyo uzima wa milele kwao hautakuwepo; kama tuna uwezekano wa kutenda dhambi, tuna uwezo wa kufa. Hivyo kusema malaika wanaweza kutenda dhambi hufanya ahadi ya Mungu ya uzima wa milele maana, kuona kwamba malipo yetu ni kushiriki mwili wa malaika. Kumbukumbu ya “malaika” inaonyesha kwamba hakuna mgawanyo wa

37 Hata Musa alidhihirisha kuwa wafu wanafufuka, kwa habari ya kile kichaka kilichokuwa kikiwaka moto bila kuteketea, alipomwita Bwana ‘Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki na Mungu wa Yakobo.’

38 Yeye Mungu si Mungu wa wafu bali wa walio hai, kwa kuwa Kwake wote ni hai.”

39 Baadhi ya walimu wa sheria wakasema, “Mwalimu, umese ma sawasawa kabisa!”

40 Baada ya hayo hakuna mtu aliyethubutu kumwuliza maswali zaidi.

41 Kisha Yesu akawaambia, “Imekuwaje basi wao husema

Kristo ni Mwana wa Daudi?

42 Daudi mwenyewe anasema katika Kitabu cha Zaburi, ‘“BWANA alimwambia Bwana wangu: “Keti mkono wangu wa kuume

43 mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako.’”

44 Ikiwa Daudi anamwita Yeye ‘Bwana,’ basi, atakuwaje Mwanawe?”

45 Wakati watu wote walipokuwa wanamsikiliza, Yesu akawaambia wanafunzi Wake,

46 “Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa majoho marefu na kusalimiwa kwa heshima

malaika kama nzuri au dhambi; kuna jamii moja tu ya malaika. Dan. 12:3 anasema kuwa waaminifu utawaka kama nyota; na nyota huhusishwa na Malaika (Ayubu 38:7). Sisi tutafanywa kama Malaika; na bado sisi tutapewa uzima wa milele, na dhambi ya asili. Kwa hiyo, Malaika hawawezi kutenda dhambi. Matumaini yetu ni kuingia katika uhuru wa ajabu ya asili ambayo “Wana wa Mungu”, yaani Malaika, sasa sehemu (Warumi 8:19).

20:37,38 Mungu ni Mungu wa Ibrahimu hapa na sasa, ingawa Ibrahimu alikufa na fahamu. Kwa sababu wafu fahamu hawana ufahamu, kwani kumbukumbu zetu kwao huisha na kupotosha, sisi huwa na kufikiri kwamba hii ni jinsi Mungu pia anaona waumini wafu. Lakini “wote wanaishi kwake”, roho chini ya madhabahu ya kulia kwake kwa kisasi, kwa maneno mengine, mara kwa mara, ufahamu wake wa kina wa wahusika wao kuwaudhi kwake kutenda katika mambo ya dunia hata sasa (Ufunuo 06:09; 20: 4). Yerusalemu ya Mbinguni ambayo sisi tunahusishwa katika Kristo inaundwa na “roho (wahusika) ya watu wenye haki waliokamilika” (Ebr. 12:23). iwapo sisi tunajitahidi kuendeleza tabia ya kiroho sasa, roho yetu itahusishwa na wale wahusika (“roho”) ambao umefikia kiwango cha kukamilika kiroho (“ukamilifu”).

masokoni. Hukaa kwenye viti maalum katika masinagogi na kukaa kwenye sehemu za wageni wa heshima katika karamu.

⁴⁷ Wanakula nyumba za wajanane na ili waonekane mbele ya watu husali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu iliyo kuu.

21 Yesu alipoinua macho yake, aliwaona matajiri wakiweka sadaka zao kwenye sanduku la hazina ya hekalu.

² Akamwona pia mwanamke mmoja mjane maskini, akiweka humo sarafu mbili za shaba.

³ Yesu akasema, “Amin, amin nawaambia, huyu mjane maskini ameweka humo sadaka kubwa zaidi kuliko wengine wote.

⁴ Hawa watu wengine wote wametoa sadaka kwa Mungu kutokana na wingi wa mali zao, lakini huyu mjane ametoa kutokana na umaskini wake vyote alivyokuwa navyo kwa ajili ya maisha yake.”

⁵ Baadhi ya wanafunzi Wake wakawa wanamwonyesha jin-

si hekalu lilivyopambwa kwa mawe mazuri na kwa vitu vilivyotolewa kuwa sadaka kwa Mungu. Lakini Yesu akawaambia,

⁶ “Kuhusu haya mnayoyaona hapa saa, wakati utafika ambapo hakuna jiwe moja litakalosalia juu ya jiwe jingine, kila moja litabomolewa.”

⁷ Wakamwuliza, “Mwalimu, mambo haya yatatukia lini? Ni dalili gani zitaonyesha kwamba yanakaribia kutendeka?”

⁸ Yesu akawajibu, “Jihadhari ni msije mkadanganywa. Maana wengi watakuja kwa Jina langu, wakidai kwamba, ‘Mimi ndiye,’ nao ‘Wakati umekaribia.’ Msiwafuate.

⁹ Lakini msikiapo habari za vita na machafuko, msiogope. Kwa maana hayo ni lazima yatokee kwanza, ila ule mwisho hautakuja wakati huo.”

¹⁰ Kisha akawaambia: “Taifa litainuka dhidi ya taifa jingine na ufalme mmoja dhidi ya ufalme mwingie.

¹¹ Kutakuwa na matetemeko ya ardhi katika sehemu mbalim-

21:8 Si kupotoshwa – Hili ni neno la Kigiriki, lilinukuliwa baadaye katika Agano Jipya kuhusu udanganyifu na walimu wa uongo ndani ya kanisa (1 Kor 6:9,15,33; Gal 6:17; 2 Tim. 3:13).

bali, njaa kali na magonjwa ya kuambukiza. Kutakuwa na matukio ya kutisha na ishara kuu kutoka mbinguni.

12 “Lakini kabla yote hayajatokea, watawakamata ninyi na kuwatesa. Watawatia mikononi mwa wakuu wa masinagogi na kufungwa magerezani; nanyi mtapelekwa mbele ya wafalme na watawala kwa ajili ya Jina langu.

13 Hii itawapa nafasi ya kushuhudia.

14 Lakini msiwe na wasiwasi kwamba mtasema nini kabla ya mashtaka.

15 Kwa maana nitawapa maneno na hekima ambayo hakuna hata adui yenu mmoja atakayeweza kushindana nayo wala kuipinga.

16 Mtasalitiwa hata na wazazi, ndugu, jamaa na marafiki na badhi yenu watawaua.

17 Mtachukiwa na watu wote kwa ajili ya Jina langu.

18 Lakini hapatakuwa na unywele mmoja wa kichwa chenu utakaoangamia.

19 Kwa kuvumilia mtaokoa roho zenu.

20 “Mtakapooona mji wa Yerusalemu umezungukwa na majeshi, basi fahamuni kwamba kuharibiwa kwake kumekaribia.

21 Wakati huo, wale walio Uyahudi wakimbilie milimani, walio mjini Yerusalemu watoke humo na wale walioko mashambani wasiingie mjini.

22 Kwa sababu huu utakuwa ni wakati wa adhabu ili kutimiza yaliyoandikwa.

23 Ole wao wenye mimba na watakaokuwa wananyonyesha katika siku hizo! Kutakuwa na dhiki kuu katika nchi na ghadhabu juu ya hawa watu

24 Wataanguka kwa makali ya upanga, wengine watachukuliwa kuwa mateka katika mataifa yote, nao Yerusalemu utaka-

21:13 Mungu anatumia hali mbaya ili kutupa nafasi ya kushuhudia kwa wengine. Wakati sisi tunauliza “Kwa nini hii?” – Labda ni moja ya sababu ili tuweze kuhubiri kwa njia hiyo.

21:17 Hii chuki ya watu wote inaweza kuashiria mateso duniani kote.

21:24 “nyakati za mataifa” inaonekana kwa kutaja wakati wa Mataifa nafasi ya kujifunza Injili, kulingana na jinsi Paulo alivyohitajika katika Warumi. 11:25. Hivyo leo ni siku kuu ya nafasi, ili kukabiliana na kuhubiri Injili. Nafasi daima haitakuwa kila wakati.

nyagwa na watu Mataifa mpa-ka muda wa hao watu Mataifa utimie.

25 “Kutakuwa na ishara katika jua, mwezi na nyota. Hapa duniani, mataifa yatakuwa katika dhiki na fadhaa kutokana na ngurumo na misukosuko ya bahari.

26 Watu watazimia roho kutokana na hofu kuu na kuyaona yale mambo yanayotokea duniani, kwa maana nguvu za vitu vya angani zitatikisika.

27 Wakati huo ndipo watakapo- mwona Mwana wa Adamu akija mawinguni pamoja na uweza na utukufu mkuu.

28 Mambo haya yatakapoanza kutendeka, simameni na mkavii- nue vichwa vyenu, kwa sababu ukombozi wenu umekaribia.”

29 Akawaambia mfano huu: “Uangalieni mtini na miti min- gine yote.

30 Unapochipua majani, ninyi wenyewe mnaweza kuona na kutambua ya kuwa wakati wa kiangazi umekaribia.

31 Vivyo hivyo, mnapoyaona mambo haya yakitukia, mwa- jua kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.

32 “Amin, amin nawaambia, kizazi hiki hakika hakitapita hadi mambo haya yote yatimie.

33 Mbingu na nchi zitapita, la- kini maneno Yangu hayatapita kamwe.”

34 “Jihadharini mioyo yenu isije ikalemewa na anasa, ulevi na fadhaa za maisha haya, nayo siku ile ikawakuta ninyi bila ku- tazamia kama vile mtego una- savyo.

35 Kwa maana kama vile mte- go unasavyo, ndivyo siku hiyo itakavyowapata wanadamu wote waishio katika uso wa dunia yote.

21:34 Kwa nini kuna onyo hili, kama waumini wa siku za mwisho walipaswa kuteseka? Aya hii ina maana kwamba dunia itakuwa katika hali mali mafanikio katika siku za mwisho; itakuwa inawezekana kwa ajili yetu kuwa hivyo kuchukuliwa zaidi na kwamba sisi hatujajiandaa kwa wakati wa ta- abu, hivyo kwamba anakuja kama mshangao ghafla. Kama “siku kwamba” ni siku ya ujio wa Kristo, basi inaweza kuwa na kutuchagua kuteseka, sisi kuwa na uwezo wa kuendelea kufurahia vitu vya dunia, katika kesi ambayo sisi kuwa hawakupata ghafla na kuja mara ya pili. Hivyo wakati Watakatifu wanateswa, dunia anafurahia wakati wa mafanikio kama ilivyokuwa katika nyakati za Lutu na Nuhu.

³⁶ Kesheni daima na mwombe ili mweze kuokoka na yale yote yatakayotokea na kusimama mbele ya Mwana wa Adamu.”

³⁷ Kila siku Yesu alikuwa aki-fundisha hekaluni na jioni ilipofika, alikwenda Zake kwenye Mlima wa Mizeituni na kukaa huko usiku kucha.

³⁸ Nao watu wote walikuja asubuhi na mapema hekaluni ili kumsikiliza.

22 Wakati huu Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, iitwayo Pasaka, ilikuwa imekaribia.

² Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwa wana tafuta njia ya kumwua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu.

³ Shetani akamwingia Yuda, aliyeitwa Iskariote, mmoja wa wale Kumi na Wawili.

⁴ Yuda akaenda kwa viongozi wa makuhani na kwa maafisa wa walinzi wa hekalu kuzungumza nao jinsi ambavyo angeweza kumsaliti Yesu. Wakafurahi na wakakubaliana kumpa fedha.

⁶ Naye akakubali, akaanza kutafuta wasaa mzuri wa kumsaliti Yesu kwao wakati ambapo hakuna umati wa watu.

⁷ Basi ikawadia siku ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku ambayo Mwana-Kondoo wa Pasaka huchinjwa.

⁸ Hivyo Yesu akawatuma Petro na Yohana, akisema, “Nendeni mkatuandalie chakula cha Pasaka ili tuweze kuila.”

⁹ Wakamwuliza, “Unataka tu kuandalie wapi Pasaka?”

¹⁰ Yesu akawaambia, “Sikilizeni, mtakapokuwa mmeingia mjini, mtakutana na mwanau-me mmoja aliyebeba mtungi wa

21:36 Katika Kiyunani, kitenzi ‘kuangalia’ ni kuhusiana na jina ‘kuangalia’, akimaanisha askari kulinda kitu, au kipindi cha wajibu wa kulinda. Dhana ya ‘kuangalia’ ni dhahiri ya kujihami badala ya fujo. Lk. 21:36 Amefafanua kuangalia kama kuomba siku zote, kuzingatia imani yetu juu ya ukweli kwamba hatimaye sisi tutasimama kukubaliwa mbele ya Bwana Yesu katika siku ya hukumu, na kwa neema yake kuokolewa kutoka hukumu kubwa ambayo hakika kuja duniani. Mawazo ya kuangalia na kuomba mara nyingi hutokea pamoja (Mk. 14:38; Mt 26:41; Waefeso 6:18; 1 Pet 4:07). Maombi kwa ajili ya msamaha wetu, kwa ajili ya kukubalika na Bwana wetu, kwa hiyo lazima tuchunge tabia zetu katika siku hizi za mwisho.

22:10 Kuyabeba maji ilikuwa kazi ya wanawake. Yesu alionekana kuchukua

maji, mfuateni mpaka kwenye nyumba atakayoingia,

11 nanyi mwambieni mwenye nyumba, ‘Mwalimu anauliza, kiko wapi chumba cha wageni, ambamo mimi na wanafunzi Wangu tutakula Pasaka?’

12 Atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, ambacho kina samani zote kikiwa kimepambwa vizuri. Tuandalieni humo.”

13 Wakaenda, wakakuta kila kitu kama Yesu alivyokuwa amewaambia. Kwa hiyo wakaandaa Pasaka.

14 Wakati ulipowadia, Yesu akaketi mezani pamoja na wanafunzi Wake.

15 Kisha akawaambia, “Ni-metamani sana kuila Pasaka hii pamoja nanyi kabla ya kuteswa Kwangu.

16 Kwa maana, nawaambia, sitaila tena Pasaka mpaka ita-

kapotimizwa katika Ufalme wa Mungu.”

17 Akiisha kukichukua kikombe, akashukuru, akasema, “Chukueni hiki mnywe wote.

18 Kwa maana, nawaambia kwamba, tangu sasa sitakunywa tena divai hadi Ufalme wa Mungu utakapokuja.”

19 Kisha akachukua mkate, akashukuru, akaumega, akawaipa akisema, “Huu ni mwili Wangu unaotolewa kwa ajili yenu, fanyeni hivi kwa ukumbusho Wangu.”

20 Vivyo hivyo baada ya kula, akachukua kile kikombe akasema, “Kikombe hiki ni agano jipya katika damu Yangu, imwagikayo kwa ajili yenu.

21 Lakini mkono wake huyo atakayenisaliti uko hapa mezani pamoja nami.

22 Mwana wa Adamu anakwenda Zake kama ilivyokusu-

radhi maalum katika changamoto ya majukumu ya kijinsia katika karne ya kwanza.

22:16 Tunapoumega mkate, tunakumbuka kwamba tutakuwa na neema ya kufanya hivyo tena na Yesu atakaporudi.

22:19 Hii ni – mkate si mwili halisi wa Yesu; “ni” mwili wake kwa maana ya kwamba mkate inawakilisha mwili wake.

22:20 Agano letu na Mungu ni ahadi ya kutuokoa na kutupa uzima wa milele katika ufalme wake duniani ambao unakuja kama alivyoahidi Abraham. Kwamba ahadi hizi zilitimika katika kifo cha Yesu; wakati tunapo kunya kikombe cha divai tunajikumbusha ushirika wetu katika tumaini hili kuu.

diwa, lakini ole wake mtu huyo atakayenimaliti.”

23 Wakaanza kuulizana wao kwa wao, ni nani miongoni mwetu anayeweza kufanya jambo hilo?

24 Pia yakazuka mabishano katikati ya wanafunzi kwamba ni nani anayeonekana kuwa mkuu wa wote miongoni mwao.

25 Yesu akawaambia, “Wafalme na watu wakuu wasiomjua Mungu huwatawala watu wao kwa nguvu na wenye mamlaka juu yao huitwa ‘Wafadhili.’”

26 Lakini ninyi msifanane nao. Bali yeye aliye mkuu kuliko wote miongoni mwenu, inampasa kuwa kama yeye aliye mdogo wa wote, naye atawalaye na awe kama yeye ahudumuye.

27 Kwani ni nani aliye mkuu? Ni yule aketiye mezani au ni yule ahudumiaye? Si ni yule aliyekaa mezani? Lakini Mimi niko miongoni mwenu kama yule ahudumiaye.

28 “Ninyi mmekuwa pamoja

nami katika majaribu Yangu.

29 Nami kama Baba Yangu alivyoniipa ufalme, kadhalika mimi nami ninawapa ninyi,

30 ili mpate kula na kunywa mezani pangu katika karamu ya Ufalme Wangu na kukaa katika viti vya enzi, mkihukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.

31 Yesu akasema, “Simoni, Simoni, sikiliza, Shetani ameomba kuwapepete ninyi wote kama ngano.

32 Lakini nimekuombea wewe Simoni ili imani yako isishindwe, nawe ukiisha kunirudia, uwaimarishe ndugu zako.”

33 Petro akajibu, “Bwana, niko tayari kwenda pamoja nawe gezani na hata kifoni.”

34 Yesu akamjibu, “Nina kwambia Petro, kabla jogoo hajakawika usiku huu wa leo, utanikana mara tatu kwamba hunijui Mimi.”

35 Kisha Yesu akawauliza, “Nlipowatuma bila mfuko, wala mkoba, wala viatu, mlipunguki-

22:23 Kulikuwa na baadhi ya uchunguzi binafsi kwa mara ya kwanza kumbukumbu ya mkutano. Kuna haja ya kuwa kila wakati sisi tunapaswa kufanya huduma (1 Kor. 11:28).

22:28 Lakini Yesu alijua wanafunzi watatoroka na Petro kumkataa. Lakini Yeye aliwahesabu kuwa wenye haki; na Yeye anaona kuteguka kwetu leo kuwa si ajabu, kwa mapungufu yetu yote. Hii ni kwa sababu kabisa.

wa na kitu cho chote?” Wakajibu, “La, hatukupungukiwa na kitu cho chote.”

³⁶ Akawaambia, “Lakini sasa, aliye na mfuko na auchukue na aliye na mkoba vivyo hivyo. Naye asiye na upanga, auze joho lake anunue mmoja.

³⁷ Kwa sababu, nawaambia, andiko hili lazima litimizwe juu Yangu, kwamba, “Alihesabiwa pamoja na wahalifu, kwa kweli yaliyoandikwa kunihusu Mimi hayana budi kutimizwa.”

³⁸ Wanafunzi Wake wakawambia, “Bwana, tazama hapa kuna panga mbili.” Akawajibu, “Inatoshia.”

³⁹ Yesu akatoka akaenda kwenye Mlima wa Mizeituni kama

ilivyokuwa kawaida Yake, nao wanafunzi Wake wakamfuata.

⁴⁰ Walipofika huko, akawaambia wanafunzi Wake, “Ombeni msije mkaangukia majaribuni.”

⁴¹ Akajitenga nao, kama umbali wa kutupa jiwe, akapiga magoti, akaomba,

⁴² akisema, “Baba, kama ni mapenzi Yako, niondolee kikombe hiki, lakini si kama Mimi nipendavyo, bali mapenzi Yako yatendeke.”

⁴³ Malaika kutoka mbinguni akamtokea, akamtia nguvu.

⁴⁴ Naye akiwa katika maumivu makuu, akaomba kwa bidii, nalo jasho Lake likawa kama matone ya damu yakidondoka ardhini.

⁴⁵ Baada ya kuomba, akawaru-

22:36 Kununua upanga – Lakini maoni ya Bwana katika mstari wa 38 unaoonyesha Alikuwa anakejeli katika kutoa maoni juu ya kuanguka kwao kwa imani na Kutegemea a nguvu za kibinadamu. Kuwa halisi na kupendekeza wao kununua mapanga katika hali yoyote, Yeye hakika alijua kwamba wao tayari walikuwa na panga mbili pamoja nao (Mst. 38). Basi, wanafunzi hutumia panga hizo, Yesu aliwakemea kwa kasi sana (:50,51 “yatoshia!”). Wakristo wa kweli wanapaswa kumfuata bwana wao katika upinzani isio na vurugu ya uovu na hawaamini katika matumizi ya nguvu.

22:40 Sala ni nguvu zetu dhidi ya majaribu.

22:42 Nia za Baba na Mwana zilikuwa tofauti, kwa hiyo Yesu hakuwa Mungu mwenyewe kwa hali ya Utatu.

22:44 Hali hii inaonyesha Yesu alikuwa katika mipaka kuisimuka kwa uvumilivu. Aliomba kwa Mungu kwa wakati huu “na kulia sana kwa machozi” (Waebrania. 5:07). Lakini hata sasa, Yesu hutuomba kwa ajili yetu Mbinguni, kuomba kwa Mungu kwa mlilo wa huzuni makali ambayo usioelezeka (Warumi 8:26).

dia wanafunzi Wake akawakuta wamelala, wakiwa wamechoka kutokana na huzuni.

46 Naye akawauliza, “Mbona mmelala? Amkeni mwombe ili msiangukie majaribuni.”

47 Wakati Yesu alipokuwa bado anazungumza, umati mku-bwa wa watu ukaja, ukiongozwa na Yuda, ambaye alikuwa mmoja wa wale Wanafunzi Kumi na Wawili. Akamkaribia Yesu ili ambusu.

48 Lakini Yesu akamwambia, “Yuda, je, unamsaliti Mwana wa Adamu kwa busu?”

49 Wafuasi wa Yesu walipoona yale yaliyokuwa yanakaribia kutokea, wakasema, “Bwana, tutumie panga zetu?”

50 Mmoja wao akampiga mtumishi wa Kuhani Mkuu kwa upanga, akamkata sikio la kume.

51 Lakini Yesu akasema, “Acheni!” Akaligusa lile sikio la yule mtu na kumponya.

52 Kisha Yesu akawaambia viongozi wa makuhani, maafisa wa walinzi wa hekalu na wazee waliokuwa wamekuja, “Mmekuja na panga na marungu, kana kwamba Mimi ni mnyang’anyi?”

53 Siku kwa siku nilikuwa pamoja nanyi hekaluni lakini hamkunikamata. Lakini hii ni saa yenu, wakati giza linatawala!”

54 Kisha wakamkamata Yesu, wakamchukua wakaenda naye mpaka nyumbani kwa Kuhani Mkuu. Lakini Petro akafuata kwa mbali.

55 Walipokwisha kuwasha moto katikati ya ua na kuketi pamoja, Petro naye akaketi pamoja nao.

56 Mtumishi wa kike mmoja akamwona Petro ameketi pale kwenye mwanga wa moto. Akamwangukia kwa uangalifu na kusema, “Huyu mtu pia alikuwa pamoja na Yesu!”

57 Lakini Petro akakana akase-

22:54 nyumba Kuhusu saba wiki Kuhani Mkuu baadaye, Petro alikuwa amesimama labda mita 100 kutoka doa hii kwa nguvu na kuwavuta watu kumini katika Kristo. Yeye waongofu watu zaidi katika siku moja kuliko mtu mwingine yeyote milele ni kumbukumbu kama kufanya. Mungu alitumia kujuta, umma dhambi – na kwa haraka sana baada ya toba yake. Mungu anapenda kutumia watu wanyonge.

22:57 Alikanusha – Miaka ya baadaye, Petro aliandika kuwa dhambi mbaya zaidi ikatika jamii ni ya “kumkana” Bwana Yesu (2 Pet. 2:1).

ma, “Ewe mwanamke, hata sim-jui!”

58 Baadaye kidogo mtu mwingine, kwa kumwona Petro, akasema, “Wewe pia ni mmoja wao!”

59 Baada ya muda wa kama saa moja hivi, mtu mwingine akazidi kusesitiza, “Kwa hakika huyu mtu naye alikuwa pamoja na Yesu, kwa maana yeye pia ni Mgalilaya.”

60 Petro akajibu, “Wewe mtu, mimi sijui unalosema!” Wakati uo huo, akiwa bado anazungumza, jogoo akawika.

61 Naye Bwana akageuka akamtazama Petro. Ndipo Petro akakumbuka yale maneno ambayo Bwana alimwambia, “Kabla jogoo hajawika leo, utanikana mara tatu.”

62 Akatoka nje, akalia sana.

63 Wale watu waliokuwa wanamlinda Yesu wakaanza kumdhihaki na kumpiga.

64 Wakamfunga kitambaa machoni na kumwuliza, “Tabiri!” Tuambie ni nani aliyekupiga?”

65 Wakaendelea kumtukana kwa matusi mengi.

66 Kulipopambazuka barazaa la wazee wa watu, viongozi wa makuhani na walimu wa sheria,

wakakutana pamoja, naye Yesu akaletwa mbele yao.

67 Wakamwambia, “Kama Wewe ndiye Kristo, tuambie.” Yesu akawajibu, “Hata nikiwambia hamtaamini.

68 Nami nikiwauliza swali, hamtanijibu.

69 Lakini kuanzia sasa, Mwana wa Adamu ataketi mkono wa kuume wa Mungu Mwenye Nguvu.”

70 Wote wakauliza, “Wewe basi ndiwe Mwana wa Mungu?” Yeye akawajibu, “Ninyi mmesema kwamba Mimi ndiye.”

71 Kisha wakasema, “Kwani tunahitaji ushahidi gani zaidi? Tumesikia wenyewe kutoka kinywani Mwake.”

23 Kisha umati wote wa watu wakainuka na kumpeleka Yesu kwa Pilato.

2 Nao wakaanza kumshtaki wakisema: “Tumemwona huyu mtu akipotosha taifa letu, akiwazuia watu wasilipe kodi kwa Kaisari na kujiita kuwa Yeye ni Kristo, mfalme.”

3 Basi Pilato akamwuliza Yesu, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?” Yesu akajibu, “Wewe wasema.”

4 Pilato akawaambia viongozi wa makuhani na watu wote waliokuwapo, “Sioni sababu ya kutosha kumshtaki mtu huyu!”

5 Lakini wao wakakazana kusema, “Anawachochea watu kwa mafundisho Yake katika Uyahudi yote, tangu Galilaya alikoanzia, hadi sehemu hii!”

6 Pilato aliposikia hayo akauliza, ‘Huyu mtu ni Mgalilaya?’

7 Alipofahamu kwamba Yesu alikuwa chini ya mamlaka ya Herode, akampeleka kwa Herode, ambaye wakati huo alikuwa pia Yerusalemu.

8 Herode alipomwona Yesu alifurahi sana, kwa sababu kwa muda mrefu alikuwa amesikia mambo mengi kumhusu Yeye. Pia alitarajia kumwona akifanya miujiza kadha wa kadha.

9 Pilato akamwuliza maswali mengi, lakini Yesu hakumjibu lo lote.

10 Wakati huo viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwepo wakitoa ma-

shtaka yao kwa nguvu sana.

11 Herode na maaskari wake wakamdhihakiki Yesu na kumfanyia mzaha. Wakamvika vazi zuri sana, wakamrudisha kwa Pilato.

12 Siku hiyo, Herode na Pilato wakawa marafiki, kabla ya jambo hili walikuwa na uadui kati yao.

13 Basi Pilato akawaita pamoja viongozi wa makuhani, viongozi wengine na watu,

14 akawaambia, “Ninyi mlimleta huyu mtu kwangu kuwa ni mtu anayewachochea watu ili waasi. Nimemhoji mbele yenu nami nimeona hakuna msingi wo wote wa mashtaka yenu dhidi Yake.

15 Wala Herode hakumwona na kosa lo lote, ndiyo sababu amemrudisha kwetu. Kama mnavyoona, mtu huyu hakufanya jambo lo lote linalostahili kifo.

16 Kwa hiyo nitaamuru apigwe mijeledi na kumwachia.”

23:4 Je, tunahisi kwamba dhamiri zetu pengine haifanyi kazi na moyo wetu katika baadhi ya maeneo ambayo kitu kinaweza kutugusa na kutuhamasisha kutenda? Msalaba unaweza kutugusa na kubadilisha ugumu na moyo ulioharibiwa sana. Mbali na wengi halisi ya maisha mifano karibu ya hii, fikiria dondoo la Biblia, kuhusu Pilato. Historia ya Wayahudi na Kirumi rangi picha tofauti sana ya Pilato kuliko yale sisi tunaona katika kumbukumbu za Biblia. 23:12 majeshi ya uovu mara nyingi kuungana dhidi ya haki.

(17 Kwa kuwa ilikuwa lazima kuwafungulia mfungwa mmoja wakati wa Sikukuu).

18 Ndipo watu wote wakapiga kelele kwa pamoja, “Mwondoe mtu huyo! Tufungulie Baraba!”

(19 Baraba alikuwa amefungwa gerezani kwa sababu ya maasi yaliyokuwa yametokea mjini na kwa ajili ya mauaji).

20 Pilato akitaka kumwachilia Yesu, akasema nao tena.

21 Lakini wao wakaendelea kupiga kelele wakisema, “Msulibishe! Msulibishe! Msulibishe!”

22 Kwa mara ya tatu Pilato akawaambia, “Kwani amefanya kosa gani huyu mtu? Sikuona Kwake sababu yo yote inayostahili adhabu ya kifo. Kwa hiyo nitaamuru apigwe mijeledi na kisha nitamwachia.”

23 Lakini watu wakazidi kupiga kelele kwa nguvu wakidai kwamba Yesu asulubiwe. Hivyo, kelele zao zikashinda.

24 Kwa hiyo Pilato akatoa

hukumu kwamba madai yao yatimizwe.

25 Akamfungua yule mtu aliyekuwa amefungwa gerezani kwa kuhusika katika uasi dhidi ya serikali na mauaji. Akamkabidhi Yesu mikononi mwao, wamfanyie watakavyo.

26 Walipokuwa wakienda naye, wakamkamata mtu mmoja aitwaye Simoni mwenyeji wa Kirene, aliyekuwa anatoka shambani. Wakambebesha msalaba, wakamlazimisha auchukue nyuma ya Yesu.

27 Idadi kubwa ya watu wakamfuata Yesu, wakiwamo wanawake waliokuwa wakimlilia na kumwombolezea.

28 Yesu akawageukia, akawaambia, “Enyi binti za Yerusalemu, msinililie Mimi bali jililieni ninyi wenyewe na watoto wenu.

29 Kwa maana wakati utafika mtakaposema, ‘Wamebarikiwa wanawake tasa, ambao matumbo yao hayakuzaa wala matiti yao hayakunyonyesha!’

23:26 Simon ni jina la Kigiriki, na majina ya wanawe ni mchanganyiko kati ya Wayunani. Njia yeye ni kama ilivyoelezwa “kutoka uwanjani / shamba / nyika” inaweza kuashiria kwamba alikuwa akifanya kazi, kufanya isipofaa wakati wa sikukuu, kwa sababu yeye alikuwa Mgiriki. Na inaweza kuwa kwamba yeye alifanya kazi karibu na Yerusalemu, hakuwa mtu wa kidini, na kama Sauli nje kuangalia kwa ng’ombe waliopotea, alikuwa anaenda mahali fulani pangeni.

30 “Ndipo wataiambia milima, ‘Tuangukieni’ na vilima, ‘Tufunikeneni!’

31 Kwa maana kama wamefanya hivi kwa mti mbichi, kwa mti mkavu itakuwaje?”

32 Watu wengine wawili walihalifu walipelekwa pamoja na Yesu ili wakasulubiwe.

33 Walipofika mahali paitwapo “Fuvu La Kichwa,” hapo ndipo walipomsulibisha Yesu pamoja na hao walihalifu, mmoja upande Wake wa kuume na mwingine upande Wake wa kushoto.

34 Yesu akasema, “Baba, wasamehe, kwa maana hawajui walitendalo!” Wakagawana nguo Zake kwa kupiga kura.

35 Watu wakasimama hapo wakimwangalia, nao viongozi wa Wayahudi wakamdhihaki wakisema, “Aliokoa wengine! Ajio-koe mwenyewe basi, kama Yeye ndiye Kristo wa Mungu, Mteule wake.”

36 Askari nao wakaja, wakamdhihaki, wakamletea siki ili anywe.

37 Nao wakamwambia, “Kama Wewe ni Mfalme wa Wayahudi, jiokoe mwenyewe.”

38 Maandishi haya yaliwekwa kwenye msalaba juu ya kichwa Chake: “HUYU NDIYE MFALME WA WAYAHUDI.”

39 Mmoja wa wale walihalifu waliosulibiwa pamoja naye akamtukana, akasema: “Wewe si ndiye Kristo? Jiokoe ili utuokoe na sisi.”

40 Lakini yule mhalifu mwingine akamkemea mwenzake, akasema, “Je, wewe humwogopi Mungu, wakati uko kwenye adhabu hiyo hiyo?”

41 Sisi tumehukumiwa kwa haki kwa kuwa tunapata tunayostahili kwa ajili ya matendo yetu. Lakini huyu mtu hajafanya kosa lo lote.”

42 Kisha akasema, “Bwana

23:34 Katika mateso yake ya mwisho, mara nyingi Yesu anataja kuhusu uzao wa Mungu (Lk 22:42; 23:34,46; Mt 26:39,42,44). Kwamba Mungu ni “Baba yetu” ni faraja katika nyakati zetu wa dondoo hilo. Maumivu na ugu-mu wa hotuba katika nafasi ya kusulubiwa ilikuwa kama kwamba ni dhahiri kwamba Bwana maana sisi husikia na kutafakari juu ya maneno Aliyotamka kutoka msalaba.

Wakagawana mavazi – kama yake ndogo ndogo vitu vya mbele ya msalaba wa Yesu alikuwa na ni pathetic.

23:42 Agizo la kubatizwa katika kifo cha Kristo na ufufuo lilitolewa baada

Yesu, unikumbuke utakapokuja katika Ufalme Wako.”

⁴³ Yesu akamjibu, “Amin, nakuambia, leo hii utakuwa pamoja nami Paradiso”

⁴⁴ Ilikuwa kama saa sita mchana, kukawa na giza katika nchi yote mpaka saa tisa,

⁴⁵ kwa sababu jua liliacha kutoa nuru. Pazia la hekalu likachanika vipande viwili.

⁴⁶ Yesu akapaza sauti Yake akasema, “Baba, mikononi mwako naikabidhi roho Yangu.” Baada ya kusema haya, akakata roho.

⁴⁷ Yule jemadari alipoona

yaliyotukia, akamsifu Mungu akasema, “Hakika, mtu huyu alikuwa mwenye haki.”

⁴⁸ Watu wote waliokuwa wamekusanyika hapo kushuhudia tukio hili walipoyaona hayo, wakapigapiga vifua vyao kwa huzuni na kwenda zao.

⁴⁹ Lakini wale wote waliomfahamu, pamoja na wale wanawake waliokuwa wamemfuata kutoka Galilaya, walisimama kwa mbali wakiyatazama mambo haya.

⁵⁰ Basi kulikuwa na mtu mmoja mwema na mwenye haki jina lake Yosefu. Yeye alikuwa

ya ufufuo wa Kristo (Mk. 16:15, 16). Mwizi hakuweza kuwa alibatizwa katika mauti na ufufuo wa Kristo kabla ya mambo hayo kutokea. Mnyang’anyi alimwomba Yesu amkumbuke kwa mema hapo Yesu akirudi “katika” Ufalme wake. Mwizi hiyo ilikuwa si mjinga wa kutojua Injili ya Ufalme wa Mungu ambao Yesu alikuwa akihubiri (Mt. 4:23). Alijua kwamba kutakuwa na siku ya hukumu wakati wa kuanzishwa kwa ufalme, na sababu hii alimwomba Yesu, ambaye alijua angefufuka kutoka wafu na hatimaye kufanya hukumu siku hiyo, amkumbuke kwa wema. Mwizi kwa hakika si mjinga; alitambua ya kwamba wokovu katika siku ya ufufuo na hukumu utatamkwa toka midomo ya Kristo. Yesu alijibu ya kwamba mwizi atakuwa pamoja naye katika “peponi”. Neno hili ni la Kigiriki siku zote linataja hali timilifu duniani. Ni kutumika juu ya bustani kurejeshwa kwa Edeni ambayo itakuwa kuonekana katika Ufalme ujao wa Mungu hapa duniani (Ufu 2:7). Kristo na mwizi hawakuenda ufalmeni siku hiyo. Yesu alikwenda kaburini (Matendo 2:32; Mt 12:40). Mwizi alikuwa anamwomba Yesu amkumbuke kwa wema kwenye siku ya hukumu; alikuwa na ufahamu kwamba alihusika, na kuonekana huko. Lakini Yesu alimpa uhakika wa kushangaza – ‘Naweza kukuambia saa hivi sasa! Huna kusubiri hadi wakati huo wa hukumu yangu juu yako – utakuwa pamoja nami katika Ufalme!.

mjube wa Baraza la Wayahudi,
⁵¹ lakini yeye hakuwa amekubaliana na maamuzi na vitendo vya viongozi wenzake. Huyu alikuwa mwenyeji wa Arimataya huko Uyahudi, naye alikuwa unaungojea Ufalme wa Mungu kwa matarajio makubwa.

⁵² Yosefu alikwenda kwa Pilato akaomba apewe mwili wa Yesu.

⁵³ Akaushusha kutoka msalabani, akauzungushia kitani safi na kuuweka katika kaburi lililochongwa kwenye mwamba, ambalo lilikuwa hajazikiwa mtu mwingine ye yote.

⁵⁴ Ilikuwa siku ya Maandalio, nayo Sabato ilikuwa karibu kuanza.

⁵⁵ Wale wanawake waliokuwa wamekuja pamoja na Yesu wakimfuata kutoka Galilaya, wakamfuata Yosefu, wakaliona kaburi na jinsi mwili wa Yesu ulivyolazwa.

⁵⁶ Kisha wakarudi nyumbani, wakaandaa manukato na marhamu ya kuupaka huo mwili. Lakini wakapumzika siku ya Sabato kama ilivyoamriwa.

24 Mnamo siku ya kwanza ya juma, alfajiri na ma-

pema, wale wanawake walichukua yale manukato waliyokuwa wameyaandaa na kwenda kaburini.

² Wakakuta lile jiwe limefingirishwa kutoka kwenye kaburi,
³ lakini walipoingia ndani, hawakuuona mwili wa Bwana Yesu.

⁴ Walipokuwa wanashangaa juu ya jambo hili, ghafula watu wawili waliokuwa wamevaa mavazi yanayong'aa kama umeme wa radi, wakasimama karibu nao.

⁵ Wale wanawake, wakiwa na hofu, wakainamisha nyuso zao mpaka chini. Lakini wale watu wakawaambia, “Kwa nini mnamtafuta aliye hai miongoni mwa wafu?”

⁶ Hayuko hapa, amefufuka! Kumbukeni alivyowaambia alipokuwa bado yuko pamoja nanyi huko Galilaya kwamba:

⁷ ‘Ilikuwa lazima Mwana wa Adamu atiwe mikononi mwa watu wenye dhambi, waovu, asulibiwe na siku ya tatu afufuke.’”

⁸ Ndipo wakayakumbuka maneno ya Yesu.

⁹ Waliporudi kutoka huko kaburini, wakawaeleza wale wa-

nafunzi kumi na mmoja pamoja na wengine wote mambo haya yote.

¹⁰ Basi hawa walikuwa Maria Magdalene, Yoana na Maria mama yake Yakobo, pamoja na wengine waliofuatana nao.

¹¹ Lakini wale waliosikia hawakuwasadiki hao wanawake, kwa sababu maneno yao yalio- nekana kama upuzi.

¹² Petro, hata hivyo, akainu- ka na kukimbilia kule kaburini. Alipoinama kuchungulia, aka- ona vile vitambaa vya kitani, ila hakuona kitu kingine. Naye akaenda zake akijiuliza nini ki- lichotokea.

¹³ Ikawa siku iyo hiyo, wanafunzi wawili wa Yesu walikuwa njiani wakienda kijiji cha Emau, yapata maili sabaa kutoka Yeru- salemu.

¹⁴ Walikuwa wakizungumza wao kwa wao kuhusu mambo yote yaliyotukia.

¹⁵ Walipokuwa wakizungumza na kujadiliana, Yesu mwenyewe akaja akatembea pamoja nao,

¹⁶ lakini macho yao yakazuili- wa wasimtambue.

¹⁷ Akawauliza, “Ni mambo gani haya mnayozungumza wakati mnatembea?” Wakasi- mama, nyuso zao zikionyesha huzuni.

¹⁸ Mmoja wao, aliyeitwa Kle- opa, akamwuliza, “Je, Wewe ndiye peke yako mgeni huku Yerusalemu ambaye hufahamu mambo yaliyotukia humo siku hizi?”

¹⁹ Akawauliza, “Mambo gani?” Wakamjibu, “Mambo ya Yesu wa Nazareti. Yeye aliku- wa nabii, mwenye uwezo mkuu katika maneno Yake na matendo Yake, mbele za Mungu na mbele ya wanadamu wote.

²⁰ Viongozi wa makuhani na viongozi wetu walimtoa ahu- kumiwe kufa, nao wakamsulibi- sha.

²¹ Lakini tulikuwa tumete- gemea kwamba Yeye ndiye an- geliikomboa Israeli. Zaidi ya hayo, leo ni siku ya tatu tangu mambo haya yatokee.

²² Isitoshe, baadhi ya wanawa-

24:11,12 Injili inasisitizia wanafunzi wake kwa upole pole wao kuelewa na kutabiri kuhusu Yesu juu ya kifo chake na ufufuo. Hata hivyo Injili ni nakala ya mahubiri ya mitume, na wao kilele katika kukata rufaa kwa ku- amini Injili.

ke katika kundi letu wametush-tusha. Walikwenda kaburini leo alfajiri,

²³ lakini hawakuukuta mwili Wake. Walirudi wakasema wameona maono ya malaika ambao waliwaambia kwamba Yesu yu hai.

²⁴ Kisha baadhi ya wenzetu walikwenda kaburini wakalikuta kama vile wale wanawake walivyosema, lakini Yeye hawakumwona.”

²⁵ Yesu akawaambia, “Ninyi ni wajinga kiasi gani, nanyi ni wazito mioyoni mwenu kuamini mambo yote yaliyonenwa na manabii!

²⁶ Je, haikumpasa Kristo kuteswa kwa njia hiyo na kisha aingie katika utukufu Wake?”

²⁷ Naye akianzia na Musa na manabii wote, akawafanulia jinsi maandiko yalivyosema kumhusu Yeye.

²⁸ Nao wakakaribia kile kijiji walichokuwa wakienda, Yesu akawa kama anaendelea mbele.

²⁹ Lakini wao wakamsihi sana

akae nao, wakisema, “Kaa hapa nasi, kwa maana sasa ni jioni na usiku unaingia.” Basi akaingia ndani kukaa nao.

³⁰ Alipokuwa mezani pamoja nao, akachukua mkate, akashukuru, akaumega, akaanza kuwagawia.

³¹ Ndipo macho yao yakafumbuliwa, nao wakamtambua, naye akatoweka machoni pao. Hawakumwona tena.

³² Wakaulizana wao kwa wao, “Je, mioyo yetu haikuwakawaka kwa furaha ndani yetu alipokuwa anazungumza nasi njiani na kutufanulia Maandiko?”

³³ Wakaondoka mara, wakarudi Yerusalemu. Wakawakuta wale wanafunzi kumi na mmoja na wale waliokuwa pamoja nao, wamekusanyika

³⁴ wakisema, “Ni kweli Bwana amefufuka, naye amemtokea Simoni.”

³⁵ Kisha wale wanafunzi wawili wakaeleza yaliyotukia njiani na jinsi walivyomtambua Yesu alipoumega mkate.

24:31 Mungu hufungua nakufunga ufahamu wetu. Hebu tuwe na subira na yale ambayo macho yamefungwa. Kuna wakati ambapo sisi pia hatukuelewa.

24:35 Kwa kumega mkate – Pengine hii ina maana kwamba lugha ya kusema, mwili wa Yesu kama Yeye kuumega mkate baada ya ufufuo wake iliku-

36 Wakati walipokuwa bado wanazungumza hayo, Yesu mwenyewe akasimama katikati yao akasema, “Amani iwe nanyi.”

37 Wakashtuka na kuogopa wakidhani kwamba wameona mzuka.

38 Lakini Yesu akawauliza, “Kwa nini mnaogopa? Kwa nini mna shaka mioyoni mwenu?”

39 Tazameni mikono Yangu na miguu Yangu, mwone kuwa ni mimi hasa. Niguseni mwone, kwa maana mzuka hauna nyama na mifupa, kama mnionavyo kuwa nayo.”

40 Aliposema haya, akawaonyesha mikono na miguu Yake.

41 Wakashindwa kuamini kwa ajili ya furaha na mshangao waliokuwa nao. Akawauliza, “Mna chakula cho chote hapa?”

42 Wakampa kipande cha samaki aliyeokwa,

43 nayeakakichukua na kukila mbele yao.

44 Akawaambia, “Haya ndiyo yale niliyowaambia nilipokuwa

bado niko pamoja nanyi, kwamba yote yaliyoandikwa kunihusu Mimi katika Torati ya Musa, manabii na Zaburi hayana budi kutimizwa.”

45 Ndipo akafungua fahamu zao ili waweze kuyaelewa Mandiko.

46 Akawaambia, “Haya ndiyo yaliyoandikwa: Kristo atateswa na siku ya tatu atafufuka kutoka kwa wafu.

47 Toba na msamaha wa dhambi utatangazwa kupitia Jina Lake, kuanzia Yerusalemu.

48 Ninyi ni mashahidi wa mambo haya.

Kuahadiwa Kwa Roho Mtakatifu

49 Tazama nawaleteta juu yenu ahadi ya Baba Yangu, lakini kaeni humu Yerusalemu mpaka mtakapovikwa uwezo utokao juu.”

Kupaa Kwa Yesu Mbinguni

50 Akiisha kuwaongoza mpaka

wa sawa kwa yale ambayo yalikuwa katika maisha yake ya ubinadamu kabla ya hapo. Ufufuo na kupokea asili ya Mungu si mabadiliko tunayoyaona, tutakuwa na utambuzi wa kila mmoja wetu.

24:39 Mzuka na miili isiyokufa hazipo katika hali halisi. Lakini Yesu kujadiliana nao juu ya msingi wa kuelewa kwao kwa makosa, ili kuwaongoza katika imani muhimu kwamba Yeye binafsi alikuwa hai.

kwenye viunga vya Bethania, akainua mikono Yake juu na kuwabariki.

⁵¹ Alipokuwa anawabariki, akawaacha, akachukuliwa mbinguni.

⁵² Kisha wakamwabudu na kurudi Yerusalemu wakiwa wamejawa na furaha kuu.

⁵³ Nao wakadumu ndani ya hekalu wakimtukuza Mungu. Amen.

YOHANA MTAKATIFU

1 Hapo mwanzo, kuwako Neno. Hilo Neno lilikuwa pamoja na Mungu, nalo neno likawa Mungu.

2 Tangu mwanzo huyo Neno alikuwa pamoja na Mungu.

3 Vitu vyote viliumbwa kwa Yeye, wala pasipo Yeye hakuna cho chote kilichoumbwa ambacho kimeumbwa.

4 Ndani Yake ndimo ulimokuwa uzima na huo uzima ulikuwa nuru ya watu.

5 Nuru hung'aa gizani nalo giza halikuishinda.

6 Alikuwa mtu mmoja aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake Yohana.

7 Alikuwa kama shahidi apate kuishuhudia hiyo nuru, ili kwa kupitia yeye watu wote waweze kuamini.

8 Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru, bali alikuwa kuishuhudia hiyo nuru.

9 Nuru halisi, imwangaziayo

1:1 “Neno” haliashirii Kiumbe ama mto tunavisoma, kwa sababu, mtu hawezi kuwa na “Mungu” na awe tena Mungu wakati mmoja. “Neno lilikuwa mungu”

Msingi wa mipango na fikra zetu, ni sisi wenyewe. “jinsi (mtu) anavyo fikiria moyoni mwake, ndivyo alivyo” (Methali 23:7), basi, Jinsi Mungu anavyowaza, ndivyo alivyo. Kwa hivyo, neno la Mungu ama mawazo yake, ni yeye mwenyewe. Kwa ajili ya hayo, mistari kama Zaburi 23:8 ni nyingi. “Sauti ya Mungu Hutikisa nyika”, kwa sababu ya hilo, Neno la Mungu linaongelewa ni kama ni Mungu mwenyewe. Sasa tunaambiwa, kulihusu hilo neno, “Kupitia kwake, Kila kitu kiliumbwa” (Yohana 1:3). Hata hivyo, “Mungu aliviumba vitu vyote kupitia neno lake la amri” (Mwanzo 1:1)

Ni wazi kuwa katika mwanzo 1, Mungu ndiye muumbaji kupitia kwa neno lake bali si kuwepo kwa nafsi ya Kristo. Ni neno linaloonekana kuyatenda mambo haya yote na wala si kuwepo kwa nafsi ya Kristo.

“Kwa neno la mungu mbingu na nchi viliumbwa (Zaburi 33:6,9)Neno, mpan-go wa Mungu liliwezesha na roho mtakatifu (Luka 1 : 35).

Maria, Mama wa Yesu, alitambua habari hii kuhusu kuja kwa Kristo (Luka 1:38). Kristo alipozaliwa, Neno la Mungu / roho ilijitokezea katika nafsi ya Yesu Kristo.

1:3 Ushirika wa kweli wa Ukristo unategemea imani ya kawaida katika injili sawa ambayo ujumbe wa Mungu na Yohana unahubiriwa, na kuishi kulingana nayo (Mst.7)

kila mtu ilikuwa inakuja ulimwenguni.

¹⁰ Alikuwapo ulimwenguni na ingawa ulimwengu uliumbwa kwa Yeye, haukumtambua.

¹¹ Alikuwa kwa walio Wake, lakini wao hawakumpokea.

¹² Bali wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio Jina Lake.

¹³ Hawa watoto wamezaliwa si kwa damu wala kwa mapenzi ya mwili au kwa mapenzi ya mtu, bali kwa mapenzi ya Mungu.

¹⁴ Neno alifanyika mwili, aka-kaa miongoni mwetu, nasi takauona utukufu Wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba, amejaa neema na kweli.

¹⁵ Yohana alishuhudia habari Zake, akapiga kelele akisema, “Huyu ndiye yule niliyewaambia kwamba, ‘Yeye ajaye baada yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa kuwa alikuwako kabla yangu.’”

¹⁶ Kutokana na ukamili-fu Wake, sisi sote tumepokea neema juu ya neema.

¹⁷ Kwa kuwa torati ilitolewa

kwa mkono wa Musa, lakini neema na kweli imekuja kupitia Yesu Kristo.

¹⁸ Hakuna mtu ye yote aliyemwona Mungu wakati wo wote, ila ni Mungu Mwana pekee, aliye kifiani mwa Baba ndiye ambaye amemdhahirisha.

¹⁹ Huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati Wayahudi walipotuma makuhani na Walawi kutoka Yerusalemu kumwuliza, “Wewe ni nani?”

²⁰ Yohana alikiri waziwazi pasipo kuficha akasema, “Mimi si Kristo.”

²¹ Wakamwuliza, “Wewe ni nani basi? Je, wewe ni Eliya?” Yeye akajibu, “Hapana, mimi siye.” “Je, wewe ni yule Nabii?” Akajibu, “Hapana.”

²² Ndipo wakasema, “Basi tumbie wewe ni nani ili tupate jibu la kuwapelekea wale waliotutuma. Wewe wasemaje juu yako mwenyewe?”

²³ Akawajibu kwa maneno ya Nabii Isaya, akisema, “Mimi ni sauti ya mtu aliaye nyikani, ‘Inyosheni njia ya Bwana.’”

²⁴ Basi walikuwa wametumwa watu kutoka kwa Mafarisayo

1:10 Jinsi neno la Mungu linavyotufumba pamoja ndivyo jinsi tunavyodhulumiwa na dhambi zetu, utukufu na ukombozi wa Mungu.

25 wakamwuliza, “Kama wewe si Kristo, wala si Eliya na wala si yule Nabii, kwa nini basi unabatiza?”

26 Yohana akawajibu, “Mimi ninabatiza kwa maji, lakini kati-kati yenu yupo mtu msiyemjua.

27 Yeye ajaye baada yangu, sistahili hata kufungua kamba ya viatu vyake.”

28 Mambo haya yote yalitukia huko Bethania, ng’ambo ya Mto Yordani, mahali Yohana alipokuwa akibatiza.

29 Siku iliyofuata, Yohana alimwona Yesu akimjia akasema, “Tazama, Mwana Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu!

30 Huyu ndiye Yule niliyewambia ya kwamba, ‘Yuaja mtu nyuma yangu ambaye ni mkuu kuliko mimi kwa maana alikuwapo kabla yangu.’

31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini sababu ya kuja nikibatiza kwa maji ni ili Yeye apate kufunuliwa kwa Israeli.”

32 Kisha Yohana akatoa ushuhuda huu: “Nilimwona Roho akishuka kutoka mbinguni kama hua, akakaa juu Yake.

33 Mimi nisingemtambua, lakini Yeye aliyenituma nibatize

kwa maji alikuwa ameniambia, ‘Yule mtu utakayemwona Roho akimshukia na kukaa juu Yake, huyo ndiye atakayebatiza kwa Roho Mtakatifu.’

34 Mimi mwenyewe nimeona jambo hili na ninashuhudia kuwa huyu ndiye Mwana wa Mungu.”

35 Siku iliyofuata, Yohana alikuwako huko tena pamoja na wanafunzi wake wawili.

36 Alipomwona Yesu akipita, akasema, “Tazama, Mwana Kondoo wa Mungu!”

37 Wale wanafunzi wawili walipomsikia Yohana akisema haya, wakamfuata Yesu.

38 Yesu akageuka, akawaona wakimfuata akawauliza, “Mnataka nini?” Wakamwambia, “Rabi,” (maana yake Mwali-mu), “Unaishi wapi?”

39 Yesu akawajibu, “Njoni, nanyi mtapaona!” Hivyo wakaenda na kupaona mahali alipokuwa anaishi, wakakaa naye siku ile, kwa kuwa ilikuwa yapata saa kumi.

40 Andrea nduguye Simoni Petro, alikuwa mmoja wa wale wawili waliosikia yale Yohana aliyokuwa amesema, naye ndiye aliyemfuata Yesu.

41 Kitu cha kwanza Andrea alichofanya ni kumtafuta Simoni nduguye na kumwambia, “Tumemwona Masiya” (yaani, Kristo).

42 Naye akamleta kwa Yesu. Yesu akamwangalia na kusema, “Wewe ni Simoni mwana wa Yohana, utaitwa Kefa” (ambalo limetafsiriwa Petroc).

43 Siku iliyofuata Yesu aliamua kwenda Galilaya. Akamkuta Filipo, akamwambia, “Nifuata.”

44 Basi Filipo alikuwa mwenyeji wa Bethsaida, mji alikotoka Andrea na Petro.

45 Filipo naye akamkuta Nathanaeli na kumwambia, “Tumemwona Yeye ambaye Musa aliandika habari Zake katika Torati na ambaye pia manabii waliandika kumhusu, yaani, Yesu wa Nazareti, mwana wa Yosefu.”

46 Nathanaeli akauliza, “Nazareti! Je, kitu cho chote chema chaweza kutoka Nazareti?” Filipo akamwambia, “Njoo uone.”

47 Yesu alipomwona Nathanaeli anakaribia, akanena habari zake akasema, “Tazama huyu ni Mwisraeli kweli kweli, hana hila ndani yake.”

48 Nathanaeli akamwuliza,

“Umenifahamuje?” Yesu akamjibu, “Nilikuona ulipokuwa bado uko chini ya mtini, kabla hata Filipo hajakuita.”

49 Nathanaeli akamwambia, “Mwalimu, Wewe ni Mwana wa Mungu! Wewe ni Mfalme wa Israeli!”

50 Yesu akamwambia, “Unamini kwa kuwa nilikuambia nilikuona ulipokuwa bado uko chini ya mtini? Basi utaona mambo makuu zaidi kuliko hilo.”

51 Ndipo akawaambia, “Amin, amin nawaambia, ninyi mtaona mbingu ikifunguka na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.”

2 Siku ya tatu kulikuwa na arusi katika mji wa Kana ya Galilaya, naye mama yake Yesu alikuwako huko.

2 Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa arusini pia.

3 Divai ilipokwisha, mama yake Yesu akamwambia, “Wameishiwa na divai.”

4 Yesu akamwambia, “Mwanamke, nina nini nawe? Saa Yangu haijawadia.”

5 Mama Yake akawaambia wale watumishi, “Lo lote atakalowaambia, fanyeni.”

6 Basi ilikuwapo huko mitungi sita iliyotengenezwa kwa mawe kwa ajili ya kujitakasa kwa desturi ya Kiyahudi, kila mtungi ungeweza kuchukua vipipa viwili au vitatua.

7 Yesu akawaambia wale watumishi, “Ijazeni hiyo mitungi maji.” Nao wakajaza ile mitungi mpaka juu.

8 Kisha akawaambia, “Sasa choteni hayo maji kidogo, mpelekeeni mkuu wa meza.”

Hivyo wakachota, wakampelekea.

9 Yule mkuu wa meza akayaonja yale maji ambayo yalikuwa yamebadilika kuwa divai. Hakujua divai hiyo ilikotoka ingawa wale watumishi waliochota yale maji wao walifahamu. Basi akamwita bwana arusi kando

10 akamwambia, “Watu wote hutoa kwanza divai nzuri, kisha huleta ile divai hafifu wageni wakisha kunywa vya kutosha, lakini wewe umeiweka ile nzuri kupita zote mpaka sasa.”

11 Huu, ndio uliokuwa muujiza wa kwanza Yesu aliofanya huko

Kana ya Galilaya. Hivyo Yesu alidhihirisha utukufu Wake na wanafunzi wake wakamwamini.

12 Baada ya hayo, Yesu pamoja na mama Yake, ndugu Zake na wanafunzi Wake, walishuka mpaka Kapernaumu wakakaa huko siku chache.

13 Ilipokaribia wakati wa Pasaka ya Wayahudi, Yesu alipan-da kwenda Yerusalemu.

14 Huko hekaluni aliwakuta watu wakiuza ng’ombe, kondoo na njiwa. Nao wabadilisha fedha wakiwa wameketi kwenye meza zao.

15 Akatengeneza mjeledi kutokana na kamba, akawafukuza wote kutoka kwenye eneo la hekalu pamoja na kondoo na ng’ombe. Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha na kuzimwaga fedha zao.

16 Akawaambia wale waliokuwa wakiuza njiwa, “Waondoeni hapa! Mnathubutuje kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali pa biashara?”

17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa imeandikwa: “Wivu wa nyumba Yako utanila.”

18 Ndipo Wayahudi wakamwuliza, “Unaweza kutuonyesha ishara gani ili kuthibitisha

mamlaka uliyo nayo ya kufanya mambo haya?”

19 Yesu akawajibu, “Libomoni hili hekalu, nami nitalijenga tena kwa siku tatu!”

20 Wale Wayahudi wakamjibu, “Hekalu hili lilijengwa kwa muda wa miaka arobaini na sita, nawe wasema utalijenga kwa siku tatu?”

21 Lakini Yeye, ‘hekalu’ alilozungumzia ni mwili Wake.

22 Baada ya kufufuka kutoa kwa wafu, wanafunzi Wake wakakumbuka yale aliyokuwa amesema. Ndipo wakayaamini Maandiko na yale maneno Yesu aliyokuwa amesema.

23 Ikawa Yesu alipokuwa Yerusalemu kwenye Sikukuu ya Pasaka, watu wengi waliona ishara na miujiza alizokuwa akifanya, wakamwamini.

24 Lakini Yesu hakujiaminisha kwao kwa sababu aliwajua wanadamu wote.

25 Hakuhitaji ushuhuda wa mtu ye yote kuhusu mtu kwa kuwa

alijua yote yaliyokuwa moyoni mwa mtu.

3 Basi palikuwa na mtu mmoja Farisayo, jina lake Nikodemo, mmoja wa Baraza la Wayahudia lililotawala.

2 Huyu alimjia Yesu usiku akamwambia, “Rabi, tunajua kuwa Wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya miujiza hii uifanyayo Wewe, kama Mungu hayuko pamoja naye.”

3 Yesu akamjibu, “Amin, amin nakuambia, mtu hawezi kuuona Ufalme wa Mungu asipozaliwa mara ya pili.”

4 Nikodemo akauliza, “Awezeje mtu kuzaliwa wakati akiwa mzee?” “Hakika hawezi kuingia mara ya pili kwenye tumbo la mama yake ili azaliwe!”

5 Yesu akamwambia, “Amin, amin nakuambia, hakuna mtu ye yote anayeweza kuingia katika

2:25 Yesu alifahamu jinsi watu walivyokuwa vigeugeu. Alifahamu hivyo kwa sababu naye pia alikuwa mwanadamu lama sisi.

3:5 Hapa tunaona umuhimu wa ubatizo wa maji. Lakini hiyo pekee haitoshi, ni lazima kiroho upya na hatua ya neno la Mungu ndani yetu (1 Pet 1:23) kama sisi tutauingia Ufalme wa Mungu wakati Yesu atakaporudi. Kwa hiyo ubatizo ni muhimu sana. Wasiliana na wachapishaji kama ungependa kubatizwa.

Ufalme wa Mungu isipokuwa amezaliwa kwa maji na kwa Roho.

6 Mwili huzaa mwili, lakini Roho huzaa roho.

7 Kwa hiyo usishangae nina-pokuambia huna budi ‘kuzaliwa mara ya pili’.

8 Upepo huvuma po pote upendapo. Mvumo wake unausikia lakini huwezi ukafahamu utokako wala uendako. Ndivyo ilivyo kwa kila mtu aliyezaliwa na Roho.”

9 Nikodemo akamwuliza, “Mambo haya yanawezekana-je?”

10 Yesu akamwambia, “Wewe ni mwalimu mashuhuri wa Wa-israeli, nawe huelewi mambo haya?”

11 Amin, amin, ninakwambia, sisi tunazungumza lile tunalolijua na tunashuhudia lile tuliloliona. Lakini ninyi watu hamkubali ushuhuda wetu.

12 Nimewaambia mambo ya duniani, nanyi hamkuniadini, mtaniadinije basi nitakapowa-ambia mambo ya mbinguni?

13 Hakuna mtu ye yote aliyekwenda mbinguni isipokuwa Yeye aliyeshuka kutoka mbinguni, yaani, Mwana wa Adamu.

14 Kama vile Musa alivyomwina yule nyoka kule jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa juu.

15 Ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa milele.

16 “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.

17 Kwa maana Mungu hakumtuma Mwanawe kuuhukumu ulimwengu, bali kwa Yeye ulimwengu upate kuokolewa.

18 Ye yote amwaminiye hahukumiwi, lakini asiyeadini amekwisha kuhukumiwa, kwa

3:13 Kupanda na kushuka hapa haitumiwi jinsi ilivyo, ni kimafumbo. Injili ya Yohana anatumia maneno ya mfano sana. Maria aliichukua mimba ya Yesu, alikuwa ‘mwanawe wa pekee’ – Yeye alianza – tumboni mwa mame kwa njia ya kawaida.

3:14 Nyoka ilikuwa ni ishara ya dhambi. Hata hivyo pia inawakilisha Yesu. Juu ya msalaba, Yesu ilikuwa kutambuliwa kwa nguvu sana kwa watu wenye dhambi, ingawa Yeye kamwe hakutanda dhambi. Yeye ni yule aliye nasi ambao ni wenye dhambi, rafiki wa wenye dhambi ambaye si tu kugeuka kutoka kwa dhambi lakini kujihusisha na dhambi ili kuisafisha.

sababu hakumwamini Mwana pekee wa Mungu.

19 Hii ndiyo hukumu kwamba: Nuru imekuja ulimwenguni, nao watu wakapenda giza kuliko nuru kwa sababu matendo yao ni maovu.

20 Kwa kuwa kila atendaye maovu huchukia nuru, wala haji kwenye nuru ili matendo yake maovu yasifichuliwe.

21 Lakini wale watendao yaliyo mema huja kwenye nuru, kusudi ionekane wazi kwamba matendo yao yametendeka katika Mungu.”

22 Baada ya haya, Yesu na wanafunzi wake walikwenda katika nchi ya Uyahudi, nao waka-kaa huko kwa muda na kubatiza.

23 Yohana naye alikuwa akibatiza huko Ainoni karibu na Salimu kwa sababu huko kulikuwa na maji tele. Watu wazima wakamjia huko ili kubatizwa.

24 (Hii ilikuwa kabla Yohana hajatiwa gerezani).

25 Mashindano yakazuka kati ya baadhi ya wanafunzi wa Yohana na Myahudi mmoja

kuhusu suala la desturi ya kuna-wa.

26 Wakamwendea Yohana wakamwambia, “Rabi, yule mtu aliyekuwa pamoja nawe ng’ambo ya pili ya Mto Yordani, yule uliyeshuhudia habari zake, sasa anabatiza na kila mtu anamwendea!”

27 Yohana akawajibu, “Hakuna mtu ye yote awezaye kupata kitu cho chote isipokuwa kile tu alichopewa kutoka mbinguni.

28 Ninyi wenyewe ni masha-hidi wangu kwamba nilisema, ‘Mimi si Kristo, ila nimetumwa nimtangulie’.

29 Bibi arusi ni wa bwana arusi. Lakini rafiki yake bwana arusi anayesimama karibu naye na kusikiliza kutoka kwake, hufurahi sana aisikiapo sauti ya bwana arusi. Kwa sababu hii furaha yangu imekamilika.

30 Yeye hana budi kuwa mkuu zaidi na mimi nizidi kuwa mdogo.”

31 “Yeye ajaye kutoka juu yu juu ya yote, yeye aliye wa duniani ni wa dunia, naye huzun-

3:21 Kama sisi twajiona wenye dhambi, tunahitaji kuwa na huzuni. Hii ni matokeo ya kuwa katika mwanga.

3:23 Ubatizo ni kuzamishwa katika maji, si kunyunyiza – hivyo basi lazima yawepo ‘maji mengi’. Jinsi Yesu yeye mwenyewe alikuwa binadamu.

gumza mambo ya duniani. Yeye aliyekuja kutoka mbinguni, yu juu ya yote.

³² Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini hakuna ye yote anayekubali ushuhuda Wake.

³³ Lakini ye yote anayekubali huo ushuhuda anathibitisha kwamba, Mungu ni kweli.

³⁴ Yeye aliyetumwa na Mungu husema maneno ya Mungu, kwa kuwa Mungu humtoa Roho pasipo kipimo.

³⁵ Baba anampenda Mwana, naye ametia vitu vyote mikononi Mwake.

³⁶ Ye yote anayemwamini Mwana ana uzima wa milele, lakini yeye asiyemwamini Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu itakuwa juu yake.”

4 Mafarisayo wakasikia kwamba Yesu alikuwa anapata na kubatiza wanafunzi wengi zaidi kuliko Yohana,

² ingawa kwa kweli si Yesu mwenyewe aliyekuwa akibatiza, ila ni wanafunzi Wake.

³ Bwana alipojua mambo

haya, aliondoka Uyahudi akarudi tena Galilaya.

⁴ Wakati huo ilimbidi apitie Samaria.

⁵ Akafika kwenye mji mmoja wa Samaria uitwao Sikari, kariibu na lile shamba ambalo Yakobo alimpa mwanawe Yosefu.

⁶ Huko ndiko kulikokuwa na kile kisima cha Yakobo. Naye Yesu alikuwa amechoka kwa kuwa alikuwa ametoka safarini. Akaketi karibu na hicho kisima. Ilikuwa yapata saa sita mchana.

⁷ Mwanamke mmoja Msamaria akaja kuteka maji, Yesu akamwambia, “Naomba maji ninywe.”

⁸ (Wakati huo wanafunzi Wake walikuwa wamekwenda mjini kununua chakula.)

⁹ Yule mwanamke akamjibu, “Wewe ni Myahudi na mimi ni Msamaria. Yawezekanaje uniombe nikupe maji ya kunywa?” Wayahudi walikuwa hawashirikiani kabisa na Wasamaria.

¹⁰ Yesu akajibu akamwambia, “Kama ungelijua karama ya Mungu, naye ni nani anayekumbia, Nipe maji ninywe, wewe

4:6 Yesu alihitaji kunywa na kuwa na uchovu, alihitaji kupumzika, yote yanaonyesha ubinadamu wake. Yeye hakuwa Mungu mwenyewe.

ungelimwomba Yeye, naye angelikupa maji yaliyo hai.”

11 Yule mwanamke akamjibu, “Bwana, Wewe huna chombo cha kutekea maji na kisima hiki ni kirefu. Hayo maji ya uzima utayapata wapi?”

12 Kwani Wewe ni mkuu kuliko baba yetu Yakobo ambaye alitupatia kisima hiki, ambacho yeye pamoja na watoto wake na mifugo yake walikitumia?”

13 Yesu akamjibu, “Kila mtu anayekunywa maji ya kisima hiki, ataona kiu tena.

14 Lakini ye yote anywaye maji nitakayompa, hataona kiu kamwe. Maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji yakibubujika uzima wa milele.”

15 Yule mwanamke akamwambia, “Bwana, tafadhali nipe maji hayo ili nisipate kiu tena na wala nisije tena hapa kuteka maji!”

16 Yesu akamjibu, “Nenda ukamwite mumeo, uje naye hapa.”

17 Yule mwanamke akajibu,

“Sina mume.” Yesu akamwambia, “Umesema kweli kuwa huna mume.

18 Kwa maana umeshakuwa na wanaume watano na mwanamume unayeishi naye sasa si mume wako!”

19 Yule mwanamke akasema, “Bwana, naona bila shaka Wewe ni nabii.

20 Baba zetu waliabudu kwenye mlima huu, lakini ninyi Wayahudi mnasema ni lazima tukaabudu huko Yerusalemu.”

21 Yesu akamjibu, “Mwanamke, niamini, wakati unakuja ambapo hamtamwabudu Baba katika mlima huu, wala huko Yerusalemu.

22 Ninyi Wasamaria mnaabudu msichokijua. Sisi Wayahudi tunamwabudu Mungu tunayemjua kwa sababu wokovu unatoka kwa Wayahudi.

23 Lakini saa yaja, tena ipo, ambapo wale waabuduo halisi, watamwabudu Baba katika roho na kweli. Watu wanaoabudu

4:14 Kama kweli tunaamini, sisi kuwa kisima cha maji ya uzima na watu wengine. Tunaweza kuwa chanzo cha uzima wa milele watu kwa kuwa sisi ni chanzo cha mawasiliano yao na Kristo. Hii ina maana sisi lazima kushuhudia watu haraka na moja kwa moja, kujua kwamba tunaweza kutoa watu uzima wa milele ambayo vinginevyo bila kuwa.

4:22 Watu wanaweza kupitia kwenye hali ya kisaikolojia na hisia za ibada – lakini siyo ibada ya kweli.

namna hii, ndio Baba anawatafuta.

24 Mungu ni Roho na wote wanaomwabudu imewapasa kumwabudu katika roho na kweli.”

25 Yule mwanamke akamwambia, “Ninafahamu kwamba Masiya, aitwaye Kristo, anakuja. Yeye akija, atatueleza mambo yote.”

26 Yesu akamwambia, “Mimi ninayezungumza nawe, ndiye Masiya.”

27 Wakati huo wanafunzi wake wakarudi, wakashangaa sana kumwona akizungumza na mwanamke. Lakini hakuna aliyemwuliza, “Unataka nini kwake?” Au “Kwa nini unazungumza naye?”

28 Yule mwanamke akaacha mtungi wake, akarudi mjini akawaambia watu,

29 “Njoni mkamwone mtu aliy-

eniambia kila kitu nilichotenda! Je, yawezekana huyu ndiye Masiya?”

30 Basi wakamiminika watu kutoka mjini wakamwendea Yesu.

31 Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wakimsihi, “Rabi, kula angalau cho chote.”

32 Lakini Yeye akawajibu, “Mimi ninacho chakula ambacho ninyi hamkifahamu.”

33 Basi wanafunzi wakaanza kuulizana, “Kuna mtu ambaye amemletea chakula?”

34 Lakini Yesu akawajibu, “Chakula changu ni kufanya mapenzi ya Mungu ambaye amenituma na kuikamilisha kazi yake.

35 Je, ninyi hamsemi, ‘Bado miezi minne tuvune?’ Inueni macho yenu myaangalie mashamba jinsi mazao yalivyo tayari kuvunwa!

4:24 Mungu ni Roho, maana ya kwamba Yeye anatambuliwa na Roho wake. Mungu mwenyewe ni kiumbe binafsi, si kiumbe cha kawaida.

4:27 Viongozi wa kidini Wayahudi hawakuwa na kusema kwa wanawake, wala Wasamaria; wala hawakuwa kufundisha Biblia kwa wanawake, wala bila wao kuwa peke yao katika kampuni ya mwanamke. Yesu kwa hakika hakuwa na wasiwasi juu ya uvumi au nafsi yake.

4:29 Ni kawaida kabisa kwa kuwaambia wengine ya uzoefu wetu wa Kristo. Injili ni kamili ya watu kufanya hivyo.

4:32 Kuwa na kuchochea, mazungumzo isiyotarajiwa juu ya Bwana na mtu inachukua mbali ufahamu wetu wa matatizo yetu uchovu na vifaa. Kuhubiri ni kwa faida yetu na baraka pia.

36 Mvunaji tayari anapokea mshahara wake, naye anakusanya mazao kwa ajili ya uzima wa milele. Ili yeye apandaye na yeye avunae wafurahi pamoja.

37 Hivyo kule kusema, ‘Mmoja hupanda na mwingine huvuna,’ ni kweli kabisa.

38 Niliwatuma mkavune mazao ambayo hamkupanda, wengine walifanya kazi ngumu, nanyi mmevuna faida ya taabu yao.”

39 Wasamaria wengi kutoka katika mji ule wakamwamini Yesu kwa sababu ya ushuhuda wa yule mwanamke alipowambia kwamba, “Ameniambia kila jambo nililotenda.”

40 Hivyo wale Wasamaria walipomjia, wakamsihi akae kwao. Naye akakaa huko siku mbili.

41 Kwa sababu ya neno Lake, watu wengi wakaamini.

42 Wakamwambia yule mwanamke, “Sasa tunaamini, wala si kwa sababu ya maneno yako tu, bali kwa kuwa tumemsikia sisi wenyewe. Tumejua hakika kwe-

li ya kwamba huyu ndiye Kristo, Mwokozi wa ulimwengu.”

43 Bada ya zile siku mbili, Yesu aliondoka kwenda Galilaya.

44 (Basi Yesu mwenyewe alikuwa amesema kwamba nabii hapati heshima katika nchi yake mwenyewe.)

45 Alipofika Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha, kwani walikuwa wameona yale aliyoyatenda huko Yerusalemu wakati wa Sikukuu ya Pasaka. Kwa maana wao pia walikuwa wamehudhuria kwenye hiyo Sikukuu.

46 Hivyo Yesu akaja tena mpaka Kana ya Galilaya, kule alikuwa amebadili maji kuwa divai. Huko kulikuwako na mtu mmoja afisa wa kifalme, ambaye mwanawe alikuwa mgonjwa huko Kapernaumu.

47 Huyu mtu aliposikia kwamba Yesu alikuwa amewasili Galilaya kutoka Uyahudi, alimwendea na kumwomba ili aje kumponya mwanawe, aliyekuwa mgonjwa karibu ya kufa.

4:39 Mambo yote – Dhambi zake zote. Juu ya msingi wa kukubali dhambi yake aliweza kushuhudia watu kwa njia isiyo ya kutisha. Baadhi ya watu wanaamini katika Yesu kwa sababu ya neno la mhubiri; wengine wanaamini katika kwake moja kwa moja (mst. 42). Katika baadhi ya matukio, kwa hiyo, tuna uwezo wa kuleta mtu kwa Kristo; kama hatuwezi kufanya sehemu yetu, wao si kuokolewa. Kwa maana hii Paulo aliweza kuandika kwa watu na kudai kwamba wao deni lake wokovu wao.

48 Yesu akamwambia, “Ninyi watu msipoona ishara na miujiza kamwe hamtaamini.”

49 Yule afisa wa kifalme akamwambia, “Bwana, tafadhali shuka kabla mwanangu hajafa.”

50 Yesu akamjibu, “Enenda zako, mwanao yu hai.” Yule afisa akaamini yale maneno Yesu aliyomwambia, akaondoka akaenda zake.

51 Alipokuwa bado yuko njiani, akakutana na watumishi wake wakamwambia kwamba mwanawe yu mzima.

52 Akawauliza saa ambayo alianza kupata nafuu. Wakamwambia, “Jana yapata saa saba, homa ilimwacha.”

53 Ndipo baba wa huyo mtoto akakumbuka kuwa huo ndio wakati ambapo Yesu alikuwa amemwambia, “Mwanao yu hai.” Kwa hiyo yeye, pamoja na wote wa nyumbani mwake wakamwamini Yesu.

54 Hii ilikuwa ishara ya pili

ambayo Yesu alifanya aliporudi Galilaya kutoka Uyahudi.

5 Baada ya haya, kulikuwa na Sikukuu ya Wayahudi, naye Yesu akapanda kwenda Yerusalemu.

² Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa Kondoo, palikuwa na bwawa moja lililoitwa kwa Kiebrania Bethzatha, ambalo lilikuwa limezungukwa na kumbi tano.

³ Hapa palikuwa na idadi kubwa ya wasiojiweza, yaani, vipofu, viwete, na waliopooza, wakingojea maji yatibuliwe, [

⁴ kwa maana malaika alikuwa akishuka wakati fulani, akayati-bua maji na yule aliyekuwa wa kwanza kuingia ndani baada ya maji kutibuliwa alipona ugonjwa wo wote aliokuwa nao.]

⁵ Mtu mmoja alikuwako huko ambaye alikuwa ameugua kwa miaka thelathini na minane.

⁶ Yesu alipomwona akiwa amelala hapo, naye akijua kuwa

4:53 Waliamini – Lakini yeye ni kama ilivyoelezwa kuwa ‘aliamini’ neno la Yesu tayari, katika mstari wa 50. Kuna ngazi mbalimbali za imani na uongo fu.

5:2 Kuna – Yerusalemu iliharibiwa katika mwaka 70 kabla ya Yesu. Wakati uliopo unaonyesha kwamba Injili ya Yohana iliandikwa kabla ya mwaka 70 kabla ya Yesu – si vizazi baada ya matukio, kama kimakosa alidai na wakosoaji Biblia.

amekuwako hapo kwa muda mrefu, akamwambia, “Je, wataka kuponywa?”

7 Yule mgonjwa akamjibu, “Bwana, mimi sina mtu wa kuniingiza bwawani maji yanapotibuliwa. Nami ninapotaka kutumbukia bwawani, mtu mwingine huingia kabla yangu.”

8 Yesu akamwambia, “Simama, chukua mkeka wako na uende.”

9 Mara yule mtu akapona, akachukua mkeka wake, akanza kutembea. Basi siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato.

10 Kwa hiyo Wayahudi wakamwambia yule mtu aliyeponywa, “Leo ni Sabato, ni kinyume cha sheria wewe kubeba mkeka wako.”

11 Yeye akawajibu, “Yule mtu

aliyeniponya aliniambia, ‘Chukua mkeka wako na uende.’”

12 Wakamwuliza, “Ni mtu gani huyo aliyekuambia uchukue mkeka wako uende?”

13 Basi yule mtu aliyeponywa hakufahamu ni nani aliyemponya, kwa sababu Yesu alikuwa amejiondoa katika ule umati wa watu uliokuwa hapo.

14 Baadaye Yesu akamkuta yule mtu aliyemponya ndani ya hekaluni na kumwambia, “Tazama umeponywa, usitende dhambi tena. La sivyo, lisije likakupata jambo baya zaidi.”

15 Yule mtu akaenda, akawambia wale Wayahudi kuwa ni Yesu aliyemponya.

16 Kwa hiyo Wayahudi wakanza kumsumbua, kwa sababu alikuwa anafanya mambo kama hayo siku ya Sabato.

5:8 Yesu hakuwa akimkosoa mtu kwa kuamini katika hadithi kuhusu Malaika kugusa maji. Badala yake, Yesu ililenga mtu juu ya mambo rahisi – kwamba Mungu pekee kwa njia ya Mwana wake anaweza kupona. Tunahitaji kuwa na subira na wale ambao wana uelewa sahihi na kuamini hadithi na msingi; na upole tena kuzingatia yao juu ya ukweli rahisi wa Injili.

5:13 Baadhi ya wale Yesu aliowatibu hawakuwa na imani yoyote katika Yesu – mtu huyu hakuwa hata hakupata kulijua Jina la Yesu. Hii inaonyesha wazi maana ya kweli kuwa na uwezo wa kufanya miujiza na Roho Mtakatifu hata wajinga wasioamini inaweza kupona. Hii ni tofauti na madai ya uongo ya wengi ‘imani waganga wa kienyeji katika makanisa ya Kikristo leo, ambao wanadai wana vipawa vya Roho Mtakatifu, lakini anaweza tu kudai kuponya wale ambao wana imani.

17 Yesu akawajibu, “Baba yangu anafanya kazi yake daima hata siku hii ya leo, nami pia ninafanya kazi.”

18 Maneno haya yaliwaudhi sana viongozi wa Wayahudi. Wakajaribu kila njia wapate jinsi ya kumwua, kwani si kwamba alivunja Sabato tu, bali alikuwa akimwita Mungu Baba Yake, hivyo kujifanya sawa na Mungu.

19 Yesu akawaambia, Amin, amin nawaambia, Mwana ha-wezi kufanya jambo lo lote peke yake, Yeye aweza tu kufanya lile analomwona Baba yake akifanya, kwa maana lo lote afanyalo Baba, Mwana pia hufanya hivyo hivyo.

20 Baba ampenda Mwana na kumwonyesha yale ambayo Yeye Baba mwenyewe anayafanya, naye atamwonyesha kazi kuu kuliko hizi ili mpate ku-shangaa.

21 Hakika kama vile Baba awafufuavyo wafu na kuwapa uzima, vivyo hivyo Mwana huwapa uzima wale anaopenda.

22 Wala Baba hamhukumu mtu ye yote, lakini hukumu yote amempa Mwana,

23 ili wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba. Ye yote asiyemheshimu Mwana, hamheshimu Baba aliyemtuma.

24 “Amin, amin, ninawaambia, ye yote anayesikia maneno Yangu na kumwamini Yeye aliyenituma, anao uzima wa milele, naye hatahukumiwa, bali amepita kutoka mautini, na kuingia uzimani.

25 Amin, amin, nawaambia, saa yaja, nayo saa ipo, wafu watakapoisikia sauti ya Mwana wa Mungu, nao watakaoisikia watakuwa hai.

26 Kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake, vivyo hivyo

5:18,19 Yesu anajibu kutokuelewana yao kwamba alikuwa akidai kuwa sawa na Mungu na kufanya baadhi ya kauli kwamba kwa muda wote mwisho swali lolote kuhusu kama Yesu ni sawa na Mungu. Anaeleza wazi kwamba anaweza kufanya kitu peke yake, madaraka yake ni kutoka kwa Mungu na si ya mwenyewe; na mapenzi yake ni kwamba ya Baba yake (mst. 30).

5:24 Tuna uzima wa milele kwa maana kwamba tunaweza kuishi sasa aina ya maisha ambayo sisi milele kuishi katika Ufalme wa Mungu. Sisi tutakufa, tutakosa fahamu, lakini tutafufuliwa na kusimama mbele ya Yesu akirudi, na kwa neema yake kuishi milele katika Ufalme wa Mungu duniani.

amempa Mwana kuwa na uzima ndani Yake.

²⁷ Naye amempa Mwanawe mamlaka ya kuhukumu kwa kuwa Yeye ni Mwana wa Adamu.

²⁸ “Msishangae kusikia haya, kwa maana saa inakuja ambapo wale walio makaburini wataisikia sauti Yake.

²⁹ Nao watatoka nje, wale waliotenda mema watafufuka wapate uzima na wale waliotenda maovu, watafufuka wahukumawe.

³⁰ Mimi siwezi kufanya jambo lo lote peke Yangu. Ninavyosikia ndivyo ninavyohukumu, nayo hukumu Yangu ni ya haki kwa kuwa sitafuti kufanya mapenzi Yangu mwenyewe, bali mapenzi Yake Yeye aliyenituma.”

³¹ “Kama ningejishuhudia Mimi mwenyewe, ushuhuda Wangu si kweli.

³² Lakini yuko mwingi-ne anishuhudiaye na ninajua kwamba ushuhuda Wake ni wa kweli.

³³ “Mlituma wajumbe kwa Yohana, naye akashuhudia juu ya kweli.

³⁴ Si kwamba naukubali ushuhuda wa mwanadamu, la, bali ninalitaja hili kusudi ninyi mpate kuokolewa.

³⁵ Yohana alikuwa taa iliyowaka na kutoa nuru, nanyi kwa muda mlichagua kuifurahia nuru yake.

³⁶ “Lakini ninao ushuhuda mkuu zaidi kuliko wa Yohana. Kazi zile nizifanyazo, zina-shuhudia juu yangu, zile ambazo Baba amenituma nizikamilishe, naam, ishara hizi ninazofanya, zinashuhudia kuwa Baba ndiye aliyenituma.

³⁷ Naye Baba mwenyewe ameshuhudia juu Yangu. Hamjapata

5:27 kwa sababu Bwana Yesu alikuwa na asili yetu ya kibinadamu Yeye ana hiyo sifa na anahitimu kuwa mwamuzi wetu siku ya mwisho.

5:29 Sisi tutaupokea uzima wa milele wakati wa ufufuo, wakati Yesu atakaporudi. Hatuna milele kawaida ndani yetu, katika mfumo wa baadhi ya “roho milele”. Hili si wazo la kibiblia. Ufufuo ni muhimu sana katika mchakato wa wokovu. Kwa hiyo ni muhimu pia kutambua wenyewe mauti na ufufuo wa Yesu kwa njia ya ubatizo, ili sisi pia kiwazi tutafufuliwa na kushiriki katika maisha yake milele akirudi.

5:37 Mungu alituma Yesu. Yeye anayetumwa ni mdogo kuliko anayetuma. Yesu alitumwa (Yohana 13:16). Yesu si Mungu.

kamwe kuisikia sauti Yake wala kuona umbo Lake,

³⁸ wala hamna neno Lake ndani yenu, kwa sababu hamkumwamini Yeye aliyetumwa naye.

³⁹ Ninyi mnachunguza Maandiko mkidhani ya kuwa ndani yake mna uzima wa milele, maandiko haya ndiyo yanayonishuhudia Mimi.

⁴⁰ Lakini mnakataa kuja Kwangu ili mpate uzima.

⁴¹ “Mimi sitafuti kutukuzwa na wanadamu.

⁴² Lakini ninajua kwamba hamna upendo wa Mungu miononi mwenu.

⁴³ Mimi nimekuja kwa Jina la Baba Yangu, nanyi hamnipokei, lakini mtu mwingine akija kwa jina lake mwenyewe, mtampokea.

⁴⁴ Ninyi mwawezaje kuamini ikiwa mnapeana utukufu ninyi kwa ninyi, lakini hamna bidii kupata utukufu utokao kwa Mungu?

⁴⁵ “Lakini msidhani kuwa mimi nitawashtaki mbele za Baba, mshtaki wenu ni Musa, ambaye mmemwekea tumaini lenu.

⁴⁶ Kama mngelimwamini Musa, mngeliniamini na Mimi kwa maana aliandika habari Zangu.

⁴⁷ Lakini ikiwa hamwamini aliyoandika Musa, mtaaminije ninayoyasema?”

6 Baada ya haya, Yesu alikwenda ng’ambo ya Bahari ya Galilaya, ambayo pia huitwa Bahari ya Tiberia.

² Umati mkubwa wa watu uliendelea kumfuata, kwa sababu waliona ishara nyingi za miujiza alizofanya kwa wagonjwa.

³ Kisha Yesu akapanda mlimani akaketi huko pamoja na wanafunzi Wake.

⁴ Pasaka ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.

⁵ Yesu alipotazama na kuuona

5:39,40 Inawezekana kusoma Biblia nyingi lakini kamwe huji kwa Yesu. Kujifunza Biblia lakini si na maisha neno / sauti ya Mungu kudumu katika yetu (mst. 38). Tunapaswa kuwa wafuasi wa Kristo zaidi ya wafuasi wa Biblia tu.

5:43 Yesu kama Mwana wa Mungu alilibeba jina la baba yake. Jina la Mungu ni kimsingi sifa zake na tabia yake; na Yesu alionyesha hayo kwa ukamilifu. Lakini hatupaswi kutoelewa hii kwa maana ya kwamba Yesu ni Mungu mwenyewe katika mtu, kwa sababu tu Yeye hubeba jina la baba yake.

ule umati mkubwa wa watu ukimjia, akamwambia Filipo, “Tutanunua wapi mikate ili watu hawa wale?”

6 Aliuliza swali hili kumpima, kwa maana alishajua la kufanya.

7 Filipo akamjibu, “Hata fedha kiasi cha dinari mia mbili, hazitoshi kununua mikate ya kuwapa watu hawa kila mtu apate kidogo.”

8 Mmoja wa wanafunzi wake, aitwaye Andrea, ndugu yake Simoni Petro, akamwambia,

9 “Hapa kuna mvulana mmoja mwenye mikate mitano ya shayiri na samaki wawili wadogo. Lakini hivi vitatosha nini kwa umati wote huu?”

10 Yesu akasema, “Waketisheni watu chini.” Palikuwa na majani mengi katika eneo lile, nao watu wakaketi, palikuwa na wanaume 5,000.

11 Ndipo Yesu akachukua ile mikate, akamshukuru Mungu na kuwagawia wale watu walio-kuwa wamekaa kwa kiasi wali-chohitaji. Akafanya vivyo hivyo

na wale samaki. Kila mtu akapata kadri alivyotaka.

12 Watu wote walipokwisha kula na kushiba, akawaambia wanafunzi wake, “Kusanyeni vipande vilivyobaki vya ile mikate, kisipotee cho chote.”

13 Hivyo wakavikusanya wakajaza vikapu kumi na viwili kwa vipande vilivyobaki vya ile mikate mitano na samaki wale wawili wadogo.

14 Baada ya watu kuona mwujiza ule Yesu aliofanya, walianza kusema, “Hakika huyu ndiye Nabii ajaye ulimwenguni!”

15 Yesu akijua kwamba walitaka kuja kumfanya awe mfalme wao, kwa nguvu, akajitenga nao akaenda milimani peke Yake.

16 Ilipofika jioni, wanafunzi wake walitelemka kwenda baharini.

17 Wakaingia kwenye mashua, wakaanza kuvuka bahari kwen- da Kapernaumu. Wakati huu kulikuwa tayari giza na Yesu alikuwa hajajumuika nao.

18 Bahari ikachafuka kwa

6:14 ishara au miujiza ambayo Yesu hakuwa kushoto watu na hakuna chaguo lakini 6:14 Ishara na miujiza ambayo Yesu alifanya haikuwaacha watu watu na hakuna chaguo ila kuamini. miujiza wanayodai wana pentekoste leo ni yenye migogoro na hivyo si kuwa na athari hiyo. Chochote wafanyacho ‘uponyaji’ wao kutafakari, si ushahidi wao wamiliki vipawa vya Roho Mta- katifu.

sababu upepo mkali ulikuwa unavuma.

19 Wanafunzi walipokuwa wamekwenda mwendo wa karibu maili tatu au nne, walimwona Yesu akitembea juu ya maji aki-karibia mashua, wakaogopa sana.

20 Lakini Yesu akawaambia, “Ni mimi, msiogope.”

21 Ndipo kwa furaha wakamkaribisha kwenye mashua, na mara wakafika walikokuwa wana-kwenda.

22 Siku iliyofuata, wale watu waliokuwa wamebaki ng’ambo ya pili waliona kwamba palikuwepo na mashua moja tu na kwamba Yesu hakuwa ameondoka pamoja na wanafunzi Wake, ila walikuwa wameondoka peke yao.

23 Lakini zikaja mashua nyin-gine kutoka Tiberia zikafika karibu na mahali pale walipokula mikate baada ya Yesu kumshukuru Mungu.

24 Mara wale watu wakatambua kwamba Yesu hakuwepo

hapo, wala wanafunzi wake. Wakaingia kwenye mashua hizo, wakaenda Kapernaumu ili kumtafuta Yesu.

25 Walipomkuta Yesu ng’ambo ya bahari wakamwuliza, “Rabi, umefika lini huku?”

26 Yesu akawajibu, “Amin, amin nawaambia, ninyi hamnita-futi kwa kuwa mliiona ishara na miujiza, bali kwa sababu mli-kula ile mikate mkashiba.

27 Msishughulikie chakula ki-haribikacho, bali chakula kidumucho hata uzima wa milele, ambacho Mwana wa Adamu atawapa. Yeye ndiye ambaye Mungu Baba amementia muhuri.”

28 Ndipo wakamwuliza, “Tufanye nini ili tupate kuitenda kazi ya Mungu?”

29 Yesu akawajibu, “Kazi ya Mungu ndiyo hii: Mwaminini Yeye aliyetumwa Naye.”

30 Hivyo wakamwuliza, “Utafanya ishara gani ya mwujiza, ili tuione tukuamini? Utafanya jambo gani?”

6:26 Baadhi ya watu huonyesha nia ya ujumbe wetu kwa sababu tu ya matumaini kwamba wao wapata baadhi ya faida kwa vitu vya ulimwengu tu. Yesu hakuwa anakataa kuwasaidia watu hawa, lakini yeye aliweka wazi kwamba Alitambua nini kinachoendelea.

6:30 Yesu aliweza kuwalisha watu hawa na wao bado hawakuamini, na walitaka ishara zaidi kutoka kwake. Imani inayozalishwa na miujiza katika kifungu cha 14 kwa hiyo ilikuwa si muda mrefu sana aliishi. Ni kwa kusikiliza

31 Baba zetu walikula mana jangwani, kama ilivyoandikwa, ‘Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale.’”

32 Yesu akawaambia, “Amin, amin, nawaambia, si Musa aliyewapa mikate kutoka mbinguni, bali Baba Yangu ndiye anawapa mkate wa kweli kutoka mbinguni.

33 Kwa maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima.”

34 Wakamwambia, “Bwana, kuanzia sasa tupatie huo mkate sikuzote.”

35 Yesu akawaambia, “Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeye ajaye Kwangu, hataona njaa kamwe na yeye aniaminiye, hataona kiu kamwe.

36 Lakini kama nilivyowaambia, mmeniona lakini bado hamwamini.

37 Wale wote anipao Baba watakuja Kwangu na ye yote ajaye Kwangu, sitamfukuzia nje kamwe.

38 Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni si ili kufanya mapenzi Wangu, bali mapenzi yake Yeye aliyenituma.

39 Haya ndiyo mapenzi yake Yeye aliyenituma, kwamba, nisimpoteze hata mmoja wa wale alionipa, bali niwafufue siku ya mwisho.

40 Kwa maana mapenzi ya Baba yangu ni kwamba kila mmoja amtazamaye, Mwana na kumwamini awe na uzima wa milele, nami nitawafufua siku ya mwisho.”

41 Wayahudi wakaanza kunung’unika kwa kuwa alisema, “Mimi ndimi mkate ulioshuka kutoka mbinguni.”

42 Wakasema, “Huyu si Yesu, mwana wa Yosefu, ambaye baba

na kukabiliana na neno la Yesu kwamba tunaweza kuwa na imani dhabiti na ya kudumu, badala ya kupata kuona ‘miujiza’

6:33 Yesu anajilinganisha mwenyewe kwa mana. Mana ‘iliyoshuka’ kutoka kwa Mungu. Haikuwa “*Moja kwa moja*” kuelea chini kutoka mbinguni hadi duniani kwa njia ya anga, iliundwa duniani. Na hivyo pamoja na Yesu. Yeye hakuwepo kama mtu kabla ya Yeye kuzaliwa.

6:42 Ingawa Yesu alikuwa mkamilifu, Yeye kamwe hakutenda kitendo chochote kisicho haki wala nia ya dhambi yoyote, watu miongoni mwake ambaye aliishi nao kwa miaka 30 hawakuwa na fikra ya kuwa Alikuwa mtu maalumu. Hii inaonyesha unyenyekevu wa Yesu.

yake na mama yake tunawajua? Anawezaje basi sasa kusema, “Nimeshuka kutoka mbinguni?”

43 Hivyo Yesu akawaambia, “Acheni kunung’unikiana ninyi kwa ninyi.

44 Hakuna mtu awezaye kuja kwangu kama asipovutwa na Baba aliyenituma, nami nitamfufua siku ya mwisho.

45 Imemandikwa katika manabii, ‘Wote watafundishwa na Mungu.’ Ye yote amsikilizaye Baba na kujifunza kutoka Kwake, huyo huja Kwangu.

46 Hakuna mtu ye yote aliyemwona Baba isipokuwa Yeye atokaye kwa Mungu, Yeye ndiye peke yake aliyemwona Baba.

47 Amin, amin, nawaambia, yeye anayeamini anao uzima wa milele.

48 Mimi ni mkate wa uzima.

49 Baba zenu walikula mana jangwani, lakini wakafa.

50 Lakini hapa kuna mkate utokao mbinguni, ambao mtu ye yote akiula, hatakuufa.

51 Mimi ni mkate wa uzima ule uliotoka mbinguni. Mtu ye yote akiula mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitautoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu.”

52 Ndipo Wayahudi wakaanza kuhojiana vikali wao kwa wao wakisema, “Mtu huyu awezaje kutupatia mwili wake tuule?”

53 Hivyo Yesu akawaambia, “Amin, amin, nawaambia, msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinywa damu Yake, hamna uzima ndani yenu.

54 Mtu ye yote aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, anao uzima wa milele. Nami nitamfufua siku ya mwisho.

55 Kwa maana mwili wangu ni chakula cha kweli na damu yangu ni kinywaji cha kweli.

56 Ye yote alaye mwili wangu na kunywa damu yangu, atakaa ndani yangu nami nitakaa ndani yake.

57 Kama vile Baba aliye hai alivyonituma Mimi, na kama

6:51 Baada ya ‘ubatizo’ wao katika bahari ya Shamu, watu wa Mungu wali-tembea jangwani na kulishwa kwa mana (1 Kor. 10 1, 2). Baada ya ubatizo wetu, sisi pia hutembea kwa njia ya jangwa, kula mana kila siku – kuchukua nguvu kutoka kwa Yesu, neno lake na sadaka yake kwa ajili yetu.

6:53 Hii inaweza kuwa na kumbukumbu ya umuhimu mkubwa wa kuume- ga mkate katika kumbukumbu ya Yesu – mkate unawakilisha mwili wake, mvinyo damu yake.

nami ninavyoishi kwa sababu ya Baba, hivyo anilaye mimi ataishi kwa sababu yangu.

58 Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, si kama ule mkate baba zenu waliokula nao wakafa. Lakini yeye aulaye mkate huu ataishi milele.”

59 Yesu alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika sinagogi huko Kapernaumu.

60 Wengi wa wafuasi Wake waliposikia jambo hili wakasema, “Mafundisho haya ni magumu. Ni nani awezaye kuyapokea?”

61 Yesu alipojua kwamba wafuasi Wake wananung'unika kuhusu mafundisho Yake, aka-

waambia, “Je, jambo hili lime-waudhi?”

62 Ingekuwaje basi kama mngemwona Mwana wa Adamu akipaa kwenda Zake huko alipokuwa kwanza?

63 Roho ndiye atiaye uzima, mwili haufai kitu. Maneno haya niliyowaambia ni Roho tena ni uzima.

64 Lakini baadhi yenu hamwamini.” Kwa maana Yesu alifahamu tangu mwanzo wale ambao hawangemwamini miongoni mwao na yule ambaye angemsa-liti.

65 Akaendelea kusema, “Hii ndiyo sababu niliwaambia

6:60 Kwa kunywa damu kulikuwa chukizo kwa Wayahudi. Yesu alichagua njia hii ya utata wa kuwasiliana nao ili kufanya watu wenyewe waamue baina yake, na mazingira yao ya utamaduni wa kidini. Hatuwezi kufuata maneno yake, na pia utamaduni jirani na mitandao ya kufikiri.

6:62 “Kabla ya” inamaanisha ambapo alikuwa “kabla ya” Alianza ‘kuja chini’ kwao katika akifafanua mwenyewe kama Mwana wa Mungu (:41,42). Yeye kwa kusema: ‘Basi unapendelea mimi tu kwenda nyuma kwa jinsi mimi wakati mimi niliishi miongoni mwenu katika Nazareti, Mwana wa Mungu (aliyefichika), hakuna mafundisho, hakuna miujiza?’

6:63 Maneno ya Mungu na Yesu ni “Roho” kwa maana kwamba wao ni wahyi, au katika roho, pamoja na kwa Roho wa Mungu. Kila andiko, lenye (2 Tim 3:16; 2 Pet 1:21). Sisi ni kuzaliwa mara ya pili ya Roho (Yoh. 3:5), na bado pia kwa neno la Mungu (1 Pet. 1:23). Roho wa Mungu hufanya kazi ndani yetu kwa njia nyingi, mmoja wao ni kupitia neno lake.

6:64 Yesu alijua kuhusu Yuda lakini bado ambaye amejeruhiwa wakati usaliti kilichotokea, na hata ‘kuaminiwa’ yake (Zab. 41 9; 13 18 Yn). Bwana Yesu alikuwa na asili ya binadamu, na ni sehemu ya asili yetu kujua kitu katika ngazi moja, na bado kwa ajili ya upendo, ni sisi kuchagua kujua.

kwamba hakuna mtu awezaye kuja kwangu isipokuwa amejaliwa na Baba Yangu.”

66 Tangu wakati huo wafuasi Wake wengi wakarejea nyuma wakaacha kumfuata.

67 Hivyo Yesu akawauliza wale wanafunzi Wake kumi na wawili, “Je, ninyi pia mnataka kuondoka?”

68 Simoni Petro akamjibu, “Bwana, tuondoke twende kwa nani? Wewe unayo maneno ya uzima wa milele.

69 Tunaamini na kujua kuwa Wewe ndiwe Kristo Mwana wa Mungu aliye hai.”

70 Ndipo Yesu akajibu, “Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili? Lakini mmoja wenu ni ibilisi.”

71 (Hapa alikuwa anasema juu ya Yuda, mwana wa Simoni Iskariote. Ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili,

ndiye ambaye baadaye angem-saliti Yesu.)

7 Baada ya mambo haya, Yesu alikwenda sehemu mbalimbali za Galilaya. Hakutaka kwenda Uyahudi kwa sababu Wayahudi huko walitaka kumwua.

² Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.

³ Hivyo ndugu zake Yesu wakamwambia, “Ondoka hapa uende Uyahudi ili wanafunzi Wako wapate kuona miujiza unayofanya.

⁴ Mtu anayetaka kujulikana hafanyi mambo yake kwa siri. Kama unafanya mambo haya jionyeshe kwa ulimwengu.”

⁵ Hata ndugu zake mwenyewe hawakumwamini.

⁶ Yesu akawaambia, “Wakati wangu bado haujawadia, lakini wakati wenu upo sikuzote.

6:69 Sisi tunaamini, – Yesu alijibu kwa kusema kwamba mmoja wao atakayemsaliti (Kif. 70). Alijua kwamba waumini hawa katika Yeye alikuwa pia chanya mtazamo (Mtazamo mzuri) wa wenyewe kama jamii. Kanisa leo lazima kubeba hili akilini.

7:3 Yesu alikataliwa na familia yake; Yeye anajua jinsi tunavyohisi wakati vinavyotendeka kwetu kwa ajili yake.

7:7 Ushuhuda wa Yesu dhidi ya dunia hii si waziwazi sana, ilikuwa si katika maneno aliyosema, angalau si haikusajiliwa katika kumbukumbu ya Injili. Ushahidi wake ulikuwa labda katika maisha ya ukamilifu wake, katika kujali kwake kwa ajili ya kuokoa wale ambao dunia hii iliwapuuzwa, kawadha-

7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini unanichukia Mimi kwa sababu ninawashuhudia kwamba matendo yao ni mavu.

8 Ninyi nendeni kwenye Sikukuu, lakini mimi sitahudhuria Sikukuu hii kwa sababu wakati wangu haujawadia.”

9 Akiisha kusema hayo, akabaki Galilaya.

10 Lakini ndugu zake walipokwisha kuondoka kwenda kwenye Sikukuu, Yeye pia alikwenda lakini kwa siri.

11 Wayahudi walikuwa wakimtafuta huko kwenye Sikukuu na kuulizana, “Yuko wapi huyu Mtu?”

12 Kulikuwa na minong’ono iliyoenea kumhusu Yesu katika umati wa watu, wakati wengine wakisema, “Ni Mtu mwema,” wengine walikuwa wakisema, “La, Yeye anawadanganya watu.”

13 Lakini hakuna mtu ye yote aliyemsema waziwazi kumhusu kwa sababu ya kuwaogopa Wayahudi.

14 Ilipokaribia katikati ya Si-

kukuu, Yesu alipanda kwenda hekaluni na kuanza kufundisha.

15 Wayahudi wakastaajabia mafundisho Yake wakasema, “Mtu huyu amepataje kujua mambo haya bila kufundishwa?”

16 Ndipo Yesu akawajibu, “Mafundisho Yangu si Yangu mwenyewe, bali yanatoka kwa ke Yeye aliyenituma.

17 Mtu ye yote akipenda kufanya mapenzi ya Mungu, atajua kama mafundisho Yangu yanatoka kwa Mungu au ninasema kwa ajili yangu mwenyewe.

18 Wale wanenao kwa ajili yao wenyewe hufanya hivyo kwa kutaka utukufu wao wenyewe. Lakini Yeye atafutaye utukufu wa yule aliyemtuma ni wa kweli, wala hakuna uongo ndani yake.

19 Je, Musa hakuwapa ninyi sheria? Lakini hakuna hata mmoja wenu anayeishika hiyo sheria. Kwa nini mnataka kuniua?”

20 Ule umati wa watu ukamjibu, “Wewe una pepo mchafu! Ni nani anayetaka kukuuu?”

rau na kuharibiwa. Ushuhuda wetu pia ni zaidi katika matendo yetu na haiba kuliko maneno maalum ya ushahidi.

7:20 Una Pepo! – Hii ilikuwa lugha ya siku kwa kusema: ‘Wewe ni wazi-mu!’, Na haipaswi kuchukuliwa kama yalivyo.

21 Yesu akawajibu, “Nimefanya muujiza mmoja na nyote mkastaajabu.

22 Lakini kwa kuwa Musa aliwaamuru tohara (ingawa kwa kweli haikutoka kwa Musa bali kwa baba zenu wakuu,) mnamtahiri mtoto hata siku ya Sabato.

23 Ikiwa mtoto aweza kutahiriwa siku ya Sabato kusudi sheria ya Musa isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia kwa kumponya mtu mzima siku ya Sabato?

24 Acheni kuhukumu mambo kwa jinsi mnavyooona tu, bali hukumuni kwa haki.”

25 Ndipo baadhi ya watu wa Yerusalemu wakawa wanasema, “Tazameni, huyu si yule mtu wanayetaka kumwua?”

26 Mbona yuko hapa anazungumza hadharani na wala hawamwambii neno lo lote? Je, inawezekana viongozi wanafahamu kuwa huyu ndiye Kristo?

27 Tunafahamu huyu mtu anakotoka, lakini Kristo atakapokuja, hakuna ye yote atakayejua atokako.”

28 Ndipo Yesu, akaendelea

kufundisha hekaluni, akisema, “Ninyi mnanifahamu na kujua nitokako. Mimi sikuja kwa ajili Yangu mwenyewe, bali Yeye aliyenituma ni wa kweli na ninyi hammjui.

29 Mimi namjua kwa kuwa nitetoka Kwake, naye ndiye aliyenituma.”

30 Ndipo wakatafuta kumkamata, lakini hakuna mtu ye yote aliyethubutu kumshika kwa sababu saa yake ilikuwa bado haijawadia.

31 Nao watu wengi wakamwamini, wakasema, “Je, Kristo atakapokuja, atafanya miujiza mikuu zaidi kuliko aliyioifanya Mtu huyu?”

32 Mafarisayo wakasikia watu wakinong’ona mambo kama hayo kuhusu Yesu, ndipo wao pamoja na viongozi wa makuhani, wakatuma walinzi wa hekalu waende kumkamata.

33 Yesu akasema, “Mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo kidogo, kisha nitarudi Kwake Yeye aliyenituma.

34 Mtanitafuta, lakini hamta-

7:23 Mara nyingine inatubidi kuvunja amri moja au kanuni ili kuweka nyingine. Mungu amepanga mambo kwa njia hii ili sisi tutafakari kwa makini kuhusu maana ya matendo yetu na sababu kwa utii wetu kwake.

7:34 Kuna mantiki kwa bidii hapa – sisi ama kumtafuta sasa wakati tu-

niona, nami niliko, ninyi hamwezi kuja.”

³⁵ Wayahudi wakaulizana wao kwa wao, “Huyu mtu anataka kwenda wapi ambako hatuwezi kumfuata? Je, anataka kwenda kwa Wayunani ambako baadhi ya watu wetu wametawanyikia, akawafundishe Wayunani?”

³⁶ Yeye ana maana gani anaposema, ‘Mtanitifuta lakini hamtaniona na huko nitakapokuwa ninyi hamwezi kuja?’ ”

³⁷ Siku ile ya mwisho ya Siku-kuu, siku ile kuu, wakati Yesu akiwa amesimama huko, akapaza sauti Yake akasema, “Kama mtu ye yote anaona kiu na aje Kwangu anywe.

³⁸ Ye yote aniaminiye Mimi, kama maandiko yasemavyo,

vijito vya maji ya uzima vitatiririka ndani mwake.”

³⁹ Yesu aliposema haya alimaanisha Roho Mtakatifu ambaye wote waliomwamini wangempokea, kwani mpaka wakati huo, Roho alikuwa hajatolewa, kwa kuwa Yesu alikuwa bado hajatumkuzwa.

⁴⁰ Waliposikia maneno hayo, baadhi ya watu miongoni mwa ule umati wakasema, “Hakika huyu ndiye yule Nabii.”

⁴¹ Wengine wakasema, “Huyu ndiye Kristo!” Lakini wengine wakauliza, “Je, Kristo kwao ni Galilaya?”

⁴² Je, Maandiko hayasemi kwamba Kristo atakuja kutoka katika jamaa ya Daudi na kutoka Bethlehemu, mji alioishi Daudi?”

naweza kumpata, au sisi kumtafuta kama wasichana wajinga, Mat. 25:11 kufanya – wakati wote kuchelewa mno.

7:35,36 Lazima ilikuwa ya kufadhaisha mno kwa ajili ya Yesu kuwa hivyo daima vibaya; maneno yake na mawazo walikuwa daima kueleweka ndani ya muafaka mbalimbali za rejea na maoni wa walimwengu. Wakati sisi uzoefu huo, tunajua kwamba Yeye anaweza kutambua hisia zetu kiundani sana.

7:38 “*Maji ya uzima*” – Wayahudi wasikilizaji wangehusisha hii na Agano la Kale linalofundisha kwamba “maji ya uzima” yaliyotumiwa kutakasa wenye ukoma, na kwamba “*Maji ya uzima*” yangefuata mkondo na kutaka hekaluni ili kuponya walimwengu (Lev 14 6;. Ez 47 1-9) yafaa sisi kuwa chanzo cha utakaso kwa wengine ambayo ina maana sisi tunaiwasha imani yetu kwao. Na sisi, badala ya kujenga yoyote ya kimwili ya kidini, ni kuwa chanzo cha maisha mapya na utakaso kwa dunia.

43 Kwa hiyo watu wakagawanyika kwa ajili ya Yesu.

44 Baadhi yao walitaka kumkamata, lakini hakuna aliyethubutu kumgusa.

45 Hatimaye wale walinzi wa hekalu wakarudi kwa viongozi wa makuhani na Mafarisayo waliokuwa wamewatuma ili kumkamata Yesu, wakaulizwa, “Mbona hamkamamata?”

46 Wale walinzi wakajibu, “Kamwe hajanena mtu ye yote kama Yeye anenavyo.”

47 Mafarisayo wakajibu, “Je, nanyi pia mmedanganyika?”

48 Je, kuna kiongozi ye yote au mmoja wa Mafarisayo ambaye amemwamini?

49 Lakini huu umati wa watu wasiojua Sheria ya Musa, wamelaaniwa.”

50 Ndipo Nikodemo, yule aliyekuwa amemwendea Yesu siku moja usiku, ambaye alikuwa mmoja wao akauliza,

51 “Je, sheria zetu zinaturuhu-

su kumhukumu mtu kabla ya kumsikiliza na kufahamu alilotenda?”

52 Wakamjibu, “Je, wewe pia unatoka Galilaya? Chunguza nawe utaona kwamba hakuna nabii atokae Galilaya!”

53 [Kisha wakaondoka, kila mtu akarudi nyumbani kwake].

8 Lakini Yesu akaenda katika Mlima wa Mizeituni.

2 Alfajiri na mapema Yesu akaja tena hekaluni, watu wote wakakusanyika, akakaa akaanza kuwafundisha.

3 Walimu wa sheria na Mafarisayo wakamleta mwanamke mmoja aliyefumaniwa akizini. Wakamsimamisha katikati ya umati wa watu wote.

4 Wakamwambia Yesu, “Mwalimu, huyu mwanamke amekutwa akizini.

5 Katika sheria, Musa alitumuru kuwapiga kwa mawe wanawake wa namna hii, mpaka

7:48 Wanaojiona mashujaa humu duniani hawaamini katika Kristo. Ukweli ni kwamba, wachache wamo katika haki. ‘Kwa namna gani wengi wanayo makosa?’ Kweli anaomba jibu ‘kwa urahisi kabisa, kwa mujibu wa Biblia na pia uzoefu wa binadamu’.

7:50 Nikodemo alituwekea mfano mzuri wa kuzungumza juu ya Yesu katikati jamii ya kidunia ambayo haina muda kwa ajili yake, hata kama ina maana ya dhahaka na kudharauliwa, yeye hakujali.

8:3 Iwapo alikamatwa katika tendo hili, basi yu wapi mume?

wafe. Sasa Wewe wasemaje?”

6 Walimwuliza swali hili kama mtego ili wapate sababu ya kumshtaki. Lakini Yesu akainama akaanza kuandika ardhini kwa kidole Chake.

7 Walipoendelea kumwulizauliza akainuka, akawaambia, “Kama kuna mtu ye yote miongoni mwenu ambaye hana dhambi na awe wa kwanza kumtupia jiwe.”

8 Akainama tena na kuandika ardhini.

9 Waliposikia haya, wakaanza kuondoka mmoja mmoja, wakianzia wazee, hadi Yesu akabaki peke Yake na yule mwanamke akiwa amesimama mbele Yake.

10 Yesu akainuka na kumwambia, “Wako wapi wale waliokuwa wanakuhukumu kuwa mwenye hatia?”

11 Yule mwanamke akajibu, “Hakuna hata mmoja Bwana.” Yesu akamwambia, “Hata Mimi sikuhukumu. Nenda zako, kuanzia sasa usitende dhambi tena.”

12 Kisha Yesu akasema nao tena akawaambia, “Mimi ni nuru ya ulimwengu. Mtu ye yote akinifuata hatatembea gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.”

13 Mafarisayo wakamwambia, “Ushuhuda Wako haukubaliki kwa kuwa unajishuhudia mwenyewe.”

14 Yesu akawajibu, “Hata kama najishuhudia mwenyewe, ushuhuda Wangu ni kweli kwa sababu najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui nilikotoka wala ninakokwenda.

15 Ninyi mnahukumu kwa kufuata vipimo vya kibinadamu, Mimi simhukumu mtu ye yote.

16 Lakini hata kama nikihukumu, hukumu zangu ni sahihi kwa sababu sitoi hukumu yangu, bali Mimi pamoja na Baba aliyenituma.

17 Imeandikwa katika Sheria yenu kwamba, ushahidi wa watu wawili ni thabiti.

8:6 kwa nini aliandika? Dhambi zao? Au je, Yeye alichora chora tu katika vumbi.

8:12 Mwanga – Neno la Kiyunani linaweza kumaanisha tochi / kurunzi, moto uliowashwa kwenye mipande cha mti. Inafanana na mawazo na kusulubiwa; Yesu alikuwa alipandishwa juu ya mti huo, na hivyo kuwa mwanga wa dunia, tunaalewa kuwa kila kitu katika mazingira ya kifo chake ina maana kwetu na mahitaji yetu.

18 Mimi najishuhudia mwe-nyewe, naye Baba aliyenituma hunishuhudia”.

19 Ndipo wakamwuliza, “Huyo Baba yako yuko wapi?” Yesu akawajibu, “Ninyi hamnifahamu Mimi ni nani, wala hamfahamu Baba yangu. Kama mngeni-fahamu Mimi, mngemfahamu pia na Baba Yangu.”

20 Yesu alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika chumba cha hazina hekaluni. Lakini hakuna mtu aliyemkamata kwa kuwa saa Yake ilikuwa haijawadia. Yesu akasema, ‘Niendako Mimi ninyi hamwezi kufika.’

21 Yesu akawaambia tena, “Ninaenda zangu, nanyi mtanitafuta, lakini mtakufa katika dhambi zenu. Niendako ninyi hamwezi kuja.”

22 Ndipo wale Wayahudi waka-sema, “Je, atajiua? Je, hii ndiyo sababu amesema, ‘Niendako Mimi ninyi hamwezi kuja?’

23 Akawaambia, “Ninyi mmetoka chini, mimi nimetoka juu. Ninyi ni wa ulimwengu huu, mimi si wa ulimwengu huu.

24 Niliwaambia kuwa mtakufa katika dhambi zenu, kwa maana msipoamini ya kwamba ‘Mimi Ndiye,’ mtakufa katika dhambi zenu.”

25 Wakamwuliza, “Wewe ni nani?” Naye Yesu akawajibu, “Mimi ndiye yule ambaye nimekuwa nikiwaambia tangu mwanzo.

26 Nina mambo mengi ya kusema juu yenu na mengi ya kuwahukumu. Lakini Yeye aliyenituma ni wa kweli, nami nanena na ulimwengu niliyoyasikia kutoka Kwake”

27 Hawakuelewa kuwa alikuwa akiwaambia juu ya Baba Yake wa Mbinguni.

28 Kisha Yesu akawaambia, “Mtakapokwisha kumwinua juu Mwana wa Adamu, ndipo mtakapojua kuwa, ‘Mimi ndiye Yule

8:19 Mafarisayo walisoma Biblia wakati wote na wangeweza kusema kichwani Agano la Kale. Lakini Yesu aliwaambia hawakumjua Mungu. Kumjua Mungu ni uzoefu, si maarifa kichwa.

8:23 Kutoka juu... Si ya dunia hii haina maana kwamba Yesu alikuwako mbinguni kabla ya kuzaliwa kwake. Yeye hakuwa ‘wa dunia kwa maana ya kwamba sisi si’ wa dunia (Yoh. 17 16). Lakini yeye kama sisi alizaliwa katika dunia hii, tulitoka duniani lakani sisi si wa dunia (Jn 17 15).

niliyesema na kwamba Mimi sitendi jambo lo lote peke Yangu bali ninasema yale tu ambayo Baba Yangu amenifundisha.

²⁹ Yeye aliyenituma yu pamoja nami, hajaniacha, kwa kuwa sikuzote nafanya mapenzi Yake.”

³⁰ Wengi waliomsikia Yesu akisema maneno haya wakamwamini.

³¹ Kisha Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini, “Kama mkidumu katika maneno Yangu, mtakuwa wanafunzi wangu kweli kweli.

³² Ndipo mtaijua kweli nayo kweli itawaweka huru.”

³³ Wao wakamjibu, “Sisi tu wazao wa Abrahamu, nasi hatujawa watumwa wa mtu ye yote. Wawezaje kusema kwamba tutawekwa huru?”

³⁴ Yesu akajibu, “Amin, amin, nawaambia, kila atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi.

³⁵ Mtumwa hakai nyumbani anakotumika sikuzote, lakini mwana hukaa nyumbani daima.

³⁶ Hivyo Mwana akiwaweka huru mtakuwa huru kweli kweli.

³⁷ Ninajua ya kuwa ninyi ni wazao wa Abrahamu, lakini mnatafuta wasaa wa kuniua kwa sababu ndani yenu hamna nafasi ya neno Langu.

³⁸ Ninasema yale niliyoyaona mbele za Baba yangu, nanyi inawapa kufanya yale mliyosikia kutoka kwa baba yenu.”

³⁹ Wakajibu, “Baba yetu ni Abrahamu.” Yesu akawaambia, “Kama mngekuwa wazao wa Abrahamu mngefanya mambo yale aliyofanya Abrahamu.

⁴⁰ Lakini sasa ninyi mnatafuta kuniua, mtu ambaye nimewaambia kweli ile niliyosikia kutoka kwa Mungu, Abrahamu hakufanya jambo la namna hii.

⁴¹ Ninyi mnafanya mambo afanyayo baba yenu”. Wakamjibu, “Sisi si watoto wa haramu, tunaye Baba mmoja ndiye Mungu.”

⁴² Yesu akawaambia, “Kama Mungu angekuwa Baba yenu, mngenipenda, kwa maana nilitoka kwa Mungu na sasa niko hapa. Sikuja kwa ajili Yangu mwenyewe, ila Yeye alinituma.

8:37 Kwa maana moja walikuwa kimwili watoto wa Abrahamu; kwa maana nyingine hawakuwa (kif. 39). Wale wote wanaoamini katika Kristo na kubatizwa katika jina lake ni watoto wa kweli wa Ibrahimu na hivyo watu wa Mungu (Gal. 3: 27-29).

43 Kwa nini hamwelewi ninayowaambia? Ni kwa sababu hamwezi kusikia nisemacho.

44 Ninyi ni watoto wa baba yenu Ibilisi, nanyi mnataka kutimiza matakwa ya baba yenu. Yeye alikuwa mwuaji tangu mwanzo, wala hakushikana na kweli maana hamna kweli ndani yake. Asemapo uongo husema yaliyo yake mwenyewe kwa maana yeye ni mwongo na baba wa huo uongo.

45 Lakini kwa sababu nimewaambia kweli hamkuniamini!

46 Je, kuna ye yote miongoni mwenu awezaye kunithibitisha kuwa mwenye dhambi? Kama nawaambia yaliyo kweli, mbona hamniamini?

47 Yeye atokaye kwa Mungu husikia kile Mungu asemacho. Sababu ya ninyi kutosikia ni kwa kuwa hamtokani na Mungu.”

48 Wayahudi wakamjibu Yesu, “Je, hatuko sahihi tunaposema ya kwamba Wewe ni Msamaria

na ya kwamba una pepo mchafu?”

49 Yesu akawajibu, “Mimi sina pepo mchafu, bali ninamheshimu Baba Yangu, nanyi mnanidharau.

50 Lakini Mimi sitafuti utukufu Wangu mwenyewe, bali yuko anayetaka kunitukuza, naye ndiye mwamuzi.

51 Amin, amin, nawaambia, mtu ye yote akilitii Neno Langu hataona mauti milele.”

52 Ndipo Wayahudi wakamwambia, “Sasa tumejua kwamba una pepo mchafu. Ikiwa Abrahamu alikufa na vivyo hivyo manabii, nawe unasema ‘Mtu akitii Neno Langu hatakufa?’

53 Je, Wewe ni mkuu kuliko baba yetu Abrahamu ambaye alikufa na manabii ambao nao pia walikufa? Hivi Wewe unajifanya kuwa nani?”

54 Yesu akawajibu, “Kama nikijitukuza utukufu wangu haina maana. Baba yangu, huyo ambaye ninyi mnadai kuwa ni

8:44 ‘shetani’ ni muuaji. Lakini ‘muuaji yeyote yule hana uzima wa milele ndani yake’ (1 Yoh 3. 15). Ibilisi lazima, kwa hiyo, kufa – lakini malaika, hawawezi kufa (Luk. 20 35-36) kwa hiyo wao ni wa milele, na wana uzima wa milele ndani yao. ‘Shetani’ kwa hivyo si Malaika. Marko 4:15 inabainisha watoto wa Ibilisi kama wale wanaotii tamaa zao mbaya – Ibilisi halisi. mwanzoni Kaini alikuwa muuaji (Mwanzo 4: 8,9). Kaini hakuwa binadamu shupavu – aitwaye Ibilisi, lakini mtu wa kawaida,

Mungu wenu, ndiye anitukuzaye Mimi.

⁵⁵ Ingawa hamkunjua, Mimi ninamjua. Kama ningesema simjui, ningekuwa mwongo kama ninyi, lakini Mimi ninamjua na ninalitii Neno Lake.

⁵⁶ Baba yenu Abrahamu alishangilia kwamba angaliiona siku Yangu, naye akaiona na akafurahi.”

⁵⁷ Wayahudi wakamwambia, “Wewe hujatimiza hata miaka hamsini, Wewe wasema umemwona Abrahamu?”

⁵⁸ Yesu akawaambia, “Amin, amin, nawaambia, kabla Abrahamu hajakuwako, ‘Mimi niko.’”

⁵⁹ Ndipo wakaokota mawe ili kumpiga, lakini Yesu akajificha, naye akatoka hekaluni.

9 Yesu alipokuwa akipita, akamwona mtu aliyeku-

wa kipofu tangu kuzaliwa.

² Wanafunzi Wake wakamwuliza, “Rabi, ni nani aliyetenda dhambi, ni huyu mtu au wazazi wake hata azaliwe kipofu?”

³ Yesu akawajibu, “Huyu mtu wala wazazi wake hawakutenda dhambi. Alizaliwa kipofu ili kazi za Mungu zidhihirishwe katika maisha yake.

⁴ Yanipasa kuzifanya kazi zake Yeye aliyenituma wakati bado ni mchana, kwa kuwa usiku waja ambapo hakuna mtu awezaye kufanya kazi.

⁵ Wakati niko ulimwenguni, Mimi ni nuru ya ulimwengu.”

⁶ Baada ya kusema haya, akatema mate ardhini, akatengeneza tope kwa mate na kumpaka yule mtu kipofu machoni.

⁷ Kisha akamwambia, “Nenda ukanawe katika bwawa la Siloamu.” (Siloamu, maana yake ni

8:56 Wakati tu tunapomwona Ibrahimu na furaha, ni wakati yeye alicheka kwa kwa ahadi kwamba atapata mwana (Mwanzo 17:17). Alifahamu kwamba mwana atakuwa katika uzao ambayo Mwana wa Mungu, Kristo, atazaliwa.

8:58 Kama Mwana wa Mungu, Yesu alilitumia jina la baba yake. “Mimi niko” inaweza kuwa na kumbukumbu ya hii – ingawa sawa Kigiriki maneno hutumiwa na kupona kipofu katika Yohana.

9:6 Neno la Kristo [mate yake] kuchanganyika na udongo [mwili wa kibinadamu] huwezesha kupata kuona.

9:7 Hii inaweza kuwa tarajio ya ubatizo, kutuoshia lazima kufanya mara moja tunapoona’.

aliyetumwa.) Ndipo yule kipofu akaenda, akanawa, naye akarudi akiwa anaona.

8 Majirani zake na wale wote waliokuwa wamemwona hapo awali akiombaomba wakaanza kuuliza, “Je, huyu si yule aliyekuwa akiketi akiombaomba?”

9 Wengine wakasema, “Ndiye.” Wengine wakasema, “Siye, bali wamefanana.” Lakini yeye akawaambia, “Mimi ndiye.”

10 Wakamwuliza, “Basi macho yako yalifumbuliwaje?”

11 Yeye akawajibu, “Yule mtu aitwaye Yesu alitengeneza tope, akanipaka machoni mwangu, naye akaniambia nenda ukana-we katika Bwawa la Siloamu, ndipo nikanawa nami nikapata kuona!”

12 Wale wakamwuliza, “Yeye huyo mtu yuko wapi?” Akawajibu, “Sijui.”

13 Wakamleta kwa Mafarisayo yule mtu aliyekuwa kipofu hapo awali.

14 Basi siku hiyo Yesu alipotengeneza tope na kuyafungua macho ya huyo mtu ilikuwa Sabato.

15 Mafarisayo nao wakaanza kumwuliza alivyopata kuponywa. Naye akawaambia, “Alinipaka tope kwenye macho yangu, nikanawa na sasa ninaona.”

16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Huyu mtu hatoki kwa Mungu, kwa sababu hashiki Sabato.” Lakini wengine wakasema, “Awezaje mtu mwenye dhambi kufanya miujiza kama hii?” Wakagawanyika.

17 Hivyo wakamwambia tena yule mtu aliyekuwa kipofu, “Wewe ndiwe uliyefunguliwa macho, wasemaje kuhusu mtu huyo?” Maana macho yako

9:9. Kwa Wayahudi, Ibrahimu alikuwa mtu mkuu ambaye. Yesu anasema “Mimi hivi sasa, kama mimi ninavyosimama hapa, ni muhimu zaidi kuliko Abrahamu”. Kama walivyosimama pale, Yesu alikuwa ni mtu wa kuheshimiwa kuliko Abrahamu. Naye alisema ‘Mimi hivi sasa, ni muhimu zaidi kuliko alivyo Abrahamu. Yesu hasemi’ Kabla ya Ibrahimu kuwepo.

9:11 Binadamu – Hakuna kitu katika Yesu kinachompa mtu yeyote wazo kwamba alikuwa Mungu. Hii ni upotoshaji wa baadaye theolojia za binadamu badala ya ushahidi wa Injili.

9:16 Mtu huyu hakutoka kwa Mungu, kwa sababu yeye haiheshimu sabato. Wanaoamini katika Sabato husema hivyo pia, lakini jibu la Yesu bado ni sawa kwa wao pia.

ndiyo yaliyofunguliwa. Yeye akawajibu, “Yeye ni nabii.”

18 Wale Wayahudi hawakuamini ya kuwa mtu huyo alikuwa kipofu, akapata kuona, mpaka walipowaita wazazi wake.

19 Wakawauliza, “Je, huyu ni mtoto wenu, ambaye mnasema alizaliwa kipofu? Imekuwaje basi sasa anaona?”

20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua ya kuwa huyu ni mtoto wetu na ya kuwa alizaliwa kipofu.”

21 Lakini sisi hatujui ni kwa jinsi gani kwamba sasa anaona, wala hatujui ni nani aliyemfungua macho yake. Mwulizeni, yeye ni mtu mzima na anaweza kujieleza mwenyewe.”

22 Wazazi wake walisema hivi kwa sababu waliwaogopa Wayahudi kwani walikuwa wamekubaliana kuwa mtu ye yote atakayemkiri Yesu kuwa ndiye Kristo atafukuzwa kutoka katika sinagogi.

23 Kwa hiyo wazazi wake wakasema, “Yeye ni mtu mzima. Mwulizeni.”

24 Hivyo kwa mara ya pili wa-

kamwita yule aliyekuwa kipofu, nao wakamwambia, “Mpe Mungu utukufu! Sisi tunafhamu kuwa mtu huyu aliyekuponya ni mwenye dhambi.”

25 Akawajibu, “Mimi sijui kama Yeye ni mwenye dhambi. Lakini jambo moja ninalojua, nilikuwa kipofu na sasa ninaona.”

26 Wakamwuliza, “Alikufanyia nini? Aliyafumbuaje macho yako?”

27 Akawajibu, “Tayari nimekwisha kuwaambia, nanyi hamtaki kunisikiza. Mbona mnataka kusikia tena? Je, ninyi nanyi mnataka kuwa wanafunzi Wake?”

28 Ndipo wakamtukana na ku-sema, “Wewe ndiwe mwanafunzi Wake, Sisi ni wanafunzi wa Musa.

29 Tunajua kwamba Mungu alisema na Musa, lakini kwa habari ya mtu huyu hatujui atoka-ko.”

30 Yule mtu akawajibu, “Hili ni jambo la ajabu! Hamjui anakotoka, naye amenifungua macho yangu!

9:21 Hofu yao ya kuondolewa katika ushirika ni kulinganishwa na tabia ya kutoogopa kwa mwana wao. Kutengwa ni mazoezi mabaya sana katika makundi mengi ya kidini.

31 Tunajua ya kuwa Mungu hawasilizi wenye dhambi, lakini huwasilikiza wote wanaomcha na kumtii.

32 Tangu kuumbwa kwa ulimwengu hatujasikia kwamba mtu amemponya ye yote aliyekuwa kipofu.

33 Kama huyu mtu hakutoka kwa Mungu, asingeweza kufanya lo lote.”

34 Wao wakamjibu, “Wewe ulizaliwa katika dhambi kabisa, nawe unajaribu kutufundisha?” Wakamfukuzia nje.

35 Yesu aliposikia kuwa wamemfukuzia nje yule mtu aliyemfumbua macho, alimkuta akamwuliza, “Je, unamwamini Mwana wa Adamu?”

36 Yule mtu akamjibu, “Yeye ni nani ili nipate kumwamini, niambie ili nipate kumwamini.”

37 Yesu akamjibu, “Umekwi-

sha kumwona, naye anayezungumza nawe Ndiye.”

38 Yule mtu akasema, “Bwana, naamini.” Naye akamwabudu.

39 Yesu akasema, “Nimekuja ulimwenguni humu kwa ajili ya kuhukumu, ili wale walio vipofu wapate kuona, nao wale wanaoona, wawe vipofu.”

40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa karibu naye wakamsikia na kumwambia, “Je, kweli sisi ni vipofu?”

41 Yesu akawajibu, “Kama mngokuwa vipofu kweli, msingekuwa na hatia ya dhambi, lakini kwa kuwa mnasema, ‘Tunaona,’ basi mna hatia.”

10 “Amin, amin, nawaambia, yeye asiyeingia katika zizi la kondoo kwa kupitia kwenye lango, lakini akwea kuingia ndani kwa njia nyingine, ni mwivi na mnyang’anyi.

9:31 Mtu huyu alidhani kwamba Yesu ni lazima alimwomba Mungu ili Mungu amfanyie miujiza hii; na ilimpendeza Mungu, kwa Mungu maneno yake kwa kiwango cha kushangaza. Yeye alikuja kuelewa vyema sana asili ya Yesu na uhusiano wake na Baba yake.

9:34 Basi, wakamtoa nje ya sinagogi kwa kuamini katika Yesu na kwa baada ya kutibiwa kwake. Huu ni mfano wa matumizi mabaya ya kidini.

9:38 Huyu mtu akaamini baada ya uponyaji wake milki halisi ya vipawa vya Roho Mtakatifu kuwezesha miujiza kufanyika juu ya makafiri na watu kama mtu huyu ambaye walikuwa hawamjui Yesu (mstari wa 25).

9:41 Maarifa / ‘kuona’ huleta wajibu wa hukumu ya Mungu.

2 Yeye anayeingia kwa kupitia kwenye lango ndiye mchungaji wa kondoo.

3 Mlinzi humfungulia lango na kondoo huisikia sauti yake. Huwaita kondoo wake kwa majina yao na kuwatoa nje ya zizi.

4 Akiisha kuwatoa wote nje, hutangulia mbele yao na kondoo humfuata kwa kuwa wanaijua sauti yake.

5 Lakini kondoo hawatamfuata mgeni bali watamkimbia, kwa sababu hawajui sauti ya mgeni.”

6 Yesu alitumia mfano huu, lakini wao hawakuelewa hayo aliyokuwa akiwaambia.

7 Kwa hiyo Yesu akasema nao tena akawaambia, “Amin, amin, nawaambia, Mimi ndimi lango la kondoo.

8 Wote walionitangulia ni wevi na wanyang’anyi, lakini kondoo hawakuwasikia.

9 Mimi ndimi lango, ye yote anayeingia zizini kwa kupitia Kwangu ataokoka, ataingia na kutoka, naye atapata malisho.

10 Mwivi huja ili aibe, kuua na kuangamiza. Mimi nimekuja ili wapate uzima kisha wawe nao tele.

11 “Mimi ndimi Mchungaji Mwema. Mchungaji Mwema huutoa uhai Wake kwa ajili ya kondoo.

12 Mtu wa kuajiriwa ambaye kondoo si mali yake, amwonapo mbwa mwitu anakuja, hukimbia na kuwaacha kondoo na mbwa mwitu hulishambulia kundi na kulitawanya.

13 Yeye hukimbia kwa sababu ameajiriwa wala hawajali kondoo.

14 “Mimi ndimi Mchungaji Mwema: Ninawajua kondoo Wangu nao kondoo Wangu wanaijua.

10:5 Kuna kitu kinachoibuka chenyewe na cha kuvutia kwetu kuhusu maneno ya Yesu. Tunaposoma ‘injili’ takatifu, ni wazi kwa Wakristo kwamba maneno yale si ya kweli ya Yesu.

10:9 ‘kuingia ndani’ – kwenye lishe la kondoo [kanisa] ni njia ya ubatizo katika Kristo. Hakuna njia nyingine “kuingia ndani”.

10:12 Hii ni kawaida mchungaji kupambana na mbwa mwitu kufa na kupona kwa ajili ya kondoo. Dhambi inaonekana hatari lakini ni kitu ambacho kinaweza kawa rahisi kushindwa na mwanadamu – kweli si kwa urahisi, ni mapambano machungu ya kifo.

15 Kama vile Baba anavyoni-jua Mimi, nami ninavyomjua Baba, nami nautoa uhai Wangu kwa ajili ya kondoo.

16 Ninao kondoo wengine ambao si wa zizi hili, inanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu, hivyo patakuwa na kundi moja na mchungaji mmoja.

17 Baba Yangu ananipenda kwa kuwa ninautoa uhai wangu ili niupate tena.

18 Hakuna mtu aniondoleaye uhai wangu, bali ninautoa kwa hiari yangu mwenyewe. Ninao uwezo wa kuutoa uhai wangu na pia ninao uwezo wa kuutwaa tena. Amri hii nimepewa na Baba yangu.”

19 Kwa maneno haya Wayahudi waligawanyika.

20 Wengi wao wakasema, “Huyu amepagawa na pepo mchafu, naye amechanganyikiwa.”

21 Wengine wakasema, “Haya si maneno ya mtu mwenye pepo mchafu. Je, pepo mchafu aweza kufungua macho ya kipofu?”

22 Wakati huo ulikuwa Siku-kuu ya kuwekwa wakfu hekalu, nao ulikuwa wakati wa majira ya baridi.

23 Naye Yesu alikuwa aki-tembea ndani ya hekalu katika ukumbi wa Solomoni.

24 Wayahudi wakamkusanyikia wakamwuliza, “Utatuweka katika hali ya mashaka mpaka lini? Kama Wewe ndiye Kristo tuambie waziwazi.”

25 Yesu akawajibu, “Nime-waambia, lakini hamwamini. Mambo ninayoyatenda kwa jina la Baba yangu yananishuhudia.

26 Lakini hamwamini, kwa sababu ninyi si wa kundi la kondoo Wangu.

27 Kondoo Wangu huisikia sauti Yangu nami nawajua, nao hunifuata,

28 nami ninawapa uzima wa milele, hawataangamia kamwe wala hakuna mtu atakayewapokonya kutoka katika mikono Yangu.

29 Baba Yangu aliyenipa hawa ni Mkuu kuliko wote na hakuna

10:15 Ananijua, nami namjua Baba – ni kitenzi cha Kigiriki cha wakati wa kuendelea. Mungu alikuwa katika ufahamu wa Yesu, na Yesu alikuwa katika fahamu ya Mungu. Ni uhusiano imara baina yao; milele hautakuwa ‘umri huo eneo kwa ajili yetu, sisi pia tumo katika kumjua Mungu na hata kinyume chake.

10:16 Kondoo wengine – watu wa mataifa mengine.

aweza kuwapokonya kutoka mikononi Mwake.

³⁰ Mimi na Baba Yangu tu Umoja.”

³¹ Kwa mara nyingine Wayahudi wakainua mawe ili wampige nayo,

³² lakini Yesu akawaambia, “Nimewaonyesha miujiza mingi mikubwa kutoka kwa Baba Yangu. Ni ipi katika hiyo mnataka kunipiga mawe?”

³³ Wayahudi wakamjibu, “Hutukupigi mawe kwa sababu ya mambo mema uliyotenda, bali ni kwa kuwa umekufuru. Wewe ingawa ni mwanadamu unajifanya kuwa Mungu.”

³⁴ Yesu akawajibu, “Je, haikundikwa katika Torati ya kwamba, ‘Nimesema kuwa, ninyi ndiye miungu?’

³⁵ Kama aliwaita ‘miungu’, wale ambao neno la Mungu lilifika, nayo Maandiko hayawezi kutanguka.

³⁶ Je, mwawezaje kusema kwamba, Yule ambaye Baba amemweka wakfu na kumtuma ulimwenguni anakufuru kwa sababu nilisema ‘Mimi ni Mwana wa Mungu?’

³⁷ Ikiwa sifanyi kazi za Baba Yangu, basi msiniamini,

³⁸ lakini ikiwa nazifanya kazi za Mungu, hata kama hamniamini Mimi ziaminini hizo kazi, ili mpate kujua na kuelewa kwamba Baba yu ndani Yangu, nami ndani Yake.”

³⁹ Ndipo wakajaribu kumkamata kwa mara nyingine, lakini akaponyoka kutoka mikononi mwao.

⁴⁰ Akaenda tena ng’ambo ya Mto Yordani mpaka mahali pale ambapo Yohana alikuwa akiabatiza hapo awali, naye akakaa huko.

⁴¹ Watu wengi wakamjia, nao wakawa wakisema, “Yohana hakufanya mwujiza wo wote, la-

10:30 Umoja kati ya Baba na Mwana amesema hapa ni aina umoja unaoweze kati ya Baba na watoto wake wote (Yohana 17:21).

10:33-36 Yesu alikanusha kuwa yeye si Mungu. Ananukuu mfano wa jinsi watu wanaweza kuitwa “miungu”, elohimu; na anakuonyesheni watu kuwa si hekima kudai ya kuwa alikuwa Mungu, wakati Yeye mwenyewe alisema yeye ndiye Mwana wa Mungu.

10:41 Yohana kweli hakufanya miujiza na kuhubiri ujumbe ngumu kupiga ya toba na maandalizi kwa ajili ya kuja kwa Yesu. Watu walikusanyika kumsikiliza, kukubali aliche sema, kutubu na kubatizwa. Ukweli wake

kini kila jambo alilosema kumhusu huyu Mtu ni kweli.”

⁴² Nao wengi wakamwamini Yesu huko.

11 Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa mgonjwa. Yeye alikuwa akiishi Bethania kijiji cha Maria na Martha dada zake.

² Huyu Maria, ambaye Lazaro kaka yake alikuwa mgonjwa, ndiye yule ambaye alimpaka Bwana mafuta na kuifuta miguu Yake kwa nywele zake.

³ Hivyo hawa dada wawili walituma ujumbe kwa Yesu kumwambia, “Bwana, yule umpendaye ni mgonjwa.”

⁴ Lakini Yesu aliposikia hayo, akasema, “Ugonjwa huu hau-taleti mauti bali umetokea ili kudhihirisha utukufu wa Mungu, ili Mwana wa Mungu apate atukuzwe kutokana na ugonjwa huu.”

⁵ Pamoja na hivyo, ingawa Yesu aliwapenda Martha, Maria

na Lazaro ndugu yao,

⁶ baada ya kusikia kwamba Lazaro ni mgonjwa, aliendelea kukawia huko alikokuwa kwa siku mbili zaidi.

⁷ Ndipo akawaambia wanafunzi Wake, “Haya na turudi Uyahudi.”

⁸ Wanafunzi Wake wakamwambia, “Rabi, Wayahudi walikuwa wanataka kukupiga mawe, nawe unataka kurudi huko?”

⁹ Yesu akawajibu, “Si kuna saa kumi na mbili za mchana katika siku moja? Wala watembeao mchana hawawezi kujikwaa kwa maana wanaona nuru ya ulimwengu huu.

¹⁰ Lakini wale watembeao usiku hujikwaa kwa sababu hakuna nuru ndani yao.”

¹¹ Baada ya kusema haya, Yesu akawaambia, “Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini nakwenda kumwamsha.”

¹² Wanafunzi wakamwambia, “Bwana, kama amelala usingizi ataamka.”

mwenyewe lazima kwa hiyo wamekuwa hivyo dhahiri; ilikuwa hii ambayo ilimpa mamlaka katika macho na masikio ya watazamaji / wasikilizaji wake. Huo unaweza kuwa ni kweli katika mahubiri yetu.

11:6 Ukosefu wa jibu la haraka kwa maombi yetu haimaanishi kuwa Mungu au Yesu hawajasikia. Wao ‘washajibu’, lakini kwa sababu mbalimbali, za kulitukuza Jina lake zaidi, wanaweza kuchelewesha katika ‘kuja’ kwa majibu.

13 Hata hivyo, Yesu alikuwa anazungumzia kuwa Lazaro amekufa, lakini wanafunzi wake hawakuelewa, walidhani kwamba anasema Lazaro amelala usingizi tu.

14 Kwa hiyo Yesu akawaambia waziwazi, “Lazaro amekufa.

15 Hata hivyo nafurahi kwa kuwa sikuwepo huko kabla ya Lazaro kufa, ili mpate kuamini. Lakini sasa twendeni kwake.”

16 Thomasi aliyeitwa Pacha akawaambia wanafunzi wenzake, “Sisi nasi twendeni tukafe pamoja naye.”

17 Yesu alipowasili huko alikuta Lazaro amekwisha kuwako kaburini siku nne.

18 Basi Bethania ulikuwa karibu na Yerusalemu umbali wa karibu wa maili mbili,

19 Wayahudi wengi walikuwa wamekuja kuwafaraji Martha na Maria kwa ajili ya kufiwa na ndugu yao.

20 Martha aliposikia kwamba Yesu anakuja, alitoka kwenda kumlaki, ila Maria alibaki nyumbani.

21 Martha akamwambia Yesu,

“Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu yangu hangalikufa.

22 Lakini sasa ninajua kuwa cho chote utakachomwomba Mungu, atakupa.”

23 Yesu akamwambia, “Ndugu yako atafufuka.”

24 Martha akamjibu, “Ninajua ya kuwa atafufuka wakati wa ufufuo wa wafu siku ya mwisho.”

25 Yesu akamwambia, “Mimi ndiye huo ufufuo na uzima. Yeye aniaminiye Mimi, hata aki-fa atakuwa anaishi

26 na ye yote aishiye na kuniamini hatakufa kabisa hata milele. Je, unasadiki haya?”

27 Martha akamwambia, “Ndiyo Bwana, ninaamini ya kuwa Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu, Yeye ajaye ulimwenguni.”

28 Baada ya kusema haya Martha alikwenda, akamwita Maria dada yake faraghani na kumwambia, “Mwalimu yuko hapa anakuita.”

29 Maria aliposikia hivyo, akaondoka upesi akaenda mpaka alipokuwa Yesu.

11:24 Hakuna lisemwalo hapa kuhusu nafsi inayoishi milele ambayo inaenda kuwatuza Mbinguni baada ya kifo. Kupitia ubatizo sisi tunatambua kifo na ufufuo wa Yesu, na tunaweza kushiriki katika tumaini hili kuu (Warumi 6:3-5).

30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini, bali alikuwa bado yuko mahali pale alipokutana na Martha.

31 Wale Wayahudi waliokuwa pamoja na Maria nyumbani wakimfariji walipoona ameondoka haraka na kutoka nje, walimfuta wakidhani ya kwamba alikuwa anakwenda kule kaburini kulilia huko.

32 Maria alipofika mahali pale Yesu alipokuwa, alipiga magoti miguuni Pake na kusema, “Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu yangu hangalikufa.”

33 Yesu alipomwona Maria akilia na wale Wayahudi waliokuja pamoja naye pia wakilia, Yesu alisikia uchungu moyoni, akafadhaika sana.

34 Akauliza, “Mmemweka wapi?” Wakamwambia, “Bwana, njoo upaone.”

35 Yesu akalia machozi.

36 Ndipo Wayahudi wakasema,

“Tazama jinsi alivyompenda Lazaro!”

37 Lakini wengine wakasema, “Je, yule aliyefungua macho ya kipofu, hakuweza kumfanya na huyu asife?”

38 Yesu kwa mara nyingine akiwa amefadhaika sana, akafika penye kaburi. Hilo kaburi lilikuwa pango ambalo jiwe lilikuwa limewekwa penye ingilio lake.

39 Yesu akasema, “Liondoeni hilo jiwe.” Martha ndugu yake yule aliyekuwa amekufa akasema, “Lakini Bwana, wakati huu atakuwa ananuka kwani amekwisha kuwako kaburini siku nne”.

40 Yesu akamwambia, “Sikuambia kwamba kama ukiamini utauona utukufu wa Mungu?”

41 Kwa hiyo wakaliondoa lile jiwe kutoka penye kaburi. Yesu akainua macho Yake juu akasema, “Baba, ninakushukuru kwa kuwa wanisikia.

11:38 Kuugua – Katika sala kwa Mungu. Kadhalika ‘kilio’ ya mstari wa 35 alikuwa kwa maombi -Warumi. 8:26 inasema kwamba Yesu anaomba kwa ajili ya sisi sasa na huruma kuu. Kwa hiyo, tunapaswa kuchukua maisha yetu ya maombi muhimu zaidi.

11:41 Yesu alimshukuru Mungu kwa jibu la maombi yake hata kabla ya jibu kutokea, kumbuka kisa cha Lazaro. Yesu hakuwa mnafiki – Alikuwa anafanya mazoezi ya yale aliyokuwa akifundisha katika Mk. 11:24: “Mnaposali na kuomba kitu, aminini kwamba mmekipokea, na utapewa chochote utakachoomba”.

42 Ninajua ya kuwa Wewe hunisikia sikuzote, lakini nimesema haya kwa ajili ya umati huu uliosimama hapa, ili wapate kumamani ya kuwa Wewe umenituma.”

43 Baada ya kusema haya, Yesu akapaaza sauti Yake akaita, “Lazaro, njoo huku!”

44 Yule aliyekuwa amekufa akatoka nje, mikono yake na miguu yake ikiwa imeviringishiwa vitambaa vya kitani na lesu usoni pake. Yesu akawaambia, “Mfungueni, mwacheneni aende zake.”

45 Hivyo Wayahudi wengi waliokuwa wamekuja kumfariji Maria, walipoona yale Yesu aliyoyatenda wakamwamini.

46 Lakini baadhi yao wakaenda kwa Mafarisayo na kuwaambia mambo Yesu aliyoyafanya.

47 Kwa hiyo viongozi wa makuhani na Mafarisayo wakaika mkutano wa baraza, wakaaulizana, “Tufanyeje? Huyu

mtu anafanya ishara nyingi.

48 Kama tukimwacha aendelee hivi, kila mtu atamwamini, nao Warumi watakuja na kupaharibu mahali petu patakatifu na taifa letu.”

49 Mmoja wao, aliyeitwa Kayafa, ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo akasema, “Ninyi hamjui kitu cho chote!

50 Hamjui kwamba ni afadhali mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, kuliko taifa lote liangamie?”

51 Hakusema haya kutokana na mawazo yake mwenyewe bali kama Kuhani Mkuu mwaka huo, alitabiri kuwa Yesu angelikufa kwa ajili ya Wayahudi,

52 wala si kwa ajili ya Wayahudi peke yao, bali pia kwa ajili ya watoto wa Mungu waliotawanyika, ili kuwaleta pamoja na kuwafanya wawe wamoja.

53 Hivyo tangu siku hiyo wakaawa wanafanya mipango ili wamwue Yesu.

11:44 Mijiza sio tu ya ufufuo; lakini mtu aliyefungwa miguu na mikono inaweza kutoka nje na nguo alizo zikwa nazo na kutembea katika pango na kuelekea mlango wake na nje. Maajabu ambayo Mungu gani katika maisha yetu yana wengi ‘ndogo’ maajabu, zaidi yamo maishani mwetu sasa.

11:52 Msalaba yafaa utengeneze umoja kati ya watoto wa Mungu. Hii lazima hasa kuonekana katika kuumea mkate, wakati sisi tunapokusanyika pamoja kukumbuka kifo cha Kristo. Hii si sehemu kwa ajili ya mgawanyo na ukwepaji wa watoto wa Mungu, lakini kwa kuadhimisha umoja wetu.

⁵⁴ Kwa hiyo Yesu akawa hatembezi hadharani miongoni mwa Wayahudi, bali alijitenga akaenda sehemu iliyo karibu na jangwa kwenye kijiji kiitwacho Efraimu. Akakaa huko na wanafunzi Wake.

⁵⁵ Basi Pasaka ya Wayahudi ilipokuwa imekaribia, watu wengi walitoka vijijini wakaenda Yerusalemu kabla ya Pasaka ili wakajitakase.

⁵⁶ Watu wakawa wanamtafuta Yesu, nao waliposimama kwenye eneo la hekalu waliulizana, Je, Mtu huyu hatakuja kamwe kwenye Sikukuu?

⁵⁷ Viongozi wa makuhani na Mafarisayo walikuwa wametoa amri kuwa ye yote atakayejua mahali Yesu aliko, lazima atoe taarifa ili wapate kumkamata.

12 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alikwenda Bethania mahali ambako Lazaro aliyekuwa amefufuliwa na Yesu alikuwa anaishi.

² Wakaandaa karamu kwa heishima ya Yesu. Martha akawahudumia wakati Lazaro alikuwa miongoni mwa waliokaa mezani pamoja na Yesu.

³ Kisha Maria akachukua chupa ya painti moja yenye manukato ya nardo safi ya thamani kubwa akayamimina miguuni mwa Yesu na kuifuta kwa nywele zake. Nyumba nzima ikajaa harufu nzuri ya manukato.

⁴ Ndipo Yuda Iskariote mwana wa Simoni, mmoja wa wale wanafunzi ambaye ndiye atakayemsaliti Yesu, akasema,

⁵ “Kwa nini manukato haya hayakuuzwa kwa dinari 300c na fedha hizo wakapewa maskini?”

⁶ Yuda alisema hivi si kwa kuwa aliwajali maskini, bali kwa kuwa alikuwa mwivi, kwa kwani ndiye aliyekuwa akitunza mfuko wa fedha akawa anaiba kile kilichowekwa humo.

⁷ Yesu akasema, “Mwacheni. Aliyanunua manukato hayo ili

12:6 Mtu aliyekuwa na mtazamo wa Yesu hakika alijua kilichokuwa kinaen-delea. Lakini yeye hakumpa Yuda changamoto kuhusu hilo, kwa matumaini angeweza kutubu.

12:7 Hata kwa kutabiri kifo chake dhairi shairi, inaonekana kana kwamba ni pekee Maria aliyeelewa. Katika mahubiri yake ya Injili, Yohana alikuwa akisema kwamba wanafunzi- wa kiume wahubiri wa umma wa Injili hawakuwa bado wameelewa maana ya sehemu ya msingi zaidi ya hayo,

ayaweke kwa ajili ya siku ya maziko Yangu.

⁸ Maskini mnao siku zote lakini mimi hamko pamoja nami siku zote.”

⁹ Umati mkubwa wa Wayahudi walipojua kwamba Yesu alikuwa huko Bethania, walikuja si tu kwa ajili ya Yesu, lakini pia kumwona Lazaro ambaye Yesu alikuwa amemfufua.

¹⁰ Kwa hiyo viongozi wa makuhani wakafanya mpango wa kumwua Lazaro pia,

¹¹ kwa kuwa kutokana na habari za kufufuliwa kwake Wayahudi wengi walikuwa wanamwendea Yesu na kumwamini.

¹² Siku iliyofuata umati mkubwa ulikuwa umekuja kwenye Sikukuu walisikia kwamba Yesu angekuja Yerusalemu.

¹³ Basi wakachukua matawi ya mitende wakatoka kwenda kumlaki, huku wakipaza sauti wakisema, “Hosana! Amebarikiwa Yeye ajaye kwa Jina la Bwana! Amebarikiwa Mfalme wa Israeli!”

¹⁴ Yesu akamkuta mwana-punda akampanda, kama ilivyoandikwa,

¹⁵ “Usiogope, Ewe binti Sayuni, tazama, Mfalme wako anakuja, amepanda mwana-punda!”

¹⁶ Wanafunzi wake Yesu mwanzoni hawakuelewa mambo haya, lakini Yesu alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka kuwa mambo haya yalikuwa yameandikwa kwa ajili Yake na alitendewa Yeye.

¹⁷ Wale waliokuwepo wakati Yesu alipomwita Lazaro kutoka kaburini na kumfufua kutoka kwa wafu, walindelea kushuhudia.

¹⁸ Ni kwa sababu pia walikuwa wamesikia kwamba alikuwa ametenda mwujiza huu ndiyo maana umati wa watu ukaenda kumlaki.

¹⁹ Hivyo Mafarisayo walipona hayo wakaambiana, “Mnaona, hamwezi kufanya lo lote. Angalieni, ulimwengu wote unamfuata Yeye!”

²⁰ Basi palikuwapo Wayunani fulani miongoni mwa wale waliokuwa wamekwenda kuabudu wakati wa Sikukuu.

²¹ Hawa wakamjia Filipino, ambaye alikuwa mwenyeji wa Bethsaida huko Galilaya, wa-

yaani kifo cha Kristo, lakini mwanamke mmoja alivyofanya. Hivyo Yohana alimfanya mwanamke kama mfano wa kuigwa kwa wasikilizaji wake wote na wasomaji.

kiwa na ombi, wakamwambia, “Tungependa kumwona Yesu.”

22 Filipo akaenda akamweleza Andrea, nao wote wawili wakamwambia Yesu.

23 Yesu akawajibu, “Saa imewadia ya Mwana wa Adamu kutukuzwa.

24 Amin, amin, nawaambia, mbegu ya ngano isipoanguka ardhini na kufa, hubakia kama mbegu peke yake. Lakini ikifa huzaa mbegu nyingi.

25 Mtu ye yote anayependa maisha yake atayapoteza, naye ayachukiaye maisha yake katika ulimwengu huu atayaokoa hata uzima wa milele.

26 Mtu ye yote akinitumikia lazima anifuata, nami mahali nilipo ndipo mtumishi wangu atakapokuwa. Mtu akinitumikia, Baba Yangu atamheshimu.

27 “Sasa roho yangu imefadhaika sana. Niseme nini? ‘Baba, niokoe na saa hii.’ Lakini, ni kwa kusudi hili nimeufikia wakati huu.

28 Baba, litukuze Jina Lako.” Ndipo ikaja sauti kutoka mbinguni, “Nimelitukuza, nami nitalitukuza tena.”

29 Ule umati wa watu uliokuwa mahali pale uliisikia nao ukasema, “Hiyo ni sauti ya radi”, wengine wakasema, “Malaika ameongea naye.”

30 Yesu akawaambia, “Sauti hii imesikika, kwa faida yenu, wala si kwa faida Yangu.

31 Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya ulimwengu huu, sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje.

32 Lakini Mimi, nikiinuliwa kutoka katika nchi, nitawavuta watu wote waje Kwangu”.

12:24 Yesu alijua uwezo mkubwa, matunda, katika uzoefu kubwa Alikuwa anapitia. Tunaweza kukabiliana na mateso yetu vivyo hivyo.

12:25 Sisi ni lazima tufe kwanza ili tupate kuishi milele. Hii ni ishara ya ubatizo kwenda chini / ndani ya maji – kama kufa na Yesu, kuja nje ya maji ni kama kufufuka pamoja naye (Warumi 6:3-5).

12:27 Kwa sababu Yesu alivumilia majaribu, yeye ana uwezo wa kutusaidia sisi wakati wa kujaribiwa (Waebrania. 4:15, 16).

12:32 Tunahitaji kupiga picha nyuma na kujijenga upya katika akili zetu wenyewe kwa ajili ya Kristo kusulubiwa juu ya msalaba. Kama sisi ni watu wa Mungu, sisi tutamkaribia zaidi kwa ajili ya hilo. “Watu wote” hapa haina maana sawa na kila binadamu, lakini kwa wale ambao wanasogea karibu na Yesu juu ya msalaba. Kundi hili la watu ni ‘mambo yote’ kwa Mungu.

33 Yesu aliyasema haya akio-nyesha ni kifo gani atakachokufa.

34 Ule umati wa watu ukapi- ga kelele ukasema, “Tumesikia kwamba ‘Kristo adumu mile- le, Wewe wawezaje kusema, ‘Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa juu’? Huyu ‘Mwana wa Adamu ni nani’?”

35 Ndipo Yesu akawaambia, “Bado kitambo kidogo nuru in- galipo pamoja nanyi. Enendeni maadam mna nuru, msije mka- kumbwa na giza. Mtu anayetem- bea gizani hajui anakokwenda.

36 Wekeni tumaini lenu katika nuru hiyo ili mpate kuwa wana wa nuru”. Baada ya kusema haya, Yesu aliondoka, akajificha wasimwone.

37 baada ya Yesu kufanya miu- jiza hii yote mbele yao, bado ha- wakumwamini.

38 Hii ilikuwa ili kutimiza lile

neni la nabii Isaya lililosema: “Bwana, ni nani aliyesadi- ki ujumbe wetu na mkono wa Bwana amefunuliwa nani?”

39 Kwa hivyo hawakuamini, kwa sababu Isaya anasema ma- hali pengine:

40 “Amewafanya vipofu na kuifanya mioyo yao kuwa mi- gumu, ili wasiweze kuona kwa macho yao, wala kuelewa kwa mioyo yao, wasije wakageuka, nami nikawaponya.”

41 Isaya alisema haya alipoona utukufu wa Yesu na kunena ha- bari Zake.

42 Lakini wengi miongoni mwa viongozi wa Wayahudi walimwamini, lakini kwa saba- bu ya Mafarisayo hawakukiri waziwazi kwa maana waliogopa kufukuzwa katika masinagogi.

43 Wao walipenda sifa za wa- nadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu.

12:34 Mwana wa Mtu – Hili lilikua jina mwafaka la Kwake Yesu. Kwa hiyo, alisisitiza ubinadamu wake, kwamba alikuwa mmoja wetu, ya asili yetu.

12:40 Mungu hupofusha macho ya wale ambao hawataki kuona. Ni lazima kuwa makini si kuingizwa kuporomoka bali kupanda kiimani.

12:42 Watu wengi leo ‘huamini’ lakini hawakukubali hilo, kwa sababu wa- naona haya waki waza kuhusu wanayo waziwa na watu wengine. Mungu ali- panga hali hii ili watawala kama Nikodimo na Yusufu ‘walijitokeza’ hadha- rani, lakini wengine hawakukubaliana nao na hivyo basi kuficha mshumaa yao chini ya ndoo, wao walipoteza imani yao, nuru yao ilizima kabisa.

12:43 tukiamini na kukiri kwa imani kwamba, kwa njia ya ubatizo na ma-

44 Yesu akapaza sauti akasema, “Ye yote aniaminiye, haniami ni Mimi peke Yangu, bali Yeye aliyenituma.

45 Ye yote anionaye Mimi, amemwona Yeye aliyenituma.

46 Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni, ili kwamba kila mtu aniaminiye asibaki gizani.

47 “Mimi simhukumu mtu ye yote anayesikia maneno Yangu na asiyatii, kwa maana sikuja kuuhukumu ulimwengu, bali kuuokoa.

48 Yuko amhukumuye yeye anikataaye Mimi na kuto-kuyapokea maneno Yangu, yaani, yale maneno niliyosema yenyewe yatamhukumu siku ya mwisho.

49 Kwa maana sisemi kwa ajili Yangu mwenyewe, bali Baba aliyenituma aliniamuru ni nini cha kusema na jinsi ya kukisema.

50 Nami ninajua amri Zake huongoza hadi kwenye uzima wa milele. Hivyo lo lote nisemalo, ndilo lile Baba aliloniambia nimeseme.”

13 Ilikuwa mara tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua ya kuwa wakati Wake wa kuondoka ulimwenguni ili kurudi kwa Baba umewadia. Alikuwa amewapenda watu Wake waliokuwa ulimwenguni, naam, aliwapenda hadi kipimo cha mwisho.

² Wakati alipokuwa akila chakula cha jioni na wanafunzi Wake, ibilisi alikuwa amekwisha kutia ndani ya moyo wa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni, wazo la kumsaliti Yesu.

³ Yesu akijua ya kwamba Baba ameweka vitu vyote chini ya mamlaka Yake na kwamba Yeye alitoka kwa Mungu na alikuwa anarudi kwa Mungu,

isha wazi ya ahadi, basi Mungu atatutuzi – katika kitabu chake mwenyewe, katika njia yake mwenyewe, hata kama dunia haipati kuona.

12:48 Ni kama mistari ya Biblia, maneno ya Yesu, itakuwa anaashiriwa nyuma na sisi katika siku ya hukumu. Kutakuwa na mchakato wa hukumu, si tu ndiyo / hapana taarifa kutoka kwa Jaji wetu.

13:1 Kwa kutoa maisha yako kwa watu wa Mungu ni ‘upendo hadi mwisho. Yesu hufafanuliwa kwamba kwetu katika kusulubiwa kwake.

13:3,4 Sisi ambao tunaubeba msalaba, kama Yesu, lazima tuwe kama yeye, kupitia mifano yake kwetu.

4 hivyo aliondoka chakulani, akavua vazi Lake la nje, akaji-funga kitambaa kiunoni.

5 Kisha akamimina maji kwe-nye sinia na kuanza kuwana-wisha wanafunzi Wake miguu na kuikausha kwa kile kitambaa alichokuwa amejifunga kiunoni.

6 Alipomfikia Simoni Petro, Petro akamwambia, “Bwana, je, Wewe utaninawisha mimi mi-guu?”

7 Yesu akamjibu, “Hivi sasa hutambui lile ninalofanya, lakini baadaye utaelewa”.

8 Petro akamwambia, “La, Wewe hutaninawisha mi-guu kamwe”. Yesu akamjibu, “Kama nisipokunawisha, wewe huna sehemu nami”.

9 Ndipo Simoni Petro akaji-bu, “Usininawishe miguu peke yake, bali pamoja na mikono na kichwa pia!”

10 Yesu akamjibu, “Mtu aliy-ekwisha kuoga anahitaji kuna-

wa miguu tu, kwani mwili wake wote ni safi. Ninyi ni safi, inga-wa si kila mmoja wenu.”

11 Kwa kuwa Yeye alijua ni nani ambaye angemsaliti, ndiyo sababu akasema, ‘Si kila mmoja aliyekuwa safi.’

12 Alipomaliza kuwanawisha miguu yao, alivaa tena mavazi Yake, akarudi alikokuwa amek-eti, akawauliza, “Je, mmeelewa nililowafanyia?”

13 Ninyi mnaniita Mimi ‘Mwa-limu’ na ‘Bwana’, hii ni sawa, maana ndivyo nilivyo.

14 Kwa hiyo, ikiwa Mimi ni-liye Bwana wenu na Mwalimu wenu nimewanawisha ninyi mi-guu, pia hamna budi kunawisha-na miguu ninyi kwa ninyi.

15 Mimi nimewawekea kielele-zo kwamba imewapasa kutenda kama vile nilivyowatendea ni-nyi.

16 Amin, amin, nawaambia, mtumishi si mkuu kuliko bwa-

13:5 kwa kunawisha wageni miguu ‘Ilikuwa ni kazi ya watumishi wa chini sana. Yesu alituonyesha kwamba ukuu wa kweli ni katika huduma wany-enekevu, kuwa “mtumishi wa wote”. Hata Petro katika jitihada za kiwango chake cha kuelewa kanuni hii (Mstari. 7) na sisi pia ni vigumu kufahamu.

13:8 Hakuna sehemu – Hii inaweza kuwa kumbukumbu ya umuhimu sana ya ubatizo ili kuwa “katika Kristo”, “yeye ambaye anaamini na kubatizwa ataokoka” (Yohana 3:3-5); isipokuwa mtu kuzaliwa kwa maji na Roho, ha-wawezi kuingia Ufalme wa Mungu (Yohana 3:3-5).

13:16 Yesu mara kwa mara inaeleza mwenyewe kama “alitimwa” na Mun-

na wake, wala anayetumwa si mkuu kuliko yule aliyemtuma.

17 Sasa kwa kuwa mmejua mambo haya, heri yenu ninyi kama mkiyatenda.

18 “Sisemi kuhusu ninyi nyote. Ninawajua wale niliowachagua. Lakini ni ili maandiko yapate kutimia, ‘Yeye aliyekula chakula changu, ameinua kisigino chake dhidi yangu.’

19 “Ninawaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapotukia mpate kuamini ya kuwa Mimi ndiye.

20 Amin, amin, nawaambia, ye yote anayempokea yule niliyemtuma, anipokea Mimi, naye anipokeaye Mimi ampokea Yeye aliyenituma Mimi.”

21 Baada ya kusema haya, Yesu

alifadhaika sana moyoni, akasema, “Amin, amin, nawaambia, mmoja wenu atanisaliti.”

22 Wanafunzi Wake wakatazamani bila kujua kuwa alikuwa anamsema nani.

23 Mmoja wa wanafunzi Wake, ambaye Yesu alimpenda sana alikuwa ameeagama kifuana mwa Yesu.

24 Simoni Petro akampungia mkono yule mwanafunzi akamwambia, “Mwulize anamaanisha ni nani.”

25 Yule mwanafunzi akiwa amemwegemea Yesu akamwuliza, “Bwana tuambie ni nani?”

26 Yesu akajibu, “Ni yule nitakayempa hiki kipande cha mkate baada ya kukichovya kwenye bakuli.” Hivyo baada ya kuki-

gu; Basi, alitambua kwamba Mungu ilikuwa mkubwa zaidi kumliko yeye, kama yeye alisema hasa katika Yoh. 14:28. Yeye hakuwa huyo ‘Mungu’ kwa maana ya Utatu.

13:19 lengo la unabii / utabiri wa Biblia si kutupa muelekeo wa ramani ya matukio katika siku zijazo, lakini badala hivyo kwamba wakati matukio yakitokea, sisi tutakuwa na uwezo wa kuyaelewa katika dondoo lake.

13:20 Sisi ni wawakilishi wa Yesu katika dunia hii, na tabia zetu zinapaswa kuwa sahihi.

13:23 Mwanafunzi mwingine huenda alikuwa Yohana. Katika kuhubiri Injili, Yohana hakujipendekeza mwenyewe. Anajielezea mwenyewe kama tu mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda. Tunapaswa kuwa kama yeye wakati tunahubiri katika Kristo, kulenga juu yake badala ya sisi wenyewe.

13:26 Hii ilikuwa ni ishara ya kuwa mgeni hasa Maria. Baada ya kutambua ukuu wa upendo wa Kristo kwa ajili yetu inaongoza sisi ama kutubu, au kama Yuda, kwenda nje katika giza.

chovya kile kipande cha mkate, akampa Yuda, mwana wa Simoni Iskariote.

27 Mara tu baada ya kukipokea kile kipande cha mkate, Shetani akamwingia. Yesu akamwambia Yuda, “Lile unalotaka kulitenda litende haraka.”

28 Hakuna hata mmoja wa wale waliokuwa ameketi nao chakulani aliyeelewa kwa nini Yesu alimwambia hivyo.

29 Kwa kuwa Yuda alikuwa mtunza fedha, wengine walifikiri Yesu alikuwa amemwambia akanunue vitu vilivyohitajika kwa ajili ya Sikukuu, au kuwapa maskini cho chote.

30 Mara tu baada ya kupokea ule mkate, Yuda akatoka nje. Wakati huo ulikuwa ni usiku.

31 Baada ya Yuda kutoka nje, Yesu akasema, “Sasa Mwana wa Adamu ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani Yake.

32 Ikiwa Mungu ametukuzwa ndani ya Mwana, Mungu atamtukuza Mwana ndani Yake mwenyewe naye atamtukuza mara.

33 “Watoto wangu, Mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo kidogo. Mtanifafuta na kama vile nilivyowaambia Wayahudi, vivyo hivyo sasa nawaambia na ninyi. Niendako, ninyi hamwezi kuja.

34 “Amri mpya nawapa: Mpendane kama Mimi nilivyowapenda ninyi, vivyo hivyo nanyi mpendane.

35 Kama mkipendana ninyi kwa ninyi, kwa njia hii, watu wote watajua kuwa ninyi ni wanafunzi Wangu”

36 Simoni Petro akamwuliza, “Bwana, unakwenda wapi?” Yesu akamjibu, “Ninakokwenda huwezi kunifuata sasa, lakini utanifuata baadaye.”

37 Petro akamwuliza tena, “Bwana, kwa nini siwezi kukufuata sasa? Mimi niko tayari kuutoa uhai wangu kwa ajili Yako.”

38 Yesu akamjibu, “Je, ni kweli uko tayari kuutoa uhai wako kwa ajili Yangu? Amin, amin, nakuambia, kabla jogoo hajawi-ka, utanikana mara tatu.”

13:34 Nini “mpya” kuhusu amri hii ni kwa upendo kama Yesu alivyotupenda. Naye alikufa kwa ajili yetu, kwa ajili ya haki, ili aweze kutuleta kwa Mungu.

13:35 Upendo wetu kwa wengine unapaswa kuwa shahidi wa kutosha ambao unavutia wale walio karibu nasi.

14 Yesu akawaambia, “Msi-fadhaike mioyoni mwe-nu, mnamwamini Mungu, nia-minini na Mimi pia.

2 Nyumbani mwa Baba Yangu kuna makao mengi. Kama sivyo, ningeliwaambia. Nakwenda ku-waandalia makao.

3 Nami nikienda na kuwaan-dalia makao, nitarudi tena na ku-wachukua mkae pamoja nami, ili mahali nilipo, nanyi mpate kuwepo.

4 Ninyi mnajua njia ya kufika ninakokwenda.”

5 Thomasi akamwambia, “Bwana, sisi hatujui unako-kwenda, tutaijua njia?”

6 Yesu akawaambia, “Mimi ndimi njia na kweli na uzima. Mtu hawezi kuja kwa Baba isi-pokuwa kwa kupitia Kwangu.

7 Kama mngenijua Mimi, mngemjua na Baba pia. Tangu sasa mnamjua Baba Yangu tena mmemwona.

8 Filipino akamwambia, “Bwana, tuonyeshe Baba yako yatosha.”

9 Yesu akamjibu, “Filipo, ni-mekaa nanyi muda huu wote hata usinijue? Mtu ye yote aliy-eniona Mimi, amemwona Baba. Sasa wawezaje kusema, ‘Tuony-eshe Baba?’

10 Je, huamini ya kuwa Mimi niko ndani ya Baba, naye Baba yuko ndani Yan-gu? Maneno ninayowaam-bia siyasemi kwa ajili Yangu mwenyewe, bali Baba akaaye ndani Yangu ndiye atendaye hizi kazi.

11 Nisadiki Mimi kwamba niko

14:2 nyumba ya Mungu inahusu hekalu lake, familia yake – sio Mbingu-ni kama eneo. Kuna mahali maalum kwa ajili ya kila mmoja wetu ndani ya familia yake na kusudi. “Mimi kwenda” ni katika jibu la swali la 13:36 Petro: ‘unakwenda wapi?’. Yesu alipokuwa anakwenda juu ya msalaba, na ingekuwa ‘kuja tena’ katika ufufuo wake. Aya hizi hazifundishi kwamba sisi tunaenda Mbinguni.

14:6 Dini zisizo za Kikristo kwa hiyo hawawezi kutuongoza kwa Mungu katika kweli.

14:9 ‘kuona’ katika Injili ya Yohana mara nyingi ina maana kuelewa. Ha-kuna mtu anaweza kumwona Mungu na macho, lakini Yesu ametubainishia (Yoh. 1:18), tunaweza ‘kumwona’ Yeye kadiri sisi tunapooni ‘au kumwe-lewa Yesu.

14:10 Maneno na matendo ya Yesu ni sambamba hapa. Maneno yetu pia lazima yawe ya kuambatana na matendo yetu na ulinganu pamoja nao.

ndani ya Baba na Baba yuko ndani Yangu, la sivyo, niaminini kwa sababu ya zile kazi niziten-dazo.

12 Amin, amin, nawaambia, ye yote aniaminiye Mimi, kazi nizifanyazo yeye atazifanya, naam na kubwa kuliko hizi atazifanya, kwa sababu Mimi ninakwenda kwa Baba.

13 Nanyi mkiomba lo lote kwa Jina Langu, hilo nitalifanya, ili Baba apate kutukuzwa katika Mwana.

14 Kama mkiniomba lo lote kwa Jina Langu nitalifanya.”

15 “Kama mnanipenda, mta-zishika amri Zangu.

16 Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingi-ne akae nanyi milele.

17 Huyu ndiye Roho wa kwe-li ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haum-woni wala haumjui. Ninyi mnamjua kwa kuwa yuko pa-moja nanyi naye anakaa ndani yenu.

18 Sitawaacha ninyi yatima, naja kwenu.

19 Bado kitambo kidogo ulim-wengu hautaniona tena, ila ninyi mtaniona, kwa kuwa Mimi ni hai, ninyi nanyi mtakuwa hai.

20 Wakati huo mtajua ya kuwa Mimi niko ndani ya Baba na ni-nyi mko ndani Yangu na Mimi niko ndani yenu.

21 Ye yote mwenye amri Zangu na kuzishika ndiye anipendaye, naye anipendaye atapendwa na Baba Yangu, nami nitampenda na kujidhihirisha kwake.”

22 Ndipo Yuda, siyo Iskariote, akamwambia, “Bwana, itaku-waje kwamba utajidhihirisha kwetu na si kwa ulimwengu?”

23 Yesu akamjibu, “Mtu ye yote akinipenda atalishika Neno Langu na Baba Yangu atampen-da, Nasi tutakuja kwake na kufa-nya makao Yetu kwake.

24 Mtu ye yote asiyenipenda hayashiki maneno Yangu na ma-neno niliyowapa si Yangu bali ni ya Baba aliyenituma.

14:13 Hii si ahadi ya kijumla ya kufanya chochote mtu yeyote anachouliza; chochote tunachoomba na cha kumtukuza Mungu, atafanya.

14:19 Ufufuo wa Yesu dhamana yetu ufufuo kama tumebatizwa katika Yeye na maisha yake mpya ni kuishi katika sisi (Warumi 6:3-5).

14:21 Hatuwezi kuendeleza neno lake bila kujua ni nini.

14:22,23 Sababu ya watu kutoelewa kuhusu Mungu na Yesu ni kwamba jawaweki agani – neno.

25 “Nimewaambia mambo haya yote wakati nikiwa bado niko pamoja nanyi.

26 Lakini huyo Msaidizi, yaani, huyo Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma kwenu kwa Jina Langu, atawafundisha mambo yote na kuwakumbusha yote niliyowaambia.

27 Amani nawaachia, amani yangu nawapa, amani hii niwapayo si kama ile ulimwengu utoayo. Msifadhaike mioyoni mwenu, wala msigope.

28 “Mlinisikia nikisema, ‘Ninakwenda Zangu, lakini nitarudi tena.’ Kama kweli mngelinipenda mngelifurahi kwa kuwa nakwenda kwa Baba, kwani Baba ni mkuu kuliko Mimi.

29 Nimewaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapotukia mpate kuamini.

30 Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu anakuja, naye hana kitu Kwangu,

31 lakini ulimwengu upate kujua kuwa ninampenda Baba, nami hufanya vile vile kama Baba alivyoniamura. “Haya inukeni twendeni zetu.

15 “Mimi ndimi mzabibu wa kweli na Baba Yangu ndiye mkulima.

2 Kila tawi ndani Yangu lisilozaa matunda, Baba Yangu hulikata, nalo kila tawi lizaalo, Yeye hulipogolea ili lipate kuzaa matunda zaidi.

3 Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno nililolena nanyi.

4 Kaeni ndani Yangu, nami nikae ndani yenu. Kama vile

14:26 Msaidizi, Roho Mtakatifu, alikuwa na umuhimu maalum kwa wanafunzi ambao; ni kuleta mambo yote Yesu Aliyokuwa akawaambia nyuma kwenye kumbukumbu yao.

14:27 Amani – Katika Kiyahudi, shalom. Wayahudi walioitwa “Shalom!” Kwa kila mmoja, lakini “Shalom” wa Yesu si maneno tu lakini amani ya kweli ambayo inaweza kuwa waliona, inajulikana, uzoefu.

14:28 Baba ni mkuu kuliko mimi- Hii ni wazi inapinga wazo kwamba Yesu ni sawa na Mungu. Mungu alikuwa mkubwa zaidi kumliko Yesu.

15:1,2 Yesu hasemi “Mimi ni shina na ninyi ni matawi.” Yeye ni sisi na sisi ni yeye. Hii ni jinsi gani yana uhusiano wa karibu Yeye ni pamoja nasi, na kwa nini hakuna tawi linaloweza kudai kuwa katika chama na matawi mengine.

tawi lisivyoweza kuzaa matunda lisipokaa ndani ya mzabibu, vi-
vyo hivyo ninyi msipokaa ndani
Yangu hamwezi kuzaa matunda.

⁵ “Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Akaaye ndani Yangu, nami ndani yake, huyo huzaa sana, maana pasipo Mimi ninyi hamwezi kufanya jambo lo lote.

⁶ Mtu ye yote asipokaa ndani Yangu, hutupwa nje kama tawi na kunyauka. Matawi kama hayo hukusanywa na kutupwa motoni, yakateketea.

⁷ Ninyi mkikaa ndani Yangu na maneno Yangu yakikaa ndani yenu, ombeni lo lote mtakalo, nanyi mtatendewa.

⁸ Kwa hiyo Baba Yangu hutukuzwa, kwa vile mzaavyo matunda mengi, nanyi mtakuwa wanafunzi Wangu.

⁹ “Kama vile Baba alivy-onipenda Mimi, hivyo ndivyo Mimi nilivyowapenda ninyi.

Basi kaeni katika pendo Langu.

¹⁰ Mkizishika amri Zangu mtakaa katika pendo Langu, kama Mimi nilivyoizishika amri za Baba Yangu na kukaa katika pendo Lake.

¹¹ Nimewaambia mambo haya ili furaha Yangu iwe ndani yenu na furaha yenu iwe kamili.

¹² Amri Yangu ndiyo hii: Mpendane kama Mimi nilivy-owapenda ninyi.

¹³ Hakuna mtu mwenye upendo mkuu kuliko huu, mtu kuutoa uhai wake kwa ajili ya rafiki zake.

¹⁴ Ninyi ni rafiki Zangu mkifanya ninayowaamuru.

¹⁵ Siwaiti ninyi watumishi tena, kwa sababu watumishi hawajui bwana wao analofanya, bali nimewaita ninyi rafiki, kwa maana nimewajulisha mambo yote niliyoyasikia kutoka kwa Baba Yangu.

15:4,5 Kweli matunda ya kiroho haiwezi zalishwa na wale walio nje ya Kristo.

15:6 tukienda nje ya chama na mzabibu, basi tutakauka. Ukristo hauwezi kuishi katika kutengwa na waumini wengine.

15:7 Yohana pia anaandika kuwa, tukiomba kitu sawasawa na mapenzi ya Mungu, basi sisi tutasikizwa (1 Yoh. 5:14). Lakini kama neno la Mungu anaishi katika muungano.

15:15 Uislamu na mifumo mingine ya wengi wa dini husema mengi kuhusu utiifu. Lakini sisi ni rafiki wa Yesu, si waja wake. Kazi zetu kwake hutokana na nia ya upendo, na ni kazi katika kazi ya ushirikiano pamoja naye.

16 Si ninyi mlionichagua, bali Mimi ndiye niliyewachagua ninyi na kuwaweka mwende mka-zae matunda na matunda yenu yapate kudumu, ili lo lote mta-kalomwomba Baba katika Jina Langu, awape.

17 Amri Yangu ndiyo hii, Mpendane.

18 “Kama ulimwengu ukiwa-chukia ninyi, kumbukeni kwam-ba ulinichukia Mimi kabla yenu.

19 Kama mngekuwa wa ulim-wengu, ulimwengu ungeliwa-penda kama vile unavyowa-penda walio wake. Kwa sababu ninyi si wa ulimwengu, lakini Mimi nimewachagua kutoka ka-tika ulimwengu, hii ndiyo saba-bu ulimwengu unawachukia.

20 ‘Kumbukeni lile neno ni-lilowaambia, ‘Hakuna mtumishi aliye mkuu kuliko bwana wake.’ Kama wamenitesa Mimi, nanyi pia watawatesa, kama wame-lishika neno langu, watalishika na neno lenu pia.

21 Watawatendea ninyi haya yote kwa ajili ya Jina Langu,

kwa sababu hawamjui Yeye aliyenituma.

22 Kama sikuja na kusema nao wasingalikuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa hawana udhuru kwa ajili ya dhambi zao.

23 Ye yote anayenichukia Mimi, anamchukia pia na Baba Yangu.

24 Kama sikuwa nimefa-nya miujiza ambayo haijapata kufanywa na mtu mwingine ye yote, wasingalikuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa wameiona miujiza hii na bado wakatuchu-kia Mimi na Baba Yangu.

25 Lakini hii ni kutimiza lile neno lililoandikwa kwenye To-rati kwamba ‘Walinichukia pasi-po sababu.’

26 “Lakini atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwe-nu kutoka kwa Baba, yaani, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba, Yeye atanishuhudia Mimi.

27 Ninyi nanyi itawapasa ku-shuhudia kwa sababu mmekuwa pamoja Nami tangu mwanzo.

15:16 Mpango huo ulikuwa wa Mungu na Yesu- kwa sababu sisi tuliokole-wa kwa neema safi. Tunapaswa kuchukua hatua katika kuonyesha upendo na neema kwa wengine, kama Mungu alivyofanya kwetu.

15:18-20 Kwa hiyo, tunapaswa kutarajia upinzani kutoka ulimwenguni, kama ilivyotabiriwa katika ufunguzi ahadi ya Biblia katika Mwanzo 3:15.

15:22 Maarifa ya neno la Mungu huleta wajibu.

16 “Nimewaambia mambo haya yote ili msije mka-
iacha imani.

² Watawatenga na masinagogi. Naam, saa yaja ambayo mtu ye yote atakayewaua atadhani kwa kufanya hivyo anamtumikia Mungu.

³ Nao watawatenda haya kwa sababu hawamjui Baba wala Mimi.

⁴ Lakini nimewaambia ninyi mambo haya, ili saa hiyo ikiwadia mpate kumkumbuka ya kuwa nilikuwa nimewaambia. Sikuwaambia mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi.

⁵ “Sasa Mimi ninakwenda Kwake Yeye aliyenituma, lakini hakuna hata aniulizaye, ‘Unakwenda wapi?’

⁶ Kwa sababu nimewaambia mambo haya, mioyo yenu imejawa na huzuni.

⁷ Lakini amin nawaambia, yafaa Mimi niondoke kwa kuwa nisipoondoka, huyo Msaidizi hatakuja kwenu, lakini nikienda nitamtuma kwenu.

⁸ Naye atakapokuja, atauthibitishia ulimwengu kuhusu dhambi, haki na hukumu.

⁹ Kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini Mimi,

¹⁰ kwa habari ya haki, kwa sababu ninakwenda kwa Baba, nanyi hamtaniona tena,

¹¹ kwa habari ya hukumu, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa.

¹² “Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili sasa.

16:2 Yesu hakuwaambia wanafunzi wake kuondoka hekaluni, ingawa walikuwa wamejazwa na mafundisho ya uongo na tabia. Alitabiri kwamba wafuasi wake wangetengwa kutoka hekaluni kwa sababu walikuwa wakifundisha ukweli juu yake. Tunapaswa kuwa na wasiwasi kuhusu ‘hatia na chama’ na wale walio amini na kutenda mabaya; tunapaswa kujaribu kuwafundisha kuhusu Kristo wa kweli, na katika muda wao kuwatenga nasi kama wao si wa kweli.

16:5 Hakuna aulizaye – Je, Yesu aliyasema maneno haya kwa sauti ya huzuni na kukata tamaa, au ya hasira? Fikiria jinsi Alisema mstari wa 31 pia.

16:12 Tazama Wakorintho wa kwanza. 3:2 na Waebrania. 5:11. Aya hizi katika New agano Jipya. Waandishi kama vile Paulo Agano Jipya walikuwa na maneno ya Yesu katika fahamu zao ambayo wao kwa uangalifu na wakati wote. Neno la Yesu lazima likae ndani mwetu nasi pia tufanye vivyo hivyo.

13 Atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaongoza awatie katika kweli yote. Yeye hatanena kwa ajili Yake mwenyewe, bali atanena yale yote atakayosikia, naye atawaonyesha mambo yajayo.

14 Atanitukuza Mimi, kwa maana atayachukua yaliyo Yangu na kuwajulisha ninyi.

15 Vyote alivyo navyo Baba ni vyangu. Ndiyo maana nimesema Roho atachukua yaliyo Yangu na kuwajulisha ninyi.

16 “Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona.”

17 Baadhi ya wanafunzi waukaulizana, “Ana maana gani asemapo, ‘Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona? Naye ana maana gani asemapo, ‘Kwa sababu ninakwenda kwa Baba?’”

18 Wakaendelea kuulizana, “Ana maana gani asemapo, ‘Kitambo kidogo?’ Hatuelewi hilo analosema.”

19 Yesu akatambua kuwa walitaka kumwuliza juu ya hilo,

hivyo akawaambia, “Je, mnau-lizana nina maana gani niliposema, ‘Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona?’”

20 Amin, amin, nawaambia, ninyi mtalia na kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi. Ninyi mtahuzunika, lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha.

21 Mwanamke anapokuwa na utungu wa kuzaa huwa na maumivu kwa sababu saa yake imewadia. Lakini mtoto akiisha kuzaliwa, yule mwanamke husahau maumivu hayo kwa sababu ya furaha ya kuzaliwa mtoto ulimwenguni.

22 Hivyo ninyi mna maumivu sasa, lakini nitawaona tena, nayo mioyo yenu itafurahi na furaha yenu hakuna awaondoleaye.

23 Katika siku hiyo hamtaniuliza neno lo lote. Amin, amin, nawaambia, kama mkimwomba Baba jambo lo lote kwa Jina Langu, Yeye atawapa.

24 Mpaka sasa hamjaomba jambo lo lote kwa Jina Langu. Ombeni nanyi mtapewa, ili furaha yenu ipate kuwa kamili.”

16:17 Hiki ni Kizungumkuti hapa. Waumini wa Yesu walimwona yeye wakati ambapo hakuwepo tena nao. Hii ni kazi ya msaidizi. Hata nasi pia taweza kuwa hivyo iwapo tu tutakubali msaidizi aifanye kazi yake kikamilifu.

25 “Nimewaambia mambo haya kwa mafumbo. Saa yaja ambapo sitazungumza nanyi tena kwa mafumbo bali nitawaeleza waziwazi kuhusu Baba.

26 Siku hiyo mtaomba kwa Jina Langu. Wala sitawaambia kwamba nitamwomba Baba kwa ajili yenu,

27 kwa maana Baba mwenyewe anawapenda, kwa sababu mmenipenda Mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa Mungu.

28 Nilitoka kwa Baba na kuja ulimwenguni, sasa naondoka ulimwenguni na kurudi kwa Baba.”

29 Ndipo wanafunzi Wake wakasema, “Sasa unazungumza waziwazi, wala si kwa mafumbo.

30 Sasa tumejua kwamba Wewe unajua mambo yote, wala hakuna haja ya mtu kukuuliza maswali. Kwa jambo hili tunaamini kwamba ulitoka kwa Mungu.”

31 Yesu akawajibu, “Je, sasa mnaamini?”

32 Saa inakuja, naam, imekwisha kuwadia, mtakapotawanyika kila mmoja kwenda nyumbani kwake na kuniacha peke Yangu. Lakini Mimi si peke Yangu kwa sababu Baba yu pamoja nami.

33 Nimewaambia mambo haya, ili mpate kuwa na amani mkiwa ndani Yangu. Ulimwenguni mta-pata dhiki. Lakini jipeni moyo, kwa maana Mimi nimeushinda ulimwengu.”

17 Baada ya Yesu kusema haya, alitazama kuelekea mbinguni akawaombea na kusema: “Baba, saa imewadia, umtukuze Mwanao, ili Mwanao apate kukutukuza Wewe.

2 Kwa kuwa umempa mam-laka juu ya wote wenye mwili ili awape uzima wa milele wale uliompaa.

3 Nao uzima wa milele ndio huu, wakujue Wewe uliye Mungu wa pekee, wa kweli na Yesu Kristo uliyemtuma.

4 Nimekutukuza Wewe dunia-

16:33 Mimi nimeushinda – Lakini alikuwa hajafa na hivyo kuondokana duniani. Kwa hivyo Yeye aliamini kwamba angeweza kushinda yale aliyosema kama alikuwa tayari.

17:3 Kama hatutaki kumjua Mungu sasa, basi hakutakuwa na hatua katika Ufalme wa Mungu ujao.

ni kwa kuitimiza ile kazi uliyonipa niifanye.

⁵ Hivyo sasa, Baba, unitukuzze mbele Zako kwa ule utukufu niliokuwa nao pamoja na Wewe kabla ulimwengu haujakuwako.

⁶ “Nimewajulisha Jina Lako wale ulionipa kutoka katika ulimwengu. Walikuwa Wako, ukanipa Mimi, nao wamelitii Neno Lako.

⁷ Sasa wamejua ya kuwa vyote ulivyonipa vimetoka Kwako,

⁸ kwa kuwa maneno yale ulionipa nimewapa wao, nao wameyapokea na kujua kwamba kweli nimetoka Kwako, nao wameamini kuwa Wewe ulinituma.

⁹ Ninawaombea wao. Mimi siuombei ulimwengu, bali na-

waombea wale ulionipa kwa sababu wao ni Wako.

¹⁰ Wote walio Wangu ni Wako na walio Wako ni Wangu, nami nimetukuzwa ndani yao.

¹¹ Mimi sasa simo tena ulimwenguni, lakini wao bado wamo ulimwenguni, nami naja Kwako. Baba Mtakati-fu, uwalinde kwa uweza wa Jina Lako ulionipa, ili wawe na umoja kama sisi tulivyo wamoja.

¹² Nilipokuwa pamoja nao, niliwalinda, wakawa salama kwa lile Jina ulionipa. Hakuna hata mmoja aliyepotea, isipokuwa yule aliyekusudiwa, ili Maandiko yapate kutimia.

¹³ “Lakini sasa naja Kwako, nami ninasema mambo haya wakati bado nikiwa ulimwenguni,

17:5 Ina kumbukumbu ya mambo haya: “Na sasa, Baba, unitukuzze mimi mbele yako kwa ule utukufu niliokuwa nao kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu.” **Talmud** na Mwanzo Raba kusema “kiti cha utukufu” kabla ya zilizopo kabla ya kuumbwa ulimwengu. Na Bwana Yesu inaonekana kuwa inataja hiyo. Wayahudi bila kuelewa Bwana Yesu kuwa maamuzi ya madai yoyote hapa kuwa na mwili, kuishi kimwili kabla ya kuzaliwa. Petro alian-dika (angalau chini ya uongozi) kwamba Yesu “Yeye alikuwa ameteuliwa na” kabla ya kuwekwa misingi wa dunia (1 Pet. 1:20 ESV). Kufikiria njia ya maana ya kuwa “Yeye alikuwa ameteuliwa na” – neno la Kigiriki kutumika ni chanzo cha neno la Kiingereza ‘ubashiri. Kama ‘alijua’ Mwana wake Mungu, Mwana alikuwa si halisi ya kuwepo karibu na kwake wakati wa kuwa na’ kujulikana. Vinginevyo lugha ya ‘kujua tangu mwanzo’ inakuwa na maana.

ili wawe na furaha Yangu kamili ndani yao.

14 Nimewapa Neno Lako, nao ulimwengu umewachukia kwa kuwa wao si wa ulimwengu kama Mimi nisivyo wa ulimwengu huu.

15 Siombi kwamba uwaondoe ulimwenguni, bali uwalinde na yule mwovu.

16 Wao si wa ulimwengu huu, kama vile Mimi nisivyo wa ulimwengu.

17 Uwatakase kwa ile kweli, Neno Lako ndilo kweli.

18 Kama vile ulivyonituma Mimi ulimwenguni, nami nawa-tuma vivyo hivyo.

19 Kwa ajili yao najiweka wak-fu ili wao nao wapate kutakaswa katika ile kweli.

20 “Siwaombe hawa peke yao, bali nawaombe pia wale wote watakaoniamini kupitia neno lao

21 ili wawe na umoja kama vile Wewe Baba ulivyo ndani Yangu na Mimi nilivyo ndani Yako, wao nao wawe ndani yetu, ili

ulimwengu upate kuamini ya kuwa Wewe ndiye uliyenituma Mimi.

22 Utukufu ule ulionipa nime-wapa wao, ili wawe na umoja kama Sisi tulivyo wamoja.

23 Mimi ndani Yako na Wewe ndani Yangu, ili wawe wame-kamilika katika umoja na ulim-wengu upate kujua ya kuwa umenituma, nami nimewapen-da wao kama unavyonipenda Mimi.

24 “Baba, shauku Yangu ni kwamba, wale ulionipa wawe pamoja nami pale nilipo, ili wa-weze kuuona utukufu Wangu, yaani, utukufu ule ulionipa kwa kuwa ulinipenda hata kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwen-gu.

25 “Baba Mwenye Haki, inga-wa ulimwengu haukujui, Mimi ninakujua, nao wanajua ya kuwa umenituma.

26 Nimekufanya Jina Lako li-julikane kwao nami nitaendelea kufanya lijulikane, ili kwamba

17:14-18 Sisi ni kuwa “katika” ulimwengu, lakini si “ya” roho ya ulimwen-gu huu.

17:23 Umoja wa waumini ulikuwa mada kuu katika akili ya Bwana kama Yeye alivyokabiliwa na kifo chake. Ni ya umuhimu mkubwa sana kwetu pia.

17:26 Jina Mungu, inahusu sifa zake. Kama Malaika alivyotangaza hayo kwa Musa wakati yeye alijificha katika pango, alinyenyekea kupitia kwa neema ya mungu (Kut. 34:4-6), hivyo Yesu alitangaza kwamba Jina kwa

upendo ule unaonipenda Mimi uwe ndani yao na Mimi mwenyewe nipate kuwa ndani yao.”

18 Yesu alipomaliza kuomba, akaondoka na wanafunzi Wake wakavuka Bonde la Kidroni. Upande wa pili palikuwa na bustani, Yeye na wanafunzi Wake wakaingia humo.

² Basi Yuda, yule aliyemsaliti alipafahamu mahali hapo kwani Yesu alikuwa akikutana humo na wanafunzi Wake mara kwa mara.

³ Hivyo Yuda akaja bustanini, akiongoza kikosi cha maaskari wa Kirumi na baadhi ya maafisa kutoka kwa viongozi wa makuhani na Mafarisayo, wakiwa wamechukua taa, mienge na silaha.

⁴ Yesu akijua yale yote yatakayompata, akajitokeza mbele

yao akawauliza, “Mnamtafuta nani?”

⁵ Wao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti.” Yesu akawajibu, “Mimi ndiye.” Yuda, yule aliyemsaliti alikuwa amesimama pamoja nao.

⁶ Yesu alipowaambia, ‘Mimi ndiye,’ walirudi nyuma na kuanzuka chini!

⁷ Akawauliza tena, “Mnamtafuta nani?” Nao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti.”

⁸ Yesu akawaambia, “Nimekwisha kuwaambia kuwa, Mimi ndiye, kwa hiyo kama mnamtafuta Mimi waacheni hawa watu waende zao.”

⁹ Hii ilikuwa ili litimie lile neno alilosema, “Sikumpoteza hata mmoja miongoni mwa wale ulionipa.”

¹⁰ Simoni Petro aliyekuwa na upanga akaufuta na kumkata

ukamilifu katika kifo chake. Yeye alifanya hivyo katika maisha aliyoshi (“nitafanya ijulikane”), lakini kwa namna ya pekee sana katika kusulubiwa (“na kufanya hivyo inayojulikana”). Matokeo yetu alitambua hii katika msalaba ni kwamba sisi yafaa tupendane kwa upendo wa Kristo.

18:4 Alijua yote ambayo yangetendeka mbeleni. Sisi basi inafaa kuubeba msalaba wake, na kuwa na roho yake.

18:6 “Mimi ndiye,” labda ni kumbukumbu ya jina la baba yake ambalo Yesu alilitumia. Ukweli alikuja katika jina la Baba yake (Yoh. 5:43) ni ya kawaida kabisa na kutarajiwa, lakini hakuna njia ya unaonyesha kwamba Yeye alikuwa mmoja na sawa na Baba yake.

18:10,11 Tukio Hili lilikuwa utata wa Yesu kuzungumzia kanuni kwamba

sikio la kuume mtumishi wa Kuhani Mkuu. Jina la mtumishi huyo aliitwa Malko.

11 Yesu akamwambia Petro, “Rudisha upanga wako kwenye ala yake. Je, hainipasi kukiny-wea kikombe alichonipa Baba?”

12 Hivyo wale maaskari waki-wa pamoja na majemadari wao na maafisa wa Wayahudi, wa-kamkamata Yesu na kumfunga.

13 Kwanza wakampeleka kwa Anasi, mkwewe Kayafa, aliy-ekuwa Kuhani Mkuu mwaka ule.

14 Kayafa ndiye aliyekuwa amewashauri Wayahudi kwamba imempasa mtu mmoja kufa kwa ajili ya watu.

15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine wali-kuwa wakimfuata Yesu. Huyu mwanafunzi mwingine alikuwa anafahamika kwa Kuhani Mkuu, hivyo aliingia ndani ya ukumbi pamoja na Yesu.

16 Lakini Petro alisimama nje karibu na lango, ndipo yule mwanafunzi mwingine akazun-

gumza na msichana aliyekuwa analinda lango, akamruhusu Petro aingie ndani.

17 Yule msichana akamwuliza Petro, “Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wa mtu huyu?” Petro akajibu, “Mimi sio.”

18 Wale watumishi na maaskari walikuwa wamesimama wakio-ta moto wa makaa kwa sababu palikuwa na baridi, Petro naye alikuwa

amesimama pamoja nao akiota moto.

19 Wakati huo Kuhani Mkuu akawa anamwuliza Yesu kuhusu wanafunzi Wake na mafundisho Yake.

20 Yesu akamjibu, “Nimeku-wa nikizungumza waziwazi mbele ya watu wote. Sikuzote nimefundisha katika masinago-gi na hekaluni mahali ambapo Wayahudi wote hukusanyika. Sikusema jambo lo lote kwa siri.

21 Mbona unaniuliza Mimi maswali? Waulize wale walio-nisikia yale niliyowambia. Wao wanajua niliyosema.”

watumishi wake hawakupambana, kwa sababu ufalme wake ulikuwa bado hujatimia (18:36). Tunaweza aibisha Yesu sasa na kati ya maisha yetu na maisha yake katika macho ya ulimwengu, ambao sisi ni wawakilishi wake.

18:15 Mwanafunzi mwingine – Yohana, mwandishi wa Injili, hajipendekezi mwenyewe wala jina lake mwenyewe katika anahubiri injili. Basi nasi lazima tufuate mwelekeo huo.

22 Alipomaliza kusema hayo, mmoja wa maaskari aliyekuwa amesimama karibu naye, akampiga Yesu kofi usoni, kisha akasema, “Je, hivyo ndivyo unavyomjibu Kuhani Mkuu?”

23 Yesu akamjibu akasema, “Kama nimesema jambo baya, shuhudia huo ubaya niliousema. Lakini kama nimesema yaliyo kweli, mbona umenipiga?”

24 Ndipo Anasi akampeleka Yesu kwa Kuhani Mkuu Kayafa, akiwa bado amefungwa.

25 Wakati huo Simoni Petro alikuwa amesimama akiota moto. Baadhi ya wale waliokuwepo wakamwuliza, “Je, wewe si mmoja wa wanafunzi Wake?”

Petro akakana, akasema, “Mimi sio.”

26 Mmoja wa watumishi wa Kuhani Mkuu, ndugu yake yule mtu ambaye Petro alikuwa amemkata sikio, akamwuliza, “Je, mimi sikukuona kule bustanini ukiwa na Yesu?”

27 Kwa mara nyingine tena Petro akakana, naye jogoo akawika wakati uo huo.

28 Ndipo Wayahudi wakamchukua Yesu kutoka kwa Kayafa na kumpeleka kwenye jumba la kifalme la mtawala wa Kirumi. Wakati huo ilikuwa ni alfajiri, ili kuepuka kuwa najisi kwa taratibu za ibada, Wayahudi hawakuingia ndani kwa sababu ya sheria za Kiyahudi. Wangehesabiwa kuwa najisi kama wangingia nyumbani mwa mtu asiye Myahudi na wasingeruhusiwa kushiriki katika Sikukuu ya Pasaka.

29 Hivyo Pilato akatoka nje walikokuwa akawauliza, “Mmeleta mashtaka gani kumhusu Mtu huyu?”

30 Wao wakamjibu, “Kama huyu Mtu hakuwa mhalifu tusingemleta kwako.”

31 Pilato akawaambia, “Basi mchukueni ninyi mkamhukumu kwa kufuata sheria zenu.” Wayahudi wakamjibu, “Sisi haturuhusiwi kutoa hukumu ya kifo kwa mtu ye yote.”

32 Walisema hivyo ili yale maneno aliyosema Yesu kuhusu kifo atakachokufa yapate kutimia.

18:22 Yesu hakumaanisha kugeuza shavu la pili na kukaribisha unyanyasaji zaidi, badala yake Yeye anawapa changamoto wakiukaji utu / ubinadamu.

18:28 Tunapaswa kuwa makini sana tusivunje barua ya Sheria. Wakati huo basi, tunatenda dhambi kubwa ya kusulubisha Mwana wa Mungu.

33 Kwa hiyo Pilato akaingia ndani akamwita Yesu, akamwuliza, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”

34 Yesu akamjibu, “Je, unauliza swali hili kutokana na mawazo yako mwenyewe au uliambiwa na watu kunihusu Mimi?”

35 Pilato akamjibu, “Mimi si Myahudi, ama sivyo? Taifa lako mwenyewe na viongozi wa makuhani wamekukabidhi kwangu. Umefanya kosa gani?”

36 Yesu akajibu, “Ufalme Wangu si wa ulimwengu huu. Ufalme Wangu ungekuwa wa ulimwengu huu wafuasi Wangu wangenipigania ili nisitiwe mikononi mwa Wayahudi. Lakini kama ilivyo Ufalme Wangu hau-toki hapa ulimwenguni.”

37 Pilato akamwuliza, “Kwa hiyo Wewe ni mfalme?” Yesu

akajibu, “Wewe wasema kwamba mimi ni mfalme. Kwa kusudi hili nilizaliwa na kwa ajili ya hili nilikuja ulimwenguni ili niishuhudie kweli. Mtu ye yote aliye wa kweli husikia sauti yangu.”

38 Pilato akamwuliza Yesu, “Kweli ni nini?” Baada ya kusema haya Pilato akaenda nje tena akawaambia wale viongozi wa Wayahudi waliomshtaki Yesu, “Sioni kosa lo lote alilotenda Mtu huyu.

39 Lakini ninyi mna desturi yenu kwamba wakati wa Pasaka nimwachie huru mfungwa mmoja mnayemtaka. Je, mnataka niwafungulie huyu ‘Mfalme wa Wayahudi?’”

40 Wao wakapiga kelele wakisema, “Si huyu mtu bali tufungulie Baraba!” Basi Baraba alikuwa mnyang’anyi.

18:36 Utawala wa Kristo utakuja atakaporejea, wakati wa kurudi kwake mara ya pili. Maana moja ya kuwa ni kwamba Wakristo wa kweli hawatafuti kutekeleza kanuni zake na Ufalme duniani kwa kutumia vurugu. Hakuna kitu kama ‘vita tu’.

18:40 Baraba ni ishara yetu sote. Kwa mujibu wa desturi za Wayahudi wakati (Pasaka 8.6) “Wao walimchinja mwana kondoo wa Pasaka... kwa mtu ambaye wao [mamlaka] wameahidi kutolewa kutoka gerezani”. Pasaka ilimweka mtu huru na haki kwa hukumu ya kifo – kwa sababu ya kifo cha mwana-kondoo. Tunaweza kufikiria misaada na furaha na karibu kutoamini Baraba, kama yeye alitazama au yalijitokeza juu ya kusulubiwa Yesu – kwamba yeye haki lazima kuwa kuna msalaba, aliokolewa kufa kwa sababu ya msalaba wa Kristo. Mfano wa wafungwa waliohukumiwa kutolewa ku-

19 Ndipo Pilato akamtoa Yesu akaamuru apigwe mijeledi.

² Askari wakasokota taji ya miiba wakamvika Yesu kichwani. Wakamvalisha joho la zambarau.

³ Wakawa wanapanda pale alipo tena na tena, wakisema, “Salamu! Mfalme wa Wayahudi!” Huku wakimpiga makofi usoni.

⁴ Pilato akatoka tena nje akaambia wale waliokusanyika, “Tazameni, namkabidhi Yesu kwenu kuwajulisha kwamba mimi sikumwona ana hatia.”

⁵ Kwa hiyo Yesu akatoka nje akiwa amevaa ile taji ya miiba na lile vazi la zambarau. Pilato akawaambia, “Tazameni, huyu hapa huyo mtu!”

⁶ Wale viongozi wa makuhani na maafisa walipomwona, wakapiga kelele wakisema, “Msulibishe! Msulibishe!” Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi mkamsulibishe, mimi sioni hatia juu yake.”

⁷ Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo sheria na kutokana na sheria hiyo, hana budi kufa kwa sababu Yeye alijiita Mwana wa Mungu.”

⁸ Pilato aliposikia haya, akaogopa zaidi.

⁹ Akaingia tena ukumbini akamwuliza Yesu, “Wewe ume-toka wapi?” Lakini Yesu hakumjibu.

¹⁰ Pilato akamwambia, “Wewe unakataa kuongea na mimi?” Hujui ya kuwa nina mamlaka ya kukuachia huru au kukusulibissha?”

¹¹ Ndipo Yesu akamwambia, “Wewe hungekuwa na mamlaka yo yote juu Yangu kama hungepewa kutoka juu. Kwa hiyo yeye aliyenitia mikononi mwako ana hatia ya dhambi iliyo kubwa zaidi.”

¹² Tangu wakati huo, Pilato akajitahidi kutafuta njia ya kumfungua Yesu, lakini Wayahudi wakazidi kupiga kelele wakisema, “Ukimwachia huyu mtu, wewe si rafiki wa Kaisari. Mtu

tokana na kifo cha Masihi ni takwimu Agano la Kale kwa ajili ya ukombozi wetu kutoka utumwa.

19:11 Hebu kumbuka kwamba ya kwamba, wanaotunyanyasa wamo katika mikono wa Mungu. Nguvu ya watu waovu hatimaye hutoka kwa Mungu, kuona kwamba ‘shetani’ hayupo.

ye yote anayedai kuwa mfalme anampinga Kaisari.”

13 Pilato aliposikia maneno haya akamtoa Yesu nje tena akaketi katika kiti chake cha hukumu, mahali palipoitwa Sakafu ya Jiwe, kwa Kiebrania paliitwa Gabatha.

14 Basi ilikuwa siku ya Maandaliyo ya Pasaka, yapata kama saa sita hivi. Pilato akawaambia Wayahudi, “Huyu hapa Mfalme wenu!”

15 Wao wakapiga kelele, “Mwondoe! Mwondoe! Msulibishe!” Pilato akawauliza, “Je, nimsulibishe Mfalme wenu?” Wale viongozi wa makuhani wakamjibu, “Sisi hatuna mfalme mwingine ila Kaisari.”

16 Ndipo Pilato akamkabidhi Yesu kwao ili wamsulibishe.

Kwa hiyo maaskari wakamchukua Yesu.

17 Yesu akiwa ameubeba msalaba Wake, akatoka kuelekea mahali palipoitwa, ‘Fuvu la Kichwa,’ au ambapo kwa Kiebrania ni Golgotha.

18 Hapo ndipo walipomsulibisha. Pamoja naye walisulibisha watu wengine wawili, mmoja upande wa kushoto na mwingine upande wa kuume wa Yesu.

19 Pilato akaamuru tangazo liandikwe na liwekwe juu kwenye msalaba wa Yesu: “YESU WA NAZARETI, MFALME WA WAYAHUDI.”

20 Kwa kuwa mahali hapo aliposulubiwa palikuwa karibu na mjini, Wayahudi wengi walisoama maandishi haya yaliyokuwa yameandikwa kwa lugha za Kiebrania, Kiyunani na Kilatini.

21 Viongozi wa makuhani wa Wayahudi wakapinga, wakamwambia Pilato, “Usiandike, ‘Mfalme wa Wayahudi,’ bali andika kwamba, Mtu huyu alisema, Mimi ni Mfalme wa Wayahudi.”

22 Pilato akawajibu, “Nilichokwisha kuandika, nimeandika!”

23 Maaskari walipokwisha kumsulibisha Yesu, walichukua nguo Zake wakazigawa mafungu manne, kila askari fungu

19:15 Mfalme hayupo – Agano la Kale hufundisha wazi kwamba Mungu alikuwa Mfalme wa Israeli na kwa hiyo walikuwa ufalme wake. Kwa hiyo kwa kusema hii, Wayahudi walikuwa kutangaza wenyewe tena Ufalme wa Mungu.

19:20 Imeandikwa kwa Kiebrania, Kilatini, katika Kigiriki – hii inaeleza tofauti kidogo kati ya Injili katika maelezo ya cheo juu ya msalaba.

lake. Ila walikubaliana wasilichane lile vazi Lake kwa maana lilikuwa halina mshono bali limefumwa tangu juu hadi chini.

24 Wakaambiana, “Tusilichane ila tulipigie kura ili kuamua ni nani alichukue.” Hili lilitukia ili Maandiko yapate kutimizwa yale aliyosema, “Waligawana nguo zangu na mavazi yangu wakayapigia kura.” Hayo ndiyo waliyoyafanya wale maaskari.

25 Wakati huo huo karibu na msalaba wa Yesu walikuwa wamesimama: Maria mama yake, Maria dada wa mamaye, yaani, mke wa Klopa na Maria Magdalene.

26 Yesu alipomwona mama Yake mahali pale pamoja na yule mwanafunzi aliyempenda wamesimama karibu, akamwambia mama Yake, “Mwanamke, huyo hapo ndiye mwanao,”

27 Kisha akamwambia yule mwanafunzi, “Nawe huyo hapo

ndiye mama yako.” Tangu wakati huo yule mwanafunzi akamchukua mama yake Yesu nyumbani kwake.

28 Baada ya haya, Yesu hali akijua kuwa mambo yote yameamalizika, alisema ili kutimiza Maandiko, “Naona kiu.”

29 Hapo palikuwa na bakuli lililojaa siki. Kwa hiyo wakachovya sifongo kwenye hiyo siki, wakaiweka kwenye ufito wa mti wa hisopo, wakampelekea mdomoni.

30 Baada ya kuionja hiyo siki, Yesu akasema, “Imekwisha.” Akainamisha kichwa chake, akakata roho.

31 Kwa kuwa ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, Wayahudi hawakutaka miili ibaki msalabani siku ya Sabato, hasa kwa kuwa hiyo Sabato ingekuwa Sikukuu. Wakamwomba Pilato aamuru miguu ya wale waliosulibiwa ivunjwe ili wafe haraka

19:26 Yesu angemweleza yohana wazi wazi – Maria kumwona Yohana sasa kama mtoto wake. Lakini ni ya kusikitisha, wakati Maria anasikia maneno, yeye ingekuwa na uwezo wa kuelewa yao kwa maana ya ‘Angalia mimi hapa. Kama tunapata maisha yetu ya kutisha, kisha kufikiria juu ya Yesu aliyesulubiwa, na watu kamari juu ya milki thamani yake, yaani kanzu yake, ambayo pengine mama yake alifanya – na yeye alikuwa akiyaangalia yote haya.

19:29 Yesu hakuinuliwa juu sana / juu ya nchi, kinyume na hisia uliotolewa na misalaba.

miili iondolewe kwenye misalaba.

³² Kwa hiyo maaskari wakaenda wakavunja miguu ya mtu wa kwanza aliyesulibiwa pamoja na Yesu na yule mwingine pia.

³³ Lakini walipomkaribia Yesu, wakaona ya kuwa amekwisha kufa, hivyo hawakuvunja miguu Yake.

³⁴ Badala yake mmoja wa wale maaskari akamchoma mkuki ubavuni na mara pakatoka damu na maji.

³⁵ Mtu aliyedona mambo hayo ndiye aliyetoa ushuhuda, nao ushuhuda wake ni kweli. Anajua kuwa anasema kweli, naye anashuhudia ili pia nanyi mpate kuamini.

³⁶ Kwa maana mambo haya yalitukia ili Maandiko yapate kutimia, yale yasemayo, “Hakuna hata mfupa Wake mmoja utakaovunjwa.”

³⁷ Tena Maandiko mengine yanasema, “Watamtazama Yeye waliyemchoma kwa mkuki.”

³⁸ Baada ya mambo haya, Yosefu wa Arimathaya, aliyekuwa mfuasi wa Yesu, ingawa kwa siri kwa sababu ya kuwaogopa Wayahudi, alimwomba Pilato ruhusa ili kuuchukua mwili wa Yesu. Pilato alimruhusu, hivyo akaja, akauchukua.

³⁹ Naye Nikodemo, yule ambaye kwanza alimwendea Yesu usiku, akaja, akaleta mchanganyiko wa manemane na manukato, yenye uzito wa zaidi ya kilo thelathinib.

⁴⁰ Wakauchukua mwili wa Yesu, wakauvingishia sanda ya kitani safi pamoja na yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya Wayahudi.

⁴¹ Basi palikuwa na bustani karibu na mahali pale aliposulibiwa, nako ndani ya ile bustani palikuwa na kaburi jipya, ambalo hajazikiwa mtu bado.

⁴² Kwa hiyo, kwa kuwa ilikuwa siku ya Wayahudi ya Maandalio, nalo kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamzika Yesu humo.

19:36 Sisi ni mwili wa Kristo, Mifupa yake (Waefeso. 5:30).

19:38 Ni Jamaa ama ukoo wa karibu tu ndio wangeweza kuuliza mwili wa aliyesulubiwa. Kutazama msalaba kulimpa motisha yusufu kwa ‘kujitokeza’ hadharani kwa Yesu, kujihisi kama sehemu ya familia yake.

19:39 Hiki ni kiasi kikubwa, zaidi cha Makaisari na kuzikwa. Msalaba ulimpa motisha Nikodemo kwa kutumia mali yake kwa heshima ya Kristo.

20 Alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma, kulipokuwa kungali giza bado, Maria Magdalene alikwenda kaburini na kukuta lile jiwe limeondolewa penye ingilio.

² Hivyo akaja kwa Simoni Petro pamoja na yule mwanafunzi mwingine ambaye Yesu alimpenda akikimbia na kusema, “Wamemwondoa Bwana kaburini na hatujui walikomweka!”

³ Petro na yule mwanafunzi mwingine wakaondoka mara kuelekea kaburini.

⁴ Wote wawili walikuwa wanakimbia, lakini yule mwanafunzi mwingine akakimbia mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia kufika kaburini.

⁵ Alipofika, akainama na kuchungulia mle kaburini, akaona vile vitambaa vya kitani vilivyokuwa sanda mle ndani, lakini hakuingia.

⁶ Ndipo Simoni Petro akaja, akimfuata nyuma akaenda moja kwa moja hadi ndani ya kaburi. Naye akaona vile vitambaa vya ile sanda vikiwa pale chini

⁷ na kile kitambaa kilichokuwa kichwani mwa Yesu. Kitambaa hicho kilikuwa kimekunjwa mahali pa peke yake, mbali na vile vitambaa vya kitani vya ile sanda.

⁸ Kisha yule mwanafunzi aliyetangulia kufika kaburini naye akaingia ndani, akaona, akaamini,

⁹ (kwa kuwa mpaka wakati huo walikuwa bado hawajaelewa yale maandiko kwamba ilikuwa lazima Yesu afufuke kutoka kwa wafu.)

¹⁰ Kisha hao wanafunzi wakaondoka wakarudi nyumbani kwao.

¹¹ Lakini Maria Magdalene akasimama nje ya kaburi akilia. Alipokuwa akilia, akainama, kuchungulia mle kaburini,

¹² naye akaona malaika wawili wamevaa mavazi meupe, wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa umelazwa, mmoja upande wa kichwani na mwingine upande wa miguuni.

¹³ Wakamwuliza Maria, “Mwanamke, mbona unalia?”

20:7 Baada ya Yesu kufufuka, inaonekana jambo la kwanza alilolifanya ni kukunja nguo alizizikwa nazo. Sisi tunaishi kwa utulivu mkubwa juu yake – amani ambayo huja kwa wale wote ambao kutambuliwa na kifo chake na ufufuo kwa njia ya ubatizo na kuishi ndani yake.

Akawaambia, “Nalia kwa kuwa wamemchukua Bwana wangu na sijui walikomweka.”

14 Baada ya kusema hayo, aka-geuka, akamwona Yesu amesi-mama, lakini hakumtambua.

15 Yesu akamwambia, “Mwanamke, mbona unalia? Unamtafuta nani?” Maria akidhani ya kuwa aliyekuwa anaongea naye ni mtunza bustani, kwa hiyo akamwambia, “Bwana, kama ni wewe umemchukua, tafadhali nionyeshe ulikomweka, nami nitamchukua.”

16 Yesu akamwita, “Maria!” Ndipo Maria akamgeukia Yesu na kusema naye kwa Kiebrania, “Rabboni!” (maana yake Mwalimu.)

17 Yesu akamwambia, “Usinishike, kwa maana sijapaa kwenda kwa Baba. Lakini nenda

kwa ndugu zangu ukawaambie, ‘Ninapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye ni Baba yenu, kwa Mungu wangu ambaye ni Mungu wenu.’”

18 Kwa hiyo Maria Magdalene akaenda kuwatangazia wanafunzi wa Yesu akisema, “Nimemwona Bwana!” Naye akawaambia kwamba amemweleza mambo hayo yote.

19 Ikawa jioni ya ile siku ya kwanza ya juma, wanafunzi Wake walipokuwa pamoja, milango ikiwa imefungwa kwa kuwaogopa Wayahudi, Yesu aliwa-tokea, akasimama katikati yao, akasema, “Amani iwe nanyi.”

20 Baada ya kusema haya, akawaonyesha mikono Yake na ubavu Wake. Wanafunzi Wake wakafurahi sana walipomwona Bwana.

20:13 Wakati mwingine sisi tunaweza kuyumbishwa na vitu kama, huzuni au uchungu, kwamba tunashindwa kuona jibu katika utukufu na utatuzi wa Mungu ni huko sawa mbele ya macho yetu.

20:17 Baba yangu... Baba yako... Mungu wangu... Mungu wako – Yesu hakutaka hali yake ya kupandishwa baada ya ufufuo wake kwa kuwa kikwazo kati yake na wafuasi wake. Yeye anamwita Mungu “Mungu wangu” hata baada ya ufufuo wake. Hii kuharibu Utatu hoja kwamba Yesu alikuwa tu chini ya Mungu wakati wa uhai wake kufa. Hapana Hata baada ya kufufuka kwake inasisitiza kuwa Mungu bado “Mungu wangu” na kuwa ana uhusiano sawa na Mungu kama Mungu na Baba kama tunaweza kuwa na pia kwa Mungu moja.

20:20 Walifurahi – kumbukumbu za Biblia hazina kutumia lugha ya ku-

21 Yesu akawaambia tena, “Amani iwe nanyi! Kama vile Baba alivyonituma Mimi, Mimi nami nawatuma ninyi.”

22 Naye alipokwisha kusema haya, akawavuvia, akawaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu.

23 Mkimwondolea mtu ye yote dhambi zake, zitaondolewa na ye yote mtakayemfungia dhambi zake, zitafungiwa.”

24 Lakini Thomasi, aliyeitwa Didimasi, yaani, Pacha, mmoja wa wale kumi na wawili, hakuwa pamoja nao Yesu alipokuja.

25 Hivyo wale wanafunzi wengine wakamwambia, “Tumemwona Bwana.” Lakini yeye akawaambia, “Nisipoona zile alama za misumari mikononi mwake na kuweka kidole changu kwenye hizo alama za misumari na mkono wangu ubavuni Mwake, sitaamini.”

26 Baada ya siku nane, wanafunzi Wake walikuwa tena pamoja ndani ya nyumba, naye Thomasi alikuwa pamoja nao. Ndipo Yesu akaja milango ikiwa imefungwa na kusimama kati-

kati yao akasema, “Amani iwe nanyi.”

27 Kisha akamwambia Thomasi, “Weka kidole chako hapa na uone mikono Yangu, nyosha mkono wako uguse ubavuni Mwangu. Usiwe na shaka, bali uamini tu.”

28 Thomasi akamwambia, “Bwana wangu na Mungu wangu!”

29 Yesu akamwambia, “Umeamini kwa kuwa umeniona? Wamebarikiwa wale ambao hawajaona lakini wameamini.”

30 Yesu alifanya miujiza mingine mingi mbele za wanafunzi Wake, ambayo haikuandikwa katika kitabu hiki.

31 Lakini haya yameandikwa ili mweze kuamini ya kuwa Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu na kwa kumwamini mpate uzima katika Jina Lake.

21 Baada ya haya Yesu akawatokea tena wanafunzi Wake kando ya Bahari ya Tiberia. Yeye alijionyesha kwao hivi:

2 Simoni Petro, Thomasi

rekodi matukio kama vile ufufuo na kusulubiwa Bwana. Hii ni alama ya uongozi wa Mungu.

20:27 Kidole kimefungwa alama ya kucha katika mikono yake, mkono umefungwa katika upande wake uliotolewa na mkuki.

aitwaye Didimasi, yaani Pacha, Nathanaeli wa Kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo na wanafunzi wengine wawili walikuwa pamoja.

³ Simoni Petro akawaambia wenzake, “Mimi nakwenda kuvua samaki.” Nao wakamwambia, “Tutakwenda pamoja nawe.” Wakatoka, wakaingia ndani ya mashua, lakini usiku ule hawakupata cho chote.

⁴ Mara baada ya kupambazuka, Yesu akasimama ufuoni, lakini wanafunzi hawakumtambua kwamba alikuwa Yesu.

⁵ Yesu akawaambia, “Wanangu, je, mna samaki wo wote?” Wakamjibu, “La.”

⁶ Akawaambia, “Shusheni nyavu upande wa kuume wa mashua yenu nanyi mtapata samaki.” Wakashusha nyavu na tazama wakapata samaki wengi mno hata wakashindwa kuvutia zile nyavu zilizojaa samaki ndani ya mashua.

⁷ Yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akamwambia Petro, “Huyu ni Bwana!” Simoni

Petro aliposikia haya, akajifunga nguo yake kwa kuwa alikuwa uchi, naye akajitosa baharini.

⁸ Wale wanafunzi wengine wakaja kwa ile mashua huku wakikokota ule wavu uliyojaa samaki, maana hawakuwa mbali na nchi kavu, ilikuwa yapata dhira 200a.

⁹ Walipofika pwani, wakaona moto wa makaa na samaki wakiokwa juu yake na mikate.

¹⁰ Yesu akawaambia, “Leteni baadhi ya hao samaki mliovua sasa hivi.”

¹¹ Simoni Petro akapanda kwenye mashua na kuukokota ule wavu pwani. Ulikuwa umejaa samaki wakubwa 153. Ingawa samaki walikuwa wengi kiasi hicho, ule wavu haukuchanika.

¹² Yesu akawaambia, “Njooi mpate kifungua kinywa.” Haku hata mmoja wao aliyethubutu kumwuliza, “Wewe ni nani?” Kwa sababu walijua ya kuwa ni Bwana.

¹³ Yesu akaja, akachukua ule mkate, akawapa na vivyo hivyo akawagawia pia wale samaki.

21:5 Hii si tu msumari mwingine katika jeneza ya Watrinitaria, ni faraja kwetu, kwamba Bwana wetu ni hivyo na sisi na ufahamu kwetu.

21:11 Wavu haukukatika – kuonyesha kwamba katika kuwa “wavuvi wa watu”, kwa namna fulani rasilimali zetu si kushindwa. 153 ni thamani ya namba ya maneno “Wana wa Mungu”.

14 Hii ilikuwa mara ya tatu Yesu kuwatokea wanafunzi Wake tangu afufuke kutoka kwa wafu.

15 Walipokwisha kula, Yesu akamwuliza Simoni Petro, “Je, Simoni mwana wa Yohana, unanipenda kweli kuliko hawa?” Yeye akamjibu, “Ndiyo, Bwana Wewe unajua ya kuwa ninakupenda.” Yesu akamwambia, “Lisha wana-kondoo Wangu.”

16 Yesu akamwambia tena, “Simoni, mwana wa Yohana, wanipenda?” Petro akamjibu, “Ndiyo Bwana, Wewe unajua ya kuwa ninakupenda.” Yesu akamwambia, “Chunga kondoo Zangu.”

17 Kwa mara ya tatu Yesu akamwuliza Petro, “Simoni mwana wa Yohana, unanipenda?” Petro akahuzunika sana kwa kuwa Yesu alimwuliza mara ya tatu, ‘Unanipenda?’ Akamjibu, “Bwana, Wewe unajua yote, unajua ya kuwa nina-

kupenda.” Yesu akamwambia, “Lisha kondoo Zangu.

18 Amin, amin, nakuambia, ulipokuwa kijana ulivaa na kwenda unakotaka, lakini utakapokuwa mzee utanyosha mikono yako na mtu mwingine atakuwika na kukupeleka usipotaka kwenda.”

19 Yesu alisema haya ili kuashiria ni kifo cha aina gani Petro atakachomtukuza nacho Mungu. Kisha Yesu akamwambia Petro, “Nifuate!”

20 Petro akageuka akamwona yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akiwafuata. (Huyu ndiye yule mwanafunzi aliyeegeema kifiani mwa Yesu walipokula naye chakula cha mwisho na kuuliza, ‘Bwana, ni nani atakayekusaliti?’)

21 Petro alipomwona huyo mwanafunzi, akamwuliza Yesu, “Bwana na huyu je?”

22 Yesu akamjibu, “Ikiwa nataka aishi mpaka nitakaporudi,

21:15 Haya – rundo la samaki wakubwa wamelala hapo? Je, sisi hupenda kazi zetu, maisha yetu ya kazi, zaidi ya Bwana?

21:17 Maswali matatu, aliulizwa tena kwa moto, yalikuwa kuondoa kukanusha mara msumari kwa Petro. Upendo wetu kwa Yesu binafsi ni wazi katika huduma yetu kwa ajili ya kondoo wake.

21:22 ni rahisi sana kwetu kutomfuata Bwana kwa ajili ya watu au vitu vinginevyo, tujaribu kutoyumbishwa katika imani yetu dhabiti.

inakuhusu nini? Wewe inakupasa unifuata!”

²³ Kwa sababu ya maneno haya ya Yesu, uvumi ukaenea miongoni mwa ndugu kwamba huyu mwanafunzi hangekufa. Lakini Yesu hakusema kuwa hangekufa. Yeye alisema tu kwamba, “Ikiwa nataka aishi mpaka nitakaporudi, inakuhusu nini?”

²⁴ Huyu ndiye yule mwanafun-

zi anayeshuhudia mambo haya na ndiye ambaye ameandika habari hizi. Nasi tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni kweli.

²⁵ Lakini kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya, kama yote yangeliandikwa, nadhani hata ulimwengu wote usingekuwa na nafasi ya kutosha kuweka vitabu vyote ambavyo vingeliandikwa. Amen.

MATENDO YA MITUME

1 Katika kitabu changu cha kwanza nilikuandikia mpendwa Theofilo, kuhusu mambo yote Yesu aliyofanya na kufundisha tangu mwanzo,

2 hadi siku ile alipochukuliwa kwenda mbinguni, baada ya kuwapa maelekezo kwa njia Roho Mtakatifu wale mitume aliowachagua.

3 Baada ya mateso Yake, alijionyesha kwao na kuwathibitishia kwa njia nyingi kwamba yeye yu hai. Katika muda wa siku arobaini baada ya kufufuka kwake aliwatokea na kunena kuhusu Ufalme wa Mungu.

4 Wakati mmoja alipokuwa pamoja nao, aliwapa amri hii, “Msitoke humu Yerusalemu, bali ingojeni ahadi ya Baba, ambayo mmenisikia nikisema habari Zake.

5 Yohana aliwabatiza kwa maji, lakini baada ya siku hizi

chache mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu.”

6 Mitume walipokuwa wamekusanyika pamoja, wakamwuliza Yesu, “Bwana, je, huu ndio wakati wa kuwarudishia Israeli ufalme?”

7 Yesu akawaambia, “Si juu yenu kujua nyakati na majira ambayo Baba ameyaweka katika mamlaka Yake mwenyewe.

8 Lakini mtapokea nguvu akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu, nanyi mtakuwa mashahidi Wangu katika Yerusalemu, Uyahudi kote na Samaria, hadi miisho ya dunia.”

9 Baada ya kusema mambo haya, walipokuwa wanatazama, akachukuliwa juu mbinguni mbele ya macho yao na wingu likampokea wasimwone tena.

10 Walipokuwa bado wakikaza macho yao kuelekea juu alipokuwa akienda Zake Mbinguni,

1:1 Injili ya Luka. Haya yalikuwa maelezo ya Yesu hakisimamisha mipango yake aliposhuka kutoka mbinguni. Kitabu cha matendo kina mfululizo wa maelezo ya jinsi anazindua kufanya kazi na watu wake hapa duniani.

1:7 Hata baada ya kufufuliwa kwake Yesu hakujua saa kamili ya kurudi kwake. Mungu pekee anafahamu (Mk 13:32). Hii inadhilisha kuwa Yesu hakuwa tu chini ya mungu wakati wa maisha yake yasiyo ya milele hata baada ya ufufuo mungu baba bado ni mkuu na tofauti na Yesu.

1:10 Watu wawili malaika wawili.

tazama ghafula, wanaume wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama karibu nao,

¹¹ wakasema, “Enyi watu wa Galilaya, mbona mnasimama mkitazama juu mbinguni? Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda Mbinguni, atarudi tena jinsi iyo hiyo mliyomwona akienda Zake Mbinguni.”

¹² Ndipo waliporudi Yerusalemu kutoka Mlima wa Mizeituni, uliokuwa karibu na Yerusalemu, umbali wa mwendo wa Sabato kutoka mjini.

¹³ Walipowasili mjini Yerusalemu, walikwenda ghorofani kwenye chumba walichokuwa wakiishi. Wale waliokuwepo walikuwa: Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomasi, Bartholomayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda mwana wa Yakobo.

¹⁴ Hawa wote waliungana pamoja katika maombi. Pamoja nao walikuwapo wanawake kadha wa kadha na Maria mama Yake Yesu pamoja na ndugu Zake Yesu.

¹⁵ Katika siku hizo Petro aka-

simama katikati ya waamini, (jumla yao wote walikuwa watu wapatao mia na ishirini,) akasema,

¹⁶ “Ndugu zangu, ilibidi maandiko yatimie yale ambayo Roho Mtakatifu alitabiri kupitia kwa Daudi kumhusu Yuda aliyewaongoza wale waliomkamata Yesu.

¹⁷ Yuda alikuwa mmoja wetu, kwa maana na yeye alichaguliwa ashiriki katika huduma hii.”

¹⁸ (Basi Yuda alinunua shamba kwa zile fedha za uovu alizopata, akiwa huko shambani akaanguka, akapasuka na matumbo yote yakatoka nje.

¹⁹ Kila mtu huko Yerusalemu akasikia habari hizi, kwa hiyo wakapaita mahali hapo kwa lugha yao, Akeldama, yaani, Shamba la Damu.)

²⁰ “Kama vile ilivyoandikwa katika kitabu cha Zaburi, “‘Mahali pake na pawe ukiwa wala asiwepo mtu atakayekaa humo na mtu mwingine aichukue nafasi yake.’”

²¹ Kwa hiyo inatubidi tumchague mtu mwingine miongoni mwa wale ambao wamekuwa

pamoja nasi wakati wote Bwana Yesu alipoingia na kutoka kati-kati yenu,

²² kuanzia ubatizo wa Yohana mpaka siku aliyochukuliwa kutoka kwetu kwenda Mbinguni. Kwa kuwa mmoja wao inabidi awe shahidi pamoja nasi wa ufufuo Wake.”

²³ Wakapendekeza majina ya watu wawili: Yosefu, aitwaye Barsaba (ambaye pia alijulikana kama Yusto) na Mathiya.

²⁴ Kisha wakaomba, waka-sema, “Bwana, Wewe waujua moyo wa kila mtu. Tuonyeshe ni yupi kati ya hawa wawili uliyemchagua

²⁵ ili achukue nafasi ya huduma ya utume ambayo Yuda alia-cha ili aende mahali pake mwenyewe.”

²⁶ Kisha wakawapigia kura, nayo kura ikamwangukia Mathiya, naye akaongezwa kwenye wale mitume kumi na mmoja.

2 Ilipowadia siku ya Pentekoste, walikuwa wote mahali pamoja.

² Ghafula sauti kama mvumo mkubwa wa upepo uliotoka

mbinguni, ukaijaza nyumba yote walimokuwa wameketi.

³ Zikatokea ndimi kama za moto zilizogawanyika na kukaa juu ya kila mmoja wao.

⁴ Wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakaanza kunena kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia.

⁵ Basi walikuwepo Yerusalemu Wayahudi wanaomcha Mungu kutoka kila taifa chini ya mbinguni.

⁶ Waliposikia sauti hii, umati wa watu ulikusanyika pamoja wakistaajabu, kwa sababu kila mmoja wao aliwasikia wakise- ma kwa lugha yake mwenyewe.

⁷ Wakiwa wameshangaa na kustaajabu wakauliza, “Je, hawa wote wanaozungumza si Wagalilaya?”

⁸ Imekuwaje basi kila mmoja wetu anawasikia wakinena kwa lugha yake ya kuzaliwa?

⁹ Warparathi, Wamedi, Waelami, wakazi wa Mesopotamia, Uyahudini, Kapadokia, Ponto na Asia,

¹⁰ Frigia, Pamfilia, Misri na pande za Libya karibu na Kirene na wageni kutoka Rumi,

2:4 Lugha Nakala zingine zinasema “ndimi” matendo inaonyesha kuwa kuongea kwa ndimi kunamaanisha kuongea kwa lugha nyingine.

11 (Wayahudi na waongofu, Wakrete na Waarabu sote tunawasikia watu hawa wakisema katika lugha zetu wenyewe, mambo makuu ya ajabu ya Mungu.”

12 Wakiwa wameshangaa na kufadhaika wakaulizana, “Ni nini maana ya mambo haya?”

13 Lakini wengine wakawadhiki wakasema, “Hawa wamelewa mvinyo!”

14 Ndipo Petro akasimama pamoja na wale mitume kumi na moja, akainua sauti yake na kuhutubia ule umati wa watu, akasema: “Wayahudi wenzangu na ninyi nyote mkaao Yerusalemu, jueni jambo hili mkanisikilize.

15 Hakika watu hawa hawakulewa kama mnavyodhania, kwa kuwa sasa ni saa tatu asubuhi!

16 Hawa hawakulewa, ila jambo hili ni lile lililotabiriwa na nabii Yoeli akisema,

17 “Katika siku za mwisho, asema Bwana, nitamimina Roho wangu juu ya wote wenye mwili. Wana wenu na binti zetu wa-

tatabiri, vijana wenu wataona maono na wazee wenu wataota ndoto.

18 Hata juu ya watumishi wangu nitamwaga Roho wangu, nao watatabiri”.

19 Nami nitaonyesha maajabu mbinguni juu na ishara duniani chini, moto na mvuke wa moshi mnene.

20 Jua litakuwa giza na mwezi utakuwa mwekundu kama damu, kabla ya kuja siku ile kuu ya Bwana iliyo tukufu.

21 Lakini ye yote atakayeliita jina la Bwana, ataokolewa.’

22 “Enyi Waisraeli, sikilizeni maneno haya nisemayo: Yesu wa Nazareti alikuwa mtu aliyethibitishwa kwenu na Mungu kwa miujiza, maajabu na ishara, ambayo Mungu alitenda miongoni mwenu kwa kupitia yeye, kama ninyi wenyewe mjuavyo.

23 Huyu mtu akiisha kutolewa kwa shauri la Mungu lililokusudiwa kwa kujua kwake Mungu tangu zamani, ninyi, kwa mikonno ya watu wabaya, mlimwua kwa kumgongemea msalabani.

2:17 Siku za mwisho Fungu hili linamaanisha siku za mwisho ya mataifa ya Kiyahudi hadi AD (Baada ya Yesu) 70 kuharibiwa kwa hekalu. Inaweza pia kuashiria kuwa siku za mwisho atakaporudi Kristo.

2:22 Mtu hata baada ya kuinuliwa kwake kwenda mbinguni pema na paulao bado walimzungumzia kama mwana wa adamu (Timotheo 2:5)

24 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu akamwondolea uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana yeye kushikiliwa na nguvu za mauti.

25 Kwa maana Daudi asema kumhusu yeye: “ ‘Nalimwona Bwana mbele yangu siku zote. Kwa sababu yuko mkono wangu wa kuume, sitatikisika.

26 Kwa hiyo moyo wangu unafurahia na ulimi wangu unashangilia, mwili wangu nao utaishi kwa tumaini.

27 Kwa maana hutaniacha kaburini, wala hutamwacha aliye Mtakatifu wako kuona uharibifu.

28 Umenionyesha njia za uzima, utanijaza na furaha mbele zako.’

29 “Ndugu zangu Waisraeli, nataka niwaambie kwa uhakika kwamba baba yetu Daudi alikufa na kuzikwa, nalo kaburi lake lipo hapa mpaka leo.

30 Lakini alikuwa nabii na alijua ya kuwa Mungu alikuwa amemwahidi kwa kiapo kwamba angemweka mmoja wa wa-

zao wake penye kiti chake cha enzi.

31 Daudi akiona mambo yaliyoko mbele, akanena juu ya kufufuka kwa Kristo, kwamba hakuachwa kaburini, wala mwili wake haukuona uharibifu.

32 Mungu alimfufua huyu Yesu na sisi sote ni mashahidi wa jambo hilo.

33 “Basi ikiwa yeye ametukuzwa kwa mkono wa kuume wa Mungu, amepokea kutoka kwa Baba ahadi ya Roho Mtakatifu, naye amemimina kile mnachona sasa na kisikia.

34 kwa kuwa Daudi hakupaa kwenda mbunguni, lakini anasema “ ‘BWANA alimwambia Bwana wangu: Kaa wewe upande wangu wa kuume,

35 mpaka nitakapowafanya adui zako kuwa chini ya miguu yako.’ ”

36 “Kwa hiyo Israeli wote na wajue jambo hili kwa uhakika kwamba: Mungu amemfanya huyu Yesu, ambaye ninyi mlimsulibisha, kuwa Bwana na Kristo.”

37 Watu waliposikia maneno

2:27 Hadesi – Ikitafsiriwa kuzima kwa Bibilia zingine ni kaburi ambalo Yesu alizikwa kwa siku tatu na aliinuliwa na mungu.

2:34 Daudi hakukwea mbinguni alipokufa badala yake matumaini yake yalikuwa kwa kuja masia mwanawe Yesu ambaye angemfufua Daudi kutoka kwa wafu.

haya yakawachoma mioyo yao, wakawauliza Petro na wale mitume wengine, “Ndugu zetu tufanye nini?”

38 Petro akawajibu, “Tubuni, mkabatizwe kila mmoja wenu abatizwe kwa jina la Yesu Kristo, ili mpate kusamehewa dhambi zenu. nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu.

39 Kwa kuwa ahadi hii ni kwa ajili yenu na watoto wenu na kwa wale wote walio mbali na kila mtu ambaye Bwana Mungu wetu atamwita amjie.”

40 Petro akawaonya kwa maneno mengine mengi na kuwasihiki akisema, “Jiepusheni na kizazi hiki kilichopotoka.”

41 Wale wote waliopokea ujumbe wa Petro kwa furaha wakabatizwa na siku ile waliongezeka watu wapatao elfu tatu.

42 Nao wakawa wanadumu katika mafundisho ya mitume, katika ushirika, katika kumega mkate na katika kusali.

43 Kila mtu akaingiwa na hofu ya Mungu, nayo miujiza mingi na ishara zikafanywa na mitume.

44 Walioamini wote walikuwa mahali pamoja nao, walikuwa na kila kitu shirika.

45 Waliuza mali zao na vitu walivyokuwa navyo, wakamgawia kila mtu kwa kadiri alivyokuwa anahitaji.

46 Siku zote kwa moyo mmoja walikutana ndani ya ukumbi wa hekalu, wakimega mkate nyumba kwa nyumba, wakila chakula chao kwa furaha na moyo mweupe,

47 wakimsifu Mungu na kuwapendeza watu wote. Kila siku Bwana akaliongeza kanisa kwa wale watu waliokuwa wakiokolewa.

3 Siku moja Petro na Yohana walikuwa wanapanda kwenenda hekaluni kusali yapata saa tisa alasiri.

2 Basi palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa kiwete tangu kuza-liwa. Alichukuliwa na kuwekwa kwenye lango la hekalu liitwalo Zuri, kila siku ili aombe msaada kwa watu wanaoingia hekaluni.

3 Huyu mtu akiwaona Petro na Yohana wakikaribia kuingia hekaluni, aliwaomba wampe sadaka.

4 Wakamkazia macho, kisha Petro akamwambia, “Tutazame sisi.”

5 Hivyo yule mtu akawatazama, akitazamia kupata kitu kuto-ka kwao.

6 Ndipo Petro akamwambia, “Sina fedha wala dhahabu, lakini kile nilicho nacho ndicho nikupacho. Kwa jina la Yesu wa Nazareti simama, uende.”

7 Petro akamshika yule mtu kwa mkono wa kuume akamwinua, mara nyayo zake na vifundo vya miguu yake vikapata nguvu.

8 Akaruka juu na kusimama, akaanza kutembea. Kisha akaingia Hekaluni pamoja na Petro na Yohana, huku akitembea na kurukaruka na kumsifu Mungu.

9 Watu wote walipomwona akitembea na kumsifu Mungu,

10 wakamtambua kuwa ni yule mtu aliyekuwa akiketi nje ya hekalu penye lango liitwalo Zuri akiomba msaada, nao wakajawa na mshangao, wakastaajabu juu ya yale yaliyomtukia.

11 Yule mtu kiwete aliyeponywa alipokuwa akiambatana na Petro na Yohana, watu wote walishangaa mno, wakaja wanawa-

kimbilia mpaka kwenye ukumbi wa Solomoni.

12 Petro alipoona watu wamekusanyika akawaambia, “Enyi waume wa Israeli, kwa nini mnastaajabu kuhusu jambo hili? Mbona mnatukazia macho kwa mshangao kana kwamba ni kwa uwezo wetu au utakatifu wetu tumefanya mtu huyu kutembea?”

13 Mungu wa Ibrahimu na Isaki na Yakobo, Mungu wa baba zetu amemtukiza Mwanawe Yesu ambaye ninyi mlimtoa ahukumawe kifo na mkamkana mbele ya Pilato ingawa Yeye alikuwa ameamua kumwachia aende zake.

14 Ninyi mlimkataa huyo Mta- katifu na Mwenye Haki mkaomba mpewe yule mwuaji.

15 Hivyo mkamwua aliye chanzo cha uzima, lakini Mungu akamfufua kutoka kwa wafu. Sisi tu mashahidi wa mambo haya.

16 Kwa imani katika Jina la Yesu, huyu mtu mnayemwona na kumfahamu limemtia nguvu. Ni kwa Jina la Yesu na imani ile

3:10 Zawadi ya roho mtakatifu ilimilikiwa kwa karne ya kwanza kanisani kukamilisha uhubiri wa injili.

Zawadi za miujiza yaliondolewa na yatadhihirishwa Kristo atakaporejea.

3:16 Kwa imani Imani ya Petro na Yohana. Mtu aliyeponywa haikuonyesha maelewano na imani.

itokayo Kwake ambayo imemponya kabisa huyu mtu, kama ninyi wote mnavyooona.

17 “Sasa, Ndugu zangu, najua ya kuwa ninyi mlitenda bila kujua, kama walivyofanya viongozi wenu.

18 Lakini kwa njia hii Mungu alitimiza kile ambacho alikuwa ametabiri kwa vinywa vya manabii Wake wote, kwamba Kristo atateswa.

19 Tubuni basi mkamgeukie Mungu, ili dhambi zenu zifutwe, ili zipate kuja nyakati za kuburudishwa kwa kuwepo kwake Bwana.

20 Kwamba apate kumtuma Kristo, ambaye amewekwa kwa ajili yenu, yaani Yesu,

21 ambaye ilimpasa mbingu zimpokee mpaka wakati wa kufanywa upya kila kitu, kama Mungu alivyosema kwa vinywa vya manabii wake wote watakatifu kabla ya mwanzo wa ulimwengu.

22 Kwa maana alisema, ‘Bwana Mungu wenu atawainulia na-

bii kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu, itawapasa kumtii huyo kwa kila jambo atakalowaambia.

23 Mtu ye yote ambaye hatamsikiliza huyo nabii, atakataliwa mbali kabisa na watu wake.’

24 “Naam, manabii wote tangu Samweli na wale waliofuata bada yake, wote walionena walitabiri kuhusu siku hizi.

25 Ninyi ndio wana wa manabii na wa agano ambayo Mungu alifanya baba zenu, akimwambia Ibrahimu, ‘Katika wewe, jamaa zote za duniani watabarikiwa.’

26 Mungu alipomfufua Mwawawe Yesu, alimtuma kwenye kwanza, ili awabariki kwa kumgeuza kila mmoja wenu kutoka katika njia yake mabaya.”

4 Wakati Petro na Yohana walipokuwa wakisema na watu, makuhani, mkuu wa walinzi wa hekalu na Masudakayo waka-wajia wakiwa

2 wamekasirika sana kwa sababu hao mitume walikuwa

3:21 Ufalme wa mungu hapa duniani utakuwa umiliki wa Israeli wakati uliopita ilikuwa ikiwa ufalme wa Mungu alikuwa mfalme na mungu mpaka atakapokuja mwanawe (Ezekiel 21:25-27)

3:26 Baraka alizoahidiwa Ibrahimu zilikuwa Baraka za msamaha ya dhambi kupitia ubatizo ndani ya Yesu zile Baraka ni zetu. Kwa njia hii, injili ilihubiriwa kwa Ibrahimu (Wag 3:8 27-39)

wanawafundisha watu na kuhubiri kwamba katika Yesu kuna ufufuo wa wafu.

³ Wakawakamata Petro na Yohana na kuwatia gerezani mpaka kesho yake kwa kuwa ilikuwa jioni.

⁴ Lakini wengi wale waliosikia lile neno waliamini, idadi yao ilikuwa yapata wanaume elfu tano.

⁵ Siku ya pili yake viongozi wa Kiyahudi, wazee na waandishi wa sheria wakakusanyika Yerusalemu,

⁶ walikuwepo Kuhani Mkuu Anasi, Kayafa, Yohana, Iskanda na wengi wa jamaa ya Kuhani Mkuu.

⁷ Wakiisha kuwasimamisha Petro na Yohana katikati yao, wakawauliza, “Ni kwa uwezo gani au kwa jina la nani mmefanya jambo hili?”

⁸ Petro akiwa amejaa Roho Mtakatifu akajibu, “Enyi watawala na wazee wa watu,

⁹ kama leo tukihojiwa kwa habari ya mambo mema aliyotendewa yule kiwete na kuulizwa jinsi alivyoponywa,

¹⁰ ijulikane kwenu nyote

na kwa watu wote wa Israeli kwamba: Ni kwa Jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulibisha lakini Mungu akamfufua kutoka kwa wafu, kwa uwezo wa Yesu, kwamba mtu huyu anasimama mbele yenu akiwa mzima kabisa.

¹¹ Huyu Yesu ndiye ‘lile jiwe ambalo ninyi wajenzi mlilikataa, ambalo limekuwa jiwe kuu la pembeni.’

¹² Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa mana hakuna Jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo.”

¹³ Wale viongozi na wazee walipoona ujasiri wa Petro na Yohana na kujua ya kuwa walikuwa watu wa kawaida, wasio na elimu, walishangaa sana, wakatambua kwamba hawa watu walikuwa na Yesu.

¹⁴ Lakini kwa kuwa walikuwa wanamwona yule kiwete aliyeponywa amesimama pale pamoja nao, hawakuweza kusema lo lote kuwapinga.

¹⁵ Wakawaamuru watoke nje ya baraza wakati wakisemeza-

4:12 Wasio Wakristo hawawezi kupata njia ya kuokolewa twakuza kuokolewa tu jina hilo. Hii ni rahisi tu kama tunabatizwa ndani ya Kristo.

na jambo hilo wao kwa wao.

16 Wakaulizana, “Tuwafanyie nini watu hawa? Hatuwezi kukanusha mwujiza huu mkubwa walioufanya ambao ni dhahiri kwa kila mtu Yerusalemu.

17 Lakini ili kuzuia jambo hili lisiendeleo kuenea zaidi miongoni mwa watu, ni lazima tuwaonye watu hawa ili wasiseme tena na mtu ye yote kwa Jina la Yesu.”

18 Kisha wakawaita tena ndani na kuwaamuru wasiseme wala kufundisha kamwe kwa hili Jina la Yesu.

19 Lakini Petro na Yohana wakajibu, “Amueni ninyi wenyewe iwapo ni haki mbele za Mungu kuwatii ninyi kuliko Mungu.

20 Lakini sisi hatuwezi kuacha kusema yale tuliyoyaona na kuyasikia.”

21 Baada ya vitisho vingi, wakawaacha waende zao. Hawakuona njia yo yote ya kuwaadhibu, kwa sababu ya watu, kwa kuwa watu wote walikuwa wakimsifu Mungu kwa kile kilichokuwa kimetukia.

22 Kwa kuwa umri wa yule

mtu aliyekuwa ameponywa kwa mwujiza ulikuwa zaidi ya miaka arobaini.

23 Mara Petro na Yohana waliopoachiliwa, walirudi kwa wamini wenzao wakawaeleza waliyoambiwa na makuhani wakuu na wazee.

24 Watu hao waliposikia hayo, wakainua sauti zao wakamwomba Mungu kwa pamoja waka sema, “Bwana Mwenyezi, uliyecumba mbingu na nchi na bahari na kila vitu vyote vilivyomo,

25 Wewe ulisema kwa Roho Mtakatifu kupitia kwa kinywa cha baba yetu Daudi, mtumishi Wako, ukasema: “ ‘Mbona mataifa wanaghadhibika, na mataifa yanawaza ubatili?’

26 Wafalme wa dunia wamejipanga na watawala wanakusanyika pamoja dhidi ya Bwana na dhidi ya Kristo wake.’

27 Ni kweli Herode na Pontio Pilato pamoja na watu Mataifa na Waisraeli, walikusanyika katika mji huu dhidi ya Mwanao Yesu uliyemtia mafuta.

28 Wao wakafanya yale ambayo uweza wako na mapenzi

4:16 Hata maadui wa Kristo hawangeweza kukataa kuwa miujiza iliyofanywa na roho mtakatifu yalikuwa ya kwetu mahojiano ya sasa ya kuwa na roho mtakatifu bado yana.

yako yalikuwa yamekusudia yatokee tangu zamani.

²⁹ Sasa, Bwana angalia vitisho vyao na utuwezeshesisi watumishi Wako kulinena neno Lako kwa ujasiri mkuu.

³⁰ Nyosha mkono Wako ilikuponya wagonjwa na kutenda ishara na miujiza kwa Jina la Mwanao Mtakatifu Yesu.”

³¹ Walipokwisha kuomba, mahali pale walipokuwa wamekutatika pakatikiswa, nao wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakanena neno la Mungu kwa ujasiri.

³² Wale walioamini wote walikuwa na moyo mmoja na nia moja. Wala hakuna hata mmoja aliyesema cho chote alichokuwa nacho ni mali yake mwenyewe, lakini walishirikiana kila kitu walichokuwa nacho.

³³ Mitume wakatoa ushuhuda wa kufufuka kwa Bwana Yesu kwa nguvu nyingi na neema ya Mungu ilikuwa juu yao wote.

³⁴ Wala hapakuwepo mtu ye yote miongoni mwao aliyekuwa

mhitaji, kwa sababu mara kwa mara wale waliokuwa na mashamba na nyumba waliviuza, wakaleta thamani ya vitu vilivyouzwa,

³⁵ wakaiweka miguuni kwa wale mitume, kila mtu akagawiwa kadiri ya mahitaji yake.

³⁶ Yosefu, Mlawi kutoka Kipro, ambaye mitume walimwita Barnaba, maana yake Mwana wa Faraja,

³⁷ aliuzua shamba alilokuwa nalo, akaleta hizo fedha alizopata na kuziweka miguuni pa mitume.

5 Lakini mtu mmoja jina lake Anania pamoja na mkewe Safira waliuzua kiwanja.

² Mkewe akijua kikamilifu alificha sehemu ya fedha alizopata, akaleta kiasi kilichobaki na kuziweka miguuni mwa mitume.

³ Petro akamwuliza, “Anania, mbona Shetani ameujaza moyo wako ili kumwambia uongo Roho Mtakatifu, ukaficha sehe-

4:30 Yesu baada ya kufufuka kwake na kupaa mbinguni bado ni mtumishi wa mungu na kwa hiyo chini ya Mungu (Yohana 13:6)

4:37 Walwawi hawakuruhusiwa kumiliki mali kulingana na torati ya Musa. Lakini walipata haya kwa kumiliki mali mtu ya Israeli.

5:3 Anania angedhibiti na kujua kama ni “shetani” au alikaza moyo wake na alihukumiwa kwa kutofanya hivyo

mu ya fedha ulizopata kutokana na kiwanja?

4 Je, kabla hujauza hicho kiwanja si kilikuwa mali yako? Hata baada ya kukiua, fedha ulizopata si zilikuwa kwenye uwezo wako? Kwa nini basi umewaza hila hii moyoni mwako kufanya jambo kama hili? Wewe hukumwambia uongo mwanadamu bali Mungu.”

5 Anania aliposikia maneno haya akaanguka chini na kufa. Hofu kuu ikawapata wote waliosikia jambo lililokuwa limetukia.

6 Vijana wakaja, wakaufunga mwili wake, wakamchukua nje kumzika.

7 Saa tatu baadaye mkewe Anania akaingia, naye hana habari ya mambo yaliyotukia.

8 Petro akamwuliza, “Niambie, je, mliuza kiwanja kwa thamani hii?” Akajibu, “Ndiyo, tuliua kwa thamani hiyo.”

9 Ndipo Petro akamwambia, “Imekuwaje mkakubaliana kumjaribu Roho Mtakatifu wa Bwana? Tazama! Nyayo za vijana waliomzika mumeo iko mlangoni, wewe nawe watachukua nje.”

10 Saa ile ile akaanguka chini miguuni mwake na kufa, wale vijana waliingia, wakamkuta amekufa, wakamchukua wakamzika kando ya mumewe.

11 Hofu kuu ikalipata kanisa lote pamoja na watu wote waliosikia juu ya matukio haya.

12 Mitume wakafanya ishara nyingi na miujiza miongoni mwa watu. Nao wale wote walioamini walikuwa wakikusanyika katika ukumbi wa Solomoni kwa nia moja.

13 Hakuna mtu mwingine aliyethubutu kuambatana nao ijapokuwa waliheshimiwa sana na watu.

14 Lakini walioamini wengi wakaongezeka kwa Bwana, idadi kubwa ya wanaume na wanawake.

15 Hata wakawa wanawaleta wagonjwa na kuwalaza kwenye magodoro na kwenye vitanda barabarani ili yamkini Petro akipita kivuli chake kiwaguse baadhi yao.

16 Pia watu wakakusanyika kutoka katika miji iliyokuwa karibu na Yerusalemu, wakileta wagonjwa na watu walioteswa

5:14 Kukua huku kwa kukubaliwa kwa injili kulifanyika pindi mungu alipomwangamiza Anania na Safira kwa dhambi ya kudanganya.

na pepo wachafu, hao wote wakaonywa.

17 Kisha Kuhani Mkuu na wenzake wote waliokuwa pamoja naye, (ambao ni wa kundi la Masadukayo,) wakiwa wamejawa na wivu,

18 wakawakamata mitume na kuwatia gerezani.

19 Lakini wakati wa usiku maulaika wa Bwana akaja akafungua milango ya gereza akawatoa nje akawaambia,

20 “Nendeni, mkasimame hekaluni mkawaambie watu maneno yote ya uzima huu mpya.”

21 Waliposikia haya wakaenda hekaluni alfajiri wakaendelea kufundisha watu. Kuhani Mkuu na wale waliokuwa pamoja nao walipowasili, alikusanya baraza na wazee wote wa Israeli waka-tuma wale mitume waletwe kutoka gerezani.

22 Lakini wale walinzi wa hekalu walipokwenda gerezani hawakuwakuta wale mitume mle. Kwa hiyo wakarudi na kutoa habari.

23 Wakasema, “Tumekuta milango ya gereza imefungwa sawasawa na maaskari wa gereza

wamesimama nje ya mlango, lakini tulipofungua milango hakuwepo mtu ye yote ndani.”

24 Basi mkuu wa walinzi wa hekalu, viongozi na makuhani waliposikia haya, wakafadhika na kushangaa sana kwa ajili yao kwamba jambo hili litakuwaje.

25 Ndipo mtu mmoja akaja akawaambia, “Tazameni watu wale mliowatia gerezani wako hekaluni wakiwafundisha watu.”

26 Ndipo yule mkuu wa walinzi wa hekalu wakaenda pamoja na maaskari wakawaleta wale mitume, lakini bila ghasia kwa sababu waliogopa kupigwa mawe na watu.

27 Wakiisha kuwaleta hao mitume wakawaamuru kusimama mbele ya baraza. Kuhani Mkuu akawahoji.

28 “Tuliwaonya kwa nguvu msifundishe kwa jina hili, lakini ninyi mmejaza Yerusalemu yote mafundisho yenu na tena mme-kusudia kuleta damu ya mtu huyu juu yetu.”

29 Petro na wale mitume wengine wakajibu, “Imetupasa kumtii Mungu kuliko wanadamu.

5:26 Makutano walikuwa na mshangao. Walikwisha amini Yesu wakimshangilia alipoingia Yerusalemu Ghafla walimgeuka na kufoka kumsulubisha

³⁰ Mungu wa baba zetu aliyemfufua Yesu ambaye ninyi mlimwua kwa kumtundika kwenye msalaba.

³¹ Mungu alimtukuza akamweka mkono wake wa kuume kuwa kiongozi na Mwokozi ili awape Israeli toba na msamaha wa dhambi.

³² Nasi tu mashahidi wa mambo haya, vivyo hivyo na Roho Mtakatifu ambaye na Mungu amewapa wale wanaomtii.”

³³ Wale wajumbe wa baraza la wazee waliposikia haya, walijawa na ghadhabu, wakataka kuwaua wale mitume.

³⁴ Lakini Farisayo mmoja, jina lake Gamalieli, aliyekuwa mwalimu wa sheria, aliyeheshimiwa na watu wote, akasimama mbele ya baraza akaamuru wale mitume watolewe nje kwa muda.

³⁵ Ndipo alipowaambia wajumbe wa baraza, “Enyi watu wa Israeli, fikirini kwa uangalifu yale mnayotaka kuwatendea watu hawa.

³⁶ Kwa maana wakati uliopita aliinuka mtu mmoja jina lake

Theuda ambaye alijidai kuwa yeye ni mtu maarufu, akapata wafuasi wapatao 400 walioambatana naye. Lakini aliuawa na wafuasi wake wote wakatawanyika na kupotea.

³⁷ Baada yake alitokea Yuda Mgalilaya wakati ule wa kuandikwa orodha ya watu akaongoza kundi la watu kuasi. Yeye naye aliuawa, nao wafuasi wake wakatawanyika.

³⁸ Kwa hiyo, kwa shauri hili, nawashauri habari ya jambo hili, jiepusheni na watu hawa. Wacheni waende zao! Kwa maana kama kusudi lao na shughuli yao imetokana na mwanadamu haifanikiwa.

³⁹ Lakini ikiwa imetoka kwa Mungu hamtaweza kuwazuia watu hawa, badala yake mtajikuta mnapigana dhidi ya Mungu”

⁴⁰ Wakapokea ushauri wa Gamalieli. Wakawaita mitume ndani, wakaamuru wachapwe mijeledi, kisha wakawaagiza wasinene tena kwa jina la Yesu, nao wakawaachia waende zao.

5:30 Wayahudi waliwapa Warumi wakilifanya kwa sababu hawakuwa chini ya sharia ya Musa (2:23) lakini mungu anaona matendo hayo tunagharamikia matakwa yetu hata kama tunawapata wengine wenye kufanya matendo hayo kwetu.

41 Wale mitume walitoka nje ya baraza, wakiwa wamejaa furaha kwa sababu wamehesabiwa kustahili kupata aibu kwa ajili ya jina la Yesu.

42 Hawakuacha kufundisha na kuhubiri habari njema kwamba Yesu ndiye Kristo kila siku hekaluni na nyumba kwa nyumba.

6 Basi ikawa katika siku hizo, wakati idadi ya wanafunzi ilipokuwa ikiongezeka sana palitokea manung'uniko kati ya Wayahudi wa Kiyunani, dhidi ya Waebrania kwa sababu wajane wao walisahaulika katika mgawanyo wa chakula wa kila siku.

2 Wale mitume kumi na wawili wakakusanya wanafunzi wote pamoja, wakasema, "Haitakuwa vema sisi kuacha huduma ya neno la Mungu ili kutumika mezani.

3 Kwa hiyo ndugu, chagueni watu saba miongoni mwenu, watu wenye sifa njema, waliojawa na Roho Mtakatifu na hekima, ambao tunaweza kuwakabidhi kazi hii,

4 wakati sisi tutatumia muda wetu mrefu kuomba na kuli-hudumia lile neno."

5 Yale walioyosema yakawa-pendeza watu wote, nao wakawachagua Stefano, mtu aliyejawa na imani na Roho Mtakatifu pamoja na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena na Nikolao mwongofu wa kutoka Antiokia.

6 Wakawaleta watu hawa mbele ya mitume, nao wakawa-ombea na kuwawekea mikono juu yao.

7 Neno la Mungu likazidi kuenea, idadi ya wanafunzi ikazidi kuongezeka sana katika Yerusalem hata makuhani wengi wakamwamini Yesu.

8 Stefano, akiwa amejawa na neema na nguvu za Mungu, alifanya ishara na miujiza mikubwa miongoni mwa watu.

9 Lakini baadhi ya watu wa sinagogi lililoitwa la 'Watu Huru,' (kama lilivyokuwa linaitwa), la Wakirene, Waiskanderia na wengine kutoka Kilikia na Asia, wakasimama na kujadiliana na Stefano.

5:41 Ni vigumu sana kufurahia katika miungano tunaona maumivu yetu na ya Yesu.

6:2 Neno la mungu – Mafunzo ya neno la mungu (M 4)

6:7 Umoja utokanao baina ya Wayahudi na watenda dhambi kanisani ulivutia watu wengi kujiunga.

10 Lakini hawakuweza kushindana na hekima na Roho ambaye kwayo alisema.

11 Ndipo wakawashawishi watu fulani kwa siri ili waseme, “Tumemsikia Stefano akisema maneno ya kufuru dhidi ya na dhidi ya Mungu.”

12 Wakawachochea watu, wazee na waalimu wa sheria nao wakamkamata Stefano wakamfikisha mbele ya baraza.

13 Wakaweka mashahidi wa uongo ambao walishuhudia wakisema, “Mtu huyu kamwe haachi kusema dhidi ya mahali hapa patakatifu na dhidi ya torati.

14 Kwa maana tumemsikia akisema kwamba huyu Yesu wa Nazareti atapaharibu mahali patakatifu na kubadili desturi zote tulizopewa na .”

15 Watu wote waliokuwa wameketi katika baraza wakimkazia macho Stefano, wakaona uso wake unang’aa kama uso wa malaika.

7Ndipo kuhani mkuu alimwuliza Stefano, “Je, mashtaka haya ni ya kweli?”

2 Stefano akajibu, “Ndugu zangu na baba zangu, nisikilizeni! Mungu wa utukufu alimtokea baba yetu Ibrahimu, alipo kuwa bado yuko Mesopotamia, kabla hajaishi Harani,

3 akamwambia, ‘Ondoka katika nchi yako na kutoka kwa jamii yako uende katika nchi nitakayokuonyesha.’

4 “Hivyo aliondoka katika nchi ya Wakaldayo akaenda kukaa Harani. Baada ya kifo cha baba yake, Mungu akamtoa huko akamleta katika nchi hii ambayo mnaishi sasa.

5 Mungu hakumpa urithi wo wote katika nchi hii, hakumpa hata mahali pa kuweka wayo mmoja. Bali Mungu alimwahidi kuwa yeye na uzao wake baada yake wangeirithi hii nchi, ingawa wakati huo Ibrahimu hakuwa na mtoto.

6 Mungu akasema naye hivi, ‘Wazao wako watakuwa wageni kwenye nchi ambayo si yao, nao watafanywa watumwa na kutendewa vibaya miaka 400.’

7 Mungu akasema, ‘Lakini mimi nitaliadhibu taifa lile watakalolitumikia kama watumwa

7:2 Ndugu zangu. Shetani alikuwa tayari kuona jambo hili kuhusu wasio amini. Si yeye wala kanisa la kale wadhaliishwa na kutengwa kwa njia ya nje.

na baadaye watatoka katika nchi hiyo na kuniabudu mahali hapa.’

⁸ Ndipo akampa Ibrahimu agano la tohara. Naye Ibrahimu akamzaa Isaki na kumtahiri siku ya nane baada ya kuzaliwa kwake. Baadaye Isaki akamzaa Yakobo, naye Yakobo akawzaa wale wazee wetu wakuu kumi na wawili.

⁹ “Kwa sababu wazee wetu wakuu walimwonea wivu Yosefu ndugu yao, walimwaza kama mtumwa huko Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja naye.

¹⁰ Akamwokoia kutoka katika mateso yote yaliyompata, tena akampa kibali na hekima aliposimama mbele ya Farao, Mfalme wa Misri, ambaye alimweka kuwa mtawala juu ya Misri na juu ya jumba lote la kifalme.

¹¹ “Basi kukawa na njaa katika nchi yote ya Misri na Kanaani, ikasababisha dhiki kubwa, nao baba zetu wakawa hawana chakula.

¹² Lakini Yakobo aliposikia kwamba kuna nafaka huko Misri, aliwatuma baba zetu, wakaenda huko kwa mara yao ya kwanza.

¹³ Walipokwenda mara ya pili, Yosefu alijitambulisha kwa ndugu zake, nao ndugu zake Yosefu wakajulishwa kwa Farao.

¹⁴ Ndipo Yosefu akatuma wamlete Yakobo baba yake kutoka Misri pamoja na jamaa yake yote, jumla yao walikuwa watu sabini na watano.

¹⁵ Hivyo Yakobo akaenda Misri ambako yeye na baba zetu walifia.

¹⁶ Miili yao ilirudishwa Shekemu na kuzikwa katika kaburi ambalo Ibrahimu alinunua kutoka kwa wana wa Hamori kwa kiasi Fulani cha fedha.

¹⁷ “Lakini wakati ulipokuwa unakaribia wa kutimizwa kwa ile ahadi ambayo Mungu alikuwa amempa Ibrahimu, watu wetu walizidi na kuongezeka.

¹⁸ Ndipo mfalme mwingine ambaye hakujua lo lote kuhusu Yosefu, akatawala Misri.

¹⁹ Huyu mfalme akawatendea watu wetu kwa hila na kuwatesa baba zetu kwa kuwalazimisha wawatupe watoto wao wachanga ili wafe.

²⁰ “Wakati huo alizaliwa, naye alikuwa mtoto mzuri sana ma-

7:9 Wakuu wa viongozi wa Wayahudi walimtalaki mwokozi. Shetani alitairajia kongamano kuona tofauti na usawa aliyofanya Yesu.

7:20,21 Marudio ya neno kusafisha inaonyesha jinsi Musa alikuwa chini

choni pa Mungu. Akalelewa nyumbani kwa wazazi wake kwa muda wa miezi mitatu.

²¹ Waliposhindwa kumficha zaidi, wakamweka nje mtoni na binti Farao akamchukua akamtunza kama mtoto wake mwenyewe.

²² akafundishwa hekima yote ya Wamisri, akawa mtu hodari kwa maneno na matendo.

²³ “ alipokuwa na umri wa miaka arobaini aliamua kuwatembelea ndugu zake Waisraeli.

²⁴ Aliona mmoja wao akionewa na Mmisri, akamtetea yule aliyeeonewa, akampiga yule Mmisri akamwua kulipiza kisasi.

²⁵ alidhani wangeelewa kwamba Mungu akimtumia ili kuwako, lakini wao hawakuelewa.

²⁶ Siku iliyofuata aliwakuta Waisraeli wawili wakigombana, akajaribu kuwapatanisha kwa kuwaambia, ‘Enyi watu, ninyi ni ndugu, mbona mnataka kuumizana?’

²⁷ “Lakini yule mtu aliyekuwa akimwonea mwenzake akamsukuma kando, akamwuliza, ‘Ni

nani alikuweka uwe mtawala na mwamuzi juu yetu?’

²⁸ Je, unataka kuniua kama ulivyomwua yule Mmisri jana?’

²⁹ aliposikia maneno haya, alikimbilia huko Midiani alikokaa kama mgeni, naye akapata. watoto wawili wa kiume.

³⁰ “Basi baada ya miaka arobaini kupita, malaika wa Mungu akamtokea jangwani karibu na Mlima Sinai katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto.

³¹ Alipoona mambo haya, alishangaa yale maono. Aliposogea ili aangalie kwa karibu, akaisikia sauti ya Bwana, ikisema:

³² ‘Mimi ndimi Mungu wa baba zako, Mungu wa Ibrahimu, Isaki na Yakobo.’ alitetemeka kwa hofu na hakuthubutu kutazama.

³³ “Ndipo Bwana akamwambia, ‘Vua viatu vyako kwa mana hapo uliposimama ni mahali patakatifu.

³⁴ Hakika nimeona mateso ya watu wangu huko Misri. Nimesikia kilio chao cha uchungu, nami nimeshuka ili niwaokoe.

ya Sehemu mbili tofauti alizokulia yale ya Mungu na ya dunia ya Israeli na Israeli.

7:29 Musa alitoweka kwa uoga. Lakini kwa upande mwingine imani kwa sababu hakuogopa hasira ya Firauni (Webr 11:23)

Basi sasa njoo, nami nitakutuma Misri.’

³⁵ “Huyu ndiye yule waliy-emkataa wakisema, ‘Ni nani aliyekufanya uwe mtawala na mwamuzi juu yetu?’ Alikuwa ametumwa na Mungu mwenyewe kuwa mtawala na mkombozi wao, kwa njia ya yule malaika aliyemtokea katika kile kichaka.

³⁶ Aliwaongoza wana wa Israeli kutoka Misri, baada ya kufanya ishara na maajabu mengi huko Misri, katika bahari ya Shamu na katika jangwa kwa muda wa miaka arobaini.

³⁷ “Huyu ndiye yule aliyewambia Waisraeli, ‘Mungu atawainulia nabii kutoka miongoni mwa ndugu zenu.’

³⁸ Huyu ndiye yule aliyekuwa katika kusanyiko huko jangwani pamoja na baba zetu na yule malaika aliyesema naye kwenye Mlima Sinai pamoja na baba zetu, naye akapokea maneno yaliyo hai ili atupatie.

³⁹ “Lakini baba zetu walikataa kumtii, badala yake wakamkataa na kuielekeza mioyo yao Misri tena.

⁴⁰ Wakamwambia Aroni, “Tufanyie miungu watakaotungoza, kwa maana mtu huyu aliyetutoa Misri hatujui yaliyompata.’

⁴¹ Huu ndio wakati walipoten-geneza sanamu katika umbo la ndama, wakailitea sadaka kufanya maadhimisho kwa ajili ya kile kitu walichotengeneza kwa mikono yao wenyewe.

⁴² Ndipo Mungu akageuka, akawaacha waabudu jeshi lote la mbinguni kama ilivyoandikwa katika kitabu cha manabii: “ ‘Je, mlinitolea Mimi dhabihu na sadaka kwa kipindi cha miaka arobaini kule jangwani, eni nyumba ya Israeli?’

⁴³ La, ninyi mlichukua hema ya Moleki na ya mungu wenu Refani, vinyago mlivyotengeneza ili kuviabudu. Kwa hiyo nitawapeleka mbali kuliko Babeli.’

⁴⁴ “Baba zetu walikuwa na ile Hema ya Ushuhuda huko jangwani. Lilikuwa limetengenezwa kama Mungu alivyokuwa amemwelekeza, kulingana na kielelezo alichooa.

7:43 Israeli walibeba Sanduku wakipitia jangwani. Yale ya mungu na ya miungu yao. Kama kutoka kupitia bahari ya Shamu ni ishara ya ubatizo wetu.

45 Baba zetu wakiisha kuli-pokea hema kwa kupokezana wakiongozwa na Yoshua katika milki ya nchi kutoka kwa yale mataifa ambayo Mungu aliyafukuza mbele yao. Ilidumu mpaka wakati wa Daudi,

46 ambaye alipendwa na Mungu, naye akaomba atafute maskani katika nyumba ya Yakobo.

47 Lakini ilikuwa Solomoni ndiye aliyemjengea Mungu nyumba.

48 “Hata hivyo Mungu Aliye Mkuu sana hakai kwenye nyumba zilizojengwa kwa mikono na wanadamu. Kama nabii alivyosema:

49 “‘Mbingu ni kiti changu cha Enzi na dunia ni mahali pa kuweka miguu yangu. Mtani-jengea nyumba ya namna gani?’” asema Bwana. Au mahali pangu pa kupumzikia patakuwa wapi?

50 Je, mikono yangu haikumba vitu hivi vyote?”

51 “Ninyi watu wenye shingo ngumu, wasio tahiriwa mioyo wala masikio, daima hamwachi kumpinga Roho Mtakatifu, kama walivyofanya baba zetu.

52 Je, kuna nabii gani ambaye baba zetu hawakumtesa? Waliwaua wale waliotabiri habari za kuja kwake yule Mwenye Haki, nanyi sasa mmekuwa wasaliti wake na wauaji.

53 Ninyi ndio mlipokea sheria zilizoletwa kwenu na malaika, lakini hamkuzitii.”

54 Waliposikia haya waka-ghadhibika, wakamsagia Stefano meno.

55 Lakini yeye Stefano akiwa amejazwa Roho Mtakatifu, alikaza macho mbinguni, akaona utukufu wa Mungu, naye Yesu akiwa amesimama mkono wa kuume wa Mungu.

56 Akasema, “Tazameni! Nona mbingu zimefunguka na Mwana wa Adamu amesimama upande wa kuume wa Mungu.”

57 Lakini wao wakapiga kelele kwa sauti kubwa, wakaziba masikio yao, wakamrukia kwa nia moja.

58 Wakamtupa nje ya mji, wakampiga kwa mawe. Nao mashahidi wakaweka nguo zao miguuni mwa kijana mmoja aitwae Sauli.

7:56 Agano jipya inaeleza Yesu kuwa amekata kwenye mkono wa kiume wa mungu (Web 1:3:10:12) lakini bado anahisi huruma kwetu kama alivyo mwona Stefano kifo alisimama.

⁵⁹ Walipokuwa wakimpiga mawe, Stefano aliomba, “Bwana Yesu, pokea roho yangu”

⁶⁰ Kisha akapiga magoti, akalilia kwa sauti kubwa akasema, “Bwana usiwahesabie dhambi hii.” Baada ya kusema haya, akalala. Naye Sauli alikuwepo pale akipendezwa na kuuawa kwa Stefano.

8 Siku ile kukatukia mateso makuu dhidi ya kanisa huko Yerusalemu, waamini wote isipokuwa mitume wakatawanyika, wakakimbilia Uyahudi na Samaria.

² Watu wacha Mungu wakamzika Stefano na kumwombelezea sana.

³ Lakini kwa habari ya Sauli alikuwa analiharibu kanisa, akiingia nyumba kwa nyumba, akiwaburuta wanawake, wanauume na kuwatia gerezani.

⁴ Kwa hiyo wale waliotatawanyika wakalihubiri neno la Mungu kila mahali walipokwenda.

⁵ Filipo akateremkia mji

mmoja wa Samaria akawahubiria habari za Kristo.

⁶ Watu walipomsikia Filipo na kuona ishara na miujiza aliyofanya, wakasiliza kwa bidii yale aliyosema.

⁷ Pepo wachafu wakawa wakiwatoka watu wengi, huku wakipiga kelele na wengi waliopooza na viwete, wakaponywa.

⁸ Hivyo pakawa na furaha kuu katika mji huo.

⁹ Basi mtu mmoja jina lake Simoni alikuwa amefanya uchawi kwa muda mrefu katika mji huo akishangaza watu wote wa Samaria. Alijitapa kwamba yeye ni mtu mkuu,

¹⁰ watu wote wakubwa kwa wadogo wakamsikiliza na kumaka wakisema “Mtu huyu ndiye ile nguvu ya kiungu ijulikanayo kama ‘Uweza Mkuu’.”

¹¹ Wakamfuata kwa sababu kwa muda mrefu alikuwa amewashangaza kwa uchawi wake.

¹² Lakini watu walipomwamini Filipo akihubiri habari njema ya ufalme wa Mungu na jina la

7:60 Alilala – Anayeamini, kifo ni haki ya kutokuwa na fahamu wa kulala usingizi.

8:2 Walikuwa na moyo kwa sababu walikuwa tayari kuona aibu na maelezo kwa ajili ya kujitambulisha na ndugu Mkristo.

8:12 Ubatizo unafuata asili na haraka baada ya kuamini injili waja wazito hawawezi kubatizwa kwa sababu hawawezi injili.

Yesu Kristo, wakabatizwa wa-naume na wanawake.

¹³ Simoni naye akaamini na akabatizwa. Akamfuata Filipino kila mahali, akistaajabishwa na ishara kuu na miujiza aliyoiona.

¹⁴ Basi mitume waliokuwa Yerusalemu waliposikia kuwa Samaria walipokea neno la Mungu, wakawatuma Petro na Yohana waende huko.

¹⁵ Nao walipofika wakawaomba ili wampokee Roho Mtakatifu,

¹⁶ kwa sababu Roho Mtakatifu alikuwa bado hajawashukia hata mmoja ila wamebatizwa tu katika jina la Bwana Yesu.

¹⁷ Ndipo Petro na Yohana wakaweka mikono yao juu ya wale waliobatizwa, nao wakapokea Roho Mtakatifu.

¹⁸ Simoni alipoona kuwa watu wanapokea Roho Mtakatifu mitume walipoweka mikono juu yao, akawapa fedha

¹⁹ akisema, “Nipeni na mimi uwezo huu ili kila mtu nitakayeweka mikono yangu juu yake apate kupokea Roho Mtakatifu.”

²⁰ Petro akamjibu, “Fedha yako na iangamie pamoja nawe,

kwa sababu ulidhani unaweza kununua karama ya Mungu kwa fedha!

²¹ Wewe huna sehemu wala fungu katika huduma hii kwa kuwa moyo wako si mnyofu mbele za Mungu.

²² Kwa hiyo tubia uovu huu wako na umwombe Mungu, ili yamkini aweze kusamehe mawazo uliyo nayo moyoni mwako.

²³ Kwa maana ninaona kwamba wewe umejawa na uchungu na ni mfungwa wa dhambi,”

²⁴ Ndipo Simoni akajibu, “Niombeeni kwa Bwana, ili hayo mliyosema lo lote lisinitukie.”

²⁵ Nao walipokwisha kutoa ushuhuda na kuhubiri neno la Bwana, wakarudi Yerusalemu wakihubiri injili katika vijiji vingi vya Samaria.

²⁶ Basi Malaika wa Bwana akamwambia Filipino, “Nenda upande wa kusini kwenye ile barabara itokayo Yerusalemu kuelekea Gaza ambayo ni jangwa.”

²⁷ Hivyo akaondoka na kwenda. Akiwa njiani akakutana na Towashi wa Kushi, aliyekuwa

afisa mkuu, mwenye mamlaka juu ya hazina zote za Kandake, Malkia wa Kushi. Huyu Towashi alikuwa amekwenda Yerusalemu ili kuabudu,

²⁸ naye akiwa njiani kurudi nyumbani alikuwa ameketi garini mwake akisoma kitabu cha nabii Isaya.

²⁹ Roho Mtakatifu akamwambia Filipo, “Nenda kwenye lile gari ukae karibu na ushikamane nalo.”

³⁰ Ndipo Filipo akakimbia na kumsikia yule mtu anasoma kitabu cha nabii Isaya. Filipo akamwuliza, “Je, yanakuelea hayo usemayo?”

³¹ Yule towashi akasema, “Nitawezaje kuelewa mtu asiponifafanulia?” Hivyo akamkaribisha Filipo ili apande na kuketi pamoja naye.

³² Huyu Towashi alikuwa anasoma fungu hili la maandiko: “Aliongozwa kama kondoo aendae machinjoni, kama mwana-kondoo anyamazavyo mbele yake yeye akamtaye manyoya, hivyo hakukifungua kinywa chake.

³³ Katika kufedheheshwa kwa ke alinyimwa haki yake Nani awezaye kueleza juu ya kizazi chake? Kwa maana maisha yake yameondolewa kutoka duniani.”

³⁴ Yule Towashi akamwuliza Filipo, “Tafadhali niambie, nabii huyu anena kwa habari zake mwenyewe au habari za mtu mwingine?”

³⁵ Ndipo Filipo akaanza kutumia fungu lile la maandiko akamweleza habari njema za Yesu.

³⁶ Walipokuwa wakiendelea na safari wakafika mahali palipokuwa na maji, yule towashi akamwambia Filipo, “Tazama, hapa kuna maji. Kitu gani kitanizuia nisibatizwe?”

³⁷ (Filipo akamwambia, “Kama ukiamini kwa moyo wako wote unaweza kubatizwa.” Akajibu, “Naamini kuwa Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu.”)

³⁸ Naye akaamuru lile gari lisimamishwe. Wakatelemka kwenye maji wote wawili, yule towashi na Filipo, naye akambatiza.

8:31 Watu hawawezi kusikia injili bila ya mhubiri (Warumi 10:14) kuna watu kule nje wanaosubiri kusikia neno kutoka kwetu.

8:37 Kulikuwa na maneno mepesi ya imani kabla mtu hajabatizwa alikuwa amekomaa kiasi cha kuelewa na alibatizwa kama mtu mzima mama si mtoto.

³⁹ Nao walipopanda kutoka kwenye maji, ghafula Roho wa Bwana akamnyakua Filipo, naye towashi hakumwona tena, lakini akaenda zake akifurahi.

⁴⁰ Filipo akajikuta yuko Azoto, akasafiri akihubiri injili katika miji yote mpaka alipofika Kaisaria.

9 Wakati ule ule, Sauli alikuwa bado anazidisha vitisho vya kuua wanafunzi wa Bwana, akamwendea Kuhani Mkuu,

² naye akamwomba Kuhani Mkuu ampe barua ya kwenda kwenye masinagogi huko Dameski, ili akimkuta mtu ye yote wa “Njia Ile”, akiwa mwanaume au mwanamke, aweze kuwafunga na kuwaleta Yerusalemu.

³ Basi katika safari yake, alipokuwa akikaribia Dameski, ghafula nuru kutoka mbinguni ikamwangaza kote kote.

⁴ Akaanguka chini, akasikia sauti ikimwambia, “Sauli, Sauli, mbona unanitesa?”

⁵ Sauli akajibu, “U nani wewe, Bwana?” Ile sauti ikajibu,

“Mimi ni Yesu unayemtesa”.

⁶ “Sasa inuka uingie mjini, nawe utaambiwa yakupasayo kutenda.”

⁷ Watu wale waliokuwa wakisafiri pamoja na Sauli wakasimama bila kuwa na la kusema, kwa sababu walisikia sauti lakini hawakumwona aliyekuwa akizungumza.

⁸ Sauli akainuka kutoka pale chini na alipojaribu kufungua macho yake hakuweza kuona kitu cho chote. Basi wakamshika mkono wakamwongoza mpaka Dameski.

⁹ Naye kwa muda wa siku tatu alikuwa kipofu naye hakula wala kunywa cho chote.

¹⁰ Huko Dameski alikuwepo mwanafunzi mmoja jina lake Anania. Bwana alimwita katika maono, “Anania!” akajibu, “Mimi hapa Bwana.”

¹¹ Bwana akamwambia, “On-doka uende katika barabara iitwayo Nyofu ukaulize katika nyumba ya Yuda mtu kutoka Tarso, jina lake Sauli wakati huu anaomba,

9:3 Paulo anatuuliza tutazame mazungumzo yake kama yetu (Timotheo 3 1:16)

9:5 Yesu kwa kanisa lake tunabatizwa kwa mwili wa Yesu yale yafanywayo kwetu pia kwake.

12 katika maono amemwona mtu aitwaye Anania akija na kuweka mikono juu yake ili apate kuona tena.”

13 Anania akajibu, “Bwana, nimesikia kutoka kwa watu wengi habari nyingi kuhusu mtu huyu na madhara yote aliyowatendea watakatifu wako huko Yerusalemu.

14 Naye amekuja hapa Dameski akiwa na mamlaka kutoka kwa viongozi wa makuhani ili awakamate wote wanaotaja jina lako.”

15 Lakini Bwana akamwambia Anania, “Nenda! Mtu huyu ni chombo changu kiteule nilichokichagua apate kulichukua jina langu kwa watu Mataifa na wafalme wao na mbele ya watu wa Israeli.

16 Nami nitamwonyesha jinsi impasavyo kuteseka kwa ajili ya jina langu.”

17 Kisha Anania akaenda, akaingia mle nyumbani. Akaweka mikono yake juu ya Sauli akasema, “Ndugu Sauli, Bwana Yesu aliyekutokea njiani amenituma

kwako ili upate kuona tena na ujazwe Roho Mtakatifu.”

18 Ghafula vitu kama magamba vikaanguka kutoka machoni mwa Sauli, akapata kuona tena. Akasimama, akabatizwa.

19 Kisha akala chakula, akapata nguvu tena. Sauli akakaa siku kadhaa pamoja na wanafunzi huko Dameski

20 Papo hapo akaanza kuhubiri kwenye masinagogi kwamba “Yesu Kristo ni mwana wa Mungu”

21 Watu wote waliomsikia Sauli walishangaa na kuuliza, “Huyu si yule mtu aliyesababisha maangamizi makuu miongoni mwa watu waliolitaja jina hili na si amekuja hapa kwa kusudi la kuwakamata na kuwapeleka wakiwa wamefungwa mbele ya viongozi wa makuhani?”

22 Sauli akazidi kuwa na nguvu na kuwashangaza Wayahudi walioishi Dameski kwa kuthibitisha kuwa Yesu ndiye Mesiya.

23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi walifanya shauri kumwua Sauli.

9:15 Mungu anaita watu wasiotarajiwa kabisa sio kwetu kuhukumu Yule anaweza kuita.

9:20 Watu wanatarajia kwa kawaida aliyesamehewa kuwa mnyamavu kwa muda Fulani kabla ya kumtumikia mungu wazi.

24 Lakini shauri lao likajulikana kwa Sauli. Wayahudi walikuwa wakilinda malango yote ya mjini, mchana na usiku ili wapate kumwua.

25 Lakini wafuasi wake wakamchukua usiku wakamshusha kwa kapu kupitia mahali penye nafasi ukutani.

26 Sauli alipofika Yerusalemu akajaribu kujiunga na wanafunzi lakini wote walimwogopa, kwa maana hawakuamini kwamba kweli naye alikuwa mwanafunzi.

27 Lakini Barnaba akamchukua, akampeleka kwa wale mitume, akawaeleza jinsi Sauli akiwa njiani alivyomwona Bwana na jinsi Bwana alivyosema naye na jinsi alivyohubiri kwa ujasiri kwa jina la Yesu huko Dameski.

28 Kwa hiyo Sauli akakaa nao akishirikiana nao na akihubiri wazi wazi kwa jina la Yesu kila mahali huko Yerusalemu.

29 Alinena na kuhojiana na Wayahudi wenye asili ya Kiyunani lakini wao walijaribu kumwua.

30 Wale ndugu walipopata habari wakampeleka hadi Kaisaria,

wakamsafirisha kwenda Tarso.

31 Ndipo kanisa katika Uyahudi wote, Galilaya na Samaria likafurahia wakati wa amani. Likatiwa nguvu na likaendelea kudumu katika kumcha Bwana na kwa faraja ya Roho Mtakatifu, idadi yake ikazidi kuongezeka.

32 Petro alipokuwa akisafiri sehemu mbali mbali alikwenda kuwatembelea watakatifu walioishi huko Lida.

33 Huko alimkuta mtu mmoja aitwaye Ainea, ambaye alikuwa amepooza na kwa muda wa mika minane alikuwa hajaondoka kitandani.

34 Petro akamwambia, “Ainea, Yesu Kristo anakuponya, inuka utandike kitanda chako.” Mara Ainea akainuka.

35 Watu wote wa Lida na Sharoni walipomwona Ainea akiembea wakamgeukia Bwana.

36 Huko Yafa palikuwa na mwanafunzi jina lake Tabitha ambalo kwa Kiyunani ni Dorkasi, maana ya paa. Huyu alikuwa mkarimu sana, akitenda mema na kuwasaidia maskini.

9:27 Twafaa kufahamu jinsi mungu anavyofanya kazi. Turuhusu watu watubu, wawe tayari kukubali kuwa wamebadilika na mungu yuko tayari kuwatumia.

37 Wakati huo akaugua akafa, wakiisha kuuosha mwili wake wakauweka katika chumba cha ghorofani.

38 Kwa kuwa Yafa hapakuwa mbali sana na Lida, wanafunzi waliposikia kwamba Petro yuko huko waliwatuma watu wawili kwake ili kumwomba, “Tafadhali njoo huku pasipo kukawia.”

39 Kwa hiyo Petro akainuka akaenda nao, naye alipowasilili, wakampeleka hadi kwenye chumba cha ghorofani alipokuwa amelazwa. Wajane wengi walisimama karibu naye wakilia na kuonyesha majoho na nguo nyingine ambazo Dorkasi alikuwa amewashonea alipokuwa pamoja nao.

40 Petro akawatoa wote nje ya kile chumba, kisha akapiga magoti akaomba, akaugeukia ule mwili akasema, “Tabitha, inuka.” Akafumbua macho yake na alipomwona Petro, akaketi.

41 Petro akamshika mkono akamwinua, ndipo akawaita wale watakatifu na wajane akawakabidhi kwao akiwa hai.

42 Habari hizi zikajulikana sehemu zote za Yafa na watu wengi wakamwamini Bwana.

43 Petro akakaa Yafa kwa siku nyingi akiishi na Simoni mtenenezaji ngozi.

10 Katika mji wa Kaisaria palikuwa na mtu jina lake Kornelio, ambaye alikuwa jemadari wa kile kilichojulikana kama kikosi cha Kiitalia.

2 Yeye alikuwa mcha Mungu pamoja na wote wa nyumbani mwake, aliwapa watu sadaka nyingi na kumwomba Mungu daima.

3 Siku moja alasiri, yapata saa tisa, aliona maono wazi wazi malaika wa Mungu akimjia na kumwambia, “Kornelio!”

4 Kornelio akamkazia macho kwa hofu akasema, “Kuna nini, Bwana?” Malaika akamwambia, “Sala zako na sadaka zako kwa wahitaji zimefika juu na kuwa ukumbusho mbele za Mungu.

5 Sasa tuma watu waende Yafa wakamwite mtu mmoja jina lake Simoni aitwaye Petro.

6 Yeye anaishi na Simoni

10:1 Kuwa Askari si chaguo nzuri kwa Mkristo lakini hakuna ushahidi Kornelio alipowacha kazi yake baada ya kukombolewa (Luka 3:14)

10:6 Watana walikuwa watu wa hali ya chini walidharauliwa kuwa waliishi nje ya mji.

mtengenezaji ngozi ambaye nyumba yake iko kando ya bahari.”

⁷ Yule malaika aliyekuwa akizungumza naye alipoondoka, Kornelio akawaita watumishi wake wawili pamoja na askari mmoja mcha Mungu aliyekuwa mmoja wa wale waliomtumikia.

⁸ Akawaambia mambo yote yaliyotukia, kisha akawatuma waende Yafa.

⁹ Siku ya pili yake, walipokuwa wameukaribia mji, wakati wa aduhuri, Petro alipanda juu ghorofani kuomba.

¹⁰ Alipokuwa akiomba akaona njaa, akatamani kupata chakula. Lakini wakati walipokuwa wakiandaa akalala usingizi mzito sana.

¹¹ Akaona mbingu zimefunguka na kitu kama nguo kubwa ikishushwa kwa ncha zake nne.

¹² Ndani yake walikuwepo aina zote za wanyama wenye miguu minne, nao watambaao na ndege wa angani.

¹³ Ndipo sauti ikamwambia “Petro, ondoka, uchinje na ule.”

¹⁴ Petro akajibu, “La Bwana! Sijakula kamwe kitu cho chote kilicho najisi.”

¹⁵ Ile sauti ikasema naye tena mara ya pili, “Usikiite najisi kitu cho chote alichokitakasa Bwana.”

¹⁶ Jambo hili likatukia mara tatu na ghafula ile nguo ikarudishwa mbinguni.

¹⁷ Wakati Petro akiwa bado anajiuliza kuhusu maana ya maono haya, wale watu walio kuwa wametumwa na Kornelio wakauliza nyumba ya Simoni mtengenezaji ngozi wakawa wamesimama mbele ya lango.

¹⁸ Wakabisha hodi na kuuliza kama Simoni aliyeitwa Petro alikuwa anaishi hapo.

¹⁹ Wakati Petro akiwa anafikiria juu ya yale maono, Roho Mtakatifu akamwambia, “Simoni, wako watu watatu wanaokutafuta.

²⁰ Ondoka na ushuke, usisite kwenda nao kwa kuwa mimi ni mewatuma.”

²¹ Petro akashuka na kuwaambia wale watu waliokuwa wametumwa kutoka kwa Kornelio, “Mimi ndiye mnayenitafuta. Mmekuja kwa sababu gani?”

²² Wale watu wakamjibu, “Tumetumwa na Kamanda Kor-

10:13 Wanyama wachafu ambao alikuwa ni kuwaua na kula iliashiria wakafiri.

nelio ambaye ni mtu mwema anayemcha Mungu na kusifiwa na Wayahudi wote. Yeye ameagizwa na malaika wa Mungu akukaribishe nyumbani kwake, ili asikilize maneno utakayomwambia.”

²³ Basi Petro akawakaribisha wakafuatana naye ndani akawapa pa kulala. Kesho yake aliondoka na kwenda pamoja na badhi ya ndugu kutoka Yafa.

²⁴ Siku iliyofuata wakawasili Kaisaria. Kornelio alikuwa akiwangoja pamoja na jamaa yake na marafiki zake wa karibu.

²⁵ Petro alipokuwa akiingia ndani, Kornelio alikuja kumlaki, akaanguka miguuni pake kwa heshima.

²⁶ Lakini Petro akamwinua akamwambia, “Simama, mimi ni mwanadamu tu.”

²⁷ Petro alipokuwa akizungumza naye akaingia ndani na kukuta watu wengi wamekusanyika.

²⁸ Akawaambia, “Mnajua kabisa kwamba ni kinyume cha sheria yetu Myahudi kuchangamana na mtu Mmataifa au kumtembelea. Lakini Mungu ame-

nionyesha kwamba nisimwite mtu ye yote kuwa najisi au asiye safi.

²⁹ Ndiyo sababu ulipotuma nitwe nilikuja bila kupinga lo lote. Basi sasa naomba unieleze kwa nini umeniita?”

³⁰ Kornelio akajibu, “Siku nne zilizopita, nilikuwa nyumbani nikisali saa kama hii, saa tisa alasiri. Ghafula mtu mwenye nguo za kumetameta akasimama mbele yangu,

³¹ akasema, ‘Kornelio, maombi yako yamefikiwa na sadaka zako zimekumbukwa mbele za Mungu.’

³² Basi tuma watu waende Yafa wakaulize mtu mmoja Simoni aitwaye Petro, yeye ni mgeni katika nyumba ya Simoni mtenenezaji ngozi, ambaye nyumba yake iko kando ya bahari.’

³³ Nilituma watu kwako mara moja, nawe umefanya vema kuja. Basi sasa sisi sote tuko hapa mbele za Mungu kuyasikiliza yote ambayo Bwana amekuamuru kutuambia”.

³⁴ “Ndipo Petro akafumbua kinywa chake akasema, “Mungu hana upendeleo,

10:31 Kazi nzuri pekee hazitatusafisha mbele ya mungu tunahitaji kuleta na elimu ya injili na ubatizo ndani ya Kristo.

35 Lakini katika kila taifa, kila mtu amchaye na kutenda yaliyo haki hukubaliwa naye.

36 Ninyi mnajua ule ujumbe uliotumwa kwa Israeli, ukitan-gaza habari njema ya amani kwa Yesu Kristo. Yeye ni Bwana wa wote.

37 Mnajua yale yaliyotukia katika Uyahudi wote kuanzia Galilaya baada ya mahubiri ya Yohana Mbatizaji:

38 Jinsi Mungu alivyomtia Yesu wa Nazareti mafuta katika Roho Mtakatifu na jinsi alivy-okwenda huku na huko akitenda mema na kuponya wote walio-kuwa wameonewa na nguvu za Shetani, kwa sababu Mungu alikuwa pamoja naye.

39 “Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyoyafanya katika Uyahudi na Yerusalemu. Wakamwua kwa kumtundika msalabani.

40 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu siku ya tatu na akamwezesha kuonekana na watu.

41 Hakuonekana kwa watu

wote, lakini kwetu sisi tuliocha-guliwa na Mungu kuwa masha-hidi, ambao tulikula na kunywa naye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu.

42 Naye alituumuru kuhubiri kwa watu wote na kushuhudia kwamba yeye ndiye aliyetiwa mafuta na Mungu kuwa hakimu wa walio hai na wafu.

43 Manabii wote walishuhudia juu yake kwamba kila mtu am-waminiye hupokea msamaha wa dhambi katika jina lake.”

44 Wakati Petro akiwa anasema maneno hayo, Roho Mtakatifu aliwashukia wote waliokuwa wakisikiliza ule ujumbe.

45 Wale wa tohara waliomini waliokuwa wamekuja pamo-ja na Petro walishangaa kuona kuwa kipawa cha Roho Mtaka-tifu kimemwagwa juu ya watu Mataifa.

46 Kwa kuwa waliwasikia wakinena kwa lugha mpya na kumwadhimisha Mungu. Ndipo Petro akasema,

47 “Je, kuna mtu ye yote anay-eweza kuzuia watu hawa wasi-

10:36 Mwenyezi wa wote – Basi Petro alifurahia umuhimu wa neno chache “yote” haikujumlisha tu wakati lakini watu wote.

10:40, 41 Mungu hakuwaonyesha Yesu aliyemfufua kwa watu wote lakini kwa wachache ambao wangeenda kuwaeleza wenzao na dunia

batizwe kwa maji? Wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi tulivyompokea.”

⁴⁸ Kwa hiyo akaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Wakamsihi Petro akae nao kwa siku chache.

11 Mitume na ndugu walioamini waliokuwa huko Uyahudi wakasikia kuwa watu Mataifa nao wamepokea neno la Mungu.

² Hivyo Petro alipopanda Yerusalemu, wale wa tohara waliokuwa wameamini wakamshutumtu,

³ wakisema, “Kwa nini ulikwenda kwa watu wasiotahiriwa na kula pamoja nao?”

⁴ Ndipo Petro akaanza kuwa-eleza kuhusu mambo yote yalivyotokea hatua kwa hatua akisema,

⁵ “Nilikuwa katika mji wa Yafa nikiomba, nami katika usingizi mzito nikaona maono. Kulikuwa na kitu kama nguo kubwa ikishuka kutoka mbinguni, ikishushwa kwa ncha zake nne, nayo ikanikaribia.

⁶ Nilipoangalia ndani yake kwa karibu niliona wanyama wenye miguu minne, wanyama wa mwitu, watambao na ndege wa angani.

⁷ Ndipo nikasikia sauti iki-niambia ‘Petro, ondoka uchinje ule’.

⁸ “Nikajibu, ‘La hashu Bwana! Kitu cho chote kilicho najisi hakijaingia kinywani mwangu’.

⁹ “Sauti ikasema kutoka mbinguni mara ya pili, ‘Usikiite najisi kitu cho chote Mungu alichokitakasa.’

¹⁰ Jambo hili lilitokea mara tatu, ndipo kile kitu kikavutwa tena mbinguni.

¹¹ “Wakati ule ule watu watatu, waliokuwa wametumwa kutoka Kaisaria waliwasili katika nyumba niliyokuwa nikikaa.

¹² Roho Mtakatifu akaniambia niende nao bila kuwa na ubaguzi kati yao na sisi. Hawa ndugu sita pia walifuatana nami, nasi tukaingia nyumbani mwa huyo Kornelio.

¹³ Akatuambia jinsi alivyoona malaika aliyekuwa amesimama katika nyumba yake na kusema,

11:3 Tukizingatia kwamba Yesu aliamuru kuhubiri kwa wakafiri (Mark 16:15, 16) Walioamini wa kwanza walikuwa wagume wagumu kuelewa mafunzo ya Kristo Myahudi na mkafiri sasa haikumaanisha chochote.

‘Tuma watu waende Yafa wakamlete Simoni aitwaye Petro.

14 Yeye atakupa ujumbe ambao kwa huo wewe na wa nyumbani mwako wote mtaokoka.’

15 “Nami nilipoanza kusema, Roho Mtakatifu akashuka juu yao kama vile alivyotushukia sisi hapo mwanzo.

16 Nami nikakumbuka neno la Bwana alivyosema, ‘Yohana alibatiza kwa maji, lakini ninyi mtabatizwa katika Roho Mtakatifu.’

17 Basi ikiwa Mungu aliwapa hawa watu kipawa kile kile alichotupa sisi tuliomwamini Bwana Yesu, mimi ni nani hata nifikirie kuwa ningeweza kumpinga Mungu?”

18 Waliposikia haya hawakuwa na la kupinga zaidi. Nao wakamwadhimisha Mungu wakisema, “Basi, Mungu amewapa hata watu Mataifa toba iletayo uzima wa milele.”

19 Basi wale waliotawanyika kwa ajili ya mateso yaliyotokana na kifo cha Stefano, wakasafiri hadi Foinike na Kipro na Antiokia. Nao hawakusema neno na mtu ye yote isipokuwa Wayahudi.

20 Lakini baadhi yao waliku-

wapo watu wa Kipro na Kirene, ambao walipokuja Antiokia walina na Wayunani pia wakimhubiri Bwana Yesu.

21 Mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, nayo idadi kubwa ya watu wakaamini na kumgeukia Bwana.

22 Habari hizi zilipofika masikioni mwa kanisa huko Yerusalemu, wakamtuma Barnaba aende Antiokia.

23 Alipofika na kuona madhihirisho ya neema ya Mungu, akafurahi na kuwatia moyo waendeleo kuwa waaminifu kwa Bwana kwa mioyo yao yote.

24 Barnaba alikuwa mtu mwenye imani, nayo idadi kubwa ya watu wakaongezeka kwa Bwana.

25 Kisha Barnaba akaenda Tarso kumtafuta Sauli,

26 naye alipompata akamleta Antiokia. Hivyo kwa mwaka mzima Barnaba na Sauli wakatana na kanisa na kufundisha idadi kubwa ya watu. Ilikuwa ni katika kanisa la Antiokia kwa mara ya kwanza wanafunzi waliitwa ‘Wakristo.’

11:19,20 Matokeo mabaya yanafanya kazi hali kwamba injili imesambazwa (Wafilipi 1:12) kwa hali hii Wayahudi walikwenda kwa makafiri.

27 Wakati huo manabii walishuka toka Yerusalemu hadi Antiokia.

28 Mmoja wao, jina lake Agabo, akasimama akatabiri kwa uweza wa Roho Mtakatifu kwamba njaa kubwa itaenea ulimwengu nzima. Njaa hiyo ilitokea wakati wa utawala wa Klaudio.

29 Mitume wakaamua kwamba kila mtu, kulingana na uwezo wake alio nao, atoe msaada kwa ajili ya ndugu wanaoishi Uyahudi.

30 Wakafanya hivyo, misaada yao ikapelekwa kwa wazee kwa mikono ya Barnaba na Sauli.

12 Ilikuwa wakati kama huu Mfalme Herode Agripa aliwakamata baadhi ya watu wa kanisa.

2 Akaamuru Yakobo, ndugu yake Yohana, auawe kwa upanga.

3 Alipoona jambo hilo limewapendeza Wayahudi, akaendelea, akamkamata pia Petro. Hii ilitokea wakati wa Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu.

4 Baada ya kumkamata alimtia gerezani, chini ya ulinzi wa

vikundi vinne vya askari, vyenye askari wanne kila kimoja. Herode alikuwa amekusudia kumtoa na kumfanyia mashtaka mbele ya watu baada ya Pasaka.

5 Kwa hiyo Petro akawekwa gerezani, lakini kanisa lilikuwa likimwomba kwa Mungu kwa bidii.

6 Usiku ule kabla ya siku ambayo Herode Agripa alikuwa amekusudia kumtoa na kumfanyia mashtaka Petro alikuwa amelala kati ya askari wawili, akiwa amefungwa kwa minyororo miwili. Nao walinzi wa zamu walikuwa wakilinda penye lango la gereza.

7 Ghafula malaika wa Bwana akatokea na nuru ikamulika mle ndani ya gereza. Yule malaika akampiga Petro ubavuni na kumwamsha, akisema, “Ondoka upesi!” Mara ile minyororo ikaanguka kutoka mikononi mwa Petro.

8 Yule malaika akamwambia, “Vaa nguo zako na viatu vyako.” Petro akafanya hivyo. Kisha akamwambia, “Jifunge vazi lako na unifuata.”

9 Petro alitoka mle gerezani akiwa amefuatana na yule ma-

laika. Hakujua wakati huo kuwa yailyokuwa yakitukia yalikuwa kweli. Alidhani kuwa anaona maono.

10 Wakapita lindo la kwanza na la pili, ndipo wakafika kwenye lango la chuma linaloelekea mjini. Lango likawafungukia lenyewe, nao wakapita hapo wakatoka nje. Baada ya kutembea umbali wa barabara moja, ghafula yule malaika akamwacha Petro.

11 Ndipo Petro akarudiwa na fahamu, akasema, “Sasa ninajua bila shaka yo yote kuwa Bwana amemtuma malaika wake na kuniokoa kutoka katika makucha ya Herode Agripa na kutoka katika matazamio yote ya Wayahudi.”

12 Mara Petro alipotambua hili alikwenda nyumbani kwa Maria, mama yake Yohana aliyemitwa pia Marko, ambako watu wengi walikuwa wamekutana kwa maombi.

13 Petro alipobisha hodi kwenye lango la nje, mtumishi wa kike jina lake Roda, akaja kumfungulia.

14 Alipoitambua sauti ya Pe-

tro, alifurahi mno akarudi bila kufungua na kuwaeleza kwamba, “Petro yuko langoni!”

15 Wakamwambia yule mtumishi wa kike, “Umerukwa na akili.” Alipozidi kusesitiza kuwa ni kweli, wakasema, “Lazima awe ni malaika wake.”

16 Lakini Petro aliendelea kugonga langoni, nao walipofungua lango na kumwona Petro, walistaajabu sana.

17 Yeye akawaashiria kwa mkono wake wanyamaze kimya, akawaeleza jinsi Bwana alivyomtoa gerezani. Naye akaongeza kusema, “Waelezeni Yakobo na ndugu wengine habari hizi.” Kisha akaondoka akaenda sehemu nyingine.

18 Kulipokucha kukawa na fadhaa kubwa miongoni mwa wale maaskari kuhusu yaliyomtukia Petro.

19 Baada ya Herode kuamuru atafutwe kila mahali na bila kumpata, aliwahoji wale askari walinzi kisha akatoa amri wauawe. Basi Herode Agripa akatoka Uyahudi akaenda Kaisaria, akakaa huko kwa muda.

12:10 Malaika aliondoka na Petro kila mji aliotembea ulikuwa alipotembea alimwona malaika.

12:15 Wakristo wanaamini kuwa sisi sote tuna mlinzi mwakilishi malaika.

²⁰ Basi Herode Agripa alikuwa amekasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni. Hivyo watu wa miji hiyo miwili wakaungana pamoja wakatafuta kukutana naye. Wakiisha kuungwa mkono na Blasto, mtumishi maalum wa Mfalme Herode Agripa aliyeamnika, wakaomba mapatano ya amani maana nchi zao zilitegemea nchi ya huyo mfalme kwa mahitaji yao ya chakula.

²¹ Katika siku iliyochaguliwa Herode Agripa akavaa mavazi yake ya kifalme, akaketi kwenye kiti chake cha enzi na kuwahutubia watu.

²² Watu waliokuwa wamekusanyika wakapiga kelele, wakisema, “Hii si sauti ya mwanadamu, bali ni ya Mungu.”

²³ Ghafula, kwa kuwa Herode Agripa hakumpa Mungu utukufu, malaika akampiga, akaliwa na chango akafa.

²⁴ Lakini neno la Mungu likaendelea mbele na kuenea, nao wengi wakaambatana nalo.

²⁵ Barnaba na Sauli walipomaliza ile huduma yao iliyowapeleka, wakarudi Yerusalemu wa-

kiwa pamoja na Yohana aitwaye Marko.

13 Katika kanisa huko Antiokia ya Shamu walikuwako manabii na walimu, yaani: Barnaba, Simeoni aitwaye Nigeri, Luko Mkirene, Manaeni aliyekuwa amelelewa pamoja na mfalme Herode Agripa na Sauli.

² Walipokuwa wakimwabudu Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu akasema, “Nitengeeni Sauli na Barnaba kwa kazi ile maalumu niliyowaitia.”

³ Ndipo baada ya kufunga na kuomba, wakawawekea mikono yao.

⁴ Hivyo, wakiwa wametumwa na Roho Mtakatifu, wakashuka kwenda Seleukia na kutoka huko wakasafiri baharini mpaka kisiwa cha Kipro.

⁵ Walipowasili katika mji wa Salami, wakahubiri neno la Mungu katika sinagogi la Wayahudi. Pia walikuwa na Yohana Marko kuwa msaidizi wao.

⁶ Walipokwisha kupita katika nchi zote hizo wakafika Pafu,

12:23 Mungu anachukia majivuno.

13:1 Nigeri – huenda alikua ndugu mweusi ambaye alikuwa msimamizi wa kanisa katika nafasi moja kama Paulo.

ambapo walikutana na Myahudi mmoja mchawi aliyekuwa nabii wa uongo, jina lake Bar-Yesu.

7 Mtu huyu alikuwa pamoja na Sergio Paulo, mtu mwenye hekima aliyekuwa msaidizi wa mwakilishi wa mtawala wa kile kisiwa, Sergio Paulo akawaita Sauli na Barnaba akitaka kusikia neno la Mungu.

8 Lakini Elima yule mchawi (hii ndiyo maana ya jina lake,) aliwapinga Barnaba na Sauli na kujaribu kumpotosha yule mkuu wa kile kisiwa aiache imani.

9 Ndipo Sauli, ambaye pia aliitwa Paulo, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu, akamkazia macho yule Elima mchawi,

10 akamwambia, “Ewe mwana wa ibilisi, wewe ni adui wa kila kilicho haki! Umejaa kila aina ya udanganyifu na ulaghai. Je, hutaacha kuzipotosha njia za Bwana zilizonyooka?”

11 Nawe sasa sikiliza, mkono wa Bwana u dhidi yako. Uta-kuwa kipofu, wala hutaona jua kwa muda. Mara ukungu na giza vikamfunika, naye akaenda

huko na huko akitafuta mtu wa kumshika mkono ili amwonyeshe njia.

12 Yule mkuu wa kile kisiwa alipoona yaliyotukia, akaamini kwa sababu alistaajabishwa na mafundisho kuhusu Bwana.

13 Kisha Paulo na wenzanke wakasafiri toka Pafu wakafika Perge huko Pamfilia. Lakini, Yohana Marko akawaacha huko akarejea Yerusalemu.

14 Kutoka Perge wakaendelea hadi Antiokia ya Pisidia. Siku ya Sabato wakaingia ndani ya sinagogi wakaketi.

15 Baada ya kusomwa Torati na vitabu vya manabii, viongozi wa lile sinagogi wakawatumia ujumbe wakisema, “Ndugu, kama mna neno la kuwasaidia watu hawa, tafadhali lisemeni.”

16 Paulo akasimama akawapungia mkono na kusema, “Enyi wanaume wa Israeli na ninyi nyote mnaomcha Mungu.

17 Mungu wa watu hawa wa Israeli aliwachagua baba zetu, akawafanya kustawi walipo-kuwa huko Misri, kwa uwezo

13:9 Paulo inamaanisha “Yule mchanga” hamna maandishi ya jina halisi ilibadilisha jina la kuwa Yule mchanga.

13:11 Hii ndio jambo halisi iliyotendeka kwa Paulo barabarani kuelekea Damasko.

mwingi akawaongoza na kuwatoa katika nchi ile.

¹⁸ Kwa muda wa miaka arobaini alivumilia matendo yao walipokuwa jangwani.

¹⁹ Naye baada ya kuyaangamiza mataifa saba waliokuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani, akawapa Waisraeli nchi yao iwe urithi wao.

²⁰ Haya yote yalichukua kama muda wa miaka 450. “Baada ya haya, Mungu akawapa waamuzi mpaka wakati wa nabii Samweli.

²¹ Ndipo watu wakaomba wapewe mfalme, naye Mungu akawapa Sauli mwana wa Kishi wa kabila la Benyamini, aliyetawala kwa miaka arobaini.

²² Baada ya kumwondoa Sauli katika ufalme, akawainulia Daudi kuwa mfalme wao. Ambaye pia alimshuhudia, akisema, ‘Nimemwona Daudi mwana wa Yese, mtu anayeupendeza moyo wangu, atakayetimiza mapenzi yangu yote.’

²³ “Kutoka katika uzao wa mtu huyu, Mungu amewaletea Israeli

Mwokozi Yesu, kama alivyoahidi.

²⁴ Kabla ya kuja kwa Yesu, Yohana alihubiri toba na ubatizo kwa watu wote wa Israeli.

²⁵ Yohana alipokuwa anakamilisha kazi yake, alisema: ‘Ninyi mnadhani mimi ni nani? Mimi si yeye. La hasha, lakini yeye yujaja baada yangu, ambaye mimi sistahili kufungua kamba ya viatu vya miguu yake?’

²⁶ “Ndugu zangu, wana wa Ibrahimu nanyi mnaomcha Mungu, ujumbe wa huu wokovu ni kwa ajili yetu.

²⁷ Kwa sababu wakaa Yerusalamu na viongozi wao hawakumtambua wala kuelewa maneno ya manabii yasomwayo kila Sabato, bali waliyatimiza maneno hayo kwa kumhukumu yeye.

²⁸ Ijapokuwa hawakupata sababu yo yote ya kumhukumu kifo, walimwomba Pilato aamuru auawe.

²⁹ Walipokwisha kufanya yale yote yaliyoandikwa kumhusu, walimshusha kutoka msalabani na kumzika kaburini.

13:21 Mungu alikuwa mfalme wa Israeli alikuwa ufalme wake. Ilimshangaza mungu kuwa alitaka mfalme wa kibinadamu kama mataifa jirani.

13:25 Kufungua vyatu vya mwanamme ilikuwa kama ishara ya watumwa wako. Yohana kwa dhana hii alifungua viatu vya Yesu kwa kuhubiri kuja kwake.

30 Lakini Mungu alimfufua kutoka katika wafu.

31 Naye kwa siku nyingi akawatokea wale waliokuwa pamoja kuanzia Galilaya hadi Yerusalemu. Nao sasa wamekuwa mashahidi wake kwa watu wetu.

32 “Nasi tunawaletea habari njema kwamba yale Mungu aliyowaahidi baba zetu

33 sasa ameyatimiza kwetu, sisi watoto wao kwa kumfufua Yesu, kama ilivyoandikwa katika Zaburi ya pili ‘Wewe ni mwanangu, leo nimekuzaa.’

34 Kwa kuwa Mungu alimfufua kutoka kwa wafu asioze kamwe, alitamka maneno haya: “Nitakupa wewe baraka takatifu zilizo za hakika nilizomwahidi Daudi.’

35 Kama ilivyosemwa mahali pengine katika Zaburi, “Hutamwacha Mtakatifu wako aone uharibifu.’

36 “Kwa maana Daudi akiisha kulitumikia kusudi la Mungu katika kizazi chake, akalala, akazikwa pamoja na baba zake na mwili wake ukaoza.

37 Lakini yule ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu hakuona uharibifu.

38 “Kwa hiyo ndugu zangu, nataka ninyi mjue kwamba kwa kupitia huyu Yesu msamaha wa dhambi unatangazwa kwenu.

39 Kwa kumpitia yeye, kila mtu amwaminiye anahesabiwa haki kwa kila kitu ambacho asingeweza kuhesabiwa haki kwa sheria ya .

40 Kwa hiyo jihadharini ili yale walivyosema manabii yasiwapa-te:

41 “ ‘Angalieni, enye wenye dhihaka! Mkastaajabu, mkaangamie, kwa maana nitatenda jambo wakati wenu ambalo hamtasadiki hata kama mtu akiwaambia.’ ”

42 Paulo na Barnaba walipokuwa wakitoka nje ya sinagogi, watu wakamwomba wazungumze tena mambo hayo Sabato nyingine inayofuata.

43 Baada ya kusanyiko la Sinagogi kutawanyika, wengi wa Wayahudi na waongofu wa dini ya Kiyahudi wakawafuata Paulo

13:39 Iwapo tupo ndani ya Kristo na tunaamini kwa imani ya mungu kasha anahesabu kama hatuna dhambi.

13:41 Paulo hapa ananukuu unabii kumhusu Yesu kama mwangaza wa dunia na kuyatumia kwake mwenyewe.

na Barnaba, nao wakazungumza na kuwahimiza wadumu katika neema ya Mungu.

⁴⁴ Sabato iliyofuata karibu watu wote wa mji ule walikuja kusikiliza neno la Mungu.

⁴⁵ Lakini Wayahudi walipoona ule umati mkubwa wa watu walijawa na wivu na kunena maneno ya kashfa kuhusu yale Paulo aliyokuwa akisema.

⁴⁶ Ndipo Paulo na Barnaba wakawajibu kwa ujasiri, wakisema, “Ilitupasa kunena nanyi neno la Mungu kwanza. Lakini kwa kuwa mmelikataa, mkajihukumu wenyewe kuwa hamstahili uzima wa milele, sasa tunawa-geukia watu Mataifa.

⁴⁷ Kwa maana hili ndilo Bwana alilotuamuru: “‘Nimewafanya ninyi kuwa nuru kwa watu Mataifa, ili mpate kuuleta wokuvu hadi miisho ya dunia.’”

⁴⁸ Watu Mataifa waliposikia haya wakafurahi na kulitukuza neno la Bwana, nao wote walio-kuwa wamekusudiwa uzima wa milele wakaamini.

⁴⁹ Neno la Bwana likaenea katika eneo lile lote.

⁵⁰ Lakini Wayahudi wakawachochea wanawake wenye kumcha Mungu, wenye vyeo pamoja na watu maarufu katika mji, wakachochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na kuwafukuza kutoka kwenye eneo lao.

⁵¹ Hivyo Paulo na Barnaba wakakung’uta mavumbi kutoka kwenye miguu yao ili kuwapinga, nao wakaenda Ikonio.

⁵² Wanafunzi wakajawa na furaha na Roho Mtakatifu.

14 Huko Ikonio Paulo na Barnaba waliingia pamoja katika sinagogi la Wayahudi kama kawaida yao. Huko wakahubiri kwa uwezo mkubwa kiasi kwamba Wayahudi pamoja na watu Mataifa wakaamini.

² Lakini wale Wayahudi walikataa kuamini, wakawachochea watu Mataifa, wakatia chuki ndani ya mioyo yao dhidi ya wale walioamini.

³ Hivyo Paulo na Barnaba wakakaa huko kwa muda wa kutosha wakihubiri kwa ujasiri juu ya Bwana, ambaye alithibitisha ujumbe wa neema yake kwa ku-

13:52 Hata baada ya kukataliwa walikuwa na furaha. Hii ni uwezo usio wa kawaida kwa Wakristo.

14:1 Kwa njia hiyo mtindo wao wa kuhubiri ulizalisha mazungumzo miongoni mwao.

wawezesha kufanya ishara na miujiza.

⁴ Lakini watu wa mji ule wali-gawanyika, wengine wakakubaliana na Wayahudi na wengine na mitume.

⁵ Watu Mataifa na Wayahudi wakajiunga na baadhi ya viongozi, wakafanya mpango wa kuwatendea mitume mabaya na kuwapiga mawe.

⁶ Lakini mitume walipopata habari hizi wakakimbilia Listra na Derbe, miji ya Likaonia na sehemu zilizopakana nayo.

⁷ Huko wakaendelea kuhubiri habari njema.

⁸ Katika mji wa Listra, alikuweko kiwete, ambaye alikuwa amelemaa tangu kuzaliwa na hakuwa ametembea kamwe.

⁹ Alimsikiliza Paulo alipokuwa akihubiri. Paulo alipomtazama akaona ana imani ya kuponywa.

¹⁰ Paulo akapaza sauti, “Simama kwa miguu yako!” Mara yule mtu akasimama upesi akanza kutembea!

¹¹ Ule umati wa watu ulipoona yale yaliyokuwa yamefanywa na Paulo, wakapiga kelele kwa lugha yao ya Kilikaonia wakasema, “Miungu imetushu-

kia katika umbo la binadamu!”

¹² Wakamwita Barnaba Zeu na Paulo wakamwita Herme kwa kuwa ndiye aliyekuwa msemaji mkuu.

¹³ Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake lilikuwa nje kidogo tu ya mji, akaleta mafahali na mashada ya maua penye lango la mji kwa sababu yeye pamoja na ule umati wa watu walitaka kuwatolea dhabihu.

¹⁴ Lakini Mitume Paulo na Barnaba waliposikia na kuona mambo haya walivyotaka kufanya, wakararua nguo zao, wakaenda wale watu kwa haraka, wakawapigia kelele, wakisema,

¹⁵ “Enyi watu, kwa nini mnafanya mambo haya? Sisi ni wanadamu tu kama ninyi! Tunawaletea habari njema, tukiwambia kwamba mgeuke mtoke katika mambo haya yasiyofaa mmwelekee Mungu aliye hai, aliyeziumba mbingu na nchi na bahari na kila kitu kilicho ndani yake.

¹⁶ Zamani aliwaachia watu waisi walivyotaka.

¹⁷ Lakini hakuacha kuwaonyesha watu uwepo wake: Ameonyesha wema kwa kuwanyesha mvua toka mbinguni na

kuwapa mazao kwa majira yake, naye amewapatia chakula tele na kuijaza mioyo yenu na furaha”.

18 Hata kwa maneno haya yote, ilikuwa vigumu kuuzuia ule umati wa watu kuwatolea dhahihu.

19 Ndipo wakaja baadhi ya Wayahudi kutoka Antiokia na Ikonio wakawashawishi wale watu, wakampiga Paulo kwa mawe, wakamburuta hadi nje ya mji, wakidhani amekufa.

20 Lakini baada ya wanafunzi kukusanyika akainuka na kurudi mjini. Kesho yake yeye na Barnaba wakaondoka kwenda Derbe.

21 Baada ya kuhubiri habari njema katika mji huo wa Derbe na kupata wanafunzi wengi, walirudi Listra, kisha wakaenda Ikonio na Antiokia,

22 wakiwaimarisha wanafunzi na kuwatia moyo waendeleo kudumu katika imani. Wakawanya wakisema, “Imetupasa kuingia katika Ufalme wa Mungu kwa kupitia katika taabu nyingi.”

23 Nao baada ya kuwawekea wazee katika kila kanisa, kwa

kufunga na kuomba ambaye wamemwamini wakawakabidhi kwa Bwana waliyemwamini kwa maombi na kufunga.

24 Kisha wakapitia Pisidia wakafika Pamfilia.

25 Baada ya kuhubiri neno la Mungu huko Perga, wakateremkia Atalia.

26 Kutoka Atalia huko wakasafiri baharini kwa merikebu wakarudi mpaka Antiokia, ambako walikuwa wamesifiwa kwa ajili ya neema ya Mungu kutokana na ile kazi waliokuwa wamekamilisha.

27 Walipowasili Antiokia wakaliita kanisa pamoja na kutoa taarifa ya yale yote Mungu aliyokuwa ametenda kwa kupitia kwao na jinsi alivyokuwa amefungua mlango wa imani kwa ajili ya watu Mataifa.

28 Nao wakakaa huko pamoja na wanafunzi kwa muda mrefu.

15 Baadhi ya watu wakashuka Antiokia kutoka Uyahudi, nao wakawa wanawafundisha ndugu waliomini kwamba, “Isipokuwa mmetahi-

14:22 Tusitarajie Ukristo kuwa kitu cha wepesi. Ukombozi wetu ni kupitia mambo ya maisha na mungu hatutengi kutokana na badala yake anawatumia ili tuigie kwa ufalme wake.

riwa kufuatana na desturi aliyofundisha, hamwezi kuokoka.”

² Baada ya Paulo na Barnaba kutokukubaliana kukawa na mabishano makali na watu hawa, Paulo na Barnaba na baadhi ya wengine miongoni mwao wachaguliwa kuingia Yerusalemu ili kujadiliana jambo hili na mitume na wazee.

³ Hivyo wakasafirishwa na kanisa, wakiwa njiani wakapitia Samaria wakawaeleza jinsi watu Mataifa walivyoongoka. Habari hizi zikaleta furaha kubwa kwa ndugu wote.

⁴ Walipofika Yerusalemu, walipokelewa na kanisa na mitume pamoja na wazee ambao waliwarifu kila kitu Mungu alichokuwa amefanya pamoja nao.

⁵ Ndipo baadhi ya walioamini wa madhehebu ya Mafarisayo wakasimama na kusema, “Hao watu Mataifa lazima watahiriwe na waagizwe kuzitii sheria za ”.

⁶ Mitume na wazee wakukutana pamoja ili kufikiri jambo hili.

⁷ Baada ya majadiliano mengi, Petro akasimama na kusema,

“Ndugu zangu, mnajua kwamba siku za kwanza Mungu alinichagua ili kwa midomo yangu watu Mataifa wapate kusikia ujumbe wa injili na kuamini.

⁸ Mungu, yeye ajuae mioyo, alionyesha kwamba anawakubali kwa kuwapa Roho Mtakatifu kama vile alivyotupa sisi.

⁹ Mungu hakutofautisha kati yetu na wao, bali alitakasa mioyo yao kwa imani.

¹⁰ Sasa basi, mbona mnataka kumjaribu Mungu kwa kuweka kongwa shingoni mwa wanafunzi ambalo baba zetu wala sisi hatukuweza kulibeba?

¹¹ Lakini sisi tunaamini ya kuwa tunaokolewa kwa neema ya Bwana Yesu Kristo, kama wao wanavyookolewa.”

¹² Kusanyiko lote likakaa kimya, wakawasikiliza Paulo na Barnaba wakieleza jinsi Mungu alivyowatumia kutenda ishara na maajabu kwa watu Mataifa.

¹³ Walipomaliza kunena, Yakobo akasema, “Ndugu zangu, nisikilizeni.

¹⁴ Simoni amekwisha kutueleza jinsi Mungu, kwa mara ya

15:10 Mti kama tulivyoona kwa Kristo (Mathayo 11:29, 30) hatuwezi kuwa na miti miwili juu yetu. Tunafaa tuchague ukombozi kwa imani ndani ya Yesu au tujilee ukombozi wetu wenyewe kwa kukataa torati ya Musa.

kwanza alivyoonyesha kuhusika kwa kujichagulia watu kutoka katika watu Mataifa kwa ajili ya jina lake.

15 Maneno ya manabii yanakubaliana na jambo hili, kama ilivyoandikwa:

16 “Baada ya mambo haya nitarudi, nami nitajenga upya nyumba ya Daudi, iliyoanguka. Nitajenga tena magofu yake na kuisimamisha,

17 ili wanadamu wengine wote wapate kumtafuta Bwana, hata wale watu Mataifa wote ambao wanaitwa kwa jina langu, asema Bwana, afanyaye mambo haya’

18 tangu zamani.

19 “Kwa hiyo uamuzi wangu ni kwamba, tusiwasumbue watu Mataifa wanaomgeukia Mungu kwa desturi zetu,

20 badala yake, tuwaandikie kwamba wajiepushe tu na vitu vilivyotiwa unajisi na uasherati na wasile nyama za wanyama walionyongwa au kunywa damu.

21 Kwa maana katika kila mji kwa vizazi vilivyopita, ameku-

wa na wale wanaotangaza sheria yake kwa kuwa imekuwa iki-somwa kwa sauti kubwa katika masinagogi kila Sabato.”

22 Mitume na wazee pamoja na kanisa lote, wakaamua kuwachagua baadhi ya watu wao wenyewe na kuwatuma Antiochia pamoja na Paulo na Barnaba. Wakamchagua Yuda aitwaye Barnaba na Sila, watu wawili ambao walikuwa viongozi miongoni mwa ndugu.

23 Wakatumwa na barua ifuatayo: Sisi Mitume na wazee, ndugu zenu, Kwa wale ndugu Mataifa walioamini walioko Antiochia, Shamu na Kilikia : Salamu.

24 Tumesikia kwamba kuna baadhi ya watu waliokuja huko kutoka kwetu bila ruhusa yetu na kuwasumbua, wakiwataabisha mawazo yenu.

25 Hivyo tumekubaliana wote kuwachagua baadhi ya watu na kuwatuma kwenu pamoja na wapendwa wetu Barnaba na Paulo,

15:20 Hii ilikuwa desturi ya watu wa kanisa la Kiyahudi wakati mwingine wana amani ndani ya kanisa.

15:22 Tusitarajie Ukristo kuwa kitu cha wepesi. Ukombozi wetu ni kupitia mambo ya maisha na mungu hatutengi kutokana na badala yake anawatumia ili tuingie kwa kazi Fulani, kwa kawaida ikiunganishwa na kazi Fulani ikisawazishwa na sharia ya Musa.

²⁶ watu ambao wamehatarisha maisha yao kwa ajili ya Bwana wetu Yesu Kristo.

²⁷ Kwa hiyo tunawatuma Yuda na Sila, kuthibitisha maneno ya mdomo mambo haya tunayowaandikia.

²⁸ Kwa maana imempendeza Roho Mtakatifu na sisi tusiwa-twike mzigo wo wote mkubwa zaidi ya mambo haya yafuatayo ambayo ni ya lazima:

²⁹ Kwamba mjiepushe na kitu cho chote kilichotolewa sadaka kwa sanamu, kunywa damu, nyama ya wanyama walionyongwa na mjiepushe na uasherati. Mkiyaepuka mambo haya mta-kuwa mmefanya vyema. Kwa-herini.”

³⁰ Hivyo wakaagwa, waka-shuka kwenda Antiokia. Baada ya kulikusanya kanisa pamoja, wakawapa ile barua.

³¹ Nao hao watu wakiisha ku-isoma, wakafurahishwa sana kwa ujumbe wake wa kutia moyo.

³² Yuda na Sila, ambao wenyewe walikuwa manabii wakena maneno mengi ya kuwa-tia moyo na kuwajenga katika

imani wale ndugu walioamini.

³³ Baada ya kukaa huko Antio-
kia kwa muda, wakaagwa kwa
amani na wale ndugu ili waende
kwa wale waliowatuma.

³⁴ (Lakini Sila bado akaende-
lea kukaa huko.)

³⁵ Lakini Paulo na Barnaba
walibaki Antiokia ambako wao
pamoja na wengine wengi wali-
wafundisha na kuhubiri neno la
Bwana.

³⁶ Baada ya siku kadhaa, Paulo
alimwambia Barnaba, “Turudi
tukawatembelee ndugu katika
miji yote ambamo tulihubiri
neni la Bwana tuone jinsi wa-
navyoendelea.”

³⁷ Barnaba alitaka wamchukue
Yohana aitwae Marko waende
naye.

³⁸ Lakini Paulo aliona si vy-
ema kwa sababu aliwahi kuwa-
acha walipokuwa huko Pamfilia,
hakutaka kuendelea kufanya
kazi nao.

³⁹ Pakatokea kutokukubaliana
kati ya Paulo na Barnaba kuhu-
su jambo hili, hivyo wakaga-
wanyika. Barnaba akamchukua
Yohana Marko wakasafiri baha-
rini kwenda Kipro.

15:35 Tukimwita mtu kwa Kristo na majukumu yetu watoto wa kiroho nani Kristo.

40 Lakini Paulo akamchagua Sila na akaondoka baada ya ndugu kuwatakia neema ya Bwana.

41 Akapitia Shamu na Kilikia, akiimarisha makanisa ya huko.

16 Paulo akafika Derbe na kisha Listra, ambako kulikuwa na mwanafunzi mmoja jina lake Timotheo, ambaye mama yake alikuwa Myahudi, aliyeamini, lakini baba yake alikuwa Myunani.

2 Alikuwa amesafiri sana na wale waliokuwa wameamini huko Listra na Ikonio.

3 Paulo alitaka Timotheo afuatane naye, akamchukua na akaamuru atahiriwe kwa sababu ya Wayahudi waliokuwa wanaishi eneo lile kwa maana wote walimjua baba yake ni Myunani.

4 Walipokuwa wakienda mji kwa mji, wakawa wanawapa yale maamuzi yaliyokuwa yametolewa.

5 Hivyo makanisa yakawa imara katika imani na kuongezeka kiidadi kila siku.

6 Paulo pamoja na wenzake wakasafiri sehemu za Firigia na Galatia, wakiwa wamekatazwa

na Roho Mtakatifu wasihubirini huko Asia.

7 Walipofika kwenye mpaka wa Misia, wakajaribu kuingia Bithinia lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu.

8 Kwa hiyo wakapita Misia, wakafika Troa.

9 Wakati wa usiku Paulo akaona maono, mtu wa Makedonia amesimama akimsihi, “Vuka uje huku Makedonia ukatusaidie.”

10 Baada ya Paulo kuona maono haya, mara tulijiandaa kuondoka kwenda Makedonia tukiwa tumesadiki kwa sababu tuliona kwa hakika kwamba Mungu ametuita kuhubiri habari njema huko.

11 Tukasafiri kwa njia ya bahari kutoka Troa na kwenda moja kwa moja kwa Samothrake, kesho yake tukafika Neapoli.

12 Kutoka huko tukasafiri hadi Filipi, mji mkuu wa Makedonia sehemu walipokuwa wanakaa Warumi, nasi tukakaa kwenye mji huo kwa siku kadhaa.

13 Siku ya Sabato tukaenda nje ya lango la mji kando ya mto, mahali ambapo tulitarajia tungepata mahali pa kufanyia maom-

16:3 Paulo aliandika kwa barua yake kuwa kutahiriwa hakuna maana (Wakor 7:19)

bi. Tukaketi, tukaanza kuongea na baadhi ya wanawake walio-kuwa wamekusanyika huko.

¹⁴ Mmoja wa wale wanawake waliotusikiliza aliitwa Lidia, mfanya biashara wa nguo za zambarau, mwenyeji wa mji wa Thiatira, aliyekuwa mcha Mungu. Bwana akaufungua moyo wake akaupokea ujumbe wa Paulo.

¹⁵ Basi alipokwisha kubatizwa yeye na watu wa nyumbani mwake, alitukaribisha nyumbani mwake akisema, “Kama mmeona kweli mimi nimemwamini Bwana, karibuni mkae nyumbani mwangu.” Naye akatushawishi.

¹⁶ Siku moja, tulipokuwa tukienda mahali pa kusalia, tulikutana na mtumwa mmoja wa kike ambaye alikuwa na pepo wa uaguzi naye alikuwa amewapatia mabwana zake mapato makubwa ya fedha kwa ubashiri.

¹⁷ Huyu mtumwa wa kike alikuwa akimfuata Paulo na sisi akipiga kelele, “Watu hawa ni watumishi wa Mungu Aliye Juu Sana, wao wanawatangazieni njia ya wokovu.”

¹⁸ Akaendelea kufanya hivi kwa siku nyingi, lakini Paulo

akiwa amedhika sana, akageuka na kumwambia yule pepo, “Ninakuamuru katika jina la Yesu Kristo, umtoke!” Yule pepo akamtoka saa ile ile.

¹⁹ Basi mabwana wa yule mtumwa wa kike walipoona kuwa tumaini lao la kuendelea kujipatia fedha limetoweka, wakawakamata Paulo na Sila wakawaburuta mpaka sokoni mbele ya viongozi wa mji.

²⁰ Baada ya kuwafikisha mbele ya mahakimu wakawashtaki wakisema, “Hawa watu wanaleta ghasia katika mji wetu, nao ni Wayahudi.

²¹ Wanafundisha desturi ambazo sisi raia wa Kirumi hatuwezi kuzikubali au kuzitimiza.”

²² Umati wa watu waliokuwepo wakajiunga katika kuwashambulia na wale mahakimu wakawaamuru wavuliwe nguo zao wakatoa amri Paulo na Sila wachapwe viboko.

²³ Baada ya kuchapwa sana wakatupwa gerezani na kumwagiza mkuu wa gereza awalinde kikamilifu,

²⁴ kwa kufuata maelekezo haya, yule mkuu wa gereza akawaweka katika chumba cha ndani sana mle gerezani na aka-

wafunga miguu yao kwa minyororo.

²⁵ Ilipokaribia usiku wa manane, Paulo na Sila walikuwa wakiomba na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, nao wafungwa wengine walikuwa wakiwasikiliza.

²⁶ Ghafla pakatokea tetemeko kubwa la ardhi, hata msingi wa gereza ukatikisika. Mara milango ya gereza ikafunguka na ile minyororo iliyowafunga kila mmoja ikafunguka.

²⁷ Yule mkuu wa gereza alipomka na kuona milango ya gereza iko wazi, akachomoa upanga wake akataka kujiua, akidhani ya kuwa wafungwa wote wame toroka.

²⁸ Lakini Paulo akapiga kelele kwa sauti kubwa, akasema, “Usijidhuru kwa maana sisi sote tuko hapa!”

²⁹ Yule askari wa gereza akagiza taa ziletwe, akaingia ndani ya kile chumba cha gereza, akapiga magoti akitetemeka mbele ya Paulo na Sila.

³⁰ Kisha akawaleta nje akisema, “Bwana zangu, nifanye nini ili nipata kuokoka?”

³¹ Wakamjibu, “Mwamini Bwana Yesu Kristo, nawe uta-

okoka, pamoja na wa nyumbani mwako.”

³² Wakamwaambia neno la Bwana yeye pamoja na wote waliokuwako nyumbani mwake.

³³ Wakati ule ule yule mkuu wa gereza akawachukua akawaosha majeraha yao, kisha akabatizwa yeye pamoja na wote waliokuwa nyumbani mwake bila kuchelewa.

³⁴ Akawapandisha nyumbani mwake akawaandalia meza mbele yao, yeye pamoja na wa nyumbani mwake wote wakafurahi sana kwa kuwa amemwamini Mungu.

³⁵ Kulipopambazuka wale mahakimu wakawatuma maafisa wao kwa mkuu wa gereza wakiwa na agizo linalosema, “wafungue wale watu, waache waende zao.”

³⁶ “Mahakimu wametuma niwaache huru, kwa hiyo tokeni.”

³⁷ Lakini Paulo akawaambia wale maafisa, “Wametupiga hadharani bila kutufanyia mash-taka na kutuhoji, nao wakatutupa gerezani, hata ingawa sisi ni raia wa Rumi. Nao sasa wanataka kututoa gerezani kwa siri? Kweli hapana! Wao na waje wenyewe watutoe humu gerezani.”

38 Wale maafisa wakarudi na kuwaambia wale mahakimu maneno haya, wakaogopa sana walipofahamu kuwa Paulo na Sila ni raia wa Rumi.

39 Kwa hiyo wakaja wakawaomba msamaha, wakawatoa gerezani, wakawaomba waondoke katika ule mji.

40 Baada ya Paulo na Sila kutoa gerezani walikwenda nyumbani kwa Lidia, ambapo walikutana na wale ndugu walioamini, wakawatia moyo, ndipo wakaondoka.

17 Wakasafiri kupitia Amfipoli na Apolonia wakafika Thesalonike, ambako kulikuwa na sinagogi la Wayahudi.

2 Kama desturi yake Paulo aliingia ndani ya sinagogi na kwa muda wa majuma matatu akawa anahojiana nao kutoka kwenye Maandiko

3 akidhihirisha wazi na kuthibitisha kwamba ilikuwa lazima Kristo ateswe na afufuke kutoa kwa wafu, akasema, “Huyu Yesu ninayewaambia habari zake, ndiye Kristo.”

4 Baadhi ya Wayahudi waka-sadiki, wakaungana na Paulo na Sila, wakiwepo idadi kubwa ya Wayunani waliomcha Mungu na wengi wa wanawake mashuhuri.

5 Lakini Wayahudi ambao hawakuwa wameamini wakawa na wivu, wakawakodi watu ovyo, wafisadi kutoka sokoni, wakanutisha umati wa watu, wakanutisha ghasia mjini. Wakaenda mbio nyumbani kwa Yasoni wakiwatafuta Paulo na Sila ili kuwaleta nje penye ule umati wa watu.

6 Lakini walipowakosa wakamburuta Yasoni na ndugu wengine mbele ya maafisa wa mji, wakipiga kelele: “Watu hawa ni wale walioupindua ulimwengu wamekuja huku nako,

7 naye Yasoni amewakaribisha nyumbani mwake. Hawa wote wanaasi amri za Kaisari wakisema yuko mfalme mwingine aitwaye Yesu.

8 Waliposikia haya, ule umati wa watu na maafisa wa mji wakaongeza ghasia.

9 Nao baada ya kuchukua

16:40 Paulo na Sila waliwatunza wengine fauka kuwa na taabu nyingi kati yao.

17:7 Hakukuwa na dini nyingine ambayo ilizalisha umoja baina ya Wayahudi na makafiri, waume na wake maskini na tajiri.

dhamana kwa ajili ya Yasoni na wenzake wakawaacha waende zao.

¹⁰ Usiku ule ule, wale ndugu walioamini wakawapeleka Paulo na Sila waende zao Beroya. Walipowasili huko wakaenda kwenye sinagogi la Wayahudi.

¹¹ Hawa Wayahudi wa Beroya walikuwa waungwana zaidi kuliko wale wa Thesalonike,

¹² Wayahudi wengi wakaamini pamoja na wanawake na wanau-me wa Kigiriki wa tabaka la juu.

¹³ Lakini wale Wayahudi wa Thesalonike waliposikia kuwa Paulo anahubiri neno la Mungu huko Beroya, wakaenda huko nako wakishawishi watu na kuwachochea.

¹⁴ Ndipo wale ndugu wa Beroya mara moja wakamsafirisha Paulo aende zake pwani, lakini Sila na Timotheo wakabaki Beroya.

¹⁵ Wale waliomsindikiza Paulo wakaenda naye mpaka Athene, kisha wakarudi Beroya wakiwa na maagizo kutoka kwa Paulo kuhusu Sila na Timotheo kwamba wamfuate upesi iwezekavyo.

¹⁶ Wakati Paulo akiwasubiri huko Athene, alisumbuka sana moyoni mwake kuona kwamba mji umejaa sanamu.

¹⁷ Hivyo akahojiana kila siku na Wayahudi pamoja na wacha Mungu kwenye sinagogi na pia sokoni kwa wale waliokutana naye huko.

¹⁸ Kisha baadhi ya Waepikureo na Wastoiko wenye elimu ya juu sana wakakutana naye. Baadhi yao wakasema, “Je, huyu mpayukaji anajaribu kusema nini?” Wengine wakasema, “Inaonekana anasema habari za miungu ya kigeni.” Walisema haya kwa sababu Paulo alikuwa anahubiri habari njema kuhusu Yesu na ufufuo wa wafu.

¹⁹ Hivyo wakamchukua na kumleta kwenye mkutano wa Areopago, walikomwambia, “Je, tunaweza kujua mafundisho haya mapya unayofundisha ni nini?”

²⁰ Wewe unaleta mambo mapya masikioni mwetu, hivyo tungetaka kujua maana yake ni nini?”

²¹ (Waathene na wageni wote walioishi humo hawakutumia

17:12 Kwa hivyo watu waliamini kwa sababu walitafuta maandiko kila siku (M 11) Imani inakuja kwa kujiuliza neno la mungu (Warumi 10:17)

muda wao kufanya cho chote kingine isipokuwa kueleza au kusikia jambo jipya).

22 Ndipo Paulo akasimama katikati ya Areopago akasema, “Enyi watu wa Athene! Ninaona kwamba katika kila jambo ninyi ni watu wa dini sana.

23 Kwa kuwa nilipokuwa niki-tembea mjini na kuangalia kwa bidii vitu vyenu vya kuabudiwa, niliona huko madhabahu moja iliyoandikwa: Kwa Mungu Asiyejulikana. Basi sasa kile ambacho mmekuwa mkikiabudu kama kisichojulikana, ndicho ninachowahubiria.

24 “Mungu aliyeumba dunia na vyote vilivyomo ndani yake, Yeye ndiye Bwana wa mbingu na nchi, hakai katika mahekalu yaliyojengwa kwa mikono ya wanadamu.

25 Wala hatumikiwi na miko-no ya wanadamu kana kwamba anahitaji cho chote, kwa sababu Yeye mwenyewe ndiye awapaye watu wote uhai na pumzi na vitu vyote.

26 Kutoka kwa mtu mmoja, yeye aliumba mataifa yote ya wanadamu ili waikalie dunia

yote, naye akaweka nyakati za kuishi.

27 Mungu alifanya hivyo ili wanadamu wamtafute na huen-da wakamfikia ingawa kwa ku-papasa – papasa ijapokuwa kwa kweli hakai mbali na kila mmoja wetu.

28 ‘Kwa kuwa katika Yeye tunaishi, tunatembea na kuwa na uzima wetu’. Kama baadhi ya mashairi yenu yalivyosema, ‘Sisi ni watoto wake’

29 “Kwa kuwa sisi ni watoto wa Mungu, haitupasi kudhani kuwa Uungu ni kama sanamu ya dhahabu au ya fedha au ya jiwe iliyotengenezwa kwa ubunifu na ustadi wa mwanadamu.

30 Zamani wakati wa ujinga, Mungu alijifanya kama haoni, lakini sasa anawaamuru watu wote kila mahali watubu.

31 Kwa kuwa ameweka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki akimtumia mtu aliyemchagua, kwake huyo amewahakikishia watu wote kwa kumfufua Yeye kutoka kwa wafu.”

32 Waliposikia habari za ufufufo wa wafu, baadhi yao

17:22 Twafaa tutembea kwa dunia hii makini na tutumie chochote tunacho kama nafasi ya kushiriki injili na siku ya hukumu.

wakadhihaki, lakini wengine wakasema, “Tunataka kukusikia tena ukizungumza juu ya jambo hili.”

³³ Kwa hiyo Paulo akaondoka katikati yao.

³⁴ Lakini baadhi yao wakaungana naye wakaamini. Kati yao alikuwepo Dionisio, Mwareopago na mwanamke mmoja aliyemitwa Damari na wengine wengi.

18 Baada ya haya, Paulo akaondoka Athene akaenda Korintho.

² Huko akakutana na Myahudi mmoja jina lake Akila, mwenyeji wa Ponto, ambaye alikuwa amewasili karibuni kutoka Italia pamoja na mkewe Prisila, kwa sababu Mfalme Klaudio alikuwa ameamuru Wayahudi wote waondoke Rumi. Paulo akaenda kuwaona.

³ Naye kwa kuwa alikuwa mtengeneza mahema kama wao, akakaa na kufanya kazi pamoja nao.

⁴ Kila Sabato Paulo alikuwa akihojiana nao akijitahidi ku-

wavuta Wayahudi na Wayunani.

⁵ Sila na Timotheo walipowasili kutoka Mekodonia, walimkuta Paulo akiwa amejitolea muda wake wote katika kuhubiri, akiwashuhudia Wayahudi kwamba Yesu ndiye Kristo.

⁶ Wayahudi walipompinga Paulo na kukufuru, yeye aliyakung'uta mavazi yake, akawaambia, “Damu yenu na iwe juu ya vichwa vyenu! Mimi sina hatia, nimetimiza wajibu wangu. Kuanzia sasa nitawaendea watu Mataifa”

⁷ Kisha akaondoka mle kwenye sinagogi, akaenda nyumbani kwa mtu mmoja jina lake Tito Yusto, aliyekuwa mcha Mungu. Nyumba yake ilikuwa jirani na Sinagogi.

⁸ Kiongozi wa hilo sinagogi, aliyemitwa Krispo, akamwamini Bwana pamoja na wote wa nyumbani mwake, nao Wakorintho wengi waliomsikia Paulo wakaamini na kubatizwa.

⁹ Usiku mmoja Bwana akamwambia Paulo katika maono, “Usiogope, lakini endelea kusema wala usinyamaze,

18:6 Kama ilivyoenezwa kupitia Ezekiel 33:2-7 Tusiposhuhudia watu na wanakuja kwa kutokufa kwa hiyo tuchukue majukumu ya kupotea kwa ukombozi wao.

10 kwa maana mimi niko pamoja nawe, wala hakuna mtu ye yote atakayeweza kukushambulia ili kukudhuru, kwa kuwa kuna wengi katika mji huu ambao ni watu wangu.”

11 Hivyo Paulo akakaa huko kwa muda wa mwaka mmoja na nusu, akifundisha neno la Mungu miongoni mwao.

12 Lakini wakati Galio alipokuwa msaidizi wa mwakilishi wa mtawala huko Akaya, Wayahudi waliungana kumshambulia Paulo, wakamkamata na kumpeleka mahakamani.

13 Wakamshitaki wakisema, “Mtu huyu anawashawishi watu wamwabudu Mungu kinyume cha sheria.”

14 Mara Paulo alipotaka kujitea, Galio akawaambia Wayahudi, “Kama ninyi Wayahudi mlikuwa mkilalamika kuhusu makosa makubwa ya uhalifu ingekuwa haki kwangu kuwasikiliza.

15 Lakini kwa kuwa linahusu maneno, majina na sheria yenu, amueni ninyi wenyewe. Mimi

sitakuwa mwamuzi wa mambo haya.”

16 Akawafukuza kutoka mahakamani.

17 Ndipo wote wakamkamata Sosthene, kiongozi wa sinagogi, wakampiga mbele ya mahakama, lakini Galio hakujali hata mojawapo ya mambo haya.

18 Baada ya kukaa huko Korintho kwa muda, Paulo akaagana na wale ndugu walioamini aka-safiri kwa njia ya bahari kwenda Shamu akiwa amefuatana na Prisila na Akila. Walipofika Kenkrea Paulo alinyoa nywele zake kwa kuwa alikuwa amewe-ka nadhiri.

19 Walipofika Efeso Paulo ali-waacha Prisila na Akila huko, lakini kwanza yeye mwenyewe akaingia kwenye sinagogi akawa anajadiliana na Wayahudi.

20 Walipomwomba akae nao kwa muda mrefu zaidi hakukubali,

21 lakini alipokuwa akiondoka, akaahidi, “Nitarudi kama Mungu akipenda.” Kisha akasafiri kwa njia ya bahari kutoka Efeso.

18:10 Wakati mwingine kila mtu akifanya kazi vyema kila kitu kitakua sawa sawa iwapo tutaangaza kuwaleta watu karibu na Mungu.

18:21 Kuna wasioamini na wanaoamini vyema. Hatufai kuchukua na kwamba kila mtu ncha ya fikra zetu ni adui sio wa mungu n.k

22 Alitia nanga Kaisaria kwen-
da Yerusalemu nakulisalimu ka-
nisa, kisha akaenda Antiokia.

23 Baada ya kukaa huko kwa
muda, akaondoka na kwenda
kutoka sehemu moja hadi nyin-
gine huko Galatia na Frigia, aki-
waimarisha wanafunzi wote.

24 Basi akaja Efeso Myahudi
mmoja, jina lake Apolo, mwe-
nyeji wa Aleksandria. Yeye ali-
kuwa mtu mwenye uwezo mku-
bwa wa kunena, pia alikuwa
hodari katika maandiko.

25 Alikuwa amefundishwa
katika njia ya Bwana, naye ali-
kuwa na bidii katika roho, naye
alifundisha kwa usahihi juu ya
Yesu, ingawa alijua tu ubatizo
wa Yohana.

26 Apolo alianza kunena kwa
ujasiri mkubwa katika sinagogi,
Lakini Prisila na Akila walipo-
msikia walimchukua kando na
kumweleza njia ya Mungu kwa
ufasaha zaidi.

27 Naye Apolo alipotaka kwen-
da Akaya, ndugu wa Efeso wa-
limtia moyo wakampa barua ya
kumtambulisha kwa ndugu wa
huko. Alipofika huko aliwasa-

idia sana wale watu ambao kwa
neema ya Mungu walikuwa
wameamini,

28 kwa maana kwa uwezo
mkubwa aliwakanusha hadha-
rani Wayahudi, waliokuwa wa-
kipinga akionyesha kwa njia ya
maandiko kwamba Yesu ndiye
Kristo.

19 Wakati Apolo akiwa
huko Korintho, Paulo
alisafiri sehemu za bara, akafika
Efeso. Huko akawakuta wanaf-
unzi kadhaa,

2 akawauliza, “Je, mlipokea
Roho Mtakatifu mlipoamini?”
Wakajibu, “Hapana, hata hatu-
kusikia kuwa kuna Roho Mtaka-
tifu.”

3 Ndipo Paulo akawauliza,
“Je, mlibatizwa kwa ubatizo
gani?” Wakajibu, “Kwa ubatizo
wa Yohana.”

4 Paulo akasema, “Ubatizo wa
Yohana ulikuwa wa toba, aliwa-
ambia watu wamwamini yeye
atakayekuja baada yake, yaani,
Yesu.”

5 Waliposikia haya, wakaba-
tizwa katika jina la Yesu.

18:27 Tunaamini kupitia neema ukombozi ni wa neema. Hatuamini kwa sababu tunasoma Bibilia na tunataka kuamini.

19:5 Hii ingetumika kama mfano wa ubatizo wa pili. Lakini watu wataba-
tizwa na Yohana walibatizwa kabla Yesu hajafa na kutufuka.

6 Paulo alipoweka mikono yake juu yao, Roho Mtakatifu akawashukia, nao wakanena kwa lugha mpya na kutabiri.

7 Idadi yao ilikuwa wapata wanaume kumi na wawili.

8 Paulo akaingia katika sinagogi na kunena humo kwa ujasisiri kwa muda wa miezi mitatu, akawa na majadiliano ya kuwafanya watu waamini mambo yanayohusu Ufalme wa Mungu.

9 Lakini baadhi yao kwa ukaidi walipokataa kuamini na kukashifu ujumbe wake mbele ya umati wa watu, Paulo aliachana nao, akawachukua wanafunzi na kuhojiana nao kila siku katika darasa la mtu mmoja aitwaye Tirano.

10 Jambo hili likaendelea kwa muda wa miaka miwili, kiasi kwamba Wayahudi na Wayunani wote walioishi huko Asia wakawa wamesikia neno la Bwana.

11 Mungu akafanya miujiza mingi isiyo ya kawaida kwa mkono wa Paulo,

12 kwamba lesu au vitambaa vilivyokuwa vimegusa mwili wa Paulo viliwekwa juu ya wagonjwa, nao wakapona magonjwa yao na pepo wachafu wakawatoka.

13 Basi baadhi ya Wayahudi wenye kutangatanga huku na huko wakitoa pepo wachafu wakajaribu kutumia jina la Yesu juu ya wale wenye pepo, walikuwa wakisema, “Kwa jina la Yesu, yule anayehubiriwa na Paulo, nakuamuru utoke.”

14 Palikuwa na wana saba wa mtu mmoja Myahudi jina lake Skewa, aliyekuwa kiongozi wa makuhani, ambao walikuwa wanafanya hivyo.

15 Lakini pepo mchafu akawajibu, “Yesu namjua na Paulo pia namjua, lakini ninyi ni nani?”

16 Kisha yule mtu aliyekuwa na pepo mchafu akawarukia, akawashambulia vikali, akawashinda nguvu wote, wakatoka ndani ya ile nyumba wakikimbia wakiwa uchi na wenye majeraha.

17 Habari hii ikajulikana na Wayahudi wote na Wayunani waliokaa Efeso, hofu ikawajaa wote, nalo jina la Bwana Yesu likaheshimiwa sana.

18 Wengi wa wale waliokuwa wameamini wakati huu wakaja na kutubu kuhusu matendo yao maovu waziwazi.

19 Idadi kubwa ya wale waliofanya mambo ya uganga wakaleta vitabu vyao na kuviteketeza kwa moto hadharani. Walipofanya hesabu ya thamani ya vitabu vilivyoteketezwa ilikuwa drakamu hamsini Elfu za fedha.

20 Hivyo neno la Bwana likaneza sana na kuwa na nguvu.

21 Baada ya mambo haya kutukia, Paulo akakusudia rohoni kwenda Yerusalemu kwa kupitia Makedonia na Akaya. Akasema, “Baada ya kufika huko, yanipasa pia kwenda Rumi.”

22 Hivyo akatuma wasaidizi wake wawili, Timotheo na Erasto, waende Makedonia, wakati yeye mwenyewe alibaki kwa muda kidogo huko Asia.

23 Wakati huo huo pakatokea dhiki kubwa kwa sababu ya Njia ile ya Bwana.

24 Mtu mmoja jina lake Demetrio mfua fedha aliyekuwa aki-tengeneza vihekalu vya fedha vya Artemi na kuwapatia mafundi wake biashara kubwa,

25 aliwaita pamoja watu wengine waliofanya kazi ya ufundi

kama yake na kusema, “Enyi watu, mnajua ya kuwa utajiri wetu unatokana na biashara hii?

26 Pia ninyi mmeona na kusikia jinsi ambavyo si huku Efeso peke yake lakini ni karibu Asia yote huyu Paulo amewashawishi na kuvuta idadi kubwa ya watu kwa kusema kuwa miungu iliyotengenezwa na watu si miungu.

27 Kwa hiyo kuna hatari si kwa kazi yetu kudharauliwa tu, bali pia hata hekalu la mungu mke Artemi, aliye mkuu, anayeabudiwa Asia yote na ulimwengu wote, litakuwa limepokonywa fahari yake ya kiungu.”

28 Waliposikia maneno haya, wakaghadhabika wakaanza kupiga kelele, “Artemi wa Waefeso ni mkuu!”

29 Mara mji wote ukajaa ghasia, watu wakakimbilia katika ukumbi wa michezo kama mtu mmoja, wakawakamata Gayo na Aristarko, watu wa Makedonia waliokuwa wakisafiri pamoja na Paulo.

30 Paulo akataka kuingia ka-

ingeonekana kama wachache walio amini walikwenda kujitolea kwa hali ya juu.

19:21 Paulo alikuwa na ari ya kiroho, alilenga kuchukua injili kama angefanya kule Roma.

tikati ya umati wa watu lakini wanafunzi hawakumruhusu.

³¹ Hata baadhi ya viongozi wa sehemu ile, waliokuwa rafiki zake Paulo, wakatuma watu wakitamani asiingie katika ule ukumbi.

³² Baadhi ya watu walikuwa wakilia hivi na wengine vile. Idadi kubwa ya watu hawakujua hata ni kwa nini walikuwa wamekusanyika huko.

³³ Wayahudi wakamsimamisha Aleksanda mbele na baadhi ya watu kwenye ule umati wakampa maelekezo.

³⁴ Lakini walitambua kwamba alikuwa Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa karibu muda wa saa mbili, wakisema, “Artemi wa Efeso ni mkuu!”

³⁵ Baadaye karani wa mji akaunyamazisha ule umati wa watu na kusema, “Enyi watu wa Efeso, je, ulimwengu wote haujui ya kuwa mji wa Efeso ndio unaotunza hekalu la Artemi aliye mkuu na ile sanamu yake iliyoanguka kutoka mbinguni?”

³⁶ Kwa hiyo, kwa kuwa mambo haya hayakanushiki, inawapasa mnyamaze na wala msifanye lo lote kwa haraka.

³⁷ Kwa kuwa mmewaleta hawa watu hapa, ingawa hawajaiba hekaluni wala kumkufuru huyu mungu wetu wa kike.

³⁸ Basi, ikiwa Demetrio na mafundi wenzake wana jambo zito dhidi ya mtu ye yote, mahakama ziko wazi na wasaidizi wa mwakilishi wa mtawala wapo. Wana-weza kufungua mashtaka.

³⁹ Lakini kama kuna jambo jingine lo lote zaidi mnalotaka kulileta, itabidi lisuluhishwe katika kusanyiko halali.

⁴⁰ Kama ilivyo sasa, tuko hatarini kushtakiwa kwa kufanya ghasia kwa sababu ya tukio la leo. Kwa kuwa hakuna sababu tutakayoweza kutoa kuhalalisha msukosuko huu.”

⁴¹ Baada ya kusema haya akavunja mkutano.

20 Baada ya kumalizika kwa zile ghasia, Paulo aliwaita wanafunzi pamoja akawatia moyo, akawaaga, akaanza safari kwenda Makedonia.

² Alipita katika sehemu zote, akinena na watu maneno mengi ya kuwatia moyo, ndipo hatimaye akawasili Uyunani,

³ ambako alikaa kwa muda wa miezi mitatu. Alipokuwa

anakaribia kuanza safari kwa njia ya bahari kwenda Shamu, kwa sababu Wayahudi walikuwa wamefanya shauri baya dhidi yake, hivyo aliamua kurudi kwa kupitia njia ya Makedonia.

4 Paulo alikuwa amefuata na Sopatro mwana wa Piro, Mberoya, Aristarko na Sekundo kutoka Thesalonike na Gayo, mtu wa Derbe, Timotheo pamoja na Tikiko na Trofimo kutoka sehemu ya Asia.

5 Hawa watu walitutangulia wakaenda kutungojea Troa.

6 Lakini sisi tukasafiri kwa njia ya bahari kwa siku tano kutoka Filipi baada ya siku za Siku kuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, nasi tukaungana na wengine huko Troa, ambako tulikaa kwa siku saba.

7 Siku ya kwanza ya juma tulikutana pamoja kwa ajili ya kumega mkate. Paulo akaongea na watu, naye kwa kuwa alikuwa amekusudia kuondoka kesho yake, aliendelea kuongea mpaka usiku wa manane.

8 Kwenye chumba cha ghorofani walikokuwa wamekutania kilikuwa na taa nyingi.

9 Kijana mmoja jina lake Eutico, aliyekuwa amekaa dirishani, wakati Paulo alipokuwa akiendelea kuhubiri kwa muda mrefu, alipatwa na usingizi mzito, akaanguka kutoka ghorofa ya tatu, wakamwinua akiwa amekufa.

10 Paulo akashuka chini, akajitupa juu ya yule kijana na kumkumbatia, akasema, “Msishtuke, uzima wake bado umo ndani yake.”

11 Kisha Paulo akapanda tena ghorofani, akamega mkate na kula. Baada ya kuongea mpaka mapambazuko, akaondoka.

12 Watu wakamrudisha yule kijana nyumbani akiwa hai nao wakafarijika sana.

13 Tuliingia melini tukasafiri kwa njia ya bahari mpaka Aso ambako ndiko tungempakia Paulo, ndivyo alivyopanga mana alitaka kufika huko kupitia nchi kavu.

14 Alipotukuta huko Aso, tulimpakia melini tukasafiri wote mpaka Mitilene.

15 Kutoka huko tuliendelea kwa njia ya bahari na kesho yake tukafika mahali panapokabili Kio. Siku iliyofuata tu-

20:7 Hii ingetoa sababu kuwa wenye imani ya kwanza walivunja mkate kila wiki. Lakini hakuna amri ya Bibilia inayotenga siku ya kufanya hivyo.

kavuka kwenda Samo na kesho yake tukawasili Mileto.

¹⁶ Paulo alikuwa ameamua tusipitie Efeso ili asitumie muda mwingi huko sehemu za Asia, kwa sababu alikuwa anatamani kufika Yerusalemu kama ikiwezekana kabla ya siku ya Pentekoste.

¹⁷ Paulo akiwa Mileto, akatuma ujumbe kwenda Efeso kuwaita wazee wa kanisa waje wakutane naye.

¹⁸ Walipofika akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua jinsi nilivyoishi katikati yenu muda wote tangu siku ya kwanza nilipokanyaga hapa Asia.

¹⁹ Nilimtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote na kwa machozi nikivumilia taabu na mapingamizi yaliyoripata kutokana na hila za Wayahudi.

²⁰ Mnajua kwamba sikusita kuhubiri jambo lo lote ambalo lingekuwa la kuwafaa ninyi lakini nilifundisha hadharani na nyumba kwa nyumba.

²¹ Kama nilivyowashuhudia Wayahudi na Wayunani kwamba inawapasa kumgeukia Mungu

kwa kutubu dhambi na kumwamini Bwana wetu Yesu Kristo.

²² “Nami sasa nimesukumwa na Roho ninakwenda Yerusalemu wala sijui ni nini kitakachonipata huko.

²³ Ila ninachojua tu ni kwamba Roho Mtakatifu amenionya kuwa vifungo na mateso vina-ningoja.

²⁴ Lakini siyahesabu maisha yangu kuwa ya thamani kwangu, kama kuyamaliza mashindano na kukamilisha ile kazi Bwana Yesu aliyonipa, yaani, kazi ya kuishuhudia injili ya neema ya Mungu.

²⁵ “Nami sasa najua ya kuwa hakuna hata mmoja miongoni mwenu ninyi ambaye nimemhubiria Ufalme wa Mungu katika kwenda kwangu huko na huko, atakayeniona uso tena.

²⁶ Kwa hiyo nawaambieni leo hii kwamba sina hatia ya damu ya mtu awaye yote.

²⁷ Kwa kuwa sikusita kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu.

²⁸ Jilindeni nafsi zenu na mli-
linde lile kundi lote ambalo

20:20 Nyumba kwa nyumba Tena tunaona mkazo kwa maboma kama muungano wa wenye imani na kusambaza injili.

20:26 Paulo alihiji ukweli amesamehewa hata angesema yako safi kutokana na damu ya watu wote.

Roho Mtakatifu amewaweka ninyi kuwa waangalizi wake. Lichungeni kanisa lake Mungu alilolinunua kwa damu yake mwenyewe.

²⁹ Najua kwamba baada ya kuondoka, mbwa mwitu wakali watakuja katikati yenu ambao hawatalihurumia kundi.

³⁰ Hata kutoka miongoni mwenyewe watainuka watu na kupotosha kweli ili wawavute wanafunzi wawafuate.

³¹ Hivyo jilindeni! Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuacha kamwe kuwaonya, kila mmoja kwa machozi usiku na mchana.

³² “Sasa nawakabidhi kwa Mungu na kwa neno la neema yake, linaloweza kuwajenga na kuwapa ninyi urithi miongoni mwa wote ambao wametakaswa.

³³ Sikutamani fedha wala dhabu wala nguo ya mtu ye yote.

³⁴ Ninyi wenyewe mnajua kwamba mikono yangu hii imetumika kwa mahitaji yangu na ya wale waliokuwa pamoja nami.

³⁵ Katika kila jambo nililofa-

naya, nimewaonyesha kwamba kwa njia hii ya kufanya kazi kwa bidii imetupasa kuwasaidia wadhaifu, mkikumbuka maneno ya Bwana Yesu mwenyewe jinsi alivyosema, ‘Ni baraka zaidi, kutoa kuliko kupokea.’”

³⁶ Paulo alipomaliza kusema haya akapiga magoti pamoja nao wote akaomba.

³⁷ Wote wakalia, wakamkumbatia Paulo na kumbusu,

³⁸ Kilichowahuzunisha zaidi ni kwa sababu ya yale maneno aliyosema kwamba kamwe hawatauona uso wake tena. Wakaenda naye mpaka kwenye meli.

21 Tulipokwisha kujitenga nao na kuanza safari kwa njia ya bahari moja kwa moja mpaka Kosi. Siku ya pili yake tukafika Rodo na kutoka huko tukaenda Patara.

² Hapo tukapata meli iliyokuwa inavuka kwenda Foinike tukapanda tukasafiri nayo.

³ Tulipokiona kisiwa cha Kipro, tukakizunguka tukakiacha upande weti wa kushoto, tukasafiri mpaka Shamu, tukatia nanga katika bandari ya Tiro

20:32 Neno la neema ya mungu ina nguvu kutujenga na kutuongoza kwa ufalme.

ambapo meli yetu ilikuwa ipakue shehena yake.

⁴ Baada ya kuwatafuta wanafunzi wa huko, tukakaa nao kwa siku saba. Wale wanafunzi wakiongozwa na Roho walimwambia Paulo asiende Yerusalemu.

⁵ Lakini muda wetu ulipokwishwa, tukaondoka tukaendelea na safari yetu. Wale wanafunzi pamoja na wake zao na watoto walitusindikiza hadi nje ya mji. Wote tukapiga magoti pale pwanitukaomba.

⁶ Baada ya kuagana, tulipanda melini, nao wakarudi majumbani mwao.

⁷ Tukaendelea na safari yetu toka Tiro tukafika Tolemai, tukawasalimu wanafunzi wa huko tukakaa nao kwa siku moja.

⁸ Siku iliyofuata tukaondoka, tukafika Kaisaria. Huko tukaenda nyumbani kwa Mwinjilisti mmoja jina lake Filipo, aliyekua mmoja wa wale watu saba waliochaguliwa kule Yerusalemu, tukakaa kwake.

⁹ Filipo alikuwa na binti wan-

ne mabikira ambao walikuwa wanatoa unabii.

¹⁰ Baada ya kukaa kwa siku kadhaa, akatelemka nabii mmoja kutoka Uyahudi jina lake Agabo.

¹¹ Alipotufikia akachukua mshipi wa Paulo akajifunga, akautumia kufunga mikono na miguu yake mwenyewe akasema, “Roho Mtakatifu anasema: ‘Hivi ndivyo Wayahudi wa Yerusalemu watakavyomfunga mwenye mshipi huu na kumkabidhi kwa watu Mataifa.’”

¹² Tuliposika maneno haya sisi na ndugu wengine tukamsihi Paulo asiende Yerusalemu.

¹³ Lakini Paulo akajibu, “Kwa nini mnalia na kunivunja moyo? Mimi niko tayari si kufungwa tu, bali hata kufa huko Yerusalemu kwa ajili ya jina la Bwana Yesu.”

¹⁴ Alipokuwa hashawishiki, tukaacha kumsihi, tukasema, “Mapenzi ya Bwana na yatendeke.”

¹⁵ Baada ya haya, tukajiandaa, tukaondoka kwenda Yerusalemu.

21:5 Wanawake na watoto walihesabiwa kama si watu kwenye karne ya kwanza lakini Yesu alipoona umuhimu wa maana kwao.

21:12,13 Matukio ni sawa na jinsi Petro na wafuasi walijaribu kumkataza Yesu kufungua safari ya Yerusalemu kuja msalabani. (MT 16:21-24)

16 Baadhi ya wanafunzi kutoka Kaisaria wakafuatana nasi na kutupeleka nyumbani kwa Mna-soni, ambaye tungekaa kwake. Yeye alikuwa mtu wa Kipro, mmoja wa wanafunzi wa zamani.

17 Tulipofika Yerusalemu ndugu wakatukaribisha kwa furaha.

18 Kesho yake Pualo pamoja na wengine wetu tulikwenda kumwona Yakobo na wazee wote wa kanisa walikuwepo.

19 Baada ya kuwasalimu, Paulo akatoa taarifa kamili ya mambo yote ambayo Mungu alikuwa amefanya miongoni mwa watu Mataifa kwa kupitia huduma yake.

20 Baada ya kusikia mambo haya wakamwadhimisha Mungu. Ndipo wakamwambia Paulo, “Ndugu, unaona, kuna elfu nyingi za Wayahudi walioamini, nao wote wana bidii kwa ajili ya sheria.

21 Lakini wameambiwa habari zako kwamba unafundisha Wayahudi wote waishio miongoni mwa watu Mataifa kumkataa na kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto wao wala kufuata desturi.

22 Sasa tufanyeje? Bila shaka watasikia kwamba umekuja Yerusalemu.

23 Kwa hiyo fanya lile tuna- lokuambia. Tunao watu wanne hapa ambao wameweka nadhiri.

24 Jiunge na watu hawa, mfa- nye utaratibu wa ibada ya ku- jitakasa pamoja nao na ulipe gharama ili wanyoe nywele zao. Kwa njia hii kila mtu atafahamu ya kuwa mambo waliyosikia si ya kweli na kwamba wewe una- ishika sheria.

25 Lakini kuhusu wale watu Mataifa waliomini tumewaandi- kia uamuzi wetu kwamba waji- tenge na kitu cho chote kilicho- tolewa sadaka kwa sanamu na damu au kula nyama ya mnyama aliyeuawa kwa kunyongwa, tena wajitenge na uasherati.”

26 Ndipo kesho yake Pau- lo akawachukua wale watu na akajitakasa pamoja nao. Aka- ingia ndani ya hekalu ili akatoe taarifa ya tarehe ambayo siku zao za utakaso zingemalizika na sadaka ingetolewa kwa ajili ya kila mmoja wao.

27 Zile siku saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya Wayahudi

21:20 Matendo 8:1 Inawakilisha ubinafsi wa Yerusalemu ilivyogawanywa jinsi tunavyosoma nambari alfu wakati wa matendo 21:20

kutoka sehemu za Asia walio-kuwa wamemwona Paulo ndani ya hekalu, wakachochea umati wote wa watu wakamkamata.

²⁸ Wakapiga kelele wakasema, “Waisraeli wenzetu, tusaidieni! Huyu ndiye yule mtu anayefundisha kila mtu na kila mahali dhidi ya watu wetu, sheria zetu na hata hekalu hili. Zaidi ya hayo amewaleta Wayunani ndani ya hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu.”

²⁹ (Walikuwa wamemwona Trofimo, mwenyeji wa Efeso, akiwa mjini pamoja na Pualo wakadhani kuwa Paulo alikuwa amemwingiza Hekaluni.)

³⁰ Mji wote ukataharuki, watu wakaja wakikimbia kutoka pande zote wakamkamata Paulo, wakamburuta kutoka mle hekaluni. Milango ya hekalu ikafungwa.

³¹ Walipokuwa wakitaka kumwua, habari zikamfikia jemadari wa jeshi la askari wa Kirumi kwamba mji wa Yerusalemu wote ulikuwa katika machafuko.

³² Mara yule jemadari akachukua maafisa wengine wa jeshi pamoja na maaskari wakakimbi-
lia kwenye ile ghasia, wale watu waliokuwa wakifanya ghasia

walipomwona yule jemadari na askari wakija, wakaacha kumpiga Paulo.

³³ Yule jemadari akaja, kumkamata Paulo akaamuru afungwe kwa minyororo miwili. Akauliza yeye ni nani na alikuwa amefanya nini.

³⁴ Baadhi ya watu katika ule umati wakapiga kelele, hawa wakisema hili na wengine wakisema lile. Yule jemadari alipona kuwa hawezi kupata hakika ya habari kwa sababu ya zile kelele, akaamuru Paulo apele-
kwe katika ngome ya jeshi.

³⁵ Paulo alipofika penye ngazi, ilibidi maaskari wambebe juu juu kwa sababu fujo za ule umati wa watu zilikuwa kubwa.

³⁶ Ule umati ulikuwa ukifuata uliendelea kupiga kelele wakise-
ma, “Mwondoe huyu!”

³⁷ Mara tu Paulo alipokaribia kuingizwa kwenye ngome ya jeshi, akamwambia yule jemadari, “Je, naweza kukuambia jambo moja?” Yule jemadari akamjibu, “Je, unajua Kiyunani?”

³⁸ Je, wewe si yule Mmisri ambaye siku hizi za karibuni alian-
zisha uasi akaongoza kundi la magaidi elfu nne wenye silaha jangwani?”

³⁹ Paulo akajibu, “Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso, huko Kilikia, raia wa mji usiokuwa wa kawaida. Tafadhali niruhusu nizungumze na hawa watu.”

⁴⁰ Akiisha kupata ruhusa ya yule jemadari, Paulo akasimama penye ngazi akawapungia watu mkono ili wanyamaze. Wote waliponyamaza kimya, Paulo akazungumza nao kwa lugha ya Kiebrania, akasema:

22 “Ndugu zangu na baba zangu, sikilizeni utetezi wangu.”

² Waliposikia akisema kwa lugha ya Kiebrania, wakanyamaza kimya kabisa. Ndipo Paulo akasema,

³ “Mimi ni Myahudi, niliyezaliwa Tarso huko Kilikia, lakini nimelelewa hapa penye mji huu, miguuni mwa Gamalieli. Nilifundishwa kikamilifu katika sheria ya baba zetu, nikiwa mwenye juhudi kwa ajili ya Mungu kama kila mmoja wenu alivyo leo.

⁴ Niliwatesa watu wa Njia hii hadi kufa, nikiwakamata, wau-me kwa wake na kuwatupa ge-rezani.

⁵ Kama kuhani mkuu na baraza zima la wazee wanavyoweza kushuhudia kuhusu mimi. Hata nilipokea barua kutoka kwao kwenda kwa wale wa Dameski, nami nikaenda huko ili kuwaleta watu hawa Yerusalemu kama wafungwa ili waadhibiwe.

⁶ “Nilipokuwa njiani kuelekea Dameski, yapata saa sita mchana, ghafula nuru kubwa kutoka mbinguni ikanimulika kote kote.

⁷ Nikaanguka chini, nikasikia sauti ikiniambia, ‘Sauli, Sauli, Mbona unanitesa?’

⁸ Nikajibu, “‘Wewe ni nani Bwana?’ Naye akaniambia, “‘Mimi ni Yesu wa Nazareti unayenitesa.’

⁹ Basi wale watu waliokuwa pamoja nami waliiona ile nuru, lakini hawakuisikia ile sauti ya yule aliyekuwa akisema nami.

¹⁰ Nikauliza, “‘Nifanye nini Bwana?’ Naye Bwana akaniambia, “‘Inuka uingie Dameski, huko utaambiwa mambo yote yakupasayo kufanya.’

¹¹ Kwa kuwa nilikuwa siwezi kuona mng’ao wa ile nuru, wenzangu wakanishika mkono wakaniongoza kuingia Dameski.

12 “Mtu mmoja Mcha Mungu, jina lake Anania alikuja kuniona, aliyeshika sana sheria zetu, na ambaye aliheshimiwa sana na Wayahudi waliokuwa wakiishi huko Dameski,

13 alisimama karibu nami akasema, ‘Ndugu Sauli, upate kuona tena!’ saa ile ile nikapata kuona tena, nami nikaweza kumwona.

14 “Akasema, ‘Mungu wa baba zetu amekuchagua wewe ili ujue mapenzi yake, umwone yeye Aliye Mwenye Haki na upate kusikia maneno kutoka kinywani mwake.

15 Kwa kuwa utakuwa shahidi wake kwa watu kuhusu kile ulichokiona na kukisikia.

16 Sasa basi, mbona unakawia? Inuka, ukabatizwe na dhambi zako zikasafishwe, ukiliita jina lake.’

17 “Baada ya kurudi Yerusalemu, wakati nikiwa ninaomba hekaluni, nilipatwa na usingizi mzito

18 nikamwona Yesu akiniambia, ‘Harakisha utoke Yerusale-

mu upesi, maana hawataukubali ushuhuda wako kunihusu mimi.’

19 “Nami nikasema, ‘Bwana, wao wenyewe wanajua jinsi nilivyokwenda kwenye kila sinagogi ili kuwatia gerezani na kuwapiga wale waliokuamini.

20 Wakati damu ya shahidi wako Stefano ilipomwagwa, mimi mwenyewe nilikuwa nimesimama kando, nikikubaliana na kitendo hicho na kutunza mavazi ya wale waliomwua’.

21 Ndipo Bwana akaniambia, ‘Nenda, kwa maana nitakutuma mbali, kwa watu Mataifa.’”

22 Ule umati wa watu wakamsikiliza Paulo mpaka aliposema neno hilo, ndipo wakapaza sauti zao na kupiga kelele wakisema, “Mwondoeni duniani, hafai kuishi!”

23 Wakati walipokuwa wakipiga na kutupa mavazi yao huku wakirusha mavumbi juu hewani,

24 yule jemadari akaamuru Paulo aingizwe kwenye ngome. Akaelekeza kwamba achapwe viboko na aulizwe ili kujua kwa nini watu walikuwa wa-

22:13 Paulo aliletwa ndugu hata kabla ya ubatizo wake na baada aliwaita ndugu zake (M5)

22:16 Haistahili kusita au kuchelewa kwa ubatizo – ni kwa msamaha wa dhambi zetu ndio sababu ubatizo ni kuzamishwa kamili ndani ya maji kuashiria kuoshwa kwa dhambi zetu.

nampigia kelele namna hiyo.

²⁵ Lakini walipokwisha kumfunga kwa kamba za ngozi ili wamchape viboko, Paulo akamwambia kiongozi wa maaskari aliyekuwa amesimama pale karibu naye, “Je, ni halali kwenu kwa mujibu wa sheria kumchapa mtu ambaye ni raia wa Rumi hata kabla hajapatikana na hatia?”

²⁶ Yule askari aliposikia maneno haya, alimwendea yule jemadari na kumwambia, “Unataka kufanya nini? Kwa maana huyu mtu ni raia wa Rumi.”

²⁷ Yule jemadari akaja akamwuliza Paulo, “Niambie, wewe ni raia wa Rumi?” Paulo akajibu, “Naam, hakika ndiyo.”

²⁸ Ndipo yule jemadari akasema, “Mimi ilinigharimu kiasi kikubwa cha fedha kupata uraia wangu.” Paulo akasema “Lakini mimi ni raia wa Rumi kwa kuza-liwa.”

²⁹ Mara wale waliokuwa wanataka kumhoji wakajiondoa haraka na yule jemadari akaingiwa na hofu, alipotambua ya kuwa

amemfunga Paulo, ambaye ni raia wa Rumi kwa minyororo.

³⁰ Kesho yake, kwa kuwa yule Jemadari alitaka kujua hakika kwa nini Paulo alikuwa anashutumwiwa na Wayahudi, alimfungua na kuwaagiza viongozi wa makuhani na baraza lote likutane. Kisha akamleta Paulo akamsimamisha mbele yao.

23 Paulo akawakazia macho wale wajumbe wa baraza, akasema, “Ndugu zangu, nimetimiza wajibu wangu kwa Mungu kwa dhamiri safi kabisa hadi leo.”

² Kwa ajili ya jambo hili Kuhani Mkuu Anania akaamuru wale waliokuwa karibu na Paulo wampige kofi kinywani.

³ Ndipo Paulo akamwambia, “Mungu atakupiga wewe, ewe ukuta uliopakwa chokaa! Wewe umeketi hapo ili kunihukumu kwa mujibu wa sheria, lakini wewe mwenyewe unakiuka sheria kwa kuamuru kwamba nipi-gwe kinyume cha sheria!”

⁴ Wale watu waliokuwa wa-

22:26 Paulo alikuwa msoma lakini anakaribisha sisi sote kama watu wa mbinguni (Wafilipi 3:20)

23:1 Je tunaweza sema hili? lakini bwana Yesu mwenyewe anatarifu kuwa Paulo mwenyewe anatambulisha nafasi yake kabla ya mazungumzo (Matendo 9:5)

mesimama karibu na Paulo wakamwambia, “Je, wewe wathubutu kumtukuna Kuhani Mkuu wa Mungu?”

⁵ Paulo akajibu, “Ndugu zangu, sikujua kwamba yeye alikuwa Kuhani Mkuu. Kwa maana imeandikwa, ‘Usimnene mabaya kiongozi wa watu wako.’”

⁶ Paulo alipotambua ya kuwa baadhi yao walikuwa Masadukayo na wengine ni Mafarisayo, akapaza sauti kwenye baraza, “Ndugu zangu, mimi ni Farisayo, mwana Farisayo. Hapa nimeshtakiwa kuhusu tumaini langu katika ufufuo wa wafu.”

⁷ Aliposema haya, farakano likaanza kati ya Mafarisayo na Masadukayo na baraza lote likagawanyika.

⁸ (Kwa maana Masadukayo wanasema kwamba hakuna ufufuo, wala hakuna malaika au roho, lakini Mafarisayo wanamini haya yote.)

⁹ Kukawa na ghasia kubwa, nao baadhi ya walimu wa sheria ambao ni Mafarisayo, wakasimama wakapinga kwa nguvu wakisema, “Hatuoni kosa lo lote la mtu huyu! Huenda ikawa roho

au malaika amezungumza naye”

¹⁰ Ugomvi ukawa mkubwa kiasi kwamba yule jemadari akahofu kuwa wangemrarua Paulo vipande vipande, akaamuru vikosi vya askari vishuke na kumwondoa Paulo katikati yao kwa nguvu na kumleta ndani ya ngome ya jeshi.

¹¹ Usiku uliofuata, Bwana akasimama karibu naye akamwambia, “Jipe moyo! Kama vile ulivyonishuhudia hapa Yerusalemu, hivyo imekupasa kunishuhudia huko Rumi pia.”

¹² Kulipopambazuka Wayahudi wakafanya shauri pamoja na kujifunga kwa kiapo kwamba hawatakula wala kunywa mpaka wamemwua Paulo.

¹³ Waliofanya mpango huo walikuwa zaidi ya watu arobaini.

¹⁴ Wakawaendea viongozi wa makuhani na wazee na kusema, “Tumejifunga pamoja kwa kiapo kwamba hatutakula wala kunywa mpaka tumemwua Paulo.

¹⁵ Hivyo basi, wewe pamoja na baraza, inawapasa mumjulisha kwa jemadari ili amteremshe Paulo kwenu, mjifanye kama mnataka kufanya uchunguzi wa

23:5 Hili unaweza kusomeka kama Paulo anadai kuwa hakufahamu kuhani huyu mkuu kama Yesu.

kina zaidi wa shauri lake. Nasi tuko tayari kumwua kabla haja-fika hapa.”

16 Lakini mtoto wa dada yake Paulo aliposikia juu ya shauri hilo baya, alikwenda kule kwe-nye ngome ya askari na kumwe-leza Paulo.

17 Ndipo Paulo akamwita mmoja wa wakuu wa maaskari akamwambia, “Mpeleke huyu kijana kwa jemadari, analo jam-bo la kumweleza.”

18 Hivyo yule mkuu wa ma-askari akampeleka yule kijana kwa jemadari akamwambia, “Paulo, yule mfungwa aliniita na kuniomba nimlete huyu kija-na kwako, kwa sababu ana neno la kukueleza.”

19 Yule jemadari akamshika yule kijana mkono, akampeleka kando na kumwuliza, “Unataka kuniambia nini?”

20 Yule kijana akasema, “Wayahudi wamekubaliana wakuombe umpeleke Paulo kwenye baraza lao kesho kwa kisingizio kwamba wanataka kufanya uchunguzi wa kina wa shauri lake.

21 Lakini usishawishiwe nao kwa maana zaidi ya watu aro-baini wanamvizia. Wamejifunga

kwa kiapo kwamba hawatakula wala kunywa mpaka wamem-wua Paulo. Sasa wako tayari, wanangoja idhini yako kwa ajili ya ombi lao.”

22 Yule jemadari akamruhusu yule kijana aende na akamwo-nya, akisema, “Usimwambie mtu ye yote kwamba umenieleza habari hizi.”

23 Kisha yule jemadari akawa-ita wakuu wake wawili wa ma-askari akawaambia, “Jiandaeni kuondoka saa tatu usiku huu ku-elekea Kaisaria pamoja na askari 200, wapanda farasi 70 na watu 200 wenye mikuki.

24 Pia tayarisheni na farasi wa-takaotumiwa na Paulo, mumpe-leke salama mpaka kwa mtawala Feliksi.”

25 Kisha akaandika barua kwa Feliksi kama ifuatavyo:

26 Klaudio Lisia, Kwa Mtawa-la, Mtukufu Feliksi, Salaam.

27 Mtu huyu alikamatwa na Wayahudi wakakaribia kum-wua, lakini nikaja na vikosi vy-angu vya maaskari nikamwoko-a kwa kuwa nilipata habari kwam-ba yeye ni raia wa Rumi.

28 Nilitaka kujua kwa nini wa-likuwa wanamshutumu, hivyo nikamleta mbele ya baraza lao.

²⁹ Ndipo nikaona kuwa alikuwa anashutumiwa kwa mambo yanayohusu sheria yao, lakini hakuwa ameshtakiwa kwa jambo lo lote linalostahili kifo au kifungo.

³⁰ Nilipoarifiwa kuwa kulikuwa na shauri baya dhidi ya mtu huyu, nilimtuma kwako mara, nikiwaagiza washtaki wake pia waeleze mbele yako mashtaka yao dhidi yake.

³¹ Hivyo maaskari, kwa kufuata maelekezo waliyopewa, wakamchukua Paulo wakati wa usiku na kumleta mpaka Antipatri.

³² Kesho yake wakawaacha wale wapanda farasi waendeleo na safari wakiwa na Paulo, wakati wao walirudi kwenye ngo-me ya maaskari.

³³ Walipofika Kaisaria kumpa mtawala ile barua, walimkabidhi pia Paulo kwake.

³⁴ Mtawala alipokwisha kuisoma ile barua alimwuliza Paulo kwamba alikuwa mtu wa jimbo gani. Alipojua kuwa anatoka Kilikia,

³⁵ alisema, “Nitasikiliza shauri lako washtaki wako watakapofika hapa.” Kisha akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi kwenye jumba la kifalme la Herode.

24 Baada ya siku tano, Kuhani Mkuu Anania akashuka akiwa amefuatana na baadhi ya wazee pamoja na mwanasheria mmoja aitwaye Tertulo, nao wakaleta mashtaka yao dhidi ya Paulo mbele ya mtawala.

² Paulo alipoitwa aingie ndani, Tertulo akaanza kutoa mashtaka akisema, “Mtukufu Feliksi, kwa muda mrefu tumefurahia amani na matengenezo mengi mazuri yamefanywa kwa ajili ya watu hawa kwa sababu ya upeo wako wa kuona mambo ya mbele.

³ Wakati wote na kila mahali, kwa namna yo yote, mtukufu sana Feliksi, tumeyapokea mambo haya yote kwa shukrani nyingi.

⁴ Lakini nisije nikakuchosha zaidi, ningekuomba kwa hisani yako utusikilize kwa kifupi.

⁵ “Tumemwona mtu huyu kuwa ni msumbufu, anayechochea ghasia miongoni mwa Wayahudi duniani pote. Yeye ndiye kiongozi wa dhehebu la Wanazareyo

⁶ na hata amejaribu kulinajisi hekalu, hivyo tukamkamata tukataka kumhukumu kufuatana na sheria zetu.

7 Lakini jema dari Lisia, alitujia na nguvu nyingi akamwondoa mikononi mwetu,

8 akiwaamuru washtaki wake waje mbele yako: ili kwa kumchunguza wewe mwenyewe unaweza kujua kutoka kwake mambo yote yale tunayomshtaki kwayo.”

9 Pia wale Wayahudi wakaunga mkono wakithibitisha kuwa mashtaka yote haya ni kweli.

10 Mtawala Feliksi alipomzungia Paulo mkono ili ajitete, yeye akajibu, “Najua kwamba wewe umekuwa hakimu katika taifa hili kwa miaka mingi, hivyo natoa utetezi wangu kwa furaha.

11 Unaweza kuhakikisha kwa urahisi kuwa hazijapita zaidi ya siku kumi na mbili tangu nilipopanda kwenda Yerusalemu ku-abudu.

12 Hawa wanaonishtaki hawakunikuta nikibishana na mtu ye yote hekaluni au kuchochea umati wa watu katika sinagogi au mahali pengine po pote mjini.

13 Wala hawawezi kabisa kuthibitishia mashtaka haya wanayonishtaki kwayo.

14 Lakini, ninakubali kwamba mimi namwabudu Mungu wa

baba zetu mfuasi wa ‘Njia’ ile ambayo wao wanaiita dhehebu. Ninaamini kila kitu kinachokubaliana na Sheria na kile kilichoandikwa katika Manabii,

15 nami ninalo tumaini kwa Mungu, ambalo hata wao wenyewe wanalikubali kwamba kutakuwa na ufufuo wa wafu, kwa wote wenye haki na wasio na haki.

16 Kwa hiyo ninajitahidi siku zote kuwa na dhamiri safi mbele za Mungu na mbele za wanadamu.

17 “Basi, baada ya kutokuwapo kwa miaka mingi nilikuja Yerusalemu ili kuwaletea watu wangu msaada kwa ajili ya maskini na kutoa dhabihu.

18 Nilikuwa nimeshatakaswa kwa taratibu za kiibada waliponikuta hekaluni nikifanya mambo haya. Hapakuwa na umati wa watu, pamoja nami wala aliyehusika kwenye fujo yo yote.

19 Lakini kulikuwa na baadhi ya Wayahudi kutoka Asia, ambao wangelazimika wawepo hapa mbele yako ili watoe mashtaka kama wanalo jambo lo lote dhidi yangu.

20 Au, watu hawa walioko hapa waseme ni uhalifu gani wa-

lioniona nao waliponisimamisha mbele ya baraza,

²¹ isipokuwa ni kuhusu jambo hili moja nililopiga kelele mbele yao kwamba, ‘Mimi nashtakiwa mbele yako leo kwa sababu ya ufufuo wa wafu.’”

²² Basi Feliksi ambaye alikuwa anafahamu vizuri habari za Njia ile, akaahirisha shauri lile kwa maelezo yake akisema, “Wakati jemadari Lisia atakapoteremka hukuu, nitaamua shauri lako.”

²³ Ndipo akaamuru mkuu wa maaskari amweke chini ya ulinzi lakini ampe uhuru na kuwaruhusu rafiki zake wamhudumie.

²⁴ Baada ya siku kadhaa Feliksi alipokuja pamoja na Drusila mkewe, ambaye alikuwa Myahudi, alituma aitiwe Paulo na kumsikiliza alipokuwa aki-nena juu ya imani katika Yesu Kristo.

²⁵ Naye Paulo alipokuwa aki-nena juu ya haki kuwa na kiasi na juu ya hukumu ijayo, Feliksi aliingiwa na hofu na kusema, “Hiyo yatosha sasa! Waweza kuondoka. Nitakapokuwa na wasaa nitakuita.”

²⁶ Wakati huo huo Feliksi alitazamia kwamba Paulo an-gempatia rushwa. Hivyo akawa

anamwita mara kwa mara na kuzungumza naye.

²⁷ Baada ya miaka miwili kupita, Porkio Festo akaingia kwe-nye utawala mahali pa Feliksi, lakini kwa kuwa Feliksi alitaka kuwapendeza Wayahudi, akam-wacha Paulo gerezani

25 Siku tatu baada ya Festo kuwasili Kaisaria kuchu-kua wajibu wake mpya, alipanda kwenda Yerusalemu,

² ambako viongozi wa ma-kuhani na viongozi wa Wayahu-di walikuja mbele yake na kuleta mashtaka yao dhidi ya Paulo.

³ Wakamsihi sana Festo, kama upendeleo kwao, aamuru Paulo ahamishiwe Yerusalemu, kwa kuwa walikuwa wanaan-daa kumvizia ili wamwue akiwa njiani.

⁴ Festo akawajibu, “Paulo amezuiliwa huko Kaisaria, nami mwenyewe ninakwenda huko hivi karibuni.

⁵ Baadhi ya viongozi wenu wafuatane nami na kutoa ma-shtaka dhidi ya mtu huyo huko, kama amekosa jambo lo lote.”

⁶ Baada ya Festo kukaa mion-goni mwao kwa karibu siku nane au kumi, akashuka kwenda

Kaisaria na siku iliyofuata akaitisha mahakama, akaketi penye kiti chake cha hukumu, akaamuru Paulo aletwe mbele yake.

7 Paulo alipotokea, wale Wayahudi waliokuwa wamete-remka toka Yerusalemu wakasimama wakiwa wamemzunguka, wakileta mashtaka mengi mazito dhidi yake ambayo hawakuweza kuyathibitisha.

8 Ndipo Paulo akajitetea, akasema, “Mimi sikufanya jambo lo lote kinyume cha sheria ya Wayahudi au dhidi ya hekalu au kinyume cha Kaisari.”

9 Festo, akitaka kuwapendeza Wayahudi, akamwuliza Paulo, “Je, ungependa kwenda Yerusalemu na kukabili mashtaka mbele yangu huko?”

10 Paulo akasema, “Mimi sasa nimesimama mbele ya mahakama ya Kaisari, ambako ndiko ninakostahili kushtakiwa. Kama vile wewe mwenyewe ujavyo vema kabisa sijawatendea Wayahudi kosa lo lote.

11 Basi kama mimi nina hatia ya kutenda kosa lo lote linalostahili kifo, sikatai kufa. Lakini

kama mashtaka yaliyoletwa dhidi yangu na hawa Wayahudi si kweli, hakuna ye yote aliye na haki ya kunikabidhi mikononi mwao. Naomba rufaa kwa Kaisari!”

12 Baada ya Festo kufanya shauri pamoja na baraza lake, akatangaza, “Wewe umeomba rufaa kwa Kaisari, nako kwa Kaisari utakwenda!”

13 Baada ya siku kadhaa Mfalme Agripa na Bernike wakapan- da kuja Kaisaria kumsalimu Festo.

14 Kwa kuwa walikuwa wakae huko Kaisaria kwa siku nyingi, Festo alijadili shauri la Paulo na mfalme, akisema, “Kuna mtu mmoja hapa ambaye Feliksi alimwacha grezani.

15 Nilipokuwa huko Yerusalemu, viongozi wa makuhani na wazee wa Wayahudi walinijulisha habari zake na wakaomba hukumu dhidi yake.

16 “Lakini mimi nikawaambia kwamba si desturi ya Kirumi kumtoa mtu ye yote auwawe kabla mshtakiwa kuonana nao uso kwa uso na washtaki wake, naye

25:11 Kwanini Paulo alijisalimisha kwa Kaisari? labda ni kwa sababu pia alitaka kwenda Roma na hamna hukumu yoyote juu yake ulishangaza Paulo anaelezea haya wati anaandika kwa kanisa la Roma.

awe amepewa nafasi ya kujite-tea kuhusu mashtaka anayoshu-tumiwa.

17 Hivyo walipokutana hapa, sikukawia, lakini kesho yake niliitisha baraza, nikaketi penye kiti changu cha hukumu, nika-giza huyo mtu aletwe.

18 Washtaki wake waliposima-ma, hawakushtaki kwa uhalifu wo wote niliokuwa ninatarajia.

19 Badala yake walikuwa na vipengele fulani vya kutokuku-baliana naye kuhusu dini yao na juu ya mtu mmoja aitwaye Yesu, ambaye alikufa, lakini yeye Pau-lo alidai kwamba yu hai.

20 Kwa kuwa sikujua jinsi ya kupeleleza jambo hili, nilim-wuliza kama angependa kwenda Yerusalemu na kuhojiwa huko kuhusu mashtaka haya.

21 Lakini Paulo alipoomba afadhiliwe ili rufaa yake isi-kilizwe na Mfalme Agosto, nilimwamuru alindwe mpaka nitakapoweza kumpeleka kwa Kaisaria.”

22 Ndipo Agripa akamwambia Festo, “Ningependa kumsikiliza mtu huyo mimi mwenyewe.” Yeye akajibu, “Kesho utamsikia.”

23 Siku iliyofuata Agripa na Bernike walifika kwa fahari ku-

bwa wakaingia katika ukumbi wa mahakama, pamoja na ma-jemadari wa jeshi na watu ma-shuhuri wa mji. Ndipo kwa amri ya Festo, Paulo akaletwa ndani.

24 Festo akasema, “Mfalme Agripa, nanyi nyote mlio hapa pamoja nasi, mnamwona mtu huyu! Jumuiya yote ya Kiyahu-di wamenilalamikia kuhusu mtu huko Yerusalemu na hapa Kaisaria, wakipiga kelele kwamba haimpasi kuendelea kuishi.

25 Sikuona kwamba ametenda jambo lo lote linalostahili kifo, ila kwa kuwa alikuwa ameomba rufaa yake kwa Mfalme, nilia-mua kumpeleka Rumi.

26 Lakini mimi sina kitu ma-alum cha kumwandikia mtukufu kumhusu mtu huyu. Kwa hiyo nimemleta mbele yenu ninyi nyote, hasa mbele yako, wewe Mfalme Agripa, ili kutokana na matokeo ya uchunguzi huu, ni-weze kupata kitu cha kuandika.

27 Kwa kuwa naona hakuna sababu ya kumpeleka mfungwa bila kuainisha mashtaka dhidi yake.

26 Ndipo Agripa akamwam-bia Paulo, “Unayo ruhusa

kujitetea.” Hivyo Paulo akawapungia kwa mkono wake, akananza kujitetea, akasema:-

2 “Mfalme Agripa, najiona kuwa na heri kusimama mbele yako leo ninapojitetea kuhusu mashtaka yote ya Wayahudi,

3 hasa kwa sababu unajua vema desturi zote za Kiyahudi na ya kuwa wewe unajua kwa undani mila na maswala ya mabishano. Kwa hiyo, nakusihi unisikilize kwa uvumilivu.

4 “Wayahudi wote wanajua jinsi nilivyoishi tangu nilipokuwa mtoto, kuanzia mwanzo wa maisha yangu katika nchi yangu na pia huko Yerusalemu.

5 Wao wamefahamu kwa muda mrefu na wanaweza kushuhudia kama wakipenda, kutokana na misimamo mikali sana ya dhehebu letu kwenye dini yetu niliishi nikiwa Farisayo.

6 Nami sasa ni kwa sababu ya tumaini langu katika kile am-

bacho Mungu aliwaahidi baba zetu, ninashtakiwa leo.

7 Hii ndiyo ahadi ambayo makabila yetu kumi na mawili yanatarajia kuiona ikitimizwa wanapomtumikia Mungu kwa bidii mchana na usiku.

8 Kwa nini ye yote miongoni mwenu afikiri kwamba ni jambo lisilosadikika Mungu kufufua watu?

9 “Mimi pia nilikuwa nimeshawishika kwamba imenipasa kufanya yote yale yaliyowezekana kupinga jina la Yesu wa Nazareti.

10 Nami hayo ndiyo nilivyofanya huko Yerusalemu. Kwa mamlaka ya viongozi wa makuhani, niliwatia wengi wa watakatifu gerezani na walipokuwa wakiuawa, nilipiga kura yangu kuunga mkono.

11 Mara nyingi nilikwenda kutoka sinagogi moja hadi jingine nikiamuru waadhibiwe, nami

26:4 Iwapo Paulo alikuzwa Yerusalemu kuanzia ujana wake labda aliwahi kukutana na Yesu kuona miujiza aliyoyafanya.

26:8,9 Tazama muungano baina ya mstari hii. Paulo anasema kuwa ushahidi mkuu kuwa Yesu amufufuka kuza kwa wafu ulikuwa badiliko kwa tabia iliyotokea miongoni mwake.

26:11 Kukiri kwa Paulo kuwa ni mwenye dhambi kunaashiria jinsi alivyo watalaki Wakristo wote kwa hali za kushangaza anaeleza majeruhi wake kama “waume na wake” alio “kamata” (Matendo 8:36 22:4) kisha anakiri aliwashtua na kuwaua (Matendo 9:3)

nilijaribu kuwalazimisha wakufuru. Katika shauku yangu dhidi yao, hata nilikwenda miji ya kigeni ili kuwatesa.

¹² “Siku moja nilipokuwa katika mojawapo ya safari hizi nikiwa ninakwenda Dameski, nilikiwa na agizo kutoka kwa kiongozi wa makuhani.

¹³ Ilikuwa yapata adhuhuri, Ee, Mfalme, nilipokuwa njiani, niliona nuru kutoka mbinguni kali kuliko jua, iking’aa kunizunguka pande zote mimi na wale niliokuwa pamoja nao.

¹⁴ Wote tulipokuwa tumeanguka chini, nikasikia sauti iki-sema nami kwa lugha ya Kiebrania, ‘Sauli, Sauli, mbona unanitesa? Ni vigumu kwako kuupiga teke mchokoo.’

¹⁵ “Nikauliza, ‘Ni nani wewe, Bwana?’ Naye Bwana akajibu, “‘Ni Mimi Yesu unayenitesa.

¹⁶ Lakini sasa inuka usimame, kwa miguu yako, kwa sababu nimekutokea kwa kusudi hili ili kukuweka utumike na kushuhudia juu ya mambo ambayo umeyaona na yale nitakayokutokea kwayo.

¹⁷ Nitakuokoa kutoka kwa watu wako na watu Mataifa ambao ninakutuma kwao,

¹⁸ uyafungue macho yao ili wageuke kutoka gizani waingie nuruni na kutoka kwenye nguvu za shetani, wamgeukie Mungu ili wapate msamaha wa dhambi na sehemu miongoni mwa wale waliotakaswa kwa kuniamini Mimi.’

¹⁹ “Hivyo basi, Mfalme Agripa, sikuacha kuyatii yale maono yaliyotoka mbinguni,

²⁰ bali niliyatangaza kwanza kwa wale wa Dameski, kisha Yerusalemu na katika vijiji vyote vya Uyahudi na pia kwa watu Mataifa, kwamba inawapasa kutubu na kumgeukia Mungu na kuthibitisha toba yao kwa matendo yao.

²¹ Ni kwa sababu hii Wayahudi walinikamata nilipokuwa hekaluni, wakataka kuniua.

²² Hadi leo nimepata msaada kutoka kwa Mungu na hivyo nasimama hapa nikishuhudia wakubwa na wadogo, bila kusema cho chote zaidi ya yale ambayo manabii na walisema yatatukia:

²³ kwamba Kristo atateswa na kwamba Yeye atakuwa wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu, atatangaza nuru kwa watu wake na kwa watu Mataifa”.

²⁴ Paulo alipokuwa akifanya

utetezi huu, Festo akasema kwa sauti kubwa, “Paulo, wewe ume-rukwa na akili! Kusoma kwingi kunakufanya uwe kichaa!”

²⁵ Lakini Paulo akajibu, “Mimi sijarukwa na akili, mtukufu sana Festo, bali nanena kweli nikiwa na akili zangu timamu.

²⁶ Naam, Mfalme anajua kuhusu mambo haya yote, nami nase- ma naye kwa uhuru. Kwa saba- bu nina hakika kwamba hakuna hata mojawapo ya mambo haya asilolijua, kwa kuwa hayakufa- nyika mafichoni.

²⁷ Mfalme Agripa, Je, unaami- mi manabii? Najua kuwa una- amini.”

²⁸ Agripa akamwambia Paulo, “Je, unanishawishi kwa haraka namna hii niwe Mkristo?”

²⁹ Paulo akasema, “Ikiwa ni kwa haraka au la, namwomba Mungu, si wewe peke yako bali pia wale wote wanaonisikiliza leo, wawe kama mimi nilivyo, isipokuwa minyororo hii.”

³⁰ Baada ya kusema hayo, Mfalme akainuka pamoja na mtawala na Bernike nao wale waliokuwa wameketi pamoja nao,

³¹ wakati walipokuwa wakion- doka, wakaambiana “Mtu huyu hafanyi jambo lo lote linalosta- hili kufa au kufungwa.”

³² Agripa akamwambia Festo, “Mtu huyu angeweza kuachwa huru kama hangekuwa amekata rufaa kwa Kaisari.”

27 Ilipoamuliwa kwamba tungesafiri kwa njia ya bahari twenda Italia, Paulo na wafungwa wengine wakaka- bidhiwa kwa askari mmoja jina lake Juliasi, ambaye alikuwa wa kikosi cha walinzi wa Kaisari Augusto.

² Tulipanda meli iliyotoka Adramitio, iliyokuwa inakaribia kusafiri kwenda kwenye bandari zilizopo pwani ya Asia, tukaan- za safari yetu tukiwa pamoja na Aristarko, Mmakedonia kutoka Thesalonike.

³ Kesho yake tukatia nanga Sidoni, naye Juliasi akamfanyia wema Paulo, akamruhusu aende kwa rafiki zake ili wampatie ma- hitaji yake.

⁴ Kutoka huko tukaingia ba- harini tena na tukapita upande wa chini wa kisiwa cha Kipro

27:2 “Adramitio” inamaanisha nyumba ya kifo safari yote inaeleweka kama safari yetu kwa Kristo hadi siku ilivyo vunjika ufalme wa mungu.

kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho.

⁵ Baada ya sisi kuvuka bahari iliyoko upande wa Kilikia na Pamfilia, tukafika Mira huko Likia.

⁶ Huko yule jemadari akapata meli ya Aleksandria ikielekea Italia, akatupandisha humo.

⁷ Tukasafiri polepole kwa siku nyingi na kwa shida, hatimaye tukafika karibu na Nido. Kwa kuwa upepo wa mbisho, ulituzuia tusiweze kushika mwelekeo wa nia yetu, tukapita chini ya Krete mkabala na Salmone.

⁸ Tukaambaa – ambaa na pwani, kwa shida tukafika sehemu moja iitwayo Bandari Nzuri, karibu na mji wa Lasea.

⁹ Muda mwingi ulikuwa ume-potea na kusafiri baharini kulikuwa hatari kwa sababu wakati huu ulikuwa baada ya siku za kufunga. Hivyo Paulo akawa-onya, akasema,

¹⁰ “Mabwana, naona kuwa hii safari ni yenye maafa na ya kuleta hasara kubwa kwa meli na shehena, pia kwa maisha yetu.”

¹¹ Lakini badala ya yule askari kusikiliza yale Paulo aliyosema, akafuata zaidi ushauri wa nahodha na mwenye meli.

¹² Kwa kuwa ile bandari ili-

kuwa haifai kukaa wakati wa majira ya baridi, wengi wakashauri kwamba tuendelee na safari wakitarajia kufika Foinike na kukaa huko kwa majira ya baridi. Hii ilikuwa bandari iliyoko katika kisiwa cha Krete ikikabili upande wa kusini-magharibi na kaskazini-magharibi.

¹³ Upepo mtulivu ulipoanza kuvuma toka kusini, wakadhani kuwa wangeweza kufikia lengo lao, hivyo wakang’oa nanga na kusafiri wakipita kando kando ya pwani ya kisiwa cha Krete.

¹⁴ Lakini baada ya muda mfupi ikavuma tufani kubwa iitwayo “Eurakilo” toka kisiwa cha Krete.

¹⁵ Meli ikapigwa na dhoruba na haikuweza kushindana na ule upepo, tukarudishwa baharini upepo ulikokuwa unaelekea.

¹⁶ Hatimaye tukisafiri kupita chini ya kisiwa kidogo kiitwacho Kauda, ambapo kwa kuwa tulikuwa tumekingiwa upepo na hicho kisiwa, tuliweza kwa shida kuifunga mashua ya kuokolea watu.

¹⁷ Watu walipokwisha kuivuta mashua hiyo na kuiingiza katika meli, waliifunga kwa kamba chini ya meli yenyewe ili ku-

zishikanisha pamoja. Wakiogopa kupelekwa kwenye mchanga karibu na pwani ya Sirti, wakashusha matanga wakaiacha meli isukumwe na huo upepo.

¹⁸ Tulikuwa tunapigwa na dhoruba kwa nguvu kiasi kwamba kesho yake walianza kutupa shehena toka melini,

¹⁹ siku ya tatu kwa mikono yao wenyewe, wakatupa vyombo vya meli baharini.

²⁰ Kulipokuwa hakuna kuonekana kwa jua wala nyota kwa siku nyingi, nayo dhoruba ikiwa inaendelea kuwa kali, hatimaye tulikata kabisa tamaa ya kuokoka.

²¹ Baada ya watu kukaa siku nyingi bila kula chakula, Paulo akasimama katikati yao akasema, “Enyi watu, iliwapasa kunisikiliza na kuacha kusafiri baharini kutoka Krete, ndipo ninyi mngokuwa mmejinusuru na uharibifu huu na hasara hii.

²³ Jana usiku, malaika wa Mungu yule ambaye mimi ni wake na ambaye ninamwabudu alisimama karibu nami,

²⁴ naye akasema, ‘Paulo usiogope, kwa kuwa ni lazima usi-

mame mbele ya mfalme, naye Mungu amewapa salama wote wanaosafiri pamoja nawe.

²⁵ Hivyo jipeni moyo, enyi watu, kwa kuwa ninamwamini Mungu kwamba yatakuwa kama vile alivyoniambia.’

²⁶ Lakini hata hivyo meli yetu itakwama kwenye kisiwa fulani.”

²⁷ Usiku wa kumi na nne, ulipofika, tulipokuwa bado tunasukumwa na upepo katika bahari ya Adria, ilipokuwa yapata usiku wa manane, mabaharia wakahisi kwamba walikuwa wanakaribia nchi kavu.

²⁸ Kwa hiyo wakapima kina cha maji na kukuta kilikuwa pima ishirini, baada ya kuendelea mbele kidogo wakapima tena wakapata kina cha pima kumi na tano.

²⁹ Wakiogopa kwamba meli yetu ingegonga kwenye miamba, wakashusha nanga nne za nyuma ya meli, wakawa wanaomba kupambazuke.

³⁰ Katika jaribio la kutoroka kutoka kwenye meli, mabaharia wakashusha mashua ya kuokolea watu baharini, wakijifanya

27:24 Inatendeka kuwa wale waliojikusisha nasi yanabarikiwa kwa sababu yetu. Hata kama ni wasioamini.

kwamba wanakwenda kushusha nanga za omo.

³¹ Ndipo Paulo akamwambia yule jemadari na maaskari, “Hawa watu wasipobaki katika meli, hamtaweza kuokoka.”

³² Hivyo basi wale maaskari wakakata kamba zilizoshikilia ile mashua ya kuokolea watu kwenye meli wakaicha ianguke humo baharini.

³³ Kabla ya mapambazuko, Paulo akawasihi watu wote wale chakula akisema, “Leo ni siku ya kumi na nne mmekuwa katika wasiwasi mkiwa mmefunga na bila kula cho chote.

³⁴ Kwa hiyo nawasihi mle chakula, kwa maana itawasaidia ili mweze kuishi. Kwa kuwa hakuna hata mmoja wenu atakayepoteza unywele mmoja kutoka kichwani mwake.”

³⁵ Baada ya kusema maneno haya, Paulo akachukua mkate, akamshukuru Mungu mbele yao wote, akaumega akaanza kula.

³⁶ Ndipo wote wakatiwa moyo, wakaanza kula chakula.

³⁷ Ndani ya meli tulikuwa jumla ya watu 276.

³⁸ Baada ya watu wote kula

chakula cha kutosha, wakapunguza uzito wa meli kwa kutupa ngano baharini.

³⁹ Kulipopambazuka, mabaharia hawakuitambua ile nchi, lakini waliona ghuba yenye ufuko wa mchanga ambako waliamua kuipweleza meli kama ingewezekana.

⁴⁰ Kwa hiyo wakatupa nanga zote na kuziacha baharini, wakati huo huo wakalegeza kamba zilizokuwa zikishikilia usukani wa meli, kisha wakatweka tanga la mbele lishike upepo na kuisukuma meli kuelekea pwani.

⁴¹ Lakini wakafika mahali ambapo bahari mbili zinakutana, wakaipweleza meli ufuoni, omo ikakwama sana, ikawa haiwezi kuondolewa, lakini sehemu ya shetri ikavunjika vipande vipande kwa kule kupiga kwa mawimbi yenye nguvu.

⁴² Wale maaskari wakapanga kuwaua wale wafungwa ili kuzuia hata mmoja wao asiogelea na kutoroka.

⁴³ Lakini yule jemadari akitaka kuokoa maisha ya Paulo, akawazuia maaskari wasitekeleze mpango wao. Akaamuru wale

27:34 Paulo ananukuu hapa kutoka kwa Kristo mavuno ya Kuhusu moyo kwa wafuasi kwamba wakati wa mwisho wataishi (Luka 21:18)

wanaoweza kuogelea wajitupe baharini kwanza, waogele mpaka nchi kavu.

⁴⁴ Waliosalia wangefika nchi kavu kwa kutumia mbao au vipande vya meli iliyovunjika, hivyo ikatimia, kwamba wote wakaokoka na kufika nchi kavu salama.

28 Baada ya kufika nchi kavu salama, ndipo tukafahamu kwamba jina la kile kisiwa ni Malta.

² Wenyeji wa kile kisiwa hicho wakatufanyia ukarimu usio wa kawaida. Waliwasha moto na kutukaribisha sisi sote kwa saba-bu mvua ilikuwa inanyesha na ni baridi.

³ Paulo alikuwa amekusanya mzigo wa kuni na alipokuwa anaweka kwenye moto, kwa ajili ya joto, nyoka mwenye sumu akatoka humo na kujisokotea mkononi mwake.

⁴ Wale wenyeji wa kile kisiwa walipomwona yule nyoka akining'inia mkononi mwa Paulo, wakaambiana, “Huyu mtu lazima awe ni mwaaji, ingawa ameokoka kutoka baharini, haki haijamwacha aishi.”

⁵ Lakini Paulo akamkung'utia yule nyoka ndani ya moto wala yeye hakupata madhara yo yote.

⁶ Watu walikuwa wanangoja avimbe au aanguke ghafula na kufa. Lakini baada ya kungoja kwa muda mrefu na kuona haku-na cho chote kisicho cha kawaida kilichomtokea, wakabadili mawazo yao na kuanza kusema kwamba yeye ni Mungu.

⁷ Basi karibu na sehemu ile, palikuwa na shamba kubwa la mtu mmoja kiongozi wa kile kisiwa, aliyelitwa Publio, ambaye alitupokea akatuhudumia kwa ukarimu mkubwa kwa muda wa siku tatu.

⁸ Baba yake Publio alikuwa mgonjwa kitandani, akiwa anaumwa homa na kuhara damu. Paulo akaingia ndani ili kumwona na baada ya maombi, akaweka mikono juu yake na kumponya.

⁹ Jambo hili lilipotukia, watu wote wa kisiwa kile waliokuwa wagonjwa wakaja, nao wakaponywa.

¹⁰ Wakatupa heshima nyingi, nasi tulipokuwa tayari kusafiri kwa njia ya bahari, wakapakia

28:3 Paulo mtu mzee kiasi akidungwa na “Sindani ndani ya nyama” alikuwa ndiye tenya kuni uwanjani. Mfano wa utumishi.

melini vitu vyote tulivyokuwa tunavihitaji.

¹¹ Miezi mitatu baadaye tukaanza safari kwa meli iliyokuwa imetia nanga kwenye kisiwa hicho kwa ajili ya majira ya baridi. Hii ilikuwa meli ya Aleksandria yenye alama ya miungu pacha waitwao Kasta na Poluksi.

¹² Kituo chetu cha kwanza kilikuwa Sirakusa na tukakaa huko siku tatu,

¹³ Kisha tukang'oa nanga tukafika Regio siku iliyofuata, upepo mkali wa kusi ukavuma, na siku ya pili yake tukafika Puteoli.

¹⁴ Huko tukawakuta ndugu, nasi tukakaribishwa tukae nao kwa siku saba. Hivyo tukaendelea na safari mpaka Rumi.

¹⁵ Ndugu wa huko Rumi waliposikia habari zetu, walikuja mpaka Soko la Apio na mahali paitwapo 'Mikahawa Mitatu' kutulaki. Paulo alipowaona, alimshukuru Mungu akatiwa moyo.

¹⁶ Tulipofika Rumi, Paulo aliruhusiwa kuishi peke yake akiwa na askari wa kumlinda.

¹⁷ Siku tatu baadaye Paulo

akawaita pamoja viongozi wa Kiyahudi. Walipokwisha kuku-sanyika akawaambia, “Ndugu zangu, ingawa sikufanya jambo lo lote dhidi ya watu wetu au dhidi ya desturi za baba zetu, lakini nilikamatwa huko Yerusalemu nikakabidhiwa kwa Warumi.

¹⁸ Wao walipokwisha kunihoji, wakataka kuniachia huru kwa sababu hawakuona kosa lo lote nililolifanya linalostahili adhabu ya kifo.

¹⁹ Lakini Wayahudi walipopinga uamuzi huo, nililazimika kukata rufaa kwa Mfalme, ingawa sikuwa na lalamiko lo lote juu ya taifa langu,

²⁰ basi ili niseme nanyi, kwa kuwa ni kwa ajili ya tumaini la Israeli nimefungwa kwa minyororo.”

²¹ Wakamjibu, “Hatujapokea barua zo zote kutoka Uyahudi zinazokuhusu, wala hapana ndugu ye yote aliyekuja hapa ambaye ametoa taarifa au kuzungumza jambo lo lote baya juu yako.

²² Lakini tungependa kusikia kutoka kwako unalofikiri kwa

28:20 Tumaini la Wakristo ya kweli ni matumaini ya Israeli ikiunganishwa na ahadi zilizowekwa kwa Ibrahimu inayohusisha matukio ya injili ya ufalme (Wagalatia 3:8)

sababu tunajua kwamba kila mahali watu wanazungumza mabaya kuhusu jamii hii.”

²³ Baada ya kupanga siku ya kuonana naye, watu wengi waka kuanzia asubuhi hadi jioni akawaeleza na kutangaza kuhusu Ufalme wa Mungu akijaribu kuwahadithia juu ya Yesu kutokea katika Sheria ya na kutoka Manabii.

²⁴ Baadhi wakasadiki kwa yale aliyosema, lakini wengine hawakuamini.

²⁵ Hivyo hawakukubaliana, nao walipokuwa wanaondoka, Paulo akatoa kauli moja zaidi: “Roho Mtakatifu alinena kweli na baba zenu aliposema mambo yale yaliyomhusu Bwana Yesu kwa kinywa cha Isaya kwamba,

²⁶ “Nenda kwa watu hawa na useme, “Kweli mtasikiliza lakini kamwe hamtaelewa, kweli mtatazama, lakini hamtaona,”

²⁷ kwa kuwa mioyo ya watu hawa imekuwa migumu, na masikio yao ni mazito kusikia, nao wamefumba macho yao. Wasije wakaona kwa macho yao, na kusikiliza kwa masikio yao, wakaelewa kwa mioyo yao na kugeuka, nami nikawaponya.’

²⁸ “Basi na ijulikane kwenu kwamba, huu wokovu wa Mungu umepelekwa kwa watu Mataifa, nao watasikiliza.”

²⁹ Naye akiisha kusema maneno haya, Wayahudi wakaondoka wakiwa na hoja nyingi miongoni mwao.

³⁰ Kwa miaka miwili mizima Paulo alikaa huko kwenye nyumba yake mwenyewe aliyokuwa amepanga. Akawakaribisha wote waliokwenda kumwona.

³¹ Akihubiri Ufalme wa Mungu na kufundisha mambo yale yaliyomhusu Bwana Yesu Kristo, kwa ujasiri wote na bila kiizuizi cho chote.

28:31 Paulo alihubiri wazi lakini aliwauliza wengine kumuomba ili ahubiri wazi (Waefeso 6:19) sisi sote tunapata ugumu kuwa wazi kwa ushahidi Paulo pia aliwasihi wengine kumuomba aendelee kuwa wazi na mjazo wa roho.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WARUMI

1 Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, aliyeitwa kuwa mtume na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu,

2 Injili ambayo Mungu alitangulia kuiahidi kwa vinywa vya manabii Wake katika maandiko matakatifu,

3 yaani, Injili inayomhusu Mwanawe, Yeye ambaye kwa uzao wa mwili alikuwa mzao wa Daudi

4 na ambaye kwa uwezo wa Roho wa utakatifu alidhihirishwa kuwa Mwana wa Mungu kwa ufufuo Wake kutoka kwa wafu, yaani, Yesu Kristo Bwana wetu.

5 Ambaye kwa kupitia Kwake na kwa ajili ya Jina Lake, tumepokea neema na utume ili kuwaita watu miongoni mwa watu wote wasiomjua Mungu, waje kwenye utii utokanao na imani.

6 Ninyi nyote pia mko miongoni mwa watu walioitwa ili mpate kuwa mali ya Kristo Yesu.

7 Kwa wote walioko Rumi wapendwao na Mungu na kuitwa kuwa watakatifu: Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi.

8 Kwanza kabisa, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya Yesu Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu inatangazwa duniani kote.

9 Kwa maana Mungu ninayemtumikia kwa moyo wangu wote katika kuhubiri Injili ya Mwanawe, ni shahidi Yangu jinsi ninavyowakumbuka

10 katika maombi yangu siku-zote, nami ninaomba kwamba hatimaye sasa kwa mapenzi ya Mungu, njia ipate kufunguliwa kwa ajili yangu ili nipate kuja kwenu.

11 Ninatamani sana kuwaona ili nipate kuweka juu yenu karama za rohoni ili mwe imara,

12 au zaidi, ninyi pamoja nami tuweze kutiana moyo katika imani sisi kwa sisi.

1:3 Yesu alikuwa mjukuu wa sasa wa Daudi kwa hivyo hakuweka kabla ya kuzaliwa kwake. Aidha ahadi kwa Daudi Zingekosa umuhimu.

1:10 Paulo aliishi akiomba azuru Roma lakini akifanya yote ya kibinadamu haya yatakie. Hii ndio sababu aliyosalimu kwa kaisari kesi yake isikizwe (Matendo 26:32)

13 Ndugu zangu, napenda mfahamu kwamba mara nyingi nimekusudia kuja kwenu, (ingawa mpaka sasa nimezuiliwa), ili nipate kuvuna mavuno miongoni mwenu kama nilivyovuna miongoni mwa watu wengine wasiomjua Mungu.

14 Mimi ni mdeni kwa Wayunani na wasio Wayunani, kwa wenye hekima na wasio na hekima.

15 Ndiyo sababu ninatamani sana kuihubiri Injili kwenu pia ninyi mlioko Rumi.

16 Mimi siionei haya Injili ya Kristo kwa maana ni uweza wa Mungu uletao wokovu kwa kila aaminiye, kwanza kwa Myahudi na kwa Myunani pia.

17 Kwa maana katika Injili haki itokayo kwa Mungu ime-dhihirishwa, haki ile iliyo kwa njia ya imani hadi imani. Kama ilivyoandikwa: “Mwenye haki ataishi kwa imani.”

18 Ghadhabu ya Mungu ime-dhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi wote na uovu wa wanadamu ambao huipinga kweli kwa uovu wao,

19 kwa maana yote yanayoweza kujulikana kumhusu Mungu ni dhahiri kwao, kwa sababu Mungu mwenyewe ameliweka wazi kwao.

20 Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu, asili ya Mungu asiyeonekana kwa macho, yaani, uwezo Wake wa milele na asili Yake ya Uungu, umeonekana waziwazi ukitambuliwa kutokana na yale aliyoyafanya ili wanadamu wasiwe na udhuru.

21 Kwa maana ingawa walimjua Mungu, hawakumtukuzi Yeye kama ndiye Mungu wala hawakumshukuru, bali fikira zao zimekuwa batili na mioyo yao ya ujinga ikatiwa giza.

22 Ingawa wakijidai kuwa wenyewe hekima, wakawa wajinga

23 na kubadili utukufu wa Mungu aishiye milele kwa sanamu zilizofanywa zifanane na mwanadamu ambaye hufa, ndege, wanyama na viumbe vitambaavyo.

24 Kwa hiyo, Mungu akawa-acha wazifuate tamaa mbaya za mioyo yao katika uasherati, hata

1:16 Bila injili hatuwezi kuokolewa. Hii ndio sababu hamna ukombozi si wa kiasili ni dhambi ambayo mungu anataja kwa mstari wa 27 makosa ambayo hata adhibu.

wakavunjiana heshima miili yao wao kwa wao.

²⁵ Kwa sababu waliibadili kweli ya Mungu kuwa uongo, wakaabudu na kutumikia kiumbe badala ya Mwumba, ahimidiwaye milele! Amen.

²⁶ Kwa sababu hii, Mungu aliwaacha wavunjiane heshima kwa kufuata tamaa zao za aibu. Hata wanawake wao wakabadili matumizi ya asili ya miili yao wakaitumia isivyokusudiwa.

²⁷ Vivyo hivyo wanaume pia wakiacha matumizi ya asili ya wanawake wakawakiana tamaa wao kwa wao. Wanaume wakafanyiana matendo ya aibu na wanaume wengine nao wakapata katika maisha yao adhabu iliyowastahili kwa ajili ya upotovu wao.

²⁸ Nao kwa kuwa walikataa kumkubali Mungu, Yeye akawaacha wafuate akili zao za upotovu, watende mambo yale yasiyostahili kutendwa.

²⁹ Wakiwa wamejawa na udhalimu wa kila namna, uasherati, uovu, tamaa mbaya na hila. Wamejawa na husuda, uuaji, ugomvi, udanganyifu, hadaa na nia

mbaya. Wao pia ni wasengenyaji, ³⁰ wasingiziaji, wanaomchukia Mungu, wajeuri, wenye kiburi na majivuno, wenye hila, wasiotii wazazi wao,

³¹ wajinga, wasioamini, wasio na huruma na wakatili.

³² Ingawa wanafahamu sheria ya haki ya Mungu kwamba watu wanaofanya mambo kama hayo wanastahili mauti, si kwamba wanaendelea kutenda hayo tu, bali pia wanakubaliana na wale wanaoyatenda.

2 Kwa hiyo huna udhuru wote, wewe mtu uwaye yote, utoaye hukumu kwa mwingine, kwa maana katika jambo lote unalowahukumu wengine, unajihukumu wewe mwenyewe kwa sababu wewe unayehukumu unafanya mambo yayo hayo.

² Basi tunajua kwamba hukumu ya Mungu dhidi ya wale wafanyao mambo kama hayo ni ya kweli.

³ Hivyo wewe mwanadamu, utoapo hukumu juu yao na bado unafanya mambo yale yale, unadhani utaepuka hukumu ya Mungu?

2:1 Tukionyesha kidole kwa wengine tuna vidole vitatu ambayo vinatuashiria sisi wenyewe.

4 Au waudharau wingi wa wema, ustahimili na uvumilivu Wake, bila kujua kuwa wema wa Mungu wakuelekeza kwenye toba?

5 Lakini kwa sababu ya ukaidi wenu na mioyo yenu isiyotaka kutubu, unajiwekea akiba ya ghadhabu dhidi yenu wenyewe kwa siku ile ya ghadhabu ya Mungu, wakati hukumu Yake ya haki itakapodhihirishwa.

6 Kwa maana Mungu atamli-pa kila mtu sawasawa na maten-do yake.

7 Wale ambao kwa kuvumilia katika kutenda mema hutafuta utukufu, heshima na maisha yasiyoharibika, Mungu atawapa uzima wa milele.

8 Lakini kwa wale watafutao mambo yao wenyewe na wale wanaokataa kweli na kuzifu-ata njia mbaya, kutakuwa na ghadhabu na hasira ya Mungu.

9 Kutakuwa na taabu na dhiki kwa kila mmoja atendaye ma-ovu, Myahudi kwanza na Myu-nani pia,

10 bali utukufu, heshima na amani kwa ajili ya kila mmoja atendaye mema, kwa Myahudi kwanza, kisha kwa watu Mataifa.

11 Kwa maana Mungu hana upendeleo.

12 Watu wote waliotenda dhambi pasipo sheria wataan-gamia pasipo sheria, nao wote wale waliotenda dhambi chini ya sheria watahukumiwa kwa sheria.

13 Kwa maana si wale wa-naoisikia sheria ambao ni wenye haki mbele za Mungu, bali ni wale wanaoitii sheria ndio wata-kaohesabiwa haki.

14 (Naam, wakati wa watu Mataifa, ambao hawana sheria, wanapofanya kwa asili mambo yatakiwayo na sheria, wao ni sheria kwa nafsi zao wenyewe, hata ingawa hawana sheria.

15 Wao wanaonyesha kwamba lile linalotakiwa na sheria li-meandikwa kwenye mioyo yao, ambayo pia dhamiri zao ziki-washuhudia, nayo mawazo yao

2:8 Vitu kama hasira ni mtumishi wa watu wengi wanenaji wana uhuru kwa kuwa na hasira lakini wanatumika hasira na wamekamatwa.

2:12 Busara inaleta majukumu kwa hukumu wale hawakuwahi kujua sharia ya mungu watabakia wakitaja kama wanyama (Zab 49:20)

2:14 Warumi uliandikwa kwa wanaamini wa Roma waliojumlisha Wayahu-di na wasio amini.

yenye kupingana yatawashtaki au kuwatetea).

16 Hili litatukia siku hiyo Mungu atakapozihukumu siri za mioyo ya wanadamu kwa njia ya Yesu Kristo, kama isemavyo Injili yangu.

17 Tazama, wewe ukiwa unaitwa Myahudi na kuitegemea torati na kujisifia uhusiano wako na Mungu,

18 kama unajua mapenzi ya Mungu na kukubali lililo bora kwa sababu umefundishwa na hiyo sheria,

19 kama unatambua kuwa wewe ni kiongozi wa vipofu, na mwanga kwa wale walio gizani,

20 mkufunzi wa wajinga na mwalimu wa watoto wachanga, kwa kuwa una maarifa ya kweli katika hiyo sheria,

21 basi wewe, uwafundishaye wengine, mbona hujifunzi mwenyewe? Wewe uhubiriye kwamba mtu asiibe, wewe mwenyewe waiba?

22 Wewe usemaye mtu asizini, wewe mwenyewe wazini? Wewe uchukiaye miungu ya sanamu, wafanya jambo la kumchukiza katika mahekalu?

23 Wewe ujivuniaye sheria, wamwaibisha Mungu kwa kuvunja sheria?

24 Kama ilivyoandikwa, “Kwa ajili yenu ninyi, Jina la Mungu linatukanwa miongoni mwa watu Mataifa.”

25 Kutahiriwa kuna thamani ikiwa unatii sheria, lakini kama unavunja sheria, kutahiriwa kwako kumekuwa kutokutahiriwa.

26 Hivyo, ikiwa wale wasiota-hiriwa wanatimiza mambo ambayo sheria inataka, je, kutokutahiriwa kwao hakutahesabiwa kuwa sawa na kutahiriwa?

27 Ndipo wale ambao kimwili hawakutahiriwa lakini wanaitii sheria watawahukumu ninyi Wayahudi, ambao mmetahiriwa na kuijua sana sheria ya Mungu lakini mwaivunja.

28 Kwa maana mtu si Myahudi kwa vile alivyo kwa nje, wala tohara ya kweli si kitu cha nje au cha kimwili.

29 Lakini mtu ni Myahudi alivyo ndani na tohara ya kweli ni jambo la rohoni, ni la kiroho, wala si la kimwili. Mtu wa namna hiyo hapokei sifa kutoka kwa wanadamu bali kwa Mungu.

2:29 Inashangaza kwamba mungu mwenye haki anasifu wanadamu kama sisi.

3 Basi kuna faida gani kuwa Myahudi? Au kuna thamani gani katika tohara?

² Kuna faida kubwa kwa kila njia maana wamekabidhiwa lile neno la Mungu hasa.

³ Ingekuwaje kama wengine hawakuwa na imani? Je, kutokuamini kwao kungebatilisha uaminifu wa Mungu?

⁴ La hash! Mungu na aonekane mwenye haki na kila mwanaadamu kuwa mwongo, kama ilivyoandikwa :“Ili uweze kujulikana kuwa na haki katika maneno yako, nawe ukashinde katika hukumu.”

⁵ Ikiwa uovu wetu unathibitisha haki ya Mungu waziwazi, tuseme nini basi? Je, Mungu kuleta ghadhabu Yake juu yetu ni kwamba Yeye si mwenye haki? (Nanena kibinadamu.)

⁶ La hash! Kama hivyo ndivyo ilivyo, Mungu angehukumuje ulimwengu?

⁷ Mtu aweza kuuliza, “Kama uongo wangu unasaidia kuonyesha kweli ya Mungu na kuzidisha utukufu Wake, kwa nini

basi mimi nahukumiwa kuwa mwenye dhambi?”

⁸ Nasi kwa nini tuseme, kama wengine wanavyotusingizia kuwa tunasema, “Tutende maovu ili mema yapate kuja?” Wao wanastahili hukumu yao.

⁹ Tusemeje basi? Je, sisi ni bora kuliko wao? La hash! Kwa maana tumekwisha kuha-kikisha kwa vyo vyote kwamba Wayahudi na watu Mataifa wote wako chini ya nguvu ya dhambi.

¹⁰ Kama ilivyoandikwa: “Hakuna mwenye haki, hakuna hata mmoja.

¹¹ Hakuna hata mmoja mwenye ufahamu, hakuna hata mmoja amtafutaye Mungu.

¹² Wote wamegeukia mbali, wote kwa pamoja hawafai, hakuna atendaye mema, naam, hata mmoja.”

¹³ “Makoo yao ni makaburi wazi, kwa ndimi zao hufanya udanganyifu.” Sumu ya nyoka iko midomoni mwao.

¹⁴ “Vinywa vyao vimejaa laana na uchungu.”

3:3 Hakuna sababu ya kukataa imani ya mungu kwa sababu ya kutoamini na tabia bora za watu wake wawe Wayahudi au Wakristo.

3:9 Sisi sio wema kuliko watenda dhambi wengine ila tupo tofauti kwamba tumeamini kwa neema ya mungu.

15 “Miguu yao ina haraka kumwaga damu,

16 maangamizi na taabu viko katika njia zao,

17 wala njia ya amani hawajijui.”

18 “Hakuna hofu ya Mungu machoni pao.”

19 Basi tunajua ya kwamba cho chote sheria inachosema, inawambia wale walio chini ya sheria ili kila kinywa kinyamazishwe na ulimwengu wote uwajibike kwa Mungu.

20 Kwa hiyo hakuna binadamu hata mmoja atakayehesabiwa haki mbele za Mungu kwa matendo ya sheria, kwa maana sheria hutufanya tuitambue dhambi.

21 Lakini sasa, haki itokayo kwa Mungu imedhihirishwa pasipo sheria, ambayo Torati na Manabii wanaishuhudia.

22 Haki hii itokayo kwa Mungu hupatikana kwa Yesu Kristo kwa wote wamwaminio. Kwa maana hapo hakuna tofauti,

23 kwa kuwa wote wametenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu,

24 wanahesabiwa haki bure

kwa neema Yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu.

25 Yeye ambaye Mungu alimtoa awe dhabihu ya upatanisho kwa njia ya imani katika damu Yake. Alifanya hivi ili kuonyesha haki Yake, kwa sababu kwa ustahimili Wake aliziachilia zile dhambi zilizotangulia kufanywa.

26 Alifanya hivyo ili kuonyesha haki Yake wakati huu, ili Yeye awe mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yule anayemwamini Yesu.

27 Basi, kujivuna kuko wapi? Kumewekwa mbali. Kwa sheria gani? Je, ni kwa ile ya matendo? La hasha, bali kwa ile sheria ya imani.

28 Kwa maana twaona kwamba mwanadamu huhesabiwa haki kwa njia ya imani wala si kwa matendo ya sheria.

29 Je, Mungu ni Mungu wa Wayahudi peke yao? Je, Yeye si Mungu wa watu Mataifa pia? Naam, Yeye ni Mungu wa watu Mataifa pia.

30 Basi kwa kuwa tuna Mungu

3:19 Dunia Dunia ya Kiyahudi walikuwa chini ya sheria ya Musa.

3:28 kuweka ama kuifuata torati ya Musa si muhimu na ni vibaya kusema Wakristo walinda Sabato na Pasaka ili wakombolewa

mmoja tu, atawahesabia haki wale waliotahiriwa kwa imani na wale wasiotahiriwa kwa imani iyo hiyo.

³¹ Je, basi, ni kwamba tunaibatilisha sheria kwa imani hii? La, hash! Badala yake tunaithibitisha sheria.

4 Tuseme nini basi, kuhusu Ibrahimu baba yetu kwa jinsi ya mwili, yeye alipataje kujua jambo hili?

² Kwa maana ikiwa Ibrahimu alihesabiwa haki kwa matendo, basi, anacho kitu cha kujivunia, lakini si mbele za Mungu.

³ Kwa maana Maandiko yase-maje? “Ibrahimu alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa haki.”

⁴ Basi mtu afanyapo kazi, mshahara wake hauhesabiwi kwake kuwa ni zawadi, bali ni haki yake anayostahili.

⁵ Lakini kwa mtu ambaye hafanyi kazi na anamtumaini Mungu, Yeye ambaye huwahesabia waovu haki, imani yake inahesabiwa kuwa haki.

⁶ Daudi pia alisema vivyo hivyo anenapo juu ya baraka za mtu ambaye Mungu humhesabia haki pasipo matendo:

⁷ “Wamebarikiwa wale ambao uovu wao umesamehewa na ambao dhambi zao zimefutwa.

⁸ Ameerikiwa mtu yule ambaye Mungu hamhesabii dhambi zake.”

⁹ Je, huku kubarikiwa ni kwa wale waliotahiriwa peke yao, au pia na kwa wale wasiotahiriwa? Tunasema, “Imani ya Ibrahimu ilihesabiwa kwake kuwa haki.”

¹⁰ Je, ni lini basi ilipohesabiwa kwake haki? Je, ilikuwa kabla au baada ya kutahiriwa kwake? Haikuwa baada, ila kabla hajatahiriwa.

¹¹ Alipewa ishara ya tohara kuwa muhuri wa haki aliyokuwa nayo kwa imani hata alipokuwa bado hajatahiriwa. Kusudi lilikuwa kumfanya baba wa wote wale waaminio pasipo kutahiriwa na ambao wamehesabiwa haki.

¹² Vivyo hivyo awe baba wa wale waliotahiriwa ambao si

4:7 Waliobarikiwa ni hao – Zaburi inayonukuliwa ni mawazo ya Daudi kuhusu dhambi zake Bethseba na anatambua jinsi yeye mwenyewe alivyobarikiwa na Baraka za msamaha ya neema – akiona hamna sadaka ya kuchinjwa inahitajika kuziba dhambi za uasherati na kuua ambayo alitenda.

kwamba wametahiriwa tu, bali pia wanafuata mfano wa imani ambayo Baba yetu Ibrahimu alikuwa nayo kabla ya kutahiriwa.

13 Kwa maana ile ahadi kwamba angeurithi ulimwengu haikuja kwa Ibrahimu au kwa wazao wake kwa njia ya sheria bali kwa njia ya haki ipatikanayo kwa imani.

14 Kwa maana ikiwa wale wawishio kwa sheria ndio warithi, imani haina thamani na ahadi haifai kitu,

15 kwa sababu sheria huleta ghadhabu. Mahali ambapo hakuna sheria hakuna makosa.

16 Kwa hiyo, ahadi huja kwa njia ya imani, ili iwe ni kwa neema na itolewe kwa wazao wa Ibrahimu, si kwa wale walio wa sheria peke yao bali pia kwa wale walio wa imani ya Ibrahimu. Yeye ndiye baba yetu sisi sote.

17 Kama ilivyoandikwa: “Nimekufanya wewe kuwa baba wa mataifa mengi.” Yeye ni baba yetu mbele za Mungu ambaye alimwamini, Mungu awapaye ahadi waliokufa na kuvitaja

vile vitu ambavyo haviko kana kwamba vimekwisha kuwako.

18 Akitarajia yasiyoweza kutarajiwa, Ibrahimu akaamini atakuwa, “Baba wa mataifa mengi,” kama alivyoahidiwa kwamba, “Uzao wako utakuwa mwingi mno.”

19 Ibrahimu hakuwa dhaifu katika imani hata alipofikiri juu ya mwili wake, ambao ulikuwa kama uliokufa, kwani umri wake ulikuwa unakaribia miaka mia moja, au alipofikiiri juu ya ufu wa tumbo la Sara.

20 Lakini Ibrahimu hakusita kwa kutokuamini ahadi ya Mungu, bali alitiwa nguvu katika imani yake na kumpa Mungu utukufu,

21 akiwa na hakika kabisa kwamba Mungu alikuwa na uwezo wa kutimiza lile aliloahidi.

22 Hii ndio sababu, “Ilihesabiwa kwake kuwa haki.”

23 Maneno haya, “Ilihesabiwa kwake kuwa haki,” hayakuandikwa kwa ajili yake peke yake,

24 bali kwa ajili yetu sisi pia, ambao Mungu atatupa haki, kwa

4:13 Ahadi za Ibrahimu zilikuwa kwamba hangerudi “ile neno” ya amani lakini hapa waliendeleza kuashiria ulimwengu wote

4:19 Ibrahimu alikuwa mzee lakini bado aliamini kuwa atapata mtoto.

ajili yetu tunaomwamini Yeye aliyemfufua Yesu Bwana wetu kutoka kwa wafu.

²⁵ Alitolewa afe kwa ajili ya dhambi zetu, naye alifufuka kwa ajili yetu ili tuhesabiwe haki.

5 Kwa hiyo, kwa kuwa tumekwisha kuhesabiwa haki kwa imani, tuna amani na Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo,

² ambaye kwa kupitia Kwake tumepata kwa njia ya imani kuifikia neema hii ambayo ndani yake sasa tunasimama, nasi twafurahia katika tumaini letu la kushiriki utukufu wa Mungu.

³ Si hivyo tu, bali twafurahi pia katika mateso, kwa sababu tunajua kuwa mateso huleta saburi,

⁴ nayo saburi huleta uthabiti wa moyo na uthabiti wa moyo huleta tumaini,

⁵ wala tumaini halitukatishi tamaa, kwa sababu Mungu amekwisha kumimina pendo Lake mioyoni mwetu kwa njia ya Roho Mtakatifu ambaye ametupatia.

⁶ Kwa maana hata tulipokuwa dhaifu, wakati ulipowadia, Kristo alikufa kwa ajili yetu sisi wenye dhambi.

⁷ Hakika, ni vigumu mtu ye yote kufa kwa ajili ya mwenye haki, ingawa inawezekana mtu akathubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema.

⁸ Lakini Mungu anaudhirisha upendo Wake kwetu kwamba: Tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.

⁹ Basi, kwa kuwa sasa tumehesabiwa haki kwa damu Yake, si zaidi sana tutaokolewa kutoka katika ghadhabu ya Mungu kwa Yeye!

¹⁰ Kwa kuwa kama tulipokuwa adui wa Mungu tulipatanishwa naye kwa njia ya kifo cha Mwanawe, si zaidi sana tukiisha kupatanishwa, tutaokolewa kwa uzima Wake.

¹¹ Lakini zaidi ya hayo, pia tunafurahi katika Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye kwa kupitia Kwake tumepata upatanisho.

¹² Kwa hiyo kama vile dham-

5:1 Tumehesabiwa kwamba tena haki hata kama si hivyo kwa sababu tunaamini kwa Yesu kupitia kwa ubatizo, tunahesabiwa kama wenye haki wanaomwamini kwa Kristo na wambatizwa ndani yake.

bi ilivyoingia ulimwenguni kupitia kwa mtu mmoja na kupitia dhambi hii, mauti ikawafikia watu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi.

¹³ Kwa maana kabla sheria haijatolewa, dhambi ilikuwepo ulimwenguni. Lakini dhambi haihesabiwi wakati hakuna sheria.

¹⁴ Hata hivyo, tangu wakati wa Adamu hadi wakati wa Musa, mauti ilitawala watu wote hata wale ambao hawakuvunja amri kama alivyofanya Adamu, ambaye alikuwa mfano wa yule atakayekuja.

¹⁵ Lakini ile karama iliyotolewa haikuwa kama lile kosa. Kwa maana ikiwa watu wengi walikufa kwa sababu ya kosa la mtu mmoja, zaidi sana neema ya Mungu na ile karama iliyokuja kwa neema ya mtu mmoja, yaani, Yesu Kristo, imezidi kuwa nyingi kwa ajili ya wengi.

¹⁶ Tena, ile karama ya Mungu si kama matokeo ya ile dhambi. Hukumu ilikuja kwa njia ya mtu mmoja ikaleta adhabu, bali karama ya neema ya Mungu ilikuja

kwa njia ya makosa mengi, ikaleta kuhesabiwa haki.

¹⁷ Kwa maana ikiwa kutokana na kosa la mtu mmoja, mauti ilitawala kupitia huyo mtu mmoja, zaidi sana wale wanaopokea wingi wa neema ya Mungu na karama Yake ya kuhesabiwa haki, watatawala katika uzima kwa njia ya huyo mtu mmoja, yaani, Yesu Kristo.

¹⁸ Kwa hivyo, kama vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta hukumu kwa watu wote, vivyo hivyo pia kwa tendo la mtu mmoja la haki huleta kuhesabiwa haki kule kuletako uzima kwa wote.

¹⁹ Kwa maana kama vile kwa kutokutii yule mtu mmoja wengi walifanywa wenye dhambi, vivyo hivyo kwa kutii kwa mtu mmoja wengi watafanywa wenye haki.

²⁰ Zaidi ya hayo, sheria ilikuja, ili uvunjaji wa sheria uongezeke. Lakini dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi.

²¹ Ili kwamba kama vile dhambi ilivyotawala kwa njia ya mauti, vivyo hivyo neema iweze kutawala kwa njia ya kuhesabiwa

5:17 Tutakuwa wafalme makuhani kwa ufalme ujao wa mungu ambao utasimamishwa na Yesu atakaporudi (Ufunuo 5:10)

5:19 Kwa mtu mmoja – Adamu.

haki hata uzima wa milele katika Yesu Kristo Bwana wetu.

6 Tuseme nini basi? Je, tundelee kutenda dhambi ili neema ipate kuongezeka?

² La hashu! Sisi tuliyoifia dhambi, tutawezaje kuendelea kuishi tena katika dhambi?

³ Au hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatzwa katika Kristo Yesu tulibatzwa katika mauti Yake?

⁴ Kwa hiyo tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti, ili kama vile Kristo alivyofufuka kutoka kwa wafu kwa utukufu wa Baba, vivyo hivyo sisi nasi pia tupate kuenenda katika upya wa uzima.

⁵ Kwa maana ikiwa tumeungana naye katika mauti Yake, bila shaka tutaungana naye katika ufufuo Wake.

⁶ Kwa maana twajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja naye ili ule mwili wa dhambi upate kuangamizwa, nasi tusiendeleo kuwa tena watumwa wa dhambi.

⁷ Kwa maana mtu ye yote

aliekufa amewekwa huru mbali na dhambi.

⁸ Basi ikiwa tulikufa pamoja na Kristo, tunaamini kwamba pia tutaishi pamoja naye.

⁹ Kwa maana tunajua kwamba Kristo, akiisha kufufuka kutoka kwa wafu, hatakufa tena, mauti haina tena mamlaka juu Yake.

¹⁰ Kifo alichokufa, aliifia dhambi mara moja tu, lakini uzima alio nao anamwishia Mungu.

¹¹ Vivyo hivyo, jihesabuni wafu katika dhambi lakini mlio hai kwa Mungu katika Kristo Yesu.

¹² Kwa hiyo, msiruhusu dhambi itawale ndani ya miili yenu, ipatikanayo na kufa, ili kuwafanya mizitii tamaa mbaya.

¹³ Wala msivitoe viungo vya miili yenu vitumike kama vyombo vya uovu vya kutenda dhambi, bali jitoeni kwa Mungu, kama watu waliotolewa kutoka mautini kuingia uzimani. Nanyi vitoeni viungo vya miili yenu Kwake kama vyombo vya haki.

¹⁴ Kwa maana dhambi haitakuwa na mamlaka juu yenu, kwa

6:3 Paulo hakuamua kuandika kuhusu ubatizo katika Warumi 6: Kufunguliwa wazi kwa ubatizo tunaupata hapa una umuhimu.

6:11 Jihesabuni – Hatujafa kamili kwa dhambi lakini mungu anatushabu kama waliokufa na Kristo na kufufuka naye na sasa amekufa kwa dhambi

sababu hampo chini ya sheria, bali chini ya neema.

15 Ni nini basi? Je, tutende dhambi kwa kuwa hatuko chini ya sheria bali chini ya neema? La, hasha!

16 Je, hamjui kwamba mnapojitoa kwa mtu ye yote kama watumwa watiifu, ninyi ni watumwa wa yule mnayemtii, aidha watumwa wa dhambi, ambayo matokeo yake ni mauti, au wa utii ambao matokeo yake ni haki?

17 Lakini Mungu ashukuriwe kwa kuwa ninyi ambao kwanza mlikuwa watumwa wa dhambi, mmekuwa watii kutoka moyoni kwa mafundisho mliyopewa,

18 Nanyi, mkiisha kuwekwa huru mbali na dhambi, mmekuwa watumwa wa haki.

19 Ninasema kwa namna ya kibinadamu kwa

sababu ya mipaka yenu ya hali ya asili. Kama vile kwanza mliyokuwa mmevitoa viungo vya miili yenu kama watumwa wa mambo machafu na uovu uliokuwa ukiongezeka zaidi na zaidi, hivyo sasa vitoeni viungo vya miili yenu vitumike kwa aji-

li ya haki ambayo matokeo yake ni utakatifu.

20 Mlipokuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa hamtawaliwi na haki.

21 Lakini mlipata faida gani kwa mambo hayo ambayo sasa mnayaonea aibu? Mwisho wa mambo hayo ni mauti.

22 Lakini sasa kwa kuwa mmevekwa huru mbali na dhambi na mmekuwa watumwa wa Mungu, faida mnayopata ni utakatifu, ambao mwisho wake ni uzima wa milele.

23 Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

7Ndugu zangu, (sasa ninasema na wale wanaojua sheria.) Je, hamjui ya kwamba sheria ina mamlaka tu juu ya mtu wakati akiwa hai?

² Kwa mfano, mwanamke aliyeolewa amefungwa kwa mume wakati akiwa hai, lakini yule mume akifa, yule mwanamke amefunguliwa kutoka katika sheria ya ndoa.

³ Hivyo basi, kama huyo mwa-

7:3,4 Torati imekuja, Tumefunguliwa kutoka humo na kwa hilo hatuhitaji kuweka sabato pasaka au chakila.

namke ataolewa na mwanaume mwingine wakati mumewe akiwa bado yuko hai, ataitwa mzinzi. Lakini kama mumewe akifa, mwanamke huyo hafungwi tena na sheria ya ndoa, naye akiolewa na mtu mwingine haitwi mzinzi.

⁴ Vivyo hivyo, ndugu zangu, ninyi mmeifia sheria kwa njia ya mwili wa Kristo, ili mweze kuwa mali ya mwingine, Yeye ambaye alifufuka kutoka kwa wafu, ili kwamba tupate kuzaa matunda kwa Mungu.

⁵ Kwa maana tulipokuwa tunatawaliwa na asili ya dhambi, tamaa za dhambi zilizochochewa na sheria zilikuwa zikitenda kazi katika miili yetu, hivyo tulizaa matunda ya mauti.

⁶ Lakini sasa, kwa kufia kile kilichokuwa kimetufunga kwanza, tumewekwa huru kutoka katika sheria ili tutumike katika njia mpya ya Roho, wala si katika njia ya zamani ya sheria iliyoandikwa.

⁷ Tuseme nini basi? Kwamba sheria ni dhambi? La, hasha! Lakini, ni kwa sababu ya sheria nisingekuwa nimejua dhambi. Nisingekuwa nimejua kutamani

ni nini kama sheria haikusema, “Usitamani.”

⁸ Lakini dhambi kwa kupata nafasi katika amri, hii ikazaa ndani yangu kila aina ya tamaa. Kwa maana pasipo sheria, dhambi imekufa.

⁹ Wakati fulani nilikuwa hai pasipo sheria, lakini amri ilipokuja, dhambi ikawa hai, nami nikafa.

¹⁰ Nikaona kwamba ile amri iliyokusudiwa kuleta uzima, ilileta mauti.

¹¹ Kwa maana dhambi kwa kupata nafasi katika amri, ilinidanganya na kwa kupitia hiyo amri, ikaniua.

¹² Hivyo basi, sheria yenyewe ni takatifu na amri ni takatifu na ya haki, tena ni njema.

¹³ Je, kile kilicho chema basi kilikuwa mauti kwangu? La, hasha! Lakini ili dhambi itambuliwe kuwa ni dhambi, ilileta mauti ndani yangu kupitia kile kilichokuwa chema, ili kwa njia ya amri dhambi izidi kuwa mbaya kupita kiasi.

¹⁴ Kwa maana tunajua kwamba sheria ni ya kiroho, lakini mimi ni wa kimwili nikiwa nimeuzwa kwenye utumwa wa dhambi.

15 Sielewi nitendalo, kwa maana lile ninalotaka kulitenda, silitendi, lakini ninatenda lile ninalolichukia.

16 Basi kama ninatenda lile nisilotaka kutenda, ni kwamba ninakubali kuwa sheria ni njema.

17 Lakini, kwa kweli si mimi tena nitendaye lile nisilotaka bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.

18 Kwa maana ninafahamu kwamba hakuna jema lo lote likaalo ndani yangu, yaani, katika asili yangu ya dhambi. Kwa kuwa nina shauku ya kutenda lililo jema, lakini siwezi kulitenda.

19 Sitendi lile jema nitakalo kutenda bali lile baya nisilolitaka, ndilo nitendalo.

20 Basi kama ninatenda lile nisilotaka kutenda, si mimi tena nifanyaye hivyo, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.

21 Hivyo naiona sheria ikitenda kazi. Ninapotaka kutenda jema, jambo baya liko papo hapo.

22 Kwa maana katika utu wangu wa ndani naifurahia sheria ya Mungu.

23 Lakini ninaona kuna sheria nyingine inayotenda kazi katika viungo vya mwili wangu inayopigana vita dhidi ya ile sheria ya akili yangu. Sheria hii inanifanya mateka wa ile sheria ya dhambi inayofanya kazi katika viungo vya mwili wangu.

24 Ole wangu, mimi maskini! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu wa mauti?

25 Ashukuriwe Mungu kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu! Hivyo basi, mimi mwenyewe kwa akili zangu ni mtumwa wa sheria ya Mungu, lakini katika asili ya dhambi ni mtumwa wa sheria ya dhambi.

8 Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu ya adhabu kwa wale walio ndani ya Kristo Yesu, wale ambao hawaenendi kwa kuufuata mwili bali kwa kufuata Roho.

2 Kwa sababu sheria ya Roho wa uzima katika Kristo Yesu imeniweka huru mbali na sheria ya dhambi na mauti.

3 Kwa maana kile ambacho

7:17 Dhambi kali yetu ndio taabu tunayopitia sio Ibilisi wa kimwili Paulo anamiliki haya kwamba anatenda dhambi kwa sababu ya kitu ndani yake (18:20, 23)

8:1 Tunalazimika kujipa maneno haya ya kushangaza mtihani yake ya kweli kama tupo ndani ya Kristo kwa imani na ubatizo ndani yake.

sheria haikuwa na uwezo wa kufanya, kwa vile ilivyokuwa dhaifu katika mwili, Mungu kwa kumtuma Mwanawe mwenyewe kwa mfano wa mwanadamu mwenye mwili ulio wa dhambi na kwa ajili ya dhambi, Yeye aliihukumu dhambi katika mwili,

⁴ ili kwamba haki ipatikanayo kwa sheria itimizwe ndani yetu sisi, ambao hatuenendi kwa kuufuata mwili bali kwa kufuata Roho.

⁵ Kwa maana wale wanaoishi kwa kuufuata mwili huziweka nia zao katika vitu vya mwili, lakini wale wanaoishi kwa kufuata Roho, huziweka nia zao katika mambo ya Roho.

⁶ Kwa maana kuwa na nia ya mwili ni mauti, bali kuwa na nia inayoongozwa na Roho ni uzima na amani.

⁷ Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui na Mungu, kwa maana haiitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.

⁸ Wale wanaotawaliwa na mwili, hawawezi kumpendeza Mungu.

⁹ Lakini ninyi, hamtawaliwi na mwili, bali na Roho, ikiwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu. Mtu ye yote ambaye hana Roho wa Kristo, yeye si wa Kristo.

¹⁰ Lakini kama Kristo anakaa ndani yenu, miili yenu imekufa kwa sababu ya dhambi, lakini roho zenu zi hai kwa sababu ya haki.

¹¹ Nanyi ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu anakaa ndani yenu, Yeye aliyemfufua Kristo Yesu kutoka kwa wafu ataihuisha pia miili yenu ambayo hufa, kwa njia ya Roho Wake akaaye ndani yenu.

¹² Kwa hiyo ndugu zangu, sisi tu wadeni, si wa mwili, ili tuishi kwa kuufuata mwili,

¹³ kwa maana mkiishi kwa kuufuata mwili, mtakufa, lakini kama mkiyaua matendo ya mwili kwa Roho, mtaishi.

¹⁴ Kwa kuwa wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu hao ndio watoto wa Mungu.

¹⁵ Kwa maana hamkupokea roho ya utumwa iwaletayo tena hofu, bali mlipokea roho

8:11 Kama tuna roho akilini sasa, ikiwa fikira za Kristo ziko ndani ya yetu kwa hiyo halali ambayo atafufuliwa kwa uzima wa milele atakaporudi Kristo.

ya kufanywa wana, ambaye kwa Yeye twalia, “Abba, yaani, Baba,”

16 Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kwamba sisi tu watoto wa Mungu.

17 Basi ikiwa sisi ni watoto, basi tu warithi, warithi wa Mungu, warithio pamoja na Kristo, naam, tukiteswa pamoja Naye tupate pia kutukuzwa pamoja Naye.

18 Nayahesabu mateso yetu ya wakati huu kuwa si kitu kulinganisha na utukufu utakaodhihirishwa kwetu.

19 Kwa maana viumbe vyote vinangoja kwa shauku kudhihirishwa kwa watoto wa Mungu.

20 Kwa kuwa viumbe vyote viliekwa chini ya ubatili, si kwa chaguo lao, bali kwa mapenzi Yake Yeye aliyevitiisha katika tumaini,

21 Ili kwamba viumbe vyote vipate kuwekwa huru kutoka katika utumwa wa kuharibika na kupewa uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu.

22 Kwa maana twajua ya kuwa viumbe vyote vimekuwa vikilia kwa uchungu kama utungu wa wakati wa mwanamke kuzaa hata sasa.

23 Wala si hivyo viumbe peke yao, bali hata sisi ambao ndio matunda ya kwanza ya Roho, kwa ndani tunalia kwa uchungu tukisubiri kwa shauku kufanywa wana wa Mungu, yaani, ukombozi wa miili yetu.

24 Kwa kuwa tuliokolewa kwa tumaini hili. Lakini kama kinachotumainiwa kikionekana hakiwi tumaini tena. Je, kuna mtu anayetumaini kupata kitu alichonacho tayari?

25 Lakini tunapotumaini kupata kitu ambacho hatuna, basi twakingojea kwa saburi.

26 Vivyo hivyo, Roho hutusaidia katika udhaifu wetu, kwa sababu hatujui kuomba ipasavyo, lakini Roho mwenyewe hutuomba kwa uchungu kusikoweza kutamkwa.

27 Naye Mungu aichunguzaye mioyo, anajua nia ya Roho, kwa sababu Roho huwaomba wata-

8:15 Tumechaguliwa na tunangoja uchaguzi maalum kama wana wa mungu atakaporudi Yesu (23)

8:23 Miili – Msimamo juu ya ukombozi wa mwili kutoka kifungu hiki.

8:27 Yesu anatutazama kutoka juu mbinguni (34) tukumbuke hivi wakati tunaposali.

katifu sawasawa na mapenzi ya Mungu.

²⁸ Nasi tunajua ya kuwa kati-ka mambo yote Mungu hutenda kazi pamoja na wote wampenda, katika kuwapatia mema, yaani, wale walioitwa kwa kusudi Lake.

²⁹ Maana wale Mungu aliowajua tangu mwanzo, pia aliwachagua tangu mwanzo, wapate kufanana na mfano wa Mwanawe, ili Yeye awe mzaliwa wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi.

³⁰ Nao wale Mungu aliotangulia kuwachagua, akawaita, wale aliowaita pia akawahesabia haki, nao wale aliowahesabia haki, pia akawatukuza.

³¹ Tuseme nini basi kuhusu haya? Ikiwa Mungu yuko upande wetu, ni nani awezaye kuwa kinyume chetu?

³² Ikiwa Mungu hakumhuria Mwanawe, bali alimtoa kwa ajili yetu sote, atakosaje basi kutupatia vitu vyote kwa ukarimu pamoja Naye?

³³ Ni nani atakayewashtaki wale ambao Mungu amewachagua? Ni Mungu mwenyewe ndiye mwenye kuwahesabia haki.

³⁴ Ni nani basi atakayewa-hukumia adhabu? Kristo Yesu ndiye aliyekufa, naam, zaidi ya hayo, ndiye aliyefufuka kutoka kwa wafu, yuko mkono wa kuume wa Mungu, naye ndiye anayetuomba.

³⁵ Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Je, ni shida au taabu au mateso au njaa au uchi au hatari au upanga?

³⁶ Kama ilivyoandikwa: “Kwa ajili yako tunauawa mchana kutwa, tumehesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.”

³⁷ Lakini katika mambo haya yote tunashinda, naam na zaidi ya kushinda, kwa Yeye aliyetupenda.

³⁸ Kwa maana nimekwisha kujua kwa hakika ya kuwa wala mauti, wala uzima, wala mala-ika, wala wenye mamlaka, wala yaliyopo, wala yatakayokuja, wala wenye uwezo,

³⁹ wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kingine cho chote kitakachoweza kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu Bwana wetu.

9 Ninasema kweli katika Kristo, wala sisemi uongo, dha-

miri yangu inanishuhudia katika Roho Mtakatifu.

² Nina huzuni kuu na uchungu usiokoma moyoni mwangu.

³ Kwa maana ningetamani hata mimi nilaaniwe na kutengwa na Kristo kwa ajili ya ndugu zangu hasa, wale walio wa kabila langu kwa jinsi ya mwili,

⁴ yaani, watu wa Israeli, ambao ndio wenye kule kufanywa wana, ule utukufu wa Mungu, yale maagano, kule kupokea sheria, ibada ya kwenye hekalu na zile ahadi.

⁵ Wao ni wa uzao wa mababa wakuu wa kwanza, ambao kutokea kwao Kristo alikuja kwa jinsi ya mwili kama mwanadamu, Yeye ambaye ni Mungu aliye juu ya vyote, mwenye kuhimidiwa milele! Amen.

⁶ Si kwamba Neno la Mungu limeshindwa. Kwa maana si kila Mwisraeli ambaye ni wa uzao utokanao na Israeli ni Mwisraeli halisi.

⁷ Wala si tu kwamba kwa sababu wamezaliwa na wazao wa Ibrahimu ni watoto wake, lakini

ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu ilikuwa: “Watoto wako watahesabiwa katika uzao wa Isaki.”

⁸ Hii ina maana kwamba, si watoto waliozaliwa kimwili walio watoto wa Mungu, bali ni watoto wa ahadi wanaohesabiwa kuwa uzao wa Ibrahimu.

⁹ Kwa maana ahadi yenyewe ilisema, “Nitakurudia tena wakati kama huu, naye Sara atapata mtoto wa kiume.”

¹⁰ Wala si hivyo tu, bali pia watoto aliwazaa Rebeka walikuwa na baba huyo huyo mmoja, yaani, baba yetu Isaki.

¹¹ Lakini, hata kabla hao mapacha hawajazaliwa au kufanya jambo lo lote jema au baya, ili kwamba kusudi la Mungu la kuchagua lipate kusimama,

¹² si kwa matendo, bali kwa Yeye mwenye kuita, Rebeka aliambiwa, “Mkubwa atamtumikia mdogo.”

¹³ Kama vile ilivyoandikwa, “Nimempenda Yakobo, lakini Esau nimemchukia.”

¹⁴ Tuseme nini basi? Je, Mungu ni dhalimu? La, hash!

9:3 Paulo anakumbusha jinsi Musa alivyo peana pahala pake katika kitabu cha maisha.

9:5 Wazo kuwa Kristo alikuwa Myahudi inaonyesha alikuwa mjukuu wa Ibrahimu na Daudi mjukuu wa muhimu ambayo waliandaliwa.

15 Kwa maana Mungu alimwambia Musa, “Nitamrehemu yeye nimrehemuye, nami nitamhurumia yeye nimhurumiaye.”

16 Kwa hiyo haitegemei kutaka kwa mwanadamu au jitihada, bali hutegemea huruma ya Mungu.

17 Kwa maana Maandiko yamwambia Farao, “Nilikuinua kwa kusudi hili, ili kwamba nipate kuonyesha uweza Wangu juu yako na ili Jina Langu lipate kutangazwa duniani pote.”

18 Kwa hiyo basi, Mungu humhurumia yeye atakaye kumhurumia na humfanya mgumu Yeye atakayekumfanya mgumu.

19 Basi mtaniambia, “Kama ni hivyo, kwa nini basi bado Mungu anatulaumu? Kwa maana ni nani awezaye kupinga mapenzi Yake?”

20 Lakini, Ewe mwanadamu, u nani wewe ushindane na Mungu? “Je, kilichoumbwa chaweza kumwambia yeye aliyekiumba, ‘Kwa nini umeniumba hivi?’”

21 Je, mfinyanzi hana haki ya kufinyanga kutoka katika bonge moja vyombo vya udongo vingine kwa matumizi ya heshima na

vingine kwa matumizi ya kawaida?

22 Iweje basi, kama Mungu kwa kutaka kuonyesha ghadhabu Yake na kufanya uweza Wake ujulikane, amevumilia kwa uvumilivu mwingi vile vyombo vya ghadhabu

vilivyoandaliwa kwa uharibifu?

23 Iweje basi, kama Yeye alitenda hivi ili kufanya wingi wa utukufu Wake ujulikane kwa vile vyombo vya rehema Yake, alivyotangulia kuvitengeneza kwa ajili ya utukufu Wake,

24 yaani pamoja na sisi, ambao pia alituita, si kutoka kwa Wayahudi peke yao, bali pia kutoka kwa watu Mataifa?

25 Kama vile Mungu asemavyo katika Hosea: “Nitawaita ‘watu Wangu’ wale ambao si watu Wangu, nami nitamwita ‘mpenzi Wangu’ yeye ambaye si mpenzi Wangu.”

26 tena, “Itakuwa hasa mahali pale walipoambiwa, ‘Ninyi si Watu wangu,’ wao wataitwa watoto wa Mungu aliye hai.’”

27 Isaya anapiga kelele kuhusu Israeli: ‘Ingawa idadi ya

9:18 Iliandikwa katika torati mara nyingi kuwa Farao alikuwa na moyo mgumu na pia mungu akaufanya uwe mgumu.

9:27 Mungu amefanya kazi kama mabaki kwa wachache, wengi hawana haki ikikimbia shughuli za kiroho.

wana wa Israeli ni wengi kama mchanga ulioko pwani ya bahari, ni mabaki yao tu watakaookolewa.

²⁸ Kwa kuwa Bwana ataitek-eleza hukumu Yake duniani kwa haraka na kwa ukamilifu.”

²⁹ Ni kama vile alivyotabiri Isaya akisema: “Kama Bwana wa majeshia asingetuachia uzao, tungalikuwa kama Sodoma, tungalikuwa kama Gomora.”

³⁰ Kwa hiyo tuseme nini basi? Kwamba watu Mataifa ambao hawakutafuta haki, wamepata haki ile iliyo kwa njia ya imani.

³¹ Lakini Israeli, ambao walijitahidi kupata haki kwa njia ya sheria, hawakuipata.

³² Kwa nini? Kwa sababu hawakuitafuta kwa njia ya imani bali kwa njia ya matendo. Wakajikwaa kwenye lile “jiwe la kukwaza.”

³³ Kama ilivyoandikwa, “Tazama naweka katika Sayuni jiwe la kukwaza na mwamba wa kuwangusha, ye yote atakayemwamini hataaibika kamwe.”

10 Ndugu zangu, shauku ya moyo wangu na maombi yangu kwa Mungu ni kwa ajili ya Waisraeli, kwamba waokolewe.

² Kwa maana ninaweza nikashuhudia wazi kwamba wao wanajuhudi kubwa kwa ajili ya Mungu, lakini juhudi yao haina maarifa.

³ Kwa kuwa hawakuijua haki itokayo kwa Mungu, wakatafuta kuweka haki yao wenyewe, hawakujitia chini ya haki ya Mungu.

⁴ Kwa maana Kristo ni ukomo wa sheria ili kuwe na haki kwa kila mtu aaminiye.

⁵ Musa anaandika kuhusu haki ile itokanayo na sheria, kwamba, “Mtu atendaye mambo hayo ataishi kwa hayo.”

⁶ Lakini ile haki itokanayo na imani husema hivi : “Usiseme moyoni mwako, ‘Ni nani atakayepanda mbinguni?’”(yaani, ili kumleta Kristo chini)

⁷ “au ‘Ni nani atashuka kwenenda kuzimu?’”(yaani kumleta Kristo kutoka kwa wafu.)

⁸ Lakini andiko lasemaje? “Lile neno li karibu nawe, li kinywani mwako na moyoni mwako,” yaani, ni lile neno la imani tunalolihubiri.

⁹ Kwa sababu kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba “Yesu ni Bwana.” na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu

alimfufua kutoka kwa wafu, utakoka.

¹⁰ Kwa maana kwa moyo mtu huamini na hivyo kuhesabiwa haki, tena kwa kinywa mtu hukiri na hivyo kupata wokovu.

¹¹ Kama yasemavyo Maandiko, “Ye yote amwaminiye hatahayarika.”

¹² Kwa maana hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani, Yeye ni Bwana wa wote, mwenye utajiri kwa wote wamwitao.

¹³ Kwa maana, “Kila mtu atakayeliitia Jina la Bwana, atakoka.”

¹⁴ Lakini watamwitaje Yeye ambaye hawajamwamini? Nao watawezaje kumwamini Yeye ambaye hawajamsikia? Tena watamsikiaje bila mtu kuwahubiria?

¹⁵ Nao watahubirije wasipo-pelekwa? Kama ilivyoandikwa, “Ni mizuri mno miguu ya hao wanaohubiri Injili ya amani na kuleta habari ya mema!”

¹⁶ Lakini si wote waliotii Habari Njema. Kwa maana Isaya asema, “Bwana, ni nani aliyeamini ujumbe wetu?”

¹⁷ Basi, imani chanzo chake ni kusikia na kusikia huja kwa Neno la Kristo.

¹⁸ Lakini nauliza, Je, wao hawakusikia? Naam, wamesikia, kwa maana: “Sauti yao imeenea duniani kote, nayo maneno yao yamefika hadi miisho ya ulimwengu.”

¹⁹ Nami nauliza tena, Je, Waisraeli hawakuelewa?” Kwanza, Musa asema, “Nitawafanya mwe na wivu kwa watu wale ambao si taifa. Nitawakasirisha kwa taifa la watu wasio na ufa-hamu.”

²⁰ Naye Isaya kwa ujasiri mwingi anasema, “Watu walewaliokuwa hawanitafuti, wamenipata, nimejidhihirisha kwa watu wale waliokuwa hawaniulizii.”

²¹ Lakini kuhusu Israeli anasema, “Mchana kutwa nimewanyoshea watu wakaidi na wasiotii mikono Yangu.”

11 Basi nauliza, je, Mungu amewakataa watu Wake? La, hash! Mimi mwenyewe ni

10:14 Mungu amekataa kazi za kushuhudia na kufikia watu kwao kama hatahubiri kwa watu hawawezi kusikia injili.

10:17 Imani sio hisia pekee ni jambo la nukuu tu kwa neno la Kristo na la mungu. Hii ndio sababu usomaji wa Biblia ni muhimu.

Mwisraeli, tena uzao wa Ibrahimi kutoka kabila la Benyamini.

² Mungu hajawakataa watu Wake, ambao Yeye aliwajua tangu mwanzo. Je, hamjui yale maandiko yasemayo kuhusu Eliya, jinsi alivyomlalamikia Mungu kuhusu Israeli?

³ Alisema, “Bwana, wamewaua manabii Wako na kuzibomoa madhabahu Zako, nimebaki mimi peke yangu, nao wanataka kuniua?”

⁴ Je, Mungu alimjibuje? “Nimejibakizia watu elfu saba ambao hawajapiga magoti kumwabudu Baali.”

⁵ Vivyo hivyo pia, sasa wapo mabaki waliochaguliwa kwa neema ya Mungu.

⁶ Lakini ikiwa wamechaguliwa kwa neema, si tena kwa msingi wa matendo. Kama ingekuwa kwa matendo, neema isingekuwa neema tena.

⁷ Tuseme nini basi? Kile kitu ambacho Israeli alikitafuta kwa bidii hakukupata. Lakini waliochaguliwa walikipata. Waliobaki walifanywa wagumu,

⁸ kama ilivyoandikwa: “Mungu aliwapa bumbuazi la mioyo, macho ili wasiweze kuona na masikio ili wasiweze kusikia, hadi leo.”

⁹ Naye Daudi anasema: “Karamu zao na ziwe tanzi na mtego wa kuwanasa, kitu cha kuwakwaza waanguke na adhabu kwao.

¹⁰ Macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona, nayo migongo yao iinamishwe daima.”

¹¹ Hivyo nauliza tena, je, Waisraeli walijikwaa ili waanguke na kuangamia kabisa? La, hasha! Lakini kwa sababu ya makosa yao, wokovu umewafikia watu Mataifa, ili kuwafanya Waisraeli waone wivu.

¹² Basi ikiwa kujikwaa kwao kumekuwa utajiri mkubwa kwa ulimwengu, tena kama kuangamia kwao kumeleta utajiri kwa watu Mataifa, kurudishwa kwao kutaleta utajiri mkuu zaidi.

¹³ Sasa ninasema nanyi watu Mataifa. Maadam mimi ni mtume kwa watu Mataifa, naitukuza huduma yangu

11:2 Kinyume na Israeli – Elia hakumuuliza mungu kuharibu Israeli alimweza mungu yale aliyoiishi Israeli ulimfungia.

11:5 Mungu amechagua watu Fulani na sio wengine na miujiza yake na sio kazi zetu.

14 ili kuwafanya watu wangu waone wivu na hivyo kuwaokoa baadhi yao.

15 Kwa kuwa ikiwa kukataliwa kwao ni kupatanishwa kwa ulimwengu, kukubaliwa kwao si kutakuwa ni uhai baada ya kufa?

16 Kama sehemu ya donge la unga uliotolewa kuwa limbuko ni mtakatifu, basi unga wote ni mtakatifu, nalo shina kama ni takatifu, vivyo hivyo na matawi nayo.

17 Lakini kama baadhi ya matawi yalikatwa, nawe chipukizi la mzeituni mwitu ukapandikizwa mahali pao ili kushiriki unono pamoja na matawi mengine kutoka katika shina la mzeituni,

18 basi usijivune juu ya hayo matawi. Kama ukijivuna, kumbuka jambo hili. Si wewe unayelishikilia shina, bali ni shina linalokushikilia wewe.

19 Basi utasema, “Matawi yale yalikatwa ili nipate kupandikizwa katika hilo shina.”

20 Hii ni kweli. Matawi hayo yalikatwa kwa sababu ya kutokuamini kwake, lakini wewe umesimama tu kwa sababu ya

imani. Kwa hiyo usijivune, bali simama kwa kuogopa.

21 Kwa maana kama Mungu hakuyahurumia matawi ya asili, wala hatakuhurumia wewe.

22 Angalia basi wema na ukali wa Mungu: Kwa wale walioanguka, ukali, bali kwako wewe wema wa Mungu, kama utadumu katika wema Wake. La si-vyo, nawe utakatiliwa mbali.

23 Wao nao wasipodumu katika kutokuamini kwao, wata-pandikizwa tena kwenye shina, kwa maana Mungu anao uwezo wa kuwapandikiza tena kwenye hilo shina.

24 Ikiwa wewe ulikatwa kutoka katika kile ambacho kwa asili ni mzeituni mwitu na kupandikizwa kinyume cha asili kwenye mzeituni uliopandwa, si rahisi zaidi matawi haya ya asili kupandikizwa tena kwenye shina lake la mzeituni!

25 Ndugu zangu, ili msije mkajidai kuwa wenye hekima kuliko mliyvyo, nataka mfahamu siri hii: Ugumu umewapata Israeli kwa sehemu hadi idadi ya watu Mataifa watakaolingia itimie.

11:22 Kama tumeokolewa kabisa inafundishwa kwa urahisi kuwa Bibilia tunalazimika tubaki na imani mpaka mwisho (Mathayo 10:22)

26 Hivyo Israeli wote wataokolewa kama ilivyoandikwa: “Mkombozi atakuja kutoka Sayuni, ataondoa kutokumcha Mungu katika Yakobo.

27 Hili ndilo agano Langu nao nitakapoziondoa dhambi zao.”

28 Kwa habari ya Injili, wao ni adui wa Mungu kwa ajili yenu, lakini kuhusu kule kuteuliwa kwao ni wapendwa, kwa ajili ya mababa zao wa zamani,

29 kwa maana akishawapa watu karama haziondoi, wala wito Wake.

30 Kama vile ninyi wakati fulani mlivyokuwa waasi kwa Mungu lakini sasa mmepata rehema kwa sababu ya kutokutii kwao,

31 hivyo nao Waisraeli wamekuwa waasi ili kwamba wao nao sasa waweze kupata rehema kwa ajili ya rehema za Mungu kweni.

32 Kwa maana Mungu amewafunga wanadamu wote kwenye kuasi ili apate kuwarehemu wote.

33 Tazama jinsi kilivyo kina cha utajiri wa hekima na maarifa ya Mungu! Tazama jinsi am-

bavyo hukumu Zake, hazichunguziki na ambavyo njia Zake zisivyotafutikana!

34 “Ni nani aliyejua nia ya Bwana? Au ni nani ambaye amekuwa mshauri Wake?”

35 “Au ni nani aliyempa chochote ili arudishiwe?”

36 Kwa maana vitu vyote vyatoka Kwake, viko Kwake na kwa ajili Yake. Utukufu ni Wake milele. Amen.

12 Kwa hiyo, ndugu zangu, nawasihi kwa rehema Zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu na inayompendeza Mungu, hii ndiyo ibada yenu yenye maana.

2 Msifuatishe tena mfano wa ulimwengu huu, bali mgeuze kwa kufanywa upya nia zenu. Ndipo mtaweza kuonja na kuha-kikisha ni nini mapenzi ya Mungu yaliyo mema, yanayopendeza machoni Pake na ukamilifu.

3 Kwa ajili ya neema niliyopewa nawaambia kila mmoja miongoni mwenu, asijiadhinie kuwa bora kuliko impasavyo, bali afikiri kwa busara kwa ku-

11:32 Juu ya vyote – Wayahudi na wasioamini.

12:1 Agano la kale sadaka zilikuwa kwa vipande viwili vyao na hata sehemu za wana wa Kristo kwa ubatizo kwa mwili wake (Wakorintho 1 12:13)

lingana na kipimo cha imani Mungu aliyompa.

4 Kama vile katika mwili mmoja tulivyo na viungo vingi, navyo viungo vyote havina kazi moja,

5 vivyo hivyo na sisi tulio wengi, tu mwili mmoja katika Kristo, nasi kila mmoja ni kiungo cha mwenzake.

6 Tuna karama zilizotofautiana kila mmoja kutokana na neema tuliyopewa. Kama ni unabii na tutoe unabii kwa kadiri ya imani.

7 Kama ni kuhudumu na tuhudumu, mwenye kufundisha na afundishe,

8 kama ni kutia moyo na atie moyo, kama ni kuchangia kwa ajili ya mahitaji ya wengine na atoe kwa ukarimu, kama ni uongozi na aongoze kwa bidii, kama ni kuhurumia wengine na afanye hivyo kwa furaha.

9 Upendo lazima usiwe wa unafiki. Chukieni lililo ovu, shikamaneni na lililo jema.

10 Pendaneni ninyi kwa ninyi kwa upendo wa kidugu. Wahe-shimuni na kuwatanguliza wengine.

11 Msiwe wavivu, bali mwe na bidii katika roho mkimtumikia Bwana.

12 Iweni na furaha katika tuma-ini, katika dhiki iweni na saburi, dumuni katika maombi.

13 Changieni katika mahitaji ya watakatifu, wakaribisheni wageni.

14 Wabarikini wale wanaowatesa, barikini wala msilaani.

15 Furahini pamoja na wenye kufurahi, lieni pamoja na wale waliao.

16 Kaeni kwa amani ninyi kwa ninyi. Msijivune, bali mwe tayari kushirikiana na wanyonge. Wala msiwe watu wenye kujivuna kwamba mnajua kila kitu.

17 Msimlipe mtu ye yote ovu kwa ovu. Jitahidini ili mtende yaliyo mema machoni pa watu wote.

18 Kama ikiwezekana, kwa upande wenu kaeni kwa amani na watu wote.

19 Wapendwa, msilipize kisasi, bali ipisheni ghadhabu ya Mungu, maana imeandikwa: “Kisasi ni juu Yangu, Mimi nitalipa, asema Bwana.”

12:18 Inategemea wawe – Hatuwezi kuwa na amani kila wakati na wengine. Yesu na Paulo hawakuwa

²⁰ Badala yake: “adui yako akiwa na njaa, mpe chakula, akiwa na kiu, mnyweshe. Maana ukifanya hivyo, utampalia makaa ya moto yanayowaka kichwani pake.

²¹ Usishindwe na ubaya, bali uushindeni ubaya kwa wema.

13 Kila mtu na atii mamlaka inayotawala, kwa maana hakuna mamlaka isiyotoka kwa Mungu, nazo mamlaka zilizopo zimewekwa na Mungu.

² Kwa hiyo yeye anayeasi dhidi ya mamlaka inayotawala anasi dhidi ya kile kilichowekwa na Mungu, nao wale wafanyao hivyo watajiletea hukumu juu yao wenyewe.

³ Kwa kuwa watawala hawawatishi watu wale wanaotenda mema bali wale wanaotenda mabaya. Je, wataka usimwogope mwenye mamlaka? Basi tenda lile lililo jema naye atakusifu.

⁴ Kwa maana mwenye mamlaka ni mtumishi wa Mungu kwa ajili ya mema. Lakini kama ukitenda mabaya, basi ogopa, kwa kuwa hauinui upanga bila

sababu. Yeye ni mtumishi wa Mungu, mjumbe wa Mungu wa kutekeleza adhabu juu ya watenda mabaya.

⁵ Kwa hiyo ni lazima kutii wenye mamlaka, si kwa sababu ya kuogopa adhabu iwezayo kutolewa, bali pia kwa ajili ya dhamiri.

⁶ Kwa sababu hii mnalipa kodi, kwa maana watawala ni watumishi wa Mungu, ambao hutumia muda wao wote kutawala.

⁷ Mlipeni kila mtu kile mnachodaiwa. Kama mnadaiwa kodi lipeni kodi, kama ni ushuru, lipeni ushuru, astahiliye hofu, mhofu, astahiliye heshima, mheshimu.

⁸ Msidaiwe kitu na mtu ye yote, isipokuwa kupendana, kwa maana yeye ampendaye mwenzake, ameitimiza sheria.

⁹ Kwa kuwa amri hizi zisemazo, “Usizini,” “usiue,” “usiibe,” “usitamani” na amri nyingine zote, zinajumlishwa katika amri hii moja: “Mpende jirani yako kama nafsi yako.”

13:2 Tuliunganishe mafunzo haya na mfano wa Petro katika matendo 4:19 tunaweza tu kujitokeza kwa uongozi hadi kiwango Fulani kwani itapolekea kutomwabudu mungu.

13:7 Kutolipa ushuru ni vibaya kwa Mkristo

10 Upendo haumfanyii jirani jambo baya. Kwa hiyo upendo ndio utimilifu wa sheria.

11 Nanyi fanyeni hivi, mkiutambua wakati tulio nao. Saa ya kuamka kutoka usingizini imewadia, kwa maana sasa wovoku wetu umekaribia zaidi kuliko hapo kwanza tulipoamini.

12 Usiku umeendelea sana, mapambazuko yamekaribia. Kwa hiyo tuyaweke kando matendo ya giza na tuvae silaha za nuru.

13 Basi na tuenende kwa adabu kama inavyopasa wakati wa mchana, si kwa kufanya karamu za ulafi na ulevi, si kwa ufisadi na uasherati, si kwa ugomvi na wivu.

14 Bali jivikeni Bwana Yesu Kristo, wala msifikiri jinsi mtakavyotimiza tamaa za miili yenu yenye asili ya dhambi.

14 Mkaribisheni yeye ambaye imani yake ni dhaifu, lakini si kwa kugombana na kubishana juu ya mawazo yake.

2 Mtu mmoja imani yake inamruhusu kila kila kitu, lakini

mwingine ambaye imani yake ni dhaifu, hula mboga tu.

3 Yeye alaye kila kitu asimdharau yeye asiyekula. Wala yeye asiyekula kila kitu asimhukumu yule alaye kila kitu, kwa maana Mungu amemkubali.

4 Wewe ni nani hata umhukumu mtumishi wa mtu mwingine? Kwa bwana wake tu anasimama au kuanguka. Naye atasimama kwa sababu Bwana anaweza kumsimamisha.

5 Mtu mmoja anaitukuza siku fulani kuwa ni bora kuliko nyingine na mwingine anaona kuwa siku zote ni sawa. Basi kila mmoja awe na hakika na yale anayoamini.

6 Yeye anayehesabu siku moja kuwa takatifu kuliko nyingine, hufanya hivyo kwa kumheshimu Bwana. Naye alaye nyama hula kwa Bwana, kwa maana humshukuru Mungu, naye akataaye kula nyama hufanya hivyo kwa Bwana na humshukuru Mungu.

7 Kwa kuwa hakuna hata mmoja wetu anayeishi kwa ajili

13:13 Ile siku inaashiria wakati wa ufalme wa mungu unaokuja katika (M12)

14:1 Dunia wa kiroho, kwa kuelewa na kufanya (kukataa vitu kama vyakula vya Kiyahudi na sabato)

14:6 Kwa kuwa kulinda sabato ni uamuzi wa mtu ni vibaya kutilia mkazo kuwa Mkristo alinde sabato.

yake mwenyewe, wala hakuna hata mmoja wetu afaye kwa ajili yake mwenyewe.

⁸ Kama tunaishi, tunaishi kwa Bwana, nasi pia tukifa twafa kwa Bwana. Kwa hiyo basi, kama tukiishi au kama tukifa, sisi ni mali ya Bwana.

⁹ Kwani kwa sababu hii hasa, Kristo alikufa na akawa hai tena kusudi apate kuwa Bwana wa wote, yaani, waliokufa na walio hai.

¹⁰ Basi kwa nini wewe wamhukumu ndugu yako? Au kwa nini wewe unamdharau ndugu yako? Kwa kuwa sote tutasimama mbele ya kiti cha Mungu cha hukumu.

¹¹ Kwa kuwa imeandikwa: “‘Kama niishivyo,’ asema Bwana, ‘Kila goti litapigwa mbele Zangu na kila ulimi utamkiri Mungu.’”

¹² Hivyo basi kila mmoja wetu atatoa habari zake mwenyewe kwa Mungu.

¹³ Kwa hiyo na tusiendeleo kuhukumiana: Badala yake mtu asiweke kamwe kikwazo au kizuizi katika njia ya mwingine.

¹⁴ Ninajua tena nimehakikishiwa sana katika Bwana Yesu kwamba hakuna kitu cho chote ambacho ni najisi kwa asili yake. Lakini kama mtu anakiona kitu kuwa ni najisi, basi kwake huyo kitu hicho ni najisi.

¹⁵ Kama ndugu yako anahuzunishwa kwa sababu ya kile unachokula, basi huenendi tena katika upendo. Usiruhusu kile unachokula kiwe sababu ya kumwangamiza ndugu yako ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake.

¹⁶ Usiruhusu kile ambacho unakiona kuwa chema kisemwe kuwa ni kiovu.

¹⁷ Kwa maana Ufalme wa Mungu si kula na kunywa, bali ni haki, amani na furaha katika Roho Mtakatifu.

¹⁸ Kwa sababu mtu ye yote anayemtumikia Kristo kwa jinsi hii, anampendeza Mungu na kukubaliwa na wanadamu.

¹⁹ Kwa hiyo na tufanye bidii kutafuta yale yaletayo amani na kujengana sisi kwa sisi.

²⁰ Usiiharibu kazi ya Mungu kwa ajili ya chakula. Hakika vyakula vyote ni safi, lakini ni kosa

14:19 Twafaa tuchunguze nafasi zetu na maono yetu na tutazame maneno yetu kuhakikisha kuwa tunajaribu kuweka amani badala ya mipaka.

kula kitu cho chote kinachomsababisha ndugu yako ajikwae.

²¹ Ni afadhali kutokula nyama wala kunywa divai au kufanya jambo lingine lo lote litakalom-sababisha ndugu yako ajikwae.

²² Je, wewe unayo imani? Ile imani uliyo nayo, uwe nayo naf-sini mwako mbele za Mungu. Heri mtu yule asiye na sababu ya kujihukumu nafsi yake kwa ajili ya kile anachokifanya.

²³ Lakini kama mtu ana shaka kuhusu kile anachokula, asile hicho kitu, kwa sababu hakula kwa imani. Kwa kuwa cho chote kinachofanywa pasipo imani ni dhambi.

15 Sisi tulio na nguvu, ha-tuna budi kuchukuliana na kushindwa kwa wale walio dhaifu wala si kujipendeza nafsi zetu wenyewe.

² Kila mmoja wetu inampa-sa kumpendeza jirani yake kwa mambo mema, ili kumjenga ka-tika imani.

³ Kwa maana hata Kristo ha-kujipendeza mwenyewe, bali

kama ilivyoandikwa: “Matu-kano yao wale wanaokutukana wewe yalinipata mimi.”

⁴ Kwa maana kila kitu kili-choandikwa zamani, kiliandi-kwa kutufundisha, ili kwamba kwa saburi na faraja tunayopata katika Maandiko tuwe na tuma-
ini.

⁵ Mungu atoaye saburi na faraja, awajalie ninyi roho ya umoja miongoni mwenu mna-pomfuata Kristo Yesu,

⁶ ili kwa moyo mmoja mpate kumtukua Mungu aliye Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo.

⁷ Karibishaneni ninyi kwa ni-nyika kama Kristo alivyowakari-bisha ninyi ili kumletea Mungu utukufu.

⁸ Kwa maana nawaambia kwamba, Kristo amekuwa mtu-mishi kwa wale waliotahiriwa ili kuonyesha kweli ya Mungu na kuthibitisha zile ahadi walizope-wa baba zetu wa zamani,

⁹ pia ili watu Mataifa wamtu-kuze Mungu kwa rehema Zake. Kama ilivyoandikwa: “Kwa hiyo nitakutukua katikati ya

15:1 Yesu alibeba dhambi zetu msalabani (53:54 Mt 8:17) tunaulizwa kuwa-fanyia wengine tulivyofanyiwa.

15:8 Kifo cha Kristo kilikamilisha agano la kale kama vile torati ya Musa lakini iliashiria agano jipya.

watu Mataifa, nitaliambia sifa Jina Lako.”

¹⁰ Tena yasema, “Enyi watu Mataifa, furahini pamoja na watu wa Mungu.”

¹¹ Tena, “Mhimidini Bwana, ninyi watu wote Mataifa na kumwambia sifa, enyi mataifa yote.”

¹² Tena, Isaya anasema, “Shina la Yese litachipuka, Yeye atakayeinuka ili kutawala juu ya mataifa, watu Mataifa watamtumaini.”

¹³ Mungu wa tumaini awajaze ninyi furaha yote na amani katika kumwamini, ili mpate kuja na tumaini tele kwa nguvu ya Roho Mtakatifu.

¹⁴ Ndugu zangu, mimi mwenyewe ninasadiki kwamba mmejaa wema, ufahamu wote, tena mna-weza kufundishana ninyi kwa ninyi.

¹⁵ Nimewaandikia kwa ujasiri vipengele kadha wa kadha katika waraka huu kama kuwakumbusha tena kwa habari ya ile neema Mungu aliyonipa,

¹⁶ ili kuwa mhudumu wa Kristo Yesu kwa watu Mataifa ni kiwa na huduma ya kikuhani ya

kutangaza Injili ya Mungu, ili watu Mataifa wapate kuwa dhahibihi inayokubaliwa na Mungu, iliyotakaswa na Roho Mtakatifu.

¹⁷ Kwa hiyo ninajisifu katika Kristo Yesu, kwenye utumishi wangu kwa Mungu.

¹⁸ Kwa maana sitathubutu ku-sema kitu cho chote zaidi ya kile ambacho Kristo amefanya kwa kunitumia mimi katika kuwangoza watu Mataifa wamtiii Mungu kwa yale niliyosema na kufanya,

¹⁹ kwa nguvu za ishara na miujiza, kwa uweza wa Roho wa Mungu, ili kuanzia Yerusalemu hadi maeneo yote ya kandokando yake, mpaka Iliriko nimekwisha kuihubiri Injili ya Kristo kwa ukamilifu.

²⁰ Hivyo ni nia yangu kuhubiri Habari Njema, si pale ambapo Kristo amekwisha kujulikana, ili nisije nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine.

²¹ Lakini kama ilivyoandikwa: “Wale ambao hawajahubiriwa habari Zake wataona, nao wale ambao hawajazisikia watafahamu.”

²² Hii ndiyo sababu nimezuili-

15:20,21 Wakati injili inaenda kwa ulimwengu wote kwa hiyo mwisho unakuja (Mt 24:14)

wa mara nyingi nisiweze kuja kwenu.

²³ Lakini sasa kwa kuwa haku-na nafasi zaidi kwa ajili yangu katika sehemu hii, ninatamani kuja kwenu kama ambavyo nimekuwa na shauku kwa miaka mingi,

²⁴ nimekusudia kufanya hivyo nitakapokuwa njiani kwenda Hispania. Natarajia kuwaona katika safari yangu na kusafirishwa nanyi mpaka huko, baada ya kufurahia ushirika wenu kwa kitambo kidogo.

²⁵ Sasa, niko njiani kuelekea Yerusalemu kwa ajili ya kuwahudumia watakatifu huko.

²⁶ Kwa kuwa imewapendeza watu wa Makedonia na Akaya kufanya changizo kwa ajili ya maskini walioko miongoni mwa watakatifu huko Yerusalemu.

²⁷ Imewapendeza kufanya hivyo, naam, kwani ni wadeni wao. Kwa maana ikiwa watu Mataifa wameshiriki baraka za rohoni za Wayahudi, wao ni wadeni wa Wayahudi, ili Wayahudi nao washiriki baraka zao za mambo ya mwilini.

²⁸ Kwa hiyo baada ya kukamilisha kazi hii na kuhakikisha kuwa wamepokea kila kitu kilichokusanywa, nitapitia kwenu nikiwa njiani kwenda Hispania.

²⁹ Ninajua kwamba nitakapokuja kwenu, nitakuja na wingi wa baraka za Kristo.

³⁰ Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa Jina la Bwana wetu Yesu Kristo na kwa upendo wa Roho Mtakatifu, kujiunga nami katika taabu zangu mkiniombea kwa Mungu.

³¹ Ombeni ili nipate kuokolewa mikononi mwa wale wasioamini walioko Uyahudi na kwamba utumishi wangu upate kukubaliwa na watakatifu wa huko Yerusalemu,

³² ili kwa mapenzi ya Mungu niweze kuja kwenu kwa furaha, nami niburudishwe pamoja nanyi.

³³ Mungu wa amani na awe pamoja nanyi nyote. Amen.

16 Napenda kumtambulisha kwenu dada yetu Fibi, mtumishi katika kanisa la Kenkrea.

15:30 Maombi sio ya kawaida na mapambano na mungu Yakobo aling'ang'ana na mungu kwa maombi na alikuwa mfano kwetu (Hos 12:2-4)

16:1 Mtumishi Kigiriki 'Diakonosi' wanawake walisimama sehemu muhimu kwa kanisa la kale wakati ambapo dini ilikuwa na sehemu kubwa.

2 Naomba mpokeeni katika Bwana ipasavyo watakatifu na kumpa msaada wo wote ataka-ohitaji kutoka kwenu, kwa mana yeye amekuwa msaada kwa watu wengi, mimi nikiwa miongoni mwao.

3 Wasalimuni Prsilaa na Aki-la, watumishi wenzangu katika Kristo Yesu.

4 Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili yangu wala si mimi tu ninayewashukuru bali pia makanisa yote ya watu Ma-taifa.

5 Lisalimuni pia kanisa lina-lokutana nyumbani mwao. Msa-limuni rafiki yangu Epaineto, aliyekuwa mtu wa kwanza kum-wamini Kristo huko Asia.

6 Msalimuni Maria, aliyefanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu.

7 Wasalimuni Androniko na Yunia, jamaa zangu ambao wamekuwa gerezani pamoja nami. Wao ni maarufu miongoni mwa mitume, nao walimjua Kristo kabla yangu.

8 Msalimuni Ampliato, yeye nimpendaye katika Bwana.

9 Msalimuni Urbano, mtenda

kazi mwenzetu katika Kristo, pamoja na rafiki yangu mpend-dwa Stakisi.

10 Msalimuni Apele aliyēja-ribiwa na akaithibitisha imani yake katika Kristo. Wasalimuni wote walio nyumbani mwa Aristobulo.

11 Msalimuni ndugu yangu Herodioni na wote walio nyumbani mwa Narkisi walio katika Bwana.

12 Wasalimuni Trifaina na Trifosa, wale wanawake wanaofanya kazi kwa bidii katika Bwana.

Msalimuni rafiki yangu mpend-dwa Persisi, mwanamke mwingine aliyefanya kazi kwa bidii katika Bwana.

13 Msalimuni Rufo, mteule katika Bwana pamoja na mama yake, ambaye amekuwa mama kwangu pia.

14 Wasalimuni Asinkrito, Flegoni, Herme, Patroba, Herma na ndugu wote walio pamoja nao.

15 Wasalimuni Filologo, Yulia, Nerea na dada yake, Olimpa na watakatifu wote walio pamoja nao.

16 Salimianeni ninyi kwa ninyi

16:5 Kanisa za kale zilikutana nyumbani kuna ushahidi wa majengo kadha hata baada ya miaka mia mbili ya Yesu.

kwa busu takatifu. Makanisa yote ya Kristo yanawasalimu. letao matengano na kuweka vi-kwazo mbele yenu dhidi ya ma-fundisho mliyojifunza.

¹⁸ Kwa maana watu kama hao hawamtumikii Bwana Kristo, bali wanatumikia tamaa zao wenyewe kwa kutumia. Mimi nimejawa na furaha tele kwa ajili yenu. Lakini nataka mwe na hekima katika mambo mema na bila hatia katika mambo maovu.

²⁰ Mungu wa amani atampon-da Shetani chini ya miguu yenu upesi. Neema ya Bwana wetu Yesu iwe pamoja nanyi. Amen.

²¹ Timotheo, mtenda kazi mwenzangu anawasalimu. Vi-vyo hivyo Lukio, Yasoni, Sosi-patro na ndugu zangu.

²² Mimi, Tertio, niliyemwan-dishi wa waraka huu nawasali-mu katika Bwana.

²³ Gayo, ambaye ni mwenyeji wangu na wa kanisa lote anawa-salimu. Erasto, mweka hazina wa mji huu, pamoja na Kwarto ndugu yetu pia wanawasalimu.

²⁴ Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja nanyi nyote. Amen.

²⁵ Sasa atukuzwe Yeye awe-zaye kuwafanya ninyi imara kwa Injili yangu na kuhubiriwa kwa Yesu Kristo, kutokana na kufunuliwa siri zilizofichika tan-gu zamani za kale.

²⁶ Lakini siri ambayo sasa ime-funuliwa na kujulikana kupitia maandiko ya kinabii kutokana na amri ya Mungu wa milele, ili mataifa yote yaweze kumwami-ni na kumtii

²⁷ Mungu aliye pekee mwenye hekima, ambaye kwa njia ya Yesu Kristo utukufu una Yeye milele na milele. Amen.

16:17 Kitabu cha methali kilipewa mawaidha sawa na kanisa la Israeli ka-tika agano la kale.

16:23 Erasto angekuwa mtu mwenye mali nyingi na wa kiwango cha juu, kanisa la kweli la Kristo utahalalishwa na umoja wetu ni lazima uwe wa kiwango cha juu kusimamisha huu ulimwengu uliokuja na kuushinda kwa Kristo.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Paulo, aliyelitwa kuwa mtume wa Yesu Kristo kwa mapenzi ya Mungu, na Sosthene ndungu yetu,

2 kwa kanisa la mungu lililoko Korintho, wale waliotakaswa katika Kristo Yesu, walioitwa wawe watakatifu, pamoja na wote wanaoliitia jina la Bwana wao na watu.

3 Neema na iwe kwenu na amani, zitokazo kwa mungu baba yetu, na kwa bwana Yesu Kristo

4 Ninamshukuru Mungu siku zote kwa ajili yenu kwa sababu ya neema Yake mliyopewa katika Kristo Yesu.

5 Kwa kuwa katika Kristo mmetajirishwa kwa kila hali, katika kusema kwenu na katika maarifa yenu yote,

6 kwa sababu ushuhuda wetu kumhusu Yesu ulithibitishwa ndani yenu.

7 Kwa hiyo hamkupungukiwa na karama yo yote ya kiroho wakati mnangoja kwa shauku

kudhihirishwa kwa Bwana wetu Yesu Kristo.

8 Yeye atawafanya imara mpaka mwisho, ili msiwe na hatia siku ile ya Bwana wetu Yesu Kristo.

9 Mungu ni mwaminifu ambaye mmeitwa naye ili mwe na ushirika na Mwanawe, Yesu Kristo Bwana wetu.

10 Nawasihi ndugu zangu, katika Jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba mpatane nia zenu ninyi kwa ninyi, ili pasiwepo na matengano katikati yenu na kwamba mwe na umoja kikamilifu katika nia na katika kusudi.

11 Kwa maana ndugu zangu, nimepata habari kutoka kwa badhi ya watu wa nyumbani mwa Kloe kwamba kuna magomvi katikati yenu.

12 Maana yangu ni kwamba: Kila mmoja wenu husema, “Mimi ni wa Paulo,” mwingine, “Mimi ni wa Apolo,” mwingine “Mimi ni wa Kefa” na mwingine “Mimi ni wa Kristo”.

1:4 Kwa kawaida tuwe tukimshuku mungu kwa yale ametenda kwa wengine kudhihirisha si roho mtakatifu kwa karne ya kwanza ilikuwa ya kuhalalisha walioamini wa kwanza (V6)

1:10,11 Kulikuwa na shida za kibinafsi na za kihudumu kwa kanisa la Korintho.

13 Je, Kristo amegawanyika? Je, Paulo ndiye aliyesulibishwa kwa ajili yenu? Je, mlibatizwa kwa jina la Paulo?

14 Namshukuru Mungu kwamba sikumbatiza mtu ye yote miongoni mwenu isipokuwa Krispo na Gayo.

15 Kwa hiyo hakuna mtu ye yote miongoni mwenu anayeweza kusema kwamba alibatizwa kwa jina langu.

16 (Naam, niliwabatiza pia watu wa nyumbani mwa Stefano. Lakini zaidi ya hao sijui kama nilimbatiza mtu mwingine ye yote.)

17 Kwa maana Kristo hakunituma ili kubatiza bali kuhubiri Injili na nifanye hivyo si kwa kutumia maneno ya hekima ya kibinadamu ya kushawishi, ili msalaba wa Kristo usije ukakosa nguvu yake.

18 Kwa maana ujumbe wa msalaba kwa wale wanaopotea ni upuzi, lakini kwetu sisi tunaookolewa ni nguvu ya Mungu.

19 Kwa maana imeandikwa: “Nitaiharibu hekima ya wenye hekima na kuzibatilisha akili za wenye akili.”

20 Yuko wapi mwenye hekima? Yuko wapi msomi? Yuko wapi mwanafalsafa wa nyakati hizi? Je, Mungu hakufanya hekima ya ulimwengu huu kuwa umpumbavu?

21 Kwa kuwa katika hekima ya Mungu, ulimwengu kwa hekima yake haukumjua Yeye, ilimpendeza Mungu kuwaokoa wale waaminio kwa upuzi wa lile neno lililohubiriwa.

22 Wayahudi wanataka miujiza na Wayunani wanatafuta hekima,

23 lakini sisi tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa, ambaye kwa Wayahudi ni kitu cha kukwaza na kwa Wayunani ni upuzi.

24 Lakini kwa wale ambao Mungu amewaita, yaani, Wayahudi na Wayunani, Kristo ni nguvu na hekima ya Mungu.

25 Kwa maana upumbavu wa Mungu una hekima zaidi kuliko hekima ya wanadamu, nao udhaifu wa Mungu una nguvu kuliko nguvu ya wanadamu.

26 Ndugu zangu, kumbukeni mlivyokuwa mlipoitwa. Kwa kipimo cha kibinadamu, si wengi wenu mliokuwa na hekima. Si

1:17 Paulo hamaanishi kuwa ubatizo hauna maana – alikwisha sema haukubatiza watu Fulani na matendo anatoa mifano mingine.

wengi waliokuwa na nguvu, si wengi waliozaliwa katika jamaa zenye vyeo.

²⁷ Lakini Mungu alichagua vitu vipumbavu vya ulimwengu ili aviaibishe vyenye hekima, Mungu alichagua vitu dhafu vya ulimwengu ili aviaibishe vyenye nguvu.

²⁸ Alivichagua vitu vya chini na vinavyodharauliwa vya dunia hii, vitu ambavyo haviko, ili avibatilishe vile vilivyoko,

²⁹ ili mtu ye yote asijisifu mbele za Mungu.

³⁰ Mungu ndiye chanzo cha uzima wenu katika Kristo Yesu, aliyefanyika kwetu hekima itokayo kwa Mungu na haki na utakaso na ukombozi,

³¹ ili kama ilivyoandikwa: “Yeye ajisifuye na ajisifu katika Bwana.”

2Ndugu zangu nilipokuja kwenu, sikuja na maneno ya ushawishi wala hekima ya hali ya juu nilipowahubiria siri za Mungu.

² Kwa kuwa niliamua kutokuja kitu cho chote wakati nikiwa nanyi isipokuwa Yesu Kristo, naye amesulubiwa msalabani.

³ Mimi nilikuja kwenu nikiwa dhafu na mwenye hofu na kwa kutetemeka sana.

⁴ Kuhubiri kwangu na ujumbe wangu haukuwa na hekima na maneno ya kuwashawishi watu, bali kwa madhihirisho ya nguvu za Roho Mtakatifu

⁵ ili imani yenu isiwe imejengwa katika hekima ya wanadamu bali katika nguvu za Mungu.

⁶ Lakini miongoni mwa watu waliokomaa twanena hekima, wala si hekima ya ulimwengu huu au ya watawala wa dunia hii wanaobatilika.

⁷ Sisi tunanena hekima ya Mungu ambayo ni siri, tena iliyofichika kwa wanadamu, ambayo Mungu aliikusudia kabla ulimwengu kuwepo, kwa ajili ya utukufu wetu.

⁸ Hakuna hata mtawala mmoja wa nyakati zetu aliyeelewa jambo hili. Kwa maana kama

1:28 Mungu ametuchagua sisi kwa hiyo tuko kwa njia nyingine kukatakiwa duniani humu na jamii tunamoishi.

2:6 Kama viongozi wa dunia hii ‘wanakuja kubaki bure’ tusiweke tumaini zetu kwa wanasiasa badala yake kwa ufalme wa mungu ujao hapa duniani akirudi Yesu.

wangelielewa, wasingemsulibisha Bwana wa utukufu.

⁹ Lakini ni kama ilivyoandikwa: “Lile jambo ambalo jicho halijapata kuona, sikio halijapata kusikia, wala halikuingia moyoni lile Mungu alilowaandalia wale wampendao.”

¹⁰ Lakini mambo haya Mungu ametufunulia kwa njia ya Roho Wake. Roho huchunguza kila kitu, hata mambo ya ndani sana ya Mungu.

¹¹ Kwa maana ni nani anayejua mawazo ya mtu isipokuwa roho iliyo ndani ya huyo mtu? Vivyo hivyo hakuna mtu ajuaye mawazo ya Mungu isipokuwa Roho wa Mungu.

¹² Basi hatukupokea roho ya dunia bali Roho yule atokaye kwa Mungu, ili tuweze kuelewa kile kipawa ambacho Mungu ametupatia bure.

¹³ Haya ndiyo tusemayo, si kwa maneno tuliyofundishwa kwa hekima ya wanadamu bali kwa maneno tuliyofundishwa na

Roho, tukifanua kweli za kiroho kwa wale watu wa kiroho.

¹⁴ Mtu ambaye hana Roho wa Mungu hawezi kupokea mambo yatokayo kwa Roho wa Mungu, kwa kuwa ni upuzi kwake, naye hawezi kuyaelewa kwa sababu hayo yanaeleweka tu kwa jinsi ya rohani.

¹⁵ Mtu wa kiroho hutambua mambo yote, lakini yeye mwenyewe hatambuliwi na mtu ye yote.

¹⁶ “Kwa maana ni nani aliyejua nia ya Bwana ili apate kumfundisha?” Lakini sisi tunayo nia ya Kristo.

3 Ndugu zangu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu wa kiroho, bali kama watu wa mwilini, kama watoto wachanga katika Kristo.

² Naliwanywesha maziwa, wala si chakula kigumu, kwa kuwa hamkuwa tayari kwa hicho chakula kigumu. Naam, hata sasa hamkiwezi.

2:9 Mungu ametayarisha mahali petu pa uzima wa milele.

2:13 Tunachanganya vitu vya kiroho kwa kusawazisha sehemu za mungu duniani, ilivyoandikwa na roho mtakatifu.

2:15 Watu wanatuhukumu lakini maoni yetu yafaa yawe kuwa haina maana kwetu na hatuwezi kuhukumiwa nawe kamwe.

3:2 Wakati tunabatizwa tunazaliwa tena (Jn 3:3-5) katika matamshi ya kiroho sisi ni watoto na tunakua kiroho kwa maziwa ya neno la mungu.

3 Kwa maana ninyi bado ni watu wa mwilini. Kwa kuwa bado kuna wivu na magombano miongoni mwenu, je, ninyi si watu wa mwilini, nanyi mnaenenda kwa jinsi ya kibinadamu?

4 Kwa maana mmoja anaposema, “Mimi ni wa Paulo,” mwingine, “Mimi ni wa Apolo”, je, ninyi si wanadamu wa kawaida?

5 Kwani, Apolo ni nani? Naye Paulo ni nani? Ni watumishi tu ambao kwa kupitia wao mliamini.

6 Mimi nilipanda mbegu, Apolo akatia maji, lakini Mungu ndiye aliyekuza.

7 Hivyo mwenye kupanda mbegu na mwenye kutia maji si kitu, bali Mungu peke Yake ndiye akuzaye.

8 Apandaye mbegu ni sawa na yule ataiye maji. Kila mmoja atalipwa kulingana na kazi yake.

9 Sisi ni watenda kazi pamoja na Mungu, ninyi ni shamba la Mungu, ni jengo la Mungu.

10 Kwa neema Mungu aliyonipa, niliweka msingi kama mjenzi stadi na mtu mwingine

anajenga juu ya huo msingi. Lakini kila mmoja inampasa awe mwangalifu jinsi anavyojenga juu yake.

11 Kwa maana hakuna mtu ye yote awezaye kuweka msingi mwingine wo wote isipokuwa ule uliokwisha kuwekwa, ambao ni Yesu Kristo.

12 Kama mtu ye yote akijenga juu ya msingi huu kwa kutumia dhahabu, fedha, mawe ya thamani, miti, majani au nyasi,

13 kazi yake itaonekana kuwa ikoje, kwa kuwa siku ile itaidhihirisha kazi yake. Itadhihirishwa kwa moto, nao moto utapima ubora wa kazi ya kila mtu.

14 Kama kile alichojenga kitabaki, atapokea thawabu.

15 Kama kazi ya mtu itateketea, atapata hasara, ila yeye mwenyewe ataokolewa, lakini kama mtu aliyenusurika kwenye moto.

16 Je, hamjui ya kwamba ninyi ni hekalu la Mungu na kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu?

17 Kama mtu ye yote akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu atamwangamiza mtu huyo, Kwa

3:9 Paulo anamlinganisha mungu na mfanyikazi mwenza anayejenga shambani.

maana hekalu la Mungu ni takatifu, ambalo ndilo ninyi.

¹⁸ Msijidanganye. Kama mtu ye yote miongoni mwenu akidhani kuwa ana hekima kwa viwango vya dunia hii, inampasa awe mjinga ili apate kuwa na hekima.

¹⁹ Kwa maana hekima ya ulimwengu huu ni upuzi mbele za Mungu. Kama ilivyoandikwa: “Mungu huwanasa wenye hekima katika hila yao,”

²⁰ Tena, “Bwana anajua kwamba mawazo ya wenye hekima ni ubatili.”

²¹ Hivyo basi, mtu asijivune kuhusu wanadamu! Kwa kuwa vitu vyote ni vyenu,

²² ikiwa ni Paulo au Apolo au Kefa au dunia au uzima au mauti, au wakati uliopo au wakati ujao, haya yote ni yenu

²³ na ninyi ni wa Kristo, naye Kristo ni wa Mungu.

4 Basi, watu na watuhesabu sisi kuwa tu watumishi wa Kristo na mawakili wa siri za Mungu.

² Zaidi ya hayo, litakiwalo ni mawakili waonekane kuwa waminifu.

³ Lakini kwangu mimi ni jambo dogo sana kwamba ni hukumiwe na ninyi au na mahakama yo yote ya kibinadamu. Hata mimi mwenyewe sijihukumu.

⁴ Dhamiri yangu ni safi, lakini hilo halinifanyi nisiwe na hatia. Bwana ndiye anihukumuye.

⁵ Kwa hiyo msihukumu jambo lo lote kabla ya wakati wake, ngojeni mpaka Bwana atakapokuja. Yeye atayaleta nuruni mambo yale yaliyofichwa gizani na kuweka wazi nia za mioyo ya wanadamu. Wakati huo kila mmoja atapokea sifa anayostahili kutoka kwa Mungu.

⁶ Basi ndugu zangu, mambo haya nimeyafanya kuwa mfano wa mimi binafsi na Apolo kwa faida yenu, ili mweze kujifunza kutoka kwetu maana ya ule usemi usemao, “Msivuke zaidi ya yale yaliyoandikwa.” Hivyo hamtajivunia mtu fulani na kumdharau mwingine.

⁷ Kwa maana ni nani aliy-

3:23 Kristo hata baada ya kupaa kwa mungu na sio mungu mwenyewe.

4:1 Kama ulivyofunzwa kwa mafumbo ya Yesu kila mmoja wetu amepewa talanta na Baraka ambazo twafaa kutumia kwa imani.

4:4 Kwa kiwango kimoja dhamira yetu ni muhimu kuifuata kama dhamira yetu ni wazi kuhusu kitu hai inamaanisha sisi ni wenye haki.

ekufanya wewe kuwa tofauti na mwingine? Ni nini ulicho nacho ambacho hukupokea? Nawe kama ulipokea, kwa nini unajivuna kama vile hukupokea?

⁸ Sasa tayari mnayo yale yote mnayohitaji! Tayari mmekwisha kuwa matajiri! Mmekuwa wafalme, tena bila sisi! Laiti mngekuwa wafalme kweli ili na sisi tupate kuwa wafalme pamoja nanyi!

⁹ Kwa maana ninaona kwamba Mungu ametuweka sisi mitume katika nafasi ya mwisho kabisa, kama watu waliohukumiwa kufa, kwa sababu tumefanywa kuwa maonyesho kwa ulimwengu wote, kwa malaika na kwa wanadamu pia.

¹⁰ Kwa ajili ya Kristo sisi ni wajinga, lakini ninyi mna hekima ndani ya Kristo. Sisi tu dhaifu, lakini ninyi mna nguvu. Tunadharauliwa, lakini ninyi mnaheshimiwa.

¹¹ Mpaka saa hii tuna njaa na kiu, tu uchi, tumepigwa na hatuna makao.

¹² Tunafanya kazi kwa bidii

kwa mikono yetu wenyewe. Tunapolaaniwa, tunabariki, tunapoteswa twastahimili,

¹³ tunaposingiziwa, tunajibu kwa upole. Mpaka sasa tumekuwa kama takataka ya dunia na uchafu wa ulimwengu hadi leo.

¹⁴ Siwaandikii mambo haya, ili kuwaaibisha, bali ili kuwaonya, kama wanangu wependwa.

¹⁵ Hata kama mnao walimu kumi elfu katika Kristo, lakini hamna baba wengi. Mimi nilikuwa baba yenu katika Kristo Yesu kwa kuwaletea Injili.

¹⁶ Basi nawasihi mwige mfano wangu.

¹⁷ Kwa sababu hii ninamtuma Timotheo, mwanangu mpendwa na mwaminifu katika Bwana. Yeye atawakumbusha kuhusu maisha yangu katika Kristo ambayo yanakubaliana na mafundisho yangu ninayofundisha kila mahali kwenye kila kanisa.

¹⁸ Baadhi yenu mmekuwa na majivuno mkidhani kuwa sitafika kwenu.

¹⁹ Lakini kama Bwana aki-penda, nitafika kwenu mapema,

4:10 Maamuzi ya maisha inajumlisha njia tunayofuata kwa sababu ya elimu yetu kata Kristo itatufanya kamwe tuonekane wajinga mbele ya maisha ya wasioamini.

4:15 Wale tuwaletao kwa Kristo ni wana wetu wa kiroho na ni lazima tuwalinde tunavyo endelea kuishi.

nami nitapenda kujua, si tu kile wanachosema hawa watu wenye kiburi, bali pia kujua nguvu yao.

²⁰ Kwa kuwa Ufalme wa Mungu si maneno matupu tu bali ni nguvu.

²¹ Ninyi amueni. Je, nije kweni na fimbo, au nije kwa upendo na kwa roho ya upole?

5 Kuna habari za kweli kwamba miongoni mwenu kuna uasherati ambao haujatoka hata miongoni mwa watu wasiomjua Mungu: kwamba mtu awe na mke wa baba yake.

² Nanyi mwajivuna! Je, haiwapasi kuhuzunika na kumtenga mtu huyo aliyefanya mambo hayo na ushirika wenu?

³ Hata kama siko pamoja nanyi katika mwili, niko nanyi katika roho. Nami nimekwisha kumhukumu mtu huyo aliyetenda jambo hili, kama vile ningekuwapo.

⁴ Mnapokutana katika Jina la Bwana wetu Yesu nami nikiwepo pamoja nanyi katika roho na uweza wa Bwana Yesu ukiwepo,

⁵ mkabidhini mtu huyo kwa

Shetani, ili asili ya dhambi iangamizwe lakini roho yake iokolewe katika siku ya Bwana.

⁶ Majivuno yenu si mazuri. Je, hamjui ya kwamba chachu kidogo huchachusha donge zima la unga?

⁷ Ondoeni chachu ya kale ili mpate kuwa donge jipya, kama vile mliyvyo hamkutiwa chachu. Kwa maana Kristo, Mwana-Kondoo wetu wa Pasaka amekwisha tolewa kuwa dhambi.

⁸ Kwa hiyo, tusiadhimishe sikukuu hii, kwa chachu ya zamani, chachu ya nia mbaya na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu, mkate wa weupe wa moyo na kweli.

⁹ Niliwaandikia katika waraka wangu kuwa msishirikiane na wazinzi.

¹⁰ Sina maana kwamba msishirikiane na wazinzi wa ulimwengu huu, au wenye tamaa mbaya, wanyang'anyi au waabudu sanamu. Kwa kufanya hivyo ingewabidi mtoke humu ulimwenguni.

¹¹ Lakini sasa nawaandikia kwamba msishirikiane na mtu

5:2 Makanisa la humu yanahitaji nidhamu kwa kesi za dhambi.

5:6 Chachu ambayo uliwadhuru wengine katika kanisa haikuwa mtu mwenye uchafu wa kimapenzi ina umuhimu mwingine (M8)

ye yote anayejiita ndugu lakini akiwa ni mzinzi, au mwenye tamaa mbaya, mwabudu sanamu au msingiziaji, mlevi au mdhalimu. Mtu kama huyo hata msile naye.

12 Yanihusu nini kuwahukumu wale watu walio nje ya kanisa? Je, si mnapaswa kuwahukumu hao walio ndani ya kanisa?

13 Mungu atawahukumu hao walio nje ya kanisa. “Ninyi mwondoeni huyo mtu mwovu miongoni mwenu.”

6 Kama mtu ye yote wa kwenu ana ugomvi na mwenzake, anathubutuje kuupeleka kwa wasiomcha Mungu ili kuamuliwa badala ya kuupeleka kwa watakatifu?

2 Je, hamjui kwamba watakatifu watauhukumu ulimwengu? Nanyi kama mtauhukumu ulimwengu, je, hamwezi kuamua mambo madogo madogo?

3 Hamjui kwamba tutawahukumu malaika? Je, si zaidi mambo ya maisha haya?

4 Kwa hiyo kama kuna

ugomvi miongoni mwenu kuhusu mambo kama haya ninyi mwachagua watu ambao hata hawaheshimiwi katika kanisa kuwa waamuzi?

5 Nasema hivi ili mwone aibu. Je, inawezekana kuwa miongoni mwenu hakuna mtu mwenye hekima ya kutosha kuamua ugomvi kati ya ndugu mmoja na mwenzake?

6 Badala yake ndugu mmoja anampeleka mwenzake mahakamani, tena mbele ya watu wasioamini!

7 Ukweli ni kwamba huko kuwa na mashtaka dhidi ya mwingine miongoni mwenu tayari ni kushindwa. Kwa nini msikubali kutendewa mabaya? Kwa nini msikubali kunyang'anywa?

8 Badala yake, ninyi wenyewe mwadanganya na kutenda mabaya, tena mwawatendea ndugu zenu

9 au hamjui ya kuwa wadhaliwa hawatauridhi ufalme wa Mungu? Msidanganyike; washerati hawatauridhi ufalme wa

6:1 Haturuhusiwi kuwapeleka waaminio kotini badala yake tujaribu kusuluhisha ugomvi kwa busara kutumia watu wenye elimu.

6:8 Kumpeleka nduguyo au dhuluma kotini (mbele ya mungu ni kama kumtesa) kwa hivyo jionyeshe mwema mbele zao la sivyo, wajihukumu mwenyewe.

Mungu, wala kuabudu sanamu, wala wazinzi, wala waviraji, wala walawiti,

¹⁰ wala wevi, wala watamano, wala walevi, wala watukanaji, wala wanyang'anyi.

¹¹ baadhi yenu mlikuwa watu wa namna hii; lakini mlioshwa, lakini mlitakaswa, lakini mlihesabiwa haki kwa jina la bwana Yesu Kristo, na katika roho wa mungu wetu.

¹² “Vitu vyote ni halali kwangu,” lakini si vitu vyote vyenye faida, “Vitu vyote ni halali kwangu,” lakini sitatawaliwa na kitu cho chote.

¹³ “Chakula ni kwa ajili ya tumbo na tumbo ni kwa ajili ya chakula,” lakini Mungu ataviangamiza vyote viwili. Mwili wa mwanadamu haukuumbwa kwa ajili ya zinaa bali kwa ajili ya Bwana na Bwana kwa ajili ya mwili.

¹⁴ Naye Mungu aliyemfufua Bwana kutoka kwa wafu atafufua sisi pia kwa uweza Wake.

¹⁵ Je, hamjui kwamba miili yenu ni viungo vya Kristo?

Je, nichukue viungo vya mwili wa Kristo na kuviunganisha na mwili wa kahaba? La hasha!

¹⁶ Hamjui kwamba aliyungwa na kahaba anakuwa mwili mmoja naye? Kwa kuwa imenenwa, “Hao wawili watakuwa mwili mmoja.”

¹⁷ Lakini mtu uliyeungwa na Bwana anakuwa roho moja naye.

¹⁸ Ikimbieni zinaa. Dhambi nyingine zote atendazo mtu ziko nje ya mwili wake, lakini yeye aziniye hutenda dhambi ndani ya mwili wake mwenyewe.

¹⁹ Je, hamjui ya kwamba miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu, akaaye ndani yenu, ambaye mmepewa na Mungu? Ninyi si mali yenu wenyewe,

²⁰ kwa maana mmenunuliwa kwa gharama. Kwa hiyo mtukuzeni Mungu katika miili yenu na katika roho zenu ambazo ni mali ya Mungu.

7 Basi kuhusu mambo yale mliyoniandikia: Ni vema mwanaume asimguse mwanaumke.

6:11 Kuoshwa kwa jina kiashirio cha ubatizo sisi pia tumetenda dhambi zilizo wajaribu kuenda kotini.

6:16 Tenda la kimapenzi umetengezwa kutumika na mungu kwa ajili ya kwanuka watu wawili kuwa mmoja.

2 Lakini ili kuepuka zinaa, kila mwanaume na awe na mke wake mwenyewe na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe.

3 Mume atimize wajibu wake wa ndoa kwa mkewe, naye vi-vyo hivyo mke kwa mumewe.

4 Mwanamke hana mamlaka juu ya mwili wake bali mumewe, wala mume hana mamlaka juu ya mwili wake bali mkewe.

5 Msinyimane, isipokuwa mmekubaliana kufanya hivyo kwa muda fulani ili mweze kuji-toa kwa maombi, kisha mrudiane tena ili Shetani asije akapata nafasi ya kuwajaribu kwa saba-bu ya kutokuwa na kiasi.

6 Nasema haya kama ushauri na si amri.

7 Laiti watu wangukuwa kama mimi nilivyo. Lakini kila mtu amepewa kipawa chake kutoka kwa Mungu, mmoja ana kipawa cha namna hii na mwingine ana cha namna ile.

8 Kwa wale wasioo na kwa wajane, ingekuwa vizuri wabaki kama mimi nilivyo.

9 Lakini kama hawawezi kujizuia, basi waoe na kuolewa, kwa maana ni afadhali kuoa au kuolewa kuliko kuwaka tamaa.

10 Kwa wale waliooana nawa-pa amri, (si mimi ila ni Bwana): Mke asimwache mumewe.

11 Lakini kama akimwacha, ni lazima akae bila kuolewa, ama sivyo apatane tena na mumewe. Wala mume asimpe mkewe tala-ka.

12 Lakini kwa wengine na-sema, (si Bwana ila ni mimi): Kama ndugu ana mke asiyeami-ni, naye huyo mke anakubali ku-ishi pamoja naye, basi asimwa-che.

13 Naye mwanamke aaminiye kama ameolewa na mwanaume asiyeamini na huyo mume ana-kubali kuishi naye, basi huyo mwanamke asimwache.

14 Kwa maana huyo mume asiyeamini anatakaswa kupitia mkewe, naye mke asiyeamini anatakaswa kupitia mumewe. Kama isingalikuwa hivyo wa-toto wenu wangalikuwa si safi,

7:2 Paulo anatenga msimamo mwema, kwa hiyo anatambulisha mungu na wazo lake kwa mwanadamu, hakufa kuwa na mpaka.

7:7 Yote ndoa na umoja ni zawadi kutoka kwa mungu kwa hiyo watu wasio na ndoa wanatamani kuwa nayo na wenye ndoa wanatamani kuwa bila tena.

7:14 Mpaka kiwango Fulani hali yetu ya kutoamini au familia changa imefunikiwa nasi.

lakini ilivyo sasa wao ni watakatifu.

15 Lakini kama yule asiyeami ni akijitenga, basi afanye hivyo. Katika hali kama hiyo mwanaamke au mwanaume aminiye hafungwi, kwa sababu Mungu ametuita tuishi kwa amani.

16 Wewe mke, unajuaje kama utamwoko mumeo? Au wewe mume unajuaje kama utamwoko mkeo?

17 Lakini kila mtu na aishi maisha aliyopangiwa na Bwana, yale Mungu aliyokuitia. Hii ni sheria yangu kwa makanisa yote.

18 Je, mtu alikuwa ametahiriwa alipoitwa? Asijifanye asiyetahiriwa. Je, mtu alikuwa hajatahiriwa alipoitwa? Asitahiriwe.

19 Kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu. Lakini kuzitii amri za Mungu ndilo jambo muhimu.

20 Basi kila mmoja wenu na abaki katika hali aliyoitwa nayo.

21 Je, wewe ulipoitwa ulikuwa mtumwa? Jambo hilo lisikusumbue. Hata kama unaweza kupata uhuru, tumia nafasi uliyo nayo sasa kuliko wakati mwingine wote.

22 Kwa maana ye yote aliyemitwa katika Bwana kama mtumwa yeye ni mtu huru kwa Bwana, kama vile ye yote aliyekuwa huru alipoitwa yeye ni mtumwa wa Kristo.

23 Mlinunuliwa kwa gharama, ili msiwe watumwa wa wanadamu.

24 Ndugu zangu, kama kila mtu alivyoitwa, akae katika wito wake alioitiwa na Mungu.

25 Basi, kuhusu wale walio bikira, mimi sina amri kutoka kwa Bwana, lakini mimi natoa shauri kama mtu ambaye ni mwamini fu kwa rehema za Bwana.

26 Kwa sababu ya shida iliyoko, naona ni vema mkibaki kama mlivyo.

27 Je, umeolewa? Basi usitake talaka. Je, hujaoa? Usitafute mke.

28 Lakini kama ukioa, hujatenda dhambi na kama bikira akiolewa, hajatenda dhambi. Lakini wale wanaoaa watakabiliana na matatizo mengi katika maisha haya, nami nataka kuwazuilia hayo.

29 Lakini ndugu zangu, nina maana kwamba muda ulioba-

7:17 Katika makanisa yetu – Mafunzo ya Paulo kwa ajili kanisa moja ulijazwa na mungu.

7:25 Inaonekana kwamba 7:26-40

ki ni mfupi. Tangu sasa wale waliooa waishi kama wasio na wake

³⁰ nao wanaoomboleza, kama ambao hawaombolezi, wenyewe furaha kama wasiokuwa nayo, wale wanaonunua, kama vile vitu walivyonunua si mali yao,

³¹ nao wale wanaoshughulika na vitu vya dunia hii, kama ambao hawahusiki navyo. Kwa maana dunia hii kama tunavyoiona sasa inapita.

³² Ningetaka msiwe na mamburu. Mwanau ambaye hajao anajishughulisha na mambo ya Bwana, yaani, jinsi ya kumpendeza Bwana.

³³ Lakini mwanau aliyeo anajishughulisha na mambo ya dunia, yaani, jinsi ya kumfurahisha mkewe,

³⁴ Pia kuna tofauti kati ya mwanau aliyeo na msichana bikira. Mwanau aliyeo hujishughulisha na mambo ya Bwana ili awe mtakatifu kimwili na kiroho, lakini yule aliyeo hujishughulisha na mambo ya dunia, jinsi atakavyoweza kumfurahisha mumewe.

³⁵ Ninasema haya kwa faida yenu, sio ili kuwawekea kizuizi cho chote, bali mpate kuishi kwa jinsi ilivyo vema bila kuvutwa pengine katika kujitua kwenu kwa Bwana.

³⁶ Kama mtu ye yote anadhani kwamba hamtendei ilivyo sawa mwanau ambaye amemposa, naye akiwa umri wake unazidi kuendelea na mtu huyo anajisikia kwamba inampasa kuo, afanye kama atakavyo. Yeye hatendi dhambi. Yawapasa waoane.

³⁷ Lakini kama mwanau ambaye ameshaamua moyoni mwake kutokuoa bila kulazimishwa na mtu ye yote, kama anaweza kujitawala kabisa, basi anafanya vema kutokumwoa huyo mwanau.

³⁸ Hivyo basi, yeye mwanau amwoye huyo mwanau afanya vema, lakini yeye asiyemwoa afanya vema zaidi.

³⁹ Mwanau aliyeo amefungwa na sheria maadam mumewe yu hai. Lakini kama mumewe akifa, basi mwanau huyo yuko huru kuolewa na mume mwingine ampendaye,

7:39 Ndoa ni kwa maisha hakuna wakati mwingine kwa maisha ambapo mswada hua umelengwa kama ulivyo sasa.

lakini lazima tu awe katika Bwana.

⁴⁰ Lakini kwa uamuzi wangu, naona kuwa angekuwa na furaha zaidi akibaki alivyo. Nami nadhani pia nina Roho wa Mungu.

8 Sasa kuhusu chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu, tunajua kwamba ‘sisi sote tuna ujuzi.’ Lakini ‘ujuzi’ hujivuna, bali upendo hujenga.

² Mtu ye yote anayedhani kwamba anajua kitu, hajui kama impasavyo kujua.

³ Lakini mtu ampendaye Mungu, hujulikana Naye.

⁴ Hivyo basi, kuhusu kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu, tunajua kwamba ‘sanamu si kitu cho chote kabisa duniani na kwamba kuna Mungu mmoja tu.’

⁵ Kwa maana hata kama wapo hao wanaoitwa ‘miungu’ kama ni mbinguni au duniani, (kama ilivyo kweli wapo ‘miungu’ wengi na ‘mabwana’ wengi).

⁶ Lakini kwetu sisi yuko Mungu mmoja, aliye Baba, ambaye vitu vyote vyatoka Kwake na kwa ajili Yake sisi twaishi na kuna Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa Yeye vitu vyote vimekuwepo na kwa Yeye sisi tunaishi.

⁷ Lakini si wote wanaojua jambo hili. Baadhi ya watu bado wamezoea kufikiria kuwa sanamu ni halisi hivyo wanapokula chakula kama hicho wanadhani kimetolewa sadaka kwa sanamu na kwa kuwa dhamiri yao ni dhaifu, inatiwa unajisi.

⁸ Lakini chakula hakituleti karibu na Mungu wala hatupotezi cho chote tusipokula, wala hatuongezi cho chote kama tukila.

⁹ Lakini angalieni jinsi tunavyotumia uhuru wetu usije ukawa kikwazo kwao walio dhaifu katika imani.

¹⁰ Kwa maana kama mtu ye yote mwenye dhamiri dhaifu akiwaona ninyi wenye ujuzi mkila katika hekalu la sanamu,

8:1 Tunaweza kutumia elimu ikijumlisha elimu ya kiroho vibaya hata kama elimu imesanifishwa vyema.

8:4,5 Kinyume na imani yalikanayo Paulo anafunza kuwa mungu haipo anaongelea mungu muingu ibilisi (10:21)

8:9 Tupo huru kula chochote tunachotaka lakini maamuzi yote lakini maamuzi yote lazima yazingatiwe ikijumlisha kuwa mifano yetu itakuwa na madhara yepi juu ya wengine.

je, si atatiwa moyo kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanaamu?

11 Kwa njia hiyo, huyo ndugu mwenye dhamiri dhaifu, ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake, ataangamia kwa sababu ya ujuzi wenu.

12 Mnapotenda dhambi dhidi ya ndugu zenu kwa njia hii na kujeruhi dhamiri zao zilizo dhaifu, mnamkosea Kristo.

13 Kwa hiyo, kama kile ninachokula kitamfanya ndugu yangu aanguke katika dhambi, sitakula nyama kamwe nchi idumupo, nisije nikamfanya ndugu yangu aanguke.

9 Je, mimi si huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi sikumwona Yesu, Bwana wetu? Je, ninyi si matunda ya kazi yangu katika Bwana?

2 Hata kama mimi si mtume kwa wengine, hakika mimi ni mtume kwenu, kwa maana ninyi ni chapa ya utume wangu katika Bwana.

3 Huu ndio utetezi wangu kwa hao wanaokaa kunihukumu.

4 Je, hatuna haki ya kula na kunywa?

5 Je, hatuna haki ya kusafiri na mke anayeamini, kama wavyofanya mitume wengine na ndugu zake Bwana na Kefa?

6 Au ni mimi na Barnaba tu ambao tunalazimika kufanya kazi ili tuweze kupata mahitaji yetu?

7 Ni askari yupi aendae vitani wakati wo wote kwa gharama zake mwenyewe? Ni mkulima gani apandaye shamba la mizabibu na asile matunda yake? Ni nani achungaye kundi na asipate maziwa yake hata kidogo?

8 Je, nasema mambo haya katika mtazamo wa kibinadamu tu? Je, sheria haisemi yayo hayo?

9 Kwa maana imeandikwa katika sheria ya Musa? “Usimfungue ng’ombe kinywa apurapo nafaka.” Je, Mungu hapa anahusika na ng’ombe?

10 Je, Mungu hasemi haya hasa kwa ajili yetu? Hakika yameandikwa kwa ajili yetu, kwa sababu mtu anapolima na mwengine akapura nafaka, wote wanasapaswa kufanya hivyo wakiwa na tumaini la kushiriki mavuno.

11 Je, ikiwa sisi tulipanda mbe-gu ya kiroho miongoni mwenu,

Je, itakuwa ni jambo kubwa iwapo tutavuna vitu vya mwili kutoka kwenu?

12 Kama wengine wanahaki ya kupata msaada kutoka kwenu, sisi je, isingepasa tuwe na haki hiyo hata zaidi? Lakini sisi hatukutumia haki hii. Kinyume chake, tunavumilia kila kitu ili tusije tukazuia injili ya Kristo.

13 Je, hamjui kwamba, watu wafanyao kazi hekaluni hupata chakula chao kutoka hekaluni, nao wale wahudumiao madhabuni hushiriki kile kitolewacho madhabahuni?

14 Vivyo hivyo, Bwana ameagiza kwamba wale wanaohubiri injili wapate mahitaji yao kutokana na injili.

15 Lakini sijatumia hata mojawapo ya haki hizi. Nami siandiki haya nikitumaini kwamba mtanifanyia mambo hayo. Heri nife kuliko mtu ye yote kuninyima huku kujisifu kwangu.

16 Lakini ninapohubiri injili siwezi kujisifu maana ninalazimika kuhubiri. Ole wangu nisi-poihubiri Injili!

17 Nikihubiri kwa hiyari ninayo thawabu, lakini kama si kwa hiyari, ni kwamba ikiwa nalazimika kufanya hivyo, basi ninachofanya ni kutekeleza tu uwakili niliowekewa.

18 Basi je, thawabu yangu ni nini? Twawabu yangu ni hii: ni kwamba katika kuhubiri Injili nitoe bila gharama, nisije nikatumia vibaya ule uwezo wangu nilio nao katika Injili.

19 Ingawa mimi ni huru, wala si mtumwa wa mtu ye yote, ni-mejifanya kuwa mtumwa wa kila mtu, ili niweze kuwavuta wengi zaidi.

20 Kwa Wayahudi, nilikuwa kama Myahudi, ili niwapate Wayahudi. Kwa watu wale walio chini ya sheria, nilikuwa kama aliye chini ya sheria, (ingawa mimi siko chini ya sheria), ili niweze kuwapata wale walio chini ya sheria.

21 Kwa watu wasio na sheria nilikuwa kama asiye na sheria, (ingawa siko huru mbali na sheria ya Mungu, bali niko chini ya sheria ya Kristo), ili niweze

9:17 Paulo anasema kuwa ishara ambayo kweli ameona imemuita kuhubiri injili ni kwa sababu hii haikuja kwa asili ndani yake.

9:20 Bila kuwa wanafiki sisi pia twafaa kujihusisha na watu kwa maneno yake badala ya kuhubiri injili kwao kwa lugha zetu bila matakwa ya majibu yao

kuwapata wale wasio na sheria.

²² Kwa walio dhaifu nilikuwa dhaifu, ili niweze kuwapata walio dhaifu. Nimekuwa mtu wa hali zote kwa watu wote ili kwa njia ye yote niweze kuwaokoa baadhi yao.

²³ Nafanya haya yote kwa ajili ya Injili, ili nipate kushiriki baraka zake.

²⁴ Je, hamjui kwamba katika mashindano ya mbio wote wanaoshindana hukimbia, lakini ni mmoja wao tu apewaye tuzo? Kwa hiyo kimbieni katika mashindano kwa jinsi ambavyo mtapata tuzo.

²⁵ Kila mmoja anayeshiriki katika mashindano hufanya mazoezi makali. Wao hufanya hivyo ili wapokee taji isiyodumu, lakini sisi tunafanya hivyo ili kupata taji idumuyo milele.

²⁶ Kwa hiyo mimi sikimbii kama mtu akimbiaye bila lengo, sipigani kama mtu anayepiga hewa,

²⁷ la, bali nautesa mwili wangu na kuutumikisha ili nikishawahubiria wengine, mimi nisiwe mtu wa kukataliwa.

10 Zaidi ya hayo ndugu zangu, sitaki mkose kufahamu ukweli huu kwamba baba zetu walikuwa wote chini ya wingu na kwamba wote walipita katikati ya bahari.

² Wote wakabatizwa kuwa wa Musa ndani ya lile wingu na ndani ya ile bahari.

³ Wote walikula chakula kile cha roho,

⁴ na wote wakanywa kile kinywaji cha roho, kwa maana walikunywa kutoka katika ule mwamba wa roho uliofuatana nao, ule mwamba ulikuwa Kristo.

⁵ Lakini Mungu hakupendezwa na wengi wao, kwa hiyo miili yao ilitapakaa jangwani.

⁶ Basi mambo haya yalitokea kama mfano ili kutuonya tusiweke mioyo yetu katika mambo maovu kama wao walivyofanya.

⁷ Msiwe waabudu sanamu, kama baadhi yao walivyokuwa, kama ilivyoandikwa, “Watu walikaa chini wakala na kunywa, kisha wakainuka kucheza na kufanya karamu za ulevi na ulafi.”

10:2 Israeli kwa kifungo na utumwa Misri inaashiria sisi ulimwenga kabla ya ubatizo walipata bahati ya sehemu na kutembea jangwani hadi walipofika nchi ya agano (ufalme wa mungu duniani atakaporudi Yesu)

8 Wala tusifanye uzinzi kama baadhi yao walivyofanya, waka-fa watu 23,000 kwa siku moja.

9 Wala tusimjaribu Bwana, kama baadhi yao walivyofanya, wakafa kwa kuumwa na nyoka.

10 Msinung'unike kama baadhi yao walivyofanya, wakaanga-mizwa na mharabu.

11 Mambo haya yote yaliwapa-pata wao ili yawe mifano kwa wengine, nayo yaliandikwa ili yatuonye sisi ambao mwisho wa nyakati umetufikia.

12 Hivyo, yeye ajidhaniaye amesimama, aangalie asiangu-ke.

13 Hakuna jaribu lo lote lililo-wapata ambalo si la kawaida kwa wanadamu. Naye Mungu ni mwaminifu ambaye hataruhusu mjaribiwe kupita mnavyoweza. Lakini mnapojaribiwa atawapa njia ya kutokea ili mweze kusta-himili.

14 Kwa hiyo wapenzi wangu, zikimbieni ibada za sanamu.

15 Nasema nanyi kama na watu wenye ufahamu, amueni weny-ewe kuhusu haya niyasemayo.

16 Je, kikombe cha baraka ambacho tunakibariki, si ushirika katika damu ya Kristo? Mkate tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo?

17 (Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi tu mwili mmoja, kwa kuwa wote twashiriki mka-te mmoja)

18 Waangalieni watu wa Isra-eli: Je, wale wote walao dhabihu si ni wale watendao kazi madha-bahuni?

19 Je, nina maana kwamba ka-fara iliyotolewa kwa sanamu ni kitu chenye maana yo yote? Au kwamba sanamu ni kitu chenye maana yo yote?

20 La hasha! Lakini kafara za watu wasiomjua Mungu hutole-wa kwa mashetani, wala si kwa Mungu. Nami sitaki ninyi mwe na ushirika na mashetani.

21 Hamwezi kunywa katika kikombe cha Bwana na cha ma-shetani pia. Hamwezi kuwa na sehemu katika meza ya Bwa-na na katika meza ya mashe-tani.

22 Je, tunataka kuamsha wivu

10:13 Nayo majaribu yanaweza kuwa zaidi ya uwezo wetu kuvumilia, lakini mungu anatupa njia ya kutoweka tunapotenda dhambi, tunamkosa na sababu za kuadhibiwa.

10:21 Mapepo ni jina lingine la mungu – ambayo hayapo hata kama wengi wanadhani yapo (8:4, 5)

wa Bwana? Je, sisi tuna nguvu kuliko Yeye?

²³ “Vitu vyote ni halali,” laki ni si vitu vyote vilivyo na faida. “Vitu vyote ni halali,” lakini si vyote vinavyojenga.

²⁴ Mtu ye yote asitafute yaliyo yake mwenyewe, bali kila mtu atafute yale yanayowafaa wengine.

²⁵ Kuleni cho chote kinachouzwa sokoni, bila kuuliza swali lo lote kwa ajili ya dhamiri.

²⁶ Kwa maana, “Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana.”

²⁷ Kama ukikaribishwa chakula na mtu asiyeamini nawe ukikubali kwenda, kula kila kitu kitakachowekwa mbele yako bila kuuliza maswali kwa ajili ya dhamiri.

²⁸ Lakini kama mtu ye yote akikuambia, “Hiki kimetolewa kafara kwa sanamu,” basi usikile kwa ajili ya huyo aliyekuambia na kwa ajili ya dhamiri.

²⁹ Nina maana dhamiri ya huyo aliyekuambia, wala si kwa ajili ya dhamiri yako. Lakini kwa nini uhuru wangu uhukumiwe

na dhamiri ya mtu mwingine?

³⁰ Kama nikila kwa shukrani, kwa nini nashutumiwa kwa kile ambacho kwa hicho ninamshukuru Mungu?

³¹ Basi, lo lote mfanyalo, kama ni kula au kunywa, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu.

³² Msiwe kikwazo kwa mtu ye yote, kwa Wayahudi au kwa Wayunani, au kwa Kanisa la Mungu,

³³ kama mimi ninavyojaribu kumpendeza kila mtu kwa kila namna. Kwa maana sitafuti mema kwa ajili yangu mwenyewe bali mema kwa ajili ya faida ya wengi, ili waweze kuokolewa.

11 Niigeni mimi kama nami ninavyomwiga Kristo.

² Ninawasifu kwa kuwa mnanikumbuka katika kila jambo na kwa kushika mafundisho niliyowapa.

³ Lakini napenda mfahamu kwamba kichwa cha kila mwaname ni Kristo, na kichwa cha mwanamke ni mwaname, nacho kichwa cha Kristo ni Mungu.

11:1 Paulo sio tu mtu wa kutamanika kwa umbali kama tunavyoweza kutamani rangi twafaa kumuona kama mfano mwema na tumfuate Kristo vyema.

11:3 Kichwa cha Kristo ni miungu – Hata sasa baada ya kifo cha Yesu bado ni mtumishi wa mungu.

4 Kila mwanaume anayeomba au kutoa unabii akiwa amefunika kichwa chake, anakiaibisha kichwa chake.

5 Lakini kila mwanamke anayeomba au kutoa unabii pasipo kufunika kichwa chake, anakiaibisha kichwa chake, kwani ni sawa na yeye aliyenyoa nywele.

6 Kama mwanamke hatajifunika kichwa chake, basi inampasa kunyoa nywele zake. Lakini kama ni aibu kwa mwanamke kunyoa nywele zake, basi afunike kichwa chake.

7 Mwanaume haimpasi kufunika kichwa chake kwa kuwa yeye ni mfano wa Mungu na utukufu wa Mungu, lakini mwanamke ni utukufu wa mwanau-me.

8 Kwa maana mwanaume hakutoka katika mwanamke, bali mwanamke alitoka kwa mwanaume.

9 Wala mwanaume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, bali mwanamke kwa ajili ya mwanaume.

10 Kwa sababu hii na kwa sababu ya malaika, mwanamke inampasa awe na ishara ya mamlaka iliyo juu yake.

11 Lakini katika Bwana, mwanamke hajitegemei pasipo mwanaume na mwanaume hajitegemei pasipo mwanamke.

12 Kama vile mwanamke alivyoubwa kutoka kwa mwanaume, vivyo hivyo mwanaume huzaliwa na mwanamke. Lakini vitu vyote vyatoka kwa Mungu.

13 Hukumuni ninyi wenyewe: Je, inafaa kwa mwanamke kumwomba Mungu bila kufunika kichwa chake?

14 Je, maumbile ya asili hayatufundishi kuwa ni aibu kwa mwanaume kuwa na nywele ndefu?

15 Lakini mwanamke akiwa na nywele ndefu ni utukufu kwake. Kwa maana mwanamke amepewa nywele ndefu ili kumfunika.

16 Kama mtu anataka kubishana juu ya jambo hili, sisi wala makanisa ya Mungu hatutambui desturi nyingine.

17 Basi katika maagizo yafuatayo, siwezi kuwasifu, kwa sababu mkutanikapo si kwa ajili ya faida bali kwa hasara.

18 Kwanza, mnapokutana kama kanisa, nasikia kwamba kuna mgawanyiko miongoni mwenu, nami kwa kiasi fulani nasadiki kuwa ndivyo ilivyo.

19 Bila shaka lazima pawe na tofauti miongoni mwenu ili kuonyesha ni nani anayekubaliwa na Mungu.

20 Mkutanikapo pamoja si chakula cha Bwana mnachokula,

21 kwa kuwa mnapokula, kila mmoja wenu anakula bila kuwangoja wengine, huyu hukaa njaa na mwingine analewa.

22 Je, hamna nyumbani kwenu ambako mnaweza kula na kunywa? Au mnalidharau kanisa la Mungu na kuwadhalilisha wale wasio na kitu? Niwaambie nini? Je, niwasifu juu ya jambo hili?

La, hash!

23 Kwa maana mimi nilipokea kutoka kwa Bwana yale niliyowapa ninyi, kwamba Bwana Yesu, usiku ule alipotolewa, alitwaa mkate,

24 naye akiisha kushukuru, akaumega, akasema “Huu ndio mwili Wangu, ambao ni kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa ukumbusho Wangu.”

25 Vivi hivi baada ya kula, aka-

kitwaa kikombe, akisema, “Kikombe hiki ni agano jipya katika damu Yangu. Fanyeni hivi kila mnywapo kwa ukumbusho Wangu.”

26 Maana kila mlapo mkate huu na kunywa kikombe hiki, mnatangaza mauti ya Bwana mpaka ajapo.

27 Kwa hiyo, mtu ye yote alaye mkate huo au kukinywea kikombe hicho cha Bwana isivyostahili, atakuwa na hatia ya dhambi juu ya mwili na damu ya Bwana.

28 Inampasa mtu ajichunguze mwenyewe, kabla ya kula mkate na kukinywea kikombe.

29 Kwa maana mtu ye yote alaye na kunywa pasipo kuutamboa mwili wa Bwana, anajiletea hukumu juu yake mwenyewe.

30 Hii ndiyo sababu wengi miongoni mwenu ni wagonjwa na dhaifu na wengine wenu hata wamekufa.

31 Lakini kama tungejipambanua wenyewe tusingehukumiwa.

11:19 Matokeo yetu kwa migawanyiko kanisani inaashiria ikiwa tunampenda mungu au la.

11:23-29 Kitengo hiki kinaweza kusomwa kwa umuhimu kabla ya kula mkate na divai katika maandalizi ya kuumega mkate kanisani.

11:31 ‘Mhukumu’ inatumika kama wazo la kukataa hata watu kuepuka siku ya kuhukumiwa lakini tukijikataa katika mawazo yetu leo, tutaelewa kuwa hatufai kwa hiyo hatuwezi kukataliwa.

32 Tunapohukumiwa na Bwana, tunaadabishwa ili tusije tukahukumiwa pamoja na ulimwengu.

33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mkutanikapo pamoja ili kula, mngojane.

34 Kama mtu akiwa na njaa, ale nyumbani kwake ili mkutanapo pamoja msije mkahukumiwa. Nami nitakapokuja nitawapa maelekezo zaidi.

12 Basi ndugu zangu, kuhusu karama za rohani, sita-ki mkose kufahamu.

2 Mnajua kwamba mlipokuwa hammjui Mungu, mlishawishika na kupotoshwa na sanamu zisizonena.

3 Kwa hiyo nataka mfahamu ya kuwa hakuna mtu anayeingozwa na Roho wa Mungu anayeweza kusema, “Yesu na alaaniwe.” Pia hakuna mtu awezaye kusema, “Yesu ni Bwana,” isipokuwa ameongozwa na Roho Mtakatifu.

4 Basi kuna aina mbali mbali za karama, lakini Roho ni yule yule.

5 Pia kuna huduma za aina mbali mbali, lakini Bwana ni yule yule.

6 Kisha kuna tofauti za kutenda kazi, lakini ni Mungu yule yule atendaye kazi zote kwa watu wote.

7 Basi kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya wote.

8 Maana mtu mmoja kwa Roho hupewa neno la hekima na mwingine neno la maarifa kwa Roho huyo huyo.

9 Mtu mwingine imani kwa huyo Roho na mwingine karama za kuponya.

10 Kwa mwingine matendo ya miujiza, kwa mwingine unabii kwa mwingine kupambanua roho, kwa mwingine aina mbali mbali za lugha, kwa mwingine tafsiri za lugha.

11 Haya yote hufanywa na huyo huyo Roho mmoja, Roho naye humgawia kila mtu, kama apendavyo mwenyewe.

12 Kama vile mwili ulivyo mmoja nao una viungo vingi, navyo viungo vyote vya mwili ingawa ni vingi, ni mwili

12:3 Kulikuwako na waliodai kuwa na roho mtakatifu na hawakuwa nayo, pamoja na watu waliokuwa tayari kumlaani Yule wakati wakafiri walidai walifanya hivyo.

mmoja, vivyo hivyo na Kristo.

¹³ Kwa maana katika Roho mmoja wote tulibatizwa katika mwili mmoja, kama ni Wayahudi au Wayunani, kama ni watumwa au watu huru, nasi sote tulinyweshwa Roho mmoja.

¹⁴ Basi mwili si kiungo kimoja, bali ni viungo vingi.

¹⁵ Kama mguu ungesema, “Kwa kuwa mimi si mkono basi mimi si wa mwili,” hiyo isingefanya huo mguu usiwe sehemu ya mwili.

¹⁶ Na kama sikio lingesema, “Kwa kuwa mimi si jicho, basi mimi si la mwili,” hiyo isingefanya hilo sikio lisiwe sehemu ya mwili.

¹⁷ Kama mwili wote ungelikuwa jicho, kusikia kungekuwa wapi? Au kama mwili wote ungelikuwa sikio, kunusa kungekuwa wapi?

¹⁸ Lakini kama ilivyo, Mungu ameweka viungo katika mwili, kila kimoja kama alivyopenda.

¹⁹ Kama vyote vingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi?

²⁰ Kama ulivyo, kuna viungo vingi, lakini mwili ni mmoja.

²¹ Jicho haliwezi kuuambia mkono, “Sina haja nawe!” Wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu, “Sina haja na ninyi!”

²² Lakini badala yake, vile viungo vya mwili vinavyoonekana kuwa dhaifu, ndivyo ambavyo ni vya muhimu sana.

²³ Navyo vile viungo vya mwili tunavyoviona havina heshima, ndivyo tunavipa heshima maalum. Vile viungo vya mwili ambavyo havina uzuri, tunavipa heshima ya pekee.

²⁴ Wakati vile viungo vyenye uzuri havihitaji utunzaji wa pekee. Lakini Mungu ameviweka pamoja viungo vya mwili na akavipa heshima zaidi vile vili-vyopungukiwa,

²⁵ ili pasiwe na mafarakano katika mwili, bali viungo vyote vihudumiane usawa kila kimoja na mwenzake.

²⁶ Kama kiungo kimoja kikiumia, viungo vyote huumia pamoja nacho, kama kiungo kimoja kikipewa heshima, viungo

12:13 Baadhi tu ya watu katika karne ya kwanza ndio walipewa zawadi ya kuongea katika ndimi (lugha za ugenini)

12:22 Wale wanyamavu au wanyonge katika mwili wa Kristo wana umuhimu na twafaa kufahamu haya.

vyote hufurahi pamoja nacho.

²⁷ Sasa ninyi ni mwili wa Kristo na kila mmoja wenu ni kiungo.

²⁸ Mungu ameweka katika kanisa, kwanza mitume, pili manabii, tatu walimu, kisha watenda miujiza, pia karama za kuponya, karama za masaidiano, karama za maongozi, aina mbalimbali za lugha.

²⁹ Je, wote ni mitume? Je, wote ni manabii? Je, wote ni walimu? Je, wote wanafanya miujiza?

³⁰ Je, wote wana karama ya kuponya? Je, wote hunena kwa lugha mpya? Je, wote wanatafsiri?

³¹ Basi tamanini sana karama zilizo kuu. Nami nitawaonyesha njia iliyo bora zaidi.

13 Hata kama nitasema kwa lugha za wanadamu na za malaika, kama sina upendo, nimekuwa kengele inayolialia au toazi livumalo.

² Ningekuwa na karama ya unabii na kujua siri zote na maarifa yote, hata kama nina imani kiasi cha kuweza kuhamisha mi-

lima, kama sina upendo, mimi si kitu.

³ Kama nikitoa mali yote ni-liyo nayo na kama nikijitolea mwili wangu uchomwe moto, kama sina upendo, hainifaidii kitu.

⁴ Upendo huvumilia, upendo hufadhili, upendo hauoni wivu, hauna majivuno. Upendo hauna kiburi.

⁵ Haukosi kuwa na adabu. Upendo hautafuti mambo yake, haukasiriki upesi, hauweki kumbukumbu ya mabaya.

⁶ Upendo haufurahii mabaya bali hufurahi pamoja na kweli.

⁷ Upendo huvumilia yote, huamini yote, hutumaini yote, hustahimili yote.

⁸ Upendo haushindwi kamwe. Lakini ukiwepo unabii, utakoma, zikiwepo lugha zitakoma, yakiwepo maarifa yatapita.

⁹ Kwa maana tunafahamu kwa sehemu na tunatoa unabii kwa sehemu.

¹⁰ Lakini ukamilifu utakapokuja, yale yasiyo kamili yatatoweka.

13:1 Basi kuzungumza kwa ndimi sio uokovu tosha

13:4 Upendo hapa umehainishwa (kupewa sifa / tabia za kibinadamu) yafaa tuwe pendo ambao ndio kubwa kwa zote.

13:8 Paulo anatabiri kuwa zawadi za kimiujiza ya roho mtakatifu yatapita

11 Nilipokuwa mtoto, nilise-
ma kama mtoto, niliwaza kama
mtoto, nilifikiri kama mtoto.
Nilipokuwa mtu mzima niliacha
mambo ya kitoto.

12 Kwa maana sasa tunaona
taswira kama ya kwenye kioo,
lakini wakati huo tutaona wazi.
Sasa nafahamu kwa sehemu,
wakati huo nitafahamu kikami-
lifu, kama vile mimi ninavyofa-
hamika kikamilifu.

13 Basi sasa, yanadumu mam-
bo haya matatu: Imani, tuma-
ini na upendo. Lakini lililo kuu
miongoni mwa haya matatu ni
upendo.

14 Fuateni upendo na kuta-
ka sana karama za roho,
hasa karama ya unabii.

2 Kwa maana mtu ye yote
anayesema kwa lugha, hasemi
na wanadamu bali anasema na
Mungu. Kwa kuwa hakuna mtu
ye yote anayemwelewa, kwa-
ni anasema mambo ya siri kwa
Roho.

3 Lakini anayetoa unabii ana-
sema na watu akiwajenga, ku-
watia moyo na kuwafariji.

4 Anenaye kwa lugha hujijen-
ga mwenyewe, bali atoaye una-
bii hulijenga kanisa.

5 Ningependa kila mmoja
wenu anene kwa lugha mpya,
lakini ningependa zaidi nyote
mtoe unabii. Kwa kuwa yeye
atoaye unabii ni mkuu kuliko
anenaye kwa lugha, isipokuwa
kama kuna mtu wa kutafsiri, ili
kanisa zima lipate kujengwa.

6 Sasa ndugu zangu, kama ni-
kija kwenu nikasema kwa lugha
mpya nitawafaidia nini kama
sikuwaletea ufunuo au neno la
maarifa au unabii au mafun-
disho?

7 Hata vitu visivyo na uhai vi-
toapo sauti, kama vile filimbi au
kinubi, mtu atajuaje ni wimbo
gani unaoimbwa kusipokuwa na
tofauti ya upigaji?

8 Tena kama tarumbeta haitoi
sauti inayoeleweka, ni nani ata-
kayejiandaa kwa ajili ya vita?

9 Vivyo hivyo na ninyi, kama
mkinena maneno yasiyoeleweka
katika akili, mtu atajuaje mna-
losema? Kwa maana mtakuwa
mnasema hewani tu.

10 Bila shaka ziko sauti nyingi

14:2 Zawadi ya ndimi ilikuwa uwezo wa kuongea kwa lugha za kigeni kama ilivyotendeka kwa matendo 2.

14:10 Ndimi inaashiria lugha za ulimwengu mfano ‘mumbo-jumbo, ... babbb-berere’ lakini matamshi bora kama matendo ya mitume 2

ulimwenguni, wala hakuna isiyo na maana.

¹¹ Basi kama sielewi maana ya hiyo sauti, nitakuwa mgeni kwa yule msemaji, naye atakuwa mgeni kwangu.

¹² Vivyo hivyo na ninyi. Kwa kuwa mnatamani kuwa na karama za rohani, jitahidini kuzidi sana katika karama kwa ajili ya kulijenga kanisa.

¹³ Kwa sababu hii, yeye anenaye kwa lugha na aombe kwamba apate kutafsiri kile anachonena.

¹⁴ Kwa maana nikiomba kwa lugha, roho yangu inaomba, lakini akili yangu haina matunda.

¹⁵ Nifanyeje basi? Nitaomba kwa roho, lakini nitaomba kwa akili yangu pia. Nitaimba kwa roho na nitaimba kwa akili yangu pia.

¹⁶ Ikiwa unabariki kwa roho, mtu mwingine atakayejikuta katikati ya hao wasiojua, atawezaje kusema ‘amen’ katika kushukuru kwako, wakati haelewi unachosema?

¹⁷ Mnaweza kuwa mnatoa shukrani kweli, sawa, lakini

huyo mtu mwingine hajengeki.

¹⁸ Namshukuru Mungu kwamba mimi nanena kwa lugha kuliko ninyi nyote.

¹⁹ Lakini ndani ya kanisa ni afadhali niseme maneno matano ya kueleweka kwa akili ili niwafundishe wengine kuliko kusema maneno kumi elfu kwa lugha.

²⁰ Ndugu zangu, msiwe kama watoto katika kufikiri kwenu, afadhali kuhusu uovu mwe kama watoto wachanga, lakini katika kufikiri kwenu, mwe watu wazima.

²¹ Katika sheria imeandikwa kwamba: “Kwa kupitia watu wenye lugha ngeni na kupitia midomo ya watu wageni, nitasema na watu hawa, lakini hata hivyo hawataniisikiliza,” asema Bwana.

²² Basi kunena lugha mpya, ni ishara si kwa watu waaminio, bali kwa ajili ya wasioamini, wakati unabii si kwa ajili ya wasioamini, bali kwa ajili ya waaminio.

²³ Kwa hiyo kama kanisa lote likikutana na kila mmoja akane-

14:19 Wakati amri hizi zinaashiria kwa matumizi ya zawadi ya lugha tuna-weza shika mawazo na kuongea na watu kwa kiwango chao katika mfano wa kiroho kinachoweza kuwasaidia

na kwa lugha, kisha wakaingia wageni wasioamini, je, hawata-sema kwamba wote mna wazi-mu?

24 Lakini kama mtu asiyeamini au asiyelewa wakati kila mtu anatoa unabii, ataaminishwa na watu wote kuwa yeye ni mwe-nye dhambi na kuhukumwiwa na wote,

25 nazo siri za moyo wake zi-tawekwa wazi. Kwa hiyo ataan-guka chini na kumwabudu Mun-gu akikiri, “Kweli Mungu yuko katikati yenu!”

26 Basi tuseme nini, ndugu zangu? Mnapokutana pamo-ja, mmoja atakuwa na wimbo, mwingine neno la mafundisho, mwingine ufunuo kutoka kwa Mungu, mwingine ataongea lu-gha mpya na mwingine atatafsiri hiyo lugha. Mambo yote yaten-deke kwa ajili ya kujenga kani-sa.

27 Kama mtu ye yote akinena kwa lugha, basi waseme watu wawili au watatu si zaidi, mmo-ja baada ya mwingine na lazima awepo mtu wa kutafsiri.

28 Lakini kama hakuna mtu ye

yote wa kutafsiri, hao watu na wanyamaze kimya kanisani na wanene na nafsi zao wenyewe na Mungu.

29 Manabii wawili au watatu wanene na wengine wapime yale yasemwayo.

30 Kama mtu ye yote aliyeketi karibu, akipata ufunuo, basi yule wa kwanza na anyamaze.

31 Kwa maana wote mnawe-za kutoa unabii mmoja baada ya mwingine ili kila mtu apate kufundishwa na kutiwa moyo.

32 Roho za manabii zinawatii manabii.

33 Kwa maana Mungu si Mun-gu wa machafuko bali ni wa amani. Kama ilivyo katika ma-kusanyiko yote ya watakatifu,

34 wanawake wanapaswa kuwa kimya kanisani. Hawaruhusi-wi kusema, bali wanyenyekee kama sheria isemavyo.

35 Kama wakitaka kuuliza kuhusu jambo lo lote, wawauli-ze waume zao nyumbani. Kwa maana ni aibu kwa mwanamke kuzungumza kanisani.

36 Je, neno la Mungu lilianza kwenu? Au ni ninyi tu ambao

14:28 Hii haiheshimiwi kwa makanisa hayo yanayodai kuwa ndi si chaguo la kibinafsi.

14:34 Amri hili limo katika matumizi ya ndimi na unabii

neni la Mungu limewafikia?

³⁷ Kama mtu ye yote akidhani kwamba yeye ni nabii, au ana karama za rohani, basi na akubali kwamba haya ninayoandika ni agizo kutoka kwa Bwana.

³⁸ Kama mtu akipuuzua jambo hili yeye mwenyewe atapuuzwa.

³⁹ Kwa hiyo ndugu zangu, tateni sana kutoa unabii na msikataze watu kusema kwa lugha.

⁴⁰ Lakini kila kitu kitendeke kwa heshima na kwa utaratibu.

15 Basi ndugu zangu nataka niwakumbushe kuhusu Injili niliyowahubiria, mkaipokea na ambayo katika hiyo mmesimama.

² Kwa Injili hii mnaokolewa mkishikilia kwa uthabiti neno nililowahubiria ninyi. La sivyo, mmeamini katika ubatili.

³ Kwa maana yale niliyopokea ndiyo niliyowapa ninyi, kama yenye umuhimu wa kwanza: Kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, kama yasemayo Maandiko,

⁴ ya kuwa alizikwa na alifufuka siku ya tatu,

⁵ na kwamba alimtokea Kefa, kisha akawatokea wale kumi na wawili.

⁶ Baadaye akawatokea wale ndugu waamini zaidi ya 500 kwa pamoja, ambao wengi wao bado wako hai, ingawa wengine wamelala.

⁷ Ndipo akamtokea Yakobo na kisha mitume wote.

⁸ Mwisho wa wote, akanitokea mimi pia, ambaye ni kama aliyezaliwa si kwa wakati wake.

⁹ Kwa maana mimi ndiye mdogo kuliko mitume wote, nisiyestahili kuitwa mtume, kwa sababu nililitesa kanisa la Mungu.

¹⁰ Lakini kwa neema ya Mungu nimekuwa hivi nilivyo na neema yake kwangu haikuwa kitu bure. Bali nilizidi sana kufanya kazi kuliko mitume wote lakini haikuwa mimi, bali ni ile neema ya Mungu iliyokuwa pamoja nami.

¹¹ Hivyo basi, kama ilikuwa ni mimi au ni wao hili ndilo tulihubirilo na hili ndilo mliaminilo.

¹² Basi kama tumehubiri ya kwamba Kristo alifufuka kutoka kwa wafu, mbona baadhi yenu

15:2 Kwendelea kushika na kuelewa injili ya kweli inahitajika kwa ukombozi.

15:11 Imani ya watu inategemea na kwa kiwango Fulani mhubiri tunaweza kuleta watu kwa imani au kwa kukosa kuhubiri vyema (ROM 10:14)

mnasema hakuna ufufuo wa wafu?

¹³ Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi hata Kristo hakufufuka.

¹⁴ Tena ikiwa Kristo hakufufuka kutoka kwa wafu, kuhuburi kwetu kumekuwa ni bure na imani yenu ni batili.

¹⁵ Zaidi ya hayo, twaonekana basi kuwa mashahidi wa uongo wa Mungu, kwa sababu tumeshuhudia kumhusu Mungu kwamba alimfufua Kristo kutoka kwa wafu, lakini hilo halilwezi kuwa kweli, kama wafu hawafufuliwi.

¹⁶ Kwa kuwa kama wafu hawafufuliwi, basi hata Kristo hajakufuka.

¹⁷ Tena kama Kristo hajakufuka, imani yenu ni batili, nanyi bado mko katika dhambi zenu.

¹⁸ Hivyo basi wote waliolala katika Krito wamepotea.

¹⁹ Ikiwa tumaini letu ndani ya Kristo ni kwa ajili ya maisha haya tu, sisi tunastahili kuhurumiwa kuliko watu wengine wote duniani.

²⁰ Lakini kweli Kristo ame-

fufuka kutoka kwa wafu, tunda la kwanza la wale wote waliolala.

²¹ Kwa maana kama vile mauti ilivyokuja kwa njia ya mtu mmoja, vivyo hivyo, ufufuo wa wafu umekuja kwa njia ya mtu mmoja.

²² Kwa maana kama vile katika Adamu watu wote wanakufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanywa hai.

²³ Lakini kila mmoja kwa wakati wake: Kristo, tunda la kwanza la ufufuo, kisha, wale walio wake atakapokuja.

²⁴ Ndipo mwisho utafika, wakati atakapomkabidhi Mungu Baba Ufalme, akiisha angamiza kila utawala na kila mamlaka na nguvu.

²⁵ Kwa maana lazima Kristo atawale mpaka awe amewaweka adui zake wote chini ya miguu yake.

²⁶ Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni mauti.

²⁷ ”Kwa maana Mungu ameweka vitu vyote chini ya miguu yake.” Lakini isemapo kwamba, “Vitu vyote vimewekwa chini

15:20 Matunda ya kwanza – Yesu alikuwa wa kwanza kufufuka kwa wafu na kupata uzima wa milele. Kama Kristo alikuwa tunda la kwanza kwa hiyo watu kama Enoka Elijah hawakuelekea mahali kabla ya wakati wa Yesu.

Yake,” ni wazi kwamba Mungu aliyetiisha vitu vyote chini ya Kristo hayumo miongoni mwa hivyo vilivyotiishwa.

²⁸ Atakapokuwa amekwisha kutiisha vitu vyote chini ya Mwana, ndipo Mwana mwenyewe atatiishwa chini yake Yeye aliyetiisha vitu vyote, ili Mungu awe yote katika yote.

²⁹ Basi kama hakuna ufufuo, watafanyaje wale wabatizwao kwa ajili ya wafu? Kama wafu hawafufuliwi kamwe, mbona watu wanabatizwa kwa ajili yao?

³⁰ Nasi kwa upande wetu kwa nini tunajitayarisha kila saa?

³¹ Kama majivuno yangu kwa ajili yenu katika Kristo Yesu Bwana wetu ni kweli, ndugu zangu, ninakufa kila siku.

³² Kama kwa tumaini la kibinadamu tu nilipigana na wanyama wakali huko Efeso, ningekuwa nimepata faida gani kwa jambo hilo? Kama wafu hawafufuliwi, “Sisi na tule na kunywa, wa kuwa kesho tutakufa.”

³³ Msidanganyike, “Ushirika na watu wabaya huharibu tabia njema.”

³⁴ Zindukeni mwe na akili kama iwapasavyo, msitende dhambi tena, kwa maana watu wengine hawamjui Mungu. Nasema mambo haya ili mwone aibu.

³⁵ Lakini mtu anaweza kuuliza, “Wafu wafufuliwaje? Watakuwa na mwili wa namna gani?”

³⁶ Ninyi wapumbavu! Mpan-dacho hakiwi hai kama haki-kufa.

³⁷ Mpandapo, hampandi mwili ule unaoutegemewa utakaokuwako, bali mwapanda mbegu tupu, pengine ya ngano au ya kitu kingine.

³⁸ Lakini Mungu huipa hiyo mbegu umbo kama alivyokusudia mwenyewe na kila aina ya mbegu huipa umbo lake.

³⁹ Kwa maana nyama zote si za aina moja. Binadamu wana nyama ya aina moja, wanyama wana aina nyingine, kadhalika ndege na samaki wana nyama tofauti.

⁴⁰ Pia kuna miili ya mbinguni na miili ya duniani, lakini uzuri wa ile miili ya mbinguni ni wa aina moja na uzuri wa ile miili ya duniani ni wa aina nyingine.

15:28 Kristo atakuwa anwani, kwa Yesu milele na atapeana ufalme wake kwa mungu (MS 24)

41 Jua lina fahari ya aina moja, mwezi nao una fahari yake na nyota pia, nazo nyota hutofautiana katika fahari.

42 Hivyo ndivyo itakavyokuwa wakati wa ufufuo wa wafu. Ule mwili wa kuharibika uliopandwa utafufuliwa usiohari-bika,

43 unapadwa katika aibu, unafufuliwa katika utukufu, unapandwa katika udhaifu, unafufuliwa katika nguvu,

44 unapandwa mwili wa asili, unafufuliwa mwili wa kiroho.

Kama kuna mwili wa asili, basi kuna mwili wa kiroho pia.

45 Kwa hiyo imeandikwa, “Mtu wa kwanza Adamu alifanyika kiumbe hai,” Adamu wa mwisho, Yeye ni roho iletayo uzima.

46 Lakini si ule wa kiroho uliotangulia, bali ni ule wa asili, kisha ule wa kiroho.

47 Mtu wa kwanza aliumbwa kwa mavumbi ya ardhini, mtu wa pili alitoka mbinguni.

48 Kama vile alivyokuwa yule wa ardhini, ndivyo walivyo wale walio wa ardhi na kwa vile alivyo mtu yule aliyetoka mbingu-

ni, ndivyo walivyo wale walio wa mbinguni.

49 Kama vile tulivyochukua mfano wa mtu wa yule mtu wa ardhini, ndivyo tutakavyochukua mfano wa yule mtu aliyetoka mbinguni.

50 Ndugu zangu nisemalo ni hili: nyama na damu haviwezi kuurithi Ufalme wa Mungu, wala kuharibika kurithi kuto-kuharibika.

51 Sikilizeni, nawaambia siri: Sote hatutalala, lakini sote tutabadilishwa

52 ghafla, kufumba na kufumbua, parapanda ya mwisho ita-ka polia. Kwa kuwa parapanda italia, nao wafu watafufuliwa na miili isiyoharibika, nasi tutabadilishwa.

53 Kwa maana mwili huu wa kuharibika lazima uvae kuto-kuharibika, nao huu wa kufa lazima uvae kutokufa.

54 Kwa hiyo, mwili huu wa kuharibika utakapovaa kuto-kuharibika, nao huu mwili wa kufa utakapovaa kutokufa, ndipo lile neno lililoandikwa litakapotimia: “Mauti imemezwa kwa kushinda.”

15:41 Kutokuwa na viwango tofauti vya matokeo katika ufalme, kama jinsi nyota moja inaangaza kuliko nyingine wengine watawala mji mifano

55 “Kuko wapi Ewe mauti ku-shinda kwako? Uko wapi Ewe mauti uchungu wako?”

56 Uchungu wa mauti ni dhambi na nguvu ya dhambi ni sheria.

57 Lakini ashukuriwe Mungu, Yeye atupaye ushindi kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.

58 Kwa hiyo, wapenzi, simameni imara, msitikisike, mzidi sana katika kuitenda kazi ya Bwana, kwa maana mnajua ya kuwa, juhudi yenu si bure katika Bwana.

16 Basi kuhusu changizo kwa ajili ya watakatifu. Kama nilivyoyaagiza makanisa ya Galatia, fanyeni vivyo hivyo.

2 Siku ya kwanza ya kila juma, kila mmoja wenu atenge kiasi cha fedha, kulingana na mapato yake na fedha hizo aziweke akiba ili nitakapokuja pasiwe na lazima ya kufanya mchango.

3 Kwa hiyo nitakapowasili, nitawapa wale mtakaowachagua barua za kuwatambulisha, ili kuwatuma wapeleke sadaka zenu huko Yerusalemu.

4 Kama ikionekana ni vema na mimi niende, basi hao watu watafuatana nami.

5 Baada ya kupitia Makedonia, nitakuja kwenu; Maana ninakusudia kupitia Makedonia.

6 Huenda nitakaa nanyi kwa muda, au hata kukaa nanyi kipindi chote cha baridi, ili mweze kunisaidia katika safari zangu, po pote niendapo.

7 Kwa maana sitaki niwaone sasa na kupita tu, natarajia kuwa nanyi kwa muda wa kutosha, kama Bwana akipenda.

8 Lakini nitakaa Efeso mpaka wakati wa Pentekoste,

9 kwa maana mlango mkubwa umefunguliwa kwangu kufanya kazi yenye matunda, nako huko kuna adui wengi.

10 Ikiwa Timotheo atakuja kwenu, mkaribisheni, hakikisheni kwamba hana hofu yo yote akiwa nanyi, kwa sababu anafanya kazi ya Bwana, kama mimi nifanyavyo.

11 Basi asiwepo mtu atakayekataa kumpokea. Msafirisheni kwa amani ili aweze kunijia tena. Namtarajia yeye pamoja na hao ndugu.

12 Basi kwa habari za ndugu yetu Apolo, nimemsihi kwa bidii aje kwenu pamoja na hao ndugu. Kamwe alikuwa hapendi

kuja sasa, lakini atakuja apatapo nafasi.

¹³ Kesheni, simameni imara katika imani, iweni mashujaa na hodari.

¹⁴ Fanyeni kila kitu katika upendo.

¹⁵ Ninyi mnajua kwamba watu wa nyumbani mwa Stefano ndio waliokuwa wa kwanza kuamini katika Akaya, nao wamejitoa kwa ajili ya kuwahudumia watakatifu.

¹⁶ Nawasihi mjitie katika kuwahudumia watu kama hawa na kila mmoja aingiaye kwenye kazi na kuifanya kwa bidii.

¹⁷ Nilifurahi Stefano, Fortunato na Akaiko walipofika, kwa sababu hawa wamenipatia yale niliyopungukiwa kutoka kwenu.

¹⁸ Kwa kuwa waliiburudisha

roho yangu na yenu pia, watu kama hawa, wanastahili kutambuliwa.

¹⁹ Makanisa ya Asia wanawasalimu. Akila na Prisila, pamoja na kanisa lililoko nyumbani kwao wanawasalimu katika Bwana.

²⁰ Pia ndugu wote walioko hapa wanawasalimu. Salimiane-ni kwa busu takatifu.

²¹ Mimi Paulo, naandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe.

²² Kama mtu ye yote hampendi Bwana Yesu Kristo na alaaniwe. “Maran-atha.” Bwana wetu, yu aja!

²³ Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi.

²⁴ Upendo wangu uwe nanyi nyote katika Kristo Yesu. Amen.

16:14 Ni rahisi kumtumikia mungu bila kuyafanya kwa upendo kama Paulo aonavyo mlango wa 13

16:15-18 Heshima haiwezi kamwe kuulizwa, yaweza tu kununuliwa twafaa kuwaheshimu wale wametoa wazi maisha yao kwa kutumikia wengine ndani ya Kristo.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Barua hii ni kutoka kwangu mimi, Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu na Timotheo ndugu yetu, Kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, pamoja na watakatifu wote walioko Akaya yote:

2 Neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo iwe nanyi.

3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa huruma na Mungu wa faraja yote.

4 Yeye atufarijiye katika taabu zetu zote, ili tuweze kuwafariji wale walio katika taabu yo yote kwa faraja ambayo sisi wenyewe tumepokea kutoka kwa Mungu.

5 Kama vile mateso ya Kristo yanavyotitirika ndani ya maisha yetu, hivyo ndivyo faraja yetu inavyofurika kwa njia ya Kristo.

6 Kama tunataabika, ni kwa ajili ya faraja na wokovu wenu, kama tukifarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu, iwaleteayo saburi ya mateso yale yale yanayotupata.

7 Nalo tumaini letu kwenu ni thabiti, kwa sababu tunajua

kwamba kama vile mnavyoshiriki mateso yetu, ndivyo pia mnavyoshiriki katika faraja yetu.

8 Ndugu wapendwa, hatutaki msijue kuhusu zile taabu tulizopata huko Asia. Kwa maana tuli-lemewa na mizigo sana kiasi cha kushindwa kuvumilia, kwamba hata tulikata tamaa kuishi.

9 Kwa kweli, mioyoni mwetu tulihisi tumekabiliwa na hukumu ya kifo, ili tusijitegemee sisi wenyenye bali tumtegemee Mungu afufuaye wafu.

10 Yeye aliyetuokoa kwenye hatari kubwa ya kifo ataendelea kutuokoa. Kwake Yeye tumeweka tumaini letu kwamba atatuokoa tena.

11 Kama vile mlivyoungana kusaidiana nasi katika maombi, hivyo wengi watatoa shukrani kwa niaba yetu kwa ajili ya baraka tulizopata kwa maombi ya wengi.

12 Basi haya ndiyo majivuno yetu: Dhamiri yetu inatushuhudia kwamba tumeenenda katika ulimwengu na hasa katika uhusiano wetu na ninyi, katika

1:4 Sababu moja kwa kuumia kwetu ni kuwa utulivu wetu waweza kudhihirika kwa wengine ambao twaumia pamoja.

utakatifu na uaminifu utokao kwa Mungu. Hatukufanya hivyo kwa hekima ya kidunia bali kwa neema ya Mungu.

13 Kwa maana hatuwaandikii mambo ambayo hamwezi kusoma au kuyaelewa. Natumaini kwamba,

14 kama vile mlivyotuelewa kwa sehemu, mtakuja kuelewa kwa ukamilifu ili mweze kujivuna kwa ajili yetu, kama na sisi tutakavyojivuna kwa ajili yenu katika siku ya Bwana Yesu.

15 Kwa kuwa nilikuwa na uha-kika wa mambo haya, nilitaka nije kwenu kwanza, ili mpate upendeleo mara mbili.

16 Nilipanga kuwatembelea nikiwa safarini kwenda Makedonia na kurudi tena kwenu niki-toka Makedonia, ili mnisafirisha katika safari yangu ya kwenda Uyahudi.

17 Nilipopanga jambo hili, je, nilikuwa kigeugeu? Au ninafanya mipango yangu kidunia, ili niseme, “Ndiyo, ndiyo” na “Siyo, siyo” wakati huo huo?

18 Hakika kama Mungu alivyo mwaminifu, maneno yetu kwenye hayajawa “Ndiyo na Siyo”.

19 Kwa kuwa Mwana wa Mungu Yesu Kristo, ambaye tulimhubiri kwenu mimi, Silvano na Timotheo, hakuwa “Ndiyo” na “Siyo”, bali katika Yeye siku-zote ni “Ndiyo”.

20 Kwa maana ahadi zote za Mungu zilizo katika Kristo ni “Ndiyo”. Kwa sababu hii ni katika Yeye tunasema “Amen” kwa utukufu wa Mungu.

21 Basi ni Mungu atufanyaye sisi pamoja nanyi kusimama imara katika Kristo. Ametulia mafuta

22 kwa kututia muhuri Wake na kutupa Roho wake mioyoni mwetu kuwa rehani kwa ajili ya kututhibitishia kile kijacho.

23 Mungu ni shahidi yangu kwamba ilikuwa ni kwa kuwahurumia sikurudi Korintho.

24 Si kwamba tunatawala imani yenu, bali twatenda kazi pamoja nanyi kwa ajili ya furaha yenu, kwa abu ni kwa imani mwasi-mama imara.

1:13 Yale tunayoandika na yale tunayoyasoma inaweza kuwa njia ya ku-sema kuwa walifahamu zaidi ya fahamu zao kwa kusoma mambo yake ya kwanza.

1:19 Uhalisi wa kweli wa Yesu wafaa kurejelewa kwa mawazo yetu

2 Lakini nafsini mwangu nisi-fanye ziara nyingine yenye kuwaumiza ninyi.

² Kwa kuwa kama nikiwahuzunisha ninyi, ni nani aliyebaki wa kunifurahisha isipokuwa ninyi ambao nimewahuzunisha?

³ Niliandika hivyo kama nilivyofanya, ili nikija nisihuzunishwe na wale watu ambao wangenifanya nifurahi. Nina imani na ninyi nyote, kwamba wote ningeshiriki furaha yangu.

⁴ Kwa maana niliwaandikia katika dhiki kubwa na kutaabika sana moyoni tena kwa machozi mengi, shabaha yangu si ili niwasababisha mhuzunike bali kuwaonyesha kina cha upendo wangu kwenu.

⁵ Basi ikiwa mtu ye yote amesababisha huzuni, kwa kiasi fulani hakunihuzunisha mimi kama alivyowahuzunisha ninyi nyote, ili nisiifanye kali kupita kiasi.

⁶ Adhabu hii aliyopewa na wengi inamtosha.

⁷ Basi sasa badala yake, inawapasa kumsamehe na kum-

fariji, ili asigubikwe na huzuni kupita kiasi.

⁸ Kwa hiyo, nawasihi, mpate kuuthibitisha tena upendo wenu kwa ajili yake.

⁹ Sababu ya kuwaandikia ni kuona kama mngeweza kushinda hilo jaribio na kutii katika kila jambo.

¹⁰ Kama ninyi mkimsamehe mtu ye yote, mimi pia nimemsamehe. Kile nilichosamehe, kama kulikuwa na kitu cho chote cha kusamehe, nimekwisha kusamehe mbele ya Kristo kwa ajili yenu.

¹¹ Ili Shetani asitushinde. Kwa maana hatuachi kuzijua hila zake.

¹² Basi nilipofika Troa kuhubiri Injili ya Kristo na kukuta kwamba Bwana alikuwa ameni-fungulia mlango,

¹³ bado nilikuwa sina utulivu akilini mwangu kwa sababu sikumkuta ndugu yangu Tito huko. Hivyo niliagana nao nika-enda Makedonia.

¹⁴ Lakini Mungu ashukuriwe, Yeye ambaye sikuzote hutufa-

2:6 Hii inaweza kuashiria kwa kesi ya ndugu anayekuja ambaye Paulo alitangulia kuandika kwa 1 wakor 5 akiwaonya kanisa kutengana na mtu huyo.

2:14 Hii inalenga na mtetemeko wa Roma wakati ambapo askari walishinda vita walitembea mijini kwa utukufu.

nya tuandamane kwa ushindi tu-kiwa ndani ya Kristo. Naye kwa kutupitia sisi hueneza kila mahali kama harufu nzuri ya kumjua Yeye.

¹⁵ Kwa maana sisi kwa Mungu ni harufu nzuri ya manukato ya Kristo miongoni mwa wale wanao-
kolewa.

¹⁶ Kwa wale wanaopotea sisi ni harufu ya mauti, lakini kwa wale wanao-
kolewa sisi ni harufu nzuri iletayo uzima. Ni nani basi awezaye kazi hiyo?

¹⁷ Tofauti na watu wengine wengi, sisi hatuchuuzi neno la Mungu kwa ajili ya kupata faida. Kinyume chake, katika Kristo tunalisema neno la Mungu kwa unyofu, kama watu tuliotumwa kutoka kwa Mungu.

3 Je, tunaanza kujisifu wenyewe tena? Au tunahitaji kupata barua za utambulisho kwenu au kutoka kwenu, kama watu wengine?

² Ninyi wenyewe ndio barua yetu iliyoandikwa katika mioyo yetu, inayojulikana na kusomwa na kila mtu.

³ Nanyi mwadhihirisha wazi kwamba ninyi ni barua itokayo kwa Kristo, matokeo ya hudu-

ma yetu, ambayo haikuandikwa kwa wino bali kwa Roho wa Mungu aliye hai, si katika vibao vya mawe, bali katika vibao ambavyo ni mioyo ya wanadamu.

⁴ Hili ndilo tumaini tulilo nalo mbele za Mungu kwa njia ya Kristo.

⁵ Si kwamba sisi tunafikiri kuwa tunaweza kufanya jambo lo lote wenyewe, lakini nguvu yetu inatoka kwa Mungu.

⁶ Yeye ndiye aliyetufanya sisi kuwa wahudumu wa Agano Jipya, si wa andiko bali wa Roho, kwa kuwa andiko hua bali Roho hutia uzima.

⁷ Basi ikiwa ile huduma iliyoleta mauti, ile iliyoandikwa kwa herufi juu ya jiwe ilikuja kwa utukufu hata ikawa Waisraeli hawawezi kuutazama uso wa Musa kwa sababu ya ule utukufu wake, ingawa ulikuwa ni wa kififia,

⁸ je, huduma ya Roho haitakuwa na utukufu zaidi?

⁹ Ikiwa huduma ile iwahukumuyo wanadamu ina utukufu, si itakuwa ya utukufu zaidi ile huduma iletayo haki?

¹⁰ Kwa maana kile kilichokuwa na utukufu sasa hakina utukufu ukilinganisha na huu

utukufu uzidio sana wa Agano Jipya.

¹¹ Ikiwa kile kilichokuwa kinafia kilikuja kwa utukufu, si zaidi sana ya utukufu wa kile kinachodumu?

¹² Kwa hiyo, kwa kuwa tunalo tumaini hili, tuna ujasiri sana.

¹³ Sisi si kama Musa, ambaye ilimpasa kuweka utaji ili kufunika uso wake Waisraeli wasiuone ule mng'ao ulivyokuwa juu yake wakati ukififia na hatimaye kutoweka.

¹⁴ Lakini akili zao zilitiwa upumbavu, kwa maana mpaka leo utaji ule ule hufunika wakati Agano la Kale lisomwapo. Huo utaji haujaondolewa kwa maana ni katika Kristo peke Yake unaondolewa.

¹⁵ Hata leo, torati ya Musa isomwapo, utaji hufunika mioyo yao.

¹⁶ Lakini wakati wo wote mtu anapomgeukia Bwana, “utaji unaondolewa.”

¹⁷ Basi Bwana ndiye Roho. Mahali alipo Roho wa Bwana hapo pana uhuru.

¹⁸ Nasi sote, tukiwa na nyuso zisizotiwa utaji tunaakisi utukufu wa Bwana, kama kwenye kioo. Nasi tunabadilishwa ili tufanane naye, toka utukufu hadi utukufu mkuu zaidi, utokao kwa Bwana, ambaye ndiye Roho.

4 Kwa hiyo, kwa kuwa tuna huduma hii kwa rehema za Mungu, hatukati tamaa.

² Tumekataa mambo ya siri na ya aibu, wala hatufuati njia za udanganyifu, tukichanganya Neno la Mungu na uongo. Kinyume cha hayo kwa kudhihirisha kweli waziwazi na kujitambulisha wenyewe kwenye dhamiri ya kila mtu mbele za Mungu.

³ Hata nayo Injili yetu kama imetiwa utaji, ni kwa wale tu wanaopotea.

⁴ Kwa habari yao, mungu wa dunia hii amepofusha akili za wasioamini, ili wasione nuru ya Injili ya utukufu wa Kristo, aliye sura ya Mungu.

⁵ Kwa maana hatujihubiri sisi wenyewe ila tunamhubiri Yesu Kristo kuwa ni Bwana na sisi

3:13 Mambo ya agano la kale (v 14) sharia ya Musa, yalikuwa yakipotea mwishowe wangemaliza na uharibifu wa hekalu, Hii inamaanisha tuweke sharia ya Musa sasa hivi.

4:4 Ni katika giza ambapo macho ya wanadamu yanapofuka (1 Yohana 2:11) kama vile kutotembea kulingana na mwangaza wa Mungu

ni watumishi wenu kwa ajili ya Yesu.

⁶ Kwa kuwa Mungu, Yeye aliyesema, “Nuru na ing’ae gizani,” ameifanya nuru Yake ing’ae mioyoni mwetu ili kutupatia nuru ya maarifa ya utukufu wa Mungu katika uso wa Kristo.

⁷ Lakini tunayo hazina hii katika vyombo vya udongo, ili ijulikane wazi kwamba uwezo huu wa ajabu unatoka kwa Mungu wala si kwetu.

⁸ Twataabika kila upande, lakini hatuangamizwi, twaona wasiwasi lakini hatukati tamaa,

⁹ twateswa lakini hatuachwi, twatupwa chini lakini hatupondwi.

¹⁰ Sikuzote twachukua katika mwili kufa Kwake Yesu ili kwamba uzima wa Yesu uweze kudhihirika katika miili yetu.

¹¹ Kwa maana sisi tulio hai sikuzote tumetolewa tufe kwa ajili ya Yesu, ili kwamba uzima wake upate kudhihirishwa katika mwili wetu upatikanayo na mauti.

¹² Hivyo basi, mauti inatenda kazi ndani yetu, bali uzima unatenda kazi ndani yenu.

¹³ Imeandikwa, “Niliamini, kwa hiyo nimesema.” Kwa roho yule yule wa imani pia tuliamini na hivyo tukasema,

¹⁴ kwa sababu tunajua kwamba Yeye aliyemfufua Bwana Yesu kutoka kwa wafu atatufufua pia na sisi pamoja na Yesu na kutuleta sisi pamoja nanyi mbele Zake.

¹⁵ Haya yote ni kwa faida yenu, ili kwamba neema ile inavyowafikia watu wengi zaidi na zaidi, ipate kusababisha shukrani nyingi kwa utukufu wa Mungu.

¹⁶ Kwa hiyo, hatukati tamaa. Ingawa utu wetu wa nje unachakaa, utu wetu wa ndani unafanywa upya siku kwa siku.

¹⁷ Kwa maana dhiki yetu nyepesi iliyo ya kitambo inatutayarisha kwa ajili ya utukufu wa milele uzidio kuwa mwingi kupita kiasi,

¹⁸ kwa sababu hatuangalii yale yanayoweza kuonekana bali yale yasiyoweza kuonekana, kwa maana yale yanayoweza kuonekana ni ya kitambo tu, bali yale yasiyoweza kuonekana ni ya milele.

4:10 Sheria ya ubatizo inafanyizwa kazi kila siku katika maisha yetu kupo-teza uhakika na kushiriki ufalme wa mungu katika ufufuo wa Yesu (Warumi 16:15) kwa sababu hawajapata na kukuza chochote kwa mungu.

5 Kwa maana twajua kwamba kama hema yetu ya dunia tunayoishi ikiharibiwa, tunalo jengo kutoka kwa Mungu, nyumba isiyojengwa kwa mikono ya wanadamu.

2 Kwa maana katika hema hii twalia kwa uchungu, tukitamani kuvikwa makao yetu ya mbinguni,

3 kwa kuwa tukiisha kuvikwa hatutaonekana tena kuwa uchi.

4 Kwa kuwa tukiwa bado katika hema hii twalia kwa uchungu na kulemewa, kwa sababu hatutaki kuvuliwa bali kuvikwa makao yetu ya mbinguni ili kwamba kile kipatikanacho na mauti kimezwe na uzima.

5 Basi Mungu ndiye aliyetufanya kwa ajili ya jambo ilo hilo naye ametupa Roho Mtakatifu kuwa amana, akituahidia kile kijacho.

6 Kwa hiyo sikuzote tunalo tumaini, hata ingawa tunajua kwamba wakati tukiwa katika mwili huu, tuko mbali na Bwana,

7 kwa maana twaenenda kwa imani wala si kwa kuona.

8 Naam, tunalo tumaini na ingekuwa bora zaidi kuuacha mwili huu na kwenda kukaa na Bwana.

9 Kwa hiyo, kama tuko katika mwili huu au tuko mbali nao, lengo letu ni kumpendeza Bwana.

10 Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mmoja apate kulipwa kwa ajili ya yale ambayo yametendwa katika mwili wake, yakiwa mema au mabaya.

11 Basi, kwa kuwa tunajua kumcha Bwana, tunajitahidi kuwavuta wengine, lakini Mungu anatufahamu dhahiri, nami natumaini kwamba tu dhahiri katika dhamiri zenu pia.

12 Sio kwamba tunajaribu kujistahilisha kwenu tena, lakini tunataka kuwapa nafasi ili mwone fahari juu yetu mweze kuwajibu hao wanaoona fahari juu ya mambo yanayoonekana badala ya mambo yaliyo moyoni.

5:3 Patikana uchi – Wale watakao kataliwa na Yesu kwa hukumu ya mwisho watapatikana uchi (Ufunuo 16:15) kwa sababu hawajapata na kukuza chochote kwa mungu.

5:10 Tutapokea matokeo ya jinsi tuliishi maisha yetu kwa mfumo wa mwili labda kifo cha pili (Ufunuo 16:15) kwa sababu tutapewa mwili usiokufa kama Yesu anavyo sasa.

13 Kama tumerukwa na akili, ni kwa ajili ya Mungu, kama tuna akili timamu ni kwa ajili yenu.

14 Kwa kuwa upendo wa Kristo unatutia nguvu, kwa sababu tunasadiki kuwa mmoja alikufa kwa ajili ya wote, kwa hiyo wote walikufa.

15 Naye alikufa kwa ajili ya watu wote, ili kwamba wote wanaoishi wasiishi tena kwa ajili ya nafsi zao wenyewe, bali kwa ajili Yake Yeye aliyekufa na kufufuka tena kwa ajili yao.

16 Hivyo tangu sasa hatumwangualii mtu ye yote kwa mtazamo wa kibinadamu, ingawa wakati fulani tulimwangualia Kristo kwa namna ya kibinadamu, hatumwangualii tena kwa jinsi hiyo.

17 Kwa hiyo kama mtu akiwa ndani ya Kristo, amekuwa kiumbe kipya, ya kale yamepita, tazama, yamekuwa mapya.

18 Haya yote yanatokana na Mungu, ambaye ametupatanisha sisi na nafsi yake kwa njia ya Yesu Kristo na kutupatia sisi huduma ya upatanisho:

19 Kwamba Mungu alikuwa ndani ya Kristo akiupatanisha ulimwengu na nafsi Yake mwe-

nyewe, akiwa hawahesabii watu dhambi zao. Naye ametukabidhi sisi ujumbe huu wa upatanisho.

20 Kwa hiyo sisi ni mabalozi wa Kristo, kana kwamba Mungu anawasihi kwa kupitia vinywa vyetu, nasi twawaomba sana ninyi kwa niaba ya Kristo, mpatanishwe na Mungu.

21 Kwa maana Mungu alimfanya Yeye asiyekuwa na dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kufanywa haki ya Mungu katika Yeye.

6 Kama watenda kazi pamoja na Mungu, tunawasihi msi-pokee neema ya Mungu bure bila sababu .

2 Kwa maana asema: “Wakati uliokubalika nilikusikia, siku ya wokovu nilikusaidia.” Tazama, wakati uliokubalika ndio huu, siku ya wokovu ndiyo sasa.”

3 Hatuweki kitu cha kukwaza katika njia ya mtu ye yote, ili huduma yetu isionekane kuwa na lawama,

4 bali kama watumishi wa Mungu tuonyeshe kwa kila njia saburi nyingi katika dhiki, katika misiba, katika shida,

5:20 Sisi tunasimama Kristo ulimwenguni na kwa hiyo watu wanapokufa wanakutana na yesu. Tabia zetu lazima ziwe hivi (6:3, 4)

6:2 Msisimko wa neno sasa unaashiria umuhimu wa maisha na kuishi sasa.

5 katika kupigwa, katika kufungwa gerezani na katika ghasia, katika kazi ngumu, katika kukesha na katika njaa,

6 katika utakatifu, katika ufahamu, katika uvumilivu, katika utu wema, katika Roho Mtakatifu na upendo wa kweli,

7 katika maneno ya kweli na katika nguvu za Mungu, kwa silaha za haki za mkono wa kume na za mkono za kushoto,

8 katika utukufu na katika kudharauliwa, katika sifa mbaya na katika sifa nzuri, kama wadanganyaji lakini tukiwa wakweli

9 tukiwa maarufu lakini tukihesabiwa kama tusiojulikana, tukiwa kama wanaokufa lakini tunaishi, tukipigwa lakini hatu-uawi,

10 kama wenye huzuni lakini sikuzote tukifurahi, tukionekana maskini lakini tukitajirisha wengi, tukiwa kama wasio na kitu lakini tukiwa na vitu vyote.

11 Tumesema nanyi wazi, enyi Wakorintho na kuwafungulieni mioyo yetu wazi kabisa.

12 Sisi hatujizuii kuwapenda,

bali ninyi mmeuzuia upendo wenu kwetu.

13 Sasa nasema, kama na watoto wangu: Ninyi pia ifungueni mioyo yenu kabisa.

14 Msifungiwe nira pamoja na watu wasioamini, kwa jinsi isivyo sawasawa, kwa maana pana uhusiano gani kati ya haki na uovu? Au kuna ushirika gani kati ya nuru na giza?

15 Kuna mapatano gani kati ya Kristo na Belialia? Yeye aminiye ana sehemu gani na yeye asiyeamini?

16 Kuna mapatano gani kati ya hekalu la Mungu na sanamu? Kwa kuwa sisi tu hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu alivyosema: “Nitakaa pamoja nao na kutembea katikati yao, nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.”

17 “Kwa hiyo tokeni miongoni mwao, mkatengwe nao, asema Bwana. Msiguse kitu chochote kili cho najisi, Nami nitawakaribisha.”

18 “Mimi nitakuwa Baba kweni, nanyi mtakuwa wanangu na binti zangu, asema Bwana Mwenyezi.”

6:11 Wakorintho waliunga Paulo kwa hiyo alifunga moyo wake kwani zaidi ya historia ya Paulo katika nyaraka zake kwao.

6:17 Twafaa kutoka nchi ya huu ulimwengu na kuwa mwanga wa dunia hii.

7 Wapenzi, kwa kuwa tunazo ahadi hizi, basi na tujitakase nafsi zetu kutokana na kila kitu kitiacho mwili na roho unajisi, tukitimiza utakatifu kwa kumcha Mungu.

² Tupatieni nafasi mioyoni mwenu. Hatujamkosea mtu ye yote, hatujampotosha mtu ye yote, wala hatujamdhulumu mtu ye yote.

³ Sisemi haya ili kuwahukumu, kwa kuwa nilisema mwanzo, kwamba ninyi mko mioyoni mwetu hata kwa kufa pamoja au kuishi pamoja.

⁴ Mara nyingi najivuna kwa ajili yenu, naona fahari juu yenu, nimejawa na faraja, nina furaha kupita kiasi katika mateso yetu yote.

⁵ Kwa maana hata tulipoingia Makedonia, miili yetu haikuwa na raha. Tulisumbuliwa kila upande, kwa nje kulikuwa na mapigano na mioyoni mwetu tulikuwa na hofu.

⁶ Bali Mungu, Yeye awafarijije wenye huzuni, alitufariji kwa kufika kwake Tito,

⁷ lakini si kule kuja kwa Tito tu, bali pia kwa faraja mliyom-

pa. Alitueleza jinsi mliyomwo-nea shauku, huzuni yenu kubwa na juhudi yenu kwa ajili yangu, ili kwamba furaha yangu ipate kuwa kubwa kuliko wakati wo wote.

⁸ Hata kama niliwahuzunisha kwa barua yangu, sijutii. Inga-wa nilijuta kwa muda mfupi, kwa kuwa najua kwamba barua yangu iliwaumiza, lakini ni kwa kitambo tu,

⁹ Lakini sasa nina furaha, si kwa sababu mlihuzunika, bali kwa kuwa huzuni hiyo iliwa-fanya mtubu. Kwa maana mli-huzunishwa kama Mungu alivy-okusudia watu wahuzunike na hivyo sisi hatukuwadhuru kwa njia yo yote.

¹⁰ Kwa maana huzuni ya kimungu huleta toba iletayo woku na wala haina majuto. Lakini huzuni ya kidunia husababisha mauti.

¹¹ Tazameni jinsi huzuni hii ya kimungu ilivyoleta faida kuto-kana na huzuni hii: bidii mliyo nayo, juhudi mliyofanya kujite-tea, uchungu wenu, hofu yenu, upendo wenu, shauku yenu na jinsi mliyokuwa tayari kutoa

7:3 Kwa kawaida Paulo aliongelea kuhusu kufa kwa pamoja na kuishi pamoja kwa wazo la kushiriki kwa kifo na kufufuka kwa Yesu.

adhabu inayostahili. Kwa kila njia mmethibitisha kuwa hamna hatia katika jambo hilo.

¹² Hivyo ingawa niliwaandikia, haikuwa kwa sababu ya huyo aliyekosa au huyo aliyekosewa. Lakini nilitaka ninyi wenyewe mwone, mbele za Mungu, jinsi mliyvojitoa kwa ajili yetu.

¹³ Kwa ajili ya haya tumefarrijika. Zaidi ya kule sisi kutiwa moyo, tulifurahi sana kumwona Tito alivyo na furaha, kwa sababu roho yake imeburudishwa na ninyi nyote.

¹⁴ Nilikuwa nimewasifu ninyi kwake, nanyi hamkuniaibisha. Lakini kila kitu tulichowaambia ninyi, kilikuwa kweli, hivyo kule kijisifu kwetu kwa Tito kuwahuu ninyi kumethibitishwa kuwa kweli pia.

¹⁵ Upendo wake kwenu unongezeka sana anapokumbuka jinsi mliyoyokuwa watii na kumpokea kwa hofu na kutetemeka.

¹⁶ Nafurahi kwamba ninaweza kuwatumaini ninyi kabisa.

8 Basi sasa ndugu, nataka ninyi mjue kuhusu ile neema

ambayo Mungu amewapa makanisa ya Makedonia.

² Pamoja na majaribu makali na taabu walizopata, furaha waliyokuwa nayo ilikuwa kubwa, ingawa walikuwa maskini kupindukia, kwa upande wao walifurika kwa wingi wa ukarimu.

³ Kwa maana nashuhudia kwamba wao walitoa kwa kadiri wawezavyo, hata na zaidi ya uwezo wao, kwa hiari yao wenyewe, ⁴ wakitusihi kwa bidii wapewe fursa ya kushiriki katika huduma hii ya kuwasaidia watakatifu.

⁵ Wala hawakufanya tulivyotazamia, bali walijitoa wao wenyewe kwa Bwana kwanza na ndipo wakajitoa kwa ajili yetu, kufuatana na mapenzi ya Mungu.

⁶ Kwa hiyo tulimsihi Tito, kwa kuwa ndiye aliyeanzisha jambo hili, akamilishe tendo hili la neema kwa upande wenu.

⁷ Lakini kama vile mliyoy mbele sana katika yote: Katika imani, katika usemi, katika marifa, katika uaminifu wote na katika upendo wenu kwetu sisi,

7:13 Tusipokuwa wabinafsi kwa hiyo furaha ya wengine itakuwa furaha yetu.

8:1,2 Utukufu au matendo ya haki ya mungu inaadhirisha utu au kupeana kutoka kwetu.

vivyo hivyo tunataka pia mzidi katika neema hii ya kutoa.

⁸ Siwaamrishi, lakini nataka kujaribu unyofu wa upendo wenu kwa kuulinganisha na bidii ya wengine.

⁹ Kwa maana mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba ingawa alikuwa tajiri, kwa ajili yenu alikubali kuwa maskini, ili kwa umaskini Wake ninyi mpate kuwa matajiri.

¹⁰ Ushauri wangu kuhusu lile lililo bora kwenu juu ya jambo hili ni huu: Mwaka uliopita ninyi mlikuwa wa kwanza si tu kutoa lakini pia mlikuwa na shauku ya kufanya hivyo.

¹¹ Sasa ikamilisheni kazi hii kwa shauku kama mlivyoanza, jitoleeni kulingana na uwezo wenu.

¹² Kwa kuwa kama nia ya kutoa ipo, kitolewacho kinakubalika kulingana na kile mtu alichoo nacho, wala si kwa kile ambacho hana.

¹³ Nia yetu si kwamba wengine wasaidike wakati ninyi mnateseka, bali pawe na uwiano.

¹⁴ Kwa wakati huu wingi wa vitu mliyonyavyo usaidie kutosheleza mahitaji yao, ili wakati wao wakiwa na wingi wa vitu, nao wapate kutosheleza mahitaji yenu.

¹⁵ Ndipo patakuwa na usawa, kama maandiko yanavyosema, “Aliyekusanya kwa wingi, hakubakiza kitu, wala aliyekusanya kidogo hakupungukiwa.”

¹⁶ Ninamshukuru Mungu ambaye amemia Tito moyo wa kuwajali ninyi kama mimi ninavyowajali.

¹⁷ Si kwamba Tito amekubali tu ombi letu, bali anakuja kwenu akiwa na shauku kuliko wakati mwingine, tena kwa hiari yake mwenyewe.

¹⁸ Nasi tunamtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa na makanisa yote kwa huduma yake ya kuhubiri Injili.

¹⁹ Zaidi ya hayo, alichaguliwa na makanisa ili asafiri pamoja nasi tulipokuwa tunatoa huduma hii ya ukarimu kwa ajili ya utukufu wa Bwana mwenyewe ili kuonyesha hisani yetu.

8:12 Kwa njia hii mtu anaweza bado kuwa na utu. Utukufu wa mungu ukifunga kazi ndani yetu tuwe na utu. Utukufu wa mungu akifanya kazi ndani yetu tuwe na utu lakini hatuna vitu tungependa kuwapa wenzetu kwa hivyo tutahesabiwa tumewapa wengine.

8:16 Mungu anaweza vitu kama matakwa ya wengine moyoni mwetu

20 Tunataka kuepuka lawana yo yote kuhusu jinsi tunavyosimamia matoleo haya ya ukarimu.

21 Kwa kuwa tunakusudia kufanya kile kilicho haki si machoni mwa Bwana peke yake, bali pia machoni mwa watu wengine.

22 Pamoja nao, tunamtuma ndugu yetu ambaye mara kwa mara ametuhibitishia kwa njia nyingi kwamba ana shauku, naam, zaidi sana sasa kwa sababu analo tumaini kuu kwenu.

23 Kwa habari ya Tito, yeye ni mwenzangu na mtenda kazi pamoja nami miongoni mwenu. Kwa habari za ndugu zetu, wao ni wawakilishi wa makanisa, utukufu wa Kristo.

24 Kwa hiyo waonyesheni wazi hawa ndugu uthibitisho wa upendo wenu na sababu inayotufanya tujivune kwa ajili yenu, mbele ya makanisa, ili yapate kuona.

9Hakuna sababu ya mimi kuwaandikia kuhusu huduma hii itolewayo kwa ajili ya watakatifu.

2 Kwa kuwa ninajua mlivyo na shauku ya kusaidia, nami nimekuwa nikijivuna kwa ajili ya jambo hilo kwa watu wa Makedonia, nikiwaambia kuwa ninyi wa Akaya mmekuwa tayari kutoa tangu mwaka jana na shauku yenu imewachochea wengi wao katika kutoa.

3 Lakini sasa nawatuma hawa ndugu ili kujivuna kwetu kuhusu mchango wenu kusiwe maneno matupu, bali mpate kuwa tayari kama nilivyosema mngekuwa tayari.

4 Kwa maana kama nikija na Mmakedonia ye yote na kuwakuta hamjawa tayari, tutaona aibu kusema cho chote juu yenu katika matoleo.

5 Kwa hivyo niliona ni muhimu niwahimize hawa ndugu watangulie kuja huko kwenu kabla yangu, wafanye mipango ya hayo matoleo ya ukarimu mliyokuwa mmeahidi, ili yawe tayari kama matoleo ya hiari wala si kama ya kutozwa kwa nguvu.

6 Kumbukeni kwamba: Ye yote apandaye kwa uchache pia atavuna kwa uchache, naye

9:6 Uvunaji wa matokeo ya utu wetu utakuja kama mavuno ambayo ni kurudi kwa bwana Yesu Kristo (Mt 13:30)

apandaye kwa ukarimu pia atavuna kwa ukarimu.

⁷ Kila mtu atoe kama anavyokusudia moyoni mwake, si kwa uchoyo au kwa kulazimishwa, kwa maana Mungu humpenda yeye atoaye kwa moyo mkunjufu.

⁸ Naye Mungu aweza kuwapa kila baraka kwa wingi, ili katika mambo yote kila wakati, mwe na kila kitu mnachohitaji, ili mweze kushiriki kwa wingi katika kila kazi njema.

⁹ Kama ilivyoandikwa: “Ametawanya huwapa maskini, haki yake yadumu milele.”

¹⁰ Yeye ampaye mpanzi mbegu kwa ajili ya kupanda na mkate kuwa chakula, atawapa na kuzidisha mbegu zenu za kupanda na kuongeza mavuno ya haki yenu.

¹¹ Mtatajirishwa kwa kila namna ili mpate kuwa wakarimu kila wakati, ambako kwa kupitia kwetu, ukarimu wenu utamletea Mungu shukrani.

¹² Huduma hii mnayofanya si tu kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya watakatifu, bali huzidi sana kwa shukrani nyingi apewazo Mungu.

¹³ Kwa sababu ya huduma ambayo mmejithibitisha wenyewe, watu watamtukuza Mungu kwa ajili ya utii ufuatanao na ukiri wenu wa Injili ya Kristo na kwa ukarimu wenu wa kushiriki pamoja nao na pia wengine wote.

¹⁴ Nao katika maombi yao kwenu mioyo yao itawaonea shauku kwa sababu ya neema ipitayo kiasi mliyopewa na Mungu.

¹⁵ Ashukuriwe Mungu kwa karama Yake isiyoelezeka.

10 Basi, mimi Paulo nina-wasihi kwa unyenyekevu na upole wa Kristo, mimi niliye “mwoga” ninapokuwa pamoja nanyi ana kwa ana, lakini mwenye ujasiri nikiwa mbali nanyi!

² Nawaomba nitakapokuja kwenu nisiwe na ujasiri dhidi ya watu fulani kama ninavyotazamia kwa wale wanaodhani kwamba tunaishi kwa kufuata namna ya ulimwengu huu.

³ Ingawa tunaishi duniani lakini hatupigani vita kama ulimwengu ufanyavyo.

⁴ Silaha za vita vyetu si za mwili, Bali zina uwezo katika

9:8 Tukiamua kuwa na utu kwa kweli. Mungu atatupa sisi yale yangetakiwa kuwa ya utu.

Mungu hata kuangusha ngome.

⁵ Tukiangusha mawazo na kila kitu kilichoinuka, kijiinua-acho juu ya elimu ya Mungu na tukiteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo,

⁶ tena tukiwa tayari kuadhibu kila tendo la kutokutii, kutii kwenu kutakapokamilika.

⁷ Angalieni yale yaliyo machoni penu. Kama mtu ye yote anaamini kuwa yeye ni mali ya Kristo, basi kumbuka kuwa kama ulivyo wa Kristo, vivyo hivyo na sisi ndivyo tulivyo.

⁸ Basi hata kama nikijisifu zaidi kidogo kuhusu mamlaka tuliyo nayo, ambayo Mungu alitupa ili kuwajenga wala si ya kuwabomoa, mimi sitaionea haya.

⁹ Sitaki nionekane kama ninayejaribu kuwatisha kwa nyaraka zangu.

¹⁰ Kwa maana wanasema, "Nyaraka zake ni nzito na zenye nguvu, lakini akiwepo kwa mwili ni dhaifu na kuzungumza kwake ni kwa kudharauliwa."

¹¹ Watu kama hao wajue ya kuwa, yale tusemayo kwa barua

tukiwa hatupo pamoja nanyi, ndivyo tulivyo na ndivyo tutakavyofanya tutakapokuwa pamoja nanyi.

¹² Hatuthubutu kujiweka kwenye kundi moja au kujilinganisha na hao wanaojitukuza wenyewe kuwa wao ni wa mana sana. Wanapojipima na kujilinganisha wenyewe kwa wenyewe, wanaonyesha ya kuwa hawana busara.

¹³ Lakini sisi hatujajivuna kupita kiasi, bali majivuno yetu yatakuwa katika mipaka ile Mungu aliyotuwekea, mipaka ambayo inawafikia hata nanyi.

¹⁴ Kwa maana hatukuwa tunavuka mipaka tunapowajumlisha katika mipaka yetu, kwa sababu tulikuwa wa kwanza kuwaletea Injili ya Kristo.

¹⁵ Hatujivuni kupita kiasi, hii ina maana katika taabu ya watu wengine, lakini tumaini letu ni kwamba imani yenu inavyozidi kukua, eneo letu la utendaji wetu miongoni mwenu litapanuka sana,

10:5 Wazo la Ukristo wafaa uwe na nafasi akilini kuleta mawazo yetu yote chini ya mkumbo Fulani wa mwongozo.

10:8 Uwezo uwe kanisani juu ya watoto, katika ndoa, kwa utenda kazi ni zawadi kutoka kwa mungu ambao watumika kuwajenga wengine na kuwatumikia.

16 ili tuweze kuhubiri Injili sehemu zilizo mbali nanyi na nchi yenu. Kwa maana hatutaki kujisifu kwa ajili ya kazi ambayo imekwisha kufanyika tayari katika eneo la mtu mwingine.

17 Lakini, “Yeye ajisifuye ajisifu katika Bwana.”

18 Kwa maana si yeye ajisifuye mwenyewe akubaliwaye, bali yeye ambaye Bwana humsifu.

11 Laiti mngechukulia-na nami kidogo katika upumbuvu wangu! Naam, chukulianeni nami.

2 Ninawaonea wivu, wivu wa kimungu, kwa kuwa mimi niliwaposea mume mmoja, ili niwalete kwa Kristo kama mabikira safi.

3 Lakini nina hofu kuwa, kama vile Eva alivyodanganywa kwa ujanja wa yule nyoka, mawazo yenu yasije yakapotoshwa, mkauacha unyofu na usafi wa upendo wenu kwa Kristo.

4 Kwa sababu kama mtu akija na kuwahubiria Yesu mwingine

ambaye si yule tuliyemhubiri, au kama mkipokea roho mwingine ambaye si yule mliyempokea, au injili tofauti na ile mliyoikubali, ninyi mnaitii kwa urahisi.

5 Lakini sidhani ya kuwa mimi ni dhalili sana kuliko hao “mitume wakuu”.

6 Inawezekana mimi nikawa si mnenaji hodari, lakini ni hodari katika elimu. Jambo hili tumelifanya liwe dhahiri kwenu kwa njia zote.

7 Je, nilitenda dhambi kwa kujishusha ili kuwainua ninyi kwa kuwahubiria Injili ya Mungu papiso malipo?

8 Niliyanyang’anya makanisa mengine kwa kupokea misaada kutoka kwao ili niweze kuwahudumia ninyi.

9 Nami nilipokuwa pamoja nanyi, nikipungukiwa na chochote, sikuwa mzigo kwa mtu ye yote, kwa maana ndugu waliotoka Makedonia walinipatia mahitaji yangu. Kwa hiyo nilijizua kuwa mzigo kwenu kwa njia yo yote, nami nitaendelea kujizua.

10:16 Kama Paulo anashuhudia kwamba Mkorintho alikuwa kiroho kisha akahisi angetumika kuchukua injili kwa sehemu zingine

11:2 Katika ubatizo tunafahamishwa na kumwona Kristo. Kama Paulo alivyowaletea Kristo alihisi haja ya wao kuwa mabikira kwake.

11:7-9 Paulo anaandika kwa majibu ya mawazo yake. Jinsi anavyoelezea kuwa hakuwahi kuchukua pesa toka kwao.

10 Kwa hakika kama vile kweli ya Kristo ilivyo ndani yangu, hakuna mtu ye yote katika Akaya nzima atakayenizuia kujivunia jambo hili.

11 Kwa nini? Je, ni kwa sababu siwapendi? Mungu anajua ya kuwa nawapenda!

12 Nami nitaendelea kufanya lile ninalofanya sasa ili nisiwape nafasi wale ambao wanatafuta nafasi ya kuhesabiwa kuwa sawa na sisi katika mambo wanayojisifia.

13 Watu kama hao ni mitume wa uongo, ni wafanyikazi wadanganyifu, wanaojigeuza waonekane kama mitume wa Kristo.

14 Wala hii si ajabu, kwa kuwa hata Shetani mwenyewe hujigeuza aonekane kama malaika wa nuru.

15 Kwa hiyo basi si ajabu, kama watumishi wa Shetani nao hujigeuza ili waonekane kama watumishi wa haki. Mwisho wao utakuwa sawa na matendo yao yanavyostahili.

16 Nasema tena, mtu ye yote asidhani kwamba mimi ni mjinga. Lakini hata kama mkinidha-

nia hivyo, basi nipokeeni kama mjinga ili nipate kujisifu kidogo.

17 Ninayosema kuhusiana na huku kujisifu kwa kujiamini, sisi-semi kama vile ambavyo Bwana angesema, bali kama mjinga.

18 Kwa kuwa wengi wanajisifu kama vile ulimwengu ufanavyo, mimi nami nitajisifu.

19 Ninyi mwachukuliana na wajinga kwa sababu mna hekima sana!

20 Kweli ni kwamba mna-chukuliana na mtu akiwatia utumwani au akiwatumia kwa ajili ya kupata faida au akiwanyang'anya au akijitukuza mwenyewe au akiwadanganya.

21 Kwa aibu inanipasa niseme kwamba sisi tulikuwa dhaifu sana kwa jambo hilo! Lakini cho chote ambacho mtu mwingine ye yote angethubutu kujisifia, nanena kama mjinga, nami nathubutu kujisifu juu ya hilo.

22 Je, wao ni Waebrania? Mimi pia ni Mwebrania. Je, wao ni Waisraeli? Mimi pia ni Mwisraeli. Je, wao ni wazao wa Ibrahimu? Mimi pia ni mzao wa Ibrahimu.

23 Je, wao ni watumishi wa Kri-

11:14 Paulo anachukua kutoka kwa duru au misemo ya kawaida inayozungumzia shetani. Anasema kuwa kwa njia hiyo watumwa wa uongo walijifafanya kuonekana watumwa wa kweli

sto? Nanena kiwazimu, mimi ni zaidi yao: Nimefanya kazi kwa bidii kuliko wao, nimefungwa gerezani mara kwa mara, nimechapwa mijeledi sana, nimekabiliwa na mauti mara nyingi.

²⁴ Mara tano nimechapwa viboko arobaini kasoro kimoja na Wayahudi.

²⁵ Mara tatu nalichapwa kwa fimbo, mara moja nalipigwa kwa mawe, mara tatu nimevunjikiwa na meli, nimekaa kilindini usiku kucha na mchana kutwa.

²⁶ Katika safari za mara kwa mara, hatari za kwenye mito, hatari za wanyang'anyi, hatari kutoka kwa watu wangu wenyewe, hatari kutoka kwa watu Mataifa, hatari mijini, hatari nyikani, hatari baharini, hatari kutoka kwa ndugu wa uongo.

²⁷ Nimekuwa katika kazi ngumu na taabu, katika kukesha mara nyingi, ninajua kukaa njaa na kuona kiu, nimekaa mara nyingi bila chakula, nimesikia baridi na kuwa uchi.

²⁸ Zaidi ya hayo yote, nakabiliwa na mzigo wa wajibu wangu kwa makanisa yote.

²⁹ Je, ni nani aliye dhaifu, nami nisijisikie dhaifu? Je, nani aliyekwazwa, nami nisiudhike?

³⁰ Kama ni lazima nijisifu, basi nitajisifia yale mambo yanayoonyesha udhaifu wangu.

³¹ Mungu na Baba wa Bwana Yesu, Yeye ambaye anahimidiwa milele, anajua ya kuwa mimi sisemi uongo.

³² Huko Dameski, mtawala aliyekuwa chini ya Mfalme Areta aliulinda mji wa Dameski ili kunikamata.

³³ Lakini nilishushwa kwa kapu kubwa kupitia katika dirisha ukutani nikatoroka kutoka mikononi mwake.

12 Yanipasa nijisifu, ingawa haifaidii kitu. Nitaenda kwenye maono na ufunuo kutoka kwa Bwana.

² Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi na

11:24 Vilasho arubaini vilihitajika kuwua binadamu. Mkumbo wa mawimbi ya Paulo hapa ni ya kushangaza

11:29 Kuna nyakati ambapo tunalazimika kuonekana mwanionge au kwa wanyonge hata kama hatuko wanyonge kwa ukweli tunaonyesha nguvu zetu kuwa wanyonge.

12:2 Iwapo watu wana maono marefu kwetu tunafaa kuwaarifu kuhusu udhaifu wetu.

minne iliyopita alichukuliwa juu hadi mbingu ya tatu. Kama ni katika mwili au nje ya mwili, sijui, Mungu ajua.

³ Nami najua ya kwamba mtu huyu, kwamba ni katika mwili au nje ya mwili mimi sijui, lakini Mungu ajua,

⁴ alinyakuliwa hadi Paradisoa. Huko alisikia mambo yasiyoelezeka, mambo ambayo binadamu hana ruhusa ya kuyasimulia.

⁵ Nitajisifu kwa ajili ya mtu kama huyo, lakini sitajisifu kuhusu mimi mwenyewe ila mimi nitajisifia udhaifu wangu.

⁶ Hata kama ningependa kujisifu, sitakuwa mjinga, kwa maana nitakuwa nasema kweli. Lakini najizuia, ili mtu ye yote asiye akaniona mimi kuwa bora zaidi kuliko ninavyoonekana katika yale ninayotenda na kusema.

⁷ Ili kunizuia nisijivune kwa sababu ya ufunuo huu mkuu, nilipewa mwiba katika mwili wangu, mjumbe wa Shetani, ili anitese.

⁸ Kwa habari ya jambo hili nilimsihi Bwana mara tatu aniondolee mwiba huu.

⁹ Lakini aliniambia, “Neema yangu inakutosha, kwa kuwa uweza wangu hukamilika katika udhaifu.” Kwa hiyo nitajisifu kwa furaha zaidi kuhusu udhaifu wangu, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu.

¹⁰ Hii ndiyo sababu, kwa ajili ya Kristo, nafurahia udhaifu, katika kutukanwa, katika taabu, katika mateso na katika shida, kwa maana ninapokuwa dhaifu, ndipo nina kuvu.

¹¹ Nimekuwa mjinga, lakini ninyi mmenilazimisha niwe hivyo. Kwa kuwa ilinipasa kusifiwa na ninyi, kwa sababu mimi si dhali kuliko wale mitume “walio bora” ingawa mimi si kitu.

¹² Mambo yanayomtambulisha mtume wa kweli, yaani, ishara, miujiza na maajabu, yalifanywa miongoni mwenu kwa saburi nyingi.

¹³ Je, ninyi ni kitu gani mlichopungukiwa kuliko makanisa mengine, ila tu kwamba mimi sikuwa mzigo kwenu? Nisameheni kwa kosa hili!

¹⁴ Sasa niko tayari kuja kwenu kwa mara hii ya tatu, nami sitawalemea, kwa sababu sitahitaji

12:8 Hili inakumbusha maombi matatu ya Yesu kule Gethsemane kwamba kikombe cha maumivu kimwondokee.

cho chote chenu, ila ninawahitaji ninyi, kwa kuwa hata hivyo watoto hawaweki akiba kwa ajili ya wazazi wao, bali wazazi huweka akiba kwa ajili ya watoto wao.

¹⁵ Hivyo nitafurahi kutumia kila kitu nilicho nacho kwa ajili yenu, hata mwili wangu pia. Hata ingawa inaonekana ni navyozidi kuwapenda, ndivyo upendo wenu kwangu unavyopungua.

¹⁶ Iwe iwavyo, kwa vyo vyote vile mimi sikuwalemea. Lakini kwa mimi kuwa mwerevu naliwapata.

¹⁷ Je, nilijipatia faida kwa kumtumia mtu ye yote niliyemtuma kwenu?

¹⁸ Nilimshawishi Tito aje kwenu, nami nilimtuma pamoja na ndugu yetu. Je, Tito aliwatumia ninyi ili kujipatia faida? Je, hatuenendi kwa Roho mmoja? Je, hatuchukui hatua zile zile?

¹⁹ Je, mmekuwa mkifikiri kwamba sisi tunajaribu kujitea mbele yenu? Sisi tumekuwa tukinena mbele za Mungu kama wale walio katika Kristo na cho chote tufanyacho, ndugu wapen-

dwa ni kwa ajili ya kuwatia nguvu.

²⁰ Kwa kuwa nina hofu ya kwamba nitakapokuja naweza kuwakuta nisivyotaka, nanyi mkanikuta msivyotaka, nina hofu kwamba panaweza kuwa na ugomvi, wivu, ghadhabu, fitina, masingizio, masengenyo, majivuno na machafuko.

²¹ Nina hofu kwamba nitakapokuja tena kwenu, Mungu wangu atanidhili mbele yenu, nami nitasikitishwa na wengi waliotenda dhambi huko nyuma na wala hawajatubia uchafu wao, yaani, uasherati na ufisadi walioufanya.

13 Hii ndiyo mara ya tatu nikija kwenu. “Shitaka lote lazima lithibitishwe na mashahidi wawili au watatu.”

² Nimekwisha kuwaonya nilipokuwa pamoja nanyi mara ya pili. Sasa narudia wakati sipo, kwamba nikija tena sitawahurumia wale waliokuwa wametenda dhambi hapo awali na wengine wote,

³ kwa kuwa mnadai uthibitisho kwamba Kristo anazungu-

12:15 Upendo usio na majibu ni moja kati ya nyakati ngumu za mwanadamu lakini ambaye mungu na Yesu wanapitia zaidi ya yeyote.

mza kwa kunitumia mimi. Yeye si dhaifu katika kushughulika nanyi, bali ana nguvu katikati yenu.

⁴ Kwa kuwa alisulibiwa katika udhaifu, lakini anaishi kwa nguvu za Mungu. Vivyo hivyo, sisi tu dhaifu katika Yeye, lakini katika kuwashughulikia ninyi tutaishi pamoja Naye kwa nguvu za Mungu.

⁵ Jichunguzeni wenyewe mwone kama mnaishi katika imani. Jipimeni wenyewe. Je, hamtambui ya kuwa Yesu Kristo Yesu yumo ndani yenu? Kama sivyo, basi, mmeshindwa kufikia kipimo hicho!

⁶ Natumaini mtaona kuwa sisi hatukushindwa.

⁷ Lakini tunamwomba Mungu msije mkatenda kosa lo lote, si ili sisi tuonekane kuwa tumeshinda hilo jaribio, bali ili ninyi mtende lililo haki, hata kama tutaonekana kuwa tumeshindwa.

⁸ Kwa maana hatuwezi kufa-

nya lo lote kinyume na kweli, bali kuithibitisha kweli tu.

⁹ Tunafurahi wakati wo wote sisi tunapokuwa dhaifu, lakini ninyi mkawa na nguvu. Nayo maombi yetu ni kwamba mpate kuwa wakamilifu.

¹⁰ Hii ndiyo sababu ninawaandikia mambo haya wakati sipo, ili nikija nisiwe mkali katika kutumia mamlaka yangu, mamlaka Bwana aliyonipa ya kuwajenga ninyi wala si ya kuwabomoa.

¹¹ Hatimaye, ndugu zangu, kwaherini. Iweni wakamilifu, mkafarijike, nieni pamoja, kani kwa amani, naye Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi.

¹² Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa busu takatifu.

¹³ Watakatifu wote wanawasalimu.

¹⁴ Neema ya Bwana Yesu Kristo na upendo wa Mungu na ushirika wa Roho Mtakatifu ukae nanyi nyote. Amen.

13:8 Msisimuko huu wa ajabu unamaanisha kuwa tusiwe na hofu kama matakwa yetu yanatokea vizuri au vibaya kwa sababu tuna changamshwa.

13:14 Kifo cha Yesu kujitolea kwake kulikuwa mfano uliofuatia kuwa kuzingatia Wakorintho wagumu, na msalaba unakuwa mfano wa sisi kuangazia maswala magumu.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAGALATIA

1 Paulo, mtume, si mtume wa wanadamu aliyetumwa na mwanadamu, bali na Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu

2 na ndugu wote walio pamoja nami, Kwa makanisa ya Galatia:

3 Neema iwe nanyi na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo,

4 aliyejitoa kwa ajili ya dhambi zetu ili apate kutuokoa kutoka katika ulimwengu huu mbaya, sawasawa na mapenzi yake Yeye aliye Mungu na Baba yetu.

5 Utukufu una Yeye milele na milele. Amen.

6 Nashangaa kwamba mnamwacha upesi hivyo Yeye aliyewaita kwa neema ya Kristo na kuifuata injili nyingine,

7 ambayo kwa kweli si injili kamwe, ila kwa dhahiri kuna watu wanaowachanganya na wanaotaka kuipotisha Injili ya Kristo.

8 Lakini hata ikiwa sisi au malaika atokaye mbinguni akihubiri injili nyingine tofauti na ile

tuliyowahubiria sisi, basi huyo mtu na alaaniwe!

9 Kama vile tulivyokwisha kusema kabla, sasa nasema tena, ikiwa mtu ye yote atawahubiria injili kinyume na ile mliyoipokea na alaaniwe milele!

10 Je, sasa mimi ninatafuta kukubaliwa na wanadamu au kukubaliwa na Mungu? Au nataka kuwapendeza wanadamu? Kama ningekuwa najaribu kuwapendeza wanadamu, nisingekuwa mtumishi wa Kristo.

11 Ndugu zangu, nataka mjue kwamba Injili niliyowahubiria haikutokana na wanadamu.

12 Kwa maana mimi sikuipokea hiyo Injili kutoka kwa mwanadamu, wala sikufundishwa na mtu, bali niliipata kwa ufunuo kutoka kwa Yesu Kristo.

13 Ninyi mmekwisha kusikia juu ya maisha yangu ya zamani nilipokuwa katika dini ya Kiyahudi, jinsi nilivyolitesa Kanisa la Mungu kwa nguvu na kujaribu kuliangamiza.

14 Nami niliendelea sana katika dini ya Kiyahudi kuliko

1:17 Miaka hii mitatu ya ukimya wa Paulo katika jangwa la Arabia ingekuwa kutoheshimu kwake kwa mwito wa kuhubiri baada ya ukombozi kwa kukulana na kukataliwa.

Wayahudi wengi wa rika yangu maana nilikuwa na bidii kubwa katika desturi za baba zangu.

¹⁵ Lakini ilipompendeza Mungu, aliyenitenga tangu tumboni mwa mama yangu na kuniita kwa neema yake,

¹⁶ alimdhahirisha Mwanawe kwangu, ili nipate kumhubiri miongoni mwa watu Mataifa. Mimi sikushauriana na mwana-damu ye yote,

¹⁷ wala sikupanda kwenda Yerusalemu kwa hao waliokuwa mitume kabla yangu, bali nilikwenda mara moja Arabuni na kisha nikarudi Dameski.

¹⁸ Kisha baada ya miaka mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu kuonana na Kefa na nilikaa naye siku kumi na tano.

¹⁹ Lakini sikuwaona mitume wengine wo wote isipokuwa Yakobo, ndugu yake Bwana.

²⁰ Nawahakikishia mbele za Mungu kuwa ninayowaandikia si uongo.

²¹ Baadaye nilikwenda sehemu za Syriaa na Kilikia.

²² Lakini mimi binafsi sikujulikana kwa makanisa ya huko

Uyahudi yaliyo katika Kristo.

²³ Wao walisikia habari tu kwamba, “Mtu yule ambaye hapo kwanza alikuwa akitutesa sasa anahubiri imani ile ile aliyokuwa akitaka kuiangamiza.”

²⁴ Kwa hiyo wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

2 Kisha, baada ya miaka kumi na minne, nilipanda tena kwenda Yerusalemu pamoja na Barnaba, nikamchukua na Tito ili awe pamoja nami.

² Nilikwenda kwa sababu nilikuwa nimefunuliwa na Mungu, kwamba nikawaeleze kwa faragha wale walioonekana kuwa viongozi, ile Injili ninayohubiri kwa watu Mataifa. Nilifanya hivyo kwa kuhofia kwamba nisije nikawa nilikuwa ninakimbia au nilikimbia bure.

³ Lakini hata Tito ambaye alikuwa Myunani, hakulazimika kutahiriwa.

⁴ Lakini kwa sababu ya ndugu wa uongo ambao walijiingiza kwa siri katikati yetu ili kupepeleza uhuru wetu tulio nao kati-

2:4 Ndugu hawa wa uongo walionekana kuwa Wakristo lakini dhima yao ilikuwa ni Kuleta wakombozi wa Paulo kwa mafunzo ya sharia ya Musa na mkondo wa Kiyahudi.

ka Kristo Yesu, wapate kututia utumwani,

⁵ hatukukubaliana nao hata dakika moja, ili kwamba ukweli wa Injili ubaki nanyi.

⁶ Kwa habari ya wale walio-kuwa wakubaliwe kuwa viongozi (kwangu mimi sikujali vyeo vyao, maana Mungu hana upendeleo), wale watu hawakuniongezea cho chote.

⁷ Badala yake walitambua kwamba nilikuwa nimekabidhiwa kazi ya kuhubiri Injili kwa watu Mataifa kama vile Petro alivyokabidhiwa kuhubiri Injili kwa Wayahudi.

⁸ Kwa maana, Mungu aliyekuwa akitenda kazi katika huduma ya Petro kama mtume kwa Wayahudi, ndiye pia aliyekuwa anatenda kazi katika huduma yangu kama mtume kwa watu Mataifa.

⁹ Basi, Yakobo, Kefa na Yohana, walionekana kama nguzo za kanisa, walitupa mkono wa shirika, mimi na Barnaba walipotambua ile neema niliyopewa. Wakakubali kwamba sisi tuende kwa watu Mataifa na wao waende kwa Wayahudi.

¹⁰ Walichotuomba ni kwamba tuendeleo kuwakumbuka maski-

ni, jambo ambalo ndilo nililokuwa na shauku ya kulifanya.

¹¹ Lakini Petro alipofika Antiokia, mimi nilimpinga ana kwa ana kwa sababu alikuwa ameko-sea kwa wazi.

¹² Kabla baadhi ya watu waliotoka kwa Yakobo hawajafika, alikuwa akila pamoja na watu Mataifa. Lakini hao watu walipofika alianza kujiondoa na kujitenga na watu Mataifa kwa sababu aliwaogopa wale wa kundi la tohara.

¹³ Pia Wayahudi wengine waliungana naye katika unafiki huu, hata Barnaba naye akapotoshwa na unafiki wao.

¹⁴ Nilipoona kwamba hawatendi sawasawa na kweli ya Injili, nilimwambia Petro mbele ya wote, “Wewe ni Myahudi, nawe unaishi kama mtu Mataifa na wala si kama Myahudi. Imekuwa je basi, mnawalazimisha watu Mataifa kufuata desturi za Kiyahudi?”

¹⁵ “Sisi wenyewe ni Wayahudi wa kuzaliwa na si watu wenye dhambi kama watu Mataifa,

¹⁶ lakini tunajua ya kwamba mtu hahebiwi haki kwa matendo ya sheria bali kwa njia ya imani katika Yesu Kristo. Nasi

tumemwamini Kristo Yesu ili tupate kuhesabiwa haki kwa njia ya imani katika Kristo, wala si kwa matendo ya sheria.

17 “Lakini ikiwa katika jitihada yetu ya kuhesabiwa haki katika Kristo, sisi tumeonekana dhahiri kwamba ni wenye dhambi, je, ina maana kwamba Kristo amekuwa mtumishi wa dhambi? La hasha!

18 Lakini ikiwa mimi ninajenga tena kile ambacho nimekwisha kukibomoa, basi ninaonyesha kwamba mimi ni mkosaji.

19 Kwa maana mimi kwa njia ya sheria, nimeifia sheria ili nipate kuishi kwa ajili ya Mungu.

20 Nimesulibiwa pamoja na Kristo, wala si mimi tena ninayeishi bali Kristo ndiye aishiye ndani yangu. Uhai nilio nao sasa katika mwili, ninaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu, aliyenipenda na kujitoa kwa ajili yangu.

21 Siibatilishi neema ya Mungu, kwa maana kama haki ingeweza kupatikana kwa njia ya sheria, basi Kristo alikufa bure!”

3 Ninyi Wagalatia wajinga! Ni nani aliyewaloga? Yesu Kristo aliwekwa wazi mbele yenu kwamba amesulibiwa.

2 Nataka nijifunze neno moja kutoka kwenu: Je, mlipokea Roho wa Mungu kwa kushika sheria, au kwa kuyaamini yale mliyosikia?

3 Je, ninyi ni wajinga kiasi hicho? Baada ya kuanza kwa Roho, je, sasa mwataka kukamilishwa katika mwili?

4 Je, mlipata mateso kiasi hicho bure? Ni kama kweli yalikuwa bure?

5 Je, Mungu huwapa Roho Wake na kufanya miujiza katikati yenu kwa sababu mnatii sheria, au kwa sababu mnaamini kile mlichosikia?

6 Kama vile Ibrahimu, “Yeye alimwamini Mungu ikahesabiwa kwake kuwa haki.”

7 Hivyo basi mjue kwamba wale wanaomwamini Mungu hao ndio watoto wa Ibrahimu.

8 Maandiko yakitabiri kwamba Mungu angewahesabia haki

2:20 Labda marejeleo kwa wazee ambapo Paulo alikuwa amebatizwa ndani ya kifo cha Kristo, na matokeo kuwa ufufuo wa Yesu unajidhihirisha kwa maisha yetu sasa.

3:1 Wakati Paulo alipohubiri injili kwa Wagalatia, alikuwa kielelezo cha kusulubiwa kwa Yesu.

watu Mataifa kwa imani, alitangulia kumtangazia Ibrahimu Injili akisema kwamba, “Kwa kupitia kwako mataifa yote yatabarikiwa.”

⁹ Kwa sababu hii, wale wote wanaoamini wanabarikiwa pamoja na Ibrahimu, mtu wa imani.

¹⁰ Kwa maana wote wanaotumainia matendo ya sheria, wako chini ya laana, kwa kuwa imeandikwa, “Amelaani mtu yule asiyeshika na kutii mambo yote yaliyoandikwa katika kitabu cha sheria.”

¹¹ Basi ni dhahiri kwamba hakuna mtu ye yote anayehesabiwa haki mbele za Mungu kwa sheria, kwa maana, “Mwenye haki ataishi kwa imani”.

¹² Lakini sheria haitegemei imani, kinyume chake, “Ye yote atendaye matendo ya sheria ataishi kwa sheria.”

¹³ Kristo alitukomboza kutoka katika laana ya sheria kwa kufanyika laana kwa ajili yetu, kwa maana imeandikwa, “Amelaaniwa yeye aangikwaye juu ya mti.”

¹⁴ Alitukomboza ili kwamba baraka aliyopewa Ibrahimu ipate kuwafikia watu Mataifa kwa njia ya Kristo Yesu, ili kwa imani tupate kupokea ile ahadi ya Roho.

¹⁵ Ndugu zangu, nataka nitoe mfano kutoka katika maisha ya kila siku. Kama vile hakuna mtu awezaye kutangua au kuongeza kitu katika agano la mtu ambalo limekwisha kuthibitishwa, vivyo hivyo kwa hali kama hii.

¹⁶ Ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa mzao wake. Maandiko hayasemi, “Kwa wazao,” likimaanisha watu wengi, bali “Ni kwa mzao wako”, yaani, mtu mmoja, ndiye Kristo.

¹⁷ Ninachotaka kusema ni kwamba, sheria, ambayo ilitolewa miaka mia nne thelathini baadaye, haitangui agano lililothibitishwa na Mungu ili kulibatilisha.

¹⁸ Kwa maana kama urithi hupatikana kwa sheria, basi hautegemei tena ahadi, lakini Mungu kwa neema Yake alimpa Ibrahimu urithi kwa njia ya ahadi.

3:8 Katika ahadi kwa Ibrahimu, tunaona mito ya muhimu ya injili Ibrahimu aliahidiwa kwamba atarudi nchi milele, Mungu atakuwa mungu wake wa kipekee kwamba atakuwa na mjukuu mmoja atakaye leta Baraka [Msamaha – Matendo 3:27,28] juu ya watu wote ulimwenguni (Yesu v/6)

19 Kwa nini basi iwepo sheria? Sheria iliwekwa kwa sababu ya makosa mpaka atakapokuja yule mzao wa Ibrahimu, ambaye alitajwa katika ile ahadi. Sheria iliamuriwa na malaika kwa mkono wa mpatanishi.

20 Basi mpatanishi huhusisha zaidi ya upande mmoja, lakini Mungu ni mmoja.

21 Je, basi, sheria inapingana na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa maana kama sheria iliyotolewa ingeweza kuwapa watu uzima, basi haki ingepatikana kwa njia ya sheria.

22 Lakini Maandiko yamefanya vitu vyote vifungwe chini ya nguvu ya dhambi, ili yale yaliyoahidiwa kwa njia ya imani katika Yesu Kristo yapate kupelelewa wale wanaoamini.

23 Kabla imani haijaja tulikuwa tumewekwa chini ya sheria, tumefungwa mpaka ile imani ifunuliwe.

24 Hivyo, sheria ilikuwa kiongozi kutufikisha kwa Kristo, ili tupate kuhesabiwa haki kwa imani.

25 Lakini sasa kwa kuwa ile

imani imekuja, hatusimamiwi tena na sheria.

26 Kwa maana ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika Kristo Yesu kwa njia ya imani.

27 Kwa maana wote mliobatizwa ndani ya Kristo, mmemvaa Kristo.

28 Wala hakuna tena Myahudi au Myunani, mtumwa au mtu huru, mwanaume wala mwanamke, maana nyote mmekuwa wamoja ndani ya Kristo Yesu.

29 Nanyi mkiwa ni mali ya Kristo, basi ninyi ni wa uzao wa Ibrahimu na warithi sawasawa na ile ahadi.

4Lile nisemalo ni kwamba wakati wote mrithi akiwa bado ni mtoto, hana tofauti na mtumwa, ingawa ndiye mmiliki wa mali yote.

² Yeye huwa yuko chini ya uangalizi wa walezi na wadhmini mpaka ufike wakati uliowekwa na baba yake.

³ Vivyo hivyo na sisi, tulipokuwa bado watoto wadogo, tulikuwa utumwani chini ya tara-

3:24 Sababu ya Torati ilikuwa ni kuwaepusha watu kutokana na dhambi na kuwaonya waelewe ukombozi wao wakati wa usoni kupitia mwana wa mungu.

tibu za kawaida za ulimwengu.

⁴ Lakini ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe, ambaye alizaliwa na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria,

⁵ kusudi awakomboe wale waliokuwa chini ya sheria, ili tupate kupokea zile haki kamili za kufanywa watoto wa Mungu.

⁶ Kwa sababu ninyi ni watoto wa Mungu, Mungu amemtuma Roho wa Mwanawe miyoni mwetu, anayelia, “Abba! Yaani, Baba.”

⁷ Kwa hiyo, wewe si mtumwa tena, bali ni mtoto, nawe ikiwa ni mtoto, basi wewe pia ni mrithi, mrithi wa Mungu.

⁸ Zamani, mlipokuwa hamumjui Mungu, mlikuwa mkitumikia viumbe ambavyo kwa asili si Mungu.

⁹ Lakini sasa kwa kuwa mmemjua Mungu, au zaidi kujulikana na Mungu, inakuwaje mnarejea tena katika zile kanuni za kwanza zenye udhaifu na

upungufu ambazo mnataka ziwafanye tena watumwa?

¹⁰ Mnaadhimisha siku maalum, miezi, nyakati na miaka!

¹¹ Nina hofu juu yenu, kwamba kazi niliyofanya kwa ajili yenu inaweza kuwa nimejitaabisha bure.

¹² Ndugu zangu, nawasihi mwe kama mimi, kwa sababu mimi nimekuwa kama ninyi. Hamkunitendea jambo lo lote baya.

¹³ Ninyi mwajua kwamba ni kwa ajili ya udhaifu wangu niliwahubiria injili,

¹⁴ ingawa hali yangu iliwaitia majaribuni, hamkunidharau wala kunidhihaki, bali mlinikaribisha kama malaika wa Mungu, kama vile Kristo Yesu.

¹⁵ Ile hali ya furaha mliyokuwa nayo imekwenda wapi? Naweza kushuhudia kwamba, kama ingewezekana mngeng’oa macho yenu na kunipa mimi.

¹⁶ Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa kuwaambia kweli?

¹⁷ Hao wana shauku ya kuwa-

4:4 Kama Yesu alizaliwa kutoka kwa mwanamke, hakuweko kimaumbile kabla ya kuzaliwa kwake kwa.

4:6 Hii ndio jinsi kwa karibu tunaweza kuja kwa mungu mwenyezi

4:13 Mungu kwa kawaida anatumia udhaifu wetu kama nafasi ya kuhubiri injili hii inaweza kuwa kiashiria cha mwiba ‘ndani ya mfupa’ kwa Paulo 2 Wakorintho 12:7 ambayo Paulo aliuliza mara tatu itolewe ndani yake.

pata lakini si kwa kusudi zuri. Wanachotaka ni kuwatenga mbali nasi, ili ninyi mpate kuwaonea wao shauku.

18 Ni vizuri wakati wote kuwa na shauku kwa ajili ya kusudi nzuri, si wakati nikiwa pamoja nanyi tu.

19 Watoto wangu wapendwa, ambao kwa mara nyingine ninawaonea utungu, ninatamani kwamba Kristo aumbike ndani yenu.

20 Natamani kama ningekuwa pamoja nanyi sasa, pengine ningebadilisha sauti yangu. Kwa maana nina wasiwasi kwa ajili yenu.

21 Niambieni, ninyi mnaotaka kuwa chini ya sheria, je, hamjui sheria inavyosema?

22 Kwa maana imeandikwa kwamba Ibrahimu alikuwa na wana wawili, mmoja wa mwanamke mtumwa na wa pili wa mwanamke huru.

23 Lakini, mtoto wa mwanamke mtumwa alizaliwa kwa mapenzi

ya mwili na yule mwingine wa mwanamke huru alizaliwa kutokana na ahadi ya Mungu.

24 Mambo haya yanaweza kuchukuliwa kama mfano. Kwa maana hao wanawake wawili ni mfano wa maagano mawili: Agano la kwanza, ni lile lililofanyika katika mlima wa Sinai, lizaalo watoto wa utumwa. Hili ndilo huyo Hajiri.

25 Basi Hajiri anawakilisha mlima Sinai ulioko Arabuni na unafanana na Yerusalemu ya sasa ambayo iko utumwani pamoja na watoto wake.

26 Lakini Yerusalemu wa juu ni huru, nayo ndiye mama yetu.

27 Kwa maana imeandikwa: “Furahi, wewe uliyetasa wewe usiyezaa, paza sauti, imba kwa furaha, wewe usiyepatwa na utungu, kwa maana watoto wa mwanamke aliyeachwa ni wengi kuliko watoto wa yule aliye na mume.”

28 Basi, sisi ndugu zangu, ni kama Isaki, tu watoto wa ahadi.

29 Lakini, kama vile ilivyokuwa siku zile yule aliyezaliwa kwa mwili alivyomchokoza yule aliyezaliwa kwa Roho, ndivyo ilivyo hata sasa.

30 Lakini maandiko yasema-je? “Mwondoe mwanamke

4:19 Maumivu wakati wa kujifungua Paulo alichukua hayo kwa watu asio wahubiria Tunaweza tena kwa ubatizo (Yohana 3:3-5, 1 Petro 1:23)

mtumwa pamoja na mwanawe, kwa sababu mwana wa mtumwa kamwe hatarithi pamoja na mwana wa aliye huru.”

³¹ Kwa hiyo ndugu zangu, sisi si wana wa mwanamke mtumwa bali wa yule aliye huru.

5 Kristo alitupa uhuru, akataka tubaki huru. Hivyo simameni imara wala msikubali tena kulemewa na kongwa la utumwa.

² Sikilizeni! Mimi Paulo nawaambieni kwamba kama mki-kubali kutahiriwa, basi Kristo hatawafaidia cho chote.

³ Namshuhudia tena kila mtu anayekubali kutahiriwa kwamba inampasa kushika sheria yote.

⁴ Ninyi mnaotafuta kuhesabiwa haki kwa njia ya sheria mmetengwa na Kristo, mko mbali na neema ya Mungu.

⁵ Kwa maana, kwa njia ya Roho kwa imani, tunangojea kwa shauku tumaini la haki.

⁶ Kwa maana ndani ya Kristo, kutahiriwa au kutotahiriwa hakuleti tofauti, bali lililo muhimu

ni imani itendayo kazi kwa njia ya upendo.

⁷ Mlikuwa mkipiga mbio vizuri, ni nani aliyewazuia msiitii kweli?

⁸ Ushawishi wa namna hiyo hakutokani na yule anayewaita.

⁹ Chachu kidogo kuchachua donge zima.

¹⁰ Nina hakika katika Bwana kwa habari yenu kwamba hamtakuwa na msimamo mwingine. Mtu awaye yote anayewachanganya anastahili adhabu.

¹¹ Lakini ndugu zangu, kama mimi bado ninahubiri kuhusu kutahiriwa, kwa nini basi bado niteswe na Wayahudi? Ukweli kwamba bado wananitesa, ni ushahidi kwamba bado ninahubiri wokovu kupitia msalaba wa Kristo peke yake.

¹² Laiti hao wanaowavuruga wangejhasi wao wenyewe!

¹³ Ndugu zangu, ninyi mliitwa ili mwe huru, hivyo msitumie uhuru wenu kama fursa ya kufuata tamaa za mwili, bali tumikia-neni ninyi kwa ninyi kwa upendo.

4:30 Hapa Paulo ananukuu maneno ya hasira hasara alipomfukuza mtumishi wake Hagai (Mwa 21:10)

5:1 Maonyo dhidi ya kulinda sharia ya Kiyahudi yapo wazi.

5:9 Mafunzo ya uongo na tabia mbaya yanasambaa kwa upesi kuliko mafunzo ya ukweli na tabia njema.

14 Kwa maana sheria yote hukamilika katika amri moja: “Mpende jirani yako kama nafsi yako.”

15 Kama mkiumana na kutafunana, angalieni, msije mkaangamizana.

16 Kwa hiyo nasema, enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili.

17 Kwa maana mwili hutamani yale yaliyo kinyume na Roho, nayo Roho hutamani yale yaliyo kinyume na mwili. Roho na mwili hupingana na kwa sababu hiyo hamwezi kufanya mnayotaka.

18 Lakini kama mkiongozwa na Roho, hamko chini ya sheria.

19 Basi matendo ya mwili ni dhahiri nayo ni haya: Uasherati, uchafu, ufisadi,

20 kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi,

21 husuda, ulevi, ulafi na mambo mengine yanayofanana na hayo. Nawaonya, kama nilivyokwisha kuwaonya kabla,

kwamba watu watendao mambo kama hayo, hawataurithi Ufalme wa Mungu.

22 Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu,

23 upole, kiasi. Katika mambo kama haya hakuna sheria.

24 Wote walio wa Kristo Yesu wameusulibisha mwili pamoja na tamaa zake.

25 Kwa kuwa tunaishi kwa Roho, basi na tuenende kwa Roho.

26 Tusijisifu bure, tukichokozana na kuoneana wivu.

6 Ndugu zangu, kama mtu aki-patikana na dhambi fulani, basi ninyi mlio wa rohoni, mrejezeni upya mtu huyo kwa roho ya upole. Lakini jihadharini, ili ninyi wenyewe msije mkajari-biwa.

² Chukulianeni mizigo ninyi kwa ninyi, nanyi kwa njia hii mtatimiza sheria ya Kristo.

³ Kama mtu ye yote akijiona kuwa yeye ni bora na kumbe si-

5:14 Sheria ulitimizwa pia na kifo cha Kristo, kifo chake kilikuwa upendo mpaka mwisho.

5:20 Migawanyo inawekwa pamoja na uchafu wa kimapenzi.

6:1 Tukumbuke kila wakati udhaifu wetu wa kiroho wakati tuna jadili kuanguka kwa wengine.

vyo, basi mtu huyo anajidanganya mwenyewe.

⁴ Lakini kila mtu na aipime kazi yake mwenyewe, ndipo aweze kujisifu, bila kujilinganisha na mtu mwingine.

⁵ Kwa maana, kila mtu atachukua mzigo wake mwenyewe.

⁶ Basi, yeye afundishwaye katika neno na amshirikishe mwelimu wake mema yote.

⁷ Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi. Kwa kuwa kile apandacho mtu ndicho atakachovuna.

⁸ Apandaye kwa mwili, katika mwili wake, atavuna uharibifu, lakini yeye apandaye katika Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele.

⁹ Hivyo, tusichoke katika kutenda mema, kwa kuwa tutavuna kwa wakati wake tusipokata tamaa.

¹⁰ Kwa hiyo, kadiri tupatavyo nafasi na tuwatendee watu wote mema, hasa wale wa jamaa ya waaminio.

¹¹ Angalieni ni herufi gani kubwa nitumiazio ninapowaandikia kwa mkono wangu mwenyewe!

¹² Wale wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo ya mwili wanaotaka wawalazimishe kutahiriwa, sababu pekee ya kufanya hivyo ni kuepuka kuteswa kwa ajili ya msalaba wa Kristo.

¹³ Hata wale waliotahiriwa wenyewe hawaitii sheria, lakini wanataka ninyi mtahiriwe ili wapate kujivuna kwa habari ya miili yenu.

¹⁴ Mungu apishie mbali nisije nikajivunia kitu cho chote isipokuwa msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye kwa Yeye ulimwengu umesulubiwa kwangu, nami nimesulubikwa kwa ulimwengu.

¹⁵ Kwa maana katika Kristo Yesu kutahiriwa au kutokutahiriwa si kitu, bali kule kuwa kiumbe kipya ni kila kitu!

¹⁶ Amani na rehema viwe na wote wanaofuata kanuni hii na juu ya Israeli wa Mungu.

6:8 Adhabu kwa wasio na imani siku ya mwisho itakuwa “*ufisadi*” watafufuliwa na kutokufa tena lakini miili yao haitabadilishwa wataishi kwa muda Fulani kisha watakufa tena ‘kifo cha pili’ na kukosa fahamu milele (Ufunuo 2:11)

6:11 Kwa hiyo mwiba wa nyama ndani ya Paulo (2 Wakorintho 12:7) itakua mtoni mbaya (Wagalatia 4:15)

6:14 Je tunajivunia msalaba kama Paulo?

¹⁷ Hatimaye, tangu sasa mtu ye yote asinitaabishe, kwa maana nachukua katika mwili wangu chapa Zake Yesu.

¹⁸ Ndugu zangu, neema ya Bwana wetu Yesu Kristo ikae pamoja na roho zenu. Amen.

6:17 Mtazamo jinsi watumwa walivyovikwa ishara ya watumishi wao idhihirike kwa wengine kwamba sisi ni watumwa wa Kristo

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAEFESO

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu, Kwa watakatifu walioko Efeso walio waaminifu katika Kristo Yesu.

2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi.

3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo aliyetubariki sisi kwa baraka zote za rohani, katika ulimwengu wa roho ndani ya Kristo.

4 Kwa maana alituchagua katika Yeye kabla ya kuumbwa ulimwengu ili tuwe watakatifu na bila lawama mbele Zake.

5 Kwa upendo alitangulia kutuchagua tuwe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo kwa furaha Yake na mapenzi Yake mwenyewe.

6 Kwa hiyo tunamsifu Mungu kwa huruma zake kuu alizotumiminia kwa sababu sisi ni wa Mwanee Mpendwa.

7 Katika Yeye tunao ukombozi kwa njia ya damu Yake, yaani,

msamaha wa dhambi, sawasawa na wingi wa neema Yake

8 aliyotumiminia kwa wingi, kwa hekima yote na maarifa yote.

9 Naye alitujulisha siri ya mapenzi Yake sawasawa na uradhi wa mapenzi Yake, ambayo alikusudia katika Kristo,

10 ili yapate kutimizwa katika wakati mkalimifu utakapowadia, yaani, kuvitia vitu vyote vya mbinguni na vya duniani pamoja chini ya kiongozi mmoja, ndiye Krsto.

11 Katika Kristo sisi nasi tume-pata urithi, tukiisha kuchaguliwa sawasawa na kusudi la Mungu, Yeye ambaye hufanya mambo yote kulingana na mapenzi Yake.

12 Ili kwamba, sisi tuliokuwa wa kwanza kuweka tumaini katika Kristo, tupate kuishi kwa sifa ya utukufu Wake.

13 Ninyi pia mlingia ndani ya Kristo mliposikia Neno la kweli, Injili ya wokovu wenu. Mkiisha

1:3 Tumo ndani ya Yesu kupitia ubatizo ndani yake (Warumi 6:3-5) sasa yupo mbinguni na kwa hiyo tupo ndani ya mawazo ya kiroho mbinguni (Waefeso 2:6)

1:4 Hatukuweko kimaumbile kabla ya msingi wa ulimwengu hiyo haikutendeka pia kwa Yesu. Sisi sote tulikuweko kwa sababu na mpango wa mungu.

kuamini, ndani yake mliwiwa mhuri, kwa yule Roho Mtakatifu wa ahadi mliyeahidiwa,

¹⁴ yeye ndiye amana ya urithi wetu hadi ukombozi wa milki yake kuwa sifa ya utukufu Wake.

¹⁵ Kwa sababu hii tangu niliposikia juu ya imani yenu katika Bwana Yesu na upendo wenu kwa watakatifu wote,

¹⁶ sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili yenu, nikiwakumbuka katika maombi yangu.

¹⁷ Nazidi kumwomba Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu, awajalieni ninyi roho ya hekima na ya ufunuo, ili mpate kumjua zaidi.

¹⁸ Ninaomba pia kwamba macho ya mioyo yenu yatiwe nuru ili mpate kujua tumaini mliloitiwa, utajiri wa urithi wa utukufu Wake kwa watakatifu

¹⁹ na uweza Wake mkuu usiolinganishwa kwa ajili yetu sisi tuaminio. Uweza huo unaofanya

kazi ndani yetu, ni sawa na ile nguvu kuu mno

²⁰ ambayo aliitumia alipomfufua Kristo kutoka kwa wafu, akamketisha mkono Wake wa kuume katika mbingu,

²¹ juu sana kuliko falme zote na mamlaka, enzi na milki na juu ya kila jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali na katika ule ujao pia.

²² Naye Mungu ameweka vitu vyote viwe chini ya miguu Yake na amemfanya Yeye awe kichwa cha vitu vyote kwa ajili ya Kaniisa,

²³ ambalo ndilo mwili Wake, ukamilifu Wake Yeye aliye yote katika yote.

2 Kwa habari zenu, mlikuwa wafu katika makosa na dhambi zenu,

² ambazo mlizitenda mlipofuatisha namna ya ulimwengu huu na za yule mtawala wa ufalme wa anga, yule roho atendaye kazi ndani ya wale wasiotii.

1:16 Paulo anaandika haya kuhusu watu wengine kwa hilo kuwa kweli angetumia muda mwingi aliokuwepo kwa maombi kwa ndugu tofauti na dada kwenye ulimwengu wa Mediterania.

1:20-22 Nafasi ya kukataliwa ya Yesu ni kwa sababu ya kuwa mungu alimfufua na akampa uwezo na utukufu, wazi mungu na Yesu ni tofauti na mungu ni mkuu kuliko Yesu.

2:2 Ikielezwa M3 kama tama ya nyama zetu tama ya nyama na mawazo.

3 Sisi sote pia tuliishi katikati yao hapo zamani, tukifuata tamaa za mwili na mawazo yake. Nasi kwa asili tulikuwa wana wa ghadhabu, kama mtu mwingine ye yote.

4 Lakini Mungu, kwa upendo Wake mwingi kwetu sisi, ambaye ni mwingi wa rehema,

5 hata tulipokuwa wafu kwa ajili ya makosa yetu, alitufanya tuwe hai pamoja na Kristo Yesu, yaani, mmeokolewa kwa neema.

6 Mungu alitufufua pamoja na Kristo na kutuketisha pamoja naye katika ulimwengu wa roho katika Kristo Yesu,

7 ili katika ule ulimwengu ujao apate kuonyesha wingi wa neema Yake isiyopimika, iliyodhihirishwa kwetu kwa wema Wake ndani ya Kristo Yesu.

8 Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani, wala hii si kwa matendo yenu mema. Hii ni zawadi kutoka kwa Mungu,

9 si kwa matendo, mtu awaye yote asiye akajisifu.

10 Kwa maana sisi ni kazi ya

mikono ya Mungu, tuliombwa katika Kristo Yesu, ili tupate kutenda matendo mema, ambayo Mungu alitangulia kuyaandaa tupate kuishi katika hayo.

11 Kwa hiyo kumbukeni kwamba ninyi ambao hapo awali mlikuwa watu Mataifa kwa kuzaliwa mlioitwa, “Wasiotahiriwa” na wale wanaojiita “Waliotahiriwa,” yaani, tohara (ifanyikayo katika mwili kwa mikono ya wanadamu),

12 kumbukeni kwamba wakati ule mlikuwa hamna Kristo, mkiwa wageni katika jumuiya ya watu wa Mungu, yaani, Israeli na wageni katika lile agano la ahadi, mliishi duniani mkiwa hamna tumaini wala Mungu.

13 Lakini sasa katika Kristo Yesu, ninyi ambao hapo kwanza mlikuwa mbali na Mungu, sasa mmeletwa karibu kwa njia ya damu ya Kristo.

14 Kwa maana Yeye mwenyewe ndiye amani yetu, aliyetufanya sisi tuliokuwa wawili, yaani, Wayahudi na watu Mataifa tuwe wamoja kwa kuvunja kizuizi na

2:3 Uzima pamoja na Kristo – Kiashiria cha ubatizo (Warumi 6:3-5) Tukitengeza chaguo la kubatizwa mungu na Yesu watafanya kazi kwetu kwa nguvu.

2:10 Mungu hapo kati alitayarisha kazi njema kwa ajili yetu. Twafaa tuelewe nini imani yake kwetu matarajio na tutimize.

kubomoa ule ukuta wa uadui uliokuwa kati yetu.

15 Kwa kuibatilisha ile sheria pamoja na amri zake na maagizo yake alipoutoa mwili wake, ili apate kufanya ndani yake mtu mmoja mpya badala ya hao wawili, hivyo akifanya amani,

16 naye katika mwili huu mmoja awapatanishe wote wawili na Mungu kwa kupitia msalaba, ambao kwa huo aliangamiza uadui wao.

17 Alikuwa na kuhubiri amani kwenu ninyi mliokuwa mbali na pia akahubiri amani kwao walio-kuwa karibu.

18 Kwa maana kwa kupitia Kwake, sisi sote tunaweza kumkaribia Baba katika Roho mmoja.

19 Hivyo basi, ninyi sasa si wageni tena wala wapitaji, bali mmekuwa wenyeji pamoja na watakatifu na pia jamaa wa nyumbani Mwake Mungu.

20 Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo Yesu mwenyewe ndiye jiwe kuu la pembeni.

21 Ndani Yake jengo lote limeshikamanishwa pamoja na

kusimamishwa ili kuwa hekalu takatifu katika Bwana.

22 Katika Yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja ili mpate kuwa makao ambayo Mungu anaishi ndani yake kwa njia ya Roho Wake.

3 Kwa sababu hii, mimi Paulo, nimekuwa mfungwa wa Kristo Yesu kwa ajili yenu ninyi watu Mataifa.

2 Kwa hakika mmekwisha kusikia kuhusu ile huduma ya neema ya Mungu niliyopewa kwa ajili yenu

3 na jinsi ile siri ilivyodhihirishwa kwangu kwa njia ya ufunuo, kama nilivyotangulia kuan- dika kwa kifupi.

4 Kwa kusoma haya, basi mta- weza kuelewa ufahamu wangu katika siri ya Kristo.

5 Siri hii haikudhihirishwa kwa wanadamu katika vizazi vingine kama vile sasa ilivy- odhihirishwa na Roho kwa mi- tume na manabii watakatifu wa Mungu.

6 Siri hii ni kwamba, kwa njia ya Injili, watu Mataifa ni wa- rithi pamoja na Israeli, viungo

2:15 Uwapo Yesu angeondoa sharia ya amri kumi basi tungekuwa huru ku- puuza sharia ya Musa.

vya mwili mmoja na washiriki pamoja wa ahadi katika Kristo Yesu.

⁷ Nimekuwa mtumishi wa Injili hii kwa kipawa cha neema ya Mungu niliyopewa kwa nguvu Yake itendayo kazi.

⁸ Ingawa mimi ni mdogo kuliko aliye mdogo kabisa miongoni mwa watakatifu wote, nilipewa neema hii ili niwahubirie watu Mataifa kuhusu utajiri usiopimika ulio ndani ya Kristo na

⁹ kuweka wazi kwa kila mtu jinsi ile siri iliyokuwa imefichwa kwa nyakati zote katika Mungu aliyeumba vitu vyote.

¹⁰ Ili kwa njia ya Kanisa, hekima yote ya Mungu ipate kujulikana kwa watawala na wenye mamlaka katika ulimwengu wa roho,

¹¹ sawasawa na kusudi Lake la milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

¹² Yeye ambaye ndani Yake na kwa njia ya imani katika Yeye tuweze kumkaribia Mungu kwa ujasiri na kwa uhuru.

¹³ Kwa hiyo, nawaomba msikate tamaa kwa sababu ya mate-

so yangu kwa ajili yenu, hayo ni utukufu wenu.

¹⁴ Kwa sababu hii nampigia Baba magoti,

¹⁵ ambaye kwa Yeye ubaba wote wa kila jamaa za mbinguni na za duniani unaitwa.

¹⁶ Namwomba Mungu awa-
imarisha kwa kuwatia nguvu mioyo yenu kwa njia ya Roho Wake kwa kadri ya utajiri wa utukufu Wake,

¹⁷ ili kwamba, Kristo apate kuka mioyoni mwenu kwa njia ya imani. Nami ninaomba kwamba ninyi mkiwa wenye mizizi tena imara katika upendo,

¹⁸ mwe na uwezo wa kufahamu pamoja na watakatifu jinsi ulivyo upana na urefu na kimo na kina upendo wa Kristo

¹⁹ na kujua upendo huu kwam-
ba unapita fahamu, ili mpate kujazwa na kufikia kipimo cha ukamilifu wa Mungu.

²⁰ Basi kwa Yeye awezaye kutenda mambo ya ajabu yasiyopimika kuliko yote tuyaombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya uweza Wake ule utendao kazi ndani yetu,

3:8 Paulo alihubiri injili akijua udhaifu wake na unyonge kwa hiyo ushuhuda wake ulikuwa kwa imani na nguvu.

3:19 Tunaweza kujua yale yaliyo mbali na elimu ya binadamu kwa sababu mungu atatufanya mioyo yetu na hali yetu ya kuelewa tukimshukuru.

21 Yeye atukuzwe katika kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi vyote, milele na milele. Amen.

4 Basi, mimi niliye mfungwa wa Bwana, nawasihi mwende kama inavyostahili wito wenu mlioitiwa.

2 Iweni wanyenyekevu kabisa na wapole, mkiwa wavumilivu, mkichukuliana kwa upendo.

3 Jitahidini kudumisha umoja wa Roho katika kifungo cha amani.

4 Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile mliyoyitwa katika tumaini moja.

5 Tena kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja,

6 Mungu mmoja ambaye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, katika yote na ndani ya yote.

7 Lakini kila mmoja wetu amepewa neema kwa kadiri ya kipimo cha kipawa cha Kristo.

8 Kwa hiyo husema, “Alipopaa juu, aliteka mateka akawapa wanadamu vipawa.”

9 (Asemapo “Alipaa juu,” mana yake nini isipokuwa ni kusema pia kwamba Kristo alishuka pande za chini sana za dunia?)

10 Yeye aliyeshuka ndiye aliyepaa juu sana, kupita mbingu zote, ili apate kuvijaza vitu vyote.

11 Yeye ndiye aliyeweka wengine kuwa mitume, wengine kuwa manabii, wengine kuwa wainjilisti, wengine kuwa wachungaji na wengine kuwa walimu,

12 kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu kwa ajili ya kazi za huduma, ili kwamba mwili wa Kristo upate kujengwa.

13 mpaka sote tutakapoufikia umoja katika imani na katika kumjua sana Mwana wa Mungu na kuwa watu wazima kwa kufikia kipimo cha ukamilifu wa Kristo.

14 Ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwatupwa huku na huku na kuchukuliwa na kila upepo wa mafundisho kwa hila za watu, kwa ujanja, kwa kufuata njia zao za udanganyifu.

4:1 Paulo alikuwa mfungwa Roma, lakini alijiona kama mfungwa wa Kristo yale mambo au maisha yanayojitokeza husimamisha nyoyo zetu na kutufanyia yanatokea kwake.

4:13 Ingepingwa kuwa zawadi za kimiujiza za roho mtakatifu ilipenwa mpaka kanisa la kale lilipokuwa na agano jipya kuandikwa.

15 Badala yake, tukiambiana kweli kwa upendo, katika mambo yote tutakua, hata tumfikie Yeye aliye kichwa, yaani, Kristo.

16 Kutoka Kwake, mwili wote huunganishwa na kushikamainishwa pamoja kwa msaada wa kila kiungo, hukua na kujijenga wenyewe katika upendo, wakati kila kiungo kinafanya kazi yake.

17 Hivyo nawaambia hivi, nami nasisitiza katika Bwana kwamba, msiishi tena kama watu Mataifa waishivyo, katika ubatili wa mawazo yao.

18 Watu hao akili zao zimetiwa giza na wametengwa mbali na uzima wa Mungu kwa sababu ya ujinga wao na ugumu wa mioyo yao.

19 Wakiisha kufa ganzi, wamejitia katika mambo ya ufisadi na kupendelea kila aina ya uchaifu, wakiendelea kutamani zaidi.

20 Lakini ninyi, hivyo sivyo mlivyomjifunza Kristo.

21 Kama hivyo ndivyo ilivyo, ninyi mmemsikia, tena mmefundishwa naye, vile kweli ilivyo katika Yesu.

22 Mlifundishwa kuuvua mwenendo wenu wa zamani, utu wenu wa kale, ulioharibiwa na tamaa zake za udanganyifu.

23 Mfanywe upya roho ya nia zenu,

24 mkajivike utu mpya, ulioumbwa sawa sawa na mfano wa Mungu katika haki yote na utakatifu.

25 Kwa hiyo kila mmoja wenu avue uongo na kuambiana kweli mtu na jirani yake, kwa maana sisi sote tu viungo vya mwili mmoja.

26 Mkikasirika, msitende dhambi, wala jua lisichwe mkiwa bado mmekasirika,

27 wala msimpe ibilisi nafasi.

28 Yeye ambaye amekuwa akiiba, asiibe tena, lakini mtu wa namna hiyo lazima ajishughulishe, tena afanye kitu kifaacho kwa mikono yake mwenyewe, ili awe na kitu cha kuwagawia wahitaji.

29 Maneno mabaya yasitoke vinywani mwenu, bali yale yafayo kwa ajili ya kuwajenga wengine kulingana na mahitaji yao, ili yawafae wale wasikiao.

4:17 Tazama msimamo katika kitengo hiki juu ya fikira yetu ya ndani hii ni mtazamo ya Ukristo. Dunia ina mawazo tupu kiroho.

4:20 Haya ni maoni makuu, usiruhusu siku iondoke nawe una hasira.

30 Wala msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye kwa huyo mlitiwa muhuri kwa ajili ya siku ya ukombozi.

31 Ondoeni kabisa uchungu, ghadhabu, hasira, makelele na masingizio pamoja na kila aina ya uovu.

32 Iweni wafadhili na wenye kuhurumiana ninyi kwa ninyi, mkisameheana, kama vile naye Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi.

5 Kwa hiyo, mfuateni Mungu kama watoto wapendwao,

2 Mkiishi maisha ya upendo, kama vile Kristo alivyotupenda sisi akajitoa kwa ajili yetu kuwa sadaka yenye harufu nzuri na dhahihu kwa Mungu.

3 Lakini uasherati, usitajwe miongoni mwenu, wala uchafu wa aina yo yote, wala tamaa, kwa sababu mambo haya hayastahili miongoni mwa watakatifu.

4 Wala pasiwepo mazungumzo machafu ya aibu, au maneno ya upuzi au mzaha, ambayo

hayafai, badala yake mshukuru-ni Mungu.

5 Kwa habari ya mambo haya mjue hakika kwamba: Mwasherati, wala mtu mwovu, wala mwenye tamaa mbaya, mtu kama huyo ni mwabudu sana-mu, ambaye kamwe hataurithi Ufalme wa Kristo na wa Mungu.

6 Mtu ye yote na asiwadanganaye kwa maneno matupu, kwa kuwa hasira ya Mungu huwaka kwa sababu ya mambo kama haya juu ya wale wasiomtii.

7 Kwa hiyo, msishirikiane nao.

8 Kwa maana zamani ninyi mlikuwa giza, lakini sasa ninyi ni nuru katika Bwana. Enendeni kama watoto wa nuru

9 (kwa kuwa tunda la nuru hupatikana katika wema wote, haki na kweli,)

10 nanyi tafuteni yale yanayompendeza Bwana.

11 Msishiriki matendo ya giza yasiyofaa, bali yafichueni.

12 Kwa maana ni aibu hata kutaja mambo yale ambayo wasiotii wanayafanya sirini.

5:2 Kifo cha Kristo juu ya msalaba sio jambo letu kutazamia kwa umbali tutengeneze daraja ya kutuwezesha kwa umbali tutengeze daraja ya kutuwezesha mpaka kule na maisha yetu sasa.

5:3 Kama jinsi Wayahudi hawakustahili kutaja majira ya mungu mingine.

13 Lakini kila kitu kilichowe kwana nuruni, huonekana,

14 kwa kuwa nuru ndiyo hufanya kila kitu kionekane. Hii ndiyo sababu imesemekana: “Amka, wewe uliyelala, ufufuke kutoka katika wafu, naye Kristo atakuangazia.”

15 Kwa hiyo iweni waangalifu jinsi mnavyoenenda, si kama watu wasio na hekima, bali kama wenye hekima,

16 mkiukomboa wakati, kwa sababu nyakati hizi ni za uovu.

17 Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mpate kujua nini yaliyo mapenzi ya Bwana.

18 Pia msilewe kwa mvinyo, ambamo ndani yake mna upotovu, bali mjazwe Roho.

19 Msemezane ninyi kwa ninyi kwa zaburi, nyimbo na tenzi za rohoni, mkimwambia na kumsifu Bwana mioyoni mwenu,

20 sikuzote mkimshukuru Mungu Baba katika Jina la Bwana wetu Yesu Kristo kwa kila jambo.

21 Nyenyekeaneni ninyi kwa

ninyi kwa heshima kwa ajili ya Kristo.

22 Ninyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana.

23 Kwa maana mume ni kichwa cha mkewe kama vile Kristo alivyo kichwa cha Kanisa, ambalo ni mwili wake, naye Kristo ni Mwokozi wake.

24 Basi, kama vile Kanisa lina vyomtii Kristo, vivyo hivyo na wake nao imewapasa kuwatii waume zao kwa kila jambo.

25 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, kama vile Kristo alivyolipenda Kanisa akajitoa kwa ajili yake

26 kusudi alifanye takatifu, akilitakasa kwa kuliosha kwa maji katika Neno lake,

27 apate kujiletea Kanisa tukufu lisilo na doa wala kunyanzi au waa lo lote, bali takatifu lisilo na hatia.

28 Vivyo hivyo imewapasa waume kuwapenda wake zao kama miili yao wenyewe. Ampendaye mkewe hujipenda mwenyewe.

5:23-32 Mume ni kwa mke kwa mawazo ya kuwa mkombozi wake mume si kwa urahisi kichwa cha mke kwa mawazo mengine kwa sababu ati kwama na wa kiume. Mkombozi lazima awe kiongozi na anayekubalika kama vile, ndoa ya Kikristo na kutuelekeza uhusiano wa Kristo kwa kanisa mume kwa hiyo ni lazima awe tayari kufa kwa ajili ya mkewe, kumpenda kama Kristo alivyo penda kanisa (mstari 24)

29 Hakuna mtu anayeuchukia mwili wake mwenyewe, bali hululisha na kuutunza vizuri, kama Kristo anavyolitunza Kanisa Lake.

30 Sisi tu viungo vya mwili Wake.

31 “Kwa sababu hii, mwanau-me atamwacha baba yake na mama yake, naye ataambatana na mkewe na hawa wawili watakuwa mwili mmoja.”

32 Siri hii ni kubwa, bali mimi nanena kuhusu Kristo na Kani-sa.

33 Hata hivyo, kila mmoja wenu ampende mkewe kama anavyoipenda nafsi yake mwenyewe, naye mke lazima amheshimu mumewe.

6 Ninyi watoto, watiini wazi wenu katika Bwana, kwa kuwa hili ni jema.

2 “Waheshimu baba yako na mama yako,” hii ndio amri ya kwanza yenye ahadi,

3 “upate baraka na uishi siku nyingi duniani.”

4 Ninyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu, bali wa-

leeni kwa nidhamu na mafundisho ya Bwana.

5 Ninyi watumwa, watiini hao walio mabwana zenu hapa duniani kwa heshima na kwa kutetemeka na kwa moyo mmoja, kama vile mnavyomtii Kristo.

6 Watiini, si tu wakati wakiwaona ili mpate upendeleo wao, bali mtumike kama watumwa wa Kristo, mkifanya mapenzi ya Mungu kwa moyo.

7 Tumikeni kwa moyo wote, kama vile mnamtumikia Bwana na si wanadamu.

8 Mkijua kwamba Bwana atampa kila mtu thawabu kwa lo lote jema alilotenda, kama yeye ni mtumwa au ni mtu huru.

9 Nanyi mabwana, waten-deeni watumwa wenu kwa jinsi iyo hiyo. Msiwatishe, kwa kuwa mnajua ya kwamba Yeye aliye Bwana wenu na Bwana wao yuko mbinguni, naye hana upendeleo.

10 Hatimaye, mzidi kuwa hodari katika Bwana na katika uweza wa nguvu Zake.

11 Vaeni silaha zote za Mungu

6:4 Mungu ni mwongozo na mwalimu wa watoto wetu; lakini anachagua kueleza mafunzo kupitia wazazi.

6:11-13 Dunia ipo chini ya mwongozo wa mungu. Sio ya viumbe vya mun-

ili kwamba mweze kuzipinga hila za Shetani.

¹² Kwa maana kushindana kwetu si juu ya nyama na damu, bali dhidi ya falme, mamla-ka, dhidi ya wakuu wa giza na majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho.

¹³ Kwa hiyo vaeni silaha zote za Mungu ili mweze kushindana siku ya uovu itakapokuja nanyi mkiisha kufanya yote, simameni imara.

¹⁴ Kwa hiyo simameni imara mkiwa mmejifunga kweli kiunoni na kuvaa dirii ya haki kifu-ani,

¹⁵ nayo miguu yenu ifungiwe utayari tuupatao kwa Injili ya amani.

¹⁶ Zaidi ya haya yote, twaeni ngao ya imani, ambayo kwa hiyo mtaweza kuizima mishale yote yenye moto ya yule mwo-vu.

¹⁷ Vaeni chapeo ya wokovu na mchukue upanga wa Roho, ambao ni Neno la Mungu.

¹⁸ Mkiomba kwa Roho sikuzo-te katika sala zote na maombi, mkikisha kila wakati mkiwaom-bea watakatifu wote.

¹⁹ Niombeeni na mimi pia, ili kila nifunguapo kinywa changu, nipewe maneno ya kusema, ni-weze kutangaza siri ya Injili kwa ujasiri,

²⁰ ambayo mimi ni balozi wake katika vifungo. Ombeni kwamba nipate kuhubiri kwa ujasiri kama inipasavyo.

²¹ Tikiko aliye ndugu mpendwa na mtumishi mwaminifu katika Bwana, atawaambia kila kitu ili pia mpate kujua hali yan-gu na kile ninachofanya sasa.

²² Ninamtuma kwenu kwa ajili ya kusudi hili hasa, ili mpate kujua hali zetu na kuwatia moyo.

²³ Amani iwe kwa ndugu na pendo pamoja na imani kuto-ka kwa Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo.

²⁴ Neema iwe na wote wam-pendao Bwana wetu Yesu Kristo kwa pendo wa dhati. Amen.

gu mbinguni. (Dan 4:32) ‘Nguvu zote’ mbinguni na duniani zimepewa kwa Kristo (Mt 28:18) na mungu (Ufunuo 3:21, Lk 22:29) kwa hiyo hawezi mili-kiwa na wenye imani potofu.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAFILIPi

1 Paulo na Timotheo, watu-mishi wa Kristo Yesu, Kwa watakatifu wote katika Kristo Yesu walioko Filipi, pamoja na maaskofu na mashemasi:

2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi.

3 Ninamshukuru Mungu wangu kila niwakumbukapo ninyi.

4 Katika maombi yangu yote daima nimekuwa nikiwaombea ninyi nyote kwa furaha,

5 kwa sababu ya kushiriki kwenu katika kueneza Injili, tangu siku ya kwanza hadi leo,

6 nina hakika kwamba, Yeye aliyeianza kazi njema mioyoni mwenu, ataiendeleza na kuikamilisha hata siku ya Kristo Yesu.

7 Ni haki na ni wajibu wangu kufikiri hivi juu yenu nyote, kwa sababu ninyi mko moyoni mwangu, ikiwa nimefungwa au nikiwa ninaitetea na kuithibitisha Injili, ninyi nyote mnashiriki neema ya Mungu pamoja nami.

8 Mungu ni shahidi yangu, jinsi ninavyowaonea shauku ninyi nyote kwa huruma ya Kristo Yesu.

9 Haya ndiyo maombi yangu kwamba upendo wenu uongezeke zaidi na zaidi katika maarifa na ufahamu wote,

10 ili mpate kutambua yale yaliyo mema, mkawe safi, wasio na hatia hadi siku ya Kristo,

11 mkiwa mmejawa na matunda ya haki yapatikanayo kwa njia ya Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa za Mungu.

12 Basi, ndugu zangu, nataka mjue kwamba mambo yale yaliyonipata kwa kweli yamesaidia sana kueneza Injili.

13 Matokeo yake ni kwamba imejulikana wazi kwa walinzi wote wa jumba la kifalme na kwa wengine wote kuwa nimefungwa kwa ajili ya Kristo.

14 Kwa sababu ya vifungo vyangu, ndugu wengi katika Bwana wametiwa moyo kuhubiri neno la Mungu kwa ujasiri zaidi na bila woga.

1:6 Mungu hawezi kuacha kufanya kazi nasi alivyoanza kutokana na nyakati ambapo unyamavu huu wa ungeni na baadhi ya kazi zake nasi.

1:12 Hata kufungwe kwa sababu za uongo yaweza kutumika na mungu kuetuelekeza kukatana na watu tunaweza kushuhudia injili.

15 Ni kweli kwamba wengine wanaomhubiri Kristo kutokana na wivu na kwa kutaka kushindana, lakini wengine wanamhubiri Kristo kwa nia njema.

16 Hawa wa mwisho wanamhubiri Kristo kwa moyo wa upendo, wakifahamu kwamba nimo humu gerezani kwa ajili ya kuitetea Injili.

17 Hao wa kwanza wanamtangaza Kristo kutokana na tamaa zao wenyewe wala si kwa moyo mweupe bali wanakusudia kuongeza mateso yangu katika huku kufungwa kwangu.

18 Lakini inadhuru nini? Jambo la muhimu ni kwamba kwa kila njia, ikiwa ni kwa nia mbaya au njema Kristo anahubiriwa. Nami kwa ajili ya jambo hilo ninafurahi. Naam, nami nitaendelea kufurahi,

19 kwa maana ninajua kwamba kwa maombi yenu na kwa msaada unaotolewa na Roho wa Yesu Kristo, yale yaliyonipata mimi yatageuka kuwa wokovu wangu.

20 Ninatarajia kwa shauku ku-

bwa na kutumaini kwamba sitaibika kwa njia yo yote, bali nitakuwa na ujasiri wa kutosha ili sasa kama wakati mwingine wo wote, Kristo atatukuzwa katika mwili wangu, ikiwa ni kwa kuishi au kwa kufa.

21 Kwa maana kwangu mimi, kuishi ni Kristo na kufa ni faida.

22 Kama nitaendelea kuishi katika mwili, hii ni kwa ajili ya matunda ya kazi. Lakini sijui nichague lipi? Mimi sijui!

23 Ninavutwa kati ya mambo mawili: Ninatamani kuondoka nikakae pamoja na Kristo, jambo hilo ni bora zaidi.

24 Lakini kwa sababu yenu ni muhimu zaidi mimi nikiendelea kuishi katika mwili.

25 Kwa kuwa nina matumaini haya, ninajua kwamba nitaendelea kuwapo na kuwa pamoja nanyi nyote, ili mpate kukua na kuwa na furaha katika imani.

26 Ili kwamba furaha yenu iwe nyingi katika Kristo Yesu kwa ajili yangu kwa kule kuja kwangu kwenu tena.

27 Lakini lo lote litakalotukia,

1:18 Twafaa tusherekee kuwa Kristo wa kweli ndiye anayehubiriwa hata kama tunashukuru mienendo na tabia za wanaohubiri.

1:23 Paulo angekuwa na Kristo kwenye ufalme, asante kwa kufufuka atakapo kuja Kristo duniani.

1:27 Mafunzo ya muhimu ya injili yamefungwa kueleza maisha ya kawaida.

mwenende kama ipasavyo Injili ya Kristo, ili kwamba nikija na kuwaona au nikiwa sipo, nipate kusikia haya juu yenu: Kuwa mnasimama imara katika roho moja, mkiishindania imani ya Injili kwa umoja,

²⁸ wala msitishwe na wale wanaowapinga. Hii ni ishara kwao kuwa wataangamia, lakini ninyi mtaokolewa na hii ni kazi ya Mungu.

²⁹ Kwa maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali pia kuteswa kwa ajili yake,

³⁰ kwa kuwa mnashiriki mashindano yale yale mliyoyaona nikiwa nayo na ambayo hata sasa mnasikia kuwa bado ninayo.

2 Kama kukiwa na jambo lo lote la kutia moyo, kukiwako faraja yo yote katika upendo, kukiwa na ushirika wo wote katika Roho, kukiwa na wema wo wote na huruma,

² basi ikamilisheni furaha yanagu kwa kuwa na nia kama hiyo, mkiwa na upendo huo huo, wenyero roho moja na kusudi moja.

³ Msitende jambo lo lote kwania ya kujitukuza, bali kwa unyenyekevu, kila mtu akimhesabu mwingine bora kuliko nafsi yake.

⁴ Kila mmoja wenu asiangalie mambo yake mwenyewe tu, bali pia ajishughulishe kwa faida ya wengine.

⁵ Tuweni na nia ile ile aliyokuwa nayo Kristo Yesu.

⁶ Yeye ingawa alikuwa sawa na Mungu, hakuona kule kuwa sawa na Mungu ni kitu cha kushikamana nacho,

⁷ bali alijifanya si kitu, akajifanya sawa na mtumwa, akazaliwa katika umbo la mwanadamu.

⁸ Naye akiwa na umbo la mwanadamu, alijinyenyekeza hata mauti, naam, mauti ya msalaba!

⁹ Kwa hiyo, Mungu alimtukuza sana na kumpa Jina lililo kuu kuliko kila jina,

¹⁰ ili kwa Jina la Yesu, kila goti lipigwe, la vitu vya mbinguni, vya duniani na vya chini ya nchi

¹¹ na kila ulimi ukiri ya kwamba Yesu Kristo ni bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba.

2:6-11 Mungu amemuinua Yesu na kumpa jina inayoonyesha kuwa Yesu hakujiinua – mungu alifanya hivyo. Inafuatana kuwa alikuwa katika hali ya kuinuliwa kabla ya mungu kumtendea kwa kufufuliwa kwake.

12 Kwa hiyo, wapenzi wangu, kama vile ambavyo mmekuwa mkitii sikuzote, si tu wakati ni kiwa pamoja nanyi, bali sasa zaidi sana nisipokuwapo. Utimi-zeni wokovu wenu kwa kuogopa na kutetemeka,

13 kwa maana Mungu ndiye atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu kwa kulitimiza kusudi Lake jema.

14 Fanyeni mambo yote bila kunung'unika wala kushindana,

15 ili msiwe na lawama wala hatia, bali mwe wana wa Mungu wasio na kasoro katika kizazi chenye ukaidi na kilichopoto-ka, ambacho ndani yake ninyi mnang'aa kama mianga ulim-wenguni.

16 Mkilishika neno la uzima, ili nipate kuona fahari siku ya Kri-sto kwamba sikupiga mbio wala kujitaabisha bure.

17 Lakini hata kama ni-kiniminwa kama sadaka ya kinywaji kwenye dhabihu na huduma itokayo katika imani yenu, mimi ninafurahi na ku-shangilia pamoja nanyi nyote.

18 Vivyo hivyo, ninyi nanyi imewapasa kufurahi na kushan-gilia pamoja nami.

19 Nina tumaini katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo hivi karibuni aje kwenu, ili nipate kufarijika moyo nitakapopata habari zenu.

20 Sina mtu mwingine kama yeye ambaye ataangalia hali yenu kwa halisi.

21 Kwa maana kila mmoja anajishughulisha zaidi na mam-bo yake mwenyewe wala si yale ya Yesu Kristo.

22 Lakini ninyi wenyewe mna-jua jinsi Timotheo alivyojithi-bitisha mwenyewe, kwa maana amefanya kazi ya Injili pamoja nami kama vile mwana kwa baba yake.

23 Kwa hiyo, ninatumaini kum-tuma kwenu upesi mara nitaka-pojua mambo yangu yatakavy-okuwa.

24 Nami mwenyewe ninatuma-ini katika Bwana kwamba nita-kuja kwenu hivi karibuni.

25 Lakini nadhani ni muhimu kumtuma tena kwenu Epafro-dito, ndugu yangu na mtenda kazi pamoja nami, aliye aska-ri mwenzangu, ambaye pia ni mjumbe wenu mliyemtuma ili ashughulike na mahitaji yangu.

26 Kwa maana amekuwa aki-waonea sana shauku ninyi

nyote, akiwa na wasiwasi kwa kuwa mlisikia kwamba alikuwa mgonjwa.

²⁷ Kweli alikuwa mgonjwa, tena karibu ya kufa. Lakini Mungu alimhurumia, wala si yeye tu, bali hata na mimi alinihurumia, nisipatwe na huzuni juu ya huzuni.

²⁸ Kwa hiyo mimi ninafanya bidii kumtuma kwenu ili mtakapomwona kwa mara nyingine, mpate kufurahi, nami wasiwasi wangu upungue.

²⁹ Kwa hiyo mpokeeni katika Bwana kwa furaha kubwa, nanyi wapeni heshima watu kama hawa,

³⁰ kwa sababu alikaribia kufa kwa ajili ya kazi ya Kristo, akihatirisha maisha yake ili aweze kunipa msaada ambao ninyi hamkuweza kunipa.

3 Hatimaye, ndugu zangu, furahini katika Bwana! Mimi kuwaandikia mambo yale yale hakuniudhi, kwa maana ni kinga kwa ajili yenu.

² Jihadharini na mbwa, wale watenda maovu, jihadharini na wale wajakatao miili yao, wase-mao ili kuokoka ni lazima kuta-hiriwa.

³ Kwa maana sisi ndio tulio tohara, sisi tumwabuduo Mungu katika Roho, tunaona fahari katika Kristo Yesu, ambao hatuweki tumaini letu katika mwili,

⁴ ingawa mimi mwenyewe ninazo sababu za kuutumainia mwili. Kama mtu ye yote akidhani anazo sababu za kuutumainia mwili, mimi zaidi.

⁵ Nilitahiriwa siku ya nane, mimi ni Mwisraeli wa kabila la Benyamini, Mwebrania wa Waebrania. Kwa habari ya sheria, ni Farisayo,

⁶ kwa habari za juhudi, nilikuwa nalitesa kanisa, kuhusu haki ipatikanayo kwa sheria, mimi nilikuwa sina hatia.

⁷ Lakini mambo yale yaliyokuwa faida kwangu, sasa nayahesabu kuwa hasara kwa ajili ya Kristo.

⁸ Zaidi ya hayo, nayahesabu mambo yote kuwa hasara tupu nikiyangalinisha na faida kubwa ipitayo kiasi ya kumjua Kristo Yesu Bwana wangu, ambaye kwa ajili Yake nimepata hasara ya mambo yote, nikiyahesabu kuwa kama mavi ili nimpate Kristo,

⁹ nami nionekane mbele Zake nisiwe na haki yangu mweny-

ewe ipatikanayo kwa sheria, bali ile ipatikanayo kwa imani katika Kristo, haki ile itokayo kwa Mungu kwa njia ya imani.

¹⁰ Nataka nimjue Kristo na uweza wa kufufuka Kwake na ushirika wa mateso Yake, ili nifanane naye katika mauti Yake,

¹¹ ili kwa njia yo yote niweze kufikia ufufuo wa wafu.

¹² Si kwamba nimekwisha kufikia, au kwamba nimekwisha kuwa mkamilifu, la hasha! Bali nakaza mwendo ili nipate kile ambacho kwa ajili yake, nimeshikwa na Kristo Yesu.

¹³ Ndugu zangu, sijihesabu kuwa nimekwisha kushika. Lakini ninafanya jambo moja: Ninasahau mambo yale yaliyopita, nakaza mwendo kufikia yale yaliyo mbele.

¹⁴ Nakaza mwendo nifikie ile alama ya ushindi iliyowekwa ili nipate tuzo ya mwito mkuu wa Mungu ambao nimeitiwa huko juu mbinugni katika Kristo Yesu.

¹⁵ Hivyo sisi sote tuliokuwa kiroho tuwaze jambo hili, hata mkiwaza mengine katika jambo lo lote, Mungu ataliweka wazi hilo nalo.

¹⁶ Lakini na tushike sana lile ambalo tumekwisha kulifikia.

¹⁷ Ndugu zangu, kwa pamoja fuateni mfano wangu na kuwatazama wale wanaofuata kielelezo tulichowawekea.

¹⁸ Kwa maana, kama nilivyokwisha kuwaambia mara nyingi kabla, nami sasa nasema tena hata kwa machozi, watu wengi wanaishi kama adui wa msalaba wa Kristo.

¹⁹ Mwisho wa watu hao ni uangamivu, Mungu wao ni tumbo na utukufu wao ni aibu na mawazo yao yamo katika mambo ya dunia.

²⁰ Lakini wenyeji wetu uko mbinguni. Nasi tunamngoja kwa shauku Mwokozi kutoka huko, yaani, Bwana Yesu Kristo,

²¹ atakayebadili mwili wetu wa unyonge, ili upate kufana-

3:10,11 Tukishiriki amri ya Kristo sasa tutashiriki kufufuka kwake ubatizo wetu ikiishirikiana nasi kwa maisha haya (Warumi 6:-5) kwa kweli kuwa tutaishi milele kwa ufalme wa mungu, tuna mengi kuangazia tukilinganisha na vipimo vichache.

3:20 Sisi ni raia wa mbinguni kwa mungu na Yesu, licha ya kuwa tunaishi hapa duniani yafaa uraia wa nchi kutotiwa mkazo sana kwani sisi tu wananchi katika ufalme wa mungu.

na na mwili Wake wa utukufu, kwa uweza ule ambao kwa huo aweza hata kuvitiisha vitu vyote chini Yake.

4 Basi, ndugu zangu, ninaowa-
penda na ambao ninawaonea
shauku, ninyi mlio furaha yangu
na taji yangu, hivi ndivyo iwa-
pasavyo kusimama imara katika
Bwana, ninyi wapenzi wangu.

² Nawasihi Euodia na Sintike
wawe na nia moja katika Bwana.

³ Naam, nawasihi ninyi pia,
wenzi wangu waaminifu, wasa-
idieni hawa wanawake, kwa sa-
babu walijitaabisha katika kazi
ya Injili pamoja nami bega kwa
bega, wakiwa pamoja na Kle-
menti na watenda kazi wenzan-
gu ambao majina yao yameandi-
kwa katika kitabu cha uzima.

⁴ Furahini katika Bwana siku-
zote, tena nasema furahini!

⁵ Upole wenu na ujulikane na
watu wote. Bwana yu karibu.

⁶ Msijisumbue kwa jambo lo-
lote, bali katika kila jambo kwa
kuomba na kusihhi pamoja na ku-
shukuru, haja zenu na zijulikane
na Mungu.

⁷ Nayo amani ya Mungu,
inayopita fahamu zote, itawalinda
mioyo yenu na nia zenu kati-
ka Kristo Yesu.

⁸ Hatimaye, ndugu zangu,
mambo yote yaliyo ya kweli,
yo yote yaliyo na sifa njema,
yo yote yaliyo ya haki, yo yote
yaliyo safi, yo yote ya kupen-
deza, yo yote yenye staha, uki-
wako uzuri wo wote, pakiwepo
cho chote kinachostahili kusifi-
wa, tafakarini mambo hayo.

⁹ Mambo yote mliyojifunza
au kuyapokea au kuyasikia kuto-
ka kwangu, au kuyaona kwangu,
yatendeni hayo. Naye Mungu wa
amani atakuwa pamoja nanyi.

¹⁰ Nina furaha kubwa katika
Bwana kwamba hatimaye mme-
anza upya kushughulika tena na
maisha yangu. Kweli mmeku-
wa mkinifikiria lakini mlikuwa
hamjapata nafasi ya kufanya hi-
vyo.

¹¹ Sisemi hivyo kwa vile nina
mahitaji, la! Kwa maana nimeji-
funza kuridhika katika hali yo
yote.

¹² Ninajua kupungukiwa, pia
ninajua kuwa na vingi. Nimeji-

4:1 Ndugu zangu raha yangu na kofia yangu Kofia la raha litapewa kwetu sisi wanadamu wakati wa kurudi kwake Yesu duniani (Titus 2:19; 1 Pet 5:4)

4:7 Wazo rahisi ya kuomba kwa mungu kuhusu vitu (V6) yaweza kupeana ni amani.

funza siri ya kuridhika katika kila hali, wakati wa kushiba na wakati wa kuona njaa, wakati wa kuwa na vingi na wakati wa kupungukiwa.

¹³ Naweza kuyafanya mambo yote katika Yeye anitiaye nguvu.

¹⁴ Lakini, mlifanya vema kushiriki nami katika taabu zangu.

¹⁵ Zaidi ya hayo, ninyi Wafilipi mnajua kwamba siku za kwanza nilipoanza kuhubiri Injili, nilipoondoka Makedonia, hakuna kanisa jingine lililoshiriki nami katika masuala ya kutoa na kupokea isipokuwa ninyi.

¹⁶ Kwa maana hata nilipokuwa huko Thesalonike, mliniletea msaada kwa ajili ya mahitaji yangu zaidi ya mara moja.

¹⁷ Si kwamba natafuta sana yale matoleo, bali natafuta sana ile faida itakayozidi sana kwa upande wenu.

¹⁸ Nimelipwa kikamilfu hata

na zaidi, nimetoshelezwa kabisa, sasa kwa kuwa nimepokea kutoka kwa Epafrodito vile vitu mlivyonitumia, sadaka yenye harufu nzuri, dhabihu inayokubalika na ya kumpendeza Mungu.

¹⁹ Naye Mungu wangu atawajaza ninyi kila mnachohitaji kwa kadiri ya utajiri Wake katika utukufu ndani ya Kristo Yesu.

²⁰ Mungu wetu aliye Baba yetu apewe utukufu milele na milele. Amen.

²¹ Msalamuni kila mtakatifu katika Kristo Yesu. Ndugu walioko pamoja nami wanawasalimu.

²² Watakatifu wote wanawasalimu, hasa wale watu wa nyumbani mwa Kaisari wanawasalimu.

²³ Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

4:17 Mungu anaweka sajili ya kila tendo la utu ambao tuna fanya.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAKOLOSAI

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu na Timotheo ndugu yetu.

2 Kwa ndugu watakatifu na waaminifu katika Kristo, waihisio Kolosai: Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu.

3 Sikuzote tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, tunapowaombea ninyi,

4 kwa sababu tumesikia juu ya imani yenu katika Kristo Yesu na juu ya upendo wenu mlio nao kwa watakatifu wote,

5 imani na upendo ule utokao katika tumaini mlilowekewa akiba mbinguni na ambalo mmesikia habari zake katika neno la kweli, yaani, ile Injili iliyowafikia ninyi.

6 Duniani kote Injili hii inazaa matunda na kuenea kama ilivyokuwa kwenu tangu siku ile mliipoisikia na kuelewa neema ya Mungu katika kweli yote.

7 Mlijifunza habari zake kutoka kwa Epafra, mtumishi mwenzenu mpendwa, yeye aliye mhudumu mwaminifu wa Kristo kwa ajili yetu,

8 ambaye pia ametuambia kuhusu upendo wenu katika Roho.

9 Kwa sababu hii, tangu siku ile tuliposikia habari zenu, hatukukoma kuomba kwa ajili yenu na kumsihi Mungu awajaze ninyi na maarifa ya mapenzi Yake katika hekima yote ya kiroho na ufahamu.

10 Nasi tunaomba haya ili mpate kuishi maisha yanayostahili mbele za Bwana ili mpate kumpendeza kwa kila namna: Mkizaa matunda kwa kila kazi njema, mkikuwa katika kumjua Bwana.

11 Mkiwa mmetiwa nguvu kwa uwezo wote kwa kadiri ya nguvu ya utukufu Wake, ili mpate kuwa na wingi wa saburi na uvumilivu, nanyi kwa furaha

1:5 Matumaini tulioyanayo ni matumaini ya ufalme wa mungu hapa duniani, Yesu atakuja kutoka mbinguni hapa duniani kufufua wafu na kutupa zawadi (2 Tim 4:8; 1 Pet 5:4)

1:9,10 Busara inahusiana na matembezi yetu ya kawaida katika Kristo sio elimu ya masomo lakini masomo ya kweli ya Kristo yanayokuja kutoka kwa neno lake.

12 mkimshukuru Baba, ambaye amewastahilisha kushiriki katika urithi wa watakatifu katika ufalme wa nuru.

13 Kwa maana alituokoa kuto-ka katika ufalme wa giza na kutingiza katika ufalme wa Mwana Wake mpendwa,

14 ambaye katika Yeye tunao ukombozi kwa njia ya damu yake, yaani, msamaha wa dhambi.

15 Yeye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote.

16 Kwa Yeye vitu vyote vilivyoko mbinguni na juu ya nchi viliumbwa, vile vitu vinavyoonekana na vile visivyoonekana, kama ni viti vya enzi au falme, au wenye mamlaka au watawala, vitu vyote viliumbwa na Yeye na kwa ajili Yake.

17 Yeye alikuwapo kabla ya vitu vyote na katika Yeye vitu vyote vinashikamana pamoja.

18 Yeye ndiye kichwa cha mwili, yaani, Kanisa, naye ni wa mwanzo na mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu, ili Yeye awe mkuu katika vitu vyote.

19 Kwa kuwa ilimpendeza Mungu kwamba ukamilifu Wake wote wa kimungu uwe ndani Yake

20 na kwa njia ya Mwanawe aweze kuvipatanisha vitu vyote na Yeye mwenyewe, ikiwa ni vitu vilivyoko duniani au vilivyoko mbinguni, kwa kufanya amani kwa damu Yake iliyomwagika msalabani.

21 Hapo kwanza ninyi mlikuwa mmetengana na Mungu na mlikuwa adui Zake katika nia zenu kwa sababu ya mwenendo wenu mbaya.

22 Lakini sasa Mungu amewapatanisha ninyi kwa njia ya mwili wa Kristo kwa kupitia mauti, ili awalete mbele Zake mkiwa watakatifu, bila dosari wala lawama,

23 mradi tu kwamba mtaendelea kuwa waaminifu, mkiwa mmefanywa imara na thabiti katika imani, pasipo kuliacha tumaini lililoahidiwa na Injili ile mliyosikia, hii ndiyo ile Injili mliyoisikia na ambayo imehubiriwa kwa kila kiumbe chini ya mbingu na ambayo mimi Paulo, nimekuwa mtumwa wake.

1:15 Yesu sio mungu mwenyewe lakini umbo lake, kwa sababu ya hali alifanana na mungu.

1:22 Inashangaza kudhani kuwa tunaweza simama bila matamshi mbele ya mungu kwa sababu tumo ndani ya Kristo.

24 Sasa nafurahia kule kuteseka kwangu kwa ajili yenu na katika mwili wangu nina-timiliza yale yaliyopungua katika mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili wake, ambao ni Kanisa.

25 Mimi nimekuwa mtumishi wa Kanisa kwa wajibu alionipa Mungu ili kuwaletea ninyi neno la Mungu kwa ukamilifu.

26 Siri hii ilikuwa imefichika kwa karne nyingi na vizazi vingi, lakini sasa imefunuliwa kwa watakatifu.

27 Kwao, Mungu amechagua kujulisha miongoni mwa watu Mataifa utukufu wa utajiri wa siri hii, ambayo ni Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu.

28 Yeye Kristo ndiye tunayemtangaza, tukimwonya kila mtu na kumfundisha kila mtu kwa hekima yote ili tuweze kumleta kila mmoja akiwa amekamilika katika Kristo.

29 Kwa ajili ya jambo hili, ninajitaabisha, nikijitahidi kwa kadirini ya nguvu zile ambazo kwa uwezo mwingi hutenda kazi ndani yangu.

2 Kwa kuwa nataka mjue jinsi ninavyojitaabisha kwa ajili yenu na kwa ajili ya wale walio-ko Laodikia na kwa ajili ya wote wale ambao hawajapata kuniona mimi binafsi.

2 Kusudi langu ni kuwa watiwe moyo na kuunganishwa katika upendo, ili wapate kujua ulivyo utajiri wa ufahamu kamili, waijue siri ya Mungu, yaani, Kristo mwenyewe,

3 ambaye ndani Yake kumefichwa hazina yote ya hekima na maarifa.

4 Nawaambia mambo haya ili mtu ye yote asiwadanganye kwa maneno ya kuwashawishi.

5 Kwa maana ingawa mimi siko pamoja nanyi kimwili, lakini niko pamoja nanyi kiroho, nami nafurahi kuuona utaratibu wenu na uthabiti wa imani yenu katika Kristo.

6 Hivyo basi, kama vile mliyompokea Kristo Yesu kuwa Bwana, endeleeni kukaa ndani Yake.

7 Mwe na mizizi, mkiwa mmejengwa ndani Yake, mkii-marishwa katika imani kama

1:24 Mungu anapanga matuko katika maisha yetu ili mawazo yetu yatumike na Yesu.

2:2 Kuelewa kunaleta uhalisi huu ndio umuhimu wa kushika Biblia

mlivyofundishwa na kufurika kwa wingi wa shukrani.

⁸ Angalieni mtu ye yote asiwafanye ninyi mateka kwa elimu batili na madanganyo matupu yanayotegemea mapokeo ya wanadamu na mafundisho ya ulimwengu ambayo siyo ya Kristo.

⁹ Maana ukamilifu wote wa uungu umo ndani ya Kristo katika umbile la mwili wa kibinadamu,

¹⁰ nanyi mmepewa ukamilifu ndani ya Kristo, ambaye Yeye ndiye mkuu juu ya kila enzi na kila mamlaka.

¹¹ Katika Kristo pia mlitahiriwa kwa kutengwa mbali na asili ya dhambi, si kwa tohara inayofanywa kwa mikono ya wanadamu bali kwa ile tohara iliyofanywa na Kristo,

¹² mkiwa mmezikwa pamoja naye katika ubatizo na kufufuliwa pamoja naye kwa kuuamini uweza wa Mungu aliyemfufua kutoka kwa wafu.

¹³ Mlipokuwa wafu katika dhambi zenu na kutokutahiriwa katika asili yenu ya dham-

bi, Mungu aliwafanya mwe hai pamoja na Kristo. Alitusamehe dhambi zetu zote,

¹⁴ akiisha kuifuta ile hati yenye mashtaka yaliyokuwa yanatukabili pamoja na amri zake, aliiondoa isiwepo tena, akiigongomea kwenye msalaba Wake.

¹⁵ Mungu akiisha kuzivua enzi na mamlaka, alizifanya kuwa kitu cha fedheha hadharani kwa kuziburuta kwa ujasiri, aki-zishangilia katika msalaba wa Kristo.

¹⁶ Kwa hiyo mtu asiwahukumu ninyi kuhusu vyakula au vinywaji, au kuhusu kuadhimisha sikukuu za dini, au Sikukuu za Mwandamo wa mwezi au Siku ya Sabato.

¹⁷ Hizi zilikuwa kivuli cha mambo ambayo yangekuja, lakini ile iliyo halisi imo ndani ya Kristo.

¹⁸ Mtu ye yote asiwaondolee thawabu yenu, akisisitiza kumnyenyekea yeye na kuabudu malaika, akidumu katika maono yake, akijivuna bila sababu katika mawazo ya kibinadamu,

¹⁹ wala hakishiki kwa uthabiti

2:12 Ubatizo ni utumbuizo majini ukiashiria kifo karibuni na kuinuka na ufufuo.

2:17 Shughuli za sharia ya Kiyahudi huiashiria Yesu (Gal 3:24)

Kichwa, ambaye kutoka Kwake mwili wote unalishwa na kushikamanishwa pamoja kwa viungo na mishipa, ambao hukua kwa ukuaji utokao kwa Mungu.

²⁰ Kwa kuwa mlikufa pamoja na Kristo, mkayaacha yale mafundisho ya msingi ya ulimwengu huu, kwa nini bado mnaishi kama vile ninyi ni wa ulimwengu? Kwa nini mnajitia chini ya amri?

²¹ “Msishike! Msionje! Msigu-se?”

²² Haya yote mwisho wake ni kuharibika yanapotumiwa, kwa sababu hayo msingi wake ni katika maagizo na mafundisho ya wanadamu.

²³ Kwa kweli amri kama hizo huonekana kama zina hekima, katika namna za ibada walizojitungia wenyewe, unyenyekevu wa uongo na kuutawala mwili kwa ukali, lakini hayafai kitu katika kuzuia tamaa za mwili.

3 Basi, kwa kuwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo juu, Kristo aliko, ameketi mkono wa kuume wa Mungu.

² Yafikirini mambo yaliyo juu, wala si ya duniani.

³ Kwa maana ninyi mlikufa, nao uhai wenu sasa umefichwa pamoja na Kristo katika Mungu.

⁴ Wakati Kristo atakapotokea Yeye aliye na uzima wenu ndipo nanyi mtakapotokea pamoja naye katika utukufu.

⁵ Kwa hiyo, kiueni kabisa chochote kilicho ndani yenu cha asili ya kidunia: Yaani, uasherati, uchafu, tamaa mbaya, mawazo mabaya na kutamani, ambayo ndiyo ibada ya sanamu.

⁶ Kwa sababu ya mambo haya, ghadhabu ya Mungu inakuja.

⁷ Ninyi pia zamani mlienenda katika mambo haya mlipoishi maisha hayo.

⁸ Lakini sasa yawekeni mbali nanyi mambo kama haya yote, yaani : Hasira, ghadhabu, uovu, masingizio na lugha chafu kutoka midomoni mwenu.

⁹ Msiambiane uongo kwa mana mmevua kabisa utu wenu wa kale pamoja na matendo yake

¹⁰ nanyi mmevaa utu mpya unaofanywa upya katika ufaamu sawasawa na mfano wa Mwumba wake.

3:1 Yesu alifufuliwa na kupaa mbinguni tunashiriki kwa ufufuo wake kupitia ubatizo (2:12)

11 Hapa hakuna Myunani wala Myahudi, aliyetahiriwa wala asiyetahiriwa, asiyestaarabika wala aliyestaarabika, mtumwa wala mtu huru, bali

Kristo ni yote na ndani ya wote.

12 Kwa hiyo, kwa kuwa ninyi mmekuwa wateule wa Mungu, watakatifu, wapendwa, jivikeni moyo wa huruma, utu wema, unyenyekevu, upole na uvumilivu.

13 Vumilianeni na kusameheana. Mtu akiwa na lalamiko lo lote dhidi ya mwenzake, sameheaneni kama vile Bwana alivyowasamehe ninyi.

14 Zaidi ya maadili haya yote jivikeni upendo, ambao ndio unaofunga kila kitu pamoja katika amani kamilifu.

15 Amani ya Kristo na itawale mioyoni mwenu, kwa kuwa ninyi kama viungo vya mwili mmoja mmeitiwa amani. Tena iweni watu wa shukrani.

16 Neno la Kristo na lidumu kwa wingi ndani yenu, mkifundishana na kuonyana katika hekima yote, mkimwambia Mungu zaburi, nyimbo na tenzi za roho ni huku mkiwa na shukrani mioyoni mwenu.

17 Lo lote mfanyalo, ikiwa ni kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote katika Jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba katika Yeye.

18 Ninyi wake, watiini waume zenu, kama inavyostahili katika Bwana.

19 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, wala msiwe na uchungu dhidi yao.

20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika mambo yote, kwa maana hivi ndivyo inavyompendeza Bwana.

21 Ninyi akina baba msiwacho-koze watoto wenu, wasije waka-kata tamaa.

22 Ninyi watumwa, watiini mabwana zenu wa hapa duniani katika mambo yote. Fanyeni hivyo si wakiwepo tu, bali mkimwogopa Mungu, wala si kwa kutafuta upendeleo wao bali kwa unyofu wa moyo, mkimcha bwana.

23 Lo lote mfanyalo, fanyeni kwa moyo kama watu wanaomtumikia Bwana na si wana-damu.

24 Kwa kuwa mnajua kwam-ba mtapokea urithi wenu kuto-ka kwa Bwana kuwa thawabu yenu.

25 Ye yote atendaye mabaya atalipwa kwa ajili ya mabaya yake, wala hakuna upendeleo.

4 Ninyi mabwana, watendeeni watumwa wenu yaliyo haki na yanayostahili mkitambua ya kwamba ninyi pia mnaye Bwana mbinguni.

2 Dumuni sana katika maombi, mkikesha katika hayo pamoja na kushukuru.

3 Pia tuombeeni na sisi ili Mungu atufungulie mlango wa kunena, ili tupate kuitangaza siri ya Kristo, ambayo kwa ajili yake pia mimi nimefungwa.

4 Ombeni ili nipate kuitangaza Injili kwa udhahiri kama ipasavyo kunena.

5 Iweni na hekima jinsi mnavyoenenda mbele yao wale walio nje, mkiutumia vizuri wakati wenu.

6 Maneno yenu yawe yamejaa neema siku zote, yanayofaa, ili mjue jinsi iwapasavyo na inavyofaa kumjibu kila mtu.

7 Tikiko atawaambia habari zangu zote. Yeye ni ndugu mpendwa, mtenda kazi mwami-

nifu na mtumishi mwenzangu katika Bwana.

8 Nimemtuma kwenu kwa madhumuni haya ili kwamba mpate kufahamu hali yetu na pia awatie moyo.

9 Anakuja pamoja na Onesmo, ndugu yetu mpendwa na mwaminifu, ambaye ni mmoja wenu. Watawaambia mambo yote yanayotendeka hapa kwetu.

10 Aristarko aliye mfungwa pamoja nami anawasalimu, vivyo hivyo Marko, binamu yake Barnaba. (Mmeshapata maagizo yanayomhusu, akija kwenu, mpokeeni).

11 Yesu, yeye aitwaye Yusto, pia anawasalimu. Hawa peke yao, ndio Wayahudi miongoni mwa watenda kazi wenzangu kwa ajili ya Ufalme wa Mungu, nao wamekuwa faraja kwangu.

12 Epafra, ambaye ni mmoja wenu na mtumishi wa Kristo Yesu, anawasalimu. Yeye sikuzote anawaombea kwa bidii kwamba msimame imara katika mapenzi yote ya Mungu mkiwa wakamilifu na thabiti.

13 Ninashuhudia kwa ajili yake

3:25 Waajiri wa watumishi hawakudhani walihesabiwa kwa yeyote (4:1)

4:3 Tuulize mungu atupe nafasi ya kuhubiri.

4:5 Tusiharibu muda wetu lakini tuutumie. Dunia imejaa nafasi ya kuhubiri.

kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu na kwa ajili ya ndugu wa Laodikia na Hierapoli.

¹⁴ Rafiki yetu mpenzi Luka, yaani, yule tabibu, pamoja na Dema, wanawasalimu.

¹⁵ Wasalimuni ndugu wote wa Laodikia na pia Nimfa pamoja na kanisa linalokutana katika nyumba yake.

¹⁶ Baada ya barua hii kusomwa kwenu, hakikisheni kwamba

inasomwa pia katika kanisa la Walaodikia. Nanyi pia msome barua inayotoka Laodikia.

¹⁷ Mwambieni Arkipo hivi: “Hakikisha kuwa unakamilisha ile huduma uliyopokea katika Bwana.”

¹⁸ Mimi, Paulo, naandika salamamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe. Kumbukeni minyororo yangu. Neema iwe nanyi. Amen.

4:18 Mungu anatupa uwezo, nafasi na vitu tofauti ambayo anataka tupate kwa huduma yake.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WATHESOLONIKE

1 Paulo, Silvano na Timotheo, kwa kanisa la Wathesalonike, ninyi mlio ndani ya Mungu Baba yetu na ndani ya Bwana Yesu Kristo: Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

2 Sikuzote tunamshukuru Mungu kwa ajili yenu ninyi nyote, tukiwataja kwenye maombi yetu daima.

3 Tunaikumbuka daima kazi yenu ya imani mbele za Mungu aliye Baba yetu, taabu yenu katika upendo na saburi yenu ya tumaini katika Bwana wetu Yesu Kristo.

4 Ndugu zetu mpendwao na Mungu, kwa kuwa tunajua kwamba Mungu amewachagua,

5 kwa maana ujumbe wetu wa Injili haukuja kwenu kwa maneno matupu bali pia ulidhihirishwa katika nguvu, katika Roho Mtakatifu, tena ukiwa na uthibitisho kamili, kama vile ninyi wenyewe mnavyojua jinsi

tulivyoenenda katikati yenu kwa ajili yenu.

6 Ninyi mkawa wafuasi wetu na wa Bwana, ingawa mlipata mateso mengi, mlilipokea lile Neno kwa furaha katika Roho Mtakatifu.

7 Hivyo ninyi mkawa kielelezo kwa waamini wote katika Makedonia na Akaya.

8 Kwa maana kutoka kwenu Neno la Mungu limesikika, si katika Makedonia na Akaya tu, bali pia imani yenu katika Mungu imejulikana kila mahali kiasi kwamba hatuna haja ya kusema lo lote kwa habari yake.

9 Kwa maana watu wa maweneo hayo wenyewe wanaeleza jinsi mlivyotupokea na jinsi mlivyomgeukia Mungu mkaacha sanamu, ili kumtumikia Mungu aliye hai na wa kweli

10 na ili kumngojea Mwanawe kutoka mbinguni, ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, yaani, Yesu, Yeye aliyetuokoa kutoka katika ghadhabu inayokuja.

1:5,6 Wakufunzi huiga mfano ya wale waliowafunza. Twafaa basi kuchunguza sisi ni nani kwa niaba ya wenzetu watakaotusikia tukihubiri. Huu sio wito wa kuvalia ngozi ya kondoo lakini tujue sisi ni nani na tunawaadhiri wengine hivi twafaa kujichunguza.

1:10 Kurudi kwa Kristo duniani ni matumaini ya Wakristo

2 Ndugu zangu, kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua ya kwamba kuja kwetu kwenu hakukuwa bure,

2 kama vile mjuavyo, tulikuwa tumeteswa na kutukanwa huko Filipi, lakini hata hivyo, kwa msaada wa Mungu wetu, tulikuwa na ujasiri wa kuwaambia Injili ya Mungu ingawa kulikuwa na upinzani mkubwa.

3 Kwa maana maonyo yetu hayakutokana na hila wala nia mbaya au udanganyifu.

4 Kinyume chake, tulinena kama watu tuliokubaliwa na Mungu tukakabidhiwa Injili. Sisi hatujaribu kuwapendeza wanadamu bali kumpendeza Mungu, Yeye ayachunguzaye mawazo ya ndani sana ya mioyo yetu.

5 Kama mjuavyo na Mungu akiwa shahidi yetu hatukuja kwenu kwa maneno ya kujipendekeza au maneno yasiyo ya kweli kwa ajili ya kuficha tamaa mbaya.

6 Wala hatukuwa tunatafuta sifa kutoka kwa wanadamu,

si kutoka kwenu au kwa mtu mwingine awaye yote. Kama mitume wa Kristo tungaliweza kuwa mzigo kwenu,

7 lakini tulikuwa wapole kati-kati yenu kama mama anayewatunza watoto wake wadogo.

8 Tuliwapenda sana kiasi kwamba tulifurahia kushirikiana nanyi, si Injili ya Mungu tu, bali hata maisha yetu, kwa sababu mlikuwa wa thamani mno kwetu.

9 Ndugu zetu, mnakumbuka juhudi yetu na taabu yetu, tulifanya kazi usiku na mchana, ili tuisimleeme mtu ye yote wa kwenu wakati tulipokuwa tunawahubiria Injili ya Mungu.

10 Ninyi wenyewe ni mashahidi na Mungu pia, jinsi tulivyokuwa watakatifu, wenye haki na wasio na lawama miongoni mwenu ninyi mlioamini.

11 Maana mnajua kwamba tuliwatendea kila mmoja wenu kama vile baba awatendeavyo watoto wake mwenyewe:

12 tuliwatia moyo, tuliwafariji na kuwahimiza kuishi maisha

2:7 Ishara ni ya nesi akimilisha mwanawe. Hii ilikuwa vema kwa Paulo kwa wafuasi wake na yafaa kuwa kwa wetu.

2:8 Kuhubiri injili si kufundisha tu. Ni kujitolea kwa mungu.

2:12 Katika dunia tunayoishi hatufai kusahau umuhimu wa mwongozi ya uso kwa uso na ushirika na wengine.

yampendezayo Mungu, anay-
ewaita katika Ufalme na utukufu
Wake.

¹³ Nasi pia tunamshukuru
Mungu bila kukoma kwa saba-
bu mlipolipokea neno la Mungu
mlilosikia kutoka kwetu, ham-
kulipokea kama neno la wanada-
mu, bali mlilipokea kama lilivyo
hasa, neno la Mungu, litendalo
kazi ndani yenu ninyi mnaoami-
ni.

¹⁴ Kwa maana ninyi ndugu
zetu, mlifanyika wafuasi wa ma-
kanisa ya Mungu yaliyoko ndani
ya Kristo Yesu katika Uyahudi.
Mlipata mateso yale yale kutoka
kwa watu wenu wenyewe kama
vile makanisa hayo yalivyote-
swa na Wayahudi,

¹⁵ wale waliomwua Bwana
Yesu na manabii, nasi wakatu-
fukuza pia. Watu hao walimchu-
kiza Mungu na tena ni adui wa
watu wote,

¹⁶ wakijitahidi kutuzuia tusi-
zungumze na watu Mataifa ili
kwamba wapate kuokolewa.
Kwa njia hii wanazidi kujilundi-
kia dhambi zao ili kufikia upeo.
Lakini hatimaye ghadhabu ya
Mungu imewafikia.

¹⁷ Lakini ndugu zetu, tulipo-
tenganishwa nanyi kwa kitam-
bo kidogo, (ingawa kutengana
huko kulikuwa kwa mwili tu,
si kwa moyo), tulizidi kuwa na
shauku kubwa kuwaona uso kwa
uso.

¹⁸ Maana tulitaka kuja kwenu,
hasa mimi Paulo, nilitaka kuja
tena na tena, lakini Shetani aka-
tuzuia.

¹⁹ Kwa maana tumaini letu ni
nini, au furaha yetu au taji yetu
ya kujisifia mbele za Bwana
Yesu Kristo wakati wa kuja
Kwake? Je, si ninyi?

²⁰ Naam, Ninyi ndio fahari
yetu na furaha yetu.

3 Kwa hivyo tulipokuwa hatu-
wezi kuvumilia zaidi, tulia-
mua tubaki Athene peke yetu,

² tukamtuma Timotheo am-
baye ni ndugu yetu na mtumi-
shi mwezetu wa Mungu katika
kuieneza Injili ya Kristo, aje
kuwaimarisha na kuwatia moyo
katika imani yenu,

³ ili mtu ye yote asifadha-
ishwe na mateso haya. Mnajua
vema kwamba tumewekewa
hayo mateso.

3:3 Muumini hafai kushangaza, yafaa kuwa katika maisha kwa kuingia ka-
tika ufalme wa mungu.

4 Kwa kweli, tulipokuwa pamoja nanyi tuliwaambia mara kwa mara kwamba tutateswa na imekuwa hivyo kama mjuavyo:

5 Kwa sababu hii nilipokuwa siwezi kuvumilia zaidi, nilim-tuma mtu ili nipate habari za imani yenu. Niliogopa kwamba kwa njia fulani yule mjaribu asiwe amewajaribu, nasi tukawa tumejitaabisha bure.

6 Lakini sasa Timotheo ndiyo tu amerejea kwetu kutoka kwenu na ameleta habari njema kuhusu imani yenu na upendo wenu. Ametuambia kwamba sikuzote mnatukumbuka kwa wema na kwamba mna shauku ya kutuona kama vile sisi tulivyo na shauku ya kuwaona ninyi.

7 Kwa hiyo, ndugu zetu, katika dhiki na mateso yetu yote tumefarijika kwa sababu ya imani yenu.

8 Kwa maana sasa kwa hakika tunaishi kwa kuwa ninyi mmesimama imara katika Bwana.

9 Je, tutawezaje kumshukuru Mungu kiasi cha kutosha kwa ajili yenu, kutokana na furaha tuliyo nayo mbele za Mungu wetu kwa sababu yenu?

10 Usiku na mchana tunaomba kwa bidii ili tupate kuwaona

tena na kujaliza kile kilichopungua katika imani yenu.

11 Basi Mungu wetu na Baba yetu Mwenyewe na Bwana wetu Yesu atengeneze njia ya sisi kuja kwenu.

12 Bwana na auongeze upendo wenu na kuuzidisha kati ya ninyi kwa ninyi na kwa wengine wote, kama vile tulivyo na upendo mwingi kwenu.

13 Tunamwomba Mungu awa-imarisha mioyo yenu katika utakatifu ili msiwe na lawama, mbele za Mungu wetu aliye Baba yetu wakati wa kuja kwake Bwana Yesu pamoja na watakatifu wote.

4 Hatimaye, ndugu, tuliwaomba na kuwasihi katika Bwana Yesu kwamba, kama mlivyojifunza kutoka kwetu jinsi iwapasavyo kuishi ili kumpendeza Mungu, kama vile mnavyoishi, imewapasa mzidi sana kufanya hivyo.

2 Kwa kuwa mnajua ni maagizo gani tuliyowapa kwa mamla-ka ya Bwana Yesu.

3 Kwa maana haya ndiyo mapenzi ya Mungu ninyi mwe watakatifu, ili kwamba mjiepushe na uasherati,

4 ili kwamba kila mmoja wenu ajifunze kuutawala mwili wake mwenyewe katika utakatifu na heshima,

5 si kwa tamaa mbaya kama watu Mataifa wasiomjua Mungu.

6 Katika jambo hili mtu asimkosee ndugu yake wala kumlaghai. Kwa kuwa Bwana ni mlipiza kisasi katika mambo haya yote, kama vile tulivyokwisha kuwaambia mapema na kuwaonya vikali.

7 Kwa maana Mungu haku-tuitia uchafu, bali utakatifu.

8 Kwa hiyo, mtu ye yote anayekataa mafundisho haya hamkatali mwanadamu, bali anamkataa Mungu anayewapa ninyi Roho Wake Mtakatifu.

9 Sasa kuhusu upendano wa ndugu hamna haja mtu ye yote kuwaandikia, kwa maana ninyi wenyewe mmefundishwa na Mungu kupendana.

10 Nanyi kwa kweli mnawapenda ndugu wote katika Make-donia nzima. Lakini ndugu, tunawasihi mzidi sana kuwapenda.

11 Jitahidini kuishi maisha ya utulivu, kila mtu akijishughulisha na mambo yake mwenyewe na kufanya kazi kwa mikono yake, kama vile tulivy-owaagiza,

12 ili maisha yenu ya kila siku yajipatie heshima kutoka kwa watu walio nje, ili msimtegeme mtu ye yote.

13 Lakini ndugu, hatutaki msijue kuhusu wale waliolala mauti, ili msihuzunike kama watu wengine wasiokuwa na tumaini.

14 Kwa kuwa tunaamini kwamba Yesu alikufa na kufufuka, hata hivyo, Mungu kwa njia ya Yesu atawafufua pamoja naye wale waliolala mauti.

15 Kulingana na neno la Mungu mwenyewe tunawaambia kwamba, sisi ambao bado tuko hai, tutakaobaki hadi kuja Kwa-ke Bwana, hakika hatutawatan-gulia wale waliolala mauti.

16 Kwa maana Bwana mwenyewe atashuka toka mbinguni, akitoa amri kwa sauti kuu pamoja na sauti ya malaika mkuu na sauti ya tarumbeta ya Mungu,

4:11 Kigiriki kinamaanisha kuwa na maono. Katika kiroho twafaa kutamani wokovu.

4:15 Twapasa kuchukua mpenzi kwa upendo sio uzinzi ndoa yafaa kuwa kama maisha ya upendo.

nao wale waliolala mauti wakiwa wanamwamini Kristo watafufuka kwanza.

17 Baada ya hilo sisi tulio hai bado, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu ili kumlaki Bwana hewani, hivyo tutakuwa pamoja na Bwana milele.

18 Kwa hiyo farijianeni kwa maneno haya.

5 Basi, ndugu, kwa habari ya nyakati na majira hatuna haja ya kuwaandikia,

2 kwa kuwa mnajua vema kwamba siku ya Bwana itakuja kama mwivi ajapo usiku.

3 Wakati watu wanaposema, “Kuna amani na salama,” maangamizi huwajia ghafla kama vile utungu umjiavyo mwanamke mwenye mimba wala hawatatoroka.

4 Bali ninyi, ndugu, hamko gizani hata kwamba siku ile iwakute ghafula kama mwivi.

5 Ninyi nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana. Sisi si wana wa giza wala wa usiku.

6 Kwa hiyo basi, tusilale kama watu wengine walalavyo,

bali tukeshe na kuwa na kiasi.

7 Kwa kuwa wote walalao hulala usiku na wale walewao hulewa usiku.

8 Lakini kwa kuwa sisi ni wana wa mchana, basi tuwe na kiasi, tukijivika imani na upendo kama dirii kifuani na tumaini letu la wokovu kama chapeo.

9 Kwa maana Mungu haku-tuita ili tupate ghadhabu bali tupate wokovu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.

10 Yeye alikufa kwa ajili yetu ili kwamba kama tuko macho au tukiwa tumelala tupate kuishi pamoja Naye.

11 Kwa hiyo farijianeni na kujengana, kama vile mnavyofanya sasa.

12 Sasa tunawaomba, ndugu, waheshimuni wale wanaofanya kazi kwa bidii miongoni mweni, wale ambao wana mamlaka juu yenu katika Bwana na ambao wanawaonya.

13 Mkawajali sana katika upendo kwa ajili ya kazi yao. Iweni na amani ninyi kwa ninyi.

14 Nasi twawasihi, ndugu, wanyeni wale wavivu, watieni moyo waoga, wasaidieni wany-

5:6 Twafaa kutolala. Lakini maandiko yanasema hata mabikira watalala Kristo akirudi.

ongesha na iweni na uvumilivu na kila mtu.

15 Angalieni kuwa mtu asilipe ovu kwa ovu, bali sikuzote tafuteni kutendana mema ninyi kwa ninyi na kwa watu wote.

16 Furahini siku zote,

17 ombeni pasipo kukoma,

18 shukuruni kwa kila jambo, kwa maana haya ndiyo mapenzi ya Mungu kwa ajili yenu katika Kristo Yesu.

19 Msiuzime moto wa Roho Mtakatifu,

20 msiyadharau maneno ya nabii.

21 Jaribuni kila kitu. Yashikeni yaliyo mema.

22 Jiepusheni na uvu wa kila namna.

23 Mungu mwenyewe, Mungu wa amani, awatakase ninyi kabisa, roho zenu, nafsi zenu na miili yenu, nanyi mhifadhiwe kikamilifu bila kuwa na lawama katika Bwana wetu Yesu Kristo.

24 Yeye aliyewaita ni mwaminifu naye atafanya hayo.

25 Ndugu, tuombeeni.

26 Wasalimuni ndugu wote kwa busu takatifu.

27 Nawaagizeni mbele za Bwana mhakikishe kuwa ndugu wote wanasomewa barua hii.

28 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi. Amen.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WATHESOLONIKE

1 Paulo, Silvano na Timotheo, Kwa kanisa la Wathesalonike mlio katika Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo:

2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo iwe nanyi.

3 Ndugu, imetubidi kumshukuru Mungu kwa ajili yenu sikuzote, kama ulivyo wajibu wetu, kwa sababu imani yenu inakua zaidina zaidi na upendo wa kila mmoja wenu alio nao kwa mwenzake unazidi kuongezeka.

4 Ndiyo sababu miongoni mwa makanisa ya Mungu, tunajivuna kuhusu saburi yenu na imani mliyo nayo katika mateso yote na dhiki mnazostahimili.

5 Haya yote ni uthibitisho kwamba hukumu ya Mungu ni ya haki na kwa sababu hiyo ninyi mtahesabiwa kwamba mtastahili Ufalme wa Mungu, ambao ninyi mnateswa kwa ajili Yake.

6 Mungu ni mwenye haki: Yeye atawalipa mateso wale wawatesao ninyi

7 na kuwapa ninyi mnaoteseka raha pamoja na sisi, wakati Bwana Yesu atakapodhihirishwa kutoka mbinguni katika mwali wa moto pamoja na malaika wake wenye nguvu.

8 Atawaadhibu wale wasiomjua Mungu na ambao hawakuitii Injili ya Bwana wetu Yesu.

9 Wataadhibiwa kwa uangamivu wa milele na kutengwa na uso wa Bwana na utukufu wa uweza Wake,

10 siku hiyo atakapokuja kutukuzwa katika watakatifu wake na kustajabiwa miongoni mwa wote walioamini. Ninyi pia mtakuwa miongoni mwa hawa kwa sababu mliamini ushuhuda wetu kwenu.

11 Kwa sababu hii, tunawaomba ninyi bila kukoma, ili kwamba Mungu apate kuwahesabu kuwa mnastahili wito Wake na kwamba kwa uwezo Wake apate kutimiza kila kusudi lenu jema na kila tendo linaloongozwa na imani yenu.

12 Tunaomba hivi ili Jina la Bwana wetu Yesu lipate kutu-

1:5 Ukweli tunapitia taabu ni kwamba tutakubaliwa katika ufalme wa mungu. Kwa kupitia taabu twafaa kuingia katika ufalme.

1:11 Ikiwa tunatamani mema mungu atatimiza hayo mambo.

kuzwa ndani yenu, nanyi ndani Yake, kulingana na neema ya Mungu wetu na Bwana Yesu Kristo.

2 Ndugu, kuhusu kuja Kwa-ke Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanyika kwetu pamoja mbele Zake, tunawasihi,

² msiyumbishwe kwa urahisi wala msitiwe wasiwasi na roho wala neno au barua inayosemekana kuwa imetoka kwetu, isemayo kwamba siku ya Bwana imekwisha kuwako.

³ Mtu ye yote na asiwadanganye kwa namna yo yote kwa maana siku ile haitakuja mpaka uasi utokee kwanza na yule mtu wa kuasi adhihirishwe, yule ambaye amehukumiwa kuangamizwa kabisa.

⁴ Yeye atapingana na kujitukuza juu ya kila kitu kiitwacho Mungu au kinachoabudiwa, ili kujiweka juu katika hekalu la Mungu, akijitangaza mwenyewe kuwa ndiye Mungu.

⁵ Je, hamkumbuki ya kwamba nilipokuwa pamoja nanyi niliwaambia mambo haya?

⁶ Nanyi sasa mnajua kinachomzuia, ili kwamba apate

kudhihirishwa wakati wake utakapowadia.

⁷ Maana ile nguvu ya siri ya uasi tayari inatenda kazi, lakini yule anayeizuia ataendelea kufanya hivyo mpaka atakapoondolewa.

⁸ Hapo ndipo yule mwasi atafunuliwa, ambaye Bwana Yesu atamteketeza kwa pumzi ya kinywa Chake na kumwangamiza kabisa kwa ufunuo wa kuja Kwake.

⁹ Kuja kwa yule mwasi kutonekana kana kwamba ni kutenda kazi kwake Shetani ambaye hutumia nguvu zote, ishara, majabu ya uongo

¹⁰ na kila aina ya udanganyifu kwa wale wanaoangamia kwa sababu walikataa kuipenda kweli wapate kuokolewa.

¹¹ Kwa sababu hii, Mungu ameruhusu watawaliwe na nguvu ya udanganyifu, ili waendele kuamini uongo

¹² na hivyo wote wahukumiwe ambao

¹³ Lakini imetupasa sisi kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu, ndugu mpendwao na Bwana, kwa sababu Mungu aliwachagua ninyi tangu mwanzo

ili mwokolewe kwa kutakaswa na Roho na kwa kuiamini katika kweli.

¹⁴ Kwa kusudi hili Mungu aliwaita kwa njia ya kuhubiri kwe-tu Injili, ili kwamba mpate ku-shiriki katika utukufu wa Bwana Yesu Kristo.

¹⁵ Hivyo basi, ndugu wapen-dwa, simameni imara na my-ashike sana yale mafundisho tu-liyowapa ikiwa ni kwa maneno ya kinywa au kwa barua.

¹⁶ Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na Mungu Baba yetu, aliyetupenda na kwa neema Yake akatupatia faraja ya milele na tumaini jema,

¹⁷ awafariji mioyo yenu na ku-waimarisha katika kila neno na tendo jema.

3 Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili kwamba Neno la Bwana lipate kuenea kwa haraka na kuheshimiwa kila mahali, kama vile ilivyokuwa kwa upande wenu.

² Ombeni pia ili kwamba tu-pate kuokolewa kutokana na

watu waovu na wabaya, kwa maana si kila mmoja ana imani.

³ Lakini Bwana ni mwami-nifu, naye atawaimarisha ninyi na kuwalinda kutokana na yule mwovu.

⁴ Nasi tuna tumaini katika Bwana ya kuwa mnafanya na mtaendelea kufanya yale tuliy-owaagiza.

⁵ Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo wa Mungu na katika saburi ya Kristo.

⁶ Ndugu, tunawaagiza katika Jina la Bwana Yesu Kristo, ji-tengeni na kila ndugu ambaye ni mvivu na ambaye haishi kufu-atana na maagizo tuliyowapa.

⁷ Maana ninyi wenyewe mna-jua jinsi iwapasavyo kufuata mfano wetu. Sisi hatukuwa wa-vivu tulipokuwa pamoja nanyi,

⁸ wala hatukula chakula cha mtu ye yote pasipo kukilipia. Badala yake tulifanya kazi kwa bidii usiku na mchana, ili tu-simlemee mtu ye yote miongoni mwenu.

⁹ Tulifanya hivi, si kwa saba-bu hatukuwa na haki ya kupa-

2:17 Tukitamani na kutenda mema mungu atatusimamia katika haya. Tuko safarini pengine kuelekea katika ufalme au kifo na mungu anatuongoza.

3:9 Wakati mwingine ni vema kutofanya jambo kwa maana inaweza kuwa mfano mbaya na yanaweza tumiwa vibaya kwa wenye imani duni.

ta msaada kama huo, lakini ili kusudi tujifanye sisi wenyewe kuwa kielelezo.”

¹⁰ Kwa maana hata tulipokuwa pamoja nanyi, tuliwapa amri ili kwamba: “Mtu ye yote asiyetaka kufanya kazi, wala asile.”

¹¹ Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi ya watu miongoni mwenu ni wavivu. Hawafanyi kazi bali hujishughulisha na mambo ya wengine.

¹² Basi watu kama hao tunawaagiza na kuwaonya katika Jina la Bwana Yesu Kristo wafanye kazi kwa utulivu na kujipatia mahitaji ya maisha yao wao wenyewe.

¹³ Kwa upande wenu, ndugu, ninyi kamwe msichoke katika kutenda mema.

¹⁴ Ikiwa mtu ye yote hayatii maagizo yetu yaliyoko katika barua hii, mwangalieni sana mtu huyo. Msishirikiane naye, ili kwamba apate kuona aibu.

¹⁵ Lakini msimhesabu kuwa adui, bali mwonyeni kama ndugu.

¹⁶ Basi, Bwana wa amani mwenyewe awapeni amani nyakati zote na kwa kila njia. Bwana awe nanyi nyote.

¹⁷ Mimi, Paulo, ninaandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe. Hii ndio alama ya utambulisho katika barua zangu zote. Hivi ndivyo niandikavyo.

¹⁸ Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi nyote. Amen.

3:14 Hii ni kueleweka kama kifungu cha sita

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa amri ya Mungu Mwokozi wetu na ya Kristo Yesu tumaini letu.

2 Kwa Timotheo, mwanangu mwaminifu katika imani: Neema, rehema na amani kutoka kwa Mungu Baba na kwa Kristo Yesu Bwana wetu.

3 Kama nilivyokusihi kuendelea kubaki Efeso, wakati nilipokwenda Makedonia, ili kwamba upate kuwaagiza watu wasiendelee kufundisha mafundisho ya uongo

4 wala wasitoe muda wao kwa hadithi za kubuniwa na orodha zisizo na mwisho za majina ya vizazi ambazo huchochea mabishano badala ya mpango wa kimungu utokanao na imani.

5 Kusudi la maagizo haya ni upendo, utokao katika moyo safi, dhamiri njema na imani ya kweli.

6 Watu wengine wamepotoka kutoka katika haya na kugeukia majadiliano yasiyo na maana kwa kuwa,

7 wanataka kuwa walimu wa

sheria, lakini hawajui mambo yale wanayosema wala hayo wanayoyatumainia kwa uthabiti.

8 Tunajua kwamba sheria ni njema ikiwa inatumika kwa halali kama ilivyokusudiwa.

9 Lakini tunajua ya kuwa sheria si kwa ajili ya wenye haki, bali kwa ajili ya wavunja sheria na waasi, kwa ajili ya wasiomcha Mungu na wenye dhambi, wasio watakatifu na wanaokufuru, kwa wale wawauao baba zao au mama zao, kwa wauaji,

10 kwa wazinzi, walawiti, wauza watu, kwa waongo, waapao kwa uongo na cho chote kingine kilicho kinyume na mafundisho ya kweli,

11 ambayo yanakubaliana na Injili ya utukufu wa Mungu anayehimidiwa, ambayo mimi Paulo nimewekea amana.

12 Namshukuru Kristo Yesu Bwana wetu, aliyenitia nguvu, kwa sababu aliniona mwaminifu, akaniteua kwa kazi yake.

13 Ingawa wakati fulani nilikuwa mwenye kukufuru, mtesaji

1:5 Umuhimu wa mafundisho ya kweli ni kuwa inaangaza hadi kwa upendo na imani. Hii ndiyo sababu ya kuwa na ukweli na kukataa mafundisho yasiyo ya kweli.

na mwenye jeuri. Lakini nilipata rehema kwa sababu nilitenda hivyo kwa kutokujua na kutokuamini kwangu.

¹⁴ Neema ya Bwana wetu ilimiminwa juu yangu kwa wingi, ikiambatana na imani na upendo ulio katika Kristo Yesu.

¹⁵ Msemo huu ni wa kweli na unaostahili kukubalika, usemao kwamba: Kristo Yesu alikuja ulimwenguni kuokoa wenye dhambi, ambao mimi ndiye niliye mbaya kuliko wote.

¹⁶ Lakini kwa sababu hiyo nilipata rehema, ili kwamba katika mimi niliyekuwa mwenye dhambi kuliko wote, Kristo Yesu apate kuonyesha uvumilivu wake usio na kikomo, niwe kielelezo kwa wale watakaomwamini wapate uzima wa milele.

¹⁷ Basi, Mfalme wa milele, asiye na mwisho, asiyeonekana, aliye Mungu pekee, apewe heshima na utukufu milele na milele. Amen.

¹⁸ Mwanangu Timotheo, ninakupa agizo hili, kwa kadiri ya maneno ya unabii yaliyosemwa kukuhusu, ili kwa kuyafuata upate kupigana vile vita vizuri,

¹⁹ ukiishikilia imani na dhamiri njema ambayo wengine wamevikataa na hivyo, wakaangamia kwa habari ya imani yao.

²⁰ Miongoni mwao wako Himenayo na Aleksanda, ambao nimemkabidhi Shetani ili wafundishwe wasije wakakufuru.

2 Awali ya yote, nasihi, kwanza kabisa, naagiza kwamba dua, sala, maombezi na shukrani zifanyike kwa ajili ya watu wote:

² kwa ajili ya wafalme na wale wote wenye mamlaka, ili tupate kuishi kwa amani na utulivu, katika uchaji wote wa Mungu na utakatifu.

³ Jambo hili ni jema tena linapendeza machoni pa Mungu Mwokozi wetu

1:15 Paulo aliyekaribia mwishi wa maisha yake anajichukia kama mtenda dhambi mkuu duniani. Paulo alivyoendelea kukua kiimani alijua zaidi kuhusu dhambi zake na uhakika wa wokovu wake.

1:16 kubadilisha kwa Paulo ni mtindo wetu sisi wote kama tulikuwa Kikristo ama hapana.

1:20 Fungu hili pia linaonyesha ugumu wa kuelewa vibaya. Kuandika hata baada ya Yesu kuenda kama mbinguni. Paulo anamuita ‘Bwana Yesu Kristo’.

4 anayetaka watu wote waokolewe na wafikie kuijua kweli.

5 Kwa maana kuna Mungu mmoja na mpatanishi mmoja kati ya Mungu na wanadamu, yaani, mwanadamu Kristo Yesu,

6 aliyejitoa mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya wanadamu wote, jambo hili lilishuhudiwa kwa wakati wake.

7 Nami kwa kusudi hili nimevekwa niwe mhubiri na mtume, (nasema kweli katika Kristo wala sisemi uwongo,) mwalimu wa watu Mataifa katika imani na kweli.

8 Nataka kila mahali wanau-me wasali wakiinua mikono mitakatifu pasipo hasira wala kugombana.

9 Vivyo hivyo nataka wanawake wajipambe kwa adabu na kwa heshima katika mavazi yanayostahili, si kwa kusuka nywele, kuvalia dhahabu, lulu au mavazi ya gharama kubwa,

10 bali kwa matendo mazuri kama iwapasavyo wanawake wanaokiri kuwa wanamcha Mungu.

11 Mwanamke na ajifunze kwa utulivu na kwa utii wote.

12 Simpi mwanamke ruhusa ya kufundisha au kuwa na mamlaka juu ya mwanaume. Mwanamke inampasa kukaa kimya.

13 Kwa maana Adamu aliumbwa kwanza, kisha Eva.

14 Wala si Adamu aliyedanganywa, bali ni mwanamke aliyedanganywa akawa mkosaji.

15 Lakini mwanamke ataokolewa kwa kuzaa kwake kama wakiendelea kudumu katika imani, upendo na utakatifu, pamoja na kuwa na kiasi.

3 Hili ni neno kweli, kwamba mtu akitamani kazi ya askofu, atamani kazi nzuri.

2 Basi, imempasa askofu awe mtu asiye na lawama, mume wa mke mmoja, mwenye kiasi, anayejitawala, anayeheshimika, mkarimu, ajuaye kufundisha.

3 Asiwe mlevi, wala mkali bali awe mpole, asiwe mgomvi wala mpenda fedha.

4 Lazima aweze kuisimamia nyumba yake mwenyewe vizuri na kuhakikisha kwamba watoto

2:8 Hivi nimekubali kwa kuwa twapasa kuwa na mwasilishaji wa maombi yetu kwa Mungu.

2:13-14 Mafunzo ya Paulo kuhusu kazi tofauti kwa wanaume na wanawake.

wake wanamtii na kuwa na heshima kwa kila njia.

⁵ (Kwa maana kama mtu hajui jinsi ya kusimamia nyumba yake mwenyewe atawezaje kuliangalia kanisa la Mungu?)

⁶ Asiwe mtu aliyeongoka karibuni asije akajivuna na kangukia kwenye hukumu ile ile ya Shetani.

⁷ Inampasa pia awe na sifa njema kwa watu walio nje, ili asije akalaumiwa na kuanguka kwenye mtego wa ibilisi.

⁸ Vivyo hivyo, mashemasi nao wawe watu wanaostahili heshima, wasiwe wenye kauli mbili au wenye kujifurahisha kwa mvinyo, wala wanaotamani faida isiyo halali.

⁹ Inawapasa kushikamana sana na ile siri ya imani kwa dhamiri safi.

¹⁰ Ni lazima wapimwe kwanza, kisha kama hakuna neno dhidi yao, basi na waruhusiwe kuhudumu kama mashemasi.

¹¹ Vivyo hivyo wake zao wawe wanawake wanaostahili heshima, wasiozungumza maneno ya

kuwadhuru wengine, bali wawe na kiasi na waaminifu katika kila jambo.

¹² Shemasi awe mume wa mke mmoja na inampasa aweze kusimamia watoto wake na watu wa nyumbani mwake vema.

¹³ Wale ambao wamehudumu vema katika huduma ya ushemasi hujipatia msimamo bora na ujasiri mkubwa katika imani yao ndani ya Kristo Yesu.

¹⁴ Ingawa ninatarajia kuja kwako hivi karibuni, ninakuaandikia maagizo haya sasa ili kwamba,

¹⁵ kama nikikawia, utajua jinsi iwapasavyo watu kuenenda katika nyumba ya Mungu, ambayo ndiyo kanisa la Mungu aliye hai, lililo nguzo na msingi wa kweli.

¹⁶ Bila shaka yo yote, siri ya utauwa ni kubwa: Alidhihirishwa katika mwili wa kibinadamu, alithibitishwa kuwa na haki katika Roho, akaonekana na malaika, akahubiriwa miongoni mwa mataifa, akaaminiwa ulimwenguni, akachukuliwa juu katika utukufu.

3:13 Utumishi wetu unasimamisha imani. Huu ni mfano wa maisha ya imani. Miaka ya utumishi wa kikamilifu unajenga imani zaidi.

3:16 Mungu alionyeshwa kwa mwili wa mwana wake Yesu alikuwa kama mwanadamu lakini mkamilifu

4 Roho asema waziwazi kwamba katika siku za mwisho baadhi ya watu wataiacha imani na kufuata roho zidanganyazo na mafundisho ya mashetani.

² Mafundisho kama hayo huja kwa kupitia kwa waongo ambao ni wanafiki hali dhamiri zao zikiungua kwa kuchomwa na moto.

³ Wao huwakataza watu wasioe na kuwaagiza wajiepushe na vyakula fulani, ambavyo Mungu aliviumba ili vipokewe kwa shukrani na wale wanaoamini na kuijua kweli.

⁴ Kwa maana kila kitu alichokiumba Mungu ni chema, wala hakuna kitu cho chote cha kukataliwa kama kikipokewa kwa shukrani,

⁵ kwa sababu kimetakaswa kwa neno la Mungu na kwa kuomba.

⁶ Kama ukiwakumbusha ndugu mambo haya, utakuwa mtumishi mwema wa Kristo Yesu, uliyelelewa katika kweli ya imani na yale mafundisho mazuri uliyoyafuata.

⁷ Usijishughulische kamwe na

hadithi za kipagani na masimulizi ya uongo ya wanawake wazee, badala yake, jizoeze kuwa mtauwa.

⁸ Kwa maana mazoezi ya mwili yanafaida kwa sehemu, lakini utauwa una faida katika mambo yote, yaani, unayo ahadi ya uzima wa sasa na ya ule ujao.

⁹ Hili ni neno la kuaminiwa tena lastahili kukubaliwa kabisa,

¹⁰ (nasi kwa ajili ya hili tunajitaabisha na kujitahidi), kwamba tumeweka tumaini letu kwa Mungu aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, hasa wale waaminio.

¹¹ Mambo haya yaagize na kuyafundisha.

¹² Mtu ye yote asikudharau kwa kuwa wewe ni kijana, bali uwe kielelezo kizuri kwa waaminio katika usemi, mwenendo, upendo, imani na usafi.

¹³ Fanya bidii kusoma Maandiko hadharani, kuhubiri na kufundisha, mpaka nitakapokuja.

¹⁴ Usiache kutumia kipawa kilicho ndani yako, ambacho ulipewa kwa neno la unabii wakati wazee walipokuwekeka mikono.

4:3 Kukataa kuoa. Kama kanisa la katoliki linakata wachungaji.

4:8 Maisha ya kiroho haitupi matumaini pekee bali pia Baraka.

15 Uwe na bidii katika mambo haya, jitolee kwa ajili ya mambo hayo kikamilifu, ili kila mtu aone kuendelea kwako.

16 Jilinde sana nafsi yako na mafundisho yako. Dumu katika hayo, kwa maana kwa kufanya hivyo utajiokoa wewe mwenyewe pamoja na wale wanaokusikia.

5 Usimkeme mzee kwa ukali bali umwonye kama vile angekuwa ni baba yako. Uwatendee vijana kama vile ndugu zako,

2 wanawake wazee uwatendee kama mama zako na wanawake vijana kama dada zako, katika usafi wote.

3 Waheshimu wanawake wajane ambao ni wajane kweli kweli.

4 Kama mjane ana watoto ama wajukuu, hawa inawapasa awali ya yote wajifunze kutimiza wajibu wao wa kumcha Mungu katika matendo, kuwatunza wale wa jamaa zao wenyewe ili wawarudishie wema ule wazazi wao

waliowatendea, kwa kuwa hivi ndivyo impendazavyo Mungu.

5 Mwanamke ambaye ni mjane kweli kweli, yaani, yeye aliyebaki peke yake huweka tumaini lake kwa Mungu naye hudumu katika maombi usiku na mchana akimwomba Mungu ili amsaidie.

6 Lakini mjane aishiye kwa anasa, amekufa, ingawa anaishi.

7 Wape watu maagizo haya pia, ili asiwepo ye yote wa kulaulumiwa.

8 Kama mtu hawatunzi wale wa jamaa yake, hasa wale wa nyumbani mwake mwenyewe, ameikana imani, tena ni mbaya kuliko yeye asiyeamini.

9 Mjane ye yote asiwekwe kwenye orodha ya wajane isipokuwa awe ametimiza umri wa miaka sitini na ambaye alikuwa mke wa mume mmoja,

10 awe ameshuhudiwa kwa matendo yake mema, aliyewalea watoto wake vizuri, aliye mkarimu, aliyewanawisha watakatifu miguu, aliyewasaidia wenye shida na aliyejitolea kwa ajili ya matendo mema ya kila namna.

4:15 Vitu vya injili haviwezi kuwa vinapendwa Twapasa kujitolea kikamilifu.

5:4 Wazazi si wakisahauliwa lakini wa kujaliwa.

5:8 Kuwalisha familia yake Fungu hili linaongelea kuwafunza wazazi. Neno la Mungu linatupa onyo kwa watakaokosa kufanya hivyo.

11 Lakini kwa habari za waja-
ne vijana usiwaweke kwenye
orodha hiyo, maana tamaa zao
za kimaumbile zikizidi kule ku-
jitoa kwao kwa Kristo, watataka
kuolewa tena.

12 Nao kwa njia hiyo watajile-
tea hukumu kwa kukiuka ahadi
yao ya kwanza.

13 Zaidi ya hayo, wajane kama
hao huwa na tabia ya uvivu wa-
kizurura nyumba kwa nyumba,
wala hawawi wavivu tu, bali pia
huwa wasengenyaji, wajiingizao
katika mambo yasiyowahusu na
kusema mambo yasiyowapasa
kusema.

14 Hivyo nawashauri wajane
vijana waolewe, wazae wato-
to na wasimamie nyumba zao,
wasije wakampa adui nafasi ya
kutushutumua.

15 Kwa maana kwa kweli wa-
jane wengine wamepotoka ili
kumfuata Shetani.

16 Lakini kama mwanamke ye
yote aaminiye anao wajane ka-
tika jamaa yake, inampasa awa-
saidie wala si kuwaacha wakili-
lemea kanisa, ili kanisa liweze
kuwasaidia wale ambao ni waja-
ne kweli kweli.

17 Wazee wa kanisa wanaoon-

goza shughuli za kanisa vizuri
wanastahili heshima mara mbi-
li, hasa wale ambao kazi yao ni
kuhubiri na kufundisha.

18 Kwa maana Maandiko hu-
sema, “Usimfungue ng’ombe
kinywa apurapo nafaka,” tena,
“Mfanyakazi anastahili mshaha-
ra wake.”

19 Usiendekeze mashtaka dhidi
ya mzee ila yawe yameletwa na
mashahidi wawili au watatu.

20 Wale wanaodumu katika
dhambi uwakemee hadharani, ili
wengine wapate kuogopa.

21 Ninakuagiza mbele za Mun-
gu na mbele za Kristo Yesu na
mbele za malaika wateule, shika
maagizo haya pasipo ubaguzi
wala upendeleo.

22 Usiwe na haraka kumwek-
ea mtu mikono wala usishiriki
dhambi za watu wengine. Jilinde
nafsi yako uwe safi.

23 Acha kunywa maji peke
yake, tumia divai kidogo kwa sa-
babu ya tumbo lako na maumivu
yako ya mara kwa mara.

24 Dhambi za watu wengine
ni dhahiri nazo zinawatangulia
kwenda hukumuni na dhambi za
watu wengine zinawafuata nyu-
ma yao.

25 Vivyo hivyo, matendo mema yako dhahiri na hata yale ambayo si mema hayawezi kufichika.

6 Wale wote walio chini ya kongwa la utumwa inawapasa kuwahesabu mabwana zao kuwa wanastahili heshima yote, ili jina la Mungu lisitukanwe wala mafundisho yetu.

2 Wale watumwa ambao wana mabwana waaminio, haiwapasi kupunguza heshima yao kwa sababu wao ni ndugu, badala yake, wawatumikie hata vizuri zaidi, kwa sababu wale wanaonufaika na huduma yao ni waaminio, ambao ni wapenzi wao.

3 Ikiwa mtu ye yote atafundisha mafundisho mapotofu wala hakubaliani na mafundisho manyofu ya Bwana wetu Yesu Kristo na yale ya utauwa, huyo amejivuna wala hajui kitu cho chote.

4 Yeye ni mgonjwa aliyejaa tamaa ya mabishano na ugomvi ambayo matokeo yake ni wivu na mapigano, maneno ya ukorofi, shuku mbaya

5 na kuzozana kusikokoma kati ya watu walioharibika akili zao, walioikosa kweli na ambao hudhani kwamba utauwa ni njia ya kupata faida.

6 Lakini utauwa na kuridhika ni faida kubwa.

7 Kwa kuwa hatukuja humu duniani na kitu cho chote, wala hatuwezi kutoka humu na kitu.

8 Lakini kama tuna chakula na mavazi, tutaridhika navyo.

9 Lakini wale watu wanaotamani kuwa na mali kwa haraka haraka huanguka kwenye majaribu na wamenaswa na tamaa nyingi za kipumbavu, zenye kudhuru, zinazowazamisha watu katika uharibifu na maangamizi.

10 Kwa maana kupenda fedha

5:24,25 Dhambi zetu zote na kazi njema yatafunuliwa katika siku ya hukumu mbele ya kila mtu.

Kwa hivyo, hatufai kuvalia ngozi ya kondoo maishani. Kwa kuwa siku hiyo itafika ambapo tutajaliwa.

6:1,2 Paulo hakusimamia utumwa hata ingawa ilikuwa si ya Kikristo. Alikubali vitu vingine kama vilivyo dunia na akatufundisha kuishi kati ya masharti hayo.

6:10 Walidungwa kote. Hii ni lugha ya usulubisho. Twafaa kusulubiwa kwa njia moja au nyingine hata na Kristo ama mali. Kuteseka pamoja na Kristo ndilo chaguo letu.

ndiyo shina moja la maovu ya kila namna. Baadhi ya watu wakitamani fedha, wameiacha amani na kujichoma wenyewe kwa maumivu mengi.

¹¹ Lakini wewe, mtu wa Mungu, yakimbie mambo haya yote. Fuata haki, utauwa, imani, upendo, saburi na upole.

¹² Pigana vile vita vizuri vya imani. Shika uzima wa milele ambao ndio ulioitiwa ulipokiri ule ukiri mzuri mbele ya masha-hidi wengi.

¹³ Nakuagiza mbele za Mungu avipaye vitu vyote uhai na mbele za Kristo Yesu ambaye alipokuwa anashuhudia mbele ya Pontio Pilato alikiri ukiri mzuri,

¹⁴ uishike amri hii bila dosari wala lawama mpaka kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo,

¹⁵ ambaye Mungu atamleta kwa wakati wake mwenyewe, Yeye ahimidiwaye, aliye peke yake Mtawala, Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana.

¹⁶ Yeye peke yake hapatikani na mauti, ambaye anakaa kati-ka nuru isiyoweza kukaribiwa,

ambaye hakuna mwanadamu aliyemwona wala awezaye kumwona. Heshima na uweza una Yeye milele. Amen.

¹⁷ Waagize wale ambao ni matajiri wa ulimwengu huu waache kujivuna, wala wasiweke tumaini lao katika mali ambayo si ya hakika, bali waweke tumaini lao katika Mungu ambaye hutupatia vitu vyote kwa wingi ili tuvifurahie.

¹⁸ Waagize watende mema, wawe matajiri katika matendo mema, pia wawe wakarimu na walio tayari kushiriki mali zao na wengine.

¹⁹ Kwa njia hii watajiwekea hazina kama msingi kwa ajili ya wakati ujao na hivyo watajipatia uzima, yaani, ule uzima ambao ni wa kweli.

²⁰ Timotheo, linda kile kilichowe-kwa amana kwako. Epuka majadiliano yasiyo ya utauwa na mabishano ambayo kwa uongo huitwa elimu,

²¹ ambayo wengine kwa kujidai kuwa nayo wameiacha imani. Neema iwe nanyi. Amen.

6:16 Hakuna mtu amewahi kumuona Mungu. Yesu alionwa na watu kwa hivyo hakuna Mungu. Agano ka kale linapozungumzia Musa kumwona Mungu ni kuwa waliona malaika wanaobeba jina la Mungu.

6:18 Mali ya kweli ya kiroho ni kutoa mali yetu ya kidunia.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Paulo mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, kulingana na ile ahadi ya uzima uliomo ndani ya Kristo Yesu.

2 Kwa Timotheo, mwanangu mpendwa: Neema, rehema na amani kutoka kwa Mungu Baba na kwa Kristo Yesu Bwana wetu.

3 Ninamshukuru Mungu, ninayemtumikia kwa dhamiri safi, kama walivyofanya baba zangu, ninapokukumbuka usiku na mchana katika maombi yangu.

4 Nikiyakumbuka machozi yako, ninatamani sana kukuona ili nipate kujawa na furaha.

5 Nimekuwa nikiikumbuka imani yako ya kweli, waliokuwa nayo bibi yako Loisi na mama yako Eunike na ambayo mimi nina sadiki sasa wewe nawe unayo.

6 Kwa sababu hii nakukumbusha uchochee ile karama ya Mungu, iliyowekwa ndani yako nilipokuwekea mikono yangu.

7 Maana Mungu hakitupa roho ya woga, bali roho ya nguvu, ya upendo na ya moyo wa kiasi.

8 Kwa hiyo usione haya kushuhudia kuhusu Bwana wetu, wala usinionee haya mimi niliye mfungwa kwa ajili Yake, bali uishiriki pamoja nami taabu ya Injili kwa kadiri ya nguvu ya Mungu,

9 ambaye alituokoa na kutuita katika mwito mtakatifu, si kwa kadiri ya matendo yetu mema bali kwa sababu ya kusudi Lake mwenyewe na neema Yake. Neema hii tulipewa katika Kristo Yesu kabla ya kuwako kwa ulimwengu.

10 Lakini sasa imefunuliwa kwa kudhihirishwa Kwake Mwokozi wetu, Kristo Yesu, ambaye amebatilisha mauti na kuleta uzima na kutokufa kwa njia ya Injili.

11 Nami nimewekwa kuwa mhubiri, mtume na mwalimu wa Injili hii.

1:3 Paulo ameandika nyingi hata anaomba mara kwa mara. Hii inamaanisha ametumia wakati wake mwingi kuwaombea wengine. Je sisi?

1:10 Utovu wa nidhamu umefunuliwa kwetu katika injili ya Kristo pekee. Hivi hatuna tabia hiyo ikiwa kuzaliwa. Huu si ukweli. Biblia inatujulisha dhambi ni uchaguzi wa moyo.

12 Hii ndiyo sababu ninateseka namna hii, lakini sioni haya kwa maana ninamjua Yeye niliyemwamini na kusadiki ya kuwa anaweza kukilinda kile nilichokiweka amana Kwake hadi siku ile.

13 Shika kwa uthabiti kielelezo cha mafundisho yenye uzima yale uliyoyasikia kwangu pamoja na imani na upendo katika Kristo Yesu.

14 Ilinde ile amana uliyokabidhiwa kwa Roho Mtakatifu akaaye ndani yetu.

15 Unajua ya kuwa watu wote katika Asia wameniacha, miongoni mwao wamo Filego na Hermogene.

16 Bwana akawahurumie watu wa nyumbani mwa Onesiforo, kwa sababu aliniburudisha mara kwa mara wala hakuonea aibu minyororo yangu.

17 Badala yake, alipokuwa Rumi, alinitafuta kwa bidii mpaaka akanipata.

18 Bwana na amjalie kupata rehema kutoka kwa Bwana siku ile! Nawe unajua vema jinsi alivyonisaidia huko Efeso.

2 Basi, wewe mwanangu, uwe hodari katika neema iliyo ndani ya Kristo Yesu.

2 Nayo mambo yale uliyonisikia nikiyasema mbele ya mashahidi wengi, uwakabidhi watu waaminifu watakaoweza kuwafundisha watu wengine vile vile.

3 Vumilia taabu pamoja nasi kama askari mwema wa Kristo Yesu.

4 Hakuna askari ye yote ambaye akiwa vitani hujishughulisha na mambo ya kawaida ya maisha haya kwa sababu nia yake ni kumpendeza yule aliyemwandika awe askari.

5 Vivyo hivyo, yeye ashindanaye katika michezo hawezi kupewa tuzo ya ushindi asiposhindana kulingana na kanuni za mashindano.

6 Mkulima mwenye bidii ya kazi ndiye anayestahili kuwa wa kwanza kupata fungu la mavuno.

7 Fikiri sana kuhusu haya nisemayo, kwa maana Mungu atakupa ufahamu katika mambo hayo yote.

8 Mkumbuke Yesu Kristo,

1:15 Hata hivyo ni dhahiri kutoka kwa waraka kuwa kuna waliobaki wakamilifu. Waumini huwahukumia wenzao kimakosa ambayo haifai.

2:4,5 Picha za shujaa vitani ni mkimbiaji katika mazoezi zinaonyesha kuji-tolea kunakohitajika katika kazi ya Mungu.

aliyefufuka kutoka kwa wafu, Yeye aliye wa uzao wa Daudi. Hii ndiyo Injili yangu,

⁹ ambayo kwayo ninateseka hata kufikia hatua ya kufungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la Mungu halifungwi.

¹⁰ Kwa hiyo ninavumilia mambo yote kwa ajili ya wateule wa Mungu, kusudi wao nao wapate wokovu ulio katika Kristo Yesu, pamoja na utukufu wa milele.

¹¹ Hili ni neno la kuaminiwa: Kwa maana kama tumekufa pamoja naye, tutaishi pia pamoja naye.

¹² Kama tukistahimili, pia tutatawala pamoja naye. Kama tukimkana Yeye, naye atatukana sisi.

¹³ Kama tusipoamini, Yeye hudumu kuwa mwaminifu, kwa maana hawezi kujikana mwenyewe.

¹⁴ Endelea kuwakumbusha mambo haya ukiwaonya mbele za Bwana waache kushindana kwa maneno ambayo hayana fa-

ida yo yote bali huwaangamiza tu wale wanaoyasikia.

¹⁵ Jitahidi kujionyesha kwa Mungu kuwa umekubaliwa na Yeye, mtenda kazi asiye na sababu ya kuona aibu, ukilitumia kwa usahihi neno la kweli.

¹⁶ Jiepushe na maneno mabaya, yasiyo na maana, yasiyo ya utauwa, kwa maana hayo huzidi kuwatosa watu katika kukosa heshima kwa Mungu.

¹⁷ Mafundisho yao yataenea kama kidonda kinachooza. Miongoni mwao wamo Hime-nao na Fileto

¹⁸ ambao wameiacha kweli, wakisema kwamba ufufuo wa wafu umekwisha kuwako na kupotosha baadhi ya watu.

¹⁹ Lakini msingi wa Mungu ulio mathubuti umesimama ukawa na muhuri wenye maandishi haya: “Bwana anawajua walio wake” tena, “Kila alitajaye jina la Bwana auche uovu.”

²⁰ Katika nyumba kubwa kuna vyombo si vya dhahabu na

2:8 Yesu alikuwa mzaliwa wa Daudi kupita kwa mama yake. Hii inaashiria Yesu hakuwa kabla ya kuzaliwa. Maria alikuwa mwanamke wa kawaidi.

2:11 Hii ndio uamuzi katika ubatizo – kifo na Yesu chini ya maji na kutafuta naye.

2:12 iwapo tutamkana – Paulo aliyaandika haya akijua ya kua Petro alikua ashamkana Yesu – lakini alitubu. Sisi pia twaweza tubu.

2:18 Utafufuka umepita.

fedha tu, bali pia vimo vyombo vya miti na vya udongo, vingine kwa matumizi maalum na vingine kwa matumizi ya kawaida.

²¹ Basi ikiwa mtu amejitakasa na kujitenga na hayo niliyoyataja, atakuwa chombo maalum, kilichotengwa na ambacho kinamfaa mwenye nyumba, kikiwa tayari kwa kila kazi njema.

²² Zikimbie tamaa mbaya za ujana, ufuatae haki, imani, upendo na amani pamoja na wale wamwitao Bwana kwa moyo safi.

²³ Jiepushe na mabishano ya kipumbavu na yasiyo na maana, kwa kuwa wajua ya kwamba hayo huzaa magomvi.

²⁴ Tena haimpasi mtumishi wa Bwana kuwa mgomvi, bali inampasa awe mwema kwa kila mtu, awezaye kufundisha, tena mvumilivu.

²⁵ Inampasa kuwaonya kwa upole wale wanaopingana naye, kwa matumaini kwamba Mungu atawajalia kutubu na kuijua kweli,

²⁶ ili fahamu zao ziwatue tena, nao waponyoke katika mtego wa Shetani ambaye amewateka wapate kufanya mapenzi yake.

3 Lakini yakupasa ufahamu jambo hili, kwamba siku za mwisho kutakuwa na nyakati za hatari.

² Kwa maana watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, wenye kupenda fedha, wenye kujisifu, wenye kiburi, wenye kumkufuru Mungu, wasiotii wazazi wao, wasio na shukrani, wasio watakatifu,

³ wasio na upendo, wasiopenda kupatanishwa, wasingizaji, wasiozua tamaa zao, wakatili, wasiopenda mema,

⁴ wasaliti, wakaidi, waliojaa majivuno, wapendao anasa zaidi kuliko kumpenda Mungu.

⁵ Wakiwa na mfano wa utauwa kwa nje lakini wakizikana nguvu za Mungu. Jiepushe na watu wa namna hiyo.

⁶ Miongoni mwao wamo wale wajiingizao katika nyumba za watu na kuwachukua mateka wanawake wajinga, waliolemelewa na dhambi zao na kuyumbishwa na aina zote za tamaa mbaya.

⁷ Wakijifunza sikuzote lakini kamwe wasiweze kufikia ujuzi wa kweli.

⁸ Kama vile Yane na Yambre walivyopingana na Musa, vivyo

hivyo watu hawa hupingana na ile kweli. Hawa ni watu wenye akili zilizopotoka, ambao wamekataliwa kwa mambo ya imani.

⁹ Lakini hawataendelea sana, kwa sababu upumbavu wao utakuwa dhahiri kwa watu wote, kama ulivyokuwa dhahiri upumbavu wa hao watu wawili.

¹⁰ Lakini wewe umeyajua mafundisho yangu, mwenendo, makusudi, imani, uvumilivu, upendo, ustahimilivu,

¹¹ mateso na taabu. Yaani, yale mambo yote yalinyipata huko Antiokia, Ikonio na Listra, mateso yote niliyostahimili, lakini Bwana aliniokoa katika hayo yote.

¹² Naam, ye yote anayetaka kuishi maisha ya utauwa ndani ya Kristo Yesu atateswa.

¹³ Lakini watu waovu na wadanganyaji watazidi kuwa waovu, wakidanganya na kudanganyika.

¹⁴ Bali wewe, udumu katika yale uliyojifunza na kuyaami-

ni kwa uthabiti, ukitambua ya kuwa ulijifunza hayo kutoka kwa nani

¹⁵ na jinsi ambavyo tangu utoto umeyajua Maandiko matakatifu, ambayo yanaweza kukuhekimisha upate wokovu kwa njia ya imani katika Kristo Yesu.

¹⁶ Kila andiko, lililovuviwa na Mungu lafaa kwa mafundisho, kwa kuwaonya watu makosa yao, kuwaongoza na kuwafundisha katika haki

¹⁷ ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila kazi njema.

4 Nakuagiza mbele za Mungu na mbele za Kristo Yesu, atakayewahukumu watu walio hai na waliokufa wakati wa kuja Kwake na ufalme Wake kwamba:

² Uhubiri Neno, uwe tayari wakati ufaao na wakati usiofaa, karipia, kemea na kuonya kwa uvumilivu wote na kwa mafundisho mazuri.

3:10 Maisha ya Paulo yamewekwa kama mfano kwetu.

3:12 Kuteswa hakufai kutushangaza. Yaweza kuwa si kuteswa kimwili lakini ni kuteswa.

3:15 Huu ni umuhimu wa Bibilia. Tukiadini neno la Mungu tunapata uongozi hadi katika ufalme wake.

4:1 Wakati Yesu atarudi wafu watafufuliwa na kuhukumiwa ndipo ufalme wa Mungu utakaposimama.

3 Maana wakati utakuja watu watakapokataa kuyakubali mafundisho yenye uzima, badala yake, ili kutimiza tamaa zao wenyewe watajikusanyia idadi kubwa ya walimu wapate kuwaambia yale ambayo masikio yao yanayowasha yanatamani kuyasikia.

4 Watakataa kusikiliza kweli na kuzigeukia hadithi za uongo.

5 Kwa habari yako wewe, vumilia mateso, fanya kazi ya mhubiri wa Injili, timiza wajibu wote wa huduma yako.

6 Kwa maana mimi sasa ni tayari kumiminwa kama sadaka ya kinywaji, nayo saa yangu ya kuondoka imetimia.

7 Nimevipiga vita vizuri, mashindano nimeyamaliza, imani nimelinda.

8 Sasa nimewekewa taji ya haki ambayo Bwana, mwamuzi wa haki, atanitunukia siku ile, wala si mimi tu, bali pia wote ambao wamengoja kwa shauku kuja Kwake.

9 Jitahidi kuja kwangu upesi

10 kwa sababu Dema, kwa ku-
penda ulimwengu, ameniacha

na amekwenda Thesalonike. Kreske amekwenda Galatia na Tito amekwenda Dalmatia.

11 Ni Luka peke yake ndiye aliye hapa pamoja nami. Mtafute Marko uje naye kwa sababu ananifaa sana katika huduma yangu.

12 Nimemtuma Tikiko Efeso.

13 Utakapokuja, niletee lile joho nililoliacha kwa Karpo huko Troa na vile vitabu vyan-
gu, hasa vile vya ngozi.

14 Aleksanda, yule mfua chuma alinitendea ubaya mkubwa. Mungu atamlipa kwa ajili ya yale aliyotenda.

15 Wewe pia ujihadhari naye kwa sababu aliyapinga sana maneno yetu.

16 Katika utetezi wangu wa mara ya kwanza, hakuna hata mmoja aliyeniunga mkono, bali kila mmoja aliniacha. Namwomba Mungu wasihesabiwe hatia kwa jambo hilo.

17 Lakini Bwana alisimama upande wangu akanitia nguvu, ili kwa kunipitia mimi lile Neno lihubiriwe kwa ukamilifu, watu

4:8 Zawadi ya wakamilifu itatolewa Yesu akirudi katika siku hiyo na waumini wote watapokea zawadi yao kwa wakati mmoja.

4:16 Wote walinikataa. Kama walivyomkataa Paulo alikuja akiwa mpweke sana. Lakini alikuwa pamoja na Yesu.

wote Mataifa wapate kulisikia. Mimi niliokolewa kutoka katika kinywa cha simba.

¹⁸ Bwana ataniokoa katika kila shambulio baya na kunileta salama katika Ufalme Wake wa mbinguni. Atukuzwe Yeye milele na milele. Amen.

¹⁹ Wasalimu Prisila, Akila na wote wa nyumbani kwa Onesiforo.

²⁰ Erasto alibaki Korintho. Nami nikamwacha Trofimo huko Mileto akiwa mgonjwa.

²¹ Jitahidi ufike huku kabla ya majira ya baridi. Eubulo anakusalimu, vivyo hivyo Pude, Lino, Klaudia na ndugu wote.

²² Bwana awe pamoja na roho yako. Neema iwe pamoja nanyi. Amen.

WARAKA PAULO MTUME KWA TITO

1 Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo kwa ajili ya imani ya wateule wa Mungu na ujuzi wa kweli ile ile-tayo uchaji wa Mungu,

2 imani na ujuzi ulioko katika tumaini la uzima wa milele ambao Mungu,asiyesema uongo, aliahidi hata kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu,

3 Naye kwa wakati Wake alio-uweka alilidhihirisha neno Lake kwa njia ya mahubiri ambayo mimi nimewekewa amana kwa amri ya Mungu Mwokozi wetu.

4 Kwa Tito, mwanangu mwa-minifu katika imani tunayoshi-riki sote. Neema iwe kwako na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Kristo Yesu Mwokozi wetu.

5 Sababu ya mimi kukuacha huko Krete ni ili uweke kwenye utaratibu mambo yale yaliyosalia na kuwaweka wazee wa kanisa katika kila mji, kama nilivyokuagiza.

6 Mzee wa kanisa asiwe na lawama, awe mume wa mke

mmoja, mtu ambaye watoto wake ni waaminio na wala ha-washtakiwi kwa ufisadi.

7 Kwa kuwa askofu, kama wakili wa Mungu, imempasa kuwa mtu asiye na lawama, asi-we mwenye majivuno au mwe-psi wa hasira, wala mlevi, wala asiwe mtu mwenye tamaa ya mapato yasiyo ya halali.

8 Bali awe mkarimu, anay-ependa mema, mwenye kiasi, mwenye haki, mwadilifu, mny-ofu, mtakatifu na mwenye kuita-wala nafsi yake.

9 Inampasa alishike kwa utha-biti lile neno la imani kama li-livyofundishwa, kusudi aweze kuwafundisha wengine kwa ma-fundisho manyofu na kuwaka-nusha wale wanaopingana nayo.

10 Kwa maana wako wengi wasiotii, wenye maneno yasiyo na maana, hasa wale wa kikundi cha tohara.

11 Hao ni lazima wanyama-zishwe, kwa sababu wanaharibu watu wa nyumba nzima waki-fundisha mambo yasiyowapasa

1:2 Kutokufa ni matumaini iliyoahidiwa na Mungu kwa walio ndani ya Kri-sto. Kwa hivi hakuna kutokufa.

1:9 Kiongozi wa kanisa lazima aelewane na maandiko sio tu kuwa mtumishi bora.

kufundisha. Wanafanya hivyo kwa ajili ya kujipatia mapato ya udanganyifu.

¹² Hata mmojawapo wa manabii wao mwenyewe amesema: “Wakrete ni waongo sikuzote, wanyama wabaya, walafi, wavi-vu.”

¹³ Ushuhuda huu ni kweli. Kwa hiyo, uwakemee kwa ukali wapate kuwa wazima katika imani,

¹⁴ ili wasiendeleo kuangalia hadithi za Kiyahudi au maagizo ya wale watu wanaoikataa kweli.

¹⁵ Kwa wale walio safi, kila kitu ni safi kwao. Lakini kwa wale waliopotoka na wasioamini, hakuna cho chote kilicho safi. Kwa kweli nia zao na dhamiri zao zimepotoka.

¹⁶ Wanadai kumjua Mungu, lakini kwa matendo yao wanamkana. Hao watu ni chukizo, wasiotii, wasiofaa kwa jambo lote jema.

2 Lakini kwa habari yako wewe, inakupasa kufundisha

kulingana na mafundisho yenye uzima.

² Wafundishe wazee kuwa na kiasi, wastahivu, wenye busara na wanyofu katika imani, upendo na saburi.

³ Vivyo hivyo wafundishe wanawake wazee kuwa na mwendo wa unyenyekevu unaoostahili utakatifu, wala wasiwe wasingiziaji au walevi, bali wafundishe yale yaliyo mema,

⁴ ili waweze kuwafundisha wanawake vijana kuwa na kiasi, wawapende waume zao na kuwapenda watoto wao,

⁵ wawe waaminifu, watakatifu, wakitunza vema nyumba zao, wema, watiifu kwa waume zao, ili mtu ye yote asije akalikufuru neno la Mungu.

⁶ Vivyo hivyo, sisitiza vijana kuwa na kiasi.

⁷ Katika kila jambo wewe mwenyewe uwe kielelezo cha matendo mema na katika mafundisho yako uonyeshe unyofu, utaratibu, ukweli

⁸ na maneno yenye uzima, yale ambayo hayawezi kulaumi-

1:14 Uongo uliingia katika Ukristo kwa ajili ya Wayahudi.

1:15 Wakati mwingine katika sehemu tofauti matendo yanaweza tendwa na watu watatu lakini kwa wengine ni dhambi.

2:3 Kupenda Mkristo na kujitolea kwake. Kujitolea katika ndoa hakulazimisha inaletwa na upendo.

wa, hata wale wenye kukupinga watahayari, wakose neno lo lote baya la kusema juu yetu.

⁹ Wafundishe watumwa kuwatii mabwana zao katika kila jambo, wakijitahidi kuwapendeza wala wasijibizane nao,

¹⁰ wala wasiwaibie, bali watumwa waonyeshe kuwa wanaweza kuaminika kabisa, ili kwamba kwa kila namna wayafanye mafundisho ya Mungu Mwokozi wetu kuwa ya kupendeza.

¹¹ Kwa maana neema ya Mungu iwaokoayo wanadamu wote imefunuliwa.

¹² Nayo yatufundisha kukataa ubaya na tamaa za kidunia, ili tupate kuishi maisha ya kiasi, ya haki na ya kumcha Mungu, katika ulimwengu huu wa sasa, huku

¹³ tukilitazamia tumaini lenye baraka na ufunuo wa utukufu wa Mungu wetu Mkuu na Mwokozi wetu Yesu Kristo,

¹⁴ Yeye ndiye aliyejitoa nafsi Yake kwa ajili yetu ili atukomboe kutoka katika uovu wote

na kujisafishia watu kuwa mali Yake Mwenyewe, yaani, wale walio na bidii katika kutenda mema.

¹⁵ Basi wewe fundisha mambo haya, onya na karipia kwa mamlaka yote. Mtu ye yote asikudharau.

3 Wakumbushe watu kuwanyenyekea watawala na kuwatii wenye mamlaka, wawe tayari kutenda kila lililo jema.

² Wasimnenee mtu ye yote mabaya, wasiwe wagomvi, bali wawe wapole, wakionyesha unyenyekevu kwa watu wote.

³ Maana sisi wenyewe wakati fulani tulikuwa wajinga, wasiotii, tukiwa watumwa wa tamaa mbaya na anasa za kila aina. Tuliishi katika uovu na wivu, tukichukiwa na kuchukiwana sisi kwa sisi.

⁴ Lakini wema na upendo wa Mungu Mwokozi wetu ulipofunuliwa,

⁵ alituokea, si kwa sababu ya matendo ya haki tuliyotenda, bali kwa sababu ya rehema

2:10 Hatuwezi kupita neema ya Mungu ametupa zawadi ya bure ya wokovu kwetu.

2:14 Kuwapa Yesu katika kifo chake. Twafaa kujibu kwa matendo ya upendo na neema.

3:1 Je tuko tayari kwa makazi mema.

Zake. Alituokoa kwa kutuosha, kwa kuzaliwa mara ya pili na kwa kufanywa wapya kwa njia ya Roho Mtakatifu,

⁶ ambaye Mungu alitumimiania kwa wingi kwa njia ya Yesu Kristo Mwokozi wetu,

⁷ ili kwamba, tukiisha kuhe-sabiwa haki kwa neema Yake, tupate kuwa warithi tukiwa na tumaini la uzima wa milele.

⁸ Hili ni neno la kuaminiwa. Nami nataka uyasisitize mambo haya, ili wale ambao wamemwamini Mungu wapate kuwa waangalifu kujitoa kwa ajili ya kutenda mema wakati wote. Mambo haya ni mazuri tena ya manufaa kwa kila mtu.

⁹ Lakini jiepushe na maswali ya kipuzi, mambo ya koo, mabishano na ugomvi kuhusu sheria, kwa sababu haya hayana faida tena ni ubatili.

¹⁰ Mtu anayesababisha mafarakano, mwonye mara ya kwan-

za, kisha mwonye mara ya pili. Baada ya hapo, usihusike naye tena.

¹¹ Kwa kuwa unajua kwamba mtu kama huyo amepotoka na tena ni mwenye dhambi. Yeye amejihukumu mwenyewe.

¹² Mara nitakapomtuma Artema au Tikiko kwako, jitahidi kuja unione huko Nikopoli, kwa sababu nimeamua kukaa huko wakati wa majira ya baridi.

¹³ Fanya kila uwezalo uwasafirisha Zena, yule mwanasheria na Apolo na uhakikishe kwamba wana kila kitu wanachohitaji.

¹⁴ Watu wetu hawana budi kujifunza kujitoa kutenda mema, ili waweze kuwasaidia watu wenyewe mahitaji ya lazima ya kila siku, wasije wakaishi maisha yasiyokuwa na matunda.

¹⁵ Wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu wale wanaotupenda katika imani. Neema iwe nanyi nyote. Amen.

3:7 Jiondoe kutoka kwa waletao utengano. Kuleta utengano kati ya watu unaleta hukumu.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA FILEMONI

1 Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, pamoja na Timotheo ndugu yetu, Kwa Filemoni rafiki yetu mpendwa na mtenda kazi mwenzetu,

2 kwa dada yetu mpendwa Afia, kwa Arkipo askari mwenzetu na kwa kanisa lile likutana-lo nyumbani mwako:

3 Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

4 Sikuzote ninamshukuru Mungu ninapokukumbuka katika maombi yangu,

5 kwa sababu ninasikia juu ya imani yako katika Bwana Yesu na upendo wako kwa watakatifu wote.

6 Naomba utiwe nguvu katika kuishuhudia imani yako, ili upate kuwa na ufahamu mkamilifu juu ya kila kitu chema tulicho nacho ndani ya Kristo.

7 Upendo wako umenifurahisha mno na kunitia moyo, kwa sababu wewe ndugu, umeiburudisha mioyo ya watakatifu.

8 Hata hivyo, ingawa katika

Kristo ningeweza kuwa na ujasi-ri na kukuagiza yale yakupasayo kutenda,

9 lakini ninakuomba kwa upendo, mimi Paulo, mzee na pia sasa nikiwa mfungwa wa Kristo Yesu,

10 nakuomba kwa ajili ya mwanangu Onesmo, aliyefanyika mwanangu nilipokuwa kwenye minyororo.

11 Mwanzoni alikuwa hakufai, lakini sasa anakufaa sana wewe na mimi pia.

12 Namtuma kwako, yeye aliye moyo wangu hasa.

13 Ningependa nikae naye ili ashike nafasi yako ya kunisaidia wakati huu nikiwa kifungoni kwa ajili ya Injili.

14 Lakini sikutaka kufanya lo lote bila idhini yako, ili wema wo wote uufanyao usiwe wa lazima, bali wa hiari.

15 Huenda sababu ya yeye kutengwa nawe kwa kitambo kidogo ni ili uwe naye daima.

16 Si kama mtumwa, bali bora kuliko mtumwa, kama ndugu

1:10 Paulo aliona aliowabadilisha hadi kwa Kristo. Anasema alikuwa mtumwa aliyetoroka na kuishia Gerezani kule Roma.

1:15 Paulo alikuwa mwema. Ana maono kuwa mapigano hutokea ili baada ya maelewano yawe.

mpendwa. Yeye ni mpendwa sana kwangu na hata kwako zaidi, yeye kama mwana-damu na kama ndugu katika Bwana.

¹⁷ Hivyo kama unanihesabu mimi kuwa mshirika wako, mkaribishe kama vile ungenikaribisha mimi mwenyewe.

¹⁸ Kama amekukosea lo lote au kama unamdai cho chote, nidai mimi.

¹⁹ Mimi Paulo, ninaandika waraka huu kwa mkono wangu mwenyewe, mimi nitalipa. Si kwamba ninakudai hata nafsi yako mwenyewe.

²⁰ Ndugu yangu, natamani nipate faida kwako katika Bwana,

huuburudisha moyo wangu katika Kristo.

²¹ Nikiwa na hakika ya utii wako, nakuandikia, nikijua kwamba utafanya hata zaidi ya yale nisemayo.

²² Jambo moja zaidi: Niandalie chumba cha wageni, kwa kuwa nataraji kurudishwa kwenu kama jibu la maombi yenu.

²³ Epafra, aliye mfungwa mwenzangu katika Kristo Yesu, anakusalimu.

²⁴ Vivyo hivyo Marko, Aristarko, Dema na Luka, watenda kazi wenzangu wanakusalimu.

²⁵ Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

1:19 Paulo alikuwa kama maombi yake kwa kufunguliwa gerezani yangejibiwa. Sana hata mfungwa anauliza kuandaa chumba cha yeye kuishi atakapozuru tena. Hii ni kuwa na imani kuwa tumekwisha pokea tulichoomba.

WARAKA KWA WAEBRANIA

1 Zamani Mungu alisema na baba zetu kwa njia ya mababii mara nyingi na kwa njia mbalimbali,

2 lakini katika siku hizi za mwisho amesema nasi kwa njia ya Mwanawe, ambaye ameweke kuwa mrithi wa vitu vyote, ambaye kwa Yeye aliuumba ulimwengu.

3 Mwana ni mng'ao wa utukufu wa Mungu na mfano halisi wa nafsi Yake, akivihifadhi vitu vyote kwa neno Lake lenye uweza. Akiisha kufanya utakaso kwa ajili ya dhambi aliketi mko-no wa kuume wa Ukuu huko mbinguni.

4 Kwa hiyo alifanyika bora kuliko malaika kama Jina alilorithi lilivyo bora kuliko lao.

5 Kwa maana ni malaika yupi ambaye wakati wo wote Mungu alipata kumwambia, "Wewe ni Mwanangu, leo Mimi nimekuzaa?" Au tena, "Mimi nitakuwa Baba Yake, naye atakuwa Mwanangu?"

6 Tena, Mungu amletapo mzaliwa Wake wa kwanza ulimwen-

guni, husema, "Malaika wote wa Mungu na wamsujudu"

7 Anenapo kuhusu malaika husema, "Huwafanya malaika Zake kuwa upepo, watumishi Wake kuwa miali ya moto."

8 Lakini kwa habari za Mwanana asema, "Kiti chako cha enzi, Ee Mungu, kitadumu milele na milele, nayo haki itakuwa fimbo ya utawala ya Ufalme Wako.

9 Umependa haki na kuchukua uovu, kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekuweka juu ya wenzako kwa kukupaka mafuta ya furaha."

10 Pia asema, "Hapo mwanzo, Ee Bwana, uliweka misingi ya dunia, nazo mbingu ni kazi ya mikono Yako.

11 Hizo zitaangamia, lakini Wewe utadumu, zote zitachakaa kama vazi.

12 Utazikunja-kunja kama joho, kama vazi zitachakaa. Bali Wewe hubadiliki, wala miaka Yako kamwe haitakoma."

13 Je, ni kwa malaika yupi ambaye Mungu amepata kumwambia wakati wo wote, "Wewe keti

1:3 Yesu alikuwa akiahiria ua utukufu wa Mungu, mfano wake lakini si Mungu mwenyewe. Sasa ameketi kwenye mkono wa kiume wa Mungu (v5)

1:5 Hapa na Waebrania wote 1 na 2 imelengwa kuwa Yesu hakuwa malaika.

mkono Wangu wa kuume mpaka nitakapowaweka adui Zako chini ya nyayo Zako?”

¹⁴ Je, malaika wote si roho watumikao waliotumwa kuwahudumia wale watakaorithi wokovu?

2 Kwa hiyo, imetupasa kuwa waangalifu sana kuhusu kile tulichosikia, ili tusije tukakia-cha.

² Kwa kuwa ujumbe ulionenwa na malaika ulikuwa imara na kila uasi na kutokutii kulipata adhabu ya haki,

³ je, sisi tutapaje kutapona kama tusipojali wokovu mkuu namna hii? Wokovu huu, ambao mwanzo ulitangazwa na Bwana, kisha ukathibitishwa kwetu na wale waliomsikia.

⁴ Pia Mungu aliushuhudia kwa ishara, maajabu na kwa miujiza mbalimbali na karama za Roho Mtakatifu alizozigawa kulingana na mapenzi Yake.

⁵ Mungu hakuuweka ulimwengu ujao ambao tunanena habari zake chini ya malaika.

⁶ Lakini kuna mahali mtu fulani ameshuhudia akisema: “Mwanadamu ni kitu gani hata umfikirie, mwana wa adamu ni nani hata umjali?”

⁷ Umemfanya kuwa chini kidogo kuliko malaika.

Umemvika taji ya utukufu na heshima,

⁸ nawe umeweka vitu vyote chini ya miguu yake.” Kwa kuweka vitu vyote chini yake, Mungu hakuacha kitu cho chote ambacho hakukiweka chini ya mwanadamu. Lakini kwa sasa, hatuoni kwamba kila kitu kiko chini yake.

⁹ Lakini twamwona Yesu, aliyefanywa chini kidogo kuliko malaika, sasa akiwa amevikwa taji ya utukufu na heshima kwa sababu alistahimili mauti, ili kwamba kwa neema ya Mungu apate kuonja mauti kwa ajili ya kila mtu.

¹⁰ Ili kuwaleta wana wengi katika utukufu, ilimpendeza Mungu, kwa ajili Yake na kwa kupitia Yeye kila kitu kilichopo, kumkamilisha mwanzilishi wa

1:14 Malaika wote wamtumikia Mungu. Na wanahusishwa na kutojali sisi ambao tunajitayarisha kuingia kwenye ufalme wa Mungu.

2:4 Zawadi za miujiza za roho mtakatifu zilizopewa kuhalalisha maneno yalivyotamkwa mara tu ngano jipya ilivyo kamilika hakukuwa na haja ya kudurusu.

wokovu wao kwa njia ya mate-so.

¹¹ Yeye awafanyaye watu kuwa watakatifu na wale ambao hufanywa watakatifu, wote hutoka katika jamaa moja. Hivyo Yesu haoni aibu kuwaita ndugu Zake.

¹² Yeye husema, “Nitalitanga za Jina Lako kwa ndugu Zangu, mbele ya kusanyiko nitaimba sifa Zako.”

¹³ Tena, “Nitaweka tumaini langu Kwake.” Tena anasema, “Niko hapa, mimi pamoja na watoto Mungu alionipa”

¹⁴ Basi kwa kuwa watoto wana nyama na damu, Yeye pia alishiriki katika ubinadamu wao, ili kwa kifo chake, apate kumwanganamiza huyo mwenye nguvu za mauti, yaani, Shetani,

¹⁵ na kuwaweka huru wale waliokuwa utumwani maisha yao yote kwa sababu ya kuogopa mauti.

¹⁶ Kwa kuwa ni dhahiri kwamba hakuja kusaidia malaika, bali uzao wa Ibrahimu.

¹⁷ Kwa sababu hii ilibidi afanane na ndugu Zake kwa kila hali,

ili apate kuwa Kuhani Mkuu mwenye huruma na mwaminifu katika kumtumikia Mungu, ili pia apate kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi za watu.

¹⁸ Kwa kuwa Yeye mwenyewe aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwasaidia wale wanaojaribiwa.

3 Kwa hiyo ndugu watakatifu, mnaoshiriki mwito wa mbin-guni, mtafakarini Yesu, mtume na Kuhani Mkuu wa ukiri wetu.

² Alikuwa mwaminifu kwa Yeye aliyemweka, kama vile Musa alivyokuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu.

³ Yesu ameonekana anastahili heshima kubwa kuliko Musa, kama vile mjenzi wa nyumba alivyo wa heshima kubwa kuliko nyumba yenyewe.

⁴ Kwa kuwa kila nyumba hujengwa na mtu fulani, lakini Mungu ni mjenzi wa kila kitu.

⁵ Basi Musa kama mtumishi alikuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu, akishuhudia kwa yale ambayo yange-tamkwa baadaye.

2:13 Ukarimu wa Yesu ilijonyesha kwa njia kuwa aliiweka imani kwa Mungu.

2:18 Mungu hawezi kujaribiwa (James 1:13) Hana uwezo wa kutenda dhambi.

6 Lakini Kristo Yeye ni mwaminifu kama Mwana katika nyumba ya Mungu, sisi ndio nyumba Yake, kama tutashikamana sana na ujasiri wetu na katika tumaini tunalojivunia.

7 Kwa hiyo, kama Roho Mtaakatifu asemavyo, “Leo, kama mkiisikia sauti yake,

8 msifanye mioyo yenu migumu, kama mlivyofanya katika uasi, wakati ule wa kujaribiwa jangwani,

9 pale baba zenu waliponijaribu na kunipima ingawa kwa miaka arobaini walikuwa wameona matendo Yangu.

10 Hiyo ndiyo sababu nilikasirikia kizazi kile, nami nikasema, ‘Siku zote mioyo yao hupotoka, nao hawajazijua njia Zangu’.

11 Hivyo nikaapa kwa hasira Yangu, ‘kamwe hawataingia rahani Mwangu.’”

12 Ndugu zangu, angalieni, asiwepo miongoni mwenu mtu mwenye moyo mwovu usioamini, unaojitenga na Mungu aliye hai.

13 Lakini mtiane moyo kila siku mtu na mwenzake, maadam iitwapo ‘leo’, ili asiwepo hata mmoja wenu mwenye kufanywa mgumu kwa udanganyifu wa dhambi.

14 Kwa kuwa tumekuwa washiriki wa Kristo, kama tukishikamana tu kwa uthabiti na tumaini letu la kwanza hadi mwisho.

15 Kama ilivyonenwa: “Leo, kama mtaisikia sauti Yake, msifanye mioyo yenu migumu kama mlivyofanya wakati wa kuasi.”

16 Basi ni nani wale waliosikia lakini bado wakaasi? Je, si wale wote waliotoka Misri wakiongozwa na Musa?

17 Lakini ni nani aliowakasirikia miaka arobaini? Je, si wale waliofanya dhambi ambao miili yao ilianguka jangwani?

18 Nao ni nani ambao Mungu aliapa kuwa kamwe hawataingia rahani Mwake isipokuwa ni wale waliokataa kutii?

19 Hivyo tunaona kwamba hawakuweza kuingia kwa sababu ya kutokuamini kwao.

3:6 Kwa hiyo sio ukweli kusema kuwa mara tu umekombolewa kila mara umekombolewa. Tuungane mpaka mwishoni tuokolewe (Via Mt 10:22)

3:13 Dhambi inadanganya kwa hiyo mstari wa 2:14 inafanya dhambi kuwa pepo au mshindi na mhukumu wa uongo.

3:17 Ubatizo wetu ni kama kuondoka Misri, tukiruka bahari ya Shamu na kuingia jangwani safari na Israeli (1 Wakorintho 10:1)

4 Kwa hiyo, kwa kuwa bado ahadi ya kuingia rahani iko wazi, tujihadhari ili hata mmoja wenu asiye akaikosa.

² Kwa maana sisi pia tumesikia Injili iliyohubiriwa kwetu, kama nao walivyosikia, lakini ujumbe ule waliousikia haukuwa na maana kwao, kwa sababu wale waliousikia hawakuuchanganya na imani.

³ Sasa sisi ambao tumeamini tunaingia katika ile raha, kama vile Mungu alivyosema, “Hivyo natangaza kwa kiapo katika hasira Yangu, ‘Kamwe hawataingia rahani Mwangu.’” Lakini kazi Yake ilikamilika tangu kuumbwa kwa ulimwengu.

⁴ Kwa maana mahali fulani amezungumza kuhusu siku ya saba, akisema: “Katika siku ya saba Mungu alipumzika katika kazi Zake zote”

⁵ Tena hapo juu asema, “Kamwe hawataingia rahani Mwangu.”

⁶ Kwa hiyo kwa kuwa inabaki kuwa wazi kwa ajili ya wengine kuingia, nao wale wa kwanza

waliopokea Injili walishindwa kuingia kwa sababu ya kutokutii,

⁷ kwa hiyo Mungu ameweka siku nyingine akisema, “Leo,” akisema kwa kinywa cha Daudi baadaye sana, kwa maneno yalitangulia kunenwa: “Leo, kama mkiisikia sauti Yake, msifanye migumu mioyo yenu.”

⁸ Kwa maana kama Yoshua alikuwa amewapa raha, Mungu hangelisema tena baadaye kuhusu siku nyingine.

⁹ Kwa hiyo basi, imebaki raha ya Sabato kwa ajili ya watu wa Mungu,

¹⁰ kwa kuwa kila mmoja aingiaye katika raha ya Mungu pia hupumzika kutoka kazi zake mwenyewe, kama vile naye Mungu alivyopumzika kutoka katika kazi Zake.

¹¹ Basi na tufanye bidii kuingia katika raha hiyo, ili kwamba asiwepo ye yote atakayeanguka kwa kufuata mfano wao wa kutokutii.

¹² Kwa maana Neno la Mungu li hai tena lina nguvu tena lina

4:1 Sio kitu kibaya kuwa na wazo la usoni twaweza kukosa tukipinduka kwa Waebrania ilimaanisha kupindukia kazi zao na heshima ya kweli.

4:9 Ingejadiliwa mno kwamba kama siku kwa Mungu ni kama miaka kumi elfu (2 Peter 3:8) Kwa hiyo siku ya kupumzika siku ya saba au miaka sitini elfu baada ya kuumbwa kwa ulimwengu.

makali kuliko upanga uwao wote wenye makali kuwili, tena linachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, viungo na mafuta yaliyo ndani yake, tena li jepesi kuyatambua mawazo na maku-sudi ya moyo.

¹³ Wala hakuna kiumbe cho chote kilichofichika machoni pa Mungu. Kila kitu kimefunuliwa na kiko wazi machoni pake Yeye ambaye Kwake tutatoa hesabu.

¹⁴ Kwa kuwa tunaye Kuhani Mkuu kuliko wote ambaye ame-ingia mbinguni, Yesu Mwana wa Mungu, basi na tushikamane sana kwa uthabiti na ule ukiri wa imani yetu.

¹⁵ Kwa kuwa hatuna Kuhani Mkuu anaweza kuchukuliana na sisi katika udhaifu wetu, kwani Yeye mwenyewe alijaribiwa kwa kila namna, kama vile sisi tujaribiwavyo, lakini Yeye haku-tenda dhambi.

¹⁶ Basi na tukikaribie kiti cha rehema kwa ujasiri, ili tupewe rehema na kupata neema ya sardia wakati wa mahitaji.

5 kutuKwa maana kila Kuha-ni Mkuu anayechaguliwa miongoni mwa wanadamu anawekwa kuwawakilisha kwa mambo yanayomhusu Mungu, ili apate kutoa matoleo na dhambi-hu kwa ajili ya dhambi.

² Kwa kuwa yeye mwenyewe ni dhaifu, aweza kuwachukulia kwa upole wale wasiojua na kupotoka.

³ Hii ndiyo sababu inawapasa kutoa dhambi-hu kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe na vi-vyo hivyo kwa ajili ya dhambi za watu.

⁴ Hakuna anayejitwalia heshima hii mwenyewe, ni lazima aitwe na Mungu, kama vile Aro-ni alivyoitwa.

⁵ Pia Kristo hakujitwalia utukufu Yeye mwenyewe wa kuwa Kuhani Mkuu, bali Mungu alimwambia, “Wewe ni Mwanangu, Mimi leo nimekuzaa.

⁶ Pia mahali pengine asema, “Wewe ndiwe kuhani milele, kwa mfano wa Melkzedeki”

⁷ Katika siku za maisha ya

4:15 Wazi wazi Yesu alikuwa uhalisi wetu tunapojaribiwa kwa sababu Mungu hawezi kujaribiwa.

5:2 Kama alivyo sinitizwa katika 4:15,16 Kazi ya kujitoa kwa sababu Yesu na maisha isiyo ya milele alilengwa kwa udhaifu kama tulivyo. Kwa hiyo hakuwa Mungu.

Yesu hapa duniani, alimtolea maombi na dua pamoja na kulia sana na machozi, Yeye awezaye kumwokoza na mauti, naye Mungu akamsikia kwa sababu ya kutii Kwake kwa unyenyekevu.

⁸ Ingawa alikuwa Mwana, alijifunza utii kutokana na mateo aliyoyapata,

⁹ akiisha kukamilishwa, akawa chanzo cha wokovu wa milele kwa wote wanaomtii,

¹⁰ naye amewekwa na Mungu kuwa Kuhani Mkuu kwa mfano wa Melkizedeki.

¹¹ Tunayo mengi ya kusema kuhusu habari ukuhani huu, lakini ni vigumu kuyaeleza, kwa sababu ninyi ni wazito wa kuelewa.

¹² Kwa hakika, ingawa mpaka wakati huu ingewapasa kuwa walimu, lakini bado mnahitaji mtu wa kuwafundisha, tena hatua za awali za kweli ya Neno la Mungu. Mnahitaji maziwa, wala si chakula kigumu,

¹³ kwa maana ye yote aishiye kwa kunywa maziwa bado yeye ni mtoto mchanga, hana ujuzi katika mafundisho kuhusu neno la haki.

¹⁴ Lakini chakula kigumu ni kwa ajili ya watu wazima, ambao kwa kujizoeza wamejifunza kupambanua kati ya mema na mabaya.

6 Kwa hiyo, tukiachana na mafundisho yale ya awali kuhusu Kristo na tusonge mbele ili tufukie utimilifu, si kuweka tena msingi wa mafundisho ya kuzitubia kazi zisizo na uhai na imani katika Mungu, yaani,

² mafundisho kuhusu mabatizo, kuwekea watu mikono, ufufuo wa wafu na hukumu ya milele.

³ Mungu akitujalia tutafanya hivyo.

⁴ Kwa kuwa ni vigumu kuwarejeza tena katika toba wale ambao wakati fulani walishapata nuru, ambao walishaonja kipawa cha mbinguni, ambao wamekwisha kushiriki katika Roho Mtakatifu.

⁵ wale ambao wameonja uzuri wa Neno la Mungu na nguvu za wakati ujao,

⁶ kisha wakaanguka, kwa kuwa kwa nafsi zao wanamsulibisha Mwana wa Mungu mara

5:7-9 Yesu aliumba kwake Mungu na alihitaji msaada kutoka kwa kifo kwa hiyo hakuwa Mungu.

6:5 Zawadi ya roho mtakatifu iliyo ufalme wa Mungu.

ya pili na kumfedhehi hadharani.

⁷ Ardhi ile ipokeayo mvua inyeshayo juu yake mara kwa mara hutoa mazao yanayowanufaisha wale ambao kwa ajili yao yalimwa, nayo nchi hiyo hupokea baraka kutoka kwa Mungu.

⁸ Lakini ardhi ile ikizaa miiba na mibaruti haina thamani na iko hatarini kulaaniwa. Mwisho wake ni kuchomwa moto.

⁹ Ingawa tunasema hivi, ndugu zangu wapendwa, kwa upande wenu tuna hakika ya mambo mema zaidi, mambo yale yahusuyo wokovu.

¹⁰ Mungu si dhalimu, hataisahau kazi yenu na upendo ule mlionyesha kwa ajili Yake katika kuwahudumia watakatifu na kama vile mnavyoendelea kuwahudumia.

¹¹ Nasi twataka kila mmoja wenu aonyeshe bidii iyo hiyo ili mpate kujua uhakika kamili wa lile tumaini mpaka mwisho,

¹² ili msije mkawa wavivu, bali mpate kuwaiga wale ambao kwa imani na saburi hurithi zile ahadi.

¹³ Mungu alipompa Ibrahimu ahadi Yake, kwa kuwa hakuwe-po mwingine aliyekuwa mkuu kuliko Yeye ambaye angeweza kuapa kwa jina lake, aliapa kwa nafsi Yake,

¹⁴ akisema, “Hakika nitakubairiki na kukupa wazao wengi.”

¹⁵ Naye baada ya kungoja kwa saburi, Ibrahimu alipokea kile kilichoahidiwa.

¹⁶ Wanadamu huapa kwa yeye aliye mkuu kuliko wao, nacho kiapo hicho huthibitisha kile kilichosemwa na kumaliza mabishano yote.

¹⁷ Kwa njia hii, Mungu alipotaka kuonyesha kwa udhahiri zaidi kwa warithi wa ile ahadi ile asili ya kutokubadilika kwa ahadi Yake, aliithitibisha kwa kiapo.

¹⁸ Mungu alifanya hivyo, ili kwa vitu viwili visivyobadilika, yaani ahadi Yake na kiapo Chake, ambavyo kwa hivyo Mungu hawezi kusema uongo, sisi ambao tumemkimbilia, tuwe na moyo mkuu kulishika lile tumaini lililowekwa mbele yetu.

¹⁹ Tunalo tumaini hili lililo kama nanga ya roho, lililo imara

6:18 Mtazamo kwa jinsi chini ya Torati kama ukimua mtu kwa bahati mbaya (kwa hivyo dhambi ya kuua lakini sio kwa kupenda)

na thabiti. Tumaini hili huingia katika patakatifu palipo nyuma ya pazia,

²⁰ mahali ambapo, Yesu mtangulizi wetu aliingia kwa niaba yetu. Yeye amekuwa Kuhani Mkuu milele, kwa mfano wa Melkizedeki.

7 Kwa kuwa huyu Melkizedeki alikuwa mfalme wa Salemu na Kuhani wa Mungu aliye juu, aliyekutana na Ibrahimu akirudi katika kuwashinda hao wafalme, naye Melkizedeki akambariki,

² ambaye Ibrahimu alimpa “sehemu moja ya kumi” ya kila kitu. Kwanza, jina hilo Melkizedeki maana yake, “Mfalme wa haki,” pia “Mfalme wa Salemu” maana yake “Mfalme wa amani.”

³ Hana Baba wala mama, hana ukoo, hana mwanzo wala mwisho wa siku zake, kama Mwana wa Mungu, yeye adumu kuhani milele.

⁴ Tazama jinsi alivyokuwa mkuu! Hata Ibrahimu, baba yetu mkuu, alimpa moja ya kumi ya nyara zake.

⁵ Basi sheria inawaagiza wana wa Lawi wale ambao hufanyika makuhani hupokea sehemu moja ya kumi kutoka watu ambao ni ndugu zao, ingawa wao ni wazao wa Ibrahimu.

⁶ Huyu Melkizedeki, ingawa hakufuatia ukoo wake kutoka kwa Lawi, lakini alipokea moja ya kumi kutoka kwa Ibrahimu na kumbariki yeye aliyekuwa na zile ahadi.

⁷ Wala hakuna shaka kwamba mdogo hubarikiwa na aliye mkuu kuliko yeye.

⁸ Kwa upande mmoja, sehemu moja ya kumi hupokelewa na wale ambao hupatikana na kufa, lakini kwa upande mwingine hupokelewa na Yeye ambaye hushuhudiwa kuwa yu hai.

⁹ Mtu anaweza hata kusema kwamba Lawi, ambaye hupokea sehemu moja ya kumi alitoka hiyo sehemu moja ya kumi kupitia kwa Ibrahimu,

¹⁰ kwa sababu Melkizedeki alipokutana na Ibrahimu, Lawi alikuwa bado katika viuno vya baba yake wa zamani, yaani, alikuwa hajazaliwa.

¹¹ Kama ukamilifu ungeweza

7:3 Melkizediko hakuwa Yesu alikuwa kama mwana wa Mungu na Yesu alikuwa kuhani anayemfanana (VII)

kupatikana kwa njia ya ukuhani wa Walawi (kwa kuwa katika msingi huo sheria ilitolewa kwa watu) kwa nini basi imekuwapo haja ya kuja kuhani mwingine, kwa mfano wa Melkizedeki, wala si kwa mfano wa Aroni?

12 Kwa kuwa yanapotokea mabadiliko ya ukuhani, pia lazima yawepo mabadiliko ya sheria.

13 Yeye ambaye ndiye anayesemwa katika mambo haya, alikuwa wa kabila jingine na haku na mtu wa kabila hilo aliyekuwa amehudumu katika madhabahu.

14 Kwa maana ni dhahiri kwamba Bwana wetu alitoka katika uzao wa Yuda, tena kuhusu kabila hilo Musa hakusema lo lote kwa habari za ukuhani.

15 Tena hayo tuliyosema yako wazi zaidi kama akitokea kuhani mwingine kama Melkizedeki,

16 Yeye ambaye amefanyika kuhani si kwa misingi ya sheria kama ilivyokuwa kwa baba zake, bali kwa misingi ya uwezo wa uzima usioharibika.

17 Kwa maana imeshuhudiwa kwamba: “Wewe ndiye kuhani milele, kwa mfano wa melkizedeki.”

18 Kwa upande mmoja, kubatilihwa kwa ile amri ya mwanzo isiyofaa.

19 (kwa maana sheria haikufanya kitu cho chote kuwa kikamilifu), kwa upande mwingine, tumeletewa tumaini lililo bora zaidi ambalo kwalo linatuleta karibu na Mungu.

20 Nalo tumaini hilo halikutolewa pasipo kiapo. Wengine walikuwa makuhani pasipo kiapo cho chote,

21 lakini Yesu alikuwa Kuhani kwa kiapo wakati Mungu alipomwambia: “Bwana ameapa naye hatabadili nia Yake: ‘Wewe ndiwe Kuhani milele.’”

22 Kwa ajili ya kiapo hiki, Yesu amekuwa mdhamini wa agano lililo bora zaidi.

23 Basi pamekuwepo na makuhani wengi wa aina hiyo, kwa kuwa kifo kiliwazuia kuendelea na huduma yao ya ukuhani,

24 lakini kwa sababu Yesu aishi milele, anao ukuhani wa kudumu.

25 Kwa hiyo anaweza kuwako kabisa wale wanaomjia Mungu kupitia Kwake, kwa sababu Yeye adumu daima kuomba kwa ajili yao.

7:16 Yesu alipewa uzima wa milele na Mungu kwa hiyo yeye si Mungu mwenyewe.

26 Kwa kuwa ilitupasa tuwe na Kuhani Mkuu wa namna hii, yaani, aliye mtakatifu, asiye na lawama, asiye na dosari, aliyetengwa na wenye dhambi na kuinuliwa juu ya mbingu.

27 Yeye hahitaji kutoa dhabihu siku kwa siku kwa ajili ya dhambi, kwanza kwa ajili ya dhambi Zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu wengine kama wale makuhani wakuu wengine. Yeye alitoa dhabihu kwa ajili ya dhambi zao mara moja tu, alipojitoa Mwenyewe.

28 Kwa kuwa sheria huwaweka makuhani wakuu watu ambao ni dhaifu, lakini lile neno la kiapo, lililokuja baada ya sheria, lilimweka Mwana, ambaye amefanywa kuwa mkamilifu milele.

8 Basi jambo tunalotaka kulisema ni hili: Tunaye Kuhani Mkuu ambaye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu mbinguni,

2 Yeye ahudumuye katika patakatifu, pa hema la kweli lililo-

wekwa na Bwana, wala si mwanaadamu.

3 Kila kuhani mkuu huwekwa ili atoe sadaka na dhabihu. Vivyo hivyo ilikuwa jambo muhimu kwa huyu Kuhani naye awe na kitu cha kutoa.

4 Kama angelikuwa duniani, hangelikuwa kuhani, kwa sababu tayari wapo watu watoao sadaka kama ilivyoelekezwa na sheria.

5 Wanahudumu katika patakatiifu palipo mfano na kivuli cha ile iliyoko mbinguni. Hii ndiyo sababu Musa alionywa alipokaribia kujenga hema, akiambiwa: “Hakikisha kuwa unafanya kila kitu sawasawa na kile kielelezo ulichoonyeshwa kule mlimani.”

6 Lakini huduma Yesu aliyopewa ni bora zaidi kuliko yao kama vile lile agano ambalo Yeye ni mjumbe wake lilivyo bora zaidi kuliko lile la zamani, nalo limewekewa misingi juu ya ahadi zilizo bora zaidi.

7 Kwa maana kama hapakuwa na kasoro katika lile agano la

7:27 Yesu alikuwa kuhani na dhabihu. Hii inaashiria jinsi alikuwa chini ya mwongozi alivyokufa.

8:3 Kwa ugumu wa lugha ambayo mtu angetarajia kwa Yesu ni Mungu mwenyewe.

8:7 Kulikuwa na shida (V8) na agano la kale (Torati ya Musa) agano jipya mwengewe.

kwanza, pasingekuwa na haja ya kutafuta nafasi kwa ajili ya jin-gine.

⁸ Lakini Mungu aliona kosa kwa watu naye akasema: “Siku zinakuja, asema Bwana, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda.

⁹ Agano hili halitakuwa kama lile nililofanya na baba zao nilipowashika mkono ili kuwatoa katika nchi ya Misri, kwa kuwa hawakuendelea kuwa waaminifu katika agano Langu, nami nikawaacha, asema Bwana.

¹⁰ Baada ya siku zile, hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli, asema Bwana, ‘Nita-weka sheria zangu katika nia zao na kuziandika katika mioyo yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu Wangu.

¹¹ Mtu hatamfundisha tena jirani yak wala mtu hatamfundisha ndugu yake, akisema, ‘Mjue Bwana,’ kwa sababu wote watanijua Mimi, tangu aliye mdogo wa wote hadi aliye mkuu sana.

¹² Kwa kuwa nitasamehe uovu wao, wala sitazikumbuka dhambi zao tena!”

¹³ Kwa kuliita agano hili “Jipya” Mungu amefanya lile agano la kwanza kuwa kuukuu, nacho kitu kinachoanza kuchakaa na kuwa kikuukuu kiko karibu kitatoweka.

9 Basi agano lile la kwanza lilikuwa na kanuni zake za kuabudu na pia patakatifu pake pa kidunia.

² Hema lilitengenezwa, katika sehemu yake ya kwanza kulikuwa na kinara cha taa, meza na mikate iliyowekwa wakfu, hii sehemu iliitwa Mahali Patakatifu.

³ Nyuma ya pazia la pili, pali-kuwa na sehemu iliyoitwa Patakatifu pa Patakatifu,

⁴ ambako ndiko kulikokuwa na ile madhabahu ya dhahabu ya kufukizia uvumba na lile sanduku la agano lililofunikwa dhahabu. Sanduku hili lilikuwa na gudulia la dhahabu lenye ile mana, ile fimbo ya Aroni

8:13 Waza kuwa kihebrania kiliandikwa muda mfupi kabla ya uharibifu wa hekalu.

9:3 Yesu alipofariki shuka ilipasuka Mt 27:51 hii iliashiria kuwa kupita kifo chake sio tu kuhani mkuu mbali wote katika Kristo wanaweza kuingia mahala patakatifu na kwa na baada na Mungu.

iliyochipuka na vile vibao vya mawe vya agano.

⁵ Juu ya lile sanduku kulikuwa na makerubi ya utukufu yakitilia kivuli kile kifuniko ambacho ndicho kiti cha rehema. Lakini hatuwezi kueleza vitu hivi kwa undani sasa.

⁶ Basi viti hivi vilikuwa vimepangwa, kwamba makuhani wakiingia daima katika sehemu ya kwanza ya hema ili kufanya taratibu zao za ibada,

⁷ lakini ni kuhani mkuu peke yake ndiye aliyeingia ndani ya sehemu ya pili ya hema, tena hii alikuwa mara moja tu kwa mwaka, lakini si bila kuchukua damu ambayo angetoa kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya watu waliotenda dhambi bila kukusudia.

⁸ Kwa njia hii, Roho Mtakatifu alikuwa anaonyesha kwamba maadam ile hema ya kwanza ilikuwa bado imesimama, njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu ilikuwa bado haijafunguliwa.

⁹ Huu ulikuwa mfano kwa ajili ya wakati wa sasa, kuonyesha kwamba sadaka na dhabihu zilizokuwa zikitolewa hazikuweza kusafisha dhamiri ya mtu anayeabudu.

¹⁰ Lakini hizi zilishughulika tu na vyakula na vinywaji pamoja na taratibu mbalimbali za kunawa kwa nje, kanuni kwa ajili mwili zilizowekwa hadi wakati utimie wa matengenezo mapya.

¹¹ Kristo alipokuja akiwa Kuhani Mkuu wa mambo mema ambayo tayari yameshawasili, alipitia kwenye hema iliyo kuu zaidi na bora zaidi, ambayo haikujengwa kwa mikono ya binadamu, hii ni kusema, ambayo si sehemu ya uumbaji huu.

¹² Hakuingia kwa njia ya damu ya mbuzi na ya ndama, lakini aliingia Patakatifu pa Patakatifu mara moja tu kwa damu yake mwenyewe, akiisha kupata ukombozi wa milele.

¹³ Damu ya mbuzi na ya mafahali na majivu ya mitamba vilivyonyunyiziwa wale waliokuwa najisi kwa taratibu za kiibada viliiwatakasa hata kuwaondolea uchafu wa nje.

¹⁴ Basi si zaidi sana damu ya Kristo, ambaye kwa Roho wa milele alijitoa nafsi Yake kwa Mungu kuwa sadaka isiyo na waa kutusafisha dhamiri zetu, kutokana na matendo yaletayo mauti, ili tupate kumtumikia Mungu aliye hai!

15 Kwa sababu hii Kristo ni mjumbe wa agano jipya, ili kwamba wale walioitwa waweze kupokea ile ahadi ya urithi wa milele, Yeye alikufa awe ukombozi wao kutoka katika dhambi walizozitenda chini ya agano la kwanza.

16 Kwa habari ya wosia, ni muhimu kuthibitisha kifo cha yule aliyefanya,

17 kwa sababu wosia huwa na nguvu tu wakati mtu akishakufa, kamwe hauwezi kutumika wakati yule aliyeuandika akiwa bado yuko hai.

18 Hii ndiyo sababu hata lile agano la kwanza halikuweza kutekelezwa pasipo damu.

19 Wakati Musa alipotangaza kila amri kwa watu wote, alichukua damu ya ndama na ya mbuzi, pamoja na maji, sufu nyekundu na matawi ya mti wa hisopo, akanyunyuzia kile kitabu na watu wote.

20 Akisema, “Hii ndiyo damu ya agano, ambalo Mungu amewaamuru kulitii.”

21 Vivyo hivyo alinyunyuzia damu hiyo kwenye lile hema pa-

moja na kila kifaa kilichotumika ndani yake kwa taratibu za ibada.

22 Kwa kweli sheria hudai kwamba, karibu kila kitu kitakaswe kwa damu, wala pasipo kumwaga damu, hakuna msamaha wa dhambi.

23 Kwa hiyo, ilikuwa muhimu kwa nakala za vitu vile vya mbinguni vitakaswe kwa dhabihu hizi, lakini vitu halisi vya mbinguni vilihitaji dhabihu bora kuliko hizi.

24 Kwa maana Kristo hakuingia kwenye patakatifu palipofanywa kwa mikono ya mwadamu, ambao ni mfano wa kile kilicho halisi. Yeye aliingia mbinguni penyewe, ili sasa aonekane mbele za Mungu kwa ajili yetu.

25 Wala hakuingia mbinguni ili apate kujitoa Mwenyewe mara kwa mara, kama vile kuhanu mkuu aingiavyo Patakatifu pa Patakatifu kila mwaka kwa damu ambayo si yake mwenyewe.

26 Ingelikuwa hivyo, ingelimpasa Kristo kuteswa mara nyingi

9:19 Maji, vinywaji vikali na kinywaji vyote vinaashiria matukio ya kusulubiwa ambayo agano la kale liliangazia.

9:22 Damu ilihitajika kwa msamaha wa dhambi kwa hiyo waliohitajika kutozwa.

tangu kuumbwa kwa ulimwengu. Lakini sasa ametokea mara moja tu katika mwisho wa nyakati aindoe dhambi kwa kujitoa mwenyewe kuwa dhabihu.

²⁷ Kama vile mwandamu alivyowekewa kufa mara moja tu na baada ya kufa akabili hukumu,

²⁸ vivyo hivyo Kristo alitolewa mara moja tu kuwa dhabihu ili azichukue dhambi za watu wengi, naye atakuja mara ya pili, si ili kuchukua dhambi, bali kuwaletea wokovu wale wanaomngoja kwa shauku.

10 Kwa kuwa Torati ni kivuli tu cha mambo mema yajayo, wala si uhalisi wa mambo yenyewe. Kwa sababu hii, haiwezekani kamwe kwa njia ya dhabihu zitolewazo mwaka hadi mwaka, kuwakamilisha wale wanaokaribia ili kuabudu.

² Kama dhabihu hizo zingeweza kuwakamilisha, hazingeendelea kutolewa tena, kwa kuwa hao waabuduo wangekuwa wametakaswa mara moja tu,

wala wasingejiona tena kuwa na dhambi.

³ Lakini zile dhabihu zilikuwa ukumbusho wa dhambi kila mwaka,

⁴ kwa sababu haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi.

⁵ Kwa hiyo, Kristo alipokuja duniani alisema, “Dhabihu na sadaka hukuzitaka, bali mwili uliniandalia,

⁶ sadaka za kuteketezwana za dhambi hukupendezwa nazo.

⁷ Ndipo niliposema, ‘Tazama niko hapa, kama nilivyoandikiwa katika kitabu, Nimekuja kufanya mapenzi Yako, Ee Mungu.’”

⁸ Kwanza alisema, “Dhabihu na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za dhambi hukuzitaka, wala hukupendezwa nazo” (ingawa sheria iliagiza zitolewe).

⁹ Kisha akasema “Tazama niko hapa, nimekuja kuyafanya mapenzi Yako.” Aondoa lile agano la kwanza ili kuimarisha la pili.

¹⁰ Katika mapenzi hayo sisi

9:28 Kuleta ukombozi tutaokolewa kwa kamilifu Yesu atakapo na kutupa mwili usiokufa.

10:4 Mungu anaeleza kwa agano la kale kuwa alisameheha watu dhambi zao walipotoa dhabihu.

tumetakaswa na kufanywa watakatifu kwa njia ya sadaka ya mwili wa Yesu Kristo alioutoa mara moja tu.

11 Kila kuhani husimama siku kwa siku akifanya huduma yake ya ibada na kutoa tena na tena dhabihu zile zile ambazo haziwezi kamwe kuondoa dhambi.

12 Lakini huyu kuhani akiisha kutoa dhabihu moja kwa ajili ya dhambi kwa wakati wote, aliketi mkono wa kuume wa Mungu.

13 Tangu wakati huo anangoja mpaka adui zake wawekwe chini ya miguu yake,

14 kwa sababu kwa dhabihu moja amewafanya kuwa wakamilifu milele wale wote wanotakaswa.

15 Pia Roho Mtakatifu anatushuhudia kuhusu jambo hili. Kwanza anasema,

16 “Hili ndilo agano nitakalofanya nao baada ya siku hizo, asema Bwana. Nitaziweka sheria zangu mioyoni mwao, na kuziandika katika nia zao.”

17 Kisha aongeza kusema: “Dhambi zao na kutokutii kwao

sitakumbuka tena.”

18 Basi haya yakiisha kusamehewa, hakuna tena dhabihu yo yote inayotolewa kwa ajili ya dhambi.

19 Kwa hiyo, ndugu zangu, kwa kuwa tunao ujasiri wa kuipaingia Patakatifu pa Patakatifu kwa damu ya Yesu,

20 kwa njia mpya iliyo hai tuliyo funguliwa kwa ajili yetu kupitia kwenye lile pazia, yaani, mwili Wake,

21 basi kwa kuwa tunaye kuhani mkuu juu ya nyumba ya Mungu,

22 sisi na tumkaribie Mungu kwa moyo mnyofu kwa imani timilifu, mioyo yetu ikiwa imeunyizwa damu ya Kisto na kuwa safi kutokana na dhamiri mbaya nayo miili yetu ikiwa imeoshwa kwa maji safi.

23 Tushike kwa uthabiti lile tumaini la ukiri wetu bila kuyumba-yumba, kwa maana Yeye aliyeahidi ni mwaminifu.

24 Tuangaliane na kuhimizana sisi kwa sisi katika upendo na katika kutenda mema.

10:15 Biblia iliandikwa kwa kimakini chini ya roho mtakatifu ambapo roho mtakatifu wa Mungu alikuwa miongoni mwa waandishi na yale waliyoandika yalikuwa maneno ya Mungu.

10:22 Mili yetu imeoshwa kuashiria cha ubatizo ndani ya Kristo kinachotuwezesha kumwendea Mungu.

25 Wala tusiache kukutana pamoja, kama wengine walivyo na desturi ya kukutana, tuhimizane sisi kwa sisi kadri tuonavyo siku ile inakaribia.

26 Kama tukiendelea kutenda dhambi kwa makusudi baada ya kupokea ufahamu wa ile kweli, hakubaki tena dhambihu kwa ajili ya dhambi.

27 Lakini kinachobaki ni kungoja kwa hofu hukumu ya moto uwakao utakaowaangamiza adui za Mungu.

28 Ye yote aliyeikataa sheria ya Musa alikufa pasipo huruma kwa ushahidi wa watu wawili au watatu.

29 Je, mnadhani ni adhabu kali kiasi gani anayostahili kupewa mtu aliyemkanyaga Mwana wa Mungu chini ya nyao zake, yeye aliyeifanya damu ya agano iliyomtakasa kuwa kitu najisi na kumtendea maovu Roho wa neema?

30 Kwa kuwa tunamjua Yeye aliyesema, “Kulipiza kisasi ni juu Yangu, Mimi nitalipiza.” Tena asema, “Bwana atawahukumu watu Wake.”

31 Ni jambo la kutisha kuanzuka mikononi mwa Mungu aliye hai.

32 Kumbukeni siku zile za kwanza, ambazo mkiisha kutiwa nuru mlistahimili mashindano makali ya maumivu.

33 Wakati mwingine mlitukanwa na kuteswa hadharani, wakati mwingine mlikuwa radhi kuungana na wale waliofanyiwa hivyo.

34 Mliwahurumia wale walio kuwa kifungoni, mkikubali kwa furaha kunyang’anywa mali zenu kwa maana mlijua kwamba mnayo mali iliyo bora zaidi idu-muyo.

35 Kwa hiyo msilitupe tumaini lenu, kwa maana lina thawabu kubwa mno.

36 Inawapasa kuvumilia ili mkiisha kufanya mapenzi ya Mungu mpate kile alichohaidi.

37 Kwa kuwa bado kitambo kidogo tu, “Yeye ajaye atakuja wala hatakawia,

38 Lakini mwenye haki Wangu ataishi kwa imani. Lakini kama akisita-sita sina furaha naye.”

39 Lakini sisi hatumo miongoni

10:26 Dhambi ya kujitakia inamaanisha ukufuru wa kwetu dhidi ya damu ya Yesu.

10:33 Maumivu yetu sio tu yetu tunapitia lakini kama tumeunganishwa na wengine kwa kweli kwa hiyo, kwa hiyo tunaumia kwa maumivu hayo.

mwa hao wanaosita na kuangamia, bali tuko miongoni mwa hao wenye imani na hivyo tunakolewa.

11 Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yata-rajiiwayo, ni udhahiri wa mambo yasiyoonekana.

² Naam, kwa imani baba zetu wa kale walishuhudiwa.

³ Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa neno la Mungu, vitu vyote vinavyoonekana viliumbwa kwa vitu visivyoonekana.

⁴ Kwa imani Abeli alimtolea Mungu dhabihu bora zaidi kuliko Kaini. Kwa imani alishuhudiwa kuwa mwenye haki, Mungu mwenyewe akazishuhudia sadaka zake. Kwa imani bado ananela ingawa amekufa.

⁵ Kwa imani Enoki alitwaliwa kutoka katika maisha haya, kiasi kwamba hakuonja mauti. Hakuonekana, kwa sababu Mungu alikuwa amemchukua. Kwa kuwa kabla hajatwaliwa alikuwa ameshuhudiwa kuwa ni mtu aliyempendeza Mungu.

⁶ Lakini pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu, kwa maana ye yote anayemjia Mungu lazima aamini kwamba Yeye yuko na ya kuwa huwapa thawabu wale wamtafutao kwa bidii.

⁷ Kwa imani, Noa alipoonywa na Mungu kuhusu mambo ambayo hayajaonekana bado, kwa kumcha Mungu alitengeneza safini ili kuokoa jamaa yake. Kwa imani yake aliuhukumu ulimwengu na akawa mrithi wa haki ipatikanayo kwa imani.

⁸ Kwa imani Ibrahimu, alipoitwa aende mahali ambapo Mungu angempa baadaye kuwa urithi, alitii na akaenda, ingawa hakujua anakokwenda.

⁹ Kwa imani alifanya maskani yake katika nchi ya ahadi kama mgeni katika nchi ya kigeni, akaishi katika mahema, kama Isaki na Yakobo walivyofanya, waliokuwa pia warithi pamoja naye wa ahadi ile ile.

¹⁰ Kwa maana alikuwa akiutazamia mji wenye misingi ya kudumu ambao mwenye kuubuni na kuujenga ni Mungu.

11:4 Abeli alitoa mnyama kwa Mungu ilhali kaini alitoa majani kudhilisha kupeleza 9:22

11:7 Nuhu pia akaamini neno la Mungu kuwa angetafakari matukio yajayo ingawa kwa wakati huo hakuwahi kuona mvua.

11 Kwa imani Ibrahimu, ingawa alikuwa mzee wa umri, naye Sara mwenyewe aliyekuwa tasa, alipokea uwezo wa kuwa baba kwa sababu alimhesabu Mungu aliyemwahidi kuwa mwaminifu na kwamba angelitimiza ahadi Yake.

12 Hivyo kutokana na huyu huyu ambaye alikuwa sawa na mfu, wakazaliwa wazao wengi kama nyota za mbinguni na kama mchanga wa pwani usiohesabika.

13 Watu hawa wote wakafa katika imani bila kuzipokea zile ahadi, lakini waliziona kwa mbali na kuzishangilia. Nao walikubali kwamba walikuwa wageni na wasiokuwa na maskani hapa duniani.

14 Watu wasemao mambo kama haya, wanaonyesha wazi kwamba wanatafuta nchi yao wenyewe.

15 Kwa kweli kama wangekuwa wanafikiri kuhusu nchi waliyoiacha, wanalipata nafasi ya kurudi huko.

16 Lakini badala yake wanatamani nchi iliyo bora zaidi, yaani,

nchi ya mbinguni. Kwa hiyo Mungu haoni aibu kuitwa Mungu wao, kwa kuwa amekwisha kuandalia mji kwa ajili yao.

17 Kwa imani Ibrahimu, alipojaribiwa na Mungu, alimtoa Isaki kuwa dhabihu. Yeye aliyekuwa amezipokea ahadi za Mungu alikuwa tayari kumtoa mwanawe, aliyekuwa mwanawe pekee awe dhabihu.

18 Ingawa Mungu alikuwa amemwambia Ibrahimu, “Uzao wako utahesabiwa kwa njia ya Isaki,”

19 Ibrahimu alihesabu kuwa Mungu angaliweza kumfufua Isaki kutoka kwa wafu na kwa kusema kwa mfano alimpata tena Isaki kutoka kwa wafu.

20 Kwa imani Isaki alimbariki Yakobo na Esau kuhusu maisha yao ya baadaye.

21 Kwa imani Yakobo alipokuwa anakufa, alimbariki kila mmoja wa mtoto wa Yosefu, akamwabudu Mungu akiwa ameegemea juu ya kichwa cha fimbo yake.

22 Kwa imani, Yosefu alipokaribia mwisho wa maisha yake,

11:13 Ahadi zilikuwa za umiliki wa milele wa dunia kwa ufalme wa Mungu. Watu hawa walikufa kabla ya kupokea hayo kwa kuwa Mungu anaweka ahadi yake watafufuliwa wakati Yesu atakapo rejea.

alinena habari za kutoka kwa wana wa Israeli huko Misri na akatoa maagizo kuhusu mifupa yake.

²³ Kwa imani, wazazi wa Musa walimficha kwa miezi mitatu baada ya kuzaliwa, kwa sababu waliona kuwa si mtoto wa kawaida, wala hawakuiogopa amri ya mfalme.

²⁴ Kwa imani, Musa alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mwana wa binti Farao.

²⁵ Akachagua kupata mateso pamoja na watu wa Mungu kuliko kujifurahisha kwa anasa za dhambi kwa kitambo kidogo tu.

²⁶ Aliona kushutumiwa kwa ajili ya Kristo ni utajiri mkubwa zaidi kuliko hazina za Misri, mana alikuwa anatazamia kupata thawabu baadaye.

²⁷ Kwa imani Musa aliondoka Misri bila kuogopa ghadhabu ya mfalme, alivumilia kwa sababu alimwona Yeye asiyeonekana kwa macho.

²⁸ Kwa imani akaadhimisha Pasaka na kunyunyiza damu, ili yule mwenye kuwaangamiza wazaliwa wa kwanza asiwaguse wazaliwa wa Israeli.

²⁹ Kwa imani, watu walivuka Bahari ya Shamu kama vile juu ya nchi kavu, lakini Wamisri walipojaribu kufanya hivyo, walitoswa ndani ya maji.

³⁰ Kwa imani kuta za Yeriko zilianguka, baada ya watu kuzi-zunguka kwa siku saba.

³¹ Kwa imani, Rahabu, yule kahaba, hakuangamizwa pamoja na wale waliomwasi Mungu, kwa kuwa aliwakaribisha wale wapelelezi.

³² Basi niseme nini zaidi? Sina wakati wa kusema habari za Gideoni, Baraka, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli na manabii,

³³ ambao kwa imani walishinda milki za wafalme, walitek-eleza haki, walipokea ahadi za Mungu, walifunga vinywa vya simba,

³⁴ walizima makali ya miali ya moto, waliepuka kuuawa kwa upanga, udhaifu wao ukageuka kuwa nguvu, walikuwa hodari vitani wakayashinda majeshi ya wageni na kuyafukuza.

³⁵ Wanawake walipokea watu wao waliokuwa wamekufa wakafufuliwa. Lakini wengine waliteswa nao wakakataa kufungu-

11:27 Hakuna kuogopa lakini Kutoka 2:14,15 inasema Musa aliogopa na kufikiria kuwa jambo limejulikana aliposikia aliahidi kumuua Musa.

liwa, ili wapate ufufuo ulio bora zaidi.

³⁶ Wengine walidhihakiwa na kupigwa, hata walifungwa mi-nyonyoro na kutiwa gerezani.

³⁷ Walipigwa kwa mawe, walipasuliwa vipande viwili kwa msumemo, waliuawa kwa upanga, walizunguka-zunguka wakiwa wamevaa ngozi za kondoo na mbuzi, wakiwa maskini, waliteswa na kutendwa mabaya,

³⁸ watu ambao ulimwengu haukustahili kuwa nao. Walizunguka majangwani na mili-mani, katika mapango na katika mahandaki ardhini.

³⁹ Hawa wote walishuhudiwa vema kwa sababu ya imani yao, lakini hakuna hata mmoja wao aliyepokea yale yaliyoahidiwa.

⁴⁰ Kwa kuwa Mungu alikuwa ametangulia kutuwekea kitu kilicho bora zaidi ili tu kwamba wao wasikamilishwe pasipo sisi.

12 Kwa sababu hii, kwa kuwa tumezungukwa na wingu kubwa namna hii la mashahidi, basi na tuweke kando kila kitu kinachotuzuia na ile

dhambi inayotuzinga kwa urahisi, nasi tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano yaliyowekwa kwa ajili yetu.

² Basi na tumtazame sana Yesu mwanzilishi na mkamilishaji wa imani yetu, Yeye ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele Yake alistahimili msalaba, bila kujali aibu ya huo msalaba, naye ameketi mkono wa kuume wa Mungu.

³ Mtafakarini sana Yeye aliyestahimili upinzani mkuu namna hii kutoka kwa watu wenye dhambi, ili kwamba msije mka-choka na kukata tamaa.

⁴ Katika kushindana kwenu dhidi ya dhambi, bado hamjapigana kiasi cha kumwaga damu yenu.

⁵ Nanyimmesahau yale maneno ya kuwaonya yanayowataja ninyi kuwa wana, yakisema, “Mwanangu, usidharau kuadibishwa na Bwana wala usikate tamaa,

⁶ kwa sababu Bwana huwadibisha wale awapendao na humwadhibu kila mmoja anayemkubali kuwa mtoto Wake.”

12:1 Imani ilioelezwa mlango wa ii ni kama ilivyokuwa makutano wanaotushangilia tunapokimbia mbio za ufalme wa Mungu.

12:5-11 Maumivu yanayotoka kwa Mungu na katika wazo hilo la maisha ya Ukristo inapeanwa ili kutuliza Kiroho.

7 Vumilieni taabu kwa ajili ya kufunzwa adabu. Mungu anawa-tendea ninyi kama watoto Wake, kwa maana ni mtoto yupi asiy-eadibishwa na mzazi wake?

8 Kama hakuna kuadibishwa (ambalo ni fungu la watoto wote), basi ninyi ni watoto wa haramu wala si watoto halali.

9 Tena, sisi sote tunao baba wa kimwili, waliotuadibisha nasi tukawaheshimu kwa ajili ya hilo. Je, si inatupasa kujinyenye-keza zaidi kwa Baba wa roho zetu ili tuishi?

10 Baba zetu walituadibisha kwa kitambo kidogo kama wao wenyewe walivyoona vema, la-kini Mungu hutuadibisha kwa faida yetu ili tupate kushiriki utakatifu Wake.

11 Kuadibishwa wakati wo wote hakuonekani kuwa kitu cha kufurahisha bali chenye maumi-vu kinapotekelezwa. Lakini ba-adaye huzaa matunda ya haki na amani kwa wale waliofunzwa nayo.

12 Kwa hiyo itieni nguvu miko-no yenu iliyo dhaifu na magoti yenu yaliyolegea.

13 Sawazisheni mapito ya mi-

guu yenu, ili kitu kilicho kiwete kisidhoofishwe bali kiponywe.

14 Tafuteni kwa bidii kuwa na amani na watu wote na huo uta-katifu, ambao bila kuwa nao, ha-kuna mtu atakayemwona Bwa-na.

15 Angalieni sana mtu ye yote asiikose neema ya Mungu na kwamba shina la uchungu lisije likachipuka na kuwasumbua na watu wengi wakatiwa unajisi kwa hilo.

16 Angalieni miongoni mwe-nu asiwepo mwasherati au mtu asiyemcha Mungu kama Esau, ambaye kwa ajili ya mlo mmoja aliuza haki ya uzaliwa wake wa kwanza.

17 Mnajua kwamba baadaye kama mnavyofahamu, alipotaka kurithi ile baraka, alikataliwa, maana hakupata nafasi ya ku-tubu, ingawa aliitafuta kwa ma-chozi.

18 Hamjaufikia mlima ule uwe-zao kuguswa na ambao unawaka moto, wala kwenye giza, utusi-tusi na dhoruba,

19 kwenye mlio wa tarumbeta, au kwenye sauti isemayo ma-neno ya kutisha kiasi ambacho

12:19 Matumaini yetu makuu ni kumwona Mungu. Yakatoa katika agano la kale alifurahia katika matumaini haya.

wale walioisikia waliomba wasiambiwe neno jingine zaidi,

²⁰ kwa sababu wasingeliweza kustahimili neno lile lililoamriwa: “Hata kama mnyama atagusa mlima huu, atapigwa mawe.”

²¹ Waliyoyaona yalikuwa ya kutisha kiasi kwamba Musa alisema, “Ninatetemeka kwa hofu.”

²² Lakini ninyi mmeufikia Mlima wa Sayuni, Yerusalemu ya mbinguni, mji wa Mungu aliye hai. Mmefika penye kusanyiko kubwa la malaika maelfu kwa maelfu wasiohesabika wanaoshangilia,

²³ kwenye kanisa la wazaliwa wa kwanza wa Mungu, ambao majina yao yameandikwa mbinguni. Mmekuja kwa Mungu, mhukumu wa watu wote, kwenye roho za wenye haki walio-kamilishwa,

²⁴ kwa Yesu mjumbe wa agano jipya na kwa damu iliyonyunyuzwa ile inenayo mambo mema kuliko damu ya Abeli.

²⁵ Angalieni, msije mkamkataa yeye anenaye. Ikiwa wao hawakuepuka adhabu walipomkataa yeye aliyewaonya hapa duniani,

sisi je, tutaokokaje tusimpomsi-kiliza Yeye anayetuonya kutoka mbinguni?

²⁶ Wakati ule sauti Yake ilitetemesha dunia, lakini sasa ameahidi, “Kwa mara moja tena nitatetemesha si nchi tu bali na mbingu pia.”

²⁷ Maneno haya, “Kwa mara moja tena” yanaonyesha kuondoshwa kwa vile vitu vinavyoweza kuondoshwa, yaani, vile vitu vilivyoubwa ili kusudi vibaki vile tu visivyoweza kute-temeshwa.

²⁸ Kwa hiyo, kwa kuwa tuna-pokea ufalme ule ambao hauwezi kutetemeshwa, basi na tuwe na shukrani na hivyo tumwabu-du Mungu kwa namna inavyom-pendeza, kwa unyenyekevu na uchaji,

²⁹ kwa kuwa “Mungu wetu ni moto ulao.”

13 Upendo wa kidugu na udumu.

² Msisahau kuwakaribisha wageni, kwa kuwa kwa kufanya hivyo, watu wengine waliwaka-ribisha malaika pasipo kujua.

12:24 Damu ya Yesu inazungunza nasi, hatuwezi lala kwa kuwa Kristo alikuja kwa ajili yetu.

13:2 Ibrahimu hakujua kuwa wageni alio watumbuiza walikuwa malaika Mwanzo 18:1-6

3 Wakumbukeni wale waliofungwa gerezani kama vile nanyi mmefungwa pamoja nao, pia wakumbukeni wale wanaotendwa vibaya, kama vile ni ninyi wenyewe mnateswa.

4 Ndoa na iheshimiwe na watu wote, nayo malazi yawe safi, kwa kuwa Mungu atawahukumu wazinzi na waasherati wote.

5 Yalindeneni maisha yenu msiwe na tabia ya kupenda fedha, bali mridhike na vile mlivyo navyo, kwa sababu Mungu amesema, “Kamwe sitakuacha wala sitakupungukia.”

6 Kwa hiyo tunaweza kusema kwa ujasiri, “Bwana ni msaada wangu, sitaogopa, mwanadamu atanitenda nini?”

7 Wakumbukeni viongozi wenu, wale waliowaambia neno la Mungu. Angalieni matokeo ya mwenendo wa maisha yao mkaige imani yao.

8 Yesu Kristo ni Yeye yule jana, leo na hata milele.

9 Msichukuliwe na kila aina ya mafundisho ya kigeni. Ni vema mioyo yenu iimarishwe kwa neema, wala si kwa sheria

kuhusu utaratibu wa vyakula, ambavyo havina faida kwa wale wanaozishika.

10 Sisi tunayo madhabahu ambayo wale wanaohudumu katika hema hawana haki ya kula vile vitu vilivyowekwa juu yake.

11 Kuhani mkuu huchukua damu ya wanyama na kuiingiza Patakatifu pa Patakatifu, kama sadaka ya dhambi, lakini miili ya hao wanyama huteketezwa nje ya kambi.

12 Vivyo hivyo Yesu naye aliteswa nje ya lango la mji ili awatakase watu kwa damu Yake mwenyewe.

13 Kwa hiyo basi na tumwen-dee nje ya kambi, tukiichukua aibu aliyobeba.

14 Kwa kuwa hapa hatuna mji udumuo, bali tunautafuta ule ujao.

15 Basi kwa njia Yake, tuzidi kumtolea Mungu dhabihu ya sifa, yaani, matunda ya midomo inayolikiri Jina Lake.

16 Msiache kutenda mema na kushirikiana vile mlivyo navyo, kwa kuwa dhabihu kama hizo ndizo zinazompendeza Mungu.

13:8 Sio ukweli kuwa Yesu alikuwa napenda na kujali duniani lakini atarudi kwa hukumu ya hasira.

13:15 Tumshukuru Mungu kila wakati hii yaweza kuwa kupitia nyimbo au kuwa na moyo wa shukrani kwa kila kitu.

17 Watiini viongozi wenu na kujinyenyekeza chini ya mam-laka yao. Kwa maana wao wa-nakesha kwa ajili yenu kama watu watakaopaswa kutoa he-sabu. Watiini ili kwamba wafa-nye kazi yao kwa furaha, wala si kama mzigo, maana hiyo haita-kuwa na faida kwenu.

18 Tuombeeni. Tuna hakika kuwa tunayo dhamiri safi na shauku ya kuishi kwa uadilifu kwa kila njia.

19 Ninawasihi zaidi mniombee ili nipate kurudishwa kwenu upesi.

20 Basi Mungu wa amani, ambaye kwa damu ya agano la milele alimleta tena kutoka kwa wafu Bwana wetu Yesu, yule Mchungaji Mkuu wa kondoo,

21 awafanye ninyi wakamilifu mkiwa mmekamilishwa katika kila jambo jema ili mpate kute-nda mapenzi Yake, ili atende nda-ni yetu kile kinachompendeza machoni Pake, kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye utukufu una Yeye milele na milele. Amen.

22 Ndugu zangu, nawasihi mchukuliane na maneno yangu ya maonyo, kwa kuwa nimewa-andikia waraka mfupi tu.

23 Nataka ninyi mjue kwamba ndugu yetu Timotheo amefun-guliwa kutoka gerezani. Akifika mapema, nitakuja pamoja naye kuwaona.

24 Wasalimuni viongozi wenu wote na watakatifu wote. Wale wa kutoka Italia wanawasalimu.

25 Neema iwe nanyi nyote. Amen.

13:19 Jinsi walivyoomba (msitari wa 18), ndivyo upesi angeachiliwa

WARAKA WA YAKOBO

1 Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo, Kwa makabila kumi na mawili yaliyotawanyika ulimwenguni, salamu.

2 Ndugu zangu, hesabuni kuwa ni furaha tupu mnapopatawa na majaribu mbalimbali,

3 kwa sababu mnajua ya kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi.

4 Saburi na iwe na kazi timilifu, ili mpate kuwa wakamilifu, mmekamilishwa, bila kupungukiwa na kitu cho chote.

5 Kama mtu ye yote miongoni mwenu amepungukiwa na hekima na amwombe Mungu, Yeye awapaye watu wote kwa ukarimu wala hana kinyongo, naye atapewa.

6 Lakini anapoomba, lazima aamini wala asiwe na shaka, kwa sababu mtu aliye na shaka ni kama wimbi la bahari, lililochukuliwa na upepo na kutupwa huku na huku.

7 Mtu kama huyo asidhani ya

kuwa atapata kitu cho chote kutoka kwa Bwana.

8 Yeye ni mtu mwenye nia mbili, mwenye kusitasita katika njia zake zote.

9 Ndugu asiye na cheo kiku-bwa yampasa ajivunie hali hiyo maana ametukuzwa.

10 Lakini yeye aliye tajiri yampasa asijivunie hali hiyo maana ameshushwa, kwa sababu atato-weka kama ua la shambani.

11 Kwa maana jua kali lenye kuchoma huchomoza na kuliunguza, likayakausha majani na ua lake likapukutika nao uzuri wake huharibika. Vivyo hivyo tajiri naye atanyauka akiwa anaelelea na shughuli zake.

12 Heri mtu anayevumilia wakati wa majaribu, kwa sababu akiisha kushinda hilo jaribio atapewa taji ya uzima Mungu aliyowaahidia wale wampendao.

13 Mtu anapojaribiwa asiseme, "Ninajaribiwa na Mungu" kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu wala Yeye hamjaribu mtu ye yote.

1:5 Mtazamo hapa ni kwa Suleimani ambaye alipopewa chagua la chochote alichotaka alichagua busara na kwa hiyo Mungu alimpa kwake kama nyongeza.

1:13 Yesu alipojaribiwa (Wahebrania 2:14-18, 4:15) Ilihali Mungu hawezi

14 Lakini kila mtu hujaribiwa wakati anapovutwa na kudanganywa na tamaa zake mwenyewe.

15 Basi ile tamaa akiisha kuchukua mimba, huzaa dhambi, ile dhambi ikikomaa, huzaa mauti.

16 Ndugu zangu, msidanganyike.

17 Kila kitolewacho kilicho chema na kilicho kamili, hutoka juu, hushuka kutoka kwa Baba wa mianga, ambaye Kwake hakuna kubadilika, wala kivuli cha kugeuka-geuka.

18 Kwa mapenzi Yake mwenyewe alituzaa kwa Neno la kweli, kusudi tuwe kama mazao ya kwanza katika viumbe Vyake vyote.

19 Ndugu zangu wapendwa, fahamuni jambo hili: Kila mtu awe mwepesi wa kusikia, lakini asiwe mwepesi wa kusema wala wa kukasirika.

20 Kwa maana hasira ya mwadamu haitendi haki ya Mungu.

21 Kwa hiyo, ondoleeni mbali uchafu wote na uovu ambao

umezidi kuwa mwingi, mkalipokee kwa unyenyekevu lile Neno lililopandwa ndani yenu ambalo laweza kuokoa nafsi zenu.

22 Basi iweni watendaji wa Neno wala msiwe wasikiaji tu, huku mkijidanganya nafsi zenu.

23 Kwa maana kama mtu ni msikiaji tu wa Neno wala hatendi kile linachosema, yeye ni kama mtu ajitazamaye uso wake kwenye kioo

24 na baada ya kujiona alivyo, huenda zake na mara husahau jinsi alivyo.

25 Lakini yeye anayeangalia kwa bidii katika sheria kamilifu, ile iletayo uhuru, naye akaendelea kufanya hivyo bila kusahau alichosikia, bali akalitenda, atabarikiwa katika kile anachofanya.

26 Kama mtu akidhani ya kuwa anayo dini lakini hauzuii ulimi wake kwa hatamu, bali hujidanganya moyoni mwake, dini yake mtu huyo haifai kitu.

27 Dini iliyo safi, isiyo na uchafu, inayokubalika mbele za Mungu Baba yetu, ndiyo hii:

1:18 Neno la Mungu limelinganishwa na miche Lk 8:11, 1 Pete 1:23 hili ndilo lina uwezo wa kuzalisha mtu wa kiroho nasi.

1:22 Sisi tunasoma Bibilia twaweza kujitazama kuwa mfumo huu unaweza kutuokoa. Lakini kama hakutakuwa na miungano kati ya Bibilia yetu na matendo dhabiti haiwezi kutusaidia kamwe.

Kuwasaidia yatima na wajane katika dhiki zao na kujilinda usitiwe madoa na dunia.

2 Ndugu zangu, kama waaminio katika imani ya Bwana wetu Yesu Kristo, Bwana wa utukufu, msiwe na upendeleo kwa watu.

² Kwa maana kama akija mtu katika kusanyiko lenu akiwa amevaa pete ya dhahabu na mavazi mazuri, pia akaingia mtu maskini mwenye mavazi yaliyochakaa,

³ nanyi mkampa heshima yule aliyevaa mavazi mazuri na kumwambia, “Keti hapa mahali pazuri,” lakini yule maskini mkamwambia, “Wewe simama pale,” au “Keti hapa sakafuni, karibu na miguu yangu,”

⁴ je, hamjawabagua na kuwa mahakimu mioyoni mwenu mkihukumu kwa mawazo yenu maovu?

⁵ Ndugu zangu, sikilizeni: Je, Mungu hakuwachagua wale walio maskini machoni pa ulimwengu kuwa matajiri katika imani na kuurithi Ufalme alio-waahidi wale wampendao?

⁶ Lakini ninyi mmemdharau yule aliye maskini. Je, hao matajiri si ndio wanaowadhulumu na kuwapeleka mahakamani?

⁷ Je, si wao wanaolikufuru Jina lile lililo bora sana mliloitiwa?

⁸ Kama kweli mnaitimiza ile sheria ya kifalme inayopatikana katika Maandiko isemayo, “Mpende jirani yako kama unavyoipenda nafsi yako,” mnafanya vema.

⁹ Lakini kama mnakuwa na upendeleo kwa watu, mnatenda dhambi na sheria inawahukumu kuwa ninyi ni wakosaji.

¹⁰ Kwa maana mtu ye yote anayeishika sheria yote lakini akajikwaa katika kipengele kimoja tu, ana hatia ya kuivunja sheria yote.

¹¹ Kwa sababu Yeye aliyese-ma, “Usizini,” alisema pia, “Usiue.” Basi kama huzini lakini unaua, umekuwa mvunjaji wa sheria yote.

¹² Hivyo semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa sheria ile iletayo uhuru.

¹³ Kwa kuwa hukumu itakuwa haina huruma kwa mtu ye yote

2:5 Iwapo sisi ni waridhi wa ufalme kwa hiyo Mungu ametuahidi.

2:7 Jina la Mungu na Yesu linatajwa kwa ubatizo wetu kwa jina lake.

asiyekuwa na huruma. Huruma huishinda hukumu.

14 Ndugu zangu, yafaa nini ikiwa mtu atadai kuwa anayo imani lakini hana matendo? Je, imani kama hiyo yaweza kumwoko?

15 Ikiwa ndugu yako au dada hana mavazi wala chakula,

16 mmoja wenu akamwambia, “Enenda zako kwa amani, ukote moto na kushiba,” pasipo kumpatia yale mahitaji ya mwili aliyopungukiwa, yafaa nini?

17 Vivyo hivyo, imani peke yake kama haikuimbatana na matendo, imekufa.

18 Lakini mtu mwingine atasema, “Wewe unayo imani, mimi ninayo matendo.” Nionyeshe imani yako pasipo matendo nami nitakuonyesha imani yanagu kwa matendo.

19 Unaamini kwamba kuna Mungu mmoja. Vema! Hata mashetani yanaamini hivyo na kutetemeka.

20 Je, wataka kujua, wewe mwanadamu usiye kitu, kwamba imani bila matendo haifai kitu?

21 Je, Ibarahimu baba yetu hakuhesabiwa haki kwa kile ali-

chotenda, alipomtoa mwanawe Isaki madhabahuni?

22 Unaona jinsi ambavyo imani yake na matendo yake vilikuwa vinatenda kazi pamoja, nayo imani yake ikakamilishwa na kile alichotenda.

23 Kwa njia hiyo yakatimizwa yale Maandiko yasemayo, “Ibarahimu alimwamini Mungu, ikahesabiwa kwake kuwa haki,” naye akaitwa rafiki wa Mungu.

24 Mnaona ya kwamba mtu huhesabiwa haki kwa yale anayotenda wala si kwa imani peke yake.

25 Vivyo hivyo, hata Rahabu, yule kahaba, hakuhesabiwa haki kwa yale aliyotenda alipowapo-kea wale wapelelezi na kuwambia waende njia nyingine?

26 Kama vile ambavyo mwili pasipo roho umekufa, kadhalika nayo imani pasipo matendo imekufa.

3 Ndugu zangu, msiwe walimu wengi, kwa maana mnafahamu kwamba sisi tufundishao tutahukumikiwa vikali zaidi.

² Sisi sote tunajikwaa katika mambo mengi. Ikiwa mtu ye

2:25 Kwa swala hili lisilo la kawaida kueleza uwongo ulikuwa tendo la imani.

yote hakosei kamwe katika yale anayosema, yeye ni mkamilifu, naye anaweza kuuzuia pia na mwili wake wote.

³ Tunapotia lijamu kwenye vi-nywa vya farasi ni ili kuwafanya watutii, hivyo tunaweza kuige-uzua miili yao yote.

⁴ Au angalia pia meli, ingawa ni kubwa sana, nazo huchukuliwa na upepo mkali, lakini huge-uzwa kwa usukani mdogo sana, ko kote anakotaka nahodha.

⁵ Vivyo hivyo ulimi ni kiungo kidogo sana katika mwili, lakini hujivuna majivuno makuu. Fikirini jinsi moto mdogo unavy-oweza kuteketeza msitu mkub-wa!

⁶ Ulimi pia ni moto, ndio ulimwengu wa uovu katika ya viungo vya mwili wetu. Ulimi huutia mwili wote wa mtu unaj-isi na kuuwasha moto mfumo mzima wa maisha yake, nao wenyewe huchomwa moto wa jehanam.

⁷ Kwa maana kila aina ya mnyama na ndege, wanyama watambao na wanyama wa kila aina, ndege, nyoka na viumbe vya baharini wanaweza kufu-

gwa na vimekwisha kufugwa na binadamu,

⁸ lakini hakuna mtu awezaye kuufuga ulimi. Ni uovu usiotu- lia, umejaa sumu iletayo mauti.

⁹ Kwa ulimi tunamhimidi Bwana, yaani, Baba yetu na kwa huo twawalaani watu walioumb- wa kwa mfano wa Mungu.

¹⁰ Katika kinywa hicho hicho hutoka baraka na laana. Ndugu zangu, haistahili kuwa hivyo.

¹¹ Je, chemchemi yaweza ku- toa katika tundu moja maji ma- tamu na maji ya chumvi?

¹² Je, ndugu zangu, mtini wa- weza kuzaa zeituni, au mzabibu kuzaa tini? Wala chemchemi ya maji ya chumvi haiwezi kutoa maji matamu.

¹³ Ni nani aliye na hekima na ufahamu miongoni mwenu? Basi na aionyeshe hiyo kwa ma- isha yake mema na kwa maten- do yake yaliyotendwa kwa uny- enyekevu utokanao na hekima.

¹⁴ Lakini ikiwa mna wivu na ni wenye chuki na ugomvi mio- yoni mwenu, msijisifu kwa ajili ya hayo wala msiikatae kweli.

¹⁵ Hekima ya namna hiyo ha- ishuki kutoka mbinguni bali ni

3:6 Maneno yetu kwa kweli yaweza kutuelekeza kwa kutuhumiwa milele kwa kuwa kupitia maneno yetu tuta kombolewa na tutakataliwa.

ya kidunia, ya tabia ya kibinadamu wala si ya kiroho bali ni ya Shetani.

¹⁶ Kwa maana panapokuwa na wivu na ugomvi ndipo penye machafuko na uovu wa kila namna.

¹⁷ Lakini hekima itokayo mbinguni kwanza ni safi, kisha inapenda amani, ya upole, iliyo tayari kusikiliza maneno ya watu wengine, yenye unyenyekevu, iliyojaa huruma na matunda mema, isiyopendelea mtu, tena ya kweli.

¹⁸ Mavuno ya haki hupandwa katika amani na wale wafanyao amani.

4 Ni kitu gani kinachosababisha mapigano na ugomvi miongoni mwenu? Je, haya hayatokani na tamaa zenu zina-zoshindana ndani yenu?

² Mnatamani lakini hampati, kwa hiyo mwaua. Mwatamani kupata lakini hampati vile mnavyotaka, kwa hiyo mnajitia katika magomvi na mapigano.

Mmepungukiwa kwa sababu hamumwombi Mungu.

³ Mnapoomba hampati kwa sababu mnaomba kwa nia mbaya, ili mpate kuvitumia hivyo mtakavyopata kwa tamaa zenu.

⁴ Ninyi wanaume na wanawake wazinzi, hamjui ya kwamba urafiki na dunia ni uadui na Mungu? Kwa hiyo mtu ye yote anayetaka kuwa rafiki wa dunia hufanyika adui wa Mungu.

⁵ Au mwadhani kwamba maandiko yanasema bure kuwa, huyo Roho ambaye Mungu amemweka ndani yetu hututamani kiasi cha kuona wivu?

⁶ Lakini Yeye hutupatia neema zaidi. Hii ndiyo sababu Maandiko husema: “Mungu huwapinga wenye kiburi, lakini huwapa wanyenyekevu neema.”

⁷ Basi mtiini Mungu. Mpingeni Shetani, naye atawakimbia.

⁸ Mkaribieni Mungu, naye atawakaribia ninyi. Itakaseni mikono yenu, ninyi wenye dhambi

3:16 Migawanyiko baina ya wenye imani inatoka kwa wivu na kinyonge 14:4:1 inayoanza na mawazo

4:1 Dhambi inatoka kwa moyo wa ubinadamu, sio kutoka kwa viumbe vya mche

4:4 Tuko kama tuliozwa Kristo, tendo lolote lisilo la uaminifu kwa Kristo ni Uasherati.

na kuisafisha mioyo yenu, ninyi wenye nia mbili.

⁹ Huzunikeni, ombolezeni na kulia. Kicheko chenu na kigeuzwe kuwa kuombeleza na furaha yenu kuwa huzuni.

¹⁰ Jinyenyekezeni mbele za Bwana, naye atawainua.

¹¹ Ndugu, msineneane mabaya ninyi kwa ninyi. Mtu ye yote anayesema mabaya dhidi ya ndugu yake au kumhukumu anasema dhidi ya sheria na kuihukumu. Unapoihukumu sheria, basi huishiki sheria bali umekuwahakimu wa kuihukumu hiyo sheria.

¹² Yuko Mtoa-Sheria mmoja tu na Yeye peke Yake ndiye Hakimu. Yeye awezaye kuokoa na kuangamiza. Lakini wewe ni nani hata umhukumu jirani yako?

¹³ Basi sikilizeni ninyi msemao, “Leo au kesho tutakwenda katika mji huu ama ule tukae humo mwaka mmoja, tufanye biashara na kupata faida.”

¹⁴ Lakini hamjui hata litakalotukia kesho. Maisha yenu ni nini? Ninyi ni ukungu ambao

huonekana kwa kitambo kidogo kisha hutoweka.

¹⁵ Badala yake, inawapasa ku-sema, “Kama Bwana akipenda, tutaishi na kufanya hili ama lile.”

¹⁶ Kama ilivyo sasa, mnajisifu na kujigamba. Kujisifu kwa namna hiyo ni kubaya.

¹⁷ Basi mtu ye yote anayejua jema limpasalo kutenda, lakini asilitende, mtu huyo anatenda dhambi.

5 Basi sikilizeni, ninyi matajiri, lieni na kuombeleza kwa ajili ya hali mbaya sana inayowajia.

² Utajiri wenu umeoza na mavazi yenu yameliwa na nondo.

³ Dhahabu yenu na fedha yenu vimeliwa na kutu. Kutu yake itashuhudia dhidi yenu nayo itaila miili yenu kama vile moto. Mmejiwekea hazina kwa ajili ya siku za mwisho.

⁴ Angalieni! Ule ujira wa vibarua waliolima mashamba yenu mliouzuia kwa hila unapiga kelele dhidi yenu na vilio vya

4:16 Hapa tuna msimamo wa elimu ikileta majukumu kwa hakuna ya kiroho.

5:3 Tukidai kuishi kama tunaotarajia Kristo kurudi muda wowote ni kama kuhifadhi mali kwa raha ya usoni.

wavunaji vimefika masikioni mwa Bwana wa majeshi.

5 Mmeishi duniani kwa anasa na kwa starehe, mmejinenepe-sha kama vile katika siku ya karamu.

6 Mmewahukumu na kuwauwa watu wenye haki, ambao walikuwa hawapingani nanyi.

7 Kwa hiyo, ndugu zangu, vumilieni hadi kuja Kwake Bwana. Angalieni jinsi mkulima angojavyo ardhi itoe mavuno yake yaliyo ya thamani na jinsi anavyovumilia kwa ajili ya kupata mvua za kwanza na za mwisho.

8 Ninyi nanyi vumilieni tena simameni imara, kwa sababu kuja kwa Bwana kumekaribia.

9 Ndugu zangu, msinung'uni kiane msije mkahukumiwa. Hakimu amesimama mlangoni!

10 Ndugu zangu, waangalie-ni manabii walionena kwa Jina la Bwana, ili kuwa mfano wa uvumilivu katika kukabiliana na mateso.

11 Kama mnavyojua, tunawahesabu kuwa wamebarikiwa wale waliovumilia. Mmesikia habari za uvumilivu wake Ay-

ubu na mmeona kile ambacho hatimaye Bwana alimtendea. Bwana ni mwingi wa huruma naye aliyejaa rehema.

12 Zaidi ya yote, ndugu zangu, msiape, ama kwa mbingu, au kwa dunia au kwa kitu kingine cho chote. “Ndiyo” yenu na iwe ndiyo na “Hapana” yenu, iwe hapana, la sivyo mtahukumiwa.

13 Je, mtu ye yote miongoni mwenu amepatwa na taabu? Basi inampasa aombe. Je, kuna ye yote mwenye furaha? Basi na aimbe nyimbo za kusifu.

14 Je, kuna ye yote miongoni mwenu aliye mgonjwa? Basi inampasa awaite wazee wa kaniisa wamwombe na kumpaka mafuta kwa Jina la Bwana.

15 Kule kuomba kwa imani kutamwoko huyo mgonjwa, naye Bwana atamwinua na kama ametenda dhambi, atasamehe-wa.

16 Kwa hiyo ungamianeni makosa yenu ninyi kwa ninyi na kuombeana ili mpate kuponywa. Maombi ya mwenye haki yana nguvu tena yanafaa sana.

17 Eliya alikuwa mwanadamu kama sisi. Akaomba kwa bidii

5:11 Hata kama inaonekana kana kwamba Mungu hakuwa akijibu maombi ya Yakobo au kumsaidia alimhurumia.

kwamba mvua isinyeshe nayo haikunyeshwa juu ya nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita.

¹⁸ Kisha akaomba tena, mbin-gu zikatoa mvua nayo ardhi ikatoa mazao yake.

¹⁹ Ndugu zangu, ye yote mion-goni mwenu akipotoka na ku-

icha kweli, naye akarejezwa na mtu mwingine,

²⁰ hamna budi kujua kwam-ba ye yote amrejezaye mwenye dhambi kutoka katika upotovu wake, ataiokoa roho ya huyo mwenye dhambi kutoka kati-ka mauti na kusitiri wingi wa dhambi.

5:20 Maombi na juhudi za kiroho ya mtu wa tatu inaweza changia msamaha wa anayeamini na ukombozi Licha ya hayo tazama I Yohana 5:16, 17

WARAKA WA KWANZA WA PETRO

1 Petro, mtume wa Yesu Kristo, Kwa wateule wa Mungu, wageni katika ulimwengu, waliotawanyika kote katika Pontot, Galatia, Kapadokia, Asia na Bithinia.

2 Ninawaandikia ninyi ambao mlichaguliwa tangu mwanzo na Mungu Baba kulingana na alivyotangulia kuwajua, kwa kazi ya utakaso wa Roho, katika utii na kunyunyizwa damu ya Yesu Kristo: Neema iwe nanyi na amani iongezwe kwenu.

3 Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Kwa rehema zake kuu ametufunza sisi mara ya pili katika tuma ini lenye uzima kwa kufufuka kwa Yesu Kristo kutoka kwa wafu

4 ili tuupate urithi usiohari bika, usio na uchafu, ule usio nyauka, uliotunzwa mbinguni kwa ajili yenu.

5 Nanyi, mnalindwa na nguvu za Mungu kwa njia ya imani hadi uje ule wokovu ulio tayari kufunuliwa nyakati za mwisho.

6 Katika hili mnafurahi sana, ingawa sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmehuzunishwa kwa majaribu ya namna nyingi,

7 ili kwamba uhalisi wa imani yenu, yenye thamani kuliko dhahabu, ingawa hupotea, yenyewe hujaribiwa kwa moto, ili ionekane kuwa katika sifa, heshima na utukufu, Yesu Kristo atakapodhihirishwa.

8 Ambaye ingawa hamjamwona, mnampenda, tena ingawa sasa hamumwoni, mnamwona na kujawa na furaha isiyonenea yenye utukufu usioelezeka.

9 Maana mnaupokea wokovu wa roho zenu, ambao ndio lengo la imani yenu.

10 Kwa habari ya wokovu huu, wale manabii waliosema kuhusu neema ambayo ingewajia ninyi, walitafuta kwa bidii na kwa uangalifu mkubwa,

11 wakijaribu kujua ni wakati upi na katika mazingira gani ambayo ndani yao Roho wa Kristo aliyokuwa akionyesha alipota-

1:4 Mungu na Yesu wapo mbinguni wakilitayarishia maisha ya milele lakini tutapokea tu hayo siku ya mwisho Yesu atarudi.

1:7 Majumu tunayo yashuhudia maishani ni kama moto kwetu kuondoa msalaba na kufanya kipande chetu kichafu cha jiwe kuwa almasi

biri kuhusu mateso ya Kristo na utukufu ule ambao ungefuata.

¹² Mitume walidhihirishiwa kwamba walikuwa hawajihudumii wao wenyewe, bali walihudumu kwa ajili yenu katika mambo hayo ambayo sasa yamehubiriwa kwenu na wale waliwahubiri ninyi Injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni. Mambo ambayo hata malaika wanatamani kuyafahamu.

¹³ Kwa hiyo, vifungeni viuno vya nia zenu, mwe na kiasi, mkitumainia kikamilifu ile neema mtakayopewa, Yesu Kristo atakapodhihirishwa.

¹⁴ Kama watoto watiifu, msifuate tamaa zenu mbaya za kwanza za wakati wa ujinga.

¹⁵ Bali kama Yeye aliyewaita alivyo mtakatifu, ninyi nanyi iweni watakatifu katika mwenendo wenu wote,

¹⁶ kwa maana imeandikwa: “Mtakuwa watakatifu, kwa kuwa Mimi ni mtakatifu.”

¹⁷ Nanyi kama mnamwita “Baba,” Yeye ahukumuye kila mtu kulingana na matendo yake

pasipo upendeleo, enendeni kwa hofu ya kumcha Mungu wakati wenu wa kukaa hapa duniani kama wageni.

¹⁸ Kwa maana mnafahamu kwamba mlikombolewa kutoka katika mwenendo wenu usiofaa ambao mliurithi kutoka kwa baba zenu, si kwa vitu viharibikavyo, yaani, kwa fedha na dhababu,

¹⁹ bali kwa damu ya thamani ya Kristo, kama ile ya Mwana-Kondoo asiye na dosari wala doa.

²⁰ Yeye aliwekewa hayo kabla ya kuwekwa kwa misingi ya ulimwengu, lakini akadhihirishwa katika siku hizi za mwisho kwa ajili yenu,

²¹ ambaye kwa Yeye mmemwamini Mungu aliyemfufua kutoka kwa wafu akampa utukufu, ili imani yenu na tumaini lenu liwe kwa Mungu.

²² Basi kwa kuwa mmejita kasa nafsi zenu kwa kuitii ile kweli kwa njia ya Roho kwa kuwependa ndugu zenu kwa upendo wa kweli, pendeneni kwa dhati kutoka moyoni.

1:20 Yesu hakuwako kimaumbile kabla hajazaliwa alikuwa na Mungu kim-pango

1:22 Matokeo ya kuamini ukweli yatakuwa upendo wa kweli ya waumini wenzetu.

23 Kwa maana mmezaliwa upya, si kwa mbegu ile iharibikayo, bali kwa ile isiyoharibika, kwa neno la Mungu lililo hai na linalodumu hata milele.

24 Maana, “Mwili wote ni kama majani na utukufu wote wa binadamu ni kama ua la majani, kama ua la majani, majani hunyauka na ua lake hupukutika,

25 lakini neno la Mungu ladumu milele.” Hili ndilo neno lililohubiriwa kwenu.

2 Kwa hiyo, wekeni mbali nanyi uovu wote na udanganyifu wote, unafiki, wivu na masingizio ya kila namna.

2 Kama watoto wachanga, waliozaliwa sasa, yatamani maziwa ya kiroho yasiyo ghushiwa, ili kwa hayo mpate kuukulia wokovu,

3 ikiwa kweli mmeonja ya kwamba Bwana ni mwema.

4 Mwendeeni Yeye aliye Jiwe lililo hai, lililokataliwa na wadamu bali kwa Mungu ni teule na la thamani Kwake.

5 Ninyi nanyi, kama mawe yaliyo hai, mmejengwa kuwa nyumba ya Roho, mpate kuwa ukuhani mtakatifu, mkitoa dhambi za kiroho zinazokubaliwa na Mungu kwa njia ya Yesu Kristo.

6 Kwa maana Maandiko yasema: “Tazama, naweka katika Sayuni, jiwe la pembeni, teule lenye thamani na kila amwaminiye hataaibika.”

7 Kwenu ninyi mnaoamini, Yeye ni wa thamani. Lakini kwao wasioamini, “Jiwe lile walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la pembeni,”

8 tena, “Jiwe lenye kuwafanya watu wajikwae, mwamba wa kuwafanya waanguke.” Wanjikwaa kwa sababu hawakutii lile neno, kama walivyowekewa tangu zamani.

9 Lakini ninyi ni taifa teule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu la Mungu, mlioitwa ili kutangaza sifa Zake Yeye aliyewaita kutoka gizani mkaingie katika nuru Yake ya ajabu.

2:2 Tunaweza tena kwa ubatizo (Yohana 3:3-5) na baadaye tutafurahia maziwa ya maneno ya Mungu: tunahitajika kupata kwa mazoea ya kusoma Bibilia kila siku.

2:9 Haya ndiyo maneno yale yaliyotumika kuhusu agano la kale na wazazi wa Israeli (Kutoka 19:6)kupitia ubatizo mchana ya Kristo tunakuwa wana wa Ibrahimu (Wag 3:27-29)

10 Mwanzo ninyi mlikuwa si taifa, lakini sasa ninyi ni taifa la Mungu. Mwanzo mlikuwa hamkupata rehema, lakini sasa mme-pata rehema.

11 Wapenzi, ninawasihi, mki-wa kama wageni na wapitaji hapa ulimwenguni, epukeni ta-maa mbaya za mwili ambazo hupigana vita na roho zenu.

12 Mwe na mwenendo mzuri mbele ya watu wasiomjua Mungu, ili kama wanawasema kuwa ninyi ni watenda mabaya, wayaone matendo yenu mema wantukuze Mungu siku ataka-pokuja kuhukumu.

13 Tiini kila mamlaka iliy-owekwa na wanadamu kwa ajili ya Bwana: Mfalme akiwa ndiye aliye na mamlaka ya juu zaidi,

14 pamoja na maafisa aliowa-weka. Kwa kuwa mfalme ame-watuma ili kuwaadhibu wale wanaokosa na kuwasifu wale watendao mema.

15 Kwa maana ni mapenzi ya Mungu kwamba kwa kutenda mema mnyamasishe maneno ya kijinga ya watu wapumbavu.

16 Mkiishi kama watu huru, la-kini msitumie uhuru wenu kama

kisingizio cha kutenda uovu, bali ishini kama watumishi wa Mungu.

17 Mheshimuni kila mtu. Wapendeni jamaa ya waaminio. Mcheni Mungu. Mpeni heshima mfalme.

18 Ninyi watumwa, watiini ma-bwana zenu kwa heshima yote, si wale mabwana walio wema na wapole peke yao, bali pia wale walio wakali.

19 Kwa maana ni jambo la sifa kama mtu akivumilia anapoteswa kwa uonevu kwa ajili ya kumkumbuka Mungu.

20 Kwani ni faida gani kwa mtu kustahimili anapopigwa kwa sababu ya makosa yake? Lakini kama mkiteswa kwa sababu ya kutenda mema, nanyi mkastahimili, hili ni jambo la sifa mbele za Mungu.

21 Kwa kuwa ninyi mliitwa kwa ajili ya hayo, kwa sababu Kristo naye aliteswa kwa ajili yenu, akiwaachia kielelezo, ili mzifuate nyayo zake.

22 “Yeye hakutenda dhambi, wala udanganyifu haukuoneka-na kinywani mwake.

23 Yeye alipotukanwa, hakuru-

2:21 Msalaba na maumivu ya Kristo si tu jambo la kutamaniwa kwa mbali kama tunayoweza kutamani picha ya kihistoria.

disha matukano, alipoteswa, hakutishia, bali alijikabidhi kwa Yeye ahukumuye kwa haki.

²⁴ Yeye mwenyewe alizichukua dhambi zetu katika mwili wake, juu ya mti, ili kwamba, tukiwa wafu kwa mambo ya dhambi, tupate kuishi katika haki. Kwa kupigwa kwake, ninyi mmeponywa.

²⁵ Kwa maana mlikuwa mme-potea kama kondoo, lakini sasa mmerudi kwa Mchungaji na Mlinzi wa roho zenu.

3 Kadhalika ninyi wake, watiini waume zenu, ili kama wako wasioamini lile Neno, wapate kuvutwa na mwenendo wa wake zao pasipo neno,

² kwa kuuona utakatifu na uchaji wa Mungu katika maisha yenu.

³ Kujipamba kwenu kusiwe kwa nje tu, kama vile kusuka nywele, kuvalia vitu vilivyofanyizwa kwa dhahabu na kwa mavazi.

⁴ Badala yake kujipamba kwenu kuwe katika utu wenu wa ndani, kwa uzuri usioharibi-

ka, wa roho ya upole na utulivu, ambako ni kwa thamani sana machoni pa Mungu.

⁵ Kwa kuwa hivi ndivyo walivyokuwa wakijipamba wanawake watakatifu wa zamani, waliomtumaini Mungu. Wao walikuwa ni watiifu kwa waume zao,

⁶ kama Sara alivyomtii mume mewe Ibrahimu, akamwita ‘bwana.’ Ninyi ni watoto wa Sara kama mkitenda yaliyo mema na bila kuogopa jambo lote.

⁷ Vivyo hivyo ninyi waume, kaeni na wake zenu kwa akili, nanyi wapeni heshima mkitambua ya kuwa wao ni wenzi walio dhaifu na kama warithi pamoja nanyi wa kipawa cha thamani cha uzima, ili kusiwepo na chochote cha kuzuia maombi yenu.

⁸ Hatimaye, ninyi nyote iweni na nia moja, wenye kuhurumiana, mkipendana kama ndugu, wasikitivu na wanyenyekevu.

⁹ Msilipe ovu kwa ovu, au jeuri kwa jeuri, bali barikini, kwa maana hili ndilo mliloitiwa ili mpate kurithi baraka.

3:1 Petro anaandika hapa akizungumzia ndoa ya Kikristo ambapo pande zote ni warithi na kwa hiyo wanatarajia maisha milele.

3:7 Petro anachukulia kuwa kuamini waume na wake kutakuwa kuomba kula mara.

10 Kwa maana, “Ye yote apendaye uzima na kuona siku nje-ma, basi auzuie ulimi wake usinene mabaya na midomo yake isiseme hila.

11 Mtu huyo lazima aache ubaya, akatende mema, atafute amani na kuifuatilia sana.

12 Kwa maana macho ya Bwana huwaelekea wenye haki, na masikio yake husikiliza maombi yao, bali uso wa Bwana ni dhidi yao watendao maovu.”

13 Basi, ni nani atakayewadhuru mkiwa wenye bidii katika kutenda mema?

14 Lakini mmebarikiwa nata kama ikiwalazimu kuteseka kwa ajili ya haki. Msiogope vitisho vyao wala msiwe na wasiwasi,

15 bali mtakaseni Kristo kuwa Bwana mioyoni mwenu. Siku-zote mwe tayari kumjibu mtu ye yote atakayewauliza kuhusu tumaini lililomo ndani yenu. Lakini fanyeni hivyo kwa upole na kwa heshima.

16 Mkizitunza dhamiri zenu ziwe safi, ili wale wasemao mabaya dhidi ya mwenendo wenu mzuri katika Kristo, waaibike wa ajili ya masingizio yao.

17 Kwa maana ni afadhali kupata mateso kwa ajili ya kutenda mema kama kuteseka huko ndiyo mapenzi ya Mungu, kuliko kuteseka kwa kutenda maovu.

18 Kwa kuwa Kristo naye aliteswa mara moja tu, mwenye haki kwa ajili ya wasio na haki, ili awalete ninyi kwa Mungu. Mwili wake ukauawa, lakini akafanywa hai katika Roho,

19 ambayo kwa hiyo alikwenda na kuzihubiria roho zilizokuwa kifungoni.

20 Roho hizo ambazo zamani hazikutii, wakati ule uvumilivu wa Mungu ulipokuwa ukingoja katika siku za Noa, wakati wa kujenga safina, ambako watu wachache tu, yaani, watu wanane waliokolewa wasiangamie kwa gharika.

21 Nayo maji hayo ni kielelezo cha ubatizo ambao sasa unawaokoa ninyi pia, si kwa kuondoa uchafu kwenye mwili, bali kama ahadi ya dhamiri safi kwa Mungu, kwa njia ya ufufuo wa Yesu Kristo,

22 ambaye ameingia mbinguni na amekaa mkono wa kuume

3:21 Ubatizo husiana na ukombozi kwa kuwa ndani ya Kristo tuna mwelekeo wazi mbele ya Mungu kwa sababu dhambi zetu zote zimesamehewa.

wa Mungu pamoja na malaika, mamlaka na nguvu zote vikiwa vimetiishwa chini yake.

4 Kwa hiyo, kwa kuwa Kristo aliteswa katika mwili Wake, ninyi nanyi jivikeni nia iyo hiyo kwa maana mtu aliyekwisha kuteswa katika mwili ameachana na dhambi.

² Matokeo yake, maisha yake yaliyobaki ya kuishi hapa duniani, haishi tena kwa kufuata tamaa mbaya za wanadamu, bali anaishi kwa kufuata mapenzi ya Mungu.

³ Maana wakati uliopita mmekwisha kutumia muda wa kutosha katika maisha yenu mkifanya yale ambayo watu wasiomjua Mungu hupenda kutenda, wakiishi katika uasherati, tamaa mbaya, ulevi, karamu a ulafi, za ulevi na ngoma mbaya na ibada za sanamu ambazo ni chukizo.

⁴ Wao huona kuwa ni ajabu ninyi kutokujiingiza tena pamoja nao katika huo wingi wa ufi-sadi, nao huwatukana ninyi.

⁵ Lakini itawapasa wao kutoa

hesabu mbele Zake Yeye aliye tayari kuwahukumu walio hai na waliokufa.

⁶ Kwa kuwa hii ndiyo sababu Injili ilihubiriwa hata kwa wale waliokufa, ili kwamba wahu-kumiwe sawasawa na wanadamu wengine katika mwili, lakini katika roho waishi sawasawa na Mungu aishivyo.

⁷ Mwisho wa mambo yote umekaribia. Kwa hiyo iweni na akili pia mwe na kiasi mkikeshwa katika kuomba.

⁸ Zaidi ya yote, dumuni katika upendo kwa maana upendo husitiri wingi wa dhambi.

⁹ Iweni wakarimu kila mtu na mwenzake pasipo manung'uni-ko.

¹⁰ Kila mmoja na atumie kipawa cho chote alichopewa kuwahudumia wengine, kama mawakili waaminifu wa neema mbalimbali za Mungu.

¹¹ Ye yote asemaye hana budi kusema kama mtu asemaye maneno ya Mungu mwenyewe. Ye yote ahudumuye maneno hana budi kuhudumu kwa nguvu zile apewazo na Mungu, ili Mungu

4:4 Tusishangae iwapo dunia inatupa mfumo wa ugeni na hata kutotujali kwa sababu tumekataa kufanya jinsi wao wanavyofanya.

4:10 Iwapo ni zawadi gani tunapofika toka kwa Mungu tunapokea tu kuwapo wengine kama tuzo.

apate kutukuzwa katika mambo yote kwa njia ya Yesu Kristo. Utukufu na uweza una Yeye milele na milele. Amen.

12 Wapenzi, msione ajabu katika yale mateso yanayotukia miongoni mwenu, kana kwamba ni kitu kigeni kinachowapata.

13 Bali furahini kuwa mnashiriki katika mateso ya Kristo, ili kwamba mpate kufurahi zaidi na kushangilia wakati utukufu wake utakapofunuliwa.

14 Kama mkilaumiwa kwa ajili ya Jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa sababu Roho wa utukufu, yaani, Roho wa utukufu, ambaye ndiye Roho wa Mungu, anakaa juu yenu.

15 Lakini asiwepo mtu ye yote miongoni mwenu anayeteswa kwa kuwa ni mwaaji, au mwivi, au mhalifu au anayejiishughulisha na mambo ya watu wengine, ili kuwagombanisha.

16 Lakini kama mtu ye yote akiteseka kwa kuwa ni Mkristo, asihesabu jambo hilo kuwa ni aibu, bali amtukuze Mungu kwa sababu ameitwa kwa Jina hilo.

17 Kwa maana wakati umewadia wa hukumu kuanza katika nyumba ya Mungu. Basi kama ikianza kwetu sisi, mwisho wa hao wasiotii Injili ya Mungu utakuwaje?

18 Basi, “Ikiwa ni vigumu kwa mwenye haki kuokoka, itakuwaje kwa mtu asiyemcha Mungu na mwenye dhambi?”

19 Kwa hiyo, wale wanaoteswa sawasawa na mapenzi ya Mungu, wajikabidhi kwa Mwumba wao aliye mwaminifu huku wakizidi kutenda mema.

5 Kwa wazee waliomo miongoni mwenu, nawasihi mimi nikiwa mzee mwenzenu, shahidi wa mateso ya Kristo na mshiriki katika utukufu utakaofunuliwa,

2 lichungeni kundi la Mungu mlilokabidhiwa, mkitumika kama waangalizi, si kwa kulazimishwa bali kwa hiari, kama Mungu anavyowataka mwe, si kwa tamaa ya fedha, bali mlio na bidii katika kutumika.

3 Msijifanye mabwana juu ya wale walio chini ya uangalizi

5:2 Uchangaji wa kondoo – usichukuliwe kwa matakwa ya pesa au vitu vyovyote.

5:4 Zawadi utapewa wakati atakapo rudi Kristo kwa ufufuo kwenda mbinguni baada ya kifo haijaongelewa kwa Bibilia.

wenu, bali iweni vielelezo kwa hilo kundi.

⁴ Naye Mchungaji Mkuu atakapodhihirishwa mtapokea taji ya utukufu isiyoharibika.

⁵ Vivyo hivyo ninyi mlio vijana hamna budi kuwatii wazee. Nanyi nyote imewapasa kujivika unyenyekevu katika kuhudumiana, kila mtu na mwenzake, kwa kuwa, “Mungu huwapinga wenye kiburi bali huwapa wanyenyekevu neema.”

⁶ Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa Mungu ulio hodari, ili awakweze kwa wakati Wake.

⁷ Mtwikeneni Yeye fadhaa zenu zote kwa maana hujishughulisha sana na mambo yenu.

⁸ Mwe na kiasi na kukesha, maana adui yenu Ibilisi, kama simba angurumaye huzungukazunguka akitafuta mtu ili apate kummeza.

⁹ Mpingeni huyo mkiwa thabiti katika imani, mkijua ya kwamba mateso yayo hayo

yanawapata ndugu zenu pote duniani.

¹⁰ Nanyi mkiisha kuteswa kwa kitambo kidogo, Mungu wa neema yote aliyewaita kuingia katika utukufu Wake wa milele ndani ya Kristo, Yeye mwenyewe atawatengeneza upya, atawasaidia, atawatia nguvu na kuwathibitisha.

¹¹ Uweza una Yeye milele na milele. Amen.

¹² Kwa msaada wa Silvano, yeye ambaye ninamhesabu kuwa ndugu mwaminifu, nime-waandikia waraka huu mfupi ili kuwatia moyo na kushuhudia kwamba hii ni neema halisi ya Mungu. Simameni imara katika neema hiyo.

¹³ Kanisa lililoko Babeli, lililochaguliwa pamoja nanyi wanawasalimu, vivyo hivyo mwanangu Marko anawasalimu.

¹⁴ Salimianeni kwa busu la upendo. Amani iwe nanyi nyote mlio katika Kristo. Amen.

5:9 Tunakuzwa kwa maumivu yetu kwa kuelewa kuwa sio ngeni kwetu lakini kunaye mwingine anapitia yayohayo.

WARAKA WA PILI WA PETRO

1 Simoni Petro mtumishi na mtume wa Yesu Kristo, Kwa wale ambao kwa njia ya haki ya Mungu wetu na Yesu Kristo mmepokea imani iliyo na thamani kama yetu:

2 neema na amani iwe kwenu kwa wingi katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu.

3 Uweza Wake wa uungu umetupatia mambo yote tunayohitaji kwa ajili ya uzima na uchaji wa Mungu, kwa kumjua Yeye aliyetuita kwa utukufu Wake na wema Wake mwenyewe.

4 Kwa sababu hiyo, ametu- kirimia ahadi Zake kuu na za thamani kupitia mambo haya, ili kwa kupitia hayo mpate kuokoka na upotovu ulioko dunia- ni kwa sababu ya tamaa mbaya.

5 Kwa sababu hii, jitahidini sana katika imani yenu kuongeza wema na katika wema wenu maarifa,

6 katika maarifa yenu kiasi; katika kiasi, saburi, katika saburi yenu, utauwa,

7 katika utauwa wenu upenda- no wa kidugu, katika upendano wa kidugu, upendo.

8 Kwa maana haya yakiwa kwenu kwa wingi, nayo yakizidi kuongezeka yanawafanya kuwa wenye bidii na wenye kuzaa matunda katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo.

9 Kwa kuwa mtu asiyekuwa na mambo haya haoni mbali, pia ni kipofu, naye amesahau kule kutakaswa kwa dhambi zake za zamani.

10 Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi kuuthibitisha wito wenu na uteule wenu, kwa maana mkifanya hivyo, hamtaji- kwaa kamwe.

11 Kwa njia hii, mtajaliwa kwa ukarimu mwingi kuingia katika Ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo.

12 Hivyo nitawakumbusha mambo haya sikuzote, hata ingawa mnayajua na yamethibi- tishwa katika kweli mliyo nayo.

13 Naona ni wema kuwaamsha kwa kuwakumbusha mambo

1:3 “Ufahamu mchache na wa kweli” ni muhimu. Hayajalishi nini ya vipi tunamwamini na kumwelewa na neno lake.

1:5,6 Kuna maisha ya juu na ya Kiroho kama ilivyokuwa ngazi ya chini nguvu moja ya kiroho inaunganika na kuleta nyingine.

haya wakati wote niwapo katika hema hili ambalo ni mwili wanangu.

¹⁴ Kwa sababu najua ya kwamba karibuni nitaliweka kando, kama vile Bwana wetu Yesu Kristo alivyoliweka wazi kwangu.

¹⁵ Nami nitafanya kila juhudi kuona kwamba baada ya kuondoka kwangu mtaweza kuyakumbuka mambo haya sikuzote.

¹⁶ Tulipowafundisha juu ya uweza na kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo, hatukufuata hadithi zilizotungwa kwa werevu, bali tulishuhudia kwa macho yetu utukufu wake.

¹⁷ Maana alipewa heshima na utukufu kutoka kwa Mungu Baba sauti ilipomjia katika Utukufu Mkuu ikisema, “Huyu ni Mwanangu, mpendwa Wangu, ninayependezwa naye”.

¹⁸ Sisi wenyewe tuliisikia sauti hii ambayo ilitoka mbinguni, wakati tulipokuwa pamoja Naye kwenye ule mlima mtakatifu.

¹⁹ Nasi tunalo pia neno la haki-

ka zaidi la unabii, ambalo mtafanya vema mkiliangalia kwa bidii, kama vile nuru inayong’aa gizani, hadi kupambazuka na nyota ya asubuhi itokee mioyoni mwenu.

²⁰ Awali ya yote, yawapasa mjue kwamba hakuna unabii katika Maandiko uliofasiriwa kama apendavyo mtu mwenyewe.

²¹ Kwa maana unabii haukuja kamwe kwa mapenzi ya mwanadamu, bali watu walinena yaliyotoka kwa Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

2Lakini pia waliinuka manabii wa uongo miongoni mwa watu, kama vile watakavyokuwako walimu wa uongo miongoni mwenu, ambao kwa siri, wataingiza mafundisho yasiyopata na kweli hata kumkana Bwana wa pekee aliyewanunua na kujiletea juu yao maangamizi ya haraka.

² Hata hivyo, wengi watafuata njia zao za ufisadi ambao kwa ajili yao njia ya kweli itatukanwa.

1:21 Biblia iliandikwa kwa roho wa Mungu. Waandishi walijawa na roho wa Mungu ili maneno waliyoandika hayakuwa ni mawazo yao ya kibinafsi bali maneno ya Mungu.

2:1 Kati ya watu wati wa Israeli

³ Nao katika tamaa yao watajipatia faida kwenu kwa maneno ya madanganyo waliyotunga wenyewe. Lakini hukumu imekwisha kutangazwa dhidi yao tangu zamani, ambayo haikawii wala ungamivu wao haujalala usingizi.

⁴ Kwa maana kama Mungu hakuwasamehe malaika walipotenda dhambi, bali aliwatupa kuzimua, katika vifungo vya giza wakae humo mpaka ije hukumu, ⁵ kama hakuusamehe ulimwengu wa kale alipoleta gharika juu ya watu wale wasiomcha Mungu, akamhifadhi Noa, mhubiri wa haki, pamoja na watu wengine saba,

⁶ kama aliihukumu miji ya Sodom na Gomora kwa kuiteketeza kwa moto ikawa majivu na kuifanya kuwa kielelezo kwa wote ambao hawatamcha Mungu

⁷ na kama alimwokoia Lutu, mtu mwenye haki, ambaye alihuzunishwa na maisha machafu ya watu wapotovu

⁸ (kwa sababu yale matendo mapotovu aliyoyaona na kuyasikia huyo mtu mwenye haki

alipoishi miongoni mwao yalimhuzunisha siku baada ya siku),

⁹ ikiwa hivyo ndivyo, basi Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa wacha Mungu kutoka katika majaribu na kuwaweka waasi katika adhabu hadi siku ya hukumu.

¹⁰ Hii ni hakika hasa kwa wale wanaofuata tamaa mbaya za mwili na kudharau mamlaka.

Kwa ushupavu na kwa kiburi watu hawa hawaogopi kunena mabaya dhidi ya viumbe vya mbinguni,

¹¹ lakini hata malaika, ingawa wana nguvu na uwezo zaidi, hawaleti mashtaka dhidi ya viumbe kama hao mbele za Bwana.

¹² Lakini watu hawa hukufuru katika mambo wasiyoyafahamu. Wao ni kama wanyama wasio na akili, viumbe wanaotawaliwa na hisia za mwili, waliozaliwa ili wakamatwe na kuchinjwa. Wao husingizia wasiyoyafahamu na wanyama hao watakapoangamizwa, hawa nao wataangamizwa pia.

¹³ Watalipwa madhara kwa ajili ya madhara waliyowatenda wengine. Huhesabu kuwa ni anasa kufanya karamu za ulevi

2:7 Tunapata mtazamo kutoka ngano la kale kuwa Lutu alikuwa dhaifu kiroho lakini lazima tuwe waangalifu jinsi ya kitu kama waandishi wa Bibilia

na ulafi wakati wa mchana. Wao ni mawaa na dosari katika karamu zenu wakijifurahisha kwa ulevi na ulafi katika anasa zao wanaposhiriki katika karamu zenu.

¹⁴ Wakiwa na macho yaliyojaa uzinzi, hawaachi kutenda dhambi. Huwashawishi wale wasio imara, wao ni hodari kwa kutamani, wana wa laana!

¹⁵ Wameiacha njia iliyonyoka, wakatopoka na kuifuata njia ya Balaamu mwana wa Beori aliyependa mshahara wa uovu.

¹⁶ Lakini Balaamu kwa ajili ya uovu wake, alikemewa na punda, mnyama asiyejua kusema, akaongea akitumia sauti ya mwanadamu na kuzuia wazimu wa huyo nabii.

¹⁷ Watu hawa ni chemchemi zisizo na maji na ukungu upeperushwao na tufani, ambao giza nene limewekwa tayari kwa ajili yao.

¹⁸ Kwa maana wao hunena maneno makuu mno ya upumbavu na kwa tamaa mbaya za uasherati huwashawishi watu ambao ndipo tu wamejiondoa miongoni

mwa wale wanaoishi katika ufisadi.

¹⁹ Huwaahidi uhuru hao walio wanasa, wakati wao wenyewe ni watumwa wa ufisadi. Kwa maana mtu ni mtumwa wa kitu cho chote kinachomtawala.

²⁰ Kwa kuwa kama wameukimbia upotovu wa dunia kwa kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo, kisha wakanaswa tena na kushindwa, hali yao ya mwisho ni mbaya zaidi kuliko ile ya kwanza.

²¹ Ingelikuwa afadhali kwao kama wasingeliijua kamwe njia ya haki, kuliko kuijua kisha wakaiacha ile amri takatifu waliyokabidhiwa.

²² Imetukia kwao sawasawa na ile mithali ya kweli isemayo, “Mbwa ameyarudia matapishi yake mwenyewe,” tena nyingine yasema, “Nguruwe aliyeoshwa amerudi kugaa-gaa matopeni.”

3 Wapenzi, huu ndio waraka wa pili ninaowaandikia. Katika nyaraka hizi mbili ninajariibu kuziamsha nia zenu safi kwa kuwakumbusha kwamba,

2:14 Bibilia inatumia moyo kuashiria kwa mawazo

3:1 Kukumbuka ni kichwa kikuu cha Ngaraka za Petro. Inadhaniwa kuwa halaiki yake ya kwanza ilikwisha sikia injili lakini walisahau.

² nataka ninyi mkumbuke maneno yaliyosemwa zamani na manabii watakatifu na ile amri ya Bwana na Mwokozi mliyopewa kwa kupitia kwa mitume wenu.

³ Kwanza kabisa ni lazima mfahamu ya kwamba siku za mwisho watakuja watu wenye dhihaka wakidhihaki na kuzifuata tamaa zao mbaya.

⁴ na kusema, “Iko wapi ile ahadi ya kuja Kwake? Tangu baba zetu walipokufa, kila kitu kinaendelea kama kilivyokuwa tangu mwanzo wa kuumbwa.”

⁵ Wao kwa makusudi hupuza ukweli huu, ya kwamba kwaneno la Mungu mbingu zilikuwepo tangu zamani nayo dunia ilifanyizwa kutoka ndani ya maji na kwa hayo maji,

⁶ ulimwengu wa wakati ule uligharikishwa na kuangamia.

⁷ Lakini kwa neno lilo hilo mbingu za sasa na dunia, zimevekwa akiba kwa ajili ya moto, zikihifadhiwa hadi siku ile ya hukumu na ya kuangamizwa kwa watu wasiomcha Mungu.

⁸ Lakini wapenzi, msisahau neno hili, kwamba kwa Bwana,

siku moja ni kama miaka elfu na miaka elfu ni kama siku moja.

⁹ Bwana hakawii kuitimiza ahadi Yake kama watu wengine wanavyodhani kukawia, bali Yeye anawavumilia, maana hataki mtu ye yote aangamie, bali kila mmoja afikilie toba.

¹⁰ Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwivi. Ndipo mbingu zitatoweka kwa kishindo kikuu na vitu vya asili vitateketezwa kwa moto, nayo dunia na kila kitu kilichomo ndani yake kitaunguzwa.

¹¹ Kwa kuwa vitu vyote vitayeyuka hivyo, ninyi je, imewapasa kuwa watu wa namna gani? Inawapasa kuishi maisha matakatifu na ya kumcha Mungu,

¹² mkingojea na kuhimiza kuja kwa hiyo siku ya Mungu, ambayo siku hiyo mbingu zitachomwa moto na kutoweka na vitu vya asili vitayeyuka kwa moto.

¹³ Lakini kufuatana na ahadi Yake, sisi tunatazamia kwa furaha mbingu mpya na dunia mpya, ambayo haki hukaa ndani yake.

¹⁴ Kwa sababu hii, wapenzi, kwa kuwa mnatazamia kwa fu-

3:6,7 Dunia ionekanayo haikudhuriwa na mafuriko lakini tumaini dhaifu juu ya dunia ilikuwa.

raha mambo haya, fanyeni bidii ili awakute katika amani, bila mawaa wala dosari.

¹⁵ Nanyi hesabuni uvumilivu wa Bwana kuwa ni wokovu, kama vile ndugu yetu mpenzi Paulo alivyowaandikia kwa hekima ile aliyopewa na Mungu.

¹⁶ Huandika vivyo hivyo katika nyaraka zake zote akizungumzia ndani yake mambo haya. Katika nyaraka zake kuna mambo mengine ambayo ni vigumu kuyaelewa, ambayo watu wajin-

ga na wasio thabiti huyapotosha kwa maangamizi yao wenyewe, kama wapotoshavyo pia Maandiko mengine.

¹⁷ Basi, ninyi wapenzi, kwa kuwa mmekwisha kujua mambo haya, jilideni msije mkachukuliwa na kosa la watu hao waasi na kuanguka kutoka kwenye uthabiti wenu.

¹⁸ Bali kueni katika neema na katika kumjua Bwana na Mwo-kozi wetu Yesu Kristo. Utukufu una Yeye sasa na milele! Amen.

3:15 Njia hii ndefu na mstari wa 9 ingedhilishwa kuwa Mungu kuchelewe-sha kurudi kwa Kristo kwa kuwa anavumilia mwanadamu anapotubu hata zaidi ya mara moja na anaweza kuishi milele kwenye ufalme.

WARAKA WA KWANZA WA YOHANA

1 Tunawajulisha lile lilokuwako tangu mwanzo, lile tulilosikia, ambalo tumeliona kwa macho yetu, ambalo tumelita-zama na kuligusa kwa mikono yetu, kuhusu Neno la Uzima,

2 Uzima huo ulidhihirishwa, nasi tumeuona na kuushuhudia, nasi twawatangazieni uzima wa milele, ambao ulikuwa pamoja na Baba, nao ukadhihirishwa kwetu.

3 Twawatangazia lile tuliloliona na kulisikia ili kwamba nanyi mwe na ushirika nasi na ushirika wetu hasa ni pamoja na Baba na Mwanawe Yesu Kristo.

4 Tunaandika mambo haya ili furaha yetu ipate kuwa timilifu.

5 Huu ndio ujumbe tuliosikia kutoka Kwake na kuwatangazia ninyi, kwamba Mungu ni nuru na ndani yake hamna giza lo lote.

6 Kama tukisema kwamba twashirikiana naye huku tukien-da gizani, wasema uongo, wala hatutendi lililo kweli.

7 Lakini tukienenda nuruni, kama Yeye alivyo nuruni, twashirikiana sisi kwa sisi na damu yake Yesu, Mwana Wake yatusafisha dhambi yote.

8 Kama tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe wala kweli haimo ndani yetu.

9 Kama tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki, atatusamehe dhambi zetu na kutusafisha toka kwenye udhalimu wote.

10 Kama tukisema hatukutenda dhambi, twamfanya Yeye kuwa mwongo na Neno Lake halimo ndani yetu.

2 Watoto wangu wapendwa, nawaandikieni haya ili msitende dhambi. Lakini kama mtu ye yote akitenda dhambi, tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo Mwenye haki.

2 Yeye ndiye dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu, wala si kwa ajili ya dhambi zetu

1:3 Ushirika wa kweli wa Ukristo unategemea imani ya kawaida katika injili sawa ambayo ujumbe wa Mungu na Yohana unahubiriwa, na kuishi kulingana nayo (v7)

1:10 Jinsi neno la Mungu linavyotufumba pamoja ndivyo jinsi tunavyodhulumiwa na dhambi zetu, utukufu na ukombozi wa Mungu.

tu, bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu wote.

³ Basi katika hili twajua ya kuwa tumemjua kama tunazishika amri Zake.

⁴ Mtu ye yote asemaye kuwa, “Ninamjua” lakini hazishiki amri Zake, ni mwongo, wala ndani ya mtu huyo hamna kweli.

⁵ Lakini kama mtu ye yote analitii Neno Lake, upendo wa Mungu umekamilika ndani yake kweli kweli .Katika hili twajua kuwa tumo ndani yake.

⁶ Ye yote anayesema anakaa ndani Yake hana budi kuenenda kama Yesu alivyoenenda.

⁷ Wapenzi, siwaandikii ninyi amri mpya bali ile ya zamani, ambayo mmekuwa nayo tangu mwanzo. Amri hii ya zamani ni lile neno mlilosikia.

⁸ Lakini ninawaandikia amri mpya, yaani, lile neno lililo kweli ndani yake na ndani yenu, kwa sababu giza linapita na ile nuru ya kweli tayari inang’aa.

⁹ Ye yote anayesema yumo nuruni lakini anamchukia ndugu yake bado yuko gizani.

¹⁰ Yeye ampendaye ndugu yake anakaa nuruni, wala haku-

na kitu cho chote ndani yake cha kumkwaza.

¹¹ Lakini ye yote amchukiaye ndugu yake yuko gizani na anaenenda gizani, wala hajui anakokwenda, kwa sababu giza limempofusha macho.

¹² Nawaandikia ninyi, watoto wadogo, kwa sababu dhambi zenu zimesamehewa kwa ajili ya Jina Lake.

¹³ Nawaandikika ninyi, aki-na baba, kwa sababu mmemjua Yeye aliye tangu mwanzo. Nawaandikia ninyi vijana kwa sababu mmemshinda yule mwovu. Nawaandikia ninyi watoto wadogo, kwa sababu mmejua Baba.

¹⁴ Nawaandikia ninyi akina baba, kwa sababu mmejua Yeye aliye tangu mwanzo. Nawaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mna nguvu na neno la Mungu linakaa ndani yenu, nanyi mmeshinda yule mwovu.

¹⁵ Msiupende ulimwengu wala mambo yaliyoko ulimwenguni. Kama mtu ye yote akiupenda ulimwengu, kumpenda Baba hakumo ndani yake.

¹⁶ Kwa maana kila kitu kili-

2:10 Uchungu dhidi ya muumini mwenzao unajenga vikwazo katika njia yetu ya kiroho inayoweza dhuru yetu katika ufalme wa Mungu.

chomo ulimwenguni, yaani, tamaa ya mwili, tamaa ya macho na kiburi cha uzima, havitokani na Baba bali hutokana na ulimwengu.

17 Nao ulimwengu unapita, pamoja na tamaa zake, bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu adumu milele.

18 Watoto wadogo, huu ni wakati wa mwisho! Kama mlivyosikia kwamba mpinga Kristo anakuja, hivyo basi wapinga Kristo wengi wamekwisha kuja. Kutokana na hili twajua kwamba huu ni wakati wa mwisho.

19 Walitoka kwetu, lakini hawakuwa wa kwetu hasa. Kwa maana kama wangelikuwa wa kwetu, wangelikaa pamoja nasi, lakini kutoka kwao kulionyesha kwamba hakuna hata mmoja wao aliyekuwa wa kwetu.

20 Lakini ninyi mmetiwa mafuta na Yeye Aliye Mtakatifu, nanyi nyote mnajua kweli.

21 Siwaandikii kwa sababu hamjui kweli, bali kwa sababu mnajua, nanyi mnajua hakuna uongo utokao katika kweli.

22 Je, mwongo ni nani? Mwongo ni mtu yule asemaye kwamba Yesu si Kristo. Mtu wa namna hiyo ndiye mpinga Kristo, yaani, yeye humkana Baba na Mwana.

23 Hakuna ye yote amkanaye Mwana aliye na Baba. Ye yote anayemkubali Mwana anaye na Baba pia.

24 Hakikisheni kwamba lile mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani yenu. Kama lile mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani yenu, ninyi ninyi mtakaa ndani ya Mwana na ndani ya Baba.

25 Hii ndiyo ahadi yake kwetu, yaani, uzima wa milele.

26 Ninawaandikia mambo haya kuhusu wale watu ambao wanajaribu kuwapotosha.

27 Kwa habari yenu ninyi, upako ule mlioupata kutoka Kwake unakaa ndani yenu, wala ninyi hamna haja ya mtu ye yote kuwafundisha. Lakini kama vile upako Wake unavyowafundisha kuhusu mambo yote nayo ni kweli wala si uongo, basi kama ulivyowafundisha kaeni ndani Yake.

2:19 Tusiwe watu wanao ondoka nchi ya waumini wenzetu wanaweza enda nje yetu au watuondokee lakini hii ni dhambi yao tuwe wanao jenga migawanyo hizi.

28 Sasa basi, watoto wadogo, kaeni ndani Yake, ili atakapofunuliwa, tuwe na ujasiri, wala tusiaibike mbele zake wakati wa kuja kwake.

29 Kama mkijua kuwa Yeye ni mwenye haki, mwajua kwamba kila atendaye haki amezaliwa na Yeye.

3 Oneni ni pendo kuu namna gani alilotupa Baba, kwamba sisi tuitwe watoto wa Mungu! Nasi ndivyo tulivyo. Sababu kwa nini ulimwengu haututambui, ni kwa kuwa haukumtambua Yeye.

2 Wapenzi, sasa tu watoto wa Mungu, lakini bado haijadhihirika tutakavyokuwa, lakini twajua ya kwamba, Yeye atakapodhihirishwa, tutafanana naye, kwa maana tutamwona kama alivyo.

3 Kila mmoja mwenye matumaini haya katika Yeye huji-takasa, kama vile Yeye alivyo mtakatifu.

4 Kila mtu atendaye dhambi afanya uasi, kwa kuwa dhambi ni uasi.

5 Lakini mwajua ya kuwa

Yeye alidhihirishwa ili aziondoe dhambi, wala ndani Yake hamna dhambi.

6 Kila mtu akaaye ndani yake hatendi dhambi. Kila mtu atendaye dhambi hakumwona Yeye wala hakumtambua.

7 Watoto wadogo, mtu ye yote na asiwadanganye. Kila mtu atendaye haki ana haki, kama Yeye alivyo na haki.

8 Yeye atendaye dhambi ni wa Ibilisi, kwa sababu Ibilisi amekuwa akitenda dhambi tangu mwanzo. Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu alidhihirishwa ili aziangamize kazi za Ibilisi.

9 Ye yote aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, kwa sababu uzao wa Mungu wakaa ndani yake, wala hawezi kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu.

10 Kwa jinsi hii tunaweza kujua dhahiri watoto wa Mungu na watoto wa Ibilisi nao. Ye yote asiyetenda haki hatokani na Mungu, wala yeye asiyempenda ndugu yake.

11 Hili ndilo neno mlilolisikia tangu mwanzo, kwamba ime-

2:28 Mtazamo wetu kwa baba na mwana leo ndio inatakiwa tutakayo kuwa nayo siku ya hukumu. Yafaa kujihoji sisi wenyewe

3:2 Ikiwa tunaamini kuwa kweli kwa ufalme, matumaini haya yatauongoza kwa mabadiliko ya wazi na maisha marefu.

tupasa tupendane sisi kwa sisi.

12 Msiwe kama Kaini aliyekuwa wa yule mwovu akamwua ndugu yake. Basi kwa nini alimwua? Ni kwa sababu matendo yake Kaini yalikuwa mabaya na ya ndugu yake yalikuwa ya haki.

13 Ndugu zangu, ninyi msista-ajabu kama ulimwengu ukiwachukia.

14 Sisi tunajua ya kwamba tumepita kutoka mautini kuingia uzimani, kwa sababu tunawapenda ndugu. Kila asiyempenda ndugu yake akaa mautini.

15 Ye yote amchukiaye ndugu yake ni mwuaji, nanyi mwajua ya kwamba mwuaji hana uzima wa milele ndani yake.

16 Kwa namna hii twaweza kulijua pendo la Mungu, kwa sababu Yesu Kristo aliutoa uhai Wake kwa ajili yetu. Nasi ime-tupasa kuutoa uhai kwa ajili ya hao ndugu.

17 Ikiwa mtu anavyo vitu vya ulimwengu huu na akamwona ndugu yake ni mhitaji lakini asimhurumie, upendo wa Mungu wakaaje ndani ya mtu huyo?

18 Watoto wangu wadogo, tusingende kwa maneno au kwa ulimi

bali kwa tendo na katika kweli.

19 Basi hivi ndivyo tutakavyoweza kujua ya kuwa sisi tu wa kweli na hivyo twaithibitisha mioyo yetu mbele za Mungu

20 kila mara mioyo yetu inapotuhukumu. Kwa maana Mungu ni mkuu kuliko mioyo yetu, naye anajua kila kitu.

21 Wapenzi, kama mioyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri mbele za Mungu.

22 Lo lote tuombalo, twalipo-kea kutoka Kwake, kwa sababu tumeziti amri Zake na kutenda yale yanayompendeza.

23 Hii ndiyo amri Yake, kwamba tuliamani Jina la Mwanawe, Yesu Kristo na kupendana sisi kwa sisi kama Yeye alivyotumuru.

24 Wale wote wanaozishika amri Zake hukaa ndani Yake na Yeye ndani yao. Hivi ndivyo tunavyojua kwamba anakaa ndani yetu. Nasi twajua hili kwa njia ya Roho yule aliyetupatia.

4 Wapenzi, msiamini kila roho, bali zijaribuni hizo roho mwone kama zimetoka kwa Mungu, kwa sababu mana-

3:16 Maisha ya Yesu hayachukuliwi kutoka kwake lakini yeye aliyaweka chini (Yohana 10:17) alitoa pumzi yake ya mwisho kama uridhi.

bii wengi wa uongo wametokea ulimwenguni.

² Hivi ndivyo mnavyoweza kutambua Roho wa Mungu: Kila roho inayokubali kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili yatoka kwa Mungu.

³ Lakini kila roho ambayo haimkubali Yesu haitoki kwa Mungu. Hii ndiyo roho ya mpinga Kristo, ambayo mmesikia kwamba inakuja na sasa tayari iko ulimwenguni.

⁴ Watoto wadogo, ninyi mmetokana na Mungu, nanyi mme-washinda kwa sababu Yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye aliye katika ulimwengu.

⁵ Wao wanatokana na ulimwengu na kwa hiyo hunena yaliyo ya ulimwengu, hivyo ulimwengu huwasikia.

⁶ Sisi twatokana na Mungu na ye yote anayemjua Mungu hutusikiliza, lakini asiyetokana na Mungu hatusikilizi. Hivi ndivyo tunavyoweza kutambua Roho wa Kweli na roho ya upotovu.

⁷ Wapenzi na tupendane, kwa kuwa upendo watoka kwa Mungu. Kila apendaye amezaliwa na

Mungu naye anamjua Mungu.
⁸ Yeye asiyependa hamjui Mungu, kwa sababu Mungu ni upendo.

⁹ Hivi ndivyo Mungu alivyo-oonyesha upendo Wake kwetu, kwa sababu Mungu alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni, ili tupate uzima kwa Yeye.

¹⁰ Huu ndio upendo, si kwamba tulimpenda Mungu, bali Yeye alitupenda, akamtuma Mwanawe, ili Yeye awe dhabihu ya kipatanisho kwa ajili ya dhambi zetu.

¹¹ Wapenzi, kama Mungu alitupenda sisi hivi, imetupasa na sisi kupendana.

¹² Hakuna mtu ye yote aliyemwona Mungu wakati wo wote. Kama tukipendana, Mungu ana-kaa ndani yetu na upendo Wake umekamilika ndani yetu.

¹³ Tunajua kwamba twakaa ndani Yake na Yeye ndani yetu, kwa sababu ametupatia sisi sehemu ya Roho Wake.

¹⁴ Nasi tumeona na kushuhudia kwamba Baba amemtuma Mwanawe ili awe Mwokozi wa ulimwengu.

4:2,4 Tazama 2 Yohana 7-9 Jinsi tunavyoelewa uhalisi wa Yesu ni muhimu
4:10 Mungu alichukua uhalali wa kupenda na tunatakiwa kupenda wengine kwa njia sawa.

15 Kila akiriye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu hukaa ndani yake, naye ndani ya Mungu.

16 Hivyo nasi twajua na kutumainia upendo wa Mungu alio nao kwa ajili yetu. Mungu ni Upendo. Kila akaaye katika upendo hukaa ndani ya Mungu na Mungu hukaa ndani yake.

17 Kwa njia hii, upendo hukamilishwa miongoni mwetu ili tupate kuwa na ujasiri katika siku ya hukumu, kwa sababu kama alivyo ndivyo tulivyo sisi katika ulimwengu huu.

18 Katika upendo hakuna hofu. Lakini upendo ulio kamili huitupa nje hofu, kwa sababu hofu inahusika na adhabu. Kila mwenye hofu hakukamilika katika upendo.

19 Twampenda Yeye kwa sababu Yeye alitupenda kwanza.

20 Ikiwa mtu atasema, "Nampenda Mungu", lakini anamchukia ndugu yake, yeye ni mwongo. Kwa maana kila mtu asiyempenda ndugu yake ambaye amemwona, atampendaje Mungu ambaye hajamwona?

Naye ametupa amri hii: Ye yote anayempenda Mungu lazima pia ampende ndugu yake.

5 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ndiye Kristo amezaliwa na Mungu na ye yote ampendaye Baba humpenda pia mtoto aliyezaliwa naye.

² Hivi ndivyo tunavyojua kwamba tunawapenda watooto wa Mungu, kwa kumpenda Mungu na kuzitii amri Zake.

³ Kwa kuwa huu ndio upendo wa Mungu, kwamba tuzitii amri Zake. Nazo amri Zake si nzito.

⁴ Kwa maana kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu. Huku ndiko kuushinda kuushindako ulimwengu, yaani, hiyo imani yetu.

⁵ Ni nani yule aushindaye ulimwengu? Ni yule aaminiye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.

⁶ Huyu ndiye aliyekuja kwa maji na damu, yaani, Yesu Kristo. Hakuja kwa maji peke yake, bali kwa maji na damu. Naye Roho ndiye ashuhudiaye, kwa sababu Roho ndiye kweli.

4:20 Ni vigumu licha kimajaribu kudai kuwa Mkristo kama tunaweza endelea kupata vijisababu kwa nini hatuwezei kuwa na miungano na waumini wengine.

7 Kwa maana wako watatu washuhudiaio mbinguni:Hao ni Baba, Neno na Roho Mtakatifu, nao hawa watatu ni wamoja.

8 Pia wako mashahidi watatu duniani, yaani, Roho, Maji na Damu, wote hawa watatu wana-kubaliana katilka umoja.

9 Kama tunaukubali ushuhuda wa wanadamu, basi ushuhuda wa Mungu ni mkuu zaidi, kwa kuwa huu ndio ushuhuda wa Mungu kwamba amemshuhudia Mwanawe.

10 Kila mtu amwaminiye Mwana wa Mungu anao ushuhuda ndani mwake. Kila mtu asiyemwamini Mungu amemfanya Yeye kuwa mwongo, kwa sababu hakuamini ushuhuda Mungu alioutoa kuhusu Mwanawe.

11 Huu ndio ushuhuda kwamba, Mungu ametupa uzima wa milele, nao huo uzima umo katika Mwanawe.

12 Aliye naye Mwana wa Mungu anao uzima,yeye asiye na Mwana wa Mungu hana uzima.

13 Nawaandikia mambo haya ninyi mnaoliamini Jina la Mwa-

na wa Mungu ili mpate kujua ya kuwa mnao uzima wa milele.

14 Huu ndio ujasiri tulio nao ndani Yake, kama tukiomba kitu sawasawa na mapenzi Yake, atusikia.

15 Nasi kama tunajua ya kuwa atusikia, lo lote tuombalo, tunajua ya kwamba tumekwisha kupata zile haja tulizomwomba.

16 Kama mtu akimwona ndugu yake anatenda dhambi isiyo ya mauti, inampasa aombe, naye Mungu atampa uzima mtu huyo, yaani, kwa wale ambao dhambi yao si ya mauti. Iko dhambi ya mauti, sisemi kwamba utaomba kwa ajili ya hiyo.

17 Jambo lo lote lisilo la haki ni dhambi, lakini iko dhambi isiyo ya mauti.

18 Tunajua ya kuwa yeye aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, bali aliyezaliwa na Mungu hujilinda wala yule mwovu hawezi kumduru.

19 Sisi twajua kuwa tu watoto wa Mungu na ya kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.

5:13 Biblia inatufundisha kuwa tutafariki na kwa ufahamu hatutastahimili kifo. Tuna uzima wa milele kwa wazo kuwa Mungu anatukumbuka baada ya vifo vyetu na unajua hatukufa kwa toleo wa Kristo.

5:16 Mungu amejitayarisha kusamehe dhambi Fulani kwa ajili ya wengine kupitia maombi kwake dhambi hizo.

²⁰ Nasi twajua ya kwamba Mwana wa Mungu amekuja, naye ametupa sisi akili ili tupate kumjua Yeye aliye Kweli. Nasi tumo ndani Yake Yeye aliye Kweli, yaani, ndani ya Yesu Kristo Mwanawe. Yeye ndiye Mungu wa kweli na uzima wa milele.

²¹ Watoto wadogo, jilindeni na sanamu. Amen.

5:21 Chochote kinacho dhuru darubini yetu kinatokana na wazo rahisi kuwa tutaishi milele katika ufalme wa Mungu ni Mungu na tujaribu kwa lazima.

WARAKA WA PILI WA YOHANA

1 Mzee, Kwa mke mteule na watoto wake, niwapendao katika kweli, wala si mimi tu, bali na wale wote wajua kweli, ² kwa sababu ya ile kweli ikaayo ndani yetu na ambayo itaendelea kukaa nasi milele.

³ Neema, rehemu na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Yesu Kristo, Mwanawe Baba, itakuwa pamoja nasi katika kweli na upendo.

⁴ Imenipa furaha kuu kuona baadhi ya watoto wako wanaenenda katika kweli, kama vile Baba alivyotugiza.

⁵ Sasa, bibi mpendwa, nakuomba, si kwamba ninakuandikia amri mpya, bali ile tuliyokuwa nayo tangu mwanzo. Sisi na tupendane kila mmoja na mwenzake.

⁶ Hili ndilo pendo, kwamba tuenende sawasawa na amri Zake. Hii ndiyo amri Yake kama

vile mlivyosikia tangu mwanzo, kwamba mwenende katika upendo.

⁷ Wadanganyifu wengi, wasiokubali kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili, wamepokea ulimwenguni. Mtu wa namna hiyo ni mdanganyifu na mpinga Kristo.

⁸ Jangalieni msije mkapoteza kile mlichokitenda, bali mpate kupewa thawabu kamilifu.

⁹ Mtu ye yote asiyedumu katika mafundisho ya Kristo, bali akayaacha, yeye hana Mungu. Ye yote anayedumu katika mafundisho ana Baba na Mwana pia.

¹⁰ Msimpokee mtu ye yote anayewajia ambaye hawaletei mafundisho haya, wala msimkaribishe nyumbani kwenu.

¹¹ Ye yote amkaribishaye mtu wa namna hiyo anashiriki katika matendo maovu ya mtu huyo.

1:6 Upendo sio hisia zinazopita ambao inaita mapenzi. Upendo kwa Mungu na kila mmoja inajumlisha kuwaka amri zake.

1:7 Inajadiliwa kwamba wale wanaoamini kwa utatu wamemkataa Yesu alikuwa nyuma.

1:10 Wahubiri wa kale walitembea nyumba kwa nyumba na walisaidiwa na familia za Kristo waliwakaribisha nyumbani kwao (3 Jn 6) Yohana anasema kuwa watumishi wasio funza jambo la kweli kuhusu Yesu hawezi pewa msaada huu.

¹² Ingawa ninayo mengi ya kuwaandikia, lakini sitaki kutumia karatasi na wino. Badala yake, nataraji kuja kwenu na kuongea

nanyi ana kwa ana, ili furaha yetu ipate kuwa timilifu.

¹³ Watoto wa dada yako mteule wanakusalimu. Amen.

WARAKA WA TATU WA YOHANA

1 Mzee, Kwa Gayo mpenzi, nimpendaye katika kweli.

2 Mpenzi, naomba ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya yako kama vile roho yako ifanikiwavyo.

3 Ilinifurahisha sana baadhi ya ndugu walipokuja na kutueleza juu ya uaminifu wako katika kweli na jinsi unavyoendelea kuenenda katika hiyo kweli.

4 Sina furaha kubwa kuliko hii, kusikia kwamba watoto wangu wanaenenda katika kweli.

5 Mpenzi, wewe ni mwaminifu kwa yale unayowatendea ndugu, ingawa wao ni wageni kwako.

6 Wameshuhudia kuhusu upendo wako mbele ya kanisa. Utafanya vema ukiwasafirisha kama inavyostahili kwa Mungu.

7 Ilikuwa ni kwa ajili ya hilo Jina waliondoka, bila kukubali

kupokea msaada wo wote kutoka kwa watu wasioamini.

8 Kwa hiyo imetupasa sisi kuonyesha ukarimu kwa watu kama hao ili tuweze kutenda kazi pamoja kwa ajili ya kweli.

9 Nililiandikia kanisa, lakini Deotrefe yeye apendaye kujifanya wa kwanza, hakubali mamalaka yetu.

10 Hivyo kama nikija, nita-kumbuka matendo yake atendayo, akitusingizia kwa maneno ya hila. Wala hatosheki na hayo anayotusingizia, bali pia hukataa kuwakaribisha ndugu na hata huwazuia wale walio tayari kufanya hivyo na kuwafukuza watoke kanisani.

11 Mpenzi, usiige lile lililo baya bali lile lililo jema. Ye yote atendaye mema atoka kwa Mungu, atendaye mabaya hakumwona Mungu.

12 Kila mtu ameshuhudia mema kuhusu Demetrio, vivyo

1:3-4 Iwapo wazo letu la furaha ni safi na binafsi hatuwezi kuipata maandishi ya Paulo yanadhilisha alihisi furaha kwa sababu ya afya ya kiroho

1:7 Wahubiri wa kale waliitwa moyo kwa kazi zao na Mungu walitamani kushiriki na wengine ubinafsi na tabia za Baba na mwanawe

1:10 Hii ni kama sherehe ya tatu ikiwa na kosa kwa muungano ambao inadhuru makanisa mengi leo – Wano amini wanaondolewa kwa sababu ya mitazamo yao ya uhusiano na waumini wengine na Yohana anakataa haya wazi.

hivyo hata na hiyo kweli yenyewe. Sisi pia twashuhudia mema juu yake, nanyi mwajua kwamba ushuhuda wetu ni kweli.

¹³ Ninayo mambo mengi ya kukuandikia, lakini sipendi kuandika kwa kalamu na wino.

¹⁴ Badala yake, nataraji kukuona upesi, nasi tutaongea pamoja ana kwa ana. Amani iwe kwako. Rafiki zetu walioko hapa wanakusalimu. Wasalimu hao rafiki zetu walioko huko, kila mmoja kwa jina lake.

WARAKA WA YUDA

1 Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo nduguye Yakobo, Kwa wale walioitwa, wapendwa katika Mungu Baba na kuhifadhiwa salama ndani ya Yesu Kristo:

2 Rehema, amani na upendo viwe kwenu kwa wingi.

3 Wapenzi, ingawa nilikuwa ninatamani sana kuwaandikia kuhusu wokovu ambao tunaushiriki sisi sote, niliona ime-nipasa kuwaandikia na kuwasihi kwamba mwishindanie imani iliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu.

4 Kwa kuwa kuna watu waliojipenyeza kwa siri katikati yenu, watu walioandikiwa tangu zamani hukumu hii, waovu, wapotoshao neema ya Mungu wetu kuwa ufisadi wakimkana Yeye aliye Bwana wetu wa pekee, Bwana Yesu Kristo.

5 Ingawa mmekwisha kujua haya yote, nataka niwakumbushe kuwa Bwana akiisha kuwaokoa watu Wake kutoka Misri, baadaye aliwaangamiza wale ambao hawakuamini.

6 Nao malaika ambao hawa-

kulinda nafasi zao, lakini wakayaacha makao yaliyokuwa yao hasa, hawa amewaweka katika giza, wakiwa wamefungwa kwa minyororo ya milele kwa ajili ya hukumu siku ile kuu.

7 Vivyo hivyo, Sodoma na Gomora na pia ile miji iliyokuwa kando-kando, ambayo kwa jinsi moja na hao, walijifurahisha kwa uasherati na kufuata tamaa za mwili zisizo za asili, waliwekwa wawe mfano kwa kuadhibiwa katika moto wa milele.

8 Vivyo hivyo hawa waotao ndoto huutia mwili unajisi, hukataa kuwa chini ya mamlaka na kunena mabaya juu ya wenye mamlaka.

9 Lakini hata Malaika Mkuu Mikaeli alipokuwa anashindana na ibilisi juu ya mwili wa Musa, hakuthubutu kumlaumu, bali alimwambia, “Bwana na akukeme!”

10 Lakini watu hawa hunena mabaya dhidi ya mambo wasiyoyafahamu na katika mambo yale wanayoyafahamu kwa hisia

1:6 Mjadala unajengwa ukilengwa kwa mfano wa Israeli katika agano la kale na kwa hiyo anaashiria matokeo ya Kihistoria yanayo patikana kuliko duru za malaika kutenda dhambi.

kama wanyama wasio na akili, hayo ndiyo hasa yanayowaharibu.

11 Ole wao! Kwa kuwa wanaifuata njia ya Kaini, wamekimbililia faida katika kosa la Baalamu na kuangamia katika uasi wa Kora.

12 Watu hawa ni dosari katika karamu zenu za upendo, wakila pamoja nanyi bila hofu, wakijilisha pasipo hofu. Wao ni mawingu yasiyokuwa na maji, yakichukuliwa na upepo, miti isiyo na matunda wakati wa mapuputiko ambayo hunyauka iliyokufa mara mbili na kung'olewa kabisa.

13 Wao ni mawimbi makali ya bahari, yakitoa povu la aibu yao wenyewe, ni nyota zipoteazo, ambao weusi wa giza ndio akiba yao waliowekewa milele.

14 Enoki, mtu wa saba kuanzia Adamu alitoa unabii kuhusu watu hawa, akisema, “Tazama, Bwana anakuja pamoja na maelfu kwa maelfu ya watakatifu Wake, ili kumhukumu kila mmoja na kuwapatiliza wote wasiomcha

15 Mungu kwa matendo yao yote ya uasi waliyoyatenda, pamoja na maneno yote ya kuchukiza ambayo wenye dhambi wamesema dhidi Yake.”

16 Watu hawa ni wenye kunung'unika na wenye kutafuta makosa, wao hufuata tamaa zao mbaya, hujisifu kwa maneno makuu kuhusu wao wenyewe na kuwasifu mno watu wenye vyeo kwa ajili ya kujipatia faida.

17 Lakini ninyi wapenzi, kumbukeni yale Mitume wa Bwana Yesu Kristo waliyotangulia kusema.

18 Kwa kuwa waliwaambia, “Siku za mwisho kutakuwa na watu wenye kudhihaki watakaofuata tamaa zao wenyewe za upotovu.”

19 Hawa ndio watu wanaowagawa ninyi, wafuatao tamaa zao za asili wala hawana Roho.

20 Lakini ninyi wapenzi, jijengeni katika imani yenu iliyo takatifu sana tena ombeni katika Roho Mtakatifu.

21 Jilindeni katika upendo wa Mungu mkitazamia kwa furaha rehema ya Bwana wetu Yesu

1:12 Kiashirio kwa sherehe ya kumega mkate ambayo inalenga kusherekea upendo wa Yesu kufa kwa ajili yetu.

1:15 Watu wanakataliwa kwa sababu ya maneno yao jinsi wanafikiria na kuongoza ni ya umuhimu mkuu kwa Yesu (MT 12:37)

Kristo ili awalete katika uzima wa milele.

²² Wahurumieni wengine wale wenye shaka,

²³ wengine waokoeni kwa kuwanyakua kutoka kwenye moto, nao wengine wahurumieni mkiwa na hofu mkichukia hata vazi lenye mawaa na kutiwa unajisi na mwili.

²⁴ Kwake Yeye awezaye kuwalinda msianguke na kuwaleta ninyi mbele za utukufu Wake mkuu bila dosari kwa furaha ipitayo kiasi,

²⁵ Yeye Mungu pekee, Mwo-kozi wetu kwa Yesu Kristo Bwana wetu, utukufu, ukuu, uweza na mamlaka vina Yeye tangu milele, sasa na hata milele! Amen.

1:23 Moto anatumika kiishara kama kawaida kwa Bibilia kwa kukataliwa

1:24 Tunaonekana na Yesu siku ya mwisho kama tusi na lawama mbele zake kwa kuwa haki yake imekuwa kwetu.

UFUNUO WA YOHANA

1 Ufunuo wa Yesu Kristo alio-
pewa na Mungu ili awaony-
eshe watumishi Wake mambo
yatakayotukia karibuni. Aliju-
lisha mambo haya kwa kumtu-
ma malaika Wake kwa Yohana
mtumishi Wake,

2 ambaye ameshuhudia kuhu-
su kila kitu alichoona, yaani,
Neno la Mungu na ushuhuda wa
Yesu Kristo.

3 Amebarikiwa yeye asomaye
maneno ya unabii huu na pia
wamebarikiwa wale wanaoy-
asikia na kuyatia moyoni yale
yaliyoandikwa humo, kwa saba-
bu wakati umekaribia.

4 Yohana, kwa makanisa saba
yaliyoko Asia: Neema na ama-
ni kutoka kwa Yeye aliyeko,
aliyekuwako na atakayekuja na
kutoka kwa wale Roho saba wa-
lioko mbele ya kiti Chake cha
enzi

5 na kwa Yesu Kristo ambaye
ni shahidi mwaminifu, aliye
mzaliwa wa kwanza kutoka
kwa wafu, ambaye Yeye ndiye
mtawala wa wafalme wa dunia.
Kwake Yeye aliyetupenda na
ambaye ametuweka huru kutoka

katika dhambi zetu kwa damu
Yake,

6 akatufanya sisi kuwa ufalme
na makuhani, tumtumikie Mun-
gu Wake ambaye ni Baba yake.
Utukufu na uwezo vina Yeye
milele na milele! Amen.

7 Tazama! Anakuja na ma-
wingu na kila jicho litamwona,
hata wale waliomchoma mkuki,
na mataifa yote ulimwenguni
yataomboleza kwa sababu yake.
Naam ndivyo itakavyokuwa!
Amen.

8 “Mimi ni Alfa na Omega,”
asema Bwana Mungu, “Aliy-
eko, aliyekuwako na atakayeku-
ja, Mwenyezi.”

9 Mimi Yohana, ndugu yenu
ninayeshiriki pamoja nanyi ma-
teso katika Yesu na katika ufal-
me na uvumilivu katika saburi,
nilikuwa katika kisiwa kiitwa-
cho Patmo kwa ajili ya neno la
Mungu na ushuhuda wa Yesu.

10 Nilikuwa katika Roho siku
ya Bwana, nikasikia sauti kub-
wa kama ya tarumbeta nyuma
yangu

11 ikisema, “Andika kwenye
kitabu haya yote unayoyaona,

1:1 Ufunuo unazungumzia vitu vya wakati ujao kwa wakati wa Yohana.

1:6 Tutakuwa wafalme – Kuhani kwa ufalme wa Mungu ujao duniani (5:10)

kisha ukipeleke kwa makanisa saba, yaani: Efeso, Smirna, Pergamo, Thiatira, Sardi, Filadelfia na Laodikia.”

¹² Ndipo nikageuka ili nione ni sauti ya nani iliyokuwa iki-sema nami. Nami nilipogeuka, nikaona vinara saba vya taa vya dhahabu,

¹³ katikati ya vile vinara vya taa, nikaona mtu kama Mwana wa Adamu, amevaa joho refu na mkanda wa dhahabu umefungwa kifuani mwake.

¹⁴ Kichwa chake na nywele zake zilikuwa nyeupe kama sufu, nyeupe kama theluji, nayo macho yake yalikuwa kama mwali wa moto.

¹⁵ Nyayo zake zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama vile imesafishwa katika tanuru ya moto, nayo sauti yake ilikuwa kama sauti ya maji mengi.

¹⁶ Katika mkono wake wa kuume alishikilia nyota saba na kinywani mwake ulitoka upanga wenye makali kuwili. Uso wake kama jua kali linalong’aa kwa nguvu zake zote.

¹⁷ Nilipomwona, nilianguka miguuni pake kama aliyekufa.

Ndipo akaweka mkono wake wa kuume juu yangu na kusema, “Usiogope, Mimi ni wa Kwanza na wa Mwisho.

¹⁸ Mimi ni Yeye aliye hai, niliyekuwa nimekufa na tazama, ni hai milele na milele! Nami ninazo funguo za mauti na kuzimua.

¹⁹ Basi andika mambo uliyoyaona, yaliyopo na yale yata-kayotukia baada ya haya.

²⁰ Kuhusu siri ya zile nyota saba ulizoziona katika mkono Wangu wa kuume na vile vinara saba vya taa vya dhahabu ni hii: zile nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba, navyo vile vinara saba ni hayo makanisa saba.

2 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Efeso andika: Haya ndiyo maneno ya yule aliy-ezishika zile nyota saba katika mkono wake wa kuume, na ambaye hutembea katikati ya vile vinara saba vya taa vya dhahabu.

² “Nayajua matendo yako, bidii yako na saburi yako. Najua kuwa huwezi kuvumiliana na watu waovu na ya kwamba

1:12 Zile Mishumaa zinaashiria makanisa ilihali sauti na mtu na Yesu wa-kifa naye.

umewajaribu wale wanaojifanya kuwa mitume na kumbe sio, nawe umewatambua kuwa ni waongo.

³ Nami najua umevumilia na kustahimili taabu kwa ajili ya Jina langu, wala hukuchoka.

⁴ Lakini nina neno juu yako: umeuacha upendo wako wa kwanza.

⁵ Kumbuka basi ni wapi ulikoanguka! Tubu na ukafanye matendo yale ya kwanza. Kama usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara chako cha taa kutoka mahali pake.

⁶ Lakini una jambo hili kwa upande wako: unayachukia matendo ya Wanikolai, ambayo nami nayachukia.

⁷ Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa. Yeye atakayeshinda, nitampa haki ya kula matunda ya mti wa uzima, ambao uko katika paradiso ya Mungu.

⁸ “Kwa malaika wa kanisa lililoko Smirna andika: Haya ndiyo maneno yake Yeye aliye wa Kwanza na wa Mwisho,

aliyekufa kisha akafufuka.

⁹ Najua dhiki yako na umaskini wako, lakini wewe ni tajiri! Nayajua masingizio ya wale wasemao kuwa ni Wayahudi lakini sio, wao ni sinagogi la Shetani.

¹⁰ Usiogope mateso yatakayokupata. Nakuambia Shetani atawatia baadhi yenu gerezani ili kuwajaribu, nanyi mtapata dhiki kwa muda wa siku kumi. Uwe mwaminifu, hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima.

¹¹ Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa. Yeye ashindaye hatadhuriwa na mauti ya pili.

¹² “Kwa malaika wa Kanisa lililoko Pergamo andika: Haya ndiyo maneno yake Yeye aliye na upanga wenye makali kuwili.

¹³ Ninajua unakoishi, ni kule ambako Shetani ana kiti chake cha enzi. Lakini umelishika jina langu. Wala hukuikana imani yako kwangu hata katika siku za shahidi wangu mwaminifu Antipa, ambaye aliuawa katika mji wenu, ambako ndiko anakokaa Shetani.

2:3 Kizingiti (Shetani) hapa inaashiria uongozi wa Roma waliokuwa kinyume na wa Wakristo

2:4 Upendo wa kwanza Kigiriki “Upendo” ulinzi wao dhidi ya walimu wa uongo na kazi ngumu V2 iliofanyika bila upendo wa ndugu.

2:10 Neno hili la Kigiriki likitafsiriwa ibilisi inamaanisha shahidi wa uongo

14 Lakini nina mambo machache dhidi yako: unao watu wafuatao mafundisho ya Balaamu, yule aliyemfundisha Balaki kuwashawishi Waisraeli watende dhambi kwa kula vitu vilivyotolewa dhabihu kwa sanamu na kufanya uasherati.

15 Vivyo hivyo unao wale wayashikao mafundisho ya Wanikolai.

16 Basi tubuni! ama sivyo, nitakuja kwako upesi na kupigana na watu hao kwa upanga wa kinywa changu.

17 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa. Yeye ashindaye nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa, nami nitampa yeye jiwe jeupe ambalo juu yake limeandikwa jina jipya asilolijua mtu, isipokuwa yule anayelipokea.

18 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Thiatira andika : Haya ndiyo maneno ya Mwana wa Mungu, ambaye macho yake ni kama mwali wa moto na ambaye miguu yake ni kama shaba iliyosuguliwa sana.

19 Nayajua matendo yako, upendo wako, imani yako, hudu-

ma na saburi yako na kwamba matendo yako ya sasa yamezidi yale ya kwanza.

20 Lakini nina neno dhidi yako: unamvumilia yule mwanamke Yezebeli ambaye anajiita nabii, lakini anawafundisha na kuwapotosha watumishi wangu ili wafanye uasherati na kula vyakula vilivyotolewa kafara kwa sanamu.

21 Nimempa muda ili atubie uasherati wake, lakini hataki.

22 Kwa hiyo nitamtupa kwenye kitanda cha mateso, nami nitawafanya hao wanaozini naye kupata mateso makali wasipotubia njia zake.

23 Nami nitawaua watoto wake. Nayo makanisa yote yatajua kwamba Mimi ndiye nichunguzaye mioyo na nia za watu na kwamba nitamlipa kila mmoja wenu kwa kadiri ya matendo yake.

24 Basi nawaambia ninyi wengine mlioko Thiatira, ninyi ambao hamyafuati mafundisho ya Yezebeli, wala hamkujifunza hayo wengine wanayoyaita mambo ya ndani sana ya Shetani (sitaweka mzungu mwingine wote juu yenu):

25 Lakini shikeni sana mlichu nacho, mpaka nitakapokuja.

26 Atakayeshinda na kutenda mapenzi Yangu mpaka mwisho, nitampa mamlaka juu ya mataifa.

27 ‘Atawatawala kwa fimbo ya chuma, atawavunja vipande vipande kama chombo cha udon-go, kama vile mimi nilivyopokea mamlaka kutoka kwa Baba yangu.

28 Yeye ashindaye nitampa ile nyota ya asubuhi.

29 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa.

3 Kwa malaika wa Kanisa lililoko Sardi andika: Haya ndiyo maneno Yake Yeye aliye na zile Roho saba za Mungu na zile nyota saba. Nayajua matendo yako, kwamba una sifa ya kuwa hai, lakini umekufa.

2 Amka! Nawe uyaimarisha yale yaliyo karibu kufa, kwa maana sikuona kwamba kazi zako zimekamilika machoni pa Mungu wangu.

3 Kumbuka basi yale uliyoyapokea na kuyasikia, yatii na

ukatubu. Lakini usipoamka, nitakuja kama mwivi wala hutajua saa nitakayokuja kwako.

4 Lakini bado una watu wachache katika Sardi ambao hawajayachafua mavazi yao. Wao wataenda pamoja nami, wakiwa wamevaa mavazi meupe, kwa maana wanastahili.

5 Yeye ashindaye atavikwa vazi jeupe kama wao, nami sitafuta jina lake kutoka katika kitabu cha uzima, bali nitalikiri jina lake mbele za Baba yangu na mbele za malaika Wake.

6 Yeye aliye

7 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Filadelfia andika :

Haya ndiyo maneno Yake Yeye aliye mtakatifu na wa kweli, Yeye aliye na ufunguo wa Daudi. Anachokifungua hakuna awezaye kukifunga, wala anachokifunga hakuna awezaye kukifunga.

8 Nayajua matendo yako. Tazama, nimeweka mbele yako mlango uliofunguliwa, wala hakuna awezaye kuufunga. Ninajua kwamba una nguvu kidogo lakini umelishika neno Langu wala hukulikana Jina langu.

3:4 Uaminifu kanisani kule saridi ilivyojulikana na Yesu kuwa hawaondoiki kwa kutengana na wengine walio dhaifu.

9 Nitawafanya wale wa sinagogi la Shetani, wale ambao husema kuwa ni Wayahudi lakini sio, bali ni waongo, waje wapige magoti miguuni pako, nao watajua ya kwamba nimekupenda.

10 Kwa kuwa umelishika neno la saburi Yangu nitakulinda hata utoke katika saa ya kujaribiwa inayokuja ulimwenguni pote ili kuwajaribu wote wakao dunia-ni.

11 Ninakuja upesi. Shika sana ulicho nacho, ili mtu asije aka-ichukua taji yako.

12 Yeye ashindaye nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, wala hatatoka humo kamwe. Nitaandika juu yake Jina la Mungu wangu na jina la mji wa Mungu wangu, yaani, Yerusalemu mpya, ambao unashuka kutoka mbinguni kwa Mungu wangu. Nami pia nitaandika juu yake Jina langu jipya.

13 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa.

14 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika: Haya

ndiyo maneno Yake Yeye aliye Amen, shahidi mwaminifu na wa kweli, mtawala wa uumbaji wote wa Mungu.

15 Nayajua matendo yako, ya kwamba wewe si baridi wala si moto. Afadhali ungelikuwa bari-di au moto.

16 Hivyo kwa kuwa u uvugu-vugu, kwamba wewe si baridi wala si moto, nitakutapika utoke kinywani Mwangu.

17 Kwa maana unasema, ‘Mimi ni tajiri, nimefanikiwa, wala si-hitaji kitu cho chote.’ Hujui ya kwamba wewe ni mnyonge, wa kuhurumiwa, masikini, kipofu, tena uliye uchi.

18 Kwa hiyo nakushauri ununue kutoka Kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto ili upate kuwa tajiri na mavazi meupe ili uyavae, upate kuficha aibu ya uchi wako na mafuta ya kupaka macho yako ili upate kuona .

19 Wale niwapendao, ninawakemea na kuwaadibisha. Hivyo uwe na bidii ukatubu.

20 Tazama, nasimama mlango-ni nabisha. Kama mtu ye yote

3:12 Yesu hata baada ya ufufuo wake na utukufu bada anazungumzia Mungu kama Mungu wangu. Anakuwa za jina langu na jina la Mungu.

3:15 Yesu kama mpendwa mwingine anachukua migawanyo kwa upande wetu mtazamo wa umoja kwa ambao tu wa nje.

akisikia sauti Yangu na kufungua mlango, nitaingia ndani na kula pamoja naye, naye pamoja nami.

²¹ Yeye ashindaye nitampa haki ya kuketi pamoja Nami kwenye kiti Changu cha enzi, kama vile Mimi nilivyoshinda nikaketi pamoja na Baba Yangu kwenye kiti Chake cha enzi.

²² Yeya aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa.”

4 Baada ya mambo hayo nilitazama, nami nikaona mbele yangu mlango uliowazi mbinguni. Nayo ile sauti niliyokuwa nimeisikia hapo kwanza ikisema nami kama tarumbeta ikasema, “Njoo panda huku nami nitakuonyesha yale ambayo hayana budi kutokea baada ya haya.”

² Ghafula nilikuwa katika Roho, hapo mbele yangu kilikuwapo kiti cha enzi mbinguni, ki kiwa kimekaliwa na mtu mmoja.

³ Yeye aliyekuwa amekikalia alikuwa anaonekana kama yaspi na akiki. Kukizunguka kile kiti cha enzi palikuwa na upinde wa

mvua ulioonekana kama zumaridi.

⁴ Pia kukizunguka hicho kiti cha enzi palikuwa na viti ishirini na vinne na juu ya hivyo viti walikuwa wameketi wazee ishirini na wanne, waliovaa majoho meupe, wakiwa na taji za dhahabu vichwani mwao.

⁵ Kwenye kile kiti cha enzi palikuwa panatoka miali ya umeme wa radi, ngurumo na sauti za radi. Mbele ya hicho kiti cha enzi, palikuwa na taa saba zilizokuwa zinawaka. Hizi ndizo Roho saba za Mungu.

⁶ Pia mbele ya hicho kiti cha enzi palikuwa na kile kilichonekana kama bahari ya kioo, iliyokuwa angavu kama jiwe lisilo na rangi yo yote ling’ aalo sana.

Katikati, kukizunguka kile kiti cha enzi, kulikuwa na viumbe wanne wenye uhai, wakiwa wamejawa na macho mbele na nyuma.

⁷ Huyo kiumbe wa kwanza mwenye uhai alikuwa kama simba, wa pili alikuwa kama ng’ombe dume, wa tatu alikuwa na uso kama wa mwanadamu na

4:8 Kupitia malaika wa Makerubi Mungu anajua yote yanayo tendeka hapa duniani na maishani mwetu.

wa nne alikuwa kama tai anayeruka.

⁸ Kila mmoja wa hawa viumbe wenye uhai wanne, alikuwa na mabawa sita na kujawa na macho pande zote, hadi chini ya mabawa. Usiku na mchana hawakuacha kusema: “Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu, ni Bwana Mungu Mwenyezi, aliyekuwa-ko, aliyeko na atakayekuja.”

⁹ Kila mara viumbe hao wenye uhai wanne walipomtukuza, kumheshimu na kumshukuru Yeye aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi, tena aishie milele na milele,

¹⁰ wale wazee ishirini na wanne huanguka mbele Zake Yeye aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi na kumwabudu Yeye aliye hai milele na milele. Wao huziweka taji zao mbele ya hicho kiti cha enzi wakisema,

¹¹ “Bwana wetu na Mungu wetu, Wewe umestahili kupokea utukufu na heshima na uweza, kwa maana ndiwe uliyeviumba vitu vyote na kwa mapenzi Yako viliumbwa na vimekuwako.”

5 Kisha nikaona katika mkono Wake wa kuume yule aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi, kitabu kilichoandikwa ndani na upande wa nyuma kikiwa kimefungwa kwa lakiri saba.

² Nami nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa sauti kuu, akisema, “Ni nani anayestahili kuzivunja hizo lakiri na kukifungua hicho kitabu?”

³ Lakini hapakuwa na ye yote mbinguni wala duniani au chini ya dunia aliyeweza kukifungua hicho kitabu wala hata kutazama ndani yake.

⁴ Nikalia sana sana kwa sababu hakuonekana ye yote aliyestahili kukifungua hicho kitabu wala kutazama ndani yake.

⁵ Kisha, mmoja wa wale wazee akaniambia, “Usilie! Tazama, Simba wa kabila la Yuda, wa uzao wa Daudi, ameshinda, ili kwamba aweze kukifungua hicho kitabu na kuvunja hizo lakiri zake saba.”

⁶ Ndipo nikaona kati ya kile kiti cha enzi na wale viumbe wenye uhai wanne na miongoni mwa wale wazee, Mwana-Kon-

5:1 Kitabu cha kwanza kilichoandikwa maandiko (ya kale) Ufunguo wa uwezekano wa uzima milele kwa wale walio andikwa ndani.

5:4 Kilo cha Yohana kinaelezea kuudhiwa kwetu kwa kukosa kuweza kuinigia uzima wa milele kwa matakwa yetu wenyewe.

doo amesimama, akiwa kama amechinjwa. Alikuwa na pembe saba na macho saba, ambazo ndizo zile Roho saba za Mungu zilizotumwa duniani pote.

⁷ Huyo Mwana-Kondoo akaja na kukitwaa kile kitabu kutoka kwenye mkono wa kuume wa yule aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi.

⁸ Alipokwisha kukitwaa kile kitabu, wale viumbe wenye uhai wanne pamoja na wale wazee ishirini na wanne wakaanguka mbele ya yule Mwana-Kondoo. Kila mmoja wao alikuwa na kinubi, nao walikuwa wameshika mabakuli ya dhahabu yaliyojaa uvumba, ambayo ni maombi ya watakatifu.

⁹ Nao wakaimba wimbo mpya wakisema: “Wewe unastahili kukitwaa kitabu na kuzivunja lakiri zake, wa sababu ulichinjwa na kwa damu Yako ukamnunulia Mungu watu kutoka katika kila kabila, kila lugha, kila jamaa na kila taifa.

¹⁰ Wewe umewafanya hawa wawe ufalme na makuhani wa kumtumikia Mungu wetu,

nao watamiliki katika dunia.”

¹¹ Nami nikatazama, nikasikia sauti za malaika wengi wakiwa wamekizunguka kile kiti cha enzi, pamoja na wale viumbe wenye uhai wanne na wale wazee ishirini na wanne, idadi yao ilikuwa kumi elfu mara kumi elfu na maelfu ya maelfu.

¹² Nao wakiimba kwa sauti kuu, wakisema: “Anastahili Mwana-Kondoo, Yeye aliyechinjwa, kupokea uweza na utajiri na hekima na nguvu na heshima na utukufu na sifa!”

¹³ Kisha nikasikia kila kiumbe mbinguni na duniani, chini ya nchi na baharini na vyote vilivyomo ndani yake vikiimba: “Sifa na heshima na utukufu na uweza ni vyake Yeye aketiye juu ya hicho kiti cha enzi na kwa Mwana-Kondoo, milele na milele!”

¹⁴ Wale viumbe wenye uhai wanne wakasema, “Amen!” Nao wale wazee ishirini na wanne wakaanguka kifudifudi wa-kaabudu.

6 Kisha nikamwona Mwana-Kondoo akivunja ile lakiri

5:10 Tumaini utu ni kuwa wafalme makuhani kwa ufalme wa Mungu hapa duniani Hakuna mtajo uliowekwa juu ya maisha ya milele mbinguni baada ya kifo.

ya kwanza miongoni mwa zile saba. Ndipo nikasikia mmoja wa wale viumbe wenye uhai wanne akisema kwa sauti kama ya radi: “Njoo!”

² Nikatazama na hapo mbele yangu alikuwepo farasi mweupe! Yeye aliyempanda alikuwa na upindi, naye akapewa taji, akampanda akatoka akishinda ili apate kushinda.

³ Alipoivunja ile lakiri ya pili, nikamsikia yule kiumbe mwenye uhai wa pili akisema, “Njoo!”

⁴ Ndipo akatokea farasi mwingine wa rangi nyekundu. Yeye aliyempanda akapewa uwezo wa kuondoa amani duniani na kuwafanya watu wauane. Yeye akapewa upanga mkubwa.

⁵ Alipoivunja ile lakiri ya tatu, nikamsikia yule kiumbe wa tatu mwenye uhai akisema, “Njoo!” Nikatazama na mbele yangu alikuwepo farasi mweusi! Yeye aliyempanda alikuwa na mizani mkononi mwake.

⁶ Ndipo nikasikia kile kili-chokuwa kama sauti katikati

ya wale viumbe wanne wenye uhai ikisema, “Kipimo kimoja cha ngano kwa mshahara wa kibarua wa siku moja. Vipimo vitatu vya shayiri kwa mshahara wa kibarua wa siku moja. Lakini usiharibu mafuta ya zeituni wala divai!”

⁷ Alipovunja ile lakiri ya nne, nikasikia sauti ya yule kiumbe wa nne mwenye uhai ikisema, “Njoo!”

⁸ Nikatazama na hapo mbele yangu alikuwepo farasi mwenye rangi ya kijivujivu! Yeye aliyempanda huyo farasi aliitwa Mauti, naye Kuzimu alikuwa akifuatana naye, nao wakapewa mamlaka juu ya robo ya dunia, kuua kwa upanga, njaa, tauni na kwa wanyama wakali wa dunia.

⁹ Alipoivunja ile lakiri ya tano, nikaona chini ya madhabahu, roho za wale waliouawa kwa ajili ya Neno la Mungu na kwa ajili ya ushuhuda walioutunza.

¹⁰ Wakalia kwa sauti kuu, wakisema, “Hata lini, Ee Bwana Mwenyezi, uliye Mtakatifu na Mwaminifu, kutokuwahukumu

6:1 Iwapo (maandiko ya kale) ni kitabu cha maisha inasimama kile kilichosimama mbele ya kitabu kilichofunguliwa.

6:9 Hata kama Bibilia inafunza kuwa wafu hawana fahamu Mungu anakumbuka kuwa hiyo wale wanaishi ndani yake (Lk 20:38)

na kulipiza kisasi juu ya watu waishio duniani kwa ajili ya damu yetu?”

¹¹ Kisha kila mmoja wao akapewa joho jeupe, nao wa-kaambiwa wangoje kwa muda kidogo zaidi, mpaka idadi ya ndugu zao na watumishi wenzao watakaouawa kama wao wali-vyouawa, itakapotimia.

¹² Nikaangalia, Naye alipoku-wa akiivunja ile lakiri ya sita, pakatokea tetemeko kuu la nchi na jua likawa jeusi kama nguo ya gunia iliyotengenezwa kwa singa za mbuzi, mwezi wote ukawa mwekundu kama damu.

¹³ Nyota zilizo angani zikaan-guka ardhini kama vile matunda ya mtini yasiyokomaa yaan-gukavyo wakati mti wake una-potikiswa na upepo mkali.

¹⁴ Anga ikatoweka kama vile karatasi isokotwavyo na kila mlima na kila kisiwa kikaondo-lewa mahali pake.

¹⁵ Ndipo wafalme wa duniani, wakuu wote, majemadari, ma-tajiri, wenye nguvu na kila mtu, mtumwa na mtu huru, wakajifi-cha katika mapango na kwenye miamba ya milima.

¹⁶ Wakaiita milima na miam-ba wakisema, “Tuangukieni, mkatufiche na uso Wake Yeye aketiye kwenye kiti cha enzi na mkatuepushe na ghadhabu ya Mwana-Kondoo,

¹⁷ kwa maana siku ile kuu ya ghadhabu yao imewadia. Je, ni nani awezaye kusimama?”

7 Baada ya haya nikaona ma-laika wanne wakiwa wame-simama katika pembe nne za dunia, wakizuia hizo pepo nne za dunia, ili kwamba pasiwe na upepo utakaovuma juu ya nchi au juu ya bahari au juu ya mti wo wote.

² Nikaona malaika mwingi-ne akipanda kutoka maawio ya jua akiwa na muhuri wa Mungu aliye hai. Akawaita kwa sauti kubwa wale malaika wanne wa-liokuwa wamepewa mamlaka ya kuidhuru nchi na bahari, akise-ma,

³ “Msiidhuru nchi wala baha-ri, wala miti, hadi tuwe tumetia alama kwenye vipaji vya nyuso za watumishi wa Mungu wetu.”

⁴ Ndipo nikasikia idadi ya wale waliowekewa alama,

7:3 Mhuri juu ya kichwa ikisimamia mawazo Mungu anatambua Yule wake kikamilifu kwa mawazo yao.

yaani, watu elfu mia moja arobaini na nne kutoka katika makabila yote ya Israeli.

⁵ Kutoka kabila la Yuda elfu kumi na mbili, kabila la Reuben elfu kumi na mbili, kabila la Gadi elfu kumi na mbili,

⁶ kabila la Asheri elfu kumi na mbili, kabila la Naftali elfu kumi na mbili, kabila la Manase elfu kumi na mbili,

⁷ kabila la Simeoni elfu kumi na mbili, kabila la Lawi elfu kumi na mbili, kabila la Isakari elfu kumi na mbili,

⁸ kabila la Zabuloni elfu kumi na mbili, kabila la Yosefu elfu kumi na mbili kabila la Benyamini elfu kumi na mbili.

⁹ Baada ya haya nikatazama na hapo mbele yangu palikuwa na umati mkubwa wa watu ambao hakuna ye yote awezaye kuhesabu. Kutoka kila taifa, kila kabila, kila jamaa na kila lugha, wamesimama mbele ya kile kiti cha enzi na mbele ya Mwana-Kondoo. Walikuwa wamevaa mavazi meupe na wakiwa wameshika matawi ya mitende mikononi mwao.

¹⁰ Nao walikuwa wakipiga

kelele kwa sauti kubwa wakisema: “Wokovu una Mungu wetu, Yeye aketiye kwenye kiti cha enzi na Mwana-Kondoo!”

¹¹ Nao malaika wote walikuwa wamesimama kukizunguka kile kiti cha enzi na wale wazee ishirini na wanne na wale viumbe wanne wenye uhai. Wakaanguka kifudufudi mbele ya hicho kiti cha enzi na kumwabudu Mungu,

¹² wakisema: “Amen! Sifa na utukufu na hekima na shukrani na heshima na uweza na nguvu viwe kwa Mungu wetu milele na milele, Amen!”

¹³ Kisha mmoja wa wale wazee ishirini na wanne akaniuliza, “Ni nani hawa waliovaa mavazi meupe, nao wametoka wapi?”

¹⁴ Nikamjibu, “Bwana, wewe wajua.” Naye akasema, “Hawa ni wale waliotoka katika ile dhiki kuu, nao wamefua mavazi yao katika damu ya Mwana-Kondoo na kuyafanya meupe kabisa.

¹⁵ Kwa hiyo, “wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu na kumtumikia usiku na mchana katika Hekalu Lake, naye aketiye katika kile kiti cha enzi atakaa pamoja nao na kuwalinda.

7:9 Watu kutoka kwa lugha zote na kabila za makundi watatolewa bure kwa Kristo atakapo rudi.

16 Kamwe hawataona njaa wala kiu tena. Jua halitawapiga wala joto lo lote liunguzalo.

17 Kwa maana Mwana-Kondoo aliyeko katikati ya kile kiti cha enzi atakuwa Mchungaji wao, naye atawaongoza kwenenda kwenye chemchemi za maji yaliyo hai. Naye Mungu atafuta kila chozi kutoka katika macho yao.”

8Mwana-Kondoo alipoivunja ile lakiri ya saba, pakawa kimya mbinguni kwa muda wa nusu saa.

2 Nami nikawaona wale malaika saba wanaosimama mbele za Mungu, nao wakapewa tarumbeta saba.

3 Malaika mwingine aliyekuwa na chetezo cha dhahabu, akaja na kusimama mbele ya madhabahu. Akapewa uvumba mwingi ili autoe pamoja na maombi ya Watakatifu wote, juu ya ile madhabahu ya dhahabu iliyoko mbele ya kile kiti cha enzi.

4 Ule moshi wa uvumba pamoja na yale maombi ya watakatifu, vikapanda juu mbele za

Mungu, kutoka mkononi mwa huyo malaika.

5 Kisha yule malaika akachukua kile chetezo, akakijaza moto kutoka kwenye ile madhabahu, akautupa juu ya dunia. Pakatokea sauti za radi, ngurumo, umeme wa radi na tetemeko la nchi.

6 Basi wale malaika saba waliokuwa na zile tarumbeta saba wakajiandaa kuzipiga.

7 Malaika wa kwanza akaipiga tarumbeta yake, pakatokea mvua ya mawe na moto uliochanganyika na damu, vikatupwa kwa nguvu juu ya nchi na theluthi ya dunia ikateketea, theluthi ya miti ikateketea na majani yote mabichi yakateketea.

8 Malaika wa pili akaipiga tarumbeta yake na kitu kama mlima mkubwa unaowaka moto kikatupwa baharini. Theluthi ya bahari ikawa damu,

9 theluthi ya viumbe vyenye uhai viishivyo baharini vikafa na theluthi ya meli zikahari-biwa.

10 Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake na nyota kubwa iliyokuwa ikiwaka kama taa,

8:5 Dhamira kamili ya maisha ikuwayo mbinguni kisha moto na shughuli za kimalaika inaonyesha nguvu za maombi

ikaanguka toka angani, ikaangukia theluthi ya mito na chemchemi za maji.

¹¹ Nyota hiyo inaitwa “Uchungu.” Theluthi ya maji yakawa machungu na watu wengi wakafa kutokana namaji hayo kwa maana yalikuwa machungu.

¹² Kisha malaika wa nne akaipiga tarumbeta yake na theluthi ya jua, theluthi ya mwezi na theluthi ya nyota, zikapigwa. Kwa hiyo theluthi moja ya mwanga ikawa giza. Theluthi ya mchana ikawa haina mwanga na pia theluthi ya usiku.

¹³ Nilipokuwa tena nikitazama, nikamsikia tai mmoja akipiga kelele kwa sauti kuu wakati akiruka katikati ya mbingu, akisema, “Ole, Ole, Ole, wa watu waishio duniani, kwa sababu ya tarumbeta ambazo malaika wengine watatu wanakaribia kuzipiga.”

9 Malaika wa tano akaipiga tarumbeta yake, nami nikaona nyota iliyokuwa imeanguka toka angani hadi ardhini. Nyota hiyo

ilipewa ufunguo wa shimo lisilo na mwisho.

² Alipolifungua hilo shimo lisilo na mwisho, moshi ukapanda kutoka humo kama moshi wa tanuru kubwa sana. Jua na anga vikatiwa giza na ule moshi uliotoka katika hilo shimo lisilokuwa na mwisho.

³ Ndipo katika ule moshi wakatoka nziye wakaenda juu ya nchi, nao wakupewa nguvu kama zile za nge wa duniani.

⁴ Wakaambiwa wasidhuru majani ya nchi, wala mmea wala mti wo wote, bali wawadhuru tu wale watu ambao hawana alama ya Mungu kwenye vipaji vya nyuso zao.

⁵ Wakaruhusiwa kuwatesa kwa muda wa miezi mitano, lakini wasiwaue. Uchungu wa kuuma kwao ulikuwa kama ule wa mtu aumwapo na nge.

⁶ Katika siku hizo watu watafafuta kifo lakini hawatakiona, watatamani kufa, lakini kifo kitawakimbia.

⁷ Wale nziye walikuwa na umbo kama la farasi walio-

8:13 Vitu vya kushangaza vinatarajiwa kuja juu ya dunia siku za mwisho lakini wale walio hifadhi neno la bwana wataepushwa hayo (3:10).

9:4 Mhuri upo kwenye paji kuashiria wazo. Mungu anatambua ni yupi wake kwa kweli kupitia tabia na mawazo.

tayarishwa kwa ajili ya vita. Kwenye vichwa vyao kulikuwa na kitu kama taji za dhahabu na nyuso zao zilikuwa kama za binadamu.

⁸ Walikuwa na nywele kama za wanawake na meno yao yalikuwa kama ya simba.

⁹ Walikuwa na dirii kama za chuma na sauti za mabawa yao zilikuwa kama ngurumo za magari mengi ya farasi wanaokimbilia vitani.

¹⁰ Walikuwa na mikia yenye miiba ya kumia kama nge. Nguvu yao ya kutesa watu kwa huo muda wa miezi mitano ilikuwa katika hiyo mikia yao.

¹¹ Walikuwa na malaika kutokea kwenye hilo shimo lisilo na mwisho kama mfalme wao, ambaye jina lake kwa Kiebrania ni Abadonib na kwa Kiyunani ni Apolioni.

¹² Ole ya kwanza imepita, bado nyingine mbili zinakuja.

¹³ Malaika wa sita akaipiga tarumbeta yake, nami nikasikia sauti ikitoka katika zile pembe nne za madhabahu ya dhahabu iliyoko mbele za Mungu.

¹⁴ Ile sauti ikamwambia yule

malaika wa sita mwenye tarumbeta, “Wafungulie wale malaika wanne waliofungwa kwenye ule mto mkubwa Eufirati.”

¹⁵ Basi wale malaika wanne wakafunguliwa ambao walikuwa wamewekwa tayari kwa ajili ya saa hiyo na siku hiyo na mwezi huo na mwaka huo ili wawaue theluthi ya wanadamu.

¹⁶ Idadi ya majeshi wapandao farasi ilikuwa milioni mia mbili.

¹⁷ Hivi ndivyo nilivyowaona hao farasi na wapanda farasi katika maono yangu: Wapanda farasi walivaa dirii vifuani zenye rangi ya moto na yakuti samawi na kiberiti. Vichwa vya hao farasi vilikuwa kama vichwa vya simba. Moto, moshi na kiberiti vilitoka vinywani mwao.

¹⁸ Theluthi ya wanadamu wakauawa kwa maafa hayo matatu, yaani, huo moto, moshi na kiberiti, vilivyotoka kwenye vinywa vya hao farasi.

¹⁹ Nguvu za hao farasi zilikuwa katika vinywa vyao na kwenye mikia yao, kwa sababu mikia yao ilikuwa kama nyoka. yenye vichwa ambayo walitumia kuwadhuru watu.

9:11 Muumini hana tu malaika mlinzi bali kundi la watu duniani ikiwemo majeshi ya wasioamini wana malaika mwakilishi kutoka mbinguni.

²⁰ Wanadamu waliosalia, ambao hawakuuawa katika maafa hayo, bado walikataa kutubu na kuacha kumwabudu shetani na vitu walivyotengeneza kwa mikono yao wenyewe, yaani, sanamu za dhahabu, za fedha, za shaba, za mawe na za miti, ambazo haziwezi kuona, kusikia wala kutembea.

²¹ Wala hawakutubu na kuacha matendo yao ya uuaji, uchawi, uasherati wala wizi wao.

10 Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka kutoka mbinguni. Alikuwa amevikwa wingu na upinde wa mvua juu ya kichwa chake. Uso wake uling'aa kama jua na miguu yake ilikuwa kama nguzo za moto.

² Mkononi mwake alikuwa ameshika kitabu kidogo kilichokuwa kimefunguliwa. Akauweka mguu wake wa kuume juu ya bahari na mguu wake wa kushoto akauweka juu ya nchi kavu.

³ Naye akapiga kelele kwa sauti kuu kama simba anayenguruma. Alipopiga kelele, zile radi saba zikatoa ngurumo zake.

⁴ Nazo zile radi saba zilipotoa ngurumo, nilitaka kuanza kuanzika, lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Yatie muhuri hayo yaliyosemwa na hizo radi saba na usiyaandike.”

⁵ Kisha yule malaika niliyekuwa nimemwona akiwa amesimama juu ya bahari na juu ya nchi kavu akainua mkono wake wa kuume kuelekea mbinguni.

⁶ Naye akaapa kwa Jina la Mungu aishiye milele na milele, aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, dunia na vyote viijazavyo, pamoja na bahari na vyote vilivyomo ndani yake, akasema, “Hakuna kungoja tena.

⁷ Lakini katika siku zile ambazo huyo malaika wa saba atakapokaribia kuipiga hiyo tarumbeta yake, siri ya Mungu itatimizwa, kama vile alivyowatangazia watumishi wake manabii.”

⁸ Ndipo ile sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni ikasema nami tena ikaniambia, “Nenda, chukua kile kitabu kilichofunguliwa kilichoko mkononi mwa yule malaika aliyesima-

10:6 Hakuna kuelewa tena Kwa wazo lingine kuja kwa Kristo kumecheleweshwa kama achelewavyo bi harusi katika Mt 25:5

ma juu ya bahari na juu ya nchi kavu.”

⁹ Basi nikamwendea nikamwomba yule malaika anipe kile kitabu kidogo. Akaniambia, “Chukua na ukile. Kitakuwa kichungu tumboni mwako, lakini kinywani mwako kitakuwa kitamu kama asali.”

¹⁰ Hivyo nikakichukua kile kitabu kidogo kutoka mkononi mwa yule malaika nikakila. Kilikuwa kitamu kama asali kinywani mwangu, lakini baada ya kukila, tumbo langu likatiwa uchungu.

¹¹ Kisha nikaambiwa, “Imekupasa kutoa unabii tena kuhusu makabila mengi, mataifa, lugha na wafalme.”

11 Ndipo nikapewa mwanzi wa kupimia ulio kama fimbo, nikaambiwa, “Nenda ukapime Hekalu la Mungu pamoja na madhabahu, nawe uwahesabu wale waabuduo humo.

² Lakini usiupime ua wa nje

wa Hekalu, uache, kwa sababu ua huo wamepeva watu Mataifa. Hao wataukanyaga kanyaga mji mtakatifu kwa muda wa miezi arobaini na miwili.

³ Nami nitawapa mashahidi wangu wawili uwezo, nao watoe unabii kwa muda wa siku 1,260, wakiwa wamevaa nguo za dunia.”

⁴ Hawa ndio ile mizeituni miwili na vile vinara viwili vya taa visimamavyo mbele za Bwana wa dunia yote.

⁵ Kama mtu ye yote akitaka kuwadhuru, moto hutoka vinywani mwao na kuwateketeza adui zao. Hivi ndivyo mtu ye yote atakayetaka kuwadhuru atakavyokufa.

⁶ Watu hawa wanao uwezo wa kufunga anga ili mvua isinyeshe wakati wote watakapokuwa wanatoa unabii wao. Nao watakuwa na uwezo wa kuyabadili maji kuwa damu na kuipiga dunia kwa kila aina ya mapigo mara kwa mara kama watakavyo.

10:10 Neno la Mungu ni tamu lakini unaweza jumuisha matokeo machungu iwapo tunakubali kubeba msalaba wa Yesu.

11:2 Mlezi 42 ni kama siku 1260 au miaka 3 1/2 wakati wowote wa vipindi unaotendeka kwa baadhi ya unabii.

11:6 Kufunga mawingu kupitia maombi ni mawazo ya mtazamo wa kazi ya Eliya aliyeeomba na kusimamisha mvua kwa miaka mitatu unusu (Yakobo 5:17)

7 Basi watakapokuwa wame-maliza ushuhuda wao, yule mnyama atokaye katika lile shimo lisilo na mwisho atapigana nao vita, atawashinda na kuwaua.

8 Maiti zao zitabaki katika barabara ya mji mkubwa, ambao kwa fumbo unaitwa Sodom na Misri, ambapo pia Bwana wao alisulubiwa.

9 Kwa muda wa siku tatu na nusu, watu wa kila kabila, jamaa, lugha na taifa wataziangalia hizo maiti zao na hawataruhusu wazikwe.

10 Watu waishio duniani watazitamama kwa furaha maiti za hao manabii wawili na kushangilia kwa kupeana zawadi kwa sababu hao manabii waliwatesa watu waishio duniani.

11 Lakini baada ya zile siku tatu na nusu, pumzi ya uhai kutoka kwa Mungu ikawaingia, nao wakasimama kwa miguu yaonawote waliowaona wakaingiwa na hofu kuu.

12 Kisha wale manabii wawili wakasikia sauti kuu kutoka mbinguni ikiwaambia, “Njoni huku juu!” Nao wakapaa mbin-

guni katika wingu, wakati adui zao wakiwa wanawatazama.

13 Saa iyo hiyo, kukatokea tetemeko kubwa la nchi na sehemu moja ya kumi ya mji ikaanguka. Watu elfu saba wakauawa katika tetemeko hilo, nao walionusurika wakaogopa sana, wakamtu-kuza Mungu wa mbinguni.

14 Ole ya pili imekwisha kupita, tazama ole ya tatu inakuja upesi.

15 Yule malaika wa saba akaipiga tarumbeta yake, pakawa na sauti kubwa mbinguni iliyosema: “Ufalme wa ulimwengu umekuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake, naye atatawala milele na milele.”

16 Nao wale wazee ishirini na wanne, waliokuwa wameketi mbele za Mungu, kwenye viti vyao vya enzi wakaanguka kifudifudi wakamwabudu Mungu,

17 wakisema, “Tunakushukuru, Bwana Mungu Mwenyezi, uliyeko na uliyekuwako, kwa kuwa umetwaa uweza Wako mkuu na ukaanza kutawala.

18 Mataifa walikasirika kwa kuwa wakati wa ghadhabu Yako umewadia. Wakati umewadia wa

11:15 Ufalme wa Mungu utafutiliwa ufalme wa binadamu kwa hiyo ufalme wa Mungu utakuja hapa duniani Kristo akirudi.

kuwahukumu waliokufa na kuwapa thawabu watumishi wako manabii na watakatifu wako pamoja na wale wote wanaolihe-shimu Jina Lako, wakubwa kwa wadogo na kuwaangamiza wale wanaoiangamiza dunia.”

¹⁹ Ndipo Hekalu la Mungu lililoko mbinguni likafunguliwa na sanduku la agano lake likaonekana humo ndani. Kukato-kea mianga ya umeme wa radi, ngurumo, sauti za radi, tete-meko la nchi na mvua kubwa ya mawe.

12 Kukaonekana ishara kuu mbinguni: Palikuwa na mwanamke aliyevikwa jua na mwezi ukiwa chini ya miguu yake na taji ya nyota kumi na mbili ilikuwa kichwani mwake.

² Alikuwa na mimba naye akilia kwa uchungu kwa kuwa alikuwa anakaribia kuzaa.

³ Kisha ishara nyingine ikaonekana mbinguni: Likaonekana joka kubwa jekundu lenye vichwa saba na pembe kumi na taji saba katika vichwa vyake.

⁴ Mkia wake ukakokota the-luthi ya nyota zote angani na

kuziangusha katika nchi. Ndipo lile joka likasimama mbele ya yule mwanamke aliyekuwa ka-ribu kuzaa ili lipate kumla huyo mtoto mara tu atakapozaliwa.

⁵ Yule mwanamke akazaa mtoto mwanamume, atakay-eyatawala mataifa yote kwa fimbo yake ya utawala ya chuma. Lakini huyo mtoto akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu kwenye kiti Chake cha enzi.

⁶ Yule mwanamke akakimbi-lia nyikani, ambako Mungu alikuwa amemtararishia mahali ili apate kutunzwa huko kwa muda wa siku 1,260.

⁷ Basi palikuwa na vita mbin-guni: Mikaeli na malaika zake wakapigana na hilo joka, nalo joka pamoja na malaika zake li-kapigana nao.

⁸ Lakini joka na malaika zake wakashindwa na hapakuwa tena na nafasi kwa ajili yao mbingu-ni.

⁹ Lile joka kuu likatupwa chini, yule nyoka wa zamani aitwaye Ibilisi au Shetani, au-potoshaye ulimwenguni wote. Akatupwa chini duniani, yeye pamoja na malaika zake.

12:7-9 Mafunzo ya Bibilia kuhusu shetani inaelezwa kwa mkato wa kiduni.

10 Kisha nikasikia sauti kuu mbinguni ikisema, “Sasa Wokovu na uweza na Ufalme wa Mungu wetu umekuja na mam-laka ya Kristo wake. Kwa kuwa ametupwa chini mshtaki wa zetu, anayewashtaki mbele za Mungu usiku na mchana.

11 Nao wakamshinda kwa damu ya Mwana-Kondoo na kwa neno la ushuhuda wao. Wala wao hawakuyapenda ma-isha yao hata kufa.

12 Kwa hiyo, furahini ninyi mbingu na wote wakaaao humo! Lakini ole wenu nchi na bahari, kwa maana huyo Shetani ameshuka kwenu, akiwa amejaa ghadhabu, kwa sababu anajua ya kuwa muda wake ni mfupi!

13 Lile joka lilipoona kuwa li-metupwa chini duniani, lilimfu-atilia yule mwanamke aliyeku-wa amezaa mtoto mwanamume.

14 Lakini huyo mwanamke akapewa mabawa mawili ya tai mkubwa, kusudi aweze kuruka mpaka mahali palipotayarishwa kwa ajili yake huko nyikani, ambako atatunzwa kwa wakati na nyakati na nusu wakatia ambako yule joka hawezi kufika.

15 Ndipo lile joka likamwaga maji kama mto kutoka kinywani

mwake, ili kumfikia huyo mwanamke na kumkumba kama mafuriko.

16 Lakini nchi ikamsaidia huyo mwanamke kwa kufungua kiny-wa na kuumeza huo mto ambao huyo joka alikuwa ametoa kinywani mwake.

17 Kisha lile joka likapatwa na hasira kali kwa ajili ya huyo mwanamke, likaondoka ili kupigana vita na watoto waliosalia wa huyo mwanamke, yaani, wale wanaozitii amri za Mungu na kuushika ushuhuda wa Yesu Kristo. Lile joka likasimama kwenye mchanga wa bahari.

18 Yule joka akajikita katika mchanga ulioko ufuoni mwa bahari.

13 Nami nikamwona mnyama akitoka ndani ya bahari. Mnyama huyo alikuwa na pembe kumi na vichwa saba, akiwa na taji kumi kwenye hizo pembe zake na juu ya kila kichwa kulikuwa na jina la kufuru.

² Mnyama yule niliyemwona alikuwa kama chui, miguu yake ilikuwa kama ya dubu na kichwa chake kama cha simba. Lile joka likampa huyo mnyama

nguvu zake, kiti chake cha enzi na mamlaka makubwa.

³ Kimojawapo ya vichwa vya huyo mnyama kilikuwa kama kilichokwisha kupata jeraha la mauti, lakini jeraha hilo la mauti likapona. Ulimwengu wote ukashangaa ukamfuata huyo mnyama.

⁴ Watu wakaliabudu lile joka kwa sababu lilikuwa limempa huyo mnyama mamlaka yake, pia wakamwabudu huyo mnyama na kuuliza, “Ni nani aliye kama huyu mnyama? Ni nani awezaye kupigana vita naye?”

⁵ Huyo mnyama akapewa kusema maneno ya kujisifu na kukufuru na kutumia mamlaka yake kwa muda wa miezi arobaini na miwili.

⁶ Akafungua kinywa chake ili kumkukufuru Mungu, akilitukana Jina lake na mahali aishipo na wale wakaaao mbinguni.

⁷ Pia akaruhusiwa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda. Akapewa uwezo juu ya watu wa kila kabila, jamaa, lugha na taifa.

⁸ Nao watu wote waishio duniani watamwabudu huyo mnyama, yaani, wale wote ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu.

⁹ “Yeye aliye na sikio na asikie.

¹⁰ Ikiwa mtu ni wa kuchukuliwa mateka, atachukuliwa mateka. Ikiwa mtu ni wa kuuawa kwa upanga, atauawa kwa upanga. Hapa ndipo penye wito kwa ajili ya saburi na imani ya watakatifu.

¹¹ Kisha nikamwona mnyama mwingine, akipanda juu kutoka katika dunia. Alikuwa na pembe mbili kama mwana-kondoo, lakini akanena kama joka.

¹² Akatumia mamlaka yote ya yule mnyama wa kwanza kwa niaba yake, naye akawafanya wote wakaaao duniani kumwabudu yule mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake la mauti lilipona.

13:10 Hii inarejelewa kwa mafunzo ya Kristo kuwa yeyote achukuaye upanga atauawa kwa upanga (Mt 26:52)

13:11 Kama mwanakondoo Kutakuwa na mfumo wa nguvu siku za mwisho ambaye ni mfano wa uongo wa Yesu kondoo wa kweli.

13 Huyu mnyama wa pili akafanya ishara kuu na za ajabu, hata kusababisha moto kushuka toka mbinguni kuja duniani watu wakiona waziwazi.

14 Kwa sababu ya zile ishara alizokuwa amepewa uwezo wa kufanya kwa niaba ya yule mnyama wa kwanza, akawadanganya wakao duniani. Akawaamuru wasimamisha sanamu kwa heshima ya yule mnyama aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi.

15 Akapewa uwezo wa kuipa pumzi ile sanamu ya yule mnyama wa kwanza, ili iweze kusema na kuwasababisha wale wote waliokataa kuiabudu hiyo sanamu kuuawa.

16 Pia alimlazimisha kila mmoja, mdogo na mkubwa, tajiri na maskini, mtu huru na mtumwa, atiwe chapa kwenye mkono wake wa kuume au kwenye kipaji chake cha uso,

17 ili kwamba mtu ye yote asiweze kununua wala kuuza isipokuwa amekuwa na hiyo chapa, ambayo ni jina la huyo mnyama au tarakimu za jina lake.

18 Hapa ndipo penye hekima. Yeye aliye na akili na ahesabu tarakimu za huyo mnyama, kwa maana ni tarakimu za kibinadamu. Tarakimu zake ni mia sita sitini na sita.

14 Kisha nikatazama na hapo mbele yangu alikuwepo Mwana-Kondoo, akiwa amesimama juu ya Mlima Sayuni. Pamoja naye walikuwa wale watu mia moja arobaini na nne elfu wenye Jina la Mwana-Kondoo na Jina la Baba Yake likiwa limeandikwa kwenye vipaji vya nyuso zao.

² Nami nikasikia sauti kutoka mbinguni kama sauti ya maji mengi yaendayo kasi na sauti kama ngurumo ya radi. Sauti hiyo niliyoisikia ilikuwa kama sauti ya wapiga vinubi wakipiga vinubi vyao.

³ Nao wakaimba wimbo mpya mbele ya hicho kiti cha enzi na mbele ya wale viumbe wenye uhai wanne na wale wazee ishirini na wanne. Hakuna mtu ye yote aliyeweza kujifunza wimbo huo isipokuwa hao watu mia

13:16 Kipaji kinasimamia mawazo. Alama haingekuwa chochote kwa umuhimu bali matakwa ya mawazo.

14:1 144,00 tazama 7:4

moja arobaini na nne elfu walio-kuwa wamekombolewa kutoka duniani.

4 Hawa ndio wale ambao hawakujitia unajisi kwa wanawake, kwa kuwa wao ni mabikira. Wao humfuata Mwana-Kondoo kila aendako. Hawa wamekombolewa kutoka miongoni mwa wanadamu wakawa malimbuko kwa Mungu na kwa Mwana-Kondoo.

5 Vinywani mwao hapakuonekana uongo, wala hawakuwa na hatia yo yote.

6 Kisha nikamwona malaika mwingine akiruka juu angani, naye alikuwa na Injili ya milele ya kuwatangazia wale waishio duniani, yaani, kwa kila taifa, kabila, lugha na jamaa.

7 Akasema kwa sauti kubwa, “Mcheni Mungu na kumtukua, kwa maanasaa ya hukumu yake imewadia. Mwabuduni Yeye aliyeziumba mbingu, dunia, bahari na chemchemi za maji.”

8 Malaika wa pili akafuata akisema, “Ameanguka! Amean-

guka Babeli aliye mkuu, yeye aliyeyafanya mataifa yote kulewa kwa mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake.”

9 Malaika wa tatu akawafuata hao wawili akisema kwa sauti kubwa, “Kama mtu ye yote anamwabudu huyo mnyama na sanamu yake na kutiwa chapa yake kwenye kipaji chake cha uso au kwenye mkono wake,

10 yeye naye, atakunywa mvinyo wa hasira kali ya Mungu ambayo imemiminwa katika kikombe cha ghadhabu yake pasipo kuchanganywa na maji. Naye atateswa kwa moto uwakao na kiberiti mbele ya malaika watakatifu na mbele za Mwana-Kondoo.

11 Nao Moshi wa mateso yao hupanda juu milele na milele. Hakuna mapumziko, mchana wala usiku, kwa wale wamwabuduo huyo mnyama na sanamu yake, au kwa ye yote anayepokea chapa ya jina lake.”

12 Hapa ndipo penyesubira na uvumilivu wa watakatifu,

14:4 Waumini wanaojinusisha na ndoa ndani ya Kristo kuuganisha ulimwengu ni sisi ni kutokuwa mwaminifu.

14:5 bila shaka, wanaoamini walikua wenye dhambi, lakini Yesu anawaona kuwa safi. Twaweza kujumuika naye kwa furaha.

14:7 Yeye aliyetengeneza Ukweli kimya ya uumbaji ukikuwa msisimko kwetu na dunia kutubu na kumwendea muumba wetu.

yaani, wale wanaozishika amri za Mungu na kudumu kuwa waminifu kwa Yesu.

¹³ Kisha nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Andika: Wamebarikiwa wale wafao katika Bwana tangu sasa.” “Naam,” asema Roho, “watapumzika kutoka katika taabu zao, kwa kuwa matendo yao yatawafuata.”

¹⁴ Nikatazama, hapo mbele yangu palikuwa na wingu jeupe na aliyekuwa ameketi juu ya hilo wingu alikuwa kama Mwana wa Adamu, mwenye taji ya dhahabu kichwani mwake na mundu mkali mkononi mwake.

¹⁵ Kisha malaika mwingine akaja kutoka Hekaluni naye akamwita kwa sauti kubwa yule aliyekuwa ameketi juu ya lile wingu akasema, “Chukua mundu wako ukavune kwa kuwa wakati wa mavuno umewadia, kwa maana mavuno ya dunia yamekomaa.”

¹⁶ Hivyo yule aliyekuwa ameketi juu ya lile wingu akauzungusha mundu wake duniani, nayo dunia ikavunwa.

¹⁷ Malaika mwingine akatoka katika Hekalu lililoko mbinguni, naye pia alikuwa na mundu mkali.

¹⁸ Kisha malaika mwingine, aliyekuwa na mamlaka juu ya moto, akatoka kwenye madhabu, naye akamwita yule malaika mwenye mundu mkali kwa sauti kubwa, akisema, “Chukua mundu wako mkali ukakusanye vichala vya mizabibu ya dunia, maana zabibu zake zimeiva.”

¹⁹ Hivyo yule malaika akauzungusha mundu wake duniani na kukusanya vichala vya zabibu za dunia na kuzitupa kwenye shinikizo kubwa la ghadhabu ya Mungu.

²⁰ Lile shinikizo likakanyagwa nje ya mji, nayo damu ikatiririka kama mafuriko kutoka katika hilo shinikizo kufikia kimo cha hatamu za farasi, kwa umbali wa maili mia mbili.

15 Ndipo nikaona ishara mwingine kubwa ya ajabu mbinguni, malaika saba wenye yale mapigo saba ya mwisho, kwa sababu kwa mapigo hayo ghadhabu ya Mungu ilikuwa imekamilika.

² Nikaona kile kilichoonekana kama bahari ya kioo iliyochanganyikana na moto. Kando ya hiyo bahari, walikuwa wamesimama wale watu waliomshinda

yule mnyama na sanamu yake pamoja na tarakimu ya jina lake. Mikononi mwao walikuwa wameshika vinubi walivyopewa na Mungu.

³ Nao wakaimba wimbo wa Musa, mtumishi wa Mungu na wimbo wa Mwana-Kondoo wakisema: “Bwana Mungu Mwenyezi, matendo Yako ni makuu na ya ajabu Mfalme wa zamani zote, njia Zako Wewe ni za haki na za kweli!

⁴ Ni nani ambaye hatakuogopa Wewe Bwana na kulitukuza Jina Lako? Kwa kuwa Wewe peke yako ndiwe mtakatifu. Mataifa yote yatakuja na kuabudu mbele zako, kwa kuwa matendo yako ya haki yamedhihirishwa.”

⁵ Baada ya haya nikatazama, nalo hekalu la hema la ushuhuda lilikuwa limefunguliwa mbinguni,

⁶ ndani ya lile hekalu wakatokea malaika saba wakiwa na mapigo saba. Walikuwa wamevaa nguo safi za kitani ing’aaayo na kufungwa mikanda ya dhahabu vifuani mwao.

⁷ Ndipo mmoja wa wale wenyeye uhai wanne akawapa wale

malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu, Yeye aishiye milele na milele.

⁸ Nalo lile hekalu lilijawa na moshi uliotokana na utukufu wa Mungu na uweza wake, wala hakuna ye yote aliyeweza kuingia mle hekaluni mpaka yale mapigo saba ya wale malaika saba yalipomalizika.

16 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mle hekaluni ikiwaambia wale malaika saba, “Nendeni, mkayamwage duniani hayo mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu.”

² Malaika wa kwanza akaenda akalimwaga hilo bakuli lake juu ya nchi. Majipu mabaya yenye maumivu makali yakawapata wale watu wote waliokuwa na chapa ya yule mnyama na kuia-budu sanamu yake.

³ Malaika wa pili akalimwaga bakuli lake baharini, nayo ikabadilika kuwa damu kama ya mtu aliyekufa na kila kiumbe hai kilichokuwa ndani ya bahari kika-fa.

⁴ Malaika wa tatu akalimwaga

15:3 Tutaimba wimbo huu kwa utukufu wa Mungu kama Musa alifurahi kwa kuwa watu wa Mungu walikwisha toweka Misri.

bakuli lake katika mito na chemchemi za maji, nazo zikawa damu.

5 Ndipo nikamsikia malaika msimamizi wa maji akisema, “Wewe una haki katika hukumu hizi ulizotoa, wewe uliyeko, uliyekuwako, uliye Mtakatifu, kwa sababu umehukumu hivyo,

6 kuwa walimwaga damu ya watakatifu Wako na manabii Wako, nawe umewapa damu wanywe kama walivyostahili.”

7 Nikasikia madhabahu ikiitikia, “Naam, Bwana Mungu Mwenyezi, hukumu Zako ni kweli na haki.”

8 Malaika wa nne akamimina bakuli lake kwenye jua, nalo likapewa nguvu za kuwaanguza watu kwa moto.

9 Watu wakaunguzwa na hilo joto kali, lakini wakalaani Jina la Mungu, aliyekuwa na uwezo juu ya mapigo haya, wala hawakutubu na kumtukuza Mungu.

10 Malaika wa tano akamimina bakuli lake kwenye kiti cha enzi cha yule mnyama, nao ufalme wake ukagubikwa na giza. Watu

wakatafuna ndimi zao kwa ajili ya maumivu

11 wakamlaani Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu na majeraha yao, wala hawakutubu kwa ajili ya matendo yao maovu.

12 Malaika wa sita akamimina bakuli lake kwenye mto mkubwa Eufirati, maji yake yakakauka ili kutayarisha njia kwa ajili ya wafalme watokao mashariki.

13 Kisha nikaona roho wachafu watatu waliofanana na vyura wakitoka katika kinywa cha lile joka na katika kinywa cha yule mnyama na katika kinywa cha yule nabii wa uongo.

14 Hizo ndizo roho za pepo wachafu zitendazo miujiza. Nazo huwaendea wafalme wa ulimwengu wote na kuwakusanya tayari kwa ajili ya vita katika siku ile kuu ya Mungu Mwenyezi.

15 “Tazama, naja kama mwivi! Amebarikiwa yeye akeshaye na kuziweka tayari nguo zake ili asiende uchi na kuonekana aibu yake”.

16:9,11 Mara tena hata hukumu ya mwisho ya Mungu juu ya watenda dhambi imelengwa kuwaleta kwa tabia kuliko kuonyesha hasira ya moyo uliotoweka.

16:15 Mtazamo ni kwa wanawali waliojaribiwa kulala usingizi kwa sababu ilionekana kuwa Kristo, bibi harusi alichelewa kuja kwake (Mt 25:5)

16 Ndipo wakawakusanya wafalme pamoja mahali paitwapo “Amagedoni” kwa Kiebrania.

17 Malaika wa saba akamimi-na bakuli lake angani na sauti kubwa ikatoka mle hekaluni katika kile kiti cha enzi, ikisema, “Imekwisha kuwa!”

18 Kukawa na mianga ya umeme wa radi, ngurumo, radi na tetemeko kubwa la ardhi. Hapajawa kamwe na tetemeko la ardhi kama hilo tangu mwanaadamu awepo duniani, hivyo lilikuwa tetemeko kubwa ajabu.

19 Ule mji mkubwa ukagawanyika katika sehemu tatu, nayo miji ya mataifa ikaanguka. akaukumbuka Babeli ule uliokuwa mkuu na kuupa kikombe cha hasira na ghadhabu Yake.

20 Kila kisiwa kikatoweka wala milima haikuonekana.

21 Mvua kubwa ya mawe, mawe yenye uzito wa talanta moja yakaanguka kutoka mbinguni, yakawaangukia wanadamu. Nao wanadamu wakamlaani Mungu kwa ajili ya hayo mapigo ya mvua ya mawe, kwa sababu pigo hilo lilikuwa la kutisha.

17 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba akaja akaniambia, “Njoo, nitakuonyesha adhabu ya yule kahaba mkuu, aketiye juu ya maji mengi.

2 Yule ambaye wafalme wa dunia walizini naye na watu wakaao duniani walilewa kwa mvi-nyo wa uzinzi wake.”

3 Kisha yule malaika akani-chukua katika Roho akanipeleka nyikani. Huko nikamwona mwanamke mmoja ameketi juu ya mnyama mwekundu aliyejaa majina ya kumkufuru Mungu mwili mzima. Mnyama huyo alikuwa na vichwa saba na pembe kumi.

4 Huyu mwanamke alikuwa amevaa mavazi ya rangi ya zambarau na nyekundu, akimetameta kwa dhahabu, vito vya thamani na lulu. Mkononi mwake alikuwa ameshika kikombe cha dhahabu kilichojaa mambo ya machukizo na uchafu wa uzinzi wake.

5 Kwenye kipaji chake cha uso palikuwa pameandikwa jina: “Siri, Babeli mkuu, mama wa makahaba na machukizo ya dunia.”

17:1 Babiloni inaonekana kuashiria chama cha kisiasa au dini ambayo wakuu wananchi (Dunia) waliahidiwa kwa Ibrahimu.

6 Nikaona kuwa huyo mwanamke alikuwa amelewa kwa damu ya watakatifu, yaani, damu ya wale watu waliouawa kwa ushuhuda wa Yesu. Nilipomwona huyo mwanamke, nilistaajabu sana.

7 Ndipo yule malaika akaniambia, “Kwa nini unastaajabu? Nitakufafanulia siri ya huyo mwanamke na huyo mnyama aliyempanda, mwenye vichwa saba na pembe kumi.

8 Huyo mnyama, ambaye ulimwona, wakati fulani alikuwepo, lakini sasa hayupo, naye atapanda kutoka katika lile shimo lisilo na mwisho na kwenda kwenye maangamizo. Watu waisio duniani ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima tangu kuumbwa kwa ulimwengu watastaajabu kumwona huyo mnyama, kwa maana alikuwepo, wakati fulani na sasa hayupo, lakini atakuja.

9 “Hapa ndipo penye akili pamoja na hekima. Vile vichwa saba ni vilima saba ambavyo huyo mwanamke amevikalia.

10 Pia hivyo vichwa saba ni wafalme saba ambao miongoni mwao watano wamekwisha ku-

anguka, mwingine hajaja bado, lakini atakapokuja, atalazimika kukaa kwa muda mfupi.

11 Yule mnyama aliyekuwepo wakati fulani na ambaye sasa hayupo, yeye ni mfalme wa nane. Ni miongoni mwa wale saba, naye anakwenda kwenye maangamizi.

12 “Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi ambao bado hawajapokea ufalme, lakini ambao watapokea mamlaka kuwa wafalme kwa wakati mmoja pamoja na yule mnyama.

13 Hawa wana nia moja, nao watamwachia yule mnyama nguvu zao na mamlaka yao.

14 Watafanya vita na Mwana-Kondoo, lakini Mwana-Kondoo atawashinda kwa sababu Yeye ni Bwana wa mabwana na Mfalme wa wafalme. Yeye atakuwa pamoja na watu wake walioitwa ambao ni wateule wake na wafuasi wake waaminifu.”

15 Kisha yule malaika akaniambia, “Yale maji uliyoyaona, yule kahaba akiwa ameketi juu yake ni jamaa za watu, makutano, mataifa na lugha.

16 Zile pembe kumi ulizoziona, pamoja na huyo mnyama, wa-

tamchukia huyo kahaba, watamfilisi na kumwacha uchi, watamla nyama yake na kumteketeza kwa moto.

17 Kwa maana Mungu ataweka mioyoni mwao kutimiza kusudi lake kwa kukubali kumpa yule mnyama mamlaka yao ya utawala mpaka maneno ya Mungu yatakapotimia.

18 Yule mwanamke uliyemwona ni ule mji mkubwa unaotawala juu ya wafalme wa dunia.”

18 Baada ya haya nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, akiwa na mamlaka makuu na dunia ikamulikiwa na mng’ao wake.

2 Naye akalia kwa nguvu kwa sauti kubwa, akisema: “Umeanguka! Umeanguka Babeli ulio mkuu! Umekuwa makao ya mashetani na makazi ya kila pepo mchafu, makazi ya kila ndege na kila mnyama achukizaye.

3 Kwa maana mataifa yote yamekunywa mvinyo wa uasherati wake, nao wafalme wa dunia wamefanya uzinzi naye, nao wa-

fanyi biashara wa dunia wame-tajirika kutokana na wingi wa utajiri wake.”

4 Kisha nikasikia sauti nyin-gine kutoka mbinguni ikisema: “Tokeni katikati yake, enyi watu wangu, ili msije mkashiriki dhambi zake, ili usije ukapatwa na pigo lake lo lote,

5 kwa kuwa dhambi zake zimelundikana hadi mbinguni, naye Mungu amekumbuka uhalifu wake.

6 Mtendee kama yeye alivyotenda, umlipe mara mbili kwa ajili ya yale aliyotenda. Katika kikombe chake mchanganyie mara mbili ya kile alichochanganya.

7 Mpatie mateso na huzuni nyingi sawa na utukufu na anasa alizojipatia. Kwa kuwa moyoni mwake hujivuna akisema, ‘Mimi ninatawala kama malikia, mimi si mjane wala sitaona huzuni kamwe.’

8 Kwa hiyo mapigo yatampata kwa siku moja: mauti, maombolezo na njaa. Naye atateketezwa kwa moto, kwa maana amhukumuye ni Bwana Mungu Mwenye-ezi.

gi wa muungano wa kujirudia migawanyo ya undani ilikuwa ndivyo jinsi Mungu alipowaharibu maadui wake ngano la kale.

9 “Wafalme wa dunia waliozini naye na kushiriki anasa zake watakapoona moshi wa kuungua kwake, watamlilia na kumwombolezea.

10 Watasimama mbali na kulia kwa hofu kutokana na mateso yake na kusema: “ ‘Ole! Ole Ee mji mkuu, Ee Babeli mji wenye nguvu! Hukumu yako imekuja katika saa moja!’

11 “Na wafanyi biashara wa duniani wanalia na kuomboleza kwa sababu hakuna anunuaye bidhaa zao tena.

12 Bidhaa za dhahabu, za fedha, za vito vya thamani na vya lulu, kitani safi, nguo za rangi ya zambarau, hariri, nguo nyekundu, aina zote za miti ya manukato, vifaa vyote vya pembe za ndovu, vifaa vyote vya miti yenye thamani kuliko yote, shaba nyeusi, chuma na marmar,

13 mdalasini, vikolezi, uvumba, manemane, uvumba wenye harufu nzuri, divai, mafuta ya zeituni, unga mzuri na ngano, ng’ombe na kondoo, farasi na magari, watumwa, pia na roho za wanadamu.

14 “Watasema, ‘Yale matunda ambayo roho yako iliyatamani yamekoma. Utajiri wako wote

na fahari yako vimetoweka, wala haviwezi kupatikana tena kamwe!’

15 Wale wafanyi biashara wauzao bidhaa hizo na kupata utajiri wao kutoka kwake watasimama mbali naye kwa hofu ya mateso yanayompata. Watalia na kuomboleza wakipiga kelele wakisema:

16 “ ‘Ole! Ole, Ee, mji mkubwa, uliyekuwa umevikwa mavazi ya kitani safi, ya rangi ya zambarau na nyekundu, ukimetameta kwa dhahabu, vito vya thamani na lulu!

17 Katika muda wa saa moja utajiri wote mkubwa kama huu umeangamia!’ “Kila nahodha, mabaharia wote wasafirio baharini na wote wafanyao kazi melini watasimama mbali naye.

18 Watakapoona moshi wa kuungua kwake watalia wakisema, ‘Je, ulipata kuwako mji mkuu kama huu?’

19 Nao watajirushia mavumbi vichwani mwao huku wakilia na kuomboleza wakisema: “ ‘Ole, Ole, Ee mji mkubwa, mji ambao wote wenye meli baharini walitajirika kwa kupitia mali zako! Katika saa moja tu umeangamizwa!

²⁰ Furahia uharibifu wake, Ee mbingu! Furahini ninyi watakatifu na mitume na manabii! Kwa kuwa Mungu ameutendea kama vile ulivyowatendea ninyi.’”

²¹ Kisha malaika mmoja mwenye nguvu akainua jiwe kubwa kama la kusagia akalitupa baharini akisema: “Hivyo ndivyo mji mkubwa Babeli utakavyotupwa chini kwa nguvu wala hautaonekana tena.

²² Nyimbo za wapiga vinubi na waimbaji, wapiga filimbi na sauti za wapiga tarumbeta hazitasikika ndani yako tena. Ndani yako kamwe hataonekana fundi mwenye ujuzi wa aina yo yote. Wala sauti ya jiwe la kusagia kamwe haitaisikika.

²³ Mwanga wa taa hautaangaza tena ndani yako. Wala sauti ya bwana arusi na bibi arusi kamwe haitasikiwa ndani yako. Kwa kuwa wafanyi biashara wako walikuwa watu maarufu wa dunia na mataifa yote yalidanganika kwa uchawi wako.

²⁴ Ndani yako ilionekana damu ya manabii na ya watakatifu na watu wote waliouawa duniani.”

19 Baada ya haya nikasikia sauti kama sauti ya umati mkubwa wa watu mbinguni iki-sema kwa nguvu : “Haleluya! Wokovu na utukufu na uweza ni vya Mungu wetu,

² kwa maana hukumu Zake ni za kweli na za haki. Amemhukumu yule kahaba mkuu aliyeharibu ulimwengu kwa uzinzi wake. Mungu amemlipiza kisasi kwa ajili ya damu ya watumishi wake.”

³ Wakasema tena kwa nguvu: “Haleluya! Moshi wake huyo kahaba unapanda juu milele na milele.”

⁴ Wale wazee ishirini na wanne pamoja na wale viumbe wenyewe uhai wanne wakaanguka kifudifudi, wakamwabudu Mungu, aliyekuwa ameketi kwenye kile kiti cha enzi. Wakasema kwa sauti kuu: “Amen! Haleluya!”

⁵ Kisha sauti ikatoka kati kile kiti cha enzi, ikisema: “Msifuni Mungu wetu, ninyi watumishi wake wote, ninyi nyote mnaomcha, wadogo kwa wakubwa!”

18:21 Umbo la jiwe kutupwa ndani ya bahari inatumika na Yesu kueleza bahati ya wale wachanga kukwama (MT 18:6)

19:3 Milele na milele – Babiloni mwenyewe itaharibiwa kwa moto sio milele kwa mateso ya ufahamu (18:8)

6 Kisha nikasikia sauti kama sauti ya umati mkubwa wa watu, kama sauti ya maji mengi yaendayo kasi na kama ngurumo kubwa ya radi ikisema: “Haleluya! Kwa maana Bwana Mungu wetu Mwenyezi anamiliki.

7 Tufurahi, tushangilie na kumpa utukufu! Kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo Imewadia, na bibi arusi wake amejiweka tayari.

8 Akapewa kitani safi, nyeupe inayong’aa ili avae.” (Hiyo kitani safi inawakilisha matendo ya haki ya watakatifu.)

9 Ndipo yule malaika akaniambia, “Andika haya: ‘Wamebarikiwa wale walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo!’” Naye akaniongeza kusema, “Haya ndiyo maneno ya kweli ya Mungu.”

10 Ndipo nikaanguka kifudifudi miguuni pake ili kumwabudu, lakini yeye akaniambia, “Usifanye hivyo! Mimi pia ni mtumishi mwenzako pamoja na ndugu zako walio na ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu! Maana ushuhuda wa Yesu ndio roho ya unabii.”

11 Kisha nikaona mbingu imefunguka na hapo mbele yangu akiwepo farasi mweupe, ambaye Yeye aliyempanda huyo farasi alitwa Mwaminifu na wa Kweli. Yeye ahukumu kwa haki na kupigana vita.

12 Macho yake ni kama miali ya moto na juu ya kichwa Chake kuna taji nyingi. Alikuwa na jina lililoandikwa ambalo hakuna mtu ye yote anayelijua isipokuwa Yeye mwenyewe.

13 Alikuwa amevaa vazi lililochovywa kwenye damu na Jina lake ni “Neno la Mungu.”

14 Majeshi ya mbinguni walikuwa wakimfuata, wakiwa wamepanda farasi weupe, hali wamevaa mavazi ya kitani nzuri, nyeupe safi.

15 Kinywani mwake mlitoka upanga mkali ambao kwa huo atayaangusha mataifa. Atayatawala kwa “fimbo yake ya utawala ya chuma.” Atalikanyaga shinikizo la mvinyo wa ghadhabu ya Mungu Mwenyezi.

16 Kwenye vazi lake na paja lake liliandikwa jina hili: Mfalme wa wafalme na bwana wa mabwana.

19:7 Sisi ndio wake wa Yesu walioteuliwa mwana kondoo tuwe tunajiandaa kwa maisha haya kwa siku kuu harudi,

17 Nami nikamwona malaika amesimama ndani kwenye jua, akaita ndege wote warukao angani kwa sauti kuu, “Njooi, kusanyikeni kwa ajili ya karamu kubwa ya Mungu,

18 ili mpate kula nyama ya wafalme na ya majemadari, ya mashujaa, ya farasi na ya wapanda farasi, nyama ya wanadamu wote walio huru na watumwa, wadogo na wakubwa.”

19 Kisha nikamwona yule mnyama na wafalme wa dunia pamoja na majeshi yao wakiwa wamekusanyika pamoja ili kupigana vita dhidi ya yule aliyempanda huyo farasi mweupe pamoja na jeshi Lake.

20 Lakini yule mnyama akamatwa pamoja na huyo nabii wa uongo ambaye alikuwa amefanya ishara kwa niaba ya huyo mnyama, ambaye kwa ishara hizi aliwadanganya wale waliopokea chapa ya huyo mnyama na kuiabudu sanamu yake. Hawa wawili wakatupwa wakiwa hai ndani ya ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti.

21 Wale waliosalia waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani

mwa yule aliyekuwa amempanda huyo farasi mweupe, nao ndege wote wakajishibisha kwa nyama yao.

20 Kisha nikaona malaika akishuka kutoka mbinuni, akiwa ameshika ufunguo wa lile shimo lisilo na mwisho na mnyororo mkubwa mkononi mwake.

2 Akalishika lile joka, yule nyoka wa zamani, ambaye ndiye Ibilisi na Shetani, naye akamfunga kwa muda wa miaka elfu moja.

3 Akamtupa katika lile shimo lisilo na mwisho, akamfunga humo na kulitia lakiri, ili kumzuia asiendelee kudanganya mataifa mpaka hiyo miaka elfu moja itimie. Baada ya hayo atafunguliwa kwa muda mfupi.

4 Kisha nikaona viti vya enzi vilivyokuwa vimekaliwa na hao waliopewa mamlaka ya kuhukumu. Nami nikaona roho za wale waliokatwa vichwa kwa sababu ya ushuhuda wa Yesu na kwa sababu ya neno la Mungu. Hawakuwa wamemsujudia huyo mnyama wala sanamu yake wala

19:19 Yesu atakapo rudi kutakuwa na ibada iliyoandaliwa kipangilio kwa kuwa watu wa dunia watakua na shughuli zao pia.

hawakupokea ile chapa yake kwenye vipaji vya nyuso zao au kwenye mikono yao. Wakawa hai na kutawala pamoja na Kristo miaka elfu moja.

⁵ (Wafu waliosalia hawakufufuka mpaka ilipotimia hiyo miaka elfu moja.) Huu ndio ufufuo wa kwanza.

⁶ Wamebarikiwa tena ni watakatifu wale walio na sehemu katika huo ufufuo wa kwanza. Hao mauti ya pili haina nguvu juu yao, bali watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja naye kwa muda wa miaka elfu moja.

⁷ Hiyo miaka elfu moja itakapotimia, Shetani atafunguliwa kutoka kifungoni mwake,

⁸ naye atatoka ili kuyadanyanya mataifa yaliyopo katika pembe nne za dunia, yaani, Gogu na Magogu apate kuwakusanya tayari kwa vita. Idadi yao ni kama mchanga ulioko Pwani.

⁹ Nao walitembea katika eneo lote la dunia, wakaizunguka kambi ya watakatifu na ule mji uliopendwa. Lakini moto uka-

shuka kutoka mbinguni na kuwateketeza.

¹⁰ Naye Ibilisi aliyewadanyanya akatupwa katika ziwa la moto na kiberiti alipo yule mnyama na yule nabii wa uongo. Nao wakateswa huko mchana na usiku, milele na milele.

¹¹ Kisha nikaona kiti kikubwa cha enzi cheupe, dunia na mbingu zikaukimbia uso wake Yeye aliyeketi juu yake, wala mahali pao hapakuonekana.

¹² Nami nikawaona wafu wakubwa na wadogo, wakiwa wamesimama mbele ya hicho kiti cha enzi na vitabu vikafunguliwa. Pia kitabu kingine kikafunguliwa ambacho ni cha uzima. Hao wafu wakahukumiwa sawasawa na matendo yao kama yaliyoandikwa ndani ya hivyo vitabu.

¹³ Bahari ikawatoa wafu walio kuwamo ndani yake, nayo mauti na kuzimu zikawatoa wafu waliokuwamo ndani yake. Kila mtu akahukumiwa kulingana na yale aliyotenda.

¹⁴ Kisha Mauti na Kuzimu zi-

20:5 Wafu wanaosalia – Hii ni kutokana na mtazamo wa mwisho wa “miaka 2000” kuwaangalia wafu kama matokeo ya jumla ya wanadamu wote waliokufa. Wafu waliokufa katika Kristo wakati huu watafufuliwa atakaporudi. **20:14** Ziwa la moto ni ishara ya kifo ambayo Biblia inafafanua kukosa ufahamu milele.

katupwa katika ziwa la moto. Hii ndio Mauti ya pili, yaani, hilo ziwa la moto.

¹⁵ Iwapo mtu jina lake halikuonekana katika kile kitabu cha uzima, alitupwa ndani ya lile ziwa la moto.

21 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, maana mbingu za kwanza na nchi ya kwanza zimekwisha kupita, wala hapakuwepo na bahari tena.

² Nikaona Mji Mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka mbinguni kwa Mungu, ukiwa umeandaliwa kama bibi arusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe.

³ Nami nikasikia sauti kubwa kutoka katika kile kiti cha enzi ikisema, “Tazama, makao ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atakaa pamoja nao. Yeye atakuwa Mungu wao nao watakuwa watu wake, naye Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao.

⁴ Atafuta kila chozi, kutoka katika macho yao. Mauti haitakuwepo tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu, kwa maana mambo ya kwanza yamekwisha kupita.”

⁵ Naye yule aliyeketi juu ya kile kiti cha enzi akasema, “Tazama, nayafanya mambo yote kuwa mapya.” Pia akasema, “Andika haya, maana maneno haya ni ya kuaminika tena ni kweli.”

⁶ Akaniambia, “Imekwisha kuwa. Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo na Mwisho. Yeye aonaye kiu nitampa kunywa kutoka katika chemchemi ya maji ya uzima bila gharama yo yote.

⁷ Yeye atakayeshinda atayarithi haya yote, Nami nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu.

⁸ Lakini waoga, wasioamini, wachafu, wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, pamoja na waongo wote, mahali pao ni katika lile ziwa liwakalo moto

20:23 Inatokana kuwa sehemu ya kwanza ya ufalme wa Mungu utadumu kwa miaka elfu moja wakati ambapo ibilisi nguvu za dhambi na upinzani kwa Kristo utadhihirika. Tutaridhi nchi kama wafalme – (Makuhani 5:10) tukwongoza watu wa kawaida wanaokufa ambao ni wazima wakati wa kurudi kwa Kristo.

21:1 Mbingu na dunia zimetumika kwa Bibilia kwa kawaida kuelezea mfanano wa vitu duniani mbingu yaweza kuashiria wenye uongozi.

na kiberiti. Hii ndiyo mauti ya pili.”

⁹ Kisha mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba ya hayo mapigo saba ya mwisho akaja akaniambia, “Njoo, nami nitakuonyesha bibi arusi, yaani, mke wa Mwana-Kondoo.”

¹⁰ Naye akanichukua katika Roho hadi kwenye mlima mkubwa na mrefu, akanionyesha ule Mji Mtakatifu, Yerusalemu, ukishuka kutoka mbinguni kwa Mungu.

¹¹ Ulikuwa uking’aa kwa utukufu wa Mungu kama kito chenye thamani sana, kama yaspi, safi kama kioo.

¹² Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye malango kumi na mawili, pakiwa na malaika kumi na wawili kwenye hayo malango. Kwenye malango hayo yaliandikwa majina ya yale makabila kumi na mawili ya Israeli.

¹³ Kulikuwa na malango matatu upande wa mashariki, matatu upande wa kaskazini, matatu upande wa kusini na matatu upande wa magharibi.

¹⁴ Ukuta wa huo mji ulikuwa

na misingi kumi na miwili na juu yake yaliandikwa majina ya wale mitume kumi na wawili wa Mwana-Kondoo.

¹⁵ Huyu malaika aliyesema nami alikuwa na ufito wa dhahabu wa kupimia huo mji, malango yake na kuta zake.

¹⁶ Mji huo ulikuwa mraba, urefu wake ulikuwa sawa na upana. Akaupima huo mji kwa huo ufito akaukuta una kama kilometa 2,400a urefu wake na upana wake na kwenda juu kwake vilikuwa sawa.

¹⁷ Akaupima ukuta wake, ulikuwa na unene wa dhiraa 144b kwa kipimo cha kibinadamu ambacho huyo malaika alikuwa akikitumia.

¹⁸ Ukuta huo ulijengwa kwa yaspi hali mji wenyewe ulijengwa kwa dhahabu safi, iking’aa kama kioo.

¹⁹ Misingi ya mji huo ilipambwa kwa kila aina ya kito cha thamani. Msingi wa kwanza ulikuwa wa yaspi, wa pili yakuti samawi, wa tatu kalkedoni, wa nne zamaridi,

²⁰ wa tano sardoniki, wa sita akiki, wa saba krisolitho, wa

21:17 Kwa ufalme wa Mungu tutafanywa sawa na malaika (LK20:35,36) ambaye hawezi tenda dhambi tena.

nane zabarajadi, wa tisa yakuti manjano, wa kumi krisopraso, wa kumi na moja hiakintho, wa kumi na mbili amethisto.

²¹ Yale malango kumi na mbili yalikuwa ni lulu kumi na mbili, kila lango lilikuwa limetengenezwa kwa lulu moja. Barabara za mji huo zilikuwa za dhahabu safi ing'aayo kama kioo.

²² Sikuona Hekalu ndani ya huo mji kwa sababu Bwana Mungu Mwenyezi na Mwana-Kondoo ndio Hekalu lake.

²³ Ule mji hauhitaji jua wala mwezi kuuangazia kwa sababu utukufu wa Mungu ndio nuru yake na Mwana-Kondoo ndiye taa yake.

²⁴ Mataifa yatatembea yakiangaziwa na nuru yake na wafalme wa duniani wataleta fahari yao ndani yake.

²⁵ Malango yake hayatafunywa kamwe mchana, kwa mana hakutakuwa na usiku humo.

²⁶ Utukufu na heshima za mataifa zitaletwa humo.

²⁷ Lakini kitu kichafu hakitaingia humo kamwe, wala mtu ye yote atendaye mambo ya aibu

au ya udanganyifu. Bali watakaolingia humo ni wale tu ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo.

22 Kisha yule malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima, maangavu kama kioo yakitiririka kutoka kwenye kile kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo,

² kupitia katikati ya barabara kuu ya huo mji. Kwenye kila upande wa huo mto kulikuwa na mti wa uzima utoao matunda ya aina kumi na mbili, ukizaa matunda yake kila mwezi. Nayo majani ya mti huo ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa.

³ Katika mji huo hakutakuwa tena na kitu cho chote kilicholaaniwa, bali kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo kitakuwamo humo na watumishi wake watamtumikia,

⁴ nao watamwona uso Wake na Jina lake litakuwa kwenye vipaji vya nyuso zao.

⁵ Usiku hautakuwako tena, wala hawatahitaji mwanga wa

22:3 Edeni itarejesha katika hali yake ya awali. Laana iliyo wakwa duniani wakati wa Adamu itaondolewa. Vilevile ufalme wa Mungu utaletwa duniani na ndipo lugha ya dunia itakapo rejelewa pia.

taa au wa jua, kwa maana Bwana Mungu atakuwa nuru yao, nao watatawala milele na milele.

⁶ Kisha yule malaika akaniambia, “Maneno haya ni ya kuaminika na kweli. Bwana, Mungu wa roho za manabii, amemtuma malaika wake kuwonyesha watumishi wake yale ambayo hayana budi kutukia upesi.

⁷ “Tazama, naja upesi! Amebarikiwa yeye ayashikaye maneno ya unabii wa kitabu hiki.”

⁸ Mimi Yohana, ndiye niliyesikia na kuyaona mambo haya. Nami nilipokwisha kuyasikia na kuyaona, nilianguka chini nika-sujudu miguuni pa yule malaika aliyekuwa akinionyesha mambo hayo.

⁹ Lakini yeye akaniambia, “Usifanye hivyo! Mimi ni mtumishi pamoja nawe na ndugu zako manabii na wote wanaoyashika maneno ya kitabu hiki. Msujudie Mungu!”

¹⁰ Kisha akaniambia, “Usiyafunge maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki,

kwa sababu wakati umekaribia.

¹¹ Atendaye mabaya na aendele kutenda mabaya, aliye mchafu na aendele kuwa mchafu, yeye atendaye haki na aendele kutenda haki na yeye aliye mta-katifu na aendele kuwa mtakatifu.”

¹² “Tazama, naja upesi! nikiwa na mshahara wangu, nami nitamlipa kila mtu sawasawa na alivyotenda.

¹³ Mimi ni Alfa na Omega, wa Kwanza na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho.

¹⁴ “Wamebarikiwa wale wafu-ao nguo zao, ili wapate haki ya kuuendea huo mti wa uzima na kuingia huo mji kwa kupitia kwenye malango yake.

¹⁵ Huko nje wako mbwa, wachawi, wazinzi, wauaji, waabuduo sanamu na kila mtu apendaye udanganyifu na kuufanya.

¹⁶ “Mimi Yesu, nimentuma malaika wangu kushuhudia mambo haya kwa ajili ya makanisa. Mimi ndimi niliye Shina na Mzao wa Daudi, ile Nyota ya asubuhi ing’ayao.”

22:12 Kuja kwa Kristo kutakuwa ghafla na ni lazima tujikumbushe kila siku kuwa Kristo aweza kuja wakati wowote.

22:15 Watu wanaweza kupenda dhambi bila kupenda kibinafsi na kutazama na kuangalia mambo haya kwa umbali.

¹⁷ Roho na bibi arusi wanase-
ma, “Njoo!” Naye asikiaye na
aseme, “Njoo!” Ye yote mwe-
nye kiu na ajena kila anayetaka
na anywe maji ya uzima bure.

¹⁸ Namwonya kila mtu asi-
kiaye maneno ya unabii wa kita-
bu hiki: Mtu ye yote akiongeza
cho chote, Mungu atamwonge-
zea mapigo yaliyoandikwa kati-
ka kitabu hiki.

¹⁹ Kama mtu ye yote akipun-

guza cho chote katika maneno
ya unabii wa kitabu hiki, Mungu
atamwondolea sehemu yake ka-
tika ule mti wa uzima na katika
ule mji mtakatifu, ambao habari
zake zimeandikwa katika kitabu
hiki.

²⁰ Yeye anayeshuhudia mambo
haya asema, “Naam, naja upe-
si!” Amen. Njoo Bwana Yesu.

²¹ Neema ya Bwana Yesu iwe
na watakatifu wote. Amen.

22:17 Tukishika maajabu ya maisha ya milele ikifanywa matokeo yetu yatu-
kua na kukaribisha mtu aliye karibu nasi kuja tushiriki.

Mpangilio Wa Masomo Ya Biblia

	JANUARI		FEBRUARI		MACHI		APRILI	
1	Mathayo	1, 2	Warumi	10, 11	1 Wakorintho	14	Luka	24
2	Mathayo	3, 4	Warumi	12	1 Wakorintho	15	Wagalatia	1, 2
3	Mathayo	5	Warumi	13, 14	1 Wakorintho	16	Wagalatia	3, 4
4	Mathayo	6	Warumi	15, 16	2 Wakorintho	1, 2	Wagalatia	5, 6
5	Mathayo	7	Marko	1	2 Wakorintho	3, 4	Waefeso	1, 2
6	Mathayo	8	Marko	2	2 Wakorintho	5–7	Waefeso	3, 4
7	Mathayo	9	Marko	3	2 Wakorintho	8, 9	Waefeso	5, 6
8	Mathayo	10	Marko	4	2 Wakorintho	10, 11	Wafilipi	1, 2
9	Mathayo	11	Marko	5	2 Wakorintho	12, 13	Wafilipi	3, 4
10	Mathayo	12	Marko	6	Luka	1	Yohana	1
11	Mathayo	13	Marko	7	Luka	2	Yohana	2, 3
12	Mathayo	14	Marko	8	Luka	3	Yohana	4
13	Mathayo	15	Marko	9	Luka	4	Yohana	5
14	Mathayo	16	Marko	10	Luka	5	Yohana	6
15	Mathayo	17	Marko	11	Luka	6	Yohana	7
16	Mathayo	18	Marko	12	Luka	7	Yohana	8
17	Mathayo	19	Marko	13	Luka	8	Yohana	9, 10
18	Mathayo	20	Marko	14	Luka	9	Yohana	11
19	Mathayo	21	Marko	15, 16	Luka	10	Yohana	12
20	Mathayo	22	1 Wakorintho	1, 2	Luka	11	Yohana	13, 14
21	Mathayo	23	1 Wakorintho	3	Luka	12	Yohana	15, 16
22	Mathayo	24	1 Wakorintho	4, 5	Luka	13, 14	Yohana	17, 18
23	Mathayo	25	1 Wakorintho	6	Luka	15	Yohana	19
24	Mathayo	26	1 Wakorintho	7	Luka	16	Yohana	20, 21
25	Mathayo	27	1 Wakorintho	8, 9	Luka	17	Matendo	1
26	Mathayo	28	1 Wakorintho	10	Luka	18	Matendo	2
27	Warumi	1, 2	1 Wakorintho	11	Luka	19	Matendo	3, 4
28	Warumi	3, 4	1 Wakorintho	12, 13	Luka	20	Matendo	5, 6
29	Warumi	5, 6			Luka	21	Matendo	7
30	Warumi	7, 8			Luka	22	Matendo	8
31	Warumi	9			Luka	23		

Mpangilio Wa Masomo Ya Biblia

	MEI		JUNI		JULAI		AGOSTI	
1	Matendo	9	Waebrania	6, 7	Ufunuo	21, 22	Warumi	9
2	Matendo	10	Waebrania	8, 9	Mathayo	1, 2	Warumi	10, 11
3	Matendo	11, 12	Waebrania	10	Mathayo	3, 4	Warumi	12
4	Matendo	13	Waebrania	11	Mathayo	5	Warumi	13, 14
5	Matendo	14, 15	Waebrania	12	Mathayo	6	Warumi	15, 16
6	Matendo	16, 17	Waebrania	13	Mathayo	7	Marko	1
7	Matendo	18, 19	Yakobo	1	Mathayo	8	Marko	2
8	Matendo	20	Yakobo	2	Mathayo	9	Marko	3
9	Matendo	21, 22	Yakobo	3, 4	Mathayo	10	Marko	4
10	Matendo	23, 24	Yakobo	5	Mathayo	11	Marko	5
11	Matendo	25, 26	1 Petro	1	Mathayo	12	Marko	6
12	Matendo	27	1 Petro	2	Mathayo	13	Marko	7
13	Matendo	28	1 Petro	3-5	Mathayo	14	Marko	8
14	Wakolosai	1	2 Petro	1, 2	Mathayo	15	Marko	9
15	Wakolosai	2	2 Petro	3	Mathayo	16	Marko	10
16	Wakolosai	3, 4	1 Yohana	1, 2	Mathayo	17	Marko	11
17	1 Wathesalonike	1, 2	1 Yohana	3, 4	Mathayo	18	Marko	12
18	1 Wathesalonike	3, 4	1 Yohana	5	Mathayo	19	Marko	13
19	1 Wathesalonike	5	2 & 3 Yohana		Mathayo	20	Marko	14
20	2 Wathesalonike	1, 2	Yuda		Mathayo	21	Marko	15
21	2 Wathesalonike	3	Ufunuo	1, 2	Mathayo	22	Marko	16
22	1 Timotheo	1-3	Ufunuo	3, 4	Mathayo	23	1 Wakorintho	1, 2
23	1 Timotheo	4, 5	Ufunuo	5, 6	Mathayo	24	1 Wakorintho	3
24	1 Timotheo	6	Ufunuo	7-9	Mathayo	25	1 Wakorintho	4, 5
25	2 Timotheo	1	Ufunuo	10, 11	Mathayo	26	1 Wakorintho	6
26	2 Timotheo	2	Ufunuo	12, 13	Mathayo	27	1 Wakorintho	7
27	2 Timotheo	3, 4	Ufunuo	14	Mathayo	28	1 Wakorintho	8, 9
28	Tito	1-3	Ufunuo	15, 16	Warumi	1, 2	1 Wakorintho	10
29	Filemoni		Ufunuo	17, 18	Warumi	3, 4	1 Wakorintho	11
30	Waebrania	1, 2	Ufunuo	19, 20	Warumi	5, 6	1 Wakorintho	12, 13
31	Waebrania	3-5			Warumi	7, 8	1 Wakorintho	14

Mpangilio Wa Masomo Ya Biblia

	SEPTEMBER		OKTOBER		NOVEMBER		DISEMBER	
1	1 Wakorintho	15	Luka	24	Matendo	10	Waebrania	6, 7
2	1 Wakorintho	16	Wagalatia	1, 2	Matendo	11, 12	Waebrania	8, 9
3	2 Wakorintho	1, 2	Wagalatia	3, 4	Matendo	13	Waebrania	10
4	2 Wakorintho	3, 4	Wagalatia	5, 6	Matendo	14, 15	Waebrania	11
5	2 Wakorintho	5-7	Waefeso	1, 2	Matendo	16, 17	Waebrania	12
6	2 Wakorintho	8, 9	Waefeso	3, 4	Matendo	18, 19	Waebrania	13
7	2 Wakorintho	10, 11	Waefeso	5, 6	Matendo	20	Yakobo	1
8	2 Wakorintho	12, 13	Wafilipi	1, 2	Matendo	21, 22	Yakobo	2
9	Luka	1	Wafilipi	3, 4	Matendo	23, 24	Yakobo	3, 4
10	Luka	2	Yohana	1	Matendo	25, 26	Yakobo	5
11	Luka	3	Yohana	2, 3	Matendo	27	1 Petro	1
12	Luka	4	Yohana	4	Matendo	28	1 Petro	2
13	Luka	5	Yohana	5	Wakolosai	1	1 Petro	3-5
14	Luka	6	Yohana	6	Wakolosai	2	2 Petro	1, 2
15	Luka	7	Yohana	7	Wakolosai	3, 4	2 Petro	3
16	Luka	8	Yohana	8	1 Wathesalonike	1, 2	1 Yohana	1, 2
17	Luka	9	Yohana	9, 10	1 Wathesalonike	3, 4	1 Yohana	3, 4
18	Luka	10	Yohana	11	1 Wathesalonike	5	1 Yohana	5
19	Luka	11	Yohana	12	2 Wathesalonike	1, 2	2 & 3 Yohana	
20	Luka	12	Yohana	13, 14	2 Wathesalonike	3	Yuda	
21	Luka	13, 14	Yohana	15, 16	1 Timotheo	1-3	Ufunuo	1, 2
22	Luka	15	Yohana	17, 18	1 Timotheo	4, 5	Ufunuo	3, 4
23	Luka	16	Yohana	19	1 Timotheo	6	Ufunuo	5, 6
24	Luka	17	Yohana	20, 21	2 Timotheo	1	Ufunuo	7-9
25	Luka	18	Matendo	1	2 Timotheo	2	Ufunuo	10, 11
26	Luka	19	Matendo	2	2 Timotheo	3, 4	Ufunuo	12, 13
27	Luka	20	Matendo	3, 4	Tito		Ufunuo	14
28	Luka	21	Matendo	5, 6	Filemoni		Ufunuo	15, 16
29	Luka	22	Matendo	7	Waebrania	1, 2	Ufunuo	17, 18
30	Luka	23	Matendo	8	Waebrania	3-5	Ufunuo	19, 20
31			Matendo	9			Ufunuo	21, 22

SOMO LA 1

MUNGU

Kuna ubishi mwingi kuhusiana na uwepo wa Mungu.

HOJA YA SAA

Tungeokota saa nzee, na tuwe hatujawahi kuona saa, labda twaweza kuiokota na kuichunguza. Twaweza kufungua nyuma na kuangalia mashine yenye muundo tata. Tungeweza kugundua magurudumu yanayofanya kazi kwa kushabihana zikiwezesha akraba kwenye uso wake kusonga.

Bila shaka tungefikia uamuzi kuwa kidude/mashine tatanishi hivi kiliundwa. Saa hii iliundwa kwa usanifu: lazima ilifanyiwa mpango. Saa haikujiunda. Na vijishehemu vyake vyote havikujikusanya pamoja kiajali. Kuwepo kwa hiyo saa ni ushahidi tosha kuwa kuna yule aliyeiunda — lazima tuna muunda saa.

Ulimwengu una mamilioni ya nyota. Dunia ina mwezi ambao huuzunguka. Jua na sayari ni sehemu ya mfumo tatanishi na wa kuajabia kwa kufuata utaratibu uliopangiwa. Kuna utata mkubwa hapa kuliko ule wa saa. Hii haikutokea kiajali. Pana msanii/mbuni.”

USHAHIDI WA BIBLIA

Ubishi mkubwa kuhusu uwepo wa Mungu wapatikana katika Biblia. Biblia ina habari mahsusi kuhusu unabii juu ya kuibuka na kuanguka kwa falme na mataifa; kuhusu watu

binafsi na matukio . Aghalabu unabii huu ulirekodiwa miaka kadhaa kimbele. Haya si mambo ambayo mwanadamu ange-tenda. Ni Mungu pekee, mdhibiti wa vitu vyote ambaye aliwezesha unabii huu kuandikwa. Angalia Isaya 40:9-10 Mambo mengine kuhusu utabiri huu yatajadiliwa katika mafunzo yajayo. Kiini kuhusu jinsi Mungu mwenyewe amejidhihirisha katika Biblia.

TUNACHOAMBIWA NA BIBLIA

Mungu amejidhihirisha kama Muumbaji. “Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi” (Mwanzo 1:1) “Maana ni-meumba dunia, nimemhuluku mwanadamu juu yake;Mimi, naam, mikono yangu mimi, imezitanda mbingu, na jeshi lake lote nimeliamuru” (Isaya 45:12).

Mungu amejidhihirisha kama wa kuishi milele. Amekuwe-po na ataendelea kuwepo.

“Bali Bwana ndiye Mungu aliye hai, Mfalme wa milele...” (Zaburi 90:2).

“Kiti chako cha enzi kilianzishwa mapema zaidi ya wakati huo-na wewe milele wewe peke yake!” (Zaburi 93:2).

Kuna Mungu mmoja tu. Waisraeli walikumbushwa kila mara kuwa miungu ya Wamisri haikuwa na nguvu zozote kama ilivyokuwa sanamu zinazoundwa na wanadamu.

“Maana miungu yote ya watu si kitu; lakini BWANA ndiye aliyeziumba mbingu” (1 Nyakati 16:26).

Mungu ni mweza yote. Anajua yote yanayotendeka na yu kila mahali kwa uwezo wa roho Wake.

“Wewe wajua kuketi kwangu na kuondoka kwangu; ume-lifahamu wazo langu tokea mbali.....Umeelewa na njia zangu zote” (Zaburi 139:2-3).

Daudi katika Zaburi hii anaonyesha jinsi ambavyo akili zetu zilivyo finyu kuelewa ukuu wa Mungu (kifungu cha 6). Bali tukifahamu kuwa Mungu anayaona yote na kuyaelewa mambo yote itakuwa jambo la kutufajiri na kutupa nguvu mpya.

“Ningezitwaa mbawa za asubuhi, na kukaa pande za mwisho za bahari; huko nako mkono wako utaniongoza na mkono wako wa kuume utanishika” (Zaburi 139:9-10).

Biblia yatueleza kuwa Sikio la Mungu li tayari kila mara kuisikiliza kilio cha wana Wake na Mungu ametangaza, pia,

“Sitakupungukia kabisa, wala sitakuacha kabisa” (Wa-ebraia 13:5; Yoshua 1:5).

UMOJA WA MUNGU

Mafunzo ya Biblia kuwa Mungu ni mmoja ni muhimu, hasa kwa sababu kuna wengi wasioamini hili. Ni funzo bayana linalofunzwa katika Agano La Kale na hali kadhalika Agano Jipya. Angalia vifungu hivi- Isaya 45:5 ; 1 Wakorintho 8:6-9; Waefeso 4:6.

Mtume Paul alimwandikia Timotheo. Kwa sababu Mungu ni mmoja na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, mwanadamu Kristo Yesu” (1 Tim 2:5).

Yesu mwenyewe alitilia mkazo fundisho hili la Biblia ali-posema, “Na uzima wa milele ndio huu, wakujue wewe Mun-

gu wa pekee wa kweli na Yesu Kristo uliyemtuma” (Yohana 17:3).

FUNZO LA UTATU

Mafundisho machache yanakubalika kwa urahisi na wengi kama vile lile linalohusu Uungu, funzo linalojulikana kama Utatu. Kanisa Katoliki, kanisa la Kiyunani, na takribani madhehebu yote ya Kiprotestanti, labda wasikubaliane katika vipengee fulani, wakubaliane kwa hili, na hatimaye waamini ya kuwa ‘Baba ni Mungu , Mwana ni Mungu, na Roho Takatifu ni Mungu, ingawa si Mungu watatu, ila ni Mungu mmoja.’ Pia wanaamini ya kuwa wote watatu ni nguvu sawa na wadumu milele.

Je, hili ni fundisho sahihi? Ikiwa ni hivyo, ingawa hatulifahamu vema, ni lazima tulikubali? Tutajuaje? Bila shaka kwa yale tu ambayo Mungu mwenyewe ameridhia kutufunulia katika neno Lake . Kwa hivyo, tutaelekea Katika Biblia na twatambua mara kuwa hapana thibitisho la kuunga mkono funzo hili, bali lapata upinzani mkubwa. Maandiko yasisitiza umoja wa Mungu na sio utatu. Vifungu vinavyofuatia vyadhihirisha wazi mambo haya:

“Sikiza, Ee Israeli; BWANA, Mungu wetu, BWANA ndiye mmoja” (Kumb 6:4; Marko 12:29).

“Mimi ni BWANA, wala hapana mwingine, zaidi yangu mimi hapana Mungu” (Isaya 45:5).

“Lakini kwetu sisi Mungu ni mmoja tu, aliye Baba, ambaye vitu vyote vimetoka kwake” (1 Kor 8:6).

Hivi si vifungu vya pekee ila ni mfano tu wa vifungu ambavyo ni vingi na vinavyoweza kutolewa, kuonyesha bayana kuwa Mungu ni mmoja na sio watatu . Kifungu cha mwisho kwa hivi vilivyotajwa ni cha muhimu mno. Yesu alikuwa amefufuliwa , akafa, akawa amefufuliwa kutoka kwa wafu na akainuliwa kukaa mkono wa kuume wa Baba na Paulo anashikilia kuwa kuna MUNGU MMOJA TU. Na ni nani huyu? Mungu wa Utatu wa imani inayoshikiliwa na wengi-BABA, Mwana na Roho mtakatifu? La hasha! Ni BABA. Paulo alimwabudu Mungu huyu.

JE, YESU ALIKUWA MUNGU MWANA?

Tutasemaje kumhusu Yesu Kristo? Kwani hakuwa ‘Mungu Mwana’? Jinsi msemu huu unavyotumika aghalabu na wengi siku hizi, ni ajabu kuwa msemu huu haupatikani katika Biblia. Twasoma “mwana wa Mungu” na sio “Mungu Mwana”. Jambo la kukubalika hatimaye ni kuwa funzo hili halipati ukubalifu wa maandiko. Imani ya Athanasia yaeleza kuwa Baba na Mwana ni wenye uwezo sawa na ni wa kudumu milele. Kuendeleza dhana hii ya Baba na Mwana kuwa ni wa kudumu milele, Biblia yasema nini kuhusu nguvu sawa? Yaeleza waziwazi juu ya jambo hili. Je, Kristo alikuwa na uwezo sawa na Baba alipokuwa hapa na miaka 1900 iliyopita? Wacha mwenyewe ajibu swali hili:-

“Mimi siwezi kufanya neno mwenyewe” (Yohana 5:30).

“Mafunzo yangu si yangu mimi, ila yake yeye aliyenipeleka” (Yohana 7:16).

“Kwa maana Baba ni mkuu kuliko mimi” (Yohana 14:28).

Ukweli kuwa alitumwa na baba (Yohana 5:24,37) inakanusha nadharia ya kuwa nguvu sawa, na upungufu wake wa kujua wakati wa kurejelea kwake mara ya pili ikiwa ni ushuhuda wa ziada kupinga imani pendwa, kwani ni vigumu kufikiria Mtu wa Pili wa Utatu kushindwa kujua chochote. Hapakuwepo uwezo sawa kati yao hapo awali, na hata sasa usawa huo haupo! Tafakari maneno ya Paulo anaposema .” Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo “ (2 Kor.11:31), kama Yesu mwenyewe , baada ya ufufuo wake , “alimlinganisha Baba kama , “Mungu wangu “ (Yohana 20:17). Ukweli mwingine ni kuwa “kuna Mungu mmoja na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu, mwanadamu Kristo Yesu” (1 Tim 2:5), ni thibitisho kutilia nguvu haya.

NAFASI YA KRISTO SIKU ZA USONI

Ushahidi huu unaweza kuendelezwa zaidi. Twatazamia wakati wa mwisho wa kutawala Kristo duniani kwa miaka elfu moja .Twaona nini?

“Hapo ndipo mwisho, atakapompa Mungu Baba ufalme wake...Maana sharti amiliki yeye, hata aweeke maadui wake wote chini ya miguu yake...Basi vitu vyote vikiisha kutiishwa chini yake, ndipo Mwana mwenyewe naye ataishwa chini yake yeye aliyevitiisha vitu vyote, ili kwamba Mungu awe yote katika wote” (1 Kor. 15:24-28)

Awali, sasa, na hata siku za usoni , hata kama Yesu Kristo ameteuliwa kupata nafasi ya juu, Baba anasalia kuwa na mamlaka /uwezo mkubwa, na kuwa sawa si jambo hata la kufikiria.

Kwa hivyo Yesu Kristo ni nani? Ni Mwana wa Mungu , aliyezaliwa na mama bikira kama ilivyorekodiwa katika Mathayo na Luka :

“Roho Takatifu atakujilia juu yako, na nguvu zake Aliye juu zitakufunika kama kivuli; kwa sababu hiyo hicho kita-kachozaliwa kitaitwa kitakatifu, Mwana wa Mungu”(Luka 1:35).

Yesu aliishi kama Maandiko yanavyoeleza, alijaribiwa aliteswa na akafa lakini alifufuliwa na Baba kutoka kwa wafu na akainuliwa kukaa mkono wa kuume wa baba kama kuhani Mkuu na Mpatanishi. Atabakia hapo hadi atakaporudi kuimarisha Ufalme wa Mungu duniani.

UPENDO WAKE MUNGU

Kama kuna sifa ya mwenyezi Mungu inayodhihirisha sili-ka ya Mungu ni tofauti na miungu iliyoundwa na binadamu, ni upendo anaonyesha.

Fikiria juu ya upendo anaonyesha mzazi kwa watoto wake. Mungu anaonyesha upendo huo kwetu- na zaidi- kwe-tu sisi.

“Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda Ulimwengu hata akamtoa Mwanawe pekee ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.” (Yohana 3:16)

Kazi ya Bwana Yesu Kristo ni funzo lingine tofauti. Mwanadamu anavyohitaji wokovu itashughulikiwa vilivyo ba-adaye. Kusudi la Mungu kwa dunia na kwa wanadamu ni jambo ambalo halina budi kuelezwa hapa.

Ni funzo dhahiri la Biblia kuwa Mungu anakusudia kuubadilisha ulimwengu siku za usoni, kuondoa maovu ambayo yanaukabili ulimwengu huu.

MPANGO WA MUNGU KWA NCHI

Historia asilia ya Waisraeli, yanaonyesha Mungu akitan-gaza, “Hakika yangu, kama niishivyo, tena kama dunia hii nzima itakavyojawa na utukufu wa BWANA”(Hesabu 14:21)

Kusema ukweli dunia haijajawa na utukufu wa Mungu kwa sasa. Lakini itajawa nao. Huu ndio mpango na nia ya Mungu.

Mtume Paulo aliwaambia watu wa Athenia kuwa siku moja ulimwengu utatawaliwa kwa haki na mfalme ambaye ameteuliwa na Mungu na kuwa ametoa thibitisho la jambo hili kwa kumfufua kutoka kwa wafu .

Ni hakika kuwa dunia haitawaliwi kwa haki sasa. Lakini itakuwa hivyo. Wakati huo ukiwadia utaitwa ufalme wa Mungu na Yesu atakuwa ndiye mfalme. Nia ya Mungu kuhusu dunia hii inashughulikiwa kwa ukamilifu katika funzo lina-lofuatia. Njia moja hakika inayoonyesha upendo wake Mungu kwa mwanadamu ni kule kuonyesha mpango huu wake katika Biblia . Upendo wake pia umedhihirika pale ambapo amemtoa mwanawe ili awe kiini cha kusudi hili.

ROHO

Funzo kumhusu Mungu haliwezi kukamilika pasi na kuta-ja maneno mawili yanayohusishwa na Mwenyezi Mungu na kazi yake. Neno ‘roho’ hutumika sana katika Biblia kuma-

anisha nguvu za Mungu, iliopo wakati wote, mahali pote. “Niende wapi nijiepushe na roho yako? (Zaburi 139:7) “Unirudishie furaha ya wokovu wako ; Unitegemeze Kwa roho ya wepesi” (Zaburi 51:12).

ROHO TAKATIFU

Neno “takatifu” lina maana ya kitu kuwa maalum, kilichotengwa , tukufu,kilichowekwa wakfu. Tunaposoma kuhusu Roho Takatifu , Biblia yazungumzia juu ya nguvu za Mungu zinapotumika kwa shughuli maalum.

Wakati Mariamu, mamaye Yesu, alipoambiwa atachukua mimba na kumzaa mwana atakayeitwa Yesu, aliambiwa ya kuwa Roho Takatifu atamjilia juu yake na Luka anatilia mkazo maana ya msemu huu kwa kukariri “nguvu zake Aliye juu zitakufunika” (Luka 1:35). Angalia mstari huo. Malaika ana-eleza kuwa kuzaliwa kwa Yesu kutakuwa ni kimuujiza kwa kupitia kwa nguvu maalum za Mungu kutendeka kwa Mariamu. Kwa sababu hii , Yesu angeitwa Mwana wa Mungu.

UANDISHI WA BIBLIA

Tumeangalia tayari mstari katika waraka wa pili wa Petro unaosema “Unabii haukuletwa popote kwa mapenzi ya mwanadamu; bali wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu ,wakiongozwa na Roho Takatifu.” Hii ilikuwa ni nguvu maalum ya Mungu iliyowafanya manabii kunena na kuandika Maandiko na kupatikana kwa Neno la Mungu. Waliongozwa kwa Nguvu za Mungu.

Neno ‘roho’ huwa ni neno ambalo limetafsiriwa kwa Kie-

brania (katika Agano la Kale) au ni neno katika Kiyunani (katika Agano Jipya) ambalo lina maana ya pumzi. Kwa hivyo Roho wa Mungu ilipomwongoza mtu, twaweza pia kusema, “Mungu alimpulizia pumzi yake”. Maelezo haya juu ya neno hili yanaleta taswira maridadi tunapopitia vifungu vinavyotaja nguvu hizi za Mungu. Hii pia ndio sababu, Paulo, anapomwandikia Timotheo, anasema, kila andiko limepuliziwa-”Kila andiko, lenye PUMZI ya Mungu” (2 Tim. 3:16).

Yesu alipokea nguvu za Roho Takatifu kama Agano Jipya inavyoeleza. Mitume pia walipokea nguvu hizi zilizowawezesha kufanyiza miujiza. Kifungu cha mwisho katika Marko 16:20 chatwambia kuwa sababu kuu ilikuwa ni kulithibitisha lile neno kwa ishara zilizofuatana na mitume.

Paulo anazungumzia jinsi vipawa vya Roho Takatifu vilivyotumika katika karne ya kwanza. Matokeo makubwa ya vipawa hivi vyote ni kupalilia sifa ya upendo. (Soma 1 Kor.12:28-31 halafu 1 Kor 13:1-13).

Mungu amedhihirisha upendo wake kwetu sisi kwa njia nyingi. Twaweza kuonyesha upendo wetu kwake tukijitahidi kuishi maisha ambayo yatampendeza.

MUHTASARI WA BAADHI YA HOJA MUHIMU

Kuna Mungu mmoja.

Yeye ni muumba. Hapatikani na mauti tangu mwanzo hadi mwisho.

Mungu anaona na kuyajua yote.

Mungu ni mwenye haki. Mungu ni pendo.

Mungu ametufunulia kusudi lake katika Biblia

Nguvu za Mungu zinaelezwa kama Roho Wake.

Maandiko yalisawiriwa kwa nguvu za Roho Takatifu.

Yesu alizaliwa kutokana na kitendo cha Roho Takatifu juu yake Mariamu.

Ni muhimu sana kufahamu hali ya Mungu ikiwa twataka kupata wokovu.

FUNZO LA 2

MAUTI

Maafa bila shaka huwa ndio hugonga vichwa vya vyombo vya habari. Kifo cha ghafla na cha utumiaji wa nguvu humsha udadisi; lakini mada kuhusu ‘mauti’ yenyewe si habari na ajabu zaidi ni kuwa hata haishughulikiwi. Hata hivyo, muda uliochukua kusoma sentensi hizo mbili za mwanzo, yakadiriwa kuwa kati ya watu 25-30 wamekufa (yaani, zaidi ya watu 6, 250 kwa saa au 150,000 kwa siku). Siku moja utakuwa mmoja wao! Sio lazima upatikane wakati wa tukio la maafa, ambayo hutokea kwa nadra mno, na kusababisha vifo vichache, lakini siku mojawapo ya kawaida tu shughuli za maisha ya kila siku zitakoma na ulimwengu utaendelea mbele pasipo mchango wako. Hii ndio maana funzo juu ya mada ya mauti ni ya muhimu sana.

Wazo la mauti linazua swali, “Mimi ni nani?” Ni nini kinachotokea kwangu ninapokufa?” “Nina nafasi gani katika kusudi la Mungu la uumbaji?”

Kimsingi, kuna mitazamo mitatu juu ya kifo:-

1. Ipuuze.
2. Chukulia kuwa sivyo hasa inavyoonekana kuwa.
3. Kabiliana na ukweli unaohusu mauti na utafute njia ya kuhepea.

Hebu tuangalie kwa makini mitazamo hii:

1. PUUZA MAUTI

Mtazamo huu unashikiliwa na wengi wanouenzi utamaduni wa Uzunguni. Lengo ni tamaa ya mali na anasa, filofosia inayotawala maisha ya uzunguni ambayo kitovu chake ni elimu ya sayansi. Njia ya kisayansi ya kushughulikia matizo ya maisha ni kuyapima. Kukisia ‘Nini hutokea baada ya mauti’ si jambo la kupimika kisayansi kwa hivyo hupuuzwa.

Halaiki, wanaostaajabia uvumbuzi wa kisayansi hupuuzilia mbali wazo la kifo kutoka katika akili zao kwa kadri wawezavyo.

2. DHANA KUWA MAUTI SI VILE INAVYOCHUKULIWA HASA.

Mtazamo huu ndio unaochukuliwa na wengi wa wafuasi wa madhehebu ya ulimwengu. Mauti yasemekana sio mwisho wa uhai bali ni upenyo wa kuingia katika maisha ya milele. Kitovu cha dhana hii ambayo ina sura kadha ni wazo la mtu kuwa na ‘roho isiyopatikana na mauti’; kuwa kuna kitu ndani

ya mtu kisichoweza kufa. Kitu hiki humtoka mtu mwilini wakati wa mauti na kuelekea kuishi katika hali nyingine.

Lakini mawazo haya hayawezi kuthibitishwa kwa ujuzi wala kwa vitabu vya ulimwengu wa dini ambayo, mbali na Biblia (2 Timotheo 3:16), ni kukisia tu kwa akili na kupapasa gizani. Ujuzi wa telepathia (uwezo wa kupashana mawazo bila kutumia njia za hisia za kawaida) na hisia ya ziada kuonyesha kuwa kuna mengi ya kujua kumhusu mtu kuliko vile ambavyo sayansi imevumbua, lakini nyezo hizi haziwezi kuthibitisha kuwa kuna ‘Kitu’ kinachoendelea kuishi baada ya mwili kufa. Mwanadamu anahitaji kuelewa mada hii ya mauti. Biblia ndicho kitabu cha pekee kinachoelezea hili vema. Inamulazimu kila mtu

**3. KUKABILIANA NA UKWELI HALISI WA MAUTI
NA KUTAFUTA NAMNA YA KUHEPUKA.
HAKUNA KOKOTE KATIKA BIBLIA DHANA YA
KUWA MWANADAMU ANA ROHO ISİYOKUFA
NA HUENDELEA KUISHI BAADA YA MAUTI.**

Hili ni jambo linaloweza kuwashtua kabisa wale wanaoshikilia imani isiyobadilika ya Wakristo wengi.

“Walio hai wanajua ya kwamba watakufa; lakini wafu hawajui neno lolote”

“Hakuna kesi; wala shauri, wala maarifa, wala hekima huko kuzimu uendako wewe” (Mhubiri 9:5,10).

Ukweli huu hautoi starehe ya kutafakari, lakini yaweza kutufanya tunyenyekee na kuamusha hamu ya kutaka kupata namna ya kuhepukia kwa haraka.

ASILI YA WOKOVU NI UPOLE.

Mungu ametangaza, “Mtu huyu ndiye nitakayemwalia, mtu aliye mnyonge, mwenye roho iliyopondeka, atetemekaye asikiapo neno langu” (Isaya 66:2)

Maelezo ya ‘mnyonge’ yana maana ya mwanadamu anayetambua ya kuwa hana chochote cha kujivunia akiwa katika mwili huu wa kufa. Neno ‘kpondeka’ lina maana ya upole.

Mwanadamu ni kiumbe cha majivuno. Wazo la roho isiyokufa linavutia moyo wake wa kiburi cha asili. Lakini tuki-taka ukweli wote, twafanya vema ikiwa tutayatupilia mbali mawazo yaliyomea mizizi, hata kama yana ushawishi kiasi gani ili tutafakari kwa makini yale ambayo Mungu amefunua kuhusu maumbile asili ya mwanadamu.

MAUMBILE YA MWANADAMU

Biblia yachunguza na kufikia kiini cha suala hili la muhimu. Rekodi inayoelezea juu ya mwanadamu wa kwanza, Adamu na Hawa, si kisasili cha kubuniwa tu. Angalia kwa uketo ukweli unaoelezwa katika mlango wa kwanza wa Biblia.

“Bwana Mungu akamfanya mtu kwa mavumbi ya ardhi, akampulizia puani pumzi ya uhai; mtu akawa nafsi hai” (Mwanzo 2:7).

Mwili wa Adamu ulitokana na elementi zote zinazohusisha mata. Elementi hizi zilipewa sura ya kuwa mwili wa ajabu wa mwanadamu kama alivyokusudia Muumba Vyote, vikiwe-po vitu vyote vinavyohitaji uangalifu mwingi na ogani zote

kama vile mapafu, moyo, na mzizi. Kanuni hii ndiyo inayofuatwa katika ibra ya watoto kukua katika tumbo siku zetu hizi.

Mwili wa mavumbi wa Adamu ulipata uhai kutoka kwa Mungu ambaye “alipulizia katika pua lake pumzi yenye uhai” na kile ambacho kingesalia kama mwili usio na uhai; ukawa “nafsi (mwili) hai”.

ROHO/NAFSI

Maisha ni siri isiyoelezeka lakini inatambulika na kuishia kuhesabika kwa vitu visivyo. Hapana ushahidi popote wa kuonyesha kuwa kuna uwezekano wa uhai kuwepo pasipo na mwili. Biblia yatufunulia haya na ujuzi waonyesha kuwa “mwili” na “uhai” vinategemeana na vikiwa pamoja twapata”nafsi hai” au “kiumbe”.

Neno “nafsi” inatumika sana katika Biblia ikiwa yamhusu mwanadamu au mnyama. Imetafsiriwa kama ‘wazo,’ ‘mnyama,’ ‘mwanadamu,’ ‘kiumbe’ na haina uhusiano wowote na dhana ya kutopatikana na mauti.

NAFSI HAI

Maelezo yanayopatikana katika Mwanzo 2:7 “Mtu akawa nafsi hai” inamaanisha mtu akawa kiumbe hai kama viumbe vingine ambavyo Mungu alikuwa ameviumba.

Angalia Mhubiri 3:19–20: “Kwa maana linalowatukia wanadamu linawatukia wanyama, jambo moja lawatukia; anavyo kufa huyu ndivyo anavyokufa huyu; naam wote wanayo pumzi moja; wala mwanadamu hana kitu cha kumpita

mnyama; kwa maana yote ni ubatili. Wote huendea mahali pamoja, wote hutoka katika mavumbi na hata mavumbini hurudi tena.”

Neno ‘nafsi’ linamaanisha ‘kiumbe’. Nafsi ni mtu. Nafsi haiwezi kuishi kando na mtu au mnyama. Mungu akiondoa pumzi au roho ya uhai kutoka kwa mtu anakuwa kiumbe ma-iti. Ni muhimu kuelewa hili kwani Wakristo wengi wanaamini visivyo — kuwa mtu ana nafsi/roho isiyoweza kupatikana na mauti na huendelea kuishi baada ya kufa. Hili halifunzwi katika Biblia. Kusema kweli hili ni funzo la yule nyoka mwongo katika Bustani ya Eden. Alimwambia Hawa, “Hakika hamtakufa” — kinyume kabisa na alivyosema Mungu kwa Adamu na Hawa. Mhubiri 12:7 inatuhimiza tumtegemee Mungu ili tuwe hai. “Nayo mavumbi kuyarudia nchi kama yalivyokuwa, Naye roho humrudia Mungu aliyeitoa.” Hiki kifungu hakithibitishi kuwa mtu huenda mbinguni anapokufa. Angalia Yohana 3:13 na uchunguze kwa makini maneno haya: “Wala hakuna mtu aliyepaa mbinguni.” Mtu hufa kwa sababu ya dhambi: “...roho ile itendayo dhambi itakufa.” Na katika Warumi 3:23 twasoma, “Kwa sababu wote wametenda dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu.” Kwa hivyo ni wazi kuwa wote hufa na hukosa fahamu hadi wakati wa ufufuo. 1 Wakorintho 15 inashughulikia matumaini ya ufufuo kwa urefu na mapana.

MWANADAMU — KIUMBE CHA KUMPA MUNGU RAHA

Shabaha hasa ya kuumbwa mtu, kama ilivyo kwa viumbe wengine wote, ni KUMPA Mungu raha. “Wewe ndiye uliy-

eviumba vitu vyote, na kwa sababu ya mapenzi yako vilikuwako, navyo vikaumbwa.” (Ufunuo 4:11). Kinyume na wanyama, Mungu alimpa hiari ya moyo kujiamulia kama atatii au ataasi, kwa namna hii aweze kufanya uamuzi wa kibinafsi kuhusu tabia zake. Twaweza kuona jinsi mtu anavyoweza kupendeza Mungu hiari yake mwenyewe; mtu anavyoweza kumpa Mungu raha na sio kujipa raha hiyo yeye tu. Wazazi kwa kiwango cha chini, hupata raha kutoka kwa watoto ambao hujitolea kuwatii na kuwaheshimu.

KUSHINDWA KWA MWANADAMU

Ili kupima au kutathmini matumizi yake ya uwezo wa hiari ya kujiamulia aliyo nayo mtu, Mungu aliwapa Adamu na Hawa kitihani rahisi. Waliambiwa: “Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula, walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakayokula matunda ya mti huo utakufa hakika” (Mwanzo 2:16-17).

Mtu alishindwa kitihani hiki kwa hivyo akahukumiwa kifo. Adamu na Hawa walishawishiwa na rai ya nyoka kuwa wangukuwa kama Mungu. Wakiyajua mema na maovu, na ule mti waliuona wafaa kwa chakula, wapendeza macho. Kwa njia hii kiburi na tamaa yao iliwalemea. Na hali hii ya mwanadamu imemvaa na kufanyiza sehemu ya hulka yake tangu wakati huo. Yaangalie kwa makini maneno ya nyoka ya kumshawishi Hawa: “Hakika hamtakufa” (Mwanzo 3:4).

Huu ulikuwa uwongo, kulikataa neno la Mungu, na uwongo huu umekuwa sehemu muhimu ya mafundisho ya dini zilizo na msingi wa kibinadamu tangu wakati huo.

HUKUMU YA MWANADAMU

Adamu na Hawa walihukumiwa kwa haki na Mungu. Maneno yaliyotumiwa kutoa hukumu kwao ni ya muhimu sana kwani yanatupa msingi wa tafsili ya mauti.

“U mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi” (Mwanzo 3:19).

Yaonyesha kuwa mwanadamu anapokufa hukoma kuishi na huishia kuirudia hali ya kuumbwa kwake baada ya kuozeana. “Pumzi yake hutoka, huurudia udongo wake, siku hiyo mawazo yake yapotea” (Zaburi 146:4).

Kifo ni adhabu ya kutotii. Baada ya Mungu kutoa hukumu hii, Akaweka ulinzi kulinda njia ya mti wa uzima, “asije... akaishi milele” (Mwanzo 3:22)

DHAMBI

Mauti ni adhabu kwa dhambi. “Roho ile itendayo dhambi itakufa” (Ezekiel 18:4).

Pana hoja yenye mantiki mepesi hapa. DHAMBI INASABABISHA KIFO. Kwa hivyo ni jambo la muhimu kufahamu ‘dhambi’ ni nini ikiwa twataka kuepukana na mauti ya milele.

Dhambi ni kutoamini Neno la Mungu na kutotii Mapenzi Yake. Matokeo yake yamewapata wote. “Wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu” (Warumi 3:23). Adamu na Hawa wamewarithisha wana wao hali hii ya kufisha. Udhaifu huu umekuwa sehemu ya maumbile ya binadamu, au kama Biblia inavyoita “Mwili” au ‘mawazo ya mwili’.

Yaweza kuwa katika hali mbalimbali, “Basi matendo ya mwili ni dhahiri, ndiyo haya: uasherati, uchafu, ufisadi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, na mambo yanayofanana na hayo” (Wagalatia 5:19-21).

Haya ndio matokeo ya kimaumbile ya maisha ya Adamu na Hawa kama walivyoanzisha miaka elfu sita iliyopita. Ulimwengu unajikuta katika hali hii ya shida nyingi kwa sababu mwanadamu amekaidi njia za Mungu.

TUMAINI LA PEKEE

Katika somo la 2 baadhi ya tabia za Mungu zilipitiwa. Tabia ya binadamu imepitiwa sasa kwa sehemu hii. Tofauti ya wazi inayoonekana bayana yajitokeza katika maneno haya:

“Maana mawazo yangu si mawazo yenu, wala njia zenu si njia zangu; asema Bwana. Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, kadhalika njia zangu zi juu sana kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu.” (Isaya 55:8-9).

Ni bayana sasa kufahamu si kwa nini tu mtu hufa bali kwa nini mtu ni lazima afe. Mungu ni mwadilifu na Haki yake haimuruhusu mwenye dhambi kuishi milele. Lakini sifa mbi-li kati ya nyingi za Mungu ni huruma na msamaha. “Lakini kwako kuna msamaha ili Wewe uogopwe” (Zaburi 130:4).

Kuna sababu nzuri ya kuhitaji msamaha kwa sababu mtu hawezi kuwacha kufanya dhambi. “Tukisema kwamba hatuna dhambi twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo mwe-tu” (1 Yohana 1:8).

Biblia yatoa maelezo kuhusu njia ya Mungu kwa mapana — njia ya pekee ya kumweka mtu huru kutokana na mshiko-sugu wa dhambi na mauti. Njia, msemu huu, ni kupitia kwa imani. Imani ambayo Mungu aitaka ni ustahilifu maalum. Yaelezwa kama; “hakika ya mambo yatarajiwayo, ni bayana ya mambo yasiyoonekana” (Waebrania 11:1).

Imani si kuamini chochote pasipo na ushuhuda kamili au kuamini upuuzi wowote. Ni kuwa na ithibati wote katika Mungu na imani isiyoyana na tashwishi kuwa Atatekeleza yale ambayo ameahidi hata kama yaonekana ni magumu na yasiyowezekana. Imani yetu kwa hivyo yafaa kudhihirika katika kutii amri za Mungu. Mlango wa kumi na moja wa kitabu cha Waebrania kimetoa mifano halisi ya imani. Imani muhimu ni ile aliyoonyesha Ibrahimu. “Akamwamini BWANA, naye akamhesabia jambo hili kuwa haki” (Mwanzo 15:16).

Imani yake ilionyeshwa kwa kumtii kwake Mungu. Soma Yakobo 2:17-26. Kwa hivyo imani na utiifu vinaweza, katika huruma yake Mungu, kumpa mtu msamaha wa dhambi na kama matokeo, kifo kitashindwa.

HII NDIYO NJIA YA PEKEE YA MWANADAMU KUFIKIA HALI YA KUIISHI MILELE.

Uzima wa milele kusema kweli ni karama. “Karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.” (Warumi 6:23).

Mambo haya yanawezekana kupitia kwa dhabihu aliyoitoa Yesu Kristo na jambo hili lazungumziwa katika makala yanayofuatia baadaye. Uzima wa milele utapatikana siku za usoni

wakati ambapo ufufuo wa wafu utakuwepo. “Tena, wengi wa hao walalao (maana yake waliokufa) katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine wapate uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele” (Danieli 12:2).

Na wale wanaostahili karama hii maalum watabadilishwa wawe na miili ya kutokufa. Ufufuo wa wafu waonekana kama kitu kisichoaminika, kisichowezekana lakini ni baadhi ya vitu ambavyo Mungu ataka tuviadini. Twajua kuwa haku-na lisilowezekana kwa Mungu.

Ufufuo utatokea wakati ambapo Yesu Kristo atarejea: “Kwa sababu Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni... nao waliokufa, katika Kristo watafufuliwa kwanza” (1Wathesalonika 4:16).

Baadhi ya ishara zinazoonyesha kuwa mambo haya ya muhimu yanakaribia kutokea yameelezwa katika somo la 9. Yafaa tujitayarisha kwa siku hiyo.

MUHTASARI

1. Mauti ni hatima ya maisha, sio njia ya kuendea uzimani.
2. Wokovu huanza na upole.
3. Mauti husababishwa na dhambi.
4. Dhambi ni kutoamini Neno la Mungu na kutotii mapenzi yake.
5. Binadamu hawezi kuacha kuasi.
6. Mwanadamu aweza kupata msamaha kwa kuliadini Neno la Mungu na kutii mapenzi Yake.
7. Imani ni kuliadini neno la Mungu na inadhihirishwa kwa kutii.

8. Uzima wa milele ni karama ya Mungu, ambao wana wa Mungu walio waaminifu watapokea.
9. Uzima wa milele utapatikana wakati ambapo Yesu Kristo atarudi tena duniani kuwafufua wafu; tumaini la pekee la mwanadamu la kupata maisha ya milele ndilo hili.

SOMO LA 3

AHADI ZA MUNGU

Somo la 2 limeeleza kwa kutumia Biblia, sababu za mtu kufa, hali ya mauti na tumaini la pekee la kumwokoia mtu na adhabu ya milele ya kaburi. Katika somo la 5, tukiangalia baadhi ya ahadi za Mungu tunaweza kupata ufahamu zaidi kuhusu mpango wa Mungu wa wokovu kama unavyodhihirishwa kutoka katika maandiko.

AHADI YA UKOMBOZI

Hapo mwanzo, baada ya kutotii kwake Adamu na Hawa na laana kutangazwa kama matokeo ya dhambi ya mtu, kuna ahadi fupi lakini yenye kuleta matumaini iliyotolewa. Inapatikana katika kifungu ambacho hakieleweki kwa wepesi.

“BWANA Mungu akamwambia nyoka... Nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, nawe utamponda kisigino” (Mwanzo 3:14-15)

Maelezo kamili kuhusu ahadi hii hayashughulikiwi katika somo hili lakini yaweza kupatikana katika kitabu cha ‘Misingi ya Biblia’, lakini tunapozidi kupata ufahamu wa mpango wa Mungu wa wokovu, yaonekana bayana kuwa hapa pana ahadi ya mwanzo inayogusia kuwa hatimaye dhambi itashindwa na mmojawapo wa uzao wa Hawa. Dhambi itaangamizwa kabisa lakini uzao wake ambaye atatimiza hili ataumizwa kiasi na kwa kitambo tu (katika lugha ya mafumbo - jeraha kichwani na jeraha kwenye kisigino).

Ni ahadi ya kuja kwake Mwokozi; Biblia haitupi tashwishi kumtambua mwokozi huyu ambaye ni Yesu Kristo na anay-eendeleza ahadi zote za Mungu.

AHADI YA MUNGU KATIKA BUSTANI YA EDEN

Nyoka amekuwa ndiye kitambulisho cha dhambi kwa kuhusika kwake katika sarakasi ya kumfanya Adamu na Hawa waasi amri ya Mungu. Yesu alitumia msemu huu alipowataja adui zake, Wafarisayo kwa maneno haya, “Enyi nyoka, uzao wa nyoka”. Kule kuponda kichwa , pigo la kumfisha nyoka, ni ahadi ya kuangamiza dhambi na mauti kabisa. Yule anay-eangamiza ni uzao wa mwanamke, na anapojaribu kutekeleza hili pambano yeye mwenyewe anapondwa kisigino; jeraha ambalo aweza kupona.

Ukisoma kwa makini huu uzao wa mwanamke utaona ya kuwa yazungumzia maisha, kifo na ufufuo wa Bwana Yesu Kristo. Katika pambano hili aliibuka mshindi dhidi ya dhambi na mauti na kuwapenyezea wote wanaomwamini njia ya kuupata uzima wa milele.

Ili kutegua kitendawili cha uzao wa mwanamke yaangalie maneno haya - “Tazama, bikira atachukua mimba, atazaa mtoto mwanamume, naye atamwita jina lake Imanueli”

Ujumbe huu ulinukuliwa wakati ambapo Yusufu aliambiwa na malaika juu ya mkewe aliyekuwa amemposa kuwa “atazaa mwana, nawe utamwita jina lake Yesu, maana yeye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao. Hayo yote yamekuwa ili litimie neno lililonenwa na Bwana kwa ujumbe wa nabii.” Kisha nukuu ya maneno kutoka Isaya 7 yakafuatia, “Hata ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe ambaye alizaliwa na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria”.

Ushindi wa Yesu dhidi ya dhambi na mauti, unaashiria ku-pondwa kwa nyoka (dhambi) kichwani, yaani kuangamizwa kabisa kwa upande wake Kristo; na kama alivyotabiri nabii Isaya, akawa amepokea mkwaruzo kwenye kisigino kwa kule kufa kwake kwenye mti na kukaa siku chache kaburini. Isaya alikuwa amesema, “Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu.”

Hatua ya kwanza ya mpango wake Mungu wa ukombozi ukakamilika. Lakini Kristo ni limbuko tu. Mavuno yenyewe yaja katika awamu mbili na ndipo kuangamizwa kwa dhambi na mauti kutakamilika.

Hatua ya pili itakamilika pale ambapo Kristo atarudi tu kuwazawadi marafiki zake - wale ambao watakuwa wame-tenda sawasawa na alivyowaamuru. Hawa marafiki zake watafufuliwa kutoka kwa wafu, atawapa uzima wa milele ambao watafurahia wakiwa papa hapa duniani huku wakimsaidia yesu kutawala mataifa yote yatakayo nyenyekea na kumku-

bali atakaporudi tena. Hawamu hii itachukua muda wa miaka elfu moja.

Hatua ya mwisho itafanyika mwisho wa miaka elfu moja, wakati huo kutakuwepo hukumu ya mwisho na ndipo dhambi na mauti vitaangamizwa kabisa. “Maana sharti amiliki yeye (Kristo), hata awaweke maadui wote chini ya miguu yake. Adui wa mwisho atakayebatilishwa ni mauti.” Kama kutoa-mini kulileta kifo, nayo kuamini Injili na kutii kwa kubatizwa na kisha kuendelea katika kutenda mema kutaweza kuleta uzima wa milele.

KUFUNULIWA KWA MPANGO WA MUNGU

Biblia inapotufunulia mpango wa Mungu; mada ya wokovu inaendelezwa katika njia nyingi. Jambo linalojitokeza kabisa ni somo tunalojifunza kuhusu tabia za maisha ya watu fulani zilizokuwa ni za mfano mzuri au mbaya wa imani (yaani wale ambao walimwamini na kumtii Mungu au wale ambao waliishi maisha yao kinyume). Kwa wengi waliokuwa waaminifu, Mungu alitoa ahadi za ajabu ambazo tunaziendelezea katika somo hili. Katika somo hili, tutaangalia tabia ya imani, maelezo ya maisha yao yanapatikana katika kitabu cha Mwanzo.

NUHU

Uzao wa Adamu na Hawa ulipoongezeka, mvuto wa dhambi waliokuwa wamerithi kutoka kwa wazazi wao, ilianza kudhihirika. Katika kitabu cha Mwanzo mlango wa 6 unaeleza: “Bwana akaona ya kuwa maovu ya mwanadamu ni

makubwa duniani na kwamba kila kusudi analowaza moyoni mwake ni baya tu siku zote” (Mwanzo 6:5).

Hii ndiyo iliyokuwa hali ya mwanadamu hata “Bwana akaghairi kwa kuwa amemfanya mwanadamu duniani, akahuzunika moyo” (Mwanzo 6:6).

Aliyepata neema mbele za bwana alikuwa Nuhu tu. Angalia Mwanzo 6:8-9). Mungu akaamua kuwa na mwanzo mpya na uumbaji wake na ikawa amemtumia Nuhu katika kutekeleza hili. “ Mungu akamwambia Nuhu, mwisho wa kila mwenye mwili umekuja mbele zangu; kwa sababu wameijaza dunia dhuluma, basi nitawaharibu pamoja na dunia”. (Mwanzo 6:13).

GHARIKA

Mungu aliamua kugharikisha dunia ili kila kiumbe chenye pumzi ya uhai kiangamie akiwemo mwanadamu ambaye angezama maji. Kisa kilichomo katika kitabu cha Mwanzo kinachochukuliwa na wengi kama kisasili kilichobuniwa tu... Lakini tukikichunguza kisa hiki kwa makini tutapata ukweli wa kisayansi kutilia nguvu uthibiti wa rekodi ya Biblia. Maelezo yanayotolewa na Biblia kuhusu gharika yanasaidia kutoa mafunzo yenye nguvu juu uadilifu. Maisha ya Nuhu ni mfano mzuri sana wa imani kinyume na siku hizi za watu kuishi pasipo na imani.

AHADI YA MUNGU

Mwenyezi Mungu alitangangaza kuwa hataiharibu nchi kwa gharika tena wakati huu. Mungu anakusudi na dunia na ametoa ahadi ya kuwa majira ya kupanda, na mavuno , wakati

wa baridi na wakati wa hari, wakati wa kaskazi na wakati wa kusi mchana na usiku, havitakoma. Angalia Mwanzo 8:21-22.

WANAOKOLEWA NI WACHACHE

Funzo lingine linalopatikana kutokana na haya ni kuwa Ukweli wa Biblia unayakariri haya, ni wachache ndio huwa tayari kumwamini Mungu na hatimaye ni wachache tu ndio watakaokolewa. Kanuni hii ambayo imejitokeza wazi katika hadithi hii ya Gharika (1 Petro 3:20), mkondo wa wokovu mkuu wa kuepuka kifo cha milele utafuata utaratibu huu.

Yesu Kristo alisema:

“Ingieni kwa kupitia mlango ulio mwembamba, maana mlango ni mpana na njia ni pana iendayo upotevuni, nao ni wengi waingiao kwa mlango huo. Bali mlango ni mwembamba, na njia imesonga iendayo uzimani, nao waionao ni wachache.” (Matayo 7:13-14).

Hili na mifano mingine mingi kutoka katika Biblia inatilia shaka dini nyingi za ulimwengu zinatukeuza wingi wa ‘waumini’ wqao.

Biblia yafunza kuwa kuokolewa kutoka kwa kifo cha milele ni shughuli ya mtu binafsi na ni wachache ambao wamekuwa tayari ama wako tayari kukubali changamoto ya matakwa yake Mungu- kufuata njia iliyosonga na nyembamba ya imani.

IBRAHIMU

Mfano mzuri wa watu waliokuwa tayari kukubali na kufaulu majaribio magumu ya imani ya neno la Mungu alikuwa Ibrahimu.

AKIOLOJIA INASAIIDIA KATIKA UCHUNGUZI WA BIBLIA

Ibrahimu aliishi miaka 2,000 hivi kabla ya Masihi katika mji wa Uri uliopatikana kwenye ukingo wa Ghuba la Uajemi. Mahali hasa pa mji wa Uri pamefukuliwa na wanaakiolojia katika siku za karibuni. Ugunduzi wao umeonyesha kuwa mji huo ulikuwa na ustaarabu wa hali ya juu sana, wenye majumba makubwa, makasri na hekalu na huweza kufanyiza kazi bora zaidi za sanaa. Akiolojia inasaidia kazi ya kujifunza Biblia kwa kuchangia picha wazi ya siku za kale. Mambo haya yanachangia kudhamini ukuu wa imani ya Ibrahimu: “Toka wewe katika nchi yako, na jamaa zako, na nyumba ya baba yako uende mpaka nchi nitakayokuonyesha” (Mwanzo 12:1).

Kutokana na uthibitisho wa kiakiolojia, twajua kuwa Mungu alikuwa akimuuliza Ibrahimu aache maisha ya starehe ili ajitokeze katika uwanda mpana ulio na hatari sufufu zisizojulikana na abaki kumtegemea Mungu pekee kama kiongozi wake. Kinyume kabisa na Adamu na Hawa/Eva, Ibrahimu alimwamini na kumtii Mungu. “Kwa imani Ibrahimu alipoitwa aliitika(alitii); akatoka asijue aendako” (Waebrania 11:8).

AHADI KWA IBRAHIMU

Imani ya Ibrahimu ilijengwa kwa msingi wa ahadi za baraka zilizoambatana na amri yake Mungu. Alitambua kuwa Mwenyezi Mungu, Muumbaji aliye na hekima yote, akitoa ahadi zozote zile, hana budi kuzitimiza. Mungu alimwambia: “Nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa na kukubariki na kuli-kuza jina lako; nawe uwe baraka, nami nitawabariki wakuba-

rikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa” (Mwanzo 12:2-3).

Ahadi hizi zilikaririwa mara kadha wa kadha katika maisha marefu ya Ibrahimu huku kipengee kikiongezwa kwa ahadi asilia. Kwa minajili ya somo hili, tutaangalia vipengele muhimu za ahadi hizi kwa vichwa vifuatavyo:

- Uzao wa Ibrahimu utarithi nchi.**
- Uzao wake Ibrahimu ungekuwa taifa kuu.**
- Kupitia kwa uzao wa Ibrahimu mataifa yote yangepata baraka.**

1. UZAO WA IBRAHIMU UTARITHI NCHI YA KANAANI.

Mungu hatimaye alimfikisha Ibrahimu katika nchi iliyojulikana hapo kale kama Kanaani. Ni sehemu ambayo katika nyakati hizi inashirikisha mataifa kama Lebanon, Israeli, Syria na Jordan upande wa mwisho wa Mashariki ya Bahari ya kati. (Angalia Mwanzo 15:18). Ibrahimu alipofika Kanaani, Mungu alimwambia, “Uzao wako nitawapa nchi hii” (Mwanzo 12:7).

Ahadi hii ilirudiwa baadaye, - “Nchi (Kanaan) hii yote uionayo, nitakupata wewe na uzao wako hata milele” (Mwanzo 13:15).

Angalia kwa makini nyongeza ya maneno ya ziada ‘wewe’ na ‘milele’. Kama si kwa maneno haya ya ziada, tungechukulia kwamba ahadi hii ililenga Waisraeli walioshuhudia vita na kumiliki nchi ya Kanaani hapo kale kama ilivyo rekodiwa katika kitabu cha Joshua. Haya yatimizwa kwa sehemu tu kwani

ahadi ilikuwa kwanza, iwe ya Ibrahimu na uzao wake na pili, umiliki uwe ni wa kufurahiwa milele.

Hoja ya kwanza yaonyesha ya kuwa Ibrahimu alipokuwa angali Kanaani kama vile Wamaasai wetu na mkewe alipokufa alilazimika kununua kipande cha ardhi ili amzike. Hatimaye hata yeye akafa, pasi na kupokea urithi wa nchi hiyo aliyoahidiwa (Matendo 7:2-5).

Hoja ya pili, ni bayana kuwa si Ibrahimu wala uzao wake, yaani taifa la Israeli limepata kurithi nchi ya Kanaani milele kwani wamekuwa katika hali ya kutawanywa mbali na nchi ya Kanaani.

UFUFUO NI LAZIMA NA NDIO JAWABU

Ni wazi kuwa ahadi hii itatimizwa siku za usoni. Itahitaji tukio kubwa-ufufuo wa Ibrahimu na uzao wake, wale ambao Biblia iliwataja kama watu walio na imani na utiifu kwa Mungu kama wa Ibrahimu. Ni baada ya ufufuo na baada ya kupokea miili isiyoweza kupatikana na mauti ambapo wathirithi nchi ya Kanaani milele (Mathayo 8:11).

Ukweli huu utadhihirika zaidi pale ambapo tutaangalia ahadi zingine.

2. UZAO WAKE IBRAHIMU UNGEKUWA TAIFA KUU.

Ahadi hii inapatikana katika kuangalia mambo yanayohusiana na maisha ya Ibrahimu na kwa upande mwingine ni kama yametimizwa kama Biblia inavyoonyesha (Mwanzo 12:2; 22:7; 13:16; 15:5; 22:17).

Kitabu cha Mwanzo chaonyesha kuwa mwanawe Ibrahimu, Isaka na mjukuu wake, Yakobo (ambaye alibadilishwa jina akawa Israeli) ndio mababu wa asili wa taifa la Israeli. Walikuwa wakiishi nchi ya Kanaani hadi wakati ule ambapo palitokea njaa na Yakobo akawahamisha watu wake katika nchi ya Misri. Kitabu cha kutoka kinaeleza jinsi uzao huu wa Yakobo ulivyoongezeka hadi ukafikia idadi ya watu milioni mbili na wakafanywa watumwa wa Wamisri. Mwaka wa 1,500 kabla ya Masihi, Mungu alimtuma Musa awakomboe na kuwaongoza waende Kanaani. Kitabu cha Yoshua, aliyekuwa mrithi wa Musa, chaeleza jinsi makabila kumi na mbili ya Israeli yalivyotoka na kutwaa Kanaani. Vitabu vya baadaye vya Biblia vyaeleza vile Israeli ilivyoendelea hadi mwaka wa 1,000 kabla ya masihi na kuwa Ufalme mkuu na uliostawi wakati wa enzi za Daudi na Sulemani.

AGANO JIPYA YATOA MAELEZO JUU YA AHADI

Biblia yaonyesha kuwa baada ya kufa kwake Sulemani, Israeli ilififia na hatimaye ikatawanywa kutoka Kanaani kwa sababu watu, kusema kweli, walikosa imani na waasi kwa Mungu (Kumbukumbu 28:15-68). Ni katika Agano Jipya ambapo twapata ufafanuzi wa ajabu kuhusu ahadi kwa Ibrahimu. Katika waraka wake kwa Warumi, Mtume Paulo anaonyesha bayana kuwa “ Hawawi wote Waisraeli walio wa uzao wa Israeli. Wala hawawi wote wana kwa kuwa wazao wa Ibrahimu” (Warumi 9:6-7).

Kuna dhana mpya inayojitokeza ambayo imetajwa kwa ufupi wakati wa kuangalia ahadi ya kwanza. Taifa kuu ambalo lingetokana na Ibrahimu halingetokana tu na taifa lisilo

na imani linalotokana na uzao asili bali ni wale ambao wameonyesha imani iliyo ya Ibrahimu. Katika kila kizazi wamepatikana wachache lakini wakati watakapofufuliwa kutoka kwa wafu, Yesu atakaporudi duniani, watakusanywa pamoja kuwa taifa moja kuu. Wakati huo ndipo Ibrahimu atakapowaona wazao wake ambao wana miili isiyopatikana na mauti wakimsifu Mungu kwa kukombolewa kwao; watafanyiza mkutano mkubwa ... wa watu wa kila taifa, na kabila, na jamaa na lugha” (Ufunuo 7:9). Kwa njia hii ahadi hii itatimizwa kwa njia mwafaka kuliko ilivyokuwa hapo awali.

3. KUPITIA KWA UZAO WAKE IBRAHIMU MATAIFA YOTE YANGEPATA BARAKA.

Hata hivyo, mwanadamu hajapokea baraka iliyo muhimu mno kulingana na ahadi hii- kukombolewa kutoka kwa laana ya dhambi na mauti. Biblia yadhahirisha kuwa wakati waja ambapo, “Dunia hii nzima itakavyojawa na utukufu wa BWANA” (Hesabu 14:21).

Utukufu wa Mungu kuijaza dunia ni ndoto wakati huu ambapo imejawa na vurugu na dhuluma na wakati ambao dhambi na mauti vingalipo. Mabadiliko makubwa yanahitajika ili wakati huo wa baraka ya ajabu upatikane kama tunavyosoma katika unabii wa Biblia (Zaburi 72; Isaya 32). Ingawa ni mabadiliko makubwa, hata hivyo, hayana budi kutokea! Huu ndio ujumbe wa injili (habari njema) ambayo inafunzwa katika Biblia. Ni wachache sana wanaotambua kuwa ahadi iliyotolewa kwa Ibrahimu miaka 2,000 kabla ya Kristo ni msingi wa injili.

“Na andiko, kwa vile lilivyoona tangu zamani kwamba Mungu atawahesabia haki mataifa kwa imani, lilimhubiri

Ibrahimu habari njema zamani, kusema katika wewe Mataifa yote yatabarikiwa. (Wagalatia 3:8)

YESU KRISTO- UZAO WA IBRAHIMU.

Yesu ndiye kiungo muhimu wa injili na kwa hivyo kwa ujumla ahadi zote kwa Ibrahimu. Yeye ndiye mzao mkuu wa Ibrahimu. Kitabu cha Agano jipya, chaanza kwa maneno haya, “Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo ... mwana wa Ibrahimu” (Mathayo 1:1).

Yaendelea kuonyesha vizazi vinavyofululiza uzao wa Yesu kutoka kwa Ibrahimu na wazo/dhana hii yapatikana kote katika Agano Jipya. Paulo anaonyesha katika waraka wake kwa Wagalatia kuwa kuna uzao maalum unaolengwa katika ahadi ile na mhusika ni Yesu: “Basi ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa uzao wake. Hasemi, kwa wazao, kana kwamba ni wengi, bali kana kwamba ni mmoja, kwa mzao wako, yaani Kristo” (Wagalatia 3:16).

Yesu anadhihirishwa kama mwana wa kawaida wa Ibrahimu; katika waraka uo huo ianelezwa kuwa “walio wa imani, hao ndio wana wa Ibrahimu” (Wagalatia 3:7).

Tukikumbuka ya kuwa fasihi ya neno imani katika Biblia kama kumwamini na kumtii Mungu (kinyume kabisa cha dhambi), ni bayana kuwa Yesu alikuwa mwana mkuu kuliko wana wote wa Ibrahimu. Kati ya wote walio jamii ya wanadamu ni yeye tu angekabiliana na adui zake na kusema, “Ni nani miongoni mwenu anishuhudiaye ya kuwa nina dhambi?” (Yohana 8:46). Ujumbe mkuu wa Agano Jipya ni kuwa Yesu alishinda kifo kwa imani aliyokuwa nayo na ndiye “aliyebati-

li mauti, na kuufunua uzima na kutokuharibika kwa ile Injili.” (2 Timotheo 1:10).

INJILI YAHUBIRIWA KWA MATAIFA YOTE

Katika Agano La Kale ujumbe wa wokovu (Injili) uliwa-endea wale wa taifa la Israeli tu lakini walishindwa kufuata matakwa ya kuwa waaminifu kwa utiifu kwa Mungu. Yesu akaja na kuwatuma mitume ili waihubiri injili ya wokovu kwa mataifa yote (Marko 16:15).

Wengi wanaona ya kuwa huu utimilifu wa Ahadi ya Mungu ya kuwabariki mataifa yote kupitia kwa Yesu Kristo ambaye ni uzao wa Ibrahimu. Ilikuwa ni hatua tu, ingawa ni hatua muhimu kwa Mungu kuujiua ulimwengu kwa utukufu wake. Yesu alifahamu kuwa ni wachache sana ndio watakaokubali ujumbe huu wa ajabu kwa sababu unahusisha kupitia mlango uliosonga na mwembamba wa imani; na kusema kweli ukiangalia sasa, miaka 2,000 baadaye, mahubiri ya injili hayajaleta baraka kwa mataifa yote.

UFALME WA MUNGU DUNIANI

Hata hivyo wakati huu mzuri waja! Yesu Kristo atarudi tena duniani ili awafufue wote wanaowajibika na wale wote “waliomvaa Kristo” na kwa hivyo wamekuwa warithi sawasawa wa ahadi kwa Ibrahimu. (Wagalatia 3:27-29).

Wakati ule baraka ya Ibrahimu itawajia mataifa yote kupitia kwa uzao wake Yesu Kristo (Wagalatia 3:14). Yesu atakuwa mfalme juu ya nchi yote na Ufalme wa Mungu utaimarishwa na kuleta baraka ambayo ulimwengu huu haujawahi kushuhudia.

Wakristo wote wanafunzwa kumwomba Mungu: **“Ufalme wako uje, Mapenzi yako yatimizwe hapa duniani kama huko mbinguni”** (Mathayo 6:9-10).

MUHTASARI

1. Ahadi ya ukombozi kutoka kwa dhambi na mauti ilitolewa mara Adamu na Hawa walipoanguka.
2. Mpango wa Mungu wa wokovu umedhihirishwa kupitia kwa ahadi zilizonenwa kwa waaminifu.
3. Maelezo yanayohusu Gharika yaonyesha kuwa watakaokolewa watakuwa wachache.
4. Ugunduzi wa Akiolojia unathibitisha usahihi au ukweli wa Biblia.
5. Mungu alitoa ahadi nyingi kwa Ibrahimu kwa sababu ya imani yake.
6. Hakuna ahadi ambayo imetimizwa kabisa.
7. Ahadi zote zamlenga Yesu Kristo ambaye alishinda dhambi na mauti.
8. Yesu Kristo anaweza kuwaokoa kutoka kwa kifo wale wote ambao wataamini na kutii kama alivyofanya Ibrahimu.
9. Ufalme wa Mungu ukija basi dunia itajawa na baraka na kujazwa na utukufu wa Mungu.
10. Ahadi hizi zote zitatimizwa wakati ambapo Yesu atarudi tena Duniani ili kuimarisha ufalme wa Mungu.

SOMO LA 4

BWANA YESU KRISTO

Somo hili litaangalia Bwana Yesu Kristo aliye kiini cha kusudi la Mungu. Jina alilopewa yule mtoto aliyezaliwa Bethlehemu yapata miaka 2,000 iliyopita niYesu. Jina hili lamaanisha ‘Mwokozi’ na jina lenyewe lilitolewa kama alivyoagiza malaika.

“Nawe utamwita jina lake Yesu, maana yeye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao” (Mathayo 1:21). ‘Kristo’ ni kichwa hasa na kina maana ya ‘Mpakwa mafuta’, kwa hivyo ni mteule. Yesu alikuwa ndiye KRISTO kama Yohana alivyotajwa kama YOHANA MBATIZAJI.

KUSUDI LA MUNGU TANGU MWANZO.

Katika somo lililotangulia imeonyeshwa kuwa Mungu alikuwa na mpango maalum tangu hapo, katika Bustani ya Edeni, ili amtoe Mwokozi- yule ambaye angeweza kushinda nguvu za dhambi. Somo letu lilionyesha kuwa yule ambaye angeleta baraka hizi ziwafikie wanadamu angetokea katika ukoo wa Ibrahimu. Mariamu alitambua kwamba mwanawe alikuwa ndiye aliyeahidiwa na katika wimbo wake wa furaha aliimba hivi:

“Moyo wangu wamwadhimisha
Bwana,
Na roho yangu imemfurahia
Mungu, Mwokozi wangu...
Amemsaidia Israeli, mtumishi
wake;

Ili kukumbuka rehema zake
 Kama alivyowaambia baba zenu;
 Ibrahimu na uzao wake hata
 Milele”
 (Luka 1:46-47, 54-55).

AHADI ZINGINE

Nabii Danieli alizungumzia wakati wa kufunuliwa Masiya. Nabii Mika naye aliandika juu ya mahali ambapo angezaliwa. Mathayo ameeleza juu ya ziara ya mamajuzi waliomtembelea Herode. Angalia jinsi Mathayo anavyoeleza kuwa matukio haya yalitokea sawasawa na maneno yaliyotabiriwa na manabii katika Agano la kale (Mathayo 1:22; 2:5&15).

Ilikuwa ni kusudi lake Mwenyezi Mungu kumtuma Yesu, na wakati mwafaka ulipowadia, kusudi lake Mungu likatimizwa. Yohana aliandika: “Naye neno alifanyika mwili, akakaa kwetu; (nasi tukaona utukufu wake, utukufu kama wa mwana wa pekee atokaye kwa Baba) amejaa neema na kweli”. (Yohana 1:14).

YESU ALIKUJA KWA NINI?

Kifungu kinachojulikana sana na kilichonukuliwa kabla ya somo hili, chasema, “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda Ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele” (Yohana 3:16).

Mungu alimtoa Yesu na kumkabidhi ulimwengu kikweli. Malaika Gabrieli alitokea Mariamu kumwambia atampata mototo. Mariamu alitaka kujua itawezekana vipi pasi na kum-

jua mume, Malaika akamjibu, “Akamwambia, Roho Takatifu atakukujia juu yako, na nguvu zake Aliye juu zitakufunika kama kivuli; kwa sababu hiyo hicho kitakachozaliwa kitaitwa kitakatifu, Mwana wa Mungu” (Luka 1:35). Hili pia lilikuwa lime-tabiriwa kama vile Mathayo anavyoeleza (Mathayo 1:22-23).

DHABIHU

Wajua kuwa katika siku za Agano la Kale wanyama wali-tolewa kama dhabihu kila mara kuwakumbusha wahusika juu ya dhambi na kama njia ya kukombolewa. Aliyetoa kafara alikuwa anatambua kuwa kifo kilitokana na dhambi na wakati mwingine aliweza kujihusisha na kifo cha Yule mnyama kama ishara ya kutambua dhana hii. (Walawi 1:3-4). Paulo aliandika hivi: “Mshahara wa dhambi ni mauti” (Warumi 6:23).

Katika Waraka wa Waebrania, mambo matatu kuhusu dhabihu yanajitokeza vema:

- Katika nyakati za Agano la kale dhabihu ilikuwa na dhana ya kumbukumbu la dhambi iletayo mauti- dhana iliyoimarishwa hapo mwanzo (Waebrania 10:3).
- Kwa kuwa wanyama hawakuwa wametenda uovu wowote, walibaki kuwa kiwakilishi cha funzo hili: “Basi torati, kwa kuwa ni kivuli cha mema yatakayokuwa wala si sura yenyewe ya mambo hayo, kwa dhabihu zile zile wanazozitoa kila mwaka daima, haiwezi wakati wowote kuwakamilisha wakaribiao” (Waebrania 10:1).
- Dhabihu ya wanyama haingeweza kuondoa dhambi. “Maana haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi” (Waebrania 10:4).

Biblia yadhahirisha wazi kuwa kile ambacho dhabihu ya wanyama hakingefanya, Yesu kwa kujitoa kwake akawa sadaka kamilifu.

“Lakini huyu, alipokwisha kutoa kwa ajili ya dhambi dhabihu moja idumuyo hata milele, aliketi mkono wa kuume wa Mungu” (Waebrania 10:12).

MWANZO MPYA

Biblia yaonyesha kuwa kama vile Adamu alivyoleta dhambi ulimwenguni na kwa dhambi hiyo mauti, Yesu naye kwa kuishi maisha ya uadilifu, “wateule...wapate wokovu ulio katika Kristo Yesu, pamoja na utukufu wa milele” (2 Timotheo 2:10).

Kwa kuwa Yesu aliishi maisha ya uadilifu, alipokufa, “Mungu alimfufua, akiufungua uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana ashikwe nao” (Matendo 2:24).

Mlinganisho unaotaja athari ya kutotii kwa Adamu na athari ya kutii kwake Yesu unanukuliwa mara nyingi: “Kwa hiyo, kama kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi hiyo mauti, na hivyo mauti ikawafikia watu wote kwa sababu wote wamefanya dhambi.”

“Kwa sababu kama kwa kuasi kwake mtu mmoja, watu wengi waliingizwa katika hali ya wenye dhambi, kadhalika kwa kutii kwake mmoja watu wengi wameingizwa katika hali ya wenye haki”.

“Ili kwamba, kama vile dhambi ilivyotawala katika mauti, vivyo hivyo kwa njia ya haki neema itawale hata uzima wa milele kwa Yesu Kristo Bwana wetu” (Warumi 5:12,19,21).

Tunavyofuata mkondo uliowekwa na Adamu, hivyo ndivyo twaweza kuenenda kwa mkondo uliowekwa na Yesu. Twaweza kuhusishwa na maisha aliyoyaleta: “Kawa kuwa kama katika Adamu wanakufa, kadhalika na katika Kristo wote watahuishwa” (1 Wakorintho 15:22).

IMANI YAHITAJIKA

Somo la 4 lilionyesha kuwa kwa asili mtu ni wa kufa na kuwa anahitaji kuwa na imani ili ajihusishe na uzima ambao Mungu anautoa. Somo hilo lilionyesha kuwa hili limerahisishwa kwa kazi yake Yesu:

“Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu” (Warumi 6:23).

Kwa hivyo wokovu unaotolewa ni wa masharti, “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee ili kila mtu amwaminiye asipotee...” (Yohana 3:16). Hii ndio sababu Mwana wa Mungu aliitwa: “Yeye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao” (Mathayo 1:21).

HUDUMA YA YESU SASA

Baada ya ufufuo wake Yesu alipaa kwenda mbinguni. Wakati wa kupaa kwake, malaika wawili walitangaza kurudi kwake mara ya pili:

“Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni”(Matendo 1:11).

Naye Petro alisema kuwa Yesu angebaki mbinguni hadi wakati wa “kufanya upya vitu vyote”(Matendo 3:19-21).

Yesu yuarudi tena kutimiza kusudi la Mungu lililo ndani yake. Kwa sasa yeye ni mpatanishi aliye kati ya Mungu na mwanadamu. Anaelezwa kuwa ni Kuhani Mkuu anayetuomba mbele za Mwenyezi Mungu:

“Kwa sababu Mungu ni mmoja na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, Mwanadamu Kristo Yesu” (1 Timotheo 2:5).

Waraka kwa Waebrania inaeleza kuwa kwa sababu Yesu aliishi duniani na atafananishwa katika kila njia na “ndugu zake” (Waebrania 2:17) anaweza kuchukuana na hali yetu ya udhaifu.

“Basi, iwapo tunaye kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu, Mwana wa Mungu, na tuyashike sana maungano yetu. Kwa kuwa hamna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; bali yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote bila kufanya dhambi.” (Waebrania 4:14-15).

MUHTASARI

1. Yesu alizaliwa kama matokeo ya Roho Takatifu juu yake bikira Mariamu. Kwa hivyo ni Mwana wa Mungu.
2. Jina “Yesu” lamaanisha “Mwokozi” na ilikuwa kusudi lake Mungu kubuni mbinu ya kumwokoza mwanadamu kutokana na matokeo ya dhambi zake.
3. Mshahara wa dhambi ni mauti. Dhabihu ya wanyama ilitoa kumbukumbu ya dhana hii wala haingeondoa dhambi kamwe.

4. Yesu ndiye aliyetoa sadaka kamilifu.
5. Yesu yuko mbinguni ambapo anaweza kuwa kuhani mkuu mwenye rehema kwani anaelewa kutokana na ujuzi wa maisha ya mwanadamu.
6. Mungu ameahidi kumtuma Yesu Kristo mara nyingine hapa duniani ili akamilishe kusudi Lake ndani yake atakapokuja kuwa Mfalme.

SOMO LA 5

AHADI KWA DAUDI

Mungu alimwahidi Ibrahimu ya kuwa kupitia kwake yeye na uzao wake jamii zote ulimwenguni zitabarikiwa. Somo la 5 lilionyesha ya kuwa mmoja wapo wa uzao wake utaleta Baraka hizi duniani naye ni Yesu. Mada hii inafunzwa vilivyo katika Agano Jipya (Wagalatia 3:16).

Ibrahimu anatumiwa kama kielezo cha imani, na twa-ambiwa ya kuwa tukitaka kudhihirisha imani yetu hatuna budi kuishi alivyoishi Ibrahimu huku tukimwamini na kutii mapenzi yake Mungu.

Taifa la Israeli ambao ni ukoo uliotokana na Ibrahimu lili-fanywa watumwa katika nchi ya Misri. Waisraeli Waliongozwa na Musa kutoka Misri baada ya mapigo kumi kufanyika Misri na kuwafanya wakubali kuwa kuna Mungu mbinguni anayethibiti ulimwengu na mambo yake. Kitabu cha Kutoka kinatueleza haya yote.

Hatimaye taifa la Israeli likakaa katika nchi ya Kanaani alipoishi Ibrahimu. Mfalme wao wa kwanza alikuwa Saulo, wa pili Daudi, aliyeandika Zaburi tele.

AHADI KWA DAUDI

Katika kitabu cha Zaburi, Daudi anasema ya kuwa Mungu alimtolea ahadi maalum. “BWANA amemwapia Daudi neno la kweli, hatarudi nyuma akalihalifu. Baadhi ya wazao wa mwili wako nitawaweka katika kiti chako cha enzi”(Zaburi 132:11).

Wakati ambapo Ufalme wake Daudi ulikuwa umekamilika na amani kutanda, alitaka kumjengea Mungu hekalu au nyumba ya kufanyia ibada. Nabii Nathani alitumwa kwa Daudi kumweleza kwamba, ingawa Mungu hakumkubalia Daudi kumjengea nyumba lakini Mungu ataimarisha ufalme wake na mmoja wa wazao wake atakaaa kwenye kiti chake cha enzi katika ufalme wake milele.

“Nawe siku zako zitakapotimia, ukalala na baba zako, nitaingua mzao wako nyuma yako, atakayetoka viunoni mwako, nami nitaufanya imara ufalme wake. Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa jina langu, nacho kiti cha enzi cha ufalme wake nitakifanya imara milele. Na nyumba yako, na ufalme wako, vitathibitishwa milele mbele zako. Nacho kitafanywa imara milele”(2 Samuel 7:12-13,16)

Kuna hoja tatu muhimu katika vifungu hivi:-

- ❖ Ahadi haikumlenga Suleimani, mwana wa Daudi, kwa kuwa Mungu alisema “kiti cha enzi cha ufalme”

kingefanywa imara daima. Ingawa Suleimani anasifika kwa ukwasi na hekima yake, kusema kweli au ni dhahiri kuwa hakutawala milele. Katika kifungu cha 14, nabii Nathani anamwambia Daudi kuwa Mungu angekuwa baba wa mfalme huyo mkuu ambaye angetoka katika uzao wake. “Mimi nitakuwa babake, naye atakuwa mwanangu” (2 Samuel 7:14).

- ❖ Mfalme angekalia kiti cha enzi cha Daudi (2 Samuel 7:12).
- ❖ Mungu anatangaza kuwa atatimiza ahadi hiyo (2 Samuel 7:12).

MAFUNZO YA MANABII

Hoja hizi zatiliwa nguvu katika maandishi ya Biblia nzi-ma. Hebu soma vifungu vifuatavyo kutoka katika kitabu cha Isaya vinavyonukuliwa kila mwaka wakati wa sherehe za Krismas na uone hoja hizo tatu.

“Maana kwa ajili yetu mtoto amezaliwa, tumepewa mtoto mwanamume; na uwezo wa kifalme utakuwa begani mwake; naye ataitwa jina lake Mshauri wa ajabu, Mungu mwenye nguvu, Baba wa milele, Mfalme wa amani. Maongeo ya enzi yake na amani hayatakuwa na mwisho kamwe. Katika kiti cha enzi cha Daudi na ufalme wake; kuuthibitisha na kuutegemeza kwa haki, tangu sasa na hata milele. Wivu wa BWA-NA wa majeshi ndio utakaotenda hayo” (Isaya 9:6-7).

Hoja zizo hizo zatiliwa mkazo:

- “Enzi yake...haitakuwa na mwisho kamwe”
- “Katika kiti cha enzi cha Daudi na ufalme wake”
- “Wivu wa Bwana wa majeshi ndio utaotenda hayo”

ALIYEAHIDIWA NI YESU

Hapana shaka yoyote ni nani atakayekuwa mfalme mkuu katika ukoo wa Daudi. Malaika Gabrieli alimtokea Mariamu kabla ya kuzaliwa Yesu na kumwambia, “Huyu atakuwa mkuu, ataitwa Mwana wa Aliye juu, na Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake. Ataimiliki nyumba ya Yakobo hata milele na ufalme wake utakuwa hauna mwisho” (Luka 1:32-33).

Angalia tena hoja hizo tatu:

- Ufalme ungefanywa imara daima
- Angetawala juu ya kiti cha enzi.
- Mungu angetimiza haya.

WIMBO WA FURAHA WA MARIAMU

Katika mlango huu wa Luka, wimbo wa ajabu waimbwa na Mariamu kumsifu Mungu kwa sababu ya ahadi zake. Jambo la kuangalia kwa makini ni kuwa, ingawa malaika amwambia Mariamu kuwa ahadi hii ni kutimiza ahadi ya Mungu kwa Daudi, lakini Mariamu anatoa shukrani zake kwa Mungu kwa ajili ya mtoto atakayezaliwa ili kutimiza ahadi yake kwa Ibrahimu. Yaonyesha kuwa Mariamu alielewa kuwa ahadi kwa Daudi na kwa Ibrahimu ilimhusu mtoto huyu.

“Amemsaidia Israeli, mtumishi wake... kama alivyowambia baba zetu, Ibrahimu na uzao wake hata milele” (Luka 1:54-55).

UFALME

Hapana shaka kuwa ufalme alioutangaza Yesu ulikuwa ni

ufalme hasa juu ya nchi. Yeye angekuwa mfalme na wafuasi wake wangekuwa na nafasi katika uongozi. Yesu aliwaambia wanafunzi wake “Ninyi mlionifuata mimi, katika ulimwengu mpya, atakapoketi mwana wa Adamu katika kiti cha utukufu wake, ninyi nanyi mtaketi katika viti kumi na viwili, mkiwahukumu kabila kumi na mbili za Israeli” (Luka 19:28).

Nia yake Mungu tangu hapo ni kuijaza nchi kwa utukufu wake na amani tele.

“Hakika yangu, kama niishivyo, tena kama dunia hii nzi-
ma itakavyojawa na utukufu wa BWANA” (Hesabu 14:21).

Hili litatimizwa wakati Yesu atarudi duniani kama Mfalme.

Hoja mojawapo maalum alyotaja Petro katika hotuba yake siku ya Pentekote ni kuwa Yesu ndiye mzao mkuu wa Daudi kama alivyoahidi Mungu. Petro alinukuu kitabu cha Zaburi ambacho tumekitaja ya kuwa Daudi alitazamia kuimarishwa kwa ufalme na Kristo awe mfalme:

“Waume, ndugu zangu, mniwie radhi niseme kwa ujasiri mbele yenu habari za baba yetu mkuu, Daudi, ya kuwa alifariki akazikwa na kaburi lake liko kwetu hata leo. Basi kwa kuwa ni nabii, alijua ya kuwa Mungu amemwambia kwa kiapo ya kwamba katika uzao wa viuno vyake atamketisha mmoja katika kiti chake cha enzi” (Matendo 2:29-30).

Mtume huyu akaeleza pia kuwa ishara kuu ya kutimizwa kwa ahadi hii ya Mungu kwa Daudi ni kule kufufuka kwake kutoka kwa wafu. “Yesu huyo Mungu alimfufua, na sisi sote tu mashahidi wake” (Matendo 2:32).

Petro alisema ya kuwa Daudi akielewa kuwa kutokea wakati ambapo Mwenyezi angemwambia Yesu Kristo, “Keti upande wa mkono wa kuume. Hata nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako”. Mtume kisha akasema, “Basi nyumba yote ya Israeli na wajue yakini kwamba Mungu amemfanya Yesu huyo mliyemsulubisha kuwa Bwana na Kristo” (Matendo 2:34-36).

UDHAMINI WA MUNGU

Paulo alitoa muhtasari wa matumaini makubwa yanayotolewa na Biblia alipowambia wasikilisaji wake wa Athene.

“Kwa maana ameweka siku atakayowahukumu walimwengu kwa haki, kwa mtu Yule aliyemchagua; naye amewapa watu wote uthabiti wa mambo haya kwa kumfufua katika wafu” (Matendo 17:31).

MUHTASARI

1. Nia yake Mungu kwa nchi hii imedhihirishwa katika Biblia.
2. Ibrahimu na Daudi waliambiwa na Mungu ya kuwa nia yake itatimizwa kupitia yule ambaye angezaliwa katika msururu wa ukoo au uzao wao.
3. Yesu ndiye aliyeahidiwa.
4. Atatawala ulimwengu kwa haki wakati ambapo ufalme wa Mungu utaimarishwa.
5. Tumaini hili, msingi wake ukiwa katika mafunzo ya Agano la Kale, uliendelezwa bayana katika ujumbe ambao Yesu na wanafunzi wake waliueneza.

SOMO LA 6

UFUFUO WAKE YESU KRISTO

Neno ‘UFUFUO’ linamaanisha ‘kuamka kutoka kwa wafu’. Linatokana na neno la Kiyunani ‘anastasis’ linalotumika katika Agano Jipya kumaanisha ‘kuamka’ au ‘kusimama tena’.

Kufufuka kwake Yesu kutoka kaburini ni kitendo cha kweli cha kihistoria na kisichokanushwa. Kufa na kufufuka kwa Yesu Kristo ni hoja ya kuangazwa katika kuangalia nia ya Mungu na wanadamu. Imani ya Mkristo imejengwa juu ya jambo hili; Ukristo umejikita hasa katika kufufuliwa kwake Yesu kutoka kwa wafu.

MADA KUU YA MAFUNZO YA MAFUNZO YA MITUME

Mitume walipoamua kumchagua mwingine kuchukua pahali pa Yuda, walimchagua Mathiya, ambaye walisema inampasa awe “shahidi wa kufufuka kwake (Kristo) pamoja nasi” (Matendo 1:22).

Mitume walitiwa gerezani kwa sababu “wanawafundisha watu na kuhubiri katika Yesu ufufuo wa wafu” (Matendo 4:2).

Paulo alihukumiwa “kwa ajili ya tumaini la ufufuo wa wafu” (Matendo 23:6, 24:21).

Nyaraka katika Agano jipya zimejaa mafundisho yanayohusu ufufuo wa Yesu na umuhimu wake kwetu sisi. Hili limetiliwa mkazo na mtume Paulo aliposema: “Tena kama Kri-

sto hakufufuka, basi kuhubiri kwetu ni bure na imani yenu ni bure....mngalimo katika dhambi zenu” (Matendo 15:14 na 17).

JE, KWA NINI MUNGU ALIMFUFUA YESU?

Mafunzo yaliyotangulia yameonyesha kazi ya Yesu kama dhabihu ya dhambi (Waebrania 9:26). Somo la 4 lilieleza jinsi Adamu alivyoleta dhambi na mauti kwa wanadamu wote kwa kutotii amri za Mungu. Kinyume na Yesu aliyetii amri za Mungu na kuishi maisha ya ukamilifu. Somo la 6 lilishughulikia mada hii.

Kifo cha Yesu, hata hivyo, hakingekuwa na mashiko yoyote kama dhabihu tosha, kama asingelifufuliwa kutoka kwa wafu. Yesu, aliyezaliwa “na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria,” (Wagalatia 4:4) alikuja katika hali hii iliyolaniwa ya kufa kama vile sisi tumeirithi kutoka kwa Adamu. Yeye kibinafsi alikuwa huru na dhambi, kwa hivyo kifo hakingemshikilia, “wala mauti haimtawali tena” (Warumi 6:9).

UPENDO NA HAKI YAKE MUNGU

Kanuni na msimamo wake Mungu haungethubutu kumkubalia mtu kama huyu aliyeshikilia sheria Zake, kubaki katika hali ya kutawaliwa kwa sheria ya dhambi na mauti. Mtume Petro atwaambia: “Mungu alimfufua, aliufungua uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana ashikwe nao” (Matendo 2:24).

Somo la 3 lilionyesha ya kuwa ilikuwa ni kupitia kwa haki yake Mungu hasa na pia upendo wake kwa walimwengu huko kufufuka kwake Yesu kutoka kwa wafu.

“Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee bali awe na uzima wa milele” (Yohana 3:16).

JE, UFUFUO NI IMANI MPYA YA KARNE YA KWANZA?

Twajifunza kutoka kwa Biblia ya kuwa kuamka kutoka kwa wafu lilikuwa ni tumaini la waumini zama zile kabla ya nyakati za Yesu. Ndio sababu Yesu akasema “Ibrahimu, baba yenu, alishangilia kwa vile atakavyoiona siku yangu; naye akaiona, akafurahi” (Yohana 8:56).

Petro alinukuu maneno ya Daudi, mfalme wa Israeli: “Nilimwona Bwana mbele yangu siku zote...kwa hiyo moyo wangu ukapendezwa, ulimi wangu ukafurahi; tena mwili wangu nao utakaa katika matumaini...yeye (Daudi) mwenyewe akitangulia kuyaona haya, alitaja habari za kufufuka kwake Kristo” (Matendo 2:25-26&31 linganisha na Zaburi 16:8-11).

Daudi pia alisema, “Bali mimi nikutazame uso wako katika haki, niamkapo nishibishwe kwa sura yako” (Zaburi 17:15).

UFUFUO- AHADI ZA MUNGU ZATIMIZWA

Kama somo la 5 lilivyoonyesha, Ibrahimu na Daudi walitazamia kufufuliwa kutoka kwa wafu ili wafurahie ahadi za Mungu. Na sio wao tu waliokuwa na tumaini hili.

Ayubu alisema, “Lakini mimi najua kuwa Mteteaji wangu yu hai, na ya kuwa hatimaye atasimama juu ya nchi. Na bada ya ngozi yangu kuharibiwa hivi, lakini kwa mwili wangu nitamwona Mungu.” (Ayubu 19:25-26).

Isaya naye akasema, “Wafu wako wataishi, maiti zangu zitafufuka; amkeni, kaimbeni, ninyi mnaokaa mavumbini... nayo ardhi itawatoa waliokufa” (Isaya 26:19).

Danieli aliambiwa “Tena, wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka” na kuwa yeye mwenyewe atastarehe katika usingizi wa mauti “na utasimama katika kura yako mwisho wa siku hizo”. (Danieli 12:2&13).

Mtume Paulo anathibitisha kuwa hili ndilo tumaini la wale waliomtangulia Yesu.

“Nimesimama hata leo hivi...wala sisemi neno ila yale ambayo manabii na Musa waliyasema, kwamba yatakuwa; ya kwamba Kristo hana budi kuteseka na ya kwamba yeye kwanza kwa kufufuliwa katika wafu atatangaza habari za nuru kwa watu” (Matendo 26:23).

KRISTO NDIYE WA KWANZA KUFUFULIWA NA KUPATA UZIMA WA MILELE

Biblia yaonyesha wazi kuwa Yesu alikuwa wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu na kupokea uzima wa milele. Paulo aliandika ya kuwa: “Mwokozi wetu Kristo Yesu; aliyebatili mauti na kuufunua uzima na kutoharibika kwa ile injili” (2 Timotheo 1:10).

JE, UFUFUO NDIO TUMAINI LA PEKEE LA KUPATA MWILI USIOHARIBIKA?

Uzima na kutoharibika ambako Yesu amefunua ni tumaini la kuamka kutoka kwa wafu, na kusimama juu ya ardhi.

Petro alitangaza bayana kuwa “Daudi hakupanda kwenda mbinguni” (Matendo 2:34). Tumeona kuwa halikuwa tumaini la Daudi. Mungu alikuwa amekwisha kumwahidi ya kuwa atamketisha Kristo kwenye kiti chake (Daudi) cha enzi katika mji wa Yerusalemu (Matendo 2:30).

Kama alivyoeleza Paulo katika hotuba yake akiwa Athene, angalia somo la 7, kufufuliwa kwake Yesu ilikuwa dhihirisho kutoka kwa Mungu kuwa, Kristo atatawala ulimwengu kwa haki, wakati na tarehe aliyoweka Mungu katika mamlaka yake siku za usoni (Matendo 17:31).

UFUFUO- TUMAINI LA KWELI

Martha alikuwa mfuasi wa Yesu. Twaona waziwazi tumaini lake la maisha ya baadaye. Ndugu yake Lazaro alipokufa, Yesu alimwambia, “Ndugu yako atafufuka”. Martha akamwambia, “najua ya kuwa atafufuka katika ufufuo siku ya mwisho.” Yesu akamwambia, “Mimi ndimi huo ufufuo na uzima. Yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi, naye kila aishiye na kuniamini hatakuwa kabisa hata milele” (Yohana 11:23-25).

JE, WOTE WATAFUFULIWA?

Maandiko yatwambia ya kuwa, “Mshahara wa dhambi ni mauti; bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Bwana wetu” (Warumi 6:23).

Wale wasiomtafuta Mungu au wale wasio na haja ya kumtumikia, ama wasiotaka kufahamu nia yake katika Yesu Kristo, hawatapokea karama ya Mungu. Biblia yafunza wazi

kuwa: “Mtu aikosaye njia ya busara atakaa katika mkutano wao waliokufa” (Mithali 21:16).

“Mwanadamu mwenye heshima, iwapo hana akili, amefanana na wanyama wapoteao” (Zaburi 49:20).

“Wao wamekufa, hawataishi; wamekwisha kufariki na kupoteza ukumbusho wao” (Isaya 26:14).

UFAHAMU SAHIHI NI MUHIMU

Kinyume cha maelezo hayo, Yesu anatupa matumaini kwa kusema: “Na uzima wa milele ndio huu, Wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma” (Yohana 17:3).

Ikiwa tunahitaji kushirikishwa kwa nia na kusudi la Mungu, imetupasa kuwa na ufahamu wa mambo haya. Ni lazima tumjue Mungu wa ukweli na kuweza kuliielewa Neno lake barabara. Tukiwa na ufahamu huu na imani ya ukweli wa mambo haya, twaweza kuchukua hatua nyingine ambayo ni UBATIZO katika Kristo ambayo itashughulikiwa vilivyo katika somo la 11. Paulo anaeleza vizuri sana umuhimu wa ubatizo kwa muumini wa kweli anayetaka kupokea ufufuo.

“Hamfahamu ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake. Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, kusudi kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa njia ya utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima. Kwa maana kama mliyounganika naye katika mfano wa mauti yake, kadhalika mtaunganika kwa mfano wa kufufuka kwake” (Warumi 6:3-5).

KRISTO KAFUFULIWA MWANZO — WENGINE BAADAYE

Yesu ndiye aliyekuwa limbuko la wale waliolala; alifufuka na kupata hali ya kutoharibika. Twasoma tena, “Lakini sasa Kristo amefufuka katika wafu, limbuko lao waliolala” (1 Wakorintho 15:20).

Limbuko ni mazao ya mwanzo baada ya mavuno, ishara ya mazuri mengi yajayo. Paulo anatumia mfano huu wa mavuno kuonyesha utaratibu wa ufufuo. “Lakini kila mmoja mahali pake; limbuko ni Kristo, baadaye walio wake Kristo, atakapokuja” (1 Wakorintho 15:23).

KURUDI KWAKE KRISTO MARA YA PILI KUFUFUA WAFU

Kurudi kwake Kristo mara ya pili inashirikisha ufufuo siku za mwisho. Paulo aliandika juu ya “Kristo Yesu, atakayewahukumu walio hai na waliokufa, kwa kufufuliwa kwake na kwa ufalme wake” (2 Timotheo 4:1).

Paulo pia aliandika: “Lakini, ndugu, hatutaki msijue habari zao waliolala mauti, msije mkahuzunika kama na wengine wasio na matumaini. Maana, ikiwa twaamini ya kwamba Yesu alikufa akafufuka, vivyo hivyo na hao waliolala katika Yesu, Mungu atawaleta pamoja naye. Kwa kuwa twawaambieni kwa haya neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai, tutakosalia hata wakati wa kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wao waliokwisha kulala mauti. Kwa sababu Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu; nao walio-

kufa katika Kristo watafufuliwa kwanza” (1 Wathesalonike 4:13-16).

UFUFUO NA HUKUMU

Danieli aliambiwa ya kuwa, “wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka”; aliambiwa ya kuwa, “wengine” “wataamka” wapate “uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele” (Danieli 12:2). Hili lazungumzia juu ya mkusanyiko wa wale waliofufuliwa na wale walio hai wakati wakurudi kwake Kristo ili afanye hukumu na uwezekano wa Yesu kuwaokoa wengine. Yesu aliyafundisha haya:

“Msistaajabie maneno hayo; kwa maana saa yaja, ambayo watu wote waliomo makaburini wataiskia sauti yake. Nao watatoka; wale waliofanya mema kwa ufufuo wa uzima na wale waliotenda mabaya kwa ufufuo wa hukumu” (Yohana 5:28-29).

Watu wote wanaojibika (walio na ufahamu) lazima wasimame mbele ya kiti cha hukumu cha Yesu Kristo. Wale wanaomwamini Mungu na wanaoufahamu upendo na rehema yake, wale ambao wamejaribu kupendeza na kufuata mfano wa Mwanawe mpendwa watapokea karama ya uzima wa milele siku hiyo kwa huruma yake Mwenyezi Mungu.

Yesu anatuzungumzia sisi sote anaposema, “Mimi ndimi huo ufufuo na uzima. Yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi” (Yohana 11:25).

MUHTASARI

1. Ufufuo wa Yesu Kristo ni jambo la hakika.

2. Ufufuo wa Yesu ndilo fundisho muhimu sana katika Agano Jipya.
3. Yesu alifufuliwa kwa sababu ya tabia yake kamilifu. Kwa hivyo haki na wema wa Mungu ukamtoa kaburini.
4. Tumaini la ufufuo ndilo tumaini la waumini wote kabla na baada ya kuja kwake Yesu.
5. Hatuna uzima wa milele kwa sasa, ama Mungu hangekuwa na haja ya kuahidi au kuwekewa matumaini.
6. Mwanadamu hana maumbile ya kutoharibika. Angekuwa nayo, Kristo asingejitoa ili kumletea mwanadamu wokovu.
7. Ufufuo baada ya kifo ndiyo tumaini la pekee la kupata hali hiyo ya kutoharibika.
8. Sio wote watakaofufuliwa; wale wasio na ufahamu watabaki katika makaburi.
9. Kufahamu, kuamini na kubatizwa ni muhimu sana kwa kujihusisha na Kristo na ufufuo.
10. Kristo alikuwa wa kwanza kufufuka na kupata hali ya kutoharibika; twaweza kuwa kama yeye tukifuata mfalme wake.
11. Ufufuo na hukumu itafanyika Yesu atakaporudi duniani tena.

VIFUNGU VYA KUSOMA KATIKA BIBLIA

- Zaburi 49
- Marko 16
- 1 Wakorintho 15
- Isaya 26
- Matendo 26
- Yohana 11

KITIHANI CHA SOMO LA 8

Pigia mstari jibu lililo sahihi kwa kila swali lililoulizwa kisha uhamishe majibu hadi hati ya muhtasari ya majibu iliyo katikati ya kurasa za hizi.

Neno ‘Ufufuo’ lina maana gani?

- (a) Kulala chini
- (b) Kuinuka
- (c) Kutoka kwa wafu
- (d) Kuamka

1. Ni mwanadamu gani aliyekuwa wa mwanzo kufufuka na kupata kuishi milele?

- (a) Lazaro
- (b) Msichana wa Jairo
- (c) Stefano
- (d) Yesu

2. Yesu alikufa kwa sababu gani?

- (a) Kwa kuwa alikuwa ni wa maumbile yetu
- (b) Alikuwa mwenye dhambi
- (c) Mungu alimlazimisha afe
- (d) Wayahudi walitaka awaondokee

3. Yesu aliishi tena kwa sababu gani?

- (a) Hakufa tena
- (b) Ufahamu ulimrudia baada ya kusulubiwa
- (c) Mungu alimfufua
- (d) Alizimia tu alipokuwa kwenye mti.

4. Ni watatu gani kati ya hawa wanaweza kutarajia ujira wa duniani siku za usoni? (1 Wafalme 14:16)

- (a) Ibrahimu
- (b) Daudi

- (c) Danieli
- (d) Yeroboam

5. Je, watu wote watafufuliwa kutoka kwa wafu?

- (a) La
- (b) Ndio
- (c) Labda
- (d) Sijui

6. Wafu watafufuliwa lini?

- (a) Wanaendelea kuishi baada ya kufa
- (b) Yesu atakaporudi kusimamisha ufalme
- (c) Sijui
- (d) Biblia haitoi ahadi yoyote

7. Nini litafuatia ufufuo?

- (a) Ubatizo
- (b) Hukumu
- (c) Kujifunza Biblia
- (d) Kuimba nyimbo

8. Ni nani atakubaliwa na Yesu siku ya mwisho?

- (a) Wale wanaomfahamu, wanaomwamini, na kufuata mafundisho yake.
- (b) Wale wanaotenda mema na kuwasaidia wote
- (c) Wale waliohai
- (d) Wale wasioamini lakini kwa sasa wamo makaburini

9. Je, ungependa kujifunza zaidi kumhusu Yesu na ushiriki ufalme wake unaokuja duniani?

- (a) La
- (b) Sina hakika
- (c) Ni magumu haya
- (d) Ndio

SOMO LA 7

INJILI

Katika somo hili, tutakusanya maudhui yote tuliyothibitisha au ukweli tulioupata kutokana na masomo yaliyotangulia.

Neno “Injili” linamaanisha ‘habari njema’. Neno asili ya habari njema kwa Kiyunani ni ‘*enaggelion*’. Kwa Kiingereza ni ‘gospel’ ikiwa na maana ya ‘*god spell*’. –Abjad Nzuri.

KIINI CHA MAFUNZO YA KRISTO

Mathayo, Marko, Luka na Yohana wanatuambia kuwa Yesu alienda kotekote katika nchi ya Israeli akihubiri injili-habari njema- juu ya ufalme wake ujao.

“Naye Yesu alikuwa akizunguka katika miji yote na vijiji, akifundisha katika masinagogi yao, na kuihubiri habari njema ya ufalme” (Mathayo 9:35).

“Yesu akaenda Galilaya, akihubiri, Habari Njema ya Mungu” (Mariko 1:14).

“Roho wa bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema”(Luka 4:18).

“Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee ili kila mtu amwaminiye, asipotee bali awe na uzima wa milele” (Yohana 3:16).

“Wewe wasema, kwa kuwa mimi ni mfalme. Mimi nimezaliwa kwa ajili ya haya, na kwa ajili ya haya mimi nalikuja ulimwenguni ili niishuhudie kweli” (Yohana 18:37).

WANAFUNZI WALIWAFUNZA WATU INJILI

Yesu akisha waambia wanafunzi wake habari njema, aliwatuma kuwafunza wengine. “Akawatuma wautangaze ufalme wa Mungu, na kupoza wagonjwa” (Luka 9:2).

Baada ya kifo chake na ufufuo, Yesu aliwambia wanafunzi wake waendeleo na kazi iyo hiyo.

“Enendeni ulimwenguni mwote mkahubiri Injili kwa kila kiumbe. Aaminiye na kubatizwa ataokoka; asiyeamini atahukumiwa” (Marko 16:15-16).

Kutokana na maneno haya ya mwisho twaona kuwa twahitajika kufahamu, kuamini na kutii injili ikiwa twataka kuokolewa.

UWEZO WA INJILI

Kwa sababu ya holi, mtume Paulo aliandika: “Kwa maana siionei haya injili; kwa sababu ni uweza wa Mungu uuletao wokovu, kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza na kwa Myunani pia” (Warumi 1:16).

Inatupasa kuelewa kinaganaga habari njema aliyofunzwa na Yesu na mitume. Paulo aliandika tena: “Lakini ijapokuwa sisi au malaika wa mbinguni tawahubiri ninyi injili yoyote isipokuwa hiyo tuliyowahubiri na alaaniwe” (Wagalatia 1:8).

WANAFUNZI WA YESU WALIELEWA ‘INJILI’ KUWA NINI?

Wanafunzi walienda kotekote kutangaza habari njema ya ufalme wa Mungu, kabla ya kusulubiwa kwake Yesu. ‘Habari

Njema' hii ilikuwa na maana gani kwao? Wawili wao waliozungunza na Yesu baada ya ufufuo wake walimwambia,

“Mambo ya Yesu wa Nazareti aliyekuwa mtu nabii, mwenye uwezo katika kutenda na kunena mbele za Mungu na watu wote...Nasi tulikuwa tukitumaini ya kuwa yeye ndiye atakayewakomboa Waisraeli” (Luka 24:19,21).

Kabla Yesu hajapaa kwenda mbinguni, “Wakamwuliza, wakisema, Je! Bwana, wakati huu ndipo unapowarudishia Waisraeli Ufalme?” (Matendo 1:6).

Walitarajia Yesu kusimamisha ufalme wa Mungu papo na hapo. Hii ilikuwa habari njema kweli kweli na waliitaka mara moja. Yesu aliwambia kuwa wakati ulikuwa haujawadia. “Si kazi yenu kujua nyakati ala majira, Baba aliyaweka katika mamlaka yake mwenyewe” (Matendo 1:7).

AHADI ZA MUNGU

Walipokuwa (wanafunzi) wamekaza macho yao wakimta-zama Yesu alipokuwa akipaa, malaika wawili waliasimama mbele yao wakawambia,

“Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni” (Matendo 1:11).

Ahadi hii ni kiini au mada inayorudiwarudiwa na mitume katika mafundissho yao kama tunavyosoma katika Matendo ya Mitume na katika nyaraka zao. Walitazamia kurudi mara ya pili kwake Yesu ili atimize ahadi aliyotoa Mungu kuhusu Ufalme Wake.

Ingawa neno injili lapatikana katika Agano Jipya hasa, habari njema ya ufalme wa Mungu ndio msingi wa ahadi zote za Mungu tangu mwanzo.

INJILI KATIKA BUSTANI YA EDENI

Hapo mwanzo, baada ya Adamu na Hawa kumwasi Mungu, twayakumbuka maneno Yake kwa nyoka,

“Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wake; huo utakuponda kichwa na wewe utamponda kisigino” (Mwanzo 3:15).

Hii ndiyo habari njema kuwa nguvu za dhambi na mauti zitaangamizwa hatimaye. Hii ndiyo kazi ambayo Yesu alikuja kuifanya. Anangalia Waebrania 2:14-15.

INJILI KWA IBRAHIMU

Tumejifua kuhusu ahadi za Mungu kwa Ibrahimu. Mtu-me Paulo aliandika, “Na andiko, kwa vile lilivyoona tangu zamani kwamba Mungu atawahesabia haki mataifa kwa imani lilimhubiri Ibrahimu habari njema zamani, kusema, katika wewe Mataifa yote yatabarikiwa” (Wagalatia 3:8).

Yesu atakaporudi atamfufua Ibrahimu kutoka kwa wafu, na ahadi zote kwa Ibrahimu zitatimizwa kikamilifu.

Ahadi hizi zilithibitishwa kwa Isaka na kwa Yakobo, nao pia watafufuliwa kutoka kwa wafu Yesu arudipo, na watapokea nafasi zao za hadhi katika Ufalme wa Mungu. (Mathayo 8:11)

INJILI KWA DAUDI

Aliyemwambia Daudi habari njema ya Ufalme wa Mungu alikuwa nabii Nathan — Kasome 2 Samweli 7:12-16.

“Nitainua mzao wako...nami nitaufanya imara ufalme wake...na nyumba yako, na ufalme wako, vitathibitishwa milele mbele yako: na kiti chako kitafanywa imara milele.”

Ingawa Waisraeli walikana Mungu baadaye, hakusahau ahadi zake, kitabu cha Zaburi za Daudi na maandishi ya manabii yanarudiarudia mambo haya na kumbukumbu hii Mungu, kupitia kwa nabii Ezekieli alimwambia Zedekia, mfalme wa mwisho wa Yuda, “Nitakipindua, nitakipindua, nitakipindua; hiki nacho hakitakuwa tena, hata atakapokuja yeye ambaye ni haki yake; nami nitampa.” (Ezekieli 21:27).

Yesu alipokuja, malaika alikiri ahadi kwa Mariamu,

“Huyo atakuwa mkuu, ataitwa Mwana wa Aliye juu, na Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi, baba yake. Ataimiliki nyumba ya Yakobo hata milele, na ufalme wake utakuwa hauna mwisho” (Luka 1:32-33).

INJILI KWETU SISI

Hii ndiyo habari njema ya ufalme wa Mungu iliyotujia sisi katika ujumbe wa Biblia. Yesu yuaja tena duniani hivi karibuni kusimamisha ufalme wa Mungu. Hebu soma Mathayo 25. Mifano huu watufunza kukesha, kutenda kazi na kuangaza upendo wa Kristo ikiwa twataka kushiriki katika Ufalme wa Mungu.

1. Mfano wa wanawali kumi

Wale waliojitayarisha vema na wakawa katika kukesha walialikwa karamuni lakini wale ambao mafuta yao yalikwisha waliukuta mlango umefungwa.

2. Mfano wa Talanta

Kutumia uwezo au vipaji vyetu vyema kutatambuliwa na Yesu na atawalipa mema wale waliotumia maarifa na nafasi zao vilivyo.

3. Mfano wa Mchungaji akiwatenga kondoo

Mchungaji mwema huwajua kondoo wake na anaelewa uwezo wao. Anatambua jitihada zao za kuwasaidia wengine na atakubali msaada huo kana kwamba alitendewa yeye.

TUFANYEJE?

Imetupasa kuttubu, tubadilishe mienendo yetu, “wakati umetimia, na ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, na kuia-mini Injili” (Marko 1:5).

“Tubuni basi, mredjee, ili dhambi zenu zifutwe, zipate kuja nyakati za kuburudishwa kwa kuwako kwake Bwana; apate kumtuma Kristo Yesu mliyewekewa tangu zamani.” (Matendo 3:19,20).

“Baba, zamani zile za ujinga Mungu alijifanya kama hazioni, bali sasa anawaangalia watu wote wa kila mahali watubu. Kwa maana ameweka siku atakayowahukumu walimwengu kwa haki, kwa mtu yale aliyemchagua” (Matendo 17:30-31).

Inafaa tumfuate Yesu — kugeuza mioyo na mawazo yetu — tuzaliwe upya kupitia kwa ubatizo, na somo letu lifuatalo, litatufunza maana ya hili. Hii pia ni muhimu.

“Maana ninyi nyote mliobatizwa katika Kristo mmevaa Kristo...Na kama ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi” (Wagalatia 3:27-29).

Hii ndiyo injili, habari njema ya ufalme wa Mungu. Sisi, kama walivyotazamia wanafunzi, twatamani Ufalme huu uje mapema. Ndio sababu twaomba, kama vile Yesu alivyowafunza wafuasi wake, “Ufalme wako uje.”

“Baba yetu uliye mbinguni, Jina lako litakaswe, Ufalme wako uje. Mapenzi yako yatimizwe hapa duniani kama huko mbinguni. Utupe siku kwa siku riziki yetu. Utusamehe dhambi zetu, kwa kuwa sisi nasi tunamsamehe kila tumwiaye na usitutie majaribuni lakini tuokoe na yule mwovu” (Luka 11:2-4).

MUHTASARI

1. Neno injili lina maanisha ‘habari njema’.
2. Habari njema ya ufalme wa Mungu ujao ndio iliyokuwa mada kuu ya mafundisho ya Yesu na wafuasi wake.
3. Ufahamu, imani ya, na utiifu kwa injili ni muhimu ili kupata wokovu.
4. Injili yafunzwa katika Maandiko yote katika Agano la kale na Jipya.
5. Bado twatangaziwa habari njema.
6. Tutapata nafasi katika ufalme wa Mungu ikiwa tutasikia, tuelewe na kutii ujumbe wa injili.
7. Twafaa kuitilia mwito wa injili kwa wekelevu kama alivyofanya Ibrahimu na watumishi waaminifu wa Mungu wa zama zile.

SOMO LA 8

UBATIZO

Katika somo letu lililotangulia, tuliona ya kuwa imani na ufahamu wa injili, kufuatiwa na utii amri za Mungu ni lazima kwa kupata wokovu. Twasoma maneno ya Yesu baada ya ufufuo wake yasemayo, “Endeni ulimwenguni mwote mka- hubiri Injili kwa kila kiumbe. Aaminiye na kubatizwa ata- okoka” (Marko 16:15-16).

Twaona mara moja ya kuwa ubatizo wa maandiko wawe- zekana tu baada ya mtu mume au mke kuelewa na kutii neno la Mungu. Ni masharti ya lazima kwa wote watakao kukuba- liwa na Mungu.

Tuna mfano mwafaka kwa mtu aitwaye Kornelio, aliyeku- wa mtu mwema, aliyekuwa akida wa kikosi kilichoitwa Kii- talia, aliyekuwa mtu ‘mwema’ kwa vipimo vyote (Matendo 10:2), lakini Mungu alimwagiza apeleke watu wamwite Pe- tro, “atakuambia yakupasayo kutenda” (Matendo 10:6). Petro alikuja, na akafunza Kornelia juu ya Yesu.

“Akatwagiza tuwahubiri watu na kushuhudia ya kuwa huyu ndiye aliyeamriwa na Mungu awe mhukumu wa walio hai na wafu. Huyo manabii wote humshuhudia ya kwamba kwa jina lake kila amwaminiye atapata ondoleo la dhambi”.

Na bado haya hayakutosha , palisalia jambo la muhimu:

“Akaamuru wabatizwe kwa jina lake Yesu Kristo” (Ma- tendo 10:42-48).

Kutokana na hili na maandishi mengine katika Matendo ya Mitume ni bayana kuwa Mungu ameweka utaratibu muhimu kwa hatua tatu za kufikilia wokovu: ufahamu, kuamini na ubatizo (soma Matendo 2:37-38,41; Matendo 8:35-38; Matendo 16:25-33).

BATIZA

Nena la kiswahili limetolewa kwa neno la Kiyunani ‘batizo’ iliyo na maana ya kuchovya, kutumbukiza au kutosa majini kabisa. Inatumiwa Ugiriki au Uyunani kwa sanaa ya kutia rangi: Ukitaka kugeuza rangi ya jora, itakulazima kuitia rangi kwa kuichovya au kuitosa katika rangi ili jora lote liko-lee kwa rangi.

UBATIZO

Matumizi ya neno hili katika Agano Jipya laonyesha kuwa matumizi ya kumwagilia maji au kunyunyiza haitoshi. Ubatizo wa kimaandiko wahitaji kumtosa mtu kabisa majini. Twasoma vile Filipo alivyombatiza towashi hivi.

“Wakatelemka wote wawili majini, Filipo na yule towashi, naye akambatiza.” (Matendo 8:38)

Pia twasoma alivyofanya Yohana Mbatizaji, ya kuwa alikuwa akibatiza Ainoni, karibu na Salimu, “Kwa sababu huku kulikuwa na maji tele.” (Yohana 3:23).

UMUHIMU WA UBATIZO

Tukisoma kwa makini Agano Jipya, tutaona kuwa ubatizo una umuhimu mara nne.

1. Kuoshwa, Kutakaswa

“Simama, ubatizwe, ukaoswe dhambi zako, ukilitia jina lake.” (Matendo 22:16)

“Au hamjui ya kuwa wadhhalimu hawatauridhi ufalme wa Mungu?... na badhi yenu mlikuwa watu wa namna hii; lakini mlisowa, lakini mlitakaswa, lakini mkihesabiwa haki katika jina lake Bwana Yesu Kristo” (1 Wakorintho 6:9-11).

Matumizi ya mfano huu yanapatikana pia katika Agano la Kale hata katika Kugeuza rangi. “Jiosheni, jitakaseni ondoeni uovu wa matendo yenu usiwe mbele za macho yangu; acheni kutenda mabaya; jifunzeni kutenda mema... Dhambi zenu zijapokuwa nyekundu kama bendera, zitakuwa kama Sufu” (Isaya 1:16-18).

2. Kuunganika na Kristo Katika Mauti na Ufufuo Wake.

Kama inavyoonekana tumezikwa kabisa katika maji kwa kutenda hicho cha ubatizo, twafa kwa mfano, na tunapoinuka kutoka majini ni kama twainuka kwa upya wa uzima. Katika hali hii tunashiriki pamoja na Yesu katika kifo na kufufuka kwake. Mtume Paulo ameandika hivi:

“Hamfahamu ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, kusudi kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa njia ya Utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima kwa mana kama mlivyounganika naye katika mfano wa mauti yake, kadhalika mtaunganika kwa mfano wa kufufuka kwake”(Warumi 6:3-5).

Katika kitendo cha ubatizo tunapitia mfano wa kufufuka na kuenenda katika upya wa Uzima, mageuzi ya sura ambayo ni muhimu kwa upande wetu katika kumtii Mungu.

Yesu alisema, “Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu.” (Yohana 3:5).

Paulo pia akiwaandikia waumini Wakolosai juu ya ubatizo akisema: “Mkazikwa pamoja naye katika ubatizo; na katika huo mkafufuliwa pamoja naye, kwa kuziamini nguvu za Mungu aliyemfufua katika wafu. Na ninyi mlipokuwa mme-kufa kwa sababu ya makosa yenu na kutotahiriwa kwa mwili wenu, aliwafanya hai pamoja naye, akiisha kutusamehewe makosa yote.” (Wakosai 2:12-13)

3. Tunaunganishwa Kwa Ubatizo Katika Kristo

Ubatizo unatuunganisha katika Kristo na kuwa jamaa wake na warithi sawasawa na ahadi alizotoa Mungu kupitia kwake.

“Maana kama vile mwili ni mmoja, nao una viungo vingi, na viungo vyote vya mwili ule, navyo ni vingi ni mwili mmoja, vivyo hivyo na Kristo. Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu Wayahudi au kwamba tu Wayunani; ikiwa tu watumwa au ikiwa tu huru; nasi sote tulinyweshwe Roho mmoja.” (1 Wakorintho 12:12-13).

“Fahamu basi ya kuwa wale walio wa imani, hao ndi wana wa Ibrahimu. Basi ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa mzao wake. Hasemi kwa wazao kana kwamba ni wengi bali kana kamba ni mmoja, kwa mzao wako yaani Kristo.” ... “Kwa kuwa ninyi nyote mmekuwa wana wa Mungu kwa

njia ya imani katika Kristo Yesu. Maana ninyi nyote mliobatizwa katika Kristo mmevaa Kristo. Hapana Myahudi wala Muyunani. Hapana mtumwa wala huru. Hapana mtu mume wala mke. Maana ninyi nyote mmekuwa mmoja katika Kristo Yesu. Na kama ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warith sawasawa na ahadi” (Wagalatia 3:7,16 26-29).

Paulo anandika tena kuhusu mageuzo yanayotokea wakati wa ubatizo, “Zamani zile mlikuwa hamna Kristo, mmefarakana na jamii ya Israeli, wageni wasio wa maagano ya ahadi ile. Mlikuwa hamna tumaini, hamna Mungu duniani. Lakini sasa, katika Kristo Yesu ninyi mliokuwa mbali hapo kwanza mmekuwa karibu kwa damu yake Kristo.” “Basi tangu sasa ninyi si wageni wala wapitaji, bali ninyi ni wenyeji pamoja na watakatifu, watu wa nyumbani mwake Mungu.” (Waefeso 2:12-13,19).

4. Bwana mwingine - Mwito wa Kujitenga.

Soma 2 Wakorintho 6:14-18; 1 Yohana 2:15-17.

Mungu hapendezwi na kupenda kwetu vitu kiasi ya kuvia-budu. Watu wa kiume na wa kike wana ulegevu wa kuwa watumwa wa dhambi. Tunapobatizwa tunabadilisha utumishi.

“...tusitumikie dhambi tena. Kwa kuwa yeye aliyekufa amehesabiwa haki mbali na dhambi....vivyovy ninyi jiihesabuni kuwa wafu kwa dhambi na walio hai kwa Mungu katika Kristo Yesu. Basi dhambi isitawale ndani ya miili zenu ipatikanayo na mauti, hata mkazitii tamaa zake.... Hamjui ya kuwa kwake yeye ambaye mnajitoa nafsi zenu kuwa watumwa wake katika kumtii, mmekuwa watumwa wake yule

mnayemtii, kwamba ni utumishi wa dhambi uletao mauti, au kwamba ni utumishi wa utii uletao haki.

Lakini Mungu na ashukuriwe kwa maana mlikuwa watumwa wa dhambi, lakini mlitii kwa mioyo yenu ile namna ya elimu ambayo mliwekwa chini yake; na mlipokwisha kuwekwa huru mbali na dhambi, mkawa watumwa wa haki.” (Warumi 6:6-7, 11-12, 16-18)

Katika ubatizo maisha mapya ya utiifu kwa Mungu huanza nayo yatumhusisha na karama ya ahadi ya Mungu.

“Lakini sasa mkiisha kuwekwa huru, na kuwa mbali na dhambi, na kufanywa watumwa wa Mungu, mnayo faida yenu, ndiyo kutakaswa, na mwisho wake ni uzima wa milele. Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni Uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.” (Warumi 6:22-23).

Tunazikataa njia za mwanadamu katakata! Hizo ni njia za ulimwengu. Katika kukubali kubatizwa twaigeukia njia ya Mungu kuitii Injili – “Nguvu za Mungu ziletazo Wokovu”.

MFANO WA NUHU

Nuhu alifanya haya. Ulimwengu wa nuhu ulijaa udhalimu za maovu. Nuhu akaijenga safina, walimwengu wengine wakipoangamizwa kwa gharika, Nuhu na jamii yake iliokoka.

“Siku za Nuhu, safina ilipokuwa ikitengenezwa; ambamo ndani yake wachache, yaani, watu wanane, waliokoka kwa maji. Mfano wa mambo hayo ni ubatizo, unaowaokoa ninyi pia siku hizi, (siyo kuwekea mbali uchafu wa mwili bali jibu

la dhamiri safi mbele za Mungu) kwa kufufuka kwake Yesu Kristo” (1 Petro 3:20-21).

Hukumu kwa wote walio waovu Kristo atakaporudi itakuwa ya ghafla na bila rufani kama ilivyokuwa siku za Nuhu. Kama alivyookolewa Nuhu akiwa safinani nasi pia, ikiwa tumo ‘katika Kristo’ tutaokolewa. Tumeona mwelekeo wa kuwa katika Kristo ni kupata ufahamu bora, kuamini, kubatizwa na kuendelea kutii.

UBATIZO UNA UMUHIMU GANI?

Wengi wanaonelea kuwa cha muhimu ni kubadilisha mwendendo wao wa maisha uwe mwadilifu hapana haja ya kitendo hiki cha ubatizo. Ni kosa lilioje; jitihada zao zote za kutenda haki zagonga mwamba. Hebu tafakari juu ya kisa cha Naamani, Jemedari wa jeshi la shamu. (2 Wafalme 5:1-27).

Nabii Elisha, mtu wa Mungu, alimwambia aende akaoge katika mto wa Yordani ili apone ugonjwa wake wa ukoma. Kwanza alikataa, lakini watumishi wake walipomrairai alitii na akatimiza maagizo kama yalivyotolewa na Mungu, akapona mara moja.

Tukitii neno la Mungu kama tunavyoagizwa bila chembe ya uasi, twaweza kupona na kuanza maisha upya. Labda twaweza kuwazia juu ya makosa na dhambi tunayoweza kufanya baadaye, yaani yanatendeka baada ya ubatizo. Kama tulivyoona mwanzoni, katika ubatizo tunaunganishwa kwa mauti ya Yesu Kristo na kitendo hiki kilikuwa cha mara moja tu kama dhabihu ya dhambi, yale tunayokosea katika maisha yetu mapya yanasamehewa katika sala kupitia kwa mwakozi

wetu. Tukitubu na kuomba msamaha, dhambi na makosa yetu yote hufutiliwa mbali kutoka rekodi zote na kuendelea mbele na safari yetu kwa ujasiri ikiwa tutajitahidi kutenda haki; Mungu ameahidi kutusamehe kwa rehema zake nyingi.

Mungu ametupa nafasi hii ya ajabu kupitia kwa Neno Lake. Je, waona kuwa waweza kutaka kuanza maisha yako upya? Kwa ujuzi wa maisha uliyo nayo, yaliyojaa makosa uliofanya na hamu ya kutaka kufutilia mbali madoadoa yanayosawiri maisha yako ya kwanza, sasa una nafasi ya kuanza upya. Maisha mapya yanaanza kwa mkondo tofauti na wa awali, sio kuelekea kaburini bali kufuata njia iendayo kwenye hali ya mwili kutoharibika na ufalme wa Mungu wenye utukufu. Njia ya Mungu ndiyo njia ya pekee ya kupata upatanisho na Muumba wako.

Hii ndiyo faida kuu ya Ubatizo. Ni kitendo muhimu cha utii, hatua maalum ya njia ya Mungu ya kupata wokovu.

MUHTASARI

1. Ubatizo ufanyike baada ya kuelewa kikamilifu na kuamini injili.
2. Kumchovya mtu majini, ndio ubatizo hasa.
3. Kitendo cha ubatizo kinachangia yafuatayo;
 - Dhambi zetu zinaoshwa kwa mfano.
 - Tunaunganishwa kwa kifo na ufufuo wa Bwana Yesu Kristo.
 - Tunaunganika katika Kristo, na tunahusishwa na ahadi za Mungu kupitia kwa Kristo.
 - Tunabadilisha utumishi wetu - tunamtumikia Mungu badala ya kutumikia dhambi na twajitenga na ulimwengu.

4. Kama vile Nuhu alivyookolewa kwa kuingia katika safina, twaingia katika Kristo kwa njia ya ubatizo ili tupate kuokolewa kutoka kwa hukumu ilayo.
5. Ubatizo ni muhimu kwa kupata wokovu.

SOMO LA 9

UFALME WA MUNGU

Kristo atakaporudi — somo tangulizi laonyesha tukio hilo latarajiwa wakati wowote ule — kazi yake ya kwanza itakuwa ni kuwafufua wafu.

“Tena, wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka” (Danieli 12:2).

“Kwa kuwa twaambieni haya kwa neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai, tutakaosalia hata wakati wa kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wale waliokwisha kulala mauti. Kwa sababu Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu; nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza” (1 Wathesalonike 4:15-16).

Hukumu itafuata kisha wenye haki watatunukiwa na uzi-ma wa milele na kupewa jukumu la kumsaidia Yesu katika kutawala ufalme wa Mungu,

Biblia yatoa ahadi kuwa maovu yanayokumba ulimwengu huu yataondolewa pindi Kristo ashikapo usukani wa uongozi.

HALI ITAKAVYO KUWA KATIKA UFALME

Hapatakuwepo na ukandamizaji (Zaburi 72:4) wala vita tena.

“Naye atafanya hukumu katika mataifa mengi, atawa-kemea watu wa kabila nyingi nao watafua panga zao ziwe majembe, na mikuki yao iwe miundu; taifa halitainua upanga juu ya taifa lingine wala hawatajifunza vita tena kamwe” (Isaya 2:4).

Utawala wa Mfalme utakuwa wa kweli na haki:

“Hatahukumu kwa kuyafuata ayaonayo kwa macho yake, wala hataonya kwa kuyafuata ayasikiayo kwa masikio yake, bali kwa haki atawahukumu maskini naye atawaonya wanyenyekevu wa dunia kwa adili” (Isaya 11:3-4).

Magonjwa yatasitishwa na laana ya maradhi na ndwele yataondolewa.

“Ndipo macho ya vipofu yatafumbuliwa, na masikio ya vi-ziwi yatazibuliwa. Ndipo mtu aliye kilema atarukaruka kama kulungu na ulimi wake aliye bubu utaimba” (Isaya 35:5-6).

Nchi nyingi kwa sasa zinateseka kwa sababu ya gumba (njaa) na maelfu ya watu wanaokufa kila siku kwa njaa. Siku hiyo hapatakuwepo na njaa tena. Vijito vya maji katika jangwe vitafanya mimea ipate kukua kotekote.

“Maana katika nyika, maji yatabubujika, na vijito jangwani. Na mchanga ung’ao mfano wa maji utakuwa ziwa la maji, na nchi yenye kiu itakuwa chemchemi za maji” (Isaya 35:6-7).

“Na uwepo wingi wa nafaka katika ardhi juu ya milima; matunda yake na yawayewaye kama Lebanoni” (Zaburi 72:16).

Mwishowe, kifo kitaondolewa kabisa.

“Hapo ndipo mwisho atakapompa Mungu Baba Ufalme wake; atakapobadilisha utawala wote, na mamlaka yote na nguvu. Maana sharti amiliki yeye hata awaweke maadui wake wote chini ya miguu yake. Adui wa mwisho atakayebatilishwa ni mauti.” (1 Wakorintho 15:24-26).

“Naye atafuta kila chozi katika macho yao, wala mauti haitakuwepo tena; wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwepo tena; kwa kuwa mambo ya kwanza yamekwisha kupita” (Ufunuo 21:4).

Sasa ni bayana kwa nini mafunzo haya kuhusu ufalme wa Mungu kuitwa injili - tumejifunza ya kuwa neno hili linamaanisha ‘Habari Njema’

WOKOVU

Baada ya ufufuo wake, Yesu aliwatuma wanafunzi wake akiwaagiza kuwa, “Enendeni ulimwenguni mwote, mkaihumbiri injili kwa kila kiumbe. Aminiye na kubatizwa ataokoka” (Marko 16:15-16).

Yaonekana kuwa kinachotangulia ubatizo ni kuamini injili. Kifungu hicho chaendelea – “asiyeamini, atahukumiwa”.

Siku ya Pendekoste, mtume Petro alizungumzia juu ya ufufuo wake na kurudi kwake Mara ya Pili. Waliosikiliza hotuba yake waliguswa na yale walioyasikia na wakataka kujua

wafanye nini. Waliambiwa watubu na wabatizwe. Kutubu, ni kugeuza mawazo yako - kuanza mambo mapya.

“Nao waliolipokea neno lake watabatizwa...wakawa wakidumu katika fundisho la mutume, na katika ushirika na katika kuumega mkate na katika kusali”. (Matendo 2:41,42).

Angalia, utaratibu wa hatua ni uleule- ufahamu na imani, inafuatiwa na utii utaokupeleka katika maji ya ubatizo. Yanayofuatia ni jitihada za waumini kuishi maisha mema kwa njia ya kumpendeza Mungu.

Mfuasi wa Yesu ambaye amebatizwa, anayesemekana amefufuka na Kristo, anaweza kuishi kwa uhakikisho wa kumsubiri Bwana arudi.

“Basi mkiwa mmefuufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo juu Kristo aliko, ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Yafikirini yaliyo juu, siyo yaliyo katika nchi. Kwa maana mlikufa, na uhai wenu umefichwa pamoja na Kristo katika Mungu. Kristo atakapofufuliwa, aliye uhai wetu ndipo na ninyi mtafufuliwa pamoja naye katika utukufu” (Wakolosai 3:1-4).

MSAMAHA

Ikiwa, katika wakati huu wakumsubiri Kristo, mfuasi wake atakosea, anafahamu kuwa Yesu ni wakili wake mwenye rehema na atamtetea kwani anajua majaribu ni nini. Katika waraka kwa Waebrania, twakumbushwa ya kuwa kuhani wetu Mkuu alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, ingawa yeye hakushindwa, hakufanya dhambi. (Waebrania 4:15) Unaweza kuwa na matumaini kuwa maombi yako kama jamaa wa Kristo, yatasikika.

“Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji” (Waebrania 4:16).

KARAMA YA MUNGU

Hatuwezi lolote kwa nguvu zetu wenyewe. Ni kwa mapenzi na rehema ya zake Mwenyezi Mungu ndipo twapata wokovu kupitia kwa Kristo. Ndipo mtume Paulo akaandika: “Kwa maana mmekuokolewa kwa neema, kwa njia ya imani ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu” (Waefeso 2:8).

“Karama ya Mungu ni uzima wa Milele katika Kristo Yesu Bwana wetu” (Warumi 6:23).

HATUA NYINGINE

Sasa umekamilisha masomo kumi na mbili ya mafunzo haya. Umepata kwa kiasi fulani kujua yale ambayo Biblia inafunza kuhusiana na mpango wake na nchi. Kuna uwezekano wa wewe kuwa mmojawapo wa wale watu wa Athene, walimsikiliza Paulo na “waliposikia habari za ufufuo wa wafu wengine walifanya dhihaka; wengine wakasema, tutakusikiliza tena katika habari hiyo.” (Matendo 17:32). Kwa uneni mwingine twaweza kusema, walifurahia kumsikiliza lakini hawakuwa na tamaa ya kuendelea na masomo.

Waweza kuwa kama watu wa Beroya aliowatembelea mtume, ambao “Walilipokea lile neno kwa uelekevu wa moyo, wakayachunguza maandiko kila siku waone kwamba mambo haya ndivyo yalivyo.” (Matendo 17:11).

Kwa kundi lolote lile unaloweza kuwamo, mpango na kusudi la Mungu halina budi kutimia. Petro aliandika kuwa katika siku za mwisho watu watadhihaki dhana ya kurudi kwake Kristo. Petro anasema walidharau na kupuuzilia mbali mahubiri ya Nuhu lakini wakati uliowekwa ulipowadia, mvua ilikunya. Hali kadhalika watu watambue au wapuuze, “Siku ya Bwana itakuja” (2 Petro 3:9-10).

UJUMBE MAALUM KWAKO WEWE

Mtume anahitimisha waraka wake kwa kusema, mnapofahamu hivi:

“Imewapasa ninyi kuwa watu wa tabia gani katika mwendo mtakatifu na utauwa?” (2 Petro 3:11).

Swali hili twamwachia kili mwanafunzi alijibu kibunafsi yeye mwenyewe. Ni imani yetu kuwa mtafanya “bidii ili mwonekane katika amani kuwa hamna mawaa wala aibu mbele yake.” (2 Petro 3:14).